

۲۰۰۰
ازین مدیریتي بانک

به جاري زده د اسم چاپ لاره

د ماسورينو او موونکو د کلتور په ټوليزه ازمويه کې د بريالو نوم گڼم

پوښتنې او ځوابونه

د کليدي او تخليکي پوښتنو ټولگه

د اداري املاکاتو او ملکي خدمتونو له نويې کمپاني سره سم

د مدیریتي پوښتنو بانک

د گومار نيزو پوښتنو تر ټولو بشپړه او نوې ټولگه

چمتو کوونکي: عزت الله نورعلي فرخاني
نومبر ۱۹۹۰میلادي: مرکز: پښتانه اوسیدونکي

د مدیریتي پوښتنو بانک
۲۰۰۰

چمتو کوونکي: عزت الله نورعلي فرخاني
نومبر ۱۹۹۰میلادي: مرکز: پښتانه اوسیدونکي

مدیریتی پوښتنو بانک

د کليدي او تخليکي پوښتنو

۳۰۰۰
ازین مدیریتي بانک

د ماسورينو او موونکو د ټوليزو رڼاګانو او کلتور ازمويو نه ځانګړی
(په درې ژبه د نوم چاپ لاره)

د مدیریتي پوښتنو بانک

۳۰۰۰

علمي، قانوني، مدیریتي، معنوي او د علمي پوښتي او ځوابونه

د څلور ځلونه پوښتنو ته زیاتوي سره

چمتو کوونکي: عزت الله نورعلي فرخاني
نومبر ۱۹۹۰میلادي: مرکز: پښتانه اوسیدونکي

د مدیریتي پوښتنو بانک
۳۰۰۰

چمتو کوونکي: عزت الله نورعلي فرخاني
نومبر ۱۹۹۰میلادي: مرکز: پښتانه اوسیدونکي

د ماسورينو او موونکو د ټوليزو رڼاګانو او کلتور ازمويو نه ځانګړی
(په درې ژبه د نوم چاپ لاره)

د پوښتنو مدیریتي بانک

۳۰۰۰ علمي، قانوني، مدیریتي، معنوي او د علمي پوښتي او ځوابونه

www.easylibrary.org

سخن ناشر

خداوند بزرگ (ج) را بی نهایت سپاس گزاریم که انتشارات نویسا را توفیق داد کتاب «۳۰۰۰ سوال و جواب؛ بانک سوالات مدیریتی» اثر استاد محترم عزت الله توحیدی فرخاری را با ترجمه پشتوی آن توسط محمد نواب خوین و بسم الله امیرزی در مطابقت با چاپ نهم فارسی دری چاپ کند.

انتشارات نویسا از آغاز تأسیس تاحال کتاب های متعدد در رشته های مختلف را به خواستاران علم و فرهنگ کشور پیشکش کرده است و اینک با تصحیح و ویرایش دقیق، کتاب حاضر را به نشر می رساند. هدف انتشارات نویسا این است که با استمداد از عنایت خداوند (ج) و همت و همکاری دانشمندان و استادان متعهد و دلسوز، به مطالعات و تحقیقات لازم بپردازد و در هر کدام از رشته های علوم انسانی به تألیف و ترجمه منابع درسی اصلی، فرعی و جنبی اقدام کند.

انتشارات نویسا در نظر می گیرد:

اثر، مفید و مؤثر باشد؛

اثر، ارزشمندی در ابعاد فرهنگی و علمی داشته باشد؛

اثر، اکادمیک نگارش شده باشد؛

اثر، به گونه ای برای مردم تفریح سالم باشد.

از استادان و صاحب نظران ارجمند تقاضا می شود با همکاری، راهنمایی و پیشنهادهای اصلاحی خود، این موسسه نشراتی را در جهت اصلاح کتاب حاضر و تدوین دیگر آثار مورد نیاز جامعه ی دانشگاهی جمهوری اسلامی افغانستان یاری دهند و آرزو داریم که همچنان توفیق خدمت دوام دار و شایسته را در عرصه ی چاپ و نشر داشته باشیم. انتشارات نویسا در خدمت فرهنگیان کشور قرار دارد.

با احترام

محمد ظریف بشارت

رئیس انتشارات نویسا

(د مأمورينو او ښوونکو د ټوليزو رقابتي او کانکور ازمويڼو ته ځانگړی)

(په دري ژبه د نهم چاپ ژباړه)

د مدیریتي پوښتنو بانک

۳♦♦♦

علمي، قانوني، مدیریتي، مسلکي او د معلمي پوښتنې او ځوابونه

د څلور ځوابه پوښتنو له زیاتونې سره

چمتو کوونکی: عزت الله توحیدی فرخاري

نویس ژباړونکی مرکز: محمدنواب خوش او بسم الله امیرزی

انتشارات نویسا

کابل، ۱۳۹۸ لمريز

فرخاري، عزت الله توحیدي / ژباړونکی: محمد نواب خوښ او بسم الله امیرزی
د مدیریتي پوښتنو بانک (۳۰۰۰ علمي، قانوني، مدیریتي، مسلکي او د معلمي پوښتنې او ځوابونه)
کابل: نویسا خپرندویه ټولنه.

۸، ۴۹۸ ص.

ماخذونه: د هر څپرکي په اخر کې

۰۷۰۷۷۰۶۰۶۱

Facebook: Nawisa publication

m.zarif_Besharat@yahoo.com

انتشارات نویسا

نویسا خپرندویه ټولنه، رحمان بابا لېسې ته مخامخ، کوته سنگی، کابل.

د مدیریتي پوښتنو بانک

۳۰۰۰ علمي، قانوني، مدیریتي، مسلکي او د معلمي پوښتنې او ځوابونه

چمتو کوونکی: عزت الله توحیدي فرخاري

نویسا ژباړونکی مرکز: محمد نواب خوښ او بسم الله امیرزی

خپرندوی: نویسا خپرندویه ټولنه

ډیزاین: برگ گرافیک

لومړی چاپ: د ۱۳۹۶ لمریز کال

چاپ شمیر: ۱۰۰۰ ټوکه

قیمت: ۳۸۰ افغانی

د دې اثر ټول حقونه په «نویسا خپرندویه موسسې» پورې اړه لري او د چاپ حق، بیا لیکنې، کاپي کونې، کمپیوټري ثبت، فیلم جوړونې او ژباړې په ګډون له دې کتاب څخه هر ډول تجارتي ګټه او خپرونه په ټولیزه او جزئي توګه منع دي او د سرغړونې په صورت کې تر قانوني تعقیب لاندې نیول کېږي.

لړليک

۱	د نوي چاپ دلايل او سمونونه
۲	د لومړي چاپ سريزه
۳	لومړۍ څپرکۍ
۳	د پروژې مدیریت او پروپوزل ليکه
۲۳	دوهم څپرکۍ
۲۳	د ظرفيت لوړول، بشري منابع او د جلسو مدیریت
۴۱	درېيم څپرکۍ
۴۱	آفاقي پوښتنې او د سيمه ييزو ادارو پاليسي
۵۹	څلورم څپرکۍ
۵۹	د کار نړيوال سازمان، د ملگرو ملتونو سازمان او د کار اهميت
۷۳	سرچينې
۷۵	پينځم څپرکۍ
۷۵	د ادارې او مدیریت او د بشري منابعو وجودي فلسفه
۹۰	سرچينې
۹۱	شپږم څپرکۍ
۹۱	اداره او مدیریت
۹۱	لومړۍ برخه: ستراتيژي (تگلاره)
۹۸	دويمه برخه: پاليسي
۱۰۲	درېيمه برخه: اړيکې او مفاهيمه
۱۰۸	څلورمه برخه: رهبري (Leading)
۱۱۴	پينځمه برخه: پلان جوړونه
۱۱۹	شپږمه برخه: بشري منابع او د گومارنې چارې
۱۴۲	سرچينې
۱۴۳	اووم څپرکۍ
۱۴۳	د ملکي خدمتونو د کارکوونکو ذاتي چارې
۱۴۳	حاضري، له معاش سره د انتظار حالت، تعليق، تبديلي، خدمتي، استعفا، اضافه کاري او تقاعد
۱۵۴	سرچينې
۱۵۵	اتم څپرکۍ
۱۵۵	د ملکي خدمتونو د مامورينو حقوق او امتيازونه
۱۶۲	سرچينې
۱۶۳	نهم څپرکۍ

١٦٣	تدارکات
١٧٥	لسم څپرکی
١٧٥	مالي چارې او بودیجه
١٩٠	سرچینې
١٩١	دوولسم څپرکی
١٩١	د اداري اصلاحاتو او ملکي خدمتونو خپلواک کمېسون
٢٠٠	سرچینې
٢٠١	دوولسم څپرکی
٢٠١	اطلاعات، کلتور، ژورنالېزم او راډیو تلویزیون
٢٠٨	سرچینې
٢٠٩	دیارلسم څپرکی
٢٠٩	گمرک، حق العبور او مالیات
٢١٩	سرچینې
٢٢١	څوارلسم څپرکی
٢٢١	کمپیوټر او انټرنېټ (IT)
٢٣٦	سرچینې
٢٣٧	پینځلسم څپرکی
٢٣٧	املاک، ځمکوالی او کادستر
٢٤٧	شپاړسم څپرکی
٢٤٧	کرنه، اوبولگونه، مالداري او چاپیریال ساتنه
٢٤٧	(ځنگلونه، قرظین، څېړنې، څمځایونه، پارکونه، د ځناورو ژوند، د نباتاتو ساتنه، وتړنې، ترویج او د چرگانو ساتنه)
٢٤٧	چاپیریال ساتنه
٢٦٢	سرچینې
٢٦٦	اوولسم څپرکی
٢٦٧	ښاروالی
٢٦٧	سرچینې
٢٧٤	اتلسم څپرکی
٢٧٥	عدلي او حقوقي
٢٧٥	لومړۍ برخه: د ماشومانو اصلاح او روزنه
٢٧٥	دویمه برخه: د دولت قضیې
٢٧٩	درېیمه برخه: عریضه لیکل
٢٨١	څلورمه برخه: حقوقي مرستې
٢٨٤	پنځمه برخه: حقوقي او مدني مطالب
٢٨٩	

۲۹۴	سرچینې
۲۹۵	نونسیم څپرکی
۲۹۵	معدنونه (جامد او مایع)
۳۰۳	سرچینې
۳۰۵	شلم څپرکی
۳۰۵	د بنځو چارې
۳۱۲	سرچینې
۳۱۳	یوولسم څپرکی
۳۱۳	کرایه، سفریه، جیب خرڅ او بیمه
۳۱۸	سرچینې
۳۱۹	دوه ویلسم څپرکی
۳۱۹	لوړې زده کړې
۳۲۳	سرچینې
۳۲۵	درویشتم څپرکی
۳۲۵	پوهنه (معارف)
۳۴۶	سرچینې
۳۴۷	څلورویلسم څپرکی
۳۴۷	ارشاد، حج او اوقاف
۳۵۶	سرچینې
۳۵۷	پینځه ویلسم څپرکی
۳۵۷	د اوبو تنظیم (هایدرولوژي او هایدرومتري)
۳۶۸	سرچینې
۳۶۹	شپږویلسم څپرکی
۳۶۹	د کلیو بیارغونه او پراختیا
۳۷۶	سرچینې
۳۷۷	اوه ویلسم څپرکی
۳۷۷	احصایه او د نفوسو د احوالو ثبت
۳۷۷	لومړۍ برخه: احصایه
۳۸۰	دویمه برخه: د نفوسو د احوالو ثبت
۳۸۶	سرچینې
۳۸۷	اته ویلسم څپرکی
۳۸۷	مخابرات، تګنالوژي او راډیو

۳۹۹	سرچينې
۴۰۱	نهه وېشتم څپرکی
۴۰۱	ترانسپورت
۴۰۸	سرچينې
۴۰۹	دېرېشم څپرکی
۴۰۹	عامه روغتيا
۴۰۹	(اناتومي، فيزيولوژي او طبي اصطلاحات)
۴۲۲	سرچينې
۴۲۳	يو دېرېشم څپرکی
۴۲۳	د کابو والو، شهيدانو او معلولينو چارې
۴۲۸	سرچينې
۴۲۹	دوه دېرېشم څپرکی
۴۲۹	اقتصاد
۴۴۲	سرچينې
۴۴۳	دري دېرېشم څپرکی
۴۴۳	English Part
۴۴۳	د انگليسي برخه
۴۵۲	سرچينې
۴۵۳	څلور دېرېشم څپرکی
۴۵۳	عموميات
۴۶۲	سرچينې
۴۶۳	پينځه دېرېشم څپرکی
۴۷۳	سرچينې
۴۷۴	ځوابونه
۴۷۵	شپږ دېرېشم څپرکی
۴۷۵	د تدريس ميتودونه او تدريس زده کول
۴۸۵	ځوابونه
۴۸۷	اووه دېرېشم څپرکی
۴۸۷	د ښوونکو تدريسي چارې او استثنائي ښوونه او روزنه
۴۹۷	سرچينې
۴۹۸	ځوابونه

د نوي چاپ دلايل او سمونونه

ستاسو په لاسونو کې په شته کتاب کې څلور ځوابه پوښتنو ته بنسټيزه اړتيا د بياخلي چاپ او پرمختګ لپاره په نظر کې نيول شوېده، همدا راز ددې کتاب تصحيح، پراختيا په تړاو د ځوانانو علاقه او په وار وار غوښتنو ددې رسالې د معانيو په پرمختګ او بيا چاپ کې له مهمو دلایلو څخه وو، د وياړلو او مستعدو ځوانانو مرستې او علاقه مندي ته د قدر په سترګه گورو او له ټولنيزو اړتياوو سره سم لاندې ټکو ته پاملرنه شوې ده:

- ۱- څلور ځوابه پوښتنې اضافه شوې؛
- ۲- نامانوسه او تفصيلي پوښتنې لرې او د اړتيا وړ مواد اضافه شوي؛
- ۳- نيمگړي څپرکي له مؤثفو موادو او سرچينو بشپړ او پراخ شوي دي؛
- ۴- مشهورې تېروتنې، اضافي کلمات او حروف اصلاح او سم شوي دي؛
- ۵- ځينې کلیدي او اړينې ادارې ددې کتاب په نوملړ کې شاملې شوي دي؛
- ۶- د خط ښکلا، د عنوانونو ترتيب او د جملو ترکيب ته سمون ورکړی شوی دی؛
- ۷- اړين او مهم عناوين معکې او وروسته شوي، او پرمختګ ورکړل شو؛
- ۸- تکراري او تړلي عنوانونه لرې او سم شوي دي؛
- ۹- د ازموينې د پروسې ټول اړخونه (له لومړي بست څخه تر شپږم بست پورې او همدا راز د ښوونکو د برخې پوښتنې) په نظر کې نيول شوي دي؛
- ۱۰- کلمې او توري بېل شوي او ليک ښې ښانې ورکړل شوي؛
- ۱۱- په دې کتاب کې له معتبرو سرچينو څخه د کار اخيستنې په اساس د څپرکيو په پای کې سرچينې ذکر شوي دي.

ددې کتاب له تأليف او تدوين څخه موخه، يواځې گران هېواد ته معنوي چوپړ او ازادو سياليو په پروسه کې د رتبو او معاش له نوي سيستم سره سم د گټور د بهير آسانول دي. له بله اړخه د هېواد ځوان او لوستي نسل ته د هېواد له نافذه قوانينو څخه خبرتيا د بنسټيزو اړتياوو له جملې څخه ده او هيله مند یم خو ددې کتاب په چاپ او خپراوي د افغانستان د اسلامي جمهوريت له قوانينو او مقرراتو د خلکو د خبرتيا کچه لوړه او پراخه شي.

د لومړي چاپ سریزه

د ستر پروډگار حمد او ستیبه کوم چې ما نه یې ددې رسالې د لیکلو وړیا راځي، او له ما سره یې ددې علمي، قانوني، اداري او معلوماتي ټولګې په چمتو کولو او د خپل ژوند د آرمانونو او موخو په ترلاسه کولو کې راسره مرسته وکړه، د کائناتو پر سرور و د شریعت پر لارښود محمد صلی الله علیه وسلم سې پاته درود او سلام چې زموږ ناورونه یې په الهی انور و رحمت، ایمان و یقین جړوب کړل، او تر ټولو غوره الهی احکامو ته یې د شریعت لارښوونه وکړه.

دا وړه رساله مې چې ستاسو په وړاندې ده له فراتې، قانوني او علمي مرجعو څخه د بدحش په علم پر وړه ولایت کې د دولتي ادارو د مسوولینو په مرسته د لاندې موخو لپاره تالیف او تدوین کړه.

۱- د هېواد ډېری وګړي نه قانون، د دولتي ادارو نه چوکاټ او د هغوی له کاري هېر څخه خبرتیا نه لري، له همدې امله دا وړوکی کتاب به چې ظرفیت پورې له قانون او د افغانستان د اسلامي جمهوریت د ادارو له کړنلارو څخه د خبرتیا لپاره یوه ښه معلوماتي سرچینه ګڼل کیږي.

۲- هغه ډله حوډ چې له علمي مراکزو څخه فارغیږي، مکلف دي چې د خپلې حوسبې وړ پښتو د دندو له لایحې و وړتیاوو سره سم په رقابتي ازموینو کې د ګټون لپاره چمتووالی ونیسي، نو دا وړوکی کتاب کولای شي تر یوې کچې یې اړتیاوې پوره او د تعریفونو له تعدد او د اړتیا وړ توکو له تېښ او پرک والي څخه محسوس وکړي.

۳- په دې کتاب کې د پوښتنو او ځوابونو تگلاره له ټولو دولتي مامورینو سره مرسته کوي خو د بېلابېلو دولتي ادارو له حراټو او پالیسۍ څخه خبرتیا تر لاسه کړي، له هغو مالي او تدارکاتي کارکوونکو سره هم مرسته کوي چې له یوې سسټمې او ساده قانوني سرچسې او منابعو څخه ګټه واخلي.

نو د پورته ذکر شویو مواردو په نظر کې له نیولو سره په پوښته کې په ځانګړې ډول د ځوان نسل لپاره د ددې کتاب تدوین او تالیف یو له اساسي اړتیاوو څخه ګڼل کیږي، خو له دې لارې وګړای شي چې معلومات ډېر او په رقابتي ازموینو کې خپلو موخو ته ورسېږي.

دا کتاب له علمي او ټیکنیزو تېروتنو څخه خالي نه دی، نو له ټولو درنو لوستونکو څخه هیله کوم خو د مطابعتې او په کتاب کې د درخ شویو محتویاتو په بدونه کې موږ ګرم ونه ګڼي، او د تېروتنو د عینیت په صورت کې موږ حرج کړي خو په راتلونکي کې د کلمو او جملو نه تېروتنو محبوس وشي.

هېره دې نه وي د دولتي ادارو له ټولو هغو مسئولینو چې د موادو په تدوین او راټولولو کې یې له موږ سره مرسته کړې مه وګڼو.

ومن الله لتوفیق

عزب الله توحیدي فرحاری

لومړۍ څپرکۍ

د پروژې مدیریت او پروپوزل لیکنه

۱. د پروژې له پلانونو څخه موخه څه ده؟

د پروژې له پلانونو څخه موخه دا ده چې ټولې اصلي دندې تعریف، د اړتیا وړ منابع او وخت اټکل او د پروژې د مدیریت د کنټرول او بیا کتنې لپاره یو چوکاټ برابر کړو.

۲. د پروژې تحلیل څه دی؟

دا یو منظم بیان دی چې څنګه یوه پروژه په یو مشخص زمانې چوکاټ او مشخصې منابع له تعریف شویو پروژو سره تطبیق کړو، لکه څنګه چې د فعالیتونو پلان جوړونه د سرته رسولو او پایو څرنگوالي باندې.

۳. ولې د یوې پروژې پلان له وړاندې لیکو؟

- له ماسم (غلط) درک څخه د ډډه کولو لپاره؛
- د هغو عملي نکتو د څرګندولو لپاره چې له پلان پرته شاید سترګې ترې پټې شي؛
- له ټولو هغو سره د مرستې لپاره چې مجبور دي د تفصیلاتو و اعزیزو په اړه یې فکر وکړي.

۴. د یو ښه پلان ځانګړنې ولیکئ.

- پلان مطلع او اګاهنه وي، چې د بشپړو، مؤثمو او د ډاډ وړ معلوماتو پر بنسټ طراحی شوی وي.
- د پروژې د کنټرولولو او اداره کولو لاره د رسمي تصویب شوې سند لرونکې وي.
- د اعصاب یا بدلون موندنې وخت په اوږدو کې واوسي.
- د یوې پروژې د بریالي تطبیق لپاره د پایو جزئیاتو لرونکې وي.

۵. د پروژې د پلان جوړولو پړاوونه وشمېرئ.

- د ورکړې وړ محصولاتو تشخیص
- زمان بندۍ (د وخت معلومات)؛
- بودیجه معلومول؛
- د پروژې د ځای ټاکل.

- د منابعو پیژندنه او د پروژې د اړتیا وړ مرستو غوښتنه
- د مستقیمو او غیر مستقیمو همکارانو ارزښتي
- د همکارانو د رول او مسؤلیتو، فعالیتونو او کاري پړاوونو پیژندنه
- د پروژې له موخو او مقاصدو څخه مشترک درک ته پرمختګ ورکول؛
- پروژوي پړامونه پرمختګ ورکول او ترویجول
- د پروژې د سلې کولو (تطبیقولو) لپاره د اړتیا وړ عملیات تشخیصول او پرمختګ ورکول.
- د ارزیابي او کتنې پلان ته پرمختګ ورکول

۶. پروژې ته د بريالي پلان د چمتو کولو په موخه د کومو لارښوونو وړاندوینه کوي؟

- ۱ د پلان جوړونې په عملیه کې وړ افراد رول ولري
- ۲ د پلان جوړونې معلومات باید د شت سي، او په پراخه کچه ولسردون شي، حتی که شفاهي هم واوسي
- ۳ موخې او مقصد په ښه ډول ولیکل شي.
- ۴ د مسئولیت ملو او ځواب ورکولو یو ښه حالت رامنځته شي
- ۵ پلان او د پلان جوړونې عملیه باید ارزیابي شي
- ۶ د پلان جوړونې عملې ته ورګرځېدل د پروژې د طرحې په موخه یو اړین سند ووسي

۷. د پروژې د پلان جوړونې د سند اړینې برخې ولیکئ.

د پلان جوړونې د سند اړینې برخې د لاندې احورو او برخو لرونکې وي

- ۱ نتیجه ۲۰: موخې او مقاصد: ۳- د پروژې د کار تسمیونونکی، ۴- د ډیرې مودې اعبري، ۵- خطرونه: ۶- ارزیابي ۷- تداوم

۸. خطرونه څه دي؟ توضیح ورکړئ.

خطرونه، هغه شرایط یا خبرونه دي چې، احتمالا په خپل سم مسیر نه ځي، او د یو احتمالي خطر و په پروژې یې د اغېزو څرنگوالی تشریح کوي، و په هغه صورت کې چې خطر رامنځته شي کوم کارونه باید وکړای شي، تشریح کوي

۹. د پروژې له ارزیابي څخه موخه څه ده؟

ارزيابي، هغه موخې او تګلارې تشریح کوي چې د پروژې د فعالیتونو د سرته رسولو په اوردو کې ترې ګټه اخیستل کېږي، همدا راز د پروژې د پړاوونو د پرمختګ څرنگوالی څیړي

۱۰. د پروپوزل بشپړه دوسیه په کومو څیرونو شامله وي؟

- ۶ د صفحې موس
- ۷ اجرائي لیدیز
- ۶ د درج شویو څیزونو نوملړ
- ۷ لیدپرونه
- ۶ نتیجه
- ۶ توصحات
- ۶ د پروژې چارچوب (چوکاټ)
- ۶ د پلي کولو و مدیریت مقدمې
- ۶ بررسۍ خاړنه د مدیریت معلومات، اړتیا او رپور ورکول
- ۶ د پروژې بودیجه
- ۶ صمايم

۱۱. د پروژې پلان خوړونه باید کومو پوښنو ته ځواب ووايي؟

- د پروژې پرمختیایي موخه څه ده؟
- په راتلونکي کې پروژه کوم بدلونونه رامنځته کوي؟
- تر ټولو مناسبې ستراتیژیاې کومې دي؟
- له پروژې څخه نه گټه چيستونکي څوک وي؟
- همکاران له څوک وي؟
- کومو منابعو (پیسې، وسایل، افر داو) ته اړتیا ده؟
- له پروژې څخه څه ډول کتنه وشي؟
- څه ډول راپورونه چمتو شي؟

۱۲. د پروپوزل اصلي بدن کوم معیارونه تشکیلوي؟

- ۶ د پروژې نتیجه
- ۶ د ستورې بیان
- ۶ د پروژې موخه او مقصد
- ۶ د پروژې تشریح (ستراتیژي، اصلي لگلاړه او فعالیتونه)
- ۷ د پروژې کاري پلان
- ۶ د پروژې د خاړنې او درنې پلان

۱۳. د پروژې د اړتیا وړ منابع ولیکئ.

د پروژې د اړتیا وړ منابعو کې د کارکوونکو استخدام، سارمانې وړتیاوې، د پروژې بودیجه، پایله، د مالي منابعو او ماحدوونو فهرست شامس دي.

۱۴. سازمانې وړتیاوې توضیح کړئ.

په دې برخه کې د سازمان له وړتیاوو څخه د په ریالی توگه د پرورې په سرته رسولو کې له مهارتونو او تجربو څخه بحث کړي.

۱۵. د پروژې په پلان جوړونه کې کوم اسناد ضمیمه کړي؟

- ۷ د فعالیتونو د مهال وېش جدول.
- √ د خارجي او اړیایي جدول
- ۷ د پروژې د کارکوونکو سوانح؛
- √ سازمانې ځانگړتیاوې؛
- ۷ د بودیجې پاڼې؛

۱۶. د پروپوزل په لیکلو کې نتیجه د کومو مطالبو لرونکې وي؟

د پروژې نتیجه د لاندې مسئلو په اړه د معلوماتو لرونکې وي:

- √ د پروژې ځای (سیمه)؛
- ۷ جغرافیایي محدوده.
- ۷ طبیعي جوړښت.
- √ د نفوسو احصائیة.
- √ د حکومتداری ډول؛
- ۷ پرمختیایي پلان.
- ۷ په سیمه کې شته مؤسسې.
- ۷ د خلکو د ژوند کچه؛
- ۷ د ځمکو عواید؛
- √ د لیک او لوست کچه؛
- ۷ امنیتي وضعیت.

۱۷. د ستونزې بیان، څه ډول تشریح کړي؟

ستونزه او ځانگړې اړتیا چې پروژه یی غواړي هغو ته رسیده گي وکړي، سلگي، شمېر او هغه معلومات چې د اړتیاوو د درسي په وخت کې راټولېږي. تشریح کوي

۷ د حل لاره په یوه حمله کې ولیکئ؛

۷ څومره پیسو ته اړتیا ده، ویې لیکئ؛

۱۸. د پروژې موخه او مقصد تعریف کړئ.

د پروژې مقصد یو لږ ځانګړي احرات دي خو بیان شوي ستورې حل کړي، شنه وضعت ته بدلون ورکړي او له فرصتونو څخه ګټه پورته کړي.

و ب: د پروژې مقاصد یو لږ ځانګړي لاسنه راوړې دي چې ستونزو ته د پام اړولو په پار سروژه طرح شوې ده او د وصعت د بدلون سبب ګرځي.

۱۹. پروژه څه ډول تشرېح کیږي؟

د پروژې تشرېح هغه تګلاره او عمده فعالیتونه دي چې په واسطه یې موخه او مقاصد خوندي کیږي، (موخې او له پایلو سره یې تړاو)

۲۰. د پروژې له څارنې او ارزښاتي څخه موخه څه ده؟

له څارنې، و ارزښاتي څخه موخه د معلوماتو لاسته راوړل، ټولول، تعریف، تحلیل او له هغو څخه پایله اخیستل دي

۲۱. (SWOT) تحلیل او تعریف کړئ.

د (SWOT) تحلیل د قوت او ضعف له ټکو، فرصت و خطرونو له پېژندلو څخه عبارت دی، یعنې د قوت و ضعف ټکو، فرصتونو او خطرونو پېژندل او تحلیلول، چې له قوت څخه پر ضعف د برې لپاره کار اخیست، او د خطرونو د کمولو په موخه له فرصتونو څخه ګټه حسستل دي

۲۲. د پروژې پلان څه ډول چمنو کیږي؟

۷ د اصلي او کلیدي فعالیتونو پېژندنه؛

۷ په منطقي ترتیب سره په عمده او فرعي کارونو د فعالیتونو وېش، او له یو او بل سره یې تړاو ورکول؛

۷ د مسائلو د پیاوړتیا په نظر کې له نیولو سره په مناسب ډول د وخت ټاکل؛

۷ د فعالیتونو لپاره د مسئول شخص ټاکل؛

۷ په یو جدول کې د کاري برنامو چمتو کول.

۲۳. د اړتیا وړ منابعو وړاندوینه او لیکل څنګه کیږي؟

• د کارکوونکو استخدام، د کارکوونکو شمېر، د هغوی د رده کړو کچه او دندې یې ساد کړئ.

- هغه چارې چې د دسې کارکوونکو، داوطلب او.. په واسطه سرته رسېږي توصېح کړئ.
- اوسني بوخت و د اړتیا وړ کارکوونکي چې باید په سازمان کې استخدام شي یا کړئ
- که مرسته کوونکي سازمانونه شتون وېري. د هغوی دندې او د چې کوم سازمان د مالي مدیریت او ټولیزو پایلو مسئول دی (مشخص کړئ)
- سازمانې وړتیاوې، د اړتیا وړ مهارتونه، اداري، و احرني تحارب سان کړئ.
- د پروژې بودیجه د پروژې ټولر قیمت د هغو فعالیتونو پر سبب کيږي چې لیکل کيږي

۲۴. هغه ځانگړتیاوې چې د پروپوزل د یوس خط یې ولري، ولیکئ.

- ۶ د پوس خط باید د لوستونکي پام ځان ته واړوی.
- ۷ دایی وغواړئ.
- ۶ پتیا مو روښانه کړئ.
- ۶ هغه کار چې سرته یې رسوئ توضېح کړئ.
- ۶ د خپل سازمان په اړه معلومات ورکړئ.
- ۷ مشخص بودیجونی معلومات پکې شامل کړئ.
- ۷ لیک بند کړئ. په بوي خواکمی حمی مو لیک دی ته ورسوئ
- ۶ اړین معلومات صمیمه کړئ.

۲۵. کوم بنسټیز ټکي د پروپوزل په عنوانونو کې ځای شي؟

- د وړاندیر عنوان څو چې کولای شئ، اخیستونکي یې ولیکئ.
- د هغه سازمان نوم چې وړاندیر ورته کيږي.
- د خپل سازمان نوم، سه او پنه.
- د هغه شخص نوم چې و کولای شي په ډېره سه توگه وړاندیز توصېح کړي.
- د وړاندې کولو نټه.

۲۶. د پروژې تر ټولو اړینې اړتیاوې ولیکئ؟

- ۶ د پروژې د کارکوونکو برخه.
- ۶ د سرماني وړساوو برخه.
- ۶ د پروژې د بودیجې برخه.
- ۶ پالنه.

۲۷. پروژه څه ده؟

پروژه له یو لړ مؤقتي هلو ځو څخه عبارت ده چې د محصول د لاسته راوړلو، جوړې او پیاېلي په پار سرته رسېږي

۲۸. د پروژې له مؤقني والي څخه موخه څه ده؟

د پروژې مؤقني والی، مؤقتي والی د سدمهالي وخت په معنی نه ده، ښکې پروژه چې د هر څومره اوږد مهال هم وي د پیل او پای مشخص وخت لري.

۲۹. د پروژې مشخص والی (ځانګړتوب) څه مفهوم افاده کوي؟

مشخص (ځانګړتوبالې) هره پروژه له وړاندې څخه د ټاکل شوي ځانګړي محصول، پایلې او جوړې څخه لرونکې وي.

۳۰. د پروژې ځانګړتیاوې ولیکئ.

- ۶ ځانګړې موخه لري؛
- ۷ حیاتي دورن لری (له پیله سر پایه)؛
- ۷ ټاکل شوې موده لري، په واضحه او روسانه توګه تعریف شوې ده؛
- ۷ محدود مصارف او لګښتونه لري؛
- ۷ پروژه پېچلې وي، نو همغري کېدو ته اړتیا لري؛
- ۷ پروژه له ټولو پي شويو پروژو سره متقابل تړاوونه لري؛
- ۷ هره پروژه ځانګړي عناصر، او محتويات لري، او هېڅ دوه پروژې یو بل ته ورته نه وي.

۳۱. د پروژې مدیریت تعریف کړئ.

د پروژې مدیریت، د اړتیاوو د پوره کولو په موخه د پروژې د فعالیتونو د سرسه رسولو په پار د پوهې، وړتیاوو، وسایو او تخنیکونو له کارولو څخه عبارت ده.

۳۲. پروګرام څه دی؟ تعریف یې کړئ.

پروګرام له یو او بل سره د تړلیو پروژو له ګروپ څخه عبارت دی چې په یوه همغري نګلاره اداره کيږي، څو ګټې ترې تر لاسه شي او کنټرول یې چې د یو فرد په واسطه شونی نه دی، په سم او دقیق ډول تر سره شي.

یوه پروژه ممکن د یو پروګرام برخه وي یا نه وي، خو یو پروګرام تل د پروژو لرونکی وي.

۳۳. کومو اشخاصو ته په پروژه کې دخپل اړخونه ویل کیږي؟

له هغو اشخاصو څخه عبارت دي چې په پروژه یا فعالیتونو کې یې برخه، ګټه او علاقه مندي ولري، په پروژه کې دخپل اړخونه عبارت دي له

- ۷ ګټه اخیستونکي؛

۷ مستریان (پروودونکي)

۷ ملاتړ کوونکي

۷ د پروژې کاري ټیم

۳۴. د پروژې د مدیریت سنونږې ولیکئ؟

- د پروژې بېچلتیا
- د سرودونکي د غوښتنې مشخصات (ځانگړتیاوې)
- سرمانې بدلونونه
- د پروژې خصوصونه
- فسی یا تکنالوژیکي بدلونونه
- د پروژې برنامه او بودیجه جوړول

۳۵. د پروژې د مدیر ځانگړتیاوې ولیکئ.

- گوښ (خطر) منل
- د پروژې له موضوعاتو خبرتیا
- د مدیریت له مباحثو سره بلدتیا
- د سیمې له سیاسي او ټولنیزې اوصاف خبرتیا
- د پوندی پروژې په تړاو تخصصي پوه لرل

۳۶. د پروژې حیاتي دوران ولیکئ.

- ۶ د ټولیزو اړیاوو تشخیص
- ۷ برنامه جوړول
- ۶ پلي کول او څارل
- ۷ ارزښتي
- ۶ پای

۳۷. ټولنه تعریف کړئ.

ټوله د څښکو هغې ډلې ته ویل کیږي چې په یوه ټاکلې جغرافیایي سیمه کې ژوند کوي، چې د ګډو موخو د تعقیب په موخه له دېسو پیوستونونو برخمن دي. له کلتور او د ګډ ژوند په څرنگوالي کې برخه لري.

۳۸. د ټولنې ممیزات (ځانگړنې) تشریح کړئ.

- د ټولنې جغرافیایي سرحدونه

- ټولیز تاریخ، هغه موده چې ټولنه (شاراکلی) پکې رامنځته شوی،
- محکس کسان، د شورا غړي او کلندي اشخاص،
- پولپوهنه (نژادي ترکیب، د کورونو شمېر، له باریه وو سره د سڅو تړون)،
- د افرادو د عمر اوسېد، اقتصادي وضعیت، د رده کړو او لېک لوست کچه، د خلکو د درآمد سرچینې؛
- حساس او بدېمن کورنۍ مسائل،
- خدمت او حرفت،
- ټول هغه سازمانونه چې په یو ډول د پروژې په پرمختګ کې د جیل دي.

۳۹. د معلوماتو په راټولولو کې کوم پړاوونه نږدې دي؟

- په موخه تو فو وشی؛
- د معلوماتو د راټولولو او له هغو څخه د کار اخیستلو موده و ټاکل شي،
- هغه څه چې وقعا عوارې یرې یوه سنی مشخص کړئ؛
- دا مشخص کړئ چې کوم کسان باید دا معلومات راټول کړي،
- دا هم مشخص کړئ چې کومه مرجع به معلومات تر لاسه کوي؛
- د معلوماتو احتمالي منابع و پېژنئ؛
- دا چې کوم معلومات به کومه کچه غوړئ، محدود کړئ؛
- هغه معلومات د ټول کړئ چې ناسو سره د پروژې په پلي کولو کې مرسته وکړي،
- ځان ډاډه کړئ چې کوم اړین او د اړتیا وړ معلومات خو مو هېر کړي نه دي.

۴۰. په پروژه کې د معلوماتو د راټولولو تګلارې ولیکن.

- ۶ شته معلومات او بوي معلومات
- ۶ کیفی معلومات (ډېری بصري)،
- ۶ کمی معلومات (ډېری عددي)،
- ۶ شمېرې او کتبي معلومات.

۴۱. د معلوماتو د راټولولو اصلي تګلارې ولیکن.

- مشاهدې (په سترگو لیدل)
- مصاحبې (خبرې اترې)؛
- ټولیز بحثونه.

۴۲. پروژوي ستونزې څه ډول درک کړی؟

- ډېر واقع شوي (په ځلونو تکرار شوي)

• وخت او موده:

۱- حوره يا عبره؛

۲- د ستونزې سحوالی يا صرر؛

۳- قانونت لرل؛

۴- د خلکو برد شتونه (مفهوم، چيستل)؛

۴۳. د پروژې بوديجه تعريف كړئ.

د پروژې بوديجه، تخميسي (ټكلي) مالي برنامه ده چې پر سست يې لارم، رعام (شمېر) چمتو كېږي. د لگستۍ سند ددې سكارندوى دى چې په يوه څنگرې زماني موده كې د پروژې اړسا ده او هم په تخميسي ډول د پروژې د لگستو او عايد وړاندوينه كوي.

۴۴. د پروژې بوديجوي مديريت څو پړاوونه لري؟

درې پړاوونه لري:

برنامه جوړول، خاړل، اړيايي و بيا كتنه.

۴۵. د پروژې د تداركاتو مديريت تعريف كړئ.

د تداركاتو مديريت له درېو پړوسو څخه عبارت دى چې په واسطه يې مواد، چوپړتياوې او د پروژې د اړتيا وړ پېلې له پروژې څخه بهر چمتو او پېرودل كېږي.

۴۶. د پروژې د بوديجوي مديريت اړينې عمليې وليكئ.

- د تداركاتو برنامه جوړول،
- د غوستو برنامه جوړول،
- د غوستې وړاندې كول،
- د وړاندې (بولې)،
- د احساسو او چوپړتياوو د تامينونكو ټاكل،
- د قرار داد كول او رهبري كور يې،
- د قرار داد پاى؛

۴۷. غوښتل شوى او نه غوښتل شى وړاندېز (پروپوزل) څه توپير لري؟

۷ غوښتل شوى وړاندېز - معمولای عام اعلايږي (په ټوليز ډول اعلايږي)؛

٧ د عوښتل شوی وړاندیز هغه وړاندیز دی چې تمویمونکو ته وړاندې کېږي. پرته له دې چې د تمویل کوونکو له لوري اعلان شوی وي

٤٨. د وړاندیز له برابرولو وړاندې کومو مواردو ته چمتووالی نیول کېږي؟

٦ د شخړه معلوماتو راټولول؛

٧ د غوښتنې د وړاندیز یا اعلان بیاکتنه؛

٦ د ستورې پیژندنه او ټاکل.

٤٩. د غوښتل شوي وړاندیز مندرج توکي ولیکئ.

د عوښتل شوي وړاندیز لپاره ځانګړې کړنلاره، موخې، د کار پراخوالی، مشخصې پایلې، د کار مهال وېش، فعالیتونه او هغه رېپورونه چې اړین دي، ساینري

٥٠. د یوې پروژې د پروېوزل له ترتیب وړاندې کوم معیارونه له مخکې چمتو کېږي؟

• کار کوونکي (برسول)؛

• پیسې و پانګه؛

• توکي او وسائل؛

• وخت؛

• برنامه او کړنلاره له مخکې ټاکل شوې وي.

٥١. په پروژه کې د بشري سرچینو (منابعو) له مدیریت څخه موخه څه ده؟

د انساني منابعو له مدیریت څخه موخه له یو سازمان سره د کارکوونکو په جذب، مدیریت او ساتلو کې ټاکل شویو موخو ته د رسېدو په لار کې په غېزمنه توګه مرسته کول دي.

٥٢. د پروژې د اړیکو مدیریت تعریف کړئ.

د پروژې د ارتباطاتو او اړیکو مدیریت یوه عمومي څانګه ده چې د تولید، حاصل، د معلوماتو د خپرېدو، ثبت، پیدا کولو او بهایي تنظیم په چمتو کولو مشتمله ده

٥٣. د پروژوي فعالیتونو راپور ورکول ولیکئ.

د پروژې د کړنو راپور، د کاري حراتو د معلوماتو د ټولول دي چې د پروژې د پلي کولو د بهیر څرنگوالی، سه والی او په دې تړاو لارمې وړندوینې کوي.

٥٤. ولې له پروژې څخه څارنه او ارزښتي کېږي؟

٧ له خوب ورکونې او مسئولیتونو څخه د ډاډمن کیدو لپاره

۶ د پروژې له پلي کولو څخه وړاندې وروسته او په جریا کې د پرېکړې کولو سره د مرستې لپاره

۶ د راتلونکو پروژو لپاره د رده کړې او تجربي لپاره یوه وسیله ده.

۶ د پروژې د طرحې د سه والي په موخه

۵۵. د پروژې احرائیوي کړنلاره ولیکئ.

۱- د قرار داد د پای ته رسېدو کړنلاره

۲- د اداري (احرائی) پروسې د پای ته رسېدو کړنلاره.

۵۶. د پروژې د پای ته رسېدو شرایط ولیکئ.

انقراض: د قرار داد انحلال یا له مخه وړل (د پروژې کر په بريالي یا ناکام ډول پای ته رسېدلی، او د پروژې د پای ته رسېدو پرېکړه شوې)

شمول: پروژه بريالی وه، د دوام لپاره به سازمان سره سمول کيږي

انضمام: پروژه بريالی وه، و په تولىر ډول يې پيلي اصلي سازمان ته سپارل کيږي

۵۷. د پروژې د ناکامۍ شپږ عمده دلایل ولیکئ.

۱ د پروژې د مدیریت موضوع ته پاملرنه نه کول او د دقت نه شتون

۲ د سازمان په بېلابېلو برخو کې په تولىزو او سازمانې موخو نه پوهېدل.

۳ په کمه موده کې ډېر کارونه

۴ په غیر اصولي او ناسمو نښتونو باندې د طرحو جوړول

۵ د ترنامې جوړولو په پار د مېطمو هڅو او کوسنونو نه شتون

۶ د سالم افهام او تفهيم نه شتون

۵۸. د پروژې وروستۍ راپور ته کومو عمده ټکو برخمن وي؟

• د پروژې صلی طرح؛

• واقعي کار، بشپړ شوي فعالیتونه، رېمي او منابع؛

• د پروژې د خدمتونو پ د بحول شوي وروستۍ محصول شرح او توصیف؛

• هغه رده شوي درسونه و تجربي چې د نورو پروژو لپاره اغېزمن وي؛

• ډولېدو مشخصو نه د لېرل شويو راپورونو فهرست و په پړاو يې د هغوی نظريات؛

• د پروژې د پرمختګ، وضعیت، محيې او له پروژې د گټه اخیستونکو مستندونو ته اشاره؛

• د پروژې مستندونو (آرشیف) راپور.

۵۹. د پروژې راپور لیکل توضیح کړی.

راپور لیکل غاړتیا او د حرومو، معلوماتو، حقایقو، علتونو، مسائلو، پېسو او د هغو مطلقې او متوالي تحریر او تحلیل چې له سمو حل لارو سره لېس او روسانه تدوین شوي وي، او په دوه اصولونو (ساده لیکو او سالم لیکو) ولاړ وي

۶۰. د یو ښه راپور ځانګړتیاوې ولیکئ؟

۱. لږ، دقیق او اصلي ټکو ته اشاره وي.
۲. له فصیحې او ساده ژبې کار و چېستل شي
۳. ښه وړاندې کول، سمه پروژې او منطقي سلسله یا لړۍ ولري.
۴. د ب تایید شویو وړاندیزونو و نظرونو له لیکلو ډډه وسي.
۵. کارېده او خوږوونکې ووسي.
۶. وروستی پایله زړه وړونکې ووسي.

۶۱. د یو فني راپور ځانګړنې ولیکئ؟

۱. د څیزونو د بیان لپاره له هندسي اشکالو، انځورونو، شمېرو، مفاهیمو او کلماتو څخه کار اخیستل شوی وي.
۲. واقعي حزنیت او موارد ذکر شوي وي.
۳. له مهمو سرچینو او منابعو لکه: کتابونو، مقالو، پروشرونو او له متخصصو او کادر پوهو افرادو سره له حرو اترو کار اخیستل شوی وي.
۴. اقباس شوي معلومات ذکر شوي وي.

۶۲. د پروژې د کار له پرمختګ څخه څه ډول راپور لیکل کېږي؟

دا شریح کېږي چې د پروژې څومره کار سرته رسېدلی، څومره کار د پرمختګ په حال کې دی او کوم کارونه پاتې دي.

همدا راز دا راپور لوستونکي به دې پوهوي چې د پروژې په وړاندې کومې ستونزې او ننگونې شته او ددې ستونزو د له منځه وړلو لپاره کوم کارونه په نظر کې نیول شوي دي.

۶۳. د پروژې د کار له پرمختګ څخه د وړاندیز چمتو کولو جوړښت ولیکئ.

- ۱- د پروژې پر پلي کېدو ټولیز مرور.
- ۲- اصلي لاسه راوړنې.
- ۳- ننگونې.
- ۴- څارنه او دريایی.

۵- راتلونکې برنامه، یا د وروستي راپور ورکولو لپاره برنامه.

۶۴. د ځواک یا قوت ټکي (نقطې) تشرېح کړئ.

Strengths- د قوت ټکي: داخلي ځانگړتیاوې دي چې موخو ته د رسېدو په لاره کې له پروژې یا سازمان سره مرسته کوي.

۶۵. د ضعف یا کمزورتیا ټکي کومو ټکو ته ویل کېږي؟

Weaknesses کمزورتیاوې: هغه داخلي ځانگړتیاوې دي چې د پروژې یا سازمان د نه بريالي کېدو کولای شي رول ولري

۶۶. له فرصتونو څخه موخه څه ده؟

Opportunities فرصتونه: هغه بهرني امکانات یا ځانگړتیاوې دي چې کولای شي د پروژې په بریا کې مثبت واوسي

۶۷. گواښونه (تهدیدونه) څه دي؟ تعریف یې کړئ.

Threats- گواښونه: هغه بهرني سوري او خطرونه دي چې کولای شي د پروژې په نه بريالي کېدو کې اغېز ولري

۶۸. په پروژه کې د انساني مهارتونو (وړتیاوو) له ځواک څخه موخه څه ده؟

- فني مهارتونه؛
- نساني مهارتونه؛
- ادراکي مهارتونه؛
- د مسئلې د تشخیص مهارتونه؛
- د مسئلې د حل مهارتونه؛
- کمپیوټري مهارتونه

۶۹. د کارکوونکو په ټاکلو کې معیار او رفتاري ځانگړتیاوې څه دي؟

- ارزښتمن بنسټونه؛
- شخصیت؛
- ادراک؛
- د انګېرې ډول؛
- انګېره؛

۷۰. د پروژې د مدیر ځانګړتیاوې ولیکئ.

د پروژې د مدیر د ټاکلو لپاره لاندې اته معیارونه اېزمن دي
عمومي ځواک، د دندې پوښ تجربه، له کاري تجهیزاتو سره بلدتیا و تجربه، د کار په سیمه کې
تجربه، د تعلق د ځواک لرل، تعدل او ثبات، له ځانه خبرتیا، د مرستې، همغږي کولو و حسري
کولو ځواک.

۷۱. په پروژه کې خطرات په څو ډوله دي، نومونه یې واخلي؟

درې خطرونه یوه پروژه ګواښي:

۱- تجارتي خطرونه،

۲- سیاسي او اقتصادي خطرونه،

۳- فني او تخنیکي خطرونه،

۷۲. د سیاسي او اقتصادي خطرونو په تړاو معلومات ورکړئ.

سیاسي او اقتصادي خطرونه به لاندې فکتورونو کې شامل دي

۷ د پیسو د بادلې نرخ،

۷ د تعرفو لوړوالی،

۷ د مقرراتو او قوانینو بدلون،

۷ سیاسي بدلونونه،

۷۳. تجارتي خطرونه تشرېح کړئ.

تجارتي خطرونه، د قیمت، عرضی او تقاض تړاو دی، چې په لومړنیو موډو، ماشین آلاتو او توکو
اغېزه کوي

۷۴. د فني خطرونو پینځه لاملونه ولیکئ.

۱- د اړتیا وړ پیاوړتیا

۲- د قرار داد کوونکو ټاکل،

۳- د پروژې مسائل، ننگلارې، حینري او حورست،

۴- د کارځای د رامنځته کېدو عوامل، لکه تاخیرات،

۵- د ننگلارو پاگل او د رقبت ملو کچه،

۷۵. د پروژې په برنامه جوړولو کې باید کومې اساسي کلمې ځای پر ځای شي؟

($\Delta W + H$) یا لاندې کلمات باید په برنامه کې ځای شي او ځواب ورته وموندل شي.

Why, What, When, How, Who, Where.

۷۶. له (What & Why) څخه موخه څه ده؟

What. د پروژې د تعریف او د کار د شرح په مفهوم ده. چې د پروپوزل په برخه کې ځواب ورکول کېږي.

Why. له پروژې څخه د کار کوونکي موخه ده. چې ولې غواړي دا پروژه پیل کړي.

۷۷. (When & Where) تشرېح کړئ.

When د اصلي کارونو او د پروژې د څانگو لومړیتوبونه سښي

Where. د پروژې سیمه سښي، چېرته چې پیل کېږي

۷۸. په پروژه کې د (How & Who) کلمې په کوم مفهوم کارول کېږي؟

Who. د پروژې رسمي او مسئول سازمان معمولي

How. (څنگه) د پروژې په اصلي پرېکړو شامل وي

۷۹. د وخت ټاکلو په سیستم کې پروژه له کومې مدیریتي شبکې څخه کار اخلي؟

دېری وخت د وخت ټاکلو په برخه کې پروژې د بحراني مسیر له تگلاری (CPM) یا (Critical Path Method) څخه کار اخلي.

۸۰. په پروژه کې خطرونه تعریف کړئ.

خطرونه د موانعو، اخطار، حوادثو، ناوونو، ضررونو، طبیعي پېښو ته شامل دي چې د اټکل شویو پایلو د بدلون لامل ګرځي

۸۱. په پروژه کې تحلیل او تجزیه څه دي؟

په بېلابېلو برخو د یوې کمې مقولې وېش دی چې صیغت، ماهیت او ددې برخو د کار څرنگوالی او اړیکې څېړي.

۸۲. د پروژې د لګښتونو وړاندوینه او خپل د کومو معیارونو پر بنسټ کېږي؟

په درې کینګوریو کې شاملېږي.

۱- ثابت پانګه اچونه، چې مواد، کاري ځواک، وسائل، ساختمانونه او... پکې شامل دي
۲- د کد په جريان کې پانګه. د لومړيو موادو د دحبیره کدو، محصولاتو، او ټولو مصرفي توکو لپاره شامل ده.

۳- د عملیاتو لگښت، د کماوی موادو، اوبو، برق او... شامل دی

۸۳. د پروژې خطر تعریف کړئ.

د پروژې خطر له هغې واقعې او یا ناخواسته حالت څخه عبارت دی چې که واقع شي لږ تر لږه د پروژې یوه موخه اغېزمنه کوي

۸۴. د خطر د مدیریت په وخت کې اړین ټکي ولیکئ.

- د خصر پیژندل او مخینه
- د خصر د مدیریت ډله:
- د خطر د مدیریت پروسه
- د خطر د مدیریت د فعالیت پلان:
- د خطر خاړه

۸۵. د پروژې د بودیجې په تړاو معلومات ورکړئ.

د پروژې بودیجه، مالي شخصي برنامه ده چې په اساس یې اړین شمېر چمتو کيږي، دا سند هغه لگښتونه نه نسه کوي چې د یوې ځانګړې زمانې دورې لپاره په پروژه کې ورته اړتیا ده، و هم د پروژې د لګښتو و عایداتو وړاندوینه په شخصي ډول کيږي

۸۶. د پروژې په بودیجه چمتو کولو کې له کومو تګلارو کار اخیستل کيږي؟

- a د صفر په اساس بودیجه (بتدایي، لومړنۍ)؛
- b پراختیایي بودیجه.
- c برنامه یي بودیجه؛
- d عملیاتي (حرائیوي) بودیجه.

۸۷. د پروپوزل له چمتو کولو وړاندې کوم موارد په نظر کې نیول کيږي؟

- √ د نتیجه معلوماتو چمتو کول (راتلول)
- ۶ د وړاندیز یا اعلان د عوبستې خبرل
- ۷ د ستونزې پیژندل و ټاکل

۸۸. په پروژه کې څارنه او ارزښاتي تعریف کړئ؟

په عام ډول څارل او ارزښاتي کول له یو لړ فعالیتونو څخه عبارت ده چی د پروژې د عملیاتي او اجرایی مرحلې د سه والی په موخه لازم او اړین گڼل کیږي

۸۹. د څارنې او ارزښاتي تر منځ توپیر ولیکئ؟

څارل د پروژې اعزمنتوب تر بحث لاندې بیسی؛

ارزښتي معمولای د پروژې په پایلو تمرکز لري

۹۰. د پروژې د کار له پرمختګ څخه څه ډول راپور ورکول کیږي؟ او هم د پروژې له

پلي کېدو وړاندې کوم څیزونه باید شخیص او بررسی شي؟

۶ د پروژې په پلي کېدو کلی مرور؛

۷ اصلي لاسته راوړنې؛

۷ سگونې؛

۷ څارنه او ارزښتي؛

۷ راتلونکې برمه، یا د راتلونکي راپور ورکولو لپاره برنامه؛

۹۱. د پروژې مدیریت له څه بحث کوي؟

د پروژې د مدیریت اصطلاح له یوې باهډفې ګلارې، دقیقې پلان جوړونې، لارښوونې، همکاري او د ټولې پروسې له کنټرول او مدیریت څخه بحث کوي.

۹۲. د پروژې د مدیریت کولو ستونزې ولیکئ؟

- د پروژې پېچلتیا؛
- د پېرېدونکي د غوښتنلیک مشخصات؛
- سازمانی بدلونونه؛
- د پروژې په وړاندې ګواښونه؛
- تکنالوژیکي، د پلان جوړونې او د بودیجې بدلونونه؛

۹۳. د پروژې ځانګړتیاوې ولیکئ؟

پروژه د لاندې ځانګړتیاو لرونکې وي

متغایب والی پېچلتیا، ځانګړې موخې، ټاکل شوی وخت، ټاکل شوی لګښت، ټاکل شوې سازماندهي، د مسلکي او مشخصو افرادو ټاکل

۹۴. له متفاوت والي څخه موخه څه ده؟

له متفاوت والي څخه موخه په دې مفهوم ده چې د یوې پروژې فعالیتونه د یوې معمولي دارې له فعالیتونو سره توپیر ولري، د یوې پروژې فعالیتونه په اساسي سره درولای شو، خو د یوې دارې ورځنۍ چارې په اساسي سره نه شو درولای.

۹۵. د پروژې د مدیر اړینې وړتیاوې ولیکئ؟

د پروژې مدیر باید له لاندې مهارتونو و وړتیاوو څخه برخمن وي.

- ۶ تخنیکي مهارتونه.
- ۷ مینودونوونکي مهارتونه.
- ۶ ټولنیز مهارتونه.

۹۶. په پروژه کې د یو برنالي مدیر رول څه دی؟

- ۱- د پروژې د موخې ټاکل.
- ۲- د پروژې په جریان کې د اختلافونو او منارغو له منځه وړل.
- ۳- د کارۍ لومړنیتوبونو ټاکل و له پروژې څخه ملاتړ.

۹۷. د پروژې د ټیم د مدیر ستونزې ولیکئ؟

- نامحدودې غوښتنې.
- له ټاکل شوي وخت څخه وړاندې تحویلي.
- د منابعو محدودیت.
- په پلان کې داسې بدلون چې وړاندوینه یې ناشوې وی.
- د اساسي ځواک ستونزه.

۹۸. د پروژې د لگښت مدیریت د کومو شاخصونو په اساس ولاړ وي؟

- ۶ د اړتیا وړ منابعو پلان جوړول.
- ۶ د لگښت راورد.
- ۶ د بودیجې صرح.
- ۷ د پروژې د لگښت کنټرول.

۹۹. د پروژې د وخت د مدیریت موخه ښای کړئ.

- د فعالیتونو تشخیص.
- د فعالیتونو تسلسل.

- د فعالیتونو د وخت او مودې تعیین
- د پروژې د تقویمي پلان بریښ
- د تقویمي پلان کټیرون

۱۰۰. په پروژه کې د ګواښ له مدیریت څخه موخه څه ده؟

- ✓ د ګواښ د مشخصاتو ټاکل
- ✓ د ګواښ تحلیل او تحلیل
- ✓ د ګواښ په وړاندې عکس العمل
- ✓ د ګواښ نه وړاندې د عکس العملونو کنټرول

۱۰۱. په پروژه کې د بشري منابعو مدیریت ولیکئ.

- سازماندهي یا تشکلاتي پلان جوړونه
- د انساني ځواک جذب
- د انساني ځواک سه والی او پرمختګ

دوهم څپرکی

د ظرفیت لوړول ، بشري منابع او د جلسو مدیریت

۱۰۲. په اداره کې له رده کړو څخه وروستی موخه څه ده؟

د زده کړې او پرمختګ وروستی موخه د ادارې له تصمیم او رتقاء (حصد او پرمختګ) څخه عبارت ده چې د لاندې تګلارو په واسطه کیږي

- ۷ د ادارې له د حلې او بهرینو بدلونونو سره همغږی کول او د اړتیاوو پوره کول؛
- ۷ د اجرااتو د کچې او بوکار کونکي د وړتیاوو سره کول و لوړول، او د ټولې ادارې په کچه سره والی راوستل.

- ۷ د ادارې له موخو سره د کارکوونکو بدلون
- ۷ د کارکوونکو د اعصاب منځي فابلیت ډېرول
- ۷ د شعبي او کاري رضات ډېرول.
- ۷ د شعبي ترفیع زمینه برابرول.
- ۷ د رده کړو په رفتار او انگیره کې بدلون راوستل.

۱۰۳. سازمانې رده کړې د کومو اصولو پر بنسټ ولاړې دي؟

په علمي او منظمه (سېستمیکه) بڼه رده کړې په درې اصولو ولاړې دي:

- ۱- د رده کړو محتوا او برنامه د معلوماتو او مهارتونو د کمښت، او د افرادو د پېژندل شویو شویو اړتیاوو، او د اړوندې دندې ځانګړتیاوو ته په کتو چمتو او تصمیم شي
- ۲- د ښوونیزو برنامه په جړه کې له نو او مناسبو تګلارو او وسایلو ګټه واخیستل شي.
- ۳- له محکمې د چمتو شوي طرحې پر بنسټ سووې د بلي کدو پر و ته راځي

۱۰۴. په کومو حالاتو کې سازمانې رده کړو ته اړتیا احساسیږي؟

- ۱- په هغو صورتونو کې چې اداره پراختیا مومي.
- ۲- د نوي استخدام په وخت کې.
- ۳- د سازمان له نورو برخو څخه د کارکوونکو د لېږد په صورت کې

۱۰۵. د سازمانې زده کړو پړاوونه او دوران ولیکئ.

- ۷ د ښوونیزو اړتیاوو تشخیص.

- ✓ د سوونیو ستراتیژی او برنامو طرح
- ✓ د سوویر برنامو پلي کول
- ✓ د سوويزو برنامو څارل او رزيابي کول

۱۰۶. اړینې ښوونیزې عملي تگلارې ولیکئ.

اړینې سوونیرې تگلارې.

- صنفی تگلاره- حرې کول- سودل شوې ډلېزې خبرې ترې، پوسنې و ځواب Case study- د ځانگړو مواردو کتنه (څېړنیز موارد) عملي تمرین. په کاري محل کې کار، معري تحریک، سیمپلر، د رول لوبول، گردی سر، په وړو ټولنو کې کار، یو شان کول، فردی و ډلیری څېرې او

۱۰۷. د سازمانی زده کړو شرایط ولیکئ.

- د اگېرې رامنځته کول؛
- د یادولو په حېار تاکید کول.
- تمرین؛
- د یادولو په لږ مهاله موده باندې د شعلي زده کړو وېش،
- فردي توپیرونه

۱۰۸. سازمانی زده کړې په څو ډوله دي؟ ویې لیکنئ.

سارمسي زده کړې په دوه ډوله دي

۱- له خدمت څخه وړاندې زده کړې

۲- له خدمت څخه وروسته زده کړې.

۱۰۹. له خدمت څخه په وړاندې زده کړو کې کوم معیارونه په نظر کې نیول کېږي؟

- د شعلي او حرفه یی وړتیاوو او مهارتونو د زیاتولو په موخه نظري مطالب او د اړتیا په صورت کې عملي تمرینونه وړاندې کېږي
- د سارماڼ پسرپه نالیسي او له نورو درو سره یې اړیکې تشرېح کېږي.

۱۱۰. په خدمت کې دننه له زده کړو څخه موخه څه ده؟

د کارکوونکو د خدمت بر څنگ له زده کړو څخه موخه د شعلي امکاناتو رامنځته کول، په دندو او مسئولتونو د پوهېدو د مهارتونو نامین، لوړو مسئولو ته د ارتقاء وړتیا او نه سوي وضعیت سره تطابق و همغږي کېدل دي

١١١. کار آموز (د کار زده کوونکي) کوم شخص نه ویل کیږي؟

هغه څوک چې د حرفې د زده کولو یا د وړتیا د لوړولو په موخه د ټاکل شوي وخت لپاره په دولتي یا غیر دولتي شویو پروگرامونو کې رده کړه کوي. هغه کار کوونکي چې د کار د زده کولو د قرار داد په اساس د ځانگړې حرفې د زده کولو په منظور به دنده کې زده کړه کوي (د کار قانون ۸۳ ماده).

١١٢. سازمانی زده کړې تعریف کړئ.

سارماني زده کړې، هغه تجربه ده چې په افرادو کې د نښانې بدلون راولي، هغه افراد چې غوړي د یو شغل د دندو په ترسره کولو کې خپلو وړتیاوو ته سه ولى ورکړي.

١١٣. د شغل د تجزیې او تحلیل پړاوونه ولیکنئ.

شعرونه اتو پړاوونو کې تجزیه او تحلیلېږي
 د یو سازمان بررسی، د تجزیې و تحلیل د موخو ټاکل، له تجزیې او تحلیل څخه د گټې اخیستنې تگلارې، د دندو تشریح، د شغل د ټاکلو و تنظیم شرایط، د شغل طراحی، بیا کتنه او د دندې د شاخصونو سمون

١١٤. د دندو د تجزیې او تحلیل په موخه له کومو تگلارو کار اخیستل کیږي؟

١- مسقیمه مشاهده، ٢- مصاحبه، ٣- پوسټلیک (پرسشنامه)، ٤- ډلیره مصاحبه، ٥- د متخصصینو نامتو، ٦- د پېښو ثبت، ٧- د سمت (پوسټ) د تجزیې او تحلیل پوسټلیک

١١٥. په مصاحبه کې له کومو تگلارو کار اخیستل کیږي؟

- د بست له متصدی سره انفرادي خبرې تړې.
- له هغو کارکوونکو سره ډلیزې خبرې تړې چې یو ډول دنده لري.
- له سرپرستانو یا هغو کسانو سره خبرې تړې چې تمه کیږي د بست له حدودو او واکونو سره بشپړه ملاتړ لري.

١١٦. د بشري منابعو په مدیریت کې د پلان جوړونې پړاوونه ولیکنئ.

- ٦ په ادره کې د انساني ځواک د موجودیت ټاکل؛
- ٧ د ادارې راتلونکې موخې مطالعه و بررسی کول؛
- ٧ له د حلې او بهرسو منابعو څخه د انساني ځواک د عرصې برآورد
- ٧ د انساني ځواک د عرصې او تقاضا پرته کول، او د پرسونلې سببست ټاکل.

۱۱۷. د بشري منابعو له پلان جوړونې څخه موخه څه ده؟

د انساني ځواک (بشري منابعو) له پلان جوړولو څخه موخه د سازمان راتلونکې سیاسي اقتصادي، تولیدي او تربیتي بدلونونو ته په پام د اړتیا وړ کادرونو تشخیص او ساتل دي.

۱۱۸. د بشري منابعو په برخه کې پلان جوړول په څو مرحلو کې سرته رسیږي؟

د مدیریت پوهاو لخوا د بشري منابعو د پلان جوړولو لپاره دوه مرحلې منل شوی دي.

- د انساني ځواک د اړتیاوو برنامه یا (Man power planning).
- د سازمان د اړتیاوو د پوره کولو په موخه د بشري منابعو د ساتلو برنامه یا (Planning of man power requirement).

۱۱۹. د بشري منابعو اړتیاوې په کومو تگلارو پلانیږي؟

د بشري منابعو په برخه کې پلان جوړول په دوه تگلارو ولاړ دي.

۱. د فعالیتونو د تحرېې او تحلیل تگلاره.
۲. د بهیر د نرخ تگلاره.

د هغو ادارو لپاره چې ناشی دي، نو نه تولیداتو کې یې ډېر بدلونونه په راځي د بهیر د نرخ له تگلارې څخه ډېره گټه اخلي، خو هغه ادارې چې بدلون موندونکي دي د تحرېې او تحلیل له تگلارې کار اخلي.

د بشري منابعو د پلان جوړونې په برخه کې کولای سو د اړتیا په صورت کې په دوو تگلارو څخه کار واخلو.

۱۲۰. د بشري منابعو په پلان جوړونه کې د فعالیتونو تجزیه او تحلیل شرح کړئ.

د بشري منابعو په برخه کې د پلان جوړونې پر وخت د فعالیتونو تجزیه او تحلیل دا ده چې د سازمان ټول فعالیتونه یوې په نځکې تحرېه او تحلیل شي، چې د ادارې د اوسني او راتلونکي وضعیت د تشکیل د جوړولو په موخه له اقتصادي او سیاسي شرایطو سره سم، له تېرو تجربو او راتلونکو مفروضو څخه په گټه اخیستنه په نظر کې نیول کیږي.

۱۲۱. د بهیر د نرخ تگلاره، کومې تگلارې ته ویل کیږي؟

د بشري منابعو په پلان جوړونه کې د بهیر د نرخ تگلاره د ادارې د محیط په ثبات او نه بدلون ولاړه ده. دا تگلاره د بشري منابعو ثابت او شته معیارونه دي، له تېرو وضعیت، نو د راتلونکي له وړاندوینې څخه نمونه او لگڼو اخلي.

د بشري منابعو په پلان خوړونه و د بهیر له برج نه ښکاره څخه کار اخیستل، د استعداده وضعت لکه، حسیت، رده کړې، کاري محیه، سیرت، ترفیعت، نقاعد او آ- د کار کوونکو د دندو د پرمختلو وړاندویه کیري

۱۲۲. د بشري منابعو په تامین کی څه ډول پلان خوړیږي؟

د اړتیا وړ پرسونل د تامین نه نار، اداره کولای سي په بارار کې له نسانې ځواک څخه گټه واخلي په دې تگلاره کې کتل کیري چې حالي ستونه څنگه او د کومو هرادو په واسطه تامین کېدای شي. یا د اړتیا وړ رده کړې ورکول کیري، یا ممتازو فارغیو ته لومړیتوب ورکول کیري او یا په (Job ration) خپلي ستونه مسکي و ډکیري

۱۲۳. د بشري منابعو په برخه کی ټاکل په کومو ټکو ولاړ وي، خلاصه یې کړئ.

د بشري منابعو د پلان خوړونې نه پروسه کې غبرمس دي:

- ۱- د بشري منابعو د اړتیاوو پلان خوړول
- ۲- د بشري منابعو (نساني ځواک) د تامین او پوره کولو پلان خوړول
- د بشري منابعو د اړتیاوو پلان خوړول په دوه برخو وېشل کیري
- ۱- د موخو و فعالیتونو تحزیه و تحلیل
- ۲- د بهیر د برج تگلاره

۱۲۴. د کومو موخو لپاره بشري منابع رامنځته کیري؟

بشري منابع د کار کوونکو جذب، روزنې، مسکي و حرفوي وېتیاو ته یې پراختیا او پرمختگ، د کار وړ و لایقو ځواکونو ساتل، د کار کوونکو هڅو، له لارښوونو سره یوځای حضوری کتړول، او د سازمان موخو ته د رسېدو په موخه د هغوی د ملاتړ لپاره رامنځته کیري

۱۲۵. د بشري منابعو عملي دندې د لیست په شکل ولیکئ.

- ۱ د کار کوونکي پیدا کول
- ۲ د کار کوونکو د وېتیاوو پراخول او پرمختگ ورکول
- ۳ غرمت او تامین
- ۴ یو والی او پیوستون
- ۵ حفاظت او ساتنه

۱۲۶. د بشري منابعو په برخه کې حرکت په کوم مفهوم اطلاقیري؟

حرکت د لاندې مواردو شامل دی:

- ۱ له اصلي موقعونو څخه ورته موقعونو ته د کار کوونکو لېږدول

- ۶ له اړتیا سره سم له تشکیلاتي جوړښت څخه د پست حدونو یا سکنه کور
 ۶ د ادارې له اړتیاوو سره سم د تشکیلاتو نوي کول یا ډېرول؛
 ۷ له پست او حرفي سره سم د کارکوونکو د ظرفیت لوړول.
 ۷ د ادارې له شریکو او نظر سره سم د کارکوونکو وضعوي چارچو

۱۲۷. د بشري منابعو په برخه کې کوم معیارونه بررسی کړي؟

- د سازمان له غوښتنې سره سم پرمختګ.
- بودیچوي محدودیتونه.
- د تقاعد، د خدمت د پای ته رسېدو، پېر، استعفاء او یا د مرګ له امله د خدمت او کار پرېښودل.
- نوي پوستونه کول.
- د استخدام لومړیتوبونه.
- د ځواکمنو او زده کړو ته د لېوالو کارکوونکو شمېر.
- ارتقاء و لورېدو په چمتو کارکوونکي.
- له بازار څخه د اړتیا وړ استعدادونو د جذب امکان (شونتیا).
- د جمعیت (ټولې) په مرکب کې د بدلون بهیر.
- په ښوونیزو پروګرامونو کې د کارکوونکو د نوم لیکنې د ست بهیر.

۱۲۸. د سازمان په داخل د بشري منابعو د تامین لپاره کومې تګلارې شتون لري؟

د بشري منابعو د تامین لپاره دوه ټاکنې په لاندې ډول لری

- ۱- د سازمان له داخل او یا بهر څخه د انساني ځواک تامین او پوره کول.
- ۲- د شته کارکوونکو له وړتیاوو څخه ګټه اخیستل او یا هغوی ته زده کړې ورکول

۱۲۹. د کارکوونکو وړتیاوې او ظرفیتونه څه ډول پېژندل کيږي، ډولونه یې ولیکئ؟

- په ټولر ډول د اړتیا وړ کارکوونکو وړتیاوې له دې درې ویموې اړخونو څخه دي
- ۱- فني وړتیاوې له علومو څخه کار اخیستل، تګلارې، او د تخصصي-دندو د سرته رسولو په موخه ځانګړي فنون او تجهیزاتو ته شامل دي
 - ۲- انساني وړتیاوې. د کار کوونکو د کار او ځواک له مهارتونو څخه هغوی ته د سپارل شویو دندو په سر ته رسولو کې کار اخیستل.
 - ۳- ادراکي مهارتونه د ټول سازمان د پېچلتیوو د درک مهارت و ځواک، او خپله د سازمان د موقعیت او د کار د ځای تشخیص؛ د مهارت و وړتیا له فرد سره مرسته کوي څو وکولای شي د سازمان له موخو سره سم کار وکړي

۱۳۰. د بشري منابعو په برخه کې د پرفایي له جوړولو څخه موخه څه ده؟

- د انساني منابعو بریده جوړول هغه بهیر دی چې انساني ځواک ته د سازمان په اړتیا پیل کيږي، او ددی اړتیا د پوره کولو لپاره تر لارم اقدام پورې دوام مومي
- د انساني منابعو له برنامې جوړولو څخه موخه، د اړوندو کړنو د سرته رسولو په پیل ځواکمنو افرادو ته د سازمان د لاسرسي تضمین دی.

۱۳۱. د کارکوونکو سبکي او عیوب څه ډول بررسی او نرمل کيږي؟

په یوه اداره کې د کارکوونکو سبکي او عیوب د عمومي پلان و د دندو د تثبیت د لاسحی په واسطه تشخیص او محدودیږي. له همدې مله سره رسول شوي فعالیتونه له ټاکل شویو طرحو سره پریله کړی. د دندو له لاسحی، کاري پلان او کلي راپور سره سم د کارکوونکو د فعالیتونو سبکي او عیوب څرگندیږي

۱۳۲. د سازماندهي اصول په څو ډوله دي؟ ویي لیکئ.

د ادري علومو پوهانو د سازمان اصول په لاندې څلورو برخو ویشلي دي

- ۷ د دندې پر بنسټ سازمان (موخه)،
- ۷ د تولید د ډول پر بنسټ سازمان،
- ۶ د کاري سیمې پر بنسټ سازمان،
- ۶ د مشرۍ د رجوع کوونکو پر بنسټ سازمان؛

۱۳۳. د دندې پر بنسټ سازمان څه دی؟ تفسیر یې کړئ.

د دندو پر بنسټ د سازمان جوړولو موخه دا ده چې د سازمان (ادري) عمومي او ټولیزې موخې په کوچنیو او حرنی دندو وېشل شوي، او د هرې برخې کاري حدود له یو او بل څخه توپیر لري او تحریر کيږي

۱۳۴. د دندې تجربه او تحلیل څه دی؟ تعریف یې کړئ.

د دندې تجربه او تحلیل هغه پروسه ده چې په واسطه یې په اداره کې د هرې دندې ماهیت او ځانګړتیاوې بررسی کيږي

۱۳۵. د دندې د تجزیې او تحلیل په موخه کومې تګلارې اغېزمنې دي؟

د دندو په تجربه او تحلیل کې لاندې تګلارې اغېزمنې دي.
مستقیمه مشاهده، حرې ترې (مصاحبه)، پوستلیک، ډیلیزې جبرې ترې، د متخصصو ناسته، د وقیعو (حدوثو) ثبت او د سب د تحلیل او حرې پوستلیک (PAQ)

۱۳۶. د دندو تجزیه او تحلیل د څو پړاوونو لرونکی وي؟

د دندو تجزیه او تحلیل اته (۸) معیاري پړاوونه لري

۱۳۷. مستقیمه مشاهده تعریف کړئ.

مستقیمه مشاهده هغه کار او تګلاره ده چې کولای شو په نسبتاً ساده ډول د دندو د مصالحې، تجزیې و تحلیل لپاره ترې کار واخلو

۱۳۸. مصاحبه په څو تګلارو صورت مومي معلومات ورکړئ؟

راډه ب تړلې مصاحبه نه لاندې درې طریقو سره کيږي.

- ۱ د دندې له مقصدې سره فردي مصاحبه (خبرې اتري)
- ۲ ډلیزه مصاحبه له هغو کارکوونکو سره چې ورته دندې لري
- ۳ له سرپرستانو سره مصاحبه چې ممکن له دندې سره شپږه بلدتیا ولري

۱۳۹. په مصاحبه کې اړین ټکي ولیکنئ؟

- د امکان تر حده باید مصاحبه منظمه او ترتیب شوی اوسي
- هغه څوک د مصاحبې لپاره وټاکل شي چې د ست په اړه تر ټولو ډېر پوه شي
- له مصاحبه کوونکي سره په لومړي ځل باید دوستانه اړیکې ټینګې شي
- نه لاسته راغلیو معلوماتو څخه باید په ټاکل شوي وخت کې پښه و حبستل شي
- پوستلیکونه باید له ست او د دندې له لایحې سره سم ووسی

۱۴۰. د مصاحبې په لړ کې هغه درې مهم عنصرونه ولیکنئ چې له مصاحبه کړل شویو څخه

بې هیله کیږي؟

- ۱- د معاگانو د استاز ځواک (په رمر پوهېدل)
- ۲- د معاگانو د لاسته راوړلو ځواک (د رمر حلاصول)
- ۳- د استدلال او د مسائلو د حل ځواک او قدرت

۱۴۱. د بشري منابعو په مدیریت د (HRMIS) مخففاتو (لنډیزونو) مفهوم څه دی؟

HRM د (Human Resource Management) کلمو لیدلیر یا مخفف دی. یعنی د بشري منابعو مدیریت او (IS) د (Information System) کلمو لیدلیر دی چې د معلوماتي شبکې په معنی دی (د بشري منابعو د معلوماتو د مدیریت سیستم)

۱۴۲. د بشري منابعو د معلوماتو د مدیریت سیستم تعریف کړئ؟

HRMIS له هغه کمپیوټري سیستم څخه عبارت دی چې د کارکوونکو د ډېټا (معلوماتو) د ټولولو، ساتلو، پروسس و بې پید کولو په موخه د سازمان له اړتیاوو سره سم کارول کيږي

۱۴۳. د بشري منابعو د معلوماتو د مدیریت سیستم اجزاء ولیکئ؟

درې برخې لري

۱. د مدیریت سیستم ۲۰ د سخت افرار او نرم فرار سیستم ۳۰ د سازمان جوړښت او ګلارې

۱۴۴. د بشري منابعو د مدیریت مهم عناصر ولیکئ؟

د کارکوونکو سولج، معاشونه، حاصرې، د احرا آتو ارزښتي، مکافات او محاربات، استخدام، رده کړې او د ادارې پرمختګ.

۱۴۵. د بشري منابعو د معلوماتو د سیستم ښکېلي بیان کړئ؟

د بشري منابعو د سیستم مهمې ښکېلي ۱ دقت نه ډېروالي معلوماتو ته له جنګي لاسرسی او د لګستو له کمولو څخه عبارت دی

۱۴۶. د بشري منابعو د معلوماتو د سیستم محسوسي ګټې ولیکئ؟

د بشري منابعو د مدیریت د پروسې آسانول، د همغږۍ رامنځته کول، پر ټکړه نیول، اعیزمنتوب، ممریت (ګټورتوب)، د رقابت ډېرول، تمرکز، دقیقه حارسه او کنټرول، د وخت او سودیحي بحث سمه ګټه اخیسته او عملي پایله برلاسه کول

۱۴۷. د بشري منابعو د معلوماتو د مدیریت سیستم په څو برخو کې بررسی کيږي؟

نوموړې په دوه جوړښتي او محتوايي برخو کې بررسی کيږي

۱۴۸. د (HRMIS) جوړښتي ځانګړتیاوې ولیکئ؟

د انټرنټ د نسلولو وړتیا، د تصویر جوړوونې وړتیا، د میت او خدمتونو د وړاندې کولو وړتیا، د معطاف مې او یا کتنې وړتیا، د ګټې اخیستنې آسانتیا او لارښوونه

۱۴۹. د (HRMIS) محتوايي ځانګړتیاوې لاندې ولیکئ؟

له ورځې سره سم معلومات (آپډېټ شوي معلومات) سمولې، د معلوماتو اغېز او دقت، د خدمتونو په وړاندې کولو کې چټکتیا، د احصار ورکولو وړتیا، د معلوماتو آرشیف، د معلوماتو جمع والی او د ډېر وړتیا

۱۵۰. په (HRMIS) سیستم کې کوم خنډونه اغېزمندي؟

د متخصصینو کمښت، د بودیجې کمښت، د وخت د مدیریت په تړاو ستورې، له سوږو برخو او ډیجیټل مېسور سره مرسته نه کول، او د ادارې د مشرتابه له لوري د معلوماتو د سیستم نه ملاتړ

۱۵۱. د نوموړي سیستم په پلي کولو کې پینځه مهم عوامل ولیکئ؟

د سازمان مالي ملاتړ، د متوسطې کچې مدیرانو ته یې سپارل، د اړتیا سنجول او موثقتو او وړ ډیټاسونه پاکول

۱۵۲. تصمیم نیول څه دي؟ تعریف یې کړئ؟

له بېلابېلو لارو څخه د یوې لارې ټاکل تصمیم نیول دي

۱۵۳. د تصمیم نیونې پړاوونه ولیکئ؟

تصمیم نیول په لاندې شکل سره شپږ پړاوونه لري

۱. د ستونزې تشخیص او ټاکل، ۲. د ممکنه حل لارو پیدا کول، ۳. د معارونو ټاکل، ۴. د بیا پیلو

ټاکل، ۵. د حل لارو ارزښت کول، ۶. له بېلابېلو لارو څخه د یوې لارې ټاکل

۱۵۴. په تصمیم نیونه کې له ماډل (ډول) څخه کار اخستل څه دي؟

ماډل له واقعیت څخه د سلگې یا نمونې له اخیستلو څخه عبارت دی چې د معیرو تر منځ تړاو
سی.

۱۵۵. د ماډل د ډولونو نومونه واخلئ.

۱. کلامي ماډل، ۲. ترسیمي ماډل، ۳. تجسمي ماډل، ۴. ریاضيکي ماډل

۱۵۶. په کومو حالاتو کې تصمیم نیول کېږي؟

په درې حالتونو او شرایطو کې تصمیم نیول شوی دي.

۱- د بشپړ ډاډ تر شرایطو لاندې تصمیم نیول؛

۲- د رېسک (خطر) په شرایطو کې تصمیم نیول؛

۳- د ډاډ د نشت په شرایطو کې تصمیم نیول

۱۵۷. د تصمیم نیونې پړاوونه ولیکئ.

تصمیم نیول دوه لاندې مرحلې لري

۱- یو پړاو لرونکې تصمیم نیونه.

۲- څو پړاو لرونکې تصمیم نیونه.

۱۵۸. یو پړاو لرونکې تصمیم نیونه څه ده؟

یو پړاو لرونکې تصمیم نیونه، هغه تصمیمونه دي چې یواځې په یو پړاو کې پایلې ته رسېږي

۱۵۹. د خلاقیت او نوښت تر منځ څه توپیر دی؟

خلاقیت د یو نوي فکر و انگرېږې پیدایښت دی، و نوښت د هغه فکر او انگرېږې عملي کول دي
چې له وړاندې په ذهن کې پیدا شوی دی

۱۶۰. د مغوي تحرک په ناستو (جلسو) کې له کومو اصولو پیروي کېږي؟

- د مغوي تحرک (جو هست) په ناستو کې د ذهني اسکار یا خلافت په موخه پېښه صول حاکم دي
- ۱- د څرگندو شویو نظرو او اندونو کچه اهمیت لرونکې ده.
 - ۲- (د ناستې) مغوي کولای شي د نورو د نظرونو نه بشپړولو، بدلولو او ترکیب لاس پورې کړي.
 - ۳- په ناسته کې د نورو په څرگندو شویو نظرونو د هېڅ ډول سوکي او انتقاد اجازه نه ورکول کېږي.
 - ۴- د څرگندو شویو نظرونو په تړاو ارزښتي او برېکړه کول ځپلول کېږي.
 - ۵- په ناسته کې تعريف شوی موضوعات په بشپړ ډول مشخص او واضح کېږي.

۱۶۱. په اداره کې د استرس د رامنځته کېدول عوامل ولیکئ.

په اداره کې د استرس دوه ډوله لاملونه شتون لري چې د فردي او ډلبر استرس لامل ګرځي. د فردي استرس عوامل د فردي ځانګړنې او پېښه ده او د ډلبر استرس عامل ټولنې اړیکې دي.

۱۶۲. اداري عمل څه دی؟ تعریف یې کړئ.

د یو کار تر سره کول یا پرېښودل د عملي ادارې په واسطه کېږي، لکه د صلاحیت لرونکې عامې ادارې حکم اداري تصمیم، داري قرر داد او اجرا ت.

۱۶۳. اداري تصمیم څه دی؟

له یو پوځیر عمل څخه عبارت دی چې په یو ځانګړي مورد کې د عامې ادارې لخوا د عامه اقتدار د اعمال په موخه تر سره کېږي او حقوقي اثر لري.

۱۶۴. اداري اجراءات کوم ډول اجراءاتو ته ویل کېږي؟

له هغو کړنو څخه عبارت دي چې د اداري تصمیم د پیو یا د قرارداد کولو په موخه تر سره کېږي.

۱۶۵. د قوي (ځواک) اعمال (کارول) تعریف کړئ.

د یو ځانګړي اثر د رامنځته کولو په موخه د یو شخص یا څېز په وړاندې له فزیکي ځواک څخه کار اخیستن.

۱۶۶. اختیاري صلاحیت څه دی؟

له هغه وضعیت څخه عبارت دی چې عامه اداره له قانون سره سم او له احتیاري صلاحیتونو په ګټه اخیسته وړ او معقول تصمیم نسي.

۱۶۷. د اداري عمل د اقتضاء په تړاو معلومات ورکړئ.

له مؤثرو معیرونو، عيني او اقتصادي شرایطو سره سم له اختیاري صلاحیت څخه د ګټې اخیستنې په صورت کې د تصمیم وړنوب او معقول والی.

۱۶۸. مشروع گټې څه دي؟

ټول قانونا حمایت او ملاتړ شوي موقوفه چې له تعریف شویو قانوني حقوقو برخمن نه وي، خو معرض ته گټه ولري
دا گټه کېدای شي مادي یا معوي ماهیت وبری

۱۶۹. عامه اداره تعریف کړئ.

عمه اداره، له مرکزي ادارې، سیمه ییزو واحدونو، او ټولو عامو او خصوصي نهادونو څخه عبارت ده چې عمومي خدمتونه وړاندې کوي

۱۷۰. عامه مقام کوم شخص ته ویل کېږي؟

عامه مقام، هغه څوک دی چې د ادارې په استازیتوب عام صلاحیت او اقتدار د قانون له حکامو سره سم کاروي.

۱۷۱. شبه قضايي مراجع تعریف کړئ.

له معو مراجعو څخه عبارت دي چې د قانونو له حکمونو سره سم په عمه اداره کې رامنځته کېږي او داري قضیې له محاکماتي دوران څخه وړاندې په خپواک ډول اداري شکبونو ته رسېده کوي

۱۷۲. جلسه تعریف کړئ.

حسه په لغت کې د سټې په معاده، و په اصطلاح کې یو کار نه د رسېدې و خبرو اترو په پار رسمي ناستې ته ویل کېږي

۱۷۳. د جلسو په ترکیب او جوړښت کې کوم ټکي په نظر کې نیول کېږي؟

- د هغو غړو شتون چې له کاري څخه اړیکې ولري و د موضوع په تړاو معلومات ولري.
- د رئیس او مسي لرل چې جلسه د اړه کړي

۱۷۴. د جلسې د اړکانو په هکله معلومات وړاندې کړئ؟

د حسي په اړکانو کې د حسي غړي، د حسي دستور، و احصا، ټاکل شوی وخت او ځای شامل دي

۱۷۵. د جلسې له داترولو وړاندې کوم معیارونه په نظر کې نیول کېږي؟

- د حسي موخه باید څرگنده او روښانه وي
- له ټولو وړاندې باید حسي نه وړ گډون کوونکي تشخیص او بیا راوبلل شي.
- احصا باید له وړاندې چمتو او برابره شي و غړو ته وروستل شي؛

- په احديا کې شته مواد چې بايد مخکې ولوستل شي، د اجنډا تر څنگ گډون کوونکو ته ووشل شي

۱۷۶. د جلسې غړي له کوم ډول اختيارونو څخه برخمن وي؟

- د جلسې په حريان کې د ټيم غړي کولای شي چې
 - √ که موضوع څرگنده نه وي، وضاحت وغواړي
 - √ په اغېزمنه توگه د نورو حېرو ته غور شي
 - √ وخت تنظيم کړي
 - √ که د ويلو لپاره څه نه وي، جلسه بې ته ورسوي
 - √ د جلسې په پای کې موضوعات خلاصه او د غړو توافق و احيستل شي

۱۷۷. د جلسې مهمې ځانگړتياوې وليکئ.

- د واحدې احديا کړول
- د جلسې د ادارې او کنټرول په موخه د رئس ټاکل
- بهايي و وروستنی رراني، چې آاب مظلوبي پايلې لاسنه راغلي کته؟

۱۷۸. د جلسې د صورت په هکله معلومات ورکړئ.

- د جلسې صورت (شکل)، هغې ليکې ته ويل کيږي چې په هغې کې د مجلس د غړو د حېرو اترو لږ لږ ذکر شوی وي، وپ هغه ورته چې د پېسې شرح لیکل شوې وي.

۱۷۹. د جلسې ډولونه وليکئ.

- √ توجيحي
- √ سوونيره
- √ مديرېتي
- √ کار پېژندنې
- √ د ستورې د هو رولو
- √ د سوداگريزو معاملو.

۱۸۰. د جلسې د ناکامۍ عوامل توضېح کړئ.

- اجنډا له وخت سره سمه چمتو شوی نه اوسي
- د کار په حريان کې موافقې صورت نه وي موندلی
- په جلسه کې کمو خلکو گډون کړی وي
- د ضروري اشخاصو پر ځای غير ضروري اشخاص رابلل شوي وي

• د سړو جلسو نه نابلو او پرېکړو ساکنه وه شي چې آیا عملي شوی دي که؟

۱۸۱. د جلسې د گډون کوونکو له لوري باید کوم موضوعات په نظر کې وپیل شي؟

- د جلسې موخې مشخصې کړئ
- د جلسې دستور منظم کړئ.
- په جلسه کې گډون کوونکي محدود کړئ.
- د جلسې دستور په موضوعاتو تمرکز وکړئ.
- وخت پېژندونکی واوسئ.
- د جلسې د پایښت رسدو وخت وټاکئ.
- له ځانه او وقفې پرته جلسه سره ورسوئ

۱۸۲. د جلسو د جوړوونکو ادارو مکلفیتونه ولیکي.

- جنېا باید د ادارې له پالیسۍ او مشخصو موخو سره سمه چمتو و ټولو غړو ته ورسوي.
- د راپور د پېل په صورت کې راپور یې د مسئولینو خبری شخص او له وړاندې هغوی خبر کړئ
- د اړتیا په صورت کې د جلسې له دائرېدو څخه معتل (س) شخصیت خبر شي.
- مسئولین په دې خبر کړي چې گډون کوونکي اشخاص له جلسه سره سم د نظر څرگندولو او پرېکړې کولو ځواک و تواني لري

۱۸۳. د جلسو داخلي نظم څه ډول مراعاتېږي؟

- د جلسې د جوړېدو ځای ته له سوتو وړاندې مایل او ټول الکترونيکي وسایل گل (حاموش) شي.
- د گډون کوونکو امتیازي محفصین و ټول شخص د دفتر له لارښوونې سره سم په مناسبو ځایونو کې ځای پر ځای شي
- د جلسې ځای ته د هر ډول نارینه و خارجو وسپې او د غیر ضروري څیزونو دښه کول ممنوع وي.
- د مجلس له غوښتنې سره سم، د محسو پیل د الله جل جلاله په نوم و د هېواد په مټی سرود پیل شي.
- د عمومي نظم ساتل او د جلسې د رئیس له او مرو سره سم احراات کول.
- د خبرو کولو او بحثونو پروتکل د پیل او وخت مراعاتول.
- د ورکړې شوې احصاء خلاف د خبرو نظر څرگندولو او بصرو نه کول.

- په حېسه کې د ادارې د صلاحيت لرونکو اشخاصو شخصيت ساتل.
- د محس او ادارې د رازونو او محرميت ساتل.

۱۸۴. د جلسې د مخکې بېولو د تگلارو په هکله معلومات ورکړئ.

- ۱ له وړاندې د حېسې رئيس پاکل او يا هم د د رې له کليدې اشخاصو څخه د جلسې په پيل کې د رئيس ټاکل:
- ۲ د اړتيا په صورت کې د نويو غړو، ناظرينو او يا د لوړو مقاماتو د سازم معرفي
- ۳ د وخت ادره، د حېله معرفي، خبرې کوونکي، بحث و مذاکره، د پېچلو قصيدو او د پښو مطالبو توضېح

۱۸۵. د جلسې په پای کې کوم موضوعات په نظر کې نيول کېږي؟

- د ټولو لاسته راغليو پايلو ارزيابي، و له وړاندې ټاکل شويو موخو سره يې پرتله.
- د راتلونکو جلسو د سه والي په موخه د کمزورو يا عمدې بکو مادت.
- د نيول شويو پرېکړو يعقېب او د هغو عملي کول

۱۸۶. غړو ته د جلسې د پرېکړې د لېږدولو تگلارې شرح کړئ؟

- پرېکړې د مجلس د دارالاساء له، درسه اړوندو منابعو ته ولېږل شي
- په پرېکړو کې د احراء مسئولين، د احراء وحب، د اجر، آيو ډول، او د اړتيا په صورت کې د بوديچې او ټکنالوژي حدود او د لاسه روپلو منابع منحصرې سي.
- له پرېکړو، راپورونو او راپور ورکولو څخه د ډنډ د ترلاسه کولو په موخه وحب او خي وټاکل شي

۱۸۷. د ستونزو د حل په جلسو کې کومې تگلارې په نظر کې نيول کېږي؟

- د وخت مدیریت، هڅه وکړئ چې پرېکړې مو په يو محدود او ټاکل شوي وخت کې ووسي.
- پرېکړې د جلسې محکمنې برخه مو ډېره رغنده واوسي خو وکولای شئ په هغو موضوعاتو بحث وکړئ چې تېره اڼلاغ او د نويو نظرياتو څرگندولو ته اړتيا لري، هماغار د نظرياتو مسارعې وهڅوئ خو له شخصتونو سره له برخورد څخه ځان وژغورئ
- حميت (ټولې) په حېسه له انفرادي تسلط څخه ډډه وکړئ، تېره او بوي غړي وهڅوئ چې برخه واخلي

۱۸۸. وظيفوي ارزيابي تعريف کړئ.

- وظيفوي ارزيابي د رسمي دندو او احراء نو او له نورو کړيو سره د هرې کړنې او عمل له منظمې پرتلې څخه عبارت ده.

۱۸۹. د ملکي خدمتونو د کارکوونکو له زده کړو موخه څه ده؟

- ۱- د نو کارکوونکي د پوهې د کچې په کول او لوړول، او د ټولې ادارې په کچه د اجرا آتو په کول.
- ۲- د ادارې له موخو سره د کارکوونکو ملنډون.
- ۳- د وخت د صایع کېدو کمول.
- ۴- د کارکوونکو د اعصاب مې د وړتیا ډېرول.
- ۵- د شغلي رصایف ډېرول.

۱۹۰. د نویو گومارل شویو کار کوونکو لپاره ښوونیزې برنامې، د کومو موخو له امله طراحی کیږي؟

- ۱- له ادارې سره د کارکوونکو د خوځښت د آسانتیا په موخه.
- ۲- د دندو وکړنو د څرنگوالي په اړه د معلوماتو د تأمین او ساتلو په موخه.
- ۳- د سازمان په اړه له کارکوونکو سره د مطلوب احساس د پیدا کولو په موخه.

۱۹۱. د ښوونیزو برنامو د دائرولو پړاوونه ولیکئ.

- ۱- د ښوونیزو اړتیاو ټاکل.
- ۲- د بشري ماسو د پر حتمیا د ښوونیزو موخو ټاکل.
- ۳- د ښوونیزو دورو د محتویاتو ټاکل.
- ۴- د ښوونیزو دورو پلي کول.
- ۵- د ښوونیزو پایو ارزښت پیدا کول.

۱۹۲. د مشرتابه مهمې ځانگړتیاوې ولیکئ؟

د رهبري له پخوس ډوله متمایزو ځانگړتیاوو څخه لاندې ووه ډوله منل شوي دي.

- نصر؛
- شجاعت.
- حسارت.
- صداقت.
- تواضع؛
- لرلید درلودل.
- مرسته کول.

۱۹۳. د مشرانو په نظر په اړه معلومات وړاندې کړئ؟

مشران له ځانگړي بصر څخه برخمن دي و کولای شي راتلونکي په سه ډول ووسی، و ورته د رسېدو بپاره یې په لارو پوه شي، تر له ځانه دا پوښتي چې هڅه کوم څه وکړم؟ او څنگه غواړو دا کار تر سره کړو؟ مشران چې د بصر لرونکي دي هېڅکله عمر متروقه موندو او سوږو ته به تسلیمېږي

د مترانو او متوسطو افرادو د اندونو او نظر تر منځ توپیر دی چې رهبران واضح باورونه لري چې په هېڅ ډول شریکو کې لاس نه برې حلي، خو موسط افراد مهم ارزښتونه لري او د لږ مهالو گڼو لپاره اوږد مهالې هڅه نه نظر کې نه نسي

۱۹۴. په مشرانو کې له شجاعت څخه موخه څه ده؟

د ویستونو حر حیل په وېب شجاعت د مشرانو تر ټولو اړینه ځانگړتیا ده. ځکه نورې ځانگړتیاوې په دې پورې تړاو لري شجاعت په دې معنا ده چې موخو ته د رسېدو په لار کې د بریا د هېڅ ډول تضمین نه شتون په صورت کې د خطر ملو ته منل وي.

۱۹۵. د دندې د تجزي او تحلیل لپاره اړین معیار ولېکئ.

- ۱- د هر شعب دندې په دقیق ډول مشخصې شي.
- ۲- د دندو د ترسره کولو څرنگوالی مشخص شي
- ۳- د دندې د ترسره کولو په موخه لارمه پوهه او وړتیا مشخصه شي

۱۹۶. د ارزښاتي تر ټولو مهمې موخې ولېکئ.

- ۶ د کارکوونکو د سوويزو اړتیاوو تشخیص.
- ۶ د هڅوې و تېبه د یو مطفي نظام رامنځته کول.
- ۶ د لېږد رالېږد، ترفیعانو، وگومارو (مقررولو) یوه سمه تگلاره رامنځته کول.
- ۶ د استخدایي عدالت رامنځته کول.

۱۹۷. د ارزښاتي عمده پړاوونه ولېکئ.

- د کار د معیار ټاکل، یا د کار کمي او کيفي استندارډونو ټاکل؛
- له مخکې ټاکل شویو معیارونو سره د واقعي اجرااتو پرتله کول؛
- د فرد و سرمان د سه والي او د محرک د رامنځته کولو په موخه عکس العمل سودل.

۱۹۸. د اجرااتو په ارزښاتي کې تخیلي ستورې ولېکئ.

- ۱- د معیارونو په وضاحت؛
- ۲- په سمرو ورکولو کې مېانه روي یا عدالت.

۳- ډېر حدیت یا ډېر تسهل.

۱۹۹. د اجراآتو په برخه کې د بشري منابعو مکلفیتونه څه دي؟

- د سلوک د طرز د مقرري رتب و تشرېح، د دسو لایحه، کاري پلان، د اجراآتو راپور او د کارکوونکو لپاره د وظيفوي اجراآتو د اړيبي فورم
- په ټاکل شوي وخت کې د لوړپوړو ماموريو د ارزايي د پلان ترتیب،
- په وزارت او یا خپلواکه اداره کې د ټيپ پوړيو مامورينو د اجراآتو له ارزايي څخه څارنه کول
- د څارنې او ارزايي له کارپوهنو سره دو مدره او بردي همغري،
- اړوندو مقاماتو ته د اړيبي د بایلو راپور

۲۰۰. د اړيبي په پروسه کې اغېزمن عوامل وليکئ؟

- ۱- د افرادو شخصي حساسیتونه،
- ۲- د اړيبي په وړاندې د بدگومایي شتون،
- ۳- سازماني قوانين او مقررات او د بهريو عواملو په توگه د تحاديو لاسوهه

۲۰۱. د اجراآتو په اړيبي کې کاروونکي معیارونه وليکئ؟

- ۱- د باور وړ،
- ۲- له فردي نويروبو سره متناسب والی،
- ۳- د کارکوونکي تر کثرون لاندی راوستل،
- ۴- د ملو وړ،
- ۵- په مستقیم ډول له شغل سره د معيارو تړاو لرون

درېم څپرکی

آفاقي پوستني او د سیمه ییزو ادارو پالیسي

۲۰۲. د رئیس په توګه ستاسو له ټاکل کېدو وروسته، ستاسو مهمې پرمختګونه څه دي؟

- د مؤظفونو کمښت له لوري د ادارې د اړتیاوو تشخیص او تعریف او د نوموړیتوبونو ټاکل.
- د ادارې د موخو د لاسته راوړلو په موخه د پرمختیایي او عملیاتي پلان ترتیب
- تر اغېز لاندې کارکوونکو لپاره د داری او مسلکي ظرفیت لوړولو په موخه د پلان ترتیب.
- د اداري فساد له منځه وړلو په موخه د اغېزمن او خوب وړو ځایي مېکانیزم چمتو کول.
- د تمویلونکو او ډونرانو د ملاتړ د جلب په موخه اغېزمنې پرمختګ ترتیبول.

۲۰۳. د خدمتونو د وړاندې کولو د کیفیت د سه والي په موخه پیښه عمده طرحې ولیکئ.

- د مکلفاتو او مجازاتو د اصل پلي کول.
- د کاري راپورونو د ترلاسه کولو او د ښه (محلي) ښکارښو د محبوبي په موخه د چټک مېکانیزم رامنځته کول.
- د ملکي خدمتونو د قوانینو پوهاوی پلي کول.
- د سوداګریزو د وړاندې کولو په موخه د کارکوونکو کاري ظرفیت لوړول.
- د وړتیا، لیاقت او تحصیلي څانګو پر بنسټ د کارکوونکو استخدام.

۲۰۴. مالي او نډارکاني اړتیاوې څه ډول له منځه وړئ؟

- د اړتیا په اساس د مالي کار له پای ته رسېدو وړاندې د مالي او نډارکاني اړتیاوو لست چمتو کړي.
- د مالي کار په پای کې د رنلونکي کل د نډارکاني اړتیاوو وړاندوینه کړي.
- د پرمختیایي پرمختګ لپاره له دقیق سمون وروسته پرمختیایي پلان ترتیبوي.

۲۰۵. ستاسو په وړاندې د کارکوونکو د اعتشاش او اعتصاب د مخنیوي په پار، کومې اغېزمنې طرحې په نظر کې نیسئ.

- د کارکوونکو د مصاهرو او اعتصاب د مخنیوي په موخه د هغوی له منځه د ناوړ وړ افراد په بېلابېلو برخو کې د پرمختګ خبر ورکولو په موخه ځای په ځای کول.

له وړاندې څخه د معلومو شویو گډوډي غوښتونکي افراد تسه او د تکرار په صورت کی یی له قانون سره سم موقوفه بندوو

هر کله یې چې اعتراض مشروعیت درلود، نو د دې د توان په حدودو کې ورته رسیده کوو

۲۰۶. هر کله چې ستاسو د دوو یا ډېرو کارکوونکو تر منځ فزیکي شخړه رامنځته شي، څه ډول اجراءات کوئ؟

د موضوع د بررسی په موخه طرفین او عیني شاهدان دفتر ته راغوستل کیري؛
طرفین آرامی ته بلل کیري، او دواړو پخو و سره یو ډول چلند کیري؛
د مصالحې موضوع مطرح کړی و د سرغړوي په صورت کې دسورې حربه پیدا کیري؛
هرکله چې یواځ په تکرري ډول محرم وپېژندل شی، له قانون سره سم لارم تصمیم نیول کیري.

۲۰۷. د کارکوونکو ورو کارکولو یا تنبلی په صورت کې کومې تگلارې اغېزمنې دي؟

- د اونیر او ماشني راسور ورکولو سیستم پیاوړی شي؛
- د ملکي خدمتو د کارکوونکو د ۳۰ مادې پر اساس تادیبي امور پلي کیري؛
- په دنده کې د نغبري کوونکو لپاره وطبعوي چرحش په نظر کې نیول کیري؛
- وړ وړ دو ته مهمې ادارې چارې سپارل کیري

۲۰۸. په اداره کې د سمونونو ډیلي کولو لپاره کوم معیارونه اغېزمن کېدای شي؟

- قوانینو او مقرراتو ته د داري د مسئول ژمنتیا او پاندي (فردی صداقت)؛
- د مهارتو او وړتیاوو نه سس د ملکي خدمتو بښونه مسلکي کول؛
- د فواینو پلي کول و د اداري لړۍ مراتب په پام کې نیول؛
- تر لاس لاندی کسانو د احرا او د پایلو پر اساس دهغوی هجور؛
- د تادیبي مویداتو پلي کول

۲۰۹. ستاسو په نظر د اداري فساد د کمولو او مخنیوي لپاره کوم معیارونه اغېزمن دي؟

- له رئیس څخه تر ټیټې کچې پورې له اداري فساد سره د مبارزې سیستم پیاوړي کول؛
- تادیبي مؤیدات پلي کول او د مکافاتو له احساس سره یوځای د کارکوونکو ملاتړ؛
- د عدلي او قضایی نظام په حوزست کې بنسټیز بدلونونه رامنځته کول؛
- له اداري فساد سره د مبارزې په وړاندې د حکومت نه ژمو، استقامت؛
- په مرکز او ولایاتو کی نه علي او سکاره ډول د مفسدینو محازات کول (د سمونې لپاره)

۲۱۰. په خپل اند مو د اداري فساد لس هغه لاملونه ولیکئ چې په واقعیت ولاړ وي

- ۱ د درې لسیرو جنگ، او کار وړ سل د سالمې روړنې نه شتون؛

- ۷ د موفت حکومت له تاسيس څخه تر اوسه د دولتي ادارو د سم مشرپاڼه او مديريت نه شتون،
- ۶ مفسدو شخصو ته درناوی او نه هغوی څخه ملاتړ،
- ۷ د اداري فساد د له مخه وړلو لپاره د مشخصي تگلارې نه شتون؛
- ۷ د کلتوري او اقتصادي فساد شتون،
- ۶ د تاديبي مؤيداتو نه شتون او د قانون بوشال نه پلي کول؛
- ۶ په يوه اداره کې څو ډېر خبر معاشونه (د مياشتني امتيارويو د توازن نه شتون)
- ۶ په عدلي او قضايي چارو کې د مافيا او نامسئوله وسوالو کسانو د نفوذ اعمال،
- ۶ د اداري فساد په چپړاو کې د بهرنيانو لاسوهنه او د حال،
- ۷ د لوړ پوړو دولتي چارواکو له لوري ستر مالي او اداري فساد کول.

۲۱۱. له نمايشي کارکوونکو څخه د ګټه اخيستنې په موخه کومې تگلارې ګټورې کېدای شي؟

- د ورځنيو فعاليتونو له چرټپاڼو څخه حدي څارنه او کټرول (روټين)،
- د نمايشي کارکوونکو له موخو او طرحو څخه د پولو همکارانو او مرئوسينو خبرول
- خو د هغوی له حرکت او خوځښت څخه له وړاندې خبر وسي
- د تاديب په ډول د نمايشي کارکوونکو د صلاحيتونو محدودول.
- د ملکي خدمتونو د قانون له دېرشمې مادې سره سم د مؤيداتو پلي کول

۲۱۲. نمايشي کارکوونکي کوم ډول کار کوونکو نه ويل کېږي؟

نمايشي کارکوونکي هغو کارکوونکو ته ويل کېږي چې ځانګړی موخې ونلري، او د نامعلومو ګټو په موخه د ګډوډيو په لټه کې دي. د نورو په چارو کې تثبيت او لاسوهنه کوي او هره ورځ يو نوی سمينس و سوده کوي.

نمايشي کارکوونکي د مديريتي شکې د بې ځايه کړيو او بې ربطه خبرو له کولو حوصله اخلي، او تل همکاران د داري او يو بل پر وړاندې له درواغو او وړو مفيي ټکو په واسطه تحريکوي

۲۱۳. په اداره کې د مديريت کمزورتيا په کوم وخت کې څرګندېږي؟

- ۷ د عمومي ناستو او غونډو پر وخت،
- ۶ د رسمي چارو د سرته رسولو په موخه د مراحمې پر وخت،
- ۷ د مياشتنيو يا کليو احراآتو د کټرون يا بررسي پر وخت،
- ۷ د سړيو يا اضطرازي کارونو د سپارلو پر وخت.

۲۱۴. په چل اند مو د کمرورو کارکوونکو د هڅولو لپاره تر ټولو ښې تګلارې ولیکنی. هغه کارکوونکي چې کمروری مدیریت لري، د مراجعینو او کارکوونکو په وړاندې وسایل ښې کوچنۍ لاسته روړنه یې په داري رسو کې ستره وسوډل شي. د مشخص وخت په ټاکلو یې احرازات ترسې شي. لارښوونه ورته وشي او له بېبګیو ښې ستاينه وشي. نه مهمو چارو کې ورسره مشوره وشي. خو ښې شخصیت ورواړي و وهڅول شي.

۲۱۵. څنگه کولای شئ د لاس لاندې کسانو په منځ کې موځان ارزښتي کړئ؟ که ښه په ټیلیفوني اړیکې پ د بورو په واسطه په عیبي ډور د حېو کړنو د خرځوالي په هکله پوښتنو (په دسې حال کې چې د اړې مسوول راته سوي خواښه ووري)

۲۱۶. د ښې حکومتولۍ په موخه پیښه اغېزمنې تګلارې ولیکنی؟

۱. د هېواد په ټولو وګړو د وصعي فوایو یو ډول پي کول
۲. د وظيفوي ژمنو عملي کول او ځنګونه روپ (شفاف) او روسانه رپور ورکول.
۳. د فردي صداقت ساتل، او په اداري و د حکومتولۍ نه چرو کې حیاتبه کول.
۴. د کارکوونکو د ظرفیت د لوړولو او د دندې د مسئولیت نه موخه مناسبه زمينه برابرو.
۵. د کارکوونکو او انتفاعي سازمانونو تر منځ د مصفي اړیکو ښاوړي کول

۲۱۷. د ښې حکومتولۍ لپاره پېنځه رغنده سیاسي طرحې ولیکنی.

- په هېواد کې له سیاسي احزابو و سازمانونو سره د غړیتوب نه لرې.
- ملي او مذهبي کلتور او اعتقاداتو ته درنوی.
- د ارزښتونو، ملي کثرت درک کول او هغو ته درناوی کول.
- په سیمه ییزه کچه تات و له ملي برېښو څخه ملاتړ او پلي کول ښې.
- د اتباعو د ژوند په حرثي چارو کې لاسوهنه نه کول

۲۱۸. له دولت څخه د خلکو د ملاتړ لپاره کومې تګلارې اغېزمنې دي؟

۱. له مراجعینو سره ښه سلوک.
۲. د مر له شا څخه د خیالي ژمنو نه کول.
۳. د هېواد په ټولو توکمونو د برنامه یو شان پلي کول.
۴. د شخصي ګډو په پرته ملي ګټو ته همیت ورکول
۵. په ټولو غیر رسمي او سیمه ییزو تشریفاتو، ناسو او غونډو کې ګډون

۲۱۹. پیښه هغه عوامل ولیکنی چې د قوانینو د پلي کېدو ځنګه ګرځي.

- د سیمې په کچه د ډېرو مسئولو وسله وانو شتون

- د حکومتولۍ په اصولو او قوانینو څخه د خلکو بې خبري
- د خپل ځان و ملاتړو په ګټه د حکومت په چارو و سرکړو کې د سیاسي افرزو لاسوهنه
- د هېواد په کچه د اقتصادي او سیاسي فساد شتون، چې د خلکو د تیت ترک کېدو لامل ګرځېدلی
- د مسکي خدمتونو د کارکوونکو لپاره د ځایي او شعبي کافي امنیت نه شتون

۲۲۰. مرکزي حکومت نه د خلکو دملاتړ د جلبولو په موخه په کومې کارنده پالیسي ټینګار کوي؟

- ۶ د هېواد د رسنو په کچه د چارو او سلیمانو دقیقه څېړنه و کتنو، او د حکومتولۍ له پالیسي او سیستم سره سم یې د برنامو برابرول.
- ۶ د سیمې په کچه د تعلیمي برنامو او اجاري رده کړو پرمختګ او پراختیا
- ۶ د دولتي ادارو په مشرۍ کې د علمي او مسکي کادرونو سرحدام، چې د خلکو تر منځ له سه شهرت څخه برخمن وي؛
- ۷ د احزابو قوې (پولیسو) دقیقه برسی او کنټرول، او د افسرانو له منځه د بد حلقه او یا حساسه وطن دوسته خلکو تفکیک
- ۶ د عدلي او قضایي قوې د چارو صلاح و له حراتو یې دقیقه څارنه کول.
- ۷ د رهبريایي برنامو تشریح، پر وخت او په روڼ ډول یې خلکو ته راپور ورکول

۲۲۱. د عامه ادارې د سمون لپاره پینځه طرحې ولیکئ؟

- ۱- د خدمتونو د وړاندې کولو او د ادارې له پټیا سره سم د نسکېلاتي خوږست سمون
- ۲- د لېقت او مسکي وړتیاوو پر بنسټ د مجریو او پوه خلکو ستحمام.
- ۳- د سازمان د داخلي او بهرنیو اړیکو د سیستم بیاوړي کول؛
- ۴- له نادسی مؤیداتو سره یوځای په یو ډول د قوانینو بلي کول.
- ۵- د دقیقې پلان خوږونې او پر وخت د راپور ورکولو سیستم بیاوړي کول

۲۲۲. د کلي په کچه د حکومتولۍ په برخه کې د مسئولو ټولو او افرادو نومونه واخلي؟

د کلي په سطح د حکومتولۍ نهادونه د کلي شور، د غیر رسمي او پرمختیایي شورآګانو په شمول مدسي ټولې، کوپراتیمونه او کریرې ټولې رسی، غیرحکومتي شخص لکه ملک، ارباب فربه دار، خان، سپین ریري، د کلي ملک، میراب، مشران، علماء قوماندانان او نور..

۲۲۳. د والي او ولسوال مهم مسئولیتونه شرح کړئ؟

د سولې، امنیت، ثبات او د قانون د حاکمیت تأمین، د هېوادوالو د انساني حقوقو تحقق، ساتن او پراختیا، د معرف، اجتماع او اقتصاد، روعت، معدي، برېښنا، سړک، ساري او کښوالي زېربڼوې، د اوبو لگولو او کرې پراخول، د غیرمنقولو املاکو ثبت، ټولیز مصنویت، د خصوصي سکتور پرمختیا، د کوکنارو د کر محبوبی، د سخو او ماشومانو په حقوقو ملاتړ او. تأمینول

۲۲۴. د والي د معاون مکلفیتونه وروسته له دې چې د والي لخوا ورته اختیارات و سپارل شي، ولیکئ؟

- پلان جوړول او د ولایت په کچه د ورخسو چارو اداره
- د قانون پر بنسټ د ولایتی ادارو د فعالیتونو تنظیم
- له قانون د بشپړې پیروي په موخه د ملکي خدمتونو د کارکوونکو هڅون
- د ولایت په کچه د اداري بهادونو منظمو فعالیتونو ته برابر شرایط رامنځته کول؛
- د والي په به شتون کې د صلاحیتونو لاس ته راوړل

۲۲۵. د ولایت د مقام د اداري جلسو (ناستو) په هکله معلومات ورکړئ.

د ولایت اداري مجلس د و لي په ریاست، د ولایتی شورا د رئیس، د پولیسو، ملي امنیت او څارنوالی په شمول د حکومتي نهادونو د رئیسو په گډون، په وینیز ډول جوړېږي

۲۲۶. د ولایت د مقام لومړنۍ اداري حلسه د لومړي ځل لپاره په کوم کال کې رامنځه او ندویر شوه؟

د لومړي ځل لپاره ولایتی اداري مجلس په ۱۳۴۲ کال کې تأسیس شو.

۲۲۷. په کومو حالاتو کې د ولایت د مقام د اداري ناستو پایلې تأیید او پلي کېږي؟

په هغه صورت کې چې د ولایت مقام اداري مجلس د هېواد له قوانینو سره سم کار کړی وي، او د مجلس د غړو ۵۰+۱ یې بشپړ کړی وي

۲۲۸. د کلیو د شوراگانو مهمې دندې ولیکئ؟

د کلي شوراگانې د سولې او امنیت په ټینګښت، د قانون حاکمیت، د کلیوالو د انساني حقوق رعایت، د سې حکومتي د اصولو له پلي کولو ډاډ تر لاسه کول، د بې وزلی کمول، د پرمختیايي پلانونو پلي کول، د چاپیریال ساتنه، د شریعت او قانون خلاف دودونو او رواجونو له منځه وړل او هڅې کوي

۲۲۹. ولایتی شورا، ولسوال او ساروال د څول کلونو لپاره ټاکل کېږي؟

ولایتی شوراگانې د څلورو کسو د ولسوالیو شوراگانې د درې کلنو، ساروالان د څلورو کلونو لپاره ټاکل کېږي، او هېڅوک شي کولای له دوه ځلو ربات څن د ساروال په توګه نوماند کړي

٢٣٠. د ولايتي او ولسواليو شوراگانو څو سلنه څوکي د پنځو لپاره ځانگړې شوي دي؟
د ولايتي شورا ٢٥، سله څوکي پنځو نه ځانگړې شوي دي، او د ولسوالو په شورا کې هم پينځه ويشت سلنه ورته ځانگړې شوې، او د ډېرو رايو د احستو په صورت کې کولای شي له دې معيار څخه په يادو شوراگانو کې ډېرې څوکي ويسي.

٢٣١. د ښاروال کېدو لپاره قانوني څو کاله عمر ټاکل شوی دی؟
د ښاروالانو لپاره پر هر لړه دېرش کاله قانوني عمر ټاکل شوی

٢٣٢. ښاروال څه ډول ټاکل کېږي؟

د ښاروالۍ په ټاکنو کې هر هغه نوماند چې له ٥٠/ ډېره رایه ترلاسه کړي د ښاروال سه توگه ټاکل کېږي، که په لومړي پړاو کې هېڅ نوماند له ٥٠ څخه ډېرې رایې تر لاسه نکړای شي له دوه اوبو وروسته د دوه هغو نوماندانو پر منځ ټاکنې کېږي چې ترټولو ډېرې رایې ولري، او په پای کې د ډېرو رايو حسن گټونکی، اعلايږي
د ښاروالۍ د شوراگانو د رای اچونې سیستم واحد او د لېږد وړ نه دی، ښو سار د نوماندانو لپاره یوه ټاکنیزه حوزه گڼل کېږي.

٢٣٣. د والیانو د گومارنې پروسه تشرېح کړئ.

لومړی د سیمه ییز ارگانونو د چپلواکې ادارې لخوا د بالقوه نوماندانو لېست چمتو کېږي او د لوړ پوړو فردو د تعیناتو عالي مشورتي بورډ ته وړاندې کېږي.

لېږن شوی لېست د عالي مشورتي بورډ لخوا د ٣٠ ورځو په موده کې بررسی کېږي،

د سیمه ییزو ارگانونو چپلواکه اداره په شرایطو د پوره نوماندانو په اړه له ولسمشر سره مشوره کوي؛ ولسمشر د مشورتي بورډ لخوا له سیمه ییزو ارگانونو سره په مشوره وړاندیز شوی نوماند منظوروي.

٢٣٤. د والي او ولسوال مرستیالان څه ډول گومارل کېږي؟

د والیانو مرستیالان په لومړي سب او د ولسوالانو مرستیالان په دوهم سب کې د ملکي خدمتونو د تعیناتو د بورډ لخوا د ارادې سیالي له لارې او د ولسمشر په منظوري گومارل کېږي

٢٣٥. د هېواد په کچه څو ښاروالۍ ناحیې لري؟

د هېواد په کچه ٢٧ ښاروالۍ ١٢٧ ناحیې لري او نورې ښاروالۍ ناحیې نه لري.

٢٣٦. ښاروالۍ تعریف کړئ.

ښاروالۍ یو مشخص قانوني او اداري نهاد دی چې ټاکل شوی جغرافياوي او ساحوي سرحد لري، او د هغې سیمو خلکو ته د عامه خدمتونو د وړاندې کولو په موخه رامخته کېږي

۲۳۷. د ساروالی تر ټولو اړین صلاحیتونه (واکونه) ولیکئ.

ساروالی هغه بهاد دی چې صلاحیتونه یې د تحارې لکه د ځمکو پېر او پلور، د قراردادونو د کولو د فعالیتونو د پرمخ وړلو په موخه رامنځته کيږي. قانوني دعوي او سرعکس له هغونې نوم څخه د گټې اخیستنې مدیریت او عامه اقتصادي تشب کوي

۲۳۸. د ساروالی د شورا صلاحیتونه په اجمالي ډول ولیکئ.

د ساروالیو اړوند د کړنلارو او مقررو وضع کول. کلنی بودجه تصویبول. د ساروالی د خدمتونو او غورځو فیس ټاکل. د سیمې د خلکو په پټیاوو ستازولې، د ساروالی د دارې له احرااتو څخه و اړیږي. د سیمې له خلکو سره مطمې ناستې برابرول. و د خلکو د نصرتو د راټولولو په موخه د ماسو فرصونو برابرول او هغوی ته معلومات ورکول.

۲۳۹. ناحیه تعریف کړئ.

احیې. د ساروالیو اداري واحدونه دي چې د اداري و پرمختیایي پټیاوو په اساس له تنظیم شویو معیارونو سره سم ر منځته کيږي او د ساروالیو تر مرسته لاندې فعالیت کوي

۲۴۰. د ناحیې مهمې دندې ولیکئ.

د ساروالی د عامه چوپښتونو په تعمیر و ساته کی مرسته کول، د ټولنیزو او اقتصادي خدمتونو وړندې کول. د قانون پلي کول د سرشمېرې سروې په لاره اچول. د ساروالیو په تصمیم یونه کې عام گډون (مسارکت) نه نوم لیکه او عمومي شکایتونو او مازعو نه رسېدنه کول

۲۴۱. د سیمه ییزو ادارو د پالیسی له طرحی څخه موخه څه ده؟

- په سیمه ییزو ادارو د اساسی قانون پلي کول؛
- د سیمه ییزو ادارو تر منځه د ډېرې همغږۍ ر منځه کول
- په اقتصادي، ټولنیزو او امیبي برخو کې هم مهاله پرمختگ.
- د اداري واحدونو د تشکیلاسي سیستم رامنځته کول.
- په بېلابېلو مرحو کې د حکومت د ژمنو عملي کول.
- د حملواکو سیمه ییزو ارگانونو د زمو پلي کول

۲۴۲. د سیمې په کچه د حکومتولۍ اغېزې ولیکئ؟

په احرااتو کې روڼوالی. حکمو ته حساب ورکول. په حکومتولۍ کې د حکمو په ځانگړي ډول دسغو او خوانانو برخه اخیستل. د ډیموکراسۍ پلي کول. اعبرمنوب ټولیز مساوت. حسیتی عدالت. د قواسو او ربامو همغږي. د خدمتونو د وړاندې کولو سه والی. د شه یي توکو او بېورلی کمول.

٢٤٣. د سيمه یيزو ادارو په وړاندې کومې مهمې ننگونې شتون لري؟

په سيمه ييزه اداره کې د واکمنۍ او مسخمي پالسي، او د روپوالي راوستونکي حقوقي ميکانيزم نه شتون، خلکو ته گټور، حساب نه ورکول او د سيمه یيزو د اړو نه کچه د اغېزمنوب نه شتون، چې د ولايت او ولسوالۍ په ادارو کې د پېچلتيا او د دندو او مسئوليتونو د اېهام لامل گرځېدلی دی.

٢٤٤. د سيمه ييزو ادارو په کچه په نيټ پورو ستونزو کې څخه ډول گومارنې کېږي.

ولايي نيټ پورو ستونزو کې گومارل د اړدې سېلې پر بنسټ کېږي. له درېيم څخه تر پينځم بنسټ پورې منظورې د ورېر صلاحيت دی. له شرم څخه پر اووم بنسټ پورې د ولايت په مرکز کې د والي او په ولسواليو کې د ووم او نم بنسټ منظورې د اړوند ولسوال صلاحيت دی.

٢٤٥. ولايتي پرمختيايي کمېټه په کوم کال کې رامنځته شوې ده؟

د جمهوري رياست د عالي مقام د حکم پر بنسټ په ٢٠٠٥م کال کې ولايتي پرمختيايي کمېټه رامنځته شوې ده.

٢٤٦. د ولايتي پرمختيايي کمېټې له رامنځته کېدو څخه موخه څه ده؟

له ولايتي پرمختيايي کمېټې څخه موخه:

- د وراړتونو د سکتوري رياست د فعاليتونو تر منځ د همغږۍ رامنځته کول؛
- د ولايتي پرمختيايي پلان جوړول؛
- د مالي ملاتړ کوونکو پر منح د همغږي پياوړتيا کول؛
- د پرمختيايي پروژو له پي کولو څخه څارنه؛
- د ولايت د ادارو د ظرفيت لوړول، او د عمومي خدمتونو د وړاندې کولو نه والي.

٢٤٧. ولايتي شورا د قانون د کومو موادو په بنسټ رامنځته شوی ده؟

ولايتي شورا د افغانستان د اساسي قانون د ١٣٨ مادې نه بنسټ رامنځته شوی. خو له قانون سره سم د حکومت نه گټور او د حکومتولو، له څرنگوالي څاره وکړي.

٢٤٨. خان څوک دی؟

حاج، هغه چاته وين کيږي چې ډېری ځمکې وري او د کلي په کچه ټولنيز منابع کنټرولوي، او د کلي له خلکو سره د منازعو او اختلافونو په حل کې مرسته کوي.

٢٤٩. ميراب څوک دی؟

ميراب، هغه حته وين کيږي چې د ورو د عمومي کالونو کنټرول، په عاړه لري، او له هغو څخه څارنه کوي.

۲۵۰. د سیمه ییزو ارګانونو خپلواکه اداره په کوم کال کې رامنځته شوه؟

د سیمه ییزو ارګانونو د ۱۳۸۶ کال د وږي د میاستې په اتمه نېټه د جمهوري ریاست د مقام د فرمان پر بنسټ، د بېې حکومتولۍ، د سیمه ییزو ادارو اصلاح، سات، امنیت او اتلېوون پرمختګ ته د رسېدو په موخه رامنځته شوې ده.

۲۵۱. د ولایت په کچه د حکومتي نهادونو نومونه واخلئ؟

والي، ولایتي شورا، د ولایت پرمختیایي کمیټه، د ولایت اداري مجلس، امنیت قومندانۍ، په ولایتونو کې د وزارتونو دوهم واحدونه، خصوصي سکتور، د شوراګانو په ګډوون مدني ټولنې، رسي او ټوټې.

۲۵۲. د سیمه ییزو مقاماتو پینځه کلیدي دندې ولیکنئ؟

- د سولې، امنیت، نظم او سات ټینګښت.
- د قانون د حاکمیت ټینګښت.
- د اتباعو بشري حقوق ترویجول، ساتل او پراخول.
- د خلکو ټولنې، اقتصادي، سووې او کلتوري پراختیا.
- خلکو ته د چوپړتیاوو وړاندې کول.

۲۵۳. د ولایتي شوراګانو د کار پینځه برخې ولیکنئ.

- ۱ د خدمتونو له کیفیت څخه مراقبت، د ولایت د اداراتو د کړیو ارزښتي، له سیمه ییزو ټولنو، مدني ټولنو او رسیو سره د ولایت د ادارو د اړیکو تنظیمول.
- ۲ د امنیت او عمومي نظم په ټینګښت او د قانون د حاکمیت په برخه کې مرسته.
- ۳ د هغو دودونو او روایاتو له منځه وړل چې د شریعت و قانون مخالف وي.
- ۴ د بشر د حقوقو ساتل، تقویت او پراخول.
- ۵ د چاپیریال ساتنه او له نښه یي توکو سره مبارزه.

۲۵۴. کومې ادارې د ولایتي شورا له لارې حساب ورکونکې دي؟

د ولایت والي.

امنیه قومندانۍ.

په ولایتونو کې د حکومت دوهم واحدونه.

۲۵۵. د ولسوالۍ په کچه د حکومتولۍ واحدونه ولیکنئ؟

ولسوال، د ولسوالۍ شورا، امنیت قومندانۍ، د وزارتونو درېیم واحدونه، د ولسوالۍ محکمه، خصوصي سکتور، مدني ټولنې، رسي، ټولنیز نهادونه و د ولسوالۍ اداري مجلس.

۲۵۶. د ولسوالۍ په کچه کومې ادارې په مستقیم ډول خلکو ته حساب ورکوي؟

د ولسوالۍ سورا.

د ولسوالۍ اداره.

۲۵۷. کومې ادارې د ولسوالۍ سورا ته حساب ورکونکي دي؟

- ولسوال.

- اوسیه قومندني.

- د ورانوبو درېم و حدوده.

۲۵۸. د افغانستان د ولایتونو د مرکزونو نومونه واخلئ؟

۱- بدخشان (فیض اباد) ۲- بدخس (قلعه نو) ۳- بغلان (بلخري) ۴- بلخ (مرمر شریف) ۵- بامیان (بامیان) ۶- دایکندی (بیلی) ۷- فراه (فراه) ۸- فاریاب (میمنه) ۹- غزني (د غزني سار) ۱۰- غور (چغچران) ۱۱- هلمند (لسکرگاه) ۱۲- هرات (هرات) ۱۳- جوزجان (شیرخان) ۱۴- کابل (کابل) ۱۵- قندهار (قندهار) ۱۶- کاپیسا (محمود راقی) ۱۷- خوست (متون سار) ۱۸- کپ (سعد آباد) ۱۹- کندز (کندر) ۲۰- لغمان (مهرلام) ۲۱- لوگر (پل علم) ۲۲- نیمروز (ریح) ۲۳- ننگرهار (حلال آباد) ۲۴- نورستان (پرون) ۲۵- پکتیا (گردېر) ۲۶- پکتیکا (سرنه) ۲۷- پروان (چارکار) ۲۸- سرپل (سرپل) ۲۹- تخار (تلقان) ۳۰- ارزگان (تربیکوت) ۳۱- وردگ (میدان سار) ۳۲- زابل (فلات) ۳۳- پنجشېر (ناز دکن) ۳۴- سمنگان (ایبک)

۲۵۹. د ولایتونو د ولسوالیو شمېر ولیکئ؟

۱- بدخشان (۲۸ ولسوالۍ) ۲- بدخس (۶ ولسوالۍ) ۳- بغلان (۱۴ ولسوالۍ) ۴- بلخ (۲۱ ولسوالۍ) ۵- بامیان (۶ ولسوالۍ) ۶- دایکندی (۸ ولسوالۍ) ۷- فراه (۱۰ ولسوالۍ) ۸- فاریاب (۱۳ ولسوالۍ) ۹- غزني (۱۸ ولسوالۍ) ۱۰- غور (۹ ولسوالۍ) ۱۱- هلمند (۱۲ ولسوالۍ) ۱۲- هرات (۱۵ ولسوالۍ) ۱۳- جوزجان (۱۰ ولسوالۍ) ۱۴- کابل (۱۴ ولسوالۍ) ۱۵- قندهار (۱۵ ولسوالۍ) ۱۶- کاپیسا (۶ ولسوالۍ) ۱۷- خوست (۱۲ ولسوالۍ) ۱۸- کپ (۱۴ ولسوالۍ) ۱۹- کندز (۷ ولسوالۍ) ۲۰- لغمان (۴ ولسوالۍ) ۲۱- لوگر (۶ ولسوالۍ) ۲۲- نیمروز (۴ ولسوالۍ) ۲۳- ننگرهار (۲۱ ولسوالۍ) ۲۴- نورستان (۷ ولسوالۍ) ۲۵- پکتیا (۱۰ ولسوالۍ) ۲۶- پکتیکا (۱۸ ولسوالۍ) ۲۷- پروان (۹ ولسوالۍ) ۲۸- سرپل (۶ ولسوالۍ) ۲۹- تخار (۱۶ ولسوالۍ) ۳۰- ارزگان (۴ ولسوالۍ) ۳۱- وردگ (۸ ولسوالۍ) ۳۲- زابل (۱۰ ولسوالۍ) ۳۳- پنجشېر (۶ ولسوالۍ) ۳۴- سمنگان (۶ ولسوالۍ)

۲۶۰. د افغانستان د ټولو ولایتونو او ولسوالیو شمېر ووايست.

افغانستان ۳۴ ولایونه او ۳۶۴ ولسوالۍ لري

۲۶۱. د کلي په کچه د حساب ورکونکو نهادونو نومونه واخلئ.

✓ د کلي شور؛

✓ د کلي د شور رئیس؛

✓ د کلي پرمختیایي شورا

۲۶۲. د ولایتي شورا د څوکیو شمېر څنګه ټاکل کیږي؟

د سیمې د نفوسو په اساس په لاندې ډول څوکی ځانګړی کیږي.

له ۵۰۰۰۰۰ پینځه سوه زرو نفوس څخه ۱ کمو خلکو لرونکی ولایت؛ 'ووه څوکی'؛

له پیڅه سوه زرو څخه تر یو سلو نفوس پورې لرونکی ولایت دبارلس څوکی؛

هغه ولایت چې یو میلیون یا له یو څخه تر دوه میلیونو نفوس ولري، نولس ۱۹ څوکی؛

هغه ولایت چې دوه میلیون یا له دوه څخه تر درې میلیونو نفوس ولري، پیڅه ویشت څوکی؛

او هغه ولایتونه چې له درې میلیونو څخه ډېر نفوس لري، یو دېرش څوکی

۲۶۳. د ولسوالیو شوراګانو نه اړینې څوکی څه ډول ورکول کیږي؟

- له سل زره څخه د کم نفوس ولسوالۍ، پیڅه غړي؛

- له شل زره څخه تر څلوېښت زره نفوس لرونکې ولسوالۍ، ۷ غړي؛

- له یو څلوېښت زرو څخه تر شپېتو زرو نفوس لرونکې ولسوالۍ، ۹ غړي؛

- له یو شپېتو څخه تر بیارو زرو نفوس لرونکې ولسوالۍ، ۱۱ غړي؛

- د سل زرو نفوس لرونکې ولسوالۍ، ۱۵ غړي.

۲۶۴. د کلي د شورا د غړو شرایط ولیکنئ.

• هغه کلي چې له سلو څخه تر درې سوه نفوس لري ۳ غړي؛

• هغه کلي چې له درې سوه څخه تر پیڅه سوه نفوس لري، ۵ غړي؛

• هغه کلي چې له پیڅه سوه او یو څخه تر ووه سوه نفوس لري، ۷ غړي؛

• هغه کلي چې له اووه سوه او یو څخه تر درې سوه نفوس لري، ۹ غړي؛

• هغه کلي چې له درې سوه ډېر نفوس ولري، ۱۱ غړي.

۲۶۵. د افغانستان موقعيت، مساحت او د ګډ سرحد (ليکې) نوم واخلئ.
 افغانستان د مخکې اسيا په سوېل (جوب) کې موقعيت لري. د ۶۵۲،۸۶۴ کېلو متره مربع مساحت لرونکی او له شپږو ګاونډيو ملکونو سره ګډ (مشترک) سرحد لري.

۲۶۶. د کومو شرايطو او معيارونو پر بنسټ ساروالۍ رامنځته کېږي؟
 ټاکلي حراقياتي حدود ولري، احتيا شوي سيمه ۵۰ کېلو متره مربع واوسي و د حدوديزي او کارنوګرافي د ادارو د تاييد وړ ګرځېدلي وي
 او هم لږ تر لږه د نس زره ۲۰۰۰۰ نفوس لرونکې وي او د سرشمېرنې د مرکزي ادارې له لوري تاييد شوی وي
 د مالي ځان بيايي (خود کفايي) او د خدمتونو د وړاندې کولو وړتيا ولري

۲۶۷. د افغانستان اووه زونونه کومو ولايتونو ته شاملېږي؟

- ۱- پلازمېنه پروان، کاپيسا، پيښور و وردګ؛
- ۲- حتيخ سګرهار، لغمان، کپرونه او نورستان؛
- ۳- سوېل حتيخ، پکتيا، پکتیکا، خوست، لوګر و غرني؛
- ۴- سوېل (جوب)، کندهار، هلمند، بيمرور، ارزګان او راس؛
- ۵- مرکز، نابل، دايکندي او غور؛
- ۶- لويديځ: هرات، بادغيس او فراه؛
- ۷- شمال، بلخ، جوزجان، سرپس، سمنګان او فارياب؛
- ۸- شمال حتيخ: بغلان، کندز، تخار او بدخشان

۲۶۸. د کومو معيارونو په اساس د افغانستان ولايتونه درجه بندي شوي دي؟
 د افغانستان ولايتونه د نفوس د شمېر او اقتصادي برختيا پر بنسټ په لومړۍ درجه، دوهمه و درېيمه درجه ولايتونو وېشل شوي دي. دا درجه بندي ولسواليو ته هم شامه ده.

۲۶۹. افغانستان څو ساروالۍ لري؟

افغانستان د خپلې حکومتونې په تشکلاتي جوړښت کې تر اوسه ۱۶۵ ساروالۍ لري

۲۷۰. د ساروالو په اړه د سيمه ييزو ادارو د خپلواکو ارګانونو دندې وليکئ.

- د ساروالو سرپرستي، مشورت او له کړنو يې څارنه؛
- د پايسيو د پي کولو په برخه کې له وړاندوښو او دولسي ادارو سره د همخبرۍ رامنځته کول؛
- د خلکو د غوسنو و د ساروالو د ظرفيت د لوړولو په موخه د پرمختيايي پاليسي- مشرتوب، او ساروالو د حکومتولۍ په اړه د قوانينو وضع کول

۲۷۱. د ساروالیو په اړه د ښارخوړونې د وزارت مهمې دندې ولیکئ.

د سدرې پلان جوړونې او پرمختیایي برنامو د بایلیسو و مقررو طرح.

سروالیو ته د معیاري جوړتیاوو طرح.

له ساروالیو ملاتړ او د هغوی د کاري برنامو او محو پلي کول.

په بېلابېلو دورو کې د سدرې ماسټر پلان په حتمو وایی کې مرسته

۲۷۲. ښاروالی په کوم وخت کې د ولایاتو له امنیه قومندانۍ سره اړیکه نیسي؟

- د ښار د اوسیدونکو او د هغوی د ستو (مالونو) امنیت.

- د سروالی اداري امنیت.

- د سروالی د کارکوونکو امنیت په هغه صورت کی چې د هغوی د امنیت د ګواښ

موضوع مطرح وي

۲۷۳. د ولایت د مقام د مشرتابه د مهمو جلسو نومونه واخلئ.

اداري جلسې، بي دی سي حسي، امنیتي جلسې، د ظرفیتونو د پیاوړي د کاري ګروپونو حسي

د سڅو د حقوقو د رعایت جلسې او

۲۷۴. د ولایاتو په کچه د سیمه ییزو خپلواکو ارګانونو اداره څو لوړ رتبه بستونه لري؟

د سیمه ییزو خپلواکو ارګانونو پینځه لوړ پوړي بستونه د ولایت په مقام کې لري. چې د والي

مرستیال لومړی بست، ملي، وادري ریاست، د تحيکي و سکټوري خدمتونو ریاست، د دفتر

ریاست او د بشري منابعو ریاست دوهم بستونه، و د اړوند ولایت د ولسوالیو د سمېر هومره لوړ

پوړي بستونه لري.

۲۷۵. آیا ولسوال معاون لري؟

د هرې ولسوالي په تشکلاتي جوړښت کې د درجې په تناسب آمریت یا اجرئیه ریاست دنده

سره رسوي. او د ولسوال نه غیاب کې د ولسوالی د چارو سرپرستي کوي

۲۷۶. کوم وزارتونه په ولسوالیو کې نمایندګي نه لري؟

هغه وزارتونه چې د ولسوالی په کچه درېیم واحدونه نه لری په لاندې ډول دي

- د کښو د پراختیا او ښارغونې وزارت (د پولیزه برخه د کارکوونکي په استثناء).

- د ټولګیو وزارت، د اداري اصلاحاتو خپلواک کمیسیون، د نشه یي توکو په وړاندې د

مبارزې وزارت د چاپېریال ساتنې عمومي ریاست، د وږو او بریښنا وزارت (نه څیسو

ولسوالیو پرته)، د بهرنیو چارو وزارت، او

۲۷۷. د درېیمو واحدونو مالي امکانات له کومو مراجعو څخه تمویلوي؟

دربیمو واحدونه (ولسوالۍ) ځانگړې بودیجه نه لري، او د دوهمو واحدونو (ولایتونو) له لوري تمویلوي.

۲۷۸. د ولسوالۍ په کچه د لوړ پوړو بستونو شمېر وواياست.

دوه لوړ پوړي بستونه (ولسوال او د ابتدایي محکمې رئیس) د ولسوالۍ په تشکیلاتي جوړښت کې فعالیت کوي، د معارف په ګډون د ولسوالۍ ټول بستونه ټیټ پوړي دي.

۲۷۹. د ولسوالیو ټیټ پوړي کارکوونکي څه ډول استخداميوي؟

د محاکمو او څارنوالۍ پرته د ولسوالیو ټیټ پوړي کارکوونکي د آزادې سیالۍ له لارې د مرکزي او ولایتي استخدام د کمېټې سر څارنې لاندې استخداميوي، اووم، وواتم سټوډنټ د ولسوالیو د استخدام د کمېټو له لارې د ولسوال نه منظوري ګومارل کېږي.

۲۸۰. د ولسوالیو مهمې عایداتي منابع (سرچینې) ولیکن.

ولسوالۍ ثابتې عایداتي منابع نه لري (پرته له هغو ولسوالیو چې طبیعي رېرمې لري)، د ولسوالیو مهمې منابع د ساروالیو له عوایدو، د پیژندپالو (تذکرو) له وېش، د عوایدو مدیریت، د ارشاد حج او اوقافو مدیریت و تشکیلوي، چې عوید یې ملي بانک ته تحویلېږي.

۲۸۱. د ولسوالیو د مشهور شوراګانو نومونه واخلي.

د ولسوالۍ شورا، پرمختیایي شورا (DDA)، د کوپراتیفونو شورا د کلبو شورا او

۲۸۲. د ولسوالۍ د شورا مهمې دندې ولیکن.

- د منیت په ټیګسټ، عامه نظم او د قانون نه حاکمیت کې مرسته.
- د پرمختیایي پلانونو په پلي کولو او د ولسوالۍ د بودیجې نه برخه کې مرسته او له هغو څخه کول.
- د بشر د حقونو ساتن، ملاتړ او پراختیا.
- د چاپیریال ساته، نه نشه یي توکو سره مبارزه، او د سریع حلاص دودونو له منځه وړل.

۲۸۳. په ولسوالۍ کې د امنیت قومندانۍ عمده دندې ولیکن.

د امنیت ټیګسټ، عامه نظم، سوله، د قانون پلي کول، د حرمونو د کچې راټیټول، د بشر د حقونو ساتل او د سه یي توکو له قاچاق او تولید سره مبارزه.

۲۸۴. د ولایاتو په کچه د درېیمو واحدونو له رامنځته کولو موخه څه ده؟

د خدمتونو وړاندې کول، د خدمونو آسانتیا د کړنلارو طرح، د پالیسي د خوړولو په موخه مرکز ته د معلوماتو ورکول.

۲۸۵. د کلي د شوراگانو پینځه ډوله مسئولیتونه ولیکئ.

- د کلي د بر محتيبي پلا چمتو کول او پلي کول.
- له رسيدو و مدني ټولو سره اړيکي.
- د سولې له ساني د امنيت له ټينگست، عامه نظم او عمومي ثبات سره مرسته.
- د کلي به کچه د خدمتونو درسي، و د هغوی له کړيو څارنه او ډېر سر لاسه کول.
- د ښوونځي کمول او د ښوونې او روزنې په برخه کې هڅه کول.

۲۸۶. له مدني ټولنو سره د محلي ارگانونو کاري اړيکي، ولیکئ.

- ۶ له خلکو او مدني ټولنو سره د معلوماتو شريکول
- ۶ سيمه سر ارگانونه د شوراگانو، جرگو او ... له لارې له خلکو او مدني ټولنو سره معلومات شريکوي.
- ۶ د تصميم يوني په برخه کې خلکو ته فعاله ونډه ورکوي.
- ۶ نوې سيمه سرې برنامې په ځانگړي ډول پروژې د مدني ټولو او خلکو له لوري خاړل کيږي.

۲۸۷. آیا ټول حکومني نهادونه له مدني ټولنو سره د کار د شريکولو حق لري؟

ولایتی مقامات، ولسواکي، کلي او سروالی د سيمه ييز حکومت په کړنو د څارنې لپاره مدني ټولنې دخپلو

۲۸۸. د خلکو په وړاندې د سيمه ييزو ارگانونو مهم مسئولیتونه ولیکئ؟

- په نظم او دو مدر ډول د گټه اخيستونکو مشورې او نصريات حسنل
- د مل شويو و د اندازه گيري وړ معارونو او خدمونو په پم کې يوو
- د خدمتونو د گټه اخيستونکو لپاره د کافي او واضحو معلوماتو چمتو کول.
- د سمي د خلکو شکيتو او غريصو ته رسېدنه کول

۲۸۹. له اداري فساد سره د مبارزې په برخه کې د سيمه ييزو ارگانونو مهم مسئولیتونه ولیکئ؟

سيمه ييز ارگانونه د فساد او پابلو په اړه يې د عمومي خبرتيا له لارې، همدا رار له اداري فساد څخه په سيمه ييزو ارگانونو کې د مبصر شونو خلکو زربانې او د دسې ضررونو د له مخه وړلو په موخه د داسرو ښول، د عده او حصوصي سکټور مشارک (گډون) مدني ټولنې، رسي، او نورې ټولنې وهڅوي.

۲۹۰. د سیمه ییزو ادارو په کچه د ښوونیزو برنامو له چمنو کولو څخه موخه تشرېح کړئ؟
د سیمه ییزو ادارو په کچه د ښوونیزو برنامو جوړول، کفایت ته کوي. د خدمتونو وړاندې کول
چټکوي. کاربندوب او اغېزه ډېروي. د کارکوونکو ظرفیت او وړتیا لوړوي او د حکومت په ډله
ځنګو د صایت ډېروي

۲۹۱. د دولتي کارکوونکو د کړنو د ارزښتي د پایلو وړاندوینه وکړئ؟

د کارکوونکو اغېزمنه او پر وخت ارزښتي لاندې پایلې لري
د حساب ورکونې او احرا آتو پیاوړتیا، د بودیجوي چارو ته والی، د چارو د سپارلو چټکتیا او
خلافت (ص ۳۰۹).

۲۹۲. د سیمه ییزو ارګانونو د احرا آتو د نفتیش پړاوونه ولیکئ؟

- د کارنده مقیاسونو او معیارونو ټاکل.
- د نفتیش د سرته رسولو په موخه د لارم معیارونه رامنځته کول.
- د لاسته راوړنو او د اېکل شونو پلانونو پرته کول.
- د کار د سمون او سه والي په موخه د نو بیرونو و لارمو مسورو تمکیک

۲۹۳. د نفتیش کاري پړاوونه ولیکئ؟

- د کاري برنامې پړاو.
- د سیمه ییز پلان د پلي کولو پړاو.
- د راپورولو او راپور ورکولو پړاو.

۲۹۴. په سیمو کې د بدیل معیشت کومې برنامو ته شامل دي؟

- د کرنیزو مهارونونو پرمختګ.
- سرمايي او نډیز شعل (موختا) نه لاسرسی.
- د ررېاوو، تاسیساتو او خدمتو اعمار او رامنځته کول.
- د سوداګرۍ چاپېریال رامنځته کول

۲۹۵. د نښه یي توکو په وړاندې د مبارزې د کاري استراتیژۍ لومړیتوبونه ولیکئ؟

- ۱- د محدثاتو (نښه یي توکو) د سوداګرۍ مختلول.
- ۲- په کښو او نادیدو کې د قانوني اسنوګې تقویت او متنوع کول.
- ۳- د نښه یي توکو بېاضا کمول.
- ۴- د نښه یي توکو په وړاندې د سازمانونو و دولتي هڅو پیاوړتیا کول

۲۹۶. د نشه يي توکو پر وړاندې د والي مهم مسئولیتونه ولیکئ؟

د هغو بهرنيو ورگړو لپاره چې ځمکه يې د کوکړ د کر له امله وسجاړه شوې د مرستې رسوېې
رسمي جوړول
د ولايت والي د معيشت د بدېدنه توگه د مو دو په توريح، لومړيو و نخبکي مرستو د رسونې او
همدار و بازار ته د لاسرسۍ په موخه مسوليت لري

۲۹۷. د سيمه ييز حاکميت د ارتباطي ستراتيژي اصول څه دي؟

ملي مالکيت، سياسي ژمنتيا، معيومانو، حساب ورکوبې او روپوالي ته د لاسرسۍ جو

۲۹۸. د بشر د حقونو په تړاو د سيمه ييزو ادارو او حاکميت رول څه دی؟

- سيمه سرې ادارې د قانون حاکميت او د بشر حقونه رعيت کوي
- سخې و سرې د کسندۍ فعالو نه توگه به پرمختگ کې برخه اخلي.
- سيمه ييزې ادارې ټولو اړخونو ته حساب ورکوونکي دي؛
- برخه اخستن د وسيلې نه توگه و هم د يوې موخې په توگه وپېژندل شي

۲۹۹. د ولاياتو د پرمختيايي پلان د پلي کېدو پړاوونه په اجمالي ډول وليکئ؟

- د سوونير او چمتووالي کارځای رامنځته کول.
- په سيمه ييزه کچه مسوره ورکول.
- د ولايتي پرمختيايي ورکشاپ پلان جوړول.

۳۰۰. د ولايت په کچه اته ډولې سکتورونه کومو ادارو ته شامل دي؟

زېرمه او طبيعي زرمې، اقتصادي حکومتوالي، د خصوصي سکتور پرمختگ، کرنه او د کليو
پرمختگ، معارف، روغتيا، توليد مصنوعات حکومتوالي، اميت، د قانون حاکميت او د بشر-
حقونه (د سيمه ييزو ادارو پالسي ۳۴۴ مخ)

۳۰۱. د ولايت په کچه د لسو کلېدي (ملکي) ادارو نومونه واخلئ؟

د ولايت مقام، د معارف رياست، د محکمې رياست، د څاروالي رياست، د عدليې رياست، د
کرنې، و مالدارۍ رياست، د کار رياست، د توليد و چارو، شهيدانو او معلولينو رياست، د عامې
روغتيا رياست، د کانونو رياست، و مستوفيتونه

خلورم خپړکی

د کار نړیوال سازمان، د ملګرو ملتونو سازمان او د کار اهمیت

۳۰۲. د کار نړیوال سازمان په کوم کال کې جوړ شو؟
د کار نړیوال سازمان په ۱۹۱۹ کال کې د لومړۍ نړیو لې جګړې له پای ته رسېدو وروسته ګڼه چې د ورسای په مېنې کې د سولې کنفرانس وو جوړ او رامنځته شو.

۳۰۳. د کار نړیوال سازمان د چا په واسطه تاسیس شو؟
په ټولسمه پېړۍ کې د دوه ټولنیزو ولري او فرانسوي صنعتکارانو (رابرټ اوون او ډیویل لګر ډی) له لوري تاکید، و وڅارل شو

۳۰۴. په نوموړې جلسه (غونډه) کې د کار په اړه کوم موارد مطرح شول؟

- په صایعو کې د کار ساعتونه.
- وررګاري (بې کاري).
- له امېدوارو سڅو ساتنه.
- د سڅو د شپې کار ساعتونه.
- د کار لپاره عمر (د کار حداقل سن).

۳۰۵. د کار نړیوال منشور څخه وخت رامنځته شو؟
په ۱۹۴۴ کال کې د کار نړیوال کنفرانس د فیلادلفیا په نوم یوه بینیه تصویب کړه چې د بیابې پر هغو اصولو بیاځلي تېګر وو چې پر نېسپ یی سازمان راپو کېدلی او تشکیل شوی وو.

۳۰۶. هغه مهم ټکي چې په دې کنفرانس کې تصویب شول، ولیکئ؟

- ۱ کار کوونکي یو توکی نه دی.
- ۲ د بیان آزادي او د پابینت ټروکي پراختیا په موخه تجمع او راټولېدل یو پېن کار دی
- ۳ بېوزلي (فقر) په هر ځای کې د سمکرمې لپاره د خطر د رامنځته کېدو لامل دی؛
- ۴ د بشر هر تن حق لري چې مادي او معنوي پرمختګ په آزاده او ډېرمه فضاء کې وکړي، او له امت او اقتصادي برابرو فرصتونو څخه برخمن وی

۳۰۷. تر اوسه څو هېوادونه د یاد سازمان غړیتوب لري؟
تر اوسه ۳۴۹ هېوادونه د یاد سازمان غړیتوب لري، و په ټوله نړۍ کې ددی سازمان قوانین او اصول پلي کېږي

۳۰۸. د کار د نړیوال سازمان اړینې او مهمې نظریې ولیکئ؟

دې سازمان د یو شتمنې پړۍ په بڼه کې په لاندې ډول حېرې ټولنیزې سرچینې ته د سولې او وټاکلې.

۶ د کار د حقوقو د بنسټیزو اصولو لړۍ او ټاکل.

۶ سحر و سرچینه د کافي درآمد ته د لاسرسۍ په موخه د فرصتو او مناسبو دندو پیدا کول.

۶ ټولو ته د پوسس و کارند ټولنیز ملاتړ ډېرول.

۶ د درې پخپل ټولنیز او ټولنیز حېرې ترو پیاوړی کول.

۳۰۹. د ملګرو ملتونو د سازمان په هکله معلومات ورکړئ؟

د ملګرو ملتونو سازمان یو نړیوال سازمان دی چې په کال ۱۹۴۵م کی تاسیس او د پړولې مدر حابې ځای سټی شو دا سازمان د ۵۱ هېو دوو له لوري تاسیس و په ۲۰۱۱م کال کې ۱۹۳ عړي هېوادونه لرل.

۳۱۰. تر اوسه د نړۍ کوم هېوادونه د ملګرو ملتونو د سازمان عړي نه دي؟

واتکال له پینه ددې سازمان عړیتوب و نه مانه چن و پایوان بو نه سې حېر عړیتوب لکو کړ.

۳۱۱. د ملګرو ملتونو د سازمان د رامنځته کېدو تر ټولو اړین دلیل بیان کړئ؟

د ملګرو ملتونو سازمان په حقیقت کې د ملتونو د ټولنې (League of Nations) ځای سټی دی. او د ۱۹۴۵م کال د اکټوبر په ۲۴ له دوهمې نړیوالې جګړې وروسته د ملتونو تر منځ د داسې جګړو د مخنیوي په موخه یې بنسټ کېږدول شو.

۳۱۲. د ملګرو ملتونو مرکزي دفترونه ولیکئ؟

د نیویارک د سر په منځنۍ کی دا سازمان شتون لري. نور صلی دفترونه یې په ژسو، بیروپې، او وین کې فعل دي.

۳۱۳. ددې سازمان بودیجه له کومو سرچینو ټولنیزې؟

ددې سازمان بودیجه د عړو د حق العصوب له ورکړې او د عړو هېوادو له داوطلبانه مرستو نامنیزې.

۳۱۴. د نوموړي سازمان اړینې موخې ولیکئ؟

ددې سازمان د حورسټ له اصلی موخو څخه د نړیوالې سولې او منیب ټنگسټ، د سر د حقوقو سه والی ټولنیزه او قصادي برمختیا، د جېرېل سټه و د وچکلی (قحطی)، طبعی افتو او حنګ ته وختو کې د شر دوستانه مرسو چمنو کول، گڼلی شو.

٣١٥. د ملګرو ملتونو شپږ ارکان ولېکي؟

١- عمومي مجمع ٢- د میت شورا، ٣- د ملګرو ملتو اقتصادي و ټولنیز شورا ٤- د ملګرو ملتونو دارالانشاء ٥- د نړیوالو کړکېچونو ډېون، ٦- د قیومیت شورا.
په دې شپږو اصلي ارکانو سربېره ملګري ملتونه نور نهادونه هم لري نه هغې ډلې د نړیوال بانک ډله، د نړیوالې رعونی سازمان، د خوږو نړیوال پروګرام، یونسکو (UNESCO) او یو نیسف (UNISEF).

٣١٦. د عمومي مجمع او د امنیت شورا مهمې دندې په لنډو کې ولېکي؟

- ١ د عمومي مجمع د ملګرو ملتونو نړیوال او مشورتي اصلي رکن:
- ٢ د امنیت شورا: د نړیوالې سولې او امن په تړو د تصمیم نیونې صلي مرجع

٣١٧. آیا د ملګرو ملتونو له سازمان وړاندې تل کوم نړیوال سازمان شتون درلود؟

د ملګرو ملتونو له سازمان وړاندې د ملتونو تر منځ د جګړو د مخنیوي او د بحرانونو د کنټرول په موخه یو سمر سازمانونه تشکیل شوي وو، له هغې جملې د سره صلیب نړیوال کمیټه او د لاهه د ١٨٩٩ او ١٩٠٧ کنفرانسونه

٣١٨. لومړنۍ هغه تن چی د ملګرو ملتونو اصطلاح یې وکاروله څوک وو؟

د امریک ولسمشر فرانکلن روزولټ د لومړي ځل لپاره د ١٩٤٢ د ژانویه په لومړۍ ناسته کې د ملګرو ملتونو اصطلاح وکاروله

٣١٩. په کوم کال کې د وېټو حق پېنځه غړو ته وټاکل شو؟

د ١٩٤٥ کال په اپرېل کې د سان فرسیسکو په کنفرانس کې د میت شورا بیځو غړو ته د وېټو حق وټاکل شو. په پای کې د ١٩٤٥ د اکتوبر په ٢٤ د ملګرو ملتونو منشور ٥٠ هیوادونو لاسلیک کړ او رسماً د ملګرو ملتونو سازمان تشکیل شو. د ورځ هر کال د ملګرو ملتونو د ورځنۍ په نوم لمانځن کیري

٣٢٠. د سازمان د عمومي مجمع لومړنی ناسته په کوم هیواد کې جوړه شوه؟

د سازمان د عمومي مجمع لومړنی ناسته د ٥١ غړو په شتون کې جوړه شوه، او د امیت شورا لومړۍ ناسته د ١٩٤٦ کال د جون په ١٧ د لندن په ولسټر منسټر په کلیسا کې جوړه شوه. عمومي مجمع د نیویارک سار د ملګرو ملتونو لپاره د کورنۍ خۍ په توګه وټاکه

٣٢١. د ملګرو ملتونو د سازمان لومړنی مشي څوک وو؟

د پروژ د بهرنی چارو وزیر بریګو لې (Trygve Lie) د ملګرو ملتونو د لومړني مشي په توګه وټاکل شو

۳۲۲. UNDP د ملګرو ملتونو د سازمان کومې برنامهې ته ویل کیږي؟

د ملګرو ملتونو د پرمختګ او پراختیا پروګرام او برنامه (UNDP) د بردي ۱۷۰ هېوادونو په فیسرو کې د بوزلی د لمخه وړلو، له نابرابرۍ سره د مبارزې او هېوادونو نه د پرمختګ د شرایطو په برابرو له موخه کار کوي. دا برنامه هغو هېوادونو سره د مرستې لپاره حیاتي رول لري چې غواړي حیو موخو ته ورسېږي و پایست لرونکې پراختیا وکړي.

۳۲۳. UNICEF یونیسف څه دی؟

یونیسف (UNICEF) با د ماشومانو لپاره د ملګرو ملتونو صندوق د پرمختګ په حال کې د هېوادونو له ماشومانو او میدو ته د مرستې رسوې لپاره کار او فعالیت کوي.

۳۲۴. د (WTO) نړیوال سازمان په اړه معلومات ورکړئ؟

د نړیوالې سوداګرۍ سازمان (WTO) یو نړیوال سازمان دی چې د نړیوالې سوداګرۍ قوانین تضموي او د غړو تر منځ اختلافونه حل او فصل کوي.

۳۲۵. (UNHCR) تعریف کړئ؟

د ملګرو ملتونو د پناه غوښتونکو لوې کمیسیون (UNHCR) چې د ژنو په سوئیس کې واقع دی، د ۱۹۵۰ کال د دېسمبر په ۱۴ د پناه غوښتونکو د ساتنې، ملاتړ او له هغوی سره په بېرته تللو کې د مرستې په موخه تاسیس شوی دی.

۳۲۶. WFP په کومه موخه رامنځته شوی؟

د خوړو نړیوال پروګرام (WFP) له انساني لوړې او ناوړې تعدیې سره د مبارزې تر ټولو ستره برنامه ده. دا نهاد هر کال ۷۵ هېوادونو ته د ۸۰ میلیونو ټو د پرتیا وړ خواړه چمتو کوي.

۳۲۷. UNFPA تعریف کړئ؟

د ملګرو ملتونو د سازمان د جمعیت صندوق (UNFPA) د ټولنو برابرو، د کورنۍ د تنظیم او د مثل د تولید د بڼه والي په موخه تر ټولو ستره نړیواله مالي ذخیره ده.

۳۲۸. د (UNEP) د پروګرام له جوړېدو څخه موخه څه ده؟

د ملګرو ملتونو د چاپیریال ساتنې برنامه (UNEP) په ۱۹۷۲م کال د عقلا ته استفاده د ترویج او د نړیوالې چاپیریال ساتنې د پایښت په موخه د هغو څلو لپاره تاسیس شوه.

۳۲۹. UN Women په کومو برخو کې فعالیت کوي؟

د حیاتي برابري په موخه نړیوال سازمان، یا ښځو ته د ځواک ورکولو او نا په لنډو کې د ملګرو ملتونو د ښځو سازمان (UN Women) د ښځو د حقونو په تړاو فعالیت کوي.

٣٣٠. د نړیوال بانک له جوړېدو څخه موخه څه ده؟

نړیوال بانک (World Bank) د بهرني د کمولو و په ټوله نړۍ کې د ژوند د استوګندولو د سه کولو په موخه رامېخته شوی، او د پرمختګ په حل کې د هېوادونو د پرمختګ د لټولو، روغتیا او زده کړو په برخه کې مالي مرستې کوي له سلو هېوادونو ډېر د نړیوال بانک غړي دي.

٣٣١. د پیسو نړیوال صندوق تعریف کړئ؟

د پیسو نړیوال صندوق (IMF) پر نړیوالو پولې واحدونو څارنه لري، او د نړۍ د اقتصادي وضعیت د رښايي او وړاندوینې په ټولو مهمو برخو ډېر

٣٣٢. WHO د کومو موخو لپاره فعالیت کوي؟

د روغتیا نړیوال سازمان (WHO) د روغتیا په ټولو رښايي ممکنې کچې ته د خلکو په لاسرسۍ نندې تمرکز لري، ددې سازمان اصلي دنده له ناروغو سره مبارزه په ځانګړې ډول له ساري ناروغو سره د نړۍ د عمومي روغتیا د کچې لوړولو په موخه، د روغتیا د نړیوال سازمان له اساسي سره سم روغتیا له بشپړ ټولنې، روغې او ځیرکې په والی څخه عبارت ده

٣٣٣. د یونسکو د سازمان په هکله معلومات ورکړئ؟

د ملګرو ملتونو عمومي، کلتوري او ورور سازمان (UNESCO) چې لږېر یې یونسکو دی، په ۱۹۴۵ کې تشکیل شوی دی، دا سازمان په سلاسلو برخو کې په ټوله نړۍ کې د یونسکو له روزنې او د زده کړو له سه والی یولي د نړۍ تر کلتوري او تاریخي ځایونو په ساتنه تمرکز لري، یونسکو هر کال ۲۸ نړیوالو لرغوني میراثونه په خپل نوم کې شامل کړي چې اوسې لرغونپوهان و راتلونکي نسل یې په ساتنه کې هڅاند ووسي.

٣٣٤. د ملګرو ملتونو کومې څانګې نړیوالې هوايي لیکې همغږي کوي؟

یکانو (ICAO) دا هوا پېژندنې نړیوال سازمان د ملګرو ملتونو یو تخصصي نهاد دی چې مأموریت یې د پروټوټو ستونزو د همغږي کول، په نړیواله کچه د هوايي لیکو مدیریت او د هوايي سواحو بررسی کول دي

٣٣٥. د ملګرو ملتونو کوم فرعي سازمان د صنایعو په برخه کې فعالیت کوي؟

یویدو (UNEDO) یا د ملګرو ملتونو د صنعتي پراختیا سازمان چې په وېس کې میشت دی، د پرمختګ په حال کې د ملګرو ملتونو د صنعتي پراختیا یا اقتصادي چټکتیا په موخه او د نړیوالو صنعتي اړیکو د پراختیا په موخه تشکیل شوی دی

٣٣٦. د سیاحت نړیوال سازمان په اړه معلومات ورکړئ؟

د سیاحت نړیوال سازمان (UNWTO) د هسپانيې په مادرید ښار کې استوګن دی، او د نړۍ د سیاحتي چارو په نړۍ څېړنه کوي، او کلي راپور هم وړاندې کوي

۳۳۷. د ملگرو ملتونو سازمان د کومې معنا پر بنسټ له بشري حقونو ملاتړ کوي؟

د بشر حقونه د ملگرو ملتونو د سازمان په مشور کې، یوه څه ساد شوی دی، او یو د سازمان له اصولو څخه گڼل کېږي په ۱۹۴۸ کال کې د بشر د حقونو اعلامیه په پاريس کې تصویب شوه، دی اعلاميې مدني، اقتصادي، سیاسي او پوښتنې حقونو مشخص کړي چې د ټول انسانان ته هر هېو د کې ديد ترې برخمن ووسي.

۳۳۸. له پريوالو حقوقو ملاتړ د ملگرو ملتونو د سازمان د کوم رکن په واسطه کېږي؟

دامموريت د خوا پر حره معاهدو په چوکاټ کې د اميت د شور نه واسطه د سولې د ټينگښت، او کله چې پر ټول اميت نه گواښ وی د نحر مومو د پلي کولو و د مهالي احبر نه لارې سره رسيږي.

۳۳۹. د ملگرو ملتونو بشردوستانه مرستې څه وخت او په کومه موخه رامنځته شوې؟

يد د سازمان د لومړي ځل لپاره نوموړی مأموريت د دوهمې نړيوالې جگړې له پای ته رسېدو وروسته تر سره کړ او د اروپا د وړنی فارې په سارغوه کې يې مرسته وکړه، اوسمهال دا سازمان په طبيعي او بشري آفتونو کې چې جبران يې د مېي مقاماتو له قدرت څخه لوړه وي، د مرستو د لاسه راوړې او لېږد مرجع ده.

۳۴۰. د ملگرو ملتونو د سازمان لومړني فعاليتونه څه وخت او په کوم ځای کې پيل شول؟

د ۱۹۴۴ کال د اکتوبر تر مياشتې د امريکا، شوروي، بریتانیا، فرانسې او چين استرو په وښکتنې ډی سي کې د دامبارتن اوکس په کنفرانس کې د ملگرو ملتونو د ښکېل په برنامه کړ وکړ.

۳۴۱. د ملگرو ملتونو ملکيت او اوسنی ودانی څه ډول او د چا په واسطه ورغول شوه؟

د سازمان اوسنی ودانی په نیویارک کې ده او په ۱۹۴۹ او ۱۹۵۰ کلونو کې د ایست ریور تر څنګ جوړه شوه، ځمکه يې حان ډي راکفلر حویوړ د ۸.۵ میلیونه ډالرو په قیمت وپېرله، او دوی يې نلسون راکفلر د ودانی د جوړوونکي د ستر متناور په توګه په ۱۹۴۶ کال کې حویوړ او ملگرو ملتونو ته يې ډلې کړه.

۳۴۲. د کار پريوال سازمان څه وخت جوړ شو؟

د کار نړيوال سازمان په ۱۹۱۹ کال کې د لومړۍ نړيوالې جگړې نه پای ته رسېدو وروسته کله چې د ورسای په مېي کې د سولې کنفرانس وو جوړ او رامنځته شو.

۳۴۳. لومړني تن چې ددې سازمان طرح يې وړاندې کړه، نوم واخلې؟

نه بولسمه پېړۍ کې د دوه تنو ولزي و فرانسوي صنعتکارانو (رابرټ اوون او ډييل لگرانډ) له لوري ښکند او څار شوي وه، له هغې وروسته نه د کارگرانو د قانون د تدوين په موخه د پريوالو مرستو په درشل کې په ۱۹۰۱ کال په درشل کې د پام وړ وگرځېده.

٣٤٤. د دی سازمان له تشکیل څخه موخه څه وه؟

د ILO سازمان د نړیوالو مقرراتو او قوانینو د تدوین په موخه، و د کار د نړیوالو استوګنځی د بنسټیز کولو او بری د کار احسنو په موخه رامنځته شو.

٣٤٥. د کار د نړیوال سازمان قانون څه وخت او د کومو هېوادونو په واسطه تدوین شو؟

د ILO قانون د ١٩١٩ کال د می او اپریل په مېشتو کې د سولې په نړیوال کنفرانس کې د کار د کمیسیون له لوري تدوین شو، د کمیسیون د بهه هېوادونو بلژیک، کوبا، چکسواکیا، فرانسې، ایټالیا، زېن لهستان، بریتانیا و د امریکا د متحدو ایالتو له سارو ترکیب شوی وو، چې د کمیسیون مشري د امریکا د کارګر فدراسیون رئیس ساموئل ګامپرس په غاړه لرله.

٣٤٦. د کار د کمیسیون لومړنی ناسته په کوم کال او کومو موضوعاتو ټاکل شوی وه؟

د کار د نړیوال سازمان لومړی ناسته، د ١٩١٩ کال د اکتوبر په ٢٩ د کارفرما او کارګر د دولتونو د عمومي هېوادونو دوه استازو له یو او بل سره ملاقات وکړ، دې ناستې د کار د نړیوال قانون د شپږو لومړیو محتویاتو اړوند مسائل په صنایعو کې د کار ساعتونه، ورګاري، له امپدوارو سختو سانه، د سختو د شپې کار ساعتونه د کار حد قلم عمر او په صنعت کې د ځوانانو د سې کار مشخص کړ.

٣٤٧. د کار د نړیوال دفتر لومړنی عامل مدیر څوک وو؟

لبرت ټوماس د کار د نړیوال دفتر د عام مدیر په توګه وټاکل شو، چې د سازمان د ابعادي مشي وو.

٣٤٨. آلبرت ټوماس څوک وو؟

آلبرت ټوماس یو پیاوړی او له کینکو ټولنیزو اعتقاداتو برخمن سیاستوال وو چې په لومړۍ نړیواله جګړه کې یې د فرانسې په دولت کې د مهماتو د وزارت مسئولیت په غاړه درلود. هماغه د کار په پیل کې یې سازمان ته ځانګړی لاور او ځواک ورکړ.

٣٤٩. د کار نړیوال سازمان ځای په کوم هېواد کې شتون لري؟

ددې سازمان استوګنځی د سوس هېواد د ژبو په ښار کې دی، دا سازمان هر کال یو ځل عمومي کنفرانس جوړوي.

٣٥٠. د کار د نړیوال سازمان ځانګړتیاوې ولېکې؟

د ټولو رګاونو په سټ د کار د نړیوال سازمان ILO د کار ځانګړتیا درې برخې والی دی، چې ټولې پرېکړې یې د دولتونو، کار فرمایانو او کارګرانو د استرو په شتون کې ترسره کېږي.

٣٥١. افغانستان په کوم کال کې د کار د نړیوال سازمان غړیتوب ومانه؟

افغانستان په ١٩٣٤ کال کې د نوموړي سازمان غړیتوب ترلاسه کړ، و له ١٩ کوانسیونونو سره یې یوځای شوی دی.

۳۵۲. په افغانستان کې یې انتصابي څانګه په کوم نوم یادېږي؟

د افغانستان د کارګرانو ملي اتحادیه، چې د امک په نوم یادېږي، له نمې پېړۍ رښته کاري محیسه لري. او په کاري دارو کې په دې واهېدلی چې د هېواد د کارګرانو (کارکوونکو) په چوپړ کې واوسي.

۳۵۳. افغانستان په کوم کال کې د نړیوالې کارګرۍ د اتحادیې د کنفدراسیون غړی شو؟
افغانستان په ۲۰۱۳ کال کې د نړیوالې کارګرۍ د اتحادیې د کنفدراسیون (ITUC) غړیتوب ترلاسه کړی دی.

۳۵۴. د کار د نړیوال کنفدراسیون د غړو شمېر وسایست؟
له ۳۲۵ سلاسو هېو دونو څخه د کارګرۍ اتحادیې یې غړیتوب لري. و له ۱۵۶ هېوادونو څخه یې د ۱۷۶ میلیونو په لږه د غړو ټکل کړي.

۳۵۵. د کارګرۍ د نړیوالې اتحادیې د فدراسیون عمده موخې ولکئ.

- ۶ د ډیموکراسۍ ټینګښت،
- ۶ د ټولنیز عدالت ټینګښت،
- ۶ د کار د ښو شرایطو برابرو،
- ۷ د انساني او شرعي حقونو ټینګښت،
- ۶ د جنسیت تسوي،
- ۶ سوله او خپلواکي
- ۶ د کارګرۍ د اتحادیو له حقوقو دفاع

۳۵۶. په کوم کال کې د کارګرۍ له نسې سره د امکا اړیکې ټینګې شوې؟
د کارګرۍ له اتحادیو د ملاتړ له نسې (FES) سره د امکا اړیکې له ۲۰۰۲ کال څخه پیل شوې دي.

۳۵۷. د FES په اړه معلومات ورکړئ؟

FES یو غیر انتصابي آلماني خو هست دی چې له سوسیال ډیموکراتیکو آیديالونو څخه پیروي کوي. او په ۱۹۲۵ کال کې د هغه هېواد د ډیموکراسۍ له لارې د لومړني ټاکن شوي ولسمشر-په نوم ونومول شو. د FES موخې له ډیموکراسۍ، خپلواکۍ، د ملتونو له یووالي او له ټولنیز عدالت څخه ملاتړ تشکیلوي. او له ۲۰۰۲ کال څخه تر اوسه په فدراسان کې هم فعالیت کوي.

۳۵۸. د کار لومړنی نړیوال کنفرانس په کوم هېواد کې جوړ شو؟

د کار لومړی نړیوال کنفرانس د ۱۹۱۹ کال د اکتوبر په میاشت کې په واشګټن کې دایر شو، په هغې وروسته د ۱۹۲۰ په اوړي کې د ژنو په بهار دایر او هملته ځای په ځای شو.

٣٥٩. په لومړيو کې د سازمان د غړو ډېره پاملرنه په کومو موضوعاتو متمرکه وه؟

په لومړنيو خوبستو کلمو کې يې د حېلې اسرړې ډېره برخه د کساري سټېلورډيو په سدوس او تصويت متمرکه کړې وه، چې په لومړيو شلو کلونو کې يې ٦٧ کنوېنسونونه و ٧٧ لارښوونې (توصيې) ددې سازمان له لوري تصويب شوې

٣٦٠. د کار ساعتونه په کومه نېټه وټاکل شول؟

د ١٩١٩ کال په لومړني کنوېنسون کې ٨ ساعته ورځنۍ کار او په ١٩٤٨ ساعته کار وټاکل شو، او د افغانستان د قانون په اساس ٨ ساعته ورځنۍ او ٤٠ ساعته اوږد کار ټاکل شوی دی (د سځو له کار او په ١٨ کلونو د کم عمره ماشومانو لپاره له درې کارونو پرته)

٣٦١. د فيلادلفيا تاريخي بيانې د دوهمې نړيوالې جگړې په حريان کې له کارگرانو څه

ډول ملاتړ وکړ؟ تر ټولو اړين موضوعات يې وليکئ.

- کارگر توکي نه دي؛
- د پايښت لرونکي پرمختگ لپاره د بيان او نجم آزادې اړين دي؛
- هر جبري چې وي بهرني د سکمرعيو لاره گواښ دی؛
- عقيدوي او حسي مړ ته له کتو سرته د شر ټول غړي بايد د مادي او معوي پرمختگ نه موخه د حيلواکي او انساني کرامت د ساتلو تر څنگ له اميت او مسو اقتصادي فرصتونو برخمن شي

٣٦٢. په کومو حالاتو کې د افغانستان له د کار له قانون سره سم، تقليل يا کمښت رامنځته کېږي؟

- د ١٥ تر ١٨ کلونو عمر لرونکو ځوانانو لپاره په ١٥ کې ٣٥ ساعته
- د درې کړونو و ناروغي ته د مضر کارونو د سرته رسوونکو لپاره په ١٥ کې ٣٠ ساعته؛
- مېدواړو سځو ته هم په ١٥ کې ٣٥ ساعته

٣٦٣. په شپه کې د کار وخت څو ساعته کمېږي؟

په شپه کې د کار وخت په ورځ کې يو ساعته کمېږي

٣٦٤. د کار ګډ وخت کوم وخت ته ويل کېږي؟

د کار ګډ وخت هغه وخت ته ويل کېږي چې کار پکې بېم د ورځې او نيم د شپې وي

٣٦٥. که اداره يوه مياشت ودرېږي، د کارکوونکو امتياز (معاش) څه ډول ورکول کېږي؟

که چيرې د يوې دارې کار يوه مياشت ودرېږي، د کارکوونکو معاش له کمښت پرته ورکول کېږي. اداره کولای شي له لاسه وتلي وختونه په راتلونکو مياشتو کې جبران کړي

۳۶۶. د کار په قانون کې د لومړنیو طبي خدماتو له تأمین څخه موخه څه ده؟
د لومړنیو طبي شراعتو او مرسو پرېږول، روغتون ته د ناروغ کارکوونکي لږدول او د هغه درملنه.
د کارکوونکي د روغتیا د سه والی په موخه استوګنځي ته د هغه لږدول

۳۶۷. که چېرې په هېواد کې دننه د کارکوونکي درملنه شوې نه وي، څه ډول اجراءات کيږي؟

په دې صورت کې اداره مکلفه ده چې کارکوونکي د درملنې په موخه یو بهرني هېواد ته ولېږي، د تګ او راتګ په سمون د کارکوونکي و د ورسره نن تېور ګډستونه د ادرې له لوري چمتو کيږي

۳۶۸. ۱۱۵ج د کار له قانون سره سم توبسیر تأمیسات څه دي؟
توبسیر تأمیسات لکه: ماکول (خوراک او حساګ)، د ډېر د لږ د وسایط، د استوګنځي په پیدا کولو کې مرسته، له روغتیايي خدمتو څخه اخیستل، د تعداد په صورت کې مایې مرسته، د ښځو په صورت کې مرسته او

۳۶۹. د کارموندنې خصوصي دفترونه څه ډول رامنځته کيږي؟
د کر و پولسرو چارو، د شهیدانو او معلومو حرو د وزارت له موافقې وروسته د کارموندنې د خصوصي دفترو جوړول محذ دي

۳۷۰. د کار عالي شورا کومې مرجع ته ویل کيږي؟
د کار په اړه د تصمیم نیوې تر ټولو سره مرجع د کار عالي شورا ده. د کارګرو او کارفرمایانو د اسنادو په ګډون پونده برخه د کار، پولسرو چارو، شهیدانو او معلومو بڼه وزارت کې رامنځته کيږي

۳۷۱. د یو کارکوونکي د تقاعد د حقوقو له ټاکلو څخه موخه څه ده؟
هر کله چې یو کارکوونکي له څو څو څو د خو ډوله تعداد وې وېژندل سي، یواځې له یوه لوري د تعداد د ټاکلو اعتبار هغه نه ورکول کيږي

۳۷۲. د کار انضاط کومو قانوني تګلارو ته شامل دي؟

۱- د کارکوونکو له کار سره د ږیکو او سګاهه مرحور د رامنځته کول؛

۲- د تفهیم او قناع د تګلارې تعمیم او رعایت کول؛

۳- د رستینې کار په ترسره کولو د کارکوونکو هڅول؛

۴- د تحلف و سرغړاوي نه صورت کې د آدینې مؤنه تو پلي کول.

٣٧٣. د اسناني (سویاسکیل) مادی امتیار له ورکړې څخه موخه څه ده؟
د سنياتي امتیار له ورکړې موخه، په مکې خدمتونو کې د اسناني وړتیاوو وروکې مأمورینو
حاجت او ستل دي.

٣٧٤. هر کله چې د اجرائو ارزيايي پړ وخت پلي نه شي، څه ډول اجرائات تر سره کېږي؟
که حسري تفصیر د ادري له لوري وي، د جیل کار کوونکي و که مقصر- له رربي لاني
کارکوونکي وي له قانون سره سم اديري

٣٧٥. اقتصادي ارزيايي څه ډول تر سره کېږي؟
د کليو اجرائو ارزيايي به نه کلو پرته اقتصادي ارزيايي د اړوندو مقاماتو له موافقي او مصوري
وروسته پي کيږي

٣٧٦. ملاتري ستونه د ملکي خدمتونو کومو ستونو ته ويل کېږي؟
ملاتري ستونه د دفر د رياست، مالي، اداري، تدارکتي، شري منابعو، د حلې نفيس، ارزيايي
او خساري پالسي- او پلان، معلومات او عامه اړيکي، جنډر و د پسر- د حقونو خدمتونو
(ټکنالوژي، تراسيورټ، حفظ او مرقت او جنسي) بسونو او ورته ستونو ته شامل دي

٣٧٧. د کار قرارداد تعريف کړي؟
د کار قرارداد د کارکوونکي او اداري يا کارفرما له لکير توافق څخه عبارت دی چې له مله پي د
دندو له لايحي سره سم کارکوونکي د مرد او ټولو دوره پي حقوقو په بدل کي د ټاکل شوي يا سه
ټاکل شوي وخت لپاره خدمت تر سره کوي

٣٧٨. د ملکي خدمتونو په ادارو کې د کار د قرارداد شرايط ولکي؟

د کار فر د د لاندی سر به لری

١- د قرارداد مشروعيت

٢- د فر د د موضوع مشخص والی

٣- د کار په سرته رسولو کې د قانوني مو نعو نه شتون

٤- د کار ډول چې کار کوونکي پرې موخنيږي

٥- د کارکوونکي مزد حقوق او مشارا

٦- د قانون نه حکامو سره سم د کار وخت او ساعتونه

٧- له قانون سره سمې رحصتي

٨- ځای يا هعه واحد چې کارکوونکي په کار کې شمليږي

٩- د فر د داد بېته

١٠- د قرار داد د اعسار وخت

۳۷۹. د کار د قرار داد د فسخ کولو یو شرط ولیکئ.

قراردادي کار کوونکی کولای شي د دومد ر کړ قرار د د په لیکبر ډول یوه مباحثت وړاندې فسخ کړي.

۳۸۰. په کوم صورت کې اداره نه شي کولای قرارداد فسخ کړي؟

له مرد و خدمتی حالت سره د قانوني رخصتو په دوران کې د کارکوونکي نښدلي، د قرارداد فسخ یا د کارکوونکي مستعفي کول مجاز نه دي، مگر دا چې د اړه نه ټولیز ډول محل شي

۳۸۱. د کارکوونکي مرد د کومو شرایطو او معیارونو پر بنسټ ورکول کېږي؟

مرد د کار دکمیت او کیفیت، ست، رتبې، درجې یا حرفې، د کار رده کولو او عملي کار دورو ته، د ټولو اړوندو نقبني اسنادو په نظر کې نیولو سره سنجش او کارکوونکي نه ورکول کېږي

۳۸۲. د زده کړو او تحصیل د سند پولي اعتبار څه ډول ورکول کېږي؟

د زده کړې او تحصیل د سند پولي اعتبار بشپړ او عملي کادر د مزد برخه گڼل کېږي

۳۸۳. تشویقي مزد کومو معیارونو ته په کتو ورکول کېږي؟

د کارکوونکو د مدي هڅونې په موخه د کار کولو د کچې د لوړوالي او د محصولاتو د کیفیت د سه کېدو په موخه له شرایطو سره سم اداره کولای شي کارکوونکي ته تشویقي مزد او د تشویقي کړ مرد تعصیم کړي

۳۸۴. په کومو حالاتو کې اضافي ورکول کېږي؟

ضمنی په لاندی حالاتو کی له صلي مرد سره اصفه کيږي

۱- په صبی او اقلیمی نامساعدو او سختو اقتصادي او ټولنیزو شرایطو کې کار کول.

۲- د رېورمي په ساحو کې درنده او روغیا ته مصر کړونه کول؛

۳- د فی او تحيکي وړتیاوو له امتیاز سره کار؛

۴- ټولو معو حالتونو کې چې په نفسي اسادو کې یې وړندویه شوې وي.

۳۸۵. د کارزده کونې لگستونه له کومو مراجعو تمویلېږي؟

کله چی اداره د اړوندو کارکوونکو سونې ته ټیا احساس کړي، مکلفه ده چې لگستونه یې سوویزې ادارې یا مرکز ته وړاندې کړی

۳۸۶. د کار رده کونې تر ټولو ډېره موده څو کاله ده؟

د کار رده کونې مودې ریت مهل له دوه کلونو ډېر نه وي

۳۸۷. د کار زده کونې د وخت مرد څه ډول ورکول کېږي؟

په خدمت کې دمه نظري او عملي زده کړې د کار د وخت په چوکاټ کې له عین مرد او د کار د وخت له ټولو منيارنو سره، تر سره کړي

۳۸۸. آیا کارکوونکي کولای شي چې د دندې په جریان کې د لوړو او نیمه لوړو زده کړو مؤسسو ته معرفي شي؟

اداره ممتاز کارکوونکي د تحصیل، علیم او لوړو زده کړو په موخه د لوړو زده کړو مؤسسو، مسلکي منځنیو مرکرو او د هېواد په دننه او بهر کې فني او حرفوي زده کړو نه معرفي کوي. و معرفي شوی کارکوونکي د تحصیل او زده کړې سر وخت له اړوندې دورې د مرد او د پست حقوق، اصلي رتبې یا درجې مستحق دی

۳۸۹. آیا د کار زده کونې موده د کارکوونکي په کاري موده کې محاسبه کېږي؟

نه لوړو او نیمه لوړو زده کړو په موسسو، مسلکي، تخنیکي، حرفوي او ټولو سووېرو مراکرو کې د کارکوونکي د زده کړې پوله موده په هغه صورت کې په کاري دوره کې حسابېږي چې نه بریالیتوب سره د فراغت سند ترلاسه کړي.

۳۹۰. هرکله چې کارکوونکي د قانون خلاف له کار څخه لرې شي څه ډول احکامات تر سره کېږي؟

هر کله چې کارکوونکي به غیرقانوني ډول نه کار څخه لرې سي او د اختلافونو د حل د کمېسیونو یا د محکمې له برکړې وروسته په پخواني کار وګومارل شي د انفصال د دورې پیل حقوق د منځني مرد پر سبب و له انفصال څخه د مخکې شپږو وروستیو میاشتو ټول حقوق ورته ورکول کړي

۳۹۱. ټولیز تأمینات څه ډول ورکول کېږي؟

پولنر نامیات د داري و کارکوونکو له مالي برخې اجېستي صورت مومي. د کارکوونکو د تأمیناتو کچه، د ملي اقتصاد په رشد او پرمختګ لوړېږي.

۳۹۲. په کار له ناتوانه کارکوونکي سره مالي مرسته، څه ډول ترسره کېږي؟

له هغه کارکوونکي سره چې اوس د کار ځواک نه لري، په مؤقت ډول تردې چې به کار وټوانېږي او یا د معیولت له امله متقاعد شي د داري لخوا د میشتی مرد په اداره ټول حقوق او امتیازات ورکول کېږي.

۳۹۳. په کومو شرایطو کې د کار قرارداد خنډول کېږي؟

د کار قرارداد په یو له لاندینو حالتونو کې خنډېږي، او د هغه حالت نه لري کس وروسته بېرته اصلي حالت ته راګرځي:

- ۱- د عسکري خدمت ترسره کول.
- ۲- په ټيکيزو دندو بوختيا.
- ۳- د کار موقت درول.
- ۴- په حرم تور بدل او د يوسف او تحقيق لاندې رتنس.
- ۵- غیر مترقه پېسې

۳۹۴. له کومو اشخاصو سره قرارداد بالمقطع تر سره کيږي؟

اداره کولای شي د سحتي پيا په صورت کې له متقاعدو، معوبينو و له هغو سخو سره چې د کور په کارونو او يا د مشومو په ورره بوختې وي، او ټول هغه اشخاص چې د سپارل شوي دندې وړتيا، وځواک وېرې په مقطعي ډول (د ورځې يوه برخه، د کار پايله او يا د کار سرته رسولو) د کار وړداد وکړي

۳۹۵. کار تعريف کړئ؟

کار له يعوي اړخه د فعل، عمل او د نسان د کړنو په معنا دی. او په اصطلاح کې هغه هڅه، و کومس دی چې په «فصد» يا «بی قصده» توگه د يو څه د سرته رسولو په موخه کيږي

۳۹۶. د کار د اهميت په اړه د پيغمبر صلی الله عليه وسلم نظر او اند وليکئ؟

د حدی رسول صلی الله عليه وسلم د ژوند د پياوړتيا او د پوره کولو په موخه کار د محمده له جهد سره برابر ياد کړی. او فرمايلي یی دي. الکاد علی عیاله کالمحمده فی سبيل الله

۳۹۷. په فردي ژوند کې د کار اغېزې وليکئ؟

د بدن، و روان سلامتي، فکري تمرکز، د حساس او عزت النفس ډېرست، د روحي سکون او آرميا لاس ته راوړل، مادي بدله او

۳۹۸. د سه کار د سرته رسولو په هکله د پيغمبر صلی الله عليه وسلم نظر څه دی؟

هرکله چې يو له تاسو کوم کار سرته رسوي، يو هغه دې سم او محکم ترسره کړي.

۳۹۹. د هاملتون هولت نظريه د کار په نړاو وليکئ؟

هاميسون هولت وايي: هېڅ ارزستاک خيز په آسده لاس ته نه راځي، سو او پايشت لروکو پيايو ته د رسېدو يواځنی لار، دو مدر کړ او هڅه ده

۴۰۰. په کار کې له صنعتي انقلاب څخه موخه څه ده؟

له صنعتي انقلاب څخه موخه په صعب کې د اسر په ځای ماشين راوستل دي

۴۰۱. به اسلام کې د کار عبادي ارزښت ولېکي؟

اسلام کار او د حلال رزق لاسته راوړل سر عبادت معرفي کړی. لکه چې پيغمبر صلی الله علیه وسلم فرمایي: «العنادة سبعون حرة، أفصها طلب الحلال» عدت اوپ مرحی لري، تر ټولو غوره یې د حلال رزق د لاسته راوړلو په موخه کار او ربار دی.

د سرچینې

۱- سعادت، اسفندیار (۱۳۹۲) مدیریت منابع انسانی، اتلسم چاپ، د جریه چارو او اوقافو خپرندوی- تهران

۲- الوایی، سند مهدي (۱۳۹۱) مدیریت عمومي، پیڅه دوېستم چاپ، نشر بی

۳- رهنمای سیستم اطلاعات مدرست منابع بسري، چمتو کوونکي: ررغوه اسلامي، کال ۱۳۹۴ لمربر کال افغانستان

۴- د ادري اجراآنو قانون، د عدلیې وزارت، د خپرېدو نېټه ۱۳۹۷، ۱/۱۵ لمربر، مسلسل شمهريه ۱۲۹۸

۵- عاصمي پور، محمد حواد (۱۳۹۳)، مدیریت پروژه شپږم چاپ، سمت انتشارات، تهران- اېران

۶- حمیده ی کریمي (بلاگفا) کال ۱۳۹۵ لمر ر

۷- کار و پوښنه (د کار د نړیول سازمان ILO اساسنامه)، زباړونکي، محمد معهود

۸- کمیته دفع ر حقوق بشر اېران لیکوال ایرج مصداقي، ۲۰۱۴/۹/۱۴، او تاریخچه امکا در افغانستان.

۹- د کار قانون، رسمي جریده (۱۹۶۶)، ج. ۱، سټه ۱۳۸۷/۹/۱۶

۱۰- neginkanoon.blogfa.com/post/۳

پينځم څپرکی

د ادارې او مدیریت او د بشري منابعو وجودي فلسفه

۴۰۲. پراختیا څه ده؟ تعریف یې کړئ؟

پراختیا له تر او حال څخه د راتلونکې لپاره د بدلون په معنا ده.

۴۰۳. پروگرام جوړول څه دي؟ تعریف یې کړئ؟

پروگرام جوړول پر حسابي موخو ته د چټک او ژر رسېدو نځلاره ده، چي په هغې کې موخو ته هم د رسېدو لاره، هم د رسېدو پړاوونه او هم د رسېدو څرنگوالی ټاکل کيږي.

۴۰۴. د مدیریت د وړتیاوو ډولونه ولیکئ؟

مدیریت د لاندې درې څانګرو وړتیاوو لرونکی دی

- فني وړتیاوې Technical Skills
- انساني وړتیاوې Human Skills
- مفهومي وړتیاوې Conceptual Skills

۴۰۵. فني وړتیاوې توصیح کړئ؟

فني وړتیاوې عبارت دي له تګلارو څخه د کار احستنی ځواک، د یوې تخصصي څانګې مسوول او پوهه لکه: آهګري، ونډسکاري، حسابداري، جراحي او

۴۰۶. انساني وړتیاوې څه دي؟

انساني وړتیاوې عبارت دي د انسانانو له درک کولو او پېژندلو څخه، د هغوی په اخلاقي ځانګړتیاوو پوهېدل و په هغوی کې د اګېزې د پیدا کولو ځواک

۴۰۷. په مدیریت کې له مفهومي وړتیاوو څخه موخه څه ده؟

مفهومي وړتیاوې عبارت دي د مدیر له لوري د غړو او افرادو له اداره کولو څخه او په یوه اړونده ټولګه کې د هغوی د فعالیتونو له همغږي کولو څخه.

۴۰۸. منتر برګ د مدیریت رول په څو ډوله تعریف کړی دی؟

منتر برګ د مدیریت رول او نقشونه په لاندې درې برخو ویشلي دي

• ارتباطي رول Liaison role

• اطلاعاتي رول Information role

• د تصمیم نیوې رول Decision making role

۴۰۹. اطلاعاتي رول په څو ډوله دی؟ ویي لیکئ.

درې ډوله اطلاعاتي رول شتون لري

۱- د معلوماتو رټولول:

۲- د معلوماتو رسول،

۳- د یوې ډلې وړاندوینې

۴۱۰. مدیریت په څو سطحو (کچو) وېشل شوی دی؟

د مدیریت کچې په درې ډوله دي:

• عمليتي مدیریت

• منځني مدیریت

• لوړ مدیریت

۴۱۱. هنر څه دی؟

د ټولستو په ویا. هر داسې د داخلي حساسانو له تحلی څخه عذرت دی

۴۱۲. لومړنۍ کس چې د مدیریت علم یې د تیوري گانو په قالب کې مستطیم بیان کړی،

څوک وو؟

فردریک ټیلور لومړنی کس وو چې د مدیریت د علم بصیرت یې رټول کړل، نو د مدیریت د

علمي تیوري گانو په بڼه یې وړاندې کړ

۴۱۳. ټیلور د علمي مدیریت څو تگلارې وړاندیز کړې؟

ټیور د علمي مدیریت لپاره څلور تگلارې وړاندیز کړې.

۱- د کار د هرې برخې لپاره د غیر علمي تگلارې په ځای د علمي تگلارې کشف.

۲- د هر کار لپاره د علمي تگلارو خښتو افرادو ټاکل او هغو ته سمه سرونه:

۳- د کثرت، نښت، هڅوې او تېبه رامېخته کول.

۴- د کارکوونکو، مدیرانو تر منځ د کار وېش

۴۱۴. د فابول له نظریې سره سم د سازمان څوارلس ګوني اصول ولیکنئ؟

د کر وېش، د اختیار اصل، نظم او انضباط، دیوې مشرۍ اصل، د موجود وحدت اصل یا د

سازمان ګډې په فردي ګټو وړاندې کول، د کارکوونکو حقوق او معاش، د تمرکز اصل، د مراتبو د

تسلسل اصل، د سربېر نظم و رعایت، عدالت او انصاف، د شعبي امنیت اصل، د کړنو، ټنګار و

د یووالي او ډلییرې فضاء روحیه

۴۱۵. د اختیار اصل تعریف کړئ؟

د سازمان د بېلابېلو واحدونو ددې، اختیار ت مسئولیتونه و بوختیوی تعریف شوی، د تناسب له اصل سره سم د مسئولیتونو حدود هم باید متناسب او اختیاری وي.

۴۱۶. په فردی ګټو د سازمان د ګټو محکموالی څه دی؟

هڅکله هم باید د سازمان په ګټو فردی ګټې لومړی سوب ونه لري.

۴۱۷. په سازمان کې د عدالت او انصاف موخه څه ده؟

مدیران باید له خپلو لاس لاندې هرادو سره دوستانه رفتار ولري. عدالت او انصاف په نظر کې ونیسي.

۴۱۸. د بروکراسي مثبت اړخونه ولیکنئ؟

۱- تخصص پلوی، ۲- منظم خوږست، ۳- د عمل ثبات، ۴- عقلاني رفتار، ۵- غیر شخصي.

۴۱۹. د بروکراسي منفي اړخونه ولیکنئ؟

۱- سټرپ او اعطاف نه مل، ۲- د شخصیت جمود ۳- کاري محدودیتونه، ۴- د قوانینو او مقررونو د ځای په ځای کولو عوارض، ۵- د مهم او بېخلو قوانینو شتون

۴۲۰. د بشري منابعو د مدیریت نوې فلسفه څه وخت رامنځته شوه؟

د بشري منابعو د مدیریت د نوي فلسفې خوږست د څو دثرو او صنعتي انقلاب په پيښه کې په ۱۷۶۰ م کال نه انگلستان کې رامنځته شو.

۴۲۱. ادم سمېټ څوک وو؟ او د کومې تگلارې بسېت يې کېښود؟

آدم سمېټ مشهور اسکاتلنډي اقتصاد پوه وو، چې په يو کتاب يې د کار د وېش مفهوم يې د سخاو د خوړولو په مثال کې بيان کړ.

۴۲۲. د صنعتي نظام عېبونه ولیکنئ.

صنعتي انقلاب ډېر مثبت اقتصادي اثار درلودل، خو ټولنيز منفي اثار يې تر هغو ډېر وو، عاطفي ځېړځېړ او د انسانيت اصولونه يې اړدست نه ورکړه، نو ډېری وخت به يې په کارکوونکو زور رېانی روا ګاڼه.

۴۲۳. د کارګری نهضت (خوځښت) څه ډول تشکیل شو؟

هغه حما و زور رياتي چې د کارګرانو په وړاندې کډه، کارګرانو يو نه بل پسې د اتحاديو و غورځنگونو په خوړولو لاس پورې کړ، و د لومړي ځل لپاره په ۱۷۸۶ کال کې د امريکا نه فېلادلفيا کې د يوې چاپخونې کارکوونکو په ډليير اعتصاب لاس سوړې کړ.

۴۲۴. په لومړي ځل کوم سازمان د کارگرانو له اعصاب څخه ملاتړ وکړ؟
د کارگرانو د ټولو په وړاندې له عکس العملونو و د تندو هواييو له وضع کیدو وروسته، په لومړي ځل د ماساجوست سترې محکمې د یو کارگر شکایت له له رمېدې وروسته د هغوی فعالیتونه متروک، اعلان کړل.

۴۲۵. د کارگرانو اعتصاب کومې مثبتې پایلې درلودې؟
د کارگرې د ټولو د آزادۍ په اړه د فوټسو وضع، د کارگرۍ د سوراگانو د تشکیل راډي، د کارگرانو د اعتصاب قانوني کول او ...

۴۲۶. د علمي مدیریت خوځښت څه ډول رامنځته شو؟
د عمي مدیریت خوځښت د تېور او ګیلبرټ له طرحو او تګلارو سره تشکیل شو، او د سوی حرفوي او تخصصي دندې په توګه د بشري منابعو مدیریت، له امله مطرح شو.

۴۲۷. د ټیلور څلورګوني اصول ولیکئ؟

لومړی اصل: مدیریت باید علمي وي.

دوهم اصل: د کارکوونکو ټاکل باید علمي نسبت ولري؛

درېیم اصل: کارکوونکو ته زده کړې ورکول باید علمي اړخونه ولري؛
څلورم اصل: د کارکوونکو و مدیریت تر منځ باید بردي و دوستانه اړیکې او د مرستې روحیه شتون ولري.

۴۲۸. کوم پوه په اداره کې صنعتي ارواپوهنه رامنځته کړه؟

صنعتي ارواپوهنه د ماسټربرګ په واسطه طرح او رامنځته شوه، چې له دې ډنډې د روایپوهنې پامره د تولد په فونو وه، د ماسټربرګ له طرحې سره د امر دو، استخدام او پاکولو هم روایي اړخ پیدا کړ.

۴۲۹. د انساني چارو متخصصین کومې دندې طراحی او په غاړه لري؟

ټاکل او اسحدم، د کارکوونکو د پرمختګ مسائل، د کار لپاره قیمت ټاکل، د کار ساتنه، سووسر او روغتيايي مسائل د هغو ټولنیز چارو له حمې څخه دي چې د بشري منابعو د متخصصینو له لوري نه ۱۹۱۲م کال کې مطرح او پي شول.

۴۳۰. د علمي مدیریت د خوځښت او د انساني اړیکو د مکتب تر منځ څرګند توپيرونه ولیکئ؟

د علمي مدیریت خوځښت په علمي او عملي رده کړو ټینګار کاوه، خو داسې اړیکو مکتب په سازمانونو او تولیدي شرکتونو کې په تجربو او ټولنیزو علومو ټینګار درلود.

۴۳۱. کوم عوامل د بشري منابعو د تشکیل باعث شول؟

صنعتي انقلاب، د کارگرۍ غورځنگ، علمي مدیریت، صنعتی رڼاپوهنه او د انساني اړیکو مکتب

۴۳۲. د انساني اړیکو د مکتب د مؤسسیو نومونه واخلئ؟

بوش او بارکر د انساني اړیکو د مکتب لومړي بسپ ایښودونکي وو.

۴۳۳. د دندو لایحه په کومو معیارونو او عنوانونو چمتو کیږي؟

د دندو لایحه له لاندې معیارونو سره سم چمتو کیږي
د دندې د پیژندې پایه، د دندو د شرح لټولیز، اداري اړیکې، د دندو مقصد، شرح، صلاحیتونه، د ستخدام معیارونه او شرایط

۴۳۴. د بشري منابعو د مدیریت د پلان جوړونې پروسه تعریف کړئ؟

د بشري منابعو د مدیریت د پلان جوړونې پروسه هغه پروسه ده چې پرمخت یې لومړی د سازمان کمي او کيفي اړتیاوې بشري منابعو ته تجزیه او تحلیل کیږي، وروسته د سیاستونو او تګلارو په نظر کې په نیولو سره د سیستمونو او میکانیزمونو په طرح کولو سره د بشري منابعو اړتیاوې رفع کیږي

۴۳۵. د بشري منابعو په برخه کې له پلان جوړولو موخه څه ده؟

د بشري منابعو د مدیریت له پلان جوړولو څخه موخه د بشري ځواک ټاکل، استخدام، ساتل، سوونه او متوازن پرمختګ دی، چې د ادارې بیست او پراختیا په دوی پورې اړه لري

۴۳۶. د بشري منابعو د پلان جوړونې پړاوونه ولیکئ؟

د بشري منابعو په برخه کې پلان جوړول پنځه پړاوونه لري

- ۱- په اداره کې د بشري منابعو د شنون ټاکل.
- ۲- د ادارې راتلونکې موخې مطالعه او خپرل.
- ۳- بشري ځواک ته د ادارې د اړتیا برآورد.
- ۴- د بشري ځواک د وړاندې کولو برآورد (د ادارې له د حل او هر څخه).
- ۵- د بشري ځواک د عرصې او تفاضا پرله او په سازمان کې د پرسونې سیاست ټاکل.

۴۳۷. په اداره کې د بشري منابعو د شتون له ټاکلو موخه څه ده؟

موخه ترې د بشري منابعو پلان جوړول، د ځانګړتیاوو ټاکل، او په اداره کې د بشري منابعو ځانګړتیاوې دي.

۴۳۸. په اداره کې د بشري منابعو د شتون ټاکل په کومو معیارونو سنجول کېږي؟

د بشري ځواک په ټاکلو کې لاندې معیارونه اغېزمن دي:

۱- د وړتیاوو د لرلو فهرست چمتو کول.

۲- د بشري منابعو د معمولو سیستم.

۳- د ځای یاسنۍ طرح.

۴۳۹. د وړتیاوو فهرست څه ډول خپرول کېږي؟

د وړتیاوو فهرست د شته سادو پر بنسټ لکه، د رده کړو کچه، کاري محیسه، سوونیرې دورې، اوسنۍ دنده، د احرا آتو د اړتیا پیلې، د حقوقو (مرد و معاش) کچه، څلگړې مهارتونه او وړتیاوې کتل او خپرول کېږي.

۴۴۰. د بشري منابعو معلوماتي سیستم څه ډول طراحی کېږي؟

- د ولسي سیستم مطالعه او پېژندنه.
- د معلوماتي لومړیتوبونو ټاکل.
- د کمپیوټر ټاکل او نصب.
- د نوی معلوماتي سیستم طراحی.
- د معلوماتو د رسولو د سیستم کیفیت ساتل.

۴۴۱. انساني ځواک ته د ادارې اړتیا په کومو تگلارو برآورد کېږي؟

پینځه لاندینۍ تگلارې سازمان ته د اړتیا وړ انساني ځواک د راورد لپاره ټاکل شوي دي.

۱- د بهیر موندنې تگلاره؛

۲- د نسبت موندنې تگلاره.

۳- د پیوستون تگلاره.

۴- د رګرسیون تگلاره.

۵- د ورته کولو تگلاره.

۴۴۲. هر کله چې د خدمتونو وړاندې کول د پېروونکو له غوسنې سره مساوي وي، کوم

اجراآت تر سره کېږي؟

سته تگلارې ته ادامه ورکول کېږي و د کار درده کوسې برنامه د بیا رده کونې په موخه کارکوونکو او د ادارې د اړتیا وړ مهارتونو د زده کولو په موخه اندازه کېږي.

۴۴۳. کله چې غوښتنه د خدمتونو له وړاندې کولو ډېره وي، څه ډول اجراءات کېږي؟
د کار کوونکو زده کړه، ټاکل او ګومارل، د کارکوونکو پیدا کول، د مدیر رول، د لرې شویو
کارکوونکو بېخلي استخدام، اضافه کاري (له شته افرادو سره د کار په ساعتونو کې ډېرول)

۴۴۴. کله چې غوښتنه د خدمتونو له وړاندې کولو کمه وي، څه ډول اجراءات کېږي؟
د کار ساعتونه کمېږي، د کارکوونکو په ژر لرې کولو فکر کېږي، ځینې کارکوونکي لری کېږي،
یو شمېر اضافي ستونه کمېږي، د کار موندې برنامه جوړېږي.

۴۴۵. د انساني ځواک د وړاندې کولو برآورد له کومو منابعو ترلاسه کېږي؟

دو سرچینې د اعتبار وړ دي

۱- د ادارې په داخل کې د ځواک سرچینې،

۲- له ادارې بهر د ځواک سرچینې

۴۴۶. داخلي سرچینې کومو برخو ته شاملېږي؟

۶ د مدیریتي مهرسونو شته صورت،

۶ د ځاینستې جدول،

۶ د سرپرست نظر،

۶ دلفای تګلاره.

۴۴۷. د کارکوونکي د موندلو بهرنۍ سرچینې وویاست؟

• عمومي اقتصادي وضعیت،

• د کار سیمه ییز بازارونه،

• د کار تحصیسي بازارونه

۴۴۸. په اداره کې د ځای ناستي کولو د طرحې په اړه معلومات ورکړئ؟

د شته مهارتونو د فهرست په چمتو کولو سره، په ځینو دارو کې د داري د مدیرانو د وړتیاوو او
ځانګړو لپاره ځانګړی فهرست د ځای ناستي د ادومي و ترتیب په موخه چمتو شوی وي، تر څو
مشخص شي چې کوم کسان په کوم ترتیب په کومو ستونو وګومارل شي

۴۴۹. د بهیر موندنې تګلاره تشرېح کړئ؟

انساني ځواک ته د ادارې د راتلونکو اړتیاوو وړاندویه کولای شي چې د په نورو څو کلونو کې په
سازمان کې د استخدام شویو افرادو د شمېر په مطالعه، محاسبه وکړي او برېښه ورته جوړه کړي.

۴۵۰. د نسبت موندنې تگلاره څه ده؟

د اړتیا وړ کارکوونکو د شمېر د وړېدو یې لپاره بله تگلاره ده. د معین عامس (لکه حجم پلورونکي) او په راتلونکي کې د اړتیا وړ کسانو د شمېر تر منځ سې ټاکنه ده.

۴۵۱. د پیوسنون له تگلارې موخه څه ده؟

د دوه متغیرو تر منځ د عددونو تړاو کولای شو د پیوسنون له تگلارې محاسبه کړو. هرکله چې یوه یوه بڼې او متغیره برنامه په سازمان کې په کار اچول کېږي، د پرسونل شمېر د سويې برنامه له اړتیا سره سم یې محاسبه او وړاندوینه کېږي.

۴۵۲. د رګرسیون تگلاره تعریف کړئ.

له هغې تگلارې عبارت دی چې په واسطه له هغو معلوماتو په ګټه اخیسته چې د راتلونکي متغیر په هکله شتون لري کولای شو د اړوندو متغیرو (بدلونونو) وړاندوینه وکړو.

۴۵۳. د ورته والي کولو تگلاره کومې تگلارې ته ویل کېږي؟

د ورته والي کولو تگلاره د فرضیو پر سبب سا شوې ده، چې کولای شي په مصدوعي ډول د جوړو شویو مدلونو پر مټ د واقعي تړن شرایط منعکس کړي. مسائل مطرح او مطالعه کېږي. دا تگلاره ډېره د کمپیوټر په وسیله رانج ده.

۴۵۴. د دلفای د تگلارې په هکله معلومات ورکړئ؟

دلفای تگلاره هغې تگلارې ته ویل کېږي چې د سوي دارې غړي د یوه مر پر سر ویکم ای شي په آزاد ډول خپل تعریب مطرح کړي، په دې تگلاره کې د د سازمان موخې د کاغذ پرمخ اړونده موضوع د سازمان د ټولو غړو تر منځ ټولپوښتنې ته وړاندې کېږي چې هویت به یې هم محرم او پې وی.

۴۵۵. د بست د سرپرست نظریه د کارکوونکي د موندلو په اړه توضیح کړئ؟

د خبرونکو یوه برخه په دې باوري ده چې د بست له سرپرست څخه هڅوک هم پدې سه به پوهیږي چې دهغه کار سرته رسول خو سو ته رټیا لري. هغوی د کافي تحریک او پرسونلي ریاوو او پرمختګ لپاره تر ټولو سه ټاکنه ده.

۴۵۶. له بهرنیو سرچینو څخه د کارکوونکي د موندنې په تړاو له تخصیص بازارونو موخه څه ده؟

ممکن چې سازمان د ځانګړو معیارونو او شخص لرونکو افرادو ته رټسا ولري. په دې صورت کې له سازمان څخه بهر له متخصصو کارکوونکو کار اخلی.

۴۵۷. د کار په بازار کې د عمومي اقتصادي وضعیت په تړاو معلومات ورکړئ؟

د عمومي اقتصادي وضعیت وړاندوینه په ځانګړي ډول د بېکارۍ کچه، د کار په ساز کې د انساني خړاک د وړاندې کولو لپاره لومړۍ ګام دی. په دې توګه کولای شو د کار او پولنسر چارو د ادارې له خوا نه خبرو شویو شمېرو پوهنښونو او له ټولو دولتي مؤسسو څخه د کارکوونکي د موندلو لپاره کار واخلو.

۴۵۸. د عرضې (وړاندې کولو) او نقاضا (عوسننې) د پرتلې لپاره معیارونه څه دي؟

د عرضې او تقاضا لپاره درې لاندې معیارونه اغېزمن کېدای شي

- تقاضا له عرضې سره مساوی ده.
- تقاضا له عرضې ډېره ده.
- تقاضا له عرضې کمه ده.

۴۵۹. کله چې عرضه له تقاضا سره مساوي وي، اداره د کارکوونکي د پیدا کولو په موخه کومې تګلارې خپلوي؟

په دې صورت کې د کارکوونکو شمېر کافي دی او د نورو کارکوونکو استخدام او ګومارې ته اړتیا نسته.

۴۶۰. هرکله چې تقاضا له عرضې ډېره وي، څه ډول اقدامات صورت مومي؟

نه دی حالت کې د کارکوونکي موندلو، ټاکلو، سوي ځواک استعمالولو، کارکوونکو ته د رده کړې ورکولو، د مدیر روړنې، د لرې کړای شویو کارکوونکو بیا رغوونې او د کارکوونکي د پیدا کولو ټولې لارې چارې په صر کې نیول کېږي.

۴۶۱. هرکله چې تقاضا له عرضې کمه وي، کومې تګلارې پلانېږي؟

په دې صورت کې اداره نه یو څې دا چې نوی کارکوونکی به استخداموي، بلکې د ست په کمولو، لرې کولو، نقاعد ورکولو او د کارې ساعتونو په کمولو لاس پورې کوي.

۴۶۲. د کارکوونکي د پیدا کولو پروسه تعریف کړئ؟

د کارکوونکي پیدا کول هغه پروسه ده چې په وسیله یې هغه کسان چې بالقوه د سازمان د عړیتوب، او د ورسپارل شویو دندو د سره رسولو ځواک لري، پېژندن کېږي.

۴۶۳. د کارکوونکي په پیدا کولو کې اغېزمن عوامل ولېکئ؟

د کارکوونکي په موندلو کې دوه عاملونه اغېز لري:

- محبصي عوامل (له سرمایه بهر).
- سازمانی عوامل (په سازمان کې دننه).

۴۶۴. د کارکوونکي د موندنې په برخه کې محطې او غېز لرونکي عوامل وليکئ؟

- ۶ اقتصادي عوامل
- ۷ ټولنیز عوامل
- ۷ ټکنالوژيکي عوامل
- ۶ فزاس و مفرات

۴۶۵. سارماني عوامل وليکئ؟

- د سړمن شهرت
- د دندې جذابیت
- د سړمان سیاستونه او ښکاره
- د اتحادیو د حالت
- د کارکوونکي د موندنې لگښت

۴۶۶. هغه اقتصادي عوامل چې د کارکوونکي په موندنه کې اغېزمن دي وليکئ؟

د هېواد په اقتصادي وضعیت کې هر ډول بدلون لکه رکود و پرمختګ، د کارکوونکي پیدا کول، بر خپلې اغېزې لاندې راولي، د شرکتونو او د کارموندنې د شرکتونو د فعالیتونو کچه تر خپل سیوري لاندې راولي

۴۶۷. د کارکوونکي د موندنې په پروسه کې ټولنیز اغېزمن عوامل څه دي؟

د هېوادو د اقتصادي وضعیت د بدلون و پرمختګ په بڼه کې خنک د خپو ورځیو پټیاوو د رفع کولو په موخه له سو معاسونو سره د دندې په لټه کې وي له همدې امله د ستونزو وخت، کمښ او کیفیت د کارکوونکو د استخدام و ټاکنو په پروسه غېرم رول لري

۴۶۸. د سازمان د شهرت مفهوم څه دی؟

د ادارې په بد نوم د هر دو په حد ی له لاسه ورکولو کې مهم اغېزمن رول لري هغه ادارې چې په ټولنیز شهرت څخه برخمنې دي او یا په خپلو کارکوونکو سره په بدې روڼې مشهورۍ دي. په هغو کې د کارکوونکي موندلو له ستونزو سره مخ کېږي

۴۶۹. د دندې (شغل) له جذابیت څخه موخه څه ده؟

سترې کوونکې، خطري او له روحی سختو سره مل او یا د کم معاش لرونکې دسې او بستونو د هغو محدودیتونو له حمې څخه دي چې د کارکوونکي د موندلو پروسه له حد سره مخ کوي

۴۷۰. د کارکوونکي د موندنې پړاوو په اجمالي ډول وليکئ؟

- د ادارې اړتیاوو او د کارکوونکي د موندنې لپاره پلان جوړول،

- به شرايطو د نړيوو کسانو پېژندل
- د د ولسانو به حملې څخه به شرايطو د وړ کسانو ټاکل

۴۷۱. د کارکوونکي د موندنې اته پړاوونه وليکئ؟

د نړيا وړ کارکوونکو د شمېر او ډول تعينول، د دندې د شرحې د لټولو پېړ و دست يولو د شرايطو ټاکل، د کارکوونکو د موندنې مراکز او سرچيسې معيوميول، د کارکوونکي د موندنې د ټاکلو تگلاره، د نومړي مرکې نرسره کول، به شرايطو د وړ کسانو د فهرست چمتو کول.

۴۷۲. د بشري منابعو عمومي سټراټيژي وليکئ؟

- د رده کړو به لارې د ظرفيتونو لوړول.
- د ست لپره د وړ شخص ټاکل.
- ستونه د سازمان له جوړست سره سم وي.
- جوړستونه د ادارې له عمده موخو سره مطابقت ولري.

۴۷۳. د دندو لايحه د کومو ټکو لرونکې وي؟

- د مرابو د سلسلې په اساس ست:
- دنده (لرليد/ مأمورست).
- مکلفيتونه، مسئوليتونه/ حساب ورکول.
- موخې، لاسه راوړنې.
- مواد لورم او تجهيزات.
- کپلارې او پروسې.
- سوک، وړتياوې او اړيکې حېرېتاوې.
- په رتلوکې کې د کارکوونکو د پرمختگ لرليد (د پلان جوړوې مهارت).
- نورې دندې او مسئوليتونه.
- د دندو لايحه بايد وخت پر وخت نوي شي.

۴۷۴. د مرکې په جريان کې باند کومې آفافي پوښتنې وپوښتل شي؟

- ۷ عواړئ پيڅه کاله وروسته په کوم موقف کې واوسئ؟
- ۷ خومره معاش (تحواه) عواړئ؟
- ۷ د خپل ځان په هکله وېرېرئ؟
- ۷ ستاسو عمده کمزوري چه ده؟
- ۷ د کاري فشارونو په وړېدې څه ډول عکس العمل ښيي؟
- ۷ له هغو حېکو سره چې ستورې خوبوې څه ډول چلېد کوي؟

۴۷۵. د غوښتنلیک ورکوونکي (د بست غوښتونکي) اړین منفي ټکي ولیکئ؟

- پوسه نه کول.
- خپله پخواني دږ صبح کول
- د نیوکې نه منل.
- بې تحرکه قیامه (خبره).
- متردد. له حده ډېره پلټنه او یا نهولې خبره
- له حده ډېره تواضع ډېر حرر او جمع الکملات:
- مرکې نه ناوخته رسېدل.
- له مرکه کوونکي سره د سترگو اړیکې نه نیول.
- د حصری نه وصاحت.
- په معاش له حده ډېر ټیښتار

۴۷۶. کاري اجراءات د کوم ډول وړتیاوو پايله ده؟

ارادي ځواک + پیاوړتیا - اجراءات

۴۷۷. پیاوړتیا تعریف کړئ؟

پیاوړتیا: د هر ډول فکري او فزیکي فعالیت د ترسره کولو لپاره له ټولو خواوو څخه د استعداد په پار فزیکي او فطري ځواک لرل

۴۷۸. ارادي ځواک څه دی؟

ارادي ځواک: د سپارل سویو دندو د سه سرته رسولو په موخه او مطلوبو موخو ته د رسېدو لپاره سر شخص د خپل ځان له لوري د فشار راوستل.

۴۷۹. د وخت ضایع کوونکو ځانگړتیاوې ولیکئ؟

- د کار نه سمبالول.
- د کاري دسپلین نه شول
- د دندو د تصیف او سم شکل نه شول
- په بیم کې د کار کمزوری روحیه:
- د مسئولیتو او حساب ورکولو نه درک کول:
- د کاري مصیوبیت نه شول:
- د هغو دندو د سم درک نه شتون چی باید سر ته یې ورسوي.
- په سمه توگه د وخت نه پلټول.
- د چارو په ترسره کولو کې د تحرک و خوځښت نه شول

۴۸۰. د یو سازمان ځانګړنې اوې ولیکئ؟

۱. سازمان د افرادو ټولګه لري.
۲. سازمان موخه یا موخې لري.
۳. د افرادو په اړیکو یو منظم جوړښت حاکم دی.
۴. د قوانینو، کړنلارو و لرونکی دی.

۴۸۱. د تصمیم نیونې مهم رول ولیکئ؟

- ۱- کړ رامنځته کول (خلاقیت او نوښت) Entrepreneur.
- ۲- د مسائلو حل کول Disturbed handle.
- ۳- د سرچینو ځانګړی کوونکی Resource allocate.
- ۴- چلې وهل او مذاکره Negotiator.

۴۸۲. د منښت پرېک له نظره خلاقیت او نوښت تعریف کړئ؟

محيطي بدلون و. نه په کور د مدیریت نه دی رول کی. د نوښتونو په راوستلو د سازمان موخو او ضامونو ته بدلون ورکوي.

۴۸۳. د پرمختګ پینځه ګوني پړاوونه ولیکئ؟

۱. نوښت پړاو د خلاقیت له لارې پرمختګ.
۲. دوهم پړاو د لارښوونې له لارې پرمختګ.
۳. درېیم پړاو د احتیاطاتو د ورکولو او د صلاحیتونو د سپارلو له لارې پرمختګ.
۴. څلورم پړاو د همغږۍ له لارې پرمختګ.
۵. پینځم پړاو د مرستې له لارې پرمختګ.

۴۸۴. فایول خپل اداري نظریات په څو برخو وېشلي دي؟ ویی لیکئ؟

د فایول ادري نظریات لاندې درې برخې لري:

- ۱- د سازمان اصول.
- ۲- د مدیریت دندې.
- ۳- اړیکې Line & Staff.

۴۸۵. ګیولیکت اړینې مدیریتي دندې په څو برخو وېشلي دي؟

- ۱- پلان جوړول Planning.
- ۲- برابرول Organizing.
- ۳- استخدام یا ګوماره Staffing.
- ۴- لارښوونه Directing.

۵- همعري Coordinating

۶- راپور ورکول Reporting

۷- بودجه برارول Budgeting

۴۸۶. د اړتیاوو د مراتبو د سلسلې په پړاو د مارلو نظر ولیکئ؟

۱- فزیولوژیکي اړتیاوې (نوره، تنده، آرام ناروغی او ...)

۲- میتی اړتیاوې (د حصوصو په وړاندې امیت او محفوظ پاتې کېدل)

۳- ټولنیزې اړتیاوې (عصه، مینه، دهی پړاو او ...)

۴- درېوې ته اړتیا (دوه برخو ته شامل دی داخلي لکه عسی حرمت، خپل اخیر، برمختګ، او بهرې درېوې لکه استوګنځی، مقام، شهرت، او د ورو د نام وېر ګرځېدل دي)

۵- ځان غوړول (د شخصیت برمختګ او لوړوې ته اړتیا)

۴۸۷. د مدیریت د سیستم برخې ولیکئ؟

د مدیریت د سیستم برخې عبارت دي نه ورودي، خروجي، پروسس، وایسي او چاپریال

۴۸۸. لومړنۍ کس چې د سیستم عمومي نظریه یې مطرح کړه څوک وو؟

نومړۍ کس چې د سیستم عمومي نظریه یې مطرح کړه د ۱۹۵۰ او ۱۹۵۶ کلونو تر منځ د برتالانې په نوم یو پوه وو

۴۸۹. د سیستم په برخو کې له پروسس څخه موخه څه ده؟

د سازمان په داخل او یا ماشین یا لومړنیو توکو کې له جریډو وروسته چې هر ډول بدلون او حل راځي له پروسس څخه عدت دی

۴۹۰. د سازمان موخې باید له کومو اړخونو و خپرل شي؟

د سازمان موخې نه لاندې اړخونو خپرل کیري

- کاري لومړیتوبونه

- له موخو سره سم مهار وېش

- جوړسټي ترکیب

۴۹۱. تگلوری (مسیر) تعریف کړئ؟

له هغو لاروونو او حدودو څخه عبارت دی چې د هغو په چوکاټ کې باید کوم تصمیمونه ونیول شي، یا کله کیري، تگلوری د موخې د سرته رسولو څرنگوالی بیانوي، او د اسانانو کړنې چې په سازمان کې یې مسئولیت لري ټاکي

۴۹۲. رويه څه ده؟

روپه په مديريت کې د کړيو حرييان مشخصوي (د کار پړاوونه ټاکي)

۴۹۳. تگلارې څه دي؟

تگلارې د رويو د سرته رسولو څرنگوالی ټاکي (د هر پړاو د سرته رسولو ډول مشخصوي).

۴۹۴. د پلان جوړولو پړاوونه وليکئ؟

له فرصتونو حريبيا، د موخو ټاکل، د چاپيريال په اړه د فرصيو ټاکل، د بېلابېلو لارو چارو ټاکل، د ملاتړو برنامو تنظيم، د بوديجې د تخصيص په وسيله په شمېر سره د برنامو شودل.

۴۹۵. له نوي مديريت سره سم د پلان جوړولو ډولونه وليکئ؟

- عملياتي يا جراحي پلان جوړول.
- ستراتيژيک پلان جوړول.
- د موخې او پاملې پر بنسټ پلان جوړول؛
- د استثناء پر بنسټ پلان جوړول؛
- صطرازي پلان جوړول؛
- اقتصادي (له عوشتو سره سم) پلان جوړول

۴۹۶. د اغېزمن پلان جوړولو په هکله معلومات ورکړئ؟

هغه پلان ته اغېزمن وين کيږي چې په مصقي لگست د موخې ترلاسه کول شوني کړي، او په دې ډول پلان جوړولو کې اغېزمن ټکي لاندې مواردو نه شامل دي وخت، پريکې، د هڅو شريکول. مناسب فرصت رامنځته کول، له پورنښو کچو د پلان پيسول او پلان جوړول بايد ترتيب کړل شوي اوسي

۴۹۷. سازماندهي (ترتيب کړای شوي) تعريف کړي؟

هغه پروسه ده چې په هغې کې د واحدونو او بستونو دندې، مسئوليتونه او اختيارات ټاکل شوي وي. او د موخو د ترلاسه کولو په موخه د همغږۍ او اړيکو څرنگوالی ټاکي.

۴۹۸. د اقتصادي ارزښاتي په هکله معلومات ورکړئ؟

د ملکي خدمتونو د کارکوونکو اقتصادي ارزښاتي د مستقيم امر په وړاندېر و د صلاحيت لرونکو مقاماتو په منظوري په قانون کې د ذکر شويو رديفونو په اساس د کلني ارزښاتي د دورې له شپېت پرته پلې کيږي

۴۹۹. هرکله چې د ملکي خدمتونو کارکوونکي د اداري فساد له امله توقیف شي څه ډول اجراءات صورت مومي؟

هر کله چې د ملکي خدمتونو یو کارکوونکی د اداري فساد له امله د دجرال هکونډ سره سم تر یو کال حبس پورې محکوم شي، تر پینځو کلونو او له یوکل څخه نه ډیر حبس د محکومېدو په صورت کې تل به دولتي ادارو کې نه خدمت څخه محروم وي.

۵۰۰. په ردیف کې داخل له شنه بست څخه پورته بست نه نرغې څه ډول صورت مومي؟
د خالي بست د شتون په صورت کې لږ تر لږه به فعلي بست کې پیڅه کاله خدمت، نه بريالیتوب سره د ارزیابي پیښې، د پروندۍ تحصیسي ځانگې درجه لرل، او د دندې له لایجې سره سم اړونده تجربه. له لوړ بست سره د بست بست د دندو په لایحه کې لږ تر لږه ۵۰ ورنه ولې، او د سوونیرې دورې پای ته رسول.

۵۰۱. هرکله چې د ارزیابي په پروسه کې د ځنډ لامل د اداري نیمگړتیا وي، څه ډول اجراءات کيږي؟

کله چې نیمگړتیا د دارې وي، د اجراءاتو د ارزیابي په پروسه کې ملکي خدمتونو دخپل کارکوونکي د قانون له حکمونو سره تادیبوي

سرچینې

- ۱- مباني سازمان و مدیریت، لیکوال دکتور جعفر ممی راده
- ۲- د ملکي خدمتونو د کارکوونکو د قانون تعدیر، په سرسمي خریده کې په ۹۵۱ شمېره خپور شوی، ۱۳۸۷/۴/۱۶ لېږدیز.
- ۳- سعادت، اسعدی (۱۳۹۲) مدیریت منابع انساني، المسم چاپ، سمت خپرندوی، نهران- ابران
- ۴- لوانی، سیدمهدي (۱۳۹۱) مدیریت عمومي، پیڅه څلوېښم چاپ، بی خپرندوی، نهران- ابران.
- ۵- اساسات و مهارت هی مدیریت، دوهم ټوک، ۱۳۸۶ لمریز کال، د طرفیت د لوړولو مرحله، د ملکي خدمتونو د انستیتیوت د روزنې او پرمختگ ریاست

شپږم څپرکی

اداره او مدیریت

لومړۍ برخه: ستراتیژي (تگلاره)

۵.۲. د ستراتیژي لغوي معنا ولیکئ؟

خوب ستراسزۍ له یوناني کیمي (Stratagem) څخه اخیستل شوی او د پوځي حیرال په معنا د (Strategos) له کیمي څخه مشتق شوی ده. د (Stratos) کیمه د پوځ په معنا و (ago) د هدایت او لارښوونې په معنا ده. (۱)

۵.۳. ستراتیژي لومړی ځل د کوم عالم له خوا ټولنیزو او د اقتصاد علومو ته دننه شوه؟

خوب ستراتیژي لومړی ځل د سیمې پېړۍ په لومړۍ سیمي کې د دوو عالمانو بیومن و مورگسټرن له خوا ټولنیزو او د اقتصاد علومو ته دننه سوه

۵.۴. ستراتیژي تعریف کړئ؟

ځواب ستراتیژي له هغې جامع، واحدې او بشپړې رسمي څخه عبارت ده، چې له مخې یی د سازمان موخو ته رسېدل تعبیري

با، ستراتیژي هدف ته د رسېدو په موخه د اړتیا له مخې د سیاسي، اقتصادي، ټولنیزو، کلتوري و پوځي هوو د کړولو له علم او هنر څخه عبارت ده (ډیویډ)

۵.۵. د وخت د سطحو له مخې د ستراتیژي ډولونه ولیکئ؟

ځواب د وخت د سطحو له مخې ستراتیژي په درې ډوله ده:

۱ د سازمان په سطحه ستراتیژي (Corporate strategy)

۲ د سوداګرۍ د سطحې ستراتیژي (Business strategy)

۳ د وظيفوي سطحې ستراتیژي (Functional strategy)

۵.۶. په ستراتیژي کې کوم مهم ټکي شامل دي؟

ځواب د سازمان د بهرني محیط یو جامع څلور لړل و په هغه کې د سازمان د مقدم ټاکل

د سرچینو په تخصیص او تصمیم نیولو کې اوږدمهاله نظر

د سازمان داخلي همغږي، عمومي ګټه تعهد او د حرکت د مسیر ټاکل

^۱ د ستراتیژي کليمه په درې ژبه (ا،ه،د) [و په پستو ژبه مگلاره] ژباړل شوې ده

د سارمابي هدفونو د تحقق د وسيلې په توگه د عېرناک سياست او تاکيکونو غوره کول.

۵۰۷. د ستراتيژۍ ډولونه تشرېح کړئ؟

۱. يو موټې ستراسري (integration strategy)
۲. مېمرکري ستراتيژۍ (Intensive strategy)
۳. متنوع ستر سيزی (Diversification Strategy)
۴. دفاعي ستراتيژۍ (Defensive strategy)
۵. د مابکل پورتر ستراتيژۍ (Porter's generic strategy)

۵۰۸. د وظيفوي ستراتيژۍ سطحې تشرېح کړئ؟

- ځواب: د بازار موندنې ستراسري
مالي ستر تيژۍ
د څېړنې او پراختيا ستراتيژۍ
د توليد او عملياتو ستراتيژۍ
د بشري سرچينو او اطلاعاتو د سيسم د مدیریت ستراتيژۍ
د سارمون د تولی سطحې او د محصول برلاسه کولو ستراتيژۍ

۵۰۹. د وظيفوي سطحې د ستراتيژۍ په اړه معلومات ورکړئ؟

ځواب: د دغې ستراتيژۍ اصلي موخه لرو مصارفو او کمو ضايعاتو سره د کافي مخزخو او محصول لاسته راوړل دي. د دغې ستراتيژۍ او مهارونو له مخې د عملياتي واحدونو وړتيا او گيورتوب ټاکل کېږي او تنظيمېږي.

۵۱۰. SWOT له کومو کلیمو څخه مشتق شوی دی؟

- S: د قوت په معنا (Strenght)
W: د کمزورتيا په معنا (weakness)
O: د فرصت په معنا (Opportunity)
T: د نهدید په معنا (Threat)

۵۱۱. ولې ځينې سازمانونه د ستراتيژۍ په عملي کولو کې ناکام دي؟

- ځواب: د دې دوه دلېلونه دي.
۱. سازمانونه په معمول ډول د مدیریتي وړساوو له مخې ډاره کېږي، يعنې د ستراتيژۍ پلي کول محکې له دې چې د مدیریت محتاج وي، رهبرۍ نه وړسا لري
 ۲. درز او یمگړتيا د ستر سترکو برنامو (رهبرۍ) او عملياتي سیستمونو (مدیرت) منځ کې شتون لري

۵۱۲. یوه ستراتیژي څرنگه په عمل بدله کړو؟

په عمل باندې د ستراسټرژۍ د بدلانه الگو له ټولټال اوو فعالیتونو (ګامونو) څخه پیلېږي، چې په درې پروونو کې د تطبیق وړ ده.

له لومړي تر پینځم پړاو پورې مقدماتي ګامونه، شپږم او اووم ګام د تصدیق او د پیلو برلاسه کولو پړاوونه دي.

۵۱۳. د ستراتیژۍ د تطبیق په موخه د اوو ګامونو یوازې نومونه واخلئ؟

۱. د امکان پذیرۍ ارزونه، ۲. د سرچینو تامینول، ۳. سیاست او معیاري کول، ۴. د سازمان هڅول او منظمول، ۵. سیستماتیک اصلاحات، ۶. په عمل د ستریزې بدلول، ۷. تحکیم.

۵۱۴. د امکان پذیرۍ ارزونه د کومو معیارونو له مخې سنجول کېږي؟

خوب په ستراتیژۍ کې د امکان پذیرۍ د ارزونې (لومړي ګام) د اندازه کولو لپاره اوه معیارونه ټاکل شوي دي.

۱. د ستراتیژۍ ارزونه، ۲. د انګېرې ارزونه، ۳. د مدیرانو تعهد و هوډ، ۴. مدیریتي اقتدار، ۵. ورځني بحرونه، ۶. ریسک (خطر مل)، ۷. د تعیر منلو طریقت.

۵۱۵. د ستراتیژۍ په ماتولو باندې کوم عوامل اغېز کوي؟

۱. مدیریتي انارشیزم (ګډوډي)، ۲. په سازمان باندې د بهرنيو عواملو نفوذ، ۳. د تصمیم نیونې د مرجعو ګډوالی، ۴. د سرچینو و خطرونو د دقیق سنجش نشتول، ۵. د مدیرانو د اداري سلسلې ترمخ کموالی اړیکه.

۵۱۶. ستراتیژي د کومو معیارونو له مخې ارزول کېږي؟

۱. یا ستراتیژیکې موخې د شمېر له مخې محدودې او له ټکر څخه خالي دي؟
۲. یا د پرتیا وړ مادي او نامادي سرچینې د ستراتیژۍ د پلي کولو لپاره برابرې شوې دي؟
۳. یا د پام وړ ستراتیژي د سازمان لپاره د رقابتي ګټې د خوندي کولو جوګه ده؟
۴. یا فرصتونه د کمزورۍ او قوت پکې او تهدیدونه په سم شکل ټاکل شوي دي؟
۵. یا د پام وړ ستراتیژي تطبیق محیطي او زماني ررست لري، که نه؟

۵۱۷. په سازمان کې سیاست څه اغېز لري، شرحه یې کړئ؟

ځواب: په سازمان کې سیاست هغه منطقي کړنلارې دي، چې د تصمیم نیونو څرنگوالی په ډاګه کوي. په سازمان کې د مناسبو سیاستونو طراحی د انګېرې رامنځته کولو او ریاټولو سبب ګرځي او د سازمان دوام تضمینوي.

د یوې ستراتیژۍ پلي کول د سازماني سیاستونو د ملاتړ غوښتونکي دي او د یوې ستراتیژۍ د اجرا په برخه کې له کوښښ څخه محکمې د دغه کار د تحقق لپاره ورسره متناسب سیاستونه باید د سازمان په جوړښت کې پلي شي.

۵۱۸. د ستراتیژۍ د تطبیق لپاره لومړنۍ حرکت په کومو روښونو اړول کېږي؟

خوب د ستراتیژۍ له تطبیقولو محکمې پینځه اصول شتون لري

- ۱ ستراتیژي ته عملياتي اصطلاحاتو باندې ژباړل کېږي.
- ۲ سازمان د ستراتیژۍ د تطبیق نه موخه همغږۍ کړي
- ۳ ستراتیژي عمده فهمه کړي او د هر چا عمل ګرځول کېږي.
- ۴ ستراتیژي په یوې دوامدارې پروسې بدلېږي
- ۵ سازمان د رهبرۍ له لارې په حرکت روستل کېږي

۵۱۹. ستراتیژي د کومو چوکاټونو له مخې په جامع شکل ترتیبېږي؟

ځواب: د ستراتیژۍ د جامع ترتیب لپاره څلور لاندیني انتخابونه عوره شوي دي

- ۱ د پیل پړاو، ۲ د دحول پړاو، ۳ د تطبیق او مقیاسي پړاو.
- ۴ د تصمیم نیونې پړاو

۵۲۰. ستراتیژیک مدیریت څو پړاوونه لري، یوازې یې نومونه واخلئ؟

ځواب: ستراتیژیک مدیریت نه لاندی ډول درې پړاوونه لري

۱. د ستراتیژۍ د ترتیبولو پړاو، ۲. د ستراتیژۍ د اجرا پړاو، ۳. د ستراتیژۍ د اړوونې پړاو.

۵۲۱. د ستراتیژیکي او تاکتیکي پلان جوړونې ترمنځ توپیر بیان کړئ؟

ځواب ستراتیژیکه پلان جوړونه د رهبرۍ په سطحه او تاکتیکي د مدیریت په سطحه کې ده.

ستراتیژیکه پلان جوړونه اوږدمهاله او تاکتیکي لږمهاله ده
په ستراتیژیکه پلان جوړونه کې نه ایډه ګټو او په تاکتیکي پلان جوړونه کې به اوسنیو ګټو ټینګار کړي

ستراتیژیکه پلان جوړونه تجربه شوې نه؛ خو تاکتیکي پر تجربې ولاړه ده.

۵۲۲. د ستراتیژۍ له طرحه کولو او د سازمان له جوړولو مخکې کومې پوښتنې رامنځته کېږي؟

خوب په ستراتیژیکه پلان جوړونه کې دوه پوښتنې - یې څو خوب شي

- ۱ د سازمان یا مؤسسې فعالیت څه دی؟
- ۲ د دغه فعالیت د ترسره کولو دلیل څه دی؟

۵۲۳. ستراتیژي د عملکرد د ماهیت له پلوه په څو ډوله ده؟

ځواب: ستراتیژي د عملکرد د ماهیت له پلوه په دوو لاندې ډولونو ده

۱. د ودې یا پرمختګ ستراتیژي، ۲. د ادغام ستراتیژي، ۳. د شرکت د پیر ستراتیژي، ۴. د نشت ستراتیژي، ۵. انحصاري ستراتیژي، ۶. ترکیبي ستراتیژي، ۷. دفاعي ستراتیژي، ۸. د ګلوې پانګوې ستراتیژي.

۵۲۴. ستراتیژیکه پلان جوړونه تعریف کړئ؟

ځواب: ستراتیژیکه پلان جوړونه له ځانګړو محیطي شرایطو او د هغو د حلې اړونو سره د داخلي وړتیاوو د تطبیق لپاره د مناسب پلان له برابرولو عبارت ده.

۵۲۵. د ستراتیژیکي پلان جوړونې ځانګړتیاوې شرحه کړئ؟

- د بهرنيو عواملو اغېز ته پامرنه کوي
- بنده ته ګوري
- یو ډول اوږدمهاله پلان دی.
- عالي مدیریت یې مسؤل دی.
- د سازمان په کچه ټولو بورو پلانونو ته نسبتیزه رښه رابروي.
- د ټیو سازمان د لارښوونې سبب ګرځي
- له عملیاتي پلان جوړونې پرته د جراړو نه ده.

۵۲۶. د ستراتیژیکي پلان جوړونې پړاوونه ولکئ؟

- د هدف تحلیل، پېژندنه او ټاکنه (Goal Setting)
- د ستراتیژي ترتیبول (Strategy Formulation)
- د ستراتیژي پلي کول (Strategy Implementation)
- د ستراتیژي رزست ټاکنه (Strategy Evaluation)

۵۲۷. ستراتیژیک تفکر څه ته وايي، ویي لیکئ؟

ځواب: ستراتیژیک تفکر سنډرو موخو ته د رسېدو په نړۍ د فکر کولو او لارو موندلو په غرض له مختلفو ذهني چوکاټونو څخه ګټه اخیستل دي، چې د تولید لرلید هم ورته وايي.

۵۲۸. ستراتیژیک تفکر د کومو اصولو پر بنسټ سنجول کېږي؟

ځواب: د بازار واقعښه او قواعد یې په سم ډول پېژندل کېږي.
د بازار بڼې ځانګړنې له پورې محکمې کشف کېږي
د کسب او کار تغیرات درک کېږي
تغیراتو ته د جسموالي لپاره یوې کړنلارې اټکل کېږي. (ماهوي نظر)

۵۲۹. ستراتیژیک اتحاد ولیکې؟

ځواب. ستراتیژیک اتحاد د دوو یا ترې د ډېرو سازمانونو ترمنځ د همکارۍ یوه هوکړه ده، چې له دې لارې خپل رقابې موقعیت او عملکرد د گټورو سرچینو نه لارې ته کول غواړي.

۵۳۰. د ستراتیژیکو اتحادیو د ډولونو نومونه واخلئ؟

ځواب. پوهانو ستر سرکي اتحادیې په څلورو لاندینیو برخو وېشلې دي.

گټه پانگونه

متقابل خدمتونه

د حور د صدور هوکړه

د ارزښت په سلسله کې مشارکت

۵۳۱. د ستراتیژي مهم مشخصات ولیکئ؟

۱. به ستراتیژي کې پر ټولې واکمن ارزښتونه منعکس و په ټولنه کې دود نړۍ لیدونه،

باورونه او دودونه په پم کې نیول کېږي

۲. د سازمان موخې، مقاصد و پایلې و د هغه فعالیتونه له مخکې په پام کې نیول کېږي.

۳. لوړې موخې په ګوته او مسولیتونه تشخیص او سپارل کېږي

۴. عملياتي پلانونه د زمري محدودیتونو په نظر کې نیولو سره د ستراتیژیک پلان په ټولو

اړخونو کې په پام کې نیول کېږي

۵۳۲. د ستراتیژیکي پلان جوړونې مفهوم څه دی؟

ځواب. د ستراتیژیکي پلان جوړونې مفهوم، د سیستم یا سازمان د رهبرۍ لپاره د یوه ډله کړنو د

ندویږ په موخه د ستراتیژیک تحلیل له چوکاټ څخه د ګټې اخیستو په معنا ده

۵۳۳. د ستراتیژیک مدیریت مفهوم تعریف کړئ؟

ځواب. په سیستم یا سازمان کې د ستراتیژیک چوکاټ د تحلیل د بهیر له دوامداره ساتلو، د

تګلارو او ستراتیژیکو کړنو له صرحۍ، د ستراتیژیکو اقداماتو له پلي کولو او د تګلارو و

ستراتیژیکو اقداماتو له کنټرول او رامېخته کولو څخه عبارت دی

۵۳۴. د ستراتیژیک مدیریت د پروسې پړاوونه ولیکئ؟

ځواب. د ستراتیژیک مدرست پروسه د لاندینیو پړاوونو راباډوونکې ده.

د ستراتیژیک پلان ترتیبول

د ستراتیژیک پلان تطبیق

د ستراتیژیک پلان کنټرول

۵۳۵. د ستراتیژیکي پلان جوړونې اړوند اصطلاحات ولیکئ؟

ځواب: ماموریت (mission)
 لیدلوری (Vision)
 درسونه (Values)
 کلي هدفونه (Major Goals)
 فرعي هدفونه (Specific Objectives)
 ستراتیژي (Strategies)

۵۳۶. ماموریت، لیدلوری او ارزښتونه سره څه توپیر لري؟

ځواب: ماموریت د وجودي فلسفې یا اوسني وضعیت په معادې لیدلوری هغه څه چې اداره یې د رلاسه کولو هیله لري ارزښتونه له هغو نظرونو و هغه سلوک څخه عبارت دي، چې اداره یې په ورځنیو فعالیتونو کې به نام کې لري، لکه: وندارې، رښتینولي، درنوی، حساب ورکونه او نور.

۵۳۷. په ارزښتونو کې کوم اخلاقي فکتورونه شامل دي؟

- رښتینولي
- راز ساتنه
- عدالت
- تبعیض نه کول
- د مراجعینو او مشتریانو رضایت

۵۳۸. د ستراتیژۍ په طرحه کولو کې کوم فکتورونه (Pest) سنجول کېږي؟

- سیاسي مسایل Political Factors
- اقتصادي مسایل Economics Factors
- ټولنیز مسایل Social Factors
- تکنالوژیکي مسایل Technological Factors

۵۳۹. د افغانستان د ملي پراختیا ستراتیژي د کومو اړتیاوو له مخې ترتیب شوه؟

- د درې وروستیو لسیزو تحولونو د افغانستان په پراختیایي مرل ژور عبور کړی دی، چې له هغه د وتو او حیران په موخه ټاکلې پراختیایي ستراتیژۍ ته اړتیا حساسېده.
- د افغانستان پراختیایي هدفونو ته د رسېدو په موخه د پری د ملتونو هر پخبرې مرستې ته اړتیا لیدل کېده.
- د نړۍ بولي ټولنې د مرستو راحصولو لپاره ملي پراختیایي ستراتیژۍ ته اړتیا حساسېده.

ژبې ته دننه شوه و د عمو چارو د «دارې» (Conduct of Public Affairs) په معا کرېدلې ده او اوس د لارې، روش، طرېقي، سياست، مصدحت نه پام کې نيولو، کړنلارې او ... په معنا تعبير پرې

۵۴۴. پاليسي په اصطلاح کې تعريف کړئ؟

ځواب: پاليسي د احراآتو له هغه مېرمنه پلان څخه عبارت ده، چې د تصميمونو د لارسويې او محقولو او منطقي پايلو ته د لاسرسې په موخه پلي کېږي.
پا پاليسي د مهمو سازمانې تصميمونو د نيولو پروسې ته ويې کېږي.

۵۴۵. په پاليسي جوړولو کې کوم شاخصونه د کارېدو وړ گرځي؟

- ستونزه
- د ستونزې تعريف
- د بدلونو مشخص
- د بدلونو ارزونه
- د پاليسي د استحاضو عوراوی
- د غوره اسحاب ټاکه
- تطبيق
- ارزونه

۵۴۶. پاليسي تعريف کړئ؟

ځواب: پاليسي د تصميم يونې لپاره له يو جامع لارسود څخه عبارت ده
پ: په شفاهي يا لکلي ډول له يو کلي احرائي لارسود څخه عبارت ده، چې د مدير نو د کاري ساحې او د کار د جهت ټاکونکې ده.
پا: پاليسي د ستراتيژيو و پلانونو د تطبيق په موخه د يو هېواد پ يوې ادارې عمومي هدفونو ته د رسېدو په لاره کې له عمومي شاخص او له پراخو او پراختياي پلانونو څخه عبارت ده.

۵۴۷. عامه پاليسي څه ته وايي، تعريف يې کړئ؟

ځواب: عامه پاليسي له هغو صولو او قواعدو څخه عبارت دي، چې د هېواد صلاحيت لرونکو مراجعو له خو وضعه شوي او د يوې الگو او لارسود نه توگه په ټولنه کې لازم اقدامات و فعالېتونه رهري کوي.

۵۴۸. ستره پاليسي يا هراړخيزه پاليسي کوم ډول پاليسو ته ويل کېږي؟

ځواب: هراړخيزې پالسي د داسې فرصيو معيارو، الگوگانو و لارښوودونو لرونکې دي، چې عمومي پالسي تری بايد سيروي وکړي

۵۴۹. اداري او اجرائي پالیسي کوم ډول پالیسيو ته ویل کېږي؟

ځواب: ټولو هغو پالیسيو ته ویل کېږي، چې له سیاسي او تقنیني پالیسيو وروسته عملي او اجرایی اړخ لري

۵۵۰. د لارښوونو او هدایت کوونکو پالیسيو په اړه په تفصیل سره معلومات ورکړئ؟

ځواب: لارښوونې پالیسي په حقیقت کې د پالیسي جوړولو اصول او بڼه دي. لارښوونې پالیسي تصمیم نیونکو ته شپږ معلومات ورکوي. کنټرول، ټولنیز جایزې ته په پام سره هغوی د پالیسي جوړولو له کلتور او د پالیسي ټاکلو نه پام وړ طریقې سره ښوای.

۵۵۱. تلویحي (صمني) پالیسي تشریح کړئ؟

ځواب: تلویحي پالیسي ه په شفهي او په لکني شکل شول لري؛ بلکې د کار د ترسره کولو د ډول او د امرنو د چنډ له لیدو څخه په دغسې پالیسيو پوهنډای شو

۵۵۲. میتود (روش) څه ته وايي، تعریف یې کړئ؟

ځواب: میتود یا روش د کاري کړنډ د یو پړاو د ترسره کولو لپاره له محکمې ټاکل سوي مسیر څخه عبارت دی

۵۵۳. ستونزه څه ته وايي، تعریف یې کړئ؟

ځواب: ستونزه د هغه څه چې باید پېښ شوي وای او د هغه څه ترمنځ چې پېښ شوي دي، له اختلاف څخه عبارت ده.

یا، د موجود او پام وړ وضعیت ترمنځ واټن ته سوره وايي.

۵۵۴. عامه پالیسي تعریف کړئ؟

ځواب: عامه پالیسي له هغو اصولو څخه عبارت ده، چې تصمیمونو ته لوری ورکوي، او د تصمیم نیونکو مراجعو د اقداماتو د تړاو او دوام سبب ګرځي.

۵۵۵. د پالیسي او طرز العمل ترمنځ توپیر تشریح کړئ؟

ځواب: پالیسي د هغو کسانو د فکر او عمل کني لارښوونکې ده، چې د سازمان په بره سطحه کې کار کوي و طرز العمل یو عملي لارښوونکي دی او په معمول ډول د هغو کسانو لپاره دی، چې په ټیټه سطحه کې کار کوي.

پالیسي د سازمان د موخو په پوره کولو کې مرسته کوي. طرز العمل دا څرګندوي، چې پالیسي څرنگه پلي کړو

پالیسي په معمول ډول جامع او طرز العملونه محدود او مشخص دي.

۵۵۶. د پالیسی په اسادو کې کوم عنوانونه لیکل کېږي؟

ځواب: د پالیسی په سند کې د پالیسی، سبق، د موخې بیان، د مسئولینو برخه، د وړتیا بیان او د تطبیق ساحه، د پالیسی د نافذېدو بڼه او موده و د اصطلاحاتو تعریفونه لیکل کېږي.

۵۵۷. د پالیسیو پر اجرا باندې کوم عوامل اغېز کوي؟

ځواب: د پالیسیو پر تطبیق باندې دوه عوامل اغېز کولای شي
 ۱. داخلي عوامل، (د مسایلو ماهیت او طبعیت په محتمفو طریقو د پالیسیو پر اجرا اغېز کوي).

۲. بهرني او محیطي عوامل، (په دې برخه کې ټولنیزې، اقتصادي، کلتوري، فني او سیاسي رښې د پالیسیو پر اجرا باندې اغېز کوي).

۵۵۸. د پالیسی د اجرا لوبغاړي کومو بنسټونو او افرادو نه ویل کېږي؟

- اداري بیروکراتان و کار ورکوونکي
- قانون جوړوونکي او پالیسي جوړوونکي
- قاضیان او قضایه قوه
- نفوذ لرونکي او د فشار ورسوونکي ډلې
- اشاع او مدني سټونه

۵۵۹. دولت د پالیسی په تطبیقولو کې له کومو اوزارو څخه ګټه اخلي؟

- له هغو معلوماتو څخه چې په لاس کې یې لري
- له قانوني قدرت څخه
- له مالي سرچینو څخه
- له هغو دارو څخه چې تر واک لاندې یې دي.

۵۶۰. د پالیسی د ارزونې په پروسه کې کومې پوستې مطرح کېږي؟

- ایا نوموړې پالیسي سمه طرحه شوې وه؟
- ایا د پالیسی موخې ترلاسه شوې؟
- ایا نوموړې پالیسی په موثر شکل پیلې شوه؟
- ایا هغه څه ترسره شول، چې تمه یې کېده؟

۵۶۱. یوه اغېزناک او کارنده پالیسي څرنگه جوړولای شو؟

- لومړۍ پالیسي په لیکنې او روساڼه شکل برابره او د تطبیقوونکو په واک کې ورکول کېږي.
- پالیسي باید د سازمان د موخو منعکس وکړي او د کار د ترسره کولو د روش ټاکنو کې وي

- پالیسي باید معطاف مدیره وي او د محیط او زمان له شرایطو سره سم باید تعیر وکړي
- کله که پالیسي په سکاره متفاوتې وي، په دص کې باید سره جوړې وي.

درېیمه برخه: اړیکې او مفاهمه

۵۶۲. اړیکه یا مفاهمه تعریف کړئ؟

ځواب: اړیکه یا مفاهمه د حبرو، چلند، لیکنی، اشارو او سو له لارې د افکارو، پیغامونو یا معلوماتو له تبادلې څخه عبارت ده.
په اړیکه د طرفینو ترمنځ د بېلابېلو لارو و وسایلو له مټ د معلوماتو، نظریو، پیغامونو، افکارو، لارښوونو، درک و احساساتو له انتقال یا تبدلې څخه عبارت ده.

۵۶۳. د ارتباطاتو د ډولونو یوازې نومونه واخلئ؟

ځواب: اړیکه په شپږو لاندینو ډولونو ډلبندي کېږي، چې دا دي:
فردې دخلي اړیکه، فردې خپلمنځي اړیکه، د کوچنی ډلې خپلمنځي اړیکه، سازمانې اړیکه کلتوري خپلمنځي اړیکه او جمعي اړیکې.

۵۶۴. سازمانې اړیکه تشریح کړئ؟

ځواب: سازمانې اړیکه په یو اداره (سازمان) کې د ټولو الگوگانو، شکو و سیستمونو ترمنځ د اړیکې له تامینولو څخه عبارت ده. سازمانې اړیکې د ډلې په گډو هڅو د یو ځانگړي ټولنیز نظام په محدوده کې د یو ټاکلي هدف د پیژندو او ورته د رسېدو په موخه رامنځته کېږي.

۵۶۵. د ارتباطاتو د مهمو عناصرو نومونه واخلئ؟

ځواب: د ارتباطاتو مهم عناصر دا دي: پیغام، د پیغام ستونزگی، د پیغام احسنونکی او د پیغام وسيله.

۵۶۶. سازمانې اړیکې څو ډوله دي، یوازې یې نومونه واخلئ؟

ځواب: اداري (سازمانې) اړیکې درې ډوله دي:
تسلیات، معلومات او ښوونې.

۵۶۷. د اړیکو د بنسټیزو روشنونو نومونه واخلئ؟

ځواب: په اړیکو کې درې بنسټیز روشنونه په لاندې ډول شتون لري:
رقابتي روش
نافعاله روش
جسورانه روش

۵۶۸. جسورانه روش (سبک) تشریح کړئ؟

ځواب: جسورانه سبک هغه سبک ته ویل کېږي، چې اړیکه یوویکی له فصاحت پرته پر ځان او نورو اعتماد کوي. په خپل اعتماد باندې د متکي وگړو دغه قشر د اعطاف بنديزه شخصیت لرونکي، خوش باوره او ټپک خویه، پرېکنده او اغېزناک دي، هیڅ یې مصفا، په واقعیت ولاړې او عادلانه دي او د ستورې د جلاله موندلو لپاره کوښښ کوي.

۵۶۹. فیډبک تعریف کړئ؟

ځواب: فیډبک له هغې عملی څخه عبارت دی، چې فرد ته دا فرصت ورکوي، ترڅو په خپل سلوک کې یې د تعریف، تمجید، اصلاح او د خپلې ځواکمنتیا نقطې لا پیاوړې کړي.

۵۷۰. د فیډبک پر وخت کوم مهم ټکي باید په پام کې ونیسو؟

ځواب: داسې کلیمې لکه: رڼا، به، نظر، ره، فکر، کوم او نورې داسې کلیمې چې د مخاطب احساسات او معنوي نظر زموږ د حېرو نه وړاندې راوبه پاروي مثبت گر، مو، نه منفي گر.

سمدسي ځواب ورکړو عصبيت سره څه د اړیکې بهر ته زیان اړوي.

دوه اړخیز فیډبک ورکړو (له نړۍ مخه ښکته او له سخته مخه بره)

۵۷۱. شخصیت څه نه وايي، تعریف یې کړئ؟

ځواب: شخصیت د یو انسان له ټولو ځانگړنو، عادتونو، سلوک، طرز فکر، د پوهې سطحې او نورو ذاتي او معنوي صفتونو څخه عبارت دی.

۵۷۲. هغه ساحې چې د انسان د شخصیت د پېژندنې لپاره شتون لري، ولیکئ؟

ځواب: د اړیکو د مدیریت له پلوه د انسان د شخصیت د پېژندنې لپاره څلور ساحې (درېځي) په لاندې ډول شتون لري.

څرگنده ساحه، پټه ساحه، تیاره ساحه او پنده ساحه. (د حورف لقب په وینا)

۵۷۳. د اغېزناکو اړیکو ځانگړتیاوې ولیکئ؟

ځواب: اغېزناکې اړیکې د افهام او تفهیم په لټه کې دي.

اغېزناکې اړیکې تهدید، مېړه نه دي.

اغېزناکې اړیکې مشخص هدف لري.

اغېزناکې اړیکې پر وخت او پر ځای دي.

اغېزناکې اړیکې بې پلار شوې دي.

اغېزناکې اړیکې له مناسبو رسنیو څخه د پیغام د لېږد لپاره گټه اخلي.

۵۷۴. عامه اړیکې تعریف کړئ؟
 ځواب. عامه اړیکې د سازمان او د هغه د مام وې گروپ ترمنځ د اړیکې رامېخه کولو له عم او
 ډېر څخه عبارت دي، چې د سازمان د اړیکو په موخه اړیکې گڼل کېږي.
۵۷۵. د فشار گروپ په اړیکو کې څه مفهوم افاده کوي؟
 ځواب د فشار گروپ له هغو گروپونو څخه عبارت دی، چې په دولت، حقوقي بالیسو او د
 خلکو په نظرونو باندې د نفوذ کوسس کوي.
۵۷۶. اړیکه په څو ډوله ده، توضیح یې کړئ؟
 ځواب اړیکه په دوه ډوله ده. چې له شفاهي (مستقیمې) اړیکې او ناشفاهي (نامستقیمې) اړیکې
 څخه عبارت ده.
۵۷۷. مستقیمه او نامستقیمه اړیکه تعریف کړئ؟
 ځواب: مستقیمې اړیکې له هغو مخامخ خبرو څخه عبارت دي، چې د بېلابېلو چیلونو لکه د
 تبلیغ، د جمعې اړیکې د وسیو او نورو له لارې ترسره کېږي.
 نامستقیمه اړیکه له هغو اړیکو څخه عبارت ده چې مکتوبونه، اخبارونه، محلي، علامې،
 اشارې، سې او نور پکې شاملېږي.
۵۷۸. د مستقیمو اړیکو مشخصات په څه ډول دي؟
 ځواب: د مستقیمو اړیکو مشخصاتو کې د خبرو سبک، د خبرو کیفیت، د خبرو پورول، د خبرو په
 ترڅ کې دمی، د خبرو چټکوالی او بې معنا جملې شاملېږي.
۵۷۹. د مستقیمو اړیکو نیمگړتیاوې او عیبونه شرحه کړئ؟
 ځواب په مستقیمو اړیکو کې هېڅ ډول اساد و مد رک نه پاتې کېږي
 د جرفیایي واټن د شتون په صورت کې د شفاهي اړیکې د غېږناک ډېر شون
 د پیغام اخیستونکي د پیغام د هدف پر ځی شاید هغه د چل برداشت نه مخې تفسیر کړي
 د خبرو نوعیت د پیغام حسونکي نه شاد بل برداشت ورکړي
 مستقیمه اړیکه نورو کسانو ته انتقال سره شاید د تحریف سکار وگرځي.
۵۸۰. مستقیمه اړیکه د کوم ډول گټو لرونکې ده؟
 ځواب شفاهي اړیکه ساده او مستقیمه ده. په لږ وخت کې کم لگښت سره ترسره کېږي. له
 خنډونو او کاغذپېژنې څخه محیوی کوي
 د یو بل د احساس د درک له لارې په سازمان کې محبت رامېخته کېږي
 هر ډول ناسم پوهوی او ناسم برداشت له مخه ځي.

۵۸۱. د پیغام اخیستونکي (اورېدونکي) نېرونيې اجمالي وليکئ؟

ځواب: اورېدونکي کله کله لاندنۍ تېرونيې کوي

موصوع ته بشپړه پاملرنه نه لري.

د غور سولو پرځای د خبرو د فرصت په نښه دی

د پیغام په معنی د پوهېدو پرځای بڼه کوي.

۵۸۲. د پیغام استوونکي (خبره کوونکي) ځینې بېرونيې وليکئ؟

ځواب: له خبرو مخکې د فکر تمرکز ستون

په پوره روسانه ډول د مقصود نه بیان

د اورېدونکي د ذهن ګډوډول او په یوې حمله کې د څو هدفونو ځپول

د ورېدونکي د طرف او جذب په پام کې نه نیول

۵۸۳. اړیکه، کله له ډېر اغېزناکوالي څخه پرځمېدای شي؟

ځواب: په عام ډول اړیکه هغه مهال اغېزناکه ده، چې د پیغام لېږلو په وخت کې اخیستونکي هغه

له ټولو اړخونو (د هدف له اړخه، د ځان سودلو له اړخه، د تقاضا له اړخه او د اړیکو له اړخه)

درک کړي او هغه هعسی تفسیر کړي، څرنگه چې د استوونکي موخه ده

۵۸۴. د اداري (سازماني) اړیکو بهیر توضیح کړئ؟

ځواب: عمودي اړیکه، افقي اړیکه او رېښه اړیکه

عمودي اړیکه: د اداري د امر له خوا مامور ته او د مامور له خوا امر ته

افقي اړیکه: د یوې ډلې د غړو، د یوې ډلې او بلې ډلې او د مختلفو ادارو د غړو ترمنځ

رېښه اړیکه: د یو سازمان د غړو ترمنځ رامنځته کېږي، چې د مستقیمې راپور-ورکونې اړیکه نه

لري.

۵۸۵. د فعالې غور-نیونې مختلف روشونه وليکئ؟

ځواب: دقیقه غور-نیونه، مقاس لوری خپل لوري ته زموږ فکري تمرکز درک کوي.

توصیفی غور-نیونه: د دې لپاره ده، چې مقابل لوري د پیغام ټول اړخونه په خپل شکل

درک کړي دي او مشتو حرکتونو او عبارتونو سره تشویقيږي

فعاله غور-نیونه: اخیستونکي د ورنه مقصد لپاره داسې بوښتنې کوي، چې پیغام بېرته بید او

په عملي ډول مفهوم او محتو رروي

۵۸۶. د فعالې غور-نیونې بارز ټکي په ګوته کړئ؟

ځواب: ۱. د ډوډو بوستو کول، ۲. تعبیرول (تفسیرول)، ۳. توضیحات ورکول (د نظر

اظهارول)، ۴. د خبره کوونکي ضړو په درلودل کول، ۵. خلاصه کول.

۵۸۷. د اړیکو خنډونه څو ډوله دي، توضیح یې کړئ؟
 ځواب هر هغه عامل چې په اړیکه کې د اړیکې پرېکولو او احتلال سبب وگرځي، ارتباطي خنډونه پس کېږي.

د اړیکو دوه ډوله خنډونه (د، حلي او بیروني) په لاندې ډول شتون لري
 بیروني خنډونه د څپو د دحالت، د وایرس د خپرېدو او له کبله د اړیکې پرې کېدل
 داخلي خنډونه: احساسات، عواطف، ناسم پوهووی، د گټو ټکر او .

۵۸۸. پیغام تعریف کړئ؟
 ځواب پیغام، د پیغام استوونکي د ذهني مفهوم له څرگند شوی شکل څخه عبارت دی.

۵۸۹. د پیغام وسیله څه ته وایي؟
 ځواب: د استوونکي، و اخیستونکي ترمنځ د پیغام د لېږد له عملیې څخه عبارت ده. یا په بل ډول، د پیغام د لېږد په موخه د استوونکي و اخیستونکي ترمنځ ارتباطي عملیه ده.

۵۹۰. د پیغام د مختلفو اړخونو یوازې نومونه واخلئ؟
 ځواب: د هدف اړخ، د تفاضا اړخ، د اړیکو اړخ او د ځان سودلو اړخ

۵۹۱. د ځان ښودلو د اړخ په اړه معلومات ورکړئ؟
 ځواب. یو پیغام به یوازې د حقایقو په اړه معنوم لري، ښکې په خپله د استوونکي په اړه هم معلومات ورکوي. ځان ښودل مقابل لوري ته د خپل ځان له څرگندولو عبارت دی

۵۹۲. په اداره کې د اړیکو اهمیت ولیکئ؟
 ځواب: په سازمان کې اړیکې په بدن کې د ویسې د بهیر په خبر اهمیت لري. زیاتره مدیران خپل ډېر وخت د اړیکو په پینځولو کې نږوي همدارنگه د سکازه و پټې رهبرۍ او تصمیم نیونې قدرت د اړیکو نه پروسې سره مستقیم تړاو لري

۵۹۳. په اداره کې سالمو اړیکو ته ولې اړتیا لرو؟
 ځواب. اړیکه هغه پروسه ده، چې د پلان جوړولو، تنظیم، ګومارنې، رهبرۍ او کنټرول دندې د هغې په مټ ترسره کېږي. له دې محې سالمې او غېزناکې اړیکې د دغو دندو محې ته پرتې سوږې له منځه وړي، یا یې لوړترلره کموي

۵۹۴. په اداره کې د اړیکو مهم رول ولیکئ؟
 ○ اړیکې د ادارې د غړو او کارمندانو چلند مهارولای شي
 ○ اړیکې د کارونو د ترسره کولو د طریقي د روښانولو له لارې په کار او احرااتو کې سه والی راولي

- د سازمان او ډلې د ډېریو کارمندانو او غړو لپاره ډېره مهمه سرچینه ټولیزه ږیکه ده
- ږیکې کارمندانو ته د نورو معلوماتو په چمتو کولو کې بستیر رول لري

۵۹۵. د شفاهي اړیکو طرز ولیکئ؟

- د خبرو او گډو طرز
- د غږ کیفیت او ساه اخیستل
- د غږ نینوالی او لوړوالی
- د خبرو په ترڅ کې د مې
- د خبرو چټکوالی
- بې معنا حملې

۵۹۶. د ناشفاهي اړیکو طرز روښانه کړئ؟

- بدني اشارې او حرکتونه
- سیه او خبره
- درېدل، د درېدو طرز، قدم وهل
- د سترگو ږیکه
- صاهري بیه
- د مقابل لوري وایس

۵۹۷. د شفاهي اړیکو عیبونه ولیکئ؟

- کومه ساقه بې نه پاتې کېږي
- به حریان کې یې ادري سلسله مراتب حذفېږي.
- اخیستونکي، د خپل برداشت له مخې پیغام تفسیروي.
- د خبرو طریقه، د غږ د نینوالی او لوړوالی کچه بېلابېلې معناگانې وړاندې کوي.

۵۹۸. د شفاهي اړیکې د گټو په اړه معلومات ورکړئ؟

- ساده او مستقیم
- له خنډ او کاغذبازی څخه مخنیوی
- د تصمیمیت د رامنځته کېدو سبب گرځي.
- ناسم پوهاوی نه رامنځته کېږي.

۵۹۹. د لیکني اړیکو گټې ولیکئ؟

- د اړیکې حریان شپړي.

• د راتلونکو مراجعاتو لپاره سوابق جوړوي

• د ناسم پوهاوي مکان له منځه وړي

۶۰۰. لیکنی اړیکې د کوم ډول عیبونو لرونکې دي؟

- ډېر وخت نيسي
- حیصونکی او اسوونکی په حل مخ کې ډېر واټن لري و د ناسم پوهاوي امکان شتون لري
- لیکلي مطالب پر وخت له رسېدو محکې گوندې افشا شي او د موضوع اهمیت له منځه لاړ شي

خلورمه برخه: رهبري (Leading)

۶۰۱. د رهبري استعداد فطري دی، که اکتسابي؟

ځواب: د ډاکټر علي شریعي په ویا ((د یو رهبر ۹۵ سده استعداد فطري او ۵٪ داسې دی او پانې پیڅه سله له محیط څخه ترلاسه کوي))
کوم کسان چې د رهبري استعداد لري، که سواد هم ونه لري، بیا هم د یو قوم یا حیل محیط او چاپریال رهبري ته رسېږي

۶۰۲. آیا له یو رښتیني رهبر څخه اطاعت الزامي دی؟

ځواب: الله تعالی د ساء سورت په (۵۹) ایت کې داسې فرمایي: ((ای هغو کسانو چې ایمان مو راوړی دی! د الله اطاعت وکړئ، د الله د پیغمبر و د اولوالامر اطاعت وکړئ)).

۶۰۳. د اسلام له نظره د یو رهبر ځانگړتیاوې ولیکئ؟

ځواب: په گڼو فرسي ایتونو کې د یو رهبر ځانگړې داسې بیان سوې دي
عم او بصیرت، عدالت، امانت سانه، تقوا، او وړتیا، مسؤلیت مل، نېک اخلاق، میه او محبت، پر حه سیه و الگو یا نمونه والی.

۶۰۴. د عدالت په تحقق کې یو رهبر ته څرنگه امر شوی دی؟

ځواب: قرآني مړ دی ((ای دودده! موږ ته په ځمکه کې حلیقه (حیل استاری) وگرځولې، مو د خلکو ترمنځ په حقه (عدالت) فضاوت وکړه او د عس له غوړتې څخه پیروي مه کوه ...)) (ص ۲۶)

۶۰۵. یو رښتیني رهبر ته په امانت ساتنې څرنگه ټینگار شوی دی؟

ځواب: فرسي امر دی ((الله تعالی تاسو ته امر کوي، چې امانت د هغه حاویدانو ته ورسوئ او کله چې په خلکو کې فضاوت کوئ، د عدالت له مخې فضاوت وکړئ)). (ساء ۵۸)

۶۰۶. د یو رهبر لپاره د سینې پراخي څه مفهوم افاده کوي؟

ځواب: د سینې پراخي د پراخ فکري و روحی ظرفیت او استعداد د لرلو په معنا ده. چې د یو رهبر او رعیت ترمنځ د بېلتون کرسه او ځانگړنه ده.

کله چې موسیٰ فرعون ته ورغی، د (بني اسرائيل) قوم د رهبر په توگه د موسیٰ د گومارنې په خاطر لومړنی الهي ډالی د سینې پراخي وه موسیٰ وویل: ((ې پروردگاره! رما سیه پراخه کړه او کار رته سانه کړه))

۶۰۷. د اسلام په لومړیو کې خلیفه او رهبر څرنگه ټاکل او گومارل کېده؟

ځواب: د چارو د پرمخوړلو په موخه د مسلمانانو له منځه غوره کسان ټاکل کېدل او د دندو حدود یې په بازار و د گڼې گوښې ځایونو کې د گومارل شوو مامورینو له خوا خلکو ته لوستل کدل ولناو نه د خلیفه د فرمان یوه نمونه ((حبر اوسئ چې تسو مې امیرن او سختگیره مقرر کړي نه یئ؛ بلکه د لاروونې د امام په توگه مې مقرر کړي یئ، ترڅو خلک ساسو بیروي وکړي تاسو باید د خلکو حق ورکړئ و هغوی باید دومره په عذاب نه کړئ، چې د دلت احساس وکوي او پېڅیه یې مه ستایئ، چې په مغالطه کې اخته کېږي، چېلی درواري د انصاف عوستوبکو پرمخ مه بندوئ...))

۶۰۸. د رهبرۍ د سبک په ټاکنه کې کوم عوامل اغېزناک دي؟

ځواب: د یو مدیر د رهبرۍ د سبک د ټاکنې لپاره لاندیني څلور عوامل شتون لري

۱. د مدیرانو توانایی او مشخصات

۲. د مامورینو توانایی او مشخصات

۳. عمومي شرایط او حالات

۴. د سرامي سیستم عوامل

۶۰۹. رهبري تعريف کړئ؟

ځواب رهبري يا (Leading) د وگړو پر ډله ايزو فعالیتونو باندې له اغېزمنې پروسې څخه عبارت ده، چې په ټاکنې وضعیت کې د موخو د تحقق لپاره هلې ځلې کوي په رهبرۍ کې په پورو باندې د نفوذ لرل، هغسې چې هغوی د موخو د تحقق په لور روان کړي، د ډېر اهمیت وړ دی یا رهبري، د یو سازمان د غړو نه چلند باندې د مدیرانو او اداري پرسونل د نفوذ په موخه د سرامي تگلارې په قلمرو کې د فردي توان او قدرت له تبار څخه عبارت ده

۶۱۰. هغه حدیث بیان کړئ، چې د اسلام ستر پیغمبر (ص) د رهبرۍ په اړه ویلي دي؟

ځواب پعمسر اکرم (ص) د رهبرۍ د اهمیت او مسؤلیت په اړه داسې فرمایي: ((په تاسو کې هر یو راغي و شپون، او په تاسو کې هر یو د خپل رعیت او لاس لاندو مسؤل یئ))

۶۱۱. رهبري د مشهورو ژبو د اصطلاح او د ډاډول له مخې بيان کړئ؟

ځواب. د رهبر و رهبري اصطلاح په مختلفو قاموسونو و ژبو کې په حلا ښکل کارول کېږي په انگلیسي ژبه کې ورته (Leader) او (Leadership)، په فرانسوي ژبه کې ورته مدیر او مدیریت او کله کله مړ و امریت ویي په فارسي ژبه کې گڼ اصطلاحات ورته کارول کېږي، چې له رهبر او رهبري، مدیر او مدیریت، رئیس او ریاست، مسؤل او مسؤولت و داسې نورو څخه عبارت دي.

۶۱۲. د مدیریت او رهبري ترمنځ توپیر واضح کړئ؟

ځواب. که څه هم دغه دوه اصطلاحات سره نږدې، ښکته لري، خو په معمول ډول مدیریت د چارو د تنظیم په مفهوم، رهبري د وگړو د تنظیم په مفهوم کارول کېږي رهبري د اداري جوړښت له سلسله مراتبو بهر هم کډای شي وي، مگر مدیریت په معمول ډول د اداره دننه مطرح کېږي

۶۱۳. د رهبر او مدیر ترمنځ توپیر واضح کړئ؟

ځواب د یو رهبر روڼ:

- لارښوونه کول
- د خوځښت رامنځته کول
- د نظریې لړلید ورکول
- تصمیم نیونه
- د سونډو حل
- انگیزه ورکول او ملاتړ
- د وگړو تنظیمول او اداره کول
- د ځان تصمیمول
- د گروپونو تنظیمول

د یو مدیر روڼ،

- د چارو لکه د اسنادو او مدارکو، شمېرو او ارقامو، سرچینو او نورو تنظیمول
- ملان جوړونه، و بودیجه پاکه
- په کار د وگړو گومارل
- تنظیمول همغږي او د صلاحیت سپارل
- پرمختگ او پراختیا
- په چارو او د ستونزو په حل باندې تمرکز
- کټرولول، خبر ورکول و راپور ورکونه

۶۱۴. د رهبري څو طريقې شتون لري، نومونه يې واخلئ؟

ځواب. د رهبري لاندیني څلور صریقي شتون لري

- د امرانه رهبري طريقه
- د پلارولي رهبري طريقه
- د مشارکتي رهبري طريقه
- د ارادې رهبري طريقه

۶۱۵. د رهبري مهمې دندې د چا له خوا او په څو پړاوونو لومړيتوب بندي شوې دي؟
ځواب. د رهبري مهمې دندې د امريکا د پيڅم ولسمشر (ارن هاور) له خوا لومړيتوب بندي شوې دي

- الف دندې: هغه کارونه چې مهم او عاجل دي
- ب دندې: هغه کارونه چې مهم دي، مگر لا پېرني نه دي
- ح دندې: هغه کارونه چې مهم نه دي، خو پېرني دي
- د دندې: هغه کارونه چې نه مهم دي او نه پېرني (سخايه)

۶۱۶. کومه دنده چاته د صلاحيت په توگه ورسپارل کېدای نه شي؟
ځواب. د اړتيا په وخت او پېړيو حالتونو کې ټول صلاحيتونه او مسؤليتونه کارمندانو ته سپارل کېدای شي، نو دې کنټرول چې د رهبري مذهب دی، نه سپارل کېږي

۶۱۷. د صلاحيت د سپارلو گټې وليکئ؟

- د رهبرانو ارزښتناکه وخت سمبول
- د کارمندانو د ظرفيت ارتق
- له ځانگړو سرچينو او مهارتونو څخه اغېزناکه گټه اخيستل
- په ستراتيژيکو مسيرونو ناندې د کارمندانو تمرکز
- کارمندانو ته د مالکيت احساس ورکول
- د انگېزې راپيد کول

۶۱۸. رهبر څوک دی؟

ځواب. رهبر هغه څوک دی، چې نظريې ته گوري او هغې ته د رسېدو لپاره لازم کارونه ترسره کوي او د تعيراتو په راوستلو کې له نورو سره ملگرتيا کوي

۶۱۹. د يو رهبر د قدرت سرچينې وليکئ؟

- قانوني قدرت او صلاحيت
- تخصصي قدرت او ظرفيت

- د الگو والي قدرت
- د بدلې وړکولو قدرت
- د تسيه قدرت

۶۲۰. په رهبرۍ کې څلور C معا کړئ؟

- عهد Commitment
- همکاري Cooperation
- همعري Coordination
- پیکې Communication

۶۲۱. د یو رېسټینې رهبر کاري ځانگړنې ولیکنئ؟

ځواب کوم کارونه چی په خپله ترسره کوي، له نورو یې هم غوسه کولای شی، چې ترسره یې کړي. له هرې وسیلې څخه چې گټه اخلي، همپشه له خپلو کارکوونکو سره په اړیکه کې اوسی کوسس وکړي. داسی مبت او مناسب چاپیریال رامنځته کړي، چې له سختیو خلی وې. خپله وهداري، دنده پېژندنه و ملاتړ خپو کارمندانو ته وروسپي

۶۲۲. د تکړه رهبرانو څلور ځانگړتیاوې شرحه کړئ؟

۱. اغېزناک او گټور تصمیمونه پسي، کارکوونکو ته انگېره ورکوي او د هغوی ملاتړ کوي.
۲. داخلي او بهرنيو مرجهو او مشریانو او د هغوی اړتیاوو ته ځانگړې پاملرنه لري
۳. د لاس لاندې کسانو د کنټرولولو پرځای، هغوی ته د غېرناکو کاروو توانمندي ورسپي.
۴. د شته وضعې د ساتی پرځای د وضعيت پر سه والي ټیگار کوي او نوستونه رامنځته کوي

۶۲۳. په معاصر مدیریت کې د یو رهبر څلور ځانگړتیاوې ولیکنئ؟

- د سیستمونو په چوکاټ کې د فکر توانايي و د سیستم د لاروونې او رهبرۍ په صریقي پوهېدل
- د کار د مختلفو اړخونو د درک توانايي، پلان جوړونه او د ستورو او مشکلاتو د حل توانمندی
- د وگړو درک کول او د دې درک کول چې ولې هغوی دعسې چلند کوي.
- د سیستمونو ترمنځ د متقابل تړاو و تعامل درک کول، تنوع، زده کړه و اساسي سلوک، په نورو باندې د هر یو په غېر پوهېدل

۶۲۴. تاسو د یو رهبر په توگه، په اداره کې کوم کارونه باید ترسره نه کړئ؟

- کوم کارونه چی په خپله نه ترسره کوي، له نورو یې هم باید ترسره کول نه غواړي.

- (دا مه هروئ، اعتماد يوه دوه اړخيزه پروسه ده، چې وخت او کوشش ته 'پټيا لري، ترڅو رامېخته شي.
- طرف مه گرځي
 - د خپلو کارمندانو د خبرو حاله مه گرځي.
 - په دې اړه بايد بې حشره نه اوسئ، چې ساسو کارکوونکي کوم کارونه ترسره کوي.

۶۲۵. د پلارولي رهبرۍ محدوديتونه وليکئ؟

- که چېرې د رهبر او لاس لاندې کسانو ترمنځ متقابل اعتماد موجود نه وي، د رهبرۍ دغه سېک نامناسب دی.
- په بېړنيو وختونو کې که رهبر له سخت جلد څخه کار واخلي، شايد د لاس لاندې کسانو له مقاومت سره مخ شي
- د اداري مسايلو نه تړو د رهبر نام تر ډېره پورې به شخصي مسايلو کې دحيل دی
- امکان لري، د رهبر له سه و نېک جلد څخه ناوړه گټه وحيستل شي.

۶۲۶. د ازادې رهبرۍ د سېک گټې تشرېح کړئ؟

- د رهبرۍ په دغه سېک کې لاس لاندې کسان کولای شي، چې په ازاد او دوامدار شکل له خپلو استعدادونو څخه گټه واخلي.
- له دندې سره د ډاډ عالي احساس موجود دی
- د ازادې رهبرۍ په سېک کې د لاس لاندې کسانو له نوښتي او تجربو څخه پوره کار احيستل کېږي
- لاس لاندې کسان دا فرصت لري، ترڅو د خپلو فعاليتونو په ترسره کولو کې د خپل استعداد اعظمي حد سکاره کړي.

۶۲۷. د صلاحيت سپارلو خنډونه کوم دي، شرحه يې کړئ؟

- د غرور و ډېر پوهېدو احساس
- په لاس لاندې کسانو باندې اعتماد نه لرل.
- د مقام د له لاسه تلو وېره
- ساسي ملاحظې او داسې نور
- د صلاحيت پر تمرکز باندې باور.

۶۲۸. د صلاحيت سپارل تعريف کړئ؟

ځواب: د ځانگړو دندو د ترسره کولو بيازه له ماهور څخه لاس لاندې به د رسمي واکونو او مسؤليتونو د يوې برخې نه انتقال څخه عبارت دی، يعي مدير د خپلو واکونو يوه برخه کارمند ته ورسپاري

۶۲۹. د مشارکتی رهبري درې ګڼې وليکي؟

- عمودي، افقي او ربه اړيکې شتون لري و د تصميم نيونې قدرت په پراخ شکل په ټوله اداره کې چلېږي.
- د کنټرول په پروسه کې د ادارې ټولې سطحې ګډون لري
- په دغه سبک کې رهبر د خپلو لاس لاندې کسانو د پوهې او زده کړې او همدارنګه د ټولنيزو او حقوقي درسونو د ارتقا پلوی دی

۶۳۰. یو نوی ټاکل شوی رهبر کوم مهم ټکي باید په پام کې ونيسي؟

- ۱ د کار له چاپېريال او محيط سره بلدتيا پيدا کړي ۲ د ادارې د قوت او کمزورۍ استحېوه معلوم کړي ۳ د کار له بېر څخه محکمې افراد وپېژني ۴ د افرادو ځانګړتياوې درک کړي ۵ د خپلې رهبرۍ و مدبريت سک د کارکوونکو له اخلاقو او شخصيت سره جوړ رولي ۶ زيان اړونکي شاحصونه معلوم کړي ۷ لاس لاندې کسانو ته د هغوی د وس او توان په کچه کار وروسپاري ۸ هره څانګه دی د ځانګړو کسانو په واسطه بررسي کړي ۹ جزيانو ته دې دقت وکړي ۱۰ فردي رسپولي او صفري دې وساتي.

پينځمه برخه: پلان جوړونه

۶۳۱. پلان جوړونه تعريف کړئ او مميزات يې تشرېح کړئ؟

ځواب: پلان جوړونه د يوې ادارې د چارو د تېر بهير له تنظيمولو څخه عبارت ده، چې د وخت او ځای، برسول، سرچينو، تخنيک، فرضيو او نورو چارو ټاکل پکې رځي

۶۳۲. په پلان جوړونه کې کوم علمي روشونه په پام کې نيول کېږي؟

ځواب: په پلان جوړونه کې تل له تېرو تجربو، اوسيو مشاهدو، فرضي اټکلونو او له ډېر عوره ذهني ځواک څخه ګټه اخيست کېږي

پلان جوړونه د تحزيې، د معلوماتو د تحليل او د هغو په ډه د تفکر عوستونکې ده. د هوا او چاپېريالي فکتورونو لار و د هغې بدلېدونکي حالتونه هم په ډاګه کېږي

۶۳۳. پلان جوړونه په علمي شکل تعريف کړئ؟

ځواب: پلان جوړونه د مهالوېش له مخې د هدفونو، و فعاليتونو نه ټاکنو، د فعاليتونو له اړولو او غوره کولو او په پای کې د فعاليتونو د لګښتونو د شرحې له ترتيبولو څخه عبارت ده

يا پلان جوړونه د هدفونو د تشخيص او تعريف، د فعاليتونو د ترسره کولو له مهالوېش سره د هغو د ټاکلو، د مطلوب وضعيت او د هدفونو د ترلاسه کولو په موخه د وسايلو د برابرولو، د لګښتونو د کره ارزونې او د دندو د شرحې د ترتيبولو له پروسې څخه عبارت ده

۶۳۴. پلان جوړونه تعریف کړئ؟

- خوب د پلان جوړوونې لپاره پینځه ډوله تعریفونه وړاندې کېږي چې هر یو محصولای شو:
۱. پلان جوړونه د مهالوېش له مخې د هدفونو او فعالیتونو له ټاکلو، د فعالیتونو له ارزولو او غوره کولو او د فعالیتونو د لگښتونو د شرحې له ترتیبولو څخه عبارت ده.
 ۲. پلان جوړونه د اټکل شوې الگو له مخې د یو وضعیت یا یوې موضوع د بدلون لپاره د فعالیتونو له طراحی څخه عبارت ده.
 ۳. پلان جوړونه د هدف له ټاکلو، ترلاسه کولو او یا د هغو د ترلاسه کولو د لارې له اټکل څخه عبارت ده.
 ۴. پلان جوړونه په دې ډول په تصمیم سوي څخه عبارت ده، چې کوم کارونه باید ترسره شي.
 ۵. پلان جوړونه د پم وړ وضعیت له پېژندلو، د هغو لارو او وسایلو له موندنې او اټکل کولو څخه عبارت ده، چې هغه ته رسېدل مهالګري.

۶۳۵. له پلان جوړوونې څخه موخه څه ده، په تفصیل سره یې تشریح کړئ؟

- په ټوله کې د پلان جوړوونې موخه دا ده
- د فعالیتونو د تنظیمولو له لارې هدف ته د رسېدو د امکان زیاتوالی.
- د فعالیتونو په ترسره کولو کې د سمه له لارې د اقتصادي سرچینو زیاتوالی.
- مقصدونو او هدفونو ته د رسېدو په لار تمرکز او نه مسیر څخه له اوسېدو ځانستنه
- د کنټرول لپاره د اوارو راترو

۶۳۶. څو ډوله پلان جوړونه پېژنئ، نومونه یې واخلئ؟

ځواب. درې ډوله پلان جوړونه په لاندې ډول معمول ده.

۱. ستراتیژیکه پلان جوړونه
۲. عملیاتي (اخراجي) پلان جوړونه
۳. تخصصي پلان جوړونه

۶۳۷. ستراتیژیکه پلان جوړونه څرنگه برابرېږي، مهم پړاوونه یې ولیکئ؟

- ځواب. ستراتیژیکه پلان جوړونه د دورفکري له مخې او د مضمې پروسې په ترڅ کې رامنځته کېږي. دغه پروسه لاندیني پړاوونه رانغاړي:
- الف. د دندو ټاکل، وړدمهاله هدفونه و د دې رسالت.
 - ب. د لږدمهاله کمي او کيفي هدفونو په چوکاټ کې د وړدمهاله هدفونو معيکيک او بحريه
 - ح. د کړنلارو تيارو او تنظیمول او د کلي سلیسو غوره کول
 - د. د عملیاتي (اخراجي) پلانونو جوړول و تنظیمول

۶۳۸. د عملياني يا اجرايوي پلان جوړونې په اړه معلومات ورکړئ؟

- الف: د لنډمهاله پلانونو جوړول (د بودیجې او مهالوېش تنظیمون)
 ب: د کارونه د ارزونې د کمې او کیفې معیرونو ټاکل او د کارونو د سرسره کېدو د لگښتونو مطالعه
 ج: د پلانونو ارزونه و د کارونو د احصایې مواردو ټاکل.
 د: په پلانونو کې بیا کتنه.

۶۳۹. د پلان جوړونې مهم پړاوونه تشریح کړئ؟

- د شته غوښتنو (فرصتونو او محدودیتونو) پېژندنه
- د لنډمهاله موخو ټاکل
- د اړینو فعالیتونو په اړه د پوره معیومانو ترلاسه کول
- د معلوماتو ډلبندي و تحلیل
- د رتلونکې وضعیت د ټولګل له مخې د فرضیو وړاندې کول
- د بدیلونو او بدیلو پلانونو لټول
- د ډول ډول بدیلونو ارزونه
- د مناسب بدیل ټاکل
- د فرعي او حمایتي پلانونو جوړول
- د فعالیتونو د تسلسل او د مهالوېش د جدول تنظیمول.

۶۴۰. پلان تعریف کړئ او د مهال له پلوه د هغه ډولونه ولیکئ؟

ځواب: پلان په مضم او سیستماتیک شکل هدف ته د رسېدو لپاره له محکمې اټکل شوي صرحي څخه عبارت دی. د مهال له پلوه په درې برخو وېشل کېږي، چې دا دي اوږدمهاله پلانونه، مخ مهاله پلانونه او لنډمهاله پلانونه.

۶۴۱. د مالي پلان جوړونې او د بودیجې د تنظیم په اړه معلومات ورکړئ؟

ځواب: مالي پلان جوړونه د ادارې د موخو د ترلاسه کولو لپاره د لگښتونو او عایداتو راورو، او د مالي سرچینو ټاکلو سره، همدارنګه د مالي سرچینو د لګولو د طریقې پلانونو سره پلاېږي.

۶۴۲. په پلان جوړونه کې کوم فکتورونه له مخکې اټکل کېږي؟

- ځواب: په پلان جوړونه کې لاندیني اړتیاوې فهرست کېږي.
- د هغې د هرې برخې په اړه پوره معلومات راټولېږي.
 - راټول شوي معلومات له همکار ټیم سره تحلیل و تعزیه کېږي
 - مالي سرچینه په پام کې نیول کېږي
 - زمني محدودیتونه پکې کېږي
 - فرضي، خطرونه او بدلېدونکي حالتونه په پام کې نیول کېږي.

د مختفو کاري رځو په پام کې نيولو سره پام وړ تشکيل او کسانو ته په پلان کې ځای ورکول کېږي.

هدفونه او مقصدونه جوته و ټاکل کېږي

۶۴۳. د پلان مهم ټکي ووايست؟

ځواب: د پلان مهم ټکي دا دي:

الف: مالي سرچينې

ب: بشري سرچينې

ج: فزيکي سرچينې

د. هدفونه

ه. ټاکلي وختونه (پيل او پای)

و. پرمخ وړونکي او راسور ورکونکي

۶۴۴. کاري پلان څو برخې لري، ووايست؟

○ عنوان (موضوع)

○ کاري هدفونه

○ د ترسره کېدو وړ دندې

○ د ترسره کېدو بېته

○ ترسره کوونکي يا ترسره کوونکي

○ نقرسي لگسونه

○ ترلاسه شوې پايلې

○ د وړېدې کوونکي کس لاسليک

○ د منظورونکي کس لاسليک

۶۴۵. يو فعاليت څرنگه پلان کړو؟

ځواب: د فعاليتونو صرحه تيارېږي

وړ و په کار پوه کسان گومارل کېږي.

فعاليتونه رهبري کېږي

فعاليتونه کنترول او ارزول کېږي.

۶۴۶. په يوې اداره کې د بشري سرچينو تشکيل څرنگه پلانېږي؟

ځواب: د ادارې د اړتيا وړ کسانو شمېر د مهارت او رشتوي تخصص له مخې، د ادارې له اړتيا

سره سم، تشخيص او ټاکل کېږي، د هغوی د شاملېدو، وتو، ترقيع، تاديېب، زده کړې و تفاعد

کړنلارې له مخکې د ادارې د مالي سرچينو و اړتياوو مطابق صرحه او پلانېږي.

۶۴۷. په پلان جوړونه کې کوم روښونه په پام کې نیول کېږي؟

- له بهره داخل ته او نه داخله بهر ته پلان جوړونه
- له سخته مخ یورته او له بره مخ سخته پلان جوړونه
- د هدف او مقصد نه مخې پلان جوړونه
- د استسا (فرضیو) له مخې پلان جوړونه
- د بېرېو حالتونو پلان جوړونه
- اقتصادي پلان جوړونه (د ادارې او مدیریت بنسټونه، مخ ۲۰۹)

۶۴۸. له بهره داخل ته پلان جوړونه په اجمالي ډول تشرېح کړئ؟

ځواب: له بهره داخل ته پلان جوړونه کې، لومړۍ بهرۍ چاپېریال او ماحول دقیق خپرل کېږي او تحلیلېږي او له فرصتو څخه د گټې، خستو او د رښتنو ستونزو د کمولو لپاره پلان جوړونه کېږي.

۶۴۹. د هدف او پایلې پر بنسټ د پلان جوړونې پړاوونه ولیکئ؟

ځواب: په پلان جوړونه کې له مدیرانو سره د کارکوونکو گډون د متقابلې هوکړې پر بنسټ د هدفونو تیارول او د هدفونو په موخه د کوشس په خاطر د کارکوونکو د ژمنتیا زیاتول د هردي او سازمانې کار سه والی

۶۵۰. بېرې پلان جوړونه تعریف کړئ؟

ځواب: بېرې پلان جوړونه هغه روښونه دي، چې ټولې نوي پېښې او شرایط پکې د ادارې د هدفونو پر بنسټ ټکړل کېږي، غبرگوښه او ورته مناسب ځوابونه په پام کې نیول کېږي.

۶۵۱. د پلان له جوړولو مخکې باید کومو پوښتنو ته ځواب پیدا کړو؟

۱. ایا جوړ شوی پلان د مهال او مکان د غوستو مطابق انصاف پدیره دی؟
۲. ایا پلان د سړیکانو او پرمخوونکو د منلو وړ ګرځېدلی دی؟
۳. ایا لارامې امکانات ښه، اسانتیاوې، ښې وړانې، تجهیزات او مسه فضا رابره شوی ده؟

۶۵۲. د دولتي مامورینو کاري پلان د کومو معیارونو پر بنسټ ترتیبېږي؟

ځواب: د ملکي خدمتونو د کارکوونکي کاري پلان د دندو د لایحې، د بست د غوستو و د ادارې د سترېزې مطابق د کارکوونکي له خوا تیار او ترتیبېږي او د مستقیم امر یا مافوق له منظوري وروسته د تطبیق وړ دی.

۶۵۳. د ملکي خدمتونو د کارکوونکو په کاري پلان کې کوم شاخصونه په ډاگه کېږي؟

ځواب: د دندو د لایحې مطابق د پلان موخې او مقصدونه

د اړینو فعالیتونو ډولونه
د پلان د احر مکان او موده
د مالي او فزیکي سرچینو او وخت اداره

۶۵۴. د کاري پلان له ترتیب څخه موخه څه ده؟

ځواب: د ځواکمنتا او کمزورتیا ټکي سره ملېری.

لاسه راوړنې حوتېري
له پټو بېکارو څخه محنېوی کړي
موخې په سمه طریقه لاسته راځي
مهال نه سم شکل مدیریت کړي
لږ قیمت سره پوره محارج لاسته راځي

شېرمه برخه: بشري منابع او د گومارنې چارې

(عمومیات)

۶۵۵. د بشري منابعو د مدیریت بنسټ ایښودونکي څوک دی، په اړه یې معلومات

ورکړئ؟

ځواب: په بری کې د بشري منابعو د مدیریت بنسټ ایښودونکي (انگلیسي رابرې او) دی، چې
د انگلستان نه نیولنارک بهر کې یې ټوکراویدلو د کارخانې مسؤلیت په غاړه درلود

۶۵۶. رابرې د مدیرانو مهمې دندې په څو برخو وېشلې دي؟

ځواب: رابرې او د مدیرانو مهمې دندې په دوو مهمو (اداري او عملیاتي) برخو وېشلې دي.

۶۵۷. د بشري منابعو د مدیرانو د اداري دندو یوازې نوم واخلي؟

ځواب: د بشري منابعو د مدیرانو اداري دندې دا دي.

Planning	• پلان جوړونه
Organizing	• تنظیم
Directing	• رهري
Controlling	• کنټرول

۶۵۸. د بشري منابعو د مدیرانو عملیاتي دندې کومې برخې رانغاړي؟

ځواب: د بشري منابعو د مدیرانو عملیاتي دندې لاندینۍ برخې رانغاړي

Procurement	○ پرسونل موندنه
Development	○ وده او ترویج

Compensation

○ غرامت او حوډیډوب

Intergration

○ پیوستون او یووالی

Maintenance

○ ساتنه و مرمت

۶۵۹. د بشري منابعو د رئیسانو یا مدیرانو مهمې دندې په تفصیل سره ولیکئ؟

ځواب: د بشري منابعو د مدیرانو مهمې دندې دا دي، د استخدام د پروسې صی مراحل، د اجرائتو اړونه، د لاس لاندې کارمندانو د خرقیت رڼا، د رفیعو طی مراحل، بقاعد، یولتر نامسات، بیمه، روغتیايي خدمتونه، شکایتونو ته رسیده گي، د حاصرۍ کنترول، د ارسیف مدیریت د سوانحو ترتیب او د معمولتي ډیټابیس جوړول

۶۶۰. د تنظیم په اړه معلومات ورکړئ او پړاوونه یې په اجمالي ډول روښانه کړئ؟

ځواب: تنظیمون د ادارې د موخې له بڼیدو او گډو موخو ته د رسېدو لپاره د ټولو سرچینو او فعالیتونو نه مظلومولو څخه عبار دی

پړاوونه یې په لاندې ډول دي:

د ادارې تشکیل د سازمان له موخو او مقصدونو و د خدمتونو له عرضې سره متناسب باید

ترتیب او پراخ شي

ټول فعالیتونه باید په اداري واحدونو کې د موخې پر سبب متمرکز شي.

د عملیاتي څانگو او واحدونو ترمنځ ډیکې باید د موخې پر سبب جوتې شي.

فرصې، د واکونو سپارنه، د راپور ورکونې او راپور هیستې صریقه باید د موخې پر نسبت

منظم شي.

۶۶۱. سازمان یوازې تعریف کړئ

ځواب سازمان یا (organization) د څانگرو مقاصدو و هدفونو د ترلاسه کولو په موخه د وگړو له څانگړي او سحېدلي ترتیب څخه عبرت دی

۶۶۲. د دندو لایحه تعریف کړئ او ووائئ، چې کوم مهم ټکي خونوي؟

ځواب: د دندو لایحه له هغه لیکني سد څخه عبار ده، چې په یوې داره کې د یو پُست د

شون دلیل تشریح کوي

د دندو لایحه لاندیې ټکي خونوي:

۱ د دندې د ترسره کولو لپاره له کارمند څخه غوسس شوې وړتۍ کومې دي؟

۲ کوم وصفوي شحصونه باید کارمند ترسره کړي، ترڅو دنده عېزناکه او په سه شکل ترسره

کړي؟

۳ څرنگه او تر کومو شرایطو لاندې کارمند باید دنده په بریالیتوب سره ترسره کړي؟

۶۶۳. د دندې د تحلیل او تجزیې په اړه معلومات ورکړئ؟

خوب د دندې تحلیل و تجربه هغه پروسه ده، چې د بشري منابعو د متخصصینو له خوا د یو موقف د ماهیت د توضیح په موخه ترسره کېږي. د دندې تحلیل او تجربه د کارکوونکو د انتخاب، پلندې او تدیاتو لپاره د معلوماتو د راټولولو په موخه کارول کېږي.

۶۶۴. د بشري منابعو د اوه ډوله مهمو دندو نومونه واخلئ؟

خوب پلان جوړونه، استخدام، رهبري، تنظیمول، کنټرول، د لاس لاندې کارکوونکو ارزونه او روزنه.

۶۶۵. د بشري منابعو ډېرې مهمې دندې شرحه کړئ؟

- د تشکیلاتي ډیزاینو وړاندیز.
- د بشري منابعو د وېشونو وده او پراختیا.
- په اړونده اداره کې د تشو ستونزو حل.
- د جدید التقرر مامورینو د استخدام د سادو طی مراحل.
- له لاس لاندې کارمندانو څخه راپور اخیستنه.
- په اړونده اداره کې د ملکي خدمتونو د مامورینو شکایتونو ته رسیده گي.
- د ملکي خدمتونو د مامورینو د کارونو ارزونه (ارمابېستې او کلنۍ).
- د ظرفیتونو د لوړولو روزنیزو مرکزونو ته د کارمندانو ورپېژندن.
- د متقاعدینو د تقاعد د پروسې طی مراحل.
- د پوښو مامورینو په ارتقا پورې د اړوندو اسنادو طی مراحل.
- د لاس لاندې کارمندانو له کارونو څخه څرخه او د هغو اسانول.
- د کارمندانو د سوانحو رېښول.
- مړو شویو کارمندانو ته د اکرميې ورکړې او دایه.

۶۶۶. د بشري منابعو مدیریت تعریف کړئ؟

ځواب: د بشري منابعو مدیریت د ادارې موخو ته د رسېدو لپاره د کار وړ او غوره ځواک له جذب، روزنې، ودې او ساتنې څخه عبارت دی.

۶۶۷. اداره تعریف کړئ؟

ځواب: اداره له یو ټولیز نظام څخه عبارت ده، چې د ځانگړو لاروچرو له مخې جوړه شوې او یوشمېر کسان د یو ټاکلو و معلومو موخو د ترلاسه کولو لپاره پکې راپول شوی دي، له یو بل سره همکاري او گټې هڅې کوي.

یا اداره له یو ټولیز نظام، او د څنګړو لاروچارو و کړلارو له ټاکلو څخه عبارت ده، چې په هغې کې ډېر شمېر کسان د څه یا څه مشخصو هدفونو د ترلاسه کولو په عرصه د پېچلو او کره دندو په ترسره کولو بوخت دي.

۶۶۸. مدیر څوک دی؟

څو ښه مدیر په معنی کې د اداره کوونکي او کار پرمخ وړونکي په معنی دی او په اصطلاح کې مدیر هغه څوک دی، چې د خپل ټیم د کړنو مسؤلیت په غاړه لري.

۶۶۹. مدیریت څه نه وایي؟

څو ښه مدیریت به لغت کې په اداره او همداسې نورو کې د اداره کولو او کار پرمخ وړلو په معنا دی او په اصطلاح کې مدیریت په ډېره لږه موده کې ډېر لږ لگښت سره موخې ته د رسېدو لپاره د مدد او نساني ځواک له همغږي کولو څخه عبارت دی.

۶۷۰. سیستم څه نه وایي؟

ځواب: سیستم په خپلو کې له یو شمېر تړلو لارو چارو څخه عبارت دی، چې د یادو لارو چارو پلي کولو سره د یو سازمان ځینې هدفونه ترلاسه کېږي. یا: سیستم له هغې سره پوښتي مجموعې څخه عبارت دی، چې په خپلو کې له څو تړلو برخو څخه جوړ شوی دی، په داسې ډول چې په یوې برخه کې د ستورې پیداکېدا سره، ټول سیستم اغېزمن کېږي.

۶۷۱. سیستم له اداري پلوه تعریف کړئ؟

ځواب: سیستم د یو سازمان د مختلفو داخلي ارګانونو او څانګو له مجموعې څخه عبارت دی، چې خواته او ګاډو موخو ته د رسېدو لپاره له یو لړ مشخصو قواعدو او مقرراتو څخه پرې کوي او له یو بل سره په ګډه فعالیت کوي.

۶۷۲. سیستم په څو ډوله دی، توضیح یې کړئ؟

ځواب: سیستم په دوه ډوله دی، یو راد سیستم او بل نند سیستم. راد سیستم له بیروني چاپېریال سره تړاو لري، مګر نند سیستم د هغه برعکس دی.

۶۷۳. تشکیل څه نه وایي، مهم ټکي یې ولیکئ؟

ځواب: تشکیل د دندو له وېشې د واکونو، و مسؤلیتونو د حدودو له ټاکلو، د وحدونو د مصفی اړیکو له ټاکنې و په یوې اداره کې د مراتبو له سلسلې څخه عبارت دی. درې لاندیني ټکي د تشکیل په جوړولو کې د ررست وړ دي.

• د دندو وېش

- د واکو او مسؤلیتو د حدودو پاکل و نښلول
- د واحدونو ترمنځ د منطقي اړیکو ټاکنه

۶۷۴. د ادارې د مهمو عناصرو یوازې نومونه واخلي؟
خوب د دارې مهم عناصر دا دي.

- موخې
- سرحیې
- مؤثریت یا Effectiveness
- مشریت ب Efficiency
- دیدحل اړخونه (Stakeholders)

۶۷۵. هدف تعریف کړئ او مشخصات یې ولیکئ؟
ځواب: هدف له هغې مطلوبې پایلې څخه عبارت دی چې د ادرې ټول فعالنونه د هغه په اسقامت سول کېږي.
د هدف مشخصات

- رومده او مشخص وی
- د سچش وړ وي.
- د ترلاسه کېدو وړ وي
- واقع بڼه وي
- د رسمي محدودې لږوبکې وي

۶۷۶. سرحینې تعریف کړئ او ډولونه یې ولیکئ؟
ځواب سرحینې د سازمان له مدې او معوي پانگې څخه عبارت دي، چې په لاندې ډولونو وېشل کېږي

- فزیکي سرحینې
- مالي سرحینې
- اساسي سرحینې
- نامحسوسې سرحینې

۶۷۷. مؤثریت او مشریت سره څه توپیر لري، توضیح یې کړئ؟
۱ مؤثریت یا (Effectiveness) د سمو فعالیتونو له احرأ څخه عبارت دی، چې د سازمان موخو ته د رسېدو په برخه کې له موږ سره مرسته کوی په مؤثریت کې چې څه ډېر مطرح دي، هغه له کیفیت څخه عبارت دی

۲. شمريت يا (Efficiency) د سمو فعالیتونو له اجرا څخه عبارت دی، چې له مخې یې په کمې پانگې ډېر محصولات یا نایه لاسته راځي. یعنې پر پانگې د محصول نسبت (Output: Input) ډېر وي

په شمريت کې لاندیني ټکي د بحث وړ دي.

- کمیت

- قیمت

- وخت

۶۷۸. د ښځو له اړخه په اداره کې کومې ډلې ته ویل کېږي؟

ځواب: د ښځو له اړخه له هغو کسانو څخه عبارت دي، چې په سازمان یا د هغه په فعالیتونو کې ونډه، گټه یا بمایل ولري. یا دا چې د سازمان فعالیتونه په یو شکل هم په گټه او هم په تاوان کې پر هغوی عبور ولري.

د ښځو له اړخه لاندیني گټگوري رانغاړي

- ونډه ول

- کارمندان یا مامورین

- مشتریان/تمویل وونکي

- عرضه کوونکي

- ځایي خلک

۶۷۹. د ادارې اهمیت ولیکئ؟

- په سمه صریقه د هدفونو ترلاسه کول
- د لگښتونو کمول
- د زمای و پولی محاسبه و دینونو په بصر کې نیولو سره د فعالیتونو شپړول
- د مشتریانو/تمویل وونکو او .. قناعت او رضایت

۶۸۰. سازمان تعریف کړئ او مشخصات یې بیان کړئ؟

ځواب: سازمان د ځانگړو مقصدونو و هدفونو د ترلاسه کولو په موخه له یو ځانگړي و درول شوي برنېب څخه عبارت دی. چې لاندیني مشخصات رانغاړي

• ځانگړی هدف

• ځانگړی تشکیل

• ځانگړي کسان

۶۸۱. د یوې سالمې ادارې ځانګړنیا او مشخصات توضیح کړئ؟

- ← په اداره کې له ټولو اداري اصولو، قوعدو او مقرراتو څخه پېروي لارمه ده
- ← تشکیل باید د ادارې له اصلي اړتیاوو سره برابر وي، د ادارې له اصلي موخو او دندو سره همغږی او په شکیلاتي تورم څخه محبوس شوی وي.
- ← د کارکوونکو په ګومارنه، ټاکنه، تعین، تدریس او تادیاتو کې مهم اداري اصول ښکته د تعادل، تخصص، مؤثریت او مثریت، د انساني اړیکو او اداري سلسله مراتبو اصل باید په پام کې ونیول شي
- ← اداره باید له درغلی، استفاده حویي، رشوت حیستو او بیروکراسی (کاغذپرستی) څخه پاکه وي.
- ← کار چل اهر نه وسپارل شي
- ← په اداره کې باید همغږي، د کسپول او رهبري سه سیستم رامنځته او د مدیریت له اصولو څخه باید پېروي وشي

۶۸۲. د ادارې بسینیز اصول په ګوته کړئ؟

ځواب: د ادارې بنسټیز اصول.

۱. د همغږی او د هدف د وحدت اصل
۲. د سلسله مراتبو اصل
۳. د تخصص اصل
۴. د امرورکولو د وحدت اصل
۵. د څارې د ساحې اصل
۶. د صلاحیت او مسؤلیت اصل
۷. د تعادل اصل
۸. د اعصاب منو او مداومت اصل
۹. د کارنده وړتیا اصل

۶۸۳. د مدیرانو مهمې دندې ولیکنئ؟

- پلان جوړونه
- تنظیم
- استخدام
- رهبري
- کنټرول

۶۸۴. عامه اداره تعریف کړئ؟

ځواب: عامه اداره له یو ټولیز سازمان څخه عبارت ده، چې د ټاکلو او مشخصو هدفونو لپاره فعالیت کوي. په بل عبارت: د مجریانو او مشتریانو ترمنځ د اړیکې ترمینوونکې ده.

۶۸۵. سلسله مراتب څه ته وايي؟

ځواب: سلسله مراتب د تړونونو له تکرار څخه د مخنیوي و په اداره کې د داخلي نظم د رامنځته کېدو په موخه د مافوق امر د امر و نه پیروي څخه عبارت دي.
په بل عبارت، د تسکيلاتې سلسلې په پام کې نیول له سکه رډو څخه مخ بورتې او له پورته مخ سخته دي، له سره مخ سکه لاروونې، له سخته مخ سره اطاعت او راپور ورکونه ده.

۶۸۶. د ملکي خدمتونو مامور څوک دی؟

ځواب: د ملکي خدمتونو مامور هغه څوک دی، چې د خدمتونو د ترسره کولو لاره د احزابو، او ادارې دندو د ترسره کولو په موخه په دې شکل استعداده پري.

۶۸۷. د ملکي خدمتونو د مامور غوره ځانگړنې بیان کړئ؟

په ځانگړو، رسیولې، پیاوړتیا، دندې ته پیاوړتیا، د ادارې سلسله مراتب په پام کې نیول، له مراجعینو سره نېک او غوره چلند، د ادارې له قانون او مقرراتو څخه پیروي و د چارو په ترسره کولو کې پوره او مسلکي هوډ.

۶۸۸. د یو آمر درې غوره ځانگړنېاوې شرحه کړئ؟

- د تشخیص قدرت وړي
- د تصبؤ قدرت ولري
- د اړیکې تیسگولو قدرت هم ولري.

۶۸۹. د وارده او صادره کتاب په اړه معلومات ورکړئ؟

ځواب: د واردي او صادري کتاب د یوې ادارې له یوې ارسال او مرسون سره له یو رسمي راجستري سند څخه عبارت دی. ټول هغه مکتوبونه چې له بهر ادارې ته راځي د هغه په رسمي ستون کې ثبتېږي، چې د وارده په نوم یادېږي مگر هغه مکتوبونه چې له ادارې څخه بهر ته اسول کېږي، د کتاب په کې ثبتېږي. د کتاب په ثبت کې د هر ټاکلو و بهی څخه وروسته د صادره په نوم یادېږي.

۶۹۰. د رسیدونو کتاب کوم ډول کتاب ته وبل کېږي؟

ځواب: د رسیدونو کتاب د یوې ادارې د تسلیمې رسمي سند دی، چې د هغه په وسیله ټول مکتوبونه مختلفو مراجعینو ته صدرېږي او په رسمي ډول هغې مرجع ته تسلیمېږي چې په هغه کې په مسلسلې شمېرې سره، د صادره مکتوبونو شمېره او نېټه هم لیکل کېږي.

۶۹۱. استعمال خہ نه وایی؟

خوب استعمال د سوي دارې ليکلي و رسمي سند دی. چې له هغه خخه د پام وړ معلوماتو د ترلاسه کولو نه موخه گټه چيستل کېږي

۶۹۲. وړانديز خه ته وایی؟

خواب وړانديز له يو رسمي او ليکلي سند خخه عبارت دی. چې له هغه خخه د لارښوونو او امراتو د ترلاسه کولو، د توکو د مطوري احيستو او پرلو په موخه کار چيستل کېږي

۶۹۳. مکتوب خه نه وایی؟

خوب مکتوب نه يو رسمي او ليکلي سند خخه عبارت دی. چې له هغه خخه د ادارو او موسسو ترمنځ د پام وړ حراآتو په اړه د رسمي اړيکو په موخه گټه چيستل کېږي. چې له درې برخو خخه جوړ دی. پيل، منځ او پای

۶۹۴. ستاينليک خه ته وایی. تعريف يې کړئ؟

ستاينليک نه هغه رسمي او ليکلي سند خخه عبارت دی، چې د امر له خو ورکول کېږي و له کاري پلان خخه د ډېرو اجراتو او په کار د پوست له مخې د ملکي خدمتونو د کارکوونکو د مکفتو نه موخه نه رسمي ډول وړندی کېږي او د مادي امتازاتو لرونکی دی.

۶۹۵. تشکيل تعريف کړئ؟

خواب تشکيل د دندو له ویشلو و ډسدي، د واکونو له سارلو، د مسئوليتونو له تشيولو او د يوې ادارې د وړتياوو ترمنځ د منطقي اړيکو له ټاکو خخه عبارت دی

۶۹۶. صلاحيت تعريف کړئ؟

خواب صلاحيت (واک) د ادارې د موخو د ترلاسه کولو لاره د يو امر د پلي کولو په موخه د يو کار د ترسره کولو له حق خخه عبارت دی

۶۹۷. متحد المال مکتوب تعريف کړئ؟

خواب متحد المال مکتوب له هغه مکتوب خخه عبارت دی، چې د هغه ليکلي محتو نه يو ځانگړو کي پوښځ حراآت ولري او ټولو اړوندو مراجعو نه يې خبر ورکړل شي

۶۹۸. خو ډوله اسناد پېژنئ، بوازی يې نومونه واخلئ؟

خواب سند درې ډوله دی، چې دا دي

۱ محرم سند

۲ عددي سند

۳ بهلرونکي سند

۶۹۹. د محرمو، عادي او بهالرونکو اسادو په اړه معلومات ورکړئ؟

ځواب: محرم اسناد مصوبي، حکمونه او فرمانونه رانغاړي.
عادي اسناد له هغو اسادو څخه عبارت دی، چې هره ورځ ورسره سروکار لرو.
بهالرونکي اسناد د معاشونو استحقاق، چکونه او رنډي

۷۰۰. د حاضري کتاب کوم کتاب ته ویل کېږي؟

ځواب: د حاضري کتاب له هغه رسمي کتاب څخه عبارت دی، چې په یوې اداره کې د کارمندانو شون و ښتون ثبت او معلوموي

۷۰۱. قانون تعریف کړئ؟

ځواب: قانون به هغه صریح، معقول و لیکلې تحویز څخه عبارت دی، چې د ټولنې د نظم د تنظیمولو په موخه د واکمن پلاوی له خوا وضعه شوی و تطبیق یی له مؤیدې (حرا) او حرسره مل دی.
قانون د هغو قواعدو، امریو او مقرراتو له مجموعې څخه عبارت دی، چې د ټولنې د وګړو ترمنځ اړیکې تصیموي او د مؤیدې (جزا) لرونکي دی

۷۰۲. د قانون جوړونې سلسله مراتب بیان کړئ؟

ځواب: د قوانینو او د دولت د نورو حقوقي اسادو موقعیت د هغو د تبعید د الزامي قدرت او پراختیا به نظر کې نیولو سره په عمومي سلسله مراتبو کې راځي.

- داسې قانون
- مجمع القوانين
- قوانین
- مقررات
- لایحې، کړنلارې، امریه، لارښوونه، و بورتیا تیفونه

۷۰۳. تقنیني اسناد څو برخې لري، د هرې نوم واخلي؟

ځواب: تقیسي اسناد قانون، تقیسي فرمان، مقرر و لایحه رانغاړي.

۷۰۴. په میکابیزم کې له مقرري سره د قانون نوږت تشریح کړئ؟

ځواب: قانون د ورپراټو د شورا له تایید څخه وروسته په پارلمان کې تصویبېږي مګر مقرر و ورپراټو په شورا کې تایید او تصویب شوې او د هغې د صادرولو واک د دولت رئیس به غاړه لري (هنون عام دی - مقرر و ځانګړی)

۷۰۵. د قانون جوړونې طی مراحل ولیکئ؟

- د جوړولو او تسوید پړاو

- د عدلیې وزارت د قانون جوړوونې په انستیتیوت کې د تدقیق پړاو
- د وزیرانو د شورا د تصویب پړاو
- په پارلمان کې د تصویب پړاو
- د پارلمان د څار په کمېسون کې د څار پړاو
- د پارلمان او د سنا جرگې د تصویب پړاو
- د ولسمشر د توشیح پړاو
- په رسمي حربه کې د افغان پړاو

۷۰۶. قانون په څو برخو وېشل کېږي، ځانګړتیاوې یې ولیکئ؟

ځواب: قانون په دوو برخو وېشل کېږي، چې له اساسي قانون او فرعي قانون څخه عبارت دي. د قانون ځانګړتیاوې عمم، نچرید او ستمرار دی.

۷۰۷. په افغانستان کې د قانون مصادر بیان کړئ؟

ځواب: په افغانستان کې د قانون مصادر دا دي

۱. دین
۲. عرف او عادات
۳. وحیزې او متلونه
۴. پریوال عرف او تعام
۵. د جمهور دوکتوری

۷۰۸. په افغانستان کې د حقوقو سرچینې کومې دي؟

ځواب: په افغانستان کې د حقوقو سرچینې دا دي

۱. دین
۲. فرمانونه
۳. عرف و عادت
۴. تعاملې حقوق
۵. قانون

۷۰۹. اساسي قانون تعریف کړئ؟

ځواب: اساسي قانون له هغې ملي وشفې څخه عبارت دی، چې د خلکو د استازو له خوا د ملي شورا له لارې تصویبېږي.

په اساسي قانون د هغو لارښودو قواعدو له مجموعې څخه عبارت دی، چې د حکومت شکن، د دولت او د هغه د بنسټونو د اختیارونو و دندو حدود، تشکیلاتي اړیکې، د ملت حقوق، ارادی و شریک مسؤولیتونه، په بهرني او کورني سیاست پورې اړوند کلیت، د وسلوالو

خواکونو تشکيلات او د هېواد د کلتوري، اقتصادي او سياسي سياستونو کلی تگلاره پکې قیدېږي

۷۱۰. د افغانستان د اساسي قانون تاريخ د تحول بهير په تفصيل سره شرح کړئ؟
خوب افغانستان تر (۱۳۰۰) کال پورې د مسي قانون لرونکی نه و. په (۱۳۰۰) کال د امير مان الله خان په مهال کې د پيمان د لويې جرگې په پايله کې لومړنی اساسي قانون رامنځته شو او په (۱۳۰۳) کال تعديل شو. یاد قانون د امير حبيب الله کنکاسي په مهال کې له مخه لاړ او په (۱۳۰۹) کال د نادرشاه د حکومت په مهال بېرته رامنځته شو چې (د افغانستان د چلواک علي دولت د اساسي اصولمې) په نوم نومول شوی و.
پورتی اصولنامه د طهر شاه د حکومت په مهال تعديل شوه تر دې چې په (۱۳۴۳) کال بل اساسي قانون رامنځته شو په (۱۳۵۲) کال د سردار محمد داود خان د حکومت نه مهال د هغه ځینی فصلونه په سپړ ډول منځته سړ و په (۱۳۵۵) کال یو وار یې اساسي قانون نوی شو، چې تر (۱۳۵۷) کاله یې دوام وکړ.
د (۱۳۵۷) کال نه غبرگولي کې د سره کی راتگ سره د افغانستان د دیموکراتیک جمهوریت اساسي کړسې د گټې وړ وگرځېدې، چې تر (۱۳۶۶) کاله یې دوام وکړ.
په (۱۳۶۶) کال د ډاکتر نجيب الله واک نه رسېدو سره د اساسي قانون په نوم نومول شو. دوه کاله وروسته یاد قانون تعديل شو د محمدیو د حکومت راتگ سره پورتی قانون د عشار وړ وگڼل شو. د طالبو د حکومت په مهال د (۱۳۵۵) کال د قانون ځینې حکموه بدر شول.
د لښمېالي و انتقالی حکومت راتگ سره د هېواد نوی اساسي قانون د (۱۳۸۲) کال د ورغومي په (۶) نېټه د حکمرانو له خوا، په سړی بویه جرگه کې تصویب شو.

۷۱۱. تقنسي فرمان کوم ډول فرمان ته ویل کېږي؟
حواپ فرمان ته هغه مهال تقنسي ویل کېږي، چې د قانون حیثیت ځانته خپل کېږي و حقوقي ځانگړتیا ولري چې د مسلکت د لومړي کس نه حوا صادر شوی او د پارلمان نه خوا، تصویب شوی وي.

۷۱۲. مقررہ تعریف کړئ او له قانون سره د هغه توپیر روښانه کړئ؟
حواپ مقررہ له هغو قواعدو او مقررو څخه عبارت ده، چې د وزیرانو د شورا له خوا تصویب او د ولسمشر له توشیح وروسته وضعه کېږي. مقررہ ځانگړتیا ده او قانون عام دی.
یا مقررہ نه هغه تقنسي سند څخه عبارت ده چې د هغې د صدور وک د دولت له درې وړو خواکونو څخه یو لري په وس وخت کې د قانون مادو نه ده او د وزیرانو د عالي شورا له خوا، تصویب او د ولسمشر له خوا توشیح کېږي.

۷۱۳. کړنلاره تعريف کړئ؟

کړنلاره له هغه تخنیکي و اداري سند څخه عبارت ده، چې په یوې مشخصه ساحه کې وضعه کېږي یا په هغه تخنیکي او تحیکي سند څخه عبارت ده، چې د قانون او مقرري د تفسیر و روستا ته موخه وضعه کېږي د هغې د منظوري ورکړه د وزیرانو، رئیسانو او د چپواکو تشکیلاتي و حدودو د آمريو د صلاحیت په ساحه کې راځي

۷۱۴. فرمان څه ته وايي:

ځواب: فرمان له هغه نفسي سند څخه عبارت دی، چې د محدودې یا نامحدودې مودې لپاره د یوې موضوع د جبر پر بنسټ حکم ولري

۷۱۵. لایحه څه ته وايي؟

ځواب: لایحه د یو لړ هغو وظيفوي معیارونو له وضعه کولو څخه عبارت ده، چې په قانون، و مقرراتو متکي وي

۷۱۶. راپور تعريف کړئ او مشخصات يې بيان کړئ؟

ځواب: راپور په یوې مشخصه او ټاکلې دوره کې د یو کارمند د احرا تونو او کړنې له پایلې څخه عبارت دی، چې د پلار او د دندو د لایحې له مخې پوره روڼو لي سره وړاندې کېږي د راپور مشخصات: قلم حورده گي ونه لري، په واقعیت ولاړ وي، تنه او بیمگړتیاوې یې لري شي، د بیمگړتیاوو د لرې کولو لارې چارې وړاندیر شي، نته او لاسلیک ولري

۷۱۷. د قانون، مقرراتو او لایحو د طی مراحل اصطلاحات شرحه کړئ؟

الف - جوړول یا نسوید وړاندیرول، نیول یا هغه قانون ته و یی، چې د مطالعې و تصویب لپاره برابر شي

ب - تحقیق، د یو مر حقیقت ته رسېدل، سمول او سیحول

ج - تدفین، دقت کول، څیرکتیا، غور او څارل

د - تصویب، د یو امر په سموالي او کره والي حکم کول، د ملي شورا یا د وریرنو د پلاوي له حوا قانونی لایحې نه موافقه رایه ورکول.

ه - نفذ، په عوامو کې نفوذ کول

۷۱۸. قانون په څو برخو وېشل کېږي؟

ځواب: قانون په عمده ډول په دوو برخو وېشل کېږي

۱ (الهي) قانون

۲ (وصعي) قانون

وصعي قانون هم په دوو برخو وېشل کېږي

الف. اساسي قانون

ب. فرعي قوانین

۷۱۹. حقوق تعریف کړئ؟

ځواب: حقوق په لغت کې د رښې، سمولو او د باطن د صد په معادې او په اصطلاح کې د هغو قواعدو او مقرراتو نه مجموعې څخه عبارت دی، چې په یو ټاکلي وخت کې په یوې ټاکلې ټولنه کې د تطبیق وړ دی.

یا: حق له هغه مدې او معنوي صلاحیت څخه عبارت دی، چې قانون وگړو ته ورکړی او قانون ترې ملاتړ کوي

۷۲۰. تقنیني اسناد څه ته وایي؟

ځواب: تقنیني اسناد فرمانونه، مقررات، پالیسي، حکمونه، لایحې، کړنلارې، مروه، لارښودونه او نور ماتیفونه رنځېږي.

۷۲۱. لایحه تعریف او د هغې طی مراحل بیان کړئ؟

ځواب: لایحه د یو لړ هغو وظيفوي معیارونو له وضعه کولو څخه عبارت ده، چې په مقرراتو او قوانینو باندې متکي وي او همدارنګه د دندو د جونولو لپاره په هر ست کې وضعه کړي، چې د ادارې له خوا جوړېږي او د لومړي شخص یا په وزیرانو کې د وزیر له خوا مصورېږي

۷۲۲. نورماتیف څه ته وایي؟

ځواب: نورماتیف له هغو نورمونو، ستېلاردونو و معیارونو څخه عبارت دی، چې په مشخص ډول د یوې ادارې د محاسباتي چارو د تنظیم لپاره وضعه کېږي

۷۲۳. حکم څه ته وایي، په اجمالي ډول معلومات ورکړئ؟

ځواب: حکم په ځانګړي شکل په یوې موضوع کې د یو امر له اجرا څخه عبارت دی (فرمان عام دی او حکم ځانګړی).

هر د قانون حیثیت ځانته ځینوي او په رسمي حربه کې چېرېږي، مګر حکم په ځانګړي مورد کې ورکول کېږي

۷۲۴. څارنه او کنټرول سره څه توپیر لري؟

ځواب: څارنه د کار له بهیر څخه کسه او څارنه او په دوامدار شکل د یو امر له اجرا څخه څارنه ده

کنټرول د پلان له مخې د شوو احرأتو تمیث، پلټنه، کنټه و پرتلنه ده (څارنه د کار له بهیر څخه کنټه و کنټرول د جوړو شوو پلانونو له مخې د شوو احرأتو پرتلنه ده)

۷۲۵. برسي او ارزونه سره څه توپیر لري؟

برسي رسیده گي کول، پټنه او تحقیق کول دي و ارزونه د درست موندنې په معنا د یو شي د اهمیت معلومول دي.

۷۲۶. تعقیب او بیا کتنه سره څه توپیر لري؟

ځواب: تعقیب د پټلو، پټولو یا د بیا کتنې په معنا دی، مگر بیا کتنه د برسي شوو مواردو د تحدید په موخه د بلاوي له ټاکلو څخه عبارت ده، چې د تېروتنې له لرې کولو لپاره ترسره کړی.

۷۲۷. لاندیني اصطلاحات وژباړئ؟

شغل کار، کسب او بوختیا

منظور: په پام کې نیول شوی، د پام وړ او لیدل شوی

توشیح: یوه لیکنه په خپل مهر او لاسلیک سنگارول

څارنه: ساتنه او تر نظر لاندې نیول.

مؤثریت: کوم کارونه چې ترسره کوو، باید هدفمن وي.

۷۲۸. د پروژې او پروسې ترمنځ توپیر بیان کړئ؟

ځواب: پروژه له هغو مظمو و هدفمو فعالیتونو څخه عبارت ده، چې خپله بودیجه، تشکیل، معنومه موده او ټاکلې پېښې لري او د ادارې د هدفونو پای ته رسیدو سره پروژه هم ختمېږي. پروسه یو دوامدار علم او د یوې دندې یا فعالیت بهیر سي.

۷۲۹. پروگرام تعریف کړئ؟

ځواب: پروگرام په ټولو کاري او علمي ساحو کې د عملي او تحقیقي برنامو په معنا دی یا، له هغه معلوم او مظم سیستم څخه عبارت دی، چې د پیل او پای لرونکی دی او هدفونو ته د رسېدو په موخه پلاټېري.

۷۳۰. ارزونه تعریف او هدف یې بیان کړئ؟

ځواب: ارزونه نه همدې عمليې او پروسې څخه عبارت ده، چې په انفرادي یا ډله ییز شکر د مامورینو د شخصیت، اهلیت او وړتیا د ستاېلو او تثبیت په موخه تطبیقېږي.

۷۳۱. د ارزونې د پروگرام له تطبیق څخه موخه څه ده؟

۱. د غېرناک استخدام په موخه د وگړو پېرېدل

۲. د بې کفایه او بېکاره کسانو معلومول

۳. له ارزونې وروسته د مامورینو ارتقا

۴. د وگړو له شخصي ځانگړتیاوو او استعدادونو سره پېرتیا

۵. د مامورینو ترمنځ سلیم رقبت.

۶. له ارزوې وروسته غوره اجرات

۷۳۲. د ملکي خدمتونو په بستونو کې ستاسو له کاندیدا څخه موخه څه ده؟

- د مسلک او تخصص په برخه کې کار.
- د هېو د د بیارغونې، وېب وډالولو په پړاو کې ګټووب.
- په وړاندیز او چټکۍ د دولتي ادارو کې د دندې ترسره کولو له لارې د هېوادوالو لپاره د عامه خدمتونو وړاندې کول.
- په اکاډمیک محیط کې د دندې ترسره کول او د تکړه و لوې فکر لرونکو اشخاصو لارل
- له خلکو و ټولنې سره تړلي کار ته لېوالتیا

۷۳۳. حکم او فرمان سره څه توپیر لري؟

ځواب. فرمان د ولسمشر هغه لیکلې لارښوونه (حکم) ده، چې د مهمو موضوعاتو په اړه د هغه له خوا صادرېږي لکه د قوانینو د اصد په اړه د ولسمشر فرمان، یا د وزیرانو د تقرر په اړه فرمان مگر حکم د ولسمشر هغه لیکلې لارښوونه ده، چې د دولت د اجرائتو په محتمو برخو کې د قوانینو او مقرراتو د تطبیق په اړه صادرېږي.

۷۳۴. کارفرما چاته ویل کېږي؟

ځواب کارفرما هغه حقیقي یا حکمي شخص دی، چې کارکوونکي د هغه په موافقه یا منظوري په کار ګومارل کېږي. د کارکوونکي او حره، معاش او نور اړوند حقوق د هغه له خوا په منظوري ادا او ورکول کېږي

۷۳۵. ملت تعریف کړئ؟

ځواب: ملت د یوې ټولې له مختلفو قشرونو څخه عبارت دی، چې د یو واحد ملت د قوانینو او مقرراتو تابع وي

۷۳۶. ملکي خدمتونه څه نه وایي؟

ځواب: ملکي خدمتونه د ټولو هغو اجرائیوي او اداري فعالیتونو له ترسره کولو څخه عبارت دی، چې د دولت له لارې د قانون په حکمونو سره سم ترسره کېږي

۷۳۷. حقیقي او حکمي اشخاص سره څه توپیر لري؟

ځواب: حقیقي شخص هغه کسان دی، چې خپله راده په خپله تمثیل کړای شي. لکه انسانان او وګړي مگر حکمي اشخاص هغه اشخاص دي، چې خپله اراده په خپله نه شي تمثیلولای. بلکې د هغوی اراده د حقیقي اشخاصو په واسطه تمثیلېږي، لکه شرکتونه مؤسسې او

۷۳۸. سیاست څه نه وایي، تعریف یې کړئ؟

ځواب: سیاست له هغو کلي دستورالعملونو څخه عبارت دی، چې د هغو لارښوونو، تصمیمونو او فعالیت حدود او اندره ټاکي او معلوموي، چې د چارواکو له خوا د سازمان موخو ته د رسېدو لپاره نور کېږي.

۷۳۹. کورنی او بهرنی سیاست څه نه وایي؟

ځواب: کورنی سیاست د قوانینو او اساسي قانون نصوص، له حلواکۍ، ملي حاکمیت او ځمکنۍ بشپړتیا څخه دفاع او د هېواد د ملي ګټو ساتنه ده. بهرنی سیاست د نړۍ نه یوږه هېو دویم سره مثبت سیاست، یې صرفانه فعالیتونه، نه مداخله، بڼه ګاونډیتوب او متقابل احترام دی.

۷۴۰. د دولت مستبیزی دندې بیان کړئ؟

ځواب: د هېواد له خپلواکۍ، ملي حاکمیت او ځمکنۍ بشپړتیا څخه دفاع او د مېب او دفاعي وړتیا رامنځته کول.

۷۴۱. حکومت تعریف کړئ؟

ځواب: حکومت د دولت له جریبه یوې څخه عبارت دی، چې د دولت پالیسي په پوښه کې تطبیقي.

۷۴۲. حاکمیت څه نه وایي؟

ځواب: حاکمیت د دولت نه داخلي و بهروي فیمرو باندې د هغه د موخو له پلټنه څخه عبارت دی په دوه ډوله دی

۱. ملي حاکمیت د حکومت د متبیلو نه خوا، تمثیلېږي لکه د پارلمان، د سټېګرو د شورا له خوا
۲. دولتي حاکمیت د واکمن دولتي پلاوي له خوا د مملکت د کورنی او بهرنی سیاست تطبیقول دي

۷۴۳. رسمي اداره تعریف کړئ؟

ځواب: رسمي اداره د یو شمېر کسانو له راټولېدو څخه عبارت ده، چې د اداري سلسله مراتب سره یوځای لاندې د یو بل په مرسته د ټاکلو هدفونو د ترلاسه کولو په موخه رامنځته شوي، دندې او صلاحیتونه یې مشخص دي.

۷۴۴. نارسمي اداره تعریف کړئ؟

ځواب: نارسمي اداره د هغو کسانو یا ډلو له راټولېدو څخه عبارت ده، چې د ټاکلو او معلومو موخو لپاره د اداري سلسله مراتب له پام کې نیولو پرته کار کوي او تر ډېره یې تړو د اسنادو د طبعي عزیزو یا تمایلاتو له مخې دی.

۷۴۵. کاري اصول څه ته وايي؟

ځواب: په عمومي توګه کاري اصول نه هغو معیارونو څخه عبارت دي، چې په یوې اداره کې د کارمندانو له خوا په پام کې نیول کېږي. کاري اصول د اخلاقو، ویرېږګارۍ پر بنسټ سره پېژندل کېږي.

۷۴۶. د یو مدیر مهارتونه کوم دي؟

ځواب: مسکي ولې، سه اورېدونکي، سه هڅوونکي، سه چلند کوونکي، مذاکره کوونکي، کنټرول کوونکي او په پرسونل کې د نېکبختۍ رامنځته کوونکي.

۷۴۷. د ښه مدیریت ځانګړنې ولیکئ؟

سروی، پلان جوړونه، تخصص، استعداد، همغږي، رهبري، رهپور ورکول او راپور چمتول.

۷۴۸. د افغانستان اداري سیستم په څو ډوله دی؟

ځواب: د قانون له مخې د هېواد اداري سیستم په دوه ډوله دی.

۱. مرکزي سیستم چې د وزیرانو او چلوونکو رئیسو له خوا رهبري و کنټرولېږي.

۲. ولایتي (ځایي) سیستم چې د والیانو له خوا رهبري و کنټرولېږي.

۷۴۹. مؤسسه څه ته وايي؟

ځواب: مؤسسه له یو پلان شوي تعاوني تشکيل څخه عبارت ده، چې د هدفونو ته د رسېدو په موخه د وګړو رول، دندې او پکې پکې روښانه شوې وي.

۷۵۰. مشاجره تعريف کړئ؟

ځواب: مشاحره په لغت کې کشمکش او نه توافق ته وايي او د اداري چارو په اصطلاح کې د کارمندانو يا مراجعینو ترمنځ له مخالفت څخه عبارت ده، د امرينو په منځ کې هم رامنځته کېږي.

۷۵۱. د تجزيې او تحليل په اړه معلومات وړاندې کړئ؟

ځواب: د چارو د سه والي او ساده کولو په موخه د سازمان د سیستمونو او تګلارو له جامع او بشپړې مطالعې څخه عبارت دی.

۷۵۲. ارزونه د کومو هدفونو له مخې تطبیقېږي؟

ځواب: ارزونه د یو کارکوونکي د شخصیت، اهلیت او وړتیا د ستاینو او تثبیت په موخه، اهل کار ته د کار د پلان په موخه.

۷۵۳. برسي تعريف کړئ؟

ځواب: برسي د مالي او اداري حسابونو د هدفونو او پلانونو د حراستو او تطبیق له شکل څخه یو ډول پلټنه ده، چې د ادارې د آمر له خوا په صلاحیت بل کس نه ورکېږي شوی او ورسپارل شوی او د قانون له مخې ترسره کېږي.

۷۵۴. تفتیش تعریف کړئ؟

ځواب: تفتیش د مطبې پلټنې، د معامو، حسابو، کړيو و د دولتي او دولتي سستیو د راپورونو د تحلیل عملیه ده، چې د فعالیتونو په پای او د مالي کال آخر کې د اسنادو کتنو سره ترسره کېږي.

۷۵۵. داخلي تفتیش څه ته وايي؟

ځواب: د حلې تفتیش د مالي او حساسي فعالیتونو او اخراټو اړووه به دوامدار شکل د کال په ترڅ کې بلنې و لارښوونه کوي.

۷۵۶. د بهرني تفتیش په اړه معلومات ورکړئ؟

ځواب: بهرني تفتیش د تفتیش وړ مرجع د مالي حسابونو (قصیه حساب) په اړه نظر ورکوي و د داخلي تفتیش په فعالیتونو باندې اټکا کوي و د هغو کتنه د نړۍ وال تفتیش د معیارونو له مخې ده او د دولت مشر او پارلمان ته راپور ورکوي دی.

۷۵۷. د دفتردارۍ بنسټیز مهارتونه کوم دي؟

ځواب: د دفتردارۍ بنسټیز مهارتونه د دفتر د د حلې سوابو او وسایلو د مظلومولو له پروسې، و د یو سازمان د محتلمو داخلي او بهرني واحدونو ترمنځ د رسمي او مطبقي اړیکو له رامنځته کولو څخه عبارت دي، چې په پایله کې یې په سازمان کې سه کاري چاپیریال ټاکنېږي.

۷۵۸. کارپوه چاته ویل ویل کېږي؟

ځواب: کارپوه هغه کس ته ویل کېږي، چې د اکتسابي تجربو، لوړو رده کړو او مسلکي مهارتونو خاوند وي او به ځانگړې رشته کې تحر ولري.

۷۵۹. کنوانسیون څه ته وايي، توضیح یې کړئ؟

ځواب: کنوانسیون هغو دستور ته ویل کېږي، چې د مختلفو مهالونو او ټاکلو وختونو په اوږدو کې جوړېږي. په کنوانسیون کې تر ډېره پورې بېلابېل موضوعات لکه د هېواد پر اساسي قانون بیاکتنه، یا د یو ګوند ربه ورکونکي او یا د یو ګوند نوماندان تر بحث لاندې نیول کېږي.

۷۶۰. ورکشاپ څه ته وايي، واضح یې کړئ؟

ځواب: ورکشاپ په یوې غونډه کې پر یوې ځانگړې موضوع باندې د علمي او عملي مباحثې دورې ته ویل کېږي، چې د وگړو په یوې گڼې غونډه کې هغوی خپلې تجربې سره مطرح کوي او پایله ترلاسه کوي.

۷۶۱. سیمینار تعریف کړئ؟

ځواب: سیمینار له هغې علمي، رورسزې و تخصصي باسې څخه عبارت دی، چې زیات نه زیات تر یوې اونۍ پورې وي او له محکمې تیر شوي مطالب د افهام او تفهم یا نقد او نظر په موخه وړاندې کوي.

۷۶۲. کانفرانس څه نه وايي، واضح یې کړئ؟

ځواب: کانفرانس هغې غونډې نه ویل کېږي، چې د سیاسي، اقتصادي، ټولنیزو او کلتوري مسایلو په اړه جوړه شوی وي او په یو معلوم وخت کې د د مؤلفې کمیټې په رهبرۍ دایرېږي.

۷۶۳. ټریننگ څه نه وايي، توضیح یې کړئ؟

ځواب: ټریننگ د هغو سوريکي و میتودیکي معلوماتو او مهارتونو ترلاسه کولو ته لاسرسی دی، چې په عملي او نظري شکل د مسکي مهارتونو د لوړولو په موخه په لنډمهال کې دایرېږي.

۷۶۴. د ظرفیت د ارتقا په اړه معلومات ورکړئ؟

ځواب: د ظرفیت ارتقا د ټریننگونو، ورکشاپونو، کورسونو و سیمینارونو د جوړولو، د ورځنو همکاريو او د کارمندانو د استعداد د ارتقا او لوړولو په موخه د هغوی د ځواکمنې او کمزورتیا د ټکو د پېژندلو له لارې د کارمندانو د کاري وړتیا له لوړولو څخه عبارت ده.

۷۶۵. ارشیف څه ته وايي، تعریف یې کړئ؟

ځواب: ارشیف له هغې کلیمې څخه عبارت دی، چې زموږ اجراءات له پنا ریات دي و د راپور به شکل په یو دفتر کې ر ټولېږي.

۷۶۶. د منځنۍ سطحې مدیران (Middle managers) تعریف کړئ؟

ځواب: هغه مدیران دي، چې له عالي مدیریت څخه په پټه سطحه کې دي و د ټیپې سطحې د مدیرانو کاري مسؤلیت په غاړه لري.

۷۶۷. د عالي سطحې مدیران (Top managers) راوپېژنئ؟

ځواب: هغه مدیران دي، چې په عالي سطحه کې دي، د ټولې ادارې د پالسی جوړولو او رهبرۍ مسؤلیت په غاړه لري او یوازې تر خپل کنټرول لاندې اجراءات څاري.

۷۶۸. د عالي سطحې د مدیرانو ډېرې مهمې دندې ولیکئ؟

- وړدمهانه پلانونه او ستراتیژۍ گوري او پراخې ورکوي.
- د مختلفو ډېپارټمنټونو دندې او کاري پروسه ارزوي او له هغو سره همکاري کوي.
- په سازمان کې د کړمندانو او کلیدي اشخاصو د انتخاب حق لري.
- د منځنۍ سطحې مدیرانو ته د عمومي ستورو په ډله مشوره ورکوي.

۷۶۹. د منځنۍ سطحې د مدیرانو کلیدي دندې ولیکئ؟

- منځمهاله پلانونه جوړوي او اوږدمهاله پلانونه د عالي سطحې د مدیر له خوا د کتنې او کنټرول لپاره تنظیم و نرسوي
- د مختلفو ډیپارټمنټونو لپاره پالیسي نرسوي
- د کارونو ورځنۍ او اویز راپورونه کنټرول او اوردوي.
- د نېټې سطحې مدیرانو ته د ستونزو په پېلو مشوره ورکوي.
- د کارمندانو د انتخاب او استخدام مسؤلیت لري

۷۷۰. مدیریتي مهارتونه ولیکئ؟

- تحلیلي مهارت
- انساني مهارت
- اداري مهارت

۷۷۱. د مدیرانو ارتباطي مهارتونه ولیکئ؟

- د وید فن
- د احساساتو بیانول
- مکتوب لیکل
- غوږ نیول
- د تعامل قدرت
- د احساساتو خبرې اترې
- مشوره منل
- د احساساتو کنټرول
- د مذاکرې فنون

۷۷۲. د تصمیم نیولې مهارتونه کوم موارد رانغاړي؟

- د تحریې و تحلیل قدرت
- د تحریې له لارې د رده کړې قدرت
- د دهې مدلولونو د جوړولو قدرت
- په موضوع باندې د تمرکز قدرت
- د منطقي صولو کارون

۷۷۳. د یو مدیر خلاقیت کوم فکتورونه رانغاړي؟

- په نویو فکتورونو کې توانایی
- دهنې پلټنه
- د بدلون په رامنځته کولو کې توانمندی
- د حل قدرت
- گواښ من

۷۷۴. د یو مدیر شخصیتي ځانګړتیاوې ولیکئ؟

- خبرکت
- په کرونو کې حدیث
- له شاوخوا کسبو سره جوړ راتلل
- متکر او لېواله
- په ځان باندې باور لرل
- رپورتیا
- حوصله او ټولنیز ظرفیت

۷۷۵. د یو مدیر ډېر مهم وظیفوي مسؤلیتونه ولیکئ؟

- د ځان په تړاو مسؤلیت
- د لاس لاندې کسبو په تړاو مسؤلیت
- د سازمان په تړاو مسؤلیت

۷۷۶. په یو سازمان کې ارزښتونه کوم فکتورونه رانغاړي؟

- کاري وجدان، رستپولې، اعتماد، درې
- د ګډ کار (ټیمي کار) روحیه
- حساب ورکول
- افهام او تفهیم (اړیکې)
- د مقرراتو رامنځته کول
- د بوسو تقدیر او بدله
- د کارمندانو پرمختګ

۷۷۷. په کنټرول کې کوم موارد په پام کې نیول کېږي؟

- یا لاس لاندې کسانو خپلې دندې سمې ترسره کړې دي؟
- یا کاري پلان په عمل کې پلي شوی دی؟
- د کار کیفیت او پالنه څرنگه ده؟
- کار په رښتیا سره چلې اهل ته سپارل شوی دی؟
- په پای کې موږ هدف ته رسېدلي یو؟

۷۷۸. تجربه څه ده وایي، تعریف یې کړئ؟

ځواب: تجربه د مشاهدو، بیانولو، تجربې او تحلیل، اندازه گیرۍ او ثبت، د تمثیل له مقایسې، د کارونو، کړنو او اثارو له ډلېسې څخه عبارت ده

۷۷۹. تیوري (نظريه) تعريف کړئ؟

ځواب. تیوري حقيقت ته د رسېدو په موخه د شته فرضيو په پام کې بولو سره د مطلوبې طريقې او لارو چارو له کارولو څخه عبارت ده.

۷۸۰. فرضيه تعريف کړئ؟

ځواب. فرضيه د ذهني گومان او انګېرنې پر بنسټ له مجهولو اصولو و مفاهيمو سره د مطابقت په موخه د تحقيق وړ نابېراندو بديلو له لنډمهاله څرګندتيا څخه عبارت ده.

زموږ پيغام

هېڅ قدرت نه شي کولای، چې د لوړ استعداد په وړاندې مقاله وکړي، نو معکر د يو پوځي لښکر په وړاندې بر بالی دی

کوم کسان چې د حس ژوند په مدیریت وسېره نه وي؛ هېڅکله ناسو نه شي مدیریت کولای

بي هدفه نوکل کول، بي باغه مېوه ټولول دي.

سرچینې

۱. الواني، سيد مهدي (۱۳۹۱)، مدیریت عمومي، انتشارات نې، درېیم چاپ، تهران.
۲. رضائبان، دکتر علي (۱۳۹۰)، مبني سازمان و مدیریت، سازمان چاپ و نشرات اوقاف، بیخلم چاپ، تهران - ایران.
۳. اساسات مدیریت (د ملکي خدمتونو د نسیټیوټ درسي مواد).
۴. یوسفزی، رومان بهیر، (۱۳۹۵)، مدیریت سترانیزیک، انتشارات الهام احدي، کابل.
۵. ویکي پیلیا (د اشامه ازاد).
۶. مدیریت مابع اسني و اداره مور استحد می، تالیف دکتر کمال پرهیزگار، نشرات آگاه چاپ کال (۱۳۷۳) هـ.ش.
۷. مدیریت عمومي، تالیف، دکتر سيد مهدي الواني، نشر یی، کال ۱۳۸۸.
۸. سست و مهارت های مدیریت، نشر "نسیټیوټ خدمات ملکي"، درېیم چاپ، ۱۳۸۷ هـ.ش کال.
۹. مدیریت منابع اسدي، ناشر: نسیټیوټ خدمات ملکي، لومړی برخه، تاریخ نشر: سبله ۱۳۸۹ هـ.ش.
۱۰. اداره (Management)، تالیف پوهند محمد شیر دودیل، ژباړن، محس مهاجر، نشرات میهر، کال ۱۳۸۹ هـ.ش.
۱۱. افغانستان در مسیر تاریخ، تالیف میر غلام محمد غدر، دوم ټوک، نشرات جمهوري، کال ۱۳۷۸ هـ.ش.
۱۲. د ملکي خدمتونو د کارکوونکو قانون (د قانوني اصطلاحاتو په شمول).
۱۳. ادره و مدیریت، دکتر احمدالله سمل، کال ۱۳۸۸، مرکز نشراتی پامیر.
۱۴. هاشمي سيد حواد (۱۳۹۳)، رهبري علي و مدیریت مدرن، انتشارات الهام احدي، کابل - افغانستان.

اووم خپرکی

د ملکي خدمتونو د کارکوونکو ذاتي چارې

حاضري، له معاش سره د انتظار حالت، تعلیق، تبدیلی، خدمتي، استعفا، اضافه کاری او تقاعد.

۷۸۱. هر کله چې کارمند د قید شوې حاضري ستون لاسلیک یا مهر کړي، څرنگه اجراءات ترسره کېږي؟

ځواب. هر کله چې کارمند د حاضري په قید شوي ستون لاسلیک یا مهر وکړي، د ملکي خدمتونو د کارمندانو د قانون له (۳۰) مدې سره سم د مستقیمو یا مافوقو آمرینو له خوا تادیب کېږي.

۷۸۲. هر کله چې په قصدي ډول د راتلونکو ورځو د حاضري ستون لاسلیک شي، څرنگه اجراءات کېږي؟

ځواب. په قصدي یا سهوي ډول د راتلونکو ورځو د حاضري د ستون د لاسلیکولو یا مهر کولو په صورت کې د یادې مادې مطابق تادیب کېږي.

۷۸۳. هر کله چې یو کارمند په سهوي سره د نورو همکارانو د حاضري ستون لاسلیک یا مهر کړي، څرنگه اجراءات ترسره کېږي؟

ځواب. په قصدي یا سهوي ډول د بل قرارداد دی مامور یا کارمند د حاضري د ستون د لاسلیک یا مهر کولو په صورت کې د تادیب وړ ګڼل کېږي.

۷۸۴. نور هغه حالتونه ولیکئ، چې مامور د حاضري په برخه کې د تادیب وړ ګرځي؟

ځواب. په سره فلم یا پيس باندې د حاضري د ستون د لاسلیکولو یا مهر کولو په صورت کې د هغه لاسلیک له مخې چې د حاضري په ستون کې د تروتنې رامېخته کېدو سبب شي.

۷۸۵. د ملکي خدمتونو د مامورینو د موقوفو نومونه واخلي؟

ځواب. د دندې په برخه کې د ملکي خدمتونو کارکوونکي په یو لاندې وېشونې موقف کې راځي: صلي موقف، خدمتي موقف، د تحصیل موقف، د عسکري خدمت موقف او د نفعه موقف.

۷۸۶. د ملکي خدمتونو د کارکوونکو خدمتي موده څو میاشتې ده؟

ځواب. د ملکي خدمتونو د کارکوونکو خدمتي موده شپږ میاشتې ده او د ادارې د باصلاحته مقام د لروم دید له مخې یوازې یو وار تمددېدای شي.

۷۸۷. په کومو حالتونو کې د ملکي خدمتونو د مامورینو بستونه د تعلیق په حالت کې راځي؟

ځواب: که چېرې د تور له کبله توقیف کړل شي که چېرې د څېړنې په موخه له کار څخه د کارکوونکي لاس نول شوی وي (۱)

۷۸۸. د ملکي خدمتونو کارمندان څرنگه کولای شي، چې له خپلې دندې څخه استعفا ورکړي؟

ځواب: د ملکي خدمتونو کارمندان تر لاندینو شرایطو لاندې کولای شي، چې له خپلې دندې استعفا ورکړي

- باصلاحیته مقدم ته د یو غوښتنیک وړاندې کولو سره
- د ۱۵ ورځو په ترڅ کې کولای شي چې د خپلې استعفا له تصمیم څخه لاس په سر شي
- که چېرې د ۱۵ ورځو په ترڅ کې د استعفا د ردولو یا مسو به اړه تصمیم ونه نیسي، د هغه استعفا منل شوې گڼل کېږي
- مامور باید د دندې نه پرېښودو یوه مښت محکمې د خپلې استعفا غوښتنیک وړاندې کړي

۷۸۹. د ملکي خدمتونو مامورین په کوم حالت کې نه شي کولای، چې له دندې استعفا ورکړي؟

ځواب: په سړي حالت یا په ډله ییز شکل نه شي کولای چې له خپلې دندې استعفا ورکړي.

۷۹۰. د دندې پرېښودونکي څوک دی او څرنگه کولای شي، چې بېرته په خالي بسونو کې ځان کلندید کړي؟

ځواب: که چېرې د مؤخه عذر له وړاندې کولو پرته ۲۰ ورځې غیرحاصري ولري او د دندې له پرېښودو یو کل وروسته کولای شي، چې د اړ درقات له لارې د ملکي خدمتونو ستونه اشعار کړي

۷۹۱. د ملکي خدمتونو د مامورینو له معاش سره د انتظار حالت په تفصیل سره شرحه کړئ؟

ځواب: د ملکي خدمتونو د مامورینو له معاش سره د انتظار حالتونه په لاندې ډول دي.

- که چېرې د هغوی بست تعدیل یا نقیص شوی وي
- که چېرې د هغوی کار له تېرو میاشتو څخه ډېر درون شوی وي
- که چېرې اداره منحل شوی وي.

۱- که چېرې د ملکي خدمتونو د تورن مامور یا کارکوونکي د څېړنې او محاکمې بهیر له یو کال څخه ډېر دوام پيدا کړي د هغه بست د رفاه لپاره اعلان نه ورکون کېږي
د دغه کولای شی، چې د کارکوونکي د تحقیقاتو په ترح کې بل کس د هغه په بست په خدمتي شکل وگوماري

- که چېرې د عسکري د خدمت له سره کولو وروسته يې د يوې مياشتې په ترڅ کې پوښتې دارې نه مراجعه کړې وي.
- که چېرې د اړوندې ادارې په موافقه د حصص د دامې لپاره د هېواد په د حل يا بهر کې معرفي شوی و د تحصيل له بريالي پای ته رسېدو وروسته يې د يوې مياشتې په ترڅ کې اړوندې ادارې ته مراجعه کړې وي
- که چېرې د هغوی د نعنق دوره پای ته رسېدلې وي.
- که چېرې په ټاکيږو مسؤلينو ګومارل شوی وي

۷۹۲. د ملکي خدمتونو د دايمي مامورينو له معاش سره د انتظار د حالتونو موده څو کاله ده؟

- که چېرې د مامور د خدمت موده له يو څخه تر لسو کلونو پورې وي، (شپږ مياشتې).
- که چېرې د مامور د خدمت موده له لسو څخه تر پيڅلسو کلونو پورې وي، (۹ مياشتې)
- که چېرې د مامور د خدمت موده له پيڅلسو کلونو څخه ډېره وي، (يو کال).

۷۹۳. د قراردادي کارمندانو (احيرانو) له معاش سره د انتظار د حالتونو موده څو کاله ده؟ که چېرې د حيرانو د خدمت موده له يو څخه تر ۱۰ کلونو پورې وي، درې مياشتې. که چېرې د هغوی د خدمت موده له ۱۰ کلونو څخه ډېره وي، شپږ مياشتې

۷۹۴. د ملکي خدمتونو د مامورينو تبديلي څرنگه او د کومو معيارونو له مخې رامنځته کېږي؟

- خواب. د ملکي خدمتونو مامورين د لاندینيو شرايطو له مخې کولای شي، چې له يو بست څخه بل بست ته نديدل شي
- د کار رشتوي تخصص و مهارتونه چې د ادارې د چارو په بڼه والي تمام شي
- د اړوندې ادارې په هوکړه په برابر او د دندو په پوښتن لايحه لرونکو ستونو کې د تبديلي پر سبب د ملکي خدمتونو د دوو کارمندانو غوستلک.
- د اړوندې ادارې په هوکړه په کمبود برابر او د دندو په پوښتن لايحه لرونکي ست کې د ملکي خدمتونو د کارمندانو غوستنېک
- د دندو په پوښتن لايحه لرونکي معادل بست کې د تدبیر په موخه (۵)

۵ د ملکي خدمتونو د مامورينو د تدبیري صلاحیت د ملکي خدمتونو د کارمندانو د قانون د لسمې مادې مطابق د هغوی د منظورونکو چارواکو صلاحیت دی

۷۹۵. تقاعد څه ته وايي؟

ځواب: تقاعد په کور د کېاستو او د تقاعد د قانون او مقرري د حکمونو له مخې په اداره کې د ملکي خدمتونو د کارمندانو د خدمت د دورې د پای ته رسېدو په معنا دی.

۷۹۶. داوطلبانه تقاعد څرنگه احرا کېږي؟

ځواب: د وېسانه تقاعد هغه تقاعد دی، چې د ملکي خدمتونو کارمندان لږترلږه د بالفعل خدمت د (۲۵) کلونو له پوره کولو او د (۵۵) کلنۍ عمر ته له رسېدو وروسته د خپل تعدد غوښتنه کوي.

۷۹۷. د ملکي خدمتونو مامورین په کومو حالتونو کې کولای شي، چې د خپل تقاعد له حقوقو څخه برخمن شي؟

- د ۶۵ کلنۍ عمر پوره کول
- د بالفعل خدمت د ۴۰ کلنۍ کاري دورې پای ته رسول
- داوطلبانه تقاعد
- انفصل
- مړینه، نادرکي، داسې دوامدار معلولیت او ناروغي چې د دندې د ترسره کولو حد شي

۷۹۸. تقاعد له کومو سرچینو څخه ورکول کېږي؟

ځواب: د تقاعد حرا په ملکي خدمتونو د کارمندانو له هغه ۸ سلنه میاشتني معاش څخه عبارت ده، چې د هغوی د ماموریت په مهال د هغوی له معاش څخه وضعه او د تقاعد په حرا نه کې اچول کېږي، چې د تقاعد د معیارونو پوره کولو سره د قانون له مخې بېرته کارمندانو ته ورکول کېږي.

۷۹۹. د تقاعد حقوق څرنگه محاسبه کېږي؟

- که چېرې د هغوی د خدمت موده له ۱ تر ۵ کلونو پورې وي، د هر کال خدمت په بدل کې په یو واري ډول د بست د وروستۍ میاشتې دوه میاشتني معاش د هغه له اجراوو سره.
- که چېرې د هغوی د خدمت موده له ۵ څخه تر ۱۰ کلونو پورې وي، د هر کال په بدل کې په یو واري ډول دوه نیم میاشتني معاش د هغه له اجراوو سره ورکول کېږي.
- که چېرې د هغوی د خدمت موده له ۱۰ کلونو څخه ډېره وي، وروستي معاش او ۲ سلنې سره د خدمت د کلونو د صرب له مخې محاسبه کېږي.
- د ملکي خدمتونو د کارمندانو د تقاعد حقوق د بست د وروستۍ میاشتني معاش له ۸۰ سلنې او د هغه له اجراوو څخه له شي ډېرېدای.

۸۰۰. د مړو شوو کارمندانو لپاره د هغوی د تقاعد حقوق څرنگه ورکول کېږي؟

ځواب: که چېرې د دندې له پرېښودو محکمي مړ شي، د لاسیبي دستور له مخې محاسبه او ورکول کېږي.

- که چېرې د هغوی د خدمت موده له ۱ تر ۱۰ کلونو پورې وي، ۱۲ میاشتنی معاش د هغه له اجراوو او ضمیمو سره
- که چېرې د هغوی د خدمت موده له ۱۰ تر ۲۵ کلونو پورې وي، ۳۶ میاشتنی معاش د هغه له اجراوو سره
- که چېرې د هغوی د خدمت موده له ۲۵ کلونو څخه ډېره وي، ۶۰ میاشتنی وروستی معاش د هغه له اجراوو سره
- که چېرې د هغوی د خدمت موده له یو کال څخه کمه وي، د بقاعد ټولې وضعه شوې ونډې یې وارثانو ته مستردېږي

۸.۰۱. د هغو کارمندانو د تقاعد حقوق څرنگه ورکول کېږي، چې د خدمت په ترڅ کې د دندې د ترسره کولو له کبله مړه شي؟

ځواب: کوم کارمندان چې د دندې په ترڅ کې مړه شي، د هغوی د خدمت د دورې له پام کې نیولو پرته ۶۰ میاشتنی وروستی معاش د هغه له ضمیمو سره د هغوی وارثانو ته ورکول کېږي. د ملکي خدمتونو هغه کارکوونکي چې له تقاعد څخه وروسته مړه شي، د هغوی د تقاعد ۳۶ میاشتنی حقوق ورکول کېږي.

۸.۰۲. د مړي وارثانو ته د تقاعد حقوق څرنگه ورکول کېږي؟

ځواب: د مړه شوي د تقاعد حقوق د هغه وصي یا قانوني وکیل ته د تقاعد د مقرري له مخې ورکول کېږي.

۸.۰۳. د هغو کارمندانو د تقاعد حقوق څرنگه محاسبه او ورکول کېږي، چې د دندې په ترڅ کې معلولېږي؟

ځواب: د هغو کارمندانو د تقاعد حقوق چې د دندې په ترڅ کې معلولېږي، له روغتيايي تصدیق وروسته په لاندې ډول ارزو او ورکول کېږي.

که چېرې د هغوی کاري ځواک ۶۰ سلنه کم شوی وي، ۵۰ سلنه وروستی معاش د هغه له جزاوو سره د خدمت د مودې له پام کې نیولو پرته
که چېرې د هغوی کاري ځواک له ۶۰ سلنې ډېر وي، ۸۰ سلنه وروستی معاش د هغه له جزاوو سره د خدمت د مودې له پام کې نیولو پرته

۸.۰۴. د ملکي خدمتونو کارمندان په کومو حالتونو کې نه شي کولای، چې د خپل معلولیت د تقاعد له حقوقو څخه برخمن شي؟

- که چېرې له معلولیت څخه وروسته د کار وس پیدا کړي
- که چېرې د سې معلول شي، چې معلولیت یې په نشه یي توکو د روږدتیا له کبله وي

○ که چېرې دا ثابت شي، چې د معلولیت د تثبیت اسناد یې جعلي دی

۸۰۵. د هغو کارمندانو د تقاعد حقوق چې نادارکه شوي دي، څرنگه محاسبه او ورکول کېږي؟

ځواب: که د هغو له بدرکۍ څخه له څلورو ماشتو څخه ډېر وخت تر شوی وي، د شرعي وثیقي له مخې د هغوی وارثو ته په یو وري ډول یا د افساطو په شکل د ست به وروستني ماشتني معاش د ۳۶ میشتو معاش ورکول کېږي

۸۰۶. د متقاعدینو د شکایتونو د څېړنې کمېسون له کومو ادارو څخه جوړ دي؟
ځواب: د متقاعدینو د سکایتونو د څېړنې کمېسون د کار، ټولنرو چارو، شهیدانو او معلولینو وزارت له استازي و د اداري اصلاحاتو او ملکي خدمتو د خپلواک کمېسون له دوو کسانو څخه جوړ دی

۸۰۷. ایا د متقاعدینو د کار دوره بیا تمدیدېدای شي؟
ځواب: د جدي اړتیا په صورت کې اداره د هغه کارمند په هوکړه چې د کار وړتیا ولري، د هغه د کار موده تر ۵ یورو کلونو پورې تمدیدولای شي. د کار د دورې تمدید د کارمند د ټولو حقوقو او وګایو نغاړونکې ده

۸۰۸. د معلولینو او مړو شوو د تقاعد حقوق څرنگه ورکول کېږي؟
ځواب: په کار پورې د ړوند معلولیت یا مړینې او د مسلکي ناروغۍ یا مړینې په کبه د تقاعد حقوق، د معلولیت د تثبیت د روغپېي کمېسون د تصدیق پر بنسټ، د خدمت د دورې له پام کې نیولو پرته، د وروستۍ رتبې یا له تقاعد څخه د محکمنې درجې د ۱۰۰ سلنې معاش په کچه د اجر وړ دی

۸۰۹. ایا د باصلاحیته محکمې په پرېکنده حکم محکومیت کولای شي، یو کارمند تقاعد ته سوق کړي؟

ځواب: هرکله چې یو کارمند د باصلاحیته محکمې په پرېکنده حکم له ۲ کلونو څخه د کمې مودې بند په جزا محکوم شوی وي، کولای شي، خپل تقاعد وغواړي. یاد کارمند متقاعد کېږي هم

۸۱۰. ایا د تقاعد حقوق زیاتوالی مې؟
د متقاعدینو د تقاعد حقوق او د مړو شوو متقاعدینو د وارثو حقوق، د معاش له عمومي زیاتوالي سره سم زیاتېږي

د معاش عمومي زیاتوالی د ړوندۍ درجې او صنف په متقاعدینو پورې ړوندېږي.

۸۱۱. د تقاعد سهمیه واضح کړئ؟

ځواب. د تقاعد سهمیه د پیسو له هغې ټاکلې سې څخه عبارت ده چې د ملکي خدمتونو د کارمندانو له مياشتني معاش او د ادارې له ټولې بودیچې څخه وضعه او د تقاعد د خرابې حساب ته منتقلېږي.

۸۱۲. متقاعد چاته ویل کېږي؟

ځواب متقاعد هغو دولتي کارمندانو ته ویل کېږي، چې د رسمي خدمتونو له ترسره کولو وروسته د قانون د حکمونو له مخې په کور کېناستو ته اړ شوي و د خپل د تقاعد د حقونو د ترلاسه کولو وړ ګرځي.

۸۱۳. ایا متقاعد کولای شي، چې په اړونده اداره یا نورو ادارو کې بیا استخدام شي؟

ځواب هغه متقاعد کارمندان چې د کار توان ولري، تر پینځو نورو کلونو پورې په بللمقطع ډول دنده ترسره کولای شي.

۸۱۴. د ملکي خدمتونو کارمندان په کومو حالتونو کې نه شي کولای، د خپل تقاعد له

حقوقو څخه په داوطلبانه شکل برخمن شي؟

ځواب د ملکي خدمتونو کارمندان د (۵۵) کلنۍ د عمر له پوره کولو و په ادره کې له (۲۵) کاله بالفعل خدمت کولو څخه مخکې نه شي کولای، چې خپل تقاعد په داوطلبانه شکل وغواړي.

۸۱۵. د کار زده کړې دوره د کومو شرایطو له مخې د ملکي خدمتونو د کارمندانو د

تقاعد په حقوقو کې محاسبه کېږي؟

ځواب د ملکي خدمتونو د کارمندانو د کار زده کولو دوره د هغوی د کاري دورې او د تقاعد د حقوقو د ارزونې له مخې د محاسبې وړ ده، په دې شرط چې د کار زده کوونکي معاش او د ادارې بودیجه د تقاعد خزانې ته انتقال شوې وي.

۸۱۶. د ملکي خدمتونو د کارمندانو تقاعد څرنگه تثبیت او ارزول کېږي؟

ځواب د ملکي خدمتونو د کارمندانو د تقاعد د حقوقو په تثبیت او ارزونه کې، شپږ میاشتې یا ترې زیاته موده یو کال محاسبه کېږي، و له شپږو میاشتو کمه موده د محاسبې وړ نه ده.

۸۱۷. د تقاعد د حقوقو اندازه واضح کړئ؟

ځواب هر کله چې د ملکي خدمتونو د کارمندانو د خدمت موده، له ۱-۵ کلونو پورې وي، د هر کال خدمت په وړاندې د سب د وروستۍ مياشتني معاش په کچه د دوو میاشتو معاش د هغه له جزاوو سره په یو وړي ډول ورکول کېږي.

۸۱۸. هرکله چې د ملکي خدمتونو د کارمندانو د خدمت موده له پینځو کلونو څخه ډېره

وي، د هغوی د تقاعد حقوق څرنگه محاسبه کېږي؟

ځواب: هر کله چې د ملکي خدمتونو د کارمندانو د خدمت موده له پینځو تر لسو کلونو پورې وي، د هر کال خدمت په وړاندې د بست د وروستي میاشتې معاش په کچه د دوه نیمو میاشتو معاش د هغه له اجراوو سره په یو وري ډول ورکړ کېږي. که له لسو کلونو څخه ډېره وي، له وروستي معاش او ۲ سلنې سره د خدمت د کلونو د صرب پر بسپ محاسبه کېږي.

۸۱۹. اضافه کاري څه نه وايي، واضح یې کړئ؟

ځواب: هغه کار چې کارمند یې د اړتیا له مخې د ادارې نه اجازه له رسمي وخت څخه پرته ترسره کوي، اضافه کاري گڼل کېږي.

۸۲۰. د اضافه کاري کمېسون څرنگه کومارل کېږي؟

ځواب: د اضافه کاري د کمېسون غړي په وزارتونو او دولتي ادارو کې د هغو د رهبري پلاوی له خو، په ولایونو کې د پوښتولایت د ادارې مجلس له خوا، او په نادرولتي ادارو کې د اړوند باصلاحیته آمر له خوا هر کال کومارل کېږي.

۸۲۱. د اضافه کاري فورم څرنگه ترتیب او طی مراحل کېږي؟

ځواب: د اضافه کاري فورم په درې نمونو کې ترتیب او د ورکړې د لومړۍ درجه آمر له منظوري وروسته، د هغه یو نقل اړوندې ادارې، دویم نقل د شري مامور ادارې او درېیم نقل یې د معشونو څانگې ته لېږل کېږي.

۸۲۲. په یوې ورځ کې څو ساعتونه اضافه کاري کېدلای شي؟

ځواب: ضافه کاري د کار په عادي ورځو کې له (۴) ساعتونو څخه نه شي ډېرېدای. د یادو ساعتونو د ریتېدو په صورت کې د اړه کولای شي، د دلېلو وړاندې کولو سره د هغه مصوري په هر مالي کال کې د وزیرانو له خوا څخه واخي.

۸۲۳. د اضافه کاري معاش څرنگه محاسبه کېږي؟

ځواب: د کار په عادي ورځو کې د کارمند میاشتي معاش، په ماشت کې د کاري ساعتونو په منځي شمېر باندې تقسیم، له (۲۵) سلنې سره صرب، د اضافه کاري د یو ساعت له معاش سره مساوي دی.

۸۲۴. د رخصتي په ورځو کې اضافه کاري څرنگه محاسبه کېږي؟

ځواب: د رخصتي په ورځو کې، د کارمند میاشتي معاش، په ماشت کې د کاري ساعتونو په منځي شمېر تقسیم، له (۵۰) سلنې سره صرب، د یو ساعت اضافه کاري له معاش سره مساوي دی.

۸۲۵. اضافه کاري د څو سلنې تخصیص له مخې محاسبه کېږي؟

ځواب: اضافه کاري د منظور شوي تخصیص په تناسب، (۱۵) سلنه محاسبه کېږي او د اړتیا په وخت کې دولتي اداره مکلفه ده، ترڅو د ماليې وزارت هوکړه ترلاسه کړي.

۸۲۶. د اضافه کاري معاش څرنگه ورکول کېږي؟

ځواب: د اضافه کاري معاش د ترسره شوي کار د څرنگتیا د راپور له ترتیب د ورکړې د لومړۍ درجه آمر له نایب څخه وروسته د هغې ادارې له خوا اجرا او ورکول کېږي، چې اضافه کاري پکې ترسره شوې ده.

۸۲۷. ایا معلول کارمندان د اضافه کاري وړ پېژندل کېږي؟

ځواب: اداره کولای شي، چې معلول کارمند د هغه د هوکړې او د هغه روغتیا ته د صافه کاري د نه زیان رسولو په اړه د روعتبيي مراجعو د تصدیق نه صورت کې هغه د اضافه کاري په فهرست کې شامل کړي.

۸۲۸. کوم کارمند به شي کولای، چې د اضافه کاري په فهرست کې شامل شي؟

ځواب: اداره نه شي کولای، چې حمله سخته او هغه نوی څو کارمند چې په اداره کې کار کوي د اضافه کاري په فهرست کې شامل کړي.

۸۲۹. اضافه کاري څرنگه قطعې کېږي؟

ځواب: هرکله چې د اضافه کاري په نرخ کې د کارمند کار اعبراک ونه اړول شي، یا کارمند د چارو په ترسره کولو کې بې پروايي او بېموري وکړي، د اړوندې ادارې د څانګې د آمر د وړاندیز و د یادې مقرري په درېیمه ماده کې مندرج د اضافه کاري د کمېسون د تید پر بنسټ د هغه اضافه کاري قطعې کېږي.

۸۳۰. ایا په استثنایي حالتونو کې اضافه کاري ورکول کېږي؟

ځواب: هرکله چې د کار په نرخ کې په بهرني او استثنایي شکل نایتیکل شوې اضافه کاري ته اړتیا احساس شي، د هغې آمر د اړوندې ادارې د آمر په اجازه و وړاندې او د ورکړې د لومړۍ درجه آمر په منظوري ترسره کېدای شي.

۸۳۱. په نادولتي ادارو کې اضافه کاري څرنگه ورکول کېږي؟

ځواب: په نادولتي ادارو کې اضافه کاري او د هغې د ورکړې ډول، د اضافه کاري د مقرري د حکمونو مطابق د کارکوونکي او کار ورکوونکي د هوکړې پر بنسټ ترسره کېږي.

۸۳۲. د ادارې آمرین د اضافه کاری په برخه کې کوم مسؤلیت لري؟
 ځواب: د پوښې څانګې آمر مکلف دی، چې د اضافه کاری له بهیر څخه څارنه وکړي او په اضافه کاری کې د شاملو کارمندانو حاصري د صافه کاری په ساعتونو کې وڅاري.

۸۳۳. د کارمندانو د اضافه کاری د چارو د تنظیم مقرر د څو فصلونو او څو مادو لرونکي؟
 ۵۵!

ځواب: د کارمندانو د اضافه کاری د چارو د تنظیم مقرر درې فصلونه او ۲۱ مدې لري.

۸۳۴. ازموینې ارزونه څرنگه پلي کېږي؟
 ځواب: د معاشو د رتبو په سیستم کې د نویو مقرر شوو قراردادي کارمندانو د اجرائو ارزونه له درې میاشتو وروسته او له لومړي تر شپږم بڼه پورې د کارمندانو، له شپږو میاشتو وروسته تطبیقېږي.

۸۳۵. د مثبتې ارزونې د نشتون په صورت کې څرنگه اجرائات ترسره کېږي؟
 ځواب: د اجرائاتو د ارزونې په لړ کې د قراردادي کارمندانو د نه بریالیتوب په صورت کې د هغوی قرارداد فسخه کېږي او رسمي کارمندان روزنیزو پرګر مونو ته ورپېژندل کېږي.

۸۳۶. له دولتي چارواکو څخه کوم یو د ملکي خدمتونو د کارمندانو د تبدیلی صلاحیت لري؟
 ځواب: د لومړي او دویم بڼه د تبدیلی صلاحیت د ولسمشر په منظوري، په مرکز کې له درېیم تر شپږم بڼه پورې د وزیر صلاحیت، په ولایتونو کې له شپږم تر نهم بڼه پورې د والي صلاحیت او په ولسوالۍ کې د دووم و اتم بڼه د تبدیلی د اړوند ولسوال صلاحیت دی.

۸۳۷. د ښوونکو د تبدیلی منظوري د کوم دولتي چارواکي صلاحیت دی؟
 ځواب: د ښوونځیو، مدرسو او د لومړني لیک لوست د استادانو، سووکیو او مدرسینو تبدیلی د اړوند ولایت په ساحه کې د ولایتیو د مرکز د پوهنې د رئیسانو صلاحیت دی.

۸۳۸. د تخنیکي او مسلکي ښوونځیو د ښوونکو د تبدیلی منظوري د کوم دولتي چارواکي صلاحیت دی؟

ځواب: د درالمعلمینو، د تخنیکي، د مسلکي ښوونځیو د استادانو، د ساینس د مرکز او څارنې د غړو تبدیلی په مرکز او ولایتونو کې د پوهنې د وزیر صلاحیت دی.

۸۳۹. ایا ښوونکي کولای شي، چې ځانونه د ملکي خدمتونو په نورو بڼو کې کاندید کړي؟

ځواب: په مرکز او ولایتونو کې د ښوونځیو، مدرسو، د ښوونکو د روزنې د موسسو، د سوونیر نصاب د ادارو د تخنیکي، د مسلکي ښوونځیو او د ساینس مرکز استادان، ښوونکي او مدرسین و

د سووې د څارنې عړي (سوپروايزران) کولای شي د پوهې وړار له موافقې وروسته د ارد رفات له مخې د قنون د حکمونو مطابق له سووېرو او روريرو مؤسسو بهر دسو کې. د ملکي خدمتونو بستونه اسهل کړي

۸۶۰. په کومو حالتونو کې نه شي کولای، چې د ملکي خدمتونو کارمندان تديل کړي؟
خواب د کلنو جرأتو له اړوسې محکې
د دندو د لايحې او د تحصيلي مهارتونو خلاف

۸۶۱. د ملکي خدمتونو د کارمندانو تديلي د کومو معيارونو له مخې ترسره کېږي؟
خواب: د رشتوي بحصص او مهارتونو له مخې
د دندو نه يوشان لايحه لرونکو بستونو کې د دوو کارمندانو د توفيق او غوښتنې له مخې
که چېرې مستقيم مر د کارمند لومړی درجه چيوان وي
د تديب نه موخه

رڼور بېعام

د چپل فکر ځمکه خړه کړئ، چې ررغون پاتې شي او محصول راوړئ؛ ځکه کومې عېجې چې ريسه نه درلوده، د نورو په لاس کې وحيږي

د خپلې سې او ورځې ټول عددي کارونه يادداشت کړئ او د اوبې په پای کې ځان وارړوئ، ترڅو په کورې او ټولنه کې چپل موثريت درک کړئ.

ډېر غوره ملگري يوازې رڼور لاس جگړې، د لگ هند مو باند له محکې رده کړې وسي

سورچینې

۱. مقررہ تنظیم امور، صافہ کاری کارکنان، تاریخ نشر، ۱۳۹۰ / ۵ / ۲۵ هـ ش، د عدلیې وزارت، مسلسله شمېره (۱۰۵۶)
۲. مقررہ حقوق تقاعد کارکنان خدمات ملکی تاریخ شر، ۱۳۸۸ / ۵ / ۲۶ هـ ش، د عدلیې وزارت، مسلسله شمېره (۹۹۲)
۳. د کار قانون، شمېره ۱۷۹۳۳، تاریخ ۱۳۸۵ / ۱۱ / ۱۸، د عدلیې وزارت.
۴. د ملکی خدمتو د کارمندانو قانون، رسمي حریده، شمېره ۹۵۱، تاریخ ۱۳۸۷ / ۴ / ۱۶ هـ ش، د عدلیې وزارت.
۵. د ملکی خدمتو د کارمندانو د داتي چارو مقررہ، رسمي حریده، مسلسله نمبر (۹۹۲)، تاریخ ۱۳۸۸ / ۵ / ۲۶ هـ ش، د عدلیې وزارت

اتم خپرکی

د ملکي خدمتونو د مامورينو حقوق او امتيازونه

۸۴۲. د کارمند معاش د کومو شرايطو له مخې ورکول کېږي؟
څو ټوب معاش د کار، ست، رتبې، درجې يا مسلک. د کار رده کولو او عملي دورې او په کار پورې په اړوندو نقشي اسادو کې د پوره لیکو شرايطو د کميت او کيفيت په پام کې نيولو سره سحش او کارمند ته ورکول کېږي

۸۴۳. د تعليم او نحصيل پولي امتياز څه نه وايي؟
ځواب: د کامل تعليم و نحصيل او علمي کدر د سد پولي امتياز د معاش برخه پېژندل کېږي

۸۴۴. ماکول څه نه وايي؟
کارمند به ورځ يا شپه کې د ټاکل شوو ساعتونو نه وړاندې د ورځې نه نرح د ماکول مستحق دی. چې په مياشتني شکل د اجرا وړ دی

۸۴۵. د تشويقي معاش په اړه معلومات وړاندې کړئ؟
ځواب: د کارمندانو د مادي تسويق، د کار د لاسته راوړنې د سطحې د ارتقا او د محصولاتو د کيفيت د غوره کېدا په موخه د شرايطو د غوښتنې له مخې، اداره کولای شي، د کارمندانو معاش په تشويقي او د تشويقي معاش لرونکي کار په سيستم برابر او ورکړي

۸۴۶. د دولت په دستگاه کې د ملکي خدمتونو د مامورينو حقوق شرحه کړئ؟

- د معاش حق د هغه له احوالو او ضمايمو سره
- د دندو د لايحې د ترلاسه کولو حق
- له قانوني رخصتيو څخه د گټې اخيستو حق
- د تقاعد له حقوقو څخه د گټې اخيستو حق
- له ترويج او مکافاتو څخه د گټې اخيستو حق
- د خونديتوب او هوساينې حق
- د روغتيايي او امنيتي خوښيو حق
- د مسلکي او د مسلکي رده کړو حق
- د دايمي فريز د د کولو حق

۸۴۷. د مامورینو قانوني رحصتی کومې دي؟

د ملکي خدمتونو د مامورینو ټولې قانوني رحصتی به یو کال کې (۵۰) ورځې دي، چې لاندیې ورځې رانغاړي.

۲۰ ورځې تفریحي رحصتي

۲۰ ورځې د ناروغۍ رحصتي

۱۰ ورځې اړینی رحصتی

۸۴۸. له معاش سره د ملکي خدمتونو د مامورینو رحصتی ولیکنی؟

○ د لمانځه د ادا کولو او ډوډۍ خوړلو نه موخه د کار څنډول (یو ساعت)

○ عمومي رحصتی (د مې او مذهبي ورځو)

○ کلنی رحصتی (تفریحي، د ناروغۍ او اړینې)

۸۴۹. د عمومي رحصتی ورځې کومې دي؟

ځواب. د حمې ورځ، ورور، د هېواد د خپلواکۍ، هیستو ورځ د زمري ۲۸، د معیشت د اسلامي انقلاب د بري ورځ د غوايي ۸، د روزی د مبارکې میاشتې لومړۍ ورځ، د کوچني اختر درې ورځې، د لوی حتر درې ورځې، د ربیع الاول دوولسمه سبه د بیغمبر (ص) د میلاد ورځ، د عاشور، ورځ، د شوروي د مې او وتلو ورځ د سواغې ۲۶، د هېواد د ملي قهرمان د شهادت ورځ او نوری هغه ورځې چې د دولت له خوا رحصتی تصویب او غلایلېږي.

۸۵۰. هر کله چې کارمند له خپلو قانوني رحصتیو څخه ګټه ونه خلي، اداره به دی برخه کې څه مسؤلیت لري؟

ځواب هر کله چې یو کارمند نه خپلو قانوني رحصتیو څخه ګټه ونه خلي، اداره مکلفه ده، چې د میشتي معاش معادل د ۲۰ ورځو بولي امتیازات کارمند ته ورکړي.

۸۵۱. ایا تفریحي رحصتی له ۲۰ ورځو ډېرېدای شي؟

ځواب د ملکي خدمتونو د کارمندانو لپاره تفریحي رحصتی له ۲۰ ورځو څخه نه شي راتېدای، مګر په لاندیو شرایطو کې.

له ۱۸ کلنۍ څخه د ټیټ عمر کارمندانو ته ۲۵ ورځې، د ځمکنیو (ربرمیو) و درو کارونو کارمند نو نه ۳۰ ورځې په قبول کی پېښیږي شوې دي.

۸۵۲. د کارمندانو شل ورځې رحصتي څرنگه اجرا کېږي؟

ځواب د کارمند د موافقې له مخې به هرو شپږو میاشتو کې (۱۰) ورځې یا په یو واري ډول به د هغه پوښتنې ډول له مخې چې د ادارې له خوا تصمیري

یو شمل شوي کارمندان د بالفعل خدمت تر (۱۱) میاشو پورې له تفریحي رخصتو څخه گټه نه شي اخیستلای

۸۵۳. د ملکي خدمتونو د مامورینو اړینې رخصتې څرنگه د اجرا وړ دي؟
 ځواب. ادرې ته د اطلاعیې د استولو په صورت کې د ۳ ورځو لپاره د اجرا وړ ده او د پلار، مور، ورور، خور، حسر، حواسې، کاکا، ماما، حاله او عمه د مړینې او د ماشوم د پیداکېدو په صورت کې د کارمند پسه رخصتې د اطلاعیې پر بڼه ۱۰ ورځې اجرا کېدای شي

۸۵۴. د ملکي خدمتونو د کارمندانو د ناروغۍ رخصتې څو ورځې دي او څرنگه محاسبه او اجرا کېږي؟

ځواب. د ملکي خدمتونو کارمندان د یو کال په موده کې له معاش او د هغه له ضمیمو سره د ناروغۍ د ۲۰ ورځو رخصتې مستحق دي، چې د اطلاعیې استولو سره د هغو ۵ ورځې د اجر وړ ده هرکله چې د کارمند ناروغي له ۵ ورځو څخه ډېر دوام پیدا کړي. روغتیايي تصدیق سره کولای شي، چې له یورو رخصتو گټه واخلي.

۸۵۵. د زېږون رخصتې څو ورځې دي او څرنگه د اجرا وړ دي؟
 ځواب. سخته کارمنده د زېږون له کله له معاش او د هغه له ضمیمو سره د ۹۰ ورځو رخصتې مستحقه ده، چې یو نلټ یې له پېرونه مخکې او دوه شته یې له پېرونه وروسته د اجرا وړ دي که چېرې زېږون طبعي یا غیرکونی وي. هغې ته ۱۵ ورځې زیاتې رخصتې ورکول کېږي

۸۵۶. د حج او منبرکو ځایونو د فريضې رخصتې څو ورځې دي او څرنگه اجرا کېږي؟
 ځواب. د حج او د منبرکو ځایونو د فريضې رخصتې د مامور په ټوله کاري موده کې یو ورځه معاش سره ۴۵ ورځې دي.

له ۴۵ ورځو څخه زیاتې رخصتې د کارمند له تفریحي و اړینو رخصتو سره د محاسبې وړ دي د یادوې وړ ده، چې د پورتنیو رخصتو د حقوقو په اجرا کې د حج او اوقافو د ریاست تصدیق حتمی دی.

۸۵۷. ایا د کارمند رخصتې د هغه د ترفیع او تقاعد له امتیازونو سره محاسبه کېږي؟
 ځواب. د ملکي خدمتونو د کارمندانو د رخصتې ورځې د هغه له قدم، ترفیع او تقاعد سره د محاسبې وړ دي

۸۵۸. د شپنې کار معاش څو سله دی، شرحه یې کړئ؟
 ځواب. د اداري او خدماتي کارمندانو لپاره د شپې کار معاش د یو ساعت پر صلي معاش سربېره ۱۵ سله او تولیدي کارمندانو نه د یو ساعت پر اصلی معاش سربېره ۲۵ سله ورکول کيږي.

۸۵۹. د رتبو او معاش په نوي سیستم کې د ملکي خدمتونو د کارمندانو معاش د کومو معیارونو له مخې ورکول کېږي؟

خواب: د رتبو او معاشونو په نوي سیستم کې د ملکي خدمتونو د مامورینو معاش د ست او قدم پر بنسټ ورکول کېږي

۸۶۰. د سوپر سیکل معاشونه د کومو معیارونو له مخې ورکول کېږي؟

- که چېرې د کارمند بست کليدي وي (له ۴-۱ سټه)
- که چېرې په اداره کې د هغه شتون غبرګون وي
- هرکله چې د کارمند جرات د دندو له لایحې وکاري بلان څخه لوړ وي
- کله چې یې د احرا توداروونې په پروسه کې له (۲۰) نومرو ډېرې وېرې وي
- یوې ژبې (عربي، انګلیسي، الماني، فرانسوي او روسي) بریالۍ رده کړه
- د کمپیوټر او تېرېټ د ارموینې تېرول

۸۶۱. د قانون له مخې د سوپر سیکل ډېر اوچت او ډېر ټیټ معاشونه څومره دي؟

خواب: د ډاکټر لپاره ډېر لوړ (استثنایي) معاش په لومړي ست کې (۱۵۰۰) ډالر او د ټکنوریا لپاره ډېر ټیټ معاش په ۴ ست کې (۳۰۰) ډالر دی

۸۶۲. د ملکي خدمتونو د مامورینو د کافاتو ډولونه ووايست؟

- عددي مکافات
- سټیلیک
- لومړۍ درجه تقدیرنامه
- دویمه درجه تقدیرنامه
- درېیمه درجه تقدیرنامه
- میال

۸۶۳. ایا د ملکي خدمتونو د کارمندانو د تحصیل دوره د هغوی له کاري دورې سره محاسبه کېږي؟

خواب: هغه موده، چې د ملکي خدمتونو کارمندان پکې په هڅود کې د خدمت په لړ کې د رده کړې په ترلاسه کولو، یا په بهر کې د معلوماتو په پراختیا یا د ژبې په بیاوړتیا بوخت وي، د بریالیتوب د تصدیق وړاندې کولو سره د هغوی په کاري دوره کې محاسبه کېږي هرکله چې د هغوی د زده کړې د دورې موده له یو کال څخه ډېره وي، د هغوی ست د رقابت لپاره اعلان ته وړاندې کېږي.

۸۶۴. د هغو کارمندانو په اړه څه ډول اجراءات کېږي، چې د تحصیل د دورې له پای ته رسېدو وروسته بېرته ادارې ته مراجعه وکړي؟

ځواب: د ملکي خدمتونو په هغو کارمندانو باندې چې د تحصیل د دورې له بريالۍ پای ته رسېدې وروسته بېرته ادري ته مراجعه وکړي، لاندیني شرایط د تصیق وړ دي

- د اړوند ست د تشوالي په صورت کې بېرته دنده اشغالوي.
- د اړوند ست د ډکوالي په صورت کې په ورته ست له رفاه څخه پرته مقررېږي
- که چېرې د ملکي خدمتونو کارمندان د تحصیل د دورې له پای ته رسېدو وروسته ادارې ته مراجعه ونه کړي، له دندې څخه گوښه کېږي.

۸۶۵. ابا اداره کولای شي، چې د ملکي خدمتونو تکړه کارمندان د دندې د اجرا په ترڅ کې د لوړو زده کړو او نیمه لوړو زده کړو مؤسسو ته وروپېژني؟

ځواب: اداره کولای شي، خپل تکړه کارمندان د لوړو زده کړو او تحصیل لاره د لوړو زده کړو او نیمه عالی زده کړو مؤسسو ته د هغه د معاش له اساسې واجر سره وروپېژني هرکله چې یاد کارمندان د تحصیل د دورې له بريالۍ پای ته رسېدې وروسته اړوندې ادارې ته مراجعه ونه کړي، پوښتې ادارې ته د سوونیرې دورې د لگستونو په ورکړې مکلف دی

۸۶۶. د کار د روغتيايي او امنیتي شرایطو د خونديتابه شپږ ډولونه یوازې په گوته کړئ؟

- له کارمندانو سره روغتيايي مرستې
- د لومړنیو طبي خدمتونو خونديتوب
- د ثابتو او گرځنده روغتيايي مرکرو جوړول
- د امنیتي تخنیک زده کړه
- د امنیتي تحنیک د وسایلو برابرول
- د کار په برخه کې د ناوړه پېسو پېژندنه

۸۶۷. د ټولنیزو خونديتوبونو ډولونه په گوته کړئ؟

ځواب: د ملکي خدمتونو د کارمندانو د کورنۍ غړي په ځینو حالاتو کې د اړوند تقنیني سند له مخې له لاندینو ټولنیزو خونديتوبونو څخه برخمنېدای شي.

- ماکور
- نقلیه وسایط
- د سرباه په برابرولو کې مرسته
- د روغتيايي خدمتونو له عرضې څخه گټه حسستل
- د عمر د لوړوالي له کسبه د تقاعد په وخت کې مالي مرسته، د لسو میاشتو د معاش معادن د هغه له اخوا او د ضمیمو سره

- د زیږون په دوران کې مرسته
- د مړشوي کارمند کورنۍ ته اکرامیه د لسو مېشو د معاش معادل د هغه له صمیمو سره

۸۶۸. بست او قدم تعریف کړئ؟

خواب: بست د تشکیل برخه دی، چې د هغه له مخې کارمند ورسپارل شوی دنده اشغال و خدمت ترسره کوي

قدم: بست برخه دی، چې د هغه له مخې د ملکي خدمتونو کارمند د کلنیو حراتو له بریالۍ اروپوي وروسته د بست په داخل کې لوړ قدم (معاش) ته رتفا کوي

۸۶۹. ملکي خدمتونه تعریف کړئ؟

خواب: ملکي خدمتونه د دولت هغه حرايوې او اداري فعالیتونه دي، چې د ملکي خدمتونو د کارمندانو له خوا ترسره کېږي

۸۷۰. د دندو لایحه تعریف کړئ؟

خواب: د دندو لایحه د اداري هغه رسمي سند دی، چې د بست موخې، دندې، مسؤلیتونه او غوښتنې ښکې په ډاگه کېږي

۸۷۱. د ملکي خدمتونو د مامورینو کاري پلان تعریف کړئ؟

خواب: کاري پلان د ملکي خدمتونو د کارمندانو د فعالیتونو له پلان جوړوونې څخه عبارت دی، چې د دندو د لایحې پر بنسټ د متوقعه لاسته راوړنو د ترلاسه کولو په موخه تنظیمېږي

۸۷۲. هرکله چې د ادارې آمر د قانون خلاف امر وکړي، مامور یې په اړه څه مسؤلیت لري؟

خواب: هرکله چې مامور یا کارمند د آمر امر د قانون یا مقرراتو خلاف تشخیص کړي مکلف دی چې موضوع آمر ته په لیکلې ډول ورسوي، که چېرې آمر د مامور له خوا د لیکلې حربه له ترلاسه کولو وروسته به په لیکلې ډول ټاکنه وکړي، قر رډاي مامور یا کارمند د هغه په اجرا مکلف نه دی

۸۷۳. خوندیتوب څه ته وايي، توضیح یې کړئ؟

- له قانوني جوار څخه پرته د کار نه حق څخه نه یې برخې کېدل
- د اساسي کرامت ساتنه له بدې، اخلاقي او روحي ازار او خور څخه د خوندیتوب ورکول
- د کار د مناسب او خوندي چاپیریال برابرول

۸۷۴. نوی مقرر شوی مامور کله کولای شي، چې نورو بستونو ته ځان کانديد کړي؟

خواب: مامور نه شي کولای، چې په یوشان دندو کې لوړ بست له یو کال څخه په کمه موده کې و په یوشان دندو کې له دوو کلونو څخه په کمه موده کې شغل کړي

۸۷۵. د ملکي خدمتونو د مامورينو تاديب څو پړاوونه لري؟

ځواب: د ملکي خدمتونو د مامورينو تاديب په لاندې ډول څلور پړاوونه لري

۱. سپارسته

۲. اخطار

۳. د معاش ۵ ورځنی کسر

۴. ورته دندو ته نديبي

۸۷۶. مامور يا کارمند د کومو شرايطو له مخې تاديبيږي؟

ځواب: مامور يا کارمند د لاندینيو شرايطو له مخې تاديبيږي

○ د دې ته نه پالندي

○ له مراحيصو سره مناسب چلند

○ د قانوني امرونو او د ورسپارل شوو دندو په اجرا کې پېغوري

○ د دسو له لايحي څخه سرغړونه

○ د دندې و هډونې، مړونو په اجرا کې سعل او ځنډکول

○ د ځان، دفتر او دکار د لواړمو ته سته و ټاکی کې پېغوري

○ دکاري مضطاط په پام کې نه ټول

○ له دندې څخه د تېستې نه موخه پېمې لټول

۸۷۷. د قرارداد اجزا کومې برخې رانغاړي، شرحه يې کړئ؟

ځواب: د قرارداد جزا دا دي: د قرارداد پوښت، د قرارداد د طرفينو طرفيت، د نظر يوولې،

مشروعيت، د مصالحي حق، د ناوړه حيران او د طرفينو مکلفيتونه

۸۷۸. د قرارداد شرايط بيان کړئ؟

ځواب: د طرفينو هوښ، د قرارداد د موضوع روشنايا، تاديبات او ټاکلی مهال يې، د خدمتونو

ځانگړنې، محرميت، د دوږو بوريو نه خو د قرارداد د فسحي حق او د قرارداد د ټولو برخو رسايت

۸۷۹. د سيستم تجزيه او تحليل شرحه کړئ؟

ځواب: د سيستم تجزيه او تحليل د چارو د سه والي او ساده کولو په موخه د سازمان د سيستمونو

او تگلارو نه جامع او شپږې مطالعې څخه عبارت دی

۸۸۰. وظيفوي مقايسه څه ته وايي؟

وظيفوي مقايسه د هغه کار او سپارل شوې دندې له اجرا څخه عبارت ده، چې د تشکيل له مخې

يو کس يا وگړي ته ورسپارل شوې وي

۱۸۱. هرکله چې د ادارې له خوا د ماموريو حقوق په سم شکل ادا نه شي، کومو مراجعو نه شکایت کولای شي؟

ځواب هرکله چې د دولتي ماموريو حقوق د ادارې نه خوا تلف، یا ادا نه شي، کولای شي. د ادارې دننه د احداثاتو د حل کمېټې، شکایت ته د رسیده گي بورډ او ناصلاحته کمېټو یا محکمې ته شکایت وکړي و حقوق ترلاسه کړي

زموږ پیغام

هغه حدی چې ستا شتون یې لارم وگڼه و نه یې پید کړې، هېڅکله به د خپلې مېې دروازي ستا یرمخ ونه تړي، ځکه هغه شته، که ته اوسې ناهیلې مه وسه!

د ست د خپلولو نه موخه رد رقابت، د لوړې څوکي په لور د سیالي په څېر دی. ډاډمن اوسې، چې ټول پوځای نه رسېږي، حامحا به یو محکمې وي. د بل وار لږه تمرین وکړئ

اړیکه (واسطه) د بسېې په څېر ده، چې نه اساسي سره یې اخیستلای و په سحې یې ساتلای شي. هرکله چې ماته شوه، ححر گرځي، نو د حیل وجود له فولادو څخه ګټه واخلي، چې د هر ماشوم ګوزار سره نه ماتېږي

هڅ اړیکه له اینه تعلی سره له اړیکې ډېره ټینګه نه ده، هره ګړی چې ورسره اړیکه ونیسې، ځواب درکوي او کله چې حه وخواوي، هېڅ ځواک یې خپله نه شي گرځندی او کله چې څوګ وشړي، به چا کې د هغه د راډي د بدلولو محاح شته

سرچینې

- ۱ د کار قانون، رسمي حریده، شمېره (۱۷۹۳۳) تاریخ ۱۳۸۵/۱۱/۱۸، د عدلیې وزارت
- ۲ د ملکی خدمتو د کارمندانو قانون، رسمي حریده، شمېره (۹۵۱) تاریخ ۱۳۸۷/۴/۱۶ هـ ش، د عدلیې وزارت
- ۳ د ملکی خدمتو د کارمندانو د داتي چارو مقرره، رسمي حریده، مسلسل سمر (۹۹۲)، تاریخ ۱۳۸۸/۵/۲۶ هـ ش، د عدلیې وزارت
- ۴ د دادرکانو قانون، رسمي حریده، شمېره (۹۵۷)، تاریخ ۱۳۸۷/۵/۸ هـ ش، د عدلیې وزارت (د قرارداد مبحث)

نهم څپرکی

تدارکات

۸۸۲. د تدارکاتو قانون د څه لپاره وضعه شوی دی؟
ځواب: د تدارکاتو قانون د دولتي و مختلطو ادارو، موسسو او شرکتونو د اړتیا وړ ودانیو، توكو، خدمتونو او چارو د برابرولو او تدارکاتو د اړوندو چارو د تنظیم په موخه وضعه شوی دی.

۸۸۳. د ورکړې آمر چاته ویل کېږي؟
ځواب: د ورکړې آمر هغه څوک دی، د تدارکاتو د مالي چارو و عامه لگښتونو د ادارې د قویو د حکمونو له مخې د ودانیو، توكو، خدمتونو او چارو د برابرولو او تدارکاتو د قرارداد د منظورېدو یا تعدیل صلاحیت لري.

۸۸۴. نوکي څه ته وايي، تعریف یې کړئ؟
ځواب: نوکي د تجهیزاتو، تولیداتو او خامو موادو نه شمول ولو حامد، مایع یا ګاز وي، د مالونو د له محتلمو ډولونو او له هغو ضمني خدمتونو څخه عبارت دی، چې د نوکو د نیارولو لپاره اړین دي.

۸۸۵. د تدارکاتو قانون د اساسي قانون د کومو مادو پر بنسټ وضعه او رامنځته شوی دی؟
ځواب: د تدارکاتو قانون د افغانستان د اساسي قانون د (۷۹) مادې پر بنسټ وضعه شوی دی.

۸۸۶. د تدارکاتو قانون د څو فصلونو او څو مادو لرونکی دی؟
ځواب: د تدارکاتو قانون د ۱۰ فصلونو او ۹۶ مادو لرونکی دی.

۸۸۷. تدارکات تعریف کړئ؟
ځواب: تدارکات د هغو ودانیو، توكو، چارو او خدمتونو له برابرولو او تدارک څخه عبارت دی، چې د ادارې له خوا په برچون ډول یا د قراردادي له خوا د عامو پیسو په بدل کې ترسره کېږي.

۸۸۸. د تدارکاتو قرارداد څه ته وايي، تشریح یې کړئ؟
ځواب: له هغه لیکلې هوکړه لیک څخه عبارت دی، چې د ګڼوکی داوطلب او تدارکاتي ادارې ترمنځ د ودانیو، توكو، خدمتونو او چارو د برابرولو او تدارک په اړه کېږي.

۸۸۹. داوطلب څوک دی؟
ځواب: داوطلب له هغه حقيقي یا حکمي شخص څخه عبارت دی چې د شريعتي له مدو سره سم په خپله یا بې قانوني ستاری د قانون د حکم له مخې د تدارکاتو په پروونو کې د امر د وړاندې کولو په موخه ګډون وکړي.

۸۹۰. آفر څه ته وايي؟

ځواب. آفر هغه سند دی چې د ودنیرو توکو و چارو د برابرولو او تدارک لپاره د مقدار، ځانگړنو، د یو و حد د قیمت، د مجموعي قیمت او د نورو اړینو شرطو یادولو سره د داوطلب له خوا د قرارداد کولو په موخه توصیه کېږي.

۸۹۱. شرطنامه تعریف کړئ؟

ځواب. شرطنامه هغه سند دی، چې په هغه کې د ودانیزو توکو، خدمتونو و چارو کمښت او کیفیت، ځانگړنې، د آفر شرایط او له برابرولو او تدارک څخه محکمې د هغه د وړاندې کولو طریقه توصیه کېږي.

۸۹۲. داوطلبی څو ډوله ده، یواري یې نوم واخلي؟

ځواب: دوصلي دوه ډوله ده، ازده د وطني و مقیده (ننډه) داوطلبی.

۸۹۳. اراده داوطلبی تعریف کړئ؟

ځواب. اراده داوطلبی له هغې صریقې څخه عبارت ده، چې د وطن په شرطمه کې د لیکلو ځانگړنو په پام کې نیولو سره، د پام وړ تدارکاتو په اړه چل اړ ادری ته تسلیموي.

۸۹۴. تامينات تعریف کړئ؟

ځواب. تامينات له مالي، تعدي یا حسي وحوهو، مقولو و منقولو مالونو یا له بانکي تضمین څخه عبارت دي، چې د دوصلي او قرارداد دی له خوا، په ضمانت اېسودل کړي.

۸۹۵. مزایده تعریف کړئ؟

ځواب. مزایده د پلورنې یا احرې وړ دولتي مقولو یا منقولو مالونو د بېي د لوړولو په موخه د داوطلبی په نسته کې د اشخاصو له گډون څخه عبارت ده.

۸۹۶. په شرطنامو او تدارکاتي پلانونو کې کوم موارد لیکل کېږي؟

ځواب. لاندیني موارد په شرطنامه یا تدارکاتي پلان کې لیکل کېږي: کیفیت او کمیت، خدمتونه، تخنیکي ځانگړنې، سمبولونه، اصطلاحات، سسه ندي، علامې، مارکونه او لېبل، د قرارداد شرایط، تصدیق، معاينه او د هغې طریقې.

۸۹۷. د معاینې پلاوی کومو کسانو ته ویل کېږي؟

ځواب. د معاینې پلاوی له هغو کارمندانو څخه جوړ دی چې د قاپور د حکمونو له مخې د تدارکاتي مودو له کمي او کیفي څرنگوالي څخه د ډاډ ترلاسه کولو په موخه د ادرې له خوا گومارل کېږي.

۸۹۸. د جگړې باني په کوم حالت کې تيارې او وړاندې کېږي؟

ځواب: که چېرې د ودانيرو بوکو، خدمتوبو او چارو د برابرولو او تدارک تخميني قېمت له (۵۰۰۰۰۰) څخه تېری ونه کړي.

۸۹۹. له څرخولو وروسته د خدمتونو په اړه معلومات ورکړئ

ځواب: خدمتي شرکت کولای شي، چې قراردادي د هغو توکو د استهلاك په منځنۍ موده کې چې له پلورلو وروسته د خدمتو لپاره اړين دي، د اضافي پورو د برابرولو، ساتنې او څارنې د ورکشاېو په حويلولو مکلف کړي

۹۰۰. د څرندارۍ د پلاوي غړي څرنگه گومارل کېږي؟

ځواب: هغه توکي يا خدمت چې بيه يې (۳۰۰۰) افغاني وي، د يو کس له خوا اخيستل کېږي. له (۳۰۰۰) څخه د کمو بيسو لپاره د جگړې پايه نه نرتسېږي. يوازې د ملوروکي بل د گومارن شوی غړي له تصديق څخه وروسته د اعتبار وړ دی

هغه توکي يا خدمت چې بيه يې له (۳۰۰۰) څخه تر (۱۵۰۰۰) افغانيو پورې وي، د دوو کسانو له خوا اخيستل کېږي

او که له (۱۵۰۰۰) تر (۵۰۰۰۰۰) افغانيو پورې وي، د درې کسانو د پلاوي له خوا چې د ورکړې د امر له خوا پاکل کېږي، اخيستل کېږي

۹۰۱. گودام د کومو موخو له مخې جوړېږي؟

۱. د تېلو اورو د اړتيا وړ مالونو د زېرمه کولو په موخه

۲. د تيارو شوو او د ساتنې وړ مالونو د زېرمه کولو په موخه چې د ادارې له اړتياوو څخه رېات وي

۳. د بېړيو او اضطرازي حالتونو لپاره د لازممو موادو د برابرولو په موخه

۴. د محکمې اړتيا او راتلونکې پېښې له مخې د زېرمو د نندارې د تنظيمولو په موخه

۹۰۲. په اداره کې د نامقولو مالونو اجاره يا پلورل څرنگه ترسره کېږي؟

ځواب: د بازار په نرخ د نامقولو مالونو پلورل يا اجاره ورکول د مراندې په ډول د مالي وزارت او ښاروالۍ د باصلاحيته ستازو په گډون د داوطلب له لارې ترسره کېږي.

۹۰۳. د تدارکاتو اعلان د کومو مطالبو لرونکی دی؟

ځواب: د تدارکاتو اعلان د لاسدييو مطالبو لرونکی دی

○ د تدارکاتو موضوع

○ د شراعتي اصولو طريقه

○ د امر د بشپړولو په موخه د مودې ټاکل

○ د تدارکاتي دارې مشخصوړ

○ د نامېتو اخیستل

۹۰۴. آفرونه په څومره موده کې گټونکي کس ته ورکول کېږي او د کومو شرایطو

لرونکي دي؟

○ د داوطلبې د اعلان نه خبرېدو وروسته د افرونو د بشپړولو موده او مهال د حالت له

مخې له ۷ تر ۹۰ کاري ورځو پورې دی.

○ آفر د داوطلب یا د صلاحېه استرو له خو لاسلک او له تسمېدو مخکې سرعج کېږي.

○ هغه موده او لږ مهال په پم کې نیول کېږي، چې په پرې وال هوکړه بېک کې روښانه

سوی وي

○ هغه فروه چې له پاکلی بڼې وروسته سپارل شوي، له خلاصېدو پرته ردېږي

۹۰۵. له داوطلبانو څخه کوم ډول تضمېنونه اخیستل کېږي؟

ځواب د آفر تضمین

د قرارداد د جړا تضمین

د پیشکې تضمین

اړونده اداره تضمېنه شت او ساتي او د هغو د تمديد تصدیق کوي.

۹۰۶. د خریداری د غوښتنلیک سند تشریح کړئ؟

ځواب: د خریداری د غوښتنلیک سند هغه سند دی، چې د خریداری د پړاوونو د پیلېدو لپاره

ترسپړی و د تدارکاتو ځانگړی نمبر پکې لیکل کېږي، د اړتیا وړ ودانیر توکي، خدمتونه او

چرې، هغو ته د اړتیا مهال او د هغو تخمېي قیمت په لږه توضیح کوي او د ورکړې د

اصلاحته آمر منظوری پکې شتهږي.

۹۰۷. د نوڅ ورکونې د غوښتنلیک سند تعریف کړئ؟

ځواب: د نوح ورکونې د غوښتنلیک سند هغه سند دی، چې په پرجوړ خریداری کې پلورونکو

نه د رقانې سرح ورکونې د بلنې په موخه ورکول کېږي او د تدارکاتو د احرا د طریقې په اړه د

لارښوونو، د اړتیا وړ ودنیو توکو، خدمتونو او چارو د توضیح او د هغه له مخې په قرارداد کې د

لیکلو شرطونو راعاړونکی دی

۹۰۸. بېجک تعریف او مشخصات یې واضح کړئ؟

ځواب بېجک ه هغه سند څخه عبارت دی، چې د قراردادي له خو د ودایرو توکو، خدمتونو و

چارو د برابرولو او تدرک له ماته د اداینې د غوښتنې په موخه د رکاسی دارې نه وړاندې کېږي

او لاندیني مشخصات پکې رځي

- د قراردادي نوم و پته
- د قراردادي د ماليې بېزنس دویکی نمبر
- د بیجک ځانگړی نمبر
- د قرارداد نمبر
- د اړوندو و د سرو توکو، خدمتو او چارو توضیح، د رسولو یا پوره کولو نېټه او ځای
- د یو واحد قیمت یا یې مجموعي قیمت

۹۰۹. د تحویلي سند د هغه له مشخصاتو سره واضح کړئ؟

- څو ب د تحویلي سند هغه سند دی، چې د قراردادي له خوا وړاندې او د ادارې د ناصلاحته استازي له خوا لاسلیک کېږي، د لاندینيو مشخصاتو لرونکی دی.
- د قراردادي نوم و پته
 - د رسول سوو توکو توضیح او کمیت
 - د هغو ۱ سپارښتې نېټه او ځای
 - د ادارې نوم
 - د هغه استازي نوم او لاسلیک چې توکي ترلاسه کوي

۹۱۰. د ادایني سند تعریف او پکې لیکل شوي شیان په څه ډول دي؟

- څو ب د ادایني سند له هغه سند څخه عبارت دی، چې د ادارې له خوا تیار و پکې د لارښوونې کېږي، چې قراردادي ته دې یسې ورکړل شي او د لاندینيو لیکل شوو شیانو راعاړونکی دی
- د قراردادي نوم و پته
 - د ادایني وړ محک نمبر
 - یسې (افغاني یا اسعار)
 - د ادایني طریقې و نېټه
 - د هغه کس نوم و لاسلیک چې دایه مطوروي.

۹۱۱. د قرارداد عقد په کومو حالتونو کې د تدارکاتو ځانگړي کمېسون ته ارجاع کېږي؟

- څو ب هرکله چې د قرارداد عقد د ورکړې د امر له صلاحته پورته وي، قرارداد د ورکړې د امر له تایید وروسته د مطورۍ په موخه د تدارکاتو ځانگړي کمېسون ته رجاع کېږي.

۹۱۲. ایا اداره د تاوان د جبران د غوښتنې حق لري، که نه؟

- څو ب اداره کولای شي، د ودانیزو توکو، خدمتونو او چارو د کچې یا شمېر د کموالي، ندرکه کېدو، صایع کېدو یا د تاوان ورسېدو په صورت کې د حرا غوښتنه وکړي.

۹۱۳. ودانیزې چارې کوم تدارکاتي موارد رانغاړي؟

ځواب: ودایرې چرې د یوې ودانۍ د ودانولو، بیرغونې، وراټولو، ترمیم یا له سره جوړولو، د ساحې د چمتو کولو، کښلو، نصولو، موندو، تحهیرتو، موادو په شمول له ټولو ودایرو کاروو، ترښتې چارو، وروستیو کارونو او همدارنگه د ودنرو چارو له صموني خدمتونو لکه برمه کولو، نقشې احستو، د سپورمکي له لارې د بخور اخیستو، د لرلې په ډله د څېړنو، و دسې نورو خدمتونو څخه عبارت دي، چې د تدارکاتو د وړداد پر بنسټ تر اړخې، په دې شرط چې د بادو خدمتوو درست به حله د ودانۍ په قیمت زیات نه شي.

۹۱۴. په ازاده داوطلبۍ کې د ورکړې د امر پولې صلاحیت څو افعالی دی؟

ځواب: د توکو په چارو کې د ورکړې د امر پولې صلاحیت تر (۲۰) مېلو په افغسو پورې دی.

۹۱۵. د ادارو منقول مالونه څرنگه پلورل کېږي؟

ځواب: منقول مالونه د قانون د حکمونو له مخې د لېلام یا نورو هغو طریقو له لارې پلورل کېږي، چې دولت ته د ډېرې گټې تضمین وکړي وي.

۹۱۶. کوم آفروڼه د آفرېزېستنې په ورځ نه خلاصېږي؟

ځواب: هغه آفروڼه چې د آفرورکولو د مودې له پای نه رسېدو وروسته سپارل شوي وي.

۹۱۷. تدارکاتي کلنۍ پلان جوړونه کوم محتویات رانغاړي؟

ځواب: د تدارکاتي پلانونو د لاندې، په بېله ییز شکل د تسلیمې او تکمیلې جدول، تخمینی برابرد، د عامې اقتصادي د افلامو د برابرولو لپاره د مرجع پاکلو انګېدوونکې روش، د شه سرچینو یادونه، تر څو کلن شه قرارد د لاندې د پلان شوو او سوو لگښتونو شرحه.

۹۱۸. داوطلب کله د بیا کتنې حق غوښتلی شي؟

ځواب: هغه د وصال چې د تدارکاتو د قانون له حکمونو څخه د سرغړونې له امله ریاښ شوی وي، حق لري، چې په لیکلې شکل د ادري له مسول څخه د بیا کتنې غوښتنه وکړي.

۹۱۹. د کار د حجمونو بل تعریف کړئ؟

ځواب: د داوطلب له خوا د کار د حجمونو له بشپړ او نرخ ورکړ شوي بل څخه عبارت دی، چې د قراردادو یو جز جوړوي.

۹۲۰. د نیمګړتیاوو د پوره کولو د مسؤلیت موده تشریح کړئ؟

ځواب: د قرارداد په ځانګړو شرایطو کې له هغې لیکلې مودې څخه عبارت ده، چې د قرارداد د بشپړېدو له نېټې وروسته پېږي.

۹۲۱. یو داوطلب خو آفرونه ورکولای شي؟

ځواب: هر د وطلب باید د یو قرارداد لپاره یوازې یو افر په برادې او گډه شک وړاندې کړي. هغه د وطلب چې د یو قرارداد لپاره خو آفرونه وړاندې کړي، داکار د هغه د ټولو افرونو د ردېدو سبب گرځي (دې استثنا سره چې د فرعي داوطلب په توگه یې گډون کړی، یا د بدیل آفر حازه ورته ورکړل شوې وي)

۹۲۲. ایا د افر قیمت په مالیه کې شاملېږي؟

ځواب: هر د ټولو ضمیمه لگښتونه لکه ټول گمرکي لگښت، پر عایداتو د مالیې د کار د مالیې او د قرارداد د له خو د داینې وړ ورو اصفې پکسو و رعایوونکی دی.

۹۲۳. د آفر د برابرولو لگښت د کومو کسانو په غاړه دی؟

ځواب: داوطلب نه د آفر د برابرولو او وړاندې کولو ټول لگښت ورکوي او فرمایش ورکونکی هېڅکله د یادو لگښتونو مسؤلیت نه لري

۹۲۴. تضمین یا د تضمین اظهارنامه کله ضبطېږي؟

- د آفر د تسلیمېدو د ټاکلې مودې له تېرېدو وروسته د هغه د سلون یا له هغه د لاس اخیستو په مهال
- د آفر په نامه کې د حسابي تېروتنو له منلو څخه د داوطلب د انکار په مهال
- د گټونکي د وطلب له خوا د شرطنامې له مخې د تدارکاتو د قرارداد له کولو څخه د وډې په مهال
- د شرطنامې له مخې د قرارداد د پلټنه د تضمین د نه برابرولو په مهال.
- د د وطلب د اهمیت نه اړه د هغه له خوا د درو عجیو معلوماتو د وړاندې کولو په مهال

۹۲۵. ځواب ویونکی آفر کوم آفر ته ویل کېږي؟

ځواب: ځواب ویونکی آفر هغه آفر ته ویل کېږي، چې د شرطنامې له ټولو لارښوونو، اړتیاوو، شرایطو او مقرراتو سره له انحراف، پرېښودو یا ستر حذف څخه پرته سمون ولري

۹۲۶. مشاور څوک دی؟

ځواب: مشاور هغه کس یا اداره ده، چې مشاور د قرارداد د اړوندو خدمتونو د یوې برخې ترسره کول هغه ته ورپېږدي

۹۲۷. مشاور کومو شرکتونو او نښتو ته ویل کېږي؟

ځواب: مشورتی شرکتونو، مهندسي شرکتونو، ودنیو مدیرانو، د مدیریت شرکتونو، د تدارکاتو کارکوونکو، پلټونکو، محاسبه کوونکو، د ملگرو ملونو د سازمان مؤسسو او نورو گډ ملیتی

سازمانونو، پانګه اچوونکو او سوداګریزو بانکونو، پوهنتونونو، خپریزو مؤسسو، دولتي سازمانونو،
مادولتي سازمانونو او کسانو نه

۹۲۸. په کومو حالتونو کې مشاور ګومارل کېږي؟

ځواب: هرکله چې د وداییزو توکو، کړونو او خدمتونو د مشورتي او تدارکتي فعالیتونو ترمنځ
ټکر موجود وي

هرکله چې د مشورتي دندو ترمنځ ټکر شتون ولري
که مشاور د تدارکاتي بسپ له اداري کارکوونکو سره اړیکه کې وي

۹۲۹. د قرارداد د اجرا تضمین کله ردېږي؟

ځواب: په قرارداد کې د شپږوونکو مکلفیتونو د حرا د نېټې له پوره کېدو وروسته تر (۲۸) ورځو،
یا د قرارداد پر فسخه کېدو چې د قرارداد دي له خوا د سرعتونې له امله نه ده، یا د قرارداد له مخې
اجراءات وشي.

۹۳۰. قراردادي ته کوم اسعار او پولې واحد ورکول کېږي؟

ځواب: د قرارداد تر شرایطو لاندې هغه سعار ورکول کېږي چې د آفر قیمت په هغه پیل شوی وي

۹۳۱. له (۱۲م او ۱۶م) فورمونو څخه په کومو مواردو کې ګټه اخیستل کېږي؟

ځواب: نه (۱۶م) فورم څخه د تعدی حوالو د اجرا په موخه ګټه اخیستل کېږي
له (۱۲م) فورم څخه د ادایې د امر لپاره ګټه حسستل کېږي.

۹۳۲. (۹م، ۱۰م، ۱۱م) فورمونه په کومو برخو کې کارول کېږي؟

ځواب: (۹م) فورم د سفر د غوښتنې او منظوری لپاره کارول کېږي.
(۱۰م) فورم د پېشکې پیسو د ثبت لپاره کارول کېږي
(۱۱م) فورم د متفرقه تعهد د سد لپاره کارول کېږي.

۹۳۳. له (۲۰م، ۲۲م، ۲۵م) فورمونو څخه موخه څه ده؟

ځواب: (۲۰م) فورم د تخصیصاتو له حوالې څخه د لګښت لیکلو لپاره کارول کېږي.
(۲۲م) فورم د میاشتي رپور لپاره کارول کېږي
(۲۵م) فورم د تخصیص لپاره کارول کېږي

۹۳۴. د (۳۵م، ۳۷م او ۳۸م) فورمونو د کارونې موارد ولیکئ؟

ځواب: (۳۵م) فورم د ورځنیو معاملو د توحید لپاره کارول کېږي.
(۳۷م) فورم د سردستي پیسو د لیکلو لپاره کارول کېږي
(۳۸م) فورم د نمایندګۍ د تخصیصاتو د حوالې د کنټرول لیکلو لپاره کارول کېږي

۹۳۵. د (م ۷۰، م ۹۰ او م ۹۱) فورمونو له کارونې څخه موخه څه ده؟

- ځواب. (م ۷۰) فورم د مامورسو د پوروو لپاره کارول کېږي.
(م ۹۰) فورم د ناقیاتو (نه حساب شوو) د ثبتولو لپاره کارول کېږي.
(م ۹۱) فورم د کډل د فصعې د راپور لپاره کارول کېږي.

۹۳۶. (م ۱، م ۲، م ۳، م ۴) فورمونه په کومو مواردو کې کارول کېږي؟

- ځواب: (م ۱) فورم د تخصیصاتو د حوالې د حیرتیا لپاره کارول کېږي
(م ۲) فورم د پيسنکي نه دوو د پیسو د حوالې په موخه کارول کېږي
(م ۳) فورم د عمومي خریدارۍ د امر لپاره کارول کېږي
(م ۴) فورم د بارنامو لپاره کارول کېږي

۹۳۷. په کومو حالتونو کې کولای شئ، چې له (م ۷ او م ۸) فورمونو څخه ګټه واخلئ؟

- ځواب: (م ۷) فورم د رسیدونو د راپور لپاره کارول کېږي.
(م ۸) فورم د کارمندانو د ترانسپورت د امر لپاره کارول کېږي.

۹۳۸. له (م ۱۳، م ۱۵، م ۱۷) فورمونو په کومو حالتونو کې کارول کېږي؟

- ځواب: (م ۱۳) فورم د سفر د لګست د غوستې و د ورکړې د امر لپاره کارول کېږي.
(م ۱۵) فورم له هغه ځواب (م ۱۳) فورم د سفر د لګست د غوستې و د ورکړې د امر لپاره کارول کېږي

- (م ۱۵) فورم د سهوه شوو مواردو د اصلاح لپاره ترې ګټه اخیستل کېږي.
(م ۱۷) فورم د مرکزي ستر، ځایي ستر، د فرعي عوایدو د ستر دفتر لپاره کارول کېږي.

۹۳۹. له (م ۲۸، م ۳۳، م ۳۵، م ۴۰) فورمونو څخه په کومو حالتونو کې ګټه اخیستلای شئ؟

- ځواب: (م ۲۸) فورم د تحصیل لرونکي ژورنال لپاره کارول کېږي
(م ۳۳) فورم د ورځنیو عوایدو د توحید لپاره کارول کېږي.
(م ۳۵) فورم د ورځنیو معاملو د توحید لپاره کارول کېږي
(م ۴۰) فورم د نفرادي معاشونو او کسرونو د شت لپاره کارول کېږي.

۹۴۰. د (م ۴۱، م ۴۲، م ۶۱، م ۶۲) فورمونو څخه په کومو برخو کې ګټه اخیستل کېږي؟

- ځواب: (م ۴۱) فورم د معاشونو د استحقاق د برابرولو لپاره کارول کېږي.
(م ۴۲) فورم د سردستي د پیسو د غوستې لپاره کارول کېږي
(م ۶۱) فورم د میاشتي راپور لپاره کارول کېږي.
(م ۶۲) فورم د ایتراف کریدیت د لیکلو لپاره کارول کېږي

۹۴۱. (م ۶۳، م ۶۴) فورمونه په کومو برخو کې کارول کېږي؟
 خوب (م ۶۳) فورم د پور د وضعیت د لیکلو لپاره کارول کېږي.
 (م ۶۳) خوب. فورم د پور د وضعیت د لیکلو لپاره کارول کېږي.
 (م ۶۴) د پور و د پیسو د ټکټ د شتولو لپاره کارول کېږي.
۹۴۲. له (م ۶۶، م ۶۷، م ۶۸) فورمونو څخه څرنگه کار اخیستل کېږي؟
 خوب (م ۶۶) فورم د اسادو د استولو د بېست لپاره کارول کېږي.
 (م ۶۷) فورم د عوایدو د لېږد لپاره کارول کېږي.
 (م ۶۸) فورم د دولت د مفروض د وضعیت لپاره کارول کېږي.
۹۴۳. د (ف س ۱ او ف س ۲) فورمونه په کومو مواردو کې کارول کېږي؟
 خواب د (ف س ۱) فورم د داغمه توکو د صلاحیت سپارلو لپاره کارول کېږي
 (ف س ۲) فورم د توکي د شعال د سند د لیلام لپاره کارول کېږي.
۹۴۴. (ف س ۳، ف س ۴، ف س ۵) فورمونه په کومو مواردو کې کارول کېږي؟
 خواب (ف س ۳) فورم د وسایصو د لیلام لپاره کارول کېږي
 (ف س ۴) فورم د تحویلیخانې د موجودی فورمی لپاره کارول کېږي.
 (ف س ۵) فورم د توکو د وېسلو په موخه کارول کېږي
۹۴۵. په کومو مواردو کې له (ف س ۸، ف س ۹، ف س ۱۰) فورمونو څخه څه اخیستلای شئ؟
 خواب. (ف س ۸) فورم د توکي د عادي لپاره کارول کېږي
 (ف س ۹) فورم د توکي د عوستلو لپاره کارول کېږي.
 (ف س ۱۰) د قرطیبه شیانو د مصرف د حرب لپاره کارول کېږي
۹۴۶. له (ف س ۱۱ او ف س ۱۳) فورمونو څخه د ګټې اخیستنې طریقې ولیکئ؟
 خواب (ف س ۱۱) فورم په تحویلیخانه کې د توکي د عوستلیک د لاسلیک و صلاحیت نامې لپاره کارول کېږي
 (ف س ۱۳) فورم د توکي د عوستلیک د ترلاسه کولو په موخه کارول کېږي.
۹۴۷. له (ف س ۱۴، ف س ۱۵) فورمونو څخه په کومو مواردو کې څه اخیستلای شئ؟
 خواب (ف س ۱۴) فورم په اداره کې د مصرفي توکو د ثبت لپاره کارول کېږي
 (ف س ۱۵) فورم په اداره کې د معتمدنو د حراېي د ثبت د کارت لپاره کارول کېږي

۹۴۸. د (ف س ۱۶، ف س ۱۷، ف س ۱۸) فورمونه په کومو مواردو کې کارول کېږي؟
 ځواب: (ف س ۱۶) فورم د شخصو د ملکیت د ثبت له کارت څخه عبارت دی.

(ف س ۱۷) فورم د موپروانو د سیر او سفر او د تېلو د مچرا له کتابچې څخه عبارت دی
 (ف س ۱۸) فورم د حوراکي موادو د صرفېې د چارې په موخه کارول کېږي

۹۴۹. د (ف س ۲۰، ف س ۲۱، ف س ۲۲) فورمونه چېرته کارول کېږي؟

ځواب: (ف س ۲۱) فورم د توکو د سپارلو له کړنلارې څخه عبارت دی
 (ف س ۲۲) د تحویلحايې د موخو د سیستم څخه عبارت دی

۹۵۰. د (ب ۲۰) فورم په کومو حالتونو کې کارول کېږي؟

ځواب: (ب ۲۰) فورم له هغه فورم څخه عبارت دی، چې د ولایتي تحصیصاتو د توحید په موخه کارول کېږي

۹۵۱. د (ب ۲۳، ب ۲۴) فورمونو د کارونې په اړه معلومات ورکړئ؟

ځواب: (ب ۲۳) فورم د پیسو د لېږد د غوښتنې له فورم څخه عبارت دی
 (ب ۲۴) فورم د ماليې وریر په وړاندیز او د ولسمشر په منظوري له (۹۱، ۹۲، ۹۳) کوډونو څخه د فوق العاده تحصیص له غوښتنې څخه عبارت دی

۹۵۲. له (ب ۲۷، ب ۴) فورم څخه په کومو حالتونو کې ګټه اخلي؟

ځواب: (ب ۲۷) فورم د پروژو د سپارلو له کوډ څخه عبارت دی
 (ب ۴) فورم د بودیجې د تشکیلاتي چارو له فورم څخه عبارت دی.

لسم څپرکی

مالي چارې او بودیجه

۹۵۳. پیسې تعریف کړئ او دندې یې ولیکنئ؟

ځواب. پیسې له هر هغه شي څخه عبارت دي، چې د اداینې یا د توکو د مبادلې د وسیلې په توګه ومنل شي. د هغو مهمو دندې دا دي، د مبادلې وسیله، د سعارو د زېرمې وسیه او د سعارو معیار.

۹۵۴. د پیسو ځانګړتیاوې ولیکنئ؟

۱. دومدار والی. ۲. په کړولو او د وېش وړتیا کې اساسی،
۳. ثابت ارزښت. ۴. عام مقبولیت، ۵. وګړو ته د تولید ناشونتیا

۹۵۵. محاسبه تعریف کړئ؟

ځواب. محاسبه د یوې معاملو، د مالي کرکټر لرونکو پدیدو او د هغو د پایلو د بدلون د نښت، پلېندې او تخلیص له فن څخه عبارت ده.
یا. محاسبه په یو سازمان کې د مالي، اداره ګری او د اقتصادي فعالیتونو د ثبت، لنډون او افهام او تفهیم له پروسې څخه عبارت ده.

۹۵۶. مالیه تعریف کړئ؟

ځواب. مالیه د وګړو له الرامي تادېې څخه عبارت ده، چې د دولت د مالي سیستم د پیاوړتیا، د متقابل خدمت له سرسره کولو یا د توکي له وړاندې کولو پرته د عامه هوسایې په موخه پر غايداتو د مالیاتو د قانون د حکمونو له مخې له حقیقي او حکمي اشخاصو څخه اخیستل کېږي.

۹۵۷. اویز تعریف کړئ؟

ځواب. اویز له هغه سند څخه عبارت دی، چې اړوندې مرجع ته په یو ځانګړي حساب کې د زېرمې او اخیستې د تصدیق په موخه د افغانستان بانک له خوا صادرېږي.

۹۵۸. د تهېدشوو تخصیصاتو په اړه معلومات ورکړئ؟

ځواب. د تخصیصاتو د حوالې له هغې برخې څخه عبارت ده، چې د هغې معاملې د لګښت لپاره په پم کې نیول شوې وي، چې مخکې منظور شوې ده.

۹۵۹. معتمد څوک دی، تعریف یې کړئ؟

ځواب. معتمد هغه چاته ویل کېږي، چې د دولت په اساریوب تر معلوم مسؤلیت او دندو لاندې یې د عامه شتمنۍ د ساتنې او وېشنې په وړاندې تضمین وړاندې کړی وي.

۹۶۰. د پېشکي او محسوبې اداينې په اړه معلومات ورکړئ؟

ځواب: پېشکي د کار له اجرا محکمې له وړاندې ورکړل شوو پیسو څخه عبارت دي او د پېشکي تصفیې ته محسوبې یا محرابي وي.

۹۶۱. د حواله شوو تخصیصاتو په اړه معلومات ورکړئ؟

ځواب: د اصلي منظوري له هغې برخې څخه عبارت ده، چې د هغو د ژمن مصرف صلاحیت د مالي وزارت له خوا، یوې نماننده گۍ ته ورکړل شوی وي.

۹۶۲. مالي مدیریت تعریف کړئ؟

ځواب: مالي مدیریت د مالي لاسته راوړنو و موخو لپاره د یو سازمان یا شخصي ادارې له مالي رهبرۍ او ادارې څخه عبارت دی.

۹۶۳. د مالي مدیریت اجزا په څه ډول دي؟

ځواب: د مالي مدیریت اجزا دي:

مالي پلان جوړونه

مالي کنترول

مالي تصمیم نیونه

۹۶۴. شتمني تعریف کړئ او د ډولونو نومونه یې واخلئ؟

ځواب: شتمني (Assets) له هغو ارزښتناکو متعوی، مالونو او توکو څخه عبارت دي، چې په یو ارگان یا ادارې پورې اړوند او د هغوی ملکیت دی، چې په دوو ډولونو وېشل کېږي.

ثباتي (نامنقولي) شتمني

گرځنده (مفعولي) شتمني

۹۶۵. پانگه او معامله سره څه توپیر لري؟

ځواب: معامله (Transaction) د دوو یا نه دوو څخه د ډېرو (حقيقي یا حکمي) کسانو ترمنځ له راکړې ورکړې څخه عبارت ده چې په پیسو یا جس ترسره کېږي.

پانگه (Capital) له هغو پیسو څخه عبارت ده، چې په هغو یو سوداگریز، خدماتي او بل ارگان سوداگري (کاروبار) پیل کړي.

۹۶۶. ثابتې او گرځنده شتمني تعریف کړئ؟

ځواب: ثابتې شتمني (Assets Fixed) له هغو شتمنیو څخه عبارت دي، چې د اوږده مهال لپاره د گټې وړ ګرځېدلې دي او ګام په ګام خپل ارزښت په جاري شتمني بدلوي، لکه ځمکه،

ودنۍ، ماشیني اساسات، قلع و سېل و نور.

گرځنده ستمی (Current Assets) له هغو شتمیو څخه عبارت دي، چې په ساده ګۍ سره هغه په معدو پیسو بدلولای شو، لکه د معدو پیسو موجودی، بانکي ماتونه بهالرونکي پانې، د نعدی سوداګرۍ اسناد (چک، ونډې) و نور

۹۶۷. پور تعریف او د مهال له پلوه د هغه ډولونه شرحه کړئ؟

ځواب: پورونه () یو پ څو کسانو ته د حېر، پیسو یا معې په سپرلو څخه عبارت دي پورونه کېدای شي، تضمین شوي یا تضمین شوي وي، کېدای شي، ګټه لرونکي یا بې له ګټې وي د مهال له پلوه پورونه په دوو ډولونو (جاري او اوږدمهاله پورونو) وېشل کېږي جاري یا لږمهاله پورونه هغه پورونه رانغاړي، چې په یوې مالي دوره یا موده (بوکال) کې باید اد شي، لکه د ادایې وړ معاش او نور اوږدمهاله پورونه د څو مالي دورو یا څو کلونو لاره د اختیار، پیسو او امنې له سپارلو څخه عبارت دي، چې وروسته له هغه باید د ادا شي، لکه بانکي پورونه او نور

۹۶۸. تړنډ (ډیبېټ) یوازې تعریف کړئ؟

ځواب: تړنډ (Debit) هغه پیسې یا بل ډول ستمی ده، چې د یو کس، سازمان یا هېواد په بل کس، سازمان یا هېواد پور وي، دغه پور د اعتبار ترلاسه کولو او پور غوښتلو له لارې رامنځته کېږي په محاسبوي اصطلاحاتو کې ډیبېټ د زیاتوالي، ډېر او تړنډ په معنا دی، یعنې که چېرې موږ د ډیبېټ یادونه کوو، په حقیقت کې رېټوالی یا ترنډات دی، البته د شتمنیو په حسابونو کې، مګر د پورونو په حسابونو کې د دې برعکس معنا لري.

۹۶۹. په مالي اصطلاح کې کمښت (کریډېټ) څه معنا لري؟

ځواب: کمښت (د اعتبار Credit) د توکو او خدمتونو د ګټې اخیستو یا مالکیت د حق له ورکړې څخه عبارت ده، د هغو له سمدستي ادایې سرته، د محاسبې په اصطلاح کریډېټ د نقیص یا کمښت په معنا دی یعنې کله چې د کریډېټ یادونه کوو، په حقیقت کې موږ د نقیص یا کمښل دي، لېته پورنۍ تشریح د اکتیوي حسابونو په برخه کې سمه ده، مګر د پسیفي حسابونو په برخه کې د دی برعکس ده.

۹۷۰. سوداګري تعریف کړئ او د تخفیف په اړه معلومات ورکړئ؟

ځواب: سوداګري یا راګره ورکړه (Business) د هغو فعالیتونو رنغاړونکې ده، چې د ګټې د کمایې په موخه ترسره کېږي، لکه سوداګریز بانکونه، تولیدي شرکتونه او نور، که چېرې ګټه په پام کې نه وي، سوداګري ورته نه شو ولای حقیف (Discount) له هغو پیسو څخه عبارت دي، چې د یو معامله ګر له خو بل معامله ګر یعنې د پورونکي او نورو کسانو له خوا کس معنی هستونکي یا پوروري ته د تخفیف په توګه محاسبه کېږي

۹۷۱. تخفیف په څو ډوله دی، هر یو تعریف کړئ؟

ځواب: تخفیف دوه ډوله دی.

سوداګریز تخفیف (Trade discount)، هرکله چې پلورونکي په پېرودونکي باندې یو شی پلوري، هغه ته تخفیف مني، چې د سوداګریز تخفیف په نوم یادېږي.

نغدي تخفیف (Cash discount)، هرکله چې د پور خاوند په پوروي پيسې ولري او وخت یې ټاکلی وي، که چېرې پوروي له ټاکل شوې دورې مخکې پيسې ورکړي، هغه پيسې چې هغه ته یې د تخفیف په نوم حسابوي، د نغدي تخفیف په نوم یادېږي.

۹۷۲. بل تعریف کړئ او ځانګړنې یې ولیکنئ؟

ځواب: بل (Voucher)، له هغه لیکلې سند څخه عبارت دی، چې د پلورونکي نه خوا پېرودونکي ته ورکول کېږي او د توکو د ټولو ځانګړنو لکه نوعیت، مقدار، ساحه، قیمت او نورو مشخصاتو څرګندوی دی، چې د شرکتونو و سارمنونو د ځانګړو موخو له مخې کېدای شي، نور زیات و کم شيان هم د دویرو خواوو د هوکړې له مخې پکې ولیکي.

۹۷۳. حسابي چارټ یوازې تعریف کړئ؟

ځواب: حسابي چارټ (Chart of Accounts)، د ټولو هغو صورت حسابونو له لېست څخه عبارت دی، چې د مالي وړارت د جزېو د ریاست نه خوا جوړېږي او ټولو هغو سارمنونو ته وېشل کېږي، چې مالي و حسابي چارټ ترسره کوي و هر کتاب یا حساب ته د مشخص نمبر یا کوډ ټاکونکی دی.

۹۷۴. مخارج او مصارف سره څه توپیر لري؟

ځواب: مخارج (Expenditure)، د یوې مؤسسې د شتمنۍ په ارزښت کې له هغه کمښت څخه عبارت دي، چې په یوې ټاکلې موده کې سودل کېږي او له مصارفو سره یې ستر توپیر دا دی، چې له مخارجو څخه د ګټې په موخه کار نه اخیستل کېږي.

مصارف (Expenses)، د شتمنۍ د ارزښت له کمېدو او د خدمتونو له کارولو څخه عبارت دي، چې په یوې تصدۍ کې د تولید او اقتصادي فعالیت د رامنځته کولو په موخه سودل کېږي. (۱)

۹۷۵. عواید تعریف کړئ او د مثال وړاندې کولو سره یې واضح کړئ؟

ځواب: عواید (Revenue)، د پیسو له هغه مقدار څخه عبارت دي، چې د هغو اخیستو سره د متصدي د پیسو په کچه کې زیاتوالی رامنځته کړي، لکه د پلور حاصلات، د کرپې اخیستل او نور.

(۱) ځینې په دې اند دي، چې د مخارجو او مصارفو ترمنځ کوم توپیر نشته، لکه څرګنده چې د عاید او درامد ترمنځ توپیر نشته.

۹۷۶. د درې ډوله مالي فعالیتونو نومونه واخلئ او تعریف یې کړئ؟

ځواب: درې ډوله مالي فعالیتونه دا دي:

- جراوي فعالیتونه. له هغو فعالیتونو څخه عبارت دی، چې تولید یا د سوداگریزو مالونو اخیستل، یا د مالونو پلورن او مشربانو ته د خدمتونو وړاندې کول (د یو ارګان د ادارې لګښتونو په شمول) رانغاړي.
- د پانګوې فعالیتونه. له هغو معاملو څخه عبارت دی، چې د پور اداکول او ترلاسه کول، د فابریکې د شتمنۍ پېر و پور، نوره تولیدي شتمني، پانګونې، هالرویکي سداد او . رانغاړي.
- مالي فعالیتونه: د ارګانونو له مالکانو یا له پور ورکوونکو سره له هغو معاملو څخه عبارت دي. چې له مخې یې پورونه ترلاسه کوي او بېرته یې په داینې مکلف دی.

۹۷۷. هغه مالي صورت حسابونه چې د راکړې ورکړې په معاملو کې ترې ګټه اخیستل کېږي، څو ډوله دي، یوازې یې نومونه واخلئ؟

ځواب: هغه مالي صورت حسابونه چې د راکړې ورکړې په معاملو کې ترې ګټه اخیستل کړي، په درې ډوله دي:

- د بېلاس صورت حساب
- د عواید یا درآمد صورت حساب
- د نغدې جریان صورت حساب

۹۷۸. د نغدو او تعهد پر بنسټ محاسبه څه ډول طریقه ده؟

ځواب: په دغې طریقه کې د معامې په وخت کې مالي تبادلات په کتابونو کې ثبتېږي، مهمه نه ده، چې کله پسی تادیه کېږي.

۹۷۹. راپور په څو ډوله دی، یوازې یې نوم واخلئ؟

ځواب: راپور په درې ډوله دی.

- معیاري راپورونه
- متنوع راپورونه
- الرامي (ځانګړي) راپورونه

۹۸۰. د نغدو پر بنسټ محاسبه څه ته وايي؟

ځواب: له هغه محاسبوي طریقی څخه عبارت ده، چې د پیسو ترلاسه کولو په وخت کې عواید معلوموي او لګښتونه د پیسو د ورکړې په وخت معلوموي.

۹۸۱. اسهلاکت تعریف کړئ؟

ځواب: اسهلاکت د ثابتې شتمنۍ د کارولو په موده کې د هغې د اصلي قیمت د تدریجي کمښت له سبب څخه عبارت دی.

۹۸۲. پور په څو ډوله دی، هر یو تعریف کړئ؟

ځواب: پور په دوه ډوله دی، چې له جاري پور او ثابت پور څخه عبارت دی. جاري پور له هغو پورو څخه عبارت دی، چې تمه کېږي، د یو کال په نرخ کې ادا شي. هغه شرکتونه چې پام وړ جاري پورونه او په کمه کچه بالنسبه ثبت پورونه لري، شاید د نغدو پیسو له کموالي سره مخامخ شي. ثابت پورونه د شرکت له هغو مکتملو څخه عبارت دي، چې تمه کېږي، له یو کال څخه په ډېره موده کې ادا شي.

۹۸۳. موجودي تعریف کړئ؟

ځواب: موجودي له هغه معلوماتي او حاصلاتي روش څخه عبارت دی، چې له شتمنیو څخه د ډاډمنتیا په موخه د یوې دارې یا سازمان له خوا، د ساتل شوو مالونو بیودونکي دی و د هر کال په پای کې د مؤلف پلاوي له خوا چک او کتل کېږي.

۹۸۴. بودیجه تعریف کړئ او د ډولونو نومونه یې واخلي؟

ځواب: بودیجه له هغه تقیسي سند څخه عبارت دی، چې په هغه کې د معیومې مودې (یو مالي کال) لپاره د دولتي واحدونو ټول عواید او مصارف ټاکل شوي دي او د دولت د ارمانونو د پوره کولو په موخه د ټولو سیاسي، اقتصادي، دفاعي، ټولنیزو و کلتوري فعالیتونو پراخوونکي دی.

بودیجه په دوه ډوله ده

عادي بودیجه، پراختیایي بودیجه

یا بودیجه د دولت له ټولو عوایدو او لگښتونو څخه عبارت ده

۹۸۵. د بودیجې ځانګړتیاوې بیان کړئ؟

ځواب: بودیجه د قانون جوړوونکې مرجع له خوا تصویبېږي.

بودیجه د دولت ټول لگښتونه او عایدات ټاکل کوي.

بودیجه په یو معلوم وخت کې د لمریز کړ برېښ په پام کې نیو کېږي

بودیجه هغه پلان دی، چې د کارونو د سرحد لوري، محدودیتونو، امکاناتو، موخو، مودې

او ډول شودونکي دی

۹۸۶. مستوفیتونه د کوم شاه په مهال په افغانستان کې رامنځته شول؟

ځواب: مستوفیتونه د میر شیرعلی خان د پاچاهۍ په مهال رامنځته شول. د مالیې وزارت د مستوفی الممالک په نوم پدېله، تر دې چې د امیر عبدالرحمن خان په مهال د هغه سمپنده ګۍ د سردفتردارۍ په نوم په ولایتونو و ولسوالیو کې رامنځته شوې، چې دندې یې د مالیو راټولول و.

۹۸۷. د سیاق اصول څه ته وایي، په کوم کال کې رامنځته شول؟

ځواب: په (۱۲۹۸ هـ ش) کال د امان الله خان له خوا د خپلواکۍ له اخیستو محکمې، دولت د روزنامې پر بنسټ ررمع وړل کېده، چې د سبق د اصولو او فورم له مخې ترتیبېده.

۹۸۸. د سیاق د اصولو په اړه معلومات ورکړئ؟

ځواب: د سبق اصول د شمېرو له هغه طرز، سېک و سکل څخه عبارت دي، چې د هغو له مخې د هر مالي کال له پای ته رسېدو وروسته د دولت حسابونه جوړېږي او دغه اصول د (سیاق) په نوم د یو عالم له خوا رامنځته شول.

۹۸۹. مالي کال تعریف کړئ؟

ځواب: مالي کال هغه کال نه وایي، چې په پیل کې یې حسابي معمولی پیل او پای ته رسېدو سره یې پای ته رسېږي (هجري شمسي کال او د اوسي رول له مخې زیږديز کال).

۹۹۰. بودیجوي کال کوم کال ته ویل کېږي؟

ځواب: د مالي کال راټلونکي کال ته بودیجوي کال وایي، لکه روان کال ۱۳۹۰ مالي کال و ۱۳۹۱ کال بودیجوي کال بلل کېږي.

۹۹۱. د دولت عادي او پراختیایي مدارک سره څه توپیر لري؟

ځواب: عادي مدارک له هغه مدارک څخه عبارت دي، چې د دولت عادي لګښتونه ترې ټکافو کېږي، لکه مالیې، محصولات، کرښې او نور. پراختیایي مدارک له هغو مدارکو څخه عبارت دي، چې په پروژو او پراختیایي چارو کې ترې ګټه اخیست کېږي.

۹۹۲. رבעه یا قسط تعریف کړئ؟

ځواب: یو کال په څلورو برخو وېشل کېږي، چې هره برخه یې درې میاشتې ده، هر درې میاشتې یوه رבעه ده، چې په ترتیب سره لومړۍ، دویمه، درېیمه او څلورمه رבעه یادېږي.

۹۹۳. فورمه تعریف کړئ؟

ځواب: فورمه له هغه جدول څخه عبارت دی، چې د افقي او عمودي ستونزو لرونکی دی و د یوې ټاکلې موضوع صورت حساب وړاندې کوي.

۹۹۴. مالي دوره د مالي کال کومې دورې ته ویل کېږي؟
 ځواب: مالي دوره له یوې ټاکلې حسابي دورې په معمول ډول یو کال څخه عبارت ده، چې حسابي دفتر ته او کتابونه بلديږي، مالي او حسابي وضعیت ټاکل کېږي.

۹۹۵. بودیجوي صلاحیت تشریح کړئ؟
 ځواب: بودیجوي صلاحیت له هغه صلاحیت څخه عبارت دی چې د کلنۍ بودیجې د کړنلارې له مخې د تخصیصاتو د فورم د صدور لپاره د مالي وزارت ته ورکول کېږي.

۹۹۶. د تخصیصاتو فورم تعریف کړئ؟
 ځواب: د تخصیصاتو فورم له هغه رسمي فورم څخه عبارت دی، چې د مالي وزارت له خوا صادر او دولتي دارو ته د بودیجې د لگولو چاره ورکول کېږي.

۹۹۷. د بودیجې کمېټه تعریف کړئ او د دېدخلو ادارو نوم یې واخلي؟
 ځواب: د بودیجې کمېټه د مالیې وزیر تر نظر لاندې د اقتصاد و بهریو چارو د وریرانو او یو بل کس نه ګټورن چې د ولسمشر نه خوا ټاکل کېږي، د مالي کال پر بودیجې د څارنې او بیاکتنې او د دولت د عمومي بودیجې د وروستۍ کچې د ټاکنو نه کمېټې څخه عبارت ده.

۹۹۸. ځانګړې وجهې او توحیدي وجهې سره څه توپیر لري؟
 ځواب: توحیدي وجهې له ټولو هغو وجهو څخه عبارت دي، چې د دولت نه خو، ترلاسه کېږي ځانګړې وجهې له هغو وجهو عبارت دي، چې په الاعوض شکل دولت ته ورکړل شوي او د هغو ترلاسه کول یا مصرف د یو معیوم هدف په موخه په مالي قوانینو او یورو قوانینو کې د لیکلو شرایطو تابع وي.

۹۹۹. موجودي تعریف کړئ؟
 ځواب: موجودي د توکو له مستقیم شمېرلو و د هغو د اسنادو له ستلو عبارت ده، چې دغه عملیه د دولت شمېرې ټاکي او ټکلولي و د توکو د بودیجوي مرکز رانول اسانوي. ځینې موجودي د مالونو او توکو د ربرمو او د نغدو پیسو د حالت له څرنګوالي سره د هغو له څارنې څخه عبارت ګڼي.

۱۰۰۰. د مصارفو تصنیف تشریح کړئ؟
 ځواب: د مصارفو تصنیف ۹ بڼه دی، چې له (۱۰۰۰) تر (۹۰۰۰) بڼه دی، د مصرف په کتابچه کې هر باب و فصلونه د تخصیصاتو له حوالې څخه معامله کېږي.

۱۰۰۱. د عوایدو تصنیف ولیکنئ؟
 ځواب: ۹ بڼه لري، چې له (۱۰۰۰) تر (۹۰۰۰) بڼه دی او محتلفو عیداني سرچینو له مخې هر باب په جلا فصولو وېشل شوی دی.

۱۰۰۲. د دولت د قطيې د حساب پررسي څه نه وايي؟

ځواب: د يو مالي کال نه اوږدو کې ټول ترلاسه شوي عواید او شوي لگستونه بيانوي او په درې حسابونو يا درې برخو پورې تړاو لري، چې له عوایدو، حزاينو (تادايانو) او محاسبو څخه عبارت دي.

۱۰۰۳. انفلاسيون تعريف کړئ؟

ځواب: له پولي پرسوب څخه عبارت دی، چې د تادايانو بېلاس کسر لري او د حېران لپاره يې پيسې حېريږي، چې په دغه پړاو کې د توکو قیمت ورځ تر بلې لوړېږي، عواید کم او لگسونه ډېر دي.

۱۰۰۴. ډيفلاسيون څه نه وايي؟

ځواب: د هرکي پيسو له کمست څخه عبارت دی، چې له مسهېکنو سره د توکو د اخيستو وس کم وي.

۱۰۰۵. درامدونه د دولتي نورم له مخې په څو برخو ډلبندي شوي دي؟

ځواب: درامدونه په پينځو سترو اقتصادي ډلو په لاندې ډول ډلبندي شوي دي.

۱. ۱۱ باب، ماليې چې د ۸ فصلونو لرونکي دي.

۲. ۱۳ باب، غيرمالياتي عواید چې د ۶ جلا فصلونو لرونکي دي.

۳. ۱۷ باب، ټولنيزې وېدې چې د دولت د کارمندانو او د شرکتونو د کارمندانو د تعداد وېدې

رانغاړي

۴. ۱۸ باب، پورونه چې د دوو جلا فصلونو لرونکي دي.

۵. ۱۹ باب، مرستې چې ۶ مختلف فصلونه لري.

۱۰۰۶. مصارف څو بابه او فصلونه رانغاړي، په لنډه يې توضيح کړئ؟

ځواب: د افغانستان د دولت په بودیجه کې مصارف پينځه بابه رانغاړي، چې هر باب په لاندې ډول د سترو فصلونو لرونکي دي.

۱. ۲۱ باب، د معاش او مزد مصروف (۶ فصلونه لري)

۲. ۲۲ باب، له توکو و خدمتونو څخه گټه اخستل (۹ فصلونه لري).

۳. ۲۳ باب، ټيکنانه او سود (۱ فصل)

۴. ۲۴ باب، ټولنيزې مرستې (۸ فصلونه لري)

۵. ۲۵ باب، د شتمنيو ترلاسه کول (۴ فصلونه لري)

۱۰۰۷. بودیجه د کومو دولتي معيارونو له مخې پلانېږي؟

ځواب: بودیجه په دې وروستيو کې د لاسينيو څلورو معيارونو له مخې وضعه کېږي.

۱. زياتېدونکې بودیجه (لومړۍ بودیجه)، د تېر کال په کوډ کې زياتوالی

۲. بودیجه د صفر پر بنسټ، له صفر څخه پيلېږي

- ۳ د پلان او اجرا تړن پر سبب بودیجه د پلان له مخې بودیجه
۴ ولایتي بودیجه د ولایت د اړتیاوو له مخې د سرچینو تخصیص.

۱۰۰۸. د بودیجې دوران څو پړاوونه لري، شرحه یې کړئ؟

ځواب: بودیجه په لاندې ډول د څلورو پړاوونو لرونکې ده.
لومړی پړاو: د بودیجې تیارول، تنظیمول او وړاندیزول.
دویم پړاو: د بودیجې تصویبول.
درېیم پړاو: د بودیجې اجرا،
څلورم پړاو: د بودیجې له اجرا څخه څارنه او کنټرول.

۱۰۰۹. تخصیص څه ته وايي، تعریف یې کړئ؟

ځواب: تخصیص په معلومو زمانې (درې میاشتو، څلور میاشتو او شپږ میاشتو) دورو کې د کلیو منظور شوو اعتباراتو د ټاکلي ملع د کولو له اوازې څخه عبارت دی.

۱۰۱۰. د حسابداری د ځانګړو ځانګړو یوازې نومونه واخلئ؟

ځواب: د حسابداری ځانګړي په لاندې ډول په پنځو برخو وېشل شوي دي
د دولتي محاسبې سیستم
مالي حسابداري
د مصرف (صنعتي) حساندري
مالیاتي حسابداري
مدیریتي حسابداري

۱۰۱۱. محاسبه څو دورې وهي؟

ځواب: محاسبه په لاندې ډول پینځه دورې وهي
مالي معامې
په ورځپاڼه کې ثبت
لیجر ته لېږد
د ازموینې بېلاس نیول
د کال د پای د بېلاس تیارول

۱۰۱۲. ژورنال تعریف کړئ؟

ځواب: ژورنال له هغه دفتر (کتابچې) څخه عبارت دی، چې ټولې ورځنۍ معاملې پکې په سټه وار شکل بېکس کېږي.

۱۰۱۳. لیجر کوم ډول مالي کتابچې او کتاب ته ویل کېږي؟

ځواب: لیجر له هغه دفتر (کتابچې) څخه عبارت دی، چې به عام ډول د یوې دورې ټولې معاملي پکې خلاصه او تصنیف شوي او د ژورنال له کتابچې څخه وره لېږدول کېږي.

۱۰۱۴. ژورنال او لیجر سره څه توپیر لري؟

ځواب: ژورنال لومړی واصلی کتاب او لیجر دویم کتاب دی. په ژورنال کې وېشنې د معاملي نه نوم او په لیجر کې د حساب په نوم پدېری. په ژورنال کې د ثبت پروسه د (journalizing) په نوم، او په لیجر کې د شتولو پروسې ته (posting) وایي.

۱۰۱۵. ارمویستي بېلاس ته معاملي څرنگه لېږدول کېږي؟

ځواب: د هرې ورځې معاملي په ژورنال (رورنامچه) کې ثبتېږي او لیجر ته رسېږي، د هرې میاشتې یا ربعي په پای کې ټوله کتابچه د حسابونو د صلاح په موخه ازمویستي بېلاس ته لېږدول کېږي.

۱۰۱۶. د بودیجې د لگولو طریقه له څو لارو څارل کېږي؟

ځواب: بودیجه د دولت د درې گڼو (اجرا، قصابه و مقننه) قوو له خوا د اداري څارنې، قضایي څارنې و پارلماني څارنې په ډول کنټرول او څارل کېږي.

۱۰۱۷. بودیجه او تخصیصات د کومو معیارونو له مخې پلان او لومړیتوب بندي کېږي؟

ځواب: بودیجه د لاندینيو معیارونو پر بنسټ لومړیتوب بندي کېږي. د حکومت پالیسي، د افغانستان د ملي پراختیا ستراتیژي، د وروڼو پراختیايي پلانونه، د بودیجې سقف، په نېرو کلونو کې د وړاندوینو د بودیجې مصرفي ظرفیت، د هېوادونو (تمویونکو مؤسسو)، پری والو هوکړه لیکونو و تړونونو لومړیتوبونه او د د حلې عواید کچه.

۱۰۱۸. انتقالي ورکړې شرحه کړئ؟

ځواب: انتقالي ورکړې هغه مصارف دي، چې دولتي ادارې د هغو نه وړاندې محصول پ خدمتونه نه ترلاسه کوي، لکه د پوښوونو د اصل و فرعي ادایه، خصوصی برخو ته بلاعوضه مرستې و د محکیمو کلونو د دیوان ورکړې.

۱۰۱۹. سرمايوې مصارف څه ته وایي؟

ځواب: سرمايوې مصارف هغه مصارف دي، چې د هغو کول د مالونو او ثابتو شتمنیو د رامنځته کدو یا زیاتولو لپاره سبب گرځي، لکه د ودانۍ اخیستل یا جوړول، د ځمکې اخیستل، د ماشین الاتو اخیستل، د نه مصرفېدونکو محصولاتو اخیستل، د پوښوونو ادایه او په عمومي او خصوصي برخو کې پانگونه.

۱۰۲۰. بودیجوي صلاحیت څه ته وايي، تعريف يې کړئ؟
 ځواب: بودیجوي صلاحیت له هغه صلاحیت څخه عبارت دی، چې د کلني بودیجې د کړنلارې له مخې د تخصیصاتو د فور د صدور لپاره د مالي وزارت ته ورکول کېږي.
۱۰۲۱. د مالي چارو او عامه مصارفو د تنظیم مقرر د څو فصلونو او مادو لرونکې ده؟
 ځواب: د مالي چارو او عامه مصارفو د تنظیم مقرر د ۱۳ فصلونو او ۱۲۰ ماده لرونکې ده، چې د وزیرانو د شورا له خوا تصویب شوې ده.
۱۰۲۲. د بودیجې اصول په ډاگه کړئ؟
 ځواب: د کلني بودیجې اصل، د بودیجې د وحدت اصل، د بودیجې د تعدل اصل، د بودیجې د جمعیت اصل، د بودیجې د سامیت اصل او د بودیجې د تخصیص اصل.
۱۰۲۳. اقتصادي ټیکاو تعريف کړئ؟
 ځواب: د ټولنې په سطحه کې له مالي پړسوب، اقتصادي بې ثباتۍ و نورو ډېرو عواملو د محیوي په موخه د عرضې او تقاص ترمنځ له توارن څخه عبارت دی.
۱۰۲۴. مستقیمه مالیه څه ته وايي؟
 ځواب: مستقیمه مالیه هغه ده، چې په مستقیم ډول یې دولت له یو کس یا بسټ څخه اخلی او د مالي ورکولو کې یواری یو کس دی لکه د معاش مالیه، د عویدو مالیه او .
۱۰۲۵. نامستقیمه مالیه کومې مالې ته ویل کېږي؟
 ځواب: نامستقیمه مالیه هغه ده، چې په څرگند ډول د مالې مسؤل یو کس دی، مگر د مالې نار د بل کس په غاړه دی، لکه گمرکي محصول او .
۱۰۲۶. بانک نوټ تعريف کړئ؟
 ځواب: بانک نوټ هغه وسیله ده، چې د پیسو یا د هغو د معادل په توگه د گټې وړ ګرځېدلی و په هېواد کې د باصلاحیته او قانوني مرحعو په احره خپرېږي.
۱۰۲۷. د بودیجې طی مراحل ولیکئ؟
 ځواب: د بودیجې ترتیبول، د بودیجې تصویبول، د بودیجې اجرا او د بودیجې کترول.
۱۰۲۸. عواید څرنگه اټکل کېږي؟
 ځواب: مستقیم اټکل، د وروستي محکمې کال د روش اټکل، د مسخني زیاتوالي له لارې اټکل، د محکمې کال د روش له مخې اټکل او په قضاوتي روش اټکل.

۱۰۲۹. بانک څه ته وايي، تعريف يې کړئ؟

ځواب: بانک له هغې مؤسسې څخه عبارت دی، چې د سهامی شرکتونو په شکل د اساسي لرلو سره د قانون د حکمونو له مخې بشکل و فعالیت کوي.

۱۰۳۰. پور تعريف کړئ؟

ځواب: پور له هغه عقد څخه عبارت دی، چې د هغه له مخې له طرفینو څخه یو خپلې ټاکلې اداره بیسي، بغدې یا مالونه ځانگړو شرایطو سره د یو اړخ منکبت گړځوی چې په ټاکلې موده کې بهرته مستردېږي.

۱۰۳۱. قاچاق تعريف کړئ؟

ځواب: قاچاق د هېواد فیمرو یا ترې بهر ته له قانوني او گمرکي طی مراحل پرته د مالونو او توکو له واردولو یا صادرولو څخه عبارت دی، چې د قانون د حکمونو له مخې ممنوع گړځول شوی وي.

۱۰۳۲. کوم عوامل د بودیجې په کسر کې رول لري؟

ځواب: اداري فساد، د اقتصادي وضعی بدلونونه، د دوامدار کنترول نشتون، د مکافاتو او محاراتو د عملي کولو نشتون، د نادبيې جزاگانو نه تطبیقېدل او

۱۰۳۳. عادي بودیجه تعريف کړئ؟

ځواب: له هغې بودیجې څخه عبارت ده، چې د دولت عادي پلانونه ورځي مصارف (د اصابه کارۍ معاشونه، تشویقي امتیازات او ...) او د هغو سرچینې راښاري.

۱۰۳۴. پراختیایي بودیجه څه ته وايي؟

ځواب: له هغې بودیجې څخه عبارت ده، چې پر حنیایي او توسعوي مصارف د یو منظم پلان له مخې رنځېږي.

۱۰۳۵. د تخصیصاتو د حولي په اړه معلومات ورکړئ؟

ځواب: له هغه صلاحیت څخه عبارت دی، چې په ټاکلي مقدار او مقصد د کلني منظوري د صل په وړاندې د مصارفو د لگولو په موخه یوې نمیده گۍ به د مالي وزارت له خوا ورکول کېږي.

۱۰۳۶. مالي دوره تعريف کړئ؟

ځواب: له یوې ټاکلې حسابي دورې (یو مالي کال) څخه عبارت ده، چې په پای کې یې حسابي دفتر او معاملي بندېږي او مالي وضعیت تصفیه او تشرېحی.

۱۰۳۷. د داخلي سرچينو شرايط وليکئ؟

ځواب هغه عوايد چې د اشخاصو له خوا له داخلي سرچينو ولو افغاني سرچينې وي. يا افغاني ررلاسه کېږي.

۱۰۳۸. نوافغاني سرچينې کومو سرچينو ته ويل کېږي؟

ځواب هغو عوايدو ته چې په افغانستان کې د مېشتو اشخاصو له خوا د نورو هېوادونو له سرچينو څخه د هېواد دننه ررلاسه کېږي.

۱۰۳۹. په ۵۰۰۱ تر ۱۲۵۰۰ افغانيو، څو سلنه ماليه وضعه کېږي؟

ځواب په ياد مبلغ يوازې د معافيت له موضوع سره دوه سلنه ماليه وضعه کېږي

۱۰۴۰. په ۱۲۵۰۰ تر ۱۰۰۰۰۰ افغانيو، څو سلنه ماليه وضعه کېږي؟

ځواب په ياد مبلغ پر ۲۰۰۰ افغانيو سربېره ۱۰ سلنه ماليه وضعه کېږي.

۱۰۴۱. غيرمقيم اشخاص په کوم صورت کې پر عايداتو د ماليو د ورکړې له معافيت څخه برخمنېږي؟

ځواب که چېرې دغه معافيت د هغوی د مسوع دولت له خوا په بالمثل شکل د هغه هېواد غيرمقيم افغانانو ته اټکل شوی وي

۱۰۴۲. د ماليې وړ عوايد کومو عوايدو ته ويل کېږي؟

ځواب د قانون له مخې پر عویدو ماليه هغه مبلغ ته ويل کېږي، چې د شخص، سهامی شرکت، محدود لاسولیت شرکت یا نورو حکمي شخصیتونو له عوايدو څخه د معافيت له محريی و په ياد شوي قانون کې د نننو کسروو له وضعه کولو وروسته پاتې کېږي

۱۰۴۳. کوم عوايد د ماليو تابع گرځي؟

ځواب. معاش، مزد، فیس، د تصامبي شريک له عايد څخه د شرکت کمېش و ونډه. له کار، د منقول او نامنقول ملکيت له پلور څخه ترلاسه شوي عوید، د سوداگریزو، صنعتی او ودایرو معمولو تول عوايد، پانگه یا اقتصادي فعالیتونه او نور عوايد پولې ټکې، د ونډې گټه، کرانه، د امنیاء حق، حایرې، مکافات او هغه عوايد چې د پېچې اچوې (قرعې) و بحشش له درکه دي او نور هغه حالات چې په قانون کې پر عايداتو ماليې اټکل شوي دي

۱۰۴۴. کوم عوايد د ماليو تابع نه گرځي؟

ځواب د دولت له خو بحششېاي، نعامونه، ډلې، حایرې و مکافات د پور پسې، دروغیايي بیمې او د ټکر د بیمې عايد او د بېکاری د بیمې گټې

د شرکتونو داخلي ونډو او بورو حکمي شخصیتونو د یوځای کولو له لارې د شتمني ترلاسه کول

د سور د حاوید له خوا د پوروړي د ملکیت د حقوقو د سب له لارې د منقولې او غیرمنقولې شتمني ترلاسه کول

۱۰۴۵. درې ډوله ثابتې مالي کومې دي؟

- د وړداتي او صادراتي مالونو ثابتې مالي
- د عراده حاتو او قردادایانو ثابتې مالي
- د سدارتونونو، وکوحیو تشتاتو ثابتې مالي

۱۰۴۶. د وارداتي ثابتو مالیو د نورمونو سلنه توضیح کړئ؟

ځواب: د فعالیت حواز لرونکي کسان ۲ سلنه
چور نه لرونکي او د لږمهاله جواز لرونکي کسان ۳ سلنه

۱۰۴۷. د عراده جاتو ډولونه د کومو مشخصاتو پربنسټ د مالیو تابع ګرځي؟

ځواب: د سناژ پربنسټ نارري
د سپرلیو د صرفیت او د څوکیو د شمېر پر بنسټ مسافرري
د سلنډور پربنسټ عراده حات

۱۰۴۸. تشخیصه نمبر څه ته وايي؟

ځواب: له هغه لس رقمي نمبر څخه عبارت دی، چې ټولو مالیه ورکوونکو نه د عوایدو د عمومي ریاست له خوا ویشل شوی، چې له محې یې مالیه ورکوونکي بېزندل کېږي او د مالیه ورکوونکو ټولې مالیاتي ادایې د هغه د محاسې نه حساب کېښتهږي

۱۰۴۹. سیګتاس څه ته وايي، تعریف یې کړئ؟

ځواب: د دولت د مالیو د سیستم د تنظیمولو له جامع و معیاري سیستم څخه عبارت دی

۱۰۵۰. سیګتاس کوم سټنډرډ راپورونه چاپوي؟

ځواب: د مالیاتي مرکز د غوستې له محې تراوسه دوه (۲۷م او ۲۹م) راپورونه چاپولای شي

۱۰۵۱. د سیګتاس سیستم څو برخې لري، نومونه یې واخلي؟

ځواب: یاد سیستم په لاندې ډول د (۱۶) برخو لرونکی دی
۱. د مالیه ورکوونکو د ثبت فهرست ۲. مالیاتي حساب، ۳. سند او دوسیه، ۴. ارزونه، ۵. محاسه، ۶. حرمونه، ۷. مصوعي مالیات، ۸. مکتوبونه او یادويي، ۹. وروسته اداسه، ۱۰.

خاږنه، ۱۱. عنراضونه، ۱۲. د قانون تطبيق، ۱۳. اداري راپورونه، ۱۴. له بدکي سیستم سره اړیکه، ۱۵. له گمرکي سیستم سره اړیکه، ۱۶. اداره

۱۰۵۲. د سیګتاس سیستم گټې ولیکئ؟

ځواب. مالیه ورکوونکو ته د مالیه ورکوونکي د تخصیصه نمبر ورکول.
د مالیه ورکوونکو د معلوماتو د ناریخچې لرل
په خپلسري شکر د قانون له مخې د مالیو او مالیاتي حرمونو محاسبه
د سیګتاس په سیستم کې د اسنادو ثبت، د سیستم له خوا، د ځانګړي نمبر حورول او د هغه د کاپي سکر کول

زموږ پیغام

هیڅکله واسطه د نفوذ کدولو سره مه سایي: موږ د موږ په واسطه پرې ته راځو، د بیووبکي په واسطه رده کړه کوو، د جبر غوښتي په واسطه د عزت خوندون گړځو او د پښمر اکرم (ص) په واسطه حبس ته ځو. مو د نفوذ کارول دي، چي ماطل حق او حق ماطل گړځوي

هرې مدیریت له پوهې حلا دی او اداره هر مه رهري کوي؛ ځکه ځسې پوهان ان د خپلې کوچی کوری د مدیریت جوگه نه دي، مگر ځسې نلوسی کسان دن یو قوم مدیریت او رهري کوي له دي مخي د جبر استعداد خلاف حرکت مه کوي

سرچینې

۱. د تد رکاتو قانون، رسمي جریده، ۱۳۸۷ ل کال، د عدلیې وزارت د نشراتو ریاست
۲. پر عایداتو د مالیو قانون، رسمي جریده، ۱۳۸۷/۱۲/۱۱ ل، مسسله شمېره ۱۱۷ د عدلیې وزارت
۳. د مالي چارو او عامه مصارفو د ادارې قانون، رسمي جریده، ۱۳۸۴/۴/۱۶ ل، شمېره ۶۸۵۴ د عدلیې وزارت
۴. د مالیې وزارت د پوښتنو بانک
- د مالي چارو و عامه مصارفو د ادارې د تنظیم مقرره، ۱۳۸۵/۳/۱ ل، شمېره ۳، په ۱۳ فصلونو او ۱۲۰ مادو کې، د عدلیې وزارت.
۵. پر عایداتو د مالیو قانون، (عدلیې وزارت)
۶. د مدیریت بسپوه و مهارتونه (دویم ټوک)، شپږم فصل، (مالي مدیریت)، ناشر د ملکي خدمتونو انستیتوت، چاپ کال ۱۳۸۷ ل

يوولسم څپرکی

د اداري اصلاحاتو او ملکي خدمتونو خپلواک کمېسون

۱۰۵۳. د اداري اصلاحاتو او ملکي خدمتونو خپلواک کمېسون تعريف کړئ؟
ځواب. د اداري اصلاحاتو خپلواک کمېسون (IARCSC) يوه دوامداره او مستمره پروسه ده، چې پرله پسې د غواړي، د افغانستان په اداري نظام کې مثبت بدلونونه رامنځته کړي. اداري اصلاحات د حساب ورکونکي، روڼ او سعه محوره کار او خلکو ته د گټورو او غوره خدمتونو د وړاندې کولو په موخه د ملکي خدمتونو د ماموريو په چلند او سلوک کې يو هدفمن بدلون دی.

۱۰۵۴. د اداري اصلاحاتو او ملکي خدمتونو خپلواک کمېسون په کوم کال او د قانون د کومو مادو له مخې رامنځته شوي دي؟

ځواب. د بن د تاريخي هوکړه ليک پر بنسټ په ۱۱/۱۱/۱۳۸۱ نهه
د لنډمهالې ادارې د ۲۵۷ شمېرې فرمان پر بنسټ. ۲/۳/۱۳۸۲ نهه
د افغانستان د اساسي قانون د دويم فصل د ۵۰ مدې پر بنسټ په ۶/۱۱/۱۳۸۲ نهه

۱۰۵۵. د اداري اصلاحاتو او ملکي خدمتونو د خپلواک کمېسون موخې شرحه کړئ؟
۱. د هېواد په اداري سيستم کې د اصلاحاتو د راوستلو و پلي کولو له لارې د سالمې ادارې رامنځته کول.

۲. د ملکي خدمتونو د دندو تشيتول.

۳. د اهليت، لياقت او وړتيا پر بنسټ د ملکي خدمتونو د ماموريو استخدام.

۴. د ملکي خدمتونو د ماموريو د ذاتي چارو او کاري طرز د بنسټونو تنظيمول.

۱۰۵۶. ملکي خدمتونه څه نه وايي او کوم فعاليتونه رانغاړي؟
ځواب: ملکي خدمتونه د هغو احرابي او اداري فعاليتونو له ترسره کولو څخه عبارت دي، چې د قېدونو د حکمونو له مخې د دولت له لارې ترسره کېږي.
ملکي خدمتونه لاندېني فعاليتونه رانغاړي

- د دولتي خدمتونو مديريت، تنظيم او وړاندې کول
- د ملکي خدمتونو د پاليسي جوړول، د مسلکي مشورو کارول او وړاندې کول.
- د اړوندو قوانينو، فرمانونو او مقررو جوړول او ترتيبول او د هغو تطبيق

۱۰۵۷. د اداري اصلاحاتو او ملکي خدمتونو خپلواک کمېسون څو کسه غړي لري او غړي يې څرنگه غږل او انتصابېږي؟

خوب کمېسون له (۹) غړو څخه جوړ دي، چې د ولسمشر له خوا د درې کمو لپاره ټاکل کېږي او هر یو د ولسمشر د لږوم ديد له مخې بيا غوره کېدای شي د کمېسون په سر کې رئيس دی، چې له غړو څخه د ولسمشر له خوا ټاکل کېږي. رئيس کمېسون رهبري کوي، د بورډونو چارې جاري او د ولسمشرۍ ماڼۍ ته د کمېسون د اجرأتو راپور ورکوي.

د کمېسون رئيس د کمېسون پينځه ننه غړي د تعیناتو په بورډ او درې ته غړي سکيتونو ته د رسیدهګۍ په بورډ کې ګوماري.

۱۰۵۸. د کمېسون اداري تشکيلات واضح کړئ؟

ځواب: کمېسون دغه تشکيلات لري

۱. د ملکي خدمتونو اداره

۲. د ملکي خدمتونو د عيسنو بورډ

۳. د ملکي خدمتونو سکايټونو ته د رسیدهګۍ بورډ

۴. د اداري اصلاحاتو د رالاشاء

۱۰۵۹. د کمېسون د خپلواکۍ په اړه په څه پوهېږئ، واضح يې کړئ؟

ځواب:

۱. کمېسون له خپلو اجراتو کې خپلواک دي او په مستقيم ډول د ولسمشرۍ ماڼۍ ته مسؤ دی.
۲. د تعیناتو بورډ او سکايټونو ته د رسیدهګۍ بورډ په اړوندو اجراتو کې خپلواک دی، د کمېسون د رئيس له لارې ولسمشر ته راپور وړاندې کوي.
۳. د کمېسون رئيس د بورډونو په تصميم نيولو کې ګډون نه کوي.

۱۰۶۰. د ملکي خدمتونو د اداري واحدونو نومونه واخلئ؟

خوب د ملکي خدمتونو اداره مالي او اداري ریاست، د ځيې ادارې د صلاح د تطبيق ریاست او د هواد په وو حورو (مرمرشریف، کندوز، هرات، کندهار، پکتیا، جلال اباد او کابل) کې اوه ساحوي دفترونه لري او درې د تشکیل او د مکي خدمتونو د مامورینو د استخدام اړوندې پالیسی د قنون د حکمو او وړو تقسي اسادو په چوکاټ کې صرحه او له تطبيق څه یې څرنه کوي.

۱۰۶۱. د اداري اصلاحاتو د دارالانشاء دندې او مکلفیتونه بیان کړئ؟

ځواب: د اداري صلاحاتو دارالانشاء، د اداري صلاحاتو د پلانونو، رورؤ او فعالیتونو د پلي کولو له بهیر څخه څاره کوي و پایلې يې رروي د دارالانشاء رئيس د هغو راپور د کمېسون رئيس نه وړاندې کوي.

۱۰۶۲. د ملکي خدمتونو د تعیناتو د بورډ دندې تشریح کړئ؟

ځواب د تعیناتو بورډ پیڅه غړي لري، د هغوی له مخه یو تن د رئیس په توګه په دوراني سکل د کمېسون د رئیس له خوا ټاکل کيږي او د ملکي خدمتونو د مامورینو تعینات د اراد رقابت او د ملکي خدمتونو د دارو د تشو ستونو د اعلان له لارې د شرایطو وړ کاندیدانو د جلب په موخه اسانوي.

۱۰۶۳. شکایتونو ته د رسیده ګۍ د بورډ په اړه معلومات ورکړئ؟

ځواب د ملکي خدمتونو شکایتونو ته د رسیده ګۍ بورډ درې غړي لري، چې د دغو دوو بورډونو رئیسان په دوراني شکل ټاکل کيږي، دغه بورډ له معقولو دلایلو پرته د عوشتلیکونو له منلو څخه د امتناع، د استخدام په پروسه کې د به قاعدت او .. له کبله د ملکي خدمتونو د مامورینو شکایتونو ته رسیده ګۍ کوي.

۱۰۶۴. د اداري اصلاحاتو د خپلواک کمېسون ستونزیزېکې موخې په لنډه شرحه کړئ؟

- د تشکیل اصلاح، په هر بڼه کې هر پښت ته د دندو د لایحې ترتیبول.
- د اعبرانکو کاري پروسیجرونو او پالیسیو ترتیبول.
- د راد رقابت له لارې د لیاقت او وړتیا د اصل پریکړې د مامورینو استخدام.
- د رقابتي استخدام له پروسې وروسته د ملکي خدمتونو د مامورینو د طرفین ارتف
- په دولتي ادارو کې د سیستم ارزونه
- د ملکي خدمتونو د مامورینو د کاري اجرائیو ررینه

۱۰۶۵. د کار قانون او شکایتونو ته د رسیده ګۍ کړنلاره د څو فصلونو او څو مادو لرونکې دي؟

ځواب: د کار قانون د (۱۴) فصونو او (۱۳۵) مادو لرونکی دی او شکایتونو ته د رسیده ګۍ کړنلاره د (۳) فصلونو و (۶۵) مادو لرونکې ده.

۱۰۶۶. د ملکي خدمتونو د کارمندانو قانون او د ملکي خدمتونو قانون د څو فصلونو او څو مادو لرونکې دي؟

ځواب د ملکي خدمتونو د کارمندانو قانون د (۶) فصلونو او (۳۶) مادو و د ملکي خدمتونو قانون د (۵) فصونو او (۲۲) مادو لرونکی دی.

۱۰۶۷. د افغانستان اساسي قانون د څو فصلونو او څو مادو لرونکی دی؟

ځواب د افغانستان اساسي قانون د (۱۲) فصلونو و (۱۶۲) مادو لرونکی دی.

۱۰۶۸. د ملکي خدمتونو د مامورینو د سلوک د طرز مقرر د څو فصلونو او څو مادو لرونکې ده؟

ځواب: د ملکي خدمتونو د مامورینو د سلوک د طرز مقرر د (۳) فصلونو او (۱۱) مادو لرونکې ده.

۱۰۶۹. د اداري اصلاحاتو له تطبیق څخه محکې د هېواد د اداري سیستم نیمگړتیاوې ولیکئ؟

- د کارمندانو شمېر زیات، لاسته روړنه کمه
- گټورتوب کم، د خدمتو عرضه کمزوري
- څه نا څه ټیټو مهارتونو سره ډېر شمېر مامورین
- د دندو له څرگندوالي پرته د دوولسو رتبو شتون او د مهار د بشپړولو پریکړه په نوبتي شکل د ترفیعاتو احرا
- په اختصاصي بستونو کې د تحصیل او د کار د عمومي تجربې پر بنسټ تقرر.
- کم معاش، د اوږدو معاشونو ستون او د لوړپوړي او ټیټ پوړي د معاشونو د سطحي ترمخ لږ توپیر.
- د خدمت د دورې د اوږدوالی پر بنسټ ترفیع (درې کاله وروسته)
- د معاش و امتیاراتو د کموالي له امله د مامورینو د زوږ د سطحي ټیټوالي
- د اداري مراتبو اوږدوالی
- د رتبو گټو لۍ او د دندو ناڅرگندوالی
- د اداري سیستم او د مدیریت د سیستم روږولۍ او ناعېرناکوالی
- د شخصي، قومي او سیاسي اړیکو پریکړه د وړتیا او لیاقت د اصل له مخه کی نیولو پرته اسخدام
- د مامورینو د مسلکي او اداري ظرفیتونو ارتقا ته نه پاملرنه
- تشکیلاتي پرېسوب
- د ملکي خدمتونو د مامور د کاري او حقوقي خوندیتوب نشتون

۱۰۷۰. PRR د کومې انګلیسي جملې مخفف دی؟

ځواب Priority Reconstruction Reform (PRR) یا د لومړني سیستم اصلاح

۱۰۷۱. (PAR) څه معنا لري؟

ځواب (PAR) یا Priority Administration Reform) یا د دارې ابتدایي اصلاح

۱۰۷۲. (P&G) د کومې جملې مخفف دی؟

ځواب (P&G) یا Pay & Grading د رتبې او معاش په معنا ده

۱۰۷۳. د یو مامور په شکایت نامه کې کوم موارد انصاطي سرغړونه ګڼل کېږي؟

- د باصلاحیت کس له خوا د شکایت له وړاندې کولو څخه ممانعت
- د نسیم او غولوونکي شکایت وړاندې کول
- د شکایت په بررسی کې له همکارۍ څخه ډډه
- د شکایت د څېړنې په بهیر کې د نسیمو مدارکو وړاندې کول

۱۰۷۴. شکایت نامه څرنگه لیکل کېږي او کوم مطالب راغواړي؟

- د شکایت او هغه اصلاحي کار لنده توضیح چې غوښتل کېږي
- هغه عوامل چې د شکایت سبب ګرځېدلي او د ذیدخلو کسانو د نومونو یادول
- د هغو ګامونه شرحه چې د شکایت د رسیدګۍ په موخه پورته شوي، له ذیدخلو کسانو سره یو ځای او د شکایت کوونکي د نه قناعت د سبب وړاندې کول
- د هغو اصافي مدارکو په وړاندې کولو کې تعهد چې د اړوند شکایت په اړه د تصمیم نیولو په موخه اړس دي
- د وړاندې شویو معلوماتو د صحت په اړه تعهد

۱۰۷۵. د شکایت نامې د وړاندې کولو طریقه په تفصیل سره ولیکئ؟

۱. شکایت نامه د هغې پېښې له رامنځته کېدو وروسته چې د شکایت سبب شوې، په ډېر ژر ممکن وخت کې وړاندې کېږي ځکه په دغه صورت کې اثباتیه مدارک ضایع شوي نه دي او په کره او هراړخیز شکل خپرل کېږي
۲. شکایت نامه د شري مناعو ریاست ته وړاندې کېږي.
۳. د شري مناعو رئیس په ځانګړې کتاب کې د راغلي شکایت نامې له ثبتولو وروسته د درې ورځو په موده کې د شکایت نامې راتلل په لیکلي شکر صدیقی
۴. د شکایت نامو د ثبت کتاب محرم دی او موظف مامور د هغې د ساتنې او حفظ مسؤل دی.

۱۰۷۶. په کومو حالتونو کې شکایت نامه په مستقیم ډول د ملکي خدمتونو شکایتونو ته د

رسیده ګی بورډ ته وړاندې کېږي؟

ځواب که چېرې شکایت د لاندینو کسانو پر ضد وي.

- وریر یا د خپلواکې ادارې رئیس.
- معین یا مرستیال
- د کدرو او پرسونل (بشري مناعو) رئیس

• که چېرې شکایت کوونکي د اړوندو چارواکو نه لوري د تهدید یا بد چلند یا د نورو مواردو

پر بندي بورډ ته د مسو وړ وي، مؤجه دلایل وړاندې کړي

۱۰۷۷. هرکله چې شکایت کوونکی شکایتونو ته د رسیده گۍ د بورډ په تصمیم قناعت ونه لري، نورو کومو مراجعو ته مراجعه کولای شي؟

ځواب. هرکله چې شکایت کوونکی یا اړونده مرجع د بورډ په تصمیم قناعت ونه لري، کولای سي، د ملکي خدمتونو د قانون د ۱۹ مادې د ۸ فقرې له مخې باصلاحته محکمې ته مراجعه وکړي.

۱۰۷۸. که اداره د بورډ په تصمیم قناعت ونه لري، څرنگه اجرائات ترسره کوي؟
ځواب. که اداره د بورډ په تصمیم قناعت ونه لري، کولای شي، د بورډ د پرېکړې د رد نه اړه د موخه دلیلونو راپورلو سره په لیکلې ډول شکایتونو ته د رسیده گۍ بورډ ته خبر ورکړي.

۱۰۷۹. د ملکي خدمتونو یو کارمند د یو کال په لړ کې څو ځلې د اجرائاتو د ارزونې لړ پروسي لاندې راځي؟
ځواب. د ملکي خدمتونو یو کارمند د ازاد رقابت له لارې له مقر شخه وروسته دوه واری تر اروپي لاندې رځي رمويستي وکسي.

۱۰۸۰. د اجرائاتو د ارزونې په پروسه کې کوم معیارونه په پام کې نیول کېږي؟
ځواب. د اروپي د پروسي په تطبیق کې لاندیني معیارونه په پام کې نیول کېږي
د اړوند ست د دندو لایحه، کاري پلان کاري راپور او د اروپي فورم.
ځواب. د اروپي د پروسي په تطبیق کې لاندیني معیارونه په پام کې نیول کېږي
د اړوند ست د دندو لایحه، کاري پلان کاري راپور او د اروپي فورم.

۱۰۸۱. هرکله چې د ملکي خدمتونو کارمند له کلي ارزونې وروسته ټاکلي معیارونه پوره نه کړي، څرنگه اجرائات ترسره کېږي؟

ځواب. هرکله چې کارمند د یو کاري کال ترېدو سره د کمېټې له لوري د ارزونې د پروسي په بهر کې کمزوری وپېژول شي، د ادارې او اداري صلاحاتو او ملکي خدمتونو د خپلواک کمېسون له خوا، د حل خدمت رده کړو ته پېژندل کېږي. که چېرې دویم کال هم د معیارو پوره نه وي، په سرلاسه کولو بریالی نه شي، د هغه ست رقابتي، اعلان نه سپارل کېږي.

۱۰۸۲. هرکله چې د ملکي خدمتونو کارمند معیارونه پوره او د دندو له لاسه او کاري پلان شخه یې په لوړه کچه خپله دنده ترسره کړې وي، څرنگه اجرائات ترسره کېږي؟

ځواب. هرکله چې د ملکي خدمتونو کارمند معیارونه پوره او د دندو له لاسه او کاري پلان شخه یې په لوړه کچه خپله دنده ترسره کړې وي، په ست کې له معاش و «میاراتو سره یو قدم اړه کوي او د اړوندې ادارې د لروم دندو له مخې د مکافاتو وړ گڼل کېږي.

۱۰۸۳. د (۸-۷) بستونو د قراردادي او نويو مقررشوو کارمندانو احراآت څرنگه ارزول کېږي؟

ځواب: د اوم او تم بستونو (نوي مقرر شوي) قراردادي کارمندان د درې مياشتو تېرولو سره د اړوندې ادارې له خوا په ارمويستي ډول اړورول کېږي او د برياليتوب په صورت کې هر کال د نورو دولتي مامورينو په شان اړورول کېږي.

۱۰۸۴. د ملکي خدمتونو (د نويو مقررشوو) دايمي کارمندانو احراآت څرنگه ارزول کېږي؟
ځواب: د ملکي خدمتونو (د نويو مقررشوو) دايمي کارمندانو احراآت د منظوري له پېټې څخه د شپږو مياشتو نه تېرولو سره په ارمويستي ډول د اړوندې ادارې له خوا ارزول کېږي. د کارمندانو ناکامي په صورت کې اداره کولای شي، هغه وروريزو پرگرامونو ته ورورېږي.

۱۰۸۵. د ولايتونو په سطحه د ملکي خدمتونو د کارمندانو د اجرائتو د ارزونې د کمېټې په جوړېدو کې کومې اداري رايځي؟

ځواب: د ولايتي اړورويي کمېټه د ولايت مقام له ستازي، ولايتي شورا، اړورويي درې او د ناظر په توگه د دري اصلاحاتو د خپلواک کمېسون له ستازي څخه جوړېده.

۱۰۸۶. استخدام تعريف کړئ؟
ځواب: استخدام په يو سازمان (اداره) کې د تنو بستونو له ډکولو او ډک ساتلو څخه عبارت دی.

۱۰۸۷. د ملکي خدمتونو د مامورينو د استخدام شرايط شرحه کړئ؟
ځواب: د ملکي خدمتونو د مامورينو د استخدام شرايط په لاندې ډول دي:
د تابعيت تکره، تحصيلي، اسناد، د ۱۸ کلنۍ د عمر پوره کول او نه ۶۴ کلنۍ څخه د کم عمر لرل، نه حرم و حنايت باندې نه محکوميت او په مرسو ناروغيو نه مبتلاوالی.

۱۰۸۸. د ملکي خدمتونو په بستونو کې تحصيلي معيارونه او کاري تجربه شرحه کړئ؟
ځواب: لومړۍ ستوبه، لږترلږه لېسانس او نه دندې پورې اړونده ۴ کله کاري تجربه.
دويم ستوبه، لږترلږه لېسانس او په دندې پورې اړونده ۳ کله کاري تجربه.
درېيم ستوبه، لږترلږه ۱۴ پاس او په دندې پورې اړونده ۲ کله کاري تجربه.
څلورم ستوبه، لږترلږه ۱۴ پاس، د لېسانس لپاره په دندې پورې اړونده ۱ کله تجربه (۲).
پېنځم ستوبه، د لېسانس لپاره له کاري تجربه پرته نه ۱۲ او ۱۴ څخه فارغانو ته د بست د غوښتنې له مخې د استخدام د کمېټې له خوا کاري تجربه په پام کې نيول کېږي.

* د ۱۲ او ۱۴ ټولگي فارغانو ته د بست د غوښتنې او د دندو د لايحي له مخې د کار نه حجم سره سم د نعيانو د کمېټې له خوا کاري تجربه په پام کې نيول کېږي.

شپږم بڼه، د ملکي خدمتونو د کارمندانو د قانون د اوومې مادې له پام کې نیولو سره، یوازې تحصیلي اسناد و د تابعیت تذکره له کاري تحریر پرته به پام کې نیول کېږي.

۱۰۸۹. د استخدام په ولایتي کمیټه کې کومې ادارې شاملې دي؟
 ځواب: د ولایتونو په سطحه د استخدام د ولایتي کمیټې نه خوږسټ کې لاندینۍ ادارې شاملې دي.
- د اړوندې ادارې رئیس د تعیناتو د ولایتي کمیټې د رئیس په توګه.
 - د اړوندې ادارې د شري منابعو مدرس (منشي)
 - د ولایت مقام د شري منابعو استازی، (غړی)
 - د ښځو چارو استازی (غړی)
 - د ناظر په توګه د اداري اصلاحاتو د حلواک کمیسیون ستازی.

۱۰۹۰. د استخدام د پروسې طی مراحل ولیکئ؟
 ځواب: د کمیټو د پوښتنو اعلان، د فورمو ارزونه، شارټ لېست، د اړتیا له مخې ځمکوي ازمویښه، تحریري ازمویښه، تقریر ازمویښه (مرکه)، نومړي ورکول، د پایلو اعلان، د منظوري اخیستل.

۱۰۹۱. د استخدام د پروسې دوران ولیکئ؟
 ځواب: د استخدام پروسه د لاندینيو پړاوونو رنځرونکې ده
 د اړتیاوو تحلیل، د دندو د لایحې ترتیبول، د پُست اعلان، د درخواستي فورم وېش، د انتخاب شارټ لېست، وړاندیز او معرفي.

۱۰۹۲. د ملکي خدمتونو د بڼو د منظوري ورکړه د کومو مراجعو صلاحیت دی؟
 ځواب: د ملکي خدمتونو د کارمندانو د قانون له لسمې مادې سره سم د منظوري ورکړه د لاندینيو چارواکو صلاحیت دی.

لومړي او دویم بڼه د ولسمشر صلاحیت
 درېیم، څلورم، وینځم بڼه د وزیر یا د خپلواکې ادارې د رئیس صلاحیت
 شپږم اووم او اتم بڼه په ولایتونو کې د والي صلاحیت
 اووم او اتم بڼه په ولسو لویو کې د اړوند ولسوال صلاحیت دی.

۱۰۹۳. د رتبې او معاش نوی سیستم د څو بڼو او قدمونو لرونکی دی؟
 ځواب: د رتبې او معاش نوی سیستم ۸ بڼو او په هر بڼه کې د پیڅو قدمونو لرونکی دی.

۱۰۹۴. د رتبې او معاش د نوي سیستم لور معاشونه د بست او قدم له مخې څو افغانۍ دي؟
 ځواب: د (لومړي بست پینځم قدم) لور معاش ۳۲۵۰۰ او د (اتم بست لومړي قدم) تیت معاش ۵۰۰۰ افغانۍ دي.

۱۰۹۵. هرکله چې کارمند له تقرر څخه وروسته خپلې دندې ته حاضر نه شي، کوم اجرائت نرسره کېږي؟

خواب هرکله چې کارمند له تقرر څخه وروسته تر ۲۰ ورځو له معقون دليل څخه پرته حبلې دندې ته حاضر نه شي، د دندې پرېښودونکي پېژندل کېږي د بست د اعلان ترڅنگ تر يو کاله پورې په مدکي خدمتونو کې دنده نه شي اخيستلاى

رموز پيغام

اصلاحات هغه مهال شوني ده، چې هراړخيز، ټنگ او سستې شي، چې د ټولنې ليدلوري او افکار اصلاح کړو. په ميراثي سيستم کې هر ډول اصلاحي گامونه او د وگړو بدلون شوي نه وي.

په ياد ولرئ، چې ربه نړۍ هېڅوک نه شي بدلولاى، مگر هغه مهال چې خپل نظر بدل کړو، ترڅو خپل چاپېريال له پرون څخه بدل ووينو

مقايسوي ژوند تشويش زېږانده دى، هېڅکله د خپل ژوند وضعيت له نورو سره مه مقايسه کوئ، ځکه له نښتني او په فساد له ککړېدو پرته به بله لاسته راوړنه ونه لرئ

سرچينې

۱. د ملکي خدمتونو د کارمندانو قانون، رسمي جريده، مسلسل شمېره (۹۹۲)، د شری سټه ۱۳۸۸ / ۲۶ / ۵. د عدلی وزارت
۲. د ملکي خدمتونو قانون. رسمي جريده، مسلسل شمېره (۸۶۱)، د شری سټه ۱۳۸۴ / ۶ / ۲۰. د عدلی وزارت
۳. اداري اصلاحات او نوی سیستم، لومړی ټوک، تدوینونکی: ناصر دین دریغ، چاپ کال ۱۳۸۷ ل، ناشر: د کمېسون د صلاحاتو او عامه اړیکو ریاست
۴. شکایتونو ته د رسیده گي کړنلاره، د سند شمېره (۰۰۲۳)، سټه ۱ / ۶ / ۱۳۸۸
۵. د ملکي خدمتونو د کارمندانو د تعیناتو کړنلاره، امریه شمېره (۶۲۱۱)، د اداري اصلاحاتو او ملکي خدمتونو د چلواک کمېسون مقام، سټه ۲ / ۹ / ۱۳۸۷
۶. د ملکي خدمتونو د کارمندانو د احرا تود ارزوې کړنلاره

دوولسم څپرکی

اطلاعات، کلتور، ژورنالېزم او راډيو تلویزیون

۱۰۹۶. د مطبوعاتو ازادي څه نه وايي؟

ځواب: له مختلفو مؤثفونو سره سم څخه د خبرونو له ټولولو، ترلاسه کولو و حريدو او محاطينو نه له سانسور او مخکې له محکمې کنټرول څخه پرته د هغو له رسولو څخه عبارت ده، چې مدیریت يې هم ازاده دی.

۱۰۹۷. ورځپاڼه ليکونکي چاته ويل کېږي؟

ځواب: هغه مسلکي کس نه ويل کېږي، چې د حري وسيلو له لارې د معلوماتو د ترلاسه کولو، پيداکولو و حيرولو په برخه کې په کار بوخت دی.

۱۰۹۸. د بيان ازادي تعريف کړئ؟

ځواب: ازادي له قيد و شرط څخه د خلاصون په معنا او له قيد و شرط پرته د حقيقت له بېولو او د مس شوي معيارونو پر بنسټ له پردې څخه د حقايقو له راوستو عبارت ده.

۱۰۹۹. بېړني خبر د کومو شرطونو لرونکی دی؟

ځواب: د يو بېړني خبر حجم د کيسو ترمخ د فاصلي په شمول (۸۰) توري دی، چې تر (۱۰۰) تورو هم زياتېدای شي. بېړني خبر له مؤثفونو سره سم بايد ترلاسه شي او په حال زمانه کې بايد وليکل شي.

۱۱۰۰. د خبري ارزښتونو په اړه معلومات ورکړئ؟

ځواب: خبري ارزښتونه شهرت، ټکرونه، اختلافونه، لانجې، استثاگانې، حيراني، گاونډيتوب يا نږدېوالی او د خبر تړه والی رانغاړي.

۱۱۰۱. ژانر څه ته وايي او په څو ډوله دی؟

ځواب: ژانر د ليکنې له هغه قلب يا ډولونو څخه عبارت دی، چې موضوع پکې ځايوي او په درې ډوله دی: صلاعاتي ژانرونه، تبليغاتي ژانرونه او تحليلي ژانرونه.

۱۱۰۲. مرکه په څو ډوله ده، بيان يې کړئ؟

ځواب: مرکه په پينځو نښتيزو ډولونو، او شپږو فرعي ډولونو په لاندې شکل وشل شوې ده:

۱. موبولوگ مرکه، ۲. ډيالوگ مرکه، ۳. د خبري غونډې مرکه، ۴. عقيدتي مرکه، ۵. د گردې مېر مرکه، ۶. اژه (ژوندۍ) مرکه، ۷. فرعي مرکې، ۸. خبري مرکه، ۹. طنزي مرکه، ۱۰. پوسټيره مرکه، ۱۱. انتقادي مرکه

۱۱۰۳. یوې مرکې ته څرنگه چمتووالی نیول کېږي؟
خواب: د مرکې له کولو مخکې، د حیروني موضوع او پام وړ کس ټاکل کېږي

۱۱۰۴. کومې ځانگړنې خبر له نورو لیکو څخه جلا کوي؟
خوب: د خبر ځانگړنې او ممیزت په لاندې ډول دي
خبر بېه او مرجع لري، د لیکوال له نومه پرته چېرېږي، لڼه من لرونکي برگرهونه لري، تازه، په رڼه پوری و د حقیقت لروکی دی او به ټاکلي وخت کې چېرېږي

۱۱۰۵. په هېواد کې د لومړنیو خبري اژانسونو نومونه واخلي؟
خوب: لومړی دولتي خبري اژانس باحتر و خصوصی پرواکټ او هډوکش دی.

۱۱۰۶. رسنۍ تعریف کړئ؟
خوب: رسی د خبر، جريدو، ورځپاڼو، مجلو او حیرونو د چاپ، رسولو او چېرولو له مرکرونو یا د کتابونو، پوسټرونو او جريدو د رسولو، حیرونو او چېرولو له مرکز څخه عبارت دي. ان خبرنیر مرکزونه و نسکې راډیو تمویزون ته هم رموږ د هېو د په دود کلتور کې رسی وایي

۱۱۰۷. کلتور تعریف کړئ؟
خوب: کلتور د پوهې، ادابو، رواجونو و دودونو، فکر د ژوند د سیقې او ځانگړتیاوو له مجموعې څخه عبارت دی، چې په یوې ټویه کې دود او د یو لړ تاریخی تجربو له مخې رامنځته شوی او له یو نسل څخه بل نسل ته لېږدېدلی وی. همدارنگه هغو کلیمو او لفظونو ته چې په یوې ژبه کې حاري و په مفاهیمو یې پوهه ولري، هم فرهنگ وایي

۱۱۰۸. رسنۍ تعریف او اړین وسایل یې ولیکئ؟
خوب رسنۍ نورو ته د پیغام، معلوماتو او خبرونو د لېږد له وسیلې څخه عبارت ده. د رسیو وسایل او بورار دا دي.

برېښنايي رسی راډیو، تلویزیون، کبلي شبکه و انټرنېټ رانغاړي
چاپي رسی ورځپاڼه، جریده (اونیزه، پنځلس ورځنی خبرونه، میاشتنی، مهالنی، موسمي کلنی، پوسټر او خبرپاڼه) رانغاړي

۱۱۰۹. رسنۍ په څو برخو وېشل شوې ده؟
خواب: رسنۍ په درې بنسټیزو و مهمو برخو په لاندی ډول وېشل شوی ده.

د پيغام له نظره

د مفهوم له نظره

د اړيکې له نظره

۱۱۱۰. رښتني د مفهوم له نظره په څو برخو وېشل شوي ده؟

ځواب: رښتني د مفهوم له نظره په دوو برخو بېلېږي

مطقي رښتني د خبرو له لارې پيغام رسول کېږي، لکه تليعات، عامه اړيکې، نه ليکلي او

شفاهي ډول خبر رسول

فريکي رښتني: هغه رښتني دي، چې مادي او عيني اړخ لري، لکه راډيو، تلويزيون، سيمه او

نوري رښتني.

۱۱۱۱. رښتني د اړيکې له نظره په څو برخو وېشل کېږي؟

ځواب: رښتني د اړيکې له نظره په دوو لاندنيو برخو وېشل شوي ده

شخصي رښتني، لکه تېلفون، تېگراف و موبائل

ډله ييزې رښتني: لکه چاپي، غويزې، انځوريزې او کمپيوټري

۱۱۱۲. چاپخونه تعريف کړئ؟

ځواب: چاپخونه له هغې اقتصادي او تخنیکي دستگاه څخه عبارت ده، چې چاپي خدمتونه

ترسره کوي.

۱۱۱۳. خپروونکي څوک دي، تعريف يې کړئ؟

ځواب: خپروونکي هغه حقيقي يا حکمي شخص دي، چې د غېرموقوتو اثارو د چاپ او خپرېدو

احره لري

۱۱۱۴. خپرندويه ټولنه کوم بسټ ته ويل کېږي؟

ځواب: خپرندويه ټولنه هغه حکمي شخصيت دی، چې د اساسنامې پر بنسټ حوړه او د موقوتو

و ناموقوتو برېښايي او چاپي رسيو خپرومې له خپلو موخو سره سم خپروي و ټيټوي.

۱۱۱۵. خبري اژانس تعريف کړئ؟

ځواب: هغه حکمي شخصيت دی، چې د اړيکو او د خبرونو د پللولو او رسولو نه برخه کې کار کوي.

۱۱۱۶. د امتياز خاوند چاته ويل کېږي؟

ځواب: د امتياز خاوند هغه حقيقي يا حکمي شخصيت دی، چې د برېښايي و چاپي رسنيو، د

ژورنالېزم د زده کړې د بسټ، چاپخونې، خپريدويه ټولنې، دارالترحمې، حبري اژانس، د فلم د

توليد د موسسې و د تليعاتو او اعلانونو د شرکت په جوړولو او رامنځته کولو لاس پورې کوي

۱۱۱۷. مسؤل مدیر څوک دی، تعریف یې کړئ؟

ځواب: مسؤل مدیر هغه کس دی، چې په بالفعل ډول د برېښايي او چاڼي خپرنیرو چارو مسؤلیت په غاړه لري.

۱۱۱۸. قانون د بیان له ازادۍ څخه څرنگه ملاتړ کوي، ویې لیکئ؟

ځواب: دولت د ټولنیزو رسیو د ازادۍ ملاتړ، تضمین او پشتماني کوي هېڅ حقیقي یا حکمي شخص د دولت او دولتي ادارو په شمول نه شي کولای، چې د جبري یا معلوماتي رسبو، «راد فعالیت منع، تحریم، سانسور یا محدود کړي. یا په بل ډول د ټولنیزو خپرونو او رسنیو په چارو کې مداخله وکړي. (مگر د ټولنیزو رسبو د قانون له مخې)

۱۱۱۹. په کومو کسانو چې د ټولنیزو رسبو له لارې تېری وشي، څرنگه قانوني اجراءات ترسره کولای شي؟

ځواب: په هر حقیقي یا حکمي شخص چې د یوې ټولنیزې رسنۍ له خوا تېری وشي، د هغه شخصیت، «صدر یا مادي گټې ریاڼنې شي، حق لري، چې د تېری د رد ځواب به هماغې رسنۍ کې ورکړي او اړونده رسنۍ به څه پرته په وړیا ډول باید د هغه ځواب به رتلونکې گڼه یا خپرونه کې خپور کړي.

۱۱۲۰. چاڼي خپرونه د کومو مشخصاتو لرونکي ده؟

ځواب: چاڼي رسنۍ د خپرونې د نوم، معلوماتي پټې، د چاپخونې د نوم او ځای، د «میر د خاوند او مسؤل مدیر د نوم او د خپرېدو د نېټې لرونکې ده.

۱۱۲۱. په خصوصي راډیوگانو او ټلويزیونونو کې توازن څرنگه په پام کې نیول کېږي؟

ځواب: د خصوصي راډیوگانو او ټلويزیونونو ادارې د یو سل پرصد د سیاسي اړخونو او شخصیتونو په دریځونو کې توازن په پام کې نیسي او د دواړو لوریو نصوصه په یې پرې شکل خپروي.

۱۱۲۲. ژورنالېست چاته ویل کېږي؟

ځواب: ژورنالېست له ورځپاڼه لیکونکي، لیک لیکونکي او هغه چا څخه عبارت دی، چې په یوې ځایي او چاپي رسنۍ یا ورپری او انځوریزې خپرونه کې کار کوي یا ژورنالېست له هغه مسلکي او حرفه یي شخص څخه عبارت دی، چې د رسبو له لارې خبرییر مواد وړاندې کوي.

۱۱۲۳. ژورنالېزم تعریف کړئ؟

ځواب: ژورنالېزم له هغه علمی او مسلکي مکتب څخه عبارت دی، چې دنده یې د هغه رسنول او ورځپاڼه لیکونکي روره ده، چې د راپور لیکلو او وړاندې کولو په موخه په جريدو، ورځپاڼو و کی کار کوي.

۱۱۲۴. لومړنی افغان ژورنالېست څوک و؟

ځواب: لومړنی افغان ژورنالېست سيد جمال الدين افغان و. چې د عروه الوثقی حريده يې جوړه کړه.

۱۱۲۵. د افغانستان د معاصر ژورنالېزم پلار چاته ويل کېږي؟

ځواب: د هېواد د ژورنالېزم د پلار لقب، د قلم نامتو شخصيت محمود صرزي خټه خانگړت کړی.

۱۱۲۶. عبدالحی حبيبي او محی الدين انيس څوک وو؟

ځواب: دواړه فلموال او د حبری ځاوندان وو. حبيبي نه کندهار کې د طلوع افغان اویري خپروونکی او انيس د انيس په نوم د افغانستان د لومړني ازادي خپروني خپروونکی و.

۱۱۲۷. په افغانستان کې لومړنی سخته ژورنالېسته څوک وه؟

ځواب: لومړنی سخته ژورنالېسته د علامه محمود طرزي مېرمن اسماء رسميه وه. چې د ارشاد لنسوان ویري د خپرونو مسؤليت يې په غاړه درلود (۱۲۹۹ هـ.کال) دويمه سخته د روح هر په نوم د صرزي ورېره وه. چې د اوسني سرمحرره وه.

۱۱۲۸. په هېواد کې د ژورنالېزم د زده کړو لومړنی ډيپارټمنټ په کوم کار تاسيس شو؟

ځواب: لومړی ځل د ورځپاڼې ليکنې يا ژورنالېزم ډيپارټمنټ په رسمي ډول د کابل په بوهتون کې په (۱۳۴۱ ل) کال د امریکا په مرسته تاسيس او رامنځته شو.

۱۱۲۹. په هېواد کې د راډيو تلویزیون لومړنی خپروني په کوم کال واورېدل شوي؟

ځواب: لومړی وار د راډيو دستگاه او خپروني يې په (۱۳۰۵ ل) کال د امان الله خان په مهال و تلویزیون او لومړنی خپروني يې په (۱۳۵۶ ل) کال د محمد داود د حکومت نه مهال پيل و خپروني يې واورېدل شوي.

۱۱۳۰. د راډيو دستگاه په کوم کال او د کومو کسانو له خوا اختراع شوه؟

ځواب: د راډيو لومړنی دستگاه په (۱۸۸۷ز) کال د (هنريش هریر) له خوا په لومړني شکل له سيم څخه پرته له يو ځای څخه بل ځای ته د څپو لېږدولو لپاره له الکټرونيکي نوسانېو څخه په گټه جوړه شوه وروسته له هغه روسي پوه (الکساندر پوپوف) د راتلونکي د مورس تلگراف يوه دستگاه يې رامنځته کړه (۱).

۱۱۳۱. د راډيو لومړنی خپروني چېرته او په کوم کال خپرې شوې؟

ځواب: د راډيو لومړنی خپروني په (۱۹۲۰ز) کال د بری د (۲۷) هېواديو د استازو په گډون په انگلستان کې پيل شوي.

^۱ ځينې ليکوال مارکوسي د راډيو لومړنی مخترع گڼي (د پيغام عمومي علاعات، مخ ۶۱۷)

۱۱۳۲. لومړنی رنگه تلویزیون د چا له خوا په کوم کال کې جوړ شو؟
 خواب: لومړنی رنگه تلویزیون د سکاټسډي (حان لوجی برډ) له خوا په (۱۹۲۸ز) کال جوړ شو او لومړی وار د شاهي انجمن په وړاندې بندرې ته کسودل شو.

۱۱۳۳. کارگردان چانه ویل کېږي؟
 خواب: کارگردان هغه کس دی، چې په هرې نندارو کې له فني او تخنیکي اصولو سره پوښان ممثلینو ته د نقشونو او لارښوونو د وېشلو مسؤلیت په غاړه لري.

۱۱۳۴. پروډیوسر چانه ویل کېږي او انانس تعریف کړئ؟
 خواب: پروډیوسر هغه کس ته ویي، چې د رډیو تلویزیون پر ګرام برابر، تنظیم او چمتو کوي انانس (announce) د رډیو تمیزون په سټډیوګانو کې ب ترې بهر د اشخاصو یا د یوې خپرونې د روح له معرفي څخه عبارت دی.

۱۱۳۵. خبر څه ته وايي؟
 خواب: خبر له هغو پېښو او حادثو څخه عبارت دی، چې په یوې خبري رسنۍ کې د خپرېدو وړتیا لري او نورو ته یې لوستل یا اورېدل په زړه پورې وي.
 یا هغه معلومات او حیرتیا ده، چې د وخت د روانو پېښو او حادثو په اړه د یوې رسنۍ له لارې خپره شي.

۱۱۳۶. مکیاژر چا ته وايي؟
 خواب: مکیاژر هغه کس دی، چې د پرسونژ د مشخصاتو مطابق د هرمنډ د څرې د بدلولو مسؤلیت په غاړه لري.

۱۱۳۷. ډیکوراتور چانه ویل کېږي؟
 خواب: ډیکوراتور هغه کس دی، چې د اثر د روحی مصداق د فلم، تلویزیون او تیاتر لپاره صحه برابروي او چمتو کوي.

۱۱۳۸. د خبر او راپور سرچینې کومې دي، نومونه یې واخلي؟
 خواب: د خبر او راپور سرچینې له دولت، ځمکو، نجیوګانو، سروې، د کتب و جریډو بررسی، تاریخي ورځپاڼو، بودیجه، پروژې، وررش او نورو څخه عبارت دي.

۱۱۳۹. خبر د اهمیت له پلوه په څو برخو وېشل کېږي؟
 خواب: خبر د اهمیت له پلوه په لاندینو ګټګوریو وېشل کېږي
 ۱. ځایي خبر، ۲. سیمه ییز خبر، ۳. ملي خبر، ۴. پریوال او بهرنی خبر.

۱۱۴۰. خبريال څوک دی؟

ځواب: خبريال هغه چاته ويل کړي، چې د ژورنالېزم د مسلک له مخې د هغه دنده يوې رسنۍ، خپرونې و حري اژانس ته د خبر ليکل، رسول او ټولول وي.

۱۱۴۱. خبري راپور څو ډوله دی، بيان يې کړئ؟

ځواب: خبري راپور په لاندینيو برخو وېشل کړي
طبعي راپور، تحليلي راپور، بطر لرونکی راپور او معاسوي راپور

۱۱۴۲. د خبر عناصر کوم دي، توضيح يې کړئ؟

ځواب: يو خبر د ۶ خبري عناصرو لرونکی دی، څه، څرنگه او ولې، کله، څوک او چېرته. دغه شپږ عناصر د خبر بڼه، ځای، پېسه، موضوع، څرنگوالی او د ننگېزې لامل په ډاگه کوي.

۱۱۴۳. د يوه خبر ارزښت او ځانگړتياوې بيان کړئ؟

ځواب: د سه خبر ارزښت د هغه له صحت، روښانتيا، واقعيت، نردېوالي، ساده والي او لوی والي څخه عبارت دی.

۱۱۴۴. رسنۍ څه ته وايي، تعريف يې کړئ؟

ځواب: رسنۍ د خبر، پيغام او معلوماتو د لېږد له وسيلې څخه عبارت ده، چې د ډله ييزو اړيکو له وسايلو څخه په گټه فعاليت کوي.

۱۱۴۵. واکس پاپ څه ته وايي؟

ځواب: واکس پاپ د ځمکو او ملکيانو له زېږ د بحث وړ موضوع د روښانتيا وکړه والي په موخه د اوريزو او انځوريزو راپورونو له سربېرولو څخه عبارت دی.

۱۱۴۶. د خبر ليد څه معنارې؟

ځواب: د خبر ليد د خبرونو له سرليک څخه عبارت دی، چې د خبر او رپور د ټولو شتو محتوياتو رنغاړونکی وي.

۱۱۴۷. راپور (راپورتاژ) څه ته وايي، تعريف يې کړئ؟

ځواب: راپورتاژ د ورځې د پېښو او حادثو له موضوعي ثبت يا ليکلو، يا له اشخاصو او نښتوبو سره د مسايلو او پېسو په اړه د راپورتر له خبرواترو څخه عبارت دی.

۱۱۴۸. سناريو تعريف کړئ؟

ځواب: سناريو له هغه اثر څخه عبارت ده، چې د فلم جوړولو د تخنيک د نښتوبو په نظر کې نيولو سره په ادبي شکل صحه بندي او د فلم جوړولو لپاره ليکل شوي وي.

۱۱۴۹. ډرامانيز سيون څه ته وايي، توضيح يې کړئ؟

ځواب: ډراماترسيون له هغې هنري عمليې څخه عبارت دی، چې په واسطه يې غږنډ رپرو اثارو ته نډاريز شکل ورکول کېږي.

۱۱۵۰. رسنۍ په څو برخو وېشل کېږي؟

ځواب: رسنۍ په دوو برخو وېشل کېږي، چې له عمې رسنۍ او خصوصي رسنۍ څخه عبارت ده. عمه رسنۍ په ټولو خلکو پورې اړوند او د دولت له لارې خپره کېږي او خصوصي رسنۍ ته حقيقي اشخاصو، سياسي، اقتصادي، کلتوري او ټولنيزو سازمانونو پورې اړونده وي و د هغو د خاوندانو له لارې نمونېږي.

۱۱۵۱. د تکميلي خبرونو په اړه معلومات ورکړئ؟

ځواب: تکميلي خبرونه د لومړنيو خبرونو له يالیکلو څخه عبارت دي، چې وروستيو نځولانو، عبرگونو او معلوماتو ته پکې منطقي تسلسل ورکول کېږي. تکميلي خبر بايد ۲۰۰ کلیمې يا له ۵-۶ پرگرافونو پورې وي او له سمدستي خبر څخه لږترلږه ۳۰ دقيقو کې مخاطبانو ته ورسېږي.

۱۱۵۲. په خبر ليکلو کې چټکتيا مهمه ده، که دقت؟

چټکتيا او دقت دواړه ځانگړي ارزښت لري، مگر هېڅکله بايد دقت د چټکتيا قرباني نه کړو و لارمه ده، چې خبر په پوره دقت سره وليکو.

سرچينې

۱. د ټويرو رسنوي قانون، مسلسل نمبر (۹۸۶)، نېټه ۱۳۸۸/۴/۱۵، د عدليې وزارت.
۲. ژورناليزم چيست و ژورناليت کيس؟ ليکوال: سيد عبدالله ايوبي. اشاعت: رسالت چاپ کال ۱۳۹۱ ل.
۳. رسانه ها، جهاني شدن فرهنگ افغانستان ليکوال: احمد ارشاد خطيبي، نشرات سعيد، چاپ کال، می ۱۳۹۰ ل.
۴. اطلاعات عمومی پيښ، مؤلف: سيد محمود احترام، چاپ کال ۱۳۸۶ ل، پينځلسم چاپ، محمد حېرندويه ټولنه.
۵. افغانستان در مسیر تاريخ ليکوال: مير غلام محمد غار، اشعارات جمهوري لومړی چاپ، ۱۳۷۸ ل کال.
۶. د ا.ح د ماليې د محترم وزارت د پوښتنو د کيڼې لومړۍ برخه.
۷. په افغانستان کې د جمعي اړيکې د وسايلو د خدمتونو او هنري فعاليتونو د حق الرحمي مقرره، رسمي حريده، شمېره (۸۱۵) بېه ۲۰۱۰/۱۳۸۲، د عدليې وزارت.

ديارلسم څپرکی

گمرک، حق العبور او ماليات

۱۱۵۳. گمرکي پورورپی چاته ویل کېږي؟
ځواب. گمرکي پورورپی هغه چاته ویل کېږي، چې د گمرکي پور په ورکړې مکلف دی.
۱۱۵۴. اظهارنامه کله منل کېږي؟
ځواب. له هغې مودې څخه عبارت ده، چې په هغې کې گمرکي اظهارنامه اړوبو مامورینو ته ورښودل کېږي او د دفتر له خوا ومنل شي.
۱۱۵۵. فوس ماژور نضیح کړئ؟
ځواب. له طبعي فتوې جگړې، له نه اټکل وړ سیاسي او اقتصادي بدلونونو، یا ورته وځپې څخه عبارت دی، چې د بهرنیو کس له کنټرول بهر دي.
۱۱۵۶. د پور لغوه څه ته وايي، تعریف یې کړئ؟
ځواب. له هغه تصمیم څخه عبارت دی، چې د هغه له مخې له ثبت څخه مخکې به له ثبت څخه وروسته به په قانون کې له مندرجې تادیې مخکې د گمرکي پور یوه برخه یا ټول لغوه کېږي.
۱۱۵۷. بېرته اداينه څه ته وايي؟
ځواب. بېرته ادا په د څه برخې یا پوره تادیې شوي گمرکي پور له استرداد څخه عبارت ده.
۱۱۵۸. د مالونو د ترخیص په اړه معلومات ورکړئ؟
ځواب. د مالونو ترخیص له هغو اقداماتو عبارت دی، چې له مخې یې د گمرک مامورین مالونه د ځای پرځای کولو یا د گمرکي بروسې په موخه اظهارونکي ته د لاسرسۍ وړ گرځوي.
۱۱۵۹. گمرکي څارنه څه ته وايي او څرنگه ترسره کېږي؟
ځواب. له هغې څارنې څخه عبارت ده، چې د گمرکي مامورینو له خوا د گمرکي څارنې پر تاع مالونو د گمرکي تقنیني اسادو او نورو مافدو حکمونو له پام کې نیولو څخه د د ترلاسه کولو په موخه ترسره کېږي.
۱۱۶۰. زر خرابېدونکي مالونه کوم دي؟
ځواب. کورکمن، د چرگې هگۍ، پاچه حوراکونه، لښاب، کبن، کوچ، قیماق، پېر، تاره گلان، خرما، چورگورې، خوراکي مواد، بچ وهلي حوراکونه، ژوندي سانایات، بېلگي، عوسه، درمل، محلی او

۱۱۶۱. گمرکي اسناد کوم دي؟

انوايس، بارنامه، پکينگ لېست، کسټم فارم، سرتفکټ او د مالونو مشا

۱۱۶۲. بارنامه څه ته وايي، تعريف يې کړئ؟

ځواب: له فلزي صندوق، سرخلاصې لږگي قوټي يا د بسته بندۍ له هغو وسايلو څخه عبارت ده، چې وسايل پکې ځای پر ځای کېږي

۱۱۶۳. گمرک تعريف کړئ؟

ځواب: گمرک يوه ترکي کليمه ده او د هغو ماليو په معنا ده، چې په پوله کې له هغو نوکو چې وارد يا صادريږي، د يو مشخص بورم له مخې اخيستل کېږي (۱)

۱۱۶۴. گمرک د کوم اسلامي خليفه په مهال وضعه شو؟

ځواب: په اسلامي سدرونو کې گمرک و د ماليو اخيستل، د روم د دولت د پاليسيو له مخې د حضرت عمر فاروق (رض) د خلافت په مهال د ابو موسی اشعري په وړاندېز وضعه شوي دي ()

۱۱۶۵. گمرک په قانوني اصطلاح څه معنای لري؟

ځواب: گمرک له هغې دولتي ادارې څخه عبارت دی، چې د گمرکي تقينې سددو له مخې د صادراتي، وارداتي او سوداگريزو مالونو، د مسافرو د بارونو، د مؤظفيمو د بارونو او د پستي پارسلونو گمرکي چارې اجرا او کټرولوي

۱۱۶۶. گمرکي ساحې په څو ټوټه کړئ؟

ځواب: گمرکي ساحې له هغو ساحو څخه عبارت دي چې گمرکي کارکوونکي پکې کار کوي او په مستقيم يا نامستقيم ډول له اړوندو چارو څخه څارنه يا ليدنه کوي.

۱۱۶۷. په گمرکي اصطلاحاتو کې حقيقي شخص چاته ويل کېږي؟

ځواب: حقيقي شخص هغه کس ته ويل کېږي، چې په افغانستان کې د کال له (يوسودري انيا) ورځو څخه د ډېرې مودې لپاره استوگنه ولري

۱۱۶۸. گمرکي تصفيه تشرېح کړئ؟

ځواب: گمرکي تصفيه په افغانو او نورو پيسو د مالونو له تمکيکولو څخه عبارت ده

۱. فرهنگ عميد، دويم ټوک، مخ ۱۶۹۷

۲. تاريخ حمدي راشدين، دويم مبحث (د عمر فاروق ژوند)، مخ ۱۳۱

۱۱۶۹. گمرکي پور واضح کړئ؟

ځواب: گمرکي پور د اشخاصو د دمې له ورکړې څخه عبارت دی. چې د گمرکي محصول، د حق الرحمو د ډولونو، د بولي عوارضو، حربو او بورو اثر ماتو له مخې، د گمرکي تفنيني اسنادو پر بنسټ په مالونو یا معلومو کړنو وضعه کېږي.

۱۱۷۰. گمرکي موقف واضح کړئ؟

ځواب: گمرکي موقف تر گمرکي پروسې لاندې د مالونو له راوستلو، له محصول څخه ارادې حورې، اراد گودام او ارد پورڅخې (ډیوټي فری شاپ) ته د مالونو له داخلولو، د مالونو له حراېدو، د مالونو له پېرسودو او دولت ته د هغه له لېږد څخه عبارت دی.

۱۱۷۱. گمرکي پروسه څرنگه طی مراحل کېږي؟

ځواب: گمرکي پروسه لاندیني پر وونه راښاري
د هېواد په گمرکي فلمرو کې ازېد دوران ته د مالونو ترجیص د گمرکانو تر څارنې لاندې مالونو مشروط ترجیص، ترانزیت، د گمرک په گود، مونو کې د مالونو ځای پر ځای کول، داخلي پروسس، بېروسی پروسس، د گمرک تر پلټنې لاندې پروسس، لنډمهالې ورود او صدور.

۱۱۷۲. گمرکي اظهارنامه تعریف کړئ؟

ځواب: گمرکي اظهارنامه له هغه سند یا فدام څخه عبارت دی، چې د هغه له مخې یو کس تر پروسې پ تر ټاکلي گمرکي موقف لاندې د مالونو د ایسودو لپاره حېه غوښتنه بڼوی.

۱۱۷۳. تعلیقي پروسه کوم ډول پروسې ته ویل کېږي؟

ځواب: تعلیقي پروسه له هغو گمرکي پروتونو څخه عبارت ده، چې د گمرکي پور د ادایې د تعلیق سبب گرځي او لاندنۍ موارد رڼاري
- تر نزیت

- د گمرک په گود مونو کې د مالونو ځای پر ځای کول

- داخلي پروسس

- د گمرکتو تر پلټنې لاندې پروسس

- لنډمهاله توریډ

۱۱۷۴. ترجیحي تعرفه څه ته وایي؟

ځواب: ترجیحي تعرفه په گمرکي تعرفه کې د نټ وړاندې محصول له کمولو، تعلیق یا معافولو څخه عبارت ده.

۱۱۷۵. د مالونو ترخیص کوم مفهوم افاده کوي؟

ځواب: د مالونو ترخیص له هغه اقدام څخه عبارت دی، چې له محي گمرکي مامورین مالونه تر گمرکي موقف یا پروسي لاندي د روستلو په موخه اظهاروونکي ته د لاسرسي وړ گرځوي

۱۱۷۶. گمرکي محصول څه ته وايي، تعريف يې کړئ؟

ځواب: گمرکي محصول له هغه مبلغ څخه عبارت دی، چې په گمرکي تعرفه کې د شپې صفحه نندۍ او اندازو له محي په صادراتو او وارداتو وضعه کېږي

۱۱۷۷. بېرته اداينه د گمرک په قانون کې کوم مفهوم افاده کوي؟

ځواب: بېرته اداينه د څه برخې يا پوره تاديه شوي گمرکي نور له سترداد څخه عبارت ده

۱۱۷۸. د گمرک مامورین، کوم ډول محرم معلومات نه شي افشا کولای؟

ځواب: لاندیني معلومات د مسلکي اسرارو له جملې څخه دي او گمرکي مامورین د ذيربط کس له احازه او قانوني مجوز څخه پرته هغه نه شي افشا کولای.

۱. د معینو مالونو د قیمت ټاکل

۲. د مالونو د پرووونکو شپې شهرت

۳. د معاینو (رموینستونو) پیښې

۴. نور هغه معلومات چې د محرمیت پر بنسټ د گمرکاتو ادارې ته برابر شوي وي

۱۱۷۹. اعتراضونو ته د رسیده گي په موخه د گمرکي حکمیت اداره څرنگه ټاکل کېږي؟

ځواب: اعتراض ته د رسیده گي په موخه د گمرکي حکمیت اداره له درې غړو څخه جوړه ده، چې د مالیې وزیر په وړاندیز او د ولسمشر په منظوری د درې کونو لپاره ټاکل کېږي

۱۱۸۰. د مالونو قیمت په کومو دود پیسو تبادله او ټاکل کېږي؟

ځواب: د مالونو قیمت د تقیسي اسادو له محي په دود پیسو افعابو محاسبه کېږي. هرکله چې د مالونو قیمت په بهرنیو اسعدرو نثیت شوی وي، د گمرکي نرخ د ټاکلو د اړتیا په صورت کې د افغانستان بانک د تبادلې د نرخ له محي ټاکل کېږي

۱۱۸۱. بارنامه یا (Bill of Lading) تعريف کړئ؟

ځواب: بارنامه هغه سند دی، چې د صدوقوبو، کارتونو یا بستو شمېر، د مال حجم یا وزن پکې ثبت دی

۱۱۸۲. د مالونو گمرکي نرخ څه ته وايي؟

ځواب: د مالونو گمرکي نرخ د مالونو له پول گمرکي قیمت څخه عبارت دی، چې د تعرفې د سلمي له کوډ څخه لاسته راځي.

۱۱۸۳. د ترانزیت فورم یا (Transit Form) کوم ډول فورم ته ویل کېږي؟

ځواب: د تراریب فورم هغه سند دی، چې د مال د تېرېدو په موخه د هغه هېواد د پروندو چارواکو له خوا صادرېږي، چې مال یې له فلمرو څخه بهرېږي.

۱۱۸۴. د بیمې فورم تشرېح کړئ؟

ځواب: د بیمې فورم له هغه سند څخه عبارت دی، چې د بیمه شوي مال مشخصات پکې ثبت شوي او د بیمه کوونکي مؤسسي له خوا صادرېږي.

۱۱۸۵. د پارسل کارت کوم ډول کارت ته ویل کېږي؟

ځواب: د پارسل کارت هغه سند دی، چې د مرسل او مرسل الیه د بستو شمېر، وزن، نوعیت او پته پکې ثبت شوي او د مالونو د مبد هېواد له خوا برتېږي.

۱۱۸۶. د هوايي بارنامې په اړه معلومات ورکړئ؟

ځواب: هوايي بارنامه هغه سند دی، چې د هوا له لارې د مال د لېږد په موخه د اړوندو هوايي لیکو د نماسنده گي له خوا ترتیب او د پروژ نېټه، د بستو شمېر، د مال وزن او نوعیت، د تسلیمېدو مرجع او د مالک شهرت پکې ثبتېږي.

۱۱۸۷. د گمرکي حکمیت د ادارې غړي څرنگه له دندې گوښه کېږي؟

ځواب: د گمرکي حکمیت د ادارې غړي، د ورسېدل شوو چارو په احراکې د بې کفایتۍ یا د گمرکي حکمیت د ادارې د رارونو د افشا له مخې د ماليې وزیر نه وړاندیز او د ولسمشر په منظوري گوښه کېږي.

۱۱۸۸. هرکله چې د مالونو گمرکي قیمت له مخکې ونه ټاکل شي، کوم معیارونه په پام کې نیول کېږي؟

ځواب: هرکله چې له مخکې قیمت ونه ټاکل شي، قیمت یې د وضعي میتود (له داخلي مارکېټونو څخه د مالونو د لوړ اخیستل شوي قیمت) پر بنسټ ټاکل کېږي. په دې صورت کې لاندیني مصارف چې گمرک ته له واردېدو وروسته د پلورنې تر ځایه ادا شي، وضعه کېږي. د حمر و نقل مصارف، د کمېشنکاری مصارف، محصول، گمرکي مالیه او ج، د سوداگر گټه او نور پروند مصارف.

۱۱۸۹. د ژر خرابېدونکو مالونو گمرکي نرخ څرنگه ټاکل کېږي؟

ځواب: د ژر خرابېدونکو مالونو گمرکي نرخ په نورو مالونو دندې د ارزونې د تطبیق وړ معیارونو له پام کې نیولو پرته د اظهاروونکي د غوښتنې پر بنسټ، د سیمې د گمرک د رئیس له خوا د گمرکي تقیني، سنادو مطابق ټاکل کېږي.

۱۱۹۰. په ګمرکي ګودامونو کې د مالونو د امانت ایسودنې موده څو ورځې کېدای شي؟
 ځواب. مالونه تر ۱۲ میاشتو پورې د (ګمرکونو په ګوډام کې د ځای پر ځای کېدو) تر پروسې لاندې ساتل کېدای شي. ګمرکي مسؤلین کولای شي، د اظهاروونکي د غوښتنې له کبله د هغو سانه تر ۱۲ نورو میاشتو پورې نمدید کړي.

۱۱۹۱. د مالونو معاملاتي قیمت تشریح کړئ؟
 ځواب. د مالونو معاملاتي قیمت د واردې مالونو له تادیه شوي یا له تادیې وړ واقعي قیمت څخه عبرت دی، چې نایع ته د مشتري له خوا د ټولو لګښتونو او ادایو شامل ګرځي.

۱۱۹۲. په ګمرکي اصطلاح بیجک کوم ډول اسادو ته ویل کېږي؟
 ځواب. بیجک له پلورونکي کمپنۍ یا د هغې سمیده ګۍ څخه د مال د هیستو له سد څخه عبرت دی، چې د مال قیمت، مشخصات، نوعیت، شمېر، وزن او اندازه، د نایع او مشتري نوم او پته پکې ثبت ده.

۱۱۹۳. د حق العبور د محصول د قانون موخې تشریح کړئ؟

۱. د قیرشوو لویو لارو سانه او څارنه
۲. د حامو سرکونو جفن چوبه او رغونه
۳. د شته قیرشوو لویو لارو بیا رغول، و جوړول
۴. د نویو قیرشوو لویو لارو جوړول
۵. د سترو او کوچنیو پمپو جوړول

۱۱۹۴. کوم ډول وسایط په قیرشوو سرکونو تېرېدای نه شي؟
 ځواب. هېڅ چن لروکی او رغرواډ ګاډی له قیرشوو سرکونو څخه تېرېدای نه شي، (مګر په بېړنیو حالتونو کې)

۱۱۹۵. د افغانستان او نورو ګاونډیو هېوادونو ترمنځ له سترو پلونو څخه د حق العبور محصول څو افغانۍ دی؟

ځواب. د افغانستان او ګاونډیو هېوادونو ترمنځ له سترو تېرېدونکو پلونو څخه د تېرېدو په وخت د نقلیه وسایلو د حق العبور محصول په لاندې ډول دی
 تېر تلونکي موټر (۱۰۰) افغانۍ (۳۰۲ او ۳۰۴) موټرونه ۲۰۰ افغانۍ، د بریږی موټرونه ۵۰۰ افغانۍ.

۱۱۹۶. کوم ډول ګاډي د حق العبور په ورکړې مکلف نه دي؟
 ځواب. د دولتي، پوځي (پولیسو او ملي ارادو) د وسیعو چلوونکي، د حارې موټر، امبولانس، اطفیه، موټر سیکل، بایسکل، ریکشا، کر حۍ او ګاډۍ د حق العبور په ورکړې مکلف نه دي.

۱۱۹۷. حق العبور کله او په کوم ځای کې اخيستل کېږي؟

ځواب: د حق العور محصول د اړوندو مامورينو له خوا په ټاکلي ځای، د سارونو په خروجي دروازو کې د نعيمه وسايطو د وېو په وخت کې اخيستل کېږي. د حق العبور د محصول اخيستل په نورو ځايونو کې جابر نه دي.

۱۱۹۸. له تېرتلونکو موټرونو څخه في کېلو متر څو افغانی اخيستل کېږي؟

ځواب: له تېرتلونکو موټرونو لکه سراجي والگا، کرونا، کرولا، سرف، لېکروزر، جيب او همداسې نورو څخه په في کېلو متر (۰،۳۰) افغانی د ټکټ له مخې اخيستل کېږي.

۱۱۹۹. له نيمه تېرتلونکو نقلیه وسايطو څخه څو افغانی اخيستل کېږي؟

ځواب: له نيمه تېرتلونکو وسايطو لکه فلاين کوچ، توس، سوپرکشنم، راف و همداسې نورو او تراکتور څخه په في کېلو متر (۰،۵۰) افغانی د ټکټ له مخې اخيستل کېږي.

۱۲۰۰. له مني بس موټرونو څخه څو افغانی د حق العبور محصول اخيستل کېږي؟

ځواب: له مني بس، کسټر او همداسې نورو نقلیه وسايطو څخه به في کېلو متر (۰،۷۰) افغانی د حق العبور محصول اخيستل کېږي.

۱۲۰۱. له کوم ډول نقلیه وسايطو څخه ۱۰۰ افغانی اخيستل کېږي؟

ځواب: له (۳۰۳ او ۳۰۲) نقلیه وسايطو، سروېس، کاماز، بولین، پار او همداسې نورو څخه په في کېلو متر ۱۰۰ افغانی د ټکټ له مخې د حق العبور محصول اخيستل کېږي.

۱۲۰۲. له ناربري تېرتلونکو نقلیه وسايطو څخه څو افغانی اخيستل کېږي؟

ځواب: د باربري له نقلیه وسايطو حاور، جيب، دبل، مار، هينو، لاری، لوبای او همداسې نورو څخه په في کېلو متر ۱۲۰ افغانی د ټکټ له مخې اخيستل کېږي.

۱۲۰۳. له سترو نقلیه وسايطو څخه څو افغانی د حق العبور اخيستل کېږي؟

ځواب: د باربري، کرن، سدور، اسکوټور، گريدېر، همداسې نورو (۱۶۲۰) نقلیه وسايطو څخه په في کېلو متر ۱۵۰ افغانی د حق العبور محصول د ټکټ له مخې اخيستل کېږي. د باربري له نېلرلوکو (۱۶۲۰) نقلیه وسايطو څخه ۲۰۰ افغانی اخيستل کېږي.

۱۲۰۴. د حق العبور ټکټ څرنگه وېشل کېږي؟

ځواب: د حق العبور ټکټ په درې نقلونو کې په مختلفو رنگونو د ټولگنو ودرت له خوا ترتيب، لومړی نقل يې د حق العور له مؤظفينو سره، دويم نقل يې موټروان ته او درېيم نقل يې د موټروان له خوا دويم نمځای کې تسليمېږي.

۱۲۰۵. د حق العبور له اجرائو څخه د څارنې مکلفیت د کومې ادارې په غاړه دی؟
 خوب: د ټولگنو وزارت مکلف دی، چې په عمومي لویو لارو کې د قلمه وسایطو د حق العبور د محصول د اخیسو له بهیر څخه څاره وکتړول وکړي.

۱۲۰۶. د حق العبور قیمت د کومو اسنادو له مخې ټاکل کېږي؟
 خوب: د ولایتونو او ولسوالیو تفکیک سره د سرکونو او لویو لارو د فاصلو جدول د ټولگنو وزارت له خوا ترتیب او د حق العبور د مؤظفینو په واک کې ورکول کېږي او د حق العبور مؤظمین یاد جدول د موټروانو د سترگو په وړاندې نصبوي او د هغه په مخې د حق العبور محصول عواري او ترلاسه کوي.

۱۲۰۷. هرکله چې د گاډي چلوونکی د ټکټ له اخیستو پرته له دروازې تېر شي، له هغه سره څرنگه قانوني چلند کېږي؟
 خوب: د ټکټ د نه اخیستو په صورت کې له سرغړونکي موپروان څخه د محصول د ټکټ پر پیسو سربېره، د حريمي نه ډوډ د هغو ییځه چنده نورې هم اخیستل کېږي.

۱۲۰۸. د چلوونکو مکلفیتونه په څو ګوته کړئ؟
 خوب: د گاډي چلوونکي د لاندینو ملکیتونو لرونکي دی
 د سار له دروازې څخه د وتو په وخت کې د محصولي ټکټ اخیستل. د محصولي ټکټ د ثبت پیسو ورکړه، د څارنې او کتړول مسؤل ته د محصولي ټکټ وړاندې کول، د پیسو د تحویلولو او د محصولي ټکټ د اخیستو په وخت کې د نظم او د حق العبور د محصول د قانون د حکمونو او د نورو بقینې اسنادو په پم کې یول.

۱۲۰۹. د حق العبور د محصول قانون د څو فصلونو او څو مادو لرونکی دی او د اساسي قانون له کومو مادو څخه اخیستل شوی دی؟
 خوب: د حق العبور د محصول قانون د څلورو فصلونو او شلو مادو لرونکی دی او د فغانستان د اساسي قانون د څلور نویمې مادې بریښ تریت او تصویب شوی دی.

۱۲۱۰. هرکله چې د حق العبور مسؤلین چلوونکو ته ټکټ ونه وېشي، څرنگه اجراءات ترسره کېږي؟

خوب: هرکله چې د حق العبور مؤطف مامور، د گاډي چلوونکي ته د سار له خروجي دروازی حجه د نېرېدو په وخت کې محصولي ټکټ ونه وېشي، د قانون د حکمونو له مخې د عدلي تعقیب وړ ګرځي.

۱۲۱۱. راټول شوي عواید کومو مراجعو ته تسلیمېږي؟

ځواب: د حق العبور د محصول له درکه ترلاسه شوې پیسې او د قبول له مخې له حریمو ترلاسه شوي عواید د دولت عواید دي، نه مرکز او ولایتونو کې معلوم بانکي حساب ته سپارل کېږي.

۱۲۱۲. د اجرايوي لایحو او کړنلارو ترتیب د کومې ادارې صلاحیت دی؟

ځواب: د ټولگټو وزارت کولای شي، د حق العبور د محصول د قانون د حکمونو د غوره تطبیق په موخه جلا لایحې او کړنلارې وضعه کړي.

۱۲۱۳. بارنامه تعریف کړئ؟

ځواب: بارنامه د مالونو د حمل و نقل له هغه سند څخه عبارت دی، چې په لیکلي یا الکترونيکي شکل د متصدي له خوا صادر و اسسويکي ته تسلیمېږي.

۱۲۱۴. د لارې بارنامه څه ته وايي؟

ځواب: د لارې بارنامه له هغه لیکلي یا الکترونيکي سند څخه عبارت دی، چې د وړوکی له خوا صادرېږي.

۱۲۱۵. نقلیه وسایط کوم ډول واسطو ته وبل کېږي؟

ځواب: هغو څمکي، هوايي او سمندري موتور لرونکو وسایلو ته وبل کېږي، چې د موتور قوې، محرکې قوې یا بلې وسیلې سره په حرکت راځي او د مالونو د وړو راوړو لپاره د گټې وړ گرځي.

۱۲۱۶. د اختیار ساحه څه ته وايي، واضح یې کړئ؟

ځواب: د اختیار ساحه د بارنامې په مشخص شوي ځای کې د متصدي له خوا د وړو راوړو په موخه د هغو تر تحویلي پورې د مالونو له تسمیې و قبولی څخه عبارت ده.

۱۲۱۷. د حمل و نقل قرارداد تشریح کړئ؟

ځواب: د حمل و نقل قرارداد له هغه لیکني سند څخه عبارت دی، چې له مخې یې د قانون له حکمونو سره سم د طرفینو د حقوقو او وایو حدود په ګوته کېږي.

۱۲۱۸. مالیه څرنگه سنجش او د مالیه وړ عواید ولیکي؟

ځواب: له صفر څخه تر ۵۰۰۰ افغانیو پورې (معاف)

له ۵۰۰۱ تر ۱۲۵۰۰ افغانیو پورې (دوه سلنه)

له ۱۲۵۰۰ افغانیو تر یولک افغانیو (د ۱۵۰ افغانیو ثابت مبلغ سرسره) (۱۰ سلنه)

له یولک افغانیو تر ربټو (د ۸۹۰۰ افغانیو ثابت مبلغ سرسره) (۲۰ سسه)

۱۲۱۹. د بودیجې کمېټه معرفي کړې؟

ځواب: د بودیجې کمېټه د مالي کل پر بودیجې د ښاګټنې له کمېټې څخه عبارت ده. چې د مالي وزیر تر اغېز لاندې د اقتصاد و بهرنیو چارو د ورېځو او یو ښ کس په ګډون چې د ولسمشر له خوا ټاکل کېږي. رامنځته کېږي.

۱۲۲۰. توحیدي وجهې او ځانګړې وجهې سره څه توپیر لري؟

ځواب: توحیدي وجهې له ټولو هغو وجهو عبارت دي، چې د دولت له خوا ترلاسه کړي ځانګړې وجهې له هغو وجهو عبارت دي، چې په بلاعوض ډول دولت ته ورکړل شوي او د هغو ترلاسه کول یا لګول د یو مشخص هدف لپاره په مالي قویسو و یوو قوانینو کې د ثبتو شرایطو تبع وي.

۱۲۲۱. جاري پور تعریف کړئ؟

ځواب: جاري پور له هغو لنډمهاله پوړونو څخه عبارت دی، چې د بودیجې د لښمېلي کسر د تمویل په موخه چې د بودیجې د تطبیق په ترڅ کې د عوایدو او مصارفو د نوساناتو له کبله رامنځته کېږي. د ریات نه زیات درې میاشتو لپاره احسسل کېږي.

۱۲۲۲. د تخصیصاتو فورم تشریح کړئ؟

ځواب: د تخصیصاتو فورم له هغه رسمي فورم څخه عبارت دی، چې د مالي وزارت له خوا صدر او دولتي دارو ته د بودیجوي صلاحیت له مخې د منظور شوي ملع د لګولو اجازه ورکوي.

۱۲۲۳. د حزاينو له واحد حساب څخه موخه څه ده؟

ځواب: په فغانستان بانک پ نورو مالي سسټمونو کې له رسمي بانکي حسابونو څخه عبارت دی، چې د مالي وزارت له خوا د عامو پیسو د تمرکز د نورو ماتې موندنو، د ټاکلي حوال د ادایو د ادارې لپاره او د هغه وزارت تر کنټرول لاندې وي.

۱۲۲۴. د کلنۍ بودیجې کړنلاره څه ته وايي؟

ځواب: د کلنۍ بودیجې کړنلاره له هغه رسمي سند څخه عبارت دی، چې د مالي کار لپاره ټول بودیجوي صلاحیتونه و د دولت د مصارفو سرچینې پکې نټ دي.

۱۲۲۵. لومړۍ بودیجوي واحد کوم شخصیت ته ویل کېږي؟

ځواب: لومړۍ بودیجوي واحد له هغه دولتي حکمي شخصیت څخه عبارت دی، چې د ملي شورا، د مصوبې پر بنسټ د بودیجوي صلاحیت لرونکی دی.

۱۲۲۶. په مالي اصولو کې تعهد څه معنا لري؟

ځواب: تعهد د امر له صدور، د قرارداد له کولو، د خدمتو یا معاملو له ترلاسه کولو عبارت دی چې د تصفیې په موخه یی د اداینې احرالارمه وي.

سرچینې

۱. د خپلې رشدینو تاریخ، تالیف مولوی فصل عفران، عفراني، نشرات سعديه
۲. لغنامه فارسي عمید، دویم ټوک.
۳. د حق العور د محصول قانون، د عدلیې وزارت، مسلسل شمېره (۱۴۴۸۶)، د تصویب نېټه ۵/۹/۱۳۸۷.
۴. د گمرکي حکمیت مقرر، عدلیې وزارت، مسلسل شمېره (۴۸)، د تصویب نېټه ۳/۱۱/۱۳۸۴.
۵. د مالوې د گمرکي قیمت د ټاکلو مقرر، عدلیې وزارت، مسلسل شمېره (۳۸)، د تصویب نېټه ۳/۱۱/۱۳۸۴.
۶. د گمرکاتو قانون، عدلیې وزارت، مسلسل شمېره (۶۱۱)، د تصویب نېټه ۱۱/۱/۱۳۸۴.
۷. د مالوې د حمل و نقل قانون، عدلیې وزارت، مسلسل شمېره (۱۰۰۱)، د خپرېدو نېټه ۱۳۸۸/۱۶/۸.
۸. د مالي حارو او عامه مصارفو د ادري د تنظیم مقرر، عدلیې وزارت، مسلسل شمېره (۳)، نېټه ۱/۳/۱۳۸۵.
۹. پر عایداتو د مالیو قانون، عدلیې وزارت، مسلسل شمېره (۱۷۱)، نېټه ۲۷/۱۲/۱۳۸۷.

څوارلسم څپرکی

کمپیوټر او انټرنېټ (IT)

۱۲۲۷. یو ویب سایټ د څو آرډرونو (Structure) لرونکی دی؟

ځواب: ویب سایټ په لاندې ډول د پینځو سټرکچرونو لرونکی دی.

Banner, Menu, Alert area, My Document & Down menu

۱۲۲۸. WWW د کومو کلیمو مخففات دي؟

W-world

W-wide

W-website

۱۲۲۹. Internet له کومو کلیمو څخه اخیستل شوی دی؟

Inter-International

Net-Network

۱۲۳۰. انټرنېټ تعریف کړئ؟

ځواب: انټرنېټ د نړۍ والو شبکو و دروازو له هغې مجموعې څخه عبارت دی، چې په خپلو کې د پیکې لپاره د TCP/IP د قراردادونو له مجموعې څخه کار اخلي او په هغو کې د کاروونکو له خو ټول معلومات وړاندې او د اطلاعاتو تبادله ترسره کېږي

۱۲۳۱. router څه ته وايي، توضیح یې کړئ؟

ځواب. روټر له هغې دستگاه څخه عبارت دی، چې د شبکو د نسولو لپاره بېلابېلو معیارونو او پروتوکولونو سره کارول کېږي

۱۲۳۲. Web page کومه معنا افاده کوي؟

ځواب. ویب پاڼه (web page) د ویب یوه ساده دوسیه ده، چې ټول ښکاره شوي محتویات و سمبولونه د خپل مرورگر په پنجره (browser) کې لیدلای شي.

۱۲۳۳. د home page په اړه معلومات ورکړئ؟

ځواب home page د یوې ویب پاڼې لومړنۍ پاڼې یا د شه راغلاست ویلو پاڼې ته وايي. شخصي home page د ویب یوه پاڼه ده، چې نوموړې درېژني.

۱۲۳۴. ویکی پیدیا کومې شبکې ته ویل کېږي؟

ځواب: Wikipedia (وکی پوهنغونډ)

ویکي پوهنغونډ د en.Wikipedia.org سربېره سې سره د پری اړاد پوهنغونډ دی، چې د انټرنېټ هر کاروونکي کولای شي، د هغه د محوایاتو په بنسټولو کې ونډه ولري، دغه پوهنغونډ پر ازادوالي سربېره د تدوین له لاره وړیا هم ده.

۱۲۳۵. د ویکی پیدیا ځانګړتیاوې شرحه کړئ؟

ځواب: دغه پوهنغونډ په ۲۵۳ ژبو، لکه فارسي، عربي، کردي، یستو و. زابل شوی او چمتو شوی دی. د دې لپاره چې ویکی پوهنغونډ په فارسي بېک راڅرګند شي همدا بس ده، چې د دوو لومړیو تورو (en) چې د (نګیسي) سه ده. د (fa) توري ولیکل شي په دې شکل fa.wikipedia.com

۱۲۳۶. FAQ د کومو کلیمو مخففات دي او د څه لپاره کارېږي؟

ځواب: FAQ د (Frequently Asked Question) مخفف دی. چې د تکراري پوښتنو پر بنسټ چې نوکره کسان یې یو په بل پسې له تجربه کارو کسانو څخه په on line بحثونو کې پوښتي، رامنځته شوي دي.

۱۲۳۷. URL د کومو کلیمو مخففات دي، توضیح یې کړئ؟

ځواب: URL د Uniform Resource Location کلیمو مخفف دی هر URL په انټرنېټ باندې د یو سایت لپاره ځانګړی دی، چې د پریوال شرکت له خوا روښانه کېږي

۱۲۳۸. Image Map څه ته وايي؟

ځواب: Image Map په وب کې هغو انځورونو ته ویل کېږي، چې د انځور په هرې برخې باندې کلیک سره مختلفو برخو یا د محفلو وېونو ادرسونه سره لیکل کېږي.

۱۲۳۹. ایمیل E-mail تعریف کړئ؟

ځواب: E-mail د Electronic Mail مخفف دی. چې د الکترونیکي پست له سیستم څخه عبارت دی هره ورځ ډېر پیغامونه له نوې برخې بلې برخې ته استول کېږي.

۱۲۴۰. Proxy څه ته وايي، ویې لیکئ؟

ځواب: proxy هغه کمپیوټر یا سافټویر دی، چې بهرنيو سایټونو ته د شبکې له خوا یوازې د یوې نښې وړاندې کولو سره، د شبکې و انټرنېټ ترمنځ د دېوال په شان عمل کوي.

۱۲۴۱. PPTP د کومو کلیمو مخففات دي؟

ځواب: PPTP د (Point-to-point Tunneling Protocol) کلیمو مخففات دي. د بېلګې په بڼه (PPP) پروتوکول کلي شکل دی. چې د اړیکو لپاره د کار وړ ګرځي. PPTP د

مایکروسافټ له خوا جوړ شوی دی. ترڅو له مجازي خصوصي شبکو (Virtual Private Network) څخه ملاتړ وکړي دغه (VPN) شبکی اشخاصو او سازمانونو ته دا امکان ورکوي. ترڅو له انټرنېټ څخه د اړیکو لپاره د یوې امنې طریقې په توګه ګټه واخلي.

۱۲۴۲. fire wall په څه موخه کارول کېږي؟

څو ب فایروال هغه سافټویر دی، چې شبکې پورې نښتو سیستمونو ته د غوډکوونکو له ننوتو د مخنیوي په موخه کارول کېږي او د اور د دېوال په نوم شهرت لري. تر ډېره پورې له دغه سافټویر څخه موخه د هکراڼو په وړاندې د خنډونو جوړول دي.

۱۲۴۳. WAN څه ته وايي؟

ځواب WAN له هغې سترې او پراخې شبکې څخه عبارت دی چې د دوو یا څو LAN له تړل کېدو رامنځته کېږي. د دغه تړاو لپاره په معمول ډول له مختلفو تکنالوژيو څخه ګټه اخیستل کېږي.

۱۲۴۴. د مهمو انټرنېټي سایټونو نومونه واخلئ؟

ځواب: هغه مهم سایټونه چې ډېر کاروونکي لري، دا دي

Google, Yahoo, Facebook, Youtube, Viber, Gmail, Hotmail, Skype, Tweeter, etc.

۱۲۴۵. Youtube د څه لپاره کارول کېږي؟

ځواب: یوټیوب هغه بری‌واله شبکه ده، چې د ویډیوگانو د سدارې و اېلوډ لپاره کارول کېږي.

۱۲۴۶. Gmail څه دنده لري؟

ځواب: Gmail په چټک وخت کې د ادارو او اشخاصو ترمنځ د لیکو معلوماتو د تبادلي و د اړیکو د ترسره کولو لپاره کارول کېږي.

۱۲۴۷. له Google سایټ څخه د څه په موخه ګټه اخیستل کېږي؟

ځواب: له یاد سپټ څخه د معلوماتو، علمي، سیاسي او اقتصادي موضوعاتو او بورو علمي څېړنو د ترلاسه کولو په موخه ګټه اخیستل کېږي.

۱۲۴۸. د ایمیل د لېږلو طریقې تشریح کړئ؟

ځواب: ایمیل په مختلفو شکلونو د لیکلو معلوماتو د ترلاسه کولو او لېږلو په موخه په لاندې ډول کارول کېږي.

د Gmail د اصلي صفحې له خلاصېدو وروسته د compse کمانډ کلک کړئ. بله کوچنۍ صفحه خلاصېږي، د متن له لیکلو یا د فایل له تېچ کولو وروسته د بام وړ ایمیل پته ولیکنئ، بیا د send ځای کلک کړئ، معلومات لېږل کېږي.

۱۲۴۹. په یوټیوب کې شخصي ویدیو څرنگه اچوئ؟

ځواب: نومړی د youtube ساینټ نه ورشی، بیا د اپلود کمانډ چې د ساینټ پرمخ بڼې خواته دی، کلیک کړئ. ورپسې د پام وړ ویدیو د هغه د حجم مطابق ایلود کېږي.

۱۲۵۰. په gmail کې د ضبط شوو معلوماتو د ترلاسه کولو په موخه څو انتخابه شون لري؟

Inbox
Starred
Important
Spam
Sent mail
Draft

۱۲۵۱. Skype په څه موخه کارول کېږي؟

ځواب: سکایپ هغه نړۍ واله شبکه ده، چې د کاروونکو له خوا د عزیزو اړیکو د ټینګولو او محامخ خبرو په موخه کارول کېږي.

۱۲۵۲. server څه ته وايي؟

ځواب: سرور له هغې کوچنۍ دستگاه څخه عبارت دی، چې د انټرنېټ د شبکې له لارې څو کمپیوټرونه سره نسلوي او د کاروونکو په واک کې یې ورکوي.

۱۲۵۳. TCP/IP د کومو کلیمو مخففات دي او څه معنا افاده کوي؟

ځواب: TCP/IP د دعو کلیمو (Transmission Control Protocol Internet Protocol) مخففات دي او د هغو سټنډرډ پروتوکولونو مجموعه ده، چې د څوگونو او مختلفو شبکو د نسولو لپاره کارول کېږي. له دغو پروتوکول څخه نټرسټ، او د هغه سرچینو ته د لاسرسي لپاره کار هیستل کېږي.

۱۲۵۴. لومړنی کمپیوټر د کوم عالم له خوا اختراع شو؟

ځواب: د مکېکیو پوهانو نه خوا د د ابتدایي کمپیوټرونو له طی مراحل او حوړولو وروسته، لومړنی کمپیوټر د چارلېز بابېج له خوا جوړ شو.

۱۲۵۵. board main په کومو نومونو یادېږي؟

Circuit
System board
Main board
Logical board
Mother board
Planner board

۱۲۵۶. څرنگه پوهېږئ، چې د کمپيوټر (Ram) عوارض پيدا کړي دي؟

ځواب: که په کمپيوټر کې رم له کاره لوېدلې يا موجود نه وي، د روساېدو په وخت کې له کمپيوټر څخه يو غر اورېدل کېږي.

۱۲۵۷. د کمپيوټر د دويمې ساتنې وسايل کوم دي؟

HDD-Hard disk drive

FDD-floppy disk drive

CDD-Compact disk drive

DVD-Digital video disk

FM-Flash memory

۱۲۵۸. په کمپيوټر کې د Bus دنده څه ده؟

ځواب: له هغې لارې عبارت ده، چې له لارې يې معلومات پروسيسر ته دسه کېږي، يا ترې وځي و واحد يې (MHZ-mega hertz) دی

۱۲۵۹. کمپيوټر تعريف کړئ؟

ځواب: کمپيوټر له هغې دستگاه څخه عبارت دی، چې له الکترونيکي او الکتروميکانیکي احر وو څخه جوړ شوی دی او ورکړل شوي فايونه په لږ وخت او پوره دقت سره محاسبه او ترسره کوي

۱۲۶۰. د save او save as ترمنځ څه توپير دی، تشرېح يې کړئ؟

ځواب: save فايلونه په يو نوم او يو فولډر کې ثبتوي. Save as کولای شي، يو فايل په څو نومونو او څو فولډرونو کې رېرمه کړي.

۱۲۶۱. Page setup څه دنده لري؟

ځواب: ياد کمانډ د کاروونکي د خوښې وړ او پام وړ موخو په دم کې نيولو سره د معياري پاڼو د ترتيب او د هغو د خنډو د شپړولو په موخه د گټې وړ گرځي

۱۲۶۲. د افيس ډېر مهم پروگرامونه کوم دي؟

ځواب: د افيس مهم پروگرامونه دا دي

Ms. Word, Ms. Exel, Ms. Power point, Ms. Outlook, Ms. Access, Ms. Publisher, Ms. Infopath, etc.

۱۲۶۳. د (Word) پروگرام په څه موخه کارول کېږي؟

ځواب: د ورځه پروگرام د دفتردارۍ د چارو، مکتوبونو، ليکنو، د کاري اسنادو او مدارکو د ترتيب په موخه کارول کېږي

۱۲۶۶. د کمپیوټر له نورو پروگرامونو سره د ویندېوز توپیر ولیکئ؟
 ځواب: ویندېوز د کمپیوټر صلي پروگرام دی، چې د هغه د ه ځای پرځای کولو په صورت کې نور پروگرامونه په کمپیوټر کې نه شي ځای پرځای کېدای.
۱۲۶۵. د اکسل پروگرام کومې اداري چارې په غاړه لري؟
 ځواب: د اکسل پروگرام د محاسبې او د تورو و شمېرو د تحریې او تحلیل اړوندې چارې په غاړه لري او له هغه نه د شمېرو د محاسباتي چارو او منطقي تحلیل په موخه گټه اخیستل کېږي.
۱۲۶۶. د پاورپاینټ پروگرام مهمې دندې ولیکئ؟
 ځواب: له دغه پروگرام څخه د انځورونو، لیکو، سو و نور تشریحاتی چارو د ایښیښ په موخه د ننداریزو سلاډونو په شکل گټه اخیستل کېږي.
۱۲۶۷. Task bar څه ته وايي او دندې یې ولیکئ؟
 ځواب: تسکبار له هغې ابي پټۍ څخه عبارت دی، چې د ډیسکټپ په وروستی برخه کې د (minimize) شوو او کارول شوو پاڼو د رېرمه کېدو په موخه کارول کېږي او له دې لارې ټولې خلاصې شوې پاڼې موندلای شو.
۱۲۶۸. Menu bar څه ته وايي، تعریف یې کړئ؟
 ځواب: مینوبار له هغې ابي پټۍ څخه عبارت دی، چې د پراسټل شوو پاڼو په برنۍ برخه کې ځای لري او د ټولو کار وړ کمانډونو لېست پکې ځای کړل شوی دی لکه Home, insert, page layout, references, mailings, view etc.
۱۲۶۹. Scroll bar څه ته وايي او کومه دنده په غاړه لري؟
 ځواب: اسکرول بار له هغه خوځنده پټۍ څخه عبارت دی، چې د پراسټل شوو پاڼو په څنگ کې ځای لري و له دې لارې د پاڼو شمېر متحرک او د لید وړ گرځوي.
۱۲۷۰. Title bar تعریف کړئ؟
 ځواب: ټایټل بار له هغې ابي پټۍ څخه عبارت دی، چې د پاڼې په برنۍ برخه کې ځای لري او د پراسټل شوې پاڼې عنوان پکې سودل کېږي.
۱۲۷۱. Toolbar څه ته وايي؟
 ځواب: ټولبار د اورارو له هغې پټۍ څخه عبارت دی، چې د میو تر پټۍ لاندې ځای لري او د کار په ترسره کولو کې د چټکۍ سبب دی د همدې کمانډ ټول د اړت وړ وسایل او اوزار په همدغې پټۍ کې شتون لري.

۱۲۷۲. Address bar توضیح کړئ؟

ځواب: آدرس بار تر ټولنار لاندې دی او د فایلونو د مسیر یا د پرنسپل شوو ایکونو د ادرس د مشخصولو لپاره کارول کېږي.

۱۲۷۳. Status bar یاد وضعیت پټۍ څه نه وايي؟

ځواب: د وضعیت پټۍ د پاڼې لاندې ځای لري. چې د لیکل شوو پاڼو شمېر، د کلمو او جملو شمېر، د فایل حجم او نور عددي مشخصات په ګونه کوي.

۱۲۷۴. Sort bar کومه دنده په عاړه لري؟

ځواب: یاد کمانډ د ډیسکټاپ د ایکونو و فولډرونو د تنظیم په موخه د هغو د نوم، حجم او بڼې لپاره کارول کېږي.

۱۲۷۵. د کمپیوټر د هغو مشهورو ایکونونو نومونه واخلئ، چې فایلونه ساتي؟

ځواب: د کمپیوټر مشهور ساتونکي ایکونه او عمومي زېرمې دا دي Desktop, My Computer, My Documents etc

۱۲۷۶. Control panel څه دنده لري؟

ځواب: کنټرول پنل د ویسټور له میخانیکي کارځای څخه عارت دی، چې پول پرگرامونه د هغه له لارې تنظیم او د کاروونکي له حوسبې سره سم بدلېږي.

۱۲۷۷. Restart & Log off سره څه توپیر لري؟

ځواب: Restart کمپیوټر په لنډمهالې شکل ګل او بېرته یې په خپلسري شکل روښانوي. Log off له یو یوزر څخه بل یوزر ته د وستو په موخه کارول کېږي.

۱۲۷۸. Page layout په ورډ پروګرام کې د کومو دندو لرونکی دی؟

ځواب: دغه کمانډ د پاڼو نندارې د ترتیب او جوړولو، د څنډو د جوړولو، د پاڼې د رنگ، د پاڼې د څنډې د ډیرایس، په عمودي و افقي شکل د پاڼو د ترتیب او له پاڼې جوړولو پورې د نورو اړوندو کارونو په موخه کارول کېږي.

۱۲۷۹. Insert د ورډ په پروګرام کې د څه لپاره کارول کېږي؟

ځواب: دغه کمانډ له خط کس، جدول، ګر فیک، ورډ آرټ، ډراپ کیپ، ټکسټ بکس، پیچ برېک او نورو دسې کېدونکو فایلونو څخه د ګټې اخیستو په موخه کارول کېږي.

۱۲۸۰. Print preview د څه لپاره کارول کېږي؟

ځواب: دغه کمانډ د چاپ وړ پاڼو د سودلو په موخه کارول کېږي.

۱۲۸۱. Footnote او Endnote سره څه توپیر لري؟

ځواب: فوټ نوټ د پاڼې نه پای کې د اضافي حملو د شریح په موخه کارول کېږي و Endnote د پرگراف یا حملو په پای کې کارول کېږي

۱۲۸۲. Header څه دنده لري؟

ځواب: دغه کمانډ د پاڼې په سر کې د کتاب د منځپانګې د عنوان ټاکلو په موخه کارول کېږي.

۱۲۸۳. د (ESC-Escape) بټن په keyboard کې څه دنده لري؟

ځواب: دغه بټن د تستې نه معاده او د یو کمانډ، یا یو پرگرام د نرسره کولو د درولو او په مختلفو سافټویریو کې له هغه کمانډ څخه د سسټم په موخه کارول کېږي. د Alt, Ctrl & ESC بټنې له بورو بټنو سره د ګډ کړېدن له کبله د ترکیبي بټنو په نوم یادېږي

۱۲۸۴. د انټر (Enter) بټن د کیبورډ کومې بټن ته ویل کېږي؟

ځواب: دغه بټن یوه ډېره مهمه او ډېره کارېدونکې بټن ده. د دغې بټن کېسکارلو سره د کمانډ پای مشخص کېږي.

۱۲۸۵. د Caps lock بټن څه دنده لري، ویي لیکنۍ؟

ځواب: دغه بټن د انګلیسي تورو د عېولو او وړولو په موخه کارول کېږي، چې د هغه د فعالېدو نسه د دغه بټن د خراغ روښنېده دي.

۱۲۸۶. اضافي بټنې د کیبورډ کوم ډول بټنو ته ویل کېږي؟

ځواب: اضافي بټنې له f۱ تر f۱۲ پورې عبارت دی، چې په مختلفو کاري چاپیریالونو کې د ګټې وړ ګرځي

۱۲۸۷. Space bar کومې بټن ته ویل کېږي؟

ځواب: Space bar د کیبورډ د تحتې په کوزنۍ برخه کې ترتولو اوږده بټن ده او د تورو، کلیمو، عبارتو او حملو ترمنځ د فاصدې ر منځته کولو سبب ګرځي

۱۲۸۸. د Ctrl بټن کومې دندې په غاړه لري؟

ځواب: دغه بټن د Shift بټنې په څېر په هممهاله ډول له بورو بټنو سره کارول کېږي او د کمپیوټر په بېلابېلو سافټویریو کې مختلف فرماونه لېږدوي. د دغې بټن په کیې، وېسي لوری کې دوه عددونه شتون لري.

۱۲۸۹. د backspace بټنې کارونه ولیکنۍ؟

ځواب: دغه بټن کین لوري ته حرکت کولو سره اضافي توري او نسبې د کاروونکي د موخو مطابق له مخه وړي

۱۲۹۰. Mouse تعریف کړئ؟

ځواب: موس له هغه دسه کېدوونکي اوزار څخه عبارت دی، چې فابلونه کمپیوټر ته لېږدوي و د کار د ترسره کولو سیستم اسانوي

۱۲۹۱. د کرښې اندازه څرنگه بدلهږي؟

ځواب: لومړی د Home مینو ته ځو، ورپسې د اوزار پټې خلاصهږي او هلته د کرښې اندازه، د کرښې نوعیت، د کرښې رنګ، د کرښې ډیزاین و د پرګراف لیکې او بېلګې د کاروونکي د خوښې مطابق ټاکل کېږي

۱۲۹۲. د لیکو ترمنځ فاصله څرنگه رامنځته کېږي؟

ځواب: د لیکو ترمنځ فاصله د Line spacing نوکمې په واسطه چې د Home په میو کې ځای لري، د کاروونکي له خوا د فاصلې د اندازې غوره کولو سره ټاکل او رامنځته کېږي

۱۲۹۳. Replace څه دنده په غاړه لري؟

ځواب: دغه کمانډ د ورته تورو، کلیمو، شمېرو او سو د ځایناستی په موخه کارول کېږي

۱۲۹۴. Find د څه لپاره کارول کېږي؟

ځواب: دغه کمانډ په یوې لیکنه یا ورد عنوان کې د ورته تورو، کلیمو عنوانونو او جملو د پیدا کولو په موخه کارول کېږي

۱۲۹۵. Statistic کومې دندې په غاړه لري؟

ځواب: یاد کمانډ د نورو، کلیمو، جملو، پرګرافونو، پیو او فاصلو د شمېر د شمېرلو په موخه کارول کېږي.

۱۲۹۶. کومې پټې د کاپي او پیسټ دنده په غاړه لري؟

ځواب: د Ctrl+C ترکیبي پټې انتخاب شوی مس کاپي او د Ctrl+V پټې یې پیسټ یا اضافه کوي

۱۲۹۷. کومې پټې د کمپیوټر پاڼه نسکوره گرځوي؟

ځواب: د Alt+Ctrl+arrows د پټو ترکیب کولای شي، د کمپیوټر پاڼې سرچېه یا نسکورې کړي.

۱۲۹۸. pg dn & pg up کومه دنده پرمخ وړي؟

ځواب: د pg dn کېسکارلو سره کاروونکي د پاڼې لاندې ته او د pg up پټې یې د پاڼې سر ته بیایي.

۱۲۹۹. د کمپیوټر ځانګړتیاوې په لنډ شکل شرح کړئ؟

ځواب: د کمپیوټر ځانګړتیاوې د دې د کارونو د ترسره کولو چټکتیا، د کارونو په ترسره کولو کې دقت او صحت، د زېرمه کولو د ډاډمنتیا و توانایی وړتیا.

۱۳۰۰. د سافټویر دوه سترې برخې ولیکئ؟

ځواب: سافټ ویر د دوو سترو کاري برخو پروګرام دی، چې د دې:

System software یا سیستمي سافټویر، لکه windows

Application system یا کاروونکی سیستم، لکه Ms. Word

۱۳۰۱. د CPU قدرت ته په پام سره د کمپیوټر ډولونه په څه ډول وېشل کړئ؟

ځواب: د سی پی یو د توانایی له پلوه کمپیوټرونه په څلورو ډوله دي.

۱ Supercomputer

۲ Mainframe

۳ Microcomputer

۴ Microcontroller

۱۳۰۲. Operating system (عامل سیستم) څه ته وايي، دوه بېلګې یې ولیکئ؟

ځواب: OS له هغه سافټویر څخه عبارت دی، چې د هارډویر سرچینو لکه CPU RAM،

Hard Disk او اړخیزو تجهیزاتو د کنټرول او کارونو مسؤل دی او د عامل سیستم دوه بېلګې له

Unix او windows څخه عبارت دي

۱۳۰۳. Mainframe کوم ډول کمپیوټر ته ویل کېږي؟

ځواب: Mainframe د قدرت او چټکتیا له پلوه له سوپر کمپیوټر څخه وروسته په دویم مقام کې

دی و د ډېرو یحوانیو کمپیوټرونو نه ډلې څخه دی. دغسې کمپیوټرونه لوړ قیمت لري او د

تودونې په مهارشوې درجه کې ساتل کېږي له دغو کمپیوټرونو څخه په ادارو، بانکونو او هوايي

لیکونکي ډېر کار خپستل کېږي

۱۳۰۴. Software او Hardware تعریف کړئ؟

ځواب: هارډویر د کمپیوټر له هغو فزیکي تجهیزاتو څخه عبارت دی، چې د لمس وړ او وړی،

لکه مټور، موس، سي پی یو، کیبل او نور ملې پرې

سافټویر له هغو کمټابونو څخه عبارت دی، چې د هارډویر د کارېدو سبب ګرځي او د لمس

وړتیا نه لري، لکه د ورځ، اکسل او . پرګرامونه

۱۳۰۵. CPU یا (Central processing unit) تعریف کړئ؟

ځواب. CPU د کمپیوتر له هغې محاسباتي او کنټرولي برخې څخه عبارت ده، چې کماپونه ژباړي او ترسره کوي، او په عمه اصطلاح د کمپیوتر معز پېژندل کړي

۱۳۰۶. Microcontroller کوم ډول کمپیوتر ته ویل کېږي؟

ځواب. میکروکنټرولر له هغو کمپیوترونو څخه عبارت دي، چې د لږې چټکتیا او لږ قدرت لرونکي دي او ډېر کوچني کمپیوترونه گڼل کېږي. له دغسې کمپیوترونو څخه د موبایل، د جامو وینځو د ماشین او بورډ نه جوړولو کې کار اخیستل کېږي

۱۳۰۷. DRAM له SRAM سره څه توپیر لري؟

ځواب. SRAM چټک او ځواکمن او DRAM ارزانه او وړو دی. د کاروبو د ترسره کولو لپاره له SRAM او د ریاترو معلوماتو د ساتلو لپاره له DRAM څخه گټه اخیستل کېږي

۱۳۰۸. د (ROM) تعریف کړئ؟

ځواب. (ROM) د کمپیوتر اصلي حافظه ده، چې محتویات یې د برېښنا له سېډو وروسته له منځه نه ځي او د سیستم اړین پرېکړه موندنه پکې شامل دي. ټول یې شوي فایلونه په دغې حافظه کې زېرمه او برېښنا له همدغې حافظې له لارې لاسته راځي

۱۳۰۹. د یو سمبول یا یوې کلیمې د ساتلو لپاره څو بایټه حافظې ته اړتیا ده؟

ځواب. د یو سمبول یا یوې کلیمې د ساتلو لپاره یو بایټ حافظې ته او د یوې وړې جملې لکه this is an exam لپاره یوازې ۱۶ بایټه حافظه اړتیا ده

۱۳۱۰. Modem څه ته وايي، تعریف یې کړئ؟

ځواب. موډیم د Modulation & Demodulation له ترکیبي کلیمو څخه جوړ شوی او هغه وسیله ده، چې ډیجیټل معلومات په اټلویک او اټلویک په ډیجیټل بدلوي.

۱۳۱۱. د Full-duplex او Half-duplex موډیمونو ترمنځ توپیر څه دی؟

ځواب. فول ډوپلکس موډیمونه په یو وخت کې کولای شي، چې معلومات له دوو اړخونو ترلاسه او ولري مګر هاف ډوپلکس موډیمونه په یو وخت کې یوازې لېږل کولای شي.

۱۳۱۲. د کمپیوتر داخلي او بهرني واحدونه په څه توګه کړئ؟

ځواب. داخلي واحدونه (input unit) دا دي.

CD Room, keyboard, mouse, scanner, flash memory.

بهرني واحدونه (output unit) دا دي: printer, monitor

۱۳۱۳. د مسایلو د حل لپاره، کمپیوټر له خپلو څو برخو څخه ګټه اخلي؟

ځواب: له درې مهمو برخو ګټه اخلي
پېروي واحدونو، د حلې واحدونو او د ترسروي واحدونو څخه

۱۳۱۴. کمپیوټر په څو علمي برخو وېشل شوی دی؟

ځواب: کمپیوټر په دوو علمي برخو hardware & software باندې وېشل شوی دی
هارډویر له هغو فزیکي او د لمس وړ پړزو څخه عبرت دی، لکه موس، کیبورډ، مېټور، و نور د لمس وړ توکي
سافټویر هغه پرګرامونه او فایلونه دي، چې کمپیوټر ته ورکول کېږي او د لمس وړ نه دي، لکه د ورد، اکسس او پرګر مونه

۱۳۱۵. د هارډویر جوړوونکي اجرا کوم دي؟

ځواب: د هارډویر جوړوونکي اجرا دا دي، سروې، دستګاګانې، داخلي دستګاګانې، رم او د کمپو مرکز (cpu)

۱۳۱۶. حافظه تعریف کړئ؟

ځواب: هرڅومره چې د کاروونکي لپاره له حاصل سره غبرګ د معلوماتو د ساتنې و حفظولو توانایی ولري، حافظه ورته ويي

۱۳۱۷. CPU له څو برخو څخه جوړه شوې ده، نومونه یې واخلئ او توضیح یې کړئ؟

ځواب: سي پی یو له دوو مهمو برخو جوړه شوې ده، چې دا دي،
د محاسبې او منطق وحد (ALU- arithmetic logic unit)، چې د ریاضیتو و مصقې کارونو ترسره کول کنټرول او وړاندې کوي.
د کنټرول واحد (CU- Control unit)، چې د د حلې او پېرونیو موادو نظم، و د مسایلو تحریرې سره غبرګ د فایلونو د ژباړې او انتخاب دنده په غاړه لري.

۱۳۱۸. کمپیوټر د الکترونیکي مدار له پلوه په څو برخو وېشل کېږي، یوازې یې نومونه واخلئ؟

ځواب: په درې لویو برخو وېشل کېږي، چې دا دي
انالوګ (فیزی) کمپیوټرونه
عددي (ډیجیټل) کمپیوټرونه
ترکیبي (هایبرید) کمپیوټرونه

۱۳۱۹. سافټویر تعریف کړئ؟

ځواب: سافټویر هغو پرګرامونو نه وبل کېږي، چې له مخکې په کمپیوتر کې چمتو شوي دي او د کاروونکي د اړتیاوو پرنسټ د ځانګړي کار د ترسره کولو لپاره برابر شوي او د لمس وړ نه دي په حقیقت کې هارډویر په خپله د سافټویر کمانډونه ترسره کوي.

۱۳۲۰. سافټویر په څو لویو برخو وېشل کېږي؟

ځواب: په دوو برخو وېشل کېږي.

۱. سیستمي سافټویرونه

۲. کاروونکي سافټویرونه

۱۳۲۱. عامل سیستم تعریف کړئ؟

ځواب: عامل سیستم د پرګرامونو له هغې مجموعې څخه عبارت دی چې د کاروونکي، هارډویر او سافټویر ترمنځ د یوې پېداکولو دنده په غاړه لري دغه سیستم له مهالننډۍ سره یوځای د یو سیستم د ټولو داخلي کارونو کنټرول او همغري په غاړه لري.

۱۳۲۲. CPU په عام ډول له څو برخو جوړه شوې ده؟

ځواب: سي بي يو له څلورو عمده او مهمو برخو څخه جوړه شوې ده

۱. د محاسبي او مطلق واحد، ۲. د کنټرول واحد، ۳. د ثبات حافظه (Register)، ۴. پټه حافظه (Cache)

۱۳۲۳. د حافظې د اندازه گیرۍ واحدونه ولیکنئ؟

ځواب: د حافظې د اندازه گیرۍ واحدونه دا دي.

Bit بیت

Byte بايت

MB میګابايت

GB گیګابايت

KB کیلوبايت

TB ترابايت

۱۳۲۴. یو کیلوبايت څو بايته جوړوي؟

ځواب: هر ۱۰۲۴ بايته یو کیلوبايت جوړوي، په غبرګ سیستم کې هره کیلو له ۲/۲۰ سره معادل محاسبه کېږي.

۱۳۲۵. Power supply څه نه وايي، توضیح یې کړئ؟

ځواب: پاور سپلاي له هغې کوچنۍ دستگاه څخه عبارت دی، چې د ریست سیستم توزیع، کنټرول او تنظیموي.

۱۳۲۶. ALU د کومو کلیمو مخفیات دي او کومه دنده په عاړه لري؟

ځواب: ALU د (Arithmetic Logic Unit) کلیمو مخفف دی، چې د حساب او منطق د واحد په معنا ژباړل کړي. دغه واحد د سي یې یو برخه ده، چې ټول محاسباتي و منطقي (مقیسوي) کارونه ترسره کوي.

۱۳۲۷. CU په کمپیوټر کې کومې دندې په عاړه لري، توضیح یې کړئ؟

ځواب: CU د (Control Unit) کلیمو مخفف دی، چې د کنټرولونکي واحد په معنا ژباړل کېږي. دغه برخه له پیچلو الکترونیکي مدارونو څخه جوړه شوې ده، چې دنده یې د کمپیوټر د سیستم د فعالیتونو لارښوونه و همعري ده.

۱۳۲۸. Peripheral memory کوم ډول میموري نه ویل کېږي؟

ځواب: دا یو ډول کومکي حافظه ده، چې د معلوماتو د دیمي ضبط و ساتنې لپاره کارول کېږي. دا چې په دغې حافظه کې ساتل شوي معلومات او فایلونه په مستقیم ډول د CPU په واک کې نه رځي، نو اړخیره حافظه ورته هم وايي.

۱۳۲۹. د حافظې د اندازه گیری د واحدونو په اړه معلومات ورکړئ؟

ځواب: ټپ د حافظې د جوړښت کوچنی جر دی، چې کېدی شي، د صفر یا یو لرونکی وي. بایټ د پرله پسې ۸ بیتونو ترکیب ته یو بایټ وايي.

کیلو بایټ: د ۱۰۲۴ بایتونو له ترکیب څخه یو کیلو بایټ جوړېږي.

میگا بایټ: د ۱۰۲۴ کیلو بایټ له ترکیب څخه یو میگا بایټ جوړېږي.

گیگا بایټ: د ۱۰۲۴ میگا بایټ له ترکیب څخه یو گیگا بایټ جوړېږي.

۱۳۳۰. Plotter څه نه وايي، تعریف یې کړئ؟

ځواب: رسام یا Plotter یوه سرونۍ گرافیکي وسیله گنل کېږي. د دغې دستگاه کار د ډیجیټایزر برعکس دی له دغې دستگاه څخه اوس مهال د انجینرۍ د نقشو د رسمولو لپاره کار اخستل کېږي.

۱۳۳۱. Port تعریف کړئ؟

ځواب: پورټ په کمپیوټر پورې د جابې لوزامو د نښېدو له ځای څخه عبارت دی، چې د هغه له لارې د معلوماتو د وېستو او دنه کېدو کار ترسره کېږي. دغه پورټونه د کمپیوټر په اصلي بورډ ځای لري.

۱۳۳۲. د کمپيوٽر مشترک واحدونه په څه ډول دي؟

ځواب. مشترک واحدونه چې خروجي او دننني گڼل کېږي دا دي. microphone, flash memory, CD room, etc

۱۳۳۳. د Hard Copy وېستونکې دستاوېز په څه ډول دي؟

ځواب. د هارډ کاپي وېستونکې دستاوېز دا دي. printer, Ribbon, Plotter, etc

۱۳۳۴. graphics card څه ته وايي، تعريف يې کړئ؟

ځواب. گرافیک کارت له هغو پرمختللو کارتونو څخه عبارت دی، چې د گرافیکس کماډونه منځپور ته ژباړي، تفسیر او د کار وړ يې گرځوي

سرچینې

۱. خلیق، علامرضا، آپریتر عمومي (کارور عمومي ریانه شخصی) انتشارات راهی، تهران، ایران.
۲. سعادت، سعید، مهندس افروز (۱۳۸۰)، مانی کمپیوتر، انتشارات دیباگران، تهران.
۳. عیانی، ضیاءالحق، خودامور مائیکروسافت یکسپل (۲۰۰۷)، انتشارات شاروت، کابل افغانستان.
۴. خلیق، علامرضا، کارور شبکه انترنیت (Internet)، انتشارات راهی، تهران - ایران.
۵. د مالیې ورارت د تخنیکي او مسلکي پوښتنو کلید.
۶. محمدی فر، محمد رضا (۱۳۸۱)، واژه نامه کمپیوتر، چاپ نهم، انتشارات عالمگیر، تهران - ایران.
۷. مفاهیم پایه کمپیوتر، برابر و ویکی رضا بهرنی راد

پينځلسم څپرکی

املاک، ځمکوالي او کادستر

۱۳۳۵. استملاک تعريف کړئ؟

ځواب: استملاک په معوم او ثابت جايداد باندې له وړاندې څخه د جايداد د قيمت د ورکړې له مخې د دولت له ولکې او تصرف څخه عبارت دی.

۱۳۳۶. د تاوان په اړه معلومات ورکړئ؟

ځواب: تاوان د خرابيدو يا استهلاك له کبله د توکي يا ودانۍ د ماهيت له بدلېدو څخه عبارت دی، چې د ورځې په نرخ له سنجول شوي و اداينې وړ مبلغ سره برابر گڼل کېږي.

۱۳۳۷. مرعي ځمکه کومې ځمکې ته ويل کېږي؟

ځواب: مرعي ځمکه هغه ټاکل شوې او شاړه ځمکه ده، چې د دولت يا شخص ملکيت پکې ثابت نه شي. شخص او دولت نه شي کولای، چې مرعي ځمکه خپل ملکيت وگرځوي.

۱۳۳۸. وکالت خط او د وراثت حصر سره څه توپير لري؟

ځواب: د وراثت حصر د وارثانو د تثبيت لپاره ترتيبېږي او وکالت خط د وارثانو د وکيل او ستاري د ټاکلو لپاره ترتيبېږي.

۱۳۳۹. د حکم په کچه اسناد کومو اسنادو ته ويل کېږي؟

ځواب: د اخيستو، هېي، ترکې، تقسيم خط، تبادلې، اراخط او اصلاح خط پر بنسټ د محکمې شرعي سند، د دولت فرمان، د مالي ورکولو سند او عرفي سند ته ويل کېږي، چې له دغو څخه د هڅ يو باطلوونکی نه وي.

۱۳۴۰. د جايداد سجل څه ته وايي، ويې ليکئ؟

ځواب: سجل د ودانۍ، خوږې، دوکان، حویلي او ... جايداد د ملحقانو، و ماصبو له جوړولو عبارت دی.

۱۳۴۱. د داوطلب او مستاجر ترمنځ توپير څه دی، ويې ليکئ؟

ځواب: داوطلب له هغه حکمي يا حقيقي شخص څخه عبارت دی، چې د داوطلبي په غوښه کې د دولتي جايداد د ترلاسه کولو په موخه گټور وکړي. مستاجر له هغه گټورکي داوطلب څخه عبارت دی، چې له ملکيت څخه د گټې اخيستو په اړه د تدارکاتو له داري سره قرارداد وکړي.

۱۳۵۰. د وقفي ځمکې په اړه معلومات ورکړئ؟

ځواب: وقفي ځمکه له هغې ځمکې څخه عبارت ده، چې په عامو يا ځانگړو حيريه چارو کې د کارولو په موخه وقف شوې وي.

۱۳۵۱. مشاع ځمکه کومې ځمکې ته ويل کېږي؟

ځواب: مشاع ځمکه هغې ځمکې ته ويل کېږي، چې د دوو يا زياتو کسانو ترمنځ شريکه وي و هغو کې هر يو د خپلې برخې په کچه د مالکانه نصرف حق ولري.

۱۳۵۲. ټوټه د ځمکې کومې برخې ته ويل کېږي؟

ځواب: ټوټه د ځمکې له هغې ټاکلې ساحې څخه عبارت ده، چې اطراف يې عامه ملکيت يا حقيقي او حکمي اشخاصو احاطه کړي وي.

۱۳۵۳. د ځمکې تحولات څه نه وايي؟

ځواب: د ځمکې تحولات د ځمکې د درجې، مساحت، حدودو او حقابې له بدلون څخه عبارت دي.

۱۳۵۴. د عامه ځمکو د ثبت د اساس دفتر په اړه معلومات ورکړئ؟

ځواب: له هغه دفتر (کتاب) څخه عبارت دی، چې عامه ځمکې له کمي او کيفي مشخصاتو سره پکې ثبتېږي.

۱۳۵۵. کم ځمکې سرې چاته ويل کېږي؟

ځواب: کم ځمکې سرې هغه چاته ويل کېږي، چې له پينځو حريبو کمه ځمکه ولري.

۱۳۵۶. کرنيز کارگر څوک دی؟

ځواب: کرنيز کارگر هغه چاته ويل کېږي، چې د ځمکې مالک نه دی او د مشخصو کرنيزو فعاليتونو د ترسره کولو په بدل کې ټاکلې مزد ترلاسه کوي.

۱۳۵۷. د ځمکې تصفيه تعريف کړئ؟

ځواب: د ځمکې تصفيه هغه عمليه ده، چې د شخص، دولت، عامه، مرعي او وقفي ځمکې د ملکيت د تشخيص او تفکيک په موخه په ساحه کې د مؤلف پلاوي له خوا د ځمکولۍ د قانون د حکمونو له مخې ترسره کېږي.

۱۳۵۸. د بياخلي ثبت فورم کوم فورم ته ويل کېږي؟

ځواب: له هغې چاپ شوې و رسمي پاڼې څخه عبارت ده، چې د ځمکې د مالک د څرگندونو، د مساحت د سنجولو د فورمې او د اعتبارلرونکي سند په پام کې نيولو سره د ځمکې د ټوټې يا

نوټو کمي او کيښي ځانگړې پکې شت و د شخصي، دولتي، عامه، مرعي (عامې او ځانگړې) او وقفي ځمکې د تسخير په موخه د گټې وړ گرځي.

۱۳۵۹. اجاره څه ته وايي؟

ځواب: اجاره د پام وړ دولتي ځمکې له لږمهالي تملیک څخه عبارت ده، چې د ټاکنې مودې لپاره د احده ورکونکي او اجاره اخيستونکي ترمنځ د حق الاجارې په بدل کې عقد کېږي.

۱۳۶۰. اجاره ورکونکي څوک دی؟

ځواب: اجاره ورکونکي د مالي وزارت دی، چې د ځمکولۍ په قانون کې ثبتې دولتي ځمکې او ملکیتونه د ټاکلې مودې لپاره په اجاره ورکوي.

۱۳۶۱. د ځمکې غصب تعريف کړئ؟

ځواب: د اعتبار لرونکو اسادو له لرلو يا د قانون له حکم څخه پرته د دولتي، شخصي مرعي او وقفي ځمکو تصرف، تصاحب، استفادې، انتفاع، گروې، اجارې يا کرایې ته د ځمکې غصب وايي. ترسره کوونکي يې د قانون د حکمونو له مخې مجازات کېږي.

۱۳۶۲. قبالة تعريف کړئ؟

ځواب: قبالة له هغه اعتبار لرونکي سند څخه عبارت ده، چې شکل او محتوا يې د اراضۍ د ادري له خوا ترتيب او د ځمکوالۍ د چارو د قانون د حکمونو له مخې ورکول کېږي.

۱۳۶۳. مصدقین کومو کسانو ته ويل کېږي؟

ځواب: مصدقینو کې پلوان شریک، کلیوال، ملک، پ د کلی د شورا غړي، يا د اوبو وېسونکي (میراب) او میراب باشي شامل دي، چې د شخص ملکیت د هغه په ځمکه کې تصدیق کړي.

۱۳۶۴. دولتي ځمکې کوم ډول ځمکو ته ويل کېږي؟

ځواب: هغه باعې او ابې ځمکې چې په اساس دفتر کې شت او کادستر له خوا سروې شوې دي. هغه ناکرل شوې، شاپې او للمي ځمکې، دښتې، غرونه، تپې، د غرو لمنې، جهه رارونه، ځنگلونه، نې زرونه، چمنونه، له اوبو لوړې او نورې هغه ځمکې چې په دولتي دفتر کې ثبت شوې وي.

هغه ځمکه و ملکیتونه چې د تصفیې په پایله کې د اشخاصو، عامه، ځانگړي مرعي او وقفي ملکیت پکې د شریعت یا قانون له مخې ثابت نه شي.

هغه ځمکې چې په دولتي دفتر کې د دولتي ځمکې په شریعت ثبت شوې وي.

هغه ځمکه او ملکیت چې د ځمکوالۍ قانون له نافذېدو محکې له خلونښتو کونو ډېره موده د دولت په ولکه کې وي.

۱۳۶۵. موعې ځمکه کومې ځمکې ته ويل کېږي؟

ځواب: له هغو ځمکو څخه عبارت ده، چې عامه ملکیت وي او د شو نباتاتو، نيونو او صعي بوټو تر پوشس لاندې وي او د څارويو د څم لپاره د قانون د حکمونو له مخې د گټې وړ گرځي.

۱۳۶۶. د کادستر د سروې قانون د څو فصلونو او څو مادو لرونکی دی؟

ځواب: د کادستر د سروې قانون د ۳ فصلونو او ۳۳ مادو لرونکی دی.

۱۳۶۷. د کادستر سروې تعريف کړئ؟

ځواب: د کادستر سروې په دولتي او شخصي ملکیتونو کې د ابي او للمي کرنيزې اراضی د دقيقې احصايې له تشيې، په کدستر پورې د اړوندو دفترينو د ترتيب په موخه د کادسترۍ د نقشو له ترتيب، د ځمکې د حدودو، د ځمکې کمې او کيفي ځنگلونو سره د مالک د هويت او د هغو حقوقو د نوعيت له معلومولو څخه عبارت ده، چې ورپورې اړه لري.

۱۳۶۸. د ځمکې د ملکیت اسناد څو ډوله دي، ويې ليکئ؟

ځواب: د ځمکې د ملکیت اسناد د دي.

۱. د دولت فرمان
۲. د صدارت فرمان
۳. د تملیک او ترکې د پلورنې شرعي وثيقه
۴. د ځمکې د ملکیت رسمي سند
۵. د ځمکې د وېش سند
۶. د حقابې سند
۷. د ماليې ورکولو سند
۸. د ۱۳۵۴ل کال د رمزي له ۱۵ نېې محکمی عرفي سند
۹. په نافدو قوانينو او د ځمکې د ملکیت اړوندو قوانينو کې ثبت شوي نور اسناد.

۱۳۶۹. د کادستر سروې څرنگه اجرا کېږي؟

ځواب: د شخصو يا دولت ملکیت په عموم کې او د ابي او للمي اراضی د کادستر د سروې اجرا د کادستر سروې د رياست، د جيوډيزی او کارتوگرافي د عمومي ادارې او د وزيرانو د شورا له خوا ترسره کېږي.

۱۳۷۰. خلکو ته د کادستر د سروې د پيلېدو خبر څو ورځې مخکې ورکول کېږي؟

ځواب: د کادستر د سروې رياست د سروې د ترسره کولو د پيل خبر د خپل فعاليت په ساحه کې لږترلږه پيسچلس ورځې مخکې د رسيدو له لارې خلکو ته ورکوي.

۱۳۷۱. د ځمکې د اندازه کولو واحدونه په څه ډول دي؟
 ځواب: د ځمکې د اندازه کولو واحدونه له هېکټر، جریب، بسوه و بېسواسي څخه عبارت دي.

۱۳۷۲. یو هېکټار، جریب، بسوه او بېسواسه څو متره دي، ویې لیکئ؟

- ۱ یو هېکټار ځمکه له ۵ جریبونو سره مساوي ده.
- ۲ یو جریب ځمکه له ۲۰۰۰ مترمربع سره مساوي ده.
- ۳ یوه بسوه ځمکه له ۱۰۰ متر مربع سره مساوي ده.
- ۴ یوه بسوه ځمکه له ۲۰ بېسواسو سره مساوي ده.

۱۳۷۳. ازیموت او بیرینگ سره څه توپیر لري؟

ځواب: ازیموت هغې زاوې ته وايي، چې له صفر څخه تر ۳۶۰ درجو پورې وي.
 بیرینگ هغې زاوې ته وايي، چې له صفر څخه تر ۹۰ درجو پورې وي.

۱۳۷۴. پلاټ تعریف کړئ او ووايئ، چې تریورس په څو قسمه دی؟

ځواب: پلاټ د نقشي پرمخ د راوې او فاصلې له رسمولو څخه عبارت دی.
 تریورس په دوه ډوله دی، چې له اړ د تریورس او بند تریورس څخه عبارت دی.

۱۳۷۵. کورډینات څه ته وايي او له مقناطیسي ستنې څخه په کوم حالت کې گټه اخیستل کېږي؟

ځواب: کورډینات د طول البلد او عرض البلد د تقاطع له ټکي څخه عبارت دی.
 مقناطیسي ستن د شمال لوري د پیدا کولو په موخه کارول کېږي.

۱۳۷۶. پلاټ متر کوم ډول آلې ته ویل کېږي او اورجنل نقشه تعریف کړئ؟

ځواب: پلاټ متر له هغې آلې څخه عبارت دی، چې د نقشي پرمخ د ځمکې د مساحت د معلومولو په موخه ترې گټه اخیستل کېږي او اورجنل نقشه هغې نقشي ته وايي، چې د راضي د سروې په وخت کې د فني مامور له خوا ترتیب شوې وي.

۱۳۷۷. توحیدي نقشه کوم ډول نقشي ته ویل کېږي؟

ځواب: توحیدي نقشه هغې نقشي ته ویل کېږي چې څو اورجنل نقشي سره څنګ په څنګ راشي او په کوچنی کچه تریب او توحید شوې وي.

۱۳۷۸. ځمکه په څو درجو ټاکل کېږي او د اورجنل نقشي اندازه څو سانتي متره ده؟

ځواب: ځمکه په ۷ درجو ټاکل کېږي او د اورجنل نقشي اندازه ۵۲/۶۴ سانتي متره ده.

۱۳۷۹. د ملکیت کارت کله ترتیب شوی او د دویمې درجې ځمکې ضریب ولیکن؟
 ځواب: د ملکیت کارت د مالکینو د لېست د دفتر له بشپړولو وروسته ترتیب شوی او د دویمې درجې ځمکې ضریب ۰،۸۵ دی.

۱۳۸۰. د شخص او دولت د ځمکوالۍ معلومات د کومو اسنادو له مخې ورکول کېږي؟
 ځواب: د شخص او دولت د ځمکوالۍ معلومات د مالکینو د لېست، د ملکیت د کارت او د اړوندو ساحو د نقشې په کتو سره ورکول کېږي.

۱۳۸۱. د اراضی سروې لومړی وار په کوم هېواد او کوم کال ترسره شوه؟

ځواب: د اراضی سروې لومړی وار په مصر، و په ۱۳۴۷ کال ترسره شوې ده.

۱۳۸۲. د ځمکې مالک څوک دی؟

ځواب: د ځمکې مالک هغه څوک دی، چې د قانوني ملکیت د اسنادو لرلو سره په خپلې ځمکې باندې مالکانه ولکه ولري.

۱۳۸۳. دولتي املاک بیان کړئ او ووايئ، چې له سروې څخه موخه څه ده؟

ځواب: هغه املاک چې قانوني، شرعي، حقوقي او حکمي اساد ونه لري، دولتي املاک پېژندل کېږي او د سروې موخه د یو ځای د اراضی د دقیقې احصایې ترلاسه کول دي.

۱۳۸۴. د نقشې مقیاس تعریف کړئ؟

ځواب: د نقشې مقیاس د ځمکې په تړاو له هغې اړیکې څخه عبارت ده، چې نقشه یې په کاغذ باندې رسمېږي.

۱۳۸۵. د کادستر د سروې د پلاوي مسؤلیت شرحه کړئ؟

ځواب: د سروې پلاوی د اړوندې ساحې د ځمکې د هرې ټوټې د مساحت د اندازه کولو او د پولو ټاکلو د صحت او د هغې د نورو کمي او کیفي ځانګړنو مسؤل دی.

۱۳۸۶. ترانزیت کوم ډول الې ته ویل کېږي؟

ځواب: ترانزیت د سروې له هغې الې څخه عبارت ده، چې د هغې په واسطه د اراضی ټوټې نقشه اخیستنه و سروې کېږي.

۱۳۸۷. کمپاس او تړای پایټ کومې دندې ترسره کوي؟

ځواب: کمپاس د سروې په وخت کې لوری یا سمت سروې کوونکي ته تثبیتوي. تړای پایټ له هغې وسیلې څخه عبارت ده، چې د سروې اوزار پرې نصبېږي.

۱۳۸۸. جی پي اس تعریف کړئ او ووائئ، چې ترانزیت د څو ورنیرونو لرونکی دی؟
 ځواب: جی پي اس له هغې آلې څخه عبارت ده، چې د هغې په واسطه جغرافیایي لوړې، طول
 و عرض معلومېږي
 برانزیت د دوه ډوله ورنیرونو لرونکی دی، (I) ورنیر او (B) ورنیر.

۱۳۸۹. پلین تېبل تعریف کړئ؟
 ځواب: پلین تېبل له هغې نحوې آلې څخه عبارت ده، چې د سروې په ډېرو چارو په ځانگړي
 ډول د تفصیلي وړاندو د اخیستو لپاره د توپیرگروفي د سروې لپاره کارول کېږي

۱۳۹۰. د کادستر د سروې له پایلو څخه د کومو فعالیتونو په تنظیم کې گټه اخیستل
 کېږي؟
 ځواب: د کادستر د سروې له پایلو څخه د اراضی مناسباتو او نورو عام المنفعه پروژو په تنظیم
 کې گټه اخیستل کېږي

۱۳۹۱. میردین او بک سایت تعریف کړئ؟
 ځواب: میردین د دوو سمتونو د نقاط له ځای څخه عبارت دی، چې د نقشې پرمخ سودل کېږي
 او بک سایت د کپي لوري شا پ زاویې ته ویل کېږي.

۱۳۹۲. د کادستر د سروې پلاوی تر سروې لاندې ساحه کې خپل معلومات څرنگه ترلاسه
 کوي؟
 ځواب: د کادستر د سروې پلاوی د اراضی د توتو پوښې او د هغو اړوند مشخصات د ځمکوال د
 څرگندونو، د پلون شریکونو د تئید، د کلیوال، میراب، او میراب ناشي د تصدیق له مخې سروې
 او ټاکي او بیه یې د نقشې پرمخ او اړوند جدول کې شوي.

۱۳۹۳. د سروې په وخت کې کومې ځمکې په لومړیتوب کې دي؟
 ځواب: د کادستر په سروې کې د کرنیزې ځمکې ساحو که ابي وي، یا للمي او ځینې مهال د
 حېځایوبو او ځنگلونو ساحو ته د لومړیتوب حق ورکول کېږي.

۱۳۹۴. هرکله چې د ځمکې مالکان د سروې په پایلو قناعت ونه لري، کوم اجراءات ترسره
 کېږي؟

ځواب: هرکله چې د ځمکې مالکان د سروې په پایلو قناعت ونه لري، کولای شي، خپل اعتراض
 په لیکني ډول د کادستر د سروې پلاوي ته وړاندې کړي د سروې پلاوی د کلیوال، پلوان
 شریک، میراب، او میراب ناشي په محکمې د عارض په قاع کولو لاس پورې کوي. که عارض بیا
 هم په پایلو قناعت ونه کړ، موضوع محکمې ته استول کېږي.

۱۳۹۵. د سروې شوې ځمکې پلورونکي څه مکلفیت لري؟

ځواب: هرکله چې څوک وغواړي، د کادسترۍ په نقشه کې خپه ثبت شوې پوټه ځمکه پوله یا یې څه برخه وپلوري، باید محکمې او د کادستر د سروې ادارې ته معلومات ورکړي

۱۳۹۶. د کادستر د سروې په نقشه کې بېلېدونکې نښې کومې دي؟

ځواب: د ویالو، برونو، لارو او سړکونو لکې او بورې هغه بېلوونکې نښې چې د ځمکو توپې سره بېلوي، همدارنګه د انفرادي اادیو کۍ چې په ځمکو کې موقعیت ولري، په حلا شکر د کادستر د سروې په نقشو او ترتیب شوو لېستونو کې شودل کړي

۱۳۹۷. تحت نامین ملکیتونه تشریح کړئ؟

ځواب: له هغو شخصي، د مؤسسو یا کویراتیفونو له ملکیتونو څخه عبارت دي، چې د اړتیا په صورت کې اصلاحیه چارواکي د حکم صادرونو یا مصوبو په وسیله د دولت تر ولکې لاندې راوستل کېږي.

۱۳۹۸. کله چې یوه شخصي ځمکه د دولت تر ولکې لاندې وي، د هغې د مالک د نه

مراجعي په صورت کې څرنگه اجراءات ترسره کېږي؟

ځواب: کله چې یوه ځمکه د دولت په ولکه کې وي او مالک یې مراجعه ونه کړي، د (۳۷) کلونو له بهرېدو وروسته د دولت ملکیت شمېرل کېږي.

۱۳۹۹. پراختیایي پلان کوم جایدادونه رانغاړي؟

ځواب: پراختیایي پلان له هغې ودانۍ، ځمکې یا نورو جایدادونو څخه عبارت دی، چې د ګټې اخیستې په موخه د پراختیایي پلان له مخې په پلان کې شامل شوي وي

۱۴۰۰. د ځمکې د استرداد بورډ کومو کسانو ته ویل کېږي؟

ځواب: له یو شمېر هغو لوړپوړو دولتي کارمندانو څخه عبارت دی، چې د ولسمشر د حکم پر بنسټ د دولتي ملکیتونو د تثبیت و استرداد په تړاو ګومارل شوي دي

۱۴۰۱. د دولت جایداد څرنگه اشخاصو ته انتقالېږي؟

ځواب: اشخاصو ته د دولت د جایداد انتقال د افغانستان د اسلامي جمهوریت د عالي مقام د حکم پر بنسټ د ماليې وزارت له هوکړې وروسته ترسره کېږي

۱۴۰۲. مازاد جایداد کوم جایداد ته ویل کېږي؟

ځواب: له هغو جایدادونو څخه عبارت دي چې د دولتي ادارو تر مالکانه ولکې لاندې وي، مګر ګټه ترې وانه خيستل شي

شپاړسم څپرکی

کونه، اوبولگونه، مالداري او چاپېريال ساتنه

(ځنگلونه، قرنطیس، څېړنې، څړځایونه، پارکونه، د خاورو ژوند، د نباتاتو ساتنه، وېرېري، ترویج او د چرگانو ساتنه).

۱۴۰۳. ځنگل تعریف کړئ؟

ځواب: د ځمکې له نیم هېکتر (دوه بیم جرسو) څخه ډېره ساحه ده، چې لږترلږه لس سده مېوه دارې یا بې مېوې ونې (صعي یا عبرطبعي) هغه رانیسي.

۱۴۰۴. صنعتي ځنگل کوم ډول ځنگل نه ویل کېږي؟

ځواب: صنعتي ځنگل له هغه ځنگل څخه عبارت دی، چې د مېوه دارو او بې مېوو وېو لرونکي دی او له لرگیو څخه یې نږدېره پورې په صایمو کې ګټه اخیستل کېږي.

۱۴۰۵. د ځنگل پارکونه څه نه وایي؟

ځواب: هغه دولتي ځنگلونه دي، چې د ځنگل سانې د فېوې د رده کړې، د ځنگل د ادري د کارمندانو او د ځنگل ساتنې په فعالیتونو کې د نورو ذیدخلو کسانو د روزنې په موخه، د عمي څېړنو او د هغو د ساتنې لپاره جوړ یا رامنځته کېږي.

۱۴۰۶. ځنگلي سرچینې کومو سرچینو ته ویل کېږي؟

ځواب: په مشخصه ځنگلي ساحه کې د ساتي ځمکې، د ځنورو د ژوند، نالرگیو محصولاتو او اړوندو ایکو سسټمونو په شمول له بیولوژیکي سرچینو څخه عبارت دي.

۱۴۰۷. د مشارکتي ځنگل ساتنې په اړه معلومات ورکړئ؟

ځواب: د ځنگل ساتنې له هغې طریقې څخه عبارت ده، چې د ځنگل په سرچینو کې مستقیم ګټندوی کسان د ځنگل د ادارې د اړوندو تصمیم نیونو په بهیر (د سرچینو تنظیم، د قوانینو جوړولو او پلي کولو) کې برخمن دي.

۱۴۰۸. د ځنگل ساتنې د ټولنې په اړه معلومات ورکړئ؟

ځواب: د هغو حقیقي یا حکمي شخصو له داوطلبانه راتولېدو څخه عبارت ده، چې د ځنگل ساتنې د ټولنې او اقتصادي موخو د خونديتوب په موخه د ځنگلونو د قانون د حکمونو له مخې جوړېږي.

۱۴۰۹. د ځنگل ساتنې بیارغونه څه نه وایي؟

ځواب: هغه عملیه ده، چې له کبله یې د ځنگل وېجاړه یا له منځه تللي ساحه بېرته په ځنگل بدلېږي.

۱۴۱۰. پناه ځای څه ته وایي، تعریف یې کړئ؟

ځواب: له هغې طبعي یا مصنوعي ساحې څخه عبارت دی، چې د ډول ډول حیواناتو او نباتاتو د ساتنې، د نسل زیاتوالي، پوره ملاتړ او د هغوی د چاپېریال ساتنې په موخه په ګوته او تثبیت کېږي، چې ښکار، کب بڼه، لومی حورول، زهر ورکول، د حیواناتو وژل، خورول او نیول او د نباتاتو راټولول پکې منع دي.

۱۴۱۱. پارک (تفریح ځای) څه ته وایي؟

ځواب: د عامه ملکیت له هغو ساحو یا ټاکلو حدودو څخه عبارت دی، چې د طبعي، نباتي او حیواني منظرو د ساتنې او د ګڼو طبعي او تاریخي موخو لپاره ځانګړی سوی وي.

۱۴۱۲. د افغانستان څو هېکتاره ځمکه ځنگلونو پوښلې ده؟

ځواب: په ۱۹۱۷ز کال د فغانستان د ځنگلونو مساحت ۱۳۱۳۰۰۰ هېکتاره ځمکه وه، چې ۴۵۰۰۰ هېکتاره ځمکه یې د کوپ، نورستان، پکتیا او بادغیس په ولایتونو پورې اړونده ده (ویکي پیډیا)

۱۴۱۳. په افغانستان کې تر اوسه پورې څو ډوله مرغان پېژندل شوي دي؟

ځواب: په فغانستان کې تر اوسه پورې شاوخوا (۵۵۰) ډوله مرغان پېژندل او تثبیت شوي دي.

۱۴۱۴. په نړۍ په ځانګړي ډول په افغانستان کې څو ډوله گیاه پېژندل شوي ده؟

ځواب: په نړۍ کې شاوخوا (۳۲۰۰۰۰) ډوله گیاه پېژندل شوې، چې (۲۵۰۰۰) ډوله یې په افغانستان پورې اړوند دي. له دغو څخه شاوخوا (۵۰۰) ډوله پېژندل شوي، چې (۳۰۰) ډوله یې په طبابت کې د ګټې وړ دي. (ویکي پیډیا)

۱۴۱۵. د چرګانو د خوراکي موادو مهم جوړوونکي اجزا یوازې په ګوته کړئ؟

- کربوهایدربڼونه.
- شحمیات
- پروټین
- معدني مواد
- ویتامینونه
- اوبه

۱۴۱۶. هغه حیواني وایروسي ناروغی چې انسانانو ته د خپرېدو وړ دي، په ګوته کړئ؟

- د لېوني سبي ناروغي
- د صق ناروغي (food & mouth disease)
- د چېچک ناروغي (Pox)

۱۴۱۷. د انټرکس ناروغي تعريف او اوصاف يې بيان کړئ؟

ځواب: انټرکس د تې لرونکو حیواناتو یوه ددره او تې لرونکې ناروغي ده. چې د انټرکس ناسلس باکتریاوې یې عامل پېژندل شوې دي نسې او وصاب یې دا دي. د تلي غټېدن، پرسوب یا اديما، تر پوستکي لاندې سحوبو کې وینه بهېده او د حیوان له مرګ څخه وروسته د بدن له صعي سوریو څخه د سور-رنگه مایع روتل

۱۴۱۸. د توپرکلوز ناروغي تعريف او د عامل نوم يې واخلئ؟

ځواب: توپرکلوز د تې لرونکو حیواناتو یوه خطرناکه انتاني ناروغي ده، چې د مایکوبکټیریم (mycobacterium) باکتریاوو په واسطه رامنځته کېږي.

۱۴۱۹. حیواني پرازېتي (طفيلي) ناروغی په څو ډلو وېشل کېږي، واضح یې کړئ؟

ځواب: د حیواناتو طفيي پرازېتي ناروغی په دوو ډلو وېشل کېږي
الف د حلي طفيلي چې مهم یې د جیحيو ډولونه جوړوي
ب بهرني طفيي چې له سپرو، مایتو، سوري کووېکو جحيو، ویو (کو)، میاشو و مچانو څخه عبارت دي.

۱۴۲۰. د مالدارۍ بستونه تعريف کړئ او په لنډه يې په څو کړشو کې تشریح کړئ؟

ځواب: د مالدارۍ بستونه یا د حیواناتو روزنه هغه علم دی، چې د اهلي حیواناتو نه عديې، نسل اخیستې و ادره کولو څخه بحث کوي
اهلي حیوانات د اسان تر روزنې لاندې راځي او د کلهوالو په واسطه له یو ځایه بل ځای ته لېږدول شوي دي. د تغذيې، انتخاب، نسل اخیستې او مناسب مدیریت له کبله ننني اصلاح شوي نسلونه رامنځته شوي دي

۱۴۲۱. اصلي اصلاح شوي تخمونه توصیح کړئ؟

ځواب: اصلي کروونکي تخمونه د لومړي نسل له هغو کروونکو تخمونو څخه عبارت دي، چې د کروونکو تخمونو د تولید په موخه د څېړنې یا څېړونکو مرکرونو د متخصصینو تر مستقیمې څارنې او کنټرول لاندې تولیدېږي

۱۴۲۲. په حیواناتو کې د نسل اخیستنې سیستمونه په ګوته کړئ؟

- Pure breeding
- In breeding
- Close breeding
- Line breeding
- Out breeding
- Cross breeding

۱۴۲۳. بڼه غوښتنه څه ته وايي او د فارم په ټي لرونکو حیواناتو کې د بڼه غوښتنې دوران

څو پړاوونه رانغاړي، یوازې یې په ګوته کړئ؟

ځواب: بڼه غوښتنه له هغه مهال څخه عبارت دی، چې مؤنث حیوان له مذکر حیوان سره د یو ځای کېدو مېل پیدا کوي د بڼه غوښتنې دوران څلور پړاوه رانغاړي

۱. پرواسترس Proestrus

۲. استرس Estrus

۳. میت استرس metestrus

۴. ډای استرس Diestrus

۱۴۲۴. کروماتېډ څه نه وايي، تعریف یې کړئ؟

ځواب: کروماتېډ له یو جوړ هغو سره تړاو شوو ناروېو څخه عبارت دی، چې د پروفز او مافاز د پړاوونو په وهلو کې د یو کروموزوم د زیاتېدو له کبله رامېخته کېږي

۱۴۲۵. کرنیز کمپاین په څو ډوله دی او د ترویج رول په کې څه دی؟

ځواب: کرنیز کمپاینونه په دوه ډوله دي، چې له پسرلني کمپاین و څراني کمپاین څخه عبارت دي او په کمپاینونو کې د ترویج نقش د سه کر، د کروندګر ټیم او په چېر ټاکلي وخت کې د کیمیاوي کود د کارولو لپاره د کروندګرو له رهبري او لارښوونې څخه عبارت دی.

۱۴۲۶. صنعتي نباتات په ګوته کړئ؟

ځواب: په صنعتي نباتاتو کې پنبه، بېلبو، ګني، کچند، زغر، لمرګلی، شیشم او نور راځي

۱۴۲۷. تاسو له کروندګرو او مالدارانو سره چېلې اړیکې څرنگه ټینګوئ؟

- د حوسې و له خلکو سره د عمراری په غونډو کې ګډون
- د خلکو ټینګ کلتوري او فرهنگي تړاو
- له ځایی محورو، ملا امامانو، ځایی شورا او سره پیکه یول
- له ځایی کروندګرو سره د ملګرتیا او دوسې جوړول

۱۴۲۸. امونیاک تعریف کړئ؟

ځواب: امونیاک له یو اتوم نایتروجن او دری اتومه هایډروجن سره له غیرالي مالیکول څخه عبارت دی.

۱۴۲۹. تخم د کرنیزې اصطلاح له مخې تعریف کړئ؟

ځواب: تخم د بیالګي، پیاز، ساقې، رسی او قلمی په شمول له لومړني نېټ څخه عبارت دی.

۱۴۳۰. د فاسفورس دندې څه دي، ویې لیکنئ؟

ځواب: فاسفورس د DNA, RNA, ADP, ATP نه سولې جوړسټ او رغاونه او د ګډه په ریاترو مهمو فعالیتونو کې ونډه لري او د محصول په وده و رسېدنه کې د چټکوالي سبب ګرځي، او د محصول کیفیت راتوي.

د فاسفورس د کموالي سبب په نباتاتو کې د ګاګانو پرمخ په سرو او دغوانې رنګونو لیدل کېږي.

۱۴۳۱. سایلیج څه ته وايي، په لنډه یې تشریح کړئ؟

ځواب: سایلیج له هغې غذا څخه عبارت ده، چې د اکسیجن په نشتو کې د شو نباتاتو د ساتلو او تخمر له کبله په سیلو کې لاسته راځي. په عام ډول د ۲۲ - ۴۵٪ وجو موادو لږوکی دی، په هغو سیمو کې چې د بیدې د جوړولو رمنه رابره نه وي، د حیواناتو نه مړولو کې له سایلیج څخه ډېره ګټه اخېستل کېږي. سایلیج د کال په هر مهال کې د یوې تاره غذا په توګه، حیواناتو ته اوبلن نیارېدای سي.

۱۴۳۲. د خاورې جوړسټ تعریف کړئ او د مثال وړاندې کولو سره یې واضح کړئ؟

ځواب: په خپلو کې د خاورې د معدني و الې درو سره ییوسته څرنګوالی چې هغې ته ځانګړی شکل او فورم ورکوي، د خاورې له جوړسټ څخه عبارت دی.

بېلګه: د نرم رېګ (شکې) د ذرو له اختلاط څخه ورس او د حاورو د درو الې مواد او د خاورې د درو او دانو له نسلېدو څخه لوی او بور مکعبی، راویه یي یا بې زاویې، منشوري، استوانه یي یا قايي شکلوته جوړېږي.

۱۴۳۳. القاح څه ته وايي او د فارم په تي لرونکو حیواناتو کې چېرته کېږي؟

ځواب: القاح د نطفي د جوړېدو یې شکل د نوعې د رامنځته کېدو په موخه د مذکر او مؤث حیوان د (جنسي حجرو) د کمیټونو له یوځای کېدو څخه عبارت ده، د فارم په تي لرونکو حیواناتو کې په فلویین تیوب کې کېږي.

۱۴۳۴. مصنوعي القاح څه نه وايي، په لنډه يې تشرېح کړئ؟

ځواب: مصنوعي القاح د ځانگړې آلې په واسطه د مؤنث حيون په تناسلي سيستم کې د مذکر حيوان د حسي حجرې (سپرم) له ځای پر ځای کولو څخه عبارت ده. ۶ + ۹
د مصنوعي القاح اهميت له يو اصلاح شوي مذکر حيوان څخه په گڼه په فارم کې د ډېرو بچيانو رامنځته کول دي.

۱۴۳۵. کاربوهايډرآيټ څه نه وايي؟

ځواب: کاربوهايډرآيټ هغه عضوي مرکبات دي، چې له کاربن، هايډروجن او اکسيجن څخه جوړ شوي دي د وچو موادو پرسسټ شاوخوا ۵۰-۷۵٪ د حيواناتو غذا جوړوي.

۱۴۳۶. پروټين څه نه وايي، تعريف يې کړئ؟

ځواب: پروټين له هغو عضوي مرکباتو څخه عبارت دي، چې په جوړښت کې يې کاربن، هايډروجن، نايټروجن، اکسيجن، سلفر او فاسفورس شامل دي.

۱۴۳۷. په بدن کې د پروټين دندې په گوته کړئ؟

ځواب: په بدن کې د پروټين دندې د نسجولو له رعاونې، د انتې باډي له جوړولو، د نسجولو له ودې، د انرژۍ له استقلال، د بدن د بورمل فعاليت لپاره د انزايمونو له توليد، د هارمونونو له توليد او د اکسيجن له لېږد څخه عبارت دي.

۱۴۳۸. په افغانستان کې د مېړو څو ډوله نژادونه شتون لري؟

ځواب: زموږ په هېو د کې د مېړو اته ډوله نژادونه شته، چې دا دي: قره قل، غلجايي، عربي، بلوچي، ترکي، هراتي، هررگي و گدک.

۱۴۳۹. له اقتصادي پلوه د حيواناتو روزنه څه ارزښت لري؟

ځواب: له اقتصادي پلوه د حيواناتو روزنه ډېر ارزښت لري، چې د محصولاتو لکه د پوستکي، وړيو، د قره قل پوستکي، کولمو، قاليني، گلسم، پوستين او بورو هغو محصولاتو چې له هېواده بهر ته صادريږي، د پلور له درکه د پيسو ترلاسه کول پکې راځي.

۱۴۴۰. د حيواناتو د خړولو لپاره غوره وخت د ورځې کوم مهال دی؟

ځواب: په گرمۍ کې حيوانات څرځای ته نه سول کېږي؛ ځکه چې په گرمۍ کې اشتها له منځه ځي د حيواناتو لپاره د خړېدو غوره وخت سره هوا ده، (له ۱۰ بجو وروسته، له ماسپيننه پس له ۳ بجو وروسته) بې نه دې د گرمۍ په ساعتونو کې حيوانات بايد دمه شي.

۱۴۴۱. کوم ډول مېړې هر کال دوه وارې بچي اچوي؟

ځواب: گدک مېړې هر کال دوه وارې بچي اچوي او وړۍ ترې په سړو سيمو کې يو وارې او په تودو سيمو کې دوه وارې ټولېږي.

۱۴۴۲. د غواګانو، مېړو او اوسانو د بلاربست مهال څو میاشتې دی؟

- د غواګانو د ۲۸۰ تر ۲۸۹ ورځو ترمنځ
- د اوزو او مېړو ۱۴۵ تر ۱۵۰ ورځې
- اوسن ۳۶۵ ورځې

۱۴۴۳. کرنیزې څېړنې څو ډوله دي، یوازې یې په ګوته کړئ؟

ځواب: کرنیزې څېړنې درې ډوله دي.

- نسټیرې څېړنې
- توفقي څېړنې
- تطیقي څېړنې

۱۴۴۴. په غنمو کې کوم معلومات راټولېږي؟

ځواب: د کرلو وخت، سه کېدل، د اوبولګونې ځلونه، ناروغۍ او افتوبه، د وړیو شمېر د پېچېدو وخت، چې کېدل، د نبات قد، د لږ نسته، د دانې ورن او نور په ډیټا کې ثبتېږي.

۱۴۴۵. د خاورې PH څه ته وايي او د افغانستان د خاورو PH څو دی؟

ځواب: PH د خاورې د تېراییت او قلویټ درجه بڼې او د افغانستان د خاورو PH ۸.۵ دی

۱۴۴۶. د نباتاتو پانې او ریسې څه دنده لري، په لنډه یې تشریح کړئ؟

ځواب: د پانې دنده د لمر د وړانګو په شتون کې د حوراکي موډو جوړول او د نبات رېښې او ټولو برخو ته د هغو لېږد دی.

د ریسې دنده له خاورې څخه د اوبو په واسطه د حوراکي موادو جذب او د نبات نورو برخو ته د هغو لېږد او په ځمکه کې د موادو کلک ساتل دي.

۱۴۴۷. د توافقي څېړنو موخه څه ده؟

ځواب: د توافقي څېړنو موخه دا ده، چې په دې پوه شو، کوم سات تر مختلفو شرایطو لاندې توافق لري او عوره پایله ورکوي

۱۴۴۸. قوریه په څو ډوله ده او د چنارونو د ریاتولو غوره طریقه په ګوته کړئ؟

ځواب: قوریه په دوو لږمهالي او دېمي شکل ده او د حاروبو د ریاتوایي عوره صریقه د قلمی په شکل ده.

۱۴۴۹. ځنګلونه څه ګټه لري، توضیح یې کړئ؟

ځواب: ځنګلونه چاپېریال په ډېره پورې کوي او اکسیجن تولیدوي. د حیواناتو د نسل اخیستې او سرپناه لپاره یو غوره چاپېریال دی، د سېلاب له رامنځته کېدو، دوو خاورو او د خاورو له له منځه تګ څخه محیوی کوي او له تولیداتو څخه یې د سیمې خلک برحمن کېږي.

۱۴۵۰. د ونو د دوو عمده ډلو نوم واخلي او د نیالګي کېولو موسم په ګوته کړئ؟
 ځواب: د ونو دوه عمده ډلې له پلر پاتو او ستن پاتو څخه عبارت دي او د نیالګیو کېولو غوره موسم یسری او منی دی یعنې هغه مهال چې نیالګی پکې د استراحت په حل کې دی

۱۴۵۱. ډېر ځنګلونه د افغانستان په کومو ولایتونو کې دي؟
 ځواب: ډېر ځنګلونه د بدخشان، بخار، کندوز، غلغل، سمنګان، بلخ، جوزجان، سرپل، قاریاب، بادغیس، هرات، غور، نورستان، بنگرهر، کاپرونو، لغمان، پکتیا، حوست او نورو ولایتونو کې شتون لري

۱۴۵۲. د مصنوعي ځنګلونو له جوړولو څخه موخه څه ده؟
 ځواب: د اقتصادي نیالګیو کولو سره د مصنوعي ځنګلونو له جوړولو څخه موخې دوه دي
 الف: د مختلفو موخو لپاره د چارترش، دستک او پایو د لرګیو ترلاسه کول
 ب: د سون د لرګیو، سکرو، د ژاولي د صنعتي چارو لپاره د کیمیاوي موادو و وسو ترلاسه کول
 له محافظتي نیالګیو څخه د خاورې د ساتنې، د چاپېریال د سه والي او په رڼه پوري کېدو او .. لپاره ګټه اخیستل کېږي.

۱۴۵۳. په افغانستان کې د څړځایونو عمومي مساحت څو میلیونه هېکتاره دی؟
 ځواب: په افغانستان کې د څړځایونو عمومي مساحت د کرنې وزارت د ۱۳۴۶ کال د احصایې او د FAO د ۱۹۹۳ز کال د احصایې له مخې ۳۰ میلیونه هېکتارو ته رسېږي او رموډ شاوخوا ۸۰، خوره رانیسي

۱۴۵۴. د څړځایونو له خرابېدو څخه د مخنیوي مهمې لارې په ګوته کړئ؟
 ځواب: د څړځایونو د صرفیت او موسم په پام کې نیول او له نوتو شکولو څخه محیوی

۱۴۵۵. څړځای تعریف کړئ؟
 ځواب: څړځای هغه علم دی، چې د څړځای له ساتنې، ګټې اخیستنې او د څړځای د ځمکو د تنظیم په ډله بحث او خبرې کوي.

۱۴۵۶. د طبیعي سرچینو اجزاوې په ګوته کړئ؟
 ځواب: د طبیعي سرچینو اجزاوې دا دي
 ځنګلونه، څړځایونه، ملي پارکونه او د ژوو ژوند

۱۴۵۷. د افغانستان د طبیعي ځنګلونو ډولونه په ګوته کړئ؟
 ځواب: د افغانستان طبیعي ځنګلونه دا دي، د جعورو، ارچې، مادامو، ازغنو ونو، لمنځو، زیتونو، سربو، بلوطو، ساکسول، خنحک، بسترو، ارغوان، پستې او نورو ځنګلونه

۱۴۵۸. د هېواد د طبعي ځنگلونو ټول مساحت څو هېکتاره دی او هغه پوتې چې اقتصادي ارزښت لري، په څه ډول دي؟

ځواب: د افغانستان د طبعي ځنگلونو مجموعي مساحت ۱۰۷ میلیونه هېکتاره ده او هغه پوتې چې اقتصادي ارزښت لري، دادي، خوره ولې، هنگ، ترخ، سپني و نور

۱۴۵۹. هغه نباتات چې د وچوالي په وړاندې مقاومت لري، په څه ډول دي او هغه نباتات چې د تریووالي په وړاندې مقاومت لري، په څه ډول دي؟

ځواب: هغه نباتات چې د وچوالي په وړاندې مقاومت لري، له ساکسور، سککل او غر څخه عبارت دي. هغه نباتات چې د تریووالي په وړاندې مقاومت لري، له ساکسول، روسي ازغي، غر او نورو څخه عبارت دي

۱۴۶۰. ایکو سیستم تعریف کړئ او د څرخایونو درې ګټې ولیکئ؟

ځواب: ایکو سیستم د فزیکي چاپیریال او د ژوند د چاپیریال له مجموعې څخه عبارت دی او د څرخایونو درې ګټې د حیواناتو له مړولو، د حوړۍ له سپړېدو څخه مخنیوي او له سپلاوېو څخه له مخنیوي عبارت دي

۱۴۶۱. د څرخایونو تنظیم او اداره څه مفهوم لري؟

ځواب: د څرخایونو تنظیم او اداره د څرخای د ایکو سیستم د ساتنې او د حیواني محصولاتو د ارتق په موخه د څرخایونو له کنټرول او ادرې څخه عبارت ده

۱۴۶۲. ملي پارکونه د ژوو د ژوند په تړاو تعریف کړئ؟

ځواب: د عامه ملکیت هغه ټاکلې ساحه چې د طبعي، نباتي او حیواني منظرو د ساتنې او د ګڼو کلتوري او تاریخي موخو لپاره ځانګړې شي

۱۴۶۳. په افغانستان کې څو ساتل شوي ساحې شتون لري، په څه ډول دي؟

ځواب: په افغانستان کې شپږ ساتل شوي ساحې شته، چې له سد امیر، ستر پامیر، ناور، دستي، ولاړو اوبو، قول حشمت خان او آجر درې څخه عبارت دي

۱۴۶۴. په هېواد کې د ژوو د ورکاوې عوامل کوم دي؟

ځواب: له حده بهر بېکار، د هر ډول وسلې کارول، د ژوو د پناه ځای ورنول، په ساحه کې د کیمیاوي موادو کارول، نوې ساحې ته د نو حیوان راوستل او ...

۱۴۶۵. د ژوو د پناه ځای په اړه معلومات ورکړئ؟

ځواب: د ژوو د پناه ځای له اوبو لرونکو سیمو لکه سیندونو، ډنډونو، څرخایونو، غرونو او ځنگلونو څخه عبارت دي

۱۴۶۶. څړځایونه د کومو موخو لپاره سروې کېږي؟

ځواب: د څړځایونو سروې د څړځایونو د ساحې، د وسو د نوعیت د وضعیت او حالت، د نباتي غطت او تراکم، د نباتي ارزښت، د ساحې د وړایو، د اوبو د موجودیت او د څړځایونو په ساحه کې د نورو شیانو د معلومولو لپاره عیبي او علمي مطالعه ده.

۱۴۶۷. په څړځایونو کې نباتي غلظت یا تراکم څه ته وايي؟

ځواب: نباتي غلظت یا تراکم د څړځایونو په ساحه کې د نباتاتو له پوسلې ساحې څخه عبرت دی چې د څړځایونو د وړنې حالت او سالم حالت ښوی.

۱۴۶۸. د څړځایونو د قانون د درېیمې مادې حکم وویاست؟

ځواب: درېیمه ماده، څړځایونه د دولت ملکیت دی او خلک کولای شي، د دغه قانون له حکمونو سره سم له هغو ګټه واخلي.

۱۴۶۹. قانون کومې ساحې د څړځای په توګه معرفي کوي؟

ځواب: قانون لاندېنې ساحې د څړځای د ساحو په توګه معرفي کوي. د سټې، تپې، د غرو لمبې، حبه زرونه، د سیدونو غاړې و هغه ځنګلیزې ساحې چې د صعي نباتاتو لرونکې وي، د حیواناتو د څړ وړ ګرځېدای شي.

۱۴۷۰. ایا په څړځایونو کې د ودانۍ جوړول قانوني مجوز لري؟

ځواب: د خلکو له خوا په څړځای پیرغل مجاز نه دی او هېڅوک حق نه لري چې هغه په کربرې ځمکې بدل یا پرې ودانۍ جوړه کړي مګر د دولت له خوا عام المنفعه پروژې محاز دي.

۱۴۷۱. ایا څړځای په کرنیزو ځمکو بدلولای شي؟

ځواب: متحاور کس د ځمکې عاید دولت ته مستردوي و د هر جریب په وړاندې په دوو جزاګانو محکوم کېږي.

الف: له لسو تر شمو ورځو بند

ب: له ۵۰۰۰ - ۱۰۰۰۰ اعاليو پوری معدي جریمه

۱۴۷۲. څړځای په څو ډوله دی او د هېواد د حیواني محصولاتو صادرات په ګوته کړی؟

ځواب: څړځای په دوه ډوله دی، چې له طبعي څړځایونو او مصنوعي څړځایونو څخه عبارت دي او د افغانستان د حیواني محصولاتو صادرات دا دي قره قل، قلینې، گلیم، وړۍ، پوستکي او نور چې د هېواد شاوخوا ۵۰ سلنه صادرات جوړوي.

۱۴۷۳. طبعي ځنگلونه د هېواد څو سلنه نباتي ساحه جوړوي او د خاورې ډولونه په ګوته کړي؟

ځواب: ځنگلونه نه ټوله کې ۲/۱ سلنه هېو د رنيسي او خاوره په درې ډوله ده، مې، د حتي خاوره او شګه چې غوره ډول يې مې دی، چې د حتي د خاورې او مې مخلوط دی.

۱۴۷۴. قوربه د څه لپاره جوړېږي؟

ځواب: قوربه په يو مناسب ځای کې چې مناسبه خاوره، پوره اوبه، ترانسپورتي لار او د جوړولو امکانات ولري، د مېوې لرونکو او بې مېوې بېالګيو د توليد په موخه جوړېږي.

۱۴۷۵. څو هېکتاره ځمکه د مصنوعي ځنگلونو تر پوښ لاندې ده؟

ځواب: مصنوعي ځنگلونه، دولتي سوله او قوربي شاوخوا ۲۳۹۱ هېکتاره ځمکه رانيسي او د اوسني شمېر له مخې ۸۸۱ هېکتاره يې ويخاره او ۱۵۰۹ هېکتاره يې پاتې ده.

۱۴۷۶. کيمياوي درمل کله د نباتي افسونو په وړاندې کارول کېږي؟

ځواب: د بتي افسونو په وړاندې کيمياوي درمل هم مهال کارول کړي، چې بېه طريقه کاميابه نه وي او حشرات وبايي شکر ولري.

۱۴۷۷. له افتونو سره د مجادلې لپاره له کومو طريقو څخه کار اخلي، بوارې يې په ګوته کړي؟

ځواب: له فتونو سره د مقابلي لپاره له کريزو، ميخايکي، بيولوژيکي او کيمياوي طريقو څخه ګټه اخستل کېږي.

۱۴۷۸. د کيمياوي موادو کارول څه زيان تر شا لري؟

ځواب: چاپيريال ککړېږي، حشرات يې په وړاندې مقاومت پيدا کوي، د ګټورو او زيان رسونکو حشراتو لږول له منځه ځي، ګټور حشرات له منځه ځي، کله کله يې رياتونه به بياتاتو باندې پټي کړي.

۱۴۷۹. د لس ډول مهمو حشراتو نومونه واخلي؟

ځواب: لس ډوله مهمې حشرې دا دي، ملخ، کمسک، مياشي، مچ، حربوزه، برې کوونکي چڅي، پټ لرونکي او سپرلرونکي مور، نباتي سپرې، ورږ ډوله حسک، د ګودم حشرې، حجلداع و نور.

۱۴۸۰. نباتي قريطين څه معنا افاده کوي؟

ځواب: نباتي قريطين له هغو عملاتو څخه عبارت دی، چې هغه کربره امعه چې له بهره راواردېږي، په نندرو، هوايي ډګرو، وګمرک کې کتل کېږي د ناروغيو د حشراتو نه لرلو په

صورت کې، قرطین یا به نا د بات روغتیايي سرتیفیکټ ورکول کېږي د حشرې یا ناروغۍ په شتون کې قرطین مستردېږي

۱۴۸۱. هغه حشرې او ناروغۍ چې په مڼه کې لیدل کېږي، کومې دي؟
 ځواب: په مڼه کې د سپرو حشرې، یوډري سپرې، تخم جوړونکي جنحې، خېمه جوړونکې چمبې، ایرې شکله، غوړې، د ترخې گندګۍ او نرمې گندګۍ ناروغۍ شته

۱۴۸۲. کروندګرو ته د درمل پاشلو په وخت کې کومه روغتیايي سپارښتنه کوئ؟
 ځواب: د درمل پاشلو په وخت کې کروندګر باید خپله حوله، پزه او سترګې پټې وساتي، یعنې ماسک، عینکې او محافظې جملې باید وکاروي. د سګرټ له څکلو، سوار وهلو، خوراک او څښاک څخه دې ډډه وکړي له درمل پاشلو وروسته دې خپل لاسونه او پسې په صابون ووینځي.

۱۴۸۳. ویايي افتونه کوم ډول افتونو ته ویل کېږي؟
 ځواب: ویايي افتونه له هغو ناروغیو او حشرو څخه عبارت دي چې په څو سیمو کې په یو وخت کې راپید شي او که مهار نه شي، کرنې او خوراکي موادو ته د ډېر تاوان رسونو سبب ګرځي. لکه مېخ، کفشک، پت لرونکې مور او نور.

۱۴۸۴. د حشرې او ناروغۍ ترمنځ توپیر څه دی، توضیح یې کړئ؟
 ځواب: حشره د سر و سینې لرونکې ده. په معمول ډول شیر پسې او دوه جوړه وزرونه لري، په سترګو هم د لیدو وړ ده مګر د ناروغیو عامین ډېر کوچني یعنې دره بیني دي او په سترګو نه لیدل کېږي، لیدل یې د مایکروسکوپ په واسطه ممکن دي، چې مرحلې او ماکترياوې یې جوتي نمونې دي.

۱۴۸۵. د انګورتاک د ایرې لپاره کوم درمل توصیه شوي او څو وارې کارول کېږي؟
 ځواب: د انګورتاک د ایرې د له منځه وړلو لپاره د یوډر په شکل یا په اوبو کې د حلېدو وړ سلفر د درې ځلونو لپاره توصیه کېږي

۱۴۸۶. لایم سلفر له کومو موادو جوړ شوي او د تباکو محلول د کومې حشرې د مهار لپاره کارول کېږي؟
 ځواب: لایم سلفر له اوبو نارسېدلي لږګي او سلفر څخه جوړېږي و د تباکو محلول د سای سپرو لپاره کارول کېږي

۱۴۸۷. د نباتاتو د حفاظې په لابراتوار کې کوم کارونه ترسره کوي؟
 لف: د نباتاتو د حفاظې مامورین روزل کېږي
 ب: د موریم لپاره کلکسیون جوړېږي

ج: کړودگر و ته لازمي لارښوونې ورکول کېږي.
د: د جريدو، مجلو او راډيو تلويزيون لپاره علمي موضوعات چمتو کېږي.

۱۴۸۸. د ځمکې اعتباري اسناد په څه ډولته کېږي؟

ځواب: د اخيستو پر بنا د محکمې شرعي وثيقه
تمليک، هبه، ترک، تقسيم، د ځمکې تادله، اېراخه، اصلاح خط، د هغې پرېکنده پرېکړې
سند چې د املاکي اسنادو پر بنسټ صادر شوی وي
د دولت او صدارت فرمان او له دولت څخه د ملکيت حيسټو سند، د ماليې ورکولو سند، د
حقايې سند، د ځمکې د ملکيت رسمي سند د ملکيت سند (شرعي قباله)

۱۴۸۹. د ځمکې په اړه د محکمې شرعي سند تر کومو شرايطو لاندې د اعتبار وړ گرځېدای شي؟

الف: د قصا نه دېون کې د محفوظ ثبت لرونکی وي، يا يې د باصلاحيته محکمې له خو
با اعتباروالي ناسد شوی وي
ب: بل شرعي سند يا د هغه حاصلونکی فرمان موجود نه وي
ج: ځمکه په شرعي وثيقه کې شامله وي، د ماليې په دفتر کې د ثبت نرخنگ د ماليې ورکولو
تبع وي

۱۴۹۰. څرځای په څو ډوله دی؟

ځواب: څرځای په دوه ډوله دی.
الف: هغه څرځای يا ځانگړې مرعې چې د کليو او سارونو حريم دی
ب: هغه عام څرځای چې د ټولو خنکو څاروي ترې گټه واخيستلای شي.

۱۴۹۱. د خصوصي اراضي د ثبت اساس دفتر کوم دفتر ته ويل کېږي؟

ځواب: هغه دفتر ته چې د نادولتي، اشخاصو، شرکتونو او حقوقي شخصيتونو د ځمکې د ساحې
د ټوټې او ټوټو کمې او کيفي مشخصات، انتقالات او تحولات د ځمکوالۍ د چارو د قانون د
اعتباري اسنادو له مخې پکې ثبت وي

۱۴۹۲. د ځمکې عرفي اسناد تر کومو شرايطو لاندې د اعتبار لرونکي دي؟

ځواب: د ځمکې پلورونکي د حکم لرونکي سند لرونکي وي.
د اظهارنامې پاڼه يې د پلور شريکانو د تصديق پر بنسټ تر ۱۳۵۷ل کال څخه مخکې ډکه
کړې وي، يا که جبرې د اظهارنامې کتابچه وه لري، په داسې حال کې چې په ځمکې کومه ادعا
نه وي د ځمکې اخيستل او پر هغې د اخيستونکي ولکه د پلور شريکانو او د سيمې د
اوسېدونکو له خوا چې هلته پراته دي، تصديق شي او دولتي اداره د هغه ځای تاييد کړي

۱۴۹۳. د ځمکې د هغه خاوند په ولکه شوي ملکیت کې چې حکم لرونکی سند ونه لري او په اساس دفتر کې قید نه وي، کوم اجراءات ترسره کېږي؟

ځواب: که د کریز کار د ترسره کولو نښې ولیدل شي او نله ادعا موجوده نه وي، د ځمکې سوان شریکان او د سیمې د کرنې او ټولنګولو اداره هم د هغه ولکه تایید کړي. پدې ځمکه د مالکانه ولکې پریښودل د شخص ملکیت ګڼل کېږي، بې له دې د دولت ملکیت ګڼل کېږي.

۱۴۹۴. د ځمکې په اجازه اخیستونکي کوم مکلفیتونه لري، ویې لیکئ؟

ځواب: د ځمکې د اجازه کوونکي مکلفیتونه دا دي
د مخې ځمکې د خاورې، د ټولو لګولو د شبکې، تجهیزاتو او ناساسو ساتنه چې د تر اجارې لاندې ځمکې ګټې ورپورې اړوند وي
د تر اجارې لاندې ځمکې د اړوندې ودلې، کارې، چینی او کومې پاکول
د اجارې د جابزو شرایطو له مخې د ځمکې کرل و امدول.
د قرارداد له مخې اجازه ورکوونکي ته د حق الاجارې ورکړه او د شریعت له مخې د تر اجارې لاندې ځمکې د جزئي رعایو، تجهیزاتو او ملحقاتو ترسره کول
اجازه ورکوونکي ته د وستي زین د حیران ورکړه، که چېرې یې له جایز معیار څخه په شرعي ډول نه‌ری کړی وي.

۱۴۹۵. د ځمکې مالک څوک دی؟

ځواب: د ځمکې مالک هغه کس دی، چې په خپلې ځمکې د شرعي او قانوني اسنادو له مخې مالکانه ولکه ولري.

۱۴۹۶. په کرنیزو ځمکو باندې د سرکونو جوړول، د ودانیو او تاسیساتو رغول او نادولتي فعالیتونه څه حکم لري؟

ځواب: په اساسي حالتونو کې ګټه اخیستونکي مراجع مکلفي دي، چې په دې اړه له مخکې د کرنې، ټولو لګولو او مالدارۍ د وزارت هوکړه او د ولسمشر مطوري ولري. بې له دې جواز نه لري.

۱۴۹۷. تخمدان (cyst) په څو ډوله دی، یوازې یې په ګوته کړئ؟

ځواب: تخمدان په درې ډوله دی

۱ Follicular cyst

۲ lutorial cyst

۳ Follicular

۱۴۹۸. د نس ناستو معمولي عوامل کوم دي، په ګوته یې کړئ؟

ځواب: د نس ناستو معمولي عوامل له میکروبونو، باکتریا، سالمونیللا، کلسټروویوم، پروتوزوا، نیماټودا، خوړو، ډېر خوراک و نورو څخه عبارت دي.

۱۴۹۹. انتي جن څه ته وايي؟

ځواب: انتي جن له هغو پروټيني موادو څخه عبارت دي، چې بدن ته دښه کېږي، د بدن دفاعي سيستم د هغه په وړاندې غبرگون سببي او انتي باډي توليدوي.

۱۵۰۰. د بروسولوز ناروغي په لابرټوار کې د کومو ازمېښتونو په واسطه تشخيصېږي؟

ځواب: دغه ناروغي د اگلوټېشن ټېسټ او کامېلېمنټ فکسيشن ټېسټ په واسطه تشخيصېږي.

۱۵۰۱. د واکسينونو د کيفيت په کنټرول کې کوم ډول ازمېښت غټور دی؟

ځواب: غېرناک ازمېښتونه له اسټريليټي ټېسټ، سفي ټېسټ، ايمونې ټېسټ او يوتسي ټېسټ څخه عبارت دي.

۱۵۰۲. باکټريا څو ډوله توکسين توليدوي؟

ځواب: باکټريا دوه ډوله توکسين توليدوي، چې له اندوتوکسين او واگروتوکسين څخه عبارت دي.

۱۵۰۳. منفي گرام لرونکي باکټرياوي د کومو ساختماني ځانگړنو لرونکي دي؟

ځواب: د منفي گرام باکټرياوي د شحميانو مقدار ډېر احتوا کوي او د پروټين مقدار يې کم دی، زېر رنگ خاته خپوي و په گلايې رنگ ليدل کېږي.

۱۵۰۴. واکسين څه ته وايي؟

ځواب: واکسين له هغه ځانگړي انتي جن څخه عبارت دی، چې د ځانگړو لابراتواري ميتودونو په واسطه له ځانگړو میکرو ارگانيزمونو څخه لاسته راځي او په بدن کې د انتي باډي د توليد وړتيا لري.

۱۵۰۵. د کوچنيو شخوندوهونکو طاعون څه ډول ناروغي دي؟

ځواب: د کوچنيو شخوندوهونکو طاعون د ورې او مېرې له ساري او میکروبي ناروغيو څخه عبارت دي، چې د تودوسي د درجې لوړېدو سره د خولي د محاطي عشا شريږد، پوڅی، د پرې اهر رات، نس ناستی، ډېگرتوب او په پای کې د څاروي مرگ په ډاگه کېږي.

۱۵۰۶. د مرغې انفلونزا ناروغي څه ډول ناروغي ده؟

ځواب: مرغې انفلونزا له طوق، د عواگانو طاعون، د کوچنيو شخوندوهونکو طاعون او د لېوي سبي مرگ څخه عبارت ده.

۱۵۰۷. هېلمېنتونه په څو ډوله دي، يوازې يې په گوته کېږي؟

ځواب: هېلمېنتونه په درې ډوله دي.

• سماتود

• تریما تود

• ویستود

۱۵۰۸. د زونوز خو مهمې ناروغۍ په ګوته کړئ؟

ځواب. د زونوز مهمې ناروغۍ دا دي.

انټرکس، بروسلوز، توبرکلوز، راسس، مرغی انفلونزا او بوری

۱۵۰۹. د انټروټوکسیما ناروغي په کومو څارویو کې لیدل کېږي؟

ځواب. دغه ناروغي په وره، میرې او ډېر لږ په عوآګانو کې لیدل کېږي

۱۵۱۰. د القاح په حالت کې د زایګوټ په جوړولو کې څو سپرمونه ونډه اخلي؟

ځواب. د القاح په حالت کې له میلیونونو سپرمونو څخه یوازې یو سپرم ته ماده څاروي کې زایګوټ جوړوي او له هغه یو سس راپید کېږي.

۱۵۱۱. د تجربې پرنسپونه او بنسټونه کوم دي، په لنډه یې توضیح کړئ؟

ځواب. نباتات باید په مناسب شکل وکرل شي، ځمکه په سه ډول تیره شي، ټول اصول په جټک وخت کې په هماغه کال په پام کې ونیول شي، دبتااحبستل په وخت وشي، د حاصلاتو له پس څخه تر پایه باید تر سختې څرې لاندې ونیول شي.

چاپیریال ساتنه

۱۵۱۲. ایکوسیستم تعریف کړئ؟

ځواب. ایکو سیستم د نباتاتو، فنجیانو او ټولو هغو ذره بیني ژوندیو موجوداتوله طبعي، متحرک او بهجني سیستم او د هغوی له بې روحه چاپیریال څخه عبارت دی. چې په جپلو کې د تعامل له مخې د یوې فعالې څانګې په توګه ژوند کوی

۱۵۱۳. په قانون کې چاپیریال څه معنا لري؟

ځواب. هغه صعي سرچینې د صعي سرچینو د احراوو ترمنځ، یا د دغو اجزاوو، انسانانو او حیواناتو ترمنځ تعاملات، فرسکي، کلتوري او ترینني څانګونې یا هغه شرایط دي، چې د هغوی روغتیا او سلامتیا تر اغېز لاندې راولي.

۱۵۱۴. د بومي نباتاتو ډولونه تشریح کړئ؟

ځواب. هغه نباتات او حیوانات دي، چې په طبعي شکل د افغانستان د زوو په ډله کې شته، یا هغه چې یوازې د افغانستان د زوو په ډله کې سسل تولیدوي.

۱۵۱۵. اغېزمن شوي کسان په کومو مدني صنفونو کې راځي؟
 ځواب: هغه حقيقي يا حکمي اشخاص دي، چې د يوې پروژې، پلان يا فعاليت پلي کول پرې مثبت يا ممې اغېز کوي

۱۵۱۶. وراثتي سرچينې کومو سرچينو ته ويل کېږي؟
 ځواب: هغه نباتي، حيواني او میکروبي ماده يا لکه سرچينه ده، چې د واقعي يا احتمالي ارزښتناکو وراثتي وظيفوي واحدونو لرونکې وي

۱۵۱۷. اصلاح شوي ژوندي موجودات بيان کړئ؟
 ځواب: هغه موجودات دي، چې د وراثتي موادو د يوې ترکيب لرونکي دي او له نوې نکالوژۍ څخه په گټه لاسته راغلي وي

۱۵۱۸. طبعي سرچينې د قانون له مخې تعريف کړئ؟
 ځواب: د ايکوسېستمونو اجز د ځمکې، اوبو او د ټول نفوس رانغاړونکي اتوموسفير په شمول، د ورثتي، حيواني او نباتي سرچينو برخې، ژوندي موجودات، مرلونه، هايډروکاربونه او نور نازوندي جسمونه پکې راځي

۱۵۱۹. د استحصال وړ نوعې تشرېح کړئ؟
 ځواب: هغه نوعې دي، چې د سوداگرۍ، ورزش، بېکار په موخه يا د ژوند تېرولو د وسيلې په توگه کارول کېږي

۱۵۲۰. جوازنامه څه نه وايي، توضيح يې کړئ؟
 ځواب: جوازنامه له هغه رسمي ليکلي سند څخه عبارت ده، چې د ککړتيا د مهار، د ډېرانونو د تنظيم، د ريان اړوونکو ډېرانونو د تنظيم او د چاپېريال ساتنې په قانون کې د نورو ورته ښو فعاليتونو په موخه د چاپېريال ساتنې د ملي ادارې له خوا غوښتونکو ته ورکول کږي

۱۵۲۱. ککړوونکي کومو موادو ته ويل کېږي؟
 ځواب: هر ډول حمدا، مايع او غازي مواد، ذره يني احسام، غر، شور، تودوبه، تشعشع، رها، بله اېرژي، بل شې ي د هغو مخلوط چې د بدې اغېزې وړتيا او مکاډ ولري، يا هر هغه شې چې د چاپېريال ساتنې د قانون د حکمونو له مخې ککړوونکي گڼل کېږي

۱۵۲۲. د چاپېريال ساتنې په قانون کې اخيستل څه معنا لري؟
 ځواب: اخيستل د هر ډول ژوو له سکاردکولو، وژلو، پېلولو، يولو، غونډولو، لرې کولو، له منځه وړلو، سوري کولو، ټوټه کولو، ورکولو او ريسي وېستلو څخه عبارت دي.

۱۵۳۰. کوم وړاښونه له چاپېريال ساتنې سره په همغږۍ او همکارۍ کار کوي؟

ځواب: همکار و مکلف ورزونه د عامې روغتيا، د شه يي ټوکو برصد د مارږې، کورنيو چرو، ترسپورت او هوايي چمد، بهرنيو چارو ارشاد حج او وقفو، صلاحاتو کلتور، محابرتو و تکالوژي، پوهنې او لوړو زده کړو، کرې او و لگولو او مالداري د اوبو و سرژي له وړارتونو و نورو دولتي ادارو او بهريو او کورنيو موسسو څخه عبارت دي.

۱۵۳۱. د هوا له ککړتيا څخه د مخنيوي د عالي کمېسون غړي د کومو ادارو کسان دي؟

ځواب: د دغه کمېسون غړي د عامې روغتيا، بهريو چارو کورنيو چارو، ماليې، غديې، سوداگري او صنايعو، ترانسپورت او هوايي حملد، اطلاعاتو کلتور، حج و وقافو، پوهنې، لوړو زده کړو محابرتو، کرې، د کسو بارغوږې او پراحيا سارحوږوږې، د اوبو او ارژي او معدو وزارت، د کانل ساروالي مرسيالان او د سټلورډ د حملواکې اداري رئيس دي

۱۵۳۲. نقلیه وسایط د هوا له ککړوالي څخه د مخنيوي په موخه څرنگه کنټرولېږي؟

ځواب: نه هر ډول نقلیه واسطې او موتور لرونکي د کورسو چرو وزارت له خوا د چاپېريال ساتنې د ملي ادارې په همکاري فلز بصيري او په عصري وسايلو له معيېه کولو وروسته ورته ځانگړي نسه و علامه تيروي او پرې نصبوي

۱۵۳۳. د هوا د ککړتيا د کمولو او مخنيوي مقررې د څو فصلونو او مادو لرونکې ده؟

ځواب: دغه مقررې د چاپېريال ساتنې د قانون د اويایمي مادې د دويمې فېرې د حکم پر سبب وضعه شوي او د ۶ فصلونه و ۴۷ مادو لرونکې ده

۱۵۳۴. د چاپېريال ساتنې قانون د څو فصلونو او څو مادو لرونکي دی؟

ځواب: د چاپېريال ساتنې قانون د افغانستان د اساسي قانون د پېنځلسمې مادې له مخې جوړ شوی، د ۹ فصلونه او ۷۸ مادو لرونکي دی و د (۸۲) نمر فرمان په لړ کې توشیح شوی دی

۱۵۳۵. د چاپېريال ساتنې د قانون مطابق د ژوند د تنوع په اړه معلومات ورکړئ؟

ځواب: د ژونديو موجوداتو ترمنځ تنوع د خوړې او وېو ټولي سرچينې او ايکو سيستمونه يا يکولوژيکي معاملات دي او د ايکو سيستمونو له مخې د ساتنو، وېو او ژونديو موجوداتو د ډولونو ترمنځ تنوع رنغاړي

۱۵۳۶. زمان رسوونکي مواد کومو موادو ته ويل کېږي؟

ځواب: هغه مواد دي، چې يوه ډول چاپېريال اغېز شوي، د ژونديو موجوداتو روغتيا له گواښ سره مخ کوي او د حشر او ساتانو ضد درمل، د راډيواکتيف مواد، کيمياوي او نور مواد پکې راځي، چې په يوازي ځان يا په گډه شکل د ژونديو موجوداتو روغتيا رېښوي

۱۵۳۷. د ژوندیو موجوداتو په اړه معلومات ورکړئ؟

ځواب: هغه موجود دي، چې د بې حاصله موجوداتو، وایرس او میکروبونو په شمول د وراثي موادو د سفال یا اخیستو وس وړي

لنډه چټکښی

۱. د ځمکولۍ څارو د تنظیم قانون، رسمي خریده، د خپرېدو نېټه ۱۳۹۶/۱/۲۶، مسلسل نمبر (۱۲۵۲)
۲. د ځنگلونو د چارو د تنظیم قانون، رسمي خریده، د خپرېدو نېټه ۱۳۹۱/۶/۲۰، مسلسل نمبر (۱۰۸۷)
۳. رراع عمومي، نابېځه ډاکټر محمد علي رسگار، انتشارات برهمند، چاپ کال ۱۳۸۴ ل پسرلی
۴. تعدیه مرغ، مؤلفین، استون لیسون جوب سامرر، ژباړونکي ډاکټر جود پور رس، ډاکټر فرنايعي صادقي، انتشارات ارکان، چاپ کال ۱۳۸۴ ل
۵. صول و نگهډاری پرورش گوسفند، نالیف ډاکټر موجهر سعادت نوری، انتشارات اشرفي، ۱۳۸۲ ل کال
۶. رهمدی حفظه سات، مؤلفین، ډاکټر عبدالرحمن صیوري، انجیر فرامور کرههبار، سید حبیب ډاکټر، خپروونکي د کربي و ټولنگولو وزارت د خپرونو و تلعتو ریاست
۷. بیدري های باکتریایی درختان، میوه ها و گاهن ریشي تلف مهندس ساسان صادقي، انتشارات آبیژ، چاپ کال ۱۳۸۴ ل اوړی
۸. صول مرفولزي و فزیولوژي حشرات نالیف ډاکټر ابراهیم بهري زتور، د تهران پوهنتون خپرونه، ۱۳۸۴ ل پسرلی.
۹. فرهنگ مصور گیاه شناسی تلف، اندرو ساگدن، ژباړه ډاکټر کورش وحدتي، انتشارات آبیژ، چاپ کال ۱۳۸۴ ل پسرلی.
۱۰. د کروونکو تخمونو قانون، رسمي خریده، شمېره (۱۰۰۵)، نېټه ۱۳۸۸/۹/۲۵، د عدلیې وزارت
۱۱. د کادستر قانون، رسمي خریده، عدلیې وزارت
۱۲. د چاپېریال ساتنې قانون، رسمي خریده، د خپرونو نېټه ۱۳۸۵/۱۱/۰۵، مسلسل نمبر (۹۱۲)، عدلیې وزارت.
۱۳. د هوا د ککړتیا د کمولو و محسوی مقرره، رسمي خریده، د خپرونو نېټه ۱۳۸۸/۵/۲۰، مسلسل نمبر (۹۹۱) د عدلیې وزارت

اوه لسم څپرکی

ښاروالۍ

۱۵۳۸. ښاروالۍ تعريف كړئ؟

ځواب ښاروالۍ له هغه عام حقوقي او حكمي شخصيت څخه عدت ده، چې د قانون د حكمونو له مخې د ورسپړل شوو دندو له لارې د سروبو د اوسېدونكو د عمومي پساوو د پوره كولو په موخه فعاليت كوي.

۱۵۳۹. ښاروالۍ د كومو شرايطو له مخې په ښارونو كې جوړېږي؟

ځواب د هغو اداري واحدونو په مركز كې چې بسنه زره كسه وسېدونكې ولري، د ساري ماسټر پلان د تطبيق امكان او د پراختيا وړتيا هم ولري

۱۵۴۰. د ښارواليو د اداري شورا غړي څرنگه ټاكل كېږي؟

ځواب د ښاروالۍ د اداري شورا غړي د (رئيس په توگه) له ښارول، مرستيالانو او د ادارو له رئيسانو څخه عبارت دي، چې د ښارول په وړاندېز او د وزيرانو شورا په منظوري ټاكل كړي

۱۵۴۱. د ښاري ماسټر پلان جوړول او تعديل د كومې ادارې صلاحيت دی؟

ځواب ماسټر پلان د ښاري اجنټۍ او پلان جوړونې د ادارې او د اړوندو سمېده گډو له خوا د ښارواليو په همكاري او مشوره جوړ او تعديلېږي او د وزيرانو شورا له نښې او د افغانستان د اسلامي جمهوريت د مقام له منظوري وروسته د ښاروالۍ له حوايلي كېږي.

۱۵۴۲. د ښارواليو مصرفي كوډونه په گوته كړئ؟

ځواب د ښارواليو كوډونه د عادي او پراختيايي كوډونو رابعاړونكې دي او مصارف يې له ترلاسه شوو عوایدو څخه تمويلېږي

۱۵۴۳. ښاروالۍ له څو سلنې عادي بودیجې څخه تمويلېږي؟

ځواب ښارولۍ د عادي بودیجې له (۴۵) سلنې ثابت عاید حجه تمويل او د نه امكان په صورت كې د ماليې وزارت په هوکړه له ۵۵ سلنې ثابت او ثابت عاید څخه جبرانېږي

۱۵۴۴. پراختيايي بودیجه له څو سلنې شته شتمنی څخه تمويلېږي؟

ځواب پراختيايي بودیجه له پاتې (۵۵) سلنې ثابت او ثابت عاید او په بانک كې د ښاروالۍ له شته شتمنی څخه تمويلېږي

۱۵۴۵. د باروالیو صلاحیتونه او دندې ولکې؟

۱. هغو وگړو ته چې نه اړونده ساحه کې استوگنه لري، د ژوند د اسانتوو د برابرولو په موخه د تدابیرو نیو.

۲. د سارو، ناحیو و شلو ساحو د زرعوتیا د ساتنې او رمنخته کولو، د پروندو سیمو د پاکوالي او پاکۍ د ساتنو او د چاپیریال ساتنې په موخه د تدابیرو نیول.

۳. په ځایي ممکه ساحو کې د خصوصي پانگويې د حسب له لارې د سپړنو، سپورتې ملاتړونو، عمومي تښتونو، حمامونو، ملایو، مرکټونو، کنټورۍ و مدني مرکزونو د جوړولو او رغاونې په موخه د بندرو نیول.

۱۵۴۶. کومې دولتي ادارې له ساروالۍ سره په همغږۍ د ماسټر پلان د تطبیق مکلفیت لري؟

خوب د ساري ماسټر پلان په نطبق کې (د چاپیریال ساتنې له ادارې سره یوځای) د پولیسو پوهنې، ساري ترانسپورت، اوبو رسوې، د برېښا د نړۍ، سر جوړوونې او کور جوړوونې ادارې مکلفیت لري.

۱۵۴۷. د باروالیو د اصنافو نماینده څرنگه ټاکل کېږي؟

خوب د ساروالیو د اصنافو نمیدنه د ساروال او پروندو اصنافو په هوکړه او جوړجاړي ټاکل کېږي.

۱۵۴۸. ساري خدمتونه تعریف کړئ؟

خواب ساري خدمتونه له هغو فعالیتونو څخه عبارت دي، چې د ساروال له خوا د بهار د اوسېدونکو د اړنیو د پوره کولو په موخه ترسره کېږي.

۱۵۴۹. صفي جواز تعریف کړئ؟

خوب صفي جواز له هغې چاپ پښې څخه عبارت دی، چې د ساروانۍ له لارې د قانون د حکمونو له مخې د سار د کسگرو د مختلفو صمونیو د فعالیت د ترسره کولو په موخه وېشل کېږي.

۱۵۵۰. فلزي نومرې تشریح کړئ؟

خواب فلزي نومرې له هغو جوړو شوو توکو څخه عبارت دي، چې د ملکیتونو ناحیو، سپک و کوڅې نومرې پکې په حوت شکل ثبت او د استوگنې د کورونو، سوداگریزو ودانیو، دوکانونو، حمامونو، ساریونو او مارکتونو د تشخیص په موخه د ساروالیو له لارې د ټاکنې قیمت په بدل کې وېشل کېږي.

۱۵۵۱. د ناجايي محصول څه ته وايي؟

ځواب: د ناجايي محصول له هغو نغدي پيسو څخه عبارت دی چې د سروبي په ملکيت باندې د حقيقي او حکمي اشخاصو د اقتصادي فعالينو د ترسره کولو په بدل کې اجېستل کېږي

۱۵۵۲. اصاف څه ته وايي؟

ځواب: اصاف له هغو کسبگرو څخه عبارت دي، چې په خاله يا گلې شکل واحد توپېدې يا خدماتي فعاليتونه ترسره کوي

۱۵۵۳. د ځمکې د استملاک له کبله د تاوان د بلنې په موخه جوړې پلاوی کومې دولتي ادارې رانغاړي؟

ځواب: د ځمکې مالک يا د هغه اساري، د هغې موسسې يا دازې ناصلاحته استاری چې استملاک د هغه د اړتيا له مخې کېږي، د ساروالی استری، د ماليې وزارت ستازی او د دولت د قصبي ادارې استاری

۱۵۵۴. د ځمکې په استملاک کې کوم ډول بدلونونه په پام کې نیول کېږي؟

ځواب: ۱. د ځمکې قیمت

۲. د هغو کورونو، تعمیراتو او بورو ودانیو قیمت چې په ځمکې پرانه دی

۳. په ځمکې باندې د موه لرونکو ونو او بورو پالونو قیمت

۱۵۵۵. احتکار څه ته وايي، تعریف یې کړئ؟

ځواب: احتکار له عادی اړتیا محکې د ناروا گنې کولو او له دولتي تثبې شوي قیمت څخه په لوړ قیمت د سرولو په موخه د هېو د دسه د عدمی اړتیا وړ حوراکي او اسهلاکي موادو له پرېمه کولو، احصارولو او پټولو څخه عبارت دی

۱۵۵۶. په ولایتونو کې د احتکار د منعي د پلاوي غړي په څه ډول دي؟

ځواب: د رئیس په توگه د ولایت ولي

د مرستیال په توگه د ولایت د مرافعي څارېول.

د غړو په توگه امیه قومندان، مستوفي او د سوداگرۍ، کرنې او مالدارۍ وزارتونو، د

استخباراتو د عمومي ریاست استاري و سروال

۱۵۵۷. د محتکر د نیولو په صورت کې پلاوی څه مکلفیت لري؟

ځواب: پلاوی مکلف دی، چې له مودلو او ترلاسه کولو وروسته حتکار شوي مواد د محتکر له ولکې بهر، په (۲۴) ساعتونو کې یې خوندي دولتي ځایونو ته انتقال او مستهلکيونه ته د پور په پاکلي سرح د هغو د وړاندې کولو پر سا د ناصلاحته محکمې احده ترلاسه کړي

۱۵۵۸. په یو کال کې د یو کس لپاره د (غنمو، عوړیو او سون لږگیو) د زېرمې وړ کچه ولیکئ؟

ځواب: په یو کال کې د یو کس لپاره د غنمو، وړو او ورپخو د زېرمې معیار (۲۴۰) کیلوگرامه په یو کال کې د یو کس لپاره د حوراکي عوړیو د ټولونو د زېرمې معیار (۱۴) کیلوگرامه په یو کال کې د یو کس لپاره د سون لږگیو د زېرمې معیار (۴۰۰) کیلوگرامه

۱۵۵۹. د یو حریب په سر کروندگرو او دهقانانو نه د زېرمې وړ مقدار لپاره څو کیلوگرامه محاز دي؟

ځواب: د یو حریب لپاره د کرلو وړ موادو معیار:

عم ۲۸ کیلوگرامه

کچلو ۲۵ کیلوگرامه

سونې ۱۴ کیلوگرامه

۱۵۶۰. د لومړنیو موادو سوداگر تر څو ورځو کولای شي، چې مواد په گودامونو کې زېرمه کړي؟

ځواب: سوداگر او هغه کسان چې په عمده شکل د لومړنیو موادو په پېر او پلور بوخت دي، مکلف دي، چې خپلو گودامونو ته د موادو د لېږد له پسې څخه وروسته، هغه د یوې میاشتې په موده کې تر څلوېښت ورځو نار ته عرضه کړي، بې له دې زېرمه شوي مواد احتکار گڼل کېږي

۱۵۶۱. د سار د پاکولو او تنظیف په اړه د ښاروالۍ مکلفیتونه ولیکئ؟

ځواب: د کتابتونو په وخت رټولول، لېږل و رسول

په ټاکلو ځایونو کې د نفعیاتي بهرنو رسول

د مرد په بدل کې د استوگیزو سیمو د تشبونو د کډونو پاکول او لېږل.

۱۵۶۲. د سار د رعونتیا په تړاو د ښاروالۍ مسؤلیتونه کوم دي؟

ځواب: سارولۍ د ښاري ماسټر پلان او تفصیلي پلان له مخې عمومي ښونه، گلدانونه، سړکونه، خراغونه، ترافیکي حریرې، میله ځایونه او گلچاسي رامنځته کوي، خوړوي، رغوي او پراختیا ورکوي و د هغو ساتنه کوي

۱۵۶۳. له مېوه لرونکو ونو او شو ساحو څخه ښه اخیسته په کومې ادارې پورې اړه لري؟

ځواب: د عمومي او هرعي سړکونو د غاړو له مېوه لرونکو ونو، شو ساحو و عامو گنجانو څخه ښه اخیسته د سارولۍ دنده ده

۱۵۶۴. هغه کس څرنگه تادبېري، چې عمومي ويا له بنده کړي؟

ځواب: هغه کس چې د سړکونو، لارو او کوڅو عمومي ريلې بدې کړي، د هغو په پاکولو مکلف دی که چېرې د هغو د پاکولو مصارف د ښاروالۍ له خوا شوي وي، د توان په حېران مکلف دی.

۱۵۶۵. د ښاروالۍ له اجازې پرته د سړکونو او پلي لارو کيندل څه مسؤوليت لري؟

ځواب: هغه کسان چې د ښاروالۍ له اجازې پرته د سړکو او پلي لارو په کيدلو لاس پورې کړي، د توان په ورکړې مکلف دي، و سر پرته پر دې تادبېري هم.

۱۵۶۶. د صفایي محصول د کومو شرايطو له مخې اخيستل کېږي؟

ځواب: که چېرې ست المال د هغه له ورکړې عاجز وي محصول د بښايې او پتيا پوره کولو په کچه وي د محصول ورکړه د خلکو په وس کې وي او د خور سببې نه شي رټول شوی محصول نه نورو ځايونو کې ونه لگول شي.

۱۵۶۷. ښاروالۍ د کوم ډول خدماتي مکلفيتونو لرونکې ده؟

ځواب: د سار د سړکونو د قير اچونې، چوکاټ وېستې، رعاوې، د ابع سوبې، جعب اچونې و روستولو.

د سار د سړکونو او نورو ځايونو د ويا لو او بلي لارو جوړول، شول و پاکول.

په تمځايونو کې د چترونو د رعاوې.

د شنو ساحو د عمومي بڼو (بارکونو) د سپسته کولو او د هغو د سانې او څارې، د شايونو د جوړولو، د مارکيگنو د جوړولو، د بي هويه حسدونو د حسولو، د مایع او جامدو کثافاتو د لېږدولو، د پلي لارو د نټولو، د مرو د غسل ځايو د رعاوې، د حمام و هديرې د ځای د ټاکو، د پلچکونو د رعاوې او جوړولو مکلفيت.

۱۵۶۸. له نامنفولو جايدادونو څخه د صفایي محصول څرنگه اخيستل کېږي؟

ځواب: له استوگنيزو کورونو څخه، د ټول قيمت (۰.۳) سلنه

له دولتي ودانيو او ادارو څخه، د ټول قيمت (۰.۶) سلنه

له توليدي او صنعتي ودانيو څخه د ټول قيمت (۱) سلنه

له سوداگرو و دانيو څخه د ټول قيمت (۰.۷۵) سلنه

۱۵۶۹. هغه کسان چې د ملکیت شرعي قبالة نه لري، څرنگه د صفایی محصول ورکوي؟
 ځواب: هغه کسان چې رسمی سند ونه سري، د عرفي اسنادو په محی یې د ملکیت قیمت ټاکل کوي و د پروندې ناحیې په لښمالي کتایجه کې له ثبت وروسته د صفایی د محصول په ورکړه مکلف گرځي

۱۵۷۰. نتمخای کوم ځای ته ویل کېږي؟
 ځواب: نتمخای (هېډه) هغه ټاکلی او د ښارو لی په ملکیت کې دښه ځای دی، چې د ښاروالۍ له خوا د مسافر وړونکو موټرونو د درېدو لپاره ټاکل کېږي

۱۵۷۱. ټکټ څه ته وايي او څرنگه برابرېږي؟
 ځواب: ټکټ له هغې چاپ، بهارونکې و رسمي پېښې څخه عبارت دی، چې د ټاکلو پیسو د ادیبې په بدل کې د مسافر وړونکي موټر چوونکي یا مالک نه وشل کېږي دغه ټکټ په درې نفلونو کې جوړېږي او یواري د یو وړ لپاره د اعصار وړ دی.

۱۵۷۲. هرکله چې د هېو مسئولین جعلي ټکټونه وویشي، څرنگه نادیبېږي؟
 ځواب: هرکله چې د هېو د مسئولینو له خوا، جعلي ټکټونه وشل شوي وي، د قانون د حکمونو له مخې د عدلي څار وړ گرځي

۱۵۷۳. د هېو د عوایدو د راټولولو په اړه د ښاروالیو مکلفیت ولیکئ؟
 ځواب: ښاروالی مکلف دي، چې د امنیتي مسئولینو، ترافیکو او د ترانسپورت د مسئولینو په همکاري د اړوندو هېو د محصول د راټولولو په موخه لارم تدبیر ونیسي

۱۵۷۴. مؤجر (کرایه ورکوونکی) څوک دی؟
 ځواب: مؤجر هغه حقیقي او حکمي شخص دی، چې خپل ملکیت په کرایه ورکوي

۱۵۷۵. مستاجر چاته وايي؟
 ځواب: مستاجر هغه حقیقي او حکمي شخص دی، چې د نورو ملکیت په کرایه پېسي.

۱۵۷۶. د ښاروالۍ په ملکیت کې کوم جايدادونه راځي؟
 ځواب: د ښاروالۍ په ملکیت کې انارتمان، دوکان، سړی، مسافرځای، رستوران، هوټل، مېلمستون گودام، ژرنده عرقه او هر ډور نامقول ملکیت و هغه ودانۍ چې د معیرو قانوني اسنادو له مخې د ښاروالۍ د دارې نه واک کې وي، راځي

۱۵۷۷. د ښاروالیو مهمې عایداتي سرچینې په څه ګوته کړئ؟
 ځواب: د ښاروالیو مهمې عایداتي سرچینې دا دي

د نامعلومو جايدادونو کړيه، د صعايي محصول حريمه، عمومي پارکونه او ميله ځايونه، د ځمکې او سارگونو وېشه، نوښتي شرکتونه، ترانسپورت و بور هغه ساري خدمتونه چې د ساروالو نه خو، بر سره کېږي

۱۵۷۸. د ساروالی د ملکیت د قرارداد موده ونیکي؟

څو ب د ساروالی د ملکیت د قرارداد موده يو کال ده او د کرایي ورکونو د تجدید په صورت کې لومړی کرایه نشين د لومړینوب حق لري

۱۵۷۹. د مستاجر (کرایه اخیستونکي) مسؤلیتونه وواياست؟

ځواب مساجر نه شي کولای، د ساروالی هغه ملکیت چې نه کړيه يې يوولی دی، پر کس نه په کړيه ورکړي، يا يې په کرایي او گروي برخو ووېشي

نمونه چینه

- ۱ د ساروالو قانون، رسمي حریده، شمېره (۲۹)، نېټه ۲۵/۶/۱۴۲۱ هـ.ق. (۵) فصلونو او (۲۵) مادو کې، (عدلیې وزارت، اسلامي امارت)
- ۲ د ساري خدمتونو د محصول قانون، رسمي جریده، شمېره (۲۹)، نېټه ۲۵/۶/۱۴۲۱ هـ.ق. په (۵) فصلونو و (۱۸) مادو کې، عدلیې وزارت
- ۳ د ځمکې د استملاک قانون، رسمي حریده، شمېره (۲۹) سپه ۲۵/۶/۱۴۲۱ هـ.ق. (۳) فصلونو او (۲۳) مادو کې عدلیې وزارت
- ۴ د احتکار د منع قانون، رسمي حریده، شمېره (۲۹)، نېټه ۲۵/۶/۱۴۲۱ هـ.ق. په (۴) فصلونو او (۲۳) مادو کې، عدلیې وزارت
- ۵ د سارونو د تطف او ورغونیا مقرر، رسمي حریده، شمېره (۲۹)، نېټه ۲۵/۶/۱۴۲۱ هـ.ق. په (۵) فصلونو او (۲۷) مادو کې، عدلیې وزارت
- ۶ د صنایې د محصول مقرر، رسمي حریده شمېره (۲۹)، نېټه ۲۵/۶/۱۴۲۱ هـ.ق. په (۲) فصلونو او (۱۲) مادو کې، عدلیې وزارت
- ۷ د صرغي مسافروړونکو نقلیه وسایطو د هلو د محصول مقرر، رسمي حریده، شمېره (۲۹)، سپه ۲۵/۶/۱۴۲۱ هـ.ق. په (۴) فصلونو او (۳۳) مادو کې، عدلیې وزارت
- ۸ د بارو لۍ د ملکیتونو د کړاې د تشبب مقرر رسمي جریده، شمېره (۲۹) نېټه ۲۵/۶/۱۴۲۱ هـ.ق. په (۴) فصلونو او (۲۱) مادو کې، عدلیې وزارت. ()

^۱ دغه قو، یی د (ساروالو د اړوندو مقسې سندو) تر عنوان لاندې د (اسلامي مارت) د یو رسمي فرمان نه لېر کې
نوشیح سوي دی شمېره (۲۹).

اتلسم خپرکی

عدلي او حقوقي

لومړۍ برخه: د ماشومانو اصلاح او روزنه

۱۵۸۰. د ماشومانو د اصلاح او روزنې د مرکزونو قانون د وزیرانو شورا د کومې مصوبې پر بنسټ تصویب شوی او د څو فصلونو او څو مادو لرونکی دی؟
ځواب: پورتنی قانون د ورپر شو د ۴۱ شمېرې مصوبې پر بنسټ تصویب او د (۶) فصلونو او (۴۲) مادو لرونکی دی.

۱۵۸۱. د ماشومانو د مرکزونو قانون د څه لپاره تصویب شوی دی؟
ځواب: د اصلاح د مرکزونو قانون د تورنو، متهم او په حجر محکومو ماشومانو د اصلاح او روزنې، او د اصلاح په مرکزونو کې د هنري د حقونو د خونديتوب په موخه وضعه شوی دی.

۱۵۸۲. متهم او محکوم ماشومان د تحقیق او محاکمې تر پړاوه چېرته ساتل کېږي؟
ځواب: متهم او محکوم ماشومان د تحقیق او محاکمې تر پړاوه د ماشومانو د اصلاح او روزنې په مرکز کې ساتل کېږي.

۱۵۸۳. ماشوم څوک دی؟
ځواب: ماشوم هغه شخص دی، چې د ۱۸ کلنۍ عمر یې پوره کړی نه وي.
۱۵۸۴. ماشوم په څو ډوله دی، په گوته یې کړئ؟
ځواب: ماشوم په دری ډوله دی چې له ممیر او سمیمر ماشوم او هلک څخه عبارت دی.

۱۵۸۵. ممیز ماشوم کوم ماشوم ته ویل کېږي؟
ځواب: ممیز ماشوم هغه ماشوم ته ویل کېږي، چې د ۷ کلنۍ عمر یې پوره و د ۱۲ کلنۍ عمر یې پوره کړی نه وي.

۱۵۸۶. حجر تعریف کړئ؟
حجر د ماشومانو د اصلاح او روزنې په مرکز کې د محکوم ماشوم د زادې له تهدیدولو څخه عبارت دی.

۱۵۸۷. په کور کې حجر تعریف کړئ؟
ځواب: په کور کې حجر، په کور کې، ځانګړي نا عمومي ځای، یا د ټولنیزو خدمتونو په یوې ځانګړې مؤسسه کې د ټاکلې مودې لپاره د ماشوم له بدولو عبارت دی.

۱۵۸۸. کومو ماشومانو چې د ۱۲ کلنۍ عمر پوره کړی نه وي، ایا د حرم د ترسره کولو په صورت کې مجازات کېږي؟

ځواب: کوم ماشوم چې د ۱۲ کلنۍ عمر پوره کړی نه وي، د حرم د ترسره کولو په صورت کې هېڅ ډول جراحي مسئولیت ورته نه راجع کېږي.

۱۵۸۹. د محجوز ماشوم عمر په کوم بنسټ تثبیتېږي؟
ځواب: د محجوز ماشوم عمر د باعث د نډکې پر بنسټ، د ناکړۍ په شتون کې د عدلي صب د نظریې له مخې تثبیتېږي.

۱۵۹۰. ایا د ماشوم محازات کول قانوني دي، که نه؟
ځواب: د ماشوم محازات کول ان د اصلاح او روزنې په موخه د سپکاوی په شکل حواله لري.

۱۵۹۱. د ماشومانو د جرمونو موندنه د کومې مرجع له خوا کېږي او د هغوی تحقیق او قضايي څارنه د کومې مرجع له خوا ترسره کېږي؟
ځواب: د ماشومانو د جرمونو موندنه د پولیسو له خوا کېږي و د هغوی تحقیق او قضايي څارنه د ځانګړې څارنوالۍ له خوا ترسره کېږي.

۱۵۹۲. د ماشومانو د اصلاح او روزنې مرکرونه د څو څانګو لرونکي دي؟
ځواب: د ماشومانو د اصلاح او روزنې مرکرونه د ۷۰۰۰ مادو او ۷۰۰۰ مادو لرونکي دي.

۱۵۹۳. د اصلاح د مرکز د چارو د تنظیم مقرره د څو فصلونو او څو مادو لرونکې ده؟
ځواب: د اصلاح د مرکرونو د چارو د تنظیم مقرره د ۷ فصلونو او ۳۷ مادو لرونکې ده.

۱۵۹۴. د اصلاح د مرکرونو د چارو د مقرري موخې ووايست؟
ځواب: د اصلاح د مرکرونو د چارو د تنظیم موخه د دیني درسونو و بشري حقونو د موازیو نه پام کې نیولو سره د تور، مننې یا نه حجز د محکوم ماشوم د حقوقو خونديتوب د تور ماشوم غوره او ډاډمنه ساتنه د تور مننې محکوم ماشوم سوونه و ورته او ټولنې ته د سیمو کسانو په توګه د هغوی بېرته ستوننه.

۱۵۹۵. د اصلاح د مرکرونو اداره د تور یا محکوم ماشوم د ملو په وخت کې د کومو ټکو په پاملرنې مکلفه ده؟

ځواب: د اصلاح د مرکرونو اداره د تور یا محکوم ماشوم د ملو په وخت کې د ستني یا حجر برسیې د صادر شوي فرار یا پرېکړې له صحت و د هغه له روحیا او بدني سلامتی څخه د ډاډ په ترلاسه کولو، سمې تلاشی او د هغه له کورنۍ سره د پټکې په نیولو مکلفه ده.

۱۵۹۶. د منلو د کمېټې مکلمیونه کوم دي؟

ځواب د اصلاح د مرکزونو په څانگو کې د منو په وخت د تورن یا محکوم ماسوم د روغتبي، سسي او وراي وضعي شونو په خپلو څانگو فورمو کې

۱۵۹۷. د منلو کمېټه د څو غړو لرونکې ده؟

ځواب د منلو کمېټه درې غړي لري، چې دا دي:

- روغتبي کارمند
- ټولنيز کارپوه
- د سووسي او روزنې مدير

۱۵۹۸. د ماشومانو د اصلاح د مرکزونو کارمندان په کوم حالت کې د محجور ماشوم په

تلاشي کولو مکلف دي؟

ځواب دغه کارمندان د اصلاح مرکز ته د منلو په وخت کې له لندلو محکې و وروسته، د سوينرو زده کړو نه پای ته رسېدو وروسته د ماشومانو په تلاشي کولو مکلف دي

۱۵۹۹. د محجور د اسنادو، پيسو او نورو شيانو ساتنه د کوم کسانو په غاړه ده؟

ځواب هرکله چې د اصلاح مرکز ته د د خپلېدو په وخت کې له محجور ماشوم سره اسناد، موبایل، پاسپورټ، بکس او داسې نور شيان موجود وي، د کارمندانو له خوا احستل او په څانگه کې له ثبتولو وروسته د ماشوم قانوني ممثل د ساتنې د دورې له پای ته رسېدو وروسته به خپله ماشوم ته ورسپارل کړي

۱۶۰۰. کومو ماشومانو چې د ۱۸ کلنۍ عمر پوره کړی وي، په کومو مرکزونو کې ساتل کېږي؟

ځواب د هغو محجورو ماشومانو ساتنه د قانون له مخې د اصلاح په مرکز کې حواله لري، چې د ۱۸ کلنۍ عمر يې پوره کړی وي و رډان ته اسون کېږي.

۱۶۰۱. ايا تورن او متهم ماشومان له محکومو ماشومانو سره گډ ساتل کېږي؟

ځواب: نور و متهم ماشومان د اصلاح په مرکز کې له محکومو ماشومانو څخه جلا ساتل کېږي

۱۶۰۲. د تورنو او متهمو ماشومانو اعاشه او اېاطه د کومو مراجعو له خوا تمویلېږي؟

ځواب د تورن، متهم او محکوم ماشوم اعاشه او اېاطه د ماشومانو د اصلاح او روزنې د مرکز د درې له خوا، په وېب شکل تمويلېږي

۱۶۰۳. د ماشومانو د خوړو کسب، کښت او روغتيايي والي د چا له خوا کتل کېږي؟

ځواب: د ماشومانو د اصلاح او روزنې د مرکز په تشکيل کې يو ډاکتر هم دنده ترسره کوي، چې د ماسومانو د هر ډول روغتيايي وضعیت و د هغوی د خوړو د سموالي څارنه او کنټرول کوي

۱۶۰۴. ایا مجوز ماشومان سووني او روزني ته د لاسرسي حق لري؟

ځواب. د ماشومانو د اصلاح و روزني د مرکز اداره د مجبورو ماشومانو د استعداد د ودې او لوړتيا په موخه هغوی ته د عمر، اسعد، لوالیا او د زده کړو د درجې په پم کې نیولو سره د سوونې او روزنې لاره، مسلکي سوونیز او د لښک نوبت رده کړې کورسونه د اړوندو رڼانو په همکارۍ برابروي.

۱۶۰۵. مجوز ناروغ ماشومان په کومو روغیايي مرکزونو کې درملنه کېږي؟

ځواب. د عدلیې وړت د مجبورو ماشومانو د درملنې و معالجه په موخه د عامې روغتیا وړت په همکارۍ په مرکز (کابل) او نورو ولایتونو کې د حالتونو له مخې همشه فعل روغیايي مرکزونه د ماشومانو د صلاح او روزنې په مرکز کې جوړوي.

۱۶۰۶. ایا مجبور ماشومان له قانوني رخصتۍ څخه د گټې اخیسو حق لري؟

ځواب. د اصلاح د قانون د (۲۶) مادې له مخې د جرم د ډول د مجازاتو د کچې او د سوک او جلد د طریقې په پم کې نیولو سره له کورنۍ او خپلوانو سره د حذر وړ ماشومانو د اړیکو د ساتلو په موخه هغوی ته رخصتي ورکول کېږي.

۱۶۰۷. د ماشومانو د اصلاح او روزنې د مرکزونو عالي شورا د څه لپاره جوړه شوې ده؟

ځواب. د ماشومانو د اصلاح و روزنې د مرکرو عالي شورا د نور، متهم او محکوم ماشوم د حقوقو د ساتنې، د قانون د عبرناک تطبیق د مسومانو سرچونو ته د رسیده گۍ، د اصلاح د مرکرونو د فعالیتونو د څارنې او بیه والي او د لارو تصبیمونو د نیولو په موخه په دې برخه کې جوړه شوې ده.

۱۶۰۸. د اصلاح د مرکرو د عالي شورا غړي، د کومو وزارتونو کسان دي؟

ځواب. د اصلاح د مرکرو د عالي شور غړي د عدلیې وزارت، لویې څارنوالۍ، کورنیو چارو وزارت، پوهنې، عامې روغتیا، کار و تولیدو چارو، ارشد حج او اوقافو، اطلاعاتو کلتور وزارت، د سترې حقونو د خپواک کمېسون، د مدني پوښتنې اسرې او د اصلاح د مرکرو عمومي رئیس دی.

۱۶۰۹. د کال په اوږدو کې د اصلاح د مرکرونو د عالي شورا ناستې څو وارې جوړېږي؟

ځواب. د اصلاح د مرکرو د عالي شورا عادي ناستې په هرو درې میاشتو کې یو و ر او فوق العاده ناستې د رئیس د تصمیم پراسس یا د غړو د درېیمې برخې په وې تدبیر جوړېږي.

۱۶۱۰. ایا عالي شورا د اصلاح د مرکرو په قانون کې د تعدیل صلاحیت لري؟

ځواب. د اصلاح د مرکرو د عالي شورا کولای شي، چې د ړتیا او لزوم له مخې د اصلاح د مرکرونو په قانون کې تعدیل رولي.

۱۶۱۱. د اصلاح د مرکز د امیت ساتنه د کوم امنیتي ارگان په غاړه ده؟

ځواب: د ماشومانو د اصلاح او روزنې د مرکز د امیت ساتنه د کورنیو چارو وزارت په عړه ده.

۱۶۱۲. ایا د محجورینو لپاره د اصلاح په مرکز کې د عبادت زمینه برابره ده؟

ځواب: د اصلاح د مرکزونو مسئولین مکلف دي، چې په ارادو او سندو څانگو کې د عبادت، مطالعې، کار، سوږې او روزنې تفریحي کړنو و نورو اسانتیاوو زمینه برابره کړي.

۱۶۱۳. حقوقي مرستندوی چاته وبل کېږي؟

ځواب: حقوقي مرستندوی هغه مدافع وکیل دی چې د مقرري د حکمونو له مخې د عدلي څار په هر پړاو کې د پورته تور او مهم له حقوقو، یا نه مدعي قصبو کې د بېوزلو ماشومانو او مېرمنو له حقوقو دفاع کوي.

۱۶۱۴. ایا محجور ماشومان په جلا شکل ساتل کېږي؟

ځواب: نور، مهم او محکوم ماشومان د ساري ناروغیو د لرلو، پ د نظم د حلالولو او گټو د رامنځته کولو په صورت کې چې د جرأتو خنډ شي، په جلا شکل ساتل کېږي.

۱۶۱۵. هغه ماشومان څرنگه تادیبېږي، چې نظم اخلال کړي؟

ځواب: که چېرې نور، مهم او محکوم ماشومان د اصلاح د مرکز نظم او دېسپلین په پام کې ونه ټیسي، د حالت له مخې په لاندې ډول تادیبېږي.

- په جلا شکل اخطار
- نه عام محضر کې اخطار
- نه کورنۍ سره د اړیکې بدول
- نه رخصتې و خنډه یې برخې کول

۱۶۱۶. تر حجز لاندې ماشومان د کوم ډول مکلفیتونو لرونکي دي؟

ځواب: نور، مهم و په حجر محکوم ماشومان مکلف دي، چې د اصلاح د مرکز د داخلي څانگو نظم او دېسپلین د لایحې مطابق په پام کې ونیسي.

دویمه برخه: د دولت قضیې

۱۶۱۷. د دولت د قضیو قانون د څو فصلونو او څو مادو لرونکی دی؟

ځواب: د دولت د قضیو قانون اته فصلونه او اته دېرش مادې لري.

۱۶۱۸. د دولت د قضیو د قانون له تصویبولو او وضعه کولو څخه موخه څه ده؟

ځواب: د دولت د قضیو قانون د ادعو، خصوصي مؤسسو، دولتي او محصلو مؤسسو ترمنځ د مالي قضیو د غور او خارجې، د دولت د قضیو د ادارې او ولایني څانگو د فعالیت د تنظیمولو په موخه وضعه شوی دی.

۱۶۱۹. د دولت د قضیو د رئیس، مرستیال، آمرینو او مسلکي غړو د استخدام شرایط توضیح کړئ؟

ځواب: دغه کسان د شرعیتو و حقوقو په برخو کې باید د لوړو زده کړو او بیمه لوړو زده کړو لرونکي وي، یا د شرعي علومو په برخه کې لرنترلره د پېڅو کونو عملي کار سابقه ولري.

۱۶۲۰. د دولت د قضیو مهمې موخې وویاست؟

ځواب: د دولت د قضیو مهمې موخې دا دي

۱. له دولتي (منقول او منقول) ملکیت څخه ملاتړ و ساته
۲. د دولت او مختلفو مؤسسو له مالي حقوقو او قانوني سرچینو څخه دفاع.
۳. له یوې خوا د دولتي او مختلفو مؤسسو ترمنځ او له بلې خوا د خصوصي مؤسسو و اتباعو ترمنځ د مالي لاندو لومړۍ څېړنه
۴. د دولتي او مختلفو مؤسسو ترمنځ د مالي لاندو او له قراردادونو څخه د رامنځته شویو لاندو څېړنه

۱۶۲۱. د دولت د قضیو د ادارې مکلفیتونه ولیکئ؟

۱. د لاندو لرونکو خواوو ترمنځ د روغې جوړې په موخه د لارمو تدبیرو نیول او د هغوی د جوړجاړي تایید
۲. د دولت په استازیتوب محکمو ته د دعوی وړاندې کول.
۳. د لاندو له خواوو یا له درېیم کس څخه په هغو مواردو کې د اصلي دلیلونو غوښتنه چې وړاندې شوي دلایل نیمګړي وي
۴. د دولت پرضد د دعوی په وړاندې په محکمو کې د دولت له ګڼو څخه دفاع
۵. د دولتي او مختلفو مؤسسو ترمنځ د مالي لاندو و له قراردادونو څخه د رامنځته شویو لاندو د صرفیو لپاره د وحب الاحرا قرار برابرول

۱۶۲۲. د روغې جوړې ناسته د کومو کسانو تر نظر لاندې جوړېږي؟

ځواب: د روغې جوړې ناسته د دولت د قضایاوو د مسلکي غړي تر ریاست لاندې جوړېږي

۱۶۲۳. د روغې جوړې ناسته په کوم حالت کې باصلاحیته پېژندل کېږي؟

ځواب: د روغې جوړې ناسته هغه مهال باصلاحیته پېژندل کېږي، چې د لاندو دواړه خواوو پکې ګډون ولري

۱۶۲۴. د روغې خوږې په ناستو کې کوم کسان گډون کولای شي؟
 ځواب: د مؤسسو آمرین، د امریو په سناریتوب د هغوی مرستیالان، د حقوقي څانگو مامورین یا نور کسان.

۱۶۲۵. د روغې خوږې د ناستې د رئیس مکلفیتونه په څه ډول دي؟
 ځواب: د روغې خوږې د ناستې رئیس د لاندېنکو مکلفیتونو لرونکی دی

- د لاندېنکو په تړاو د مدعي ادعا او د مدعي عليه دفاع واورې
- د استازو په شتون کې وړاندې سوي اسناد وڅیړي
- د لاندېنکو د موضوع په تړاو نافذ قوانین دواړو خواوو ته روسانه کړي.

۱۶۲۶. په کوم حالت کې د دولت د قضیو فرار لخوا کېږي؟
 ځواب: که چېرې د محکمې وروستی پرېکړه د اهل حشره کسانو د نامعتبرو معلوماتو او ناسمو مددکو پر بنسټ صادره شوې وي

۱۶۲۷. په کوم حالت کې د دولت د قضیو فرار د اجرا وړ دی؟
 ځواب: د دولت د قضیو د درې او ولایي څانگو فرار د صرفیو د روغې خوږې پر بنسټ د اجرا وړ دی

۱۶۲۸. په کوم حالت کې د دولت د قضیو فرار په جبري شکل تطبیقېږي؟
 ځواب: هرکله چې صرفې د فرار له حراکولو څخه په اختیاري شکل ډډه وکړي، د دولت د قضیو فرار په جبري شکل تطبیقېږي.

۱۶۲۹. په کوم حالت کې د دولت د قضیو د ادارې فرار د بیا کتنې وړ دی؟
 ځواب: که چېرې د دولت د قضیو د ادارې د رانغاړنې لاندې څانگو فرار د قانون یا له نورو تقیسي اسنادو سره خلاف نیول شوی وي، نو له واقعیتونو او د دوسې له محتوباتو سره سمون ونه لري

۱۶۳۰. د دولت د قضیو فرار د کومو کسانو له خوا بیا کتل کېږي؟
 ځواب: د دولت د قضیو فرار د دولت د قضیو د رئیس له خوا، او د هغه په عیاب کې د هغه د مرستیال له خوا ساکمل کړي

د نهمه برخه: عربيه لیکل

۱۶۳۱. عربيه څه ته وايي؟
 ځواب: عربيه له هغې چاپ شوې او بهالرونکې پاڼې څخه عبارت ده، چې د عربیو د شکایتونو و غوښتنو د لیکلو په موخه عامې لاسرسۍ نه وړاندې کېږي

۱۶۳۲. عارض څوک دی، تعریف یې کړئ؟
 ځواب: عارض هغه شرعي اهلیت لرونکی شخص دی چې خپل شکایتونه و غوښتي اړوند مقام ته وړاندې کوي و د قانون او مقرراتو د حکمونو له مخې د هغو څېړنه عواری
۱۶۳۳. معروض څوک دی، تعریف یې کړئ؟
 ځواب: معروض هغه حقیقي او حکمي شخص ته ویل کېږي، چې د عارض د شکایت صرف واقع شوی وی
۱۶۳۴. عریضه لیکونکي څوک دی؟
 ځواب: عریضه لیکونکي هغه کس دی، چې د لارمې ازموینې له تېرولو او د جوار له احېستو وروسته د عارض شکایتونه او غوښتې لیکي
۱۶۳۵. کوم کس عریضه لیکل نه شي کولای؟
 ځواب: د وسوالو ځواکونو مسوین، پولیس، قاضیان، د دولت مامورین، محصلین او رده کوونکي د خپلو دښو په ساحه کې او سډیا په هر حال کې
۱۶۳۶. د عریضه لیکونکي د منلو او استخدام شرایط ووايست؟
 ځواب: د افغانستان تبعیت ولري د ۱۸ کسۍ عمر یې پوره کړی وي. د پوره لیک لوست او قانوني معلوماتو خاوند وي
۱۶۳۷. عریضه لیکونکي د کومو دولتي ادارو تر څار لاندې ازموینه ورکوي؟
 ځواب: عریضه لیکونکي د دولت د قضیو د امر، د محکمې د ریاست د ستاری، د ولایت د اداري ریاست یا مدیریت د ستاري تر څار لاندې
۱۶۳۸. د عریضې لیکلو جواز د څو افغانیو په بدل کې وېشل کېږي؟
 ځواب: د عریضې لیکلو جوړ د (۱۵۰) افغانیو په بدل کې وېشل کېږي
۱۶۳۹. دوراني فورمه څو افغانی قیمت لري؟
 ځواب: دوراني فورمه (۸) افغانی قیمت لري.
۱۶۴۰. عریضه د قانون له پلوه د څو افغانیو په بدل کې لیکل کېږي؟
 ځواب: عریضه د قانون له پلوه د (۱۰) افغانیو په بدل کې لیکل کېږي
۱۶۴۱. د عریضه لیکونکي مکلفیتونه ولیکئ؟
 ځواب: عریضه لیکونکي مکلف دی، چې په عریضه کې خپل شهرت او د جوړ شمېره ولیکي او له بهې لیکلو سره غبرگ عریضه لاسلیک کړي.

۱۶۴۲. د عريضي خبرنه د ادارې له خوا په څو ورځو کې کېږي او د ډېرو معلوماتو د راټولولو لپاره تر څو نورو ورځو تمدیدای شي؟

ځواب: عريضة باند په دازه کې د درې ورځو په وردو کې وڅېړل شي، د ډېرو معلوماتو او سونقو لپاره تر ۱۵ نورو ورځو تمدیدای شي.

۱۶۴۳. هغه کتاب چې عريضي پکې ثبتېږي، د کومو مطالبو لرونکی دی؟

ځواب: د عرضو د ثبت کتاب د لاندینيو مطالبو لرونکی دی

د ثبت سمر، مسلسل سمر، د معروض علیه شهرت او پته، د عريضي د موضوع لیدلیر، د عريضي د بېلګې، د امر صادرولو نېټه، د مر نص، د امر اجېستو لپاره د عارض د مرحعې نېټه، د عريضي د اخیستونکي نوم و لاسلیک، امر ورکونکي مرحع، د عريضي د رجعت مرحع، پښه، ملاحظات

۱۶۴۴. د عريضي جواز د څو افغانو په بدل کې نوی کېږي؟

ځواب: د عريضي لیکو جواز هر کال د ۷۵، فعابو په بدل کې نوی کړي

۱۶۴۵. د رهنمای معاملاتو جوازنامه تعریف کړئ؟

ځواب: د رهنمای معاملاتو جوازنامه هغه چاپي او بهالرونکي حقوقي سند دی، چې شکل او محتوا یې د افغانستان د اسلامي جمهوریت د عدلي وزارت له خوا ترتیب شوي و د شرایطو وړ غوښتونکو لاسرسې نه وړاندې کړي

۱۶۴۶. کوم کسان کولای شي، چې د رهنمای معاملات دنده ترسره کړي؟

ځواب: چې د ۱۸ کلنۍ عمر یې پوره کړی وي، د بېک شهرت خاوند وي، لږترلږه د بکلوریا یا د هغه د معادل سند لرونکی وي، د افغانستان تابعیت ولري و په حرم او حیثیت باندې محکوم نه وي

۱۶۴۷. کوم کسان به شي کولای، چې د رهنمای معاملاتو دنده ترسره کړي؟

ځواب: فاصیان، څارنوالان د وسلوالو ځواکونو مسووب، د ملي شورا، وکیلان و نور دولتي کارمندان

۱۶۴۸. هغه سند د کومو موضوعاتو لرونکی دی، چې د مشتري او پلورونکي ترمنځ تبادله کېږي؟

ځواب دغه سند د گونو د سې د دوړو حواوو د لاسلیک، د رهنمای معاملاتو د دفتر د مهر او لاسلیک، د رهنمای معاملاتو په دفتر کې د اصلی سند د ثبت او د هغه د محافظو سدونو د شتون لرونکی دی

۱۶۴۹. د معاملاتو دفتر د کومو ځانگړنو لرونکی دی، روښانه یې کړئ؟

ځواب: د معاملاتو دفتر د لاندینو ځانگړنو لرونکی دی.

په جواز نامو کې د شت سوې لو چې لرونکی وي

د هغه ځانگړي مهر لرونکی وي، چې د عدليې وزارت له خوا برابر شوی وي

۱۶۵۰. د رهنمای معاملاتو جوازنامه تعریف کړئ؟

ځواب: د رهنمای معاملاتو جوازنامه هغه چاپي و بهارونکي حقوقي سند دی چې شکل او محتوا یې د عدليې وزارت په خوا ترتیب او د ۱۵ افغاسو په بدل کې د شرایط وړ غوستونکو لاسرسۍ ته وړاندې کېږي

۱۶۵۱. د جوازنامې د لومړني فورم قیمت څو افغانۍ دی؟

ځواب: د رهنمای معاملاتو د جوازنامې د لومړني فورم قیمت (۱۰) افغانۍ دی او رهنمای معاملات به حلا شکر رامنځته کېږي

۱۶۵۲. هرکله چې جوازنامه له یو کال تېرېدو وروسته نوې نه شي، کوم قانوني اجراءات

ترسره کېږي؟

ځواب: هرکله چې د رهنمای معاملاتو جوازنامه له یو کال تېرېدو وروسته نوی نه شي، د درې ماشتو لپاره د دولت له خوا د هغه دفتر بدېږي

۱۶۵۳. هرکله چې د رهنمای معاملاتو د امتیاز خاوند د قانون خلاف کړنې وکړي، څرنگه

تادیبېږي؟

ځواب: شفاهي توصیه، لکۍ اخطار، تر یوې میاشتې مودې د رهنمای معاملاتو د دفتر تړل.

۱۶۵۴. د عریضې لیکلو د څېړنې قانون د څو فصلونو او څو مادو لرونکی دی؟

ځواب: د عریضې لیکلو د څېړنې قانون ۶ فصلونه او ۴۲ مادې لري

۱۶۵۵. د رهنمای معاملاتو قانون د څو فصلونو او څو مادو لرونکی دی؟

ځواب: د رهنمای معاملاتو قانون ۴ فصلونه او ۲۹ مادې لري.

څلورمه برخه: حقوقي مرستې

۱۶۵۶. د محکمو لپاره د لنډمهالو جزايي اجراءاتو قانون څو فصلونه او څو مادې لري؟

ځواب: د محکمو لپاره د لنډمهالو جزايي اجراءاتو قانون د ۱۵ فصلونو او ۹۸ مادو لرونکی دی.

۱۶۵۷. تور او متهم تعريف کړئ؟

ځواب: يو کس هغه مهال تورن گڼل کيږي، چې د څيړنې په هر پړاو کې د جرم ترسره کول وريږي ترڅو کړي او يو کس هغه مهال متهم گڼل کيږي، چې د څاروال له خوا د جرايي احراانو د قانون د ۳۹ مادې د حکم له مخې د هغه پر ضد دعوه قومه شوې وي.

۱۶۵۸. جرم په کوم حالت کې مشهود گڼل کېږي؟

- د هغه د ترسره کولو په وخت کې.
- د جرم د ترسره کولو په وخت کې لاس په لاس وپوښ شي
- د جرم له ترسره کولو وروسته محرم وټستې او ورسره سم د پوليس، ريانمن کس يا نورو کسانو له خوا تر څار لاندې وننول شي

۱۶۵۹. په اندابه، د مرافعي غوښتنې او تمیز په محکمه کې د دوسيې د څيړنې موده وواياست؟

ځواب: په اتدیه محکمه کې د محرمينو د دوسيو د څيړنې موده ۶۰ ورځې، په مرفعه عوسنه کې ۲۰ ورځې او په تمير کې ۳۰ ورځې ده.

۱۶۶۰. د حقوقي مرستو مقررې څو فصلونه او څو مادې لري او د مدافع وکيلانو د قانون له کومې مادې څخه اخيستل شوې ده؟

ځواب: د حقوقي مرستو مقررې ۴ فصلونه او ۳۰ مادې لري او د مدافع وکيلانو د قانون د درېيمې مادې له حکم څخه حستل شوې ده.

۱۶۶۱. د حقوقي مرستو د مقررې موخې په تفصيل سره تشرېح کړئ؟

ځواب: د حقوقي مرستو مقررې ۶ مشخصو موخو لرونکې ده.

۱. وړيا حقوقي مرستو ته د بېوزله تورنو و متهمينو د لاسرسي زمينه برابروي.
۲. د حقوقي مرستې په وخت کې د بېوزله تورن او متهم د حقوقو ساتنه.
۳. په دوامدار شکل تورن او متهم ته د باور وړ حقوقي مرستو وړاندې کول.
۴. د مدافع وکيلانو له خوا د وړيا حقوقي مرستو د وړاندې کولو تنظيم.
۵. د حقوقي مرستندويه ادارې او د فعاليت د حواله لرونکو دولتي موسسو د حقوقي مرستې د فعاليت همغري او په حزاوي او مدي قصبو کې د حقوقي مرستې وړاندې کول.
۶. له حقوقي مرستې څخه څارنه او د حقوقي مرستندويانو د کړيو اړخونه.

۱۶۶۲. حقوقي مرستندوی او بېوزله کومو کسانو ته ويل کېږي؟

ځواب: حقوقي مرستندوی له هغه مدافع وکړل څخه عبارت دی، چې د حقوقي مرسو د مقرري د حکمونو په پام کې نیولو سره د بهرله تورن او متهم له حقوقي څخه د عدلي حار په هر پړاو کې یې په مدني قضیو کې د ماشومانو او سوزله مېرمو له حقوقي څخه دفاع کوي بهرله هغه کس دی، چې د هغه عاید د هغه د ژوند ډېر لږ کفالت ونه کړي

۱۶۶۳. د محکمو وروستی پرېکړه د کوم ارگان صلاحیت دی او د حقوقي مرستو تنظیموونکې مرجع کوم وزارت دی؟

ځواب: د محکمو د وروستی پرېکړې تطبیق د څارنوالی صلاحیت دی او د حقوقي مرستو تنظیموونکې مرجع د عدلیې وزارت دی

۱۶۶۴. د زندان او توقیف ځانې ترمنځ توپیر ووايست؟

ځواب: توقیف ځای له هغه ځای څخه عبارت ده، چې مهم کسان پکې د محاکمې په تمه ساتل کېږي.

زندان هغه ځای دی چې هغه مهم کسان ساتل کېږي، چې د محکمې په وروستي حکم محکوم علیه ګرځول شوي دي

۱۶۶۵. له زندانونو او توقیف ځای څخه څارنه د کومې ادارې صلاحیت دی؟

ځواب: د زندانونو او توقیف ځای د څارنې صلاحیت د څارنوالی د ادارې دی چې په زندانونو او توقیف ځایو کې د قنوت پر تصدق د څارنې او د شری حقونو د موازیو د کتیبو بصلاحیت مرجع ده

۱۶۶۶. هرکله چې یو کس په بېلابېلو ځایونو کې د بېلابېلو جرمونو په ترسره کولو متهم شوی وي، د هغه د رسیده ګی صلاحیت د کوم ځای محکمه په غاړه لري؟

ځواب: د رسیده ګی صلاحیت د هغه ځای په محکمې پورې اړوند دی، چې ډېر سخت جرم چېرته واقع شوی وي

۱۶۶۷. ایا متهم حق لري، چې د قاضي یا د محکمې د رئیس د سلب صلاحیت کولو عوبښه وکړي؟

ځواب: د لنډمهالو جرايي احراآتو د قانون د ۱۲ مدی له مخې متهم کولای شي، چې د قاضي یا د محکمې د رئیس د سلب صلاحیت کولو غوسه وکړي

۱۶۶۸. که چېرې قاضي په یوې قضیه کې د ضبط د مامور، د قضايي مامور، څارنوال،

شاهد یا اهل خبره کس په توګه نقش ولري، کولای شي، چې د قاضي په توګه د

هغې قضیې رسیده ګي وکړي؟

ځواب: د جرايي احراآتو د قانون د (۱۱) مادې له مخې د هغې قضیې رسیده ګي نه شي کولای

۱۶۶۹. د جنایې څپرې موخه څه ده؟

ځواب له جنایې څپرې څخه موخه (د قصو د اثبات او تعریف لپاره) د حقایقو موندل دي.

۱۶۷۰. د متهم د توقیفولو لپاره د څپرې د څارنوال صلاحیت څو ورځې دی؟

ځواب د لږمهاله حرایي احرانو د قانون د ۳۶ مادې له مخې ۱۵ ورځې دی و د اړتیا په وخت کې یوه میاشت

۱۶۷۱. د جرم اثباتیه مدارک او وسایل به څو څه کړي؟

ځواب د حرم ساتیه مدارک دادي
شاهدان، د شاهدانو مقابله، په کتار کې په بالمواجه ډول د متهم پېژندنه، د ځای تفتیش، تلاشي، د شیانو ضبط، ارزونه، تخصصي معاینه او ستطاق

۱۶۷۲. حقوقي مرستې په کومو شکلونو کېږي؟

ځواب. د بېوزلو تورنو او متهمینو له حقوقو څخه دفاع، د حقوقي مشورو وړاندې کول و په مدعي او حزایي قضیو کې د ماشومانو او بېوزلو مېرمنو له حقوقو څخه دفاع

۱۶۷۳. د حقوقي مرستندوی د استخدام شرایط ووايست؟

ځواب. هغه کس د حقوقي مرستندوی په توګه استخدامداى شي، چې د ملکي خدمتونو د کارمندانو د قانون د اوومې او اتمې مادې پر شپږولو سربېره، د مدافع وکیلانو له ټولې د مدافع وکالت حوار ولري

۱۶۷۴. د مدافع وکیلانو قانون د څو فصلونو او څو مادو لرونکی دی؟

ځواب د مدافع وکیلانو قانون د ۵ فصلونو او ۴۴ مادو لرونکی دی او د افغانستان د اساسي قانون له ۳۱ مادې څخه اقتباس شوی دی

۱۶۷۵. مدافع وکیل چاته ویل کېږي؟

ځواب مدافع وکیل هغه کس دی، چې د مدافع وکیلانو په فهرست کې شامل وي او د قانون د حکمونو له مخې د محکمو و نورو مراجعو په وړاندې د خپل موکل له حق څخه دفاع یا د دعوې اقامه کوي

۱۶۷۶. ایا بهرني اتباع کولای شي، چې په افغانستان کې د مدافع وکیل په توګه فعالیت وکړي؟

ځواب د مدافع وکیلانو د قانون د ۶ مادې له مخې، په هغه صورت کې کولای شي، چې له خپل مېسوع هېواد څخه د مدافع وکالت دنده ولري او د قانون د حکمونو له مخې خپلې مالیاتي دمي ادا کړي

۱۶۷۷. د جرا د قانون له مخې اصلي جراگاني کومې دي؟
خوب د جرا قانون د ۹۷ مدي له مخې د دي. عدم، دايمي بند، اوږد بند، مخني بند، لنډ بند او بدي جراگاني.

۱۶۷۸. هر يو دايمي بند، اوږد بند، مخني بند او لنډ بند بيان کړئ؟
خوب دايمي بند له ۱۵ تر ۲۰ کونو، وړد بند له ۵ تر ۱۵ کونو، مخني بند له يو کل تر ۵ کلونو او لنډ بند له ۲۴ ساعونو تر يو کال

۱۶۷۹. فرعي جراگاني کومې دي؟
ځواب فرعي جراگاني له هغو محازو څخه عبارت دي، چې په محکوم غښاندې د قانون په حکم بې له دې چې د محکمي په حکم کې روسانه شي، تصفيرې (۱۲)

۱۶۸۰. عمومي عفوه او خصوصي عفوه بيان کړئ؟
ځواب عمومي عفوه د قانون له خوا تنظيمېږي و خصوصي عفوه د ولسمشر په فرمان ورکوي کېږي

۱۶۸۱. د سختوالي او کموالي له پلوه حرمونه په څه ډوله دي، يوازې يې په گوته کړئ؟
خوب د سختوالي او کموالي له پلوه حرمونه په درې ډوله دي جنایونه، جنحه او قباح

۱۶۸۲. حنايت، جنحه او قباح تعريف کړئ؟
ځواب حنايت هغه حرم دی، چې کوونکی يې په عدم، دايمي بند يا اوږد بند محکومېږي جنحه هغه حرم دی، چې کوونکی يې له درې مياشتو ريات تر پښو کلونو بند، يا له درې زره فغديو په ډېرې نغدي جز، محکومېږي قباح هغه حرم دی، چې کوونکی يې په ۲۴ ساعته تر درې مياشتو بند يا تر درې زره افغديو نغدي جز محکومېږي

۱۶۸۳. حرم د څو عناصرو لرونکی دی، په گوته يې کړئ؟
ځواب، حرم د درې عناصرو لرونکی دی، چې له مادي عنصر، معنوي عنصر او قانوني عنصر څخه عبارت دي

۱۶۸۴. د جرم قانوني عنصر تعريف کړئ او د جرم معنوي عنصر په څو برخو وېشل کېږي؟
ځواب د جرم قانوني عنصر په قانون کې د حرمي کارولو او د هغو د جزاگانو صراحې دي و د جرم معنوي عنصر په دوو برخو وېشل کېږي، جرمي اراده او خط

۱۶۸۵. د حرايي مسؤليت موانع کوم دي. روسانه يې کړئ؟

خوب د حرمي مسؤليتوب موانع دا دي، لېونتوب، عقلي ناروغي، شه او عمر

۱۶۸۶. بېوزله چاته ويل کېږي؟

خوب بېوزله هغه چاته ويل کېږي، چې د مالي وسې نه لرلو له مخې په جانيي موضوعاتو کې د مدافع وکیل د استدلال وس ونه لري

پينځمه برخه: حقوقي او مدني مطالب

۱۶۸۷. مدعي او مدعي عليه چاته ويل کېږي؟

خوب څوک چې حق غواړي، مدعي او له چا چې حق غوښتل کېږي، مدعي عليه بلل کېږي

۱۶۸۸. که چېرې مدعي خپله دعوې ته قانوني موده کې محکمي نه وړاندې نه کړي،

محکمه په دې اړه څه اجرائت کوي؟

خوب محکمه د خصوصيت په پرېښودو قصديي فرار صدر او عريضه پوند مرجع ته مسردوي.

۱۶۸۹. د ترکي د وېشلو دعوې ته رسېدنه گي د کومې محکمي صلاحيت دی؟

خوب د ترکي د وېشلو دعوې ته رسېدنه گي د هغې ساري، محبوي، د ولسوالۍ او علاقه دارۍ د محکمي صلاحيت دی، چې د ترکي د وېشلو دعوې ورته راغلې ده.

۱۶۹۰. په کوم صورت کې محکمه خپل فرار د دعوې د نه دوران په اړه صادروي؟

خواب که چېرې محکمه دې پانې ته ورسېږي، چې لاندې ته اصل کې هېڅ د محکمي رسېدنه گي نه غواړي، نو خپل فرار د دعوې د نه دوران په اړه صادروي

۱۶۹۱. استناف غوښتونکي چاته ويل کېږي او د استناف غوښتنې موده څو مياشتې ده؟

خوب استناف غوښتونکي هغه چاته ويل کېږي، چې محکوم عليه گرځېدلی وي او د اړوندې محکمي په حکم قذعت ونه کړې، او د استناف غوښتنې موده يوه مياشت ده.

۱۶۹۲. د محکمو قطعي او نهايي پرېکړې بيان کړئ؟

خواب د محکمو قطعي او نهايي پرېکړې هغه پرېکړې دي، چې له درې گونو محکمو څخه په قصعي ډول صادرېږي نورې اصلاحي پرېکړې دي چې د مدعي و مدعي عليه په هوکړه محکمه حکم صادروي او بل ډول هغه پرېکړې چې د محکمي په خپل صلاحيت صادرېږي

۱۶۹۳. واده تعريف كړئ؟

ځواب: واده له هغه عقد څخه عبارت دی، چې د کورنۍ د جوړولو په اراده د نر او سځې گډ ژوند مشروع گرځوي او د دواړو حقوقي او وحيب رامنځته کوي.

۱۶۹۴. کوزده کول کومې سځې نه جواز لري؟

ځواب: کورده کول هغې سځې نه جواز لري، چې د بل په نکاح، و عدت کې نه وي.

۱۶۹۵. د رجعي او باين طلاق او مړينې په عدت کې د بښې ريباري کول جواز لري؟

ځواب: د سځې ريباري کول د رجعي او باين طلاق په عدت کې په صريح، و کابوي و د مړسۍ په عدت کې په صريح ډول جواز نه لري

۱۶۹۶. کورده تعريف كړئ؟

ځواب: کوزده د واده ژمنه ده، چې له طريقو څخه هر يو کولای شي، ترې لاس په سر شي

۱۶۹۷. د واده اهليت کله بشپړېږي (د واده قانوني عمر)؟

ځواب: د وده اهليت هغه مهال بشپړېږي، چې نارینه د ۱۸ کلۍ عمر او ښځه د ۱۵ کسۍ عمر بشپړ کړی وي

۱۶۹۸. د نکاح د عقد د صحت او د هغه د نافذېدو شرايط بيان كړئ؟

۱. د عقد کوونکو، مشرانو يا د وکيلانو له خو د سم، اجاب او قبول ترسره کول.

۲. د دوو کسانو اهليت لرونکو شاهدانو شتون.

۳. د ناکح او منکوحې ترمنځ د ديمي او لنډمهالې حرمت شتون

۱۶۹۹. فسخته د بښې او مېړه ترمنځ څرنگه رامنځته کېږي؟

ځواب: فسخته د عقد په وخت کې يا له هغه وروسته د حلال پيسېدو له امله د واده د عقد له مابولو څخه عبارت ده، چې نکوحې ته د واده د دوام حله شي

۱۷۰۰. طلاق تعريف كړئ؟

ځواب: طلاق په حال او راتلونکې کې د مېړه او بښې ترمنځ په دسې الفاظو چې د طلاق واقع کېده نه ډاگه تری افاده شي، د صحيح روحيات د پريکې له له منځه وړلو څخه عبارت دی

۱۷۰۱. د زيان له امله بېلتون په کوم حالت کې رامنځته کېږي؟

ځواب: په هغه صورت کې چې سځه له مېړه څخه په گډ ژوند کې د زيان ادعا وکړي، نو په دسې حالت کې د روحنيو ترمنځ د گډ ژوند دوام ناشوی گرځدای شي، له همدې محې له محکمې څخه د بېلتون غوښتنه کوي

١٧٠٢. د عقد د صحت شرایط بیان کړئ؟

خوب د عقد د صحت شرط له حر او زور پرته د عاقدینو له رضایت څخه عبارت دی.

١٧٠٣. حلع د کوم ډول مالونو په بدل کې رامنځته کېږي؟

خواب حلع د هغه مال نه بدل کې چې سخته یې مېړه نه ورکوي، رامنځته کېږي او د واده د عقد له مخه وړلو څخه عبارت ده.

١٧٠٤. د پولیسو اداره په کوم حالت کې کولای شي، چې د حقوقو له ادارې سره

همکاری وکړي؟

خوب د پولیسو اداره د معروض علیه د حقوقو نه ترلاسه کولو او حاضرولو کې مکلفه ده، چې د حقوقو له ادارې سره همکاری وکړي

١٧٠٥. له نافذ قانون سره سم د استوګنې ځایونه کوم دي؟

خوب د قانون د حکمو له مخې د شخص د ستوګنې ځایونه دا دي

- ١ هغه ځای چې شخص نه یو کاله ډېر پکې اسوګنه ولري
- ٢ هغه ځای چې شخص پکې بمؤقته رسمي دنده ولري
- ٣ هغه ځای چې شخص پکې سوداګریز کار یا کسب چل کړی وي
- ٤ نور هغه ځایونه چې د دولت په قوېسو کې د استوګنې د ځای په توګه اېکل شوي دي

١٧٠٦. د حقوقو د ترلاسه کېدو وړ اسناد کوم دي، تشریح یې کړئ؟

١ د حقوقو د ترلاسه کېدو وړ اسناد هغه اسناد دی، چې له باصلاحیته محکمو څخه په قطعي او نهایی شکل ترتیب او صادر شوی، په قضا کې په خپلې ډول ثبت وي او له جعلکاری او جلودۍ څخه پاک وي

٢ هغه اسناد چې په سفارتونو او افغاني سیاسي نماینده ګیو کې ترسب و د بهرنیو چارو وړت له حوا تصدیق شوي وي، چې د هېو د له نافذ قانون سره مخالفت ونه لري

٣ هغه پرېکړې چې د بهرنیو هېوادونو د محکمې له خوا د افغاني او بهرني تبعه ترمنځ په نهایی شکل د خصوصي سن لدول حقوقي قواعدو پرستې صادر او د بهرنیو چارو وړت له حوا تصدیق شوي وي

٤ نور هغه اسناد چې ورنه قانوني ارزښت ورکول کېږي

١٧٠٧. د حقوقو د ادارې دندې او مکلفیتونه په ګوته کړئ؟

١ د عریضو په کتاب کې د رعلو عریضو شتول او عارض نه د رسید ورکول.

٢ د پولیسو د ادارې له خوا د عارض د عوستې پرېنست د معروض علیه جدول.

٣ په لیکلې ډول معروض عسه ته د عارض د عوستې بوهول.

- ۴ د عارض د ثابو حقوقو ترلاسه کول
- ۵ د پورورکوونکي په خوښه ثابت پور یا پوروروي ته مهلت ورکول یا یې په قسط ورکول.
- ۶ له معروض عبه څخه د ضمانت اخیستل.
- ۷ د پوروروي د وس په پام کې نیولو سره د قسطونو د ټاکلو لپاره باصلاحیته محکمی نه د پورورکوونکي د پور د وړاندیز د وړاندې کولو ترتیبول

۱۷۰۸. د پیسو ضامن په کوم حالت کې پورورکوونکي ته د ثابت پور په ورکولو مکلف گرځي؟

ځواب د پیسو ضامن د پوروروي د فلاس یا ورشکستګۍ په صورت کې د پوروروي د نشتوالي په صورت کې په دې شرط چې حایدا د ونه لري

۱۷۰۹. جبري تنفیذ څرنگه دی او د کومو مالونو له مخې ترسره کېږي؟

ځواب هرکله چې پوروروي د جبر ژوبه ثابته کړي د پورورکوونکي د غوښتنې او د حقوقو د کړمېد د حیرتیا له مخې ورته کړي. د پورورکوونکي دنده د جبري تنفیذ له لارې ترسره کېږي. جبري تنفیذ د هغو مالونو له مخې ترسره کېږي، چې په لومړیو اړتیاوو کې رانه شي

۱۷۱۰. د پوروروي لومړنۍ اړتیاوې کومې دي؟

ځواب د پوروروي لومړنۍ اړتیاوې له یو کور، سرباه یا له هغو وسایو څخه عبارت دي چې د هغو د نشتون په صورت کې شخص ونه شي کړای. په عادي شکل ژوند وکړي

۱۷۱۱. که چېرې د پوروروي منعمول مالونه د پور د ورکړې لپاره بسنه ونه کړي، د حقوقو اداره به څرنگه اجراءات وکړي؟

ځواب په دې صورت کې د حقوقو اداره کولای شي، د پورورکوونکي د غوښتنې پر بنسټ د هغه نامنقول مالونه د جبر په موخه باصلاحیته محکمي ته راجع کړي

۱۷۱۲. د حقوقو په ترلاسه کولو کې نیابت څرنگه او د کومو شرایطو له مخې کېږي؟

۱. په هغه صورت کې چې پورورکوونکي د ترلاسه کولو وړ اساد په لاس کې ولري

۲. که چېرې پورورکوونکي د پرځای عدرونو له مخې د پوروروي د استوګنې ځای نه چې په بر ولایت کې دی، ګډ ونه شي کړای.

۱۷۱۳. هرکله چې پوروروي د پورورکوونکي د ادعا باطلوونکي سد په لاس کې ونه لري، د پوروروي د استوګنې د ځای د حقوقو اداره د کوم ډول مکلفیتونو لرونکي ده؟

ځواب د پوروروي د استوګنې د ځای د حقوقو اداره مکلف ده، چې د پورورکوونکي په سد کې ثبت پور په رسمي ډول ترلاسه او د بانک له لارې یې د پورورکوونکي د استوګنې د ځای د حقوقو دارې نه ولېږي

د پورورکوونکي د ستوگې د ځای د حقوقو اداره مکلفه ده، چې ترلاسه شوی پور د لیکلې رسید په بدل کې پورورکوونکي ته وسپاري او لیکلی رسد په رسمي ډول یوروپي نه ولېږي.

۱۷۱۴. که چېرې عارض د خپلې عریضې اجراءات د حقوقو په اداره کې تعقیب نه کړي، د حقوقو اداره څه مکلفیت لري؟

ځواب. هرکله چې عارض د یوې میاشې په لړ کې د خپلې عریضې اجراءات د حقوقو په اداره کې ونه څاري، دغه عریضه په مرکز کې د حقوقو د رئیس نه امر او په ولایتونو کې د حقوقو د ادارې په وړاندېر و د والي په تصمیم د حقوقو د ترلاسه کولو د طریقې د ۴۰ مادې له مخې سابل کړي.

۱۷۱۵. متهمد پوروړی چاته ویل کېږي؟

ځواب. متهمد پوروړی د قانون د حکمو له مخې مجرم دی او د څارنوالی له خوا تر څار لاندې نیول کېږي.

۱۷۱۶. که ضامن له قانوني عذرونو پرته د حقوقو ادارې ته د معروض علیه له حاضرولو ډډه وکړي، ورسره څه معامله کېږي؟

ځواب. په دې صورت کې د متهمد پوروړي نه څېر چلند ورسره کړي.

۱۷۱۷. د پوروړي افلاس د کوم بنسټ له مخې تثبیتېږي؟

ځواب. د پوروړي افلاس د هغه د غوښتنې پر بنسټ او د قانون د حکمو له مخې د صلاحیت محکمې د حکم پر بنسټ تثبیتېږي.

۱۷۱۸. حکمي اشخاص تعریف کړئ؟

ځواب. حکمي اشخاص هغه معنوي شخصیت دی، چې د حقوقي اهلیت لرونکی وي او د ټاکلو موخو له مخې د موسسې، ټولنې یا شرکت په شکل جوړېږي، چې کولای شي، ځانته شتمني، مالونه و پانگه ولري او له یو لړ حقوقو او امتیازونو څخه برخمن دی.

ننګرځيښت

۱. د ماشومانو سرغړونو نه د رسیده‌ګۍ قانون، رسمي جریده، مسلسل شمېر (۸۴۶)، د حېرېدو نېټه ۱۳۸۴/۱/۳ ل، د عدلیې وزارت
۲. د حقوقي مرسو مقررې، رسمي جریده، مسلسل شمېر (۹۵۰)، نېټه ۱۳۸۷/۴/۱۲ ل، د عدلیې وزارت
۳. مدسي قانون، رسمي جریده، شمېره (۳۵۳)، بېه ۱۳۵۵/۱۰/۱۵ ل، د عدلیې وزارت.
۴. د دولت د قضیو قانون، رسمي جریده، شمېره (۷۸۶)، نېټه ۱۴۲۹/۲/۲۲ هـ، د عدلیې وزارت.
۵. د عریضو د څېړنې قانون، رسمي جریده، شمېره (۷۸۶)، نېټه ۱۴۲۰/۲/۲۲ هـ، د عدلیې وزارت.
۶. د رهنمۍ معاملاتو قانون، رسمي جریده، شمېره (۷۸۶)، نېټه ۱۴۲۰/۲/۲۲ هـ، د عدلیې وزارت.
۷. د ماشومانو د اصلاح او روزنې د مرکرونو قانون، رسمي جریده، شمېره (۹۶۹)، نېټه ۱۳۸۷/۱۰/۲۵ ل، د عدلیې وزارت.
۸. د مدافع وکیلاتو قانون، رسمي جریده، شمېره (۹۵۰)، نېټه ۱۳۸۶/۹/۲۶ ل، د عدلیې وزارت

نونسیم خپړکی

معدنونه (جامد او مایع)

۱۷۱۹. د تېلو او گازو عملیات څه نه وایي؟

ځواب. د تلو و گازو (هایدروکربنونو) د څېړنې، موندنې، وېشنې، تولید، ساحوي حلاکولو، لېږد، زېرمه کولو و پلور له اړوندو فعالیتونو څخه عبارت دی.

۱۷۲۰. مایع هایدروکاربنونه د قانون له مخې تعریف کړئ؟

ځواب. د ثقل له پم کې نیولو پرته له هغو اومو تلو او طبعي غیر څخه عبارت دی، چې د کوهي په خوله کې تر چاپېریالي شرایطو لاندې (د فشار و نودوشې) له کله په مایع یا جامد شکل لاسته راځي، یا له طبعي گاز څخه د انقباض د عملي له کله ووستل کېږي.

۱۷۲۱. طبعي گاز تعریف کړئ؟

ځواب. له هغه هیدروکاربن څخه عبارت دی، چې د تودسې و فشار په ځانګړو اتموسفیري شرایطو کې د گاز په شکل پیدا کېږي او وچ گاز، د ډبرو له سګرو څه ترلاسه شوی میتن، لوئد گاز و ناهایدروکاربنی ګارونه رانغاړي.

۱۷۲۲. سوداګریز کشف څه ته ویل کېږي؟

ځواب. له هغه کشف څخه عبارت دی، چې د شوي قرارداد د موادو له مخې له منل شوو بری والو نچرو سره په سمون د تېلو او گازو صعب په سوداګریز شکل د ګڼې اخیستو وړ وګرځېدلی شي.

۱۷۲۳. پراختیایي او تولیدي پړاو کوم پړاو ته ویل کېږي؟

ځواب. د قرارداد له دویم پړاو څخه عبارت دی، چې نه له مخې یې قراردادي سوداګریز کشف یا کشفاتو ته پر حنیا ورکوي او د وېشنې په کار لاس پورې کوي.

۱۷۲۴. د تېلو او گازو په قانون کې پراختیایي پلان څه معنا لري؟

ځواب. د هر ډول سوداګریز کشف لپاره له هغه پراختیایي و تولیدي پلان څخه عبارت دی، چې د معادو ورار له منظوري وروسته د تېلو او ګارو د قانون او مقرري د حکمونو له مخې عملي کېږي.

۱۷۲۵. تفحصي قرارداد څه نه وایي؟

ځواب. له هغه قرارداد څخه عبارت دی، چې قرارداد دي ته د قرارداد د ثبتو شرایطو له مخې په ټاکلې ساحه کې د تېلو او ګارو پر اکتشاف انحصاري حق یا د پراختیا او تولید حق معلوموي.

۱۷۲۶. پراختیایي او تولیدي ساحه کومې ساحې ته ویل کېږي؟
 ځواب: د قرارداد له هغې ساحې څخه عبارت ده، چې یو یا څو بلاکه رابسي، یا د خدمت د ساحې معرفيایي محدوده حوتوي.

۱۷۲۷. وچ ګار کوم ډول ګار ته ویل کېږي؟
 ځواب: له هغه هایدروکربن ګار څخه عبارت دی، چې تر ډېره له میټان څخه جوړ شوی دی.

۱۷۲۸. لوند ګار څه نه وایي؟
 ځواب: له هغه هایدروکارس څخه عبارت دی، چې پر مېتد سربېره له سحنو مرکباتو لکه اېدن، پروپان او بیوتان څخه جوړ شوی دی.

۱۷۲۹. هایدروکاربن نه لرونکی ګاز کوم ډول ګاز ته ویل کېږي؟
 ځواب: د تېلو په صنعت کې هایدروکاربن نه لرونکي مهم ګازونه له کاربن ډی اکسایډ، هایدروجن او سلفایډ څخه عبارت دي.

۱۷۳۰. کوم شخص یا ارګان کولای شي، چې د تېلو او ګازو مالکیت ولري؟
 ځواب: د تېلو او ګازو د قانون له مخې د هېواد، فېمرو، ځمکې پر سطحه ټول شته تېل او ګاز (هایدروکربنونه) یا یې عمق د دولت ځانګړی ملکیت دی.

۱۷۳۱. د تېلو او ګازو په معلوماتي بانک کې کوم معلومات ثبت او ساتل کېږي؟
 ۱. حیوژنیکي او حیولوژیکي معلومات، د هغو د شکل و اندازې له پام کې سولو پرته.
 ۲. په کوهي، د کوهي په موقعیت و د ګڼګوړی نوم پورې، ژوند معلومات او جوشمکي معلومات.
 ۳. د تولید راپورونه

۱۷۳۲. جوړ ګاز (sweet gas) کوم ډول ګارو ته ویل کېږي؟
 ځواب: جوړ ګار په هغه ګار څخه عبارت دی چې هایدروجن سلفایډ او کاربن ډی اکسایډ یې حیستل شوی وي.

۱۷۳۳. طبعي ګاز (natural gas) تعریف کړئ؟
 ځواب: صعي ګاز ریټره له کارس ډای اکسایډ، نایتروجن او هایدروجن سلفایډ ګازونو سره یوځای له هایدروکربنونو څخه جوړ شوی دی.

۱۷۳۴. سټیز ګاز تعریف کړئ؟
 ځواب: سټیز ګار له هغه ګاز څخه عبارت دی، چې بې بویه، بې رنګه او رهري دی او په ازده هو و د تودوبې په ۵۷۴ درجو سانټیګرډ کې له لمبې پورته سوحي.

۱۷۳۵. د تېلو او گازو د تفکیک د دستگاه دندې ولیکئ؟

ځواب: دغه دستگاه د یوې قایمې استو نې په شکل ده. چې درې پکې سره بېلېږي او جلا کېږي او سرعت یې راکموي کله چې د گازو فشار و سرعت کم وي، نو ډېره اندازه یې له تېلو څخه جلا کېږي او د لولې داخل ته روانېږي. او له همدې طریقې څخه گټه اخیستل کېږي

۱۷۳۶. طبعي گاز څرنگه سوځي؟

ځواب: هرکله چې طبعي گاز له ضايعي او وچو موادو خالي وي و پوره هوا ورته ورسېږي، په اسماني رنگه لمبه سوځي. بې له دې سور، نارنجي، زېړ يا شين رنگه لمبه ورکوي.

۱۷۳۷. کوپري (CAG CAP) څه ته وايي؟

ځواب: د ځمکې په تل کې د زېرمې د لايې حجم ته د گارو کوپري يا کونيزه ويي. چې هلته گاز د تېلو په سر راټولېږي او د زېرمې تر ټولو اوچته لايه گڼل کېږي

۱۷۳۸. له (Associated Gas) سره گډ گاز څه ته وايي؟

ځواب: په اومو تېلو کې گډ محلول گاز هغه دی، چې د گټې حبستې په پر وونو کې له اومو تېلو جلا کېږي. يا په جلا شکل له اشباع شوو اومو تېلو څخه ترلاسه کېږي.

۱۷۳۹. د نمجن گاز (wet gas) په اړه معلومات ورکړئ؟

ځواب: نمجن گاز په ساني سره په مايع بدلېدلی شي و د لوړ ردیفه پارافینونو (تان، پروپن، هگزان او هپتان) د رباني کچې لرونکی دی.

۱۷۴۰. گاز څرنگه کشف شو؟

ځواب: پېړۍ پېړۍ مخکې په ډلهي (د لرغوني يونان يوه سيمه) کې يو شپون دې ته متوجې شو، چې داسې يو شی له ځمکې راوځي، چې له کبله يې مېړې ډېر عجيب کارونه کوي او خلک يې تر اغېز لاندې گيچ کېدل. يونانيانو داسې ونگېرله، چې دا د يو خدای روح دی، چې راڅرگند شوی نو هلته يې معبد جوړ کړ. مگر هغه روح له طبعي گارو پرته بل شی نه و

۱۷۴۱. LPG د کومو کليمو مخففات دي؟

L: Liquified

P: petroleum

G: Gas

۱۷۴۲. کان پېژندنه (Minerlogy) تعريف كړئ؟

ځواب. کان پېژندنه هغه علم دی، چې د ځمکې د جوړوونکو معدني موادو، د هغو د جوړېدو د طريقې، او پېژندو په اړه بحث کوي (۱۳)

۱۷۴۳. جيوفيزيک کوم علم ته ويل کېږي؟

ځواب. جيوفيزيک هغه علم دی، چې د ځمکې د فزيکي ځانگړنو لکه جاذبې، ثقل، فشار او تودوشې په اړه بحث کوي. د دغه علم يوه برخه د عملي جيوفيزيک په نوم مشهوره ده چې د ځمکې د معدني سرچينو د اکتشافاتو په اړه بحث کوي.

۱۷۴۴. شافټ څه ته وايي، توضيح يې کړئ؟

ځواب. شافټ له هغه عمودي يا ميلان لرونکي ټولل څخه عبارت دی، چې د ځمکې له سطحې تر تله، يا تر ځمکې لاندې د ټولل له يوې برخې د هغه تر بلې برخې امتداد لري.

۱۷۴۵. په لومړنۍ ماگمائي (Pegmatiti) کې کوم مواد جوړېږي؟

ځواب. په دغه پړاو کې کاني مواد په مستقيم ډول د ماگما له تېور څخه جوړېږي. ډېر مهم جوړوونکي مواد يې له آذرین ډبرو، گرانيت ډبرو (کوآرتز)، فلد سپاټ او ميکا څخه عبارت دي. د قېمتي ډبرو يو شمېر فرعي کاني مواد لکه الماس، پلاټين، کروميت، مس او وسپه هم په همدې پړاو کې لاسته راځي (۱۴)

۱۷۴۶. اقتصادي ځمکپېژندنه (Economic Geology) تعريف کړئ؟

ځواب. اقتصادي ځمکپېژندنه هغه علم دی، چې د ځمکې د هغو معدني موادو په اړه بحث کوي، چې اقتصادي ارزښت لري او همدارنگه د هغو د جوړېدو ډول او شرايط هم تر څېړنې لاندې نسي

۱۷۴۷. د بلور (Crystall) ځانگړنې تشرېح کړئ؟

ځواب. بلور په معمول ډول په مضمو هندسي شکلونو راڅرگندېږي او د هغه جسم په توگه يې تعريفولای شو، چې د منظم اتومي جوړښت لرونکی دی. د بلور حوته ځانگړنه د هغه متجاس ولى دی، يعنې د بلور هره کوچنۍ ټوټه د هغه د لويې برخې عمومي ځانگړنې لري. د بلور نورې ځانگړنې رنگ، خلا، درنا ورکولو ځانگړنې، کليواژ او دي

۱۳ عمومي جيولوجۍ، بيكرال حسن مندى، مخ ۳

۱۴ عمومي جيولوجۍ مخ ۱۵۵

۱۷۴۸. معدن په لغت کې تعریف کړئ؟

ځواب: معدن له کان، د یو شي مرکز، د فلرونو او هغو ډبرو له موفعت او مرکز څخه عبارت دی، چې تر ځمکې لاندې یا د ځمکې پرمخ په طبعي ډول انبار شوي دي (۱۵)

۱۷۴۹. د افغانستان مشهور ډېر مهم معدنونه په څه ډول دي؟

ځواب: د هېواد مشهور ډېر مهم معدنونه دا دي.

د مس، وسپي، سربو، جست، سرو، رو، الموم، کروم، قلعي، تنگست، کوبالت او لنتوم معدنونه، همدارنگه د ډبرو د سکرو، بيرايت، سلسنت، سمر، بلک، مالگي، گچ او د قيمتي و يمه قيمتي ډبرو زرمرد، کونيس، تورمالين، ربل، بافوت، لاجورد و د ترشي ډبرو لکه د زرمرو د ډولونو، زروړين او د سمنو د ومو موادو معدنونه (۱۶)

۱۷۵۰. په هېواد کې څو ډوله معدني سرچينې شته او د هغو اټکليز ارزښت وليکئ؟

ځواب: په هېواد کې شاوخوا (۴۵۰۰) معدني سرچينې شته، چې د دغو سرچينو مجموعي ارزښت شاوخوا (۵۰۰) تريليون ډلره ارزول شوی، چې د امريکا د ملي بحالښ توليد (۶۰) برابره دی. (۱۷)

۱۷۵۱. د جوارنامو داوطلبان څو افغاني فيس ورکوي؟

ځواب: د کوچني کچي اکسفدي جوارنامي داوطلب (۵۰۰) ډالر يا يې په افغانو باندې معادل د مخي کچي اکشافدي جوارنامي داوطلب (۱۰۰۰) ډالر يا يې په افغانو باندې معادل د سري کچي اکسفدي جوارنامي داوطلب تر (۲۰۰۰) ډالرو يا يې په افغانو باندې معادل د ډبري سري کچي اکشافدي جوارنامي داوطلب تر (۵۰۰۰) ډالرو يا يې په افغانو باندې معادل

۱۷۵۲. په هېواد کې د اټکل شوو تېلو او ګازو کچه څو متر مکعب برابره شوې ده؟

ځواب: د دغو موادو اټکلېره کچه تر ۴۴۴ ميليارده متر مکعب ګر او له ۱.۵ ميلاردو څخه ډېرو شکو تېلو نه رسېږي، چې د امو په حورو او د فغانستان او تاجکستان ترمنځ سرحد کې ځای لري. (۱۸)

۱۷۵۳. د هېواد کومې سيمې د اومو تېلو سترې زېرمې لري؟

ځواب: د ناسا د ځمکپېژندنې د څانګې له لارې په ۱۳۸۴ ال کال د ځمکپېژندنې څېړنو بډولې ده، چې د هېواد په ختيځ کې د کټور سيمې او په لوېديځ کې هرات د ځمکې لاندې تېلو سترې

^{۱۵} فرهنگ عميد مخ ۱۱۳۷

^{۱۶} -مدخل بر جغرافیای سیاسی افغانستان نویسنده محمد عظیم عطیعی، مخ ۱۲۶

^{۱۷} -مدخل بر جغرافیای سیاسی افغانستان، نویسنده، محمد عظیم عطیعی، مخ ۱۲۶

^{۱۸} محکمی اثر، مخ ۱۲۷

سرچینې لري و همدارنگه د هېواد په جنوب او شمال کې هلمند او جوزجان هم د تېلو او ګازو نر ځمکې لاندې سرچینې لري.

۱۷۵۴. مثبت چانه ویل کېږي؟

ځواب: مثبت له هغه حقیقي او حکمي شخصیت څخه عبارت دی، چې د قانون د حکمو له مخې په اقتصادي، صنعتي، صفايي، سوداګریزو او خدماتي فعالیتونو لاس پورې کوي او د اړوند صنف د فعالیت جوړ لري^(۱۹)

۱۷۵۵. استوېټنګ تعریف کړئ؟

ځواب: تر ځمکې لاندې هر ډول کېسې (د وېسنې، چاپولو، یا د منرالي سوډو یا بلاکو د کمولو په شمول) رانغاړي، چې د معدني ډبرې یا منرالونو د ترلاسه کولو په موخه ترسره کېږي

۱۷۵۶. د معدن پراختیایي پلان کوم ډول پلان ته ویل کېږي؟

ځواب: د معدن پراختیایي پلان هغه پلان دی، چې د ګڼو ګڼو داوطلب له خوا ترتیب او د منرالي فعالیتونو ټول اړخونه د هرې مرلې برخې د څانګړو، اړتیاوو او تفصیلي لګښتونو او د چاپېریالي وټولیزو اغېزو د ارزونو د پایلو په شمول رانغاړي

۱۷۵۷. بهسازي څه ته وايي، تعریف یې کړئ؟

ځواب: بهسازي د لاندینو موخو لپاره د منرالونو یا معدني موادو له پروسس څخه عبارت ده

- د پام وړ محصول د اندرې تنظیمول
- د ښکاره موادو چاټول
- د کیفیت، سوچه والي یا عیارې درجې ته والی.

۱۷۵۸. موقتي بندول توضیح کړئ؟

ځواب: موقتي بندول په یو معدن یا د هغه یوې برخه کې د معدن کیدو د پلان شوو یا ناپلان شوو کیدو له ځنډولو څخه عبارت دي، چې د دوی ټاکلې مودې له تېرولو وروسته بېرته پیلېږي

۱۷۵۹. انکشاف د معدنونو په اصطلاح څه معنا افاده کوي؟

ځواب: انکشاف په یوې معدني کتله یا د معدني موادو یوې طبقې کې د تونل له کیدلو یا د معدني، ښځایه او هسي موادو د رڼې طبقې له لرې کولو عبارت دی، چې د منرالي فعالیتونو او ګټې حیستې لپاره مخه رابروي.

^{۱۹} د افغانستان د ځمکې د سوداګرۍ د حوډې قانون، مخ ۲

۱۷۶۰. ډبرې له شيميایي پلوه په څو برخو وېشل کېږي؟

کاربونیتونه

سلفایډونه

اکسایډونه

سیلیکانونه

۱۷۶۱. د جوړښت د ډول پر بنسټ د ډبرو ډولونه ولیکئ؟

رسوبي ډبرې

تشعشعې ډبرې

بدلې شوې ډبرې

۱۷۶۲. بدلې شوې ډبرې کوم ډول ډبرو ته ویل کېږي؟

ځواب: ځینې رسوبي او اتشفستاني ډبرې که ډېره موده د ځمکې په زور و کې پاتې شي، باید ډېر فشار و ډېره تودوخه وزعمي دغه ډبرې د خستې په څېر بېخېږي. حیل مخکیني شکل له لاسه ورکوي او له همدې امله هغو ته بدلې شوې ډبرې وايي. لکه (مرمر ډبره)

۱۷۶۳. ډبرې دود ودانیزې ډبرې په گوته کړئ؟

ځواب: هغه ډبرې چې د ودانیو په رعاونه کې ترې گټه اخیستل کېږي، دا دي گرانیت

سویې ډبرې

اهکي ډبرې

کوارتزیت

رسی ډبرې

تراورتن

۱۷۶۴. په ډبره کې خرابی څه ته وايي؟

ځواب: په ډبرو کې د حراصولي اصلي عامل پر هغو د محلولو مالگو اغېز دی د چاپېریال ککړوالي، کنگلونه، په فلزي تیتو کې شړېدا، د کمرورو رگونو شتون، همدارنگه کمزوري اجزايي کارونه هم د ډبرو د خرابېدو سبب گرځي

۱۷۶۵. کنگلونه څرنگه او په کوم ډول ډبرو اغېز لري؟

ځواب: د کنگلونو له کبله خرابی د ودانیو په برنډو، جیرونو، څوکی شکله ځایونو او د کمکیو په غولې کې ډېر لیدل کېږي. په عام ډول اهکي او دولومیت ډبرې له سوېې ډبرو ډېرې د کنگلونو سر اغېر لاندې دي

۱۷۶۶. ایا اور د ډبرو په خرابېدو کې اغېز لولای شي؟

ځواب: اور ډېر کم د ډبرو په کارولو کې د کبې حرابوالي سبب گرځي مگر د گرانیت، مرمر و سبویو ډبرو د مح سطحه شدید د ور له کبله توره یا ماته شي. اهکي ډبرې په عام ډول د ور تر اغېز لاندې نه راځي، یوازې د روبانه رنگ لرونکې ډبرې په هغو کې د شته وسپنې د اکسیدېدو له امله د تل لپاره رنګه کېږي.

۱۷۶۷. د ډبرو په جوړولو کې د غره پیدا کېدنی عوامل څه دي؟

ځواب: په ځمکه کې د غره پیدا کېدنې او غروهنې دوه پروسې د ډبرو د محصولاتو د پیدا کېدو سبب گرځي. د غره پیدا کېدنې عوامل د ځمکې د داخلي دوب شتون د کرې فشارونه چې د هغې د سطحې په حده برخه راځي. د غره پیدا کېدنې او وچې پیدا کېدنې د سوسې عامل بللای شو.

۱۷۶۸. هوا وهنه یا غرتورنه څه نه وایي؟

ځواب: له هغو بهیرونو څخه هر یو چې د ځمکې د سطحې د سختو موادو او هغو موادو چې په هوا سره په تړاو کې دي د شکل د کوچني کیدو، د بدلون سبب گرځي، هوا وهنه بلل کېږي. د تورې یا هوا وهنې عوامل په دوو فزیکي و شیمیایي ډلو وېشل کېږي.

۱۷۶۹. فزیکي هوا وهنه تعریف کړئ؟

ځواب: دغه پدیده د کنگلونو، په هوا کې د تودوسی د بدلېدو، د انبساط او انقباض نه پدیده، د ځمکې د جاذبې د ځواک، د گناه د ودې، باد، د اوبو د جریان او د زوړو د عمل او دسې نورو نه و سته رامنځته کېږي و د ډبرو د کوحې کېدو او په ډبرو وړو ډنو باندې د هغو د شکل د بدلون سبب گرځي.

۱۷۷۰. د ډبرو د شیمیایي جوړښت په اړه معلومات ورکړئ؟

ځواب: ډبرې په خپه د کایو په نوم له ډبرو وړو برخو څخه جوړې شوې دي. کاني جامد، طبعی، په معمول ډول مسلور، مالکي او یوشان مواد او شیمیایي ترکیبونو دي. تراوسه پورې په طبیعت کې له ۳۰۰۰ ډبر کاني پیژندل شوي دي، چې یوازې ۲۴ ډوله کاني د ځمکې د قشر په ډبرو کې گډ دي او هغه ډبرې جوړونکي کاني بللي.

۱۷۷۱. د ودانیزو ډبرو پینځه ځانگړنې ولیکنئ؟

۱. د ډبرې جسم باید سالم جوړښت ولري، یعنې نه درز، مېنې او سستو رگونو پرته.
۲. د هر ډول خلل او تشې نه لرونکې وي.
۳. شپږدا وه لري.
۴. غولیده، حوړه، و کککه وي.
۵. ودانیزه ډبره باید ډبرې و به جذب نه کړي.

سرچينې

۱. د تېلو او گازو (هابډروکاربونو) قانون، رسمي جريده، مسلسل شمېره (۹۷۲)، کال ۱۳۸۷ ل، د عدليې وزارت.
۲. د معدن کيندلو مقررې، رسمي جريده، شمېره (۱۰۰۷)، نېټه ۱۳۸۸ / ۱۰ / ۱۰ هـ.ل، د عدليې وزارت
۳. د افغانستان د ځانگې د سوداگرۍ د خوږو قانون، رسمي جريده، شمېره (۱۰۰۲)، نېټه ۱۳۸۸ / ۸ / ۲۰ هـ.ل، د عدليې وزارت
۴. فرهنگ عميد، تاليف حسن عميد، انتشارات مير کبير، تهران، کال (۱۳۷۹) ل
۵. مدخلی بر جغرافياي سياسي افغانستان، ليکوال. محمد عظيم عظيمي، انتشارات حراسان، کال ۱۳۹۱ ل
۶. جيولوجي عمومي، ليکوال: حس مدني او سيروش شفيقي، انتشارات عابد، کال ۱۳۸۹ ل
۷. گار جيست؟ ليکوال: مجيد مکاری د راسخون له سرچينو څخه په گټه
۸. ويکي پېډيا (اراد پوهغونډ)

شلم څپرکی

د بنځو چارې

۱۷۷۲. بڅه تعريف كړئ؟

ځواب: بڅه له بالغې او نابالغې بڅلې څخه عبارت ده.

۱۷۷۳. غوره مسلمان د پيغمبر (ص) په وينا څوك دى؟

ځواب په مسلمانانو كې ډېر مؤمن د هغو ډېر بااخلاقه دى او ستاسو غوره كس هغه دى چې له خپلې مېرمنې سره سه چلند ولري. (تر عيب. ۳ جلد. مح ۴۹)

۱۷۷۴. د واده اهليت په كوم عمر كې بشپړېږي؟

ځواب د واده اهليت هغه مهال بشپړېږي، چې تر د (۱۸) كسى عمر او حلى د (۱۶) كلنى عمر بشپړ كړى وي.

۱۷۷۵. بڅې د افغانسان د نفوسو څو برخې جوړوي؟

ځواب بڅې د افغانستان كابل ۴۹ سلنه يا ۲۳،۳ ميليونه نفوس جوړوي، چې نږدې ۱۰۰ څخه په وړاندې ۱۰۴ تران دي.

۱۷۷۶. د بُن له كافرانس څخه وروسته د افغان مېرمنو د سياسي وضعيت ښه والى په ډاگه كړئ؟

۱. د پلاوي په ۶۰ تو غړو كې ۶ بڅې وې، چې په ۲۰۰۱ز كال يې د بُن په غونډه كې گډون وكړ
۲. په بېړۍ لويه جرگه كې ۱۲ سلنه مېرمنو گډون وكړ
۳. د لويې جرگې ۲۰ سلنه څوكى بڅو ته ځانگړې شوې
۴. ۴۰ سلنه بڅو په ټاكنو كې د رايې وركونى كارتونه واخيستل.
۵. په سوونځيو او د لوړو زده كړو مؤسسو كې د بڅو رياتېدونكى گډون.
۶. په اردو او ملي پوليسو كې د بڅو رياتېدونكى گډون.
۷. د افغانستان د ملكي خدمتونو په ادارو كې د ۲۵ سلنه بڅو گډون

۱۷۷۷. بد وركول تعريف كړئ؟

ځواب بد وركول د ديت يا وژنې او جنسي تړي په تړاو د روغۍ جوړې په بدل كې يا له ناوړه رواحتونو، دودونو او رسمونو څخه په پيروي په نورو حالتونو كې مېړه ته د بڅې له وركولو څخه عبارت دي

۱۷۷۸. سپکاوی او کم گڼل په جلا جلا ډول تعريف کړئ؟

خوب سپکاوی د هغو کړنو او حرکتونو له ترسره کولو پ له هغو خبرو څخه عبارت دی، چې د سخي د شخصیت د سپکولو (کمولو) سبب گرځي
کم گڼل د هغو کړنو او حرکتونو له ترسره کولو او هغو خبرو څخه عبارت دی، چې د سخي د وپړولو او ډر سبب گرځي

۱۷۷۹. جبري انزوا څه ته وايي؟

خوب جبري انزوا له شرعي محارمو سره د سخي د لیدو او کتو له ممانعت څخه عبارت ده.

۱۷۸۰. د ناوترېخوالي ډولونه په لنډ ډول په ګوته کړئ؟

- حسې تېری
- بدکاری ته مجبورول
- سو خول یا د کیناوي، رهري یا نورو زیانمنو موادو کارون
- ځنډ سوخولو یا ځانورژي یا د رهري موادو کارولو ته مجبورول
- ژوبول یا عیسي کول
- وهل ټکول
- د واده په موخه یا پلمه پېرل و پلورل
- په بدو کې ورکول
- جبري نکاح
- د واده له حق یا د مېړه د عوره کولو له حق څخه منعه کول
- د قانوني عمر له بشپړولو محکې نکاح
- کنځلي، سپکاوی او کم گڼل
- خورول او کړول
- جبري انزوا
- په نشه یي توکو باندې د سخي جبري روږدي کول
- په میراث کې له ولکې معه کول
- په شخصي مالونو کې له ولکې معه کول
- له ښوونې، رده کړې، کار او روغتيايي خدمتونو ته د لاسرسي له حق څخه معه کول
- جبري کار
- د شرعي او مدني قانون د حکمونو له پم کې نیولو پرته له یوې ډېرو سڅو سره واده
- د چپلوۍ نقيبه کول

۱۷۸۱. د اسلام د امر مطابق په واده کې د نجونو رضایت څرنگه په پام کې نیول کېږي؟
 خوب (الایمُ أَحَقُّ نَفْسِهَا مِنْ وَلِيِّهَا وَلِبِكْرِ تَسْتَأْذِنُ وَ دُہَا صِمَاتُهَا) ((کولایې سخی له خپل ولي او سرپرست څخه ډېر نه ځانونو حق لرې، مګر له نجونو باید اجاره واخیستل شي، نو د نجونو اجازه د هغوی خوښتیا ده)) (د امام مالک په روایت)

۱۷۸۲. د تاوتریخوالي زیانمن (محبي علیها) کوم حقوق لري؟

۱. د قانون د حکمونو له مخې د تاوتریخوالي د ترسره کوونکي عدلي څار
۲. د هغې په هوکړه د ملاتړ مرکزي کور یا پورې خوندي جایو ته لاسرسی
۳. په ورپاړوون سپرو روغتيايي خدمتونو ته لاسرسی
۴. د مدافع وکیل یا حقوقي مرستندوی لرل
۵. نه حرم عمل څخه د رامنځته شوي تاوان جبران
۶. د نسبتي موضوع پې سابل
۷. نور هغه حقوق چې په تقیسي اسنادو کې وړاندې شوي دي.

۱۷۸۳. د تاوتریخوالي زیانمن څرنگه له خپلو مؤجه حقوقو څخه دفاع او کومو مراجعو ته شکایت کولای شي؟

خواب مجني علیه یا د تاوتریخوالي زیانمن په لیکلې ډول د سڅو څارو ادارې ته شکایت کولای شي، د سڅو چارو داده مکلفه ده. چې موضوع په حدی ډول وڅاري څارواوې، نو محکمې ته خبر ورکړی محکمه مکلفه ده چې د تاوتریخوالي قضیه په خپل کاري پوښتوب کې راولي.

۱۷۸۴. عدت څه ته وايي، تعریف یې کړئ؟

خواب عدت له هغې ټاکلې مودې څخه عبارت دی. چې د هغې ترمینو سره د واده نیول مرمه اثار له منځه ځي. د عدت له شپږولو محکمې هڅوک نه شي کولای. چې له مېړه پرته معتدي سخی نه واده وکړي

۱۷۸۵. کومې دولتي ادارې د سڅو چارو له ادارې سره تړلې ادارې نل کېږي؟

- د رشاد، حج او وقافو وړت
- د صلاحونو کلبو وړت
- د محکمې او څارنوالۍ د پاسب
- د لوړو رده کړو وړت
- د پوهنې وړت
- د کودبو چارو وړت (پوس)
- د عدلیې وړت

۱۷۸۶. د ښځو له حقوقو څخه د دفاع او د هغوی پرضد د تاوتریخوالي د له منځه وړلو په

برخه کې د ارشاد، حج او اوقافو ادارې مکلفیتونه څه دي؟

ځواب: د برنو او سڅو د شرعي حقوقو و وحايبو په ډه د ویساگانو، وعظونو او خطبو لپاره د منظمو پلانونو جوړول. د جوماتو، نکهه خانو (حسنبو) د ملا امامانو، حصبیانو او واعضو له خوا د هغو کول او د هغو له تطبیق څخه د ډډ ترلاسه کول

د جوماتو ملا امامانو او حصبیانو ته د ورکته‌یو او سیمیارونو جوړول

د اړوندو حیرونو له لارې د شریعت او قانون په حکمونو مسند د تاوتریخوالي د غوډلو او د

هغه د عواقبو روسانول او تشریح کول

۱۷۸۷. د اسلام له نظره په کورنیو چارو کې ښځه کوم مسؤلیتونه لري؟

ځواب: ښځه د کورنۍ او خپل مېړه د بچیانو ساتونکې ده او د پوښتنې وړ نه وگرځي. (صحیح بخاري، کتاب الاحکام، حدیث ۷۱۳۸)

۱۷۸۸. د اطلاعاتو او کلتور وزارت د ښځو پر وړاندې د تاوتریخوالي د له منځه وړلو په

موضوع کې کوم ډول مسؤلیتونه لري؟

ځواب: د اطلاعاتو کتور وزارت مسؤلیت لري، چې په تاوتریخوالي پورې اړوند موضوعات د اړوندو رسنیو له لارې خپاره کړي

اطلاعاتو کتور وزارت مسؤلیت لري، ترڅو په ټولو رسنیو کې د هغو موضوعاتو د خپرېدو مخنیوی وکړي. چې تاوتریخوالی دودوي

۱۷۸۹. د عدلیې وزارت مکلفیتونه په ګوته کړئ؟

ځواب: له خپلو شرعي حقوقو او وحايبو څخه د خلکو د پوهاوي سطحه لوړول

د اړوندو مسؤلینو له لارې تر توقیف، بد او حجر لاندې راتلو او سڅو ته د تاوتریخوالي د

عواملو او د هغه د غوکو د اړوندو مطابق د تشریح او روساتولو د لارې برابرول

د حقوقي مرستو او هغو چارو کارمندانو ته چې په قانون کې په پام کې نیول شوي دي، د ورکشاپونو او سیمینارونو جوړول.

د تاوتریخوالي د زیښمن د غوښتنې په صورت کې د حقوقي مرستندوی ګومارل.

۱۷۹۰. د ښځو پر وړاندې د تاوتریخوالي د له منځه وړلو په برخه کې د عامې روغتیا

وزارت مکلفیتونه ولیکنئ؟

ځواب: د عامې روغتیا وزارت مکلف دی، چې په ټولو اړوندو روغتیايي مرکزونو کې د تاوتریخوالي د ریان د بېړنۍ او وړیا درملنې او تداوی په موخه اغېزناک او عملي نداسې خپل او د هغو له څرنگوالي څخه د سڅو چارو وزارت ته راپور ورکړي.

۱۷۹۱. هغه څلور ټولنيز مسؤليتونه چې مسلمانې بسځې ترې معاف شوي دي، وليکئ؟

ځواب: په بسځو باندې جهاد فرص نه دی
د جمدعت په لمانځه کې د سخو گډون واجب نه دی.
په سخو باندې د جمعې لمونځ واجب نه دی.
بسځو ته له محرم څخه پرته سفر حایر نه دی (۲)

۱۷۹۲. د عقد شرایط تشریح کړئ؟

ځواب: له حبر، رور او فشار څخه پرته د عقد د صحت شرط د عقدکونکو له رضابت څخه عارت دی او عقد د دواړو خواوو په ایجاب او قبول ترل کېږي

۱۷۹۳. ایجاب او قبول تعریف کړئ؟

ځواب: ایجاب او قبول له هغو الفاظو څخه عارت دی، چې په عرف کې د عقد د کولو لپاره کارول کېږي

۱۷۹۴. د بسځې سوځول او د کیمیاوي موادو کارول د قانون له مخې څه حکم لري؟

ځواب: څوک چې سځه وسوځوي، یا یې پر بدن کیمیاوي، زهرې یا نور ریاړ پرونکي مواد چې د تبي کېدو یا عیسي کېدو سبب گرځي، وکاروي، یا پرې رهري مواد وځوري، د حالت له مخې په اوږد بند چې له لسو کلونو کم نه وي، محکومېږي
همدارنگه که د تاوتریخوالي د ترسره کوونکي موخه له مدني حقوقو څخه د سخو د بې برخې کولو په موخه په ټولنه کې د ډار او وېرې حېرو وي، یا د هغې د مرگ سبب شي، ترسره کوونکي د حالت له مخې په دوامد بند یا اعدام محکومېږي

۱۷۹۵. خلع څه ته وايي، توضیح یې کړئ؟

ځواب: خلع د هغه مال په بدل کې د واده د عقد له مخه نلو څخه عبارت ده چې سځه هغه مېړه ته ورکوي خلع هغه مهال صحیح کېږي، چې مېړه د طلاق د صلاحیت وړ او مرم یې محل وي

۱۷۹۶. د قانون له مخې د واده په موخه یا پلمه د سځې پېرل او پلورل څه حکم لري؟

ځواب: څوک چې د وده په موخه یا پلمه سځه وپلوري، ویې پېري، یا یې وساطت وکړي، د حالت له مخې په اوږد بند چې له لسو کلونو څخه ډېر نه وي، محکومېږي.

۱۷۹۷. د قانون له نظره په بدو کې د سځې ورکول څه حکم لري؟

ځواب: څوک چې بسځه په بدو کې په نکاح ورکړي، یا یې وکړي، د حالت له مخې په اوږد بند چې له لسو کلونو ډېر نه وي، محکومېږي سربېره پر دې شاهد، وکیل، روعه کوونکي او عقد هر

يو د حالت له مخې په منځني نند محكوم او په سو كې د وركړې شوې سخي د غوستنې په صورت كې د قانون د حكمنو له مخې د نكاح عقد فسخه كېږي

۱۷۹۸. هر كله چې سخته په جبري ډول په نكاح وركړل شي، قانون يې په اړه څه حكم كوي؟
خواب: هر كله چې يو كس هغه سخته چې د وده قانوني عمر يې پوره كړې، د هغې له خوسې پرته كورده يا په نكاح كړي د حالت نه مخې په متوسط نند چې له دوو كلونو كم نه وي، محكوم، او د قانون د حكمنو له مخې كوزده و نكاح فسخه كېږي

۱۷۹۹. د قانوني عمر له پوره كولو مخكې د بڼخي نكاح څه حكم لري؟
خواب: د حالت له مخې په متوسط نند چې له دوو كلونو كم نه وي، محكوم او نكاح د سخي د غوستنې په صورت كې د قانون د حكمنو له مخې فسخه كېږي

۱۸۰۰. څوك چې بڼخي ته كنځلې او سپكاوي وكړي، يا يې كمه وگي، يا يې وځوروي او وكړوي، د قانون د حكمنو له مخې څرنگه محازات كېږي؟
خواب: څوك چې سخي كنځلې و سپكاوي كوي يا هغه كمه گني، يا يې وځوروي و كړوي، د حالت له مخې به درې مياشتې بد محكومېږي

۱۸۰۱. څوك چې سخته په جبري ډول په نشه يي توكو روږدې كوي، څرنگه جرا ورته ټاكل كېږي؟

خواب: څوك چې سخته په جبري ډول په نشه يي توكو روږدې كوي، په لږه بد چې نه درې مياشتو ډېر نه وي، محكومېږي

۱۸۰۲. څوك چې سخته په ميراث كې له برخې څخه منعه كوي، څرنگه جرا وركول كېږي؟
خواب: څوك چې د بڼخي د موروث په ميراث كې هغه نه حق څخه منعه كوي، د هغې د برخې نه وركولو سرسره د حالت له مخې په لږه نند چې نه يوې مياشتې ډېر نه وي، محكومېږي

۱۸۰۳. د زده كړې، تحصيل، كار او روغتيايي خدمونو ته د لاسرسي له حق څخه د بڼخي منعه كول كوم ډول جرا لري؟

خواب: د زده كړې، تحصيل كار او روغتيايي خدمونو نه د لاسرسي له حق څخه د سخي منعه كول دا په قوانينو كې له نورو حقوقو څخه د گټې احيستو حد وگرځي، د حالت له مخې په لږه بد چې له شپږو مياشتو ډېر نه وي، محكومېږي

۱۸۰۴. له معقولو عذرونو پرته څو ودونه څه حكم لري؟
خواب: له معقول عذر او قنع كوونكو دلايلو پرته له يوې ډېرو سڅو سره واده كوونكې په لږه بد چې نه درې مياشتو څخه ډېر نه وي، محكومېږي

۱۸۰۵. په نسخې باندې خبري کار د قانون له مخې څه حکم لري؟

ځواب. څوک چې نسخه خبري کار ته رېباسي، د تاوان په ورکړې سربېره د حالت له مخې په لږ بند چې له شپږو مياشتو ډېر نه وي، محکومېږي.

۱۸۰۶. څوک چې خپل زامن په خپلو لوڼو غوره ونه گڼي څه امتياز لري؟

ځواب: ابن عباس (رض) له پيغمبر (ص) څخه نقل کوي چې هغه و فرمايل ((څوک چې نور ولري او هغه ژوندۍ حسه و سکه نه کړي، او خپل زامن پرې غوره ونه گڼي، الله (ج) هغه جنت نه سايي)) (د ابوداود روايت) (۱)

۱۸۰۷. د قرآنکريم کوم ايت د اړتيا په وخت کې د څو ودونو حکم کوي؟

څوې لاندیني ايت څو ودونه د اړتيا او د شرايطو د بشپړولو په وخت کې جازې گرځوي. (فَانْكَحُوا مَا طَابَ لَكُمْ مِنَ النِّسَاءِ مَثْنً و ثَلَاثَ وَرُبَاعَ فَاِنْ خِفْتُمْ اَلَّا تَعْدِلُوا فَوَاجِدَةً اَوْ مَا مَلَكَتْ اَيْمَانُكُمْ ذَلِكَ اَدْنَى اَلَّا تَعْوِلُوا) (سا سورت، ۳ ايت)

زباړه. ((په سڅو چې هر څومره ستسو خوشېږي، دوه دوه، درې درې او څلور څلور په نکاح کړئ او که دا وېره لرئ، چې په عدالت به جلد ونه کړئ، يوازې يوه نسخه وکړئ، يا د هر څومره چې مالک سوئ، دا غوره لار ده، ترڅو د ظلم ترسره کونکي نه شئ)).

۱۸۰۸. د نړۍ په مختلفو دينونو او مذهبونو کې کوم يو نسخې له پېر او پلور، او وينځي

گرځولو خلاصې کړې؟

ځواب لومړنی دين چې نسخې يې د محروميت، بې عزتۍ، پېر او پلور له گرداب او د نسايي کرامت نورو خلاف کارونو څخه خلاصې کړې او د يو انسان او د نرانو ترڅنگ د يو محکم قشر په توگه يې د مور په څېر د درناوي وړ وگرځولي، د اسلام سپېڅلی دين دی.

سرچينې

۱. قرآن کریم

۲. د افغانستان د سڅو لپاره لس کلن ملي کاري پلان، (۱۳۸۷ - ۱۳۹۷).
۳. د سڅو پر وړاندې د توتريحوالي د له منځه وړلو قانون، رسمي جريده، شمېره (۹۸۹). د خپرېدو نېټه ۱۳۸۸/۵/۱۰ ل. د عدليې وزارت
۴. مدني قانون، رسمي جريده، شمېره (۳۵۳)، سټه ۱۳۵۵/۱۰/۱۵ ل. د عدليې وزارت، (د ټاکلو عقودونو د کتاب د درېيم جلد و د حق د کتاب د دويم جلد) په شمول
۵. حقوق و وحايب زن در اسلام، تاليف: عبده علب احمد عيسي، ژباړن، جهانگير ولد بيگي
۶. زن در صحنه سياست، مؤلف: مفتي محمد رفيع عثمانی، ژباړن: نيار محمد نيازی، د چاپ نېټه ۱۳۹۲ هـ ش مرعومي، مطبعه صيايي.

یوویشتم خپرکی

کرایه، سفریه، جیب خرڅ او بیمه

۱۸۰۹. سمرکوونکی چاته ویل کېږي؟

ځواب: سمرکوونکي له هغو دولتي چارواکو، پوځي منسوبو، ورزشکارانو او نورو هغو کسانو څخه عبارت دي، چې د دولت د لزوم دید له مخې په غونډو، سیمینارونو، ورکشاپونو، سمپوریمونو، سوویر کورسونو، په ورزشی مسابقو و نورو چارو کې د گډون په موخه چې د وښوونې غوښتنو له مخې د ادارې له خوا ړین گڼل شوي، د هېواد دښه یا بهر ته سفر کوي.

۱۸۱۰. کرایه څه ته وايي؟

ځواب: کرایه له هغو پیسو عبارت ده، چې د دولت له خوا په (۱۳۰۹) پوسته کې د یادو کسانو د وړو وړو په موخه ورکول کېږي.

۱۸۱۱. سفریه څه ته وايي، تعریف یې کړئ؟

ځواب: له هغو پیسو عبارت ده، چې په (۱۳۰۹) پوسته کې د یادو کسانو د اعاشې و اناطې د لگښت په موخه د دولت له خوا ورکول کېږي.

۱۸۱۲. جیب خرڅ چاته ورکول کېږي؟

ځواب: هغه پیسې دي، چې په (۱۳۰۹) پوسته کې یادو کسانو ته د ورځنیو اړتیاوو د مصارفو په موخه د دولت له خوا ورکول کېږي.

۱۸۱۳. د کرایې او سفریې د چارو د تنظیم په مقرره کې له شخص څخه موخه څه ده؟

ځواب: شخص به هغه کس څخه عبارت دی، چې د دولت کارمند به وي او د ادارې د اړتیا له مخې د دندې ترسره کولو په موخه د لنډ مهال لپاره په رسمي ډول سفر کوي.

۱۸۱۴. ایا په څاروي سفر کوونکي ته کرایه ورکول کېږي؟

ځواب: هر کله چې د څاروي په واسطه سفر وشي، سفرکوونکي او د هغه وسيلې یا کرایه شوي څاروي به کرایه ورکول کېږي.

۱۸۱۵. که په یو رسمي سفر کې له الوتکې، موټر او څاروي څخه کار واخلستل شي، څرنگه اجرائت ترسره کېږي؟

ځواب هرکله چې د سفر یوه برخه الوتکې سره، یوه برخه موټر سره او بله برخه څاروي سره وشي، کرایه د سفریې وکړایي د چارو د تنظیم د مقرري د حکمونو له مخې په هره برخه کې د اصولي سادو له مخې ررول کړي او ورکول کېږي.

۱۸۱۶. که نقلیه واسطه دولتي وي، کرایه ورکول کېږي؟
ځواب هرکله چې سفر د دې دولتي ادارې نښه و سطې سره وشي، کرایه به ورکول کېږي او ادره مکلفه ده، چې د سفر په وخت کې دولتي واسطو ته ارزست ورکړي.

۱۸۱۷. هوايي او ځمکنی سفرکوونکي ته د هغه له لوازمو څخه پرته څو کيلوگرامه اضافي وزن ته کرایه ورکول کېږي؟
ځواب د الوتکې په واسطه سفرکوونکي ته هر (۳۰) کيلوگرامه او ځمکنی سفرکوونکي ته تر (۴۰) کيلوگرامه د لوازمو د هغه اضافي وزن چې په داري بورې اړوند وي، کرایه د ادارې له خوا ورکول کړي.

۱۸۱۸. د هېواد دننه ورځنۍ سفریه څو افغانۍ ده؟
ځواب د هېواد دننه سفرکوونکي د ورځنۍ د (۱۰۰۰) افغانیو سفریې حقدار دی.

۱۸۱۹. څو کيلومتره فاصله د سفریې د ورکړې وړ ده؟
ځواب په ځمکنیو سفرونو کې له (۲۰ - ۱۵۰) کيلومترو مسافه یوه ورځ حسابېږي او کرمه د سفریې حقدار دی، له (۲۰) کيلومترو کمه مسافه هېڅ حسابېږي نه.

۱۸۲۰. هرکله چې د دولتي چارواکو د سفر لگست له تثبیت شوې اندازې څخه ډېر وي، د هغوی سفریه څرنگه محاسبه او ورکول کېږي؟
ځواب هرکله چې د دولتي چارواکو د سفر لگست د مۇحه دلايمو له مخې له تثبیت شوې اندازې څخه ډېر شي، د اضافي لگست پيسې د اصولي سادو نه مخې د ورکړې د لومړۍ درجه آمر له نبيد او د ولسمشر له مضوري وروسته ورکول کېږي.

۱۸۲۱. داخلي سفریه تر څو ورځو د محاسبې او ورکړې وړ ده؟
ځواب د لنډ وخت لپاره رسمي سفرکوونکي تر ۶۰ ورځو استوگنې د سفریې حقدار ګرځي.

۱۸۲۲. هرکله چې د سفر موده له شپېتو ورځو زیاته اوږده شي، څرنگه اجرائت کېږي؟
ځواب هرکله چې د وطنیو اړتیا له مخې د اړین شي، چې سفرکوونکي له شپېتو ورځو ډېره استوګنه وکړي، نو د ورکړې د لومړۍ درجه آمر د حکم پر بنسټ سفر تر دېرشو نورو ورځو

تمديدېدای شي او به دې صورت کې د بڼه شوې مودې د سفرېې درېمه برخه کسر کړي و که چېرې د سفر موده له نوي ورځو زیاته شي، سفریه یې بندېږي

۱۸۲۳. سفریه په کومو حالتونو کې کسر کېږي؟

خوب د هېواد دننه یا بهر ته سفرکوونکي که په دولتي استوګنځي کې استوګنه غوره کړي (۵۰) سلنه سفریه یې کسر کېږي

۱۸۲۴. ایا قراردادي کارمندانو ته سفریه ورکول کېږي؟

خواب د هغه داخلي او بهرني تبعه کرايه، سفریه و حسب خرخ چې د قراردادي پرسن په اړه کې استخدام شوی دی، د قرارداد د حکمونو تابع ده و د ادارې له خوا د رسمي سفر په وخت کې د نقد د چارو د تنظیم د مقرري حکمو د هغه په اړه د تطبیق وړ دي (له هغو ځانګړو مواردو پرته چې په قراردادي کې اېکل شوي دي).

۱۸۲۵. سفریه د سفر په کومو حالتونو کې بندېږي؟

خواب هرکله چې سفر کوونکي د سفر په لړ کې داسې ناروغ شي، چې د دندې د دوام حیلې شي، د هغه سفریه روغتون ته تر لېږدولو پورې د اجرا وړ ده او د سترېدو په صورت کې سفریه نښه او د اصولي اسنادو له مخې د هغه د درملنې مصارف ورکول کړي

۱۸۲۶. سفرکوونکي په څو ورځو کې باید د خپل سفر اسناد ادارې ته تسلیم کړي؟

خواب: سفرکوونکي مکلف دي، چې د خپلو مصارفو اسناد د محرابي لپاره د (۱۰) ورځو په ترڅ کې د سفر له پای ته رسېدو او هېواد ته له راګرځېدو وروسته اړوندې ادارې ته وړاندې کړي

۱۸۲۷. حب خرخ په کومو حالتونو کې ورکول کېږي؟

خواب حب خرخ په هغه صورت کې سفرکوونکي ته ورکول کېږي، چې د هغه کرايه و سفریه د بهرني دولت، یا کورنۍ او بهرني مؤسسې او نړۍ والو سازمانونو له خوا تمويل شي

۱۸۲۸. حب خرخ تر څو ورځو د محاسبې او ورکړې وړ ګرځي؟

خوب حب خرخ تر (۴۵) ورځو پورې د حالت له مخې محاسبه او ورکول کېږي، له لومړي تر دېرشمې ورځې سل سلنه او له يو دېرشمې تر پنځه څلوېښتمې ورځې شپږوسه سلنه محاسبه و ورکول کېږي

۱۸۲۹. ایا د کارمند د کورنۍ غړي د کرايې له امتیاز څخه برخمنېدای شي؟

خوب د هغه کارمند د کورنۍ غړي چې د رسمي دندې د خپلولو په موخه نوی مقرر، تبدیل، نقاعد یا د قانون په حکم به دندې ګوسه شوی دی، بوري د دندې یا د هغه د اوسېدو تر ځایه د کرايې حصار ګرځي

۱۸۳۰. ايا د مړشوي کارمند د کورنۍ غړي د کړايې او سفرېې حقدار گرځي؟
 خواب: د مړشوي کارمند د کورنۍ غړي د خپلې استوگنې تر څايه تر ليردېدلو او د اړتيا په صورت
 هغه موظف چې هغوی ليردوي، د کړايې او سفرېې حقدار دي.

۱۸۳۱. ايا اداره کولای شي، چې له ادارې څخه د کارمند باقيداري د هغه د سفرېې له
 پيسو څخه وصعه کړي؟

خواب هرکله چې سفرکوونکی د دولتي ادارو باقيداري ولري، يا يې پور اخيستی وي، د
 باقيداري پيسې د هغه نه کړيې، سفرېې او حېب خرڅ څخه ه وضعه کېږي، مگر دا چې په دې
 اړه سفرکوونکی هوکړه وکړي.

۱۸۳۲. بهرنيو هېوادونو ته سفرکوونکی د کومو مکلميتونو لرونکی دی؟
 خواب له هېواده بهر ته سفرکوونکی مکلف دی، چې د کوربه هېواد قانون مقررات، کلتور او
 نور ملي او مذهبي ارزستونه په پام کې ويسي، او د ستوگنې په مهال د هېواد د سلامي او ملي
 کلتور او څنگېو په پام کې نيولو سره د ځان و اړوندې ادارې يا دولت حيثيت و و قدر وساتي.

۱۸۳۳. که له هېواده بهر ته سفرکوونکی د کوربه هېواد د کلتور درناوی ونه کړي، څرنگه
 ناديبېږي؟

خواب: د پيرگرام له پای ته رسېدو مخکې هېواد نه جبري سنوډه
 رنلونکو رسمي سفرونو ته نه معرفي کول
 د هغه په سونځو کې د سرغړونې شتون

۱۸۳۴. د سفرکوونکي د جنازې د وړلو مصارف څرنگه ادا کېږي؟
 خواب: د دندې د ترسره کولو په وخت کې يا يې په تړاو د هغه رسمي سفرکوونکي د جنازې د
 وړو مصارف چې د هېواد دسه يا بهر کې مړ شي، د اړوندې ادارې له خوا ادا کېږي.

۱۸۳۵. د کړايې، سفرېې او حېب خرڅ د چارو د تنظيم مقرره د څو فصلونو او څو مادو
 لرونکې ده؟

خواب: دغه مقرره د ۳ فصلونو او ۲۷ مادو لرونکې ده.

۱۸۳۶. بيمه څه ته وايي، تعريف يې کړئ؟
 خواب بيمه د سمه کوونکي او بيمه شوي ترمنځ له هغه ليکلي عقد څخه عبارت دی، چې له
 محې يې بيمه کوونکی د ټاکلې حق البيمې د احيستلو په بدل کې د مقابل لوري د توان حېرانولو
 نه ژمن گرځي.

۱۸۳۷. بيمه شوی څوک دی، تعريف يې کړئ؟

ځواب: بيمه شوی هغه حقيقي يا حکمي شخص دی، چې د ځان يا بل په گټه صالنا يا وکالنا د بيمې د يو ډول د اخيستو په موخه د بيمې عقد کوي.

۱۸۳۸. بيمه کوونکي څوک دی؟

ځواب: هغه حکمي شخص دی، چې د بيمې د قانون له مخې رامنځته او د فعاليت حوازانامه د ماليې له ودرت څخه ترلاسه کوي.

۱۸۳۹. د بيمې په قانون کې د تاوان جبرانول څه معنا افاده کوي؟

ځواب: له هغو نغدي يا عوصي پيسو څخه عبارت دي، چې د بيمې د رامنځته کېدو يا خطر پېښېدو او د تاوان د تېتولو په صورت کې بيمه شوی نه د بيمه کوونکي له خوا ورکول کېږي.

۱۸۴۰. د بيمې خزانه له کومو سرچينو څخه تمويلېږي؟

ځواب: د بيمې خزانه هغه مالي وجهې دي، چې د بيمې له عايداتي سرچينو څخه د بيمه کوونکي له خوا د ناوړو د حيرانولو، عملياتي مصارفو او د اتکايي پيسو د ورکړې په موخه راټولېږي.

۱۸۴۱. کنټرولي شرکت کوم شرکت نه ويل کېږي؟

ځواب: له هغه حقيقي او حکمي شخصيت څخه عبارت دی، چې د بل سمه کوونکي د پانگې له (۵۱) سلنې رياته ونډه ولري.

۱۸۴۲. بيمه په څو ډوله ده او گڼ نسبت تعريف کړئ؟

ځواب: بيمه په دوه ډوله ده، (عمری بيمه او نامعمری بيمه) او گڼ نسبت د ناوړو و مصرفو د نسبت مجموعې ته وايي.

۱۸۴۳. د بيمې هوکړه ليک څه ته وايي؟

ځواب: په بيمه نامه له هغو شتو توضحاتو څخه عبارت دي، چې د هغو له مخې د بيمې شرکت تر ټاکلو شرايطو لاندې تاوان جبرانيوي.

۱۸۴۴. د بېکارۍ د بيمې په اړه معلومات ورکړئ؟

ځواب: هغه بيمه چې د گټور کار او دندې د موندلو له سوسې څخه د رامنځته شوي تاوان په وړاندې د بيمه ورکوونکو د ملاتړ په موخه رامنځته شوې وي.

۱۸۴۵. د ځمکنيو منقولو مالونو بيمه توضيح کړئ؟

ځواب: له هغې بيمې څخه عبارت ده چې د هغو جايدادونو مختلف ډولونه تر پوښن لاندې راوړي، چې د يو ترانسپورتي يا انتقالاتي عنصر نغاړونکي دی.

۱۸۴۶. مازاد بیمه تعریف کړئ؟

ځواب: ماز د بیمه له هغو بیمه نامو څخه عبارت ده چې د بیمې په معیاري نازارونو کې شته او د بې جواره شرکتونو له خوا پلورل کېږي.

لنډچینې

- ۱ د کراچۍ، سفرې او جېب خرڅ د چارو د تنظیم مقرره، مسلسل شمېره (۱۱۳۸)، د چرېدو بڼه ۱۳۹۳، ۲۵/۳ ه.ل. د عدلیې وزارت
- ۲ د افغانستان د اسلامی جمهوري دولت د بیمې قانون، رسمي خړیده، د عدلیې محترم وزارت
- ۳ د افغانستان د بیمې د قانون ضمیمه او د مالیې وزارت د پوښتنو کبې.
- ۴ وکې پېلېا (اراد پوهنځی)

دوه ويشتم څپرکی

لوړې زده کړې

۱۸۴۷. د لوړو زده کړو مؤسسه تعريف کړئ؟

خواب: د لوړو زده کړو مؤسسه له هغه حکمي دولتي شخصيت څخه عبارت ده، چې د لېسانس و ترې د لوړو علمي درجو په کچه د ملي کدرونو د روزنې په موخه د ورځني او شپني تحصيل په شکل او همدارنگه د مس شوو علمي موازينو له مخې ملي او پرې والو دولتي او خصوصي مؤسسو ته د علمي او څېړنيزو کارونو د پرمخوړلو په موخه فعاليت کوي.

۱۸۴۸. بورس څه ته وايي، تعريف يې کړئ؟

خواب: هغه زده کړه، تحصيل، څېړنه، تتبع، ستاز او د معلوماتو وده ده، چې د ترلاسه کولو مخه يې له هېواده بهر د زده کوونکو، محصلينو، سويکو، استادانو او د دولتي ادارو بورو کارمندانو لپاره برابريږي.

۱۸۴۹. د محصلينو حقوق او امتيازات په تفصيل سره شرحه کړئ؟

- د وړيا زده کړې له حق څخه گټه اخيستل
- د ستاز و علمي زده کړې له حق څخه گټه اخيستل
- له کتابتونونو څخه گټه اخيستل
- له سپورتې کلوپونو څخه گټه اخيستل
- د مقرراتو له مخې له لېلو څخه گټه اخيستل
- د زده کړې د وضعې د سه والي او له صنفې حقوقو و گټو څخه د دفاع په موخه د وړاندیزونو کول
- د علمي، ادبي او کلتوري ټولنو جوړول
- د محصلينو د کلوپونو جوړول

۱۸۵۰. سکالرشپ کوم ډول زده کړې ته ويل کېږي؟

خواب: سکالرشپ له هغو اوږدمهاله بورسونو څخه عبارت دی، چې له مخې يې له هېواده بهر کې له ثبت شوو سويکو، پوهنتونونو يا علمي - څېړنيزو مؤسسو څخه د بکلورې، له بکلورېا د پورته، لېسانس، يا ترې د لوړ ډپلوم د ترلاسه کولو په موخه د زده کړو او لوړو زده کړو د ترلاسه کولو مخه برابريږي.

۱۸۵۱. فیلوشپ تعريف كړئ؟

ځواب: فیلوشپ هغه لېسمهاله بورس دی، چې له مخې یې له هېواده بهر کی د معلوماتو د ودې، تنوع او په طبعي، ټولنیزو عمومو کې د علمي تجربو او د هغه د مشاهدې د پرگرامونو، ستاز، روزنیزو کورسونو او د نورو نظري او عملي پرگرامونو په شمول د معاصرې ټکنالوژۍ د ترلاسه کولو محه برابرېږي.

۱۸۵۲. په پروژې پورې مقید بورس کوم ډول زده کړې ته ویل کېږي؟

ځواب: پروژې پورې مقید بورس هغه بورس دی، چې د دوستو دولتونو یا پری والو مؤسسو له خوا په ګڼو څانګو کې د افغانستان اسلامي جمهوري دولت ته ځانګړی کېږي.

۱۸۵۳. د بورس د محصل مصارف له کومې مرجع څخه ورکول کېږي؟

ځواب: د بورس د محصل د تګ راتګ د کرایې په شمول ټور تحصیبي مصارف یا د هغې ډېره برخه د بهرنیو پری والو حکومتونو یا مؤسسو له خوا ورکول کېږي.

۱۸۵۴. له بورس څخه د ګټې اخیستونکي شرایط ولیکئ؟

۱. د افغانستان د تابعیت سید ولري
۲. برترلره له دوولسم ټولګي څخه د فراغت یا ترې لوړ سند ولري
۳. دولتي کارمند د روان خدمت دوه کلنه سابقه ولري
۴. له هلیت، لیاقت او ښه سلوک څخه برخمن وي.
۵. تر عدلي او قضایي څار لاندې نه وي.
۶. د بورس ورکوونکی مرجع د نورو شرایطو او مشخصاتو لرونکی وي.

۱۸۵۵. د لوړو زده کړو د مؤسسو علمي رتبې په ګوته کړئ؟

- پوهیالی
- پوهیار
- پوهنمل
- پوهندوی
- پوهوال
- پوهاند

۱۸۵۶. تحصیلي سند تعريف كړئ؟

ځواب: تحصیلي سند هغه سند دی، چې په یوې عمومي څانګه کې د حضورې، نیمه حضورې یا غیرحضورې تحصیل په شکل د لسانس، ماسټرۍ یا دوکتور د درجې د یوې بشپړې تحصیلي

دورې له برېښ بشپړتاه وروسته له هېواده بهر د لوړو زده کړو د مؤسسو له خوا په رسمي ډول شخص ته ورکړل شوی وي.

۱۸۵۷. غیرحضورې تحصیل تشریح کړئ؟

ځواب. غیرحضورې تحصیل هغه تحصیل دی، چې محصل د هر کړېدیت لپاره به هر سمستر کې په ټولگي کې د شتون له څلورو ساعتونو څخه کم ساعتونه تحصیلي پروگرام څارلی وي.

۱۸۵۸. د لوړو زده کړو د مؤسسو تحصیلي اسناد په څه ډول دي؟

۱. د لېسانس دیپلوم (د لوړو زده کړو لومړنی سند)

۲. د ماسټرۍ دیپلوم (د لوړو زده کړو دویم سند)

۳. د دوکتورا دیپلوم (د لوړو زده کړو درېیم سند)

۱۸۵۹. اثر څه ته وايي، تعریف یې کړئ؟

ځواب. اثر په عام ډول د تالیف، ندوس، ژباړې او ایحاد له ابداعی مقولې څخه عبارت دی.

۱۸۶۰. پوهنځی تعریف کړئ؟

ځواب. پوهنځی هغه علمي او تحصیلي مرکز دی، چې د لېسانس یا ترې په لوړه سويه د کدرونو د روزنې او د لوړو زده کړو د مؤسسې په چوکاټ کې د علمي څېرو مسؤلیت لري.

۱۸۶۱. تالیف د لیکنې کوم ډول ته ویل کېږي او شرایط یې ولیکئ؟

ځواب. د مل شوو میتودونو له مخې په مشخصه موضوع کې د علمي - څېړنې اثر له لیکلو څخه عبارت دی.

تالیف د لاندینيو شرطونو لرونکی دی

۱. له معتبرو ماخذونو څخه ګټه اخیستل، ۲. په لیکنه کې د عام او معیاري سبک په پم کې نیول، ۳. د لیکنې په ژبه کې د اندول کلیمو په شتون کې د هرڼو کلیمو له کارولو څخه ځان ساتل، ۴. په لازمي شکل د اثر په پای کې د مهمو اصطلاحاتو او مفاهیمو رومانول، ۵. د پیا په صورت کې د معاصرو مل شوو معیارونو له مخې د لمن لیک لیکل، ۶. د معاصرو مل شوو میتودونو له مخې د هر فصل یا د اثر په پای کې د سرچینو او ماخذونو د فهرست وړاندې کول.

۱۸۶۲. د علمي کدر عړي له څو غړو پوښو څخه جوړ دي، شرحه یې کړئ؟

- استاد یا پروفیسور، پوهنل او پوهاند.
- مرستیال استاد یا ایسټاټ پروفیسور، پوهنځی او پوهنمل
- علمي همکار، پوهنار او پوهالی

۱۸۶۳. تدوين يوازې تعريف کړئ؟

ځواب: تدوين د کتاب يا يوې رسالې په شکل په ټاکلې موضوع کې د نورو له اثارو څخه د مطالبو او موضوعاتو د رټولولو، ترتيب، تصيف او تنظيم په معنا دی.

۱۸۶۴. ښه اثر کوم ډول علمي اثر ته ويل کېږي؟

ځواب: ښه اثر هغه اثر دی، چې له يو بل سره په نه بېلېدونکي يا لازم او ملزوم شکل د دوو يا څو حقيقي يا حکمي اشخاصو د ونډې اخيستې په پايه کې رامنځته، د يوې واحدې مجموعې په شکل چاپ او خپور شي و په دغه اثر کې د هغوی هر يو د مساوي حقوقو لرونکی دی.

۱۸۶۵. ادبي اثر کوم ډول علمي اثر ته ويل کېږي؟

ځواب: ادبي اثر هغه اثر دی، چې له سمعي او بصري اثر څخه بېل د موادو اصالت او د هغو د رامنځته کېدو ضرر ته له نامرې پرته د کيمو، شمېرو يا نورو حروفې او عددي سو او علامو په وسيله رامنځته شوی وي.

۱۸۶۶. د علمي ترقيع منظوري د کومو اشخاصو صلاحيت دی؟

ځواب: د علمي ترقيعاتو منظوري د هغې مرجع صلاحيت دی، چې د هماغې علمي رتبې د تقرر صلاحيت ولري.

۱۸۶۷. د جديد التقرر (پوهيالي) استادانو د استخدام شرايط وليکئ؟

- د لېسانس د تحصيلي سند لرل
- له څلوېښتو کلونو څخه د عمر نه لوړتيا
- له پېښه اويا سلې څخه د هغه د تحصيلي دورې د نوموړو نه ټيټوالی
- د تحصيل په لړ کې د ناکمۍ نه لرل
- د تحصيل په لړ کې له يو ځل ريات نه مشروط والی
- د منلو د لايحې له مخې د شمون د ارمويې بريالۍ تېروونه

۱۸۶۸. جاني حقوقي توضيح کړئ؟

ځواب: جاني حقوقي هغه حقوقي دي، چې نندره، بياروونکي، فوټوگرمونه او څېړندويې ټولې د ملاتړ وړ گرځوي.

۱۸۶۹. هغه لس ډوله اثرونه په گوته کړئ، چې د ملاتړ وړ گرځي؟

ځواب: هغه کتاب، رساله، خرو، مقاله، مدارليک، شعر، ترنه سندره، نقاشي او مجسمه چې په عمي، في او هري شکل رامنځته او خپور شوی وي.

سرچينې

۱. د لوړو زده کړو د مؤسسو قانون، رسمي جريده ۱۳۸۶ل کال، ۱۱ فصولو او (۶۹) مادو کې.
۲. د علمي - څېړنيزو پښتو د علمي - څېړنيزو او څېړنيزو فعاليتونو د حق الرحمې مقررې، رسمي جريده، شمېره (۸۱۵)، پته ۲/۱۰/۱۳۸۲ هـ ل.
۳. د تحصيلي سادو د ارزونې مقررې، رسمي جريده شمېره (۱۰۶۶)، پته ۱۶/۹/۱۳۹۰ ل، د عدليې وزارت.
۴. د مؤلف، مصنف، هېرمند او څېړنکي د حقوقو د ملاتړ قانون، رسمي جريده شمېره (۹۵۶)، پته ۵/۵/۱۳۸۷ هـ ل، د عدليې وزارت.
۵. له هېواده بهر د بورسونو او تحصیلاتو مقررې، رسمي جريده شمېره (۹۲۹)، پته ۷/۱۳۸۶ هـ ل، د عدليې وزارت.

دروېشتم څپرکی

پوهنه (معارف)

۱۸۷۰. په افغانستان کې کوم ډول زده کړې جبري دي؟
ځواب: د پوهې د قانون له مخې منځنۍ (بنسټیزې) زده کړې په افغانستان کې جبري دي.
۱۸۷۱. په افغانستان کې کوم ډول زده کړې وړيا دي؟
ځواب: له ښوونځي د مخکیني دورې، منځنۍ او ثانوي دورې، تخنیکي، مسلکي، حرفوي او هنري زده کړې، رسمي اسلامي زده کړې، د ښوونکو د روزنې عالي زده کړې (۱۳-۱۴ ټولگي)، د لیک لوست زده کړه او اړین سواد په وړيا شکل عرصه و پلي کېږي.
۱۸۷۲. کوچني ماشومان څرنگه زده کړه ویني؟
ځواب: هغه ماشومان چې عمر یې له ورکتنه لوړ او په ښوونځي کې له شاملېدو کم وي، له ښوونځي د محکمنې دورې زده کړو کې شاملېږي.
۱۸۷۳. د تکره زده کوونکو لپاره د ښوونځیو جوړول د کومې ادارې صلاحیت دی؟
ځواب: د تکره، ممتازو او د لوړ استعداد لرونکو، او د ځانگړو اړتیاوو لرونکو زده کوونکو ته د دولتي ښوونځیو جوړول او تجهیزات د پوهنې وزارت صلاحیت دی.
۱۸۷۴. د ثانوي دورې عمومي زده کړې کومو ټولگيو ته ویل کېږي؟
ځواب: د ثانوي دورې عمومي زده کړې لسم، یوولسم او دوولسم ټولگی رنغاړي، چې د پوهې وزارت له خوا په متوازن او عادلانه شکل په وړې ډول تطبیقېږي.
۱۸۷۵. ازموینه تعریف کړئ؟
ځواب: زموږ د هغو پېژندل شوو زده کوونکو د درسي او ښوونیزو فعالیتونو د تدوین، سنجش او ارزونې له وسیلې څخه عبارت ده، چې د درسي پروگرامونو د تطبیق او د ښوونکو د فعالیتونو اغېزناکوالی ارزوي.
۱۸۷۶. هغه زده کوونکي څرنگه نادیېږي، چې پرله پسې نقل کوي؟
ځواب: هر کله چې یو زده کوونکی په درې میاشتو، شپږ میاشتو او کلیو ارمونو کې لاس په لاس په نقل کې داسې گیر شي، چې د نقل پاڼې یې مستندې وي، زده کوونکي ته په هماغه مصموم کې (۰) ورکول کېږي.

۱۸۷۷. د هغو زده کوونکو په اړه څرنگه احراآت کېږي، چې په معذرتي ازموینه کې مشروط شي؟

ځواب: د هغوی د مشروطۍ ازموینه د سووینز کال په دوو لومړیو اویو کې اخیستل کېږي او هغه زده کوونکي چې په درې مضامینو کې له (۴۰) نومرو کمې واحلي، مگر نیمایي مجموعه پوره کړي په هماغو مضامینو کې مشروط گڼل کېږي.

۱۸۷۸. د ابتدایه دورې په ازموینه کې د نویو شاملېدونکو زده کوونکو د شمولیت شرایط ولیکئ؟

ځواب: په لومړي ټولگي کې نوي شاملېدونکي زده کوونکي د تعلیمي ورځو د (۵۰) سسې حاضرۍ پوره کولو او له دویم تر شپږم ټولگي پورې نور زده کوونکي د (۷۰) سسې حاضرۍ پوره کولو سره کولای سي، په کلی ازموینه کې شامل شي.

۱۸۷۹. د هغو زده کوونکو په اړه څرنگه احراآت کېږي، چې په معذرتي ازموینه کې حاضر نه شي؟
ځواب: کوم زده کوونکي چې په معذرتي ازموینه کې گډون ونه کړي، په هماغه مضمون کې ناکام پېژندل کېږي.

۱۸۸۰. د ازموینې له دایرولو مخکې د سوونځي اداره کوم مکلفیتونه لري؟

ځواب: د ښوونځي اداره مکلفه ده، چې له ازموینې مخکې د سوونکو د مجلس له لارې د زده کوونکو د حاضرۍ د صوابو او ترقی تعلیم د تطبیق لپاره د مجربو ښوونکو له ډلې څخه درې کسیر پلاوی وټاکي.

د معذرتي او مشروطي ازموینې مهالوېش لس ورځې محکمې تیر او جوړوي او .

۱۸۸۱. څارونکي له څو څانگو څخه څارنه کولای شي؟

ځواب: د کابل په ښار او د ولایتونو په مرکز کې له ۸۰ تر ۹۰ څانگو په یو څارونکي پورې اړوندې دي او په ولسوالیو کې له ۵۰ تر ۷۰ څانگو په یو څارونکي پورې اړوندې دي پ.

۱۸۸۲. په لومړنۍ او منځنۍ دوره کې زده کوونکي تر څو کلنۍ پورې په ښوونځیو کې منل کېږي؟

ځواب: د ابتدایه دورې د شپږمو ټولگیو فارغان تر ۱۵ کسې پورې او د منځنۍ دورې د ۱۸ ټولگیو تر ۱۸ کلنۍ پورې د ثانوي زده کړو په ښوونځیو کې منل کېږي.

۱۸۸۳. واحد سوونیز نصاب تعریف کړئ؟

ځواب: واحد ښوونیز نصاب له هغه معیار څخه عبارت دی، چې د عمومي او خصوصي ښوونې او روزنې ټولې موخې تثبیتوي او د هغه پر بنسټ د پوهنې وزارت د هغوی د درسي کتنونو

سويپر مفردات، د سويپي او ارزويي طرر، درسي او معد درسي مواد او وسايل تياروي و تنظيموي

۱۸۸۴. روغتيايي نصديق په کوم حالت کې زده کوونکو ته اړين دی؟

خوب سوينځي کې له شاملېدو محکې د سوينځي نول زده کوونکي بايد له روغتيايي ادارو څخه د خپلې روغتيا تصديق سوينځي ته راوړي، ترڅو جوته شي، چې زده کوونکي به ساري اړوغو حه نه دی. که چېرې روغتيايي مرکوبه و ډاکتر موجود نه وي، د سوينځي د ادارې نظر د اعتبار وړ دی کوم زده کوونکي چې له معاینې پرته په سوينځي کې شاملېږي، د ډاکتر د پيداکېدو په صورت کې ټول بايد معافه شي.

۱۸۸۵. د زده کوونکو د تبديلي د سې پارچې ورکړه د کومې مرجع صلاحيت دی؟

ځواب: د زده کوونکو د اولياوو د ځای بدلولو له تحت وروسته د تبديلي د سې پارچې ورکړه د سوينځيو د ادارو صلاحيت دی د سوينځيو ادارې مکلفې دي، چې هممهاله د زده کوونکو د تبديلي سې پارچې له قلم خورۍ او تراشېدو پرته د پوهې رياست په عنوان د رسمي مکوب په دريغه په چټکۍ سره ولېږي

۱۸۸۶. له يو ولايت څخه بل ولايت ته يو زده کوونکي څرنگه سې پارچه کېږي؟

خوب کوم زده کوونکي چې له يو ولايت څخه بل ولايت يا له يو ولايت څخه مرکز ته يا يې مرکز د تبديلي سې پارچه احلي، دويم سوينځي په هڅ شکل دغه سې پارچه نه شي مستردولای

هرکه چې د تبديلي سې پارچه د ځانگړي سوينځي په نوم نه وي، د پوهنې پوند رياست کولای شي، چې د زده کوونکي نه هوکړه تديل شوی زده کوونکي هماعلته په سوينځي کې شامل کېږي، چې کور يې ورته راوړی دی.

۱۸۸۷. د ليک لوست زده کړه کله جبري ده؟

ځواب د ليک لوست او اړيې زده کړې زده کول د دولتي او نادولتي دارو په بسواده او کم سواده قراردادي کارمندانو جبري ده

۱۸۸۸. ايا د زده کوونکو تعذيب قانوني جواز لري، که نه؟

خوب، د زده کوونکو هر ډول جسمي او روحي تعذيب ان که د هغوی د تدب او اصلاح په موخه هم وي، معه دی سرغړونکي د قانون د حکمونو له مخې تر عدلي څار لاندې ټول کېږي

۱۸۸۹. د اسلامي زده کړو د عالي مدرسو د علمي کدر غړي په کومو رتبو وېشل کېږي؟

ځواب: د اسلامي زده کړو د عالي مدرسو د علمي کدر غړي د علمي سويپ او علمي تحرو له مخې په لاندېنو رتو وېشل کېږي

۱. مرستیال مدرس

۲. مدرس

۳. سر مدرس

۱۸۹۰. ښوونډوی او سرمدرس څو کاله وروسته کدري امتیاز ترلاسه کوي؟

ځواب. ښوونډوی او سرمدرس د هرو درې کلونو نه تېرولو وروسته سمدستي په علمي کدر کې شامل او د قانوني پړاوونو نه تېرولو وروسته د خپلې درجې د (۵) سلبي کدري امتیاز حقدار گرځي.

۱۸۹۱. درسي ټولگي د څومره زده کوونکو پر بنسټ جوړېږي؟

ځواب. د یوې دورې د زده کوونکو د نشنون یا د درسي خوبو د نه گنجایش په صورت کې په لسو کسانو ټولگي جوړېدای شي. که چېرې دولتي ودی وی، په ووم او اتم ټولگي کې تر ۴۵ کسو او له نهم تر دوولسم ټولگي پورې تر ۴۰ کسو یو درسي ټولگي جوړولای شي. که چېرې ودای کرېي یا د کوچني خوبو لرونکې وي، په اووم او سیم ټولگي کې ۳۵ کسه او له نهم تر دوولسم ټولگي پورې تر ۳۰ کسو رتلاوی شي.

۱۸۹۲. که زده کوونکي په درغلی او ناقانونه شکل په لیلیه کې شامل شي، په دې اړه څرنگه اجراءات ترسره کېږي؟

ځواب. هرکله چې ناته شي، چې زده کوونکي د استحقاق خلاف په لیلیه کې شامل شوي دي، په لیلیه کې د هغه د زده کړې د دوام حق سب او له څېړنې وروسته مسؤل کسانو ته قانوني جزا ورکړ کېږي دغسې زده کوونکي کولای شي، چې یو نهارې ښوونځي کې شامل سي.

۱۸۹۳. د ښوونځیو زده کوونکي څرنگه او په کومو شرایطو کې نادیب، اخراج او منځک**کېږي؟**

ځواب. زده کوونکي په بومرې سر کې پوهول کېږي، د تهذیب نومرې یې کمېږي او د ښوونځي د مدیر په صلاحیت تر لسو ورځو د لېږمهال لپاره وېستل کېږي، شل ورځې د ښوونکو د مجلس صلاحیت دی د نادیب پر وونه په لاندې ډول دي

- په ښوونځي کې دننه بهد او طاعب نه کول
- ښوونځي او د هغه لواړمو ته عمومي تاوان رسول
- له درس څخه تستبدل او د ښوونځي اصولو ته نه پابندي
- په ښوونیزو ساعتونو او د ښوونځي چاپېریال کې اختلال
- په ښوونځي کې د دخانیاتو کارول

• سوونځي ته د جراحه الو روږل، له هغو د باورته گټې احسنې په موخه د روږيږ پلاوي په تشخيص

• نه سوونځي کې د تحملي او رايشي شيدو کارول

۱۸۹۴. د بويو شاملېدونکو زده کوونکو د قبلولو په موخه د لېسې د ادارو يو مکلفيت بيان کړی؟

ځواب. د هغو لېسو ادارې چې د استدايه دورې لرونکې وي، مکلفيت لري، چې د بويو شاملېدونکو د نوم ثبتولو په وخت کې د تابعيت د تذکرې نه مخې د هغه نوم، د پلار او بېکه نومونه په دقيق او سم ډول په اساس کتاب کې وېکي. کوم زده کوونکي چې د سوونځي کل په لړ کې نوم اصلاح کوي، د سوونځيو ادارې د تابعيت د تذکرې د ليدو له مخې نوم اصلاح کولای شي

۱۸۹۵. په ليليو کې د ښوونځيو د زده کوونکو د قبلېدو معيار څو کيلومتره مسافه ده؟
ځواب. د ولايتونو د ابتدايه سوونځيو هغه فارغان چې د استوگنځي په لس کيلومتري کې يې متوسطه او لېسه نه وي، د لياقت او صنفې درجې له مخې يا د هغو معيارونو پر بنسټ چې د پوهنې وزارت له خوا ټاکل کېږي، د ټاکلو وړتياو مطابق په ثانوي ليليو باندې وېستل کېږي

۱۸۹۶. که چېرې زده کوونکي له ليليو څخه گټه وانه خلي، څه احراآت ترسره کېږي؟
ځواب. د ولايتونو هغه زده کوونکي چې د ليليو ستحقاق يې ثابت وي او عوسني يې نه وي، چې په ليليه کې شامل شي، له اولياوو يې ليکلې ژمنه حېستل کېږي او د هغوی برخاى د ډېرې لوړې صنفې درجې په ترتيب نور زده کوونکي غوره کړي

۱۸۹۷. زده کوونکي تر کومو شرايطو لاندې له ښوونځي څخه دايمي وېستل کېږي؟
ځواب. د اړوندې څانگې له خو له لارمې څېرې او غور، د ښوونکو د مجلس په تصويب د جرم له اذيت، د سوونځيو د ادارو له وړاندېرونو، په مرکز کې د ثانوي زده کړو د رياستونو او په ولايتونو کې د پوهنې د رياسونو له مطوري وروسته زده کوونکي په لاسېسو مواردو کې دايمي وېستل کېږي.

- د لاندې مهالې وېستې تکرار
- په روږر او تدريسي پلاوي تېرې او برید
- د عفت ضد حرکتونه او د حنايت ترسره کول
- ملي او مذهبي ورستونو ته سپکوى
- د زده کوونکو تشنول
- په سوونځي کې د نښه يي توکو کارول

○ سوونځي ته د نارینه و خارجو لور اوږل

۱۸۹۸. ایا د سحت علاحه ناروغی په حالت کې زده کوونکي اخراجېږي؟

ځواب: هغه زده کوونکي چې ناروغی یې د زده کړې خنډ وگرځي، یا نورو زده کوونکو ته ساري وي. د ډاکټرانو د تسهېص او د روغتيايي ادارو د تصدیق له مخې له سوونځي وېستل کېږي او د درملنې په موخه د مرکز د روغتیايي چارو ریاست ته ستول کېږي، د رغېدو او د عمر د برابروالي په صورت کې بېرته په سوونځي کې شاملېږي

۱۸۹۹. کوم زده کوونکي چې مړي، څرنگه وېستل کېږي؟

ځواب: کوم زده کوونکي چې د زده کړو په ترڅ کې مړي، د اړوندې ناحیې یا کلیوالو له تصدیق و د سوونځي د ندرسي او ادري پلاوي له تصدیق څخه وروسته د مړي په شکل له سوونځي مېمک کېږي

۱۹۰۰. کوم زده کوونکي چې له سوونځي وېستل کېږي، کوم ډول مکلفیتونه لري؟

ځواب: کوم زده کوونکي چې له سوونځي اخراجېږي د سوویرو مضارو له ورکړې معاف دي، مگر هغه درسي کتابونه او لوازم بېرته سپاري، چې په هماغه کار یې اخیستې دي

۱۹۰۱. په ښوونځیو کې څو ډوله ازمویښه اخیستل کېږي؟

ځواب: د پوهنې وزارت د لایحې له مخې د افغانستان په سوونځیو کې څلور ډوله ازمویښه معمول ده

○ اساسي ازمویښه

○ د لیاقت ازمویښه

○ د سوبې ازمویښه

○ سامع ازمویښه

۱۹۰۲. پورتنی ازمویښې د کومو معیارونو له مخې اخیستل کېږي؟

- اساسي ازمویښه دوه وخته اخیستل کېږي، (چلورنیم میاشتني او کلني ازمویښه)
- د لیاقت ازمویښه یې له دوولسمو ټولګیو د (علا) نومرو د فیصدی د بشپړولو په صورت کې اخیستل کېږي.
- د سوبې ازمویښه، کومو کسانو چې ابتدا په دوره په خصوصي شکل تعین کړي وي، له لومړیو ټولګیو تر شپږم ټولګي د شپږم ټولګي په شمول د سوبې ازمویښه ورکولای شي.
- سامع ازمویښه، کوم کسان چې د عذر له مخې له سوونځیو څخه په رسمي ډول خارج شوي وي، د سوونځیو سوابقو په بصر کې نیولو سره له هغه د ژوند ټولګي ازمویښه اخیستل کېږي

۱۹۰۳. د هر مضمون لپاره څو بونښتي ترتيبېږي؟

ځواب له زبې او هندسې پرته په څلورنښم ماشننې و کلي ازمويه کې د هر مضمون لس بونښتي دي او د زبې او هندسې په مضامو کې به دوو گروپونو کې پنځه پنځه بونښتي د هر ټولگي لږه جوړېږي

۱۹۰۴. سوونيز کال کله پيلېږي؟

- په سړو سيمو کې د ثانوي سوونځيو د سوونيز کال پيل د کب ۱۵ او پای يې د راتلونکي کال د لړم پای دی
- په ډېرو سړو سيمو کې د سوونځيو د سوونيز کال پيل د غويي اوله او پای يې د لړم پيل څلسمه ده
- نه تودو سيمو کې د سوونيز کال پيل د وري پيل څلسمه و پای يې د راتلونکي کال د غويي ماشي پای دی
- د سړو سيمو او تودو سيمو د شپې لسو د سوونيز کال پيل د وري دويمه ده، د غرگولي تر پایه يې درسونه دوام پيدا کوي
- نه لومړيو وو مياشتو کې د شپې لسو درسونه هره ورځ څلور درسي ساعتونه او په راتلونکو مياشتو کې هره ورځ درې درسي ساعتونه دي.

۱۹۰۵. په سوونځيو کې د ازمويينو اخيستو وختونه او طريقې په تفصيل سره تشرېح کړئ؟

ځواب د سړو سيمو د ناکامو، مشروط او د دولسم ټولگيو د لومړي چانس د معدرتي رده کوونکو ارمويه د کب له لومړي تر دوو او بيا اخيستل کېږي

د سړو سيمو د ناوې سوونځيو د ناتي ټولگيو د مشروط، معدرتي او د ليدف ارمويي نه د کاندېد و رده کوونکو ارمويه د يوې علمي کال له پيلېدو دوه او بيا مخکې د مهالوپس له مخې اخيستل کېږي

د تودو سيمو د سوونځيو د ۱۲ ټولگيو د مشروط او معدرتي زده کوونکو ارمويه د تعيمي کال له پيله دوه او بيا مخکې تر دوو او بيا پورې اخيستل کېږي

د مشروط، معدرتي او سامع رده کوونکو ارمويه د دويم چانس د ارمونو په مهال اخيستل کېږي، مگر سامع رده کوونکي د لياقت ازمويه نه لري

۱۹۰۶. د کومو مضامينو ارمويه په تحريري او تقريري شکل اخيستل کېږي؟

ځواب د بدبي روزنې، تدبير مرل او عملي کار د مضمون رموزه (تقريرې او عملي) د قرانکريم مضمون ارمويه په ۷-۹ ټولگيو کې (تقريرې) په ۷-۱۲ ټولگيو کې د زبې د مضامينو ازمويه (تقريرې او تحريري) د رراعت و حرفې مضامينو ارموزه (تحريري او عملي)

د نورو مضامینو ازموینه (تحریري)

د هر مضمون لپاره د تحریري زموږ وخت دوه نهمي سعتونه (۶۰ دقیقې) دی

۱۹۰۷. سامع زده کوونکي څرنگه ازموینه ورکوي؟

ځواب: هغه زده کوونکي چې د اړوند ټولگي ازموینه په دواړو (سامع) ډول ورکوي، د سپورت او تهذيب له مضمونه پرته له هغوی څخه د تعلیمي پلان مطابق زموږ اخیست کوي.

۱۹۰۸. د ازموینې پوښتنې څرنگه ترتیبېږي؟

ځواب: د ۷-۱۲ ټولگيو د مضمون د سوونکي له خوا د هر ټولگي د څانگو په شمېر په درې گروپونو کې ترتیب و د اړوند ډیپارټمنټ د آمر له کتو وروسته له ازموینې یوه نوی محکمې منتخب او د سوونځي ادارې ته وړاندې کېږي

۱۹۰۹. د دولسمو ټولگيو پوښتنې څرنگه جوړېږي، ایا صالحه چارواکي یې د تعدیل حق لري، که نه؟

ځواب: د دولسمو ټولگيو د کلی زموږ لپاره تحریري پوستې د پروگرام له مخې د مضمون د سوونکي له خوا د ډیپارټمنټ د آمر په مشوره جوړېږي، د سوونځي د ادارې له کتو وروسته د انتخاب لپاره د یوهې ریاست ته او د پوستو له ټاکلو وروسته په سرعوج شکل د ازموینې د اخیستو په موخه سوونځو ته لېږل کېږي

۱۹۱۰. کوم زده کوونکي چې په څلورنیم میاشتو یا کلنیو ازموینو کې گډون ونه شي کړای، ورسره څرنگه معامله کېږي؟

ځواب: کوم زده کوونکي چې په کسی ازموینه کې گډون ونه شي کړای، د معقولو اسادو وړاندې کولو سره بیا ترې زموږ اخیست کېږي

کوم زده کوونکي چې د معقولو عذرونو له مخې په څلورنیم میشتی معذرتي ازموینه کې گډون ونه شي کړای، له هغوی څخه یوه کسی ازموینه اخیستل کېږي، نو نومړی ورته له ۱۰۰ ورکون کېږي په هغه صورت کې چې د نووسر کال د حضری فیصدي یې پوره کړې وي.

۱۹۱۱. معقول عذرونه په نچوړ شکل تشریح کړئ؟

ځواب: عارضې ناروغي

هغه اړینه ناروغي چې د سوونځي د ادارې د تایید وړ گرځېدلې وي.

د معالج ډاکټر له تصدیق یا د ځایي څمکو له تایید وروسته دوهمدره ناروغي

په پورتنیو حالتونو کې زده کوونکي مکلف دي، چې د لسو ورځو څپړ روغیايي تصدیق د

سوونځي ادارې ته وساري

۱۹۱۲. کوم زده کوونکي چې په يوې ازموینه کې غېر حاضر وي، د غيابت تصديق يې د کومې ادارې صلاحيت دی؟

ځواب: کوم زده کوونکي چې د يو يا څو مضامينو په ازموينه کې د معقولو عدرونو يا ناروغۍ له امله غېر حاضر شي تر درې ورځو پورې د هغوی غايب د سپوږمځي د امر صلاحيت دی، ترې زيات په مرکز او ولايتونو کې د پوهنې د رياستونو او د ولسوالۍ د پوهنې د مديريت صلاحيت دی.

۱۹۱۳. د ازموينې نومرې له څو محاسبه کېږي؟

ځواب: د ۷-۱۲ ټولگيو د زده کوونکو د څلورنيم مياشتني اساسي ازموينې نومرې په هر مضمون کې له ۴۰ و په کلنۍ ازموينه کې د ۶۰ نومرو له مخې محاسبه او ټاکل کېږي د لياقت د ازموينو نومرې د ۷-۱۲ ټولگيو له ۱۰۰ څخه محاسبه کېږي

۱۹۱۴. تحريري او تقريري نومرې له څو نومرو محاسبه کېږي؟

ځواب: د کومو مضامينو چې تحريري او تقريري ازموينه اخيستل کېږي، د څلورنيم مياشتني اساسي ازموينې د تحريري نومرې له (۱۰) تر (۲۵) نومرو و د تقريري نومرې له (۱۰) تر (۱۵) نومرو ورکول کېږي. په کلنۍ ازموينه کې، د کومو مضامينو چې تحريري او تقريري ازموينه اخيستل کېږي، د تحريري نومرې له (۱۰) تر (۴۰) نومرو او د تقريري له (۱۰) تر (۲۰) نومرو ورکول کېږي

۱۹۱۵. په څلورنيم مياشتني او کلنۍ ازموينه کې د برياليتوب نومرې له څو نومرو محاسبه کېږي؟

ځواب: د کال په څلورنيم مياشتني ازموينه کې له ۷-۱۲ ټولگي پورې د هر مضمون د برياليتوب نومره له ۴۰ نومرو ۱۶ او د کلنۍ ازموينې په وروستۍ پايله کې د منځنۍ او کلنۍ ازموينې د نومرو له مجموعې له ۱۰۰ نومرو څخه ۴۰ نومري دي

۱۹۱۶. د سامع او مشروطو زده کوونکو لپاره د برياليتوب نومرې له څو نومرو محاسبه کېږي؟

ځواب: له (۷-۱۲) ټولگي په سامع ازموينه کې و همدارنگه له (۷-۱۱) ټولگي د لياقت ازموينه کې د هر مضمون د برياليتوب نومرې له ۱۰۰ نومرو ۴۰ نومري دي. د (۷-۱۲) ټولگي پورې د زده کوونکو د مشروطۍ ازموينې نومرې له ۱۰۰ نومرو د دويم چانس په ازموينه کې ورکول کېږي او منځنۍ ازموينه مشروطي نه لري.

۱۹۱۷. د تهذيب نومرې څرنگه ورکول کېږي، شرحه يې کړئ؟

ځواب: د تهذيب نومرې له ۷-۱۲ ټولگي، زده کوونکو ته په لاندې ډول ورکول کېږي.
۱. د کل په منځنۍ ازموينه کې له (۴۰) نومرو او په کلنۍ ازموينه کې له (۶۰) نومرو ورکول کېږي

۲. د تهذيب له نومرو څخه د زده کوونکي د پښخو ورځو عبر حاصري په سر يوه نومره کمپري، ۶ شوونځي له مقرر تو څخه نه اطاعت هم د زده کوونکو د تهذيب د نومرو په کمېدو کې حوت اعر لري

په مخي او کلني ارمونه کې د تهذيب د نومرو کمښت په جلا شکل محاسبه کړي

۱۹۱۸. زده کوونکي د کوم معيار له مخې په کلني ازمونه کې شاملېږي؟
خواب هرکله چې د بهري موسطې او ثانوي دورې زده کوونکي د ښوونیز کال (۷۵) حاضري او د لويه متوسطو او لېسو زده کوونکي (۸۰) حاضري پوره کړي په کلني ارمونه کې شاملېدی شي

۱۹۱۹. هرکله چې زده کوونکي لوړې فيصدي پوره نه شي کړای، ورسره څه ډول معامله کېږي؟

خواب هر کله چې د معقولو عدرونو او د اصولي تصديق د وړ ندي کولو په صورت کې په متوسطه، ثانوي او لېسو کې پورتي فيصدي شپږې نه شي کړای، په بهري مخيو او ثانوي ښوونځيو کې د (۵۵) و په ليلو کې (۶۰) حاصري لرلو سره په کلني ارمونه کې شاملېدای شي

۱۹۲۰. کوم زده کوونکي چې د ښوونیز کال په لړ کې په ښوونځي کې شاملېږي، ايا په کلني ارمونه کې گډون کولای شي؟

خواب کوم زده کوونکي چې د ښوونیز کال په ترڅ کې نوي په ښوونځي کې شاملېږي، د هغوی د حاصري فيصدي په ټولگي کې د شاملېدو له بهي محاسبه کېږي، که به بهري مخي او ثانوي دوره کې يی (۵۰) حاصري و نه ليليه ښوونځيو کې (۶۰) حاصري پوره کړې وي په کلني ارمونه کې د شاملېدو حق لري

۱۹۲۱. کوم زده کوونکي چې له بېلابېلو ښوونځو څخه تديلي کوي، ازمونه يې څرنگه احيسل کېږي؟

خواب: کوم زده کوونکي چې د کلني ارمونې له پای ته رسېدو وروسته د سړو سيمو له ښوونځيو څخه د تودو سيمو ښوونځيو نه يا برعکس تديلي کوي د سوو کال د (۵۰) حاصري لرلو سره په دويم ښوونځي کې د کلي ارمونې د شاملېدو چانس ترلاسه کولای شي د دعو زده کوونکو د کال د بيمايي ازمويه د کلي ارمونې په وجه و د هغوی کلني ارمونه په دويم چانس کې له نورو عدرونو زده کوونکو سره حيسل کېږي

هرکله چې پورتي زده کوونکي د مشروطي او معدرتي ارمونه وري، د هغوی د مشروطي او معدرتي ازمويه د نوي ښوونیز کال په لومړۍ ونۍ کې احيسل کېږي

۱۹۲۲. کوم زده کوونکي چې د لیکلو وس ونه لري، له هغوی څرنگه ازموینه اخیستل کېږي؟

ځواب: کوم زده کوونکي چې د اصولي تصدیق له مخې په رموبه کې د مصامیو د بیکلو وس ونه لري، له هغوی څخه تقریري ازموینه او کوم زده کوونکي چې د تقریري وس ونه لري، له هغوی نحرري ازموینه اخیستل کېږي.

۱۹۲۳. سامع ته لومړی ځل تر کومو شرایطو لاندې په ازموینه کې د شمولیت حق ورکول کېږي؟

ځواب: د خپل محکمې ټولګي د بریالیتوب مسد تصدیق ولري، چې عکس او د اساس نمبر پکې وي او د رسمي مکتوب په ذریعه د وېستو لامل او سټه هم پکې وي. لږترلږه له کلنۍ ازموینه شپږ میاشتې محکمې په رسمي ډول له سووځي وېس شوی وي. کومې نحوې چې د نووېر کال په ترڅ کې وده کوي، د خپل واده اصولي اسناد د سووځیو له کلنۍ ازموینې محکمې وړاندې کوي. د شپږو میاشتو د پوره کېدو له پام کې بیولو پرته د داوطلبۍ نه ازموینه کې د شمولیت حق لري. د داوطلبۍ ازموینې غوښتلیکونه د داوطلبۍ ازموینې څخه مخکې منل کېږي.

۱۹۲۴. د مسلکي نووځیو زده کوونکي د کومو شرایطو له مخې په سامع ازموینه کې شاملېږي؟

ځواب: کوم زده کوونکي چې له مسلکي سووځیو وېستل شوي دي هرکله چې د سامع ازموینه ورکول غواړي، د دغې لایحې د نورو شرایطو د پوره کولو ترڅنګ د یو ټولګي په تدریس د سامع ازموینه ورکولای شي.

۱۹۲۵. په کلنۍ ازموینه کې د بریالیتوب شرایط توضیح کړئ؟

ځواب: د ۷-۱۲ ټولګي زده کوونکي هغه مهال په کلنۍ ازموینه کې بریالي ګیل کېږي، چې د وروستۍ ازموینې په پایله کې یې د ټولو نومرو (۵۰) پوره کړي او په مضمون کې یې لږترلږه ۴۰ نومرې او د تهذیب نومرې یې ۵۰ وي.

۱۹۲۶. د زده کوونکو د لیاقت د ازموینې د شهادتنامې د درجه بدۍ او د بریالیتوب د تثبیت لپاره د عمومي نومرو اوسط څو دی؟

ځواب: د ۷-۱۱ ټولګي زده کوونکو ته د مصامیو په شمېر نالدي د اړوندو مصامیو د وروستۍ نومرو د وېش له مجموعې څخه په لاندې ډول پاگل کېږي. (۲۲)

۲۲ که په منځني سووځي او لېسه کې د ۷-۱۱ ټولګي د زده کوونکو اوسط نومرې په وروستۍ ازموینه کې لږترلږه ۸۵ وي، کولای شي د ټولګي نه د لیاقت ازموینه ورکړي.

۱. عمومي اوسط له ۸۵ تر ۱۰۰ اعلى

۲. عمومي اوسط له ۷۰ تر ۸۴ اعلى

۳. عمومي اوسط له ۵۰ تر ۷۰ ښه

۱۹۲۷. د زده کوونکو د مشروطۍ لپاره کوم معيارونه وضعه شوي دي؟

ځواب: د ۷-۱۲ ټولگي هغه زده کوونکي چې په کسى ازموینه کې ښايي مجموعه پوره کړي او په ۱، ۲، ۳ مصابو کې له ۴۰ نومرو کمې وگټي، مشروط بېژندل کېږي هرکله چې دغه زده کوونکى د مشروطۍ په رمبونه کې په يو مضمون کې له ۴۰ کمې نومرې يوسي، ټاکام گڼل کېږي (۳)

۱۹۲۸. د اساسي، لياقت، سامع او معدرتي ازموينو مهالوېش څرنگه ترتيبېږي؟

ځواب: د اساسي، لياقت او سامع ازموينو مهالوېش د مرکز او ولايتونو د رياسونو د اړوندو سووېشو د دارو له خوا داسې ترتيبېږي، چې يوه ورځ د يو مضمون ازموينه يوازې په يو ټولگي کې، ځيستل کېږي

د کلنى ازموينه د مشروطۍ او معدرتي ازموينې مهالوېش د ازموينې له پيلېدو ۱۰ ورځې مخکې ترتيب او د سووېشو د امر له کتو وروسته په ټاکلى ځاى کې صېرى.

۱۹۲۹. له ازموينې وروسته د تحريري پوستو پارچه چېرته ساتل کېږي؟

ځواب: له تحريري ازموينې وروسته د مضمون استاد د زمونږ پارچې د مدير په ملتيا ارزوي، د زده کوونکي تېروتنې په نښه و د هرې پوستنې نومرې ټاکي که د ورځې په وردو کې د پارچو اړونه خلاصه نه شي، پارچې سرغړوچ د سووېشو دارې ته سپارل کېږي هرکله چې زده کوونکى په نقل لاس په لاس و مستد گير شي، په همدغه مضمون کې صفر ورکوب کېږي.

۱۹۳۰. د ازموينې په پروسې باندې د زده کوونکي د نه قناعت په صورت کې، د هغه

پارچې څرنگه بيا کتل کېږي؟

ځواب: د زده کوونکو د مخکې او کلنى رمونې تحريري پارچې په هغه صورت کې بيا کتل کېږي، چې هغوى خپل د نه قناعت عريصې د ښو له اعلان څخه وروسته تر درې ورځو په ليکلي شکل د سووېشو دارې ته وسپاري، د درې ورځو له بهرېدو وروسته پارچې د بيا کتنې وړ نه دي او د لياقت او سامع ازموينې تحريري پارچې بيا نه کتل کېږي.

۳ د دولسم ټولگي ټاکام، زده کوونکي په دويم حاس کې د هغو مصابو رمبونه ورکوي، چې نه ۵۰ نومرو کمې بى ښکې وهې وي

۱۹۳۱. که چېرې د زده کوونکي ادعا باسمه ثابته شي، څرنگه اجراء کبړي؟

ځواب: که چېرې د زده کوونکي ادعا په لومړۍ پارچه کې غلطه ثابته شي، نه يانې پارچو کې د بياکتې حق نه لري.

۱۹۳۲. ښوونکي د درعلی او خیانت په صورت کې څرنگه تادیبېږي؟

ځواب: هرکله چې له بياکتې وروسته په لومړي تړاو کې د مضمون د نومو ترمنځ نفوت د زده کوونکي په گټه پ ريان وي، ښوونکي په لاندې ډول معجارات يا تادیبېږي.

- د ۵-۱۰ نومرو توپیر کې استاد نه د دارې له حوا توصیه کبړي.
- د ۱۱-۲۰ نومرو توپیر سره اخطار ورکول کبړي.
- د ۲۰-۲۵ نومرو توپیر سره د مضمون د استاد معاش کسر کبړي.
- له ۲۰ نومرو په ريتو د دوو ورځو معاش کسر کبړي.
- که چېرې د زده کوونکي ادعا غلطه ثابته شي، د زده کوونکي د تهلېب له نومرو څخه ۱۰ نومري کمېږي.

۱۹۳۳. د کومو ازموينو پايلې ثانوي تدریسانو ته استول کبړي؟

ځواب: د ۱۲ ټولگيو د مخنی و کلي ازموينو د وروستۍ نومرو يو نقل له پايلې وروسته د دوو محکیمو کلونو (۱۰-۱۱) وروستيو نومرو، عکس او د ۹ ټولگيو د فارغانو د وروستيو نومرو يو نقل د پوهنې د ریاستونو له خوا د ثانوي تدریسانو ریست ته استول کبړي.

۱۹۳۴. د سامع ازموينې پايلې په څو ورځو کې د ثانوي تدریسانو ریاست ته استول کبړي؟

ځواب: د سامع ازموينې پايلې د دوو اوبو په موده کې په ټاکلو نومو کې درې نقلونو کې ترتیب او د پوهنې اړوندو ریاستونو ته استول کبړي. د پوهنې ریاستونه یې له کتې او څېړنې وروسته په ۱۰ ورځو کې د ثانوي تدریسانو ریاست ته استوي د لیاقت، معذرتې او مشروطي ازمويينې پيې له طی مرحل وروسته په دوو اوبو کې اړوندې مرجع ته استول کبړي.

۱۹۳۵. د شپې لېسو د رسمي ساعتونو په اړه معلومات وړاندې کړئ؟

ځواب: د شپې لېسو درسي ساعتونه په لومړیو اوو میاشتو کې څلور درسي ساعتونه او په پنځو وروستو میاشتو کې درې درسي ساعتونه دي. د شپې لېسو زده کوونکي له اوړنیو او ژمنیو رخصتیو څخه گټه نه شي اخیستلای.

۱۹۳۶. د شپې لېسو منځنۍ او کلنۍ ازموینه کله پیلېږي؟

ځواب: منځنۍ (څلورنیم میاشتۍ) ازموینه د وري په ۱۵ بته پیل و د وري تر پایه دوام کوي. د شپې لېسو کلنۍ ازموینه د کب د میاستې له لومړۍ تر ۱۵ بته غځېږي، مگر د شپې لېسو د

وروستي ټولگي ارمونه د پوهنتون د کانکور د ارمويې لپاره د سواغې له ۱۵ پته پیل او د ک تر لومړۍ پته دوام کوي

۱۹۳۷. په شپې لېسو کې د سامع ازموینه څرنگه اخیستل کېږي، ایا د شپې لېسې زده کوونکي نورو سوونځیو ته تبدیلیدای شي؟
 ځواب: په شپې لېسو کې د سامع ازموینه نه اخیستل کېږي او د شپې لېسو زده کوونکي نورو بهاري سوونځیو ته تبدیلیدای نه شي

۱۹۳۸. د بهاري او شپې سوونځیو د اسنادو ترمنځ توپیر توضیح کړئ؟
 ځواب: د شپې لېسو د وروستي ټولگي ورځونو ته د ثانوي تدریستو د سوونځیو د وروستي ټولگي د فارغانو کټ مټ امتیاز او حقوق ورکول کېږي

۱۹۳۹. په سوونځیو کې ډیپارټمنټونه د کومو شرایطو له مخې جوړېږي؟
 ځواب: په سوونځیو کې ډیپارټمنټونه هغه مهال جوړېږي، چې د یوې څانگې د سوونکو شمېر له درې کسانو کم نه وي نه ابتدایه، منځني او ثانوي سوونځي کې چې د سوونکو شمېر له درې کسانو کم وي، یون سوونکي په یو ډیپارټمنټ کې تنظیمېږي.

۱۹۴۰. د ډیپارټمنټ د آمر د انتخاب شرایط شرحه او موده یې ولیکئ؟
 ځواب: د ډیپارټمنټ آمر د هغو سوونکو له ډلې ټاکل کېږي، چې لږترلږه درې کاله کاري سابقه ولري او د علمي او مسلکي تجربې لرونکی وي، او وکړای شي، د ډیپارټمنټ غړي رهبري کړي او په یوې بهرنۍ ژبې بلد وي
 د ډیپارټمنټ آمر د درې کونو لپاره د ډیپارټمنټ د غړو له خوا ټاکل کېږي او مطوری یې د سوونځي د ادارې له خوا د سوونکي و رورنې له اړوند ریاست څخه ترلاسه کېږي.

۱۹۴۱. په ابتدایه سوونځیو کې د ډیپارټمنټونو د آمر د انتخاب شرایط څرنگه دي؟
 ځواب: په ابتدایه سوونځیو کې د صمعي اصولو له سوونکو څخه هغه چې د پوندو مضامینو سمینارونه یې یولي وي او د هماغې ادارې د سرمعلمي یا تدریسي معاونت دنده په غاړه ولري، د ډیپارټمنټ د آمر په توگه غوره کېږي

۱۹۴۲. د عمومي زده کړو په سوونځیو کې کوم ډیپارټمنټونه جوړېږي؟
 ځواب: د عمومي زده کړو په سوونځیو کې لاندیني ډیپارټمنټونه جوړېږي

- د لومړنیو زده کړو ډیپارټمنټ
- د دیني علومو ډیپارټمنټ
- د پستو ژبې و ادبیاتو ډیپارټمنټ

- د درې رېې او ديانتو ډېپارټمېنټ
- د بهرني ژبې او ادبياتو ډېپارټمېنټ
- د رياضي، فزيک او عملي کارونه ډېپارټمېنټ
- د کيميا او بيولوژۍ ډېپارټمېنټ
- د بدني روزنې ډېپارټمېنټ
- د ټولنيزو علومو ډېپارټمېنټ

۱۹۴۳. د ډېپارټمنټونو د غړو لپاره کوم اسناد او مواد اړين دي؟

- د سووې و رورې په ډه د دولت د مصو، فرمانونو، پرېکړو، مقررونو او احکامو مطالعه او څېړنه.
- د عمومي زده کړو د سووېڅيو اساسنامه
- درسي پلان (د مضامينو او درسي ساعتونو فهرست)
- د ازموينو لايحه
- د پيداگوژيکي شورا لايحه
- د ډېپارټمنټونو د دندو لايحه
- د ډېپارټمنټونو کلي کاري پلان
- هغه پلان او اسناد چې د سوونځي د ادري او اړوند مينوديسټ له خوا ورکول کېږي.
- درسي کتابونه، مضامين او د ښوونکي لارښود
- د ډېپارټمنټ د راپورونو او پروتوکولونو د نښت کتاب
- اضافي درسي ممد مواد

۱۹۴۴. د ښوونې او روزنې په برخه کې څارونکي چاته ويل کېږي؟

خواب سوويز او روزنيز څارونکي هغه څوک دي، چې د سوويز او روزنيز نصاب د موخو، د سوونځيو، زده کړو د سيستم او د تدریس د عمومي او خصوصي متودونو په اړه پوره معلومات ولري. د بهرني او تنظيم وس او توان ولري و د سوويز نصاب و د پوهنې وزارت د سترتيزي له مخې د پوهنې د کميت و کيفيت د سه کېدو لپاره کوشش وکړي

۱۹۴۵. د عمومي زده کړو علمي غړي د پوهنې په کومو برخو کې شامل دي؟

خواب د عمومي زده کړو علمي غړي له مرکزي سوويزو او روزنيزو ناظرينو، مېوډيسټانو، د سيسس له سوپروايزرانو، د بدني روڼي له آمرانو او د سووېڅيو د سوويزې او روزنيزې څارنې له غړو عبارت دي

۱۹۴۶. د مرکزي نظارت د غړو د استخدام شرایط شرحه کړئ؟

ځواب: د مرکزي نظارت غړی باید د لېسانس درجې لرونکی او د ښوونځو څارونکي لړنلره باید د ښوونکو د روزنې د مؤسسې له ۱۴ ټولگي څخه فارغ وي. په ښوونکو او روزنیزو چارو کې یې لړنلره پنځه کاله خدمت کړی وي او له یوې پرې ولې ژبې سره لږ څه بدتیا ولري.

۱۹۴۷. د ښوونځیو د څارونکو د دندو ټاکلو نورم ولیکن؟

۱. یو څارونکي ته دې له څلورو تر بیځو ښوونځي ورکړل سي.
۲. د نظارت غړي د معلمی، د حقوقو حفظ سره مقررېری
۳. د هر ولایت د پوهنې ریاست کې یو کس د معلمی په حقوقو د نظام د آمر په نوم دنده ترسره کوي

۱۹۴۸. د اېندایه او ثانوي ښوونځیو د نظارت د غړو مهمې دندې ولیکن؟

ځواب: د ښوونځیو څارونکي د وړندو ښوونځیو نوم، ځای، نوعیت او واټن باید د پوهنې له ریاست څخه واخلی او د ځانگو شمېر، د رده کونکو او ښوونکو احصایه، د ښوونکو، ورو مامورینو او حیرانو د تحصیل درجه، د تحصیل ځانگه، د کړ موده او نورې ځانگړنې باید له ځان سره ولري

۱۹۴۹. د نظارت غړي په یو کال کې څو وارې له اړوندو ښوونځیو څخه لیدنه کوي؟

ځواب: د ښوونکي کال په اوږدو کې په عادي حالت کې درې وارې له خپلو اړوندو ښوونځیو څخه لیدنه کوي لومړی او دویم پړاو تر ډېره د مرستې و لارښوونې اړخ لري او په درېیم پړاو کې د ښوونځي تدریسي چارې د اړوندی لایحې پرېست ارزول کېږي.

۱۹۵۰. د ښوونیز کال د پیل په لومړۍ لیدنه کې د نظارت غړي کوم موضوعات په پام کې

نیسي؟

ځواب: محکمې لارښوونې، ونیر مهالوېش، د دارې حرات، د درسي کتابونو، او موادو سم وېش، د مخکیني کال د درسي کتابونو رټولول، د تېر کال په پرته د ښوونځیو د نویو شاس شوو څېړنه، د فارغانو، تبدیلی، حراحي او ورو فورموه، د نطافت د ښوونکو درسي پلان، اساس کتاب، د حرنیا کتاب، د ښوونکو د مجلس کتاب، د عمومي معاینې کتاب د سامان د وس کتاب، ترقي تعلیم او څاري

۱۹۵۱. د نظارت غړي په دویم پړاو کې کوم موضوعات څېړي او څاري؟

ځواب: دغه کتنه چې د څلورمې میاشتې پیل سره پیلېږي، لاندیني موضوعات رانغاړي

د مخکښو هرمونو او لارښوونو تصديق، د زده کوونکو له درسونو څخه څارنه، د درسي کتابونو او مفرداتو تطبيق، د درسي پلان د مهمو بنسټيزو وسايلو، له ځايي او چاپېريالي موادو څخه څرخه، کورنۍ دنده، د ښوونکو او منسوبيو احراآت، له لابراوار، کتابونو او ... څخه د ګټې اخيستې طريقه

د ښوونکو او روزنيزو کمېټو، د ښوونکو د حاصرۍ د کتاب، د ښوونکو د ورځنيو دندو، د کتاب د وېشلو او راټولولو د کړنلارې له مخکې د ټاکل شوي پلان له مخې د نورو مهمو موضوعاتو څارل.

۱۹۵۲. د نظارت غړي په درېيم پړاو کې کوم ټکي په پام کې نيسي؟

ځواب د درېيمې ليدنې په پړاو کې څارونکي د ښوونکو سرمعلمانو، معاونينو، امرانو و د ښوونکي د نورو منسوبو کار ارزوي، د سمگړتياوو او د مقرراتو خلاف کړيو په شتون کې موضوع ته ځنل رپور کې ځايوي او وړېدو مراجعه ته يې سپاري.

- دغه ررونه دې د ښوونکي کال په وروستيو درې مياشتو کې عملي سي
- تنظيم و د ارروبي د چارو چټکوالی د اړوند څارونکي نه لاس ترسره کېږي
- د ارروبي دوسې د نوي ښوونکي کال له پيله دوه مياشتې مخکې په بشپړ ډول ترتيب و د تدقيق کمېسون ته سپارل کېږي، چې له (تدريسي معاون، د نظارت آمر او دوه تنو سابقه لرونکو و محروبو څارونکو څخه جوړ دی) او د تدقيق کمېسون د يوې مياشتې په موده کې هغه تدقيق او ښوونکي ته د لارښوونې وړ موضوعاتو څر ورکوي
- هرکله چې د ښوونکو د تدريسي ررونې په دوسيو کې مکافات او محاربت هغوی ته په پام کې ونیول شي، د مصلحتنه چارواکو له منظورۍ وروسته د پلي کېدا وړ ګرځي و تثبيت شوې پالنه يې د مقرري له مخې د هغوی د سوانحو په کتابونو کې لیکل کېږي.

۱۹۵۳. د ښوونکو د تدريسي پروسي او د زده کوونکو د زده کړې د ارزونې په موخه د

نظارت غړي کوم موضوعات په پام کې نيسي؟

ځواب دوه مهم اصول په پام کې نيول کېږي.
په ټولګي کې د ښوونکي د تدريس د پروسي ارزونه. (د ررونې د هورم لومړۍ پاڼه)
د زده کوونکو د ښوونې کچې له مخې د ښوونکو د کار ارزونه (د دويمې پاڼې د محنو له مخې)

۱۹۵۴. د ښوونکو د ارزونې د نومرو معيار څرنگه ټاکل کېږي؟

ځواب د ښوونکي د لياقت د نومرو د ټاکلو لپاره څارونکي بايد د ښوونکي د ارزونې د هورم د لومړۍ پاڼې د محتوياتو له مخې د يو ښوونکو د تدريس چاره د يو درسي ساعت لپاره تر ارزونې لاندې ويسي او نه ۲۵ معيارونو څخه هر يو ته بايد ۴ نومرې په پام کې وسول شي

د سوونکي د کار د وروستۍ پیلې د ترلاسه کولو لپاره د زده کوونکو د لیافت نومرې د سوونکي د لیفت له نومرو سره باید جمعې و نه دوو تقسیم شي

۱۹۵۵. په عیني شکل د پروسې له پای ته رسېدو وروسته د نظارت غړي څه کوي؟
 خواب: څارونکي دې د ارزونې په پای کې د سوونځي د پولو چارو په ډېر جیل صلاحي نظر د معاینې په کتاب کې ولکي او څه چې پکار وي، د هغو خبر دی په رسمي ډول د پوهې ریاست ته ورکړي

۱۹۵۶. د مکافاتو او مجازاتو په موخه د سوونکو د ارزونې لپاره معیاري نومرې له څو نومرو پیلېږي؟

- د ۸۵-۱۰۰ نومرو د اخیستو په مهال (۲ درجه ستایلیک)
- د ۶۵-۸۴ نومرو د اخیستو په مهال د ستایلیک وړ گرځي
- د ۵۰-۶۴ نومرو د اخیستو په مهال ددې ته دوام ورکوي (پاتې کدل)
- د ۴۰-۴۹ نومرو د اخیستو په مهال توصیه ورته کېږي.
- د ۳۰-۳۹ نومرو د اخیستو په مهال خطا ورکول کېږي
- د ۲۰-۲۹ نومرو د اخیستو په مهال د یوې ورځې معاش یې کسر کېږي
- د ۱۰-۱۹ نومرو د اخیستو په مهال د دوو ورځو معاش یې کسر کېږي
- د ۹-۱۰ نومرو د اخیستو په مهال د دوو ورځو معاش یې کسر کېږي
- هرکله چې سوونکي د ارزونې په دویم کال د ۵، ۶، ۷، ۸ فقرې نومرې وگټي، د سوونکي له دندې دې لرې سي.

۱۹۵۷. د ارزونې په وخت کې د نظارت غړي باید کوم ټکي په پام کې ولري؟
 خواب: د ارزونې د پروسې د تطبیق په وخت کې د نظارت غړي باید له شپږې بې طرفۍ و بېغرضۍ څخه کار وخلي او د هغه د ارزونې بسټیزه موخه باید د وړ زده کوونکو د سوونځي سوبې لوړول، د سوونکو او د سوونې او دوونې په برخه کې د نورو مسووبو لارښوونه وي.

۱۹۵۸. ایا د نظارت غړي کولای شي، په خپلې شکل له ښوونځیو څخه کتنه وکړي؟
 خواب: د مرکز او ولایتونو د نظارت هېڅ غړی د مرکزي ریستونو او د ولایتونو د پوهې د ریاستونو له رسمي اجاری پرته د سوونځیو د کتنې حق نه لري

۱۹۵۹. د شهادتنامو برابرول او تیارول د پوهنې وزارت د کومې ادارې صلاحیت دی؟
 خواب: د پښتو او دري شهادتنامو د اړتیا په وخت کې د انګلیسي تصدیقنامو برابرول او تیارول د اړوندې لایحې له مو دو څخه په ګډه د ټاټوبي تدریساتو د ریاست د سوونځي نظارت د عمومي مدیریت صلاحیت دی

۱۹۶۰. د ثانوي تدریساتو د ریاست د ښوونیز نظارت د عمومي مدیریت مهمې دندې ولیکئ؟

خوب د اړوند ریاست د علمي او مسلکي غړو له خوا د ښوونځیو د مدیرانو و آمرانو، د ټولگنو د ښکارانو او ښوونکو د دندو د لایحو تطبیق.

د ښوونځیو د ښوونکو لپاره د مسلکي غړو په واسطه د نمونه درسونو برېول
د شهادتنامو برېول او تیارول

د سار او ولایتونو د پوهنې د ریاستونو د ښوونځیو د دوولسم ټولگیو د ارمونو د عمومي پایله تدقیق او اړورو

ښوونیزو سمینارونو او ورکشاپونو په د مسلکي زده کړو د ترلاسه کولو په موخه د ښوونکو ورپېژندل.

د کابل ښار او ولایتونو د پوهنې د ریاستونو له تشکیل څخه نظارت
د نظارت د غړو په همکارۍ د درسي کتابونو او موادو د سمگړتیاوو ارزونه.
د مرکز او ولایتونو د ښوونځیو د حاضرۍ، رقی تعلیم و پایلو کنټرول
له سمعي او بصري موادو، د سانس له لارښوونو، کتابتونونو، بورو څخه لیدنه

۱۹۶۱. د ولایتونو د پوهنې ریاست په تشکیل کې څو کسان معاونین دي، نومونه یې واخلئ او د هغوی کلیدي مدیریتونه په څه ډول دي؟

ځواب. د ولایتونو د پوهنې ریاست په تشکیل کې څلور سته معاونین دي، چې له مالی، و اداري معاون، تدریسي معاون، د دیي زده کړو معاون او د تخنیکي او مسلکي زده کړو له معاون څخه عبارت دي، و د آمریت او مدیریتونو کلیدي بڼه یې په لاندې ډول دي.

- د ښاري معارف آمریت
- د لیک لوست زده کړې آمریت
- د برېولو، تدراکتو او خدماتو آمریت
- د ستري مباحو آمریت
- د پلان جوړونې او چپړو مدیریت
- په ولسوالیو کې د پوهنې آمریتونه
- د ښوونځیو آمریتونه

۱۹۶۲. د پوهنې د ریاستونو د اداري معاونینو مهمې دندې شرحه کړئ؟

ځواب مهمې دندې یې دا دي

- د هواینو، مقرراتو، لایحو او نورو تطبیق
- د ریاست د مسوویو له وظیفو اجرائتو څخه څرخه، کنټرول و لارښوونه.

- د رئیس په عیاب کې کفالت و سرپرستي
 - د ریاست له خو د ورکړل شوو امر و اجر اکول
 - د مالي و حسابي چارو نرسره کول
 - د تحویل خانو او ډیپوګانو موخو دي، د درسي موادو پر یرو به مدیریتونو ححه کتنه او خاږه
 - د غوسو جوړول او تنظیمول، د داخلي د چارو تنظیمول، د نظم او دسپلین رمنځته کول
 - د حاصري، د استخدام د چارو، تر بعبانو، د حواله خانو د اجرا او . کتنه
۱۹۶۳. د ولسوالیو د پوهنې د مدیریتونو مهمې دندې په څو ټه کړئ؟
- د پوهنې له ریاست سره همکاري او د بېکو متورو وړاندې کول
 - له ولسوالانو، سپین رپرو، عالمانو او د رده کوونکو اولیاوو سره خبرې و مفهمه او د پوهنې د ودې او پرمختګ په برخه کې د همکاري راخښول
 - د تحریه لرو بکو اسنادو بو جلول او حدلول
 - د ولسولې په سطحه د سووخیو له ودای او د پوهنې له امکاتو څخه څاږه
 - د داري، ملي او حسابي چارو کنترول
 - د اسلامي زده کړو په مدرسو کې د اسلامي زده کړو د لایحې تطبیق
 - د سوونیر بصاب تطبیق ته پاملرنه د کتابونو و بورو تحصیبي و داري بوازمو د موجودی د پلاوي ټاکل او ګومارل
 - د اړوند آمر له لاروونو څخه اطاعت، له مراجعیو او نورو سره سه جلد
۱۹۶۶. د ولسوالیو د پوهنې د مدیریتونو لایحه څو فصلونه او څو مادې لري؟
- ځواب. د ولسوالیو د پوهنې د مدیریتونو لایحه ۵ فصلونه او ۱۹۹ مدی لري
۱۹۶۵. د ارزونې د فورم له مخې د ښوونکو د ارزونې معیارونه کوم دي. توضیح یې کړئ؟
- ځواب: کوم معیارونه چې د ارزونې په لړ کې په پام کې نیو کېږي، د دي
- د ټولګي فزیکي وضعه و نظافت
 - نظم او دسپلین
 - د درسي پلان شتون، د بومرو ثبت او بور فعالیتونه
 - د چاپ کتاب په شتون یا د کتاب په شتون کې د پرګرم د طبق ندره.
 - د تدریس لپاره د درسي ممد موادو او بورو اسنادو شتون
 - د تېر درس اړونه، د بوي درس وړاندې کول، کورنۍ دنده، حدیث او درس ته لېوالتیا
 - د افادې توان، د محامخ زده کوونکو د پام راوړلو توانایی، له درسي میتودونو څخه ګټه حستل او بور

۱۹۶۶. د یو ساعت تدریس حق الزحمه څو افغانی ده؟

ځواب: د عمومي رده کړو او لیک لوست زده کړو په سووېڅیو کې د تدریس حق الزحمه د تحصیل د درجې پر بنسټ په لاندې ډول محاسبه کېږي
 بکلوریا یو ساعت (۶۰) افغانی
 له بکلوریا پورته یو ساعت (۷۰) افغانی
 لېسانس یو ساعت (۸۰) افغانی
 ماسټر یو ساعت (۱۰۰) افغانی

۱۹۶۷. د ښوونیزو مؤسسو د آمرانو او مدیرانو حق الزحمه څرنگه ورکول کېږي؟

ځواب: د ښوونیزو او تدریسي مؤسسو آمران و مدیران د لاندینو شرایطو له مخې د نه رسی حق الزحمې وړ گرځي
 ۱. په یو وخته ښوونیزو مؤسسو کې دوه ساعته
 ۲. په دوه وخته ښوونیزو مؤسسو کې دوه نیم ساعته
 ۳. په درې وخته ښوونیزو مؤسسو کې درې ساعته

۱۹۶۸. د پوهنې هغه لایحه چې تر اوسه ترې گټه اخېستل کېږي، د پوهنې د کوم وزیر په مهال برباره او لیکل شوې ده؟

ځواب: د پوهنې هغه لایحه چې همدا اوس ترې گټه اخېستل کېږي، د پوهنې د وزیر محمد نونس قانوني په وخت کې جوړه او تصویب شوې ده

۱۹۶۹. هغه ولایونه چې ډېر ښوونځي او ډېر زده کوونکي لري، کوم دي، یوازې یې په گوته کړئ؟

ځواب: د کابل ولایت، بدخشان ولایت، هرات ولایت، ننگرهار ولایت، کندهار ولایت او بلخ ولایت

۱۹۷۰. لومړنی لېسه د چا په وخت کې جوړه شوه او په کوم نوم ونومول شوه؟

ځواب: لومړنی لېسه د امیر حبیب الله خن په وخت کې جوړه او رامنځته شوه، چې د حسبي لېسې په نوم ونومول شوه

د پوهنې چارو

۱. د پوهنې قانون، رسمي جريده، شمېره (۹۵۵)، نېټه ۱۳۸۷/۵/۳ ل د عدليې وزارت
۲. د سووېکو د روږي د مؤسسو او د اسلامي زده کړو د عالي مدارسو د علمي کدر د غړو د حقوقو و امتيازونو قانون، رسمي جريده، شمېره (۷۹۶)، نېټه ۱۴۲۲/۱۱/۲۹ هـ.ق. د عدليې وزارت
۳. د پوهنې وزارت د سووېرو مؤسسو د تدريسي حق لزحمې مقرره، رسمي جريده، شمېره (۱۹۸۵)، نېټه ۱۳۹۱/۱۰/۲۰ هـ.ق. د عدليې وزارت
۴. د پوهنې لايحه، رسمي جريده، د محمد يونس قانوني وزارت په مهال
۵. افغانستان در مسر تاريخ، ليکوال مير علام محمد عار، انتشارات جمهوري، ۱۳۷۸ ل کال
۶. د ولسواليو د پوهنې د مديريتو لايحه، په ۵ فصلونو و ۱۹۹ مدوکې
۷. د پوهنې وزارت سابټ (د ايتانه سووېخو د رموني لايحه)

څلورويشتم څپرکی

ارشاد، حج او اوقاف

۱۹۷۱. د حاجيانو، زيارت کوونکو او عمره کوونکو د چارو د تنظيم د مقرري موخې وليکن؟

ځواب: حاجيانو ته د غوره او بر وځو خدمتونه وړاندې کول د عمره کوونکو او زيارت کوونکو لپاره د مناسبې رسمي برابرو د وزارتونو او اړوندو ادارو ترمنځ د همغږۍ رامنځته کول

۱۹۷۲. فرضي حج تعريف کړئ؟

ځواب: په ځانگړې وخت او ځای کې د هغو حاجو لپاره د اداکولو عادت دی، چې په مکلف، مالي وس وندې ځواک لرونکي کس لاندې په ټول عمر کې د سريع د حکمونو له مخې يو وار د هغه ترسره کول فرض دی

۱۹۷۳. نقلي حج کوم حج نه ويل کېږي؟

ځواب: په داسې حال کې د حج د مناسبو لپاره اداکولو عادت دی، چې شخص فرضي حج اداکوي او د دويم يا خويم ځل لپاره حج وکړي.

۱۹۷۴. حج په لغت او اصطلاح کې تعريف کړئ؟

ځواب: حج په لغت کې د ارادې نه معنا دی و په اصطلاح کې ځانگړو داندو و شرايطو سره په ځانگړې وخت کې د ځانگړې ځای د زيارت له ارادې څخه عبارت دی

۱۹۷۵. حج د قرآنکريم د کوم ايت له مخې فرض شوی دی؟

ځواب: حج د لاندې ست او شريعتو له مخې نه مسلمانانو لاندې فرض شوی دی
(فيه آيات بينات مقدم بُرَاهِيمُ وَ مِنْ دَخَلَهُ كَانَ آمِنًا وَ نَحْنُ عَمِلُ النَّاسِ حَجَّ الْبَيْتِ مِنْ اسْتِطَاعَ اَلَيْهِ سَبِيلًا وَ مَنْ كَفَرَ فَاِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ) ژباړه: ((هلته روښانه سې او مقام ابراهيم دی او هر څوک چې ورسره شي، په امن کې دی. د خدای لپاره د هغه کور حج په هغو کسانو چې د لوی وس ورسره ولري، وخت دی او هر څوک چې د کفر لاره غوره کړي، پوه دې شي، چې الله تعالی له عالمینو څخه بې نازه دی)) (آل عمران سورت، ۹۷ ایت)

۱۹۷۶. د حج فرضونه څو دي، په څو څه یې کړئ؟

ځواب. حج درې فرضونه لري، چې له احرام، عرفات کې درېدو او د کعبې شریفې د زیارت له طواف څخه عبارت دی.

۱۹۷۷. د حج واجبات ولیکئ؟

ځواب د حج واجبات یسره ډوله دي، چې د صفا او مرو ترمنځ له منډې، په مزدلفه کې له درېدو، د شیطانو (جمراتو) له وېستو، د سر د وېستانو له خربیلو او لښلولو، و د وداع له طواف څخه عبارت دي.

۱۹۷۸. عمره څه ته وايي؟

ځواب. عمره د ځانګړو ماسکو د ترسره کولو په موخه د مسجد الحرام له زیارت څخه عبارت ده، چې په وخت پورې مقیده نه ده.

۱۹۷۹. د عمرې حج په لغت او اصطلاح کې تعریف کړئ؟

ځواب د عمرې حج په لغت کې د الله تعالی د کور د زیارت په معنا او په اصطلاح کې احرام تړلو، طواف کولو، د صفا او مرو، ترمنځ منډې سر خربیلو او وېستل لښلولو ته ویي.

۱۹۸۰. زایر (زیارت کوونکی) چاته ویل کېږي؟

ځواب رایر هغه څوک دی، چې د کربلا او نورو عتسانو د زیارت په موخه له هېواده بهر ته سفر کوي.

۱۹۸۱. حج په څو ډوله دی، یوازې یې نومونه واخلئ؟

ځواب حج په درې ډوله دی، قرآن حج افراد حج او تمتع حج.

۱۹۸۲. د حج ادا بیان کړئ؟

ځواب: د حج ادا د بیت له اصلاح، د پور له ادا کولو، حلالو پیسو او د تېرو گناهونو له توبې څخه عبارت دي.

۱۹۸۳. میقات څه ته وايي؟

ځواب. میقات د مکې مکرمې له سیمې څخه بهر له هغو مشخصو موقعیتونو یا ځایونو څخه عبارت دي، چې د بیت الله زیارت کوونکي له احرامه پرته نری نه شي تېرېدلای.

۱۹۸۴. د سعی (منډې) او طواف ترمنځ توپیر څه دی؟

ځواب: د کعبې شریفې د کوټې په شاوخوا اوه ځله تودېدو ته طواف وايي.

سعی (منډه) د صفا او مرو، ترمنځ اوه ځله تلل راتل دي، چې له صفا پیلېږي او په مروا ختمېږي. د شو مېلو په منځ کې منډو ته سعی وايي.

۱۹۸۵. شوط او عمره بېل بېل تعريف کړئ؟

ځواب: احرام تړلو، د طواف برسره کولو، د صفا او مرو، ترمخ منډې وهل او د سر د وېستلو حريلو يا لټولو ته عمره وايي.

او د کعبې شريفې د کوټې په شوخوا يو طواف ته شوط وايي.

۱۹۸۶. اسلام او اضطباع په حلا جلا ډول تعريف کړئ؟

ځواب: د حجر الاسود لمس کولو او بويولو، يا د حجر الاسود په لوري د دواړو لاسونو د وړغولو مخامخ کولو او د (بسم الله الرحمن الرحيم) ويلو ته سلام وايي.

د طواف له پيلېدو مخکې د سي اوړې لوڅولو او په چپې وړې باندې د سي بېل له لاندې څخه د حرام د څادر د يوې خوا، اچولو ته اضطباع وايي (الله د کار د طواف په درې لومړيو تاوونو کې دی).

۱۹۸۷. د تشريق ورځې کومو ورځو ته ويل کېږي؟

ځواب: د ذوالحجې (لسمې، يوولسمې، دوولسمې او ديارلسمې) ورځې ته د تروېې ورځ، د ذوالحجې نهمې ورځې ته د عرفې ورځ و د ذوالحجې لسمې ورځې ته د نحر ورځ وايي.

۱۹۸۸. محصر کوم حاجي ته ويل کېږي؟

ځواب: څوک چې د حج يا عمرې له احرام تړلو وروسته د يو لامل له مخې له تلو څخه منع شي، (محصر) ورته ويل کېږي. په محصر باندې له حج څخه له معه کېدو وروسته قرباني (دم) واحېږي. دغه دم چېل ځای ته بايد سمدستي واستوي او دغه دم ته د احصار دم وايي.

۱۹۸۹. تحریمي مکروه تعريف کړئ؟

ځواب: تحریمي مکروه هغه ناوړه عمل دی، چې په هر مسلمان باندې له هغه ځان ساتنه لارمه ده او له شرعي عذر څخه پرته د هغې عمل گناه گڼل کېږي مگر منکر یې نه کافر کېږي.

۱۹۹۰. رقت څه ته وايي، تعريف يې کړئ؟

ځواب: رقت په لغت کې د حج د داینې په وخت کې له مېرمنې سره د جماع او همېستره کېدو يا د جماع په اړه د خبرو په معنا دی. چې دغه عمل منعه او حیایت گڼل کېږي.

۱۹۹۱. حج د کومو شرایطو له مخې په یو مسلمان باندې فرضېږي؟

ځواب: حج په مؤمن نسان باندې د لاندینو شرایطو د شتون له مخې فرضېږي.

- مسلمان وي.
- د بلوغ عمر ته رسېدلی وي.
- عاقل وي.

- خر (ازاد) وی
- مالي او منډي وس ولري.
- که حاجي سخته وي، شرعي محرم هم وي.

۱۹۹۲. د حج د صحت شرایط ولیکي؟

خواب د حج د صحت مهم شرایط په لاندې ډول دی

- وخت (عروه)
- ځای (د لمر له زوال څخه وروسته تر لوېدو پورې په عرفات کې درېدل)
- احرام (د ذوالحجې له اتمې ورځې څخه د احرام تړل)

۱۹۹۳. د حج زماني موافقت ولیکي؟

خوب موافقت په دوه ډولونه دي، زماني موافقت او مکاني موافقت.

زماني موافقت نه هغو میاشتو څخه عبارت دي، چې هغو کې د حج احرام تړل کېږي او هغه دا دی شوال، ذوالقعدة او د ذوالحجې لومړۍ لسیزه.

۱۹۹۴. د حج مکاني موافقت تشریح کړئ؟

خوب مکاني موافقت له هغو ښځو څنگګرو ځایونو څخه عبارت دي، چې پیغمبر (ص) هغه هغو کسانو ته ټاکي دي، چې د حج او عمرې اړنده ولري.

- ذوالحلیفه هغو حاجیانو ته چې د مدینې له لوري مکې مکرمې ته دننه کېږي
- جحفه هغو حاجیانو ته چې د شام له لوري مکې مکرمې ته دننه کېږي.
- فرن المزل هغو کسانو ته چې د نجد له لوري مکې مکرمې ته دننه کېږي
- یلمم هغو کسانو ته چې د یمس له لوري مکې مکرمې ته دننه کېږي
- ذات العرق هغو کسانو ته چې د عراق له لوري مکې مکرمې ته دننه کېږي

۱۹۹۵. احرام څرنگه تړل کېږي، توضیح یې کړئ؟

خواب حاجي لومړی غسل وکوي، وروسته دوه سیمې نونې چې له لنگ او خادر څخه عبارت دي، غوړي، وروسته له هغه حاجي که قارن، مفرد او متمتع وي، د حیل حج د شرایطو له مخې د حج بیت کوی

۱۹۹۶. مکې مکرمې ته د دننه کیدو طریقه تشریح او هغه دوغا ولیکئ، چې د دننه کېدو

په وخت کې یې لولي؟

خواب حاجي نه ب السلام دروازي یا هغی دروړی څخه مسجد الحرام ته دننه کړي، چې بیا پرته یې و د داخلیدو په وخت کې لاندینی دوغا لولي

(اللهم هذا حرمک و مأمک، اللهم حرم لحمی و دمی علی الدار و قی من عبدک يوم تُعتُ عبادک) ژباړه ((اې خدايه! دا سنا حرم دی او هغه ځای دی، چې تا ورته د من ځای ويلي دي، ې خدايه! زما غوسه او وینه د دورح په اور باندې حرامه وگرځوه او ما له حبل عذاب څخه وژغوره، په هغې ورځ چې خپل سده گان ته حشر کوي)).

۱۹۹۷. د صفا او مروا ترمنځ د سعی (منډې) په اړه معلومات ورکړي؟

ځواب: کله چې حاجي په سعی پیل کوي، لومړی د صفا نه لوري ځي، د صفا په عره ولاړ و چېل مخ د کعبې سربېره په بورگرځوي، په نبي کریم (ص) باندې تحلیل او درود ستوي او له حدای (ج) څخه چېل حاجتونه غوړي

۱۹۹۸. په منی کې حاجیان ولې د ترويې په ورځ د سهار لمانځه تر ادا کولو په تمه پاتې کېږي؟

ځواب: ځکه چې نبي کریم (ص) د دوالحجې د اتمې ورځې د ماسپس، مارديگر، ماسام او ماسحوش لمونځونه و د عرفې د ورځې د سهار لمونځ په منی کې داکړی او بیا د عرفات په لور خوځېدلی دی

۱۹۹۹. کوم لمونځونه په یو وخت کې ادا کېږي؟

د ماسپس او مارديگر لمونځونه د ماسپس د لمانځه په وخت کې نه یو ځای او دوو اقامتو د اتم په واسطه ادا کېږي.

۲۰۰۰. په یو وخت کې د دوو لمونځونو د اقامه کولو شرایط بیان کړئ؟

ځواب: په یو وخت کې د دوو لمونځونو ترمنځ جمعې په دغو شپږو شرطونو پورې مشروط دی

۱. د احرام لرل
۲. په عرفات کې د مارديگر پر لمانځه د ماسپس د لمانځه محکمې کول
۳. د عرفې ورځ
۴. ځانگړی ځای، یعنې په عرفات کې یا هغه ته نږدې لکه مردلفه کې.
۵. په جماعت سره اد شي
۶. امام یا چا به د هغه بایب دی

۲۰۰۱. په مردلفه کې وقوف ولیکي؟

ځواب: په مردلفه کې د حاجیانو درېدو واجب دي او دغه درېدو ذکر و نو و دوعا سره د احترام و ورځې تر لمر راخوړې باید دوم ولري او د حاجي لپاره دا سه ده، چې د درېدلو په وخت کې د سيطنانو ویشتلو د درې ورځو لپاره له مردلفې څخه (۴۹) واړه کافي له ځن سره و حلي

۲۰۰۲. له مزدلفې وروسته حاجیان کوم عملونه ترسره کوي؟

ځواب: کله چې حاجیان د اختر په ورځ له لمر راختو وروسته له مزدلفې راوخوځېدل او مني ته ورسېدل د عقبه حمزه (عقب شيطان) دې په اوو کابو وولې او هر وار دې نکسر وويي، بلبه دې د لومړني کافې وېشتو سره بده کړي د عقبه حمزې له وېشتو وروسته حاجي که متمتع وي، يا قارن، نه حبله يا يې وکیل د قربې د ځای په لور رواړي او هلته قرباني يعنې د شکر دم برخای کوي.

۲۰۰۳. حاجي د اختر په لومړۍ ورځ کوم کارونه ترسره کوي؟

ځواب: حاجي د اختر نه لومړۍ ورځ لاندیني عملونه ترسره کوي

۱. د عقبه حمزې (عقب شيطان) وېشتل
۲. د متمتع يا قارن حاجي لپاره د (شکرايې) قربې يا دم
۳. د سر د وېشتو حرېل يا لنډول
۴. د زیارت طواف چې فرضي طوف ورته وايي

۲۰۰۴. د حج فرضونه وليکئ؟

ځواب: حج درې فرضونه لري، چې دا دی

۱. احرام: د دوو سپینو څادرينو له اغوستلو وروسته د حج له نیت او تلپه وېلو څخه عبارت

ده

۲. په عرفات کې درېدل: د ذوالحجې په نهمه ورځ د عرفات غونډۍ ته له تللو او د لمر له روال څخه وروسته تر لوېدو پورې هته له درېدلو عبارت دی چې د حج له ارکانو څخه ډېر مهم رکن گڼل کېږي.

۳. د زیارت طواف: له بیت الله څخه اوه ځله تاوېدو ته وايي

۲۰۰۵. د حج سنتونه په تفصیل سره تشرېح کړئ؟

ځواب: د حج سنتونه اوه دي.

۱. هغه کس ته چې د میقات له بهره راځي و همدارنگه قارن حاجي ته قدوم صواف
۲. د عمرې په طواف و قدوم صواف کې رمل او صطبای کول.
۳. د مسې په لور تلل (د سروپې په ورځ)
۴. په مسې کې د ذوالحجې د نهمې سپې تېرول
۵. له مني څخه ونل او د عرفات په لور روانېدل
۶. غسل او اودس کول
۷. په مزدلفه کې د حتر د لومړۍ شپې تېرول
۸. په مسې کې د بحر ورڅو د شپو تېرول

۲۰۰۶. د حج په ورځو کې کوم عملونه ممنوع دي؟

۱. حجام او اسباب يې
۲. حنګ او شخړه
۳. د مرغنو بېکار
۴. د بدن غوړون
۵. د بوکانو، د سر د ويستانو او وړو احييس
۶. د خوشو کړول لکه عطر او
۷. د خپل بدن د يوې برخې ټيټي کول
۸. برابو ته د گډيل سوو جامو اغوستل
۹. د داسې چپلکو په بسو کول چې بحسکې پيې کړي

۲۰۰۷. د سڅو او نرانو د حج د مراسمو يو پير بيان کړئ؟

۱. د سڅو جامې بايد داسې گډل شوی وي، چې د هغوی ټول بدن پټ کړي
۲. خپل سر لوڅ نه کړي
۳. تنبيه او ذکر ورو ووايي
۴. د طواف کولو په وخت کې رمن و اصطاع نه کوي
۵. د سڅو ميلو نه مخ کې په حنکټ سره حرکت نه کوي

۲۰۰۸. هغه ځايونه کوم دي، چې دوعا پکې قبلېري، په گوته يې کړئ؟

- خواب دوعا په لاندنيو ځايونو کې ډېر د پالونکي رب د قبلېدو وړ گرځي
۱. د طواف په وخت کې
 ۲. په ملتزم شريف کې
 ۳. د رحمت تر مېړا لاندې
 ۴. د کعبې شريمې د کوبې دنه
 ۵. د صفا او مروا د غره په سر
 ۶. د سعی په وخت کې
 ۷. د مقام ابراهيم ترس
 ۸. په عرفات کې
 ۹. په مردلمه کې
 ۱۰. د شيطانانو د ويشتو په وخت کې
 ۱۱. په مې کې د وسېدو په ورځو کې

۲۰۰۹. د الله تعالی کوم پيغمبر پرې وال دعوت درلود؟

خواب: د ټولو پيغمبرونو و انبياوو (عليه السلام) له ډلې خخه يو زړې حضرت ابراهيم (ع) او حضرت محمد (ص) د نړۍ وال دي، او مذهب يې يواځې وو

خواب: قرآنکرم د فری بیار د مصداق نه محې پینځه نومونه لري، القرآن، الفرقان، الذکر، الکتاب او التریل

خوب د علامه انور شاه کشمیری په وینا وحیه په لومړي پړاو کې په درې ډوله ده. چې له فلفي وحیې، الهی کلام او ملکي وحیې څخه عبارت ده

خوب: د وحيې د نازېدو طريقې دا دي، صلصه لحرس، تمثّل المذڪ، د پرستې په صلي
شك، رستېسي خوبونه الهې كلام او نف في الروع

خواب. متلو وحیه له قرا کریم څخه عدوت ده. چې لفظ او معنایې د الله تعالی له خوا نازل شوي دي. غیر متلو وحیه معنې و چې ته ویل کېږي. چې د قرا کریم څخه نه ده. مگر ډېر حکمونه له دې لارې پیغمبر (ص) ته رسول شوي دي. غیر متلو وحیه د صحیح حدیثونو په شکل محفوظه ده.

خواب: د بوح (ع) له طوفان څخه وروسته کعبه شریفه لومړی ځل د ابراهیم حلیل و زوی یی اسماعیل په واسطه د حدی (ج) په مر د مقوشو ورپخو د نقشی په واسطه واده شوه

خوب، پيغمبر (ص) د موت او نعت له بيله محکې د حلف القصود (د داوطلبو ځوانانو) په نوم يو بسټ جوړ کړی و. چې هغه مهال يې د نيولنې له محروم قشر او ډلې څخه دفاع کونه او له ظالم څخه يې په هر ډول د مظلوم حق سرته اخسته.

خوب کوم یهودي عالم چې د پیغمبر (ص) د سوت نه اړه ابوصالح ته زېږی ورکړ، حبراً (عبري پ ټبره) و، چې هغه مهال د مسیحي نړۍ ستر عالم گڼل کېده

ازواج مطهرات دای

۱ حضرت خدیجہ (رض)

۲. سلمه (رض) د ابې مېه لور
۳. سوده (رض) د رمعه لور
۴. عايشه (رض) د بونکر لور
۵. ام حبيبه (رض) د ابوسفير لور
۶. حفصه (رض) د عمر بن خطاب لور
۷. صفيه (رض) د حې بن اخطب حسري لور
۸. ميمونه (رض) د حرث هلالې لور
۹. زينب (رض) د حشش سدي لور
۱۰. حويريه (رض) د حرث مصطلق لور

۲۰۱۸. پيغمبر (ص) د څو نځيانو پلار و، يوازي يې نومونه واخلئ؟
 ځواب: پيغمبر (ص) د (قسم، براهيم، او عبدالله) نه نومونو درې زامن و د (رقبي، ريب، ام
 كنوم او فاطمې) په نومونو يې څلور لويې لرلې

۲۰۱۹. د الله تعالى كوم پيغمبر ژوندي دی؟
 ځواب: د الله تعالى څلور پيغمبران ژوندي دي، حضرت عيسي (ع)، حضرت دريس (ع)،
 حضرت حصر (ع) او حضرت اساس (ع)

۲۰۲۰. حضرت عمر او حضرت ابوبکر صديق (رض) څو کاله خلافت وکړ؟
 ځواب: حضرت عمر (رض) لس بيم کاله خلافت وکړ او د بل روايت له مخې حضرت عمر
 (رض) لس کاله، شپږ ماشتې او پينځه شپې يا ديارلس ورځې خلافت کړی دی
 حضرت بونکر صديق (رض) دوه کاله او د بل روايت له مخې دوه کاله، درې مياشني او اته
 ورځې خلافت کړی دی

۲۰۲۱. حضرت عثمان (رض) ته په کوم دليل د ذوالنورين لقب ورکړل شو؟
 ځواب: حضرت عثمان (رض) د پيغمبر (ص) له دوو لوڼو سره د سر له پسې وده له امله د
 ذوالنورين په لقب وويارل شو

۲۰۲۲. د حضرت عثمان (رض) د خلافت موده څو کاله وه؟
 د حضرت عثمان (رض) د خلافت په اړه درې بهالېل روڼونه ستون لري

- دوولس ورځې کم دوولس کاله
- يوولس کاله، يوولس مياشتې او يوولس ورځې
- دوولس کاله

۲۰۲۳. د حضرت عثمان (رض) تر ولکې لاندې سیمه څو کیلومتره وه؟
 ځواب: د حضرت عثمان (رض) د حلافت تر ولکې لاندې سیمې ۴۴ لکه میله مربع مساحت درلود

۲۰۲۴. حضرت عثمان (رض) د چا له خوا په شهادت ورسېد او جنازه یې د کوم صحابي له خوا وشوه؟

ځواب: حضرت عثمان (رض) د کنانه بن شیر له خوا په شهادت ورسېد او جنازه یې د جبير بن مصعم یا ربیع بن عوام له خوا وشوه

دیني چارو

۱. قرآن کریم

۲. د حج او عمرې د مراسکو لارښوونه د ارشاد، حج و اوقافو وزارت، ۱۳۹۰ ل.

۳. فلسفه عبادت یا عبادت شناسی اسلامي، تالیف: پوهنمل عبدالصاهر د عي، انتشارات سیرت، چاپ کال ۱۳۹۰ ل، مخونه له ۲۹۸ تر ۳۰۶، اووم خپرکي

۴. عبادت در اسلام، تالیف: د کتر يوسف قرصوي، ژباړه: محمد ستار حرقابي، چاپ کال ۱۳۷۹ ل، انتشارات احسان، مخونه ۲۹۸-۳۰۶

۵. د خیره ی معلومات سلامی، تالیف: مولانا محمد عمران رشیدی کیرنوی، ژباړن امان الله، مانني نشر، مکتبه لقران و السنة، مخونه ۲۵۱- الخ

۶. محمد هغه پیغمبر چې له سره بید وپېژندل شي، تالیف: کستان ویرزیل گیورگیو، ژباړن: دیح الله مصوري، درېم چاپ، کال ۱۳۷۷ ل، انتشارات زرین.

۷. تاریخ خلفی راشدین، تالیف: موبوي فضل عمران عفرائي، کتابخانه سعديه، پېسور - پاکستان

۸. د ربلیتوت څپور عاصره، تالیف: عرت الله توحیدي فرخري، انتشارات ظفر حسيني (کندر)، چاپ کال ۱۳۹۳ ل، مخونه ۲۸-۳۸ (وجه)

۹. د حجابو، عمره کوونکو او رایړیو د چارو د تنظیم مقرره، مسلسل شمېره (۱۲۵۳)، بېته ۱۳۹۶/۱/۵ ه. ل، د عدلیې وزارت

پينځه ويستم څپرکی

د اوبو تنظيم (هايډرولوژي او هايډرومټري)

۲۰۲۵. اوبه له کومو سرچينو څخه لاسنه راځي؟
 ځواب: اوبه دوه سرچينې لري، تر څمکې لاندې اوبه او د څمکې پرمخ اوبه.
 تر څمکې لاندې اوبه د چينو، کاربرو، ژورو و معمولي ځاگانو له اوبو څخه عبارت دي او د څمکې د سطحې اوبه سیدونه، بهرونه، وښلي، کمالونه، جبهه رارونه، نېاکې اوبه و کنگونه راندي.

۲۰۲۶. ناوه تعريف کړئ؟
 ځواب: ناوه د ناوونو له لورې ساحې څخه عبارت ده

۲۰۲۷. د اوبو د کاروونکو ټولنه څه ته وايي؟
 ځواب: د هغو حقيقي او حکمي اشخاصو داوطلبانه راټولېده ده، چې له اوبو څخه د گټې اخيستنې د ټوليزو، اقتصادي او حرفه يي موخو د سمبولو په موخه د اوبو د قانون د حکمونو له مخې جوړېږي

۲۰۲۸. دريايي حوزه تعريف کړئ؟
 ځواب: دريايي حوزه د ناوونو له هغې ساحې عبارت ده، چې اوبه يې په طبيعي شکل په يوې گډه محره کې بهيري

۲۰۲۹. د ناو ساحه کومې ساحې ته ويل کېږي؟
 ځواب: له هغې ساحې څخه عبارت ده، چې اوبه يې په طبيعي شکل له نارابو څخه سرچينه اخلي او په ډنډو، جوړونو، سندونو يا د اوبو نورو مجراگانو کې توپيري.

۲۰۳۰. اوبه لرونکې طبقه کومې طبقې ته ويل کېږي؟
 ځواب: د څمکې له هغې طبقې څخه عبارت ده، چې اوبه حدودي، برمه کوي و لېږدوي

۲۰۳۱. د اوبو لگولو شبکه تعريف کړئ؟
 ځواب: د وېو د ټولو کانالونو او لارو ټولگه ده، چې په کرڼه کې له اوبو څخه د گټې اخيستنې په موخه له عمومي کانالونو پيل او د کروندې تر داخله دوام لري.

۲۰۳۲. اوبه څو حالت لري؟
 ځواب: اوبه درې حالت لري، جامد، يخ او نراس (بحار)، ورېځې په هوا او بحر کې د خوړېدو اوبو د څاڅکو په شان اشاع شوې دي.

۲۰۳۳. د ځمکې د کرې څو سلنه اوبه خوړې او د ځناک وړ دي؟

ځواب: د ځمکې د کرې له اویا سلې وېو څخه یوازې (۳) سلنه خوړې او د ځناک وړ دي و له دغه دوه سې څخه (۹۰) سلنه د ځمکې په دوو قطبو کې په مجمل شکل د بشر له لاسرسي لري دي

۲۰۳۴. اوبه د هوا پېژندنې له نظره په څو برخو وېشل کېږي؟

ځواب: هوا پېژندونکي وېه ته ډوله گڼي، چې د دې، باران، رلی، واوره، شکرده نار، گردله، ورېځ، پرچه و سراس

۲۰۳۵. د اوبو شیمایي ځانگړنې ولکې؟

ځواب: اوبه د لاندینو شیمایي ځانگړنو لرونکې دي. سپکې اوبه، درې وېه، سختې وېه او مقطرې اوبه

۲۰۳۶. د اوبه په اړه معلومات ورکړئ؟

ځواب: اوبه له هغې مایع څخه عبارت دي چې نه دوه اتومه هایدروجن و یو اتوم اکسیجن څخه جوړې شوې دي، و کیمیاوي فورمول یې (H_2O) دی د هایدروجن نومونه مثبت دي او د اکسیجن د اتوم په شاوخوا (۱۰۵) درجې زوږې سره رعلي دي، چې دغه موضوع د وېو د مالیکول د پېوندو د قطبي کېدو سبب ګرځېدلی ده

۲۰۳۷. د اوبو فزیکي ځانگړتیاوې ولکې؟

ځواب: د وېو ډېرې مهمې فزیکي ځانگړتیاوې د هغو بې رنگه والی، بی بویه والی او بی جوده والی دي، چې دغو ځانگړتیاوو له پولو میعو څخه جلا ګرځولې دي اوبه د یو اتوموسفیر په فشار کې و (۱۰۰) درجې ساسي ګراد تودوسه کې حوټېري او د سانتي ګراد په صفر درجه تودوسه کې منجمدې کړي

۲۰۳۸. کوم هېوادونه د خوړو اوبو ډېرې سرچینې په واک کې لري؟

ځواب: په اوس وخت کې د نړۍ (۹) هېوادونه د خوړو اوبو (۶۰) سلنه سرچینې ځانته ځانگړې کړې دي، چې له کادا، چین، کولمبا پرو، برل، روسیې، د امریکا متحدو ایالتو، اندونیزیا او هند څخه عبارت دي

۲۰۳۹. کوم هېوادونه د خوړو اوبو له کموالي سره مخامخ دي؟

ځواب: سراسه یوري د نړۍ شاوخوا (۸۰) هېوادونه د خوړو اوبو نه کمست سره مخامخ دي، چې ډېر مهم یې په لاندې ډول دي کویت، بحرین، ملت، عربي متحده امارات، سنگاپور، اردن او لیبیا

۲۰۴۰. سیند څه ته وايي، تعريف يې کړئ؟

ځواب له هغه ستر حریان څخه عبارت دی، چې په کوچنیو سطحې جریانونو کې جوړ شوی او په پټې مې سمندرونو ته توبړي، یا په رنگستانو کې جذبېږي.

۲۰۴۱. اوبه د چاپېریال له نظره په څو ډوله دي؟

ځواب. د چاپېریال په علم کې اوبه په لاندینو ډولونو وېشل کېږي
د ځساک اوبه، ناکاره اوبه، د وېالو اوبه، روانې اوبه، د ډنډ اوبه، حتیې اوبه، د باور ویه او دالاب

۲۰۴۲. هایدرولوژي تعريف کړئ؟

ځواب. هایدرولوژي له هغه علم څخه عبارت دی، چې د ځمکې د کرۍ اوبه پر مطالعې لاندې یسې او د هایدروسفر، لیوسفر او اتومسفر په درې حالتونو کې د اوبو د پیدا کېدو، وېش بدلونونو او دوران په اړه بحث کوي

۲۰۴۳. د اتومسفر جوړښت د کومو کیمیاوي عناصرو لرونکی دی، توضیح یې کړئ؟

ځواب د اتموسفیر جوړښت د ازن، اکسیجن، اړگون، هیدروجن، نئون، هیلیم، کریپتون او گزنون ګازونو لرونکی دی، چې ډېره برخه یې اکسیجن جوړوي

۲۰۴۴. د اوبو ډنډونه د مساحت له نظره په څو ډلو وېشل کېږي؟

ځواب: د اوبو ډنډونه د مساحت له اړخه په درې ډلو په لاندې شکل وېشل کېږي.

۱. کوچني ډنډونه چې مساحت یې له (۱۰۰) کیلومترو مربع څخه کم وي

۲. منځني ډنډونه چې مساحت یې د (۱۰۰ - ۱۰۰۰) کیلومترو مربع ترمنځ وي.

۳. ستر ډنډونه چې مساحت یې له (۱۰۰۰) کیلومترو مربع ریاټ وي.

۲۰۴۵. دریايي دلتا څه ته وايي، تشریح یې کړئ؟

ځواب: دریايي دلتا له هغو منځ شکله سیمو څخه عبارت ده، چې د دغسې وچو سر د سید مصعب لوری ته او بېح یې د سمندر په لور وي.

۲۰۴۶. د اوبو ظاهري ځانګړنې په څو برخو وېشل کېږي؟

ځواب: د اوبو ظاهري ځانګړتیاوې دا دي

د اوبو مطره، د اوبو کدورت، د اوبو رنګ، د اوبو بوې، د اوبو خوند

۲۰۴۷. روانې اوبه د خپل حرکت په ترڅ کې کوم فعالیتونه ترسره کوي؟

ځواب. ویه د حرکت نه وځب کې درې لاندیني فعالیتونه ترسره کېږي

○ د سید د ستر او خنډو د حراېدو عمیه (Down Gutting)

- د تحریکي موادو د لېږد عملیه (Transportation)
- د لېږدوونکو موادو د ترسب عملیه (Deposition)

۲۰۴۸. منظم جریان شرحه کړئ؟

ځواب: منظم جریان له هغه جریان څخه عبارت دی، چې په بې طبقې باندې د یوې طبقې د سوبیدو له مخې رامنځته کېږي او د بری طبقې د سوبیدو چټکتیا د اصطکاک له مخې د شکستې طبقې د سوبیدو د چټکتیا په نسبت ډېره ده و په یو هوار مسیر کې په حرکت کې دی، چې د (Laminar Flow) په نوم یې دېری.

۲۰۴۹. نامنظم جریان شرحه کړئ؟

ځواب: نامنظم جریان له هغه جریان څخه عبارت دی، چې په یو هوار مسیر حرکت نه لري، و په مسیر کې یې د حېوېو لکه د ډېرو د شتون له امله اصطکاک زیات دی، له دې مخې په سبیده او چپاند شکل په حرکت کې دی

۲۰۵۰. د اوبو دوران په څو پړاوونو کې بشپړېږي. په ګوته یې کړئ؟

ځواب: د اوبو دوران په پینځو پړاوونو کې په لاندې شکل بشپړېږي.

- ← د ځمکې په کرې باندې د لمر لگېدل
- ← د سید او سمسرونو له سطحې څخه د وېو تېجیر
- ← د ورېځو جوړېدل او د حوې نرولانو پیلېدل
- ← د ځمکې داخل ته د اوبو نفوذ
- ← د سطحې جریان جوړېدل

۲۰۵۱. د سیند د اوبو د چټکوالي کچه په کومو عواملو پورې اړه لري؟

ځواب: درې لاندیني عوامل د اوبو د چټکوالي په کچه کې اغېزناک دي

- د سید د ستر د میلان درجه
- د اوبو د اصطکاک کچه
- د سید اوبو اندازه

۲۰۵۲. سطحې چټکتیا څه ته وايي؟

ځواب: سطحې سرعت له هغه سرعت څخه عبارت دی، چې د جریان په سطحه کې شتون لري او د مجرا په منځنۍ برخه کې د بح او واورې د طبقې د شتون په صورت کې، د لوړ قیمت لرونکې وي

۲۰۵۳. عمقي چټکتیا تعریف کړئ؟

ځواب: عمقي چټکتیا هغه چټکتیا ده، چې د محرک منځ ته رډې شتون لري او د محرک په مخکې برخه کې هم شتون لري، چې د صغري قیمت لروونکی دی.

۲۰۵۴. د ډډې محیط څه ته وايي؟

ځواب: د ډډې محیط د وېش وړېدې کرسې ته ویل کېږي، چې ډډې له گاوندیو ډډیو څخه جلا کوي.

۲۰۵۵. د سیند میل څه ته وايي؟

د سیند میل د سید د سرچینې او مصعب ترمنځ د ارتفاع له نوېر څخه عبارت دی، چې د سید د میل په نوم یادېږي.

۲۰۵۶. هایدرومري تعریف کړئ؟

ځواب: هایدرومري له هغه علم څخه عبارت دی، چې د ابي رژیمونو د سیمو لکه د اوبو د ارتفاع، د اوبو د حټکتیا، د جریان د مقدار، د جریان د ماډل او د تورو ابي پارامټریو مختلف مشخصات پر مطالعې لاندې نیسي.

۲۰۵۷. رینټګرګر (Rating Curve) څه ته وايي؟

ځواب: رینټګرګر له هغې محی عبارت دی، چې د ارتفاع له مخې د جریان د مقدم بدلونونه سښي.

۲۰۵۸. د اندازه گیری پستونه په څو ډوله دي، په ګوته یې کړئ؟

ځواب: د اندازه گیری پستونه پښتانه ډوله دي

- د خط کش لرونکی اندازه گیری پست
- د میخې اندازه گیری پست
- د مرکبې اندازه گیری پست
- لېږدوونکی د اندازه گیری پست
- د توماتې ندره گیری پست

۲۰۵۹. د ژورو د اندازه کوونې الی په ګوته کړئ؟

۱. د فلزي بونډې لرګیه میله

۲. لاسي شاول (شاقول)

۳. مېخایکي شاول

۴. صوتي شاول

۲۰۶۰. د جریان مقدار تعريف كړئ؟

ځواب: د جریان مقدار د اوبو په هغه مقدار څخه عبارت دی، چې د سید له عرصې مې قطع څخه په یوې ثاښه کې تېرېږي.

۲۰۶۱. تاريخي جريان څه نه وايي؟

ځواب: جردن له هغو سو څخه عبارت دی، چې د سندوبو په ځښو کې د تېرو جريانونو د پوساناتو له کبله پاتې شوي دي.

۲۰۶۲. عمودي اندازه گيري څه نه وايي؟

ځواب: عمودي اندازه گيري له هغه عمودي خط څخه عبارت دی، چې د اوبو د وړو اندازه گيري پکې کېږي.

۲۰۶۳. د جريان چټکتيا په څو طريقو اندازه گيري کېږي؟

ځواب: د جريان چټکتيا په شپږو طريقو اندازه گيري کېږي
۱. کریس متر ۲. د موم برج ۳. وي کسل ۴. لامبون جسم ۵. کيمياوي مواد ۶. د سړۍ په صرفه

۲۰۶۴. کریس متر څه نه وايي، تعريف يې كړئ؟

ځواب: کریس متر له هغې آلې څخه عبارت ده، چې د جريان د چټکتيا د اندازه گيري په موخه کارول کېږي او د دغو مرحلو لرونکی دی، پکه، بده، دورر سح، مبه او تینوونکی.

۲۰۶۵. پلاني متر تعريف كړئ؟

ځواب: پلاني متر له هغې آلې څخه عبارت دی، چې له هغې څخه په گټه د اوبو د پیم مساحت اندازه گيري کېږي.

۲۰۶۶. ميتورولوژي تعريف كړئ؟

ځواب: ميتورولوژي له هغه علم څخه عبارت دی، چې د هو تېو اړوند عصر لکه د تودوسې درجه، می، ورست سحر عرو، د لمر د وړنگو لگندل، د باد لوري او چټکتيا او نور تر بحث لاندې نيسي.

۲۰۶۷. تبخير په څو ډوله دی، واضح يې كړئ؟

ځواب: سحر په دوه ډوله دی

۱. د نباتاتو له سطحې څخه تبخير چې د (transpiration) په نوم ياديږي

۲. د سمندرونو له سطحې څخه سحر چې د (evaporation) په نوم ياديږي

۲۰۶۸. میتورولوژیکي مشاهدې څرنگه ثبتوي؟

ځواب: د میټورولوژۍ په علم کې د ارقامو یا عناصرو مشاهدات له هرو درې ساعتونو وروسته ثبتوي.

۲۰۶۹. د میټورولوژیکي مشاهدو د څرنگوالي د کنټرول او کتنې په اړه معلومات وړاندې کړئ؟

ځواب: د میټورولوژۍ د برخې هغه مسؤل چې په ستش ناندې مؤظف دی، هر درې ساعته وروسته ارقام یادداشت کوي او کله چې بریسي کېږي، یو له هغه سامان آلات چې په منښت کې نصب دي باید چک شي، چې ایا فعال دي، که نه، یا یادداشت شوي رقام سم دي، که نه.

۲۰۷۰. د میټورولوژۍ ارقام څرنگه ترتیبېږي؟

ځواب: کله چې رقام راټول شون د هر عصر نه جلا ډول د ورځني، میشتي او کليي وسط لومړۍ درجه ترتیب او په کمپیوټر کې ثبتوي.

۲۰۷۱. د هایدرولوژۍ او میټورولوژۍ د علم ترمنځ توپیر څه دی؟

- د میټورولوژۍ علم د هو پوړ عناصر بر مصالحې لاندې بیسي
- د هایدرولوژۍ علم سطحې وڼه بر مطالعې لاندې نیسي

۲۰۷۲. تبخیر یا (Evaporation) تعریف کړئ؟

ځواب: تبخیر هغه پدیده ده چې له هر ډول سطحې لکه د وڼو د رادی له سطحو یا د حاورو او گیاه له سمجنې سطحه رامنځته کېږي د دغه بهیر په لړ کې مایع اوبه په بخار بدلېږي او بېرته اوبه د ځمکې ویالې ته راجي.

په دغه بهیر ناندې اغېزناکو عواملو کې د هوا تودوسي، د باد چټکتیا او د لمر لگېدو نه شمېره کولای شو، چې هرڅومره یې کچه زیاته وي، د تبخیر چټکتیا هم ډېره ده.

۲۰۷۳. تبخېرالونه تعریف او د ډولونو نومونه یې واخلئ؟

ځواب: تبخېرال د ډیمې بح له پړو کتلو څخه عبارت دی، چې د ځمکې مخ یې پوسلی و د حرکت لرونکی دی یخچالونه په قصي سیمو او د غرونو په لوړو برخو کې شته دي، له یو کال څخه بل کال نه پانی کږي.

تبخېرالونه نه دوو ډلو کوهستۍ او قره یې دندې وېشل شوي دي.

۲۰۷۴. د واورې کره څه ته وايي، توضیح یې کړئ؟

ځواب: د واورې لرونکې او واورې نه لرونکې ساحې ترمنځ برید د واورې کره نومېږي.

۲۰۷۵. یخچالونه څرنگه جوړېږي، واضح یې کړئ؟

ځواب: یخچالونه په واورینو ساحو کې د واورې د زیاتوالي نه کبه د واورې د طبقو سروالي رېښې او په سکسو طفو فشار اولي، چې د سکسو طفو د ورو له دوسو حجه یخچالونه جوړېږي.

۲۰۷۶. د یخ درزونه په څو ډوله دي، واضح یې کړئ؟

- ځواب: د یخ درزونه په څلور ډوله دي
- اوږده درزونه
 - عرضي درزونه
 - حابي درزونه
 - د یخچالو له سر سره موري درزونه

۲۰۷۷. سمندر څه نه وايي، تعريف يې کړئ؟

ځواب: سمندر د ځمکې د سطحې له هغو اوبو څخه عبارت دی، چي د ځمکې د سطحې په یوې برخه کې راټولې شوې وي او یوه پراخه ساحه یې راپیلې وي.

۲۰۷۸. وچکالي تعريف کړئ؟

ځواب: وچکالي دې ته ویل کېږي، چې د څو کلونو په لړ کې لږ اورښت شوی وي، یعنې که د کلنیو اوبو د مقدار اوسط د کلي مصرف له مقدار څخه کم وي، د وچکالي په نوم یادېږي یا وچکالي هغه دوره ده، چې د اوبو شتون له نورمال حد څخه لږ وي

۲۰۷۹. سمندرونه تعريف کړئ؟

ځواب: سمندرونه د ځمکې د قشر له هغو پراخو برخو څخه عبارت دي، چې د اوبو په واسطه شعال شوي وي.

۲۰۸۰. اتومسفير څه ته وايي او د څو طبقو لرونکی دی؟

ځواب: اتومسفير د هغه ګاز قشر دی، چې د ځمکې د کرې شاوخوا جوړوي او په پېښو طبقو وېشل شوی دی.

۲۰۸۱. اورښت په څو ډوله دی، يوازي يې نومونه واخلئ؟

ځواب: اورښت په دری ډوله دی، باران، ړلۍ و واوره

۲۰۸۲. باد تعريف کړئ؟

ځواب: باد د هو له هغه حریان څخه عبارت دی، چې د فشار له مرکزونو څخه د کم فشاره مرکزونو په لور په حرکت راځي د دواړو ټکو ترمنځ چې فشار هرڅومره ډېر وي، د هوا د حریان راتوالی به هم ډېر وي د دواړو ټکو د فشار توپیر ته د فشار ګر دین وايي.

۲۰۸۳. اشباع نمي تعريف کړئ؟

ځواب: که د اوبو د بخار ډېر مقدار په ناشي نودوسه هوا نه دسه شي، ول کېږي، چې هوا د نودوسي په دغی درجه کې د اوبو له بخاره شاع شوې او د اشباع نمي لرونکې ده. د اوبو د بخار

فنار يا کشش نه په دغه حالت کې د تودوسې په نوموړې درجه کې د اشباع شوی بخار هشر نوموي

۲۰۸۶. د ورېځو ډولونه يوازې په گوته کړئ؟

- سيروس (Cirrus) ورېځې
- سيرواستراتوس (Cirrostratus) ورېځې
- کيرکومولوس (Cirrocumulus) ورېځې
- التوسراتوس (Altostratus) ورېځې
- التوکومولوس (Alto cumulus) ورېځې
- استراتوس (Stratus) ورېځې
- استراتوکومولوس (Stratocumulus) ورېځې
- نيمبو ستراتوس (Nimbostratus) ورېځې
- کومولوس (Cumulus) ورېځې
- کومولونيموس (Cumulonimbus) ورېځې

۲۰۸۵. التوکومولوس ورېځې په تفصيل سره تشرېح کړئ؟

ځواب. دغه ورېځ د اوبو لرونکو څاڅکو د لايو او پېلووسکې شکله سترو ټوپو راغلونکې ده چې په معمول ډول د څه نا څه مطم درر يا څپو په شکل ليدل کېږي په هغې لايه کې د هو عمودي حريان چې د دغو ورېځو په وسيله پوس شوی، په دغو ورېځو کې په عمودي شکل د ليدو وړ جټکې ودي سب گرځي. له همدې امله دغه ورېځې تر ډېره د غرونو د څوکو په سروبو يا د عمودي حريانونو برسېره ليدل کېږي دغه ورېځې تر ډېره عدسي شکل لري. د دغو ورېځو راپيداکېده په اسمان کې د ندي هو، او د تندر او تالندي د رامېخته کېدو څرگندوی دی

۲۰۸۶. د پرځې نقطه په تفصيلي شکل تشرېح کړئ؟

ځواب که د هوا تودوسه هغې درجې نه ورسېږي، چې سل په سو کې معروضه هوا پکې د اوبو له بخار څخه اشباع شي (نات فشار)، دغه درجه د پرځې په نقطې نومول شوې ده د پرځې د نقطې د نندره کولو لپاره يو لوبی چې پرونی دېوال يې بشپړ سويې وی، غوره کوو او د اوبو و يخ مخلوط په کې اچوو، هرکله چې د لوبی د بېروني دېوال مخ له پام وړ هوا سره په تماس کې وي، په تدريج سره د اوبو د بخار درې د مايع (پرځې) په شکل راڅرگندېږي او د بويه تودوسه د تودوسې سنجوونکي په وسيله ټاکو، چې دغه تودوسه د اشباع درجه يا د پرځې نقطه ده.

۲۰۸۷. محلي بادونه تعريف كړئ؟

ځواب. دغه بادونه کوچنۍ سيمه راسي و ه معمول ډول د تومسفير په ټيمو لايو کې ځای لري. د غرونو و درو بادونه په ارداتومسفير کې د درو او دستو ترمېخ د رلاسه شوی نودوښي د تفاوت له نايه کې چې ددغو سېجو ترمېخ د فشار د اختلاف سبب گرځي، رامنځته کېږي.

۲۰۸۸. څو ډوله جبهې شتون لري، يوازې يې نومونه واخلئ؟

ځواب. څلور ډوله جبهې شتون لري، چې د هو د کچې په حرکت پورې تړاو لري، د جبهو مختلف ډولونه چې هره يوه خپل ځانگړي خواص لري، په لاندې ډول جوړېږي

• تودې جبهې (Warm fronts)

• سړې جبهې (Cold fronts)

• ساکې جبهې (Stationary fronts)

• بندې جبهې (Occluded fronts)

۲۰۸۹. موسمي بادونه تشرېح كړئ؟

ځواب. هغو بادونو ته موسمي بادونه ويل کېږي چې د کال په متضادو فصلونو کې په مخالفو لوريو چلېږي. دغه بادونه په ژمي کې د ساړه جريان له شکل له وجې سمندر ته او په اوړي کې د سمندني او تودې هوا د جريان په شکل له سمندر حده د وچې په لور چلېږي.

۲۰۹۰. تودې جبهې تشرېح كړئ؟

ځواب. تودې جبهې هغه جبهې دي، چې په اوږدو کې يې توده هوا د سړې هواي ځای ناستې گرځي. که چېرې د هو د څپو د حرکت لوري داسې وي، چې توده هوا په تدريج سره د ځمکې له سطحې دسې تېره شي، چې محکمې هلته سړې هو شتون لاره. حوړه شوې جبهې ته توده جبهه ويل کېږي.

۲۰۹۱. سره جبهه تشرېح كړئ؟

ځواب. په سړو جبهو کې سره هوا د تودې هوا ځای ناستې گرځي. په هغه خط ناندې نور رنگه لږې چې جبهه سبي د سړې جبهې له سو څخه دي او تل په هغه لوري راغې وي، چې جبهه په هغه لوري حرکت کوي.

د هواپېژندنې د نقشې پرمخ سړې جبهې ابي ډک رنگه کرسې سره سود کېږي د سړې جبهې له حوړېدو څخه لاسته راغې پالې له شرکده برانوو سره يوځای د کولوموس او کومولونيموس د ورځو ر منځته کېدل دي.

۲۰۹۲. ساکنه جبهه څه ته وايي؟

ځواب: ساکنه جبهه هغه جبهه ده، چې نه همې لوری د ډېرو کمو حرکتونو لرونکې وي و دا هغه اصطلاح ده، چې د ساکنې هوا د خپو برید نه وبل کېږي او د هو پټېدنې د نغښې پرمخ د بودی جبهې و سرې جبهې ترکیب سره سودل کېږي

۲۰۹۳. اوربست (precipitation) څه ته وايي؟

ځواب: اوربست هغه اندازه اونه دي، چې د وچو او سېندونو له سطحې څخه تخیږي او د فضا دننه په لږمهالې شکل د پړاس په شان رږمه کېږي د شته وېو پړاس په فص کې جوړېږي او د مختلفو فزیکي بهیرونو له مخې د گڼو ورېځو په شکل رامنځته کېږي، چې له اشاع کېدو وروسته د اوبو څاڅکو څخه د یخ درې جوړېږي او د واورې، رلۍ، باران او بورو په شکل چې ټولو ته له هوا ورېښه یا اوربست ویل کېږي، بېرته ځمکې ته راگرځي

۲۰۹۴. هغه آله څه نومېږي، چې د لمر وړانګې پرې اندازه گیری کوي؟

ځواب: هغه آله چې د لمر وړانګې پرې اندازه گیری کوي، د سس شان (Sun shine) په نوم یادېږي

۲۰۹۵. د اوبو له ازادې سطحې څخه د تبخیر فورمول ولیکئ او اجزایې په گوته کړئ؟

$$E = Rn / PW(LV)$$

E - د تبخیر مقدار

Rn - سوچه داخلېدونکې لمر لگېدنه

PW - د وېو کثافت

LV - د تبخیر پیمه تودوسه

۲۰۹۶. سرحدي جبهه تعریف کړئ؟

ځواب: سرحدي جبهه د هوا د دوو لږو ترمخ له سرحد څخه عبارت ده، چې د هوا پټېدنې د نقشو پرمخ یو خط سره سودل کېږي هغه سطحه چې د دوو ګاونډیو هواګانو لږی سره پېوی، د جبهې سطحه نومېږي

۲۰۹۷. د میتورولوژی سېشن د کومو شرایطو له مخې نصبېږي؟

- داسې اراده ساحه وي، چې د هماغې سیمې د اقلیم اسنډولې وکړي.
- له ونې او استوګنځایونو څخه لرې وي.
- د سټېشن او سیند ترمنځ لږترلږه سل متره فاصله موجوده وي
- سټېشن د (W.M.O) سینټرډ له مخې د شمال په لور وي
- سټېشن په داسې ځای کې موقعیت ولري، چې په اسنډی سره تبخیر او عرق ترسره شي
- د سس شاین آله باید د خوب په لور وي

۲۰۹۸. د سید د مقطع بنسټیز پارامترو به څوته کړئ؟

ځواب: د سید د مقصع اساسي پارامرونه دي

- د سید عرض
- د ژوندۍ مقطع مساحت
- لوند شوی او نمجن چاپیریال
- هایدرولیکي وړانګې
- اعظمي زورب
- سختۍ زورتیا

۲۰۹۹. ماډلي ضریب تعریف کړئ؟

ځواب: ماډلي ضریب د جریان پر څو کس متوسط قیمت د هماعه کان د جریان د ماډل له نسبت څخه عدريت دی

۲۱۰۰. د جریان ضریب تعریف کړئ؟

ځواب: د جریان ضریب د ډېو د اورستي ترسانو پر مقدار په هماعې موده کې د جریان له قشر څخه عبارت دی

سرچینې

۱. اب شنسی، نالیف ډاکتر محمد رضا غفوری، انتشارات د ننگاهي تهران، چاپ کال ۱۳۷۴ ل.
۲. طراحی سیستم های ایاری نازاری، تلف. ډاکتر رحمان رحيم رادگان، انتشارات د سگاهي جهاد (تهران)، چاپ کال ۱۳۷۵ ل.
۳. فرسایش ابي و کنترول ان، نالیف ډاکتر حسين قبي رفاهي، مؤسسه نشرات و چاپ د سگاهي تهران، کال ۱۳۸۲ ل.
۴. طراحی سیستم های ایاری تحت فشار، تلف. پروفیسور پيت ملی، راپه: محمد حسين بجفي مود، چاپ کال ۱۳۸۴ ل.
۵. د ابرزی او اوبو وزارت استول شوې پوستې د بدحشر ولایت د کرېي او اوبولگولو د ریاست استول شوې پوستې، کل ۱۳۹۱ ل.
۶. د اوبو قانون، رسمي جریده، مسلسل شماره (۹۸۰) نېټه ۱۳۸۸/۲/۶ هـ ش
۷. ویکي پېډیا (ز د پوهنغونډ)

شپږويشتم څپرکی

د کلیو بیارغونه او پراختیا

۲۱۰۱. د کلیو د بیارغونې او پراختیا وزارت په کوم کال رامنځته شو؟

ځواب: د کلیو د بیارغونې او پراختیا وزارت په (۱۳۳۳) کال د سوداګرۍ وراړ په چوکاټ کې د کلیو د پراختیا د کمېسون په شکل په کار پیل وکړ. په (۱۳۳۵) کال د صدراعظم تر ډارې لاندې نه خپلواک کمېسون بدل شو وروسته یې د کلیو د پراختیا په ریاست نوم بدل کړ او په (۱۳۴۵) کال د کورنیو چارو د وزارت تر ادارې لاندې راوستل شو. د کلیو د بیارغونې او پراختیا وزارت د حقوقي هویت له ندلولو او پرله پسې انحلال وروسته نه دی چې په (۱۳۶۷) کال د کلیو د سارغونې او پراختیا د وزارت تر عنوان لاندې خپل فعالیت کوي.

۲۱۰۲. د کلیو د بیارغونې او پراختیا وزارت موخې یا لړلېد ولیکئ؟

ځواب: د کلیو د بیارغونې او پراختیا مهمه موخه، پر ارادې، ځان باورۍ، ټولنیز عدالت، د دیموکراتیکو ارزښتونو پر ساتنې، نه نرمختګ ولاړه سالمه او ځواکمنه له هر ډول تبعیض څخه پاکه ټولنه ده.

یا هوسا، ارد و خپلواک افغانستان، له بهورلی او شه یې توکو خلاص، پر ملي حاکمیت ولاړ، د دیموکراتیکو درښتونو ساتنې سره، پر ازدي، ځان باورۍ، ځان بسیایې، متورې ودې، ټولنیز عدالت او نرمختګ ولاړه سالمه او ځواکمنه او له هر ډول تبعیض څخه خلاصه ټولنه.

۲۱۰۳. د کلیو د پراختیا دنده څه ده؟

ځواب: د کلیو د بیارغونې او پراختیا وزارت دنده، په افغانستان کې د پراختیا، د یوې مناسبې او ټولنیزې اغېزناکې پالیسۍ د تمویل او پلټنه له لارې د کلیو د بهورلی له کمولو عبارت ده.

۲۱۰۴. NEEP معنا کړئ؟

ځواب: (NEEP) د بهرني کارموندې د ملي پروګرام په معنا ده، چې په ۱۳۸۱ کال د کلیو د خلکو د مرستې په موخه د اړوندو بېخ ناوو د رغاونې او ودانولو او د کارګرو لپاره د کارموندنې د رمبې بررونو په برخه کې پیل شوی و.

۲۱۰۵. د لارجوړونې د ملي پروګرام مهمې موخې تشرېح کړئ؟

ځواب: د کښوالي لارجوړولو د ملي پروګرام بښتیرې موخې، له یو کلي تر بل کلي، له کلي تر ولسوالۍ، له کلي عمومي سړک ته د سړکونو جوړول د کښوالي سړکونو د جوړولو له لارې د لومړنیو خدمتونو مرکزونو لکه ښوونځیو، روغتیايي مرکزونو او نازرونو سره د کلیو د خلکو رسول، همدا رنگه د خصوصي سکټور له لارې په کلو کې د ښووله خلکو لپاره د کړ د فرصتونو پیدا کول دي.

۲۱۰۶. ولسي تړون (CCAP) څه ته وايي؟

ځواب: ولسي تړون د دولت او ټولنې ترمنځ د همکارۍ تړون دی. ولسي تړون د دولت د رستيږي پراختیا د لړلید بڼه دی، چې نظام ته د مشروعیت ورکولو و د ګډوډیو د له منځه وړلو لپاره د دولت د ربار سمول دی.

۲۱۰۷. د ولسي تړون د پروګرام مالي ملاتړ له کومې لارې کېږي؟

ځواب: د افغانستان د ولسي تړون پروګرام (CCAP) د ولسي تړون په موخه د نور ملي پروګرام له یوې برخې څخه عبرت دی، چې د افغانستان د یارغونې د وجهي صندوق (ARTF) او پریوال بانک له خوا بې مالي ملاتړ کېږي.

۲۱۰۸. د ولسي تړون رغنده اجزاوې ولیکئ؟

۱. په کلیوالي او ساري سیمو کې د خدمتو د وړاندې کولو لپاره مالي وجهي (د شو ساحو، اوبو او روغتیا سټې، درېمه درجه سړکونو و نوې ارزښت په ګډون)
۲. بسټیز سیستم (تشکلاتي)
۳. علمي څارنه او رده کړه
۴. د پروژې تصویب او مدیریت

۲۱۰۹. د ولسي تړون د پروګرام پلي کوونکي بنسټونه په ګونه کړئ؟

ځواب: په ترتیب سره په کلیوالي او ساري سیمو کې د افغانستان د ولسي تړون پروګرام (CCAP) د برخې بسټیز پلي کوونکي بنسټونه د کلبو د بیدرغوبې او پراختیا وزارت (MRRD) او د سیمه ییو رګانونو خپلواکه اداره (IDLG) ده

۲۱۱۰. د ولسي تړون د پروګرام د تطبیق په وخت کې کوم قوانین په پام کې نیول کېږي؟

- د چاپیریال ساتنې قانون
- د ځمکې د مالکیت (د ځمکولۍ د چارو) قانون
- د افغانستان د لرغونو و تاریخي اثارو د خونديتوب قانون
- د افغانستان اساسي قانون
- د اوبو قانون

۲۱۱۱. دغه پروګرام د کوم بڼه له خوا څارل او ارزول کېږي؟

ځواب: په کیوالي سیمو کې د پروژو د تطبیق د څارلو او ارزولو مسؤلیت د کلبو د یارغونې او پراختیا د وزارت (MRRD) په عاړه او په ساري سیمو کې د سیمه ییو رګانونو د خپلواکې ادارې (IDLG) په عاړه دی

۲۱۱۲. د تاوان د جبران لپاره کوم کسان د شرايطو وړ دي؟

ځواب: کوم کسان چې د پروژې د چرلېدو په څمکه کور ودانۍ وې چې محصولات، کسب او کار، عايد او نورې شتمنۍ له لاسه ورکوي په رسمي سکر د پروژې د اغېزمو په توگه په پام کې نيول کېږي.

۲۱۱۳. د کليوالي لاسي صنايعو مهمې موخې ولېکې؟

ځواب: د کليوالي لاسي صنايعو مهمې موخې، په کليو کې د سيمه ييزو انتفاعي تشاتو او فعاليتونو د ودې او پرمختگ او د کونديو او متوسطو تشاتو (SME) د پراختيا له لارې د کليوالي سربو او سختو په عوايدو کې د رياتولي او د ثابت کار د فرصتونه رامنځته کول دي.

۲۱۱۴. د کليو په پراختيا کې د کرنې جامع پروگرامونه کوم دي؟

ځواب: د کرنې د ودې او د کليو د پراختيا پر گرام (CARD-F) په هېواد کې د کرنې د سکتور د ودې او پرمختگ او د کسو د پراختيا په برخه کې د دولت يو بسپير پروگرام دی. د (CARD-F) پروگرام د کرنې د ارزمنتاکو سيستمونو د طرحې، اسانولو او نطيق او د سطح ساوو د ودانولو له لارې د کليو وسوونکو ته يوه عايداتي او سوداگريزې سرچيسه ده. دغه پروگرام د کليو په سطحه د نښل معيشت او د رواو او ناننو سوداگرو لپاره اغېزناکې درېڅې پراېري.

۲۱۱۵. دغه پروگرام د کومو هېوادونو له خوا ملاتړ او څرنگه رهبري کېږي؟

ځواب: د کرنې د ودې او د کليو د پراختيا پروگرام د انگلستان د شاهي دولت او دسماړک هېواد له خوا تمويل او د وړانديز نړمنځ د مشارکت د يوې الگو په توگه، د کرنې او اوبولگولو، د کليو د بېرغوبې او پراختيا، د ننه يي توکو برصد د مېرۍ او د ماليې وړانديز د يوې گډې کمېټې له خوا رهبري کېږي.

۲۱۱۶. د کليو د بيارغونې او پراختيا وزارت مهم پروگرامونه ولېکې؟

ځواب: د کليو د بيارغونې او پراختيا وزارت د خپلو موخو د ترلاسه کولو لپاره، خپل فعاليتونه د ملي پيوسټون د پروگرام، د کليوالي لاروچوونو د ملي پروگرام، د اوبو رسولو او چاپېريال ساتنې د ملي پروگرام د سيمه ييزې ودې او پرمختگ د ملي پروگرام، د کليوالي صنايعو د پراختيا د پروگرام او د ټوليز خودبديتوب او د زيانمنېدو د خاړې د ملي پروگرام له لارې د ټول افغانستان په کليو کې پراخو او ستوي.

۲۱۱۷. ولسي تړون څه ته وايي او د کومو موخو لپاره طرحه شوی دی؟

ځواب: د ولسي تړون ملي پروگرام په حقيقت کې د حکومت و ولس نړمنځ يو دوه اړخيز تعهد يا قرارداد دی د ولسي تړون پروگرام د کسو د پراختيا عامې روغيا، کرنې او بوهې وړانديز او د

سیمه ییرو رګانونو د خپلواکې ادارې ترمنځ لومړۍ بڼې لوړارنې پرګرام دی، چې محکمې له دې د پېرو دیارلسو کلونو په اوږدو کې د حکومت نه چوکاټ کې پر هېڅ بڼې وزارتې پرګرام رامنځته شوی نه دی.

۲۱۱۸. ولسي تړون د څو برخو لرونکی دی؟

ځواب: ولسي تړون د دوو برخو لرونکی دی، سارې برخه او کلیوالي برخه، کلیوالي برخه د سکتوري وزارتونو له خوا او سارې برخه د سیمه ییرو ارګانونو د خپلواکې ادارې، د کابل سارووالۍ او د ۳۳ ولایتونو د سارووالو له خوا احرا کيږي.

۲۱۱۹. د ولسي تړون پرګرام د کومو مقصدونو له مخې تطبیقېږي؟

ځواب: حکومت د دغه پرګرام پر سټ مکتف دی، چې د ولس د حقوقو د تضمین په اړه د اساسي قانون د دویم فصل له مخې د پراختیایي پروړو د تطبیق له لارې د کلیو د ځمکو اساسي خدمتونه او لومړۍ اړتیاوې پوره کړي.

۲۱۲۰. د ملي پیوستون پرګرام څرنگه طراحی شوی و؟

ځواب: د ملي پیوستون د پرګرام پېرې پروژې د کلیو په سطحه تصقیډې و نه طبعي ډول وېرې پروژې وې. د هرې کورنۍ ونډه شاوخوا ۲۰۰ ډلره او کومه ستره پروژه چې انتخابېده، د هغې لگښت ساوخوا ۶۰ زره ډلره کېده. دغه پروژې تر ډېره د ترانسپورت، اوبولګولو، روغتیا، سووې او روزنې، معیشت او د رېسارسولو د خدمتونو په برخه کې تصقیډې په ملي پیوستون کې څرګند معیار په ګوته سوی و، چې یو کلی څومره ونډه لري.

۲۱۲۱. د ولسي تړون او ملي پیوستون ترمنځ توپیر څه دی؟

ځواب: د ولسي تړون پرګرام د هغه برعکس دی. د ولسي تړون له لارې ټاکل شوې، چې شپږ بنسټیز خدمتونه خلکو ته وپېنډې شي د عامې روغتیا وزارت له خوا روغتیایي بنسټیز خدمتونه، د پوهنې د وزارت له خوا د سووې او روزنې بنسټیز خدمتونه، د کلیو د بیارغونې او پراختیا وزارت له خوا د ویو مدیریت (اوبه لګون، د سېلانو کنټرول، د څساک د اوبو برابرو او د چیریل ساتنه)، د نویټابه وېر، ارزو یا د برسا رسولو او د سارونو او کلیو د فصلو د نېلولو خدمتونه او د کرمې وزارت له خوا په کلیو کې د کوچنیو کرنیو بېح نډوو د ترویج یا جوړولو خدمتونه وړاندې او تطبیقېږي. دغه پرګرامونه تر ډېره د راستنډونکو نه شمول په محرومو او ناډر مختللو سیمو د تطبیق وړ دي.

۲۱۲۲. څومره پروژې د کلیو د پراختیا له لارې تراوسه تطبیق شوې دي؟

ځواب: ملي پیوستون په پوله کې ۸۸۷۰۰ پروژې له ۸۴ میلیارده هغیانو په زیټ لگښت د افغانستان په ۸۵ سبه کلیو کې تطبیق کړې دي. (رستمې)

۲۱۲۳. د کانکرېټ د مقاومت د کمېدو مهم دلایل ولیکئ؟

- په شگي او هغه حفل کې چې کارول کېږي، د خاورې او حنې شتون.
- په کانکرېټ کې له نورم څخه اضافي اوبه اچول
- په وېو کې د وېړيو او مالگې شتون

۲۱۲۴. د قالب بندۍ لپاره د تخنې ډېر لږ ضمانت څو سانتي متره دی؟

ځواب: د قالب بندۍ لپاره د تخنې ډېر لږ ضمانت له ۲ تر ۵ سانتي مترو کم نه شي کېدای

۲۱۲۵. د موادو مقاومت تعريف کړئ؟

ځواب: هغه عم دی، چې د ودنيو و ماشین الاتو د محاسبي، محکموالي، سختي او ټينگست له ميتودونو څخه بحث کوي.

۲۱۲۶. گاور څه ته وايي، تعريف يې کړئ؟

ځواب: گاور (Beam) هغه ودانيز مواد دي، چې عرض او ارتفاع يې د اوږدوالي په نسبت په څلورو کم دي

۲۱۲۷. د رغاوې د سيستم له نظره تهدابونه په څو ډوله دي؟

ځواب: د رغاوې د سيستم له نظره تهدابونه په څلور ډوله دي

بېل تهدابونه

فته بي تهدابونه

ميخي تهدابونه

يوځای اچول شوي تهدابونه

۲۱۲۸. سلب (Slab) تعريف کړئ؟

ځواب: هغو ودنيو موادو ته ويل کېږي، چې ضخامت يې د اوږدوالي او عرض په نسبت ډېر کم وي او په انحاکې کار وکړي

۲۱۲۹. ټينگست څه ته وايي؟

ځواب: د موادو هغه حصت ته وايي، چې د بهريو قوو په وړاندې خپل تعادل وساتي او راچپه نه شي د ټينگست د تضمين لپاره د عمودي عناصرو و د بيايې و چوکاټ د فشار محاسبه اړينه ده

۲۱۳۰. سروې څه ته وايي تعريف يې کړئ؟

ځواب: سروې (surveying) د نډره گيرۍ له علم او فن څخه عبارت ده، چې له مخې يې کولای شو، د ځمکې پرمخ يا د ځمکې سطحې ته نږدې د مقصود افقي سستي او ارتفاعي نسبي موقعيت معلوم کړو او وروسته هغه د نقشې پر مخ وښو

۲۱۳۱. مقیاس تعریف کړی؟

خواب مقیاس په درجه کې د کاعد پرمخ د خمکې د سطحې د اراضی د کرسو د اوردولې له کوچني کولو څخه عارت دی.

۲۱۳۲. افقي سطحه څه ته وايي؟

خواب له هغې سطحې څخه عارت ده، چې د شاول حصه سره د خمکې پرمخ په یوې نقطه کې قیمة زویه خوږه کړي او د خمکې پرمخ له یوې قطبي څخه یواري یوه سطحه تېرېدلای شي.

۲۱۳۳. د کانکرېټ جوړونکي مهم مواد ولیکئ؟

خواب: د کانکرېټ جوړونکي مهم مواد له اوس، سمنټ، حمل او شگې څخه عارت دي د کانکرېټ د کیفیت سه والی په دې کې دی، چې اونه یې تروې نه وي، عصوي مواد ونه لري او د هغو د سوډیم او پوټاشم برخه کمه وي.

۲۱۳۴. له قالب بندۍ څخه موخه څه ده؟

خواب موخه ترې کانکرېټ ته شکل ورکول، د خسې حوسې د حجمونو ترلاسه کول او د وروستي مقاومت و ضحامت لاسته راوړل دي.

۲۱۳۵. کانکرېټ د کومو معیارونو له مخې ډلبندي کېږي؟

خواب کانکرېټ د لاندینيو معیارونو له مخې ډلبندي کېږي
حجمي کتله، د سربشونونکو موادو ډول، د سرو په وړاندې ښکست او مقاومت همدارنگه کانکرېټ د حجمي کتلې له بصره له ۲۵۰۰ کیلوگرامه پر متر مکعب ډېر دی.

۲۱۳۶. د کانکرېټ د اعظمي او ندریحي مقاومت مهال ولیکئ؟

خواب کانکرېټ په تو ورځو کې اعظمي مقاومت او په یوولسو کلونو او ترې رانه موده کې ندریحي مقاومت خاښه خپلوي.

۲۱۳۷. په افقي پېچونو او ډېرې چټکتیا کې کومه قوه د وسایطو د چپه کېدو سبب ګرځي؟

خواب، له مرکز څخه د نېسي قوه، د عصالت مومنټ د هوا اصطکاک، د خمکې د حاذبې قوه او د موثر دروندوالی.

۲۱۳۸. په خاورینو کانالونو کې د اوبو چټکتیا په یوه ثابته کې څو متره دی؟

خواب، په عام ډول د تېرو خاورینو کانالونو د تل لاره معازي چټکتیا ساونخوا $0.4/0.8 \text{ m/sec}$ مل شری معبر دی.

۲۱۳۹. د سپک د عرض د مقطع بسینیز عناصر په څه ډول ګوته کړئ؟

ځواب: نه تېرېدونکې رحې، بعلوبو، بعلې ویالو، عرصایې میلان، د حاورې د بدې میلان، د ویالې د عاړې میلان او د سپک محور څخه عبارت دي.

۲۱۴۰. په سپک کې د کمپکشن رول ولیکئ؟

- د طبقو دننه تنې کموي
- د سپک نفوذکول د ورن په معاش کې کموي.
- د سپک مقاومت د راعلي ورن په معاش کې لوړوي.

۲۱۴۱. د سپک د طبقو نومونه واخلئ؟

- Subgard
- Sub bas
- Base
- Course

۲۱۴۲. د ناوو ډولونه په څه ډول ګوته کړئ؟

- بری ناوه یا ګودر
- پلنه ناوه یا ګودر
- عملي ناوه یا پروفیر

۲۱۴۳. د سپک مصوعي جوړښت په څه ډول ګوته کړئ؟

ځواب: د سپک مصوعي جوړښت له پله، پېچک، سیلر، استادي دېوان او سیفون څخه عبارت دی.

۲۱۴۴. د ابولګولو ودانۍ کومې دي؟

ځواب: د وېولګولو ودانۍ له هغو ودنیو عبارت دي، چې نه سیدونو او کانالونو جوړېږي، لکه سرسندونه، کانالونه، سیفونونه او ترناوونه.

۲۱۴۵. په خشت کاري کې د مسالې مخلوط څو سلنه تثبیت شوی دی؟

ځواب: په خشت کاري کې د مسالې مخلوط د خشت کاري له ۲۰ تر ۲۵ سلنه حجم په اندازه کارول کېږي، چې د شګې او سمینو مخلوط یې (۶-۱۰.۵) سلنه دی.

۲۱۴۶. د سمینو ډولونه په څه ډول ګوته کړئ؟

ځواب: پرتلند ۱، سمینې، پرتلند ۲، سمینې، پرتلند ۳، سمینې، پرتلند ۴، سمینې، پرتلند ۵، سمینې، سپین پرتلند، سمینې، اهکي، پورولاني، ودایر، ۴۵۰ - ۵۰۰ - ۵۵۰ نسوزه، د اوبو صد، پرتلند، د بلو د کوهي سمینې او رنگه سمینې.

۲۱۴۷. اهکي پرتلند سپمنت کوم دي؟

خواب دغه دوه سپمنت د مسايې او کانکرېټ (پوتون) په برابرولو او هغو مواردو کې چې پرتلند سپمنت کارول کېږي، د گټې وړ گرځي. دغه سپمنت د کانکرېټ دوام د يخ وهلو، اوبه کېدو، يخ پيدا کوونکو مالگو او کيمياوي عواملو په وړاندې سه کوي

۲۱۴۸. له پوزولاني سپمنتو (p.p cement) څخه په کومو حالتونو کې گټه اخیستل کېږي؟

خواب تر ډېره په معمولي کانکرېټي ودانيو، و هغو مواردو کې چې د سولفانونو او متوسط هیدراتسيون د نودونې په وړاندې متوسط مقاومت د پام وړ وي، کارول کيږي

۲۱۴۹. د سپمنتو جوړونکي اجزا وليکئ؟

خواب: بېروبي، اهکي مساله، رس، سيبس، معدني اکسيډونه، د اوسپې اکسيډ، د سوډيم اکسيډ، د مگنيزيم اکسيډ، د پوتاشيم اکسيډ او د الومينيوم اکسيډ

۲۱۵۰. د ودانۍ درزونه په څو ډوله دي؟

خواب ودانۍ درزونه څلور ډوله دي
حرارتي درزونه، انقاضي درزونه، هغه درزونه چې د کپناستو له کبله رامېخته کېږي او هغه درزونه چې د زلرې له کبله رامېخته کېږي

لسم څيښک

۱. د (۱۳۹۲) کال د انسجام او تطبيق د برخې د پوښتنو کيد، د ماليې وړت

۲. د ولسي تړون کړنلاره (د کليو د بيارغونې او پر حيا وړت)

۳. د افغانستان د سېمتو خبري سايټ (www.afghancement.com)

۴. وکې پيښ (اراد پوهونډ)

۵. mrrd.gov.af

اوه ويستم خپرکی

احصايه او د نفوسو د احوالو ثبت

لومړۍ برخه: احصايه

۲۱۵۱. د احصايې لغوي معنا وليکئ؟

ځواب. احصايه يوه عربي کليمه ده و د امارو، حساب، شمېر او شمېرې په معنا ده، چې په عربي ژبه کې احصايه، په انگليسي کې اسټاتسټيک او په فارسي ژبه (امار) ورته ويي (۲۱)

۲۱۵۲. د سرشمېرنې اداره د څه لپاره جوړه شوې ده، توضيح يې کړئ؟

ځواب: د سرشمېرنې مرکزي اداره په هېواد کې د احصايو د علمي ثبت د واحد سيسټم د رامېځته کولو او د ټولو احصايوي فعاليتونو د همغږۍ او اسېجام د تامين نه موخه د خپلواکي دولتي ادارې په توگه فعاليت کوي

۲۱۵۳. د احصايې د علم موخه څه ده؟

ځواب احصايه هغه علم دی، چې موضوع يې د ټوليز ژوند د پېسو او حالتونو پلټنه او څېړنه ده او د هغه قاعده د يو شي شمېر او حسابون او د شمېرو په شکل د پايلې سودل دي، لکه د يو سار يا ممکت د نفوسو شمېر، يا د صنعتي و کريزو محصولاتو د کچې ترلاسه کول (۲۲)

۲۱۵۴. د غړو ترکيب د چاله خوا او څرنگه جوړېږي او په يو کال کې څو ځلې غونډه جوړوي؟

ځواب. د هېواد د ملي احصايې د کمېټې غړي، د احصايې د مرکزي ادارې د عمومي رئيس په وړانديز او د ولسمشر له خوا د څلورو کلونو لپاره ټاکل کېږي.

د احصايې د ملي کمېټې عادي غونډې لږترلږه په يو کال دوه ځلې جوړېږي. فوق العاده غونډې د ولسمشر په سلا يا د غړو د يو ثبت په وړانديز جوړېدای شي

۲۱۵۵. په هېواد کې د نفوسو او کورونو سرشمېرنه څرنگه ترسره کېږي؟

ځواب. په هېواد کې د نفوسو او کورونو سرشمېرنه د احصايې د مرکزي ادارې له لارې هر لس کاله وروسته د ولسمشر د فرمان له مخې ترسره کېږي
د نفوسو سرشمېرنه د نشکس په بڼه کې بېولو سره د هرې ولسوالۍ په تفکيک ترسره کېږي

^{۲۱} په پښتو ژبه کې سرشمېرنه معاکري (پستو ژوند)

^{۲۲} فرمېنگ عبد، لومړۍ ټوک مخ ۵۱

۲۱۵۶. د احصایې د مرکزي ادارې مهمې دندې په څه ډول دي؟

- ځواب: د احصایې د مرکزي ادارې مهمې دندې دي:
۱. د خلکو د عمومي فعالیتونو د وضعیت، د سوداګریزو، صنعتي، مالي، ټولنیزو، اقتصادي او چاپېریالي چارو په اړوندو مواردو کې د احصایوي معلوماتو راپورول، ترمین، تحلیل او خپرول.
 ۲. له فعالیتونو څخه د ترلاسه شویو احصایو په شمول له وړاندیزونو او دولتي ادارو سره د احصایوي معلوماتو په راټولولو، ترتیب و خپرولو کې همکاري.
 ۳. د نفوس سرشمېرنه او احصایوي سروې ګانې کول.
 ۴. د هغو معلوماتو په اړه له تکراري کار څخه مخنیوی چې د وړاندیزونو، دولتي و ادارو له خوا راټولېږي.
 ۵. په ټول هېواد کې د اقتصادي، ټولنیزو ترمین احصایو عمومي وده او پراختیا و دهو د ترمین په موخه د پلانونو جوړول.
 ۶. د وزارتونو او نورو دولتي ادارو د ګټې په موخه د مناسبو پلاندیزو او سټېټېسټیکونو پر ځای او تحویر.
 ۷. د احصایوي معلوماتو د لرونکو ډېټابېسونو (د معلوماتو د مرکزونو) دوامداره پراختیا او ساتنه او له محرمو معلوماتو پرته د ټولو ګټه اخیستونکو پاره د هغو معلوماتو ته د لاسرسي مه برابرول.
 ۸. د احصایوي معلوماتو د راټولولو و ترمین د طریقو او د خپرېدو د مهال د څرګوالي په اړه د تصمیم نیول.

۲۱۵۷. د احصایې مرکزي اداره کله احصایوي ارقام کمېټې ته وړاندې کوي؟

ځواب: د احصایې مرکزي اداره د مالي کال له پیله درې میاشتې مخکې ارقام راپور او د لګښتو اټکل د احصایې ملي کمېټې ته وړاندې کوي او د احصایې ملي کمیټه به اړوې وروسته راپور، له ځینو نظرونو سره عینک د منظوري د اخیستو په موخه حکومت ته وړاندې کوي.

۲۱۵۸. د احصایې مرکزي اداره کوم ډول ارقام خپروي؟

ځواب: د احصایې مرکزي اداره د مالي کال نه پیل کې د احصایوي معلوماتو جدولونه چې د هماغه کال د خپرېدو وړ مهمو نويو احصایو لرونکي وي، خپروي.

۲۱۵۹. ایا د احصایې مرکزي اداره کولای شي، چې د اړتیا په وخت کې کارمندان استخدام کړي؟

ځواب: د احصایې مرکزي اداره کولای شي، چې د احصایو او هغو معلوماتو د راټولولو، ترتیب او تحلیل په موخه چې په سوداګریزو، صنعتي، مالي، ټولنیزو او اقتصادي چارو او نورو مواردو کې ګټور و د ټولو په ګټه وي، لکه نفوس شمېرونې، استازي او نور کارکوونکي د دولتي کارمندانو په شمول (د خلا کېدلای له مخې) استخدام کړي.

۲۱۶۰. ايا د احصايي مرکزي اداره د مالي له وزارت سره کاري اړيکه لري، که نه؟
 ځواب: د احصايي د مرکزي ادارې کارمندان کولای شي، چې د ماليو ضهرنامې، تصديق نامې، صورت حسابونه و نور هغه اسناد چې پر عايداتو د مالياتو د قانون د حکمونو له مخې د مالي وزارت په اړوندو دهرنو کې ثبت شوي، د مطالعې وړ وگرځوي.
 د مالي وزارت دغو مواردو ته د لاسرسۍ زمينه د احصايي د مرکزي ادارې کارمندانو ته برابرېږي.

۲۱۶۱. کرنيزه سرشمېرنه د کومې ادارې له خوا ترسره کېږي؟
 ځواب: کرنيزه سرشمېرنه د احصايي د مرکزي ادارې له خوا هر لس کاله وروسته يو ور ترسره کېږي.

۲۱۶۲. کومې پوښتنې چې د سرشمېرنې په اړه ترتيبېږي، د کومو مراجعو له خوا منظورېږي؟

ځواب: د سرشمېرنې په اړه پوښتنې د احصايي د مرکزي ادارې له خوا ترتيب او د احصايي د ملي کمېټې له خوا تصويبېږي او د ولسمشر له مطوري وروسته د تطبيق وړ دي.

۲۱۶۳. د احصايي کارمندان د کار له پيله مخکې بايد کوم شرايط ومومي؟
 ځواب: د احصايي کارمندان د کار له پيلولو مخکې بايد د احصايي د قانون نه مخې لوړه وکړي، بې نه لوړې د احصايي هڅه کارمندان به شي کولای، چې د دغې ادارې بې معلومات ولولي، مگر دا چې نه رسمي ډول استخدام شي و لوړه بې کړې وي.

۲۱۶۴. د احصايي مرکزي اداره په کوم حالت کې کولای شي، چې احصايوي معلومات افشا کړي؟

۱. که چېرې د احصايوي معلوماتو د افشا کولو په اړه له ږوند کس يا موسسې سره په ليکلي شکل هوکړه شوی وي.

۲. که چېرې سوداگر يا د ننست شخصي مالک د معلوماتو د افشا په اړه په ليکلي شکل هوکړه کړې وي.

۳. که چېرې د قانون له مخې معلوماتو ته لاسرسۍ د ټولو خلکو لپاره محرومي وي.

۴. که چېرې معلومات کوم مسح خوات ورکونکي پورې اړوند نه وي او .

۲۱۶۵. ايا دولتي بنسټونه يا ادارې کولای شي، چې معلومات الزاماً د احصايي له مرکزي ادارې څخه ترلاسه کړي؟

ځواب: دولتي و بادولتي ادارې او نور ټولنيز سازمانونه به شي کولای چې د احصايي د مرکزي ادارې هغه کارمندان چې د قانون له مخې بې لوړه کړې وي، د شهادت ورکولو، يا هغو معلوماتو، اسنادو او سبقو بررونو ته اړ کړي، چې د قانون د حکمونو له تطبيق څخه بې ترلاسه کړي دي.

۲۱۶۶. که د احصایي کارمندان معلومات افشا کړي، څرنگه جزا ورکول کېږي؟
 ځواب: چا چې معلومات د دندې د ترسره کولو نه وخت کې ترلاسه کړي او نه مستقیم یا نامستقیم ډول یې هغه چاته چې د دغه قانون د حکمو له مخې د هغو د ترلاسه کولو وړ نه وي، داسې ورکړي او افشا کړي، چې په وېو، د پور په اسنادو یا نورو بهالرونکو اسنادو، تولید تو، امنی یا د بازار په طرح بندې اغېز وکړي، د حالت له مخې له دوو تر پینځه زره افغانیو معدي جرا یا تر څو زرو میاشتو سد یا په دواړو د ناصلاحیته محکمې له خوا محکومېږي.

۲۱۶۷. څوک چې د احصایي د هویت له کارت څخه به درغلی یا دوکه گټه واخلي، څرنگه جزا ورکول کېږي؟

ځواب: څوک چې د احصایي د مرکزي ادارې د کارمندانو د هویت له جعلي کارت څخه د احصایي معلوماتو د ترلاسه کولو یا نورو اړوندو چارو په موخه گټه واخلي، د حالت له مخې له درې تر لس زرو افغانیو معدي جرا یا تر شپږ میشتو سد یا په دوو د ناصلاحیته محکمې له خوا محکومېږي.

دویمه برخه: د نفوسو د احوالو ثبت

۲۱۶۸. د نفوسو د احوالو ثبت تعریف کړئ؟

ځواب: د نفوسو د احوالو ثبت له هغه دوامدار و منسجم سیستم څخه عبارت دی، چې د هېو د د اتاعو په اړه د یو لړ معلوماتو رانغاړي او د مهال د حدودو په نظر کې نیولو سره تیارېږي.

۲۱۶۹. کوچی تعریف کړئ؟

ځواب: کوچی هغه افغاني تبعه دی، چې د اوسېدو داسې ځای او نامقول ملکیت نه لري، د هوا او اقلیمي شرایطو له مخې له یو ځایه بل ځای ته په تگ و حرکت کې دی.

۲۱۷۰. نوی راغلی څوک دی؟

ځواب: نوی راغلی هغه څوک دی، چې محکمې یې د ثبت په دفترونو کې هویت نه دی لیکل شوی و د تذکرې د جېستو په موخه د اړوندې سیمې د نفوسو د احوالو د ثبت ادارې ته مرجعه وکړي.

۲۱۷۱. د ماشوم ولي چاته ویل کېږي؟

ځواب: د ماشوم ولي هغه څوک دی، چې د ماشوم د اعشي او اناطې پوره کوونکی وي او له هغه سره عرفي تړاو ولري.

۲۱۷۲. قانوني خپل چانه ویل کېږي؟

ځواب: قانوني خپل هغه څوک دی چې له تذکرې اخیستونکي سره عرفي، ږیکه وېري.

۲۱۷۳. مجهول الهويه څوک دی، توضيح يې کړئ؟

ځواب: مجهول الهويه هغه ژوندی يا مړ شخص دی، چې د تذکرې ر موندلو يې هويت تثبيت نه وي.

۲۱۷۴. تذکره تعريف کړئ؟

ځواب: تذکره له هغه قانوني سند څخه عبارت ده، چې د چاپي او مجلدو پاڼو په شکل وي او د افعال تبعه هويت يکې درج او توصيح کيږي

۲۱۷۵. د نفوسو د احوالو د ثبت مراجع کومې دي، په گوته يې کړئ؟

ځواب: د نفوسو د احوالو د ثبت مرجع دا دي.

۱. مرکري تشکيل

۲. ولايتي او ځايي تشکيل

۳. گرځنده پلاوی

۴. له هېواده بهر د افغانستان سياسي يا قومي نماينده گۍ.

۲۱۷۶. ايا له تذکرې پرته استخدام جوار لري، که نه؟

ځواب: حقيقي او حکمي اشخاص نه شي کولای، چې يې تذکرې شخص وگوماري

۲۱۷۷. د نفوسو د احوالو د ثبت د رياست مهمې دندې وليکئ؟

۱. د نفوسو د احوالو د ثبت مطالعې

۲. د نفوسو د احوالو د ثبت د معلوماتو راټولول، توحيد، نسجام، تحليل و تحريه اړوه و نتيجه

گري

۳. خپرو کارمندانو ته د سېونيزو سيمپارو او ورکشاپونو جوړول

۴. د گرځنده پلاوی ټاکل و ليرل

۵. د تذکرې د شکل او محتوا ټاکل او تشي

۲۱۷۸. نفوس په لغت کې تعريف کړئ؟

ځواب: نفوس د هس جمعه د ځان، وينی، تن، حسد، اسن، او د هر شي د حقيقت په معنا

دی، جمعه يې نفوس او انفس ده (")

۲۱۷۹. د کومو کسانو هويت چې په اړونده سيمه کې تثبيت شوی نه وي، څرنگه تذکره اخلي؟

ځواب: د چا چې د خپو لاملونو له مخې په اړوند ځای کې هويت تثبيت نه شي، د دوو افغانانو يا يوې رسمي ادارې په بصلدق د نفوسو د احوالو د ثبت د قانون د (۱۱) مادې له مخې د نفوسو د احوالو د ثبت له اړوندې ادارې څخه تذکره اخيستلای شي

۲۱۸۰. څوک چې له هېواده بهر ژوند کوي، د تابعیت تذکره څرنگه اخیستلای شي؟
 ځواب. کوم افغان چې له هېواده بهر اسیوگنه لري، کولای شي، د افغانستان له سیاسي او فوسلې
 نمایندګیو څخه تذکره واخلي

۲۱۸۱. د عکس لگول په څو کلنۍ کې اړین دي؟
 ځواب. د هېواد اتباع د نفوسو د حوالو د ثبت په دفترونو کې له اوه کلنۍ تر تاس کلنۍ پورې د
 عکس نه لگولو او له تاس کلنۍ وروسته د څېرې په شتولو و عکس نوي کولو مکلف دي

۲۱۸۲. مثني تذکره په کوم حالت کې وېشل کېږي؟
 ځواب. که چېرې د شخص عکس په دفترونو کې نصب شي او د هغه له ظاهري څېرې سره
 تصفو شي، نو په لاندیو حالتونو کې د تذکرې منی وېشل کېږي
 ○ د تذکرې د شپاړو په صورت کې چې د شخص هویت پکې د پېژندو نه وي، له اعلانه پرته
 ○ که چېرې تذکره سوځېدلې وي (د دوو کسانو کلیوالو نه تصدیق)
 ○ که چېرې تذکره ورکه شوې وي (د اعلان د رسید له مخې)
 ○ د شخص له ظاهري څېرې سره د ثبت په دفتر کې د لگول سوي عکس د نه تطبیق نه
 صورت کې، د دوو کسانو یا یوې رسمي ادارې د تصدیق پر بنسټ

۲۱۸۳. په کومو ځایونو کې چې حېرونه شتون ونه لري، د تذکرې منی څرنگه وېشل کېږي؟
 ځواب. په کومو ځایونو کې چې حېرونه شتون ونه لري، د تذکرې منی د هماغه ځای د دوو
 تذکره لرونکو کسانو د تصدیق پر بنسټ ورکول کېږي

۲۱۸۴. کوچیانو ته تذکره څرنگه وېشل کېږي؟
 ځواب. کوچیانو ته تذکرې د هغوی د استوګنۍ د اوریو یا ژمنو ځایونو له مخې وېشل کېږي

۲۱۸۵. د کوچیانو د ژوند د څرنگوالي راپورونه په څو مېاشتو کې سپارل کېږي؟
 ځواب. د پیداکېدو، مرګ، واده او طلاق راپورونه د وېي، قانوني څېړنې د کوچیانو د سرحېل له
 خوا د نفوسو د احوالو د ثبت د ادارې پرې ردی دفتر ته په شپږو میاشتو کې سپارل کېږي

۲۱۸۶. کوچیانو ته د کومو شرایطو له مخې تذکره وېشل کېږي؟
 ځواب. د کوچیانو تذکره د وېي، قانوني څېړنې یا د کوچیانو د سرحېل له خوا د هویت له تصدیق
 څخه وروسته وېشل کېږي

۲۱۸۷. د کوچیانو د پیدا کېدو راپور څرنگه او په څومره موده کې د نفوسو د احوالو د ثبت ادارې ته ورکول کېږي؟

ځواب: د پیدا کېدو راپور د بورېري د ولسي یا قومي چل له خوا په یو کال کې د نفوسو د احوالو د ثبت ادارې ته ورکول کېږي.

۲۱۸۸. له هېواده بهر مېشت اتباع د خپلو نویو زیږېدلو راپور څرنگه ورکوي؟

ځواب: له هېواده بهر مېشت اتباع مکلف دي، چې د خپل ماشوم د زېږېدو راپور په یو کال کې له هېواده بهر د افغانستان سیاسي یا قوسلي نمائنده ګیو ته په لیکلي ډول ورکړي. سیاسي او قوسلي نمائنده ګی، مکلفې دي، چې د کال نه مای کې خپل زیږېدونه د بهرنيو چارو وزارت ته لارې د نفوسو د احوالو د ثبت ادارې ته وسپاري.

۲۱۸۹. که یو مجهول الهویه ماشوم په یو ځای کې پیدا شي، هغه ته تذکره څرنگه ورکول کېږي؟
ځواب: هرکله چې څوک یو مجهول الهویه ماشوم خبرته پیدا کړي، مکلف دی، چې امیبي چارواکو ته د موضوع خبر ورکړي ترلاسه شوی راپور د نفوسو د احوالو د ثبت په دفتر کې ثبتېږي، موندل شوی ماشوم ته د نفوسو د احوالو د ثبت د ادارې او د امیبي دارو له خوا په ګډه نوم غوره کېږي.

۲۱۹۰. د غایب الهویه اشخاصو د مړینې راپور څرنگه وړاندې کېږي؟

ځواب: کوم کس چې د ثبت په دفتر کې نه غایب شکل ثبت شوی وي، د هغوی د مړینې راپور د نفوسو د احوالو د ثبت ادارې ته د وکیل گذر یا ملک په نایید مستند وړاندې کېږي.

۲۱۹۱. له بهرنیو هېوادونو څخه د افغاني اتباعو د مړینې راپور څرنگه ترلاسه کېږي؟

ځواب: د افغانستان سیاسي او قوسلي سمیده ګی د ثبت په اړوندو د فرونو کې له معاملې وروسته په یو کال کې د بهرنيو چارو وزارت له لارې د کورنیو چارو د وزارت د نفوسو د احوالو د ثبت ادارې ته له هېواده بهر د افغاني اتباعو د مړینې په راپور ورکولو مکلفې دي.

۲۱۹۲. څوک چې په جنگ کې وژل کېږي، راپور یې څرنگه ورکول کېږي؟

ځواب: څوک چې د جنگ په ترڅ کې وژل کېږي، د هغوی د مړینې راپور د هغوی د شپږ سهرت روسانو سره د دفاع وزارت له خوا د نفوسو د احوالو د ثبت ادارې په لیکلي ډول ورکول کېږي.

۲۱۹۳. کوم کسان چې واده کوي، ایا د نفوسو د احوالو د ثبت ادارې ته د راپورو ورکولو مکلفیت لري؟

ځواب: ټاکل یې منکوحه مکلف دي، چې د نفوسو د احوالو د ثبت اړوندې ادارې ته د خپل واده راپور وړاندې کړي و د نفوسو د احوالو د ثبت اداره مکلفه ده، چې د نفوسو د احوالو د ثبت د مقرراتو له مخې اجراءات وکړي.

۲۱۹۴. د نفوسو د احوالو د ثبت ادارې د ودونو راپورونه کله مرکزي اداره ته ورکوي؟
ځواب: د نفوسو د احوالو د ثبت ادارې مکلفې دي، چې د هغو ودونو چې له اړوندو مراجعو څخه یې راپور ترلاسه کوي، له ترلاسه کېدو سره سم د نفوسو د احوالو د ثبت مرکزي ادارې ته په لیکلې ډول حبر ورکړي. د کومو کسانو نومونه چې له مخکې په دفتر کې ثبت نه وي، د مر حې په مهال د هغوی شهرت شوي.

۲۱۹۵. د طلاق راپور څرنگه ورکول کېږي؟
ځواب: د اسنادو او وثیقو د ثبت اداره مکلفه ده، چې د طلاق هغه پیسې چې نه اړوندو مراجعو څخه یې ترلاسه کوي، د ترلاسه کېدو په مهال د نفوسو د احوالو د ثبت ادارې ته په لیکلې ډول رپور کړي. د نفوسو د احوالو د ثبت اداره مکلفه ده، چې ترلاسه شوی راپور له ترلاسه کېدو سره سم د نفوسو د احوالو د ثبت مرکزي ادارې ته راپور کړي.

۲۱۹۶. کوم کسان چې خپله دایمي استوګنه بدله کړي، ایا د نفوسو د احوالو د ثبت ادارې ته د راپور ورکولو مکلفیت لري، که نه؟

ځواب: کوم کسان چې د خپلې دایمي استوګنې ځای بدلوي، مکلف دي، چې د خپل نوي ځای راپور چې د دایمي استوګنې د ځای په توګه یې غوره کړی دی، د نفوسو د احوالو د ثبت ادارې ته په یو کال کې ورکړي. د ځای د بدلولو موضوع په اړوند دفتر او د ځای بدل کړې کورنۍ د غږو په تذکرو کې معامله کېږي.

۲۱۹۷. د لنډمهالې استوګنې د بدلولو ډېره لږه موده څو میاشتې ده؟
ځواب: کوم کسان چې لنډمهالې ځای له شپږو میاشتو ډېره موده کې بدلوي، مکلف دي، چې د نفوسو د احوالو د ثبت ادارې د موضوع راپور ورکړي.

۲۱۹۸. د ماشوم عمر څرنگه ټاکل کېږي؟
ځواب: د ماشوم عمر د پیدا کېدو له نېټې څخه د شپږ کلنۍ تر بشپړولو پورې د ماشوم د ولې ی قانوني څېر د څرګندونو له مخې ټاکل کېږي.

۲۱۹۹. له شپږ کلنۍ د لوړ عمر ټاکل د کومو کسانو صلاحیت دی؟
ځواب: له شپږ کلنۍ د لوړ عمره کسانو د عمر ټاکل د نفوسو د احوالو د ثبت د ادارې د رئیس یا مرستیال صلاحیت دی.

۲۲۰۰. هغه کسان کوم دي، چې د نفوسو د احوالو د ثبت له ادارې وروسته د عمر ټاکلو صلاحيت لري؟

ځواب. د نفوسو د احوالو د ثبت د مامور په مشوره والي او ولسوال او نه هېواده بهر د افغانستان د سياسي او فونسلې بمانډه گڼو امر هم له شپږ کلنۍ وروسته د وگړو د عمر ټاکلو صلاحيت لري

۲۲۰۱. په لرو پرتو سيمو کې کوم کسان د عمر ټاکلو صلاحيت لري؟
ځواب. د تذکرې د نوې کولو يا عمومي او سيمه ييز وېش په وخت کې د گرځنده پلاوي امريې له شپږ کسۍ وروسته د وگړو د عمر ټاکلو صلاحيت لري

۲۲۰۲. د ظاهري توپير په صورت کې د عمر اصلاح د کومو کسانو صلاحيت دی؟
ځواب. د اتلس کسۍ تر پوره کولو پورې د ظاهري تفاوت په صورت کې د عمر اصلاح د نفوسو د احوالو د ثبت د ادارې د رئيس يا مرستيال صلاحيت دی ولي او ولسوال هم کولای شي، د نفوسو د احوالو د ثبت د مامور په مشوره عمر اصلاح کړي.

۲۲۰۳. د عمر اصلاح څو ځلې کېدای شي؟
ځواب: د عمر اصلاح د عمر په اوږدو کې يوازې يو ورکېدای شي

۲۲۰۴. د نوم بدلول او سمول څرنگه کېږي؟
ځواب. د اتلس کلنۍ تر پوره کولو د نوم بدلول او د عسکرۍ مکلفيت د حل تر راسدو پورې د نوم سمول د نفوسو د احوالو د ثبت د مقرراتو له مخې يوازې يو ځل کېدای شي

۲۲۰۵. که د يو کس نوم په څو دفترونو کې ثبت شوی وي، څرنگه اجراءات کېږي؟
ځواب: که چېرې يو کس د ثبت په دفترونو کې په يو شهرت په مکرر ډول ثبت وي، د دفتر د معلوماتو له ورکولو وروسته د نفوسو د احوالو د ثبت د مقرراتو له مخې د هغه نوم له يو دفتر څخه لري او د کورنۍ د ثبت دفتر ته اعتبار ورکول کېږي

۲۲۰۶. کوم کسان چې د ۲۲ کلنۍ عمر ته رسېږي، د نفوسو د احوالو د ثبت په اداره کې څه مکلفيت لري؟

ځواب. کوم کسان چې د ۲۲ کلنۍ عمر ته رسېږي، مکلف دي، چې د حل رسېدو د ډاډ ترلاسه کولو په موخه د نفوسو د احوالو د ثبت پروډې ادارې ته مراجعه وکړي

۲۲۰۷. کوم کسان چې تکراري تذکره اخلي، په اړه يې څه اجراءات کېږي؟
ځواب. د درغۍ په موخه د تکراري تذکرې حسستل د قانوني عقب وړ دی.

۲۲۰۸. کوم کسان چې د مړینو راپورونه غلط وړاندې کړي، په اړه څه ډول قانوني احکامات کېږي؟

ځواب. کوم کسان چې د مړینو راپورونه د نفوسو د احوالو د ثبت د مقرراتو له مخې اړوندې مرجع ته ورکړي، او یا ناته شي، چې دغه کس ژوند دی، تر عدلي تعقیب لاسی بول کېږي.

۲۲۰۹. د سن غایب چاته ویل کېږي؟

ځواب د سن غایب هغه چاته ویل کېږي، چې مکمل شهرت یې محکمې د نفوسو د احوالو د ثبت په دفتر کې ثبت شوی، خو د تذکرې د اخیستو مهال کې حاضر شوی نه وي.

۲۲۱۰. د عسکر قانوني عمر له څو کلنۍ پیلېږي او څرنگه به یې لیکه کېږي؟

ځواب د عسکرۍ قانوني عمر له ۲۲ کسې تر ۳۳ کلنۍ پورې ټاکل شوی و راجلب شوي کسان د نفوسو د احوالو د ثبت د مامور له خوا به یې لیکه کېږي.

۲۲۱۱. د نفوسو د احوالو د ثبت اداره په کوم وزارت پورې اړونده ده او د درېیمو واحدونو تشکیلات ولیکي؟

ځواب د نفوسو د احوالو د ثبت اداره په کورنیو چارو وزارت پورې اړونده ده و د ولسوالیو تشکیلات یې په لاندې ډول دي.

د نفوسو د احوالو د ثبت عمومي مدیر، د احصایې مامور، د تذکرې د ویش مامور او و کس تنظیموونکی دی.

سرچینې

۱. د نفوسو د احوالو د ثبت قانون، رسمي جریده د معاسسات دموکراتیک جمهوري دولت، ۱۲ فصولو او ۸۶ مادو کې.

۲. د نفوسو د احوالو د ثبت د دفتر داری لایحه، ۱۳۸۱ ل کال، ۱۸ فصلونو او ۱۲۷ مادو کې.

۳. فرهنگ عمید، لومړی او دویم ټوک مؤلف حسن عمید، (۱۳۷۹) کال.

۴. د احصایې قانون، رسمي جریده، نه ۷ فصلونو او ۲۶ مادو کې، د عدلي وزارت.

اته ویشتم خپرکی

مخابرات، تکنالوژي او راډيو

۲۲۱۲. مخابراتي خدمتونه څه نه وايي؟

ځواب: مخابراتي خدمتونه د مثل انځور، غږ او نورو په شکل له بې سیم، رډیويي فريکونسي بوري ابرزی څخه په گڼه د پریېر له خوا مشترکيو ته وړاندې کېږي او د ثابت او گړځند تېليفون خدمتونه، پری وال، کورني او بهرني رومنگ خدمتونه او احاره شوي سرکټونه پکې راځي.

۲۲۱۳. ثابت تېليفوني خدمتونه توضیح کړئ؟

ځواب: له هغو غږیرو، انځوریرو او متني خدمتونو څخه عبارت دی، چې د سیم لرونکي و کسلي تېليفون له شبکې څخه په گټه د هېواد دننه او بهر کې گډوډول ته وړاندې کېږي.

۲۲۱۴. د نړی وال رومنگ خدمتونو په اړه معلومات ورکړئ؟

ځواب: پری وال رومنگ خدمتونه له هغو خدمتونو څخه عبارت دی، چې د اېریس له خوا د هېواد دننه او بهر د بهرني گډوډول لپاره او له هېواد بهرني شبکه کې د کورني گډوډول لپاره وړاندې کېږي.

۲۲۱۵. له هېواده بهر نړی وال رومنگ خدمتونه څه نه وايي؟

ځواب: له هغو خدمتونو څخه عبارت دي، چې له هېواده بهر په بهرنيو شکو کې د اېریس تر مخابراتي خدمتونو د وړاندې کوونکي (له خوا گډوډول ته وړاندې کېږي).

۲۲۱۶. احاره شوي سرکټونه څه نه وايي؟

ځواب: له هغو تخنیکي اسانتیاوو څخه عبارت دي، چې د هغو له لارې د هېواد دننه او بهر غږی متني و انځورېر محسراتي خدمتونه دولتي ادارو، بهرنيو مؤسسو او کورنيو بهرنيو شرکتونو سره د قرارداد پر سبب گډوډول ته وړاندې کېږي.

۲۲۱۷. د مخابراتي خدمتونو محصول څه نه وايي؟

ځواب: له هغو یسو عبارت دي، چې د پریېر له خوا د گډوډول له محکې ورکړل شوي و وروسته ورکړل کېدونکي کرپاېست څخه د قانون د حکمونو په مخې وضعه کېږي.

۲۲۱۸. مخابراتي خدمتونه د کومو ادارو له خوا تطبیقېږي؟

ځواب: د مخابراتي خدمتونو د تنظیم اداره، د مخابراتو او تکنالوژي وزارت او د مالی وزارت د مخابراتي خدمتونو د محصول د قانون د حکمونو د تصویب مراجع دی.

۲۲۱۹. کوم کسان د مخابراتي خدمتونو د محصول تابع دي؟

ځواب: د ثابتو وگرځنده ټیلیفوني خدمتونو، د گرځنده ټیلیفون د دویم او درېیم نسل او نورو تکنالوژیو کاروونکي، نړۍ وای، بهرني او کورني رومنگ خدمتونه، د هېواد دننه او بهر احواره شوي سرکټونه د مخابراتي خدمتونو د محصول تابع دي.

۲۲۲۰. د مخابراتي خدمتونو د محصول لس سلنه څرنگه ټولېږي؟

۱. د مخابراتي سیستم په اړوند حساب کې د کرېمېب اضافه کولو په وخت کې لس سله محصول
۲. د هوکړه شوې مودې سربېست د انوایس (د میاشتي صورت حساب) یا مصرفي بل د وړاندې کولو په وخت کې

۲۲۲۱. مخابراتي محصول څه شی تحویلېږي؟

ځواب: اړین راتلونکي شوي مخابراتي محصول د هرې میاشتې د رپور او بشپړولو له تایید څخه وروسته، د راتلونکې میاشتې د پیڅلسو ورځو په ترڅ کې د دولت د وړاندو په حساب کې بانک ته تحویلوي او راپور یې د مخابراتي خدمتونو د تصمیم، ادارې او د مالیې وزارت ته وړاندې کوي.

۲۲۲۲. ثبت شوي اسناد تر څو کلونو ساتل کېږي؟

ځواب: اړین مکلف دي، چې د مخابراتي خدمتونو د محصول اړوند اسناد او مدارک ثبت او تر تېره یې تر اوو کلونو باید وساتي او حفظ کړي.

۲۲۲۳. د اړین تر نادیب یو مورد ولیکئ؟

ځواب: که چېرې هغه د محاربي خدمتونو د محصول د راټولو شوو عوایدو د تحویل په اړه د اړوند مالی حساب په راپور کې د مخابراتي خدمتونو د تنظیم ادارې او د مالیې وزارت ته غولونکي او باسم معلومات وړاندې کړي وي، تر شل میلیونو افغانيو جریمه کېږي.

۲۲۲۴. مخابره تعریف کړئ؟

ځواب: محابره د برېښنا د انرژۍ، مقصیص، الکترو مقصیص، نوري برژۍ یا د اړوند هر ترکیب له لارې د هر ډول خبر یا پیغام له لېږدولو عبارت ده.

۲۲۲۵. مخابراتي شبکه څه ته وایي، توضیح یې کړئ؟

ځواب: مخابراتي شبکه له هغو خدمتونو عبارت ده، چې د قیمت په مقابل کې گډونولو ته د محاربي یا انټرنېټي شکو له لارې د قسمي یا اساسي لېږد په شکل وړاندې کېږي.

۲۲۲۶. د فریکونسي تخصیص څه ته وایي؟

ځواب: د فریکونسي تخصیص له راډیويي رسمي تخصیص څخه عبارت دی، چې د ملي فریکونسي په پلان کې انعکاس مومي.

۲۲۲۷. پروډکاسټنگ څه معنا ورکوي؟

ځواب: پروډکاسټنگ د راډیويي و تلويزیويي څپو له یوو حیرهو حیرولو او تیتولو عبارت دی. چې د خدمتونو د وړاندې کوونکي په لور یا د حیروونکي په صرف د راگرځېدو مسیر نه لري.

۲۲۲۸. محرم معلومات کوم ډول معلوماتو ته ویل کېږي؟

ځواب: د محارني خدمتو د طرحې او ډیزاین، د حالت د اعادي، بیمې، عملیاتو، پلان جوړوي، ساتنې او څارنې، مدرست او تمویل، پوښو اسادو او نورو تخنیکي یا سوداگریزو معلوماتو و ورپورې اړوندو نورو فعالیتونو او اسانتیاوو ته ویل کېږي.

۲۲۲۹. د فریکونسي د خپرېدو وسیله ویکي؟

ځواب: د فریکونسي د خپرېدو وسیله له هغې وسیلې یا د نام وړ وسایلو له مجموعې څخه عبارت ده، چې د راډیويي مخابراتو لپاره کارول کېږي

۲۲۳۰. د فریکونسي د طیف د مدیریت څانګه څه دنده لري؟

ځواب: دغه څانګه د مخابراتي خدمتونو د تضمین د ادرې یوه برخه ده، چې د راډیويي فریکونسي د صیف د پلان جوړوي، مدیریت او تخصیص مسؤلت په غاړه لري

۲۲۳۱. خپلمنځي اړیکه د څه لپاره کارول کېږي؟

ځواب: خپلمنځي اړیکه د نورو محارني شکو له ګډوډولو سره د یوې مخابراتي شکې د ګډوډولو د اړیکې ښکېلو په موخه له نورو مخابراتي شکو سره د یوې محارتي سکې له منطقي، فزیکي، تخنیکي او سوداګریزې اړیکې څخه عبارت ده، چې د مخابراتي خدمتونو د تنظیم د قانون د حکمونو له مخې د یو هوکړه لیک پر نسب رامنځته کېږي

۲۲۳۲. اېرېپر تعریف کړئ؟

ځواب: اېرېپر د وړاندې کوونکي هغه څوک دی، چې مخابراتي یا انټرنېتي خدمتونه د هېواد دننه ګډوډولو یا نورو کسانو ته برابرې

۲۲۳۳. راډیويي مخابرات څه ته وايي، شرحه یې کړئ؟

ځواب: د الکترو مقناطیسي څپو او له ۳۰۰۰ گیگاهرتس څخه د کمو فریکونسيو په وسیله له هر ډول محارې، د سو، سګلونو، لیکنې، انځورونو، غږونو یا د یوې پیسې د خړتیا له خپرولو یا ترلاسه کولو عبارت ده، چې په ناطعي شکل فصه ته خپریږي

۲۲۳۴. ترمیم تعریف کړئ؟

ځواب: ترمیم له هغې بې سیم او سیم لرونکې وسیلې څخه عبارت دی، چې د هغه په واسطه محارتي سګلونه د معلوماتو د لږد، پروسس او اخیستو په موخه خپریږي یا رسېږي.

۲۲۳۵. غیرمجاز احلال تعریف کړئ؟

ځواب: غیرمجاز احلال له هغو راډیويي خپرېدو عبارت دی، چې د راډیويي خدمتونو، بېړۍ چلولو، امینتې او محابراتي خدمتونو نه دیندو کې د حصر رمنځته کېدو سبب ګرځي یا د، چې په جدې شکل د راډیويي خدمتونو یا د فریکوئسي د نولیدوونکو فعالو وسایلو چې د قانون د حکمونو له مخې فعالیت کوي، د بدلېدو یا مکرر بدلېدو سبب ګرځي.

۲۲۳۶. ویب سایټ څه ته وايي، تعریف یې کړئ؟

ځواب: ویب سایټ له هغې برېښايي بڼې عبارت دی، چې د انټرنېټ د شبکې له لارې د لاسرسي وړ دی او د ویب سایټ د پاکوټکي (URL) په واسطه په ګوته کېږي.

۲۲۳۷. طیف تعریف کړئ؟

ځواب: طیف د فریکوئسي د بدلېدونو له مجموعې یا بدلېدو څخه عبارت دی.

۲۲۳۸. د فریکوئسي باندې تعریف کړئ؟

ځواب: د فریکوئسي باندې د فریکوئسي له حدودو څخه عبارت دی، چې هغه کې د یو سېس خپرونې محاز دي.

۲۲۳۹. سنېشن څه ته وايي؟

ځواب: سنېشن له یو یا څو استونونو یا احستل شویو یا د څو ستون شویو، و احستل شویو له ترکیب څخه عبارت دی، چې د غږ او انځور د ډېټا (معلوماتي شمېرو) د لېږدولو یا استولو په موخه کارول کېږي.

۲۲۴۰. شمېره څه ته وايي، تعریف یې کړئ؟

ځواب: شمېره په هغه کتار، سم، شمېرو، تورو و نورو نومونو، سمبولونو او ترکیبونو څخه عبارت ده چې یوې شکلي یا محبراتي او نښتې برمنځ، د شکلي د اړیکې نقطې او د اړوندو شکلو نورو عناصرو ته د لاسرسي یا پېژندنې په موخه کارول کېږي.

۲۲۴۱. انټس څه ته وايي، تعریف یې کړئ او ډولونه یې په ګوته کړئ؟

ځواب: انټس د راډیويي خپو د مودلو او خپرونو لپاره کارول کېږي که د استوونکي په شکل وکارول شي. استوونکي څپې په انکترومقناطیسي څپو بدلوي او حروي که د اخیستونکي په شکل وکارول شي. په فضا کې موجودې الکترومقناطیسي څپې ترلاسه کوي او په برېښايي څپو یې بدلوي و د څرګندولو په موخه یې اخیستونکي مدار ته ورسپاري اسونه بېلابېل ډولونه لري، ډولونه (omni) انټس پارابولیک، یاګي، فاي، تلسکوپي و

۲۲۴۲. Connection (اړیکه) توضیح کړئ؟

ځواب. اړیکه هغه فزیکي مسیر دی، چې په محبراتي شبکه کې له و کاروونکي څخه بل کاروونکي ته د ریښالوونو د لېږد دنده نه غاړه لري. دغه مسیر کېدای شي، د مسي سیم، پوري در یا راډیو سیم څپو نه حس څخه وي.

۲۲۴۳. Connector (نسلوونکی) څه ته وايي. تشریح یې کړئ؟

ځواب. نسلوونکی له هغه فزیکي اوزار څخه عبارت دی، چې د پوري کېس یا له یو بل سره د هم محوره کېس یا له محبراتي دستگاه سره د اړیکې لپاره د مخکړي بخش بونی

۲۲۴۴. Jamming (اخلال) تعریف کړئ؟

ځواب. اختلال په قاموس کې د کار د ګډوډېدو، ستونزې پیداکېدو، بې نظمۍ نه معنا دی مګر په اړیکو او محبراتو کې به اخیستونکې دستگاه کې د غیرمصوبو څپو یا ریښالوونو د رامنځته کېدو نه معنا دی، چې د مزاحمو څپو نه وسیله د محبراتي دستگاهو د اخیستونکې توانایی د کمېدو سبب و د څپو د موندنې خنډ ګرځي او اړیکه محتلوې.

۲۲۴۵. Spam (سپم) تشریح کړئ؟

ځواب. سپم د برېښايي پیغام په معنا دی، چې د اخیستونکي له غوښتنې پرته ډېر شمېر کسانو ته استول کېږي په کلي ډول د ډېرو او ناغوستي پیغامونو د لېږلو لپاره له الکترونیکی اوزارو لکه ایمیل، مسخر یمیلې حری ډلو فاکس، لنډ پیغام او څخه ناوړې ګټې اخیستې نه سپم وايي.

۲۲۴۶. waiting call (د اړیکې انتظار) څه معنا افاده کوي؟

ځواب. wating call له هغو محبراتي سروسونو عبارت دی، چې د دغه سروس رامنځته کېدو سره کاروونکي د دی څوګه ګرځي. ترڅو د یوې اړیکې د لړلو په وخت له بلې هممهاله ترلاسه کېدونکې اړیکې خبر شي.

۲۲۴۷. ONU د کومو ترکیبي کلمو محففات دي او دندې یې څه دي؟

ځواب. Onu د Optical Network Unit محففات دي، او په مخبرانو پورې پوښې کوټۍ له محبراتو بهر او د سرک په غاړه موقعیت لري، چې هغو کې د سونچ دستگاه او MDF شتون لري او څو شمېرې کټرولوی

۲۲۴۸. Channel band (د کانال باند) څه ته وايي؟

ځواب. هغه دستگاه ده، چې له هغې نه په معمولي کرښو باندې د E^۱ کرښو د سلولو او (برعکس) بېره ګټه اخیستل کېږي.

۲۲۴۹. Malware (بد اوزار) تشریح کړئ؟

ځواب: بد اوزار د سافټویرونو عمومي نوم دی، د چټکي یا کمپیوټري وایرس یا د هر هغه سافټویر له خنډه دی چې کاروونکو ته مادي یا معنوي زیان او ضرر ورسوي.

۲۲۵۰. د Back bone په اړه معلومات ورکړئ؟

ځواب: بک بون په معمول ډول د نوري فیبر د حس لویې لارې دي، چې په پراخ حجم کې د ډیټاگانو د لېږد یا د ممکني چټکتیا د زیات حد لپاره طراحی شوې دي. دغه لویې لارې له سره سنو څو نوري فایبرو څخه جوړې شوي دي، هر څو یې د ډیټاگانو د لېږد ظرفیت زیات شي. د پری لومړۍ بک ب په ۱۹۸۷ ز کال د امریکا د عمومي ملي بسټ (NFS) له خوا طراحی شو، چې NSFNET نوم یې درلود.

۲۲۵۱. Bluetooth (بلوټوټ) څه ته وايي؟

ځواب: له لیدو وړانګو سره د بې سیم یو پروتوکول دی، چې د دې امکان برابروي، ترڅو ګرځنده دستگاهې لکه موبایل ټیلیفونونه د سیم یا رابط کې نه لرلو یا د اړیکو نیوونکو د ناڅوړولي له اندېښنې پرته معلومات او کاروونکي پر ګرامونه شریکولو ته وړاندې کړي.

۲۲۵۲. Bukht (بوخت) تعریف کړئ؟

ځواب: بوخت د مخابراتو په MDF کې د مشترکې لیکې د راتلو د ځای یوه ځانګړې سمبول ده. چې د درې برخو ګټار، طبقې و اړیکې لرونکې ده. هره ټیلیفوني لیکه چېل ځانګړی بوخت لري چې له همدغه بوخت څخه په ګټه د مخابراتو مسؤلین کولای شي، د مشترکې لیکې د راتړه کېدو ("دقق ځای پیدا کړي).

۲۲۵۳. BTS د کومو کلیمو مخمفات دي؟

ځواب: د Base Tranceiver Station مخمفات دي، (بې ټي سي) د بایو د استوونکي او اخیستونکي تمخای په معادې او په واقعیت کې هغو اسټو په ویل کېږي، چې څپې له ارتباطي شبکه څخه ترلاسه او د ملو ټیلیفونونو غوږیو ته (یا یې برعکس) استوي.

۲۲۵۴. Wireless (بې سیم) تعریف کړئ؟

ځواب: وایرلس هغې ارتباطي تکنالوژۍ ته ویل کېږي، چې د سیم او کبل پرځای د دوو دستگاهونو ترمنځ د زیګنال د لېږد لپاره له راډیويي څپو، سور مادون و مایکروویو څخه یې.

^{۲۲} رټډ په محاوراتي مرکرونو کې یوه دود صیغله ده. هغه عمل ته ویل کېږي، چې په هر کي یې د محاوراتو شرکت د اوسني خدمتونو د شرکت په سپڼتر سره د ګډې ټیلیفوني اړیکې نیسګون برابروي. (زرد فاموس)

ګڼه اخیست کېږي په دغې صریقه کې د معمولاتو تادلۀ د استوګنو او اخیستونکو اتونو نه لارې ترسره کېږي، چې په پیل او موخه کې دي

۲۲۵۵. پارکینګ (Parking) تعریف کړئ؟

ځواب پارکینګ په کمپیوټر کنسول کې هغه ځای دی، چې هره ورځ شمېرې ټکې ثبتېږي په پارکینګ کې د دغو شمېرو د ثبت لامل د ټیمپور د غورۍ نه بدلول، د غورۍ سمه نه راتلل او ګډه داخلي اړیکه ده، چې دغه شمېرې هره ورځ د سال د مسؤل له خوا MDF ته د هغو د رېکولډ په موخه راپور کېږي.

۲۲۵۶. WAP تشریح کړئ؟

ځواب WAP (Wireless Application Protocol) (د بې سم کاروونکي پروتوکول) دی، د بې سم د اېلېکټرونو پروتوکول لکه چې له نومه بې سکاري، د شبکې د ګرځنده اړیکو د برابرو لپاره بستر دی دا د موبایل د غورۍ له لارې له انټرنسپ سره د سلېدو لپاره امکانات برابروي

۲۲۵۷. Post (پُست) تعریف کړئ؟

ځواب پُست ګډ ځای نه د مسي کېل له رسېدو محکې د محاربانو د اېرانونو تحېرتو وروستی برخه ده، چې دنده یې د کرسو وېش دی

۲۲۵۸. PCM د کومو کلیمو مخففات دي؟

ځواب PCM د (Pulse Code Modulation) کلیمو مخففات دي، چې د کوډ شوو پولسونو د مدولاسیو په معنا دی هغه طریقه ده، چې انالوګ سېګنالونه پکې سمونه برابري شوي و په ډیجیټل شکل اوږي.

۲۲۵۹. DSL څه معنا افاده کوي؟

ځواب DSL د (Digital Subscriber Line) کلیمو مخففات دي، چې د (نارېدی ډیجیټل مشترکيو د لیکې) په معنا تعېرېږي و د نکالوژيو هغې ډلې نه ویل کېږي، چې ګډونوالو له دریاتي چیکنیا ډیټايي خدمتونو د وړاندې کولو په موخه د مسي کېدونو لېږد کي د شبکې د موجود ټاکلوون شوي نالو له پراختیا ګټه اخلي

۲۲۶۰. Lease Line (اچاره یي لیکو) په اړه معلومات ورکړئ؟

ځواب: دغه ډول لیکې چې د محاربتو د شرکت له خوا په اچاره ورکول کېږي، د ۴ سیمونو او ۲ سیمونو په شکل دي دغه لیکې د رادېر او د شمېرې اخیستې له امکانونو بې برخې دي او اړیکه په دایمي شکل ټینګوی له همدې امله د غوستو وړ دنده په پلنوالي سلېل، یوړې د ټاکي او مېاشنې رخ په توګه د حارې مبلغ ترلاسه کېږي

۲۲۶۱. Duct (ډاکټ) څه ته وايي؟

ځواب: به مایکروویو تمخوویو او مرکرونو کې د هرې یوې طبقې یا د هرې یوې کوچنۍ ترمخ د کېل د سپړېدو د ځای درر ب کادل نه وي.

۲۲۶۲. DRO تعریف کړئ؟

ځواب: د MDF په سالون کې هغه دستگاه ده، چې له کارني ټیلیفونونو څخه د غیرمحاز گټې اخیستې به صورت کې د ټیلیفون غږ بندوي.

۲۲۶۳. Data تعریف کړئ؟

ځواب: هغو معلوماتو نه دیتا وي، چې د حیرکو وسایلو نه خو د ورکړې، زېرمه کولو او بیمولندې وړ وي.

۲۲۶۴. data center (ډیتا سنتر) څه ته وايي، توضیح یی کړئ؟

ځواب: دیتا سنتر د خدمت وړاندې کوونکو، ارتباطي سیستمونو او د لاسرسي وړ تجهیزاتو هغې مجموعې ته ویل کېږي، چې د انټرنیټي خدمتونو د وړاندې کولو، ساتنې او له کوربه توب څخه د ملاتړ په موخه د کار وړ گرځېدلی دي.

۲۲۶۵. د (MDF) راک څه ته وايي او کومه اسانتیا رامنځته کوي؟

ځواب: د (MDF) راک د مرکز په دواړو خواوو کې او گډه په عمودي شکل او په مختلفو ظرفیتونو کې له متوسط څخه تر ریت، د انالوگ او ډیجیټل اړیکو لپاره کارول کېږي چې په دغو راکونو کې سیم بندي چټکه او اسانه ترسره کېږي.

۲۲۶۶. رانزه څه ته وايي، تعریف یی کړئ؟

ځواب: د خدمت وړاندې کوونکي شرکت (مخابراتي شرکت) له ترمینالونو سره د گډه سیم د اړیکې ټیښتولو ته وايي.

۲۲۶۷. Router (روټر) کومې دستگاه ته ویل کېږي؟

ځواب: روټر د مهمې او پریې شکې هغه دستگاه ده، چې د LAN او WAN په شبکه کې ترې گټه حیستل کړي. دنده یې په شبکه کې مناسبو برخو ته د دیتا د بشپړولو وړسیږول دي.

۲۲۶۸. Switch (سویچ) تعریف کړئ؟

ځواب: سویچ د هغو (عمیاتی) دستگاهانو له مجموعې څخه عبارت دی چې د دستگاه په سالون (د ټیلیفون په مرکز) کې د دوو (گډو یا تراگ) ترمینالونو ترمخ د اړیکې ټیښتولو لپاره کارون کېږي.

۲۲۶۹. pulse counter (پولس شمېرونکی) تعریف کړئ؟

ځواب: د ټیلیفون سیستم د خپلو گډونولو د فضا د صادرونو لپاره، هر مستري ته یو شمېرونکی یا کوټر لري. کله چې تاسو اړیکه نینگوئ، دغه شمېرونکی په شمېرلو پیل کوي او هرې شمېرې ته چې اچوی یې، یو پولس ویل کېږي. د دوو پولسونو ترمنځ د وخت واټن ستاسو د اړیکې په ډول پوری تړاو لري.

۲۲۷۰. transmitter (استوونکی) څه نه وایی، توضیح یې کړئ؟

ځواب: په مخابراتي سیستمونو کې استوونکی داسې عمل کوي، چې لومړی رعلي سپگنالونه وړاندې کوي. ترڅو د کانال له مشخصاتو سره یو مساب محامه تې سپگنال لېږد رامنځته کړي او بیا سپگنالونه استوی د لږد لپاره د سپگنال وړاندې کول کولو تل له مدولاسیون سره مله دي و کېدی شي، کوډگد دي هم شي.

۲۲۷۱. DDF د کومو کلیمو مخففات دي؟

ځواب: DDF (Digital distribution frame) (د ډیجیټل وېش فریم) کلیمو مخففات دي او هغه ځای دی، چې د حامېرېنګ له لارې د PCM له مرحلې سره د مرکزي د کواکسیال کبل اړیکه سلوي.

۲۲۷۲. IDF د کوم مفهوم لپاره کارېږي؟

ځواب: IDF (Intermediate distribution frame) (د منځني وېش فریم) مخففات دي و یو منځنی وېشونکی دی، چې د داخلي او بهرنيو اړیکو و په ډیجیټل سیستمونو کې د (Alarm) کسلو په موخه په مرکز کې حسېږي.

۲۲۷۳. LOM د کومو کلیمو مخففات دي؟

ځواب: LOM (List of material) (د موادو فهرست) مخففات دي او هغه مستند دی، چې د سیستمونو په سفارش کې د سیستم د لازمو اجزاوو، ټوټو او تجهیزاتو بشپړ فهرست پکې شته شوی دی.

۲۲۷۴. Optical fiber (نوري فایبر) تشریح کړئ؟

ځواب: نوري فایبر د نورو خپو د لږد لپاره او ریاتي چېکتیا سره د ډیټاگانو د لږد په موخه د چاپېریال په توګه د ګڼې وړ ګرځي او له شیشه یي تر څخه جوړېږي. د نوري فایبر د مقطع سطحه په حلا ډول د درې ناحو لرونکې ده، چې له:

۱ Core یا هسته

۲ Clad یا یوس، د هستې په سبب د متفاوتې ماتې ضرب سره

۳ Coating یا ساتندوی جوړوونکی چې د پلاستیک له حسه دی

۲۲۷۵. د نوري فايبر ګڼې شریح کړئ؟

ځواب: د نوري فايبر له ګټو څخه د هغه اړوند والي، لوړ ظرفیت، له نوري ریښکناوونو څخه ګټې اخیستو، برې کمزورتیا او په نورو فیبرونو کې نه انفاکېدو، د برېسټ لږ مصرف، د تودوسې نه تولیدولو، لږ وزن او اعصاب خپلولو ته اشاره کولای شو.

۲۲۷۶. د نوري فايبر د ډولونو یوازې نومونه واخلئ؟

ځواب: د نوري فايبر ډولونه دا دي.

۱. یو حاله: نه هر فايبر کې د یو زیږګال د استولو په موخه کارول کېږي، لکه پمپون.
۲. څو حاله: څو زیږګالونه په یو فايبر کې کارول کېږي، لکه د کمپیوټر سیستم.

۲۲۷۷. Power meter (ځواک سنج) څه ته وایي؟

ځواب: ځواک سنج د لیکې د ستونزې د اندازه گیری له هغې دستگاه څخه عبارت دی، چې له یوې خوا، د معلوم ریښکنا استولو سره په بله خوا کې د رښتینې کمزورتیا مقدار محاسبه کوي.

۲۲۷۸. Fusion (فیوژن) تعریف کړئ؟

ځواب: د نوري فايبر فیوژن د نوري فايبر د تړونو د خوشولو، و نسلولو په معنا دی.

۲۲۷۹. Fusion splicer (پیوند ورکوونکی) د کوم مفهوم لپاره کارول کېږي؟

ځواب: هغه ځانګړې دستگاه ده، چې د فیوژن عملیات (د نوري فايبر د تړونو د خوش ورکولو) کار ترسره کوي.

۲۲۸۰. O.T.D.R د کومو کلیمو محففات دي؟

ځواب: د دغو کلیمو (Optical time-domain reflectometer) (د نوري د انعکاس سنحوبونکي)

په یو وخت کې د نوري د انعکاس اندازه گیری ته وایي چې د لیکې د وردوالي اندازه گیری، د لیکې ستونزه، کلي ستونزه او د لیکې د وردولي واحد ستونزه، همدارنګه د لیکې د بېلو جوړوونکو سرحو (ګانکتور) ستونزه پکې رځي د O.T.D.R یوې دستگاه له لارې کولای شو، چې د یو نوري فايبر وردواي او کمزورتیا (د فیوژن شوو ټوټو او د کېلولو د سر په شمول) محاسبه کړو همدارنګه دا کولای شو، چې د سوري لکه شکېدې او د نوري هیر لږت پیدا او ځای یی معلوم کړو.

۲۲۸۱. Cable (کبل) تعریف کړئ؟

ځواب: هر ډول هادي ته چې وکړای شى، د برېسټا حریم نېر کېږي او د خپل شاوخوا محیط د مودو په واسطه عایق شوی وي، کبل ویی.

۲۲۸۲. Unicode (واحد کوډ) په تفصیلي ډول توضیح کړئ؟

ځواب: واحد کوډ په کمپیوټر کې په ساتنې وړ عددې برخو (۰ تر ۱) د متنونو د تبدیلې لپاره له پری‌وړل معیار څخه عبارت دی. چې له نورو پټې شته سټینډرډونو (لکه کډاسکي) څخه یې په شپږ ډول د څو ژبو معیوماتو د بدلولو د اړوندو اړتیاوو په پوره کولو لاس پورې کړی دی. واحد کوډ یو یوه ۱۶ بټي کوډبنډې ده، چې د هغه په مرسته کولای شو، (۶۵۵۳۶) مختلف ترکیبونه رامنځته کړو. نه پایله کې د پری د ټولو رو پورې او په پری کې ټولې دود نشې کوډبنډې کولای شو.

۲۲۸۳. د Link په اړه معلومات ورکړئ؟

ځواب: لینک د لېږد هر مسیر نه ویل کېږي او د لیکونو هرې ډلې ته یو مسر (route) ویل کېږي. لینک د مسي سیم، کواکسان کېږ، پوري فایبر او له جنسه دی.

۲۲۸۴. د (Amplitude) پراخي څه ته وايي او فریکانس معنا کړئ؟

ځواب: د ځیې (ولټاژ) ډېرې زیاتنې پراخۍ ته ویي او په یوې ثابته کې د ځیې د نوسان د اندازې هر یکانس دی.

۲۲۸۵. الکترومقناطیسي ځیې څه ته وايي؟

ځواب: انکرومقناطیسي ځیې په یو بل باندې له دوو سره عمود نرسایي، و مقناطیسي څپو څخه جوړې شوې دي، چې د نور چټکتیا سره مادي ته له اړتیا پرته خپریږي.

۲۲۸۶. د خپړېدو مد څه ته وايي؟

ځواب: د خپړېدو مد د عمودي ځیې په لړ کې له نرسایي او مقناطیسي میدانونو څخه عبارت دی.

۲۲۸۷. نویز (noise) څه ته وايي او باندې (band) معنا کړئ؟

ځواب: نویز هر ناغوسل شوي سېګنال ته چې په پیغام ناوړه اغېز وکړي، ویل کېږي او باندې له هغې فریکونسي څخه عبارت دی، چې څپه پرې استول کېږي.

۲۲۸۸. د هم محوره کسلونو (Coaxial Cable) ځانګړتیاوې ولیکنئ؟

له هغه اساسي کېږ څخه عبارت دی، چې نه کوم سویر سره تر (۶۰۰) میگاهاټو وړ ډېره ځایه معلومات لېږدولای شي.

۲۲۸۹. اسټرېپ لاین (stripline) تعریف کړئ؟

ځواب: له هغو مسطحو کرسو عبارت دی، چې د لوړو فریکاسونو لپاره په ګڼو مدارونو کې سه کار کوي.

۲۲۹۰. اسیلاتور او میکسر سره څه توپیر لري؟
 ځواب. اسیلاتور په پام وړ دسگاه کې د ځانګړي فریکانس د ر منځه کولو لپاره کارول کېږي او میکسر د فریکانس د ریټولو یا کمولو بېره کارول کېږي.

۲۲۹۱. Repeater او WIFI معنا کړئ؟
 ځواب. ریپیټر د صفر او یو بینو د بیارغونې او غښتیا لپاره کارول کېږي. وای دی له مشخص فریکانس او سیستم سره د بې سیم د توکو مجموعه ده.

۲۲۹۲. سنکرون جوړونه په کومو مواردو کې کارېږي؟
 ځواب. سنکرون جوړونه د اخیستنې او ستونځې کلاز د هممهالې لپاره کارول کېږي.

۲۲۹۳. مدولاسیون (modulation) څه نه وایي؟
 ځواب. د مدولاسیون د کار اصل د فریکونسي بدلون دی، چې ان په ناحوداگاه ډول د حبرو په حال کې د اسنن عمیر تارونه هم داکر ترسره کوي.

۲۲۹۴. Bandwidth څه نه وایي؟
 ځواب. بانډویډ په یو وخت کې د معلوماتو د استوګنو او ترلاسه کولو د حجم اندازې نه ویل کيږي. صلي واحد یې بیت پر ثابته دی.

۲۲۹۵. د مولټي پلکسیټک (multiplexing) دنده څه ده؟
 ځواب. د مولټي پلکسیټک دنده په یو کډان ناندې د پیغام د خو سپګنالونو هممهاله استوګنه ده.

۲۲۹۶. TE او TM کوم مفهوم افاده کوي؟
 ځواب. TE یواري برهسایي میدانونه
 TM یواري مضاطیسي میدانونه

۲۲۹۷. سمتګرايي (Directivity) څه نه وایي؟
 ځواب. سمتګرايي د نورو لوریو په نسبت په یو ځانګړي لوري د مرژی تمرکز دی، چې د وړانګو نه لور له اصلي او هرعي نوبونو (Lobe) څخه جوړ شوی دی.

۲۲۹۸. پریود (period) او د څپې اوږده (wave length) معنا کړئ؟
 ځواب. پریود د یو شپږ نوسان لپاره د لارم وخت مقدار دی. د څپې اوږدوالی به یو نوسان کې د وهل شوې مسافې اندازه ده.

۲۲۹۹. خلا (AIR) څه نه وايي، تعريف يې کړئ؟

خوب څپه په اسانۍ سره په دغه چاپېريال کې لږدول کېږي، مگر يوازې په دغه چاپېريال کې ډېر ريات دي

۲۳۰۰. څلور مهم کوډونه په څه ډول دي؟

- شاپون
- هافمن
- مېچسټر
- HDB۳

نېټو چيستي

۱. د محارراتي خدمتونو د تنظيم قانون، مسلسل شمېره (۱۶۹)، د تصويب نېټه ۱۳۸۹/۲/۱۵ ل. د عدليې وزارت، د دغه قانون د توشيح په اړه د افغانستان د اسلامي جمهوريت د ولسمشر د فرمان شمېره (۴۹).

۲. په افغانستان کې له راډيويي فريکوسيو او بې سيم دستگاگانو څخه د گټې اخيستي د طريقې مقرر شمېره (۱۵۲۹۴)، د افغانستان اسلامي انقلابي دولت، نېټه ۱۳۸۳/۹/۱۰ ل. د عدليې وزارت.

۳. خليق، غلامرضا، کارور شبکه انټرنېټ (Internet)، انتشارات راهي، تهران - ايران.

۴. ابراتور عمومي، کارور عمومي رايانه شخصي، ليکوال مهندس غلامرضا خليق، ډې د نړۍ ول ستندېد پر نېټه، شمېر (۲۴-۴۲-۲) د في و حرفوي رده کړو سازمان، تهران - ايران

۵. شبکه انټرنېټ (blogfa)، د علي احمد نويدپور، برخه (Microsoft hardware)

۶. د محارراتي خدمتونو د محصول قانون، رسمي حريده، مسلسل شمېره (۱۱۸۱)، نېټه ۱۳۹۴/۶/۲۵ هـ ش

۷. www.takceil.net DRP محارراتي اصطلاحات

۸. د مهندسي وېبلاگ (ICT) محارراتي اصطلاحات.

نهه ويستم څپرکي

ترانسپورت

۲۳۰۱. د ترانسپورت وزارت به کوم کال رامنځته شو؟

ځواب. د خصوصي سکتور د ځمکنۍ ترانسپورت اداره په ۱۳۳۵ ل کال د د وځب د صدارت عظمي به چوکې کې رامنځته او فعاليت يې کاوه او وروسته په ۱۳۵۷ ل کال د ترانسپورت وزارت په رسمي ډول رامنځته شو.

۲۳۰۲. د ترانسپورت مهمې درې پاليسۍ وليکئ؟

۱. د دولتي او نادولتي مالونو په وړو راوړو کې د خصوصي سکتور د ترانسپورت د چارو تنظيم.
۲. د مؤسسو، د وسپرو لارو د ودنو، سدرونو او د هوايي ډگرونو لپاره په سارونو کې د مالونو د وړو راوړو عملي کولو او په نړۍ والو مواصلاتي لښونو کې د مالونو د وړو راوړو چارې سره کول.

۳. د وسایطو مالکینو ته د ترانسپورتي خدمتونو د وړاندې کولو په بدل کې له ورکړل شوي کرپې څخه د ترانسپورتي کمېشن اجېستن او دوت د هغه ورساړل.

۲۳۰۳. د مهمو ترانسپورتي بندرونو نوم واخلي؟

ځواب. د هېواد مهم ترانسپورتي بندرونه دا دي.
د حیرات بندر، شیرجان بندر، اسلام کلا، نورغویی، نورجم، اهیڼه، میلک، سپین بولاک و غرغری.

۲۳۰۴. د نقلیه واسطې د ملکیت سند کوم سند ته ویل کېږي؟

ځواب. د نقلیه واسطې د ملکیت سند د ترافيکي سیر له حوال څخه عبارت دی او هېڅوک حق نه لري، چې د ترافيکي سیر د حوال له لرلو پرته د ملکیت ادعا وکړي.

۲۳۰۵. یو مسافر له ځان سره څو کیلو بار وړلای شي؟

ځواب. د تېرلونکو نقلیه وسایطو مسافرین د قانون د حکمونو له مخې (یو کس) له ۲۱ کیلو ګرمه وړ څخه زیات وړلای نه شي.

۲۳۰۶. د ترانسپورتي سیر کارت تعریف کړئ؟

ځواب. د ترانسپورتي سیر کارت له هغه سند څخه عبارت دی، چې تېرلونکو موټرونو ته د (۳۰۰) افغانیو په بدل کې ځانګړی کېږي او په هغه کې د مالک شهرت، عکس او د موټر مشخصات لیکل کېږي.

۲۳۰۷. که ترانسپورتي کتابچه با د مویر کارت ورک شي، څرنگه اجراءات ترسره کېږي؟
 ځواب: د مویر د کار یا د ترانسپورتي کتابچې د ورکېدو په صورت کې مالک مکلف دی، موضوع له ځنډ سرته د عمومي ترانسپورت اړوندې ځانګې ته ورسوي، د اعلان له خپرېدو وروسته د ترانسپورسي سیر د کتابچې مثني د (۱۵۰۰) افغایو او د ترانسپورتي سیر کارت د (۵۰۰) افغایو په بدل کې اخیستلای او ترلاسه کولای شي.

۲۳۰۸. د درېدو تاوان څه دی، واضح یې کړئ؟
 ځواب: د مالونو د وړو راوړو په وخت کې، د تسميی ځای ته د نقیې و سطې له رسېدو وروسته د هغه نار باید په ۱۶ ساعتونو کې به مویره کوز شي او مالک یا چلوونکي ته رسيد ورکړل شي له دې پرته د هرو ۲۴ ساعتونو درسو به بدل کې د درېدو د تاوان په نوم د نقیې واسطې مالک د حلونکي ته ۵۰۰ افغانی اضافی ورکول کېږي.

۲۳۰۹. د بعدي جريمې ريات حد څو افغانی دی؟
 ځواب: د بعدي جريمې ريات حد چې د قانون د حکمونو د سرغړونې به مخې د عمومي ترانسپورت د ریاست د ناصلاحیته کارمندانو له خوا، تطقیږي له دری زره افغایو تېری نه کوي.

۲۳۱۰. هغه چلوونکي چې ټاکلی ټکس نه ادا کوي، څرنگه تادبېږي؟
 ځواب: د نقیې واسطې هغه مالک او چلوونکي چې د حېل حرکت د مدا ترانسپورتي ځانګې ته ټاکلی ټکس ور نه کړي، د ټکس د حېر چنډو په کچه په بعدي جرایمې جریمه کېږي.

۲۳۱۱. د ترانسپورتي کارت او کتابچې د نه نوي کولو په صورت کې څرنگه جزا ورکول کېږي؟
 ځواب: که چېرې د نقیې و سطې مالک د کار نه دی کې د حېلې نقیې و سطې د ترانسپورتي سیر کارت و کتابچه نوي نه کړي، د هرې میاشتي ځنډ په وړاندې دوه سوه افغانی جریمه کېږي.

۲۳۱۲. که چلوونکي د ترانسپورتي سیر له کارنه پرته حرکت وکړي، څرنگه جزا ورکول کېږي؟

ځواب: هرکله چې مالک یا چلوونکي د ترانسپورتي سیر د کتابچې یا کارت له لرلو پرته حرکت وکړي، د ترانسپورتي سیر د کتابچې او کارت له اخیستلو سرسره د هغو د فېمې په ۱۰ چنده معدلې غدي جزا هم محکومېږي.

۲۳۱۳. هر کله چې چلوونکي د مسیر خلاف حرکت وکړي، څرنگه جزا ورکول کېږي؟
 ځواب: هرکله چې د مویر مالک یا چلوونکي د ترانسپورتي سیر کتابچه ولري، مگر د خط سیر له ټاکو پرته یا د ټاکل شوي خط السیر مخالف حرکت وکړي، ۱۰۰۰ افغانی بعدي جریمه او د مطلوب حرکت په لور خوځول کېږي.

۲۳۱۴. هرکله چې نقلیه واسطه له هېواده بهر له ټاکلي وخت څخه زیات ودرېږي، څرنگه حرا ورکول کېږي؟

ځواب: له ټاکلي وخت څخه د زیات درېدو په صورت کې مالک د هرې اصلي ورځې نه وړاندې له زر افغانو عددي جر محکومېږي که چېرې نقلیه واسطه له ټاکلي مودې دوه میاشت زیات په بهر کې پاتې شي، د لاری و سرویس موټر په سر په سر رڼه افغانی او د بهر لویکي موټر په سر په پخوس زره افغانی عددي حرا محکومېږي.

۲۳۱۵. له هېواده بهر د موټر د فزیکي تغیر په صورت کې څرنگه حرا ورکول کېږي؟
ځواب: هرکله چې مالک له هېواده بهر د حل موټر انجن بدل یا نادی پرې نسه کړي، په سخوس رڼه افغانی عددي حرا محکومېږي.

۲۳۱۶. د ترانسپورت او ترافیک پلاوی د مسافرو پونکو موټرونو په وړاندې څه مکلفیت لري؟

ځواب: د ترانسپورت و د سرفکو د ادارې محنظ پلاوی ټول هغه وسایط چې د ټکسي او سرویس په شکل په کډ اچول کېږي، له تخنیکي، د عوارصو نه لرلو و د ورسپارل شوو د.و د ترسره کولو د قدر له څخه هراړخیز څاري

۲۳۱۷. د باربري وسایطو ټکس څو افغانی دی؟
ځواب: نقلیه و سطی مالک یا چلوونکی مکلف دی، چې د خپلو عرډه خانو د بار له پولي کرایې څخه د ترانسپورتي خدمتونو د تنظیم دوه سسه ټکس د حرکت په مدا کې د خصوصي سکتور د ترانسپورت څنگي ته ورکړي له پوچ د مالونو څخه د توانا له مخې دوه سلبي ټکس د اخیستو وړ دی

۲۳۱۸. د جدید الورود نقلیه وسایطو مالکین څه مکلفیت لري؟
ځواب: جدید الورود نقلیه و سعه د حور سر او ترافیکي سمر پلټ له حیستو وروسته مکلفه ده، چې د یوې مېاشتې په لم کې په یو اتحادیه کې تصیم او د ترانسپورتي سیر کتاچه واخلي. له دی پرته د کتاچې او نمبر پلټ د ۱۰ جده معادل فېمټ په کچه عددي جریمه کېږي

۲۳۱۹. که د باربري موټرونه له مودې ډېر ودرېږي، څرنگه اجازت ترسره کېږي؟
ځواب: له مؤحه عدد پرته له مودې د ډېر درېدو په صورت کې د عرادي د ترانسپورتي سیر کتاچه قید و د هغې جوار سر ۱۰ نمبر پست په رسمي ډول ترافیکو نه سپرل کېږي او مستوفیتونه په حرد کې اچول کېږي

۲۳۲۰. هرکله چې د ناروې موټرونه له مؤجه عذر پرته ودرېږي، څرنگه قانوني احداث ترسره کېږي؟

ځواب: که چېرې فعاله نقلیه واسطه او د لېږد وړ مسافر موجود وي، نو له معقول عذر پرته له یوې میاشتې زیات د مالک له خوا ودرول شي، د هرې اضافي ماشتې د درېدو په بدل کې لاری په درو افغانیو او سل افغانو ټکس درې دره افغانی جریمه کېږي.

۲۳۲۱. هرکله چې جدیدالوروده وسایط (لاری او مني بس) له جوار السیر پرته فعالیت وکړي، څرنگه نادیسېږي؟

ځواب: که چېرې د جدیدالوروده لاری او بس چلوونکی د ترانسپورتي سېدو له لرلو پرته فعالیت وکړي، د هرې میاشتې نه وړاندې د ګمرک د مکتوب د صدور له نېټې څخه د هغه، اعتبار ترېږي او د واسطې د هر ټیر ظرفیت په بدل کې (۵۰۰) افغانی جریمه کړي.

۲۳۲۲. کوم ډول عړاده حات د کارت له اخیستو څخه معاف دي؟

ځواب: هغه عړاده حات چې (ش) نمبر پلېټ لرونکي دي، د کارت له اخیستو څخه معاف دي.

۲۳۲۳. بسونه له خط السیر څخه د سرغړونې په صورت کې څرنگه نادیسېږي؟

ځواب: هرکله چې لسي بسونه د ټاکل شوي خط السیر مطابق په ټاکلي مسیر کې فعالیت ونه کړي، د هغه مالک په (۲۰۰۰) افغانی بعدي جریمې محکومېږي و د تکرار په صورت به (۶۰۰۰) افغانی بعدي جریمې محکومېږي.

۲۳۲۴. هرکله چې لسي ټکسيانې د مسیر خلاف حرکت وکړي، څرنگه جزا ورکول کېږي؟

ځواب: که چېرې لسي ټکسيانې په ټاکلي مسیر کې د خط السیر مطابق فعالیت ونه کړي، د هرې میاشتې د تېرېدو په بدل کې (۱۰۰۰) افغانی جریمه کېږي.

۲۳۲۵. د مالونو کمېشن څرنگه ادا کېږي؟

ځواب: د امرادي مالونو حدود مکلف دی چې د ترانسپورتي خدمتونو په وړاندې ۲ سلنه د کمېشن ټکس د حیو مالونو د وړلو له ټولې کرایې څخه د فرمایش حیستو ځانګی نه ورکړي له ۱۰ کیلومترو څخه کمې ساحې له کمېشن څخه معاف دي.

۲۳۲۶. د ترانسپورتي نمبر پلېټونو مخففات معنا کړئ؟

و ح ۱ د ولسي جرګې نمبر پلېټ

م ج ۱ د مشرانو جرګې نمبر پلېټ

ب: د دوتني س نمبر پلېټ

ل د دولتي لاری نمبر پلېټ

JN د ملگرو ملتو د عړو نمبر پست
CD د سیاسي نماینده گانو نمبر پست
M: د بهرنیو مستخدمینو نمبر پست
ش د شخصي تر تلونکي نمبر پست
ت. د ټکسي نمبر پست
ر. د ریکشا او موټرسایکل نمبر پست

٢٣٢٧. د نړیوالونکو وسایطو د نمبر پلټونو اداره (سایر) ولیکئ؟
ځواب: نړیوالونکي وسایطو په مختلفو رنگونو د (١٦٠ × ٣٩) ملی مترو معیاري نمبر پست لرونکي دي

٢٣٢٨. د نمبر پست پینځه ډوله رنګونه په ګوته کړئ؟
١. ش شخصي (ځنډې په سپین رنګ، شمېرې او توري په سور رنګ)
٢. د دولتي (ځنډې په تور رنګ، توري و شمېرې په سپین رنګ)
٣. CD، سیاسي نماینده گان (ځنډې په سور رنګ، شمېرې او توري په سپین رنګ)
٤. M: بهري مستخدمین (ځنډې شپې، سوري او شمېرې په تور رنګ)
٥. ت ټکسي (څپه په نارنجي (بر) رنګ، توري او شمېرې په تور رنګ)

٢٣٢٩. ترانسپورتي کرایه او نرخنامه د کومي ادارې له خوا ټاکل کېږي؟
ځواب: ترانسپورتي نرخونه او کرایې د کیلومتر له مخې د ترافیکو له ادارې سره په همغږۍ د ترانسپورت د ادارې له خوا ټاکل کېږي

٢٣٣٠. حواړ سیر تعریف کړئ؟
ځواب: حواړ سیر له هغه چاپ او بهالرونکي سند (کتابچې) څخه عبارت دی، چې د مالک بشپړ شهرت و د ځمکنۍ نقلیه واسطې مشخصات پکې ثبت او د هغې سیر او حرکت ته په عامو سپړکو باندې حواړه ورکوي

٢٣٣١. میکروبس او مینې بس سره څه توپیر لري، واضح یې کړئ؟
ځواب: میکروبس هغه موټور لرونکې نقیه واسطه ده، چې حونو سو سره د ٩ - ١٤ سوکسزو څوکیو لرونکي دي

مینې بس هغه موټور لرونکې نقیه واسطه ده، چې حونو سو سره د ٢٢ سوکسزو څوکیو لرونکي دي او د اشخاصو د وړو راوړو لپاره کارول کېږي

٢٣٣٢. لوبای کوم ډول نقلیه واسطې نه ویل کېږي؟
ځواب: لوبای هغه موټور لرونکې نقلیه واسطه ده، چې د تیرېل (اصمیه عرادي) لرونکي دي، په شاني اکس په خوځنده شکل نړۍ او پری تینگ دي

٢٣٣٣. کرن تعریف کړئ؟

ځواب: کرن له هغې موتور لرونکې نقلیه واسطې څخه عبارت دی، چې د (٦٠) یو صرفیت د پورته کولو، نارگرۍ او د درېو مالونو او اجناسو د حالي کولو لپاره کاروب کېږي.

٢٣٣٤. نمبر پلټ د کومو مشخصاتو له مخې جوړېږي؟

ځواب: نمبر پلټ له څنډګرې سحت المومیم څخه د لوحې په شکل جوړ شوی، د (٣٨٠) ګرامه وزن، د (٣٩٠) ملي مترو اوږدوالي او د (١٦٠) ملي مترو سور لرونکی دی او په لایرې شکل امنی سو (هبلوګرم) حملې (د افغانستان ټرافیک) سره جوړېږي.

٢٣٣٥. د نمبر پلټ شمېرې له څو پیل او اختتامې ارقام یی ولیکئ؟

ځواب: د نقلیه وسایطو د نمبر پلټ شمېرې له (١١١) پیل و تر (٩٩٩٩٩) پورې د صفر (٠) له لیکلو پرته دوام کوي.

٢٣٣٦. هرکله چې نمبر پلټ ورک شي، څرنگه اجراءات ترسره کېږي؟

ځواب: د نمبر پلټ د ورکېدو په صورت کې د هغه منی د هواد په سوی دولتی ورځپاڼه کې له اعلان وروسته د ټاکلي فېمب د حیستو په بدل کې وېش کېږي.

٢٣٣٧. د تحنیکي معایناتو په فورم کې کوم موضوعات لیکل کېږي؟

ځواب: د ترټولوکو نقلیه وسایطو د تحنیکي معایناتو په فورم و جوار سر کې نوعیت ټیپ ماډن، اهن (پټروني یا ډیزلي)، د سلېورونو شمېر رنګ، د اهن نمبر، د شناسي نمبر و د سپرلیو شمېر لیکل کېږي.

٢٣٣٨. د نقلیه واسطې لپاره محار وزن په څو ټنه کړئ؟

ځواب: د ربرې دوه اکسل لرونکو نقلیه وسایطو کې تر (١٦) ټنو له دوو اکسلو څخه رڼو ناروونکو نقلیه وسایطو کې تر (٢٢) ټنو له تریلر (لوانای) سره تړلو څنډګرو نقلیه وسایطو کې تر (٧٥) ټنو.

٢٣٣٩. د بهرنیو اتباعو د ګمرکي اسنادو له تصدیق څخه څو ډالره اخیستل کېږي؟

- ١ د ګمرکي او سوداګرۍ سندو په تصدیق (١٢٠)، مرکابي ډالر
- ٢ په واده پورې د اړوندو اسنادو په تصدیق (٥٠) امریکایي ډالر
- ٣ د تحصلي او تولدي اسنادو په تصدیق (١٠) مرکابي ډالر
- ٤ د ناروغۍ و مړینې د اسنادو تصدیق وړیا دی

۲۳۴۰. بینځه ډول سرغړونې چې له جرمې سره ملې دي، د جرمې وړ ملنځ نادللو سره په څه ډول کوي؟

۱. د حواز سیر له لول یا د هغه د مودې پای ته رسدل (۲۰۰) افغانی
۲. د نمبر پلټنه له لوستل کیدل یا په چټیو سره پوس کیدل (۱۰۰-۳۰۰) افغانی
۳. د مالونو د وړو راوړو په موخه د مسافر وړونکو نقلیه واسطو کارول (۲۰۰) افغانی
۴. د نقلیه واسطه د سترګې چال (۱۰۰ ۲۰۰) افغانی
۵. د خراغونو یا عیاروالی ډیم او ډول (۱۰۰ ۲۰۰) افغانی

۲۳۴۱. د موټروانی جواز څو کاله اعتبار لري؟

خواب: د موټروانی د عادي حور د اعتبار موده د هغه د صدور له نېټې څخه تر درې کونو پورې ده

۲۳۴۲. د (D) ګڼګوري د موټروانی حوار کومو کسانو ته وېشل کېږي؟

خواب: د (D) ګڼګوري د موټروانی حواز هغو کسانو ته وېشل کېږي، چې لېترلره یې یو کال په (C) ګڼګوري کې موټروانی کړی وی

د پوښتونک

- ١ د ځمکې تر مسورت د وسایطو د سیر او فعالیت د تنظیم د قانون ٢ سمېره صمیمه، رسمي جریده مسلسلله شمېره (٤٢٩) نېټه ٣١/٣/١٣٥٨ هـ ش
- ٢ د ترنسپورتي وسایطو د سیر او فعالیت د تنظیم د قانون ٣ سمېره صمیمه
- ٣ د ترنسپورسي سر او فعالیتو د تنظیم قانون. ١٣٥٨، د عدلیې وزارت
- ٤ د . ح کې د بهرنيو اتباعو د مسافرت او ستوگنې قانون (تعدیل سوی)، مسسسه شمېره (١٩٧٨)، نېټه ٢٠/١/١٣٨٨ هـ ش. د عدلیې وزارت
- ٥ د ځمکيو نقيشه وسایطو د حواز سیر مقرره، شمېره (١١)، نېټه ٢٨/٣/١٣٨٦ ل، د عدلیې وزارت
- ٦ د سیر او حرکت مقرره. (٢٨٢٨) شمېره پرېکړه. نېټه ٢٣/٢/١٣٦٠ ل، د عدلیې وزارت
- ٧ د موټرواڼی د جوار مقرره، د وزیرانو د شورا (٢٨٢٩) شمېره پرېکړه. نېټه ٢٣/٢/١٣٦٠ ل، د عدلیې وزارت

دیرشم خپرکی

عامه روغتیا

(انانومي، فيزيولوژي او طبي اصطلاحات)

۲۳۴۳. د ژوند مهمې نښې کومې دي؟

ځوټ تودوسه (د بدن د حرارت درجه)، د نبض حثکوالی، د تنفس کچه (حثکوالی) او د وښې فشار

۲۳۴۴. بیوپسي څه ته وايي، تشریح یې کړئ؟

ځوټ بیوپسي، د میکروسکوپیکو ارمویسونو نه موخه د بدن د بافت له نمونې اخیستو څخه عبارت دی، چې په لاندې ډول ترسره کېږي

د سښې له قفس یا له یو کسټ څخه د مایع وټونکې ستن (اسپیرامون) په وسیله

نه پوستکي څخه د فشار د یوې کوچنۍ لپې په وسیله

د تنفس باهضمې له مجرا څخه د، بدوسکوپي په وسیله

د جراحي د عمل د ترسره کولو په وسیله

۲۳۴۵. د فزیکي معاینو په ترسره کولو کې کوم تکنیکونه کارول کېږي؟

حواب Inspection مشاهده

Palpation. په لاسونو یا ګونټه سره د بدن د سطحې لمس کول

Precussion د غږونو له مخې د بافت د ارزوې په موخه د بند کسکارل.

Auscultation یوې صبي غوړۍ سره د بدن غږونو نه غوړ نیول

۲۳۴۶. د التهاب څو سې ولیکئ؟

ځوټ التهاب عفونت او د ناروغۍ نورو شکلونو نه یو معمول ځوټ دی، چې مهمې سې یې سودوالي، درد، سوروالي او پړسوب دی.

۲۳۴۷. عفوني ناروغۍ څرنگه انتقالېږي؟

ځوټ د میکروبونو، باکټریو، فريجونو، پروټورو، او چینجیو نه وسیله رامېخته کېږي عفوني رګایرموبه له مختلفو لارو بدن ته دښه کډای شي، دغه لارې له ریامن پوستکي، تنفسي لارې، د هاضمې سسټم، د مېرو لارې او تناسلي لپې څخه عبارت دي.

۲۳۴۸. د ناروغیو مهمې وېشنې څو ډوله دي؟

خوب، روحي، عاطفي اختلالات

تنولازي

بسي اختلالات

متبولیک اختلالات

هورموني اختلالات

او عمومي ناروغی

۲۳۴۹. لاندیني اصطلاحات معنا کړئ؟

Mortality: مړگ او مړیه

Anemia: کم حوبي (په وینه کې د هموگلوبین کموالی)

Abortion: د حین سقط (مړ حین)

Morbidity: تکراري، ناروغي

۲۳۵۰. د سترگو په اړه لاندیني طبي اصطلاحات معنا کړئ؟

Eye deviation: د سترگو انحراف

Lazy eye: لښ سترگې

Hyperopia: لرې لیدونکې

Refractive Errors: نکساري عیبه

Dentin: عاج (کور سترگی)

۲۳۵۱. لاندیني پیڅه عمومي اصطلاحات معنا کړئ؟

Rrspiration: تنفس

Vertigo: سرګنگښت

Anorexia: کم شتهبي

Mi: قلبي سکته

Epistaxi: د دماغو وینه

۲۳۵۲. دوباره ژوندي کېدل تعریف کړئ؟

خواب. دوباره ژوندي کېدل یا (Reaninmation) د ژوند د مهمو عړو د فرېلولوژیکو دندو له

دوباره درملنې څخه عارې دی، چې د مختلفو عواملو له امله له کاره لویدلې او په سمدستي او

هوري شکل من شوې معیاري او بری والې درملې سره د جراحی له عملیاتو محکې او وروسته

ترسره کېږي.

۲۳۵۳. پلازما څه ته وايي؟

ځواب: پلازما زېر ته مانل چې له څخه سربساکه رڼه مایع ده، چې د وینې د سانتریفیوژ په مهال سطحې نه رځی (سانتریفیوژ هغه دستگاه ده، چې چټکۍ سره څرخېږي او د وینې د اجزاوو د بېلېدو سبب ګرځي) پلازما د وینې اولنه برخه ده او په (۹۰) سسې د رڼا او یو لرونکې ده. د پلازما (۱۰) سسې نور محلول مواد خوړوي، چې د پلازما پروتېسونه (۷۱ سسې)، ناکلې مالګې او خوړلې ترکیبونه لکه امینو اسیدونه، ویتامینونه، هورمونونه او بیویروټیکونه (سپ + پروټس) پکې راځي.

۲۳۵۴. د وینې د سلولونو په اړه معلومات ورکړئ؟

ځواب: شاوخوا ۴۵ تر ۵۵ سسې د وینې ټول حجم د وینې سلولونه خوړوي او د وینې سلولونو کې سره کرویات (اریټروسیتونه) سپین کرویات (لکوسیتونه) او پلاکتونه شامل دي.

۲۳۵۵. د وینې سره کرویات څه ته وايي؟

ځواب: د وینې سره کرویات یا اریټروسیتونه هسته او په سلول کې دغه بدن ته لري او د اکسیجن حامل پروټین یعنې هیموګلوبین لري. په طبعي شریطو کې دغه سلولونه هېڅکله د وینې د جریان سیستم نه خوشې کوي. د سرو کرویاتو طبعي غلظت د بدن په وینه کې له سڅو ډېر دی.

۲۳۵۶. د سرو کرویاتو مهم کار ولیکئ؟

ځواب: د کار له پلوه د سرو کرویاتو مهمه دنده له سرو څخه بافتونو ته د اکسیجن لېږدول او سرو ته له بافتونو څخه د ډي اکسایډ منع کول دي او د اکسیجن په وړو او لېږد کې مهم نقش لوبوي.

۲۳۵۷. د وینې سپین کرویات څه ته وايي؟

ځواب: سپین کرویات یا لکوسیتونه په بدن کې مختلفې دندې لري، چې یوه نښتیزه دنده یې د عفونتونو په وړاندې د دفاعي خنډونو رامېنځه کول دي. سپین کرویان د وینې د جریان له لارې په ټول بدن کې ګرځي او د بدن په وختونو کې فعالېږي او د رګونو له دېواله تېرېږي او له ځانه دفاعي تواني سبي.

۲۳۵۸. سیرم څه ته وايي؟

ځواب: که وینه له جریانې سیستم څخه ووځي، لخته کېږي. دغه لخته وینه د سلولي عناصرو او د سیرم په نوم د روسانه رېږې مایع لرونکې ده، چې له لخته شوې مادې جلا کېږي.

۲۳۵۹. د پروستات غده (Prostate Gland) توضیح کړئ؟

ځواب: پروستات هغه غده ده، چې د ګڼ لیمف بافت او عضلاتي رګونو لرونکې ده. شکل یې مخروطي دی. قاعده یې لاندې او په مثاني مېډې ده. سور یې ۴ سانتي متره، لوړوالی یې ۳ سانتي متره او قطر یې د ۲ سانتي متره دی. وزن یې ۱۰ ګرامه دی.

٢٣٦٠. د میارو دسگه له څو برخو څخه جوړه شوی ده. یوازې یې نومونه واخلئ؟

د مسرو ب ناسلی دسگه له دهو برخو څخه جوړه ده

١ د متپرو دسگه حی پوسورگي حښونه مشه او د متارو محر پکې راځي

٢ ناسلی دسگه جی حوی. په نامه. د می مجر. پروستت. د کوپر عده او ناسلی اله

پکې ر جی

٢٣٦١. د پوستورگو نه اړه معلومات ورکړئ؟

ځواب: پوستورگي هه یي رنگه نه عاين دوه سره غړي دي. چې د حبې د روري او صفر، کيسې

په شاتې برخه کې د سوز فقرات د مريو نه دوړو خو، وو کې شتوب لري. د هر پوستورگي

اوردو لي کېو ١١ ستي متره، و ورن يې (١٣١ - ١٥٠) گرامو دی

٢٣٦٢. (Ureter, خال) څه نه وايي؟

ځواب: خال له هغې رۍ لوبې څخه عبارت دی چې د (٢٥ - ٣٠) ساسي مترو په اوږدو لي د هر

پوستورگي د سمه له لگې څخه پيلېږي او د مثې شاني ډول (ف عدي) نه دننه کېږي

٢٣٦٣. خالين په خپل مسير کې له څو لوبو مجراگانو سره ټکر کړي؟

ځواب: خالين په حين مسر کې له درې ننگيو سره ټکر کېږي. چې دا دي

١ د پير په ځای کې له لگې وروسته

٢ په ننگ کې چې د ابلپاک رگونو له محې سره يي

٣ د خال په پای کې چې مثې نه دمه کېږي

٢٣٦٤. مثانه (Urinary Bladder) تعريف کړئ؟

ځواب: مثانه له هغې عضلاني او محروصۍ روري څخه عبارت ده چې په نارنه کې د عاينې

هيووکي د تې پ (symphysis pubis) سته او په سڅه کې د رکتو رحم و واژون محې ته

ځای لري په برېو کې لومړنۍ د متارو محر په دوړو خو وو کې د پروستات عدي په واسطه

حصه کېږي

٢٣٦٥. د مثاني د ډېوال ساختمان له څو لايو څخه جوړ شوی دی؟

ځواب: مثانه له ٤ لايو څخه جوړه شوی ده چې له بهره داخې نه عبارت دي. له

١ سروري لايه چې د مثاني پوټۍ سطحه پوټۍ.

٢ عضلاني لايه چې نه صافو عضلو څخه ده

٣ لاندې محاطي لايه

٤ هغه محاصې لايه چې د مثاني د حسي والي په صورت کې گوښځي کړي

۲۳۶۶. ايپيډيډيم (Ep didymis), څه ته وايي، واضح يې کړئ؟

ځواب: ايپيډيډيم له هغه جسم څخه عبارت دی، چې ۲-۳ ساني مترو وړدولې لري و له درې مرحلو سره نې او لکې څخه جوړ شوی دی. دغه جسم له تاوانو لويې څخه جوړ شوی دی، چې که تاوانه يې خلاص شي، ۶-۴ ساني مترو وړدوالې لري. دغه د خندان د سره سره تېرولو سرپرېره، د مې مېع څه برخه هم توليدوي.

۲۳۶۷. پوستکي (جلد) د بدن د وړو څو برخې جوړوي؟

ځواب: پوستکي له ټوله کپې د بدن د ۸ وړو جوړوي. ضخامت يې ۰.۴ ملي متره دی و شاوخوا ۲-۲.۱ متره مربع بدن جوړوي. د بدن پوستکي، رنځنې حصت لري او ۱۰ ډېره وړاندې هود نه مومي دی. مګر په غوړو کې د محبوبه دواګه جذب د پوستکي له لارې ممکن دی.

۲۳۶۸. پوستکي (Skin) څرنگه وېتامين D توليدوي.

ځواب: د بدن پوستکي د موږي معش وړانګو له وړېدنې وېتامين D توليدوي.

۲۳۶۹. پوستکي د څو لايو لرونکي دی او کوم حواس انتقالوي؟

ځواب: پوستکي د سطحې لايې و ژورې لايې له رموه د دوه لايو لرونکي دی او ۱ لامسي حس درد، تودوالي او غشرد حس و د سقر ځي دی.

۲۳۷۰. سطحې لايه يا (Epidermis) له څو لايو جوړه شوی ده؟

ځواب: سطحې لايه له پېنجو نورو لايو څخه په لاندې شکل جوړه شوی ده:

۱. پروژيکي لايه يا (Basic or Germinative Stratum)
۲. رعي لرونکي لايه يا (Stratum Spinosum)
۳. شفافه لايه يا (Stratum Lacidum)
۴. ځنګيره لايه يا (Stratum Corneum)

۲۳۷۱. ډرم له څو لايو جوړ شوی دی، يوازي يې نومونه واخلئ؟

ځواب: پېلاري (Papillary)، و رسکوتر (Reticular)، له نومو له دوو لايو د جوړ شوی دی.

۲۳۷۲. د وېستانو د غوړ غده يا (Sebaceous Glands) تعريف کړئ؟

ځواب: د غوړ غده له هغې کوچنۍ غځنه يې عدي څخه عبارت ده. چې د ډرم په ناحه کې ۱ هر وېسه درېسي و د وېسه د سنجوونکي عصبي د مېع سنو لري. دغه غده د بدن له ټوله

سطحه کې شته د لاس ورغوی او د پسې تلی د غوړ غدې نه لرونکی دی. د دغې غدې ترشحات (Sebum) یادېږي

۲۳۷۳. عصبي سیستم (Nervous System) تعریف کړئ؟

خوب عصبي سیستم له هغه سیستم څخه عبارت دی، چې انسان له خپل شوخوا او چارچاپېره محیط څخه د حسي رېښه‌الونو په مرسته حروي عصبي دسگاه ته د بیرون عصبي سلون هم وپېي.

۲۳۷۴. نیرون څه ته وايي او د کوم ډول زوايدو لرونکی دی؟

خواب بیرون له هغه عصبي بافت څخه عبارت دی، چې هر یو د یو ساینوپلارم و د پریکړیون په نوم د اپړوندی عشا لرونکی دی او په منځ کې د کاربون په نوم یوه هسه هم لری بیرون د دوه ډوله روایدو لرونکی دی، چې دډیرین و اکسون دي او د یوقطبي، دوه قضي و خو قضي نیرونونو لرونکي دي

۲۳۷۵. نیرونونه په څو شکلو راڅرگندېږي؟

خواب، بیرونونه د هغو صاهر ته په نام سره په محتمو شکلونو لکه دوکي، هرمي شکه، کروي و ستوري شکه لیدل کېږي

۲۳۷۶. خو قضي نیرونونه تعریف کړئ؟

خواب، خو قضي بیرونونه د ډیرین د خو روایدو او د اکسو د یو رایدې لرونکي دي د هغو د اکسونونو د ورودولي له مخې په دوو ډلو لومړي ډول گنزي او دویم ډول گنزی وېشل شوی دي.

۲۳۷۷. لومړی او دویم ډول گنزيان د بدن په څومه برخه کې موقعیت لري؟

خواب لومړی ډول گنزيان له لوړ اکسون سره بیرونونه دي، و د نخع د محکبي ساخ په برخه کې ځی لري. دویم ډول گنزيان له لږ اکسون سره نیرونونه دي او د حجاج د شاتني شاح په برخه کې موقعیت لري.

۲۳۷۸. درې عصبي رشتې په څومه کړئ؟

نوروفیریل

د میلیو علاف

شون یا د نرولما علاف

۲۳۷۹. د شوان (نرولما) علاف تعریف کړئ؟

خواب د نرولما علاف د میلیو د علاف برعکس ټولې عصبي رشتې پوسی، نه عصبي سیستم کې د شوان سلولونو محیط د میلیو د علاف د برابرې مسؤل دي

٢٣٨٠. عصبي سيستم په څو برخو وېشل کېږي، تشرېح يې کړئ؟

ځواب: عصبي سيستم په دوو مهمو مرکزي او محيطي برخو وېشل کېږي. مرکزي د معر او نخاع لرونکی دی و محيطي برخه د هر هغه څه چې له دغو دوو برخو څخه راوځي، رانغاړي و په خپله د نخاعي عصابو د ٣١ حورو لرونکی دی، چې له نخاع څخه راوځي و ١٢ معرفي عصبي حورې چې له مغر څخه راوځي.

٢٣٨١. نخاع څه ته وايي؟

ځواب: له ٤٠ تر ٤٥ سانتي مترو اوږدوالی لري او د سر د کاسې د ساتي کرانيې په برخه کې له واقع مگنوم سوري څخه پيلېږي او د ملا د سکتې لومړۍ مړۍ ر څنډې يا د ملا د دويمې مړۍ مړۍ ر څنډې څنډې څنډې.

د نخاع پړوالی د هغې په ټول اوږدوالي کې يوشان ه دی، د غاړې په ناحیه کې عونج او د سينې په ناحیه کې لږ قصر لري.

٢٣٨٢. د منښ لايه تعريف کړئ؟

ځواب: د منښ لايه له هغو درې گونو پردو څخه عبارت ده، چې د ستون فقرات او نخاعي مایع په مرسته، هغه معر چې د نخاع شاوخوا نه راغی دی، نخاع ته له ريډ رسېدو څخه تر جېلې وسې محيوۍ کوي له داخل څخه بهر ته د منښ بردي له برمي شامې، غنکوټي او سحتې سامې څخه عبارت دی.

٢٣٨٣. زړه (Heart) څه ته وايي، تشرېح يې کړئ؟

ځواب: زړه له يو عضلاني او خپېکاري پمپ څخه عبارت دی، چې په مخني مایېستې کې پروت دی و د پريکارډ په نوم به لېمې - سروزي کسی کې دبه ځای لري مخنی وړ ي ٢٧٥ گرامه او د درې سطحو (مخکني، کين اړح، سکني) لرونکی دی زړه د څلورو ژورو لرونکی دی، چې پورتنی ژورې بي د سي جوف او کنې او سکني ژورې يې د کين جوف په نوم يادېږي.

٢٣٨٤. شني بطن يا (Right Ventricle) څه ته وايي؟

ځواب: شني بطن له شني حوف څخه د زړه اپکس ته تر بردي پورې امتداد لري و د منښ القاعده هرم په شکل او د دری دېوالونو (مخکني، پورني، شکني او کين) لرونکی دی.

٢٣٨٥. پريکارډيوم څه ته وايي، تعريف يې کړئ؟

ځواب: Pericardium له هغې لېمې - سروزي کيسې څخه عبارت دی، چې ټول زړه او د هغه د غټو رگوو د سو څه برخه رانغاړي. پريکارډيوم د دوو برخو بهرنۍ او داخلي لرونکی دی.

۲۳۸۶. زړه، وینه له کومې محرک څخه برلاسه کوي؟
 جواب: زړه د سۍ او کبې کرواړي په نومونو نه دوو شریانو څخه تغذیه کېږي دغه دوه سرچینې د صعودي انورټ له اندایي برخو جلا شوي او هر یو یې یو لوري سۍ و کبې حریان پیدا کوي.

۲۳۸۷. د اعصابو کومه برخه د اعصابو د کنټرول مسؤلیت په غاړه لري؟
 جواب: زړه له دوو نسکو، سمپاتیک او پاراسمپاتیک څخه اعصاب اخلي د سمپاتیک عصاب د غوړۍ سۍ نه ناحی او پاراسمپاتیک له واگ عصبو (د معر له لسم روح) څخه تمپېري.

۲۳۸۸. سیمپاتیک او پاراسیمپاتیک په زړه کې کومې دندې ترسره کوي؟
 جواب: زړه د هدایي دستگاه په وسیله خپل غیر ردي علم ترسره کوي. مگر دغه سیستمونه د زړه کار کنټرولوي.
 د سیمپاتیکو رشو پر لور د زړه ضربان تېروي او پاراسیمپاتیک د هغه ضربان سستوي.

۲۳۸۹. د سرو وریدونه (Pulmonary veins) څه نه وایي؟
 جواب: له هر سري څخه دوه وریدونه ریه وده کپ خوف نه وړي هغه جریای عمل چې د سرو د شریان او د سرو د وریدونو ترمنځ ترسره کېږي، د ویسې د کوچني حریان یې د ویسې د سرو د حریان په نوم یادېږي.

۲۳۹۰. انورټ (Aorta) تعریف کړئ؟
 جواب: انورټ د بدن غټ شریان دی، چې د کبې بطن څخه بیلېږي او په مړه او سۍ خوا دوام پیدا کوي. یا په قوسي شکل کېږي و شا لوري نه حی و د زړه شته د ستون فقرات په کبې لوري کې مسیر طی کوي.

۲۳۹۱. د بدن مهم وریدونه په څه ډول وېشل شوي؟
 جواب: مهم وریدونه د دې، د برني خوف ورید، د سکتني اخوف ورید و د پورت ورید.

۲۳۹۲. د مړۍ او اثنا عشر انسداد څرنگه خلاصېږي؟
 جواب: د مړۍ او شاعر انسدادونه چې له فبروره کېږي بېرته څخه رامېخته وي. په اکثر واکولاسیور سره یې خلاصولای شو.

۲۳۹۳. د معدې ډیوریتیکول تعرف او ډولونه یې ولیکنئ؟
 جواب: د معدې د محاص غوچوالی د زوړې په شکل د معدې ډیوریتیکول نومېږي. او ډولونه یې له حقیقي ډیوریتیکول سره ډیوریتیکول او د دیوال سره ډیوریتیکول څخه عبارت دي.

٢٣٩٤. د خړاپې هاضمې نسې وليکئ؟

ځواب. خړانه هاضمه د هغو نسو مجموعه ده، چې د خېټې د ستورو سه ده، لکه د حېټې د وکوالي احساس، ارگمي، د خوړو تروه کېدل، د حولې د بريځوالي احساس و

٢٣٩٥. د تريخي ناروغۍ نسې تشرېح کړئ؟

په هاضمه و د خوړو حدب کې ستور ه، په ځنگړۍ ډول د خوړو خوړو
خړانه هاضمه

ډنگر پال

د ډېرو برمو او رېږ رنگه شپو گرځول

٢٣٩٦. د کولمو د التهاب په اړه معلومات ورکړئ؟

ځواب د برۍ کولمې التهاب د غذايي مسمومتوبو او د سويليمه مسموميت له کبله، و په ځنډو عفوني ناروغيو لکه حصه، وبا، د کولمې سل او کله کله له ناسلې ډيسايبري څخه رامېخته کړي د دغې دروغۍ مهمې نسې د حېټې سخت دردونه و بس ناستی دی

٢٣٩٧. د اناتوميکي موقعيت له مخې د ستون فقرات مختلفې مړۍ يوازې په گوته کړئ؟

Vertebral colum

Cervical

Thoracic

Lumber

Sacral

Inter vertebral disks

٢٣٩٨. د بدن اناتوميکي ناحيې په لږ ډول په گوته کړئ؟

ځواب د محممي ناحيه، د مخ - حه د ستون فقرات او تنې ناحيه، اوږه او لاس، ښک او ورون، سنی او

٢٣٩٩. د ناروغۍ پېښېدل يا (incidence) تعريف کړئ؟

ځواب د ناروغۍ پېښېدل په يو ټاکلي وخت کې د نفوسو يوې معلومې کتله کې د يوې ناروغۍ له يو نويو پېسو څخه عبارت دي.

٢٤٠٠. Mortality يا مړينې تعريف کړئ؟

ځواب مړينې په يو ټاکلي وخت کې د نفوسو يوې معمولې کتله کې د يوې ځانگړې ناروغۍ له کبله د مړو کسانو له شمېر څخه عبارت دي

٢٤٠١. د Abscess نښې او علامې په ګوته کړئ؟

ځواب: د ځی سوروالی، د ځای التهاب، د ځای پړسوب، د ځای درد لرل او کله کله fluctuant او

٢٤٠٢. د درملو تخریبوونکي عوامل څه دي؟

ځواب: د درملو تخریبوونکي عوامل دا دي
نمخوالی، لوېدوالی، تودوسه او د لمرو بېلې وړانګې

٢٤٠٣. ARI یا د ننسي لارو اسانات تعریف کړئ؟

ځواب: د یوځي حاده حمله بح وهل، رېرش، د بلعوم، حشرې، غورږو، عوتو (لوزو) و
قصصو اسباب تبه لرونکی یا بې تې سینه بل

٢٤٠٤. د درملو ناوړه کارونه څه نه وایي؟

ځواب: له درملو څخه ناوړه ګټه اخیستنه د درملو نه ناڅاپي او ریدارونکې کارونې څخه عبارت
ده، چې په معمول ډول د درملو په تړو تمامېږي

٢٤٠٥. د ویتامین A له نجوړولو څخه موخه څه ده؟

ځواب: ویتامین A د دوو موخو د وفایې و بل د حیو ناروغیو د درملنې لپره کارول کېږي په
ځانګړې ډول په شري حته مسومنو، سختو حوارجواکو مشومو او د سترګو د ناروغی وفاقې
ته.

٢٤٠٦. ORT Corner څه نه وایي؟

ځواب: په روغتيايي مرکز کې ORT Corner له هغې ساحې څخه عبارت ده، چې هلته د حولې
د ډیپیهډرېش درمه کېږي. د دغې ساحې له ټاکو څخه موخه په کلیسیک کې د مور او ماشوم
شتون دی

٢٤٠٧. د تبې سببونه څواري په ګوته کړئ؟

ځواب: د تبې سببونه له انتاناتو، التهاباتو، ډي هایدېرېش، د تودوسې ریاتوالي، سومورونو، د
درملو له کارونې څخه له رامنځته تې، مقابل عکس العمل، د جراحي له عملیاتو او تسمماتو
څخه عبارت دي

٢٤٠٨. د اریما سببونه ولیکئ؟

ځواب: د اریما سببونه له کواشیرکور، نفروټیک سپرېوم، ډېرې کم خوښی او د ږه له عدم کفایې
څخه عبارت دي.

۲۴۰۹. د رېږون په وخت کې د خطر نسې په څو څوته کړئ؟

خوب د رېږون په وخت کې د خطر نسې دا دي
اوږد زېږون، تر اوږدې مودې پورې له خټې څخه د ماشوم د راوېستو په موخه د فشار راوستل د
ماشوم سر محکمې راونه وځي، نه، د رېږون په وخت کې د ویسې بهېدې احتمالات او

۲۴۱۰. مېرگي تعريف کړئ؟

خوب مېرگي له هغو نکراري او لنډه مهاله احتمالاتو څخه عبارت دی، چې د کومې ناروغۍ له
حواله تنبه پرته د مخته کېږي

۲۴۱۱. د روغتيايي خدمتونو اساسي مرکزونه یا BPHS په څو څوته کړئ؟

ځواب: روغتيايي پوسته یا HP اساسي روغتيايي مرکز یا BHC، جامع روغتيايي مرکز یا CHC،
د ولسوالۍ روغتون - DH

۲۴۱۲. د اساسي روغتيايي خدمتونو د مجموعي اوه عناصرو په څو څوته کړئ؟

ځواب: د روغتيايي خدمتونه ووه عناصر دا دي
۱ د ماشوم او مور روغتيا، ۲ د ماشوم روغتيا او معافيت، ۳ عامه معدي، ۴ د ساري ناروغيو
درملنه او کنترول، ۵ رواني روغتيا، ۶ د معيبيت خدمتونه، ۷ د اساسي درملو منظم اکمالات

۲۴۱۳. د کولوا د انتقال لارې ولکنې؟

ځواب د کولوا ناروغي تر ډېره د خولې او بولې او په ځانگړي ډول د ککړو اوبو يا خوړو نه لارې
انتقالري

۲۴۱۴. د ARI انتاني عامل ولکنې؟

ځواب د ARI مهم اساسي عوامل له - Homophiles, Streptococcus pneumonia, influenza او له A او B ملونزا ححه عبارت دي.

۲۴۱۵. هغه معمولي ناروغي يوازې په څو څوته کړئ، چې سمدستي يې بايد راپور ورکړل شي؟

ځواب: نرۍ سېسټي، کولوا، د ويې نس ناستی و پېچش، د محرفې تبه، د هيباتايټ ډولونه، د
تسفي لارو متاناب، د ماشومانو فلج، د مرغانو نفلوبړا، شری، توره تېو حې، دغېری، توکرکور او نور

۲۴۱۶. شری تعريف کړئ؟

ځواب: شری يوه ډېره ساري و ميکروبي ناروغي ده، چې د پوستکي دانو، تپي او د ترې رېرش
سره پېژندل کېږي

۲۴۱۷. کولې بکس واضح کړی؟

ځواب: کولې بکس له یو عایقي بوسي شحه عبارت دی، چې دوالونه یې د ایس سکونو نه واسطه احاطه شوي او سر لیدي مودې د واکسین و محلل د بېر د او سانې لپاره سرې گټه، حسستل کېږي.

۲۴۱۸. روغتونونه په څو سطحو وېشل کېږي، په څه ډول یې کړی؟

ځواب: روغتونونه نه لاندینو سطحو وېشل کېږي
د ولسوالۍ روغتون، ولایتي روغتون، ځوروي روغتون، مرکزي یا تحصیسي روغتون

۲۴۱۹. د ویبې د دوران جریان لومړی وار د کوم عالم له خوا وپېژندل شو؟

ځواب: د ویبې د دوران جریان لومړی وار د اس هیس عربي له خوا د اکس له وړانگې پرته تیبب شو، چې وروسته لوبډیوالو دغه وار په نړۍ کې د ویبام هاروي په نوم معرفي کړ.

۲۴۲۰. د طب علم لومړی وار د کوم عالم له خوا له کوډو بېل شو؟

ځواب: نه لرغوني یون کې (له میلاده مخکې)، د ص علم د کوډو له علم سره گډ شوی و، چې وروسته په یون کې د ایوو د روی سکولاپ له خوا د طب علم د یو جلاواک علم په توگه رامنځته شو او علمي شکل یې ځانته خپل کړ.

۲۴۲۱. HIV (ایډز) د کومو کلیمو مخففات دي؟

ځواب: HIV د (Human Imuni Deficiency Viruse) کلیمو مخففات دی. معنی د بدن د دفاعي سیستم فلجیوونکی ویرس

۲۴۲۲. فزیولوژي کوم ډول علم نه ویل کېږي؟

ځواب: فزیولوژي هغه علم دی، چې د بدن د غړو دندې لکه د بدن د هر غړي حرکتونه او د فعالیتونو ترسره کول تر بحث لاندې نیسي

۲۴۲۳. د طبابت اخلاق تعریف کړی؟

ځواب: د طبابت اخلاق، د انسان ژوند نه له ارزښت وړکولو و درنوی د وگړو د دندې ارزښت او عظمت له پېژندنې او د اشخاصو د رازستې و درنست له دم کې یولو څخه عبارت دي

۲۴۲۴. په انډمیک سیمو کې د ملاریا وقایه ولېکي؟

ځواب: د حشره وژونکو درملو په واسطه د کورونو دو پاشي.
د هغو پشه خانو وېشل چې د حشره وژونکو درملو په واسطه ملوڅي شوې وي.
په وقایوي شکل د اوبیزو فاسفیر درملو تحویر
د چټلو او ډېلو اوبو له منځه وړل

۲۴۲۵. سرويلانس تعريف کړئ؟

ځواب: سرويلانس د يوې انتخاب شوې روغتيايي پېښې په اړه د معلوماتو له راپولولو، تحريې، تفسير و خپرولو څخه عبارت دی، چې له لاسته راغلو معلوماتو څخه په پلان جوړونه، د روغتيايي برکړم او فعاليتونو د اړوونې له تطبيق څخه گټه اخیستل کېږي.

۲۴۲۶. تنفس تعريف کړئ؟

ځواب: تنفس د دوو کارونو اکسیجن او ايډريه کاربونيک د مبادلې په معنا دی، چې د ژوندي موجود و چاپېريال ترمنځ ترسره کېږي.

۲۴۲۷. په بدن کې د اوبو د کمښت نسبې شرحه کړئ؟

ځواب: د اوبو د کمښت نسبې ډېره تنده، د پوستکي او ژبې وچوالی، په مخ کې د گونځو پيدا کدل، د سترگو زور تل، د منيارو کمېدل، په وينه کې د منيارو د جوړوونکو عناصرو رېښېدل لکه اوره و د آبي بين کره

۲۴۲۸. ویتامین A څه شی دي او په کومو خوراکي موادو کې ډېر موندل کېږي؟

ځواب: ویتامین A د خینو بې نیال سلولونو په ځنګړي ډول د سترگو، تنفسي لارو او پوستکي د ابي نیال سلول د سمې ودې لپاره لازم دی
د ویتامین A سرچینې حیواني وړده، کوح، قېماق، د چرګې هګۍ، سیدې او د کب د څيگر عوړی

۲۴۲۹. په بدن کې مهمې رواني نسبې شرحه کړئ؟

ځواب: روانی احتلال د څلورو لاندینو محسوسو سولونو کې دی.
۱. په حساساتو کې بدلون د ناهیلې احساس، د گناه احساس، د بې ارزښتوالي احساس، د وېرې احساس او د خاورې او بې هویتۍ احساس
۲. په افکارو کې بدلون: په حافظه کې خنلال، هېره، د فکري تمرکز نه لرل، سپست او مړاوینوب، له ځان او نورو د رضایت نه لرل.
۳. په چلند کې بدلون: انزو او حد گونډه نیول، له کار سره لېوالتیا نه لرل، د غصې په وخت کې ژړ، له حسې کېدو سره نه لېوالتیا و د ځان سې ساسې ته نه لېوالتیا.
۴. د بې بدنون، سردردې، ملالرد، بې حالې او ستړیا، بې اشنهيايي یا ډېر خوراک او د هاضمې سیستم احتلال

۲۴۳۰. د وېبې گروپونه یوازې په څو څه کې؟

ځواب: د وېبې څلور گروپونه دا دي.
۱ O گروپ

۲ A گروپ

۳ B گروپ

۴ AB گروپ

۲۴۳۱. خو سلنه خلک د وینې RH لري!

ځواب: د ۸۰ خلکو په ونه کې RH شته و ۲۰ خلک په وینه کې RH نه لري.

۲۴۳۲. کوم گروپ کولای شي، چې له ټولو خلکو وینه واخلي؟

ځواب: د AB گروپ کولای شي چې ټول د وینې گروپونه واخلې. د دغه گروپ ځاوند ته (د ټولو وینو احیستونکی) وايي.

۲۴۳۳. کوم گروپ کولای شي، چې ټولو خلکو ته وینه ورکړي؟

ځواب: O گروپ کولای شي، چې د وینې ټولو گروپونو ته وینه ورکړي. د O گروپ د وینې ځاوند ته (ټولو ته د وینې ورکوونکی) وايي.

سرچینې

- ۱ بهشتي، محمد، (۱۳۶۴)، طب داخلي برای پرستار، انتشارات حور رومی
- ۲ صالحی محمد حسن، (۱۳۶۸)، دستگاه فوقانی گوارش، انتشارات سازمان آموزشی انقلاب اسلامی
- ۳ پاسبان، بریچهر، و حجتایی، (۱۳۸۲)، اناتومی عمومی، انتشارات اشرافیه، دریم چاپ، تهران
- ۴ غروی، محمد طاهر شمس (۱۳۹۲)، روان شناسی رشد، انتشارات نهمی، کابل - افغانستان
- ۵ احتریان، محمود (۱۳۸۱)، صلاحات عمومی پیام، انتشارات عالمگیر، تهران - ایران
- ۶ د صی اصطلاحاتو معناله، darman.sums.ac.ir
- ۷، تخصصی طبي اصطلاحات (د گهر زاپې مرکز)

یوډیرشم خپرکی

د کډوالو، شهیدانو او معلولينو چارې

۲۴۳۴. کډوال څوک دی، تعریف یې کړئ؟

ځواب: هغه چاته کډوال وین کيږي، چې د هغو ناوړه پیسو او خطرناکو واقعو له کبله چې د شخص ځان او مال له گوښه سره مخ کوي، د خپل هېواد له اصلي سرحد څخه واورې او دویم هېواد ته پناه یوسي.

۲۴۳۵. پناه اخستونکی تعریف کړئ؟

ځواب: ساه خيستونکی هغه څوک دی، چې له نژادي، ژبي، هومي، په ځانگړو ټولنيزو ډلو کې د عريټوب یا په سياسي گوندونو کې د عريټوب له شعص څخه د موخه وړې له مخې خپل اصلي هېواد پرېږدي او په دویم یا درېیم هېواد پناه غوښتونکی کېږي.

۲۴۳۶. راستنېدونکی چاته ویل کېږي؟

ځواب: چا چې هېواد ته د راستنېدو په مهال د کډوالو چارو وزارت د نماینده گيو یا د کډونو په چارو کې د ملگرو ملتونو د عالي کمېشنري ادارې اسناد اخيستي وي، راستنېدونکی بلل کېږي.

۲۴۳۷. خپلېسری راستنېدونکی چاته وايي، شرحه یې کړئ؟

ځواب: هغه راستنېدونکي چې په خپل سر د ملگرو ملتونو د کمېشنري له ثبت او راجسټر يا د کډوالو چارو وزارت په نماینده گيو کې له ثبت او راجسټر پرته هېواد ته راستنېږي او د کډوالي د قانوني اسنادو لرونکي وي، خپلېسری راستنېدونکی بلل کېږي.

۲۴۳۸. کټوانسیون د څو فصلونو او څو مادو لرونکی دی؟

ځواب: د کډوالو او راستنېدونکو د چارو کوانسیون اوه فصلونه او شپږ څلویست مادې لري و په ۱۹۴۱ز کال د ملگرو ملتونو د سازمان د عمومي غونډې له خوا تصویب شوی دی.

۲۴۳۹. هغه راستنېدونکي چې په خپل سر هېواد ته راستنېږي، ایا د ځمکې د نوموړي

حقدار پېژندل کېږي، که نه؟

ځواب: هغه راستنېدونکي چې په خپلېسرې شکل هېواد ته راستنېږي، باید داسې معبر اسناد په لاس کې ولري، چې کډوالي یې ثابته کړي، یا د ځمکې د یوې نوموړې حقدار پېژندل کېږي.

۲۴۴۰. د ځمکې د نوموړو د وېش او تثبیت کمېسون له کومو کسانو او ادارو څخه جوړ دی؟

- ځواب: د ځمکې د وېش او تثبیت کمېسون له لاندېنيو غړو څخه جوړ دی.
- د رئیس په توګه د ګډوالو او راستنېدونکو چارو وزارت مرستیال
 - د غړي په توګه د کرښې، مالدارۍ او خوراکي موادو د وزرې د ځمکوالۍ د چارو د تنظیم مرسمال
 - د غړي په توګه د سار او کور جوړونې وزارت ستاری
 - د غړي په توګه د معادینو او صنایعو وزارت استازی
 - د غړي په توګه د حیو د برۍ او کاروګرافي د عمومي ریاست استازی
 - د غړي په توګه د ساروولې ستاری
 - د غړي په توګه د بشري حقونو د چارواک کمېسون ستاری
 - د غړي و منشی په توګه د کډو لو او راستنېدونکو چارو د وزرې د بیا مېشتېدنې رئیس

۲۴۴۱. د بیا مېشتېدنې ریاست د څه لپاره جوړ شوی دی؟

ځواب: د بیا مېشتېدنې ریاست د سرپه نه لرونکو راستنېدونکو او پناهېه شوو د بیا مستندو په موخه د سرپه برابروولو او تیارولو نه موخه جوړ شوی دی. ځکه سرپه د راستنېدونکو و پناهېه شوو یو بسټیزه ستوربه ده.

۲۴۴۲. د بیا مېشتېدنې اداره د کوم معیار له مخې راستنېدونکي پېژني؟

ځواب: راستنېدونکي د هغو معینو اسنادو له مخې پېژندل کېږي. چې د هغوی د کډوولې او راستنېدنې هویت له ډاګه کوي.

۲۴۴۳. بیا مېشتېدنه له کومو برخو جوړه شوې ده. واضح یې کړئ؟

ځواب: بیا مېشتېدنه له څلورو برخو جوړه شوې ده.

۱. د مېشتېدنې عمومي مدیریت
۲. د سروې عمومي مدیریت
۳. د ټولنیزو خدمتونو عمومي مدیریت
۴. د شپنې کمپ عمومي مدیریت

۲۴۴۴. راستنېدونکو ته د ځمکې د تثبیت او وېش طی مراحل تشریح کړئ؟

ځواب: د ځمکې د عوښتلیک له وړاندې کولو و بې، او د وزارت مقام د احکامو له اخیستو وروسته، د عارض بول اسناد خپل کړي و وروسته د کډوالو د سرپه په دفتر کې ثبتېږي وروسته د تبعیت تذکره VRF فورم او د هغوی نور اسناد ترې عوښتل کېږي. موظف کمېسون ته

وړاندې او د كمسون له نصر څرگندولو وروسته، كه چېرې مستحق وپېژندل شي، ما د بانك
تعرفه وركول كېږي. د بانك د اوږه راوړو وروسته د لږمهالې ملكيت سند وروسل كېږي.

۲۴۴۵. معتبر اسناد كوم ډول اسنادو ته ويل كېږي؟

ځواب. معبر سناد له هغو اسنادو عبارت دی، چې د کډوالی او رستېدو هویت تثبیت کړی

۲۴۴۶. معلول چانه ويل كېږي؟

ځواب. معلول هغه څوك دی، چې د روغتيايي كمسون په تشخيص لاندې، حسي، ذهني و
رواني سمگړتيا ولري و حمله سلامتيا او كارنده والی یی د سۍ له لاسه وركړی وي، چې په ټولنيزو
او اقتصادي برخو كې د هغه د توانمندی د كمولو سبب شي

۲۴۴۷. كلي معلول تعريف كړئ؟

ځواب. كلي معلول هغه څوك دی، چې د معلوليت د تثبیت د روغتييې كمسون له خوا د هغه د
معلوليت د د توانمندی د كموالي درجه له ۶۰ سلنو لوړه تثبیت شوې وي

۲۴۴۸. دايمي قسمي معلول څوك دی؟

ځواب. دايمي قسمي معلول هغه څوك دی، چې د معلوليت د تثبیت د روغتييې كمسون له خوا
د هغه د معلوليت ب د توانمندی د كموالي درجه د حالت له مخې له ۳۰ تر ۶۰ سلنې تثبیت شوی وي

۲۴۴۹. په مركز كې د معلوليت د تثبیت د روغتيايي كمسون عړي په گوته كړئ؟

ځواب. د رئيس په توگه د عامې ورعې وزارت روغتيايي متخصص، د ملي دفاع او كورنيو چارو
وزارتونو او د اميت ريسب صبي متخصصين د غړو په توگه، و د عړي په توگه د كار او ټولنيزو
چارو د وزارت مسلکي استازی په ولايتونو كې د دغو دارو سمابنده گۍ د كمسون د عړو په
توگه انتخابېږي.

۲۴۵۰. كوم كسان د معلول په توگه د امتياز حقدار پېژندل كېږي؟

۱. هغه كس چې د هواد له خپلواكۍ او ارادې څخه د دفاع په حاصر معلول شوی وي
۲. هغه كس چې د درې وروستيو لسيزو د وسلوالو جنگونو په لړ كې معلول شوی وي
۳. هغه كس چې له ارصي تماميت و د قانون له حاكميت څخه د دفاع په خاطر د دولتي
دندې په ترڅ كې معلول شوی وي.
۴. هغه كس چې د تروريستي او دوت ضد فعاليتونو له كبله معلول شوی وي

۲۴۵۱. نظامي او ملكي معلولينو ته څو سلنه امتياز وركول كېږي؟

ځواب. نظامي منسوبينو او د دولتي و محتطو ادارو كړمندانو ته د وروستي معاش (۳۵) سلنه
معاش د هغه له خراوو او صميمو سره، د خدمت د مودې له پام كې نولو بېره

۲۴۵۲. هغه معلولين چې رتبه يا درجه نه لري، خو سلنه امتياز اخېستلای شي؟
 ځواب: بې رتبې و بې درجې کسان يا هغه کسان چې ثابت معاش نه لري، يا بې معاشه وي. هره مياشت د ملکي خدمتونو د کارمندانو د قانون د اتم ست د لومړي قدم معاش د (۳۰) سې حقدار پېژندل کېږي.

۲۴۵۳. هرکله چې د رسمي کار سابقه لرونکي معلول مړ شي، د څرنگه امتياز مستحق پېژندل کېږي؟

ځواب: هرکله چې د رسمي کار سابقه لرونکي معلول مړ شي، د تقاعد د حقوقو په توگه د معلوليت معاش، د مړي د ونډې نه وضعه کولو پرته، د هغه وارانانو له ورکول کېږي.

۲۴۵۴. د معلول معاش په کومو حالتونو کې بندېږي؟
 ځواب: د معلولينو معاش يا امتياز په لاندینيو حالتونو کې بندېږي.

د هېواد داخلي پرېسودل، د تابعيت پرېسودل، د مېي جرم او حيات په ترسره کولو محکوميت، له مړېې وروسته د وړتياو نشتون، رعبېد او په نفسيي اسادو کې نور ليکلي حالتونه.

۲۴۵۵. د هغو مړو شوو معلولينو وارانانو ته چې دولتي رتبه نه لري، څرنگه امتياز ورکول کېږي؟
 ځواب: د بې رتبې يا بې درجې معلول د مړېې په صورت کې د هغه مياشتني معاش بند او د هغه يوکلن معاش په يو دمي شکل د هغه وړتياو ته ورکول کېږي.

۲۴۵۶. ايا (دولتي) معلولين هم د تقاعد د حقوقو مستحق پېژندل کېږي؟
 ځواب: څوک چې د کار وس په بشپړ ډول له لاسه ورکوي، د معلوليت د تثبت له پېتې څخه د هغه د معلوليت حقوق د تقاعد د حقوقو په توگه ورکول کېږي.

۲۴۵۷. ايا مورزادي (طبعي) معلولين د امتياز حقدار پېژندل کېږي؟
 ځواب: له نظامي او ملکي معلولينو او په جنگ کې له پېي کسانو څخه پرته، له نورو حقوقو و امتيازونو څخه برخمنېږي.

۲۴۵۸. معلولين له دولتي تحصيلي امتيازاتو څخه څرنگه برخمن کېږي؟
 ځواب: د پوهې او لوړو زده کړو وزارتونه معلولينو ته د هر پېژنې و ځانگړې سوونې او روزنې محه برابروي. په هغو تحصيلي بورسونو کې چې لگښت يې د دولت يا مرسدويه مؤسسو په غاړه وي. د (۵) سلې و د لوړو زده کړو په خصوصي مؤسسو کې د (۲۵) سلې تحفيص حقدار گڼل کېږي.

۲۴۵۹. معلولينو ته په دولتي ادارو کې د کار څو سلنه حق ورکړل شوی دی؟
 ځواب: حکومت د قانون د حکمونو له مخې د هغوی د خپلې غوښتنې په صورت کې د په شرايطو پوره معلولينو استخدام لپاره په وزارتونو او دولتي ادارو کې درې سله وېله په پم کې مسی.

۲۴۶۰. ښي سرپناه معلولين د کوم معيار او شرايطو له مخې د رهايشي نومرو او اپارنمانونو د وېش مستحق پېژندل کېږي؟

ځواب د سارواليو له خو د ځمکې د وېش په وخت کې به مرکز او ولاسونو کې ۵۰ سلنه تخفيف.

د شارجوړوې د درې له خوا د رهايشي اپارنمانونو په قېمت کې ۲۰ سلنه تخفيف. د لومړيتوب حق ورکون په هغه صورت کې چې د ادرې رسمي کارمند وي او له نورو کارمندانو سره نه ورته شرايطو کې قرار ولري، نو د وېش په وخت کې د ځمکې د نومرو او رهايشي اپارنمانو ونډه ورکول کېږي.

۲۴۶۱. د معلولينو ځينې ټولنيز امتيازونه ولېکي؟

ځواب کلي منکمل معلول د عسکري د خدمت له ترسره کولو څخه معاف دی. قسمي معلول د مړيوالۍ د فراغت سند لرلو سره کولای شي، د موپرواني حواز ترلاسه کړي. د معلولت د کارت اخيستو سره، د حج د فريضې او د ادابني په موخه په شرايطو پوره معلولينو ته (۵) سلنه ونډه.

۲۴۶۲. په ولايتونو کې د معلوليت تصديقوونکي مراجع کومې دي؟

ځواب په ولايتونو کې د معلوليت تصديقوونکي مراجع د ولايت مقام نه مهر او لاسليک اميه قومندانۍ او ملي امنيت رياست او په ولسوالو کې د ولايت مقام مهر او لاسليک سره اميه قومندانۍ، ملي ميت رياست او د ولسوال تاييد څخه عبارت دي.

۲۴۶۳. د معلولينو د تقاعد حقوق د کومې ادارې له خوا ورکول کېږي؟

ځواب په مرکز او ولايتونو کې معلولينو ته د تقاعد حقوق او نور امتيازونه د کار، ټوليزو چارو، شهيدانو او معلولينو وزارت له خوا ورکول کېږي.

۲۴۶۴. د شهيدانو او دولتي نادرکو شوو کسانو له وارتانو سره څو سلنه مالي مرسته کېږي؟

ځواب د شهيدانو يا د نظامي مسوولينو او دولتي، محصلو او خصوصي ادارو د مادرکه شوو کارمندانو وارتانو ته، د وروستي مياشتني معاش له مخې د (۱۰) مېشتو معاش د هغه له جزاوو او ضميمو سره يوځای يوازې يو وار ورکول کېږي.

۲۴۶۵. د ملکي شهيدانو او نادرکه شوو کسانو له وارتانو سره څرنگه مالي مرسته کېږي؟

ځواب: د بې رتې او بې درجې کسانو او هغو کسانو وارتانو ته چې ثلث معاش ونه لري، يا بې معاشه وي، د مکي خدمتونو د کارمندانو د قانون د اتم بست د لومړي قدم د پينځو مياشتو معاش د هغه له اجزاوو او ضميمو سره يوځای ورکول کېږي.

۲۴۶۶. د شهادت او نادرکه کېدو د تثبیت فورمونه په څه ډول ګرځي؟

د شهادت و نادرکه کېدو د تثبیت فورمونه له (ش ۱۲) فورم و (م ۱۲) فورم څخه عبارت دي

۲۴۶۷. صليبي ماشوم کوم ډول ماشوم نه وي بل کېږي؟

ځواب: صليبي هغه ماشوم ته ویل کېږي، چې د شخص له شهادت یا ورکېدو وروسته د هغه له پلارېې سڅې څخه پیدا شوی وي

۲۴۶۸. د شهیدانو او ورکوشو وارثان څرنگه تثبیتېږي؟

ځواب: د شهید او ورک شوي د وراثتو تثبیت د شرعي وثیقي په وسطه کېږي

۲۴۶۹. د شهید لغوي معنا او ډولونه یې د پیغمبر (ص) له نظره ولېکئ؟

ځواب: شهید عربي لفظ دی. د (شهید) له ریسي څخه د مبالغې صیغه او د (شهاده) اسم مصدر، د شاهد، حاضرولي او شاهدې ورکولو په معناه ده. د مبالغې صیغه په دې دلالت لري، چې له هغه کس څخه د شاهدوالي عمل ډېر کېږي

د حضرت محمد (ص) یو حدیث دی، ویي: شهیدان پیڅه ډلې دي:

صاعون وهبي، مصون، ډوب سوي، تر بار لاندې قرباني، او د الله د لارې شهید (صحیح مسلم)

سورچینې

۱. د پناه غوښتونکو د وضعیت کوانسیون، ۷ فصلونو او ۴۶ مادو کې، ۱۹۴۱ز کال، د مګرو ملتونو د سازمان د عمومي غونډې په تصویب

۲. د کنووالو د مېشتېدو په اړه د جمهوري ریاست د عالي مقام فرمان، شمېره ۱۰۴، نېټه ۱۳۸۴/۹/۱۵

۳. د شهیدانو و ورکوشو د وارثانو د حقوقو و متیارونو قانون، مسلسل سمر (۱۰۳۷)، شمېره (۸۱۶۸)، د عدلیې وزارت

۴. د معلوماتو د حقوقو او امتیازونو قانون، مسلسل شمېر (۱۰۳۷)، شمېره (۸۱۶۸)، نېټه ۱۳۸۹/۶/۱۶ ل د عدلیې وزارت

دوه دیرشم خپرکی

اقتصاد

۲۴۷۰. پور څه ته وايي، تعريف يې کړئ؟

ځواب: پور په سود د پيسو په پور ورکون دي، چې د ټاکلي وخت لپاره د پور ورکونکي او پور اخيستونکي ترمنځ ترسره کېږي

۲۴۷۱. ورشکستگي تعريف کړئ؟

ځواب ورشکستگي د يو سوداگر د سوداگريز شرکت د توقف حالت ته وايي، چې د حلولو پورونو له ورکړې بېرته شي او په شي کولای، چې زمني توره کړي. په اصطلاح کې دغسې ورشکسته کسانو ته معسر يا مفلس وي.

۲۴۷۲. استهلاکي پيسې (Sinking fund) څه نه وايي، ويې ليکئ؟

ځواب هغه پيسې چې د پورونو د استهلاک او د پور د پاڼو د بها د ورکړې لپاره څنگ ته ايسودل کېږي، دغه پيسې بانگه والو و د پور د پاڼو خاوندانو ته د تصميم په څرگندل کېږي

۲۴۷۳. سال پور تعريف کړئ؟

ځواب: د پور هغه پاڼې چې په يوې نېټې صادرېږي او بېرته اداينه يې په سررسېدونو کې محتله ده.

۲۴۷۴. د مطلقې برترۍ (Absolute advantage) مفهوم څه معنا؟

ځواب: مطلقه گټه د يو ټاکلي هېواد، تصدې يا کارگر له برترۍ او گټې څخه عبارت ده، چې له مخې يې کولای شي، ټاکلې محصول يا خدمت له خپلو رقباو په کم قيمت توليد کړي.

۲۴۷۵. بوديجه (Budget) د اقتصاد علم له نظره تعريف کړئ؟

ځواب: د مديريت د راتلونکو فعاليتونو د طراحي لپاره له يو مدرسي اوزار څخه عبارت ده، چې د پلورې برابرد، قېمتونه، توليد او ورپکې راځي.

۲۴۷۶. بيمه (Insurance) د اقتصاد په علم کې څه ته وايي؟

ځواب: بيمه هغه تړون دی، چې له مخې يې د بيمې شرکت (بيمه کوونکي) د هغو پيسو نه وړاندې چې شخص يا بل شرکت (بيمه ايسودونکي) بې هغه ته ورکوي، دا ژمه کوي، ترڅو ناغوسې بېرته په ترڅ کې بيمه ايسودونکي کس ته اوسني ريان حيران کړي

۲۴۷۷. د پیسو مهمې دندې ولیکئ؟

ځواب: زیاتره اقتصاد پوهان پیسې په اقتصاد کې د درې اصلي دندو لرونکې ګڼي. د ارزښت معیار، په راکړو ورکړو کې منځګړی او د پیسو د ارزښت ساتنه.

۲۴۷۸. اقتصاد (Economy) تعریف کړئ؟

ځواب: اقتصاد هغه علم دی، چې د انسان اړیکه و چمتو د هغو له اړتیا وړ مادي شیانو سره چې په وړیا ډول یې په طبیعت کې ترلاسه کولای نه شي. مطالعه کوي

۲۴۷۹. بند اقتصاد (Closed economy) څه ته وايي؟

ځواب: نه بهرني بری څخه ورځ او له بهرنیو بازارونو سره پکې نه لرونکي اقتصاد ته ویل کېږي. هغه اقتصاد چې ټولې اړتیاوې پکې داخلي سرچینو سره پامېږي

۲۴۸۰. اقتصاد گرایی (economism) توضیح کړئ؟

ځواب: د اقتصادي ژوند د تنظیم د روش او د اقتصادي ستونزو د حل په برخه کې په اسلام کې د وړاندې شوو کلي قواعدو له مجموعې څخه عبارت ده او د ټولیز عدالت د تامین په برخه کې د غیرمستقي ګټې ورکونې سیستم مخالف دی.

۲۴۸۱. صنعتي اقتصاد (Guild economy) کوم ډول اقتصاد ته ویل کېږي؟

ځواب: صنعتي اقتصاد د نسان لومړیو موخو یا مهمو اړتیاوو ته د رسېدو لپاره د کمپنو سرچینو له تخصیص څخه عبارت دی

په نه ویا. د اړتیاوو د پوره کولو او د معقولې هوساینې لپاره له طبعي سرچینو، ساسي ځواک او پانګې څخه سمې، علمي او پلان شوې ګټې اخیستنې ته وايي

۲۴۸۲. اقتصادي خپلواکي (Autarky) څه ته وايي؟

ځواب: له خپلواکۍ څخه موخه دا ده، چې ټوله وکړای شي، چې د پرتیا وړ شیان د هوساینې په موونکې کچه تولید کړي و د اقتصادي چارو په مدرست کې نورو ته اړ او په نورو مسکي نه وي

۲۴۸۳. د ازاد اقتصاد په اړه معلومات ورکړئ؟

ځواب: ازاد اقتصاد له هغه اقتصاد څخه عبارت دی، چې دولت په تولید، پلورنې، وېشنې او نورو برخو کې هېڅ رول ونه لري او د بازار عوامل پلورونکي او پېرودونکي پرې څارنه ولري.

۲۴۸۴. وروسته پاتې اقتصاد (Back ward economy) تشریح کړئ؟

ځواب: د طبعي سرچینو کموالی، د پانګې نه خوړېدل او نه پوره ندره د سیمې نشتون د هېوادونو د وروسته پاتې ولې علتونه ګڼل کېږي

۲۴۸۵. اشتراکي اقتصاد (Collective economy) څه نه وایي؟

ځواب: اشتراکي اقتصاد د خلکو یا سازمانونو له خوا په تولید، وېش، سوداګرۍ و د محصولاتو و مختلفو خدمتونو په مصرف کې ګډوډ ته وایي.

۲۴۸۶. د مالي اقتصاد په اړه معلومات ورکړئ؟

ځواب: د اقتصاد هغه څانګه ده، چې په ځانګړي ډول پر پولي فعالیتونو تمرکز لري، چې په هغه کې تر ډېره بریده په و ډول پیسو یا ډېرو په دواړو خواوو کې معامله لیدل کېږي.

۲۴۸۷. د انحصار په اړه معلومات ورکړئ؟

ځواب: Monopoly د لورې د انحصار په معنا Monopsony د پېرلو د انحصار په معنا (د توکو یا خدمتونو لپاره نواری یو پېروونکی شتون لري) او کارنل د متناهی صایعو د انحصار په معنا دی.

۲۴۸۸. قانوني انحصار څه معنا افاده کوي؟

ځواب: قانوني انحصار هغو مواردو باندې اطلاقېږي، چې په یوې ځانګړې دوره کې د قوانینو وضعه د هغو د رامنځته کېدو سبب ګرځېدلې وي. هغه انحصار چې اوسمهال په ځینو صایعو او اقتصادي برخو کې شتون لري، همدا ډول انحصار دی لکه د بورې او حورو، د ځانیو، چای او انحصار، قانوني انحصار د قانون له مخې له رقبت څخه مخنیوی کوي.

۲۴۸۹. سیمه ییز انحصار څه ته وایي؟

ځواب: سیمه ییز انحصار په یوې ځانګړې ناحیه په معمول ډول یو سر یا ال یوې کوچنۍ سیمه کې د بارار له انحصار څخه عبارت دی.

۲۴۹۰. اجباري انحصار معنا کړئ؟

ځواب: هغه شرکتونه چې په بریالیتوب سره د فشار راوړلو او اجبار له لارې بارار ته د رقیبانو له دننه کېدو څخه په محیوي بریالي شوي دي، د اجباري انحصار د رامنځته کېدو سبب ګرځي.

۲۴۹۱. مطلق انحصار (Absoltue Monopoly) څه ته وایي؟

ځواب: که د یو توکي یا یو خدمت ټول تولید چې په هېڅ شکل بدیل نه لري، یوازې د یو تولیدوونکي یا عرضه کوونکي په لاس کې وي، مطلق انحصار رامنځته کېږي.

۲۴۹۲. اقتصادي انسان (Economic man) چاته ویل کېږي؟

ځواب: اقتصادي انسان د مادي شخصي ګټې راتلونکي دی او هغو کسانو ته کارول کېږي، چې په خپل اوزري اړخ کې د عقلانیت خاوند دي.

۲۴۹۳. چټک استهلاك (Accelerated depreciation) څه ته وايي؟

ځواب: د مالونو د مستهلك کولو لپاره هغه روش دی، چې د ستمی اقتصادي عمر پکې له معموله لږ په نظر کې نیول کېږي. همدارنگه هغه روش ته ویل کېږي، چې د لومړیو کلونو د استهلاك کچه ډېره او د راتلونکو کلونو د استهلاك کچه په تدریج سره کمه په نظر کې نیول کېږي.

۲۴۹۴. استهلاك (Depreciation) څه نه وايي؟

ځواب: د وخت د تېرېدو، د کارېدو له کبله روښت، د تکنالوژۍ د بدلېدو او عواملو له امله د نوې ثابتې شمې د اړست کېدو ته ویل کېږي د ثانوي شتمنیو د استهلاك د محاسبې پېژندل شوي روشونه نه کارېږي نه مستقیم روش د کلونو په سلنه او مجموعه له سرولي روش څخه عبارت دی.

۲۴۹۵. نقدی اچاره (Cash rent) توضیح کړئ؟

ځواب: عددي اچاره په حقیقت کې هغه بهالرونکې ناپې دي، چې لرونکی یې په مساع شکل، د شمې د څه برخې مالک دی، چې گټې یې د اجارې د قرارداد نه مخې مصرفوونکي یا بسټرگر ته پرېسودل شوې دي.

۲۴۹۶. د پیسو له رامنځته کولو (Creation of money) څخه موخه څه ده؟

ځواب: د پیسو رامنځته کول د اقتصاد په علم کې هغه بهر دی، چې د هغه له مخې د یو هېو د پوښتني سیمې نقدی ریاڼېږي. یو مرکزي بانک کولای شي، چې د مالي سرچینو حیستو یا مالي مؤسسو ته پور ورکولو سره اقتصاد ته نوې پیسې رابده کړي.

۲۴۹۷. بانکي اعتبار (Bank credit) په څو ډوله دی؟

ځواب: بانکي اعتبار په درې ډوله دی، چې له مصرفي اعتبار، سوداګریز اعتبار او بانکي اعتبار یا اصافي پور څخه عبارت دی.

۲۴۹۸. مصوب اعتبار څه ته وايي؟

ځواب: مصوب اعتبار هغه پیسې دي، چې د کسې بودیجې ته قانون کې د پرگرام د ترسره کولو لپاره طرحه یا د ځانګړي فعلیت لپاره چې د نوې ملي یا سیمه ییزې اجرائیې دستگاه له خوا جر کېږي، مشخص او تصویب شوې وي. په معمول ډول اعتبارات په لایحه کې د دولت له خوا تصویب کېږي او وړاندې او د شور له خوا تصویبېږي.

۲۴۹۹. د ګمرکي اتحادیې (Custom union) په اړه معلومات ورکړئ؟

ځواب: ګمرکي اتحادیه د واحدې ګمرکي تعرفې رامنځته کولو سره د سوداګرۍ د اسانتیا او په خپلو محوونو کې د ګمرکي سرحدونو د له منځه وړلو او د یو هېو د دننه د سوداګرۍ د محدودوونکو مقرراتو د لږ کولو لپاره د دوو یا څو هېوادونو ترمنځ قرارداد دی.

۲۵۰۰ د احتکار (Engrossment) په اړه په تفصیل سره معلومات ورکړئ؟

خوب د اقتصاد په علم کې احتکار، د کمايو سرچينو د ترلاسه کولو او ساتنې له چارې عبارت دی. په دې گومد چې وکړای شي، د گڼې ترلاسه کولو لپاره په مشتريانو وپلورل شي. احتکار په لغت کې د حکمر له رسې څخه اخیستل شوی چې د ظلم، سحې، ناوړ ژوند نه مع رعلی دی او له حقوقي اړخه احتکار له دې څخه عبارت دی، چې يو کس د عامې اړتیا وړ او اړین توکي له خپل مصرف څخه ریت ولري او نه دولت یا خلکو یې له پلورلو څخه د محنوي لپاره ست کړي.

۲۵۰۱ مطلق ارزښت (Absolute Value) څه ته وايي؟

خواب هغه ارزښت چې هېڅ قید و شرط نه لري مطلق ارزښت د سبي ارزښت یا مشروط ارزښت نه وړاندې راځي.

۲۵۰۲ د دولت د بور پانی (government bond) کومو پانیو ته ویل کېږي؟

خوب د بور هغه پانې دي چې د دولت له خوا خپريږي او اوږدمهاله سررسید لري. دودې د کسر د تامینولو، یا د ځانگړو یا عامو ودنیو طرحو د اړتیا وړ پانې د تامینولو لپاره د دولتي بور د پانیو په خپرولو اقدام کوي.

۲۵۰۳ د بانکدارۍ ډولونه ولیکنئ؟

- ۱ جرني بانکداري، چې په مستقیم ډول نه، شخصو و کوچنیو سوداگريو سره مخه لري.
- ۲ سوداگر پره بانکداري، چې د مخني نار سوداگریر خدمتونه وړاندې کوي.
- ۳ څراکي بانکداري، چې په سترو او خپواکو سوداگر نړو مؤسسو پورې اړه لري.

۲۵۰۴ بازار (Market) څه ته وايي؟

خوب بازار د یو توکي یا خدمت د بالقوه او بالفعلو پېرودونکو مجموعې ته ویل کېږي.

۲۵۰۵ د مالي بازار په اړه معلومات ورکړئ؟

خواب د هغه بازار دی، چې حقیقي او حقوقي کسان پکې کولای شي، د مالي ضمانت د پانیو په معامله کې توکي او نورې شي (عوض لرونکي) شتمنۍ تیب مبادلاتی قیمت سره او په هغو قیمتونو چې د عرضې و تقاضا تابع دي، ورکړي.

۲۵۰۶ رقاسي بازار کوم ډول بازار ته ویل کېږي؟

خواب رقاسي بازار هغه بازار ته ویل کېږي چې په هغه کې ډېر شمېر اخیستونکي او پلورونکي په خپلو ک ډول په راکړې ورکړې بوخت وی. په دې ډول د بازار هېڅ غړی نه شي کولای، چې په قیمت باندې ډېر اغېز وکړي.

۲۵۰۷. تور بازار څه ته وايي؟

ځواب: په ټولنه کې هر ناقانونه بازار ته چې دولت پکې قیمتونه ډېر لږ یا ډېر زیات تښت کړي وي، تور بازار ویل کېږي. نه دی ډول هرکله چې قیمتونه لوړ تښت شوي وي، معاملې شايي له دې نه لوړو قیمتونو ترسره شي.

۲۵۰۸. د مکار بازار د نومولو موخه څه ده؟

ځواب: مکار بازار هغه بازار دی، چې د لنډې مودې لپاره جوړېږي، و له مختلفو ځایونو څخه د یو یا څو هېوادونو ډول ډول پلورونکي او اخیستونکي د معاملې لپاره پکې رټولېږي. دغسې بازارونه په تېرو پېړیو کې د وړو راوړو د نوو وسیلو له دودېدو محکمې د مذهبي مراسمو او جشنونو د ترسره کولو په وخت کې د ډېرو مهمو لارو په سر جوړېدل.

۲۵۰۹. ګټه اخیستنه تشریح کړئ؟

ځواب: ګټه اخیسته د ټولنې د هوسانې د زیاتولو په موخه له کاري ځواک، انساني وس، استعداد او مهارت، ځمکې، ماشین، یسو، تجهیزاتو، وخت، ځای او نورو، غوره کارونې و ترې ګټې سره د ډېرو ممکنې ګټې له ترلاسه کولو عبارت ده، ګټه اخیسته د ترسره کار په نسبت هغه کار ته ویل کېږي، چې ناند ترسره شوی وي.

۲۵۱۰. بايکات (Boycott) څه ته وايي؟

ځواب: هغه علم دی، چې له مخې یې مصرفوونکي له اخیستلو، مصرف یا له یو کس، سازمان یا هېواد سره له معاملې ډډه وکړي. تحریم یا بايکات یو ډول اعتراضی چلند دی، او په معمول ډول سیاسي دلایل لري.

۲۵۱۱. سپما (Savings) تعریف کړئ

ځواب: په راتلونکې کې د مصارفو لپاره د حروي عید د څه اندازه مبلغ له ځانګړي کولو عبارت ده، یا د مبادا ورځې لپاره د څه اندازه پیسو ايسودو ته سپما وايي.

۲۵۱۲. په بانکونو کې له اضافي امانت څخه موخه څه ده؟

ځواب: له مرکزي بانک سره د بانکونو د ځانګړي امانت د حساب له پرانستو څخه موخه، د بانکونو د مارادو سرچینو د حد له لارې د نغدي د کنټرول او مهار په موخه د ماسبو پولې سپستونو پلي کول دي.

۲۵۱۳. تقاضا څه ته وايي؟

ځواب: تقاضا د توکو یا خدمتونو د ترلاسه کولو لپاره د یو کس میل، غوښتنې او وسې ته ویل کېږي.

۲۵۱۶. د مفې تقاضا مفهوم معنا کړئ؟

ځواب: دغسې تقاضا هغه مهار شون لري، چې یو محصول ته مقاصي به وي او له دې بده لا دا چې د هغه محصول پرصد د تقاضا تحریب هم وشي

۲۵۱۵. GNP د کومو کلیمو محففات دي؟

Gross G ناخالص

National : N ملی

Product P تولید

ملی ناخالص تولید (Gross National Product)

۲۵۱۶. سوداگري تعريف کړئ؟

ځواب: سوداگري په لغت کې د پېر او پېور و همدارنگه په لوړه بیه د توکو د پلورلو په انگېزه د هغو د پېرلو په معنا ده. دغه راز د گټې په موخه د پانگې د کارولو په معنا هم راغلی ده.

۲۵۱۷. گرځنده سوداگري کوم ډول سوداگري ته ويل کېږي؟

ځواب: گرځنده سوداگري هر ډول الکترونیکي راکړې ورکړې یا د هغو معمولاتو لېږد رالېږد ته ويل کېږي، چې دگرځنده وسایلو او شبکو په واسطه ترسره کېږي.

۲۵۱۸. د اقتصاد په علم کې پولې پړسوب (Inflation) د څه لپاره کارول کېږي؟

ځواب: پولې پړسوب په عام ډول د قیمت د عمومي سطحې د نامتناسب راتوالي په معنا په پام کې نیول کېږي، پولې پړسوب په اقتصاد کې د پېښو د رياتېدونکي او نامنظم زیاتوالي بهیر دی

۲۵۱۹. رواني پولې پړسوب تعريف کړئ؟

ځواب: هغه پولې پړسوب ته ويل کېږي، چې لامل یې د راتلونکې په اړه د خلکو تمې او اندېښې وي. د راتلونکې په اړه مایوسي د دې سبب ګرځي، چې تقاضا کوونکي خپله تقاضا رامنځته کړي او ډېره تقاضا وکړي، ورسره عرضه کوونکي هم خپله عرضه وځنډوي او لږ څه عرضه کړي، په پایله کې پولې پړسوب رامنځته کېږي، یا شته پولې پړسوب رياتون مومي

۲۵۲۰. تعرفه (Tariff) څه ته وايي؟

ځواب: تعرفه له هغو مالیاتو او عوارضو عبارت ده، چې دولتونه یې د ملاتړ له امله، څه مال یا د هغو ترکیب له توکو څخه اخلي. د اصطلاح له مخې دا د ګمرکي جمعوه (Customs Duties) ترلاسه کولو ته وايي

۲۵۲۱. اقتصادي تحریم په څو ډوله دی، یوازی یې نومونه واخلي؟

ځواب: په اقتصادي تعامل کې د اندارې له مخې درې ډول تحریم شتون لري

۱. محدود تحریم

۲. منځنی تحریم

۳. جامع تحریم

۲۵۲۲. د تاسیس جواز تعریف کړئ؟

ځواب هغه جواز ته د تاسیس جواز ویل کېږي، چې حقوقي یا حقیقي دواړه ډوله کسان یې د یو اقتصادي تولیدي فعالیت د ترسره کولو په موخه اخلي

۲۵۲۳. چک څه ته وايي؟

ځواب چک د بڼه لرونکې او د مالي ارزښت لرونکې پېپې په معنا دی، چې په معمول ډول به اوس وخت کې د حیستو و نه راتلونکې کې د ادایې لپاره کارول کېږي.

۲۵۲۴. حسابداري تعریف کړئ؟

ځواب حسابداري هغه پوهه ده، چې د هغې له مخې د معاملو، په یو اقتصادي واحد یا مؤسسه باندې د مالي غېر لرونکو عمیاتو او مالي پیسو راتلونلو، تحزېب و تحلیل ته ویي، د پیسو له مخې د اندازه گیری د سنجش د مشترک مقاس په توګه د پیسو په ترتیب نېټې او ژرترزړه یې راپور ورکول کېږي.

۲۵۲۵. حواله تعریف کړئ؟

ځواب حواله د پیسو یا توکو د دینې امر دی، چې د صادروونکي حساب ته د هغو پیسو په وړاندې چې به چا یا کوم سازمان سره یې لري، ویل کېږي

۲۵۲۶. اخیستونکی چاته ویل کېږي؟

ځواب: اخیستونکی یا مشتري هغه چاته ویل کېږي، چې د خپلې شنمۍ یا د نورو د شنمۍ بدلولو ته تمایل لري، دغه شمې شايي یو معوم توکی، یا یوه معوي موضوع وي.

۲۵۲۷. د بېوزلۍ خط څه مفهوم افاده کوي؟

ځواب: هغه کسان د بېوزلۍ تر کرښې لاندې په نظر کې نیول کېږي، چې د خپلو بستیزو پټیاوو د بربرولو، په ځنګړي ډول د لومړنۍ اړتیا چې د بدن سلامتیا او مناسب خوراک دی، د بربرولو جوګه نه وي

۲۵۲۸. سړي سر عاید کوم ډول عاید ته ویل کېږي؟

ځواب: سړي سر عاید هغه شمېره ده، چې د یو هېواد په نفوسو باندې د داخلي ماحاصل تولید له وېش څخه لاسته راځي و، چې داخلي ماحاصل تولید د ټولو هغو توکو و خدمتو د درست راعاړونکي دی، چې په یوې پاکلې دوره کې په معمول ډول یو کال کې نه یو هېو د کې تولیدېږي.

۲۵۲۹. د تصرف وړ عاید څه ته وايي؟

ځواب. له هغه عاید څخه عبارت دی، چې وگړی کولای شي، هغه مصرف او سپما ته ځانگړی کړي او کچه یې پر عایداتو له مالیاتو څخه د شخصي عاید د کسر له لارې لاسته راځي.

۲۵۳۰. ډمپینګ (Dumping) څه مفهوم افاده کوي؟

ځواب. ډمپینګ له تمام شوي قیمت څخه په نېټ قیمت د یو توکي له صادرولو عبارت دی. یا په بله وینا له داخلي قیمت څخه په نېټ قیمت په بهر کې د توکي پلورل.

۲۵۳۱. هوسا دولت (Welfare state) له کوم دولت څخه عبارت دی؟

ځواب. هغه دولت دی، چې په هغه کې د عمومي هوساښی تامینول او سه کول د قدرت د نسبتونو فاسوني دنده ده. نه دغه اقتصادي نظام کی دولت له ټولو هغو کسانو سره مرسته کوي، چې په هر دلیل ونه شي کړای. خپل لگستونه پوره کړي.

۲۵۳۲. سود تعریف کړئ؟

ځواب. سود په پور یا معامله کې د اضافه احسنو په معنا دی. یو کس پسې په پور ورکوي او له هغو زیاتۍ اخلي، یو جنس ورکوي او د هماغه حس ډېره اساره ترلاسه کوي.

۲۵۳۳. پیغمبر (ص) د سود په اړه څه فرمایلي دي؟

ځواب. (لو کاذ الربا حلالاً لترك الناس التجارات)، که سود حلال وي، خلک کسب او کار حوشی کوي.

۲۵۳۴. پانگونه تعریف کړئ؟

ځواب. پانگونه (Investment) په راتلونکې کې د هر ډول ارزښت د ترلاسه کولو په هیله (چې په معمول ډول د هغه اندازه او کیفیت نامعلوم دی)، په اوس وخت کې د درست له هر ډول قربانولو (چې په معمول ډول معلوم دی) څخه عبارت ده.

۲۵۳۵. ثابته پانگه څه ته وايي؟

ځواب. نه مارکسیستي اقتصاد کې د پانگې هغه برخه چې د تولید د وسایلو، د کار د وړار او اومو موادو په شکل څرگندېږي، ثابته پانگه بلل کېږي. ثابته پانگه په دوو برخو څرگنده پانگه او ځای پرځای پانگه وېشل کږي.

۲۵۳۶. ونډه (Share) تعریف کړئ؟

ځواب. د یو شرکت د پانگې څه برخه ده. هره ونډه په یو شرکت یا کارخانه کې د ملکیت د ډېر کو چنې واحد شودونکې یا استازې ده. د هرې ونډې لرونکي یا ونډه وال په هماغه کچه چې ونډې لري، د شرکت یا تولیدي کارخانې په ملکیت کې شرکت دی.

۲۵۳۷. GAP سیستم تشریح کړئ؟

ځواب: GAP په واقعیت کې د (Good Agricultural Practices) اختصاري سه ده او د سو کریزو کړنو په معنا ده و د هغو اصولو او فني کړنو مجموعه ده. چې د کربرو محصولاتو په تولید کې په پام کې نیول کېږي.

۲۵۳۸. سند تعریف کړئ؟

ځواب: سند له هرې هغې لیکلې څخه عدوت دی، چې د دعوي یا دفاع په حای کې د استناد وړ وي. هغه سند چې د دعوي د اثبات یو دلیل دی، نه عادي اسنادو او رسمي اسنادو وېشل شوی دی سربېره پر دې د (سوداگریزو اسنادو) په نوم نور اسناد د سوداگری په قانون کې راعلي دي، چې بهالرونکي اسناد او مالي اسناد راغواړي او ثبات، چټک او حواله هم پکې راځي.

۲۵۳۹. د اقتصاد په علم کې امانت څه معنا افاده کوي؟

ځواب: هغه پیسې چې د حقیقي او حقوقي اشخاصو په وسیله د ضوابطو له مخې بانک نه سپارل کېږي، امانتي پیسې نومېږي.

۲۵۴۰. خالصه پانگونه تشریح کړئ؟

ځواب: هغه اداره پیسې چې د یو شرکت یا اقتصاد له خو د استهلاك له کسر څخه وروسته د پانگې یا پانگو په شتمیو خرڅ یا لگولو کېږي، خالصه پانگونه پس کېږي.

۲۵۴۱. شرکت (Company) څه نه وايي؟

ځواب: شرکت له یوې سوداگریزې ټولنې یا تصدی او یا له یو حقوقي شخص او یا د دوی دواړو له ترکیب څخه عبارت دی. یا شرکت د شعې په ډول په واحد شي کې د گڼو مالکیو د حقوقو له یوځای کدو څخه عبارت دی.

۲۵۴۲. عام سهامی شرکت کوم ډول شرکت نه ویل کېږي؟

ځواب: عام سهامی شرکت یو سوداگریز (که څه هم د هغه د کارونو موضوع سوداگریزې چارې نه وي) شرکت دی، چې مانگه یې په وینو وېشل شوې و د دغې پانگې څه برخه په خلکو باندې د وینو د پورولو له لارې د مینېږي.

۲۵۴۳. قضامي شرکت تعریف کړئ؟

ځواب: تضامني شرکت هغه شرکت دی، چې د تضامني مسؤولت له مخې د دوو یا څو کسو ترمنځ د سوداگریزو چارو لپاره تر ځانگړي نامه لاندې جوړېږي. که د شرکت شتمني د ټولو پوروو د ادینې لپاره پوره نه وي، له شرکتکو څخه هر یو د شرکت د ټولو پوروو د ورکړې مسؤ دی.

۲۵۴۴. صنعت څه نه وايي؟

خوب د شرکونو د هغې ډلې طبقه سدي ده، چې د خپل کسب او کار د اصلي فعالیت له پلوه له یو بل سره ورته والی لري. ډولونه یې په لاندې ډول دي. درانه صنایع، سپک صنایع، کوچني صنایع او لاسي صنایع

۲۵۴۵. د پیسوریاتېدونکي (تکاتري) ضریب ولیکي؟

ځواب: هغه ضریب دی، د سوداګریزو بانکونو د فعالیت پر بست د پیسو د حجم د ریاتوالي قدرت سې. په بل عبارت، د دې شتونکي دی، چې د پولي پایې د هر واحد په بدل کې د پیسو حجم څومره تعیر کوي

۲۵۴۶. مالیاتي ظرفیت (Tax Capacity) ولیکي؟

ځواب: مالیاتي ظرفیت د مالیاتو د ډولونو د فشار په زعملو کې د یو هېواد اقتصادي ظرفیت دی په بله وینا هغه کچه ده، چې خلک کولای شي، مالیات ورکړي

۲۵۴۷. په عرضه کې اغېزناک عوامل کوم دي؟

خوب په عرضه کې اغېزناک عوامل د توکي له قیمت، د نورو توکو له قیمت، د تولید له لګښتو، د تکنالوژۍ له سطحې او د تولیدي مؤسسې له موخه څخه عبارت دي

۲۵۴۸. مقطوع قیمت کوم قیمت ته ویل کېږي؟

ځواب: په مقطوع قیمت ټاکه کې چې وهل یې ځایه دي پلورونکي یو قیمت ټاکي او اخیستونکي یا هغه مي، یا یې ردوي دغه روس د ۱۹ پېړۍ په وروستيو کې د متحدو ایالتونو د یوشمېر خنځيري پلورنځیو له خوا معرفي شې

۲۵۴۹. مزایده یی قیمت ټاکه تشریح کړئ؟

ځواب: په مزایده یی قیمت ټاکه کې پلورونکي د پلورنې غوښتنه د ګډو اخیستونکو په منځ کې کوي و توکي په لوړ وړاندې شوي قیمت پلورل کېږي.

۲۵۵۰. د اقتصادي توکي مفهوم څه دی؟

خوب ټولو هغو مادي یا معوي توکو ته ویل کېږي، چې پولي ارزښت او د پېر او پلور وړتیا ولري. په بل عبارت هر هغه توکي یا خدمت اقتصادي توکي ګڼل کېږي، چې فرد د هغه د برلاسه کولو لپاره د پيسو ورکړې ته حاضر وي

۲۵۵۱. د اقتصاد په علم کې کشش (Elasticit) کوم مفهوم وړاندې کوي؟

ځواب: د یو معیر د نورو اغېزناکو عواملو د تعیر د سلنې په نسبت په هغه متعیر کې د تعیر د سې په معنا دی. په معمول ډول به قصاد کې کشش په قیمتي کشش، بدل کشش او عاداتي کشش وېشل کېږي

۲۵۵۲. د پیسو گردش تشریح کړئ؟

ځواب: د پیسو گردش د یوې اقتصادي پروسې ثبت او بومحیر تکرار دی. نوکی تل د پوروونکي نه لاس کې دی او پیسو د اخیستو د وسیلې په توګه تل د اخیستونکي په لاس کې کوم کار چې پیسې د اخیستو د وسیلې په کچه ترسره کوي، د توکو د همت تحقق دی.

۲۵۵۳. مصرف (Consumption) تعریف کړئ؟

ځواب: مصرف د اقتصاد په علم کې یو مهم مفهوم دی او په ریټرو پورو ټولنیزو علومو کې هم دغه مفهوم تر مطالعې لاندې ټول کېږي په ساده وینا مصرف یعنې د یوې یا څو ذاتي پټیاوو د پوره کولو لپاره له یو سې څخه ګټه اخیستل.

۲۵۵۴. د سړي سر مالیاتو په اړه معلومات ورکړئ؟

ځواب: سړي سر مالیات هغه مالیات دی چې هر کس یې د خپل کومس او خپلې پانګوې کچې و د خپل عاید اندازې ته له پامه پرته ورکوي.

۲۵۵۵. د نهادگرایی مکتب کوم اقتصادي مکتب نه ویل کېږي؟

ځواب: نهادگرایی اقتصاد (Institutional economics) یو ډول اقتصادي تجربه او تحلیل دی، چې د ټولنیزو، سیاسي و اقتصادي پسیونو نفس د اقتصادي پیسو په ټاکنه کې د ماکد و ګرځوي دغه حرکت د نوسمې پېړۍ له وروستیو څخه په ځانګړي ډول د امریکایي اقتصادپوهانو په مخ کې راڅرګند شو.

۲۵۵۶. د بازارموندنې له مدیریت څخه موخه څه ده؟

ځواب: د سازمان د هدفونو د ترلاسه کولو په موخه له پاموې درونو سره د مطلوبو مبادلاتو د ترسولو لپاره د ټاکل شوو پراګماتو له تجربې و تحلیل پلټولو حر و کنټرول څخه عبارت دی.

۲۵۵۷. د پور ورکونکو حساب کوم حساب نه ویل کېږي؟

ځواب: پور- ورکونکي له هغو کسانو او مؤسسو څخه عبارت دي، چې د امتعې او خدمتونو تصدۍ ته یې پور ورکړی. مګر پور یې نه تصدۍ بلدی پاتی دی.

۲۵۵۸. د اسعارو له نرخ څخه موخه څه ده، تشریح یې کړئ؟

ځواب: نه سعارو څخه موخه هره هغه وسیله ده، چې د بانک نوټونو، حوالې پ چک په شکل په بهرنیو مبادلاتو کې د ادایو په موخه کار و- کېږي.

۲۵۵۹. د کپیتلېزم د نظام په اړه معلومات ورکړئ؟

ځواب: کپیتلېزم (Capitalism) یې پانګو لي یو اقتصادي نظام دی، چې د تولید د وسایلو او اوزارو د خصوصي مالکیت و په قصادي فعالیت کې د فردی اردیو د ملو په اصل ولاړ دی.

٢٥٦٠. د قېمتونو له نظام څخه موخه څه ده؟

ځواب: د قېمتونو د اراده بدېدو پر بنسټ د سرچينو د تخصص طره ته د قېمتونو نظام وايي په هغه اقتصاد کې چې بازارونه د بهرنيو عواملو له دخالت پرته عمل کوي، د ټولو اجستونکو و پوړونکو تصميمونه د قېمتونو د بدلون له لارې په يو بل سره سمون مومي.

٢٥٦١. ډېر مهم اساسي اقتصادي بنسټونه په څه ډول ګڼل کېږي؟

ځواب: اقتصادي عدالت، اقتصادي رادي، مالکيت او د توليد د عواملو حقوق.

٢٥٦٢. Subsidy څه نه وايي، ويي ليکئ؟

ځواب: سسايډي د مالي مرستې هغه شکل دی، چې يوې سوداګرۍ يا اقتصادي برخې ته ورکول کېږي يا په بل عبارت د يو توکي يا هغه خدمت له مخې د مالي مرستې ورکړه، چې د پوښې د عمومي هوساينې د رسالو په موخه خلکو ته ورکول کېږي.

٢٥٦٣. يوزانس په لغت او اصطلاح کې معنا کړئ؟

ځواب: يوزانس په لغت کې د (مېلت)، (د ورکړې د ژمې) او (وقفې) په مع راعلي دی او د پانګونې په اصطلاح کې د مودې لرونکي برات د وړاندې کولو په نړاو د ترلاسه شوو ټکالوژيو و تجهريو د قسمت په ورکړې د هوکړې په معنا دی.

لنډې چټکې

۱. اصول بیمه، مؤلف داکتر لطف علی بخشی، چاپ کال ۱۳۹۰
۲. علم اقتصاد (اقتصاد حرد)، لیکوالان: دیویله ننگ، ستپالی فشر، ژبپږ، محمد حسین دیزهوش، چاپ کال ۱۳۸۵
۳. صول علم اقتصاد (لومړی ټوک)، لیکوال پل سامیلس او نور دهاوس، ژبپږ، مترسی محمد خان، چاپ کال، ۱۳۸۴
۴. ماسی علم اقتصاد برای مدیریت بازرگانی، مؤلف دیویله ناروزه جان اسمیتین ربپه داکر وربدون تفضلی، چاپ کال ۱۳۹۰
۵. سازمانهای پولی، مالی و اقتصادی بین المللی، مؤلف. عی ننگ روست، چاپ کال ۱۳۸۷
۶. اقتصاد کلان بین الملل، دلف وکتور ارگی، ژبپږ: داکتر غلام رضا ورد (رمکی، سیف الله صادقی یارمدي، مسعود هاشمید اصفهانی، چاپ کال ۱۳۸۱
۷. اقتصاد کار و نیروی انسانی، مؤلف داکر حسن سحی، چاپ کال ۱۳۹۱.
۸. پدیده شاسی فقر و توسعه (درپیم ټوک)، مؤلف: محمد حکیمی، چاپ کال ۱۳۸۰

دري ديرشم خيركي

English Part

د انگليسي برخه

۲۵۶۹. What is the grammar?

Grammar is the system of a language.

۲۵۷۰. Please write the parts of speech?

۱. Noun ۲. Pronoun ۳. Adjective ۴. Verb ۵. Adverb ۶. Conjunction ۷. Preposition ۸. Interjection.

۲۵۷۱. Please define the noun?

Noun is a word which is used for naming every things.

۲۵۷۲. Please write the kinds of noun?

Common noun

Proper noun

Abstract noun

Collective noun

۲۵۷۳. Please define the common noun?

Common noun is used to identify every thing in special class.

۲۵۷۴. What is the pronoun?

Pronoun is a word which used instead of a noun to prevent the repetition of a noun in a sentence.

۲۵۷۵. Please write the kinds of pronouns?

Personal pronouns

Possessive pronouns

Reflexive pronouns

Emphasizing pronouns

Demonstrative pronouns

Interrogative pronouns

Indefinite pronouns

Relative pronouns

۲۵۷۱. Please define and write the demonstrative pronoun?

There are four kinds of demonstrative pronouns in English.

They are used instead of nouns and point out the place of every thing

Like: this, that, these & those

۲۵۷۲. Please just write the relative pronouns?

Who, whom, whose, that & which.

۲۵۷۳. Please define the adjective?

Adjective is a word that modifies a noun and pronoun.

Or: adjective is a word which adds to the meaning of a noun in a sentence.

۲۵۷۴. Please change these nouns to adjective?

Noun	meaning	adjective	meaning
Sin	گناه	sinful	گناهکار
Harm	زیان	harmful	زیانرس
Use	کارول	useful	گټور

۲۵۷۵. Please change these verbs to adjectives?

Verb	meaning	adjective	meaning
Prevent	مخپړی کول	preventive	د مخنيوي وړ
Run	منډې وهل	running	خاري، روان
Teach	درس ورکول	teachable	د درس ورکولو
Receive	ترلاسه کول	receptive	منوکی

۲۵۷۶. Please define and write the adverbs of time, with tow examples?

Adverbs of time tell us when an action happened

Like: he studies history every day.

She went to the clinic last night.

۲۵۷۷. How many kinds of verbs are there in English?

There are six kinds of words in English:

Action verbs, helping verbs, linking verbs, Irregular verbs, Intransitive verbs, transitive verbs & regular verbs.

۲۵۷۸. Please define the action verbs?
Action verbs tells what the subject does

۲۵۷۹. Please add these words?

Man	men
Woman	women
Child	children
Tooth	teeth
Basis	bases
Mouse	mice

۲۵۸۰. Please use these verbs in a the sentences?
Buy, think, teach, send, remind, see, give, indicate

۲۵۸۱. Please write the past form of these verbs?

Forget	forgot
Teach	tought
Study	studied
Send	sent
Improve	improved

۲۵۸۲. Please find the tenses of these sentences?

۱. I am teaching in the class
۲. they have gone to Kabul.
۳. she had gone to Kabul.

۲۵۸۳. Please mean these words?

Structure, ساختمان historical, تاریخي comic, ځمکنۍ comfortable, ښه
habitually, له مخې naturally, په طبعي ډول

۲۵۸۴. Please find the past continues tenses?

- I never study English.
- I was studying English.
- I have study English.

۲۵۸۵. Fill in the blanks with these words?

I am illiterate | - - - - study book.

Never
Always
Am

۲۵۸۷. Ali works in the garden, he ----- to school every morning.

Went
Go
Gose
Was

۲۵۸۸. Narges was a teacher -----?

She can't teach last day
She was not teach last day
She could not teach last day

۲۵۸۹. Please find the past continuous tense?

Ali is going to office
Ali was going to office
Ali shall go to office

۲۵۹۰. How many servants ----- in your office?

Are there
Be there
Is there

۲۵۹۱. Which class ----- on the future?

Will you study
Do you study
Shall you study

۲۵۹۲. Ali is calling to his mother, his mother ----- answer?

Did not answer
Does not answer
Was not answer

۲۵۹۳. This book is ----- than his last one.

Good
Best
Better

۲۵۹۳. I am hungry is there ----- fruit in the cupboard?

Any

A lot

Some

۲۵۹۴. Did you come here ----- the bus?

On

In

By

۲۵۹۵. We stayed in ----- hotel near the park

The

in

An

۲۵۹۶. Please write the important indefinite pronouns?

One, no one, any body, some, some one, something, no body, many, all, any one, none, any thing, somebody, everybody, few, other, they, any

۲۵۹۷. Please write the main kinds of adjectives?

Distinctive adjective ځانگړي صفتونه

Quality adjective کمي - توصيفي صفتونه

Quantity adjective کمي يا مقداري صفتونه

۲۵۹۸. Please name the kinds of distinctive adjectives?

Possessive adjectives ملکي صفتونه

Emphasizing adjectives ټينگارې صفتونه

Demonstrative adjectives اشاري صفتونه

Interrogative adjectives استفهامي صفتونه

۲۵۹۹. Please define the comparative adjective?

We use the comparative adjective form to compare two person, things, actions, events or groups.

۲۶۰۰. Please find the correct sentences?

Ahmad is very intelligent student in the class.

Ahmad is a student with high intelligent in the class.

In this class, Ahmad is with high intelligence student.

۲۶.۱ Rahim is my father's brother He is my -----?

- Uncle
- Brother in law
- Father in law
- Nephew

۲۶.۲ What is the prepositions?

Preposition is used to combine two words or all parts of sentences.

۲۶.۳ What is the tense?

The time that a verb shows is usually called tense.

Ex: she watches TV at night

He played football last month

They recite the holy Quran every morning.

۲۶.۴ I ----- go to the seaside at the weekend.

- Many
- Often
- Like much

۲۶.۵ It is the telephone box ----- the market.

- In front of
- In front
- On the front of

۲۶.۶ Ahmad likes to wake up early ----- the morning.

- On
- In
- At

۲۶.۷ We argued ----- the waiter ----- the price of the meal.

- At, over
- With, About
- To, for

۲۶.۸ He ----- me a pair of new shoes last Sunday.

- Was buying
- Has bought

Bought
Will buy

۲۶۰۹. Please write the subject pronouns?

I, we, he, she, they, you, it.

Ex: he is my teacher.

۲۶۱۰. What is the object pronouns?

Me, us, you, him, her, them & it.

Ex: give me you book

۲۶۱۱. Please find the reflexive pronouns?

Mine

Their

Myself

Them

۲۶۱۲. Please write the interrogative pronouns?

Who, whose, what, whom, when, where, why, how & which.

۲۶۱۳. Define the adverbs?

Adverb can modify a verb, an adjective, another adverb, a phrase or a clause.

An adverb indicates manner, time, cause or degree.

۲۶۱۴. How many adverbs are there in English?

Adverbs of degree

Adverbs of interrogative

Adverbs of relative

Adverbs of frequency

Adverbs of reason

Adverbs of time

Adverbs of affirmation and negation

Adverbs of place

Adverbs of manner.

۲۶۱۵. What is the meaning of these words?

Organization تنظيم, structure نهاد, fundamental اساس, The labour

party غورځنگ, خوځښت, movement کارگر گوند.

۲۶۱۶ Translate these sentences?

Afghanistan is an agricultural country. Here is the source of water with best mineral and natural mine. About ۳۰ percent of these people are citizen and live in the center of ۳۴ provinces.

۲۶۱۷. What is the countable and noncountable nouns?

Countable:

Book, computer, flag, pen, radio, etc.

Noncountable:

Oil, time, water, wood, coffee, etc

۲۶۱۸. What are the meaning of these expressions?

B.B.C British Broadcasting Corporation. د برتانيې خبريږه مؤسسه

B.C. before Christ له ميلاده مخکې

C.I.A: Central Intelligence Agency د استخباراتو مرکزي شبکه

C.H Custom House گمرک

۲۶۱۹. Write the full meaning of these extenuation?

C.A Current Account جاري حساب

EU: European Union روپيې ټولنه

ETC: Et Cetera داسې نور

USA: United State of America

۲۶۲۰. Do you know about the meaning of these expressions?

UNESCO: United Nation Education Scientific and Cultural Organization. د ملگرو ملتونو سوویر، علمي او کلتوري سازمان

WHO: World Health Organization. د روغتیا پریوال سازمان

UNIC: United Nation Information Center د ملگرو ملتونو معلوماتي مرکز

NATO: North Atlantic Treaty Organization. د شمالي اتلانتیک د تړون

سازمان

۲۶۲۱ Write the full meaning of these expressions?

OPD: Out Door Patient له روغتون بهر ناروغان

OPEC: Organization of Petroleum Exporting Countries.

د پیلو د صادروونکو هیوادونو سازمان

USAF: United State Air Force. متحدو ایالتونو هوایی ځواک

۲۶۲۲. Please translate these sentences in English?

افغانستان په اوسنيو شرايطو کې د داري او منطقي تشکيلاتی نظام لرونکی دی او د پخوا په سست
بی د پام وړ پرمختګ لرلی دی. له دې مخې د اغېزناکو خدمتونو د کیفیت او عرصې د بهبود او د
اجراوې بهیر د چټکېدو لپاره د ظرفیت پلاز سوي او مسلکي ارتقا ته اړتیا ده

۲۶۲۳. Please introduce yourself?

My name is Maryam, I am ۱۸ years old. I am from Iran I graduated from
high school in ۱۳۷۸. I participated in kankor examination four years
ago, it was success because I included in agriculture faculty.....

۲۶۲۴. How many district are there in the Afghanistan?

There are ۳۴ province and ۳۶۴ district in the Afghanistan.

۲۶۲۵. Please define the adverbs of degree?

Adverbs of degree tell us about the intensity or degree of an action,
an adjectives or another adverbs.

۲۶۲۶. Please write three sentence about the political situation of
Afghanistan?

About ۹۰ percent of these people are illiterate, they didn't know
current condition and can't anticipate the future situation of this
country. Therefor they are under the colonization of America.

۲۶۲۷. How many objects are there in English?

There are tow kinds of object in English language.

Direct object نې و سطره مفعول

Indirect object دالواسطره مفعول

۲۶۲۸. Please define the interjunction?

Interjunction is a word which is used to express strong and sudden
feelings, such as surprise, love, joy and other emotions.

Ex: Oh! I am verrey sorry

۲۶۲۹. Please fined the nouns and adjectives?

Sun suny gold golden

West western cloud cloudy

Kingkingly child childish

Rainrainy boy boyish

نسر چيامې

- ۱ عربي، سم الله (۱۳۸۸) گرامر زبان انگلیسی بری همه، ناشر انتشارات خور و بهاد فرهنگي عزيري کابل - افغانستان
- ۲ انصاري، مسعود (۱۳۷۰)، زمان در انگلیسی، چاپ سیردهم، نشرات مير کير
- ۳ گلنراش، مریم (۱۳۸۲) دستور کامل زبان انگلیسی، انتشارات حاراده، تهران - ایرن
- ۴ لکتابي حس شرف (۱۳۸۰) مکالمات و صلاحت رو در مره انگلیسی، انتشارات سندرد، تهران - ایران
- ۵ سلطاسی، حشمت الله (۲۰۱۳) new elevator dictionary، انتشارات خاور.
- ۶ میري، احمد حاوید (۲۰۰۸)، English grammar، انتشارات خاور بوک.

څلور ډير شم خپروکي

عموميات

۲۶۳۰. سيمه ييز حکومت تعريف کړئ؟

ځواب: سيمه ييز حکومت د هېواد تابع ارضي واحد دی، چې په خپل قلمرو کې د بشپړو يا سيمې واکونو لرونکی دی. ساروبه او سيمې په دغسې حکومتونو کې راځي.

۲۶۳۱. د شايسته سالاری حکومت کوم ډول حکومت نه وييل کېږي؟

ځواب: هغه حکومت چې د شايسته سالاری پر نښه جوړ شوی دی، په دوديز ډول د هغې ټولنې د ځينو گوته په شمېر غوره کسانو په لاس له کومې سياسي لاسوهنې پرته اداره او سازمان دهی کېږي.

۲۶۳۲. استبدادي حکومت څه نه وايي؟

ځواب: هغه حکومتونه چې استبدادي ځانگړتياوې لري، د يو کس له خوا اداره کېږي، چې د هغه هېواد بول قدرت يوازې په لاس کې لري.

۲۶۳۳. خپلسري حکومت تعريف کړئ؟

ځواب: د يو کس نه خوا اداره کېږي، چې تصميمونه يې د خلکو د کنټرول او څار لپاره د هغې قانوني محدوديت يا بل ميکانيزم موضوع نه گرځي. خپلسري خدمتگارانو ته اړتيا لري، په داسې حال کې چې طالمان د خپلو کارونو د پرمخ وړلو لپاره علامانو ته اړ کېږي.

۲۶۳۴. مطلقه حکومت کوم ډول حکومت ته وييل کېږي؟

ځواب: د يو واحد نه خوا اداره کېږي چې مطلق قدرت نه لاس کې لري. د مطلقه حکومت کليمه په لغت کې د دسې حکومت په معنا دی، چې له ظلم سره ملگری دی او په لارمې ډول يو ظلم کس ته اړتيا نه لري او دغه ظلم سايي په ډله بر ډول راڅرگند شي.

۲۶۳۵. ديکټاتور حکومت معرفي کړئ؟

ځواب: د يو کس له خوا اداره کېږي، چې په تور هېواد کې بول قدرت په لاس کې لري. دغه اصطلاح سيمې هغه نظام ته وويل شي، چې ديکټاتوران پکې واک ته رسېږي او د ورور په وسيله هغه په خپل لاس کې ساتي.

۲۶۳۶. فاشیستي حکومت څه ته وایي؟

ځواب: د رهبر له خوا اداره کړي و نه دعسې نظامونو کې ډېر تمرکز د هېوادنالي او ملي هویت په مسايلو باندې کېږي. فاشیست رهبر یا رهبران دا وکتل لري، چې هر هغه شی چې د هېواد پالنې مخالف بې حس کوي، ناقانونه، اعلان کړي، ترڅو وکړای شي، نه مې غرور، پور او اعتقاد ریت کړي.

۲۶۳۷. کوم ډول حکومت نه شاهي ویل کېږي؟

ځواب: هغه حکومتونه چې شاهي جاګړې ورو سره جوړ شوی دی، د سو پاچا یا امپراتور ب ملکې له خوا اداره کېږي، چې دغه مقدم یې له جمل خنډن څخه نه میراث وړی دی او دغې کورنۍ ته په معمول ډول شاهي کورنۍ وبل کړي په تړی کې د پاچاهۍ دوه شپږ مخالف ډولونه شتون لري، مصلقه شاهي او مشروطه شاهي.

۲۶۳۸. ټاکنې تعریف کړئ؟

ځواب: ټاکنې هغه پروسه ده چې د هغې په واسطه د رایې ورکونې د شرایطو وړ کسان، جمل د نظر وړ اسناري د کانديدو او سیاسي ګوندونو له منځه ټاکيږو مقامونو لکه ولسمشرۍ، صدارت، پارلمان او نورو د رسندو لپاره غوره کوي.

۲۶۳۹. ټاکنې د قانون له مخې تعریف کړئ؟

ځواب: ټاکنې د ازدې، عمومي، نې او مستقیمې رېې له لارې نه اساسي قانون کې د اټکل سوو ټاکنیزو ځوکيو د استړی د غوروي په موخه له قانوني و رسمي پروسې څخه عبارت دی.

۲۶۴۰. فرعي ټاکنې کوم ډول ټاکنو ته ویل کېږي؟

ځواب: فرعي ټاکنې له هغو ټاکنو عبارت دي چې نه بڼې موده کې د ټاکيږو ځوکيو لپاره د استړي د غوروي په موخه ترسره کېږي.

۲۶۴۱. ټاکنیزه حوزه کومې ساحې ته ویل کېږي؟

ځواب: ټاکنیزه حوزه له هغې ساحې څخه عبارت ده، چې د ټاکنیزو ځوکيو د استړي د غوروي لپاره ټاکل کېږي.

۲۶۴۲. رایه څه ته وایي، تعریف یې کړئ؟

ځواب: رایه د نظر وړ کانديد د غوره کولو په موخه د شخص د ارادې له ملاتړه څخه عبارت ده.

۲۶۴۳. د رایې ورکونې مرکز او د رایې ورکونې محل سره څه توپیر لري؟

ځواب: د رایې ورکونې مرکز د رایې ورکونې په موخه د کمسون له خوا له وړاندې له هغه ټاکل شوي ځای څخه عبارت دی چې د څو محلو لرونکی دی.

د رېږې ورکونې محل له هغه ځای څخه عبارت دی چې د رایې ورکونې په مرکز سوړې اړوند دی او د رایې د حق د کارولو په موخه مشخص کېږي

۲۶۴۴. کاندید چاته ویل کېږي؟

ځواب: کاندید له هغه کس څخه عبارت دی، چې د ټاکنیزې څوکۍ د چلولو لاره په ټاکنو کې ګډون کوي

۲۶۴۵. ناظر څوک دی؟

ځواب: ناظر هغه څوک دی، چې د سیاسي ګوند، چلواک کاندید و د کورسو او بهرنيو بښتونو په استازیتوب د ټاکنو د بهیر د څارنې په موخه د کمېسون له خوا اعترافنامه ترلاسه کوي

۲۶۴۶. مشاهد چاته ویل کېږي؟

ځواب: مشاهده هغه داخلي یا بهرني حقیقي یا حکمي شخص یا عمومي رسی دی، چې د کمېسون له خوا د اعتبارنامې له ترلاسه کولو وروسته د ټاکنو له بهیر څخه مشاهده کوي

۲۶۴۷. قرانطین کوم مفهوم افاده کوي؟

ځواب: قرصین نه لږه ډول تر باڅپېږې او د کمېسون یا د شکایتونو د کمېسون تر تصمیم بولو د شمېرنې له بهیر څخه د مسکوکو صدوفونو له وېستلو څخه عبارت دی

۲۶۴۸. لومړنۍ او ابتدایه پایلې سره څه توپیر لري؟

ځواب: لومړنۍ پایلې هغه شمېرې دي، چې د شمېرنې په مرکز کې د رایې ورکونې له پای ته رسېدو وروسته اعلانېږي.

ابتدایي پایلې هغه شمېرې دي، چې له بشپړتیا او جمعې کولو وروسته او شکایتونو نه له رسیده ګۍ محکمې د کمېسون له خوا اعلان او خپرېږي.

۲۶۴۹. وروستی پایلې کله اعلانېږي؟

ځواب: وروستی پایلې هغه شمېرې دي، چې له خپرې او د شکایتونو د کمېسون د تصمیم له بولو وروسته د ټاکنو د کمېسون له خوا تصدیق، اعلان او تطبیقېږي

۲۶۵۰. د دیموکراتیکو ټاکنو اصول څه دي؟

ځواب: د دیموکراتیکو ټاکنو اصول په لاندې ډول دي.

- ۱ د ټاکنو د عمومي ولې او ټولنیزوالي اصل
- ۲ د ټاکنو د برېښې یا مساوي ولې اصل
- ۳ د ټاکنو د ازدي یا بري والي اصل
- ۴ د ټاکنو د مستقیموالي اصل

۲۶۵۱. د قانون له مخې په افغانستان کې څو ډوله ټاکنې اټکل شوی دي؟

ځواب. د افغانستان په اساسي قانون کې پنځه ډول ټاکنې نکل شوې دي

- ۱ د ولسمشرۍ ټاکنې (هرو پېنځو کلونو کې یو ور)
- ۲ د ملي شورا ټاکنې (پارلمان، هرو پېنځو کلونو کې یو وار)
- ۳ د ولایتي شوراګانو ټاکنې (هرو څلورو کلونو کې یو ور)
- ۴ د ولسوالۍ وکیو د شوراګانو ټاکنې (هرو درې کلونو کې یو وار)
- ۵ د ساروالیو او د سارو لېو د شوراګانو ټاکنې

۲۶۵۲. څو ډوله ټاکنیز سیستمونه شتون لري؟

ځواب درې ډوله ټاکنیز سیستمونه شتون لري.

۱. اکثریت سیستم
۲. تناسبی سیستم
۳. محتلط یا ترکیبي سیستم

۲۶۵۳. ملي شورا له څو مجلسونو څخه جوړه ده؟

ځواب ملي شورا له دوو مجلسونو (ولسي جرګې و مشرانو جرګې) څخه جوړه ده، چې د محس عري د عمومي، اردو، سري او مستقیمو ټاکنو له لاری د افغانستان د خلکو له خوا د پېنځو کلونو لپاره ټاکل کېږي

۲۶۵۴. د مشرانو جرګې عري څرنگه غوره کېږي؟

ځواب. د غړو یو ثلث د ولایتي شوراګانو له خوا په نامستقیم ډول (دوه درجه یي) د څورو کلونو لپاره. یو ثلث د ولسوالیو د شوراګانو له خوا په نامستقیم ډول د درې کلونو لپاره ټاکل کېږي او پاتې یو ثلث د ولسمشر له خوا د پنځو کلونو لپاره ټاکل کېږي.

۲۶۵۵. دیموکراسي تعریف کړئ؟

ځواب دیموکراسي له دوو یوناني کلیمو (Kratia, Demos) څخه ترکیب شوې ده چې دیموس د عوامو (خلکو) و کراتې د واکمنۍ په معنا ده (د خلکو حکومت د خلکو له خوا)

۲۶۵۶. لویه جرګه څه ته وايي؟

ځواب لویه جرګه په تاریخي و دودیز شکل په افغانستان کې د مېشو قومونو و قبیلو د استازو له پراخې غونډې څخه عبارت ده، چې د هېواد له ټولو ګوتونو څخه د نومونو او قبیلو استازي سره راټولېږي او د ټاکلو سیاسي، ټولنیزو، اقتصادي او نورو موضوعاتو په اړه بحث کوي

۲۶۵۷. د قانون له مخې قضايه قوه له څو برخو څخه جوړه ده؟

ځواب: قضايه قوه د دولت يو خپلواک رکن دی، چې د قضايي چارو د پرمخ وړلو مسؤليت په غاړه لري او له سترې محکمې، د استنباف محکمو او استدابه محکمو څخه مرکبه ده. قضايه قوه د افغانستان د اساسي قانون د ۱۱۶ مادې له مخې رامنځته شوې ده.

۲۶۵۸. چا کمونيستي بيرغ د افغانستان په بيرغ بدل کړ؟

ځواب: چا چې کمونيستي بيرغ د افغانستان په بيرغ بدل کړ، ډاکتر نجيب الله د ببرک کارمل رده کوونکی و.

۲۶۵۹. مجاهدينو ته چا د اپوزيسيون لقب ورکړ؟

ځواب: لومړی کس چې مجاهدينو ته يې د اپوزيسيون لقب ورکړ، ډاکتر نجيب الله و. چې په ۱۳۷۵ کال د طالبانو له خوا ووژل شو.

۲۶۶۰. نور محمد تره کی د چا له خوا او په کوم کال ووژل شو؟

ځواب: نور محمد تره کی د حفيظ الله امين له خوا، د ۱۳۵۸ کال د وري د مياشتې په شلمه نېټه ووژل شو.

۲۶۶۱. کومو هېوادونو په افغانستان باندې د روسانو په يرغل کې فعاله ونډه درلوده؟

ځواب: لاندنيو هېوادونو په افغانستان باندې د روسانو د يرغل په وخت کې ونډه وال وو: کيوبا، ويتنام، هند، چکوسلواکيا او شوروي کمونيستي مملکتونه.

۲۶۶۲. د امير عبدالرحمن خان په مهال کې اداري نظام څرنگه و؟

ځواب: د امير عبدالرحمن خان په مهال د هېواد اداري نظام د تمرکز گرایی پر بنسټ تاسيس شو او د کابينې و وزارتونو نه لرونکی و. امير افغانستان په جغرافيوې واحدونو وېشلی و، چې د واليانو له خوا اداره کېدل.

۲۶۶۳. د طالبانو تحريک په کوم کال رامنځته شو او د افغانستان دولت کله په اسلامي امارت بدل شو؟

ځواب: د طالبانو تحريک په ۱۳۷۲ کال رامنځته شو، او د افغانستان دولت پ ۱۳۷۵ کال په اسلامي امارت بدل شو.

۲۶۶۴. په هېواد کې لومړنی حريده په کوم کال او د چا له خوا رامنځته شوه؟

ځواب: د امير حبيب الله خان په مهال په افغانستان کې د لومړي ځل لپاره د سراح لاجبار حريدي په فعاليت پيل وکړ. و مسؤل مدير يې محمود طرزی و.

۲۶۶۵. د امیر حبیب الله خان مهمي لاسته راوړنې په لنډه بیان کړئ؟
 ځواب: د امیر مهمي لاسته راوړنې د نندیانو خوشې کول، د تبعیدسودو راستنول، په بکتیا کې د
 شخړو حتمول، د حبیبې لاسې، حربي سوونځي سراج الاحار رامخته او قنعه سراج جوړول

۲۶۶۶. امیر حبیب الله خان په کوم کال او د چا له خوا ووژل شو؟
 ځواب: امیر حبیب الله خان په ۱۳۳۴ هـ کال د نغمان ولايت په کنه گوس کې د بیکار په وخت د
 نامعلومو کسانو له خوا ووژل شو

۲۶۶۷. د امیر عبدالرحمن خان مهمي لاسته راوړنې په ګوته کړئ؟
 ځواب: د امیر عبدالرحمن خان مهمي لاسه راوړنې: د ملوک انصوافي او خان حایي د نظام له
 منځه وړل، چې د صیاء المبت والدین لقب یې څخه غوره کړ

۲۶۶۸. امیر عبدالرحمن خان په کوم کال ومړ؟
 ځواب: امیر عبدالرحمن خان په ۱۳۱۶ هـ کال د قمرس د ماروغی له امله په ناع نالا کې مړ شو
 او په ررنگار پارک کې حبس شوی دی

۲۶۶۹. د احد غزا په کوم کال پېسه شوه او د جنګ د دواړو خواوو شمېر ولېکئ؟
 ځواب: د احد غزا د هجرت په درېیم کال د شوال په میاشت کې پېسه شوه او د مسلمانانو شمېر
 (۱۰۰۰) کسان وو، د کافرانو لږسکر (۳۰۰۰) کسان وو، چې قومندان یې اوسفیان او خالد بن ولید
 وو

۲۶۷۰. د خندق غزا په کوم کال پېښه شوه او د مسلمانانو او کافرانو شمېر څو کسانو ته
 رسېده؟
 ځواب: د خندق غزا د هجرت په پېنځم کال پېسه شوه او د مسلمانانو شمېر ۳۰۰۰ ته وو، د کافرانو
 شمېر (۱۰۰۰۰) کسان وو

۲۶۷۱. پیغمبر (ص) د څو کلونو په عمر رحلت وکړ؟
 ځواب: پیغمبر (ص) د (۶۳) کلونو په عمر د دوشنبې په ورځ د ربیع الاول په دوولسمه نېټه رحلت
 وکړ او اندي پرې نه لاړ

۲۶۷۲. د یمامي جنګ څو کاله دوام وکړ او څومره مسلمانان پکې په شهادت ورسېدل؟
 ځواب: د یمامي جنګ یو کال دوام وکړ او ۱۲۰۰ تنه مسلمانان چې رنانه یې د قرنکریم حافظان
 او قریان وو، پکې په شهادت ورسېدل، چې د، په خپه د قرانکریم د راټولولو او لیکلو سبب
 وگرځېد

٢٦٧٣. حضرت عثمان (رض) په کوم کال وفات شو؟

ځواب: حضرت عثمان (رض) له ١٢ کاله خلافت وروسته په ٣٦ هـ کال د عبدالله بن سبا په دمسسه د ذوالحجې په پای کې د شهادت لوړې درجې ته ورسېد.

٢٦٧٤. د جمل جنگ په کوم کال رامنځته شو؟

ځواب: د جمل جنگ له ٣٦ هـ کال رامنځته شو. دغه جنگ د حضرت علي (رض)، عايشې، طلحه و زبير ترمنځ د عبدالله بن سبا له لمسول و پارونه بصري ته نږدې رامنځته شو، چې د حضرت زبير او طلحه په شهادت رسېدو سره پای ته ورسېد.

٢٦٧٥. حضرت علي (رض) څو کاله خلافت وکړ او د چا له خوا په شهادت ورسېد؟

ځواب: حضرت علي (رض) پينځه کاله خلافت وکړ و د عبدالرحمن بن ملجم له خوا په شهادت ورسېد.

٢٦٧٦. په اسيا کې د انگليس او فرانسې سيالي کومې پايلې ترشا درلودې؟

ځواب: له (١٨١١ز) کال ناپليون د روسی په وړندې ماتې وخوړه او د هغه پرضد اتحاديه رامنځته شوه، چې له مخې يې روسان او انگرېزان له يو بل سره ملگري شول.

٢٦٧٧. د اسلام مقدس دين په کوم کال ترکستان ته ورسېد او د کوم اموي خليفه په مهال پوره ورسېد؟

ځواب: د اسلام مقدس دين له (٧٠٦ز) کل راهيسې د ترکستان شاوخوا ته ورسېد. د اموي خليفه عبدالملک بن مروان په وخت کې يو پياوړي لسكر سره د اسلام ستر مارر (قتبه بن مسلم) د ترکستان په لور و ستول شو و تر (٧١٥ز) کال پورې ټول ترکستان د اسلام په مقدس دين مشرف شو.

٢٦٧٨. د کوه نور الماس د چا له خوا احمد خان ته په تحفه کې ورکړل شو؟

ځواب: د کوه نور الماس د نادر افشار د مېرمنې له خوا هغه ته تحفه ورکړل شو.

٢٦٧٩. سدوزيان ولې په دې نوم نومول کېږي؟

ځواب: د سدوزيانو پينځم نيکه د (سدو) په نوم يو کس و، چې د هغه لمسيان د سدوزيانو په نوم ونومول شول.

٢٦٨٠. د افغانستان طبعي سرحدونه د احمد شاه بابا په وخت کې څرنگه و او کومې برخې

د سرحدونو په توگه ومنل شوې؟

ځواب: د هېواد په شمالي برخو کې د امو سيند او په ختيځو او ختوي برخو کې د سيند سيند د صعي سرحدونو په شان له گاونډيو هېوادونو د هوکړې له مخې ومنل شول.

۲۶۸۱. د قاجاريانو په اړه په لنډه معلومات ورکړئ؟
 ځواب: قاجاريان په اصل کې ترکان وو او تر اوږدې مودې يې په ارمنستان کې ژوند کاوه، ګود تېمور دوی بيرته واستول او هلته يې استوګنه غوره کړه.
۲۶۸۲. په افغانستان باندې د انګرېزانو دويم يرغل په کوم کال وشو او د هغوی جنګي قومندان څوک و؟
 ځواب: په افغانستان باندې د انګليس دويم يرغل په (۱۸۷۸ز) کال وشو او د هغوی جنګي قومندان برټس و.
۲۶۸۳. چنګيز خورامن درلودل، د هر يو نوم واخلئ؟
 ځواب: چنګيز څلور زامن لرل، د تويي، چغتاي، ارکناي و جوجي په نومونو.
۲۶۸۴. افغانستان د څو ولايتونو او ولسواليو لرونکی دی؟
 ځواب: افغانستان ۳۴ ولايتونه و ۳۶۴ ولسوالۍ لري او د هېواد دننه په ۳۵ ژبو خبرې کوي.
۲۶۸۵. د آدم (ع) لوبې څه نومېدې او د بشر لومړنی قاتل څوک و؟
 ځوک: د آدم (ع) لوبې عنا، اقبما او نود ومني او د ځمکې پرمخ د بشر لومړنی قاتل قابيل د آدم (ع) روى و.
۲۶۸۶. د وخت ضايع کوونکي کومو روشونو ته ويل کېږي؟
 د وخت ضايع کوونکې طريقې دا دي:
 ۱. اوږدې نېمغوى خبرې
 ۲. له دفتر او د کار نه مړ خحه غاښدل
 ۳. بواړې په پېړيو حالتونو کې کار کول
 ۴. د اسنادو او کارونو ګډوالى
 ۵. د کر نامظمتيا
 ۶. د کاري نظم شتون
 ۷. د دندو سم نه وېش او نه ترتيب
 ۸. کمزورى روحيه
 ۹. د مسؤليتونو و حساب ورکوي نه درک
۲۶۸۷. د ناپو تړون غړي هېوادونه په ګوته کړئ؟
 ځواب: د ناپو تړون غړي د سمالي، لوېديځې، مرکزي او حېوبي اروپا مملکتونه، د امريکا متحد ايالتونه، کاناډا، ترکيه، سترليا (برحال) د ورسا د تړون غړې، پخوانۍ شوروي، ختيځه اروپا، کيوبا او نور (محل)

٢٦٨٨. د امان الله خان نظام نامه په كومو اصولو ولاړه وه؟

ځواب. د امان الله خان نظامنامه په اداري برخه كې په درې اصولو ولاړه وه.

١. نه قدرې څخه تمرکز زدایي

٢. د دندو روسانه وېش

٣. د مسؤلتوبو واضح ټاکل

٢٦٨٩. دستورونه څه نه وایي؟

ځواب. دستورونه له پېړيو لارښوونو څخه عبارت دي، چې په يوې ټاکلې موده كې بايد ترسره شي.

٢٦٩٠. د يو دولت ځانگړتياوې وليکئ؟

ځواب: د مشخصو سرحدونو لرونکی وي

د نفوسو لرونکی وي

د خپلواکۍ او حاکميت لرونکی وي

٢٦٩١. په افغانستان کې ملي حاکميت په کوم ارگان پورې تړاو لري؟

ځواب. په افغانستان کې ملي حاکميت په ملت پورې تړاو لري، چې په مستقيم ډول ياد خلکو د استازو له خوا پلي کړي

٢٦٩٢. افغانستان په کوم کال خپله خپلواکي ترلاسه کړه؟

ځواب. افغانستان په ١٩١٩ز کال خپله خپلواکي له انگرېزانو څخه ترلاسه کړه. چې اجېستونکي يې مير امان الله خان و

٢٦٩٣. افغانستان په کوم کال د ملگرو ملتونو په سازمان کې شامل شو؟

ځواب. رمور هېواد په ١٩٤٦ز کال د ملگرو ملتونو په سازمان کې شامل شو

٢٦٩٤. د افغانستان لومړنی شاه څه نومېده؟

ځواب. د افغانستان لومړنی پاچا پېما نومېده

٢٦٩٥. د پېما په وخت کې د افغانستان پلازمېنه کوم ځای و؟

ځواب. هغه مهال د افغانستان پلازمېنه حېدی (بلخ) و.

٢٦٩٦. د افغانستان کوم ولایتونه د تاریخ په اوږدو کې د پلازمېنې په توگه غوره شوي دي؟

ځواب. د بلخ، غزني، کندهار، کابل، غور او هرات ولایتونه هغه ولایتونه دي، چې د تاریخ په

اوږدو کې په خپل وخت کې د پلازمېنو په توگه غوره شوي دي

۲۶۹۷. مدني حقوق تعريف کړئ؟

ځواب: د هغو قواعدو او اصولو له مجموعې څخه عبارت دي، چې په پوله کې د وگړو خصوصي اړیکې تضيوي.

۲۶۹۸. اساسنامه څه نه وايي، تعريف يې کړئ؟

ځواب: له هغه سند څخه عبارت ده، چې په هغه کې د حکمي اشخاصو لکه گوندونو، ټولنو، بنسټونو، نهادونو، شرکتونو او بورو ورته تاسيستو حريست، موخي او د فعاليتونو څرنگوالی درج شوی دی.

۲۶۹۹. ملي گټې څه نه وايي، تعريف يې کړئ؟

ځواب: په يو هېواد کې د ټولو مېشتو قومونو و ډلو له گډو گډو څخه عبارت دي، چې په هغه هېواد کې د ټولو مېشتو قومونو د افکارو او هڅو يوځایونکې دي.

۲۷۰۰. ملي گټې کومې برخې رانغاړي؟

ځواب: څلور برخې رانغاړي
۱. سياست، ۲. اقتصاد، ۳. پوله، ۴. کتور

سرچينې

۱. د ټاکنو قانون، رسمي جريده شمېره (۱۱۱۲)، نېټه ۱۳۹۲/۵/۱۵ ل. د عدلي وزارت.
۲. د فغانستان د اداري حقوقو لپاره د ماکس پلانک استيتيوت لارښود، مؤلف: طرف عريزي، چاپ کال ميزان ۱۳۹۱ ل.
۳. محمد بيغمبري که از نو بايد شناخت، مؤلف: کسپان ويرژين گيور گيو، درېيم چاپ، ۱۳۷۷ ل. چاپ ځی. قيام برون.
۴. فغانستان در مسير تاريخ، ليکوال، مير علام محمد عبر، دويم ټوک، انتشارات جمهوري، ۱۳۷۴ ل. کال.
۵. د سلام تاريخ (د کمبريج پوهنتون څېړنه)، ليکوال، بي. ام. هولټ - ان ک س لميتون زېره احمد آرام، نشر: انتشارات مير کسر، ۱۳۷۷ ل. کال.
۶. د مدیریت اساسات او مهارتونه، دويم څپرکی (د مفاهيمي او اړیکو برخه)، استيتوت خدمات ملکی، دويم ټوک، ۱۳۸۷ ل. کال.

پينځه دېرشم څپرکي

۲۷۰۱. د ملکي خدمتونو هر بست په لاندې شمېر قدمونه لري.
الف) ۶ (ب) ۸ (ج) ۵ (د) ۱۰
۲۷۰۲. د ملکي خدمتونو مامور چاته ویل کېږي؟
الف) په قراردادي ډول استخدام شوی وي (ب) په دایمي ډول استخدام شوی وي
(ج) ټاکلی قرار داد ولري (د) له حقوقو او امتیازونو برخمن وي
۲۷۰۳. په ملکي خدمتونو کې بست، لاندې مواردو ته شامل وي؟
الف) د تشکیل جړه دی (ب) له رتبې بهر دی (ج) په قدم کې داخل دی (د) هېڅ یو
۲۷۰۴. د لوړ پوړو بستونو د تقرر منظوری د لاندې اشخاصو صلاحیت دی؟
الف) وزیر (ب) عمومي رئیس (ج) د چارو اداره (د) ولسمشر
۲۷۰۵. له درېیم څخه تر پینځم بستونو د مقرری منظوري د لاندې اشخاصو صلاحیت دی؟
الف) ولی (ب) وزیر (ج) کمېسیونر (د) هېڅ یو
۲۷۰۶. ولسوال د لاندې بستونو د منظوری صلاحیت لري؟
الف) ۴-۳ (ب) ۶-۵ (ج) ۸۷ (د) ۶۳
۲۷۰۷. د ملکي خدمتونو د بستونو د استخدام پروسه د لاندې ادارو لخوا څارل کېږي؟
الف) مدني ټولنه (ب) د اداري اصلاحاتو او ملکي خدمتونو خپلواک کمېسیون
(ج) د بشرحقوق (د) د اداري فساد په وړاندې د مبارزې خپلواک کمېسیون
۲۷۰۸. که مامور د خپل امر له قانون څخه خلاف ومومي، په لاندې اجرا آتو مکلف دی؟
الف) سرته یې رسوي (ب) لوړو مقاماتو ته راپور ورکوي
(ج) په لیکنیز ډول موضوع امر ته رسوي (د) سر ته یې نه رسوي
۲۷۰۹. د ملکي خدمتونو کارکوونکي د خدمت په جریان کې څو موقوفه لري؟
الف) ۴ (ب) ۶ (ج) ۷ (د) ۵
۲۷۱۰. که د مامور د لومړي کال د ارزیابي پایله د قناعت وړ نه وه، لاندې احراآت تر سره کېږي.
الف) دنده یې خنډول کېږي (ب) تعدیليږي
(ج) زده کړو ته لېږل کېږي (د) بست یې اعلان ته ورکول کېږي

۲۷۱۱. د افغانستان د ملکي خدمتونو کارکوونکي له څو ډوله حقوقو او امتیازونو برخمن وي؟
الف) ۵ ډوله ب) ۱۰ ډوله ج) ۸ ډوله د) ټول سم دي
۲۷۱۲. د یو کار کوونکي د تفریح موده په لاندې ډول ده.
الف) ۱۰ ورځې ب) ۲۰ ورځې ج) ۳۰ ورځې د) ۴۰ ورځې
۲۷۱۳. د ولسوالانو د استخدام له شرایطو څخه یو د لاندې عمر لرل دي.
الف) ۳۰ کاله ب) ۱۸ کاله ج) ۴۰ کاله د) هېڅ یو
۲۷۱۴. د ماموریو د لېږد رالېږد وسایط له لاندې څیرونو په یوه کې شامل دی
الف) ټولنیز تأمین ب) شعلي مصنوعات ج) حقوق او امتیازات د) مکافات
۲۷۱۵. د کار قانون د اساسي قانون ددې مادې پر بنسټ رامنځته شوی دی.
الف) ۱۲۰ ماده ب) ۶۶ ماده ج) ۴۸ ماده د) ۹۴ ماده
۲۷۱۶. د کار قانون:
الف) ۱۴ فصوله او ۱۵۳ مادې لري ب) ۱۰ فصوله او ۱۲۱ مادې لري
ج) ۲۰ فصوله او ۱۲۲ مادې لري د) ټول ځوانونه سم دي
۲۷۱۷. د اساسي قانون فصلونه او مادې په لاندې ډول دي:
الف) ۱۵ فصوله او ۲۰۰ مادې ب) ۱۲ فصوله او ۱۶۲ مادې
ج) ۸ فصوله او ۹۸ مادې د) هېڅ یو
۲۷۱۸. د ملکي خدمتونو قانون څو فصله او مادې لري؟
الف) ۵ فصوله او ۲۸ مادې ب) ۱۰ فصوله او ۱۱۳ مادې
ج) ۷ فصوله او ۲۹ مادې د) ۸ فصوله او ۳۰ مادې
۲۷۱۹. د خدمني کارکوونکو د دورې مدت په لاندې ډول دی:
الف) شپږ میاشتې ب) یو کال ج) دوو څه شپږ میاشتې د) نهه میاشتې
۲۷۲۰. له لاندې مقاماتو څخه کوم یو له څلورم څخه تر اتم بست پورې د خدمتي کارکوونکي د منظوري صلاحیت لري؟
الف) وزیر ب) ولسمشر ج) وایي د) هېڅ یو
۲۷۲۱. په ولایاتو کې د سوونکو او اسادانو خدمتي منظوري د لاندې مقاماتو صلاحیت دی:
الف) د معارف رئیس ب) وایي ج) وزیر د) ټول سم دي

٢٧٢٢. له معاش سره انتظار د ملکي خدمتونو د کارکوونکو کوم موقف ته شامل دی؟

الف) انعکاس (ب) موف انفصال (ج) خدمتي (د) هېڅ يو

٢٧٢٣. هغه کار کوونکي چې د تور له امله تر توقيف لاندې راشي، به کوم حالت کې راځي؟

الف) له معاش سره انتظار (ب) عادي حالت (ج) انفصال (د) تعقيب

٢٧٢٤. په کومو حالاتو کې د کارکوونکي بست اعلان نه ورکول کېږي؟

الف) هر کله چې د ورپايې په پايلو کې له دوه کاله زده کړو وروسته پاکام شو
ب) هر کله چې توقيف له يو کال څخه ډېر شو
ج) هر کله چې د رده کړو دوره له يو کال څخه ډېره وي
د) هېڅ يو

٢٧٢٥. د استعفاء منل يا ردول په لاندې ورځو کې کېږي:

الف) ١٥ ورځې (ب) يوه مياشت (ج) لس ورځې (د) هېڅ يو

٢٧٢٦. مستعفي مامور کوم مکلفيتونه لري؟

الف) دنده پرېږدي (ب) حساب پرېږدي
ج) يوه مياشت څپې دندې ته ادامه ورکړي (د) وېسټل سي

٢٧٢٧. مستعفي مامور څه وخت کولای شي ملکي خدمتونو ته لار ومومي؟

الف) يو کال وروسته (ب) دوه کاله وروسته (ج) شپږ مياشتې وروسته (د) هېڅکله

٢٧٢٨. په کومو حالاتو کې مامور نشي کولای استعفاء ورکړي؟

الف) د ناروغۍ په حالت کې (ب) د ټاکنو په ورځو کې
ج) په اضطرابي و ډيز ډول (د) د غياث پر وخت

٢٧٢٩. د دندې پرېښودونکی څه وخت کولای شي بياځلې د ملکي خدمتونو ستونه ونيسي؟

الف) يو کال وروسته (ب) دوه کاله وروسته
ج) پينځه کاله وروسته (د) شپږ مياشتې وروسته

٢٧٣٠. مامور د خپل بست د تعديل او يا تنقيص په صورت کې په لاندې حالاتو کې راځي:

الف) خدمتي (ب) مفصل (ج) له معاش سره انتظار (د) هېڅ يو

٢٧٣١. په هغه صورت کې چې اداره محل شوی وي، مامور په يو له دې حالتونو کې راځي:

الف) له معاش سره انتظار (ب) خدمتي (ج) رخصتي (د) تعقيب

۲۷۳۲. کارکوونکي په لاندې حالتونو کې د شپږو میاشتو لپاره له معاش سره د انتظار په حالت کې وي:

(الف) له ۱۰ کاله (ب) ۱۰-۱۵ کاله (ج) ۱-۵ کاله (د) هېڅ یو

۲۷۳۳. د لاندې مواردو په اساس مامور تبدیلېږي.

(الف) د تادیب په موخه (ب) د دوه کارکوونکو د غوستې پر سبب
(ج) د وړتیا او تحصیلي ځانګړې له امله (د) ټول سم دي

۲۷۳۴. د ښوونیزې څارنې د غړو تبدیلی د لاندې مقاماتو صلاحیت دی:

(الف) د معارف رئیس (ب) د معرف وزیر (ج) ولسمشر (د) وایي

۲۷۳۵. د کارکوونکو د کلتیو اجرا آتو د ارزښاتي پایله لاندې مواردو ته شامله ده:

(الف) د قدم لوړول (ب) پاتې کېدل (ج) ښوونه (د) یو سم دي

۲۷۳۶. نوي ګومارل شوي کارکوونکي له لاندې مودې وروسته ارزښاتي کېږي:

(الف) یو کال وروسته (ب) شپږ میاشتې وروسته (ج) درې میاشتې وروسته (د) هېڅ یو

۲۷۳۷. د ملکي خدمتونو کارکوونکي په لاندې حالتونو کې تقاعد کېږي:

(الف) ۴۰ کاله بالفعل خدمت (ب) د ۶۵ کلنۍ عمر بشپړول

(ج) دومد ره ناروغې و معلولیت (د) ټول سم دي

۲۷۳۸. د ملکي خدمتونو کارکوونکي په کومو حالاتو کې کولای شي په خپله خوښه تقاعد شي؟

(الف) له څلوسو کاله خدمت وروسته (ب) له ۲۵ کاله خدمت وروسته

(ج) د ۵۴ کسۍ عمر بشپړول (د) د معقودۍ (ورکې) په حالت کې

۲۷۳۹. د تقاعد رېښه (ذخیره) څو سلنه ده؟

(الف) ۱۰٪ (ب) ۲۰٪ (ج) ۱۸٪ (د) ۵٪

۲۷۴۰. د ملکي خدمتونو کارکوونکي په لاندې حالاتو کې د تقاعد له حقوقو بې برخې کېږي:

(الف) په هغه صورت کې چې له معلولیت وروسته د کار ځواک لاسته راوړي

(ب) په هغه صورت کې چې ثابتې معلولیت یې د شپږو کلونو د کړولو له امله وو

(ج) په هغه صورت کې چې د معلولیت د تثبیت اسناد یې ترورېږي وو

(د) ټول سم دي

٢٧٤١. کومه لاندې کلمه له مديريت سره مترادفه ده؟

الف) پلان جوړوونکی ب) سمبالول ج) کنټرول د) تصميم يول

٢٧٤٢. د تصميم نيونې په ليکنو او شونيزو دورو کې په لاندې کوم څيز ډېر ټينګار کېږي؟

الف) د تصميم بڼې شېبه ب) ټوله پروسه ج) د تصميم نيونې متغيرونه د) ب او ح

٢٧٤٣. له دې پوهانو څخه کوم يو د ټاکلو او د مسئلې د حل تر منځ په توپير باوري دی؟

الف) جرج هومر ب) جرج نري ج) فايول د) گرين لا

٢٧٤٤. لاندې کوم څير پروکراتيک جوړښت نه لري؟

الف) ماتيسې پروکراسي ب) ساده جوړښت ج) حرفوي پروکراسي د) بحثي پروکراسي

٢٧٤٥. انطباق منونکی سازمان د کومو ځانګړنو لرونکی وي؟

الف) له نيمې جوړښت څخه کار اخېستل ب) له شبکه يي جوړښت څخه کار اخيستل
ج) د ارګانيک سازمان صرحي د) ټول سم دي

٢٧٤٦. د مديريت دا څانګه اساني اړخ ته اشاره لري:

الف) د HRM موخه ب) د HRM مفهوم ج) د HRM فلسفه د) د HRM ليدلوری او موخه

٢٧٤٧. د مديريت دا برخه انساني اړخ ته اشاره لري:

الف) د توليد مديريت ب) د بازار موندنې مديريت
ج) د کيفي کنټرول مديريت د) د انساني منابعو مديريت

٢٧٤٨. کوم يو لاندینی عنوان د نورو په پرتله جامع دی؟

الف) پرسونلي مديريت ب) د کارکوونکو د چارو اداره
ج) د انساني منابعو مديريت د) د کار اړيکې

٢٧٤٩. لومړنی هغه څوک چې په انساني اړتياوو يې څېړنه وکړه، لاندینی شخص وو:

الف) پيټر ب) فايول ج) اوون د) اور

٢٧٥٠. د فايول له څوارلس ګونو اصولو څخه کوم يو د بشري منابعو د مديريت د نوي

تفکر په نوم کارول کېږي؟

الف) له علمي ننگلارو ګڼه جيسته ب) د کارکوونکو ټاکل

ج) د انساني څوک مرسته د) د مدرسو او کارکوونکو تر منځ د کار او مسئوليت وېش

۲۷۵۱. لاندې کوم یو پوه د اسانې اړیکو د جوخت د نسب ايسودونکي په توگه مطرح دی؟

الف) مایو (ب) تیمور (ج) اوز (د) ور

۲۷۵۲. لاندې کوم یو پوه په دې ناورې دی چې په سازمان کې د کار اصلي نسب مرسته ده؟

الف) مایو (ب) ټیلور (ج) باربارد (د) هوگو ماسنیر برگ

۲۷۵۳. څوک ناورې دی چې په تصمیم نیونه کې منطق باید د سازمان له موخو سره سم وي؟

الف) سایمون (ب) دکرکر (ج) ویر (د) ژورې

۲۷۵۴. لاندې کوم څیز د شري منابعو په مدیریت کې د اصلي موخو په توگه په نظر کې نه نیول کېږي؟

الف) ټولیز (ب) سازمانی (ج) اختصاصي دنده (د) عقیدتي او سیاسي

۲۷۵۵. په عمومي ډول د شري منابعو مدیریت دندې او مسئولیتونه په څو برخو وېشل کېږي؟

الف) عمومي او اختصاصي (ب) ټولیز و سازمانی

ح) وظيفوي، و تخصصي (د) عقیدتي او سیاسي

۲۷۵۶. لاندې کوم څیز د شري منابعو له اختصاصي مسئولیتونو څخه نه دی؟

الف) جذب او ټاکل (ب) شنونه، و ټاکنه

ج) څارنه او کنترول (د) د حقوقو او معاش د سیستم طراحی

۲۷۵۷. د مدیریت ډېر وخت په لاندې کومو څیرونو لگېږي؟

الف) سمبالول (ب) لارښوونه (ج) مشري او کنترول (د) پلان جوړول

۲۷۵۸. د یوې دندې تشکیلوونکې برخې:

الف) کار (ب) دنده (ج) شعر (د) پست

۲۷۵۹. په غونډو کې دا ډول افراد د اطاق (تالار) په آخر کې ټولېږي:

الف) بصري (ب) عاطفي (ج) سامعي (د) عددي

۲۷۶۰. دا ډول افراد لېواله دي چې د اطاق په مخکې او ویناوال ته نږدې کېږي:

الف) بصري (ب) عصبي (ج) سامعي (د) عددي

۲۷۶۱. د دندو شرح څه ډول چمتو او تنظیمېږي؟

الف) د دندو د شرح تنظیم (ب) د ست د احرازولو د شرایطو او معیارو تنظیم

ج) د مسئولیتونو تنظیم (د) الف او ب

۲۷۶۲. د داسې مديرانو موخه د توليداتو کمې او کيښودنه ده:
الف) د شري مانعو مدير (ب) د توليد مدير (ح) د صنعتي مدير (د) د بازار موندنې مدير

۲۷۶۳. لاندې کوم يو اصلي عامل موخې نه د چټکې لاسرسي لپاره اغېزمن دی؟
الف) سگړوونکي عوامل (ب) تعدیلوونکي عوامل
ج) منځگړي عوامل (د) بدلې عوامل

۲۷۶۴. د مشرتابه د تگلارې ډولونه لاندې کومو څيزونو ته شامل دي؟
الف) آمرنه (ب) پلارنه (ح) مشارکتي (د) ټول سم دي

۲۷۶۵. مشرتوب لاندې کومو مواردو ته شامل نه دی؟
الف) جوړښت (ب) مشر (ح) بیروان (د) موقعیت

۲۷۶۶. د موخې پر بنسټ مدیریت په لاندې مواردو ټینګار لري:
الف) نېر (ب) راتلونکي (ح) حال (اوس) او بهر (د) حال او راتلونکي

۲۷۶۷. یو له بالقوه کمزوریو څخه د اجرا آتو د ارزيايي معموله تگلاره ده:
الف) سخت دریځي (ب) عیبت نه لرون (ح) تازه والی (د) تعمیم

۲۷۶۸. د دندې د ارزښت موندنې مروجې تگلاره ده.
الف) د عواملو پرتله (ب) طبقه بندي (ح) رتبه بندي (د) امتیازي

۲۷۶۹. د کارکوونکي د اصلاح تر ټولو مروجې نا مطلوبه تگلاره په لاندې ډول ده:
الف) مثبت انضباط (ب) د رویې بدلون (ح) مفې پېوړتیا (د) خاموشی

۲۷۷۰. لاندې کوم عوامل د ځواک یا کمزورۍ ټکي ګڼل کېږي؟
الف) د پکالوژي ډول او ماهیت (ب) د سازمان حیثیت
ج) د سازمان کلتور (د) د اساسي مانعو کمې او کیفی ځانګړتیاوې

۲۷۷۱. لاندې کوم میتودونه ښوونیزو ماحثو ته شامل دي؟
الف) پوسته او خواب (ب) ویاکول (ج) لېکچر (د) ټول سم دي

۲۷۷۲. د ښوونې تر ټولو اړینې موخې په لاندې ډول دي:
الف) د کارکوونکو رصایب (ب) د کارکوونکو سانل
ج) د وړتیاوو لوړول (د) ټول سم دي

۲۷۷۳. د وظیفوي زده کړو اصول لاندې معیارونو ته شامل دي:
الف) د نګونې پیداکول (ب) به حري یادولو ټینګار (ح) تمرین (د) ټول سم دي

۲۷۷۴. په خدمت کې دنده او حرفوي زده کړو له ښېگڼو څخه یوه دا ده:

(الف) د کارکوونکو د پوهې کچه، وړتیاوې و په کار برلاسي ډېروي

(ب) د اجرا آتو کچه راکموي

(ج) د سازمان فعالیتونه معکسوي

(د) ب او ح سم دي

۲۷۷۵. دقیقه او کره پلان جوړونه لاندې یوه ښېگڼه لری:

(الف) په کار کې د وخت د صیاع او ډېر لگست مخه یسې

(ب) د سازمان پلاونه کنترولوي

(ج) په تر ټولو کمو لگښتو موخو ته په رسېدو کې له سازمان سره مرسته کوي

(د) الف او ح سم دي

۲۷۷۶. د کارکوونکو زده کړه له لاندې برخو څخه یوې ته شامله ده:

(الف) فیلور شپ (ب) له خدمت وړاندې (ج) په خدمت کې دنده (د) ب او ح

۲۷۷۷. په زده کړه کې لاندې کوم ټکي په نظر کې نیول کېږي؟

(الف) دنده تجزیه و تحلیل شي

(ب) هرې دندې ته د اړینو وړتیاوو کچه معلومه شي

(ج) د کارکوونکي مخکینی پوهې ته په کتو، د هغه خلاوې او نیمگړتیاوې سپړې شي

(د) ټول سم دي

۲۷۷۸. د کوم یو پوه په وخت کې د کتاب خرڅلاو ښه کېده؟

(الف) ارسطو (ب) سقراط (ج) کنف (د) دراکر

۲۷۷۹. په اروپا کې لومړنۍ چاپي کتاب، لاندې کتاب وو:

(الف) تورات (ب) ربور (ج) خطي انجیل (د) هېڅ یو

۲۷۸۰. د (کار زده کونې) اصطلاح د کوم پوه لخوا رامنځته شوه؟

(الف) پسر دراکر (ب) دیکارنټ (ج) هېگس (د) هیوم

۲۷۸۱. کوم پوه د اسان د ذهن محتوا په پېښو برخو ووېشله؟

(الف) تیلور (ب) راسل اکوف (ج) دراکر (د) فایول

۲۷۸۲. ډېټا (معلومات) دا ډول تعریف شوې ده:

(الف) د معلوماتو راټول او ذهن ته یې لېږدول (ب) د کارکوونکو احصائیه

(ج) و قعیتونه معلوم دی چې د پېښې اخیستې ټکل کېدای شي (د) هېڅ یو

٢٧٨٣. معلومات څه دي؟

- الف) عمومي معلومات (ب) لاسته راغلي راپورونه
ح) پيښو لاسته راوړل (د) د سټم سمبالست لږوښکي

٢٧٨٤. لاندې کوم يو مورد د علم مفهوم رسوي؟

- الف) په انسان په ذهن کې د يو څيز ترسيم (ب) آفاقي حربي
ح) د تمکر د ځواک پر محتوا (د) ټول سم دي

٢٧٨٥. د عقل کلي مفهوم لاندې څيزونو ته شامل دی:

- الف) د واقعيتو درک (ب) په فلسفي مسائلو حربي
ح) له قضاوت سره يوځای درک (د) د معمولاتو راټولول

٢٧٨٦. ټوليزه آزمويڼه د ولسمشر د شمېرې حکم پر بنسټ رامنځته شوه.

- الف) ٢٢٥٦ (ب) ١١٨٠ (ج) ١١٦٠ (د) ١٣٠٢

٢٧٨٧. په درېيمو او څلورمو بستونو کې د بريا نهايي نمرې څو سلنه دي؟

- الف) ٥٠ (ب) ٦٠ (ج) ٥٥ (د) هېڅ يو

٢٧٨٨. شځينه نوماندانو ته څو سلنه امتياري نمرې په نظر کې نيول شوې دي؟

- الف) ٥٠ (ب) ١٠ (ج) ٥٥ (د) هېڅ يو

٢٧٨٩. د ازموينو د اخيستو پر مهال د شهيدانو او نظامي ځواکونو لومړی درجې خپلوانو ته څو سلنه امتياري نمرې په نظر کې نيول شوي دي؟

- الف) ٦٠ (ب) ٨٠ (ج) ٥٥ (د) ٦٥

٢٧٩٠. د گومارنې په وخت کې معلولينو ته څو سلنه امتياري نمرې په نظر کې نيول شوي دي؟

- الف) ٦٥ (ب) ١٠ (ج) ٦٦ (د) ٣

٢٧٩١. کوم يو لاندین څيزونو څخه سخت افزارونو ته اشاره لري؟

- الف) کارکوونکي (ب) حوړب (ج) تگلوري (د) سيستمونه

٢٧٩٢. د مشرتوب درې اساسي رولونه چې مديران يې بايد په اړه معلومات ولري:

- الف) په لوړه کچه بحشي ژوند (ب) په منځنۍ کچه احياگري
ح) د عملياتو په کچه مديريت (د) ټول سم دي

۲۷۹۳. د کار د قرارداد له شرایطو څخه یو دا دی:
- الف) د قرارداد مشروعیت (ب) د قرارداد د موضوع معین والی
 ح) د کار په سرته رسولو کې د قانوني موانعو نه ستون (د) ټول سم دي
۲۷۹۴. د قرارداد د آزمایشي کار دوره څومياشتې وي؟
- الف) دوه میاشتې (ب) ۶ میاشتې (ح) ۳ میاشتې (د) یو کال
۲۷۹۵. قرار داد په لاندې شرایطو کې خنډول کېږي:
- الف) د عسکري خدمت سرته رسول (ب) په پاکیزو دودو کې بوخت
 ج) د کار مؤقت درول (د) ټور سم دي
۲۷۹۶. په یو له لاندې حالتونو کې قرار داد فسخ کېږي:
- الف) عسکري خدمت (ب) اوږدې رحصنې (ح) تعداد (د) سطحي معلولیت
۲۷۹۷. هغو کارکوونکو چې درې کاله خدمت کړی وي، د بست د تنقیص یا تعدیل نه صورت کې د لاندې مودې په اندازه له معاش سره په انتظار کې پاتې کېږي:
- الف) سیر میاشتې (ب) یو کال (ج) بهه میاشتې (د) هېڅ یو
۲۷۹۸. د اداري او خدماتي کارکوونکو لپاره د شپني کار څو سلنه مزد ورکول کېږي؟
- الف) ۱۰٪ (ب) ۱۵٪ (ج) ۸٪ (د) هېڅ یو
۲۷۹۹. د ملکي خدمتونو کارکوونکي په یوه اونۍ کې د لاندې ساعتونو په بشپړولو مکلف دي:
- الف) ۲۰ ساعته (ب) ۵۰ ساعته (ح) ۳۵ ساعته (د) ۴۰ ساعته
۲۸۰۰. هرکله چې د ملکي خدمتونو کوم کارکوونکی سوويزو مرکرونو ته معرفي شي، څو میاشتې وروسته یې بست اعلان ته ورکول کېږي؟
- الف) یو کال (ب) شپږ میاشتې (ج) دو کاله (د) ټول سم دي.

سپوڅينځي

- ۱- سهرایي، بابک (۱۳۸۹) مدیریت دانش با رویکرد MBA، لومړی چاپ، سمت اسماارت، تهران-پران
- ۲- دلوۍ، محمد رضا (۱۳۸۴) ۲۰۰۲ لکه در مدیریت، دوهم چاپ، ارگان انتشارات، اصفهان-پران
- ۳- د ملکي خدمتونو قانون، رسمي جريده، مسلسل شمېره ۷۲، نېټه ۱۳۸۴/۵/۲۴.
- ۴- د ملکي خدمتونو د کارکوونکو قانون، رسمي جريده، مسلسل شمېره ۳۲، نېټه ۱۳۸۷/۳/۲۶.
- ۵- د ډلييرو ارمويو له لارې د ملکي خدمتونو د کارکوونکو د گومارنې کړنلاره (۱۳۸۶).
- ۶- د کار قانون، رسمي جريده، مسلسل شمېره ۹۹، نېټه ۱۳۸۷/۶/۱۰، لمريز.

خوابونه

شمبره خواب	شمبره خواب	شمبره خواب	شمبره خواب	شمبره خواب	شمبره خواب	شمبره خواب	شمبره خواب
۲۷۰۱	ج	۲۷۲۱	ح	۲۷۴۱	د	۲۷۶۱	د
۲۷۰۲	ب	۲۷۲۲	ب	۲۷۴۲	الف	۲۷۶۲	ب
۲۷۰۳	الف	۲۷۲۳	د	۲۷۴۳	ح	۲۷۶۳	ح
۲۷۰۴	د	۲۷۲۴	د	۲۷۴۴	ب	۲۷۶۴	د
۲۷۰۵	ب	۲۷۲۵	الف	۲۷۴۵	د	۲۷۶۵	الف
۲۷۰۶	ج	۲۷۲۶	ج	۲۷۴۶	ح	۲۷۶۶	د
۲۷۰۷	ب	۲۷۲۷	الف	۲۷۴۷	د	۲۷۶۷	ب
۲۷۰۸	ح	۲۷۲۸	ح	۲۷۴۸	ح	۲۷۶۸	د
۲۷۰۹	د	۲۷۲۹	ب	۲۷۴۹	ح	۲۷۶۹	الف
۲۷۱۰	ح	۲۷۳۰	ح	۲۷۵۰	د	۲۷۷۰	د
۲۷۱۱	ب	۲۷۳۱	الف	۲۷۵۱	الف	۲۷۷۱	د
۲۷۱۲	ب	۲۷۳۲	الف	۲۷۵۲	ج	۲۷۷۲	د
۲۷۱۳	الف	۲۷۳۳	د	۲۷۵۳	الف	۲۷۷۳	د
۲۷۱۴	الف	۲۷۳۴	ب	۲۷۵۴	د	۲۷۷۴	الف
۲۷۱۵	ج	۲۷۳۵	د	۲۷۵۵	الف	۲۷۷۵	د
۲۷۱۶	الف	۲۷۳۶	ب	۲۷۵۶	ح	۲۷۷۶	د
۲۷۱۷	ب	۲۷۳۷	د	۲۷۵۷	د	۲۷۷۷	د
۲۷۱۸	د	۲۷۳۸	ب	۲۷۵۸	الف	۲۷۷۸	ب
۲۷۱۹	ج	۲۷۳۹	ح	۲۷۵۹	ج	۲۷۷۹	ح
۲۷۲۰	ح	۲۷۴۰	د	۲۷۶۰	الف	۲۷۸۰	اړ
						۲۸۰۰	

شپږ دېرشم خپرکی

د تدریس میتودونه او تدریس زده کول

۲۸۰۱. د تدریس میتودونه (نگلارې) په لاندې برخو وېشل شوي دي:
 الف) د سفاهي تدریس نگلارې (ب) د عیني تدریس نگلارې
 ج) د عملي تدریس نگلارې (د) ټول سم دي
۲۸۰۲. د عیني تدریس میتود لاندې نگلارو ته شامل دی:
 الف) مشاهده او شنودنه (ب) گروپي کار
 ج) توضیح او لېکچر (د) هېڅ یو
۲۸۰۳. د شفاهي تدریس میتود لاندې یوې نگلارې ته شامل دی:
 الف) مشق او تمرین (ب) قصه، خبرې اترې، توضیح، و لېکچر
 ج) عملي کار (د) مشاهده و کتل
۲۸۰۴. د عملي تدریس میتود لاندې ځانگړتیاوې لري:
 الف) مشاهده او قصه (ب) لېکچر، لابراتور او سودل
 ج) مشق او تمرین، تحریري کار، عملي کار (د) هېڅ یو
۲۸۰۵. په اروپا کې د زده کړو لومړنۍ موخې په لاندې ډول وې:
 الف) فصاحت (ب) ژبي سک (ج) ژبي اصول (گرامر) (د) ټول سم دي
۲۸۰۶. په نړۍ کې د تدریس د میتود لومړنۍ بنسټ اېښودونکي لاندې شخص دی:
 الف) کامیوس (ب) ژان ژاک روسو (ج) ژان لاک (د) برنارد
۲۸۰۷. په امریکا کې د ښوونې او روزنې لپاره لاندې شخص ډېر زیار اېستی:
 الف) جان ډیوی (ب) فرانسس پارکر (ج) هانسون (د) ټول سم دي
۲۸۰۸. د تدریس ارکان لاندې مواردو ته شامل دی:
 الف) درسي توکي او عیني تدریس (ب) ښوونکی، زده کوونکی او درسي توکي
 ج) زده کوونکی، ښوونه او مراقبت (د) ښوونکی، او تنظیم شوي درس وختونه
۲۸۰۹. د تدریس اړینې موخې لاندې ټکو ته شاملې دي:
 الف) زده کوونکي معلومات ترلاسه کوي (ب) زده کوونکي وړتیاوې لاسته راوړي
 ج) د زده کوونکو عقلي او ذهني تفکر (د) ټول سم دي

۲۸۱۰. د ښوونکي له لوري هڅول دا دي.....

- الف) زده کوونکي چمتو کوي
ب) د زده کولو تگلارې ورزده کوي
ج) د مصمون همیت ورته بیانوي
د) زده کوونکي په ځن بسيا کوي

۲۸۱۱. د ارزيايي تکويي پوښنې په لاندې موخه چمنو کيږي:

- الف) د سوونې په حباب کې د سوړو د موندلو په موخه
ب) د درسي د پلي کولو په موخه
ج) د زده کولو د کچې د ټاکلو په موخه
د) ټاکل شویو موخو نه د لاسرسي په موخه

۲۸۱۲. په ارزيايي کې د تراکمي پوښتنو له جوړولو څخه موخه دا ده:

- الف) د مفاهيمو د افاده کولو نه موخه د زده کوونکو پامره
ب) د زده کوونکو د یادونې د کچې ټاکل
ج) د تدریس پر محتوا د زده کوونکو تمرکز
د) ټول سم دي

۲۸۱۳. په زده کړه کې له فردي نوپيرونو څخه موخه لاندیني ټکي دي:

- الف) د زده کوونکي د زده کړې چټکتيا
ب) د زده کوونکو د وړتياوو ډول
ج) د مسنلو په حل کې د زده کوونکو ځواک
د) ټول سم دي

۲۸۱۴. د تدریس الگو (بېلگه) څه ده؟

- الف) د تدریس د موخو ټاکل
ب) د دهنې وړتیاوو پاکړ
ج) د تدریس د تگلارو او وسائلو ټاکل
د) ټول سم دي

۲۸۱۵. د زده کوونکو د کړنو سنجول او ارزيايي کول لاندې نکاتو (ټکو) نه شامل دي:

- الف) فردي ځانگړتیا تشخیصيږي
ب) د فعالیتونو پایلې کتل کيږي
ج) له پیمو سره درسي موخې پرتله کيږي
د) هڅ یو

۲۸۱۶. په تدریس کې اغېزمن عوامل په لاندې ډول دي:

- الف) حیریل او کوری
ب) سوونکی او ځانگړتیاوې یې
ج) درسي توکي
د) ټول سم دي

۲۸۱۷. شاگرد محور ښوونکی کوم ښوونکي ته ویل کيږي؟

- الف) هغه چې زده کوونکي هڅوي
ب) زده کوونکي درسي محور گرځوي
ج) د زده کوونکو فعلیو نه گوري
د) د زده کوونکو له اولیاو سره پیکه یسي

۲۸۱۸. د سوونکو یوه اړینه دنده عبارت ده له:

- الف) تدریس نه چمتووالی
ب) د کورنۍ دندې ورکړه
ج) د زده کوونکو فردي پېژندنه
د) ټول سم دي

٢٨١٩. ښوونکي باید د تدریس په تگلاره کې کومو څیزونو نه ډېره پاملرنه وکړي؟
 الف) د زده کوونکو ذهن، هوس و علمي تجاربو جوړوون (ب) ښوونږې او روزنې چارې
 ج) عمري او ټولنیز توپیرونه (د) صمې کړنې
٢٨٢٠. ښوونکي باید په یو له لاندې مواردو تسلط ولري:
 الف) نه زده کوونکو تسلط (ب) په ټولنیز چاپېریال تسلط
 ج) د درس په محتوا او موضوع تسلط (د) د درسي پلان په ترتب تسلط
٢٨٢١. ښوونکي باید په مضمون او د درس په محتوا سربېره له لاندې فوټو هم خبر وي:
 الف) د وېب کولو فن (ب) د تدریس فن (ج) ښوونږې وړتیاوې (د) ټول سم دي
٢٨٢٢. ښوونکي باید د شخصیت لرونکي وي:
 الف) علمي (ب) اخلاقي (ج) ټولنیز (د) الف و ب
٢٨٢٣. ښوونکي باید فردی مراعات کړي.
 الف) پر نفس باور (ب) ښاروالی (ج) ټولنیز توپ (د) ځېټولي
٢٨٢٤. زده کوونکي باید له لاندې درسي مکافاتو برخمن وي:
 الف) کټبونه او درسي توکي (ب) ورزشي ډگر (ج) مړ او ځړکي (د) ټول
٢٨٢٥. لاندې تگلارو نه درسي میتود ویل کېږي:
 الف) ځان محوري (ب) چاپېریال ته کسه (ج) شاگرد محوري (د) هېڅ یو
٢٨٢٦. لکچر عبارت دی له:
 الف) ویساکول او حصانه (ب) مستقیمه مشاهده
 ج) له زده کوونکو ټولپوښته (د) شاگرد محوري
٢٨٢٧. د لکچر له میتود څخه د کومو موخو لپاره کار اخیستل کېږي؟
 الف) اخلاقي مسائل (ب) د سختو او پېچلو مسالو تشرېح
 ج) د ټولپوښتنې په موخه (د) ټول سم دي
٢٨٢٨. د لکچر د میتود سپېڅې په لاندې ډول دي:
 الف) په لږ وخت کې ډېر مطالب وړاندې کېږي (ب) له ډېر لگښته محضو کېږي
 ج) د زده کوونکو سترس کموي (د) ټول سم دي
٢٨٢٩. په دې میتود کې ښوونکي کولای شي عمومي معلومات وړاندې کړي:
 الف) گروهی کار (ب) لکچر (ج) شاگرد محوري (د) مباحثه

۲۸۳۰. په علمي او مسلکي کنفرانسونو کې له دې میتود څخه څه ښه اخیستل کېږي:
الف) خبرې اترې (ب) مظاهره (ج) پوستې و خواب (د) لکچر
۲۸۳۱. د لکچر د میتود نیمگړتیاوې دا دي:
الف) لر حذب کړي (ب) درس معلم محور دی (ج) زده کوونکي د ستړیا احساس کوي (د) ټول سم دي
۲۸۳۲. د تدریس په لاندې میتود کې د تجربو لېږد صورت مومي:
الف) لکچر (ب) مرکه (ج) پوستې و خواب (د) دېداکټیک
۲۸۳۳. په لاندې میتود کې سوونکي د تحریکوونکي (خوځوونکي) رول لري:
الف) گروهی کار (ب) پوستې او خواب (ج) مباحثه او خبرې اترې (د) لکچر
۲۸۳۴. په دې میتود کې زده کوونکي ډېر د ستړیا احساس کوي:
الف) مباحثه (ب) لکچر (ج) گروهی کار (د) معلم محوري
۲۸۳۵. په دې میتود کې د اورېدلو، فکر کولو او وینا کولو وړتیا پیاوړې کېږي:
الف) مظاهره (ب) لکچر (ج) پوستې او خواب (د) مباحثه و خبرې اترې
۲۸۳۶. مباحثه په لاندې څو تگلارو وېشل کېږي؟
الف) ۳ تگلارې (ب) ۵ تگلارې (ج) ۱۰ تگلارې (د) هېڅ یو
۲۸۳۷. د مباحثې مینود لاندې یوې تگلارې ته شامل دی:
الف) آزاد بحث (ب) د سوونکي بحث (ج) ډلېیز بحث (د) ټول سم دي
۲۸۳۸. په ډلېیز بحث کې د ګډون کوونکو تر ټولو ډېر شمېر څو تنه وي؟
الف) لس تنه (ب) شل تنه (ج) دېرش تنه (د) پنځلس تنه
۲۸۳۹. د تدریس په کوم یو میتود کې د زده کوونکو له یو بل مخکې والی مطرح دی؟
الف) پوستې او خواب (ب) مباحثه او خبرې اترې (ج) لکچر (د) هېڅ یو
۲۸۴۰. د لاندې یو میتود تاریخي محینه له ۲۰۰۰ کاله مخکې ته رسېږي:
الف) لکچر (ب) مباحثه (ج) دېداکټیک (د) علمي سفر
۲۸۴۱. په لاندې یو میتود کې ښوونکی درس په وړو برخو وېشي:
الف) لکچر (ب) پوستې او خواب (ج) مباحثه (د) گروهی کار

٢٨٤٢. لاندې يو مينود د زده کوونکو د حرأت د پياوړتيا لپاره اغېزمن دی:
الف) گروپي کړ (ب) علمي سفر (ج) پوستني او خوب (د) ټول سم دي
٢٨٤٣. کوم مينودونه د زده کوونکو د ذهن د تحريک لپاره اغېزمن دي:
الف) مباحثه (ب) لکچر (ج) د رول لوبول (د) پوستني او خواب
٢٨٤٤. د لاندې يو مينود کارول د ساينس او رياضي په مضمونونو کې ډېر دي:
الف) د ستونزې د حل مينود (ب) د حروانوړو مينود (ج) د لکچر مينود (د) هېڅ يو
٢٨٤٥. د تدريس په کوم مينود کې سوونکي له زده کوونکو څخه نظر غواړي:
الف) مباحثه (ب) پوستني او خوب (ج) د فکري مشورې مينود (د) لکچر
٢٨٤٦. په لاندې يو مضمون کې د لويې مينود څخه ډېر کار اخيستل کېږي:
الف) دييات (ب) رياضي (ج) ټولنر علوم (د) هېڅ يو
٢٨٤٧. د تدريس په کوم مينود کې زده کوونکي په ډانروي شکل (گرد) کېږي؟
الف) فکري متوره (ب) مباحثه (ج) لکچر (د) گروپي کار
٢٨٤٨. امام غوالي د ښوونکي په اړه داسې ويلي دي:
الف) ښوونکي د انسان په زړه و (روح کې نفوذ کوي (ب) ښوونکي د شواخلاقو نمونه ده (ج) ښوونکي د شريعت لارښود دی (د) ټول سم دي
٢٨٤٩. د ابن خلدون له نظر سره سم د روزنې موخې په لاندې ډول دي:
الف) عقيدتي (ب) سياسي (ج) ديني او علمي (د) اخلاقي
٢٨٥٠. لاندې نظريه د نړۍ د کوم پوه شخص نظريه ده؟
سوونه بايد په مظم ډول له اسان څخه ستونزمن او له احمال څخه د تفصيل په لور وشي
الف) امام غوالي (ب) ابن خلدون (ج) فخرالدين رازي (د) هېڅ يو
٢٨٥١. استثنائي ماشومان د تدريس په پروسه کې په لاندې ډله کې شامل دي:
الف) پانده دي (ب) کابه دي (ج) روحي دي (د) ټول سم دي
٢٨٥٢. د پندو ليکنيز خط د په نوم يادېږي:
الف) بريل (ب) يهلوي (ج) ميڅي (د) هېڅ يو
٢٨٥٣. د تدريس زده کونې پړاوونه لاندې مواردو ته شامل دي:
الف) چمو والی او مشاهده (ب) درس ورکول او زرياني (ج) اړيکي او حمنوالي (د) ټول سم دي

٢٨٥٤. تجربوي مکتب کوم مکتب ته ویل کیږي؟
 الف) هغه مکتب چې تدریسي او اداري حرما یې د ښوونکو د روزنتون له لوري ادره کیږي
 ب) هغه مکتب چې د معرف د ریاست له لوري اداره کیږي
 ج) هغه مکتب چې د ښوونیز ټیورینې یې نه عمل کې پی کیږي
 د) هېڅ یو

٢٨٥٥. مایکروټیچینگ کوم ډول تدریس ته ویل کیږي؟
 الف) عملي درسونه
 ب) نظري درسونه
 ج) هغه درس چې له ٥ تر ١٠ ورځو ورکول کیږي
 د) لف او ب سم دي
 الف) ٤
 ب) ٣
 ح) ١٠
 د) ٦

٢٨٥٦. د وخت له نظره درسي پلان په څو ډوله دی؟
 الف) مختصر (له) وي
 ب) زده کوونکي د فعالیت مرکز وي
 ج) د برخو تر منځ یې نسلل وي
 د) ټول سم دي

٢٨٥٧. درسي پلان باید داسی جوړ شي چې.....
 الف) د وخت د صبع کېدو مخنیوی کوي
 ب) د توکو په چمتوالي او ټاکلو کې مرسته کوي
 ج) موخه را نږدې کوي
 د) ټول سم دي

٢٨٥٨. د درسي پلان نیټگې په لاندې ټکو کې شاملې دي:
 الف) مقدمه (پیږه) او چمتو والی
 ب) د نوي درس وړاندې کول او پرمختګ
 ج) د درس پای
 د) ټول سم دي

٢٨٥٩. د پیلیزې له جملې څخه لاندې څیزونه دي:
 الف) د بوي عنوان معرفي کول
 ب) ستړي مشي. د پاکوالي (نظافت) لیدل او حاضري
 ج) له درسي توکو کار اخیستل
 د) لف او ب

٢٨٦٠. د تېرو درسونو ارزښتي کول په لاندې کومو مواردو کې شامل دي؟
 الف) پیل او چمتووالی
 ب) د نوي درس وړاندې کول
 ج) د درس پای ته رسول
 د) ټول سم دي

٢٨٦١. څه وخت کورنۍ دنده ورکول کیږي؟
 الف) د درس په پیل کې
 ب) د تدریس په پرم کې
 ج) د درس په پای کې
 د) هېڅ یو

٢٨٦٣. د تدريس په کوم پړاو کې د نوي درس اړيابي کيږي؟
 الف) د درس د پلي کولو پر وخت (ب) په پای کې (ج) په پيل کې (د) الف و ب
٢٨٦٤. په کومو حالاتو کې بايد زده کوونکي انگېزه پيدا کوونکي واوسي؟
 الف) په پيل کې (ب) په پای کې (ج) د درس په لړ کې (د) تل
٢٨٦٥. د لاندې ټکو په مطرح کولو انگېزه پيدا کيږي:
 الف) د يو په رڼه پورې انځور نه بېکاره کولو کې (ب) د لنډو قصو ويل
 (ج) د څو علمي يا ذهني پوستو په مطرح کولو (د) ټول سم دي
٢٨٦٦. درسي پلان د اړيابي په پای کې په لاندې يوې يا څو پوښتنو پای مومي:
 الف) څومره زده کوونکي برخه اخيستونکي وو (ب) څومره زده کوونکو سوبسته وکړه
 (ج) تدريس څومره بريالۍ وو (د) ټول سم دي
٢٨٦٧. د بوشه درسي پلان اساسي اړخونه د..... لپاره شامل دي:
 الف) درس موخې او موضوع (ب) د درسي توکو او لواړمو چمتو کول
 (ج) د تدريس اصول او تگلارې (د) ټول سم دي
٢٨٦٨. د ساعتې درسي پلان له چمتووالي موخه، لاندې موارد دي:
 الف) له وخت څخه سه گڼه اخيسته (ب) له درسي توکو څخه سه گڼه جېسته
 (ج) د زده کوونکو مطم کترول (د) الف او ج سم دي
٢٨٦٩. د لاندې موخو لپاره ورځنۍ درسي پلان جوړېږي:
 الف) د سوويز موخو پلي کول (ب) د تعليمي نصاب پلي کول او د وخت کترول
 (ج) د صنفې فعاليتونو کتن (د) ټول سم دي
٢٨٧٠. تدريس زده کول نه د عملي زده کړو زمينه برابروي:
 الف) تدريس زده کوونکو (ب) دروونکو (ج) سوونکو (د) هېڅ يو
٢٨٧١. په فارسي ژبه کې تعليم او تربيه لاندې معناوې لري:
 الف) آموزش و تربيت (ب) آموختن و پروردن
 (ج) آموزش و پرورش (د) تدریس و پرورش
٢٨٧٢. په ښوونيزو مسائلو کې لاندې ټکو ته ډېره پاملرنه کيږي:
 الف) تحريبي لاسته راوړل (ب) معلومات ترلاسه کول (ج) د وېساوو پرمختگ (د) هېڅ يو

٢٨٧٣. له روږني (تربیت) څخه موخه لاندې موخو ته رسېدل دي:
 الف) په کړيو او سلوک کې بدلون (ب) د غس ترکیه (پاکول)
 ج) اخلاقي نهډت (د) ټول سم دی
٢٨٧٤. د زده کوونکو د ښې روږني لپاره باید لاندې ټکي په نظر کې ونیول شي:
 الف) صفې فعالیتونه وکتل شي (ب) درسي توکي توزیع شي
 ج) سووېکی باید شه روږه ولري (د) د روږني درس ورکړل شي
٢٨٧٥. له لاندې پوهانو څخه کوم یو په حیلولو پسو ودرېدل روزنه او تربیه گڼي؟
 الف) هربرې اسپنسر (ب) هگل (ج) کانت (د) ډیکارټ
٢٨٧٦. له زده کړو څخه موخه لاندې ټکو ته رسېدل دي:
 الف) د پوهې ډېرول (ب) تجربه پیدا کول (ج) د وړتیاوو غوړېدل (د) یوولسم دي
٢٨٧٧. د زده کولو بنسټ لاندې ټکو ته شامل دی:
 الف) هوش او وړتیا (ب) فزیکي ځواک (ج) حرث (د) چاپېریال
٢٨٧٨. لاندې کوم یو پوه د اخلاقو په بدلون کې درې فشارونه اغېزمن گڼي؟
 الف) ژان ژاک روسو (ب) کامینوس (ج) ژان پیژ (د) کانت
٢٨٧٩. د اخلاقو بدلونکي درې فشار ورکوونکي عبارت دي له:
 الف) مشران (ب) همزولي (ج) د اسل دهنې بدلون (د) یوولسم دي
٢٨٨٠. د ماشومانو د ژوند په کوم پړاو کې مشران اغېزمن دي؟
 الف) له ١٠ تر ١٢ کلنۍ (ب) له روکړې تر ٧ کلنۍ
 ج) له ١٢ تر ١٨ کلنۍ (د) د روبا په وړاندو کې
٢٨٨١. د تعلیم او تربیې تعریف له لاندې څخه یو دی:
 الف) تعلیم د سووې او روږني په معاده
 ب) د سووېکي ورده کوونکي له مضمو فعالیتونو عبارت دی
 ج) تعلیم او ترسه منظم علمي او عملي فعالیتونه دي (د) هېڅ یو
٢٨٨٢. یو له لاندې پوهانو څخه د پراگمانیزم بنسټ اېښودونکی دی:
 الف) حادوی (ب) روسو (ج) ډیکارټ (د) فاول

۲۸۸۳. له لغوي اړخه د تعلیم معنا دا ده:

- الف) ورو ته د وړتیاوو لېږدول
ب) د تجربو او فوټو لاسته راوړل
ج) ورو ته د عمو او فوټو لېږدول
د) ټول سم دي

۲۸۸۴. تربیه له اصطلاحي اړخه لاندې معناوې لري:

- الف) د فرد تدریحي پرمختګ، مراقبت او لارښوونه
ب) ورو ته د وړتیاوو ورکول
ج) زده کوونکو ته د عادتونو او سلوکو لېږدول
د) هېڅ یو

۲۸۸۵. تربیت په لغت کې په لاندې معنا ده:

- الف) سوونه
ب) د فکر بدلون
ج) راټول
د) وروره

۲۸۸۶. دا جمله د لاندې کوم یو پوه نظریه ده؟ «مونږ د روزنې له لارې واقعا آدمیان کېږو».

- الف) کامیوس
ب) کانت
ج) ژان لاک
د) هېڅ یو

۲۸۸۷. کوم یو پوه په خپلو پسونو ودرېدل روزنه گڼي؟

- الف) کانت
ب) ټیلور
ج) هربرټ سپنسر
د) روسو

۲۸۸۸. د یادولو کلي (ټولیز) مفهوم څه دی؟

- الف) د نویو تجربو لاسته راوړل او ډېرو وړتیاوو ته رسېدل
ب) د ناکامیو په وړاندې مقاومت
ج) د معلوماتو له سرچینو او ډېرو گټه اخیستل
د) ټول سم دي

۲۸۸۹. په ماشومانو کې تجریدي تفکر څه وخت رامنځته کېږي؟

- الف) ۸ کلنۍ کې
ب) ۱۵ کلنۍ کې
ج) ۱۸ کلنۍ کې
د) ۱۲ کلنۍ کې

۲۸۹۰. په عمومي ډول ښوونه او روزنه په لاندې ډولونو وېشل کېږي:

- الف) ۲ ډوله
ب) ۶ ډوله
ج) پینځه ډوله
د) ۳ ډوله

۲۸۹۱. د پیداکوژي د کلمي لغوي معنا دا ده:

- الف) ښوونه و وروره
ب) لارښوونه او څارنه
ج) د ماشومانو لارښوونه
د) هېڅ یو

۲۸۹۲. پیداکوژي په کومه پېړۍ کې د یو خپلواک علم په توګه راڅرګند شو؟

- الف) ۱۹ پېړۍ
ب) ۱۷ پېړۍ
ج) ۲۰ پېړۍ
د) ۱۶ پېړۍ

۲۸۹۳. د پیداکوژي د څانگو شمېر په لاندې ډول دی:

(الف) ۱۰ څانگې (ب) ۶ څانگې (ج) ۹ څانگې (د) ۸ څانگې

۲۸۹۴. لاندې یو څیز د پیداکوژي په څانگو کې شامل دی:

(الف) د تدریس مېتود (ب) د عمر ډېرېدن (ج) پرته بېره سوونه او رورنه (د) ټپون سم دی

۲۸۹۵. لاندې یو څیز د ښوونې او روزنې د څېړنې میتود دی:

(الف) مشاهده (ب) مطالعه (ج) مبحث (د) ټپون سم دی

۲۸۹۶. د مشاهدې له میتود څخه د ښوونې او روزنې په څېړنو کې موخه په لاندې ډول

۵۵:

(الف) د موضوع د کمښت او محتوا څېړل (ب) د تدریسي چارو د کفټ څېړل

(ج) د څیزو عیني معرف و حقابو یې (د) هېڅ یو

۲۸۹۷. د تدریس په کومو میتودونو کې له حدولونو، نقشو او فورمولونو کار اخیستل

کېږي؟

(الف) مشهودي میتود (ب) مدل میتود (ج) د لکچر میتود (د) د احصائیني میتود

۲۸۹۸. د لیکنیز، نقاشی، رسامی او لاسي کارونو فعالیتونه په لاندې یو مېتود کې شامل

دي:

(الف) مباحثه (ب) مدر (ج) حصائیه (د) مطالعه

۲۸۹۹. له څېړنې وړاندې لاندې کوم څیز عملي کېږي؟

(الف) دهې پوستې مطرح کيږي (ب) څېړنیز توکي چمتو کيږي

(ج) د څېړنې نکلارې په نضر کې بول کيږي (د) ټپون سم دي

۲۹۰۰. لاندې عوامل د شخصیت په تشکیل او بشپړاوي کې اغېزمن دي:

(الف) وراثت (ب) چاپېریال (ج) سوونه او رورنه (د) ټول سم دی

خوابونه

شماره	خواب	شماره	خواب	شماره	خواب	شماره	خواب	شماره	خواب
۲۸۰۱	د	۲۸۲۱	د	۲۸۴۱	ب	۲۸۶۱	الف	۲۸۸۱	ب
۲۸۰۲	الف	۲۸۲۲	د	۲۸۴۲	ج	۲۸۶۲	ح	۲۸۸۲	الف
۲۸۰۳	ب	۲۸۲۳	ب	۲۸۴۳	د	۲۸۶۳	ب	۲۸۸۳	ح
۲۸۰۴	ح	۲۸۲۴	د	۲۸۴۴	الف	۲۸۶۴	الف	۲۸۸۴	لف
۲۸۰۵	د	۲۸۲۵	ح	۲۸۴۵	ح	۲۸۶۵	د	۲۸۸۵	د
۲۸۰۶	الف	۲۸۲۶	الف	۲۸۴۶	ب	۲۸۶۶	د	۲۸۸۶	ب
۲۸۰۷	د	۲۸۲۷	ب	۲۸۴۷	د	۲۸۶۷	د	۲۸۸۷	ج
۲۸۰۸	ب	۲۸۲۸	الف	۲۸۴۸	لف	۲۸۶۸	الف	۲۸۸۸	الف
۲۸۰۹	د	۲۸۲۹	ب	۲۸۴۹	ج	۲۸۶۹	ب	۲۸۸۹	د
۲۸۱۰	ح	۲۸۳۰	د	۲۸۵۰	ب	۲۸۷۰	الف	۲۸۹۰	الف
۲۸۱۱	الف	۲۸۳۱	د	۲۸۵۱	د	۲۸۷۱	ح	۲۸۹۱	ح
۲۸۱۲	ب	۲۸۳۲	الف	۲۸۵۲	الف	۲۸۷۲	ب	۲۸۹۲	ب
۲۸۱۳	الف	۲۸۳۳	ح	۲۸۵۳	د	۲۸۷۳	د	۲۸۹۳	د
۲۸۱۴	د	۲۸۳۴	ب	۲۸۵۴	الف	۲۸۷۴	ج	۲۸۹۴	د
۲۸۱۵	ح	۲۸۳۵	د	۲۸۵۵	ح	۲۸۷۵	الف	۲۸۹۵	الف
۲۸۱۶	د	۲۸۳۶	لف	۲۸۵۶	ب	۲۸۷۶	د	۲۸۹۶	ح
۲۸۱۷	ب	۲۸۳۷	د	۲۸۵۷	د	۲۸۷۷	الف	۲۸۹۷	ب
۲۸۱۸	د	۲۸۳۸	ب	۲۸۵۸	د	۲۸۷۸	ح	۲۸۹۸	د
۲۸۱۹	لف	۲۸۳۹	ب	۲۸۵۹	د	۲۸۷۹	د	۲۸۹۹	لف
۲۸۲۰	ح	۲۸۴۰	الف	۲۸۶۰	ب	۲۸۸۰	ب	۲۹۰۰	د

اووه دېرشم خپړکی

د ښوونکو تدریسي چارې او استثنائي سوونه او روزنه

۲۹۰۱. مسلکي زده کړې عبارت دي له:

- (الف) هغه مصامین دي چې په لاسنه راوړلو یې شخص د معلمي مسلک ته چمتو کړي
(ب) هغه زده کړی دي چې د ښوونکو وړتیاوې لوړوي
(ج) هغه هنر دی چې د ښوونکو د ظرفیت جوړوونې لپاره سرې کړ اخيستل کړي
(د) الف او ح سم دي

۲۹۰۲. د ابتدائيه دورې ښوونکي باید په اونۍ کې له لاندې ساعتونو سره سم تدریس وکړي:

- (الف) ۳۰ ساعته (ب) ۳۵ ساعته (ج) ۲۴-۲۸ ساعته (د) ۲۰ ساعته

۲۹۰۳. د ښوونکو یوه ځانگړتیا....

- (الف) له فعلو ښوونیزو استراتیژیو کار اخلي
(ب) له ډول ډول او مناسبو ښوونیزو نوکو کار اخلي
(ج) په مضمون کافي حاکمیت لري
(د) ټول سم دي

۲۹۰۴. مسلکي ښوونکي د خپلو همکارانو محرم معلومات نه افشاء کوي مگر...

- (الف) د قانون په حکم (ب) د محکمې نه حکم (ج) د مدیر په امر (د) ټول سم دي

۲۹۰۵. ښه ښوونکی د ښوونځي له مقرراتو سر بېره مسئولیت لري چې له لاندې اشخاصو سره اړیکې ولري:

- (الف) د سار اصناف (ب) د زده کوونکو اولیاء (ج) دولتي ادارې (د) هڅو یو

۲۹۰۶. د تدریس متغیرونه د کوم پوه لخوا ووبش شول؟

- (الف) ډاکټرین (ب) میترل (ج) بایډل (د) ټول سم دي

۲۹۰۷. لاندې یوه څیز ته تدریسي متغیرونه ویل کېږي:

- (الف) د نادلولو او وریادولو تر منځ د اړیکو تثبیت (ب) د سوونې او روزنې تر منځ پکې
(ج) په تدریسي چارو او د مهارتونو په لاسته راوړلو کې ابتکار او خلافت (د) ټول سم دي

۲۹۰۸. ښاني متغیرونه (Presage variable) لاندې څیرونو ته شامل دي:

- الف) د زده کوونکو طاهري څنگړتیاوې سبي
 ب) د زده کوونکي او سوونکي ترمنځ ډيکې مشخصوي
 ج) د سوونکو څانگړتیا لکه: عمر، جسيټ، اجتماعي طبقه او تحصيلي سوبو مشخصوي
 د) ټول سم دي

۲۹۰۹. له زمينوي تدریسي متغیرونو څخه موخه څه ده؟

- الف) تدریسي موضوع ب) صني تراکم
 ج) د سیمه ییزې ټولنې ډوب د) ټول سم دي

۲۹۱۰. لاندې کوم یو پوه ټینگار کړی چی د وخت په تېرېدو په تدریسي قوانینو کې بدلون راځي؟

- الف) ډیکارپ ب) گرگس ج) هوگو د) کامیوس

۲۹۱۱. ښوونکی دي د لاندې طریقو په شمېر پوښتنې مطرح کړي؟

- الف) ۹ طریقې ب) ۸ طریقې ج) ۶ طریقې د) ۱۲ طریقې

۲۹۱۲. ۱۵ جمله د کوم ډول پوښتنو له حملي څخه ده؟

- په لومړي ځل پر پیغمبر صی الله علیه وسلم چېرته وحی راغله؟
 الف) تحلیلي ب) توضیحي ج) په یاد راوستل د) تحمیی

۲۹۱۳. ۱۵ جمله د پوښتنو د مطرح کولو په کوم ډول تگلارو کې شامله ده؟

- د افغانستان او ایران اقتصادي وضعیت توضیح کړئ
 الف) علمي ب) پرتله ییز ج) توصیفي د) عملي

۲۹۱۴. د افغانستان د کورنیو جگړو اصلي لامل څه وو؟ دا کوم ډول پوښتنه ده؟

- الف) په یاد روستر ب) تشریحي ج) علت و معلول د) توضیحي

۲۹۱۵. ۱۵ جمله د کوم ډول پوښتنو جوړولو په ډول کې شامله ده؟

- صفت تعریف کړئ او ډولونه یی ولیکئ.
 الف) تشریحي ب) توضیحي ج) تحلیلي د) هڅ یو

۲۹۱۶. لاندې جمله په کوم ځواب پورې تړاو لري؟

- په معاسن کې د کورنیو جگړو غبري څه وې؟
 الف) نحیلي ب) متضاد ج) پرتله ییز د) تحریه او تحلیل

۲۹۱۷. دې حملې ته د پوښتنو جوړولو له طريقې سره نړاو ورکړی
که موږ به حیده حویلي کې هر کل نیلگۍ کسوو په چاپېریل څه اغېزې لري؟
لف) تشرېحي (ب) د پایلې احسنې لپاره بوسته (ج) تشرېحي (د) توصیفي
۲۹۱۸. د ښوونځي اداره د زده کوونکو له اولیاؤ لاندې هیله لري:
الف) له تدریسي چارو سره په کور کې مرسته (ب) د اولادو د زده کړو له څرنگوالي
خبر بدل
ح) د زده کوونکو د اولیاو په ماسه کې ګډون (د) ټول سم دي
۲۹۱۹. په ښوونځي کې د یو درسي ساعت دقیقې په لاندې ډول دي
لف) یو ساعت (ب) نیم ساعت (ح) ۴۵ دقیقې (د) هېڅ یو
۲۹۲۰. درسي نوکي لاندې څیزونه تشکیلوي:
لف) تخته (ب) مارکر قلم (ح) درسي کتابونه (د) ټول سم دي
۲۹۲۱. ښوونیزې ارزښتي د ترسره کولو د وخت له نظره په څو برخو وېشل کېږي؟
الف) ۳ برخې (ب) ۵ برخې (ح) ۸ برخې (د) ۱۰ برخې
۲۹۲۲. وړودي ارزښتي یا (Pre-assessment) څه وخت پیلېږي؟
الف) د تدریس په لړ کې (ب) د تدریس د پروسې له پیل څخه وړاندې
ح) وروستی پړاو کې (د) ټول سم دي
۲۹۲۳. ټکوڼی ارزښتي (Formative) څه وخت تر سره کېږي؟
الف) د ارمویو له حسولو وړاندې (ب) له کلني رموډی وړاندې
ح) له څلور نیم مېشتې ازمويې وروسته (د) د سووېزو پلانو په لړ کې
۲۹۲۴. تراکمي ارزښتي (Summative) څه وخت تر سره کېږي؟
الف) په وروستي پړاو کې (ب) د کال په پای کې (ح) د درس په لړ کې (د) هېڅکله
۲۹۲۵. د ښوونې او روزنې تشکیلوونکي عناصر کوم یو لاندې څیر ته شامل دي؟
الف) سووېکي (ب) زده کوونکي (ح) نوکي او متود (د) ټول سم دي
۲۹۲۶. لاندې کوم یو پوه، سوونه او روزنه اېمان، اخلاق، روغتیا، سواد، هنر او پېشه
ګمې؟
الف) افلاطون (ب) رګریا ندرې (ح) اس سنا (د) هېڅ یو

٢٩٢٧. سوونه څه ده؟

- الف) د شخص په سلوکو کې له مثبت بدلون څخه عبارت ده (ب) د پوهې لږد سوونه ده
 ح) هر او بېسه دی (د) لف او ب سم دي

٢٩٢٨. لاندې یو تعریف د روزنې تعریف دی.

- الف) بدلون رامنځته کړي او پایست برکې وي نه مقصعي
 ب) په لغوه روپې کې بدلون راولي نه په بالفعل روپې کې
 ح) د تحريې پر نسبت ولاړ وي نه د فعې او ژر تېروندنکې
 د) ټول سم دي

٢٩٢٩. یادول په لاندې شمېر پړاوونه لري:

- لف) ییځه پړاوونه (ب) ٨ پړاوونه (ح) ٦ پړاوونه (د) ١٠ پړاوونه

٢٩٣٠. لاندې څیزونه د یادولو په پړاوونو کې شامل دي:

- الف) د چمتووالي پړاو (ب) د مطلب د وړاندې کولو پړاو
 ح) د برتلی او تجربید پړاو (د) ټول سم دي

٢٩٣١. په مطالعه کې اساسي ټکي په لاندې څیرونو کې شامل دي:

- لف) بربرول (ب) سې کسودل (ح) چچورول (د) ټول سم دي

٢٩٣٢. د زوند د وړتیاوو زده کولو بسپ د کوم یو پوه لخوا کېښودل شو؟

- الف) دورکین (ب) ژان زاګ روسو (ح) گیلبرټ ټوتوین (د) هېج یو

٢٩٣٣. د رده کړو تر ټولو اړین مهارتونه په څو ډوله دي؟

- لف) ٦ ډوله (ب) ١٠ ډوله (ح) ٤ ډوله (د) ٧ ډوله

٢٩٣٤. د ماشومانو د فکر تولید او د انگېرنې ډول په لاندې مهارتونو کې شامل دی:

- الف) د حلاق تفکر مهارت (ب) د عادت تفکر مهارت
 ح) د مسئلې د حل مهارت (د) د پیکو د ستلو مهارت

٢٩٣٥. صنعي انضباط لاندې ارکان لري:

- الف) نظم (ب) هڅونه (ح) نېټه (د) درې وېره

٢٩٣٦. په ټولګي کې د انضباط جوړول لاندې مواردو ته شامل دي:

- الف) د پام وړ (ب) بېلګه جوړول (ح) چاپېریالي کنټرول (د) ټور سم دي

٢٩٣٧. یادول لاندې ټکو ته شامل دي:

- الف) لیدیر (صري) (ب) سمعی (ح) خو څښتي (د) ټول سم دي

٢٩٣٨. پرتله ييزه ښوونه او روزنه لاندې يو څيز ته شامل ده:

- الف) د بېلاسلو هېو دونو سونيز سسټمونه پرتله کوي
ب) د متداولو لهجو تر منځ توپيرونه مشخصوي
ج) د نړۍ د سويير سسټم له تحريو گڼه اخيستل کيږي
د) هڅه يوه

٢٩٣٩. درسي پلان څو عملي پړاوونه لري؟

- الف) ٦ پړاوونه ب) ٩ پړاوونه ج) ٣ پړاوونه د) ٥ پړاوونه

٢٩٤٠. لاندې يو څيز په ښوونيزو موخو کې شامل دی:

- الف) د تدريس اصلي او اساسي موخه
ب) د مصمون عمومي موخه
ج) د موضوع ځانگړې موخې
د) ټول سم دي

٢٩٤١. کله چې په يو نوټگي کې د زده کوونکو شمېر تر شلو تنو وي له کومو تدريسې مينودونو څخه کار اخيستل کيږي؟

- الف) د مباحثې او د روډ د لوبولو له مېتود څخه
ب) د ورته والي کولو او لوبو له مېتود څخه
ج) د لکچر له مېتود
د) الف او ب

٢٩٤٢. که د زده کوونکو شمېر له شلو تر څلوېښتو تنو وي له کومو مېتودونو کار اخيستل کيږي؟

- الف) وينا کول، د فلم سول او لکچر
ب) مشاهده و مباحثه
ج) د امام عراقي تگلاره
د) هېڅ يو

٢٩٤٣. د Aptitude وي (کلمه) په لاندې معنا ده:

- الف) عقل ب) وړتيا ج) حلاقيت د) پوهه

٢٩٤٤. ړانده، کاڼه او ذهني وروسته پاتې ماشومان په لاندې افرادو کې شامل دي:

- الف) څپرک ب) تس ج) استثنائي افراد د) وې

٢٩٤٥. د استثنائي ځانگړي مفهوم هېو ماشومانو نه کارول کيږي چې لاندې ځانگړنېاوې ولري:

- الف) جسمي، ذهني، او سېوکي معلوبت لرونکي ب) نالوستي
ج) هغه ماشومان چې په خپله يو څه نادوي د) ټول سم دي

٢٩٤٦. ړانده افراد له لاندې رسم الخط څخه کار اخلي:

- الف) پهلوي ب) رېل خط ج) مېحي خط د) مخور

٢٩٤٧. لاندې یو څیر د ذهني وروسته پاتې افرادو ځانگړیتاوې مشخصوي:

- الف) د نورو په پرتله مفاهیم ډېر وروسته درک کوي
ب) د سحو او پیچلو، ډیکو په درک کې ستوره لری
ج) د لغتونو لږ رږمه لري
د) ټول سم دي

٢٩٤٨. د ذهني وروسته پاتې کېدو ستر لامل له لاندې څیزونو څخه دی:

- الف) ژنتیکي عوامل، ب) کلنوري عوامل، ج) فزیکي عوامل، د) ټول سم دي

٢٩٤٩. د ژنیکي عواملو له امله ذهني وروسته پاتې والی لاندې یو عامل لري:

- الف) ټکول، ب) درمل، ج) وررش، د) هېڅ یو

٢٩٥٠. د خوړو کمښت او سوء تغذي لاندې اختلالات رامنځته کوي:

- الف) تعقیم، ب) ذهني وروسته پاتې والی، ج) د روپې بدون، د) عصابت

٢٩٥١. د ذهني وروسته پاتېوالي مهم عوامل څو دي؟

- الف) ٦، ب) ٩، ج) ١٢، د) ٢٠

٢٩٥٢. سفینه خلک.....

- الف) له هوس څخه بهر دي، ب) ذهني وروسته پاتې دي
ج) عقلي ناتوانه دي، د) ټول سم دي

٢٩٥٣. د ښوونې او روزنې پوهانو ذهني وروسته پاتې خلک په دې برخو وېشلي دي:

- الف) ذهني وروسته پاتې په خپلو یادوونکي و ډډه کوونکي دي
ب) ذهني وروسته پاتې افراد روزنه موندلکي دي
ج) ذهني وروسته پاتې افراد ملاتړ موندلکي او په بشپړ ډول په مل مېکي دي
د) ټول سم دي

٢٩٥٤. ذهني وروسته پاتې لاندې یو رواني اختلال لري.

- الف) اردي و حرکي نیمگړتیاوې لري، ب) په خپلو احساساتو کنټرول نه لری
ج) ښی شته، په پام و حافظه کې اختلال لري، د) ټول سم دي

٢٩٥٥. په خبرو کې نیمگړتیا لاندې عیسویو کې شامله ده:

- الف) رواني گټووې، ب) ذهني وروسته پاتې والی، ج) جسمی کمزورت، د) هېڅ یو

٢٩٥٦. د ذهني وروسته پاتې یوه ټولنیزه ځانگړتیا دا ده:

- الف) نه پامېده، ب) د ټولنیزو ډیکو نه نیو، ج) د حافظې نسو، د) هېڅ یو

۲۹۵۷. په دهې وروسه پانې ماشومانو کې د انگیزې او د همغږۍ د تحرک رامنځته کولو موخه په لاندې ډول ده:

الف) د پلي ننگ تمرین (ب) نه موانعو غلنه
ح) د خمکې پر سر د وساتلو کارول (د) ټول سم دي

۲۹۵۸. د اجتماعي سلوکو له پرمختګ څخه موخه څه ده؟

الف) د شخصي خو هڅو غوښتنل (ب) د نور سر څنګ لوبې کول
ج) له ځانه د مرګ په پر د بورو له وړناوو کار اخیستل (د) ټول سم دي

۲۹۵۹. په ماشومانو کې د ژبې د بدشېب عوامل په څو ډولو وېشل کېږي؟

لف) ۵ ډوله (ب) ۶ ډوله (ح) ۳ ډوله (د) ۱۰ ډوله

۲۹۶۰. لاندې کومو څیزونو نه د ژبې د بندست عوامل ویل شوي دي؟

لف) فزیکي علتونه (ب) عاطفي علتونه (ح) ټولګیر علتونه (د) ټول سم دي

۲۹۶۱. په ماشومانو او ځوانانو کې د رواني اختلالاتو عوامل په لاندې ډول دي:

الف) ژبنيکي (ب) جسمي (ح) کورني (د) ټول سم دي

۲۹۶۲. هغه رواني عوامل چې د افرادو نه سلوک کې د اختلال لامل ګرځي، لاندې دي:

لف) احساسات (ب) تعارض (ح) اې سواډي (د) هېڅ یو

۲۹۶۳. د یوې اړیا نه پوره کول او نا یوې ځانګړې موخې نه نه رسېدل له څخه عبارت دی

لف) ناکامي (ب) استرس (ح) جسمي معلولیت (د) تعارض

۲۹۶۴. هغه وخت رامنځته کېږي چې د فرد په روڼې د کسرول او لاسوهنې په

موخه مناقضې موخې له یو او بل سره رقابت پیل کړي:

الف) ناکامي (ب) تعارض (ح) احساسات (د) استرس

۲۹۶۵. له لاندې یو رواني اختلال څخه بدګماني رامنځته کېږي:

لف) استرس (ب) اضطراب (ح) پړوېو (د) وسواس

۲۹۶۶. لاندې یو اختلال هېرېدل رامنځته کوي:

الف) اضطراب (ب) احساسات (ح) هسپري (د) هېڅ یو

۲۹۶۷. د جسمي کمزورتیا لامل لاندې یو رواني اختلال دی:

لف) پاراوانا (ب) هډیان (ح) ایوراسنېي (د) اضطراب

٢٩٦٨. د غصې او عصبانیت د څرگندېدو لامل لاندې یو رواني عارض دی:
الف) سهرس (ب) اضطراب (ج) وسوس (د) ټول سم دي
٢٩٦٩. د چاپېریالي رواني اختلال مهم عامل په لاندې ډول دی:
الف) کورنۍ (ب) ماتي او سکمي (ج) هډیان (د) هېڅ یو
٢٩٧٠. د خولې د وچوالي نسې د لاندې یو رواني اختلال لامل دی:
الف) اضطراب (ب) ماراڼو یا (ج) هډیان (د) هستری
٢٩٧١. لاندې کوم یو پوه پر نلکه ییزه ښوونه او روزنه رامنځته کړه؟
الف) کات (ب) کامپوس (ج) جان ډیوی (د) روسو
٢٩٧٢. جان ډیوی لاندې یو څه د تدریس لپاره نشیت کړ:
الف) موخې (ب) د تدریس اصول (ج) درسی توکي (د) ټول سم دي
٢٩٧٣. د معنوي تدریس اصول لاندې څیړونو ته شامل دي:
الف) د افلاطون، ارسطو و فیثاغورث نظریاتو ته شامل دي
(ب) د سعدي، انصاري او غزالي نظریاتو ته شامل دي
(ج) د جان ډیوی، جان لاک او ورسو نظریاتو ته شامل دي
(د) الف او ب
٢٩٧٤. د تدریس په اصولو کې له خودي انصاط څخه موخه څه ده؟
الف) د فکر او عمل ارادي (ب) د عقیدې ارادي (ج) عقلاني تفکر (د) صفی آزادی
٢٩٧٥. لاندې نظریه د کوم یو لاندېني پوه نظریه ده؟
تدریس باید له ورور، شدت او حد پرته ترسره شي
الف) کانت (ب) ډیوی (ج) کامپوس (د) ارسطو
٢٩٧٦. د تدریس لپاره لاندې دوه فکري مکتبونه شتون لري:
الف) محافظه کار (ب) آزادي خوښوکی (ج) اګل (محافظ) (د) الف او ب
٢٩٧٧. د ښوونې او روزنې نوې تګلاره دا ده چې....
الف) په ښوونکو او ښوولای وي (ب) له ورځې سره همگام، همقدم و همغږی وي
(ج) په ښوونکو، قوانینو او مقرراتو ولاړ وي (د) ټول سم دي

۲۹۷۸. لاندې نظریه د کوم ښوونیز فکري مکتب نظریه ده؟
 رده کړه د درسي توکو له بدولو او حافظې نه له سپارلو عبارت ده
 الف) د ارادی حوسوبکی مکتب ب) د رسطو مکتب
 ح) د محافظه کاري مکتب د) هېڅ یو
۲۹۷۹. کوم یو ښوونیز فکري مکتب زده کوونکي نه پر مضمون لومړیتوب ورکوي؟
 الف) ارادی حوسوبکی ب) محافظه کار ج) رسطو د) محتط
۲۹۸۰. د نوې ښوونې او روزنې یوه مهمه تګلاره دا ده:
 الف) معمم محور ب) شاګرد محور ج) رتڼونکي نه فکر کوونکی د) هېڅ یو
۲۹۸۱. د ښوونکي په اړه دا نلپانۍ حمله لاندې یو پوه لیکلي:
 د ښوونکي غېږی تلپاتې دي، هېڅکله د شو ویلای چې د اغېزې نه چرې دریري
 الف) جان ډېوي ب) حکس ج) هري دمر د) بیچه
۲۹۸۲. د تدریس اصلي او مرکزي غوښتنه څه ده؟
 الف) زده کوونکی باید د درس محور وي
 ب) ښوونکی باید د درس په موضوع حاکمیت ولري
 ج) درسي توکي باید پلټې (له ورځې سره سم) شي د) ټول سم دي
۲۹۸۳. لاندې یو څیر د ذهنت پر تعریف دلالت کوي:
 الف) ذهنت د زده کوونکو نه ذهن کې د درس د محتوا تلفین دی
 ب) ذهنت د ښوونکي له کړنو سره سم د زده کوونکو روپې نه بدلون ورکول دي
 ج) ذهنت په سد کې له یو په بل پسې چاپېریالي څیرونو و د بورو د کړنو اغېز دی
 د) یو سم دي
۲۹۸۴. لاندې کوم یو پوه ۷۶٪ انسانان د فطري ذهن لرونکي ګڼي؟
 الف) کات ب) روسو ج) کامبوس د) ګومس
۲۹۸۵. عمومي عقل او هوښ (Common Sense) څه دی؟
 الف) په نورمال و د اعتدال په حالت کې طبیعي دکاوت ب) اکتسابي دکاوت دی
 ج) علمي وړتیا او لاسنه راوړلو ځواک دی د) هېڅ یو
۲۹۸۶. مثبت ذهنت له لاندیني یو څیز سره مترادف دی:
 الف) علمي هوښ او وړتیا ب) هڅه او پلټنه
 ج) د دوق او علاقې لرل د) د درس د محتوا تکرار

۲۹۸۷. دا عبارت (Subject centered education) لاندې معنا ورکوي:
 (الف) له درس سره سمه سوونه او روزنه (ب) په مصمون منمرکړه سوونه او روزنه
 (ج) د سوونې و روړنې مرکزي مصمون (د) هیچ یو
۲۹۸۸. امام محمد عرالی د تعلیم او تربیې پر ځای لاندې اصطلاح کاروله:
 (الف) تعلیم او تادیب (ب) تهذیب و ترکمه (ج) ریاضت (د) ټیو سم دي
۲۹۸۹. لاندېني یو پوه سوونه او روزنه دا ټول تعریف کړي ده:
 سوونه او روزنه د تجربې ساخبي جوړوون او رارول دی
 (الف) امام عرالی (ب) جان ډوی (ج) روسو (د) جاحط
۲۹۹۰. لاندې اسلامي پوهانو سوونې او روړنې نه ځانگړې پاملرنه وکړه:
 (الف) غزالي (ب) فارابي (ج) ابن سينا (د) ټیو سم دي
۲۹۹۱. لاندې تدریسي تگلاره، لاندې یو مینود ته شامله ده:
 په دی تگلاره کې حېمه زده کوونکي عمل ته راځي او سلاسلو فعالیتونو ته لاس جوي
 (الف) عملي تجربه (ب) مشاهده (ج) محنته (د) گروپي کار
۲۹۹۲. زده کړه عبارت ده له:
 (الف) د تجربې تمرین دی (ب) هغه فعالیتونه دي چې په نادولو پدی مومي
 (ج) د پښتې حس راوسوي (د) ټول سم دي
۲۹۹۳. په انگلیسي ژبه کې د سوونې معادل وی
 (الف) Teaching (ب) Instruction (ج) Guide (د) الف و ب
۲۹۹۴. لاندی کوم څیزونه د سوونکي په سوو صفتونو کې شامل دي:
 (الف) ر تلونکې په نظر کی سوونکی او د نظر څښتن وي (ب) په درس حاکمیت ولري
 (ج) درسی پلان ولری و له مبتودونو خبریا ولري (د) ټول سم دي
۲۹۹۵. د ندریس محتوا باید.....
 (الف) عام فهمه، ساده، پلان شوی او د ندره گیری وړتیا ولري
 (ب) د زده کوونکو له سوېې او درسي ساعتونو سره برابره جمعو شوې وی
 (ج) له مروحو و عملي مینودونو سره گډه وي
 (د) ټیو سم دي
۲۹۹۶. لاندې یو څه له سوونځي څخه د زده کوونکو د تېسې لامل گرځي:
 (الف) کورنۍ دنده (ب) سینه (ج) د نگرې نشت (د) ټول سم دي

۲۹۹۷. ښوونکی مکلف دی چې درسي پلان له سره سم ترتیب کړي.

الف) تعلیمي نصاب (ب) د مدیر له دستور (امر)

ج) درده کوونکو سويي (د) تلف شويو ساعتونو

۲۹۹۸. په افغانستان کې تعلیمي کال د کوم یو کال پر بنسټ دی؟

الف) هجري قمري (لېږدیز سپوږمیر) (ب) میلادي (رږدیر)

ج) هجري شمسي (لېږدیر لمريز) (د) لمريز

۲۹۹۹. کوم پیغمبر ځان ته د ښوونکي د لقب نسبت کړی دی؟

الف) حضرت آدم علیه السلام (ب) حضرت ابراهیم علیه السلام

ج) حضرت موسی علیه السلام (د) حضرت محمد صلی الله علیه وسلم

۳۰۰۰. په افغانستان کې لومړني کتابتون په لاندې نوم یادېده:

الف) نوبهار بلخ (ب) درردشت کسانو (ج) دیره المعارف (د) هېڅ یو

سرچینې

- ۱- ان. ال. گنج (۱۳۷۶) مترجم، محمود مهر محمدي، مانی عظمي هر تدریس، انتشارات مدرسه، دوهم چاپ، تهران- ایران
- ۲- میچن، ادنا وسوس وردک (۱۳۹۵) منابع اریایي خودي و مدرس تمکري سري معلمین، کابل فغانستان.
- ۳- ین، محمد عثم و جویا، محمد مقصود، (۱۳۸۹) معرفت تعلیم و تربیه استثنایي در افغانستان، لومړی چاپ، نشریه سریع گرافیکس، کابل.
- ۴- روشها و فو، در آموزش علوم برای کارشناسان و معلمین علوم تحریري، به ترجمه مهتاش اسفندیاری و نوشته ی جمعی از صاحب نظران و کارشناسان یوسکو
- ۵- میر، محمد عثم (۱۳۷۸) مترجم، عبدالحسین نفیسي، آموزشفني، اسسارت مدرسه، تهران، ایران.
- ۶- رهنمای سولات، دریایي سواد آموزان، د پوهنی وزارت کال ۱۳۹۱ لمريز
- ۷- رهنمای تدریس تعلیم و تربیه اسلامي صف هعتم، د پوهنی وزارت، ۱۳۹۰ ل ل
- ۸- حکس، فیپ دلیو (۱۳۸۸) مترجم، بوهداد محمد فضل، اساسات تدریس، سارات سعد، کابل افغانستان

خوابونه

شمبره	خواب	شمبره	خواب	شمبره	خواب	شمبره	خواب	شمبره	خواب
۲۹۰۱	لف	۲۹۲۱	الف	۲۹۴۱	د	۲۹۶۱	د	۲۹۸۱	ج
۲۹۰۲	ح	۲۹۲۲	ب	۲۹۴۲	الف	۲۹۶۲	ب	۲۹۸۲	ب
۲۹۰۳	د	۲۹۲۳	د	۲۹۴۳	ب	۲۹۶۳	الف	۲۹۸۳	ج
۲۹۰۴	الف	۲۹۲۴	الف	۲۹۴۴	ح	۲۹۶۴	ب	۲۹۸۴	د
۲۹۰۵	ب	۲۹۲۵	د	۲۹۴۵	لف	۲۹۶۵	ح	۲۹۸۵	لف
۲۹۰۶	د	۲۹۲۶	ح	۲۹۴۶	ب	۲۹۶۶	الف	۲۹۸۶	ح
۲۹۰۷	الف	۲۹۲۷	د	۲۹۴۷	د	۲۹۶۷	ح	۲۹۸۷	ب
۲۹۰۸	ح	۲۹۲۸	د	۲۹۴۸	د	۲۹۶۸	د	۲۹۸۸	د
۲۹۰۹	د	۲۹۲۹	الف	۲۹۴۹	الف	۲۹۶۹	ب	۲۹۸۹	د
۲۹۱۰	ب	۲۹۳۰	د	۲۹۵۰	ب	۲۹۷۰	الف	۲۹۹۰	ب
۲۹۱۱	الف	۲۹۳۱	د	۲۹۵۱	ح	۲۹۷۱	ج	۲۹۹۱	الف
۲۹۱۲	ج	۲۹۳۲	ح	۲۹۵۲	الف	۲۹۷۲	د	۲۹۹۲	ب
۲۹۱۳	ب	۲۹۳۳	ب	۲۹۵۳	د	۲۹۷۳	د	۲۹۹۳	د
۲۹۱۴	ج	۲۹۳۴	الف	۲۹۵۴	د	۲۹۷۴	الف	۲۹۹۴	د
۲۹۱۵	الف	۲۹۳۵	د	۲۹۵۵	الف	۲۹۷۵	ج	۲۹۹۵	د
۲۹۱۶	د	۲۹۳۶	د	۲۹۵۶	ب	۲۹۷۶	د	۲۹۹۶	ب
۲۹۱۷	ب	۲۹۳۷	د	۲۹۵۷	د	۲۹۷۷	ب	۲۹۹۷	ج
۲۹۱۸	د	۲۹۳۸	الف	۲۹۵۸	د	۲۹۷۸	ح	۲۹۹۸	ج
۲۹۱۹	ج	۲۹۳۹	ج	۲۹۵۹	ج	۲۹۷۹	لف	۲۹۹۹	د
۲۹۲۰	د	۲۹۴۰	د	۲۹۶۰	د	۲۹۸۰	ب	۳۰۰۰	الف

سخن ناشر

خداوند بزرگ (ج) را بی نهایت سپاس گزاریم که انتشارات بویسا را توفیق داد کتاب «بانک سوالات مدیریتی (جلد دوم: شامل ۲۰۰۰ سوال و جواب)» اثر استاد محترم عزت الله بوحیدی فرجاری را با ترجمه بستوی آن توسط محمد نواب حوس و بسم الله امیرزی در مصایف با چاپ دهم فارسی دری چاپ کند.

انتشارات بویسا از اعزاز تأسیس تاجان کتبهای متعدد در رشته های مختلف را به خواستاران علم و فرهنگ کنور پیشکش کرده است و اینکه نا تصحیح و ویرایش دقیق، کتاب حاضر را به نشر می رساند هدف انتشارات بویسا این است که با استمداد از عدیت خداوند (ج) و همت و همکاری دانشمندان و استادان معتمد و دلسوز، به مطالعات و تحقیقات لازم پردازد و در هر کدام از رشته های علوم انسانی به تألیف و ترجمه منابع درسی اصلی، فرعی و جنی اقدام کند. انتشارات بویسا در نظر می گیرد:

• اثر، مفید و مؤثر باشد؛

• اثر، ارزشمندی در ابعاد فرهنگی و علمی داشته باشد؛

• اثر، اکادمیک نگارش شده باشد؛

• اثر، به گونه ای برای مردم تفریح سالم باشد.

از استادان و صاحب نظران ارجمند تقاضا می شود با همکاری، راهنمایی و بیسپادهای صلاحی خود، این موسسه نشرانی را در جهت اصلاح کتاب حاضر و تدوین دیگر آثار مورد نیاز جامعه ی دانشگاهی جمهوری اسلامی افغانستان یری دهد و آرزو داریم که همچنان توفیق خدمت دوام دار و شایسته را در عرصه ی چاپ و نشر داشته باشیم. انتشارات بویسا در خدمت فرهنگیان کشور قرار دارد.

با احترام

محمد ظریف بشارت

رییس انتشارات بویسا

(په دري ژبه د لسم چاپ ژباړه)
(د مامورينو د سوداګرۍ د کالکول په پوښتنه کې د برابره نور ګام)

د کلمې او نځې پوښتنو ټولګه
۵۰۰۰ پوښتنې او ځوابونه

د اداري اصلاحاتو او ملي خدمتونو له نوي ګډلارې سره سم

د مدیریتي پوښتنو بانک

د ګومارنیزو پښتنو ترټولو بشپړه او نوې ټولګه

۲۰۰۰: اړین مدیریتي توکي

د ۲۰۰۰ څلور ځوابه پوښتنو په شمول

چمتو ګوونګی: عزت الله توحیدي فرخاري
لوېسا زيارونکی مرکز: محمد عباس حوس او اسم الله امري

انتشارات نوېسا

کابل، ۱۳۹۸ لمریز

فرحدي عرت الله توحيدې ژباړونکې سیم الله امیری
د مدیریتي پوستو ښک (دوهم ښک د ۲۰۰۰ څلورځایه پوستو) لسم چاپ، کابل نویسا خپرندویه ټولنه
۳۰۶ ص
ماحدونه د هر څپرکي په احرکي

۰۷۰۷۷۰۶۰۶۱

Facebook: Nawisa publication

mzarif_Besharat@yahoo.com

انتشارات نویسا

نویس خپرندویه ټولنه، رحمان بابا لېسې ته مخامخ، کوټه سږگي، کابل

(د مامورینو او ښوونکو د کانکور په ټولیزه ارمویه کې د بریا پر لور گام)

د کلیدي او تخنیکي پوښتنو ټولگه

۵۰۰۰ پوښتنې او ځوابونه

د اداري اصلاحاتو او ملکي خدمتونو له یوې کړنلارې سره سم

د مدیریتي پوښتنو بانک

د گومارینو پوستو ترټولو بشپړه او نوې ټولگه

چمتو کوونکې: عرب الله توحيدې فرحدي

نویسا ژباړونکې موکو، محمدنباب حوس او بسم الله امیری

خپرندوی نویسا خپرندویه ټولنه

ډیراین برگ کرافیک

په دري ژبه د لسم چاپ ژبده، درېیم چاپ د ۱۳۹۸ لمریز کال

چاپ شمیر ۱۰۰۰ ښک

د دویم ښک قیمت ۲۸۰، هغای

د دې اثر ټول حقونه په «نویسا خپرندویه موسسې» پورې اړه لري او د چاپ حق، ب لیکې، کډې
کونې، کمپیوټري ښ، فیدم حروپې او ژباړې په گډون له دې کتاب څخه هر ډول تجارتې گټه
او خپرونه په پوښته او حرنې توگه مع دي او د سرغړونې په صورت کې تر قوښې تعقیب لاسدي
نیول کیږي

لړليک

۷.....	لومړۍ څپرکۍ .
۷...	مدیریت او بدلون ..
۲۹	سرچینې
۳۰	د ځوابونو کیلي
۳۳	دوهم څپرکۍ
۳۳	د شخصرو د حل مدیریت.....
۴۷	سرچینې
۴۸	د ځوابونو کیلي .
۴۹ ..	درېم څپرکۍ ..
۴۹	د وخت مدیریت او د ناستو تنظیم
۶۰ ..	سرچینې ..
۶۱ ..	د ځوابونو کیلي
۶۳.....	څلورم څپرکۍ .
۶۳.....	تد رکات مالي او عامه لگښتونه ..
۹۱.....	سرچینې
۹۱.....	د ځوابونو کیلي ..
۹۳.....	پینځم څپرکۍ ..
۹۳	د افغانستان ملکي خدمتونه
۹۳ ..	لومړۍ برخه-رخصتۍ
۱۲۱ ..	سرچینې
۱۲۲ ..	د ځوابونو کیلي
۱۲۵.....	شپږم څپرکۍ ..
۱۲۵ ..	داري حقوق او اداري اجراءات

۱۴۰	سرچی
۱۴۰	د خوانو کلی
۱۴۱	اووم خیرکی
۱۴۱	به اداره کی حلاقی او تصمیم یوه
۱۵۵	سرچی
۱۵۶	د خوانو کلی
۱۵۷	اسم خیرکی
۱۵۷	رهبري (مشري)
۱۷۶	سرچی
۱۷۷	د خوانو کلی
۱۷۹	هم خیرکی
۱۷۹	بیابه، معامه و اپیکي
۱۹۸	سرچی
۱۹۹	د خوانو کلی
۲۰۱	اسم خیرکی
۲۰۱	د اوعاستد تاریخ
۲۱۹	د خوانو کلی
۲۲۱	یولسم خیرکی
۲۲۱	د اسلام تاریخ
۲۳۹	د خوانو کلی
۲۴۱	دوولسم خیرکی
۲۴۱	ریول تاریخ
۲۵۹	سرچی
۲۶۰	د خوانو کلی
۲۶۱	د نارسم خیرکی
۲۶۱	کیترون، تصمیم یوه و د مسئو حل
۲۸۱	سرچی
۲۸۲	د دیارسم خیرکی د خوانو کلی
۲۸۳	خوارسم خیرکی
۲۸۳	عمومیات
۳۰۱	سرچی
۳۰۲	د خوارسم خیرکی د خوانو کلی

لومړۍ څپرکي

مدیریت او بدلون

۱ - په لومړي ځل په سازمان کې د بدلون نظریه د یو لاندیني پوه له لوري مطرح شوه:

الف) کورت لویښ (ب) دیف (ج) گوشل (د) تیلور

۲ - تغیر ، عبارت دی له:

الف) هغه تگلاره ده چې سازمان د شرایطو له بدلون او غوښتنې سره همغږی کړي؛
ب) د چاپیریالي بدلونونو په درشل کې دوامدار او پیوست کار او هغه سیستم دی چې د وړاندوینې وړ نه دی؛

ج) عمومي تگلارې دي چې د سازمان موخو ته د رسېدو لاره برابروي؛
د) هېڅ یو

۳ - کوم ډول سازمانونه کولای شي چې د بدلون په مدیریت سره ښه والسي ومومي؟

الف) هغه سازمان چې چې له کافي سرچینو برخمن وي؛

ب) هغه سازمان چې بدلونونه ومي؛

ج) هغه سازمان چې د مثبتو بدلونونو مخینه ولري؛

د) هغه سازمان چې وکولای شي چې بدل شوي چاپیریال سره همغږی شي.

۴ - د بدلون کلمې څه وخت د سازمان چارو ته لاره وموندله:

الف) له ۲۰ پېړۍ مخکې (ب) له ۱۹ پېړۍ مخکې (ج) له ۱۹ پېړۍ (د) هېڅ یو

۵- له ۱۹ پېړۍ مخکې، د بدلون کلمه په لاندې مواردو کې کارول کېده:
(الف) په نظامي چارو کې (ب) په جگړه کې بريا (ج) سياست (د) الف او ب

۶- له لاندې تعريفونو څخه يو يې د نوښت لپاره منل شوی تعريف دی:
(الف) د يو فکر يا آيايا د منلو او په يو محصول کې يې د کارولو، خدمت يا ارزښت سيستم دی؛
(ب) له خلاقيت يا نوښت څخه عبارت دی چې د سازمان گټې پکې خوندي ليدل کيږي؛
(ج) له يو ټول سره تړلې برنامې دي چې د سازمان موخې ترلاسه کوي؛
(د) ب او ج.

۷- کوم لاملونه باعث شول چې سازمان ته بدلون لاره ومومي؟
(الف) نظامي نظريه (ب) انجينيري نظريه
(ج) سياسي نظريه (د) اقتصادي برنامې

۸- له معاصرو علومو څخه کوم يو د بدلون له مديريت سره يو شان او مترادف دی؟

(الف) تخنيک (ب) سياست (ج) ارواپوهنه (د) هېڅ يو

۹- د لاندې مواردو په نظر کې نه نيولو سره په سازمان کې هېڅ ډول بدلونونه نشي رامنځته کېدای:

(الف) سياسي بدلونونه (ب) د چاپيريال غوښتنه (ج) خلاقيت (د) ب او ج

۱۰- په اروپا کې په کسب او کار کې د بدلون لامل څخه وو؟

(الف) د آدم سمېت د (شتمنۍ او ملتونو) د کتب خپرېدل

(ب) د کارخايونو جوړول

(ج) صنعتي انقلاب (د) لومړۍ نړيواله جگړه

۱۱- د سازمانونو او انساني اړيکو په تيوري کې بدلون او پرمختگ په لاندې کلونو کې رامنځته شو:

(الف) ۱۹۳۰ (ب) ۱۹۱۹ (ج) ۱۹۹۵ (د) هېڅ يو

۱۲ - د کوم یو پوه (عالم) له لوري د انساني اړیکو د اړتیا نظریه وړاندې شوه؟

الف) تیلر (ب) چستر بارنارد (ج) التون مایو (د) گیلبرټ

۱۳ - د بدلون په مدیریت د اړتیا نظریه په کومو مواردو ډېر ټینګار کوي؟
الف) ټېکنالوژي (ب) چاپېریالي بدلونونه (ج) سرچینې (د) بشري ځواک

۱۴ - د یو لاندیني پوه له لوري په سازمانونو کې د بشري اړتیاوو لړۍ مطرح شوه:

الف) گیلبرټ (ب) فایول (ج) ماکس وبر (د) ابراهام مازلو

۱۵ - په سازمان کې د انسان اړتیاوې په لاندې کوم مورد کې شاملې دي:
الف) فیزیولوژیکي اړتیاوې (ب) روغتیايي او ټولنیزې اړتیاوې
ج) د ظرفیت جوړونې اړتیاوې (د) درې واړه سم دي

۱۶ - کوم یو پوه په دې باور دی چې انسان له کار کولو څخه بېزاره دی؟
الف) تیر (ب) مازلو (ج) مک گریګر (د) هېڅ یو

۱۷ - په لاندې کوم کال کې بدنون له ټېکنالوژي او اطلاعاتو سره همغږی شو؟
الف) ۱۹۷۰ (ب) ۱۹۹۰ (ج) ۱۹۸۰ (د) ۱۹۰۰

۱۸ - د بروکراسي مړینه کوم پوه مطرح کړه؟

الف) داګلاس (ب) تیلر (ج) وارن بینس (د) الف او ب

۱۹ - لاندې نظریه د چا ده؟

«هر عصر د مدیریت خپل هغه ځانګړی فورم یا بڼه غواړي چې ورته مناسبه وي».
الف) کیندل برگر (ب) وارن بینس (ج) دمنینګ (د) درې واړه

۲۰ - په مدیریت کې بدنون او په محصول کې کیفیت په لاندې کال کې مطرح شو:

الف) ۱۹۵۰ (ب) ۱۹۹۲ (ج) ۱۹۴۰ (د) ۱۹۷۰

- ۲۱- لاندې کوم یو پوه په امریکا کې د بریالو سازمانونو په هکله څېړنه وکړه؟
 الف) کوهن ب) پیترز ج) بایس د) ویرمن
- ۲۲- د بدلون په مدیریت کې (ښکېلو پر لور) کتاب د لاندې کوم پوه اثر دی؟
 الف) پیترز او ویرمن ب) کوهن و پیترز ج) فایول د) هېڅ یو
- ۲۳- جاپانیانو په سازمان کې په دې توگه بدلون پیل کړ:
 الف) ډلیز کار ته پاملرنه و اهمیت یې ب) د کار په کیفیت کې دقت
 ج) په کار کې نعطف درلودل د) درې واړه
- ۲۴- لاندې دوه پارادایمونه د امریکا په سازمانونو کې د بدلون لامل شول:
 الف) د وخت او ځان مدیریت ب) کلتوري لوړتیا او ژاړې مدیریت
 ج) د جوړښت او موخې پر بنسټ مدیریت د) هېڅ یو
- ۲۵- لاندې یو څیز کلتوري لوړتیا (Culture excellence approach) ده:
 الف) خپلواکي او کار رامنځته کول ب) پېروونکي ته نږدېوالی
 ج) د کارکوونکو له لارې تولید او ورکول د) درې واړه سم دي
- ۲۶- د جاپانیانو د مدیریت ځانگړنې په لاندې ډول دي:
 الف) دیمي استخدام او د سازمان له داخل څخه ترفیع
 ب) ډلیز کار و له ډلې سره د تړوا احساس
 ج) د وړتیا پر بنسټ د خدمت مخینې ته په کتو ترفیع
 د) درې واړه سم دي
- ۲۷- لاندې د بدلون له مکتبونو په یوه کې سازماني اتحادیه شامله ده:
 الف) کلتوري لوړتیا ب) صنعتي انقلاب ج) جاپاني مدیریت د) هېڅ یو
- ۲۸- د مدیریت په بدلون کې سازماني پرمختگ لاندې ټکو ته شامله ده:
 الف) روغتیايي چوپړتیاوې، ښوونه او استوگنځای ب) صنعتي اتحادیې
 ج) د وړتیا پر بنسټ د کارکوونکو ترفیع د) درې واړه

۲۹ - له لاندې هېوادونو څخه یوه د کار پر کیفیت ډېر تمرکز وکړ:

الف) امریکا (ب) جاپان (ج) فرانسه (د) هند

۳۰ - په سازمان کې دایمي ګومارنه د لاندې ځانګړتیاوو لرونکې ده:

الف) د کارکوونکي وظیفوي زمښتیا او احساس پیاوړی کوي؛
ب) د کارکوونکو امتیازات ډېروي؛ (ج) د کار چټکتیا ډېروي؛ (د) هېڅ یو

۳۱ - د سازمانې بدلون غوره بڼه په لاندې یوې تګلارې پورې تړلې ده:

الف) له افقي حالت څخه عمودي حالت ته بدلون
ب) له حال څخه راتلونکي ته بدلون
ج) له لوړ جوړښت څخه پراخ جوړښت ته بدلون (د) هېڅ یو

۳۲ - د اهمیت له پلوه درې ډوله سازمانې بدلونونه په لاندې ډول دي:

الف) د نوښت معرفي (ب) جامع کیفیت
ج) د چاپېریال له غوښتنو سره همغږي کول (د) درې وړه سم دي

۳۳ - د بدلون مدیریت لاندې یوې نکتې ته شامل دی:

الف) د ارزښتونو، لیدلوریو، معیارونو او کړنو ټاکل او ساتل دي؛
ب) د موخو د ټاکلو پر بنسټ د سازمانې اړیکو ساتل او استمرار دی؛
ج) په یوه اداره کې د کارکوونکو د اړتیاوو د تعادل رامنځته کول دي؛
د) ب او ج سم دي

۳۴ - د بدلون په مدیریت کې د فردي لیدلوري دوه ډوله مکتبونه په لاندې

بڼه شتون لري:

الف) د رفتار پلویو مکتب (ب) د ارواپوهانو مکتب
ج) د فکر پلویو مکتب (د) الف او ب سم دي

۳۵ - د رفتار پلویو د مکتب نظریه په لاندې ډول ده:

الف) د انسان کړنې د هغه د تفکر د بڼې پایلې دي؛
ب) د انسان کړنې له چاپېریال سره د هغه د تعامل پایلې دي؛
ج) د انسان کړنې د کار د کیفیت په بدلون پای مومي؛ (د) هېڅ یو

۳۶ - ارواپوهان (د گشتالت پلويان) د بدلون په مکتب کې دا ډول استدلال

کوي:

- الف) د انسان کړنې په سازماني ليدلوري پورې تړلې دي؛
- ب) د انسان کړنې په اداره کې د همکارانو له رويې سره بدلون مومي؛
- ج) رويه د چاپيريال او عقل محصول دی
- د) سالمه رويه په سالم رواني حالت پورې تړاو لري

۳۷ - د رفتار پلوه مکتب کوم عالم داسې نظريه ورکړې ده:

«د انسان ټولې کړنې لاسته راوړل شوې او زده شوي دي او انسان منفعل او اخيستونکی موجود دی او د معلومات او چاپيريال تر اغېز لاندې راځي».

- الف) پاولف
- ب) پيټر
- ج) هومن
- د) گشتالت

۳۸ - د اروا پوهنې د مکتب پلويان په دې باور دي چې:

- الف) زده کړه په اندونو، غوښتنو او بېلگو کې د بدلون پروسه ده؛
- ب) په کړنو کې بدلون د ليدلوري په بڼه کې په بدلون پای مومي؛
- ج) زده کړه يوه دوامداره برنامه ده چې د سازمان له اړتياوو او غوښتنو سره سم صورت مومي؛
- د) ب او ج سم دي.

۳۹ - له لاندې مکتبونو څخه کوم يو د فردي بدلون په پرتله په ډلييز بدلون

ډېر ټينگار کوي؟

- الف) رفتار پلويان
- ب) اروا پوهان او د گشتالت د مکتب پلويان
- ج) پويابي ډلييز مکتب
- د) د عقل پويانو مکتب

۴۰ - لاندې يو پوه په ډلييز بدلون ډېر ټينگار کوي:

- الف) مازلو
- ب) کورت لوين
- ج) گشتالت
- د) فرنچ

۴۱ - «په نني نړۍ کې يواځيني مثبت چاره بدلون دی» د کوم پوه نظريه

ده؟

- الف) دراگر
- ب) پاولف
- ج) گشتالت
- د) الف او ب

۴۲ - «بدلون له یو ستونزمن موقعیت څخه د مسألې د حل موقعیت ته له

لېږد څخه عبارت دی» د لاندې یوه پوه نظریه ده:

الف) فروید (ب) گشتالت (ج) فریدریک (د) دراگر

۴۳ - لاندې کوم پوه بدلون په پینځو سازماني حوزو وېشلی دی؟

الف) تاشمن (ب) رومانلي (ج) پیتر دراگر (د) الف او ب

۴۴ - سازماني بدلونونه په لاندې یوه مدیریتی حوزه کې پلي کیږي؟

الف) کلتور (ب) استراتیژي (ج) جوړښت (د) درې واړو کې

۴۵ - لاندې کوم یو محرک د بدلون له محرکونو څخه گڼل کیږي؟

الف) چاپیریال (ب) بازار (ج) اقتصادي سیالۍ (د) درې واړه

۴۶ - لومړنی سازماني بدلون په لاندې یوه موضوع پیل شو:

الف) استراتیژیکي بدلون (ب) د پالیسي بدلون

ج) د افرادو بدلون (د) د میکانیزم بدلون

۴۷ - لاندې بدلونونه د استراتیژیک سیستم له پلي کېدو وروسته عملي شول:

الف) د افرادو بدلون (ب) عملیاتي بدلون

ج) ښه بدلولوونکی بدلون (د) ب او ج

۴۸ - په سازمان کې استراتیژیک بدلونونه د لاندې برنامو په چارچوب کې

صورت مومي:

الف) د موخو پر بنسټ بنسټیز بدلونونه

ب) د چاپیریال له کلتور سره سم د افرادو بدلون

ج) د بهرنیو سیالیو، چاپیریال، اقتصاد، داخلي سرچینو او جوړښت پر اساس بدلون

د) په سازمان کې د داخلي سیاستونو پر بنسټ بدلونونه

۴۹ - د عملیاتي بدلون په پروسه کې لاندې نکار په نظر کې نیول کیږي:

الف) د افرادو سازمان شوی بدلون (ب) د سیستم، جوړښت، تگلارو او ټیکنالوژۍ بدلون

ج) د کلتور او عاداتو د بدلون سیستم (د) الف او ب

۵۰ - پراختيايي او انتقالي بدلون د لاندې کوم پوه له لوري مطرح شوی دی؟

الف) پيترز (ب) ليندا آکرمن (ج) فايول (د) هيچ يو

۵۱ - کوم پوه د بدلون درې پړاوه مدیریت مطرح کړ؟

الف) کرې لويڼ (ب) گشتالت (ج) ليندا آکرمن (د) هېوم

۵۲ - کرې لويڼ لاندې يو پړاو مطرح او پلي کړ:

الف) محرک ځواکونه بايد ډېر شي؛

ب) موخې ته له رسېدو د مخنيوي ځنډونه بايد کم کړل شي؛

ج) کولای شو چې د دواړو چارو تر منځ انډول رامنځته کړو؛

د) الف، ب او ج سم دي

۵۳ - د لاندې يو ځواب په ټاکلو سره د سازماني بدلون تر ټولو اغېزمنه تګلاره

مشخصه کړئ:

الف) د ادارې د کلتور بدلون

ب) په اداره کې له بدلون څخه د مخنيوي لاملونو بدلون

ج) د اند او ماموریت بدلون (د) هيچ يو

۵۴ - په اداره کې بدلون له لاندې کچې څخه پيلېږي:

الف) د عملياتي کارکوونکو په کچه (ب) په پورته سازماني کچه

ج) د حرفوي کارکوونکو په کچه (د) د قراردادي کارکوونکو په کچه

۵۵ - د سازمان کومه کچه بايد هر وروڼو بدلون ومومي؟

الف) لوړ پوړي کارکوونکي (ب) ټيټ پوړي کارکوونکي

ج) د سازمان په کچه (د) الف او ب سم دي

۵۶ - د مدیریت په اصولو کې د لاندې کوم اړخ بدلون له وړاندې په نظر

کې نیول کېږي؟

الف) د لوړو ظرفیت لرونکي اړخونه (ب) منطقي او حساس اړخونه

ج) عملياتي اړخونه (د) هيچ يو

- ۵۷ - کوم مدیر د بدلون د مدیریت په اصولو کې، بدلون مومي؟
 (الف) ارشد مدیران (ب) عملیاتي مدیران (ج) فني مدیران (د) هېڅ یو
- ۵۸ - د بدلون په مدیریت کې اړین اغېزمن لاملونه روښانه کړئ:
 (الف) د کار کوونکو احساس راوبارول شي
 (ب) بدلون باید منطقي او عقلاني وي
 (ج) بدلون باید استمرر او دوام ولري
 (د) بدلون د چاپېریال د کلتور پر بنسټ وي
- ۵۹ - لاندې کوم ځواب د بدلون د مدیریت ملاتړ کوي؟
 (الف) بدلونونه د حکومت د سیاست پر بنسټ وي
 (ب) بدلونونه باید ټولشموله وي
 (ج) له سازمانه بهر افرادو څخه کار واخیستل شي
 (د) له داخلي تاثیر لرونکو افرادو کار واخیستل شي
- ۶۰ - آیا کولای شو چې د بدلون په مدیریت کې له غیر رسمي تګلارو کار واخلو؟
 (الف) نه (ب) هو (ج) له اړتیا سره سم (د) الف او ج
- ۶۱ - د بدلون په مدیریت کې لاندې کومه اړتیا په نظر کې نیول کېږي؟
 (الف) ټولنیزه اړتیا (ب) سازماني اړتیا
 (ج) مدیریتي اړتیا (د) درې واړه
- ۶۲ - لاندې نکات د ټولنیز اړتیاوو په بڼه کې په نظر کې نیول کېږي؟
 (الف) له چاپېریال سره د سازمان او له سازمان سره د چاپېریال همغږي
 (ب) له سرچینو سره د ګټو همغږي (ج) د ادارې له کلتور سره د سازمان تلفیق
 (د) الف او ب
- ۶۳ - سازماني اړتیاوې لاندې نکاتو ته شاملې دي:
 (الف) زده کړه (ب) خلافت (ج) مشارکت پېتل (د) درې واړه

۶۴ - مدیریتي اړتیاوې لاندې نکاتو ته شاملې دي:

- الف) د ظرفیت جوړونې تر نوم لاندې په گټو د سرچینو بدلول
- ب) پخواني کارکوونکي په نویو کارکوونکو بدلول
- ج) له پخوانیو تجربو څخه گټه اخیستل او استمرار یې
- د) هېڅ یو

۶۵ - سازمانی بدلونونه په لاندې دوه تگلارو پلي کیږي:

- الف) له برنامې سره سم یا ابتکاري
- ب) بې برنامې یا اتفاقي
- ج) له برنامې سره سم او سیاسي
- د) الف او ب

۶۶ - په کومو حالاتو کې سازمانی بدلون په نوي کولو بدلېږي؟

- الف) د سیاسي نظام د بدلون پر وخت
- ب) کله چې د شته وضعې او مطلوب وضعیت تر منځ واټن ډېر وي
- ج) کله چې د ادارې کاري موخې بدلون ومومي
- د) الف او ب سم دي

۶۷ - د بدلون په مدیریت کې (Incremental change) لاندې معنا ورکوي:

- الف) د ښه والي بدلونونه
- ب) د عملکرد بدلون
- ج) تدریجي بدلون
- د) هېڅ یو

۶۸ - (Radical and revolution change) لاندې معنی لري:

- الف) بنسټیز او عمل پلوه بدلونونه
- ب) چټک او انقلابي بدلون
- ج) سیاسي او جوړسټي بدلون
- د) الف او ج

۶۹ - راتلونکي سازمانونه لاندې څانگړتیاوې لري:

- الف) متحرک یا فعال
- ب) زده کړه
- ج) خلاقیت او نوی اند
- د) درې واړه

۷۰ - زده کړه لاندې نکاتو ته شامله ده:

- الف) زده کړه بنسټیز شي
- ب) کار کوونکي خلاقیت ته وهڅول شي
- ج) د نیوکې او انتقاد منلو روحیه عمي شي
- د) درې وړه سم دي

۷۱ - د بدلون اصول لاندې ځوابونو ته شاملېږي:

- الف) د افرادو، ډلې و سازمان بدلون
- ب) د میکانیزم، کړنې او کلتور بدلون
- ج) د استراتیجۍ بدلون او له پخوانیو تجربو گټه اخیستل
- د) هېڅ یو

۷۲ - ولې باید ډلې بدلون ومومي؟

- (الف) ځکه چې اغېز پر ښودل يې تر اغېزمن کښلو ډېر دی
 (ب) ځکه چې اغېزمن کېدل يې تر اغېز پرېښودو ډېر دی
 (ج) ځکه چې له يو بل څخه اغېزمن کيږي (د) الف وچ سم دي

۷۳ - Synergy يا ډېرښت د ډلې په بدلون کې څه رول لري؟

- (الف) ډله منحلوي (ب) ډله پياوړې کوي
 (ج) نوي کارکوونکي ډېريري (د) ډله بدلون مومي

۷۴ - کوم سازمانونه په دې شعار (no loss & no win) فعاليت کوي؟

- (الف) محافظه کار سازمانونه (ب) متحرک سازمانونه
 (ج) غير انتفاعي سازمانونه (د) چاپېريال پلوي سازمانونه

۷۵ - په کومو سازمانونو د (loss & win) د کلمې اطلاق کيږي؟

- (الف) محافظه کار سازمانونه (ب) توليدي سازمانونه
 (ج) رقابتي سازمانونه (د) متحرک سازمانونه

۷۶ - لاندې کوم پوه په سازمان کې د بدلون لپاره اته تگلارې وړاندې کړي؟

- (الف) فايول او دراکر (ب) پيټر دراکر (ج) جان کاتر او دارکر (د) هېڅ يو

۷۷ - پيټر دراکر چې کومې طرحې وړاندې کړي لاندې نکاتو ته شاملې دي:

- (الف) د بدلون د رهبرۍ لپاره د ځواکمن ائتلاف تشکيل
 (ب) د سازمان له راتلونکي څخه د اندوې يا ليدلورو راټولول
 (ج) ټول سازمان ته د گډ ليدلوري رسول (د) درې واړه سم دي

۷۸ - بريالۍ سازمان له لاندې يوې ځانگړنې څخه پرځمې دی:

- (الف) په کار کې نوښت (ب) په محصول کې کيفيت
 (ج) په لگښت کې کمښت (د) درې واړه سم دي

۷۹ - د بدلون په مدیریت کې څو ډوله تېروتنې شتون لري؟

- (الف) ۸ ډوله (ب) ۱۰ ډوله (ج) ۵ ډوله (د) ۶ ډوله

۸۰- د سارمان په بدلون کې لومړنۍ تېروتنه په لاندې يوې نکتې کې شامله ده:

- (الف) د اړتيا نه احساسول او د برنامو په پلي کولو کې بېرته کول
(ب) له بدلون سره د کارکوونکو د بشپړې بلدتيا او چمتو والي نه شتون
(ج) د نويو کارکوونکو په گومارلو کې د ادري د متوازنې لړۍ ننگول
(د) درې واړه سم دي

۸۱- په لومړنۍ تېروتنه کې په لاندې ډول څلور ډلې شتون لري:

- (الف) مخالف او مفعول
(ب) فعال او خوږوونکى
(ج) مصلحتي او منزوي
(د) الف او ب سم دي

۸۲- لاندې کومه نکتې د بدلون په مديريت کې تېروتنو ته شاملېږي؟

- (الف) د گډ ليدلوري نه لرل، ټولو ته يې نه رسول او د خنډونو له منځه نه وړل
(ب) د جزئي برنامو نه بدلول
(ج) د تشکيلاتي جوړښتونو نه بدلون
(د) هېڅ يو

۸۳- په سازمان کې د کوم ډول چاپېريال خپنه او په نظر کې نيول کېږي؟

- (الف) داخلي چاپېريال
(ب) منځنى يا عامل چاپېريال
(ج) بهرنى چاپېريال
(د) درې وړه سم دي

۸۴- سازماني جوړښت او بشري ځواک په لاندې چاپېريال کې شامل دي:

- (الف) منځنى چاپېريال
(ب) بهرنى چاپېريال
(ج) داخلي چاپېريال
(د) الف او ب

۸۵- په داخلي چاپېريال کې بدلون لاندې پوه مطرح کړى دى:

- (الف) ډراکر
(ب) هارولد ليويټ
(ب) فايول
(د) رومانلي

۸۶- منځنى يا عامل چاپېريال لاندې څيزونو ته شامل دى:

- (الف) شريکان، پېرونکي، توليدوونکي، سيالان او وړاندې کوونکي
(ب) د سيمې خلک، کارکوونکي، مزدوران و شتمن
(ج) ارشد مديران، د عملياتي مديرانو کچې او سيمه ييز نفوذ لرونکي افراد
(د) ب او ج سم دي

۸۷ - بهرنی چاپیریال لاندې یو څیز ته شامل دی:

- (الف) حقوقي او کتوري متغیرونه
(ب) سیاسي او اقتصادي متغیرونه
(ج) جغرافیایي او چاپیریال ساتنې متغیرونه
(د) درې واړه سم دي

۸۸ - په سازمان کې د بدلون پر مهال باید چاپیریال څنگه وڅېړل شي؟

- (الف) د چاپیریال د ثبات او بدلون منې کچه
(ب) له بهرني چاپیریال سره د سازمان د جوړجاړي او همغږۍ کچه
(ج) د سازمان په هکله د خلکو د اند کچه
(د) الف او ب سم دي

۸۹ - له چاپیریال سره د برخورد په هکله د بدلون مدیریت څو استراتیژي لري؟

- (الف) دوه ډوله
(ب) ستر ډوله
(ج) درې ډوله
(د) اته ډوله

۹۰ - تثبیتي یا انفعالي استراتیژي کوم ډول استراتیژي ته ویل کیږي؟

- (الف) کله چې بهرنی چاپیریال ثابت او بدلون ته د سازمان د لېوالتیا کچه ټیټه وي
(ب) کله چې بهرنی چاپیریال غیر ثابت او بدلون ته د سازمان د لېوالتیا کچه لوړه وي
(ج) کله چې د بدلون پر لور د چاپیریال لېوالتیا متحرکه و رغنده وي
(د) هېڅ یو

۹۱ - د بدلون د مدیریت بنسټیز اړخونه په دې توګه دي:

- (الف) (څرګندونه) د اړتیاوو پېژندل
(ب) ځای پر ځای کول (د برنامو پلي کول)
(ج) له ورته ادارو څخه بېلګه اخیستنه
(د) الف او ب سم دي

۹۲ - د بدلون په برنامه کې غبرګون لرونکي یا مسئولیت منونکي استراتیژي څه دي؟

- (الف) اداره د چاپیریال له حالت سره سم بدلون مومي
(ب) سازمانې بدلونونه له چاپیریالي متغیرونو سره همغږي کوي
(ج) له چاپیریالي بدلونونو څخه وروسته سازمان غبرګون ښيي
(د) درې واړه سم دي

۹۳- د بدلون په مدیریت کې تر ټولو اړین اصل لاندې نکاتو ته شامل دی:

- (الف) بدلون د تثبیت او تثبیت د بدلون لپاره دی
(ب) تثبیت د ثبات لپاره دی
(ج) بدلون د بدلون لپاره دی
(د) الف او ب سم دي

۹۴- د لویښ کړنې له نظریې سره سم چاپیریالي شرایطو ته ځواب وینه لاندې نکاتو ته شامله ده:

- (الف) له انجماد څخه وتل
(ب) د تحول او بدلون اعمال (ترسره کول)
(ج) بیاځلي انجماد
(د) درې واړه سم دي

۹۵- په یو چاپیریال کې اداره له کومو تګلارو سره فعالیت کوي؟

- (الف) له چاپیریال سره جوړجاړی کوي
(ب) چاپیریال ته تسلیميږي
(ج) چاپیریال تحلیلوي او په چاپیریال کې متحول کيږي
(د) درې واړه سم دي

۹۶- د سازماني بدلون استراتیژي لاندې شمېرو ته شامله ده:

- (الف) ۶ ډوله
(ب) ۵ ډوله
(ج) ۴ ډوله
(د) ۷ ډوله

۹۷- په یو سازمان کې د بدلون پر مهال لاندې یوه نکته په نظر کې نیول کیږي:

- (الف) د بند او ماموریت بدلون
(ب) د ټېکنالوژي، جوړښت او د افرادو د دندو بدلون
(ج) د کاري تجهیزاتو او افرادو بدلون
(د) هېڅ یو

۹۸- د بشري ځواک د بدلون په پروسه کې لاندې کوم نکات په نظر کې نیول کیږي:

- (الف) د بدلون د راوستو لپاره د اړتیا وړ وخت
(ب) فردي، ټیمي او چاپیریالي لېوالتیا
(ج) د بدلون پېچلتیا او تحرک
(د) الف او ج سم دي

۹۹- په اداره کې د بشري ځواک بدلون لاندې نکاتو ته شامله دی:

- (الف) د فردي او ډلبيزې پوهې، انګېرنې او کړنو بدلون
(ب) د اندونو، موخې او برنامو بدلون
(ج) د افرادو، سیاسي ټیمونو او ارشدو مدیرانو بدلون
(د) الف او ب سم دي

۱۰۰ - په سازمان کې په لاندې ډول بدلونونه پیلېږي:

- (الف) اجباري یا مشارکت غوښتونکي بدلونونه
(ب) دستوري او سیاسي بدلونونه
(ب) بستیز او برنمه شوي بدلونونه
(د) هېڅ یو

۱۰۱ - د جوړښت د بدلون استراتیژي لاندې اړخونو ته شاملېږي:

- (الف) اړیکې
(ب) جوړښت او پېچلتیاوې
(ج) د څارنې چوکاټ
(د) درې واړه سم دي

۱۰۲ - د کړنو او دندو د بدلون استراتیژي لاندې مواردو ته شامل دی:

- (الف) د دندو د لایحې تحلیل او د دندو له ټیټوالي څخه مخنیوی
(ب) د استراتیژي او طراحی شویو برنامو تحلیل
(ج) د ادارې له اګېرنې سره سم د کاري برنامو بدلون او نوي کول
(د) الف او ب

۱۰۳ - په بدلون او تحول کې د ځواک د کارونې رویه څه ډول ابلاغېږي؟

- (الف) مصححي
(ب) اجباري او دستوري
(ج) په لېوالتیا
(د) هېڅ یو

۱۰۴ - د سازمان په اجباري بدلون کې کوم ډول تگلارې په نظر کې نیول کېږي؟

- (الف) د حکم د ابلاغ تگلارې
(ب) د افرادو د تعویض تگلاره
(ج) د جوړښت د بدلون تگلارې
(د) درې واړه سم دي

۱۰۵ - د سازمان په بدلون کې مشترکې یا توافقي رویې (تگلارې) لاندې نکاتو ته شاملې دي:

- (الف) یو اړخیز تصمیم نیول کېږي
(ب) عملیاتي ردیفونه بدلېږي
(ج) د کارکوونکو په مشوره او توافق پرېکړه کېږي
(د) ب او ج سم دي

۱۰۶ - د سازمان په بدلون کې د سپارلو یا ډیموکراتیکې رویې په دې توګه مطرح او پلي کېږي:

- (الف) د چاپېریال له غوښتنو سره سم برنامه جوړېږي
(ب) کار کوونکو ته پرېکړې سپاره کېږي
(ج) له پورته پوړیو څخه تصمیم نیول کېږي
(د) ب او ج سم دي

۱۰۷ - سپارل کېدونکې يا ډيموکراتيکه تگلاره لاندې ځوابونو ته شامله ده:

- (الف) د اطلاعاتو او مباحثې د نچور تگلاره
(ب) د حساسيت د زده کړې يا تحليل تگلاره
(ج) مشارکتي يا د ډليز اقدام تگلاره
(د) الف او ب سم دي

۱۰۸ - د سازماني بدلون او تحول کلتور له څو پوړيو څخه تشکيل شوی دی:

- (الف) ۶ پوړی (ب) ۳ پوړی (ج) ۵ پوړی (د) ۴ پوړی

۱۰۹ - په سازمان کې د بدلون پوړی لاندې برخو ته شاملې دي:

- (الف) فوقاني (پورتنی) پوړی (ب) منځنۍ پوړی
(ج) لاندینۍ پوړی (د) درې واړه سم دي

۱۱۰ - لاندینۍ پوړی لاندې نکاتو ته شاملې دي:

- (الف) د ارزښتونو، باورونو، رنځارونکې دي (د نورو حقونو ته درناوی)
(ب) اندونه په نظر کې نیول کېږي
(ج) فردي او ډليز حساسیتونه په نظر کې نیول کېږي (د هېڅ یو

۱۱۱ - په لاندې ځوابونو کې پورتنی پوړی پیدا کړئ:

- (الف) د افرادو د انګېرنې تگلاره په نظر کې نیول کېږي
(ب) د چاپېریال کتور رعایت کېږي
(ج) فزیکي بېګې رعایت کېږي
(د) الف، ب او ج سم دي

۱۱۲ - د کلتوري کړنو د بدلون تګلارې په لاندې ډول دي:

- (الف) مؤرې تګلارې (ب) له ښکته څخه پورته تګلارې
(ج) لا پورته څخه ښکته تګلارې (د) ب او ج سم دي

۱۱۳ - د هرې ادارې کلتور لاندې برخې دي:

- (الف) کلتوري (فرهنگي) کمېټ (ب) کلتوري کمیټ
(ج) کلتوري ارزښت (د) الف او ب سم دي

۱۱۴ - لاندې یو پوه (عالم) سازمانی کلتور په پیاوړي، کمزوري او منځني

باندې وېشلی دی:

الف) لیندا او روماللي (ب) پیترز (ج) هاروي او براون (د) ناشمن

۱۱۵ - پیاوړی کلتور عبارت دی له:

الف) هغه کلتور دی چې د ګډون کوونکو شمېر او د ژمنتیا کچه یې ډېره لوړه ده
ب) هغه کلتور دی چې د سازمان ټول غړي، د ژمنتیا او ګډون کچه یې ډېره لوړه ده
ج) هغه کلتور دی چې د سازمان ټیټې پوړۍ ورته درناوی لري
د) الف و ج سم دي

۱۱۶ - په لاندې ځوابونو کې کمي منځنی کلتور پیدا کړئ؟

الف) د کارکوونکو ژمنتیا ډېره، خو شمېر یې کم دی
ب) شمېر یې لږ، ژمنتیا یې ډېره (ج) ژمنتیا او شمېر مساوي دي (د) هېڅ یو

۱۱۷ - د بدلون په وړاندې د مقاومت لپاره څو لاملونه شتون لري؟

الف) ۳ لاملونه (ب) ۴ لاملونه (ج) ۹ لاملونه (د) ۶ لاملونه

۱۱۸ - په سازمانی بدلون کې د فردي مقاومت علت لاندې یو ځواب ته شامل دی:

الف) د ګټو په ګوښ کې لوېدل (ب) د روان بېوزلنې په سیستم کې بدلون
ج) سازمانی خوږتیا (د) الف او ب سم دي

۱۱۹ - د بدلون په وړاندې د سازمان د مقاومت لامل په لاندې ځوابونو کې

شامل دی:

الف) په مسئولینو د باور نه شتون
ب) د سازمان له وضعیت څخه نسم برداشت
ج) له سازمان سره د افرادو د ګټو تضاد (د) درې واړه سم دي

۱۲۰ - سازمانی بدلون ته پلي کېدو څخه وړاندې د لاندې څیزونو تعمیم او

پلي کولو ته اړتیا لري:

الف) تللیات او عامه پوهاوی (ب) ناڅپي او اجباري پلي کول
ج) سیاسي او مصلحتي چلند (د) یو اړخیز او الزامي تګلاره

۱۲۱ - ولې ځینې وخت ټولنه د سازماني بدلون په وړاندې غبرگون ښیي؟
 الف) له چاپیریالي شرایطو سره د سازماني بدلون نه تناسب
 ب) د ټاکنیزو برنامو د پلي کولو پر وخت
 ج) د عامه پوهاوي نشت
 د) هېڅ یو

۱۲۲ - اجباري بدلونونه په لاندې شرایطو کې پلي کیږي:
 الف) کله چې ډیموکراتیکه فض مساعد نه وي
 ب) کله چې چټکتیا ډېره اړینه وي
 ج) کله چې چاپیریالي لېوالتیا همغږې وي
 د) کله چې چمتووالی شتون ولري

۱۲۳ - د چټک بدلون ښېګڼې په لاندې ځوابونو کې پیدا کړئ:
 الف) لږ لګښت پرې راځي
 ب) موخه ژر ترلاسه کیږي
 ج) په هر خنډ بریالی کیږي
 د) وخت په سمه توګه مدیریت کیږي

۱۲۴ - د چټک بدلون نیمګړتیا او نواقص په لاندې ځوابونو کې کوم دي؟
 الف) د کار کوونکو تر منځ بې باوري رامنځته کیږي
 ب) د ټولنې له مقاومت سره مخ کیږي
 ج) که کار کوونکي سرغړونه وکړي سازمان له ګواښ سره مخ کیږي
 د) الف او ب سم دي

۱۲۵ - لاندې تګلارې د سازمان په راتلونکي بدلون کې اغېزمن دي:
 الف) درې تګلارې ب) پینځه تګلارې ج) اته تګلارې د) څلور تګلارې

۱۲۶ - مسئولیت منل په لاندې یو ځواب کې شامل دی:
 الف) د ځان مدیریت
 ب) ځان چمتو کول
 د) خپل خوځښت
 د) درې واړه سم دي

۱۲۷ - خپل یا ځاني خوځښت څه دی؟
 الف) هغه کار کوونکي چې خپله د راتلونکي په فکر کې وي
 ب) هغه کار کوونکي چې په خپل ځان بسيا وي
 ج) هغه کار کوونکي چې خوځنده وي
 د) هغه کار کوونکي چې پوهه ولري

١٢٨ - پایښت لرونکي بدلون په لاندې ځوابونو کې پیلټای شو:

- (الف) لوړې موخې ته ژمنتیا
(ب) د مسئولیت مننې ترویج
(ج) جوړوونکي او منظم مشارکت رامنځته کول
(د) درې واړه سم دي

١٢٩ - د سازمان تېر او راتلونکي تشکيلاتي جوړښت په دې ډول دی:

- (الف) ولاړ او انعطاف نه موندلی
(ب) خوځنده او انعطاف موندلی
(ج) خوځنده او منځني
(د) الف او ب سم دي

١٣٠ - پخوا د رهبري تگلارې په دې ډول وې:

- (الف) مهربان او عاطفي
(ب) جبري او ديکتاتوري
(ج) پر عادت ولاړې
(د) مردي (عامې) او راتلونکي ته په کتو

١٣١ - پخوا په سازماني وړتياوې لاندې يو ځواب ته شاملې دي:

- (الف) د پخوانيو د کارونو بشپړول
(ب) نوښت او له پخوانيو تېرېدل
(ج) غوره کړنه او د پخوا تداوم
(د) هېڅ يو

١٣٢ - د (راتلونکي) د بدلون د مدیریت مهارتونه په دې ډول دي:

- (الف) د دندو او مسئولیتونو بشپړول
(ب) د بې بدیل تگلارې جوړول
(ج) راتلونکي سنجول او جوړول
(د) د پخوانيو کړنو ته درناوی

١٣٣ - ننی مدیریت د لاندې کړنو پر بنسټ دی:

- (الف) پخوا ته په کتو او تکراري
(ب) د بدلون او عادت پر بنسټ
(ج) د مسکي تگلارو پر بنسټ
(د) له ترسیم شویو لوریو سره سم

١٣٤ - پخوا په لاندې بڼو مدیریت کېده:

- (الف) پر عادت ولاړ
(ب) له دستور سره سم
(ج) مصلحتي
(د) تکراري

١٣٥ - په پخوانیو سازمانونو کې کار کوونکو په کوم وضعیت کې شتون درلود؟

- (الف) ځان غوښتونکي، خواري کبس، و په خپلسري وو
(ب) تر لاس لاندې، پلي کوونکي او اړ وو
(ج) خوځنده او د راتلونکي په فکر کې وو
(د) مهربان او عاطفي وو

- ۱۳۶ - په اوسني سازمانونو کې د کارکوونکو وضعیت څنگه دی؟
 (الف) ملګري، یاوړ او مشاور دي (ب) د پوږیو لړۍ ته له کتو پرته کار کوي
 (ج) آرماني او ژر تېرېدونکي دي (د) مصلحتي او خوځنده دي

- ۱۳۷ - په تېرو او راتلونکو سازمانونو کې انساني اغېز په دې ډول دی:
 (الف) سازمانی انسان (ب) انساني سازمان
 (ج) سازمان پلوه انسان (د) الف او ب سم دي

- ۱۳۸ - سازمانی بدلونونه لاندې کوم څیز ته اړتیا لري؟
 (الف) د مدیریت اخلاق (ب) د معلومات رټولول
 (ج) تولید کیفیت (د) درې واړه سم دي

- ۱۳۹ - د بدلون د مدیریت یا د مدیریت د بدلون لپاره څو ډوله ذهنیت الزامی (اړین) دی؟
 (الف) دوه ډوله (ب) پینځه ډوله (ج) شپږ ډوله (د) اووه ډوله

- ۱۴۰ - په سازمانی بدلون کې لومړنی ذهنیت په نښه کړئ:
 (الف) خپل ځن مدیریت کړو (ب) نور مدیریت کړو
 (ج) خپل ځای بدل کړو (د) جوړښت وپېژنو

- ۱۴۱ - په سازمان کې د بدلون په موخه دوهم ذهنیت مشخص کړئ:
 (الف) نړۍ مدیریت کړو (ب) نور مدیریت کړو
 (ج) کارکوونکي مدیریت کړو (د) ب او ج سم دي

- ۱۴۲ - له شنونکي ذهنیت څخه موخه څه ده؟
 (الف) د سازمان پېژندنه (ب) د سازمان شننه او تجزیه
 (ج) د سازمان اداره کول (د) درې واړه سم دي

- ۱۴۳ - د مرستې د ذهنیت مفهوم، لاندې معنی ورکوي:
 (الف) د نورو له ظرفیت څخه ګټه اخیستل (ب) له خپل ظرفیت څخه ګټه اخیستل
 (ج) پر نورو د برنامو تحمیلول (د) له سازمانه بهر سرچینو څخه ګټه اخیستل

۱۴۴ - د اقدام یا مدیریتي بدلون په ذهنیت کې لاندې څیزونه دخپل دي:

- الف) کلک ایمان (SQ) ب) عشق او عاطفه (EQ) او عقل او منطق (IQ)
ج) جسمي بیاوړتیا او روغتیا (PQ) د) درې واړه سم دي

۱۴۵ - الوین ټافلر څوک دی؟

- الف) د مدیریت د علم له کارپوهانو څخه دی ب) د راتلونکي له پېژندونکو څخه دی
ج) نجومی عالم دی د) د بدلون د مدیریت لومړنی بنسټ اېښودونکی دی

۱۴۶ - په سازماني بدلون کې راتلونکي غواښ د لاندې تگلارو زېږنده دی:

- الف) نه پايست ب) نوی والی ج) تنوع (رنگارنگ والی) د) الف، ب، و، ج

۱۴۷ - په سازمان کې د بدلون ډول له لاندې معیارونو سره سم دی:

- الف) اصلاحي یا انطباقي بدلون ب) انقلابي بدلون
ج) د بیا جوړونې بدلون د) درې واړه سم دي

۱۴۸ - سازماني بدلون د وخت د ډېروالي پر بنسټ له لاندې شمېرو سره سم دی:

- الف) څلور ډوله ب) دوه ډوله ج) شپږ ډوله د) اته ډوله

۱۴۹ - زماني بدلونونه لاندې څو خوابونو ته شامل دي؟

- الف) بنسټیز بدلون (بیادي) ب) انطباقي یا ضروري بدلون
ج) ډېروونکي بدلون (تکملي) د) درې وړه سم دي

۱۵۰ - اوږد مهاله بدلون د لاندې پوه د نظریې پایله ده:

- الف) رومانلي ب) فایول ج) نادلر او تاشمن د) هېڅ یو

۱۵۱ - له کومو تگلارو سره کولای شو چې چاپېریال له سازمان سره همغږی کړو؟

الف) سیمیز کارکوونکي گومارل

- ب) د جامع او خوابو یونکې استراتیژۍ طرح کول
ج) د وضعي قوانینو متوازن پلي کول د) ب او ح

۱۵۲ - انطباق منونکې تگلارې ته د جان کارټر د اهمیت ورکولو موخه څه ده؟

- لف) برخلیک ټاکونکې او اغېزمنه بې گټې
ب) د سازمان د پایښت لپاره بې مهم لامل گڼي
ج) انطباق منل د نویو پالیسیو یوه څانگه گڼي
د) هېڅ یو

۱۵۳ - لاندې یو تعریف د کارنده توب موخه نښي؟

- الف) د سرچینو د محدودیتونو په چوکاټ کې ټاکل شویو موخو ته له رسېدو څخه عبارت دی.
ب) د سیستم موخو ته د رسېدو په موخه له سرچینو څخه له کارنده گټې اخیستنې څخه عبارت دی.
ج) د نوښت راوستلو په برنامه کې د سرچینو له لگښت څخه عبارت دی.
د) الف او ج

۱۵۴ - د بدلون په موخه د سازماني اړتیاوو د تحلیل او تشخیص څو ډول

تحلیله شتون لري؟

- الف) دوه ډوله ب) څلور ډوله ج) درې ډوله د) اته ډوله

۱۵۵ - لاندې یو څیز د سازماني تشخیص له ډولونو څخه دی:

- الف) (PEST) د تحلیل او تجزیې بڼه ب) (SWOT) د تجزیې او تحلیل بڼه
ج) د تکاملي څرخ بڼه (STEBER) د) درې واړه سم دي

۱۵۶ - د پیاوړتیا، کمزورتیا ټکي، فرصت او گواښ پېژندل له کومو ډولونو

څخه دي؟

- الف) PEST ب) SWOT ج) STEBER د) هېڅ یو

۱۵۷ - SY (اووه اس) د سازمان په تشخیص کې د لاندې کوم پوه طرح ده:

- الف) تاشمن او فایول ب) هرې ج) پاسکال او آتوس د) مالیندا

۱۵۸ - د سازمان د تشخیص په موخه شپږ څانګه یي ډول لاندیني پوه مطرح

کړ:

- الف) ویزورډ ب) پاسکال ج) رومانلي د) پیترز

۱۵۹ - د سازمان د تشخیص شپږ څانګه یي ډول لاندې یو دی:

- الف) موخه او جوړښت ب) اړیکې او مزد
ج) سیستم او رهبري د) درې وړه

۱۶۰ - په اداره کې بدلون څو پړاوه رواني غبرګون لري؟

- الف) دوه پړاوه ب) اووه پړاوه ج) شپږ پړاوه د) درې پړاوه

سرچینې:

۱. نجفی ییګی، دکتر رضا (۱۳۹۱) مدیریت تغیر (با نگاهی به نظام اداری ایران).
۲. مرشدی، مصطفی، (۱۳۹۵) اصول مدیریت تغیر، انتشارات سمت، تهران.
۳. بخشی، ناهید، (۱۳۹۰) تغیر سازمانی، انتشارات شقایق، تهران - ایران.
۴. رضائیان، دکتر علی (۱۳۹۰) مبانی سازمان و مدیریت، چاپ پانزدهم، انتشارات سمت، تهران - ایران.
۵. مدیریت تحول در سازمان (سلاید های آموزشی برای دانشجویان اقتصاد)

د خوابونو کبلي

شمبره	خواب	شمبره	خواب	شمبره	خواب	شمبره	خواب	شمبره	خواب
۱	الف	۲۱	د	۴۱	الف	۶۱	د	۸۱	د
۲	ب	۲۲	الف	۴۲	ح	۶۲	الف	۸۲	الف
۳	د	۲۳	د	۴۳	د	۶۳	د	۸۳	د
۴	ج	۲۴	ب	۴۴	د	۶۴	الف	۸۴	ج
۵	د	۲۵	د	۴۵	د	۶۵	د	۸۵	ب
۶	الف	۲۶	د	۴۶	الف	۶۶	ب	۸۶	الف
۷	ب	۲۷	ج	۴۷	د	۶۷	ح	۸۷	د
۸	ح	۲۸	الف	۴۸	ح	۶۸	ب	۸۸	د
۹	د	۲۹	ب	۴۹	ب	۶۹	د	۸۹	ح
۱۰	الف	۳۰	الف	۵۰	ب	۷۰	د	۹۰	الف
۱۱	الف	۳۱	ج	۵۱	الف	۷۱	الف	۹۱	د
۱۲	ح	۳۲	د	۵۲	د	۷۲	ب	۹۲	د
۱۳	ب	۳۳	الف	۵۳	الف	۷۳	ج	۹۳	الف
۱۴	د	۳۴	د	۵۴	ب	۷۴	الف	۹۴	د
۱۵	د	۳۵	ب	۵۵	ج	۷۵	ح	۹۵	د
۱۶	ج	۳۶	ج	۵۶	ب	۷۶	ح	۹۶	ج
۱۷	الف	۳۷	الف	۵۷	الف	۷۷	د	۹۷	ب
۱۸	ح	۳۸	الف	۵۸	ح	۷۸	د	۹۸	د
۱۹	ب	۳۹	ح	۵۹	د	۷۹	الف	۹۹	الف
۲۰	الف	۴۰	ب	۶۰	ب	۸۰	د	۱۰۰	الف

شمبره	خواب	شمبره	خواب	شمبره	خواب
۱۰۱	د	۱۲۱	الف	۱۴۱	ب
۱۰۲	الف	۱۲۲	ب	۱۴۲	د
۱۰۳	ب	۱۲۳	ج	۱۴۳	الف
۱۰۴	د	۱۲۴	ج	۱۴۴	د
۱۰۵	ح	۱۲۵	ب	۱۴۵	ب
۱۰۶	ب	۱۲۶	د	۱۴۶	د
۱۰۷	د	۱۲۷	الف	۱۴۷	د
۱۰۸	ب	۱۲۸	د	۱۴۸	الف
۱۰۹	د	۱۲۹	د	۱۴۹	د
۱۱۰	الف	۱۳۰	ب	۱۵۰	ح
۱۱۱	ح	۱۳۱	لف	۱۵۱	ب
۱۱۲	د	۱۳۲	ح	۱۵۲	الف
۱۱۳	د	۱۳۳	ب	۱۵۳	الف
۱۱۴	ح	۱۳۴	الف	۱۵۴	ج
۱۱۵	الف	۱۳۵	ب	۱۵۵	د
۱۱۶	ب	۱۳۶	الف	۱۵۶	ب
۱۱۷	ب	۱۳۷	د	۱۵۷	ج
۱۱۸	د	۱۳۸	د	۱۵۸	الف
۱۱۹	د	۱۳۹	ب	۱۵۹	د
۱۲۰	الف	۱۴۰	الف	۱۶۰	ب

دوهم څپرکی

د شخړو د حل مدیریت

۱۶۱ - شخړه (منازعه) لاندې لغوي معنی لري؛

(الف) کشمکش او له یو بله وېستل
(ب) نزع او فکري اختلاف
(ج) جنگ و دعوه
(د) الف او ب سم دي

۱۶۲ - منازعه عبارت ده له:

(الف) د کارکوونکو تر منځ د توافق نشتون
(ب) له مادي امتیازاتو څخه د رضایت نشتون
(ج) د اړوندو اړخونو د گټو تصادم
(د) هغه حالت چې د جگړې د رامنځته کېدو لامل ګرځي

۱۶۳ - تاسو په یو وخت دوه بېلابېلو او اړینو لیدو کاتو ته بلل شوي یاست او

باید یو یې وټاکئ، نو اوس په کوم یو حالت کې قرار لرئ؟

(الف) د دوه زړیتوب حالت
(ب) باطني نزع
(ج) پر څو اړخیزه لاره
(د) هېڅ یو

۱۶۴ - هر کله چې تاسو او ځینې نور همکاران مو په اداره کې د یو خالي

بست د ډکولو لپاره داوطلب کېږئ، نو کله چې پر اړیکو وړتیاوې

حاکمې وي او نامناسب شخص پکې وگومارل شي، نو ستاسې د منازعې

بڼه کوم ډول ده؟

(الف) باطني نزع
(ب) دلایزه منازعه
(ج) ذات الیني نزع
(د) ب او ج

- ۱۶۵ - د شخړې د کمولو لپاره تر ټولو ښه حللاره لاندې یوه ده:
 الف) ريسه پيدا کول (ب) د طرفينو تر منځ ناپيمنتيا
 ج) تحريک (د) الف او ب
- ۱۶۶ - په لاندې يو څيز کې د شخړې رينې پيدا کړئ:
 الف) ډېره هيله مندي (ب) د گټو تضاد (ج) سوء تفاهم (د) درې واړه
- ۱۶۷ - ډېری وخت په لاندې حالتونو کې شخړه رامنځته کېږي:
 الف) د بدلونونو پر مهال (ب) د نويو مقرراتو د وضع کولو پر مهال
 ج) د افکارو د تبادلې پر مهال (د) د رسمي ناستو پر مهال
- ۱۶۸ - هرکله چې د کارکوونکو مشروع اړتياوې پوره نشي، لاندې يو حالت رامنځته کېږي:
 الف) سوء تفاهمات (ب) د دندې پرېسودل (ج) شخړه (د) جوړجاړی
- ۱۶۹ - کله ناکله په اداره کې شخړه د لاندې يو حالت لامل گرځي:
 الف) رکود (ب) خلافت (ج) د اړيکو پرېکون (د) خونسردی
- ۱۷۰ - لاندې يو څيز په اداره کې د شخړې د رامنځته کېدو لامل گرځي:
 الف) بروکراسي (ب) وظيفوي تداخل (ج) شايسته سالاري (د) هېڅ يو
- ۱۷۱ - هغه کار کوونکی چې په خپل ټولنيز رول کې ونه منل شي د..... د رامنځته کېدو لامل گرځي:
 الف) بحران (ب) مراوده (ج) منازعه (د) مسامحه
- ۱۷۲ - لاندې يو لامل په اداره کې د منازعې د رامنځته کېدو باعث گرځي:
 الف) له موضوع څخه ناسم ادراک او تصور
 ب) يو او بل ته ورته رولونه
 ج) له مبهمې سرچينې څخه پخوانی تېروتنې
 د) الف او ب سم دي

۱۷۳ - د اړیکو پر سر منازعه لاندې یو څیز ته شامله ده:

(الف) د منازعې موضوع شتون نه لري، خو مقابل لوری د منازعې د لامل په توګه پېژندل کیږي

(ب) طرفین د مباحثې په لړ کې د یو بل په وړاندې منفي احساسات پیدا کوي

(ج) سازمانې اړیکې د پخوانیو کینو له امله ترینګلې شوي دي

(د) الف او ب سم دي

۱۷۴ - آیا ارزښتونه د منازعې د راولاړېدو لامل ګرځي؟

(الف) نه (ب) هو (ج) کله کله (د) ډېری وخت

۱۷۵ - منازعه لاندې پورې لري:

(الف) ۶ پورې (ب) ۹ پورې (ج) ۵ پورې (د) هېڅ یو

۱۷۶ - منازعه په لاندې یوې تګلارې سره پیلېږي:

(الف) چل او فرب (ب) حیرانوونکې لفظي برید

(ج) د حقائقو او نظریاتو خلط کول (د) درې واړه سم دي

۱۷۷ - لاندې جمله لاندې یو څیز ته شامله ده:

(الف) له تاسو پرته بل څوک داسې نظر نه لري

(ب) ټول همکاران په همدې نظر دي

(ج) ډېری (اکثریت) تل به سمه نه وي (د) درې واړه سم دي

۱۷۸ - د جر او بحث په جریان کې شخصي او ټکوونکې برید لاندې نکاتو ته

شامل دی:

(الف) تاسو باید له خبرو کولو وړاندې فکر وکړئ

(ب) تاسو د تازه کارکوونکي په توګه د اند او نظر څرګندولو وړ نه یاست

(ج) تاسو یواځې غواړئ چې ستونزه پیدا کړئ (د) درې واړه سم دي

۱۷۹ - د منازعې لومړنۍ لمبه په لاندې توګه پیلېږي:

(الف) د مقابل لوري احساسات زیمنمېږي

(ب) مقابل لوري ته دې ډېر وخت ورکړل شي

(ج) نامأنوس او غیر متعارف کلمات وکارول شي (د) درې واړه سم دي

۱۸۰ - د منازعې د حل لپاره د پوهانو له لوري څو تگلارې وړاندې شوي دي؟
الف) درې تگلارې (ب) لس تگلارې (ج) شپږ تگلارې (د) اته تگلارې

۱۸۱ - د منازعې د حل لپاره دا ډول فكري تدابير نيسو:
الف) په ستونزه تمرکز کوو نه په فرد (ب) د فرد په احساساتو تمرکز کوو
ج) دواړو لوريو ته سپرسته کوو (د) ب او ج سم دي

۱۸۲ - لاندې يوه تگلاره د منازعې د حل لپاره اغېزمنه تماميږي:
الف) د ستونزه رېښه پيدا کوو (ب) له وړاندې څخه د حل لاره لټوو
ج) له فرضيو څخه ډډه کوو (د) درې واړه سم دي

۱۸۳ - لاندې يوه تگلاره منازعه سخته او ستونزه ډېروي:
الف) هڅول (ب) ملامتول (ج) تېرېدل (د) گواښل

۱۸۴ - لاندې يو مهارت د منازعې د دوامدار سمبالښت لپاره اغېزمن دی:
الف) فعال غورځول (ب) تحريکول (ج) بېلگه ورکول (د) هېڅ يو

۱۸۵ - لاندې يو څيز د منازعې د حل لارې د پيدا کولو په موخه عملي گڼل کېږي:

الف) بېرته (ب) دوم (ج) د مذاکرې ځنډول (د) د طرفينو هڅول

۱۸۶ - لاندې يو څيز د مذاکرې لپاره گټور دی:
الف) د مقابل لوري د ليدلوري درک کول (ب) ښکاره افهام او تفهيم
ج) په مذاکره کې د سيمې د ځنډو دخالت (د) الف او ب سم دي

۱۸۷ - څه ډول کولای شئ د منازعې د دواړو لوريو گډې موخې پيدا کړئ؟
الف) د طرفينو له غوښتنو څخه استخراجيږي (ب) ليدلوري يې تفکيکيږي
ج) د هيلو له څرنگوالي څخه يې پېژندل کېږي (د) ب او ج سم دي

۱۸۸ - لاندې کوم څيز د منازعې د حل پر مهال گټور ثابتېږي؟
الف) ځنډو ته تلل (ب) ملامتول

ج) فرضيې راوړل (د درې واړه سم دي

۱۸۹ - لاندې کوم منځگړی د منازعې د حل پر مهال گټور واقع کېږي؟

الف) د منازعې په دواړو لوريو پورې تړاو ولري (ب) رسمي کار کوونکی وي
ج) دواړو لوريو ته د منلو وړ وي (د) مسلمان وي

۱۹۰ - له لاندې منازعاتو څخه یوه ژر حل کېدونکې ده:

الف) قصدي وي (ب) سوء تفاهم وي
ج) د پخواني دښمنۍ له امله وي (د) مادي وي

۱۹۱ - لاندې یوه منازعه د سمبالولو وړ نه ده:

الف) منازعه په حسادت کې رېښې ولري (ب) منازعه د دښمنۍ پر بنسټ وي
ج) منازعه د قومي مسائلو پر سر وي (د) ب او ج سم دي

۱۹۲ - لاندې یو څیز په اداره کې د ناڅاپي منازعې د رامنځته کېدو لامل

گرځي:

الف) زړه یخوالی (ب) له کاره تېسته (ج) ډېره هیله مندي (د) د دندو د لایحو
اختلاط

۱۹۳ - د منازعې د حل لارې د موندلو په موخه لاندې یو څیز اړین دی:

الف) مستقیمه اړیکه (ب) د ستونزې رېښه موندل
ج) عادلانه پرېکړه (د) درې واړه سم دي

۱۹۴ - لاندې یو شخص د طرفینو د منازعې د حل لپاره گټور واقع کېږي:

الف) عالم (پوه) وي (ب) بې طرفه وي (ج) د ادارې مسئول وي (د) هېڅ
یو

۱۹۵ - په لاندې حالاتو کې د منازعې د حل برنامه ځنډول کېږي:

الف) منازعه ژوره رېښه ولري (ب) منازعه د دښمنۍ پر بنسټ وي
ج) منازعه تازه او نوې وي (د) درې واړه سم دي

- ۱۹۶ - لاندې یو یا څو څیزونه د ستونزې د حل لپاره اغېزمن دي؟
 الف) د ستونزې تشخیص (ب) د ستونزې په هکله د معلوماتو راټولول
 ج) د حل لارو موندل (د) درې واړه سم دي
- ۱۹۷ - له نورو سره مشوره او گروپي مشوره، کولای شي په لاندې حالاتو کې اغېزمنه واقع شي:
 الف) د حل لارې موندل (ب) د ستونزې عملي حل
 ج) د دواړو لوریو تنازل (د) له منازعې څخه د رسېدلي تړون جبران
- ۱۹۸ - د منازعې د حل تر ټولو غوره تگلارې کومې دي؟
 الف) په چاپېریالي تدايرو سره موضوع حل شي
 ب) دواړه لوري دایمي توافق ته ورسېږي
 ج) له علمي تگلارو کار واخیستل شي (د) هېڅ یو
- ۱۹۹ - څنگه کولای شو فردي او ناڅاپي منازعې حل کړو؟
 الف) دواړه لوري ذهني آرامتیا ته راوستل شي (ب) غوښتنې یې پوره شي
 ج) بهرنی او عملي اقدام تر سره شي (د) تأدیبی مؤیدات پلي شي
- ۲۰۰ - د ډلېزو او ناڅاپي منازعو د حل لپاره کومې تگلارې عملي کېږي؟
 الف) د منازعې علت محکومېږي
 ب) د منازعې د لوریو له استازو سره مباحثه کېږي
 ج) قانوني اجراءات ترسره کېږي (د) لوړ پوړو ته د موضوع خبر ورکول کېږي
- ۲۰۱ - په اداره کې د منازعې تداوم د لاندې یو حالت د رامنځته کېدو لامل ګرځي:
 الف) د ادارې فضاء ګډوډېږي (ب) سازمانی بهرنی اړیکې خرابېږي
 ج) د خدمتونو وړاندې کول بې کیفیته کېږي (د) درې واړه سم دي
- ۲۰۲ - په لاندې حالاتو کې د دوامدارې منازعې منفي اغېزې حس کېږي:
 الف) د اداري ناستو پر مهال (ب) د ډلېز کال پر مهال
 ج) د محصول د کیفیت ټیټوالی (د) درې واړه سم دي

۲۰۳ - ولې په اداره کې د منازعې د رامنځته کېدو مخنیوی اهمیت لري؟

- (الف) ځکه چې د مأمورینو سوک خرابیږي
(ب) د ادارې رازونه افشا کېږي
(ج) د تمرد او سرغړونې حس پیاوړی کېږي
(د) الف او ب سم دي

۲۰۴ - څنگه کولای شئ چې د ناستې په درشل کې پوه شئ چې پټه منازعه شتون لري؟

- (الف) په اداري ناستو کې د نظریو اختلاف خپل اوج ته رسیږي
(ب) ناسته بې نظمه کېږي
(ج) یو شان ټیمونه ځانونه معرفي کوي
(د) هېڅ یو

۲۰۵ - که چېرې د رئیس او مادون تر منځ منازعه دوامداره وي لاندې یو حالت رامنځته کېږي:

- (الف) مسلکي کادرونه نستي
(ب) بهرني استخبارات لاره پید کوي
(ج) د خلکو عوسنې کمیږي
(د) بودیجه بې ځایه مصرفیږي

۲۰۶ - لاندې کوم څیز په اداره کې د ټیم جوړونې زمینه برابروي؟

- (الف) د جوړښتي بدلونونو پر مهال
(ب) د ځواک د متوازن وېش پر مهال
(ج) کله چې د رئیس او مرئوس تر منځ ستونزه وي
(د) د وظیفوي مداخلو پر مهال

۲۰۷ - د ادارې کوم کارکوونکي د منازعې د رامنځته کېدو لامل ګرځي؟

- (الف) لوړ پوړي کارکوونکي
(ب) تړلي او سمایشي کارکوونکي
(ج) ټیټ پوړي کارکوونکي
(د) ب او ج سم دي

۲۰۸ - اخلاص لرونکي مأمورین د لاندې رفتارې نښو لرونکي دي:

- (الف) نسخه برداري کوي
(ب) ټیم جوړونه کوي
(ج) دسیسه جوړوي
(د) په سازمان کې دننه حسادت کوي

۲۰۹ - لاندې کوم څیز په اداره کې د تاوتریخوالي د رامنځته کېدو لامل ګرځي؟

- (الف) د ګټو تضاد
(ب) له سازمانه بهر محرکونه
(ج) ډېره هیله مندي
(د) درې واړه سم دي

۲۱۰ - لاندې یو څیز د اخلاصونکي او ګډوډي رامنځته کوونکي مامور څرګندې نښې دي:

(الف) دروغ ویل (ب) ډېره هیڅه مندي (ج) وظیفوي دخالت (د) هېڅ یو

۲۱۱ - د تاوتریخوالي او ګډوډي رامنځته کوونکي مامورین لاندې یوه شخصیتي نښه لري:

(الف) دوه اړخیز شخصیت (ب) په نورو پسې تګ او تقلید
(ج) کاري تبلي او کسالت (د) الف او ج سم دي

۲۱۲ - په اداره کې ولې ځینې مامورین د منازعې د رامنځته کېدو لامل ګرځي؟

(الف) د نورو په هکله د بدبینۍ حس لري (ب) حسود او کینه کښ دي
(ج) د حقارت حس لري (د) درې واړه سم دي

۲۱۳ - لاندې کوم لامل د انسان د شخصیت په پرمختګ کې اغېزمن دی؟

(الف) چاپېریال (ب) کورنۍ (ج) اداره (د) الف او ب

۲۱۴ - کوم وخت په اداره کې ژبنیز او مذهبي تعصبونه څرګندېږي؟

(الف) کله چې د ادارې رئیس متعصب وي
(ب) کله چې اداري پرېکړه څرګنده نه وي
(ج) کله چې هر ته کار ونه سپارل شي
(د) کله چې مرئوسان متعصب وي

۲۱۵ - لاندې کوم څیز د منازعې د حل په مهال د تېروتنې په توګه پېژندل کېږي؟

(الف) هڅول (ب) ملا متول (ج) ګواښل (د) ب او ج

۲۱۶ - لاندې یو څیز د منازعې د حل د سستېدو لامل ګرځي؟

(الف) کله چې منځګړی یو ښه اورېدونکی نه وي
(ب) کله چې د منازعې لامل معلوم نه وي
(ج) کله چې منځګړی اهل خبره نه وي
(د) الف او ج سم دي

٢١٧ - په کومو حالاتو کې د فزیکي او حضوري مناظرې اړتیا نه لیدل کېږي؟

- (الف) که چې دواړه لوري همغږي نه وي
(ب) کله چې د منارې لوري احساساتي وي
(ج) کله چې مخکښې طرف واقع شي
(د) درې واړه سم دي

٢١٨ - څنگه کولای شو چې ستونزه تشخیص کړو؟

- (الف) په څرگنده توګه ستونزې یادښت شي
(ب) د ستونزو دلائل وڅېړل شي
(ج) د حللارو تخمینی وړاندینه وشي
(د) درې واړه سم دي

٢١٩ - د ستونزو له راټولولو وروسته بله کومه تګلاره په نظر کې نیول کېږي؟

- (الف) عملي اقدامات تر سره کېږي
(ب) له کارکوونکو سره مطرح کېږي
(ج) ستونزو ته لومړیتوبونه ټاکل کېږي
(د) مسئولیتونه وېشل کېږي

٢٢٠ - کومه ستونزه ژر حل کېدونکې نه ده؟

- (الف) هغه ستونزې چې ټولشموله وي
(ب) هغه ستونزې چې یواځې یوه حللاره ولري
(ج) هغه ستونزې چې مخینه ولري
(د) هېڅ یو

٢٢١ - لاندې یو څیز د منازعې او ستونزو په حل کې اغېزمن دی:

- (الف) خلاق تفکر
(ب) عاطفي رویه
(ج) ځنډو ته تګ
(د) سهل انگاري

٢٢٢ - هغه کسان چې د منازعو په حل کې کافي وړتیا لري د لاندې یو تفکر

لرونکي دي:

- (الف) تل نورماله رویه کوي
(ب) پر ستونزه له تمرکز څخه نه سترګې کېږي
(ج) په دوامداره توګه ستونزه څاري
(د) درې واړه سم دي

٢٢٣ - د قضیو په حل کې لاندې یو څیز اغېزمن دی:

- (الف) د روڼې انعطاف
(ب) اخلاقي انعطاف
(ج) ذهني انعطاف
(د) هېڅ یو

٢٢٤ - د منازعې د حل لپاره لاندینی کومه تګلاره ډېره ګټوره ده؟

- (الف) اخلاقي تګلاره
(ب) سیستماتیکه تګلاره
(ج) آمرانه تګلاره
(د) چاپېریالي تګلاره

۲۲۵ - څنگه کولای شئ چې د ستونزو او منازعو له جزئیاتو او جرړو څخه

خبر شئ؟

- (الف) د ټولېوښتنې له تگلارې ګټه اخلو
(ب) ستونزې راتلولو
(ج) د (ب) نه ستونزه څه ده له تکرارولو څخه کر اخلو
(د) ستونزه په خپل حل پرېږدو

۲۲۶ - د ستونزې او منازعې د حل لپاره د پرېکړې پر مهال داسې کار کوو:

- (الف) ستونزو ته لومړیتوبونه ټاکو
(ب) له ستونزو سره جوړجاړی کوو
(ج) له چاپېریالي تگلارې کار اخلو
(د) مسئولیتونه نورو ته سپارو

۲۲۷ - د ستونزې د حل په موخه د ناستې له جوړولو څخه وړاندې لاندې یوه

تگلاره کاروو:

- (الف) ضرب الأجل ټاکو
(ب) هر کله چې زمینه برابره شوه پیلوو یې
(ج) د دواړو لورو په پرېکړه عمل کوو
(د) هېڅ یو

۲۲۸ - د پرېکړې کولو پر مهال دا تگلاره کاروو:

- (الف) د نورو له تجربوي تگلارې کار اخلو
(ب) د رټلونکو فرضیو وړاندوینه کوو
(ج) د څو حللارو له مخه یوه ټاکو
(د) ب و ج سم دي

۲۲۹ - په لاندې کوم حالت کې د منازعې حل پایلې ته نه رسیږي؟

- (الف) احساسات تر پښو لاندې شي
(ب) د دواړو لوریو نظریو ته درناوی ونشي
(ج) دواړه او یا یې تو تن تهدید یا ملامت کړل شي
(د) درې وړه سم دي

۲۳۰ - د پرېکړې کولو پړاوونه لاندې څیزونو ته شامل دي:

- (الف) آزاد دي
(ب) ښکاره دي
(ج) ملاتړ یې کيږي
(د) درې وړه

۲۳۱ - په لاندې یو صورت کې منازعه په فوري توګه حل کیږي:

- (الف) دواړه لوري اختیار بل چا ته وسپاري
(ب) مخامخ مباحثه وشي
(ج) له ځواک او فشار څخه کار واخیستل شي
(د) غوښتنې یې پوره شي

۲۳۲ - په کومو حالاتو کې د منازعې د حل لپاره تضمین شتون نه لري؟

- الف) کله چې د طرفینو غوښتنې مشروع نه وي (ب) کله چې یو لوری ځواکمن وي
ج) کله چې د منازعې عامل معلوم نه وي (د) درې واړه سم دي

۲۳۳ - ولې ځینې وخت یو لوری د منازعې د حل په تخریب لاس پورې کوي؟

- الف) کله چې بریالي شي (ب) کله چې له پایلې څخه ناهیلې شي
ح) کله چې خپلې موخې بیان نسي کړای (د) هېڅ یو

۲۳۴ - په لاندې حالت کې یو لوری ته د منازعې د حل د پایلې منل شونې نه دي:

- الف) کله چې په حقه وي (ب) کله چې دښمني ولري
ج) کله چې پرېکړه سلیقوي وي (د) کله چې له مؤیدې او اجبار سره وي

۲۳۵ - په لاندې حالت کې د منازعې یو لوری د ستونزې د حل پر مهال د شرایطو پر کېښودلو مجبور دی:

- الف) کله چې په پایله قناعت ونلري (ب) پایله د مقابل لوري په ګټه وي
ج) د خپل ځان په ساتنه مجبور وي (د) ب او ج سم دي

۲۳۶ - د ذات البینې موضوعاتو په تحلیل کې څو ډوله ذهنیتونه شتون لري؟

- الف) دوه ډوله (ب) شپږ ډوله (ج) څلور ډوله (د) درې ډوله

۲۳۷ - هغه کسان چې په منازعه کې د ځان غوره ګڼلو ذهنیت لري د لاندې نښو لرونکي دي:

- الف) اوامر صادروي (ب) ګواښل کوي (ج) سپکاوی کوي (د) درې واړه

۲۳۸ - هغه کسان چې د منازعې د حل پر مهال د ځان کم ګڼلو ذهنیت لري د لاندې نښو لرونکي دي:

- الف) غلې دي (ب) محتاط دي (ج) ټیټ او غورځېدلي دي (د) درې واړه

۲۳۹ - د ادارې کوم کارکوونکي هېڅکله د منازعې د حل په پایله قناعت نه لري؟

- الف) تفوق غوښتونکي وي
ب) احساساتي وي
ج) تحریک شوي وي
د) عاطفي وي

۲۴۰ - د منازعې د حل پر مهال د متعادلو افرادو ذهنیت په لاندې ښو سره تشخیصولای شو:

- الف) آرام وي ب) معقول وي ج) منصف وي د) درې واړه

۲۴۱ - په کومو حالاتو کې د منازعې حل فوري پایلو ته رسیږي؟
الف) په هغه صورت کې چې دواړه لوري د ستونزې حل ته لهوالتیا ولري
ب) کله چې یو لوری پیاوړی وي
ج) کله چې له وړاندې زمینه برابره شوې وي
د) ب او ج سم دي

۲۴۲ - لاندې یوه تگلاره د منازعې د حل لپاره مرسته کولای شي:
الف) له وړاندې څخه د حل لاره ټاکل شوې وي
ب) په ستونزه تمرکز وشي نه په شخص
ج) دواړه لوري دایمي سولې او ثبات ته راوبلل شي
د) درې واړه سم دي

۲۴۳ - د منازعې د حل پروسه په لاندې یوې تگلارې سره پیلوو:
الف) دواړه لوري آرامی ته رابلو ب) وخت ورکولو چې غصه یې ښکاره شي
ج) د منازعې په پایلو خبرې وشي د) درې واړه سم دي

۲۴۴ - تاسو د منازعې د حل پر مهال لاندې کومه تگلاره رعایت کوئ؟
الف) د منازعې په پایلو بحث کوو ب) د دواړو لوریو ارزښتونه ته درناوی کوو
ج) د دواړو غوښتنې پوره کوو د) هېڅ یو

۲۴۵ - د منازعې د حل لپاره لاندې کوم وختونه غوره گڼل کېږي؟
الف) له ماسپښین وروسته ب) شپه ج) سهار د) اختیاري

٢٤٦ - د منازعو د حل په موخه د خبرو پر مهال لاندې کومې نکتې باید په نظر کې ونیسو؟

الف) له تشبهاو څخه ډډه وشي (ب) د (زه) له کلمې څخه کار واخیستل شي
ج) د دواړو لوریو د خبرو تر پایه سه اوريدونکي واوسو (د) درې واړه سم دي

٢٤٧ - د منازعې په حل کې درې ګوني پړاوونه لاندې څیزونو ته شامل دي:

الف) لومړی د مقابل لوري نظریات ترلاسه شي
ب) خپل نظریات په څرګنده توګه بیان کړو
ج) مشترکه حللاړه پیدا کړو
د) درې وېره سم دي

٢٤٨ - په دې تګلاره کولای شو چې له تعرضي حالت څخه د همکارۍ حالت ته ستونزې بدلې کړو:

الف) ګټل / بایلل (ب) ګټل / ګټل (ج) بایلل / بایلل (د) بایلل / ګټل

٢٤٩ - د ګټې / بایلې په حالت کې د منازعې اړخونه په کوم حالت کې وي؟

الف) بایلونکی په پټه ناراضه وي (ب) ګټونکی له زړه راضي نه وي
ج) دواړه لوري یې په موقت ډول مني (د) هېڅ یو

٢٥٠ - د بایلې / بایلې حالت لاندې حالت ته ویل کیږي:

لف) مؤقتي پایلې او مشروطه سوله (ب) شاتګ او ناسم سازش
ج) اجباري هوکړه (د) ب او ج سم دي

٢٥١ - د منازعې پر مهال منطقي تفکر لاندې یوې نکتې ته شامل دی:

الف) آیا غواړئ چې منارعه حل کړو؟ (ب) څه امکانات شتون لري؟
ج) زما او د مقابل لوري اړتیاوې او اضطراب څه دی؟
د) درې واړه سم دي

٢٥٢ - ١٥ جمله (آیا درېیم یې پرې شخص ته اړتیا لرو؟) لاندې کوم څیز ته شامل ده؟

الف) ګټه / ګټه (ب) د ستونزې تحلیل (ج) منطقي تفکر (د) هېڅ یو

٢٥٣ - «منازعه هغه پروسه ده چې په هغې کې الف شخص غواړي چې د ب

شخص د ناکامۍ سبب وگرځي» یاد تعريف د لاندې کوم پوه نظريه ده؟

الف) پيترز (ب) ناشمن (ج) سټيفن (د) هيگل

٢٥٤ - د مديرانو څو سلنه وخت په اداره کې د منازعې په حل باندې لگيږي؟

الف) ٢٠ سلنه (ب) ٣٠ سلنه (ج) ١٠ سلنه (د) ٥٠ سلنه

٢٥٥ - په سازمان کې منازعه په لاندې يو څيز پورې ډېر تړاو لري:

الف) سرچينې، ننگلارې او وېش يې (ب) د جوړښتي بدلون پر مهال
ج) د اړيکو يا مناسبو ټولنو سر منازعې (د) درې واړه سم دي

٢٥٦ - په کومو حالاتو کې منازعه گټوره او رغنده وي؟

الف) کله چې د ابتکار او خلاقيت لامل شي (ب) کله چې چاپيريال اغېزمن کړي
ج) کله چې د پرېکړو کيفيت ښه کړي (د) لږ و ج سم دي

٢٥٧ - د منازعې پر مهال حيرانوونکې لفظي جمله لاندې يو څيز ته شامله ده:

الف) بې ځايه خبرې کول، د اوږدو او بهرنيو کلمو کارول
ب) گواښ، او د طرفينو ارزښتونو او اعتقاداتو ته سپکاوی
ج) د مقابل لوري پر شخصيت او ټولنيز موقف بريد (د) درې واړه سم دي

٢٥٨ - په کومو حالاتو کې کولای شئ د منازعې د حل لپاره له نورو ادارو

څخه مرسته وغواړئ؟

الف) کله چې منازعه له کنترول څخه ووځي
ب) کله چې ورته ستونزه په بله اداره کې هم شتون ولري
ج) کله چې اداره وغواړي (د) هېڅ يو

٢٥٩ - په کومو حالاتو کې مدير د منازعې پر حل قادر نه دی؟

الف) کله چې خپله د نورو په وړاندې ملامت وي (ب) کله چې بهرني فشار وي
ج) کله چې کارکوونکي سيمه ييز ملاتړ ولري (د) درې واړه سم دي

٢٦٠ - کله چې تاسو له تصمیم نیونکو مقاماتو سره د مړنوسانو د نامشروع اړیکو له امله د داخلي ستونزې پر حل قادر ونه اوسئ، د خپل موقف د دوام لپاره له کوم څیز څخه کار اخلي؟

الف) استعفا ب) د سکوت د حق ورکړه ج) افشا کول د) هېڅ یو

سرچینې

١. رضائیان، دکتر علی (١٣٩٠) مبانی سازمان و مدیریت، انتشارات سمت تهران - ایران. (فصل چهارم، تصمیم گیری و حل مسئله، صفحات ١٥٠ - ١٩٤)
٢. توحیدی، عزت الله (١٣٩٧) مامورین اخلال گر وپارازیتی در اداره، انتشارات نویسا، کابل افغانستان.
٣. تریسی، برایان (١٣٨٩) بهترین روش های مدیریت، انتشارات آذین نگار، تهران - ایران. (فصل هفتم، حل مشکلات و تصمیم گیری، صفحات ١٤٣ - ١٦٠).
٤. اساسات و مهارت های مدیریت، جلد دوم (١٣٩١) انستیتوت خدمات ملکی. (فصل یستم، مدیریت حل منازعات)
٥. اساسات اداره و مدیریت، بخش ارتقای ظرفیت ولایت بدخشان، شناخت منازعه و عوامل آن. سال ١٣٩٠ خورشیدی.

د ځوابونو کيلي

شمبره	خواب	شمبره	خواب	شمبره	خواب	شمبره	خواب	شمبره	خواب
۱۶۱	لف	۱۸۱	الف	۲۰۱	د	۲۲۱	لف	۲۴۱	الف
۱۶۲	ج	۱۸۲	د	۲۰۲	د	۲۲۲	ب	۲۴۲	د
۱۶۳	ب	۱۸۳	ب	۲۰۳	ب	۲۲۳	ج	۲۴۳	د
۱۶۴	ح	۱۸۴	الف	۲۰۴	الف	۲۲۴	ب	۲۴۴	ب
۱۶۵	د	۱۸۵	ج	۲۰۵	ج	۲۲۵	ح	۲۴۵	ج
۱۶۶	د	۱۸۶	د	۲۰۶	ح	۲۲۶	د	۲۴۶	د
۱۶۷	الف	۱۸۷	الف	۲۰۷	ب	۲۲۷	الف	۲۴۷	د
۱۶۸	ح	۱۸۸	د	۲۰۸	د	۲۲۸	ح	۲۴۸	ب
۱۶۹	ب	۱۸۹	ج	۲۰۹	ج	۲۲۹	د	۲۴۹	الف
۱۷۰	ب	۱۹۰	ب	۲۱۰	ب	۲۳۰	د	۲۵۰	ب
۱۷۱	ح	۱۹۱	الف	۲۱۱	الف	۲۳۱	الف	۲۵۱	د
۱۷۲	الف	۱۹۲	ج	۲۱۲	د	۲۳۲	ب	۲۵۲	ج
۱۷۳	د	۱۹۳	د	۲۱۳	د	۲۳۳	ب	۲۵۳	ج
۱۷۴	ب	۱۹۴	ب	۲۱۴	ب	۲۳۴	الف	۲۵۴	الف
۱۷۵	ح	۱۹۵	د	۲۱۵	د	۲۳۵	ج	۲۵۵	د
۱۷۶	د	۱۹۶	د	۲۱۶	د	۲۳۶	د	۲۵۶	د
۱۷۷	د	۱۹۷	الف	۲۱۷	ب	۲۳۷	ب	۲۵۷	الف
۱۷۸	د	۱۹۸	ب	۲۱۸	د	۲۳۸	د	۲۵۸	ب
۱۷۹	لف	۱۹۹	الف	۲۱۹	ج	۲۳۹	الف	۲۵۹	د
۱۸۰	ب	۲۰۰	الف	۲۲۰	ب	۲۴۰	د	۲۶۰	ب

دربېم خپړکي

د وخت مدیریت او د ناستو تنظیم

«وَالْعَصْرُ» لوره پر وخت

۲۶۱ - په لاندې کومو آیاتونو کې الله جل جلاله د شپې پر یوه برخه لوره

کړې ده؟

الف) وَاللَّيْلُ إِذَا دُبُرُ

ب) وَاللَّيْلُ إِذَا عَسَسَ

ج) وَاللَّيْلُ إِذَا يَسُرُ

د) په درې واړه آیاتونو کې

۲۶۲ - وخت عبارت دی له:

الف) د ساعت کړنه چې بیا نه راگرځي

ب) د دوران تاوېدل

ج) تېر تاریخ

د) الف او ب سم دي

۲۶۳ - زمان له هماغه وخت څخه عبارت دی چې:

الف) مونږ یې مدیریت کولای شو

ب) زمان مونږ مدیریت کوي

ج) مونږ باید خپل ځان ورسره عیار کړو او ګټه ترې پورته کړو

د) هېڅ یو

۲۶۴ - که د وخت په مدیریت پوه نشو:

الف) تېر شوي وختونه بیا تکریري

ب) وخت مونږ مدیریت کوي

ج) خپل ځان مدیریت کوو

د) راتلونکي ترسیموو

۲۶۵ - هغه کسان کولای شي چې د وخت له مدیریت څخه ګټه پورته کړي

چې:

الف) موخې ولري

ب) فطري وړتیا ولري

ج) پوهه او تجربه ولري

د) د رهبرۍ وړتیا ولري

۲۶۶ - د عوامو په اصطلاح د «زمان» تعبیر داسې کیږي:

- الف) هغه باد دی چې کله که لگيږي ب) هغه سیند دی چې بیا نه راگرځي
ج) هغه خوب دی چې بیا نه تکرارېږي د) هغه سوونکی دی چې یو ځل درس ورکوي

۲۶۷ - د وخت مدیریت عبارت دی له:

- الف) موخو ته د رسېدو لپاره له وخت څخه به ګټه اخیستنه
ب) له هغو وسائلو او تخنیکونو څخه کار اخیستل چې د برنامه د جوړولو او د وخت د وېشو په موخه په کار اچول کیږي
ج) د خپل ځان او نورو د وختونو تنظیمول دي د) درې واړه سم دي

۲۶۸ - د لاندې یو څیز له ټاکلو پرته د وخت مدیریت شونې نه دی:

- الف) لرلید ب) اند ج) موخه د) درې وړه سم دي

۲۶۹ - بې موخې انسانان د لاندې یو څیز په څېر دي:

- الف) هغه لامبو وهونکی چې د بحر تل ته درومي ب) ماهر ښکاري دی
ج) هغه پوند دی چې بې امسا پر لار ځي د) هېڅ یو

۲۷۰ - لاندیني افراد د ژوند له ښېګڼو څخه بې برخې دي:

- الف) وخت وژنه کوي ب) د ګټو په لټه کې دي
ج) له برنامه سره سم عمل کوي د) د وخت مدیریت کوي

۲۷۱ - د وخت له مدیریت څخه ګټه نه اخیستل لاندې یو څیز ته شامل دي:

- الف) د وخت په ارزښت نه پوهیږي ب) اوږدمهاله موخې نه لري
ج) سست، تنبل او بېهود دي د) درې واړه سم دي

۲۷۲ - د وخت له مدیریت څخه ګټه اخیستل له لاندې یوې یا څو ښېګڼو څخه برخمن دی:

- الف) د وخت مهارول، کنټرول او په کارونو کې د لومړیتوبو تشخیصول
ب) د خلاقیت او انګېزې رامنځته کول
ج) په کارونو کې نظم او د اضطرب و روڼي فشارونو کمول د) ټول سم دي

۲۷۳ - څه وخت کولای شو چې اندېښنې لرې او له حافظې سره مرسته وکړو؟

- (الف) کله چې پر نفس اعتماد (باور) ولرو
(ب) کله چې د وخت له مدیریت څخه کار واخو
(ج) کله چې د نورو له تجربو ګټه پورته کړو
(د) ب او ج سم دي

۲۷۴ - د لاندې یو معیار په ټاکلو سره کولای شو چې وخت مدیریت کړو:

- (الف) فعالیتونو ته لومړیتوبونه وټاکو
(ب) مشخص اند او موخې ولرو
(ج) د فعالیتونو پیل او پای مشخص کړو
(د) درې واړه سم دي

۲۷۵ - لاندې یو څیز فعالیتونو ته د لومړیتوبونو د ټاکلو معیار دی:

- (الف) د کلني پلان جمتو کول
(ب) هغه کارونه چې بهرني او اړین دي
(ج) هغه کارونه چې نور یې باید سرته ورسوي
(د) هغه کارونه چې خنډول کېږي

۲۷۶ - فعالیتونو ته د لومړیتوبونو په ورکولو کې لاندې یو څیز تر ټولو مخکې ګڼل کېږي:

- (الف) هغه کارونه چې اړین او بهرني دي
(ب) هغه کارونه چې بهرني دي چې اړین نه دي
(ج) هغه کارونه چې اړین دي خو بهرني نه دي
(د) هغه کارونه چې نه بهرني دي او نه اړین

۲۷۷ - لاندې یو فعالیت تر لاس لاندې کسانو ته د پریښودو دی:

- (الف) هغه کارونه چې بهرني دي خو اړین نه دي
(ب) هغه کارونه چې نه بهرني دي او نه اړین
(ج) هغه کارونه چې اړین او بهرني دي
(د) الف او ج سم دي

۲۷۸ - لاندې یو څیز ډېر اړین نه دی خو ډېر وخت نیسي:

- (الف) تیلیفوني اړیکې
(ب) اداري تشریفات
(ج) ورځني مراسلات
(د) درې واړه سم دي

۲۷۹ - لاندې یو څیز په اداره کې د شخصي وختونو ضایع کوونکی دی:

- (الف) په دنده کې د پابندۍ نه شتون
(ب) په ګروپي کارونو کې مرسته نه کول
(ج) د قانوني صلاحیتونو نه شتون
(د) ب او ج سم دي

- ۲۸۰ - په ټوله کې د وخت ضایع کوونکي په څو برخو وېشل کېږي؟
 الف) ۶ برخې ب) ۴ برخې ج) ۵ برخې د) ۲ برخې
- ۲۸۱ - فعالیتونو ته د لومړیتوب ټاکلو نېټگنې لاندې یو څیز ته شاملې دي:
 الف) په پیل کې په اړینو فعالیتونو باندې کار کوو
 ب) په یو وخت کې پر یوې برنامه تمرکز کوو
 ج) کارونه په سیستماتیکه بڼه مدیریت کوو
 د) درې واړه سم دي
- ۲۸۲ - په اداره کې د کارکوونکي د شغلي مسئولیت نه شتون د لاندې یو څیز لامل ګرځي:
 الف) د وخت شخصي ضایعات
 ب) د کار تراکم ج) له کاره نېسته د) هېڅ یو
- ۲۸۳ - د وخت اداري ضایعات په لاندې مواردو کې یو ته شامل دی:
 الف) د کاري لومړیتوبونو نه تثبیت ب) د موخو نه تثبیت
 ج) د صلاحیتونو نه سپارل د) درې واړه سم دي
- ۲۸۴ - آیا د لاندې برنامه په جوړونه کې د وخت ضایع کول شتون لري؟
 الف) د فعالیتونو لپاره برنامه جوړول ب) تشریفياتي مراسم
 ج) برلېسې ناستې د) درې واړه سم دي
- ۲۸۵ - لاندې کوم څیز د وخت ضایعاتو ته شامل دی؟
 الف) ورځني کارونه ب) د مراجعینو دېروالی
 ج) د جامو بدلول د) ب او ج
- ۲۸۶ - په لاندې یو حالت کې کولای شو د وخت له ضایع کېدو مخنیوی وکړو:
 الف) د یو منظم پلان طرح کول ب) د چاپیریالي اړیکو ساتنه
 ج) د عملیاتي برنامه پلي کول د) د کارکوونکو تر منځ د توازن ساتنه

۲۸۷ - د چارو په ترسره کولو دایمي کنټرول کولای شي چې:

- الف) د گټو تضاد رامنځته کړي (ب) د وخت له ضایع کېدو مخنیوی وکړي
ج) افقي اړیکې تضمین کړي (د) کارونه وپوښي

۲۸۸ - د وخت په مدیریت او له ضایع کېدو یې په مخنیوي کې تر ټولو اړین اصل:

- الف) د تأدیبې مؤیداتو پلي کول دي (ب) د کارکوونکو هڅول دي
ج) د خلافت او یوښت راوستل دي (د) ب او ج سم دی

۲۸۹ - کله چې کار وپېشل شي، لاندې پایلې ترلاسه کیږي:

- الف) په لږ وخت کې ډېره لاسته راوړنه (ب) په ډېر وخت کې لږه لاسته راوړنه
ج) د کار چټکتیا او د کیفیت ټیټوالی (د) لوړ کیفیت او کاري سستوالی

۲۹۰ - لاندې یو څیز د وخت د سم مدیریت په برخه کې اغېزمن دی:

- الف) د ټیلیفوني اړیکو کمول (ب) د رسمي لیدو کاتو کمول
ج) د غیر ضروري مکتوبونو کمول (د) د اداري جنجالونو کمول

۲۹۱ - څنگه کولای شو چې تلف شوي وختونه بیا راژوندي کړو؟

- الف) غیر ضروري غوښتنو ته «نه» وایو (ب) د کار وخت تنظیموو
ج) غیر مهم کارونه ځنډوو (د) درې واړه سم دي

۲۹۲ - په لاندې یو حالت کې کولای شئ چې له وخت څخه ډېره گټه پورته کړئ:

- الف) د غیر ضروري اړیکو کمول (ب) د غیر ضروري ملاقاتونو کمول
ج) د گروپي فعالیتونو رامنځته کول او چمتول کول (د) درې واړه سم دي

۲۹۳ - د وخت لپاره د برنامې جوړول لاندې یو څیز ته شامل دی:

- الف) خپلې هیلې ترلاسه کړئ (له ظرفیت پورته کارونه مه کړئ)
ب) له خپل فکري اقتدار څخه پورته فعالیت وکړئ
ج) ورځنې کارونه مو په اوونیزه توگه ترسره کړئ (د) ب او ج سم دي

۲۹۴ - د ادارې کارونو د ترسره کولو او د له وخت څخه د گټې اخیستلو په موخه لاندې یو څیز وټاکئ:

- الف) مستمر او دوامدار کار (ب) انگېزه او (له توان پورته) کار ته هڅونه
ج) کافي استراحت (د) د کار کوونکو د فعالیتونو کنټرول

۲۹۵ - له وخت څخه د بڼې گټې اخیستنې په موخه:

الف) د کارونو په جزئیاتو تمرکز کوو (ب) د فعالیتونو په لاسته روړنو بیا کتنه کوو
ج) کلیت په نظر کې نیسو (د) درې واړه سم دي

۲۹۶ - د فعالیتونو د پایلو ژر ترلاسه کولو لپاره لاندې یو څیز ټاکو:

الف) د معین وخت ټاکل (ب) د ټولو کارکوونکو هڅول
ج) د برنمو د جزئیاتو کنټرول (د) روڼ راپور ورکول

۲۹۷ - د ورځنۍ برنامې جوړولو بڼگنې په لاندې ځوابونو کې پیدا کړئ:

الف) زموږ افکارو ته سمون ورکوي (ب) د یو په یاد راوستونکي په توگه کار کوي
ج) اړینه انگېزه رامنځته کوي (د) درې واړه سم دي

۲۹۸ - د ادارې لاندې یو کارکوونکی د وخت د ضیاع لامل گرځي:

الف) قراردادي یا ټیټ پورې کارکوونکي (ب) نمایشي او اخلاکوونکي کارکوونکي
ج) حرفوي او ډېرې هیله لرونکي کارکوونکي (د) هېڅ یو

۲۹۹ - څنگه کولای شئ چې د وخت له مدیریت څخه خوند واخلي؟

الف) له بېهوده غوښتنو څخه ډډه کول (ب) د سیستمونو جوړول
ج) د فکر او عمل ثبات (د) درې واړه سم دي

۳۰۰ - له وخت څخه د دوامدارې گټې اخیستنې په موخه له لاندې کوم څیز څخه کار اخلي؟

- الف) ساعت، جنټري او یا گرځنده ټیلیفون (ب) استراتیژي، پالیسي او پلان
ج) نور ځانته د بېلگې په توگه ټاکل او ورته برنامې (د) ب او ج سم دي

۳۰۱ - د وخت د مدیریت مهارت هغه وسیله ده چې په موخه کارول

کيږي:

- الف) د وخت له ضایع کېدو څخه د مخنیوي (ب) د مخکیني چمتوالي لړل
ج) د کار د حجم کمولو (د) درې واړه سم دي

۳۰۲ - د کار د استرس د کمولو په موخه له لاندې کوم څیز څخه ګټه اخلي؟

- الف) د وخت مدیریت او کنټرول (ب) له لاسته راغلیو فرصتو څخه ګټه اخیستل
ج) د موخې ټاکل او دقیقه برنامه جوړول (د) د کاري حجم کمول

۳۰۳ - موخه له لاندې برخو څخه برخمنه ده:

- الف) هري او معنوي (ب) نظري، شغلي او تحصیلي
ج) مالي، فزیکي او ټولنیزه (د) درې واړه سم دي

۳۰۴ - موخې باید....

- الف) پایږي وي (ب) سیستماتیکې وي (ج) منطقي وي (د) هېڅ یو

۳۰۵ - په لاندې یو حالت کې د موخې ټاکل اغېزمن نه دي:

- الف) موخه په غیر واقعي توګه وي (ب) موخې ابتدایي او نېټې وي
ج) موخې مهمې او غیر منظمې وي (د) درې واړه سم دي

۳۰۶ - پند شوی وخت لاندې وخت ته ویل کیږي:

- الف) کله چې پر یو کار تمرکز کیږي (ب) یو کارونه درېږي
ج) تیت و پرک کارونه تر سره کیږي (د) کارونو ته لومړیتوبونه نه ورکول کیږي

۳۰۷ - لاک پشتي تګلاره کومې کاري تګلارې ته ویل کیږي؟

- الف) په پرلپسې توګه کارونه غوښتېږي (ب) یو کار پای ته رسول کیږي
ج) هغه وخت چې هره ورځ د کار بوه برخه ترسره کیږي (د) ب و ج سم دي

۳۰۸ - لاک پشتي تګلاره لاندې یوه نیمګړتیا لري:

- الف) په تدریج سره کارونه نه عملي کیږي (ب) ځینې کارونه له تمرکز څخه پاتې کیږي
ج) پر وخت کارونه نه ترسره کیږي (د) درې واړه سم دي

۳۰۹ - د لاک پشني تگلارې ښکېنې په لاندې يو ځواب کې شاملې دي:

الف) لږ فشار راوړونکې ده (ب) مديريت يې ساده دی

ج) کارونه په تدريج سره سرته رسېږي (د) درې واړه سم دي

۳۱۰ - د وخت په مديريت کې نابالې مېلمه لاندې کوم څيز ته ويل کېږي؟

الف) پېرونکي (ب) اړوند فراد (ج) وزگار مراجعين (د) هېڅ يو

۳۱۱ - لاندې يو څيز د وخت د ضايع کېدو لامل گرځېدلای شي:

الف) د شخصي انضباط نه شتون (ب) په انضباطي چارو کې بوختيا

ج) ورځني کارونه (د) ب او ج سم دي

۳۱۲ - له ماتې څخه وېره کولای شي

الف) د اقتصادي رکود سبب شي (ب) د وخت د ضايع کېدو لامل شي

ج) د پرېکړې نه کولو سبب شي (د) د سازمانې اړيکو د اخلال لامل شي

۳۱۳ - اداري ضايعات لاندې يو څيز ته شامل دي:

الف) د لومړيتوبونو نه تثبيت (ب) د موخو او برنامو نه تثبيت

ج) د صلاحيتونو نه سپارل (د) درې واړه سم دي

۳۱۴ - په لاندې حالاتو کې صلاحيتونو نه سپارل کېږي:

الف) د باور نه شتون (ب) د دندو نه تشرېح کول

ج) بې گټې (د) ب او ج

۳۱۵ - سازمان شوي ضايعات په لاندې برخو وېشل کېږي:

الف) درې برخې (ب) څلور برخې (ج) شپږ برخې (د) پينځه برخې

۳۱۶ - لاندې کوم څيز د برنامې جوړولو پر مهال د وخت د ضايع کېدو لامل

گرځي؟

الف) آمريو ته پرلپسې مراجعه (ب) د پرېکړې کولو په موخه پرلپسې ناستې

ج) د نډې نه وضاحت (د) درې واړه سم دي

۳۱۷ - د مراجعینو د پروالۍ د لاندې یو څیز د رامنځته کېدو لامل ګرځي:

- (الف) د سازماني اړیکو ترینګلتیا
(ب) په سازمان کې دننه شبکو کې د اخلال رامنځته کېدل
(ج) چاپیریالي ضایعات
(د) له سازمان څخه بهر ضایعات

۳۱۸ - لاندې یوه تګلاره د وخت له ضایع څخه د مخنیوي لامل کېدای شي:

- (الف) همغري او ګډه هڅه
(ب) د برنامو په ترسره کولو کې چټکتیا
(ج) د وړو کارکوونکو ګومارنه
(د) درې واړه سم دي

۳۱۹ - د دندو سم وېش کولای شي

- (الف) د ادارې سیستم کنټرول کړي
(ب) د وخت له ضایع کېدو مخنیوي وکړي
(ج) بهرنۍ اړیکې ښې کړي
(د) هېڅ یو

۳۲۰ - د وخت د رامنځته کولو لارې لاندې یو څیز نه شاملې دي:

- (الف) د تېر شوي وخت راژوندي کول
(ب) په یو وخت کې د کارونو تر سره کول
(ج) غیر مهمو غوښتنو ته د «نه» ویل
(د) درې واړه سم دي

۳۲۱ - غونډه (ناسته) څه ده؟

- (الف) غیر مستقیمې او تنظیم شوې خبرې اترې
(ب) د دندو یا مأموریتونو پر بنسټ د نظر څېستنانو او یا مسئولانو راغونډېدل
(ج) د کاري کیفیت په موخه سازماني رول ترسره کول
(د) الف او ب سم دي

۳۲۲ - د غونډو عمومي جوړښت په لاندې ځوابونو کې شامل دی:

- (الف) رئیس او منشي ولري
(ب) له ځانګړو تشریفاتو برخمنې وي
(ج) غړي یې له یو بل سره کاري تړاو ونلري
(د) هېڅ یو

۳۲۳ - د غونډې اساسي ارکان څه دي؟

- (الف) د غونډې غړي
(ب) د غونډې تګلاره
(ج) ځانګړی وخت او ځای
(د) ټول

۳۲۴ - د غونډې دستور (تگلاره) يوه پاڼه ده چې.....

- (الف) په هغې کې د غونډې پاڼه ابلاغیږي (ب) د غونډې موخې پکې مشخصیږي
(ج) د غونډې غړي پکې بلل کیږي (د) درې واړه سم دي

۳۲۵ - د غونډې له جوړولو څخه وړاندې باید لاندې یو پړاو تېر کړل شي:

- (الف) د غونډې موخې څرگندیږي (ب) بېلیکونه لېږل کیږي
(ج) اجندا چمتو او وېشل کیږي (د) ټول ځوابونه سم دي

۳۲۶ - د غونډې په لړ کې کولای شو چې....

- (الف) په مبهمو موضوعاتو وضاحت وخواړو (ب) غونډه پرېږدو
(ج) له یو او بل سره مباحثه او خبرې اترې وکړو (د) نل پوهاوی وکړو

۳۲۷ - د غونډې مهم نکات په لاندې یو ځواب کې شامل دي:

- (الف) د ټولو غړو موخو او طرحې په نظر کې ونېول شي
(ب) د غونډې اجندا یوه وي (ج) د غونډې غړي فکري یووالی لري
(د) هېڅ یو

۳۲۸ - له کار کوونکو سره اداري ناستو په لاندې وختونو کې جوړیږي:

- (الف) ربعوار (ب) میاشتینی (ج) اونیره (د) ټول سم دي

۳۲۹ - د رسمي ناستو وخت په لاندې ډول دی:

- (الف) ۳۰ ۴۰ دقیقو (ب) ۴۰-۵۰ دقیقو (ج) ۴۵-۶۰ دقیقو (د) ب و ح

۳۳۰ - په لاندې یوه حالت کې ناسته په ناکامۍ پای مومي:

- (الف) اجندا له وخت سره سمه چمتو نه شي (ب) غړي په وخت حاضر نه شي
(ج) د مهمو کسانو پر ځای غیر ضروري کسان حضور پیدا کړي (د) درې واړه سم دي

۳۳۱ - د اونۍ په لړ کې له

(الف) ۱۲ ساعتونو څخه ډېر د مدیر نو وخت په ناستو کې لگيږي

(ب) ۱۷ ساعتونو څخه ډېر وخت په ناستو لگيږي

(ج) ۲۰ ساعتونو ډېر وخت په ناستو لگيږي (د) ۱۵ ساعتونو ډېر وخت په ناستو لگيږي

۳۳۲ - د ناستې په جوړولو کې لاندې کوم ساعتونه ډېر اغېزمن دي؟

الف) د سهار ۸ بجې (ب) د ماښام ۴ بجو وروسته

ج) د سهار ۱۱ بجې (د) ب او ج

۳۳۳ - د ناستې (غونډې) رئیس باید:

الف) یو سه اورېدونکی وي (ب) له غوره خلاقو برخمن وي

ج) چټکې خبرې وکړي (د) هېڅ یو

۳۳۴ - هغه څوک چې د ناستې جریان لیکي د په نوم یادېږي:

الف) دایمي غړی (ب) منشي (ج) پر مخ وړونکی (د) د غونډې رئیس

۳۳۵ - د ناستې مشر د نوې آغېدا له پیلېدو وړاندې.....

الف) په اوږدې مقدمې پیل کوي (ب) د ناستې پر حاضري تیرېږي

ج) د تېرې ناستې تصویب شوې پایلې څاري (د) هېڅ یو

۳۳۶ - لاندې یو څیز په ناسته کې د اخلال زمینه برابروي:

الف) د ناستې په لړ کې اوږده وقفه (ب) د ناستې د اصولو نه مراعاتول

ج) د پر مخ وړونکي د بېکټاتورې او ځان محوري (د) الف او ج سم دي

۳۳۷ - په لاندې کوم حالت کې په ناسته کې غصه کول رامنځته کېږي؟

الف) کله چې ځینې غړي د یو او بل په وړاندې منفي لیدلوری ولري

ب) کله چې د ناستې غړي له یو بل سره کاري تړاو ونري

ج) کله چې د ناستې رئیس ناوخته راشي (د) الف او ج سم دي

۳۳۸ - د ناستې د جوړولو پر مهال لاندې یو څیز اړین دی:

الف) یونیفورم (ب) اخلاق (ج) په لوړ غږ خبرې کول (د) هېڅ یو

۳۳۹ - د لاندې یوې غونډې د جوړېدو پر مهال، ټاکلې وخت ته اړتیا نشته:

الف) عادي ناسته (ب) اختیاري ناسته

ج) اضطراري ناسته (د) رسمي ناسته

۳۴۰ - رسمي ناستې په لاندې يوه حالت کې پر مناقشه بدليږي:

الف) کله چې غړي په ټاکل شوي وخت حاضر نه شي

ب) کله چې ناسته ناوخته پيل شي

ج) کله چې د يوه غړي احساسات راوپارول شي

د) ب او ج سم دي

سرچينې

۱. موتابي، فرسته (۱۳۸۵) مهارت مدیریت زمان، انتشارات سمت، تهران
۲. حسینی، ثريا (۱۳۸۰) پرستاری و مدیریت زمان، انتشارات نسل نو اندیش
۳. اساسات اداره و مدیریت، انستیتوت خدمات ملکی، فصل های پنجم و ششم، (مدیریت زمان و مدیریت جلسه)
۴. الوانی، سید مهدی (۱۳۸۸) مدیریت عمومی، انتشارات نی، چاپ سی و چهارم، تهران - ایرن
۵. مهارت های مدیریت، جلد اول، انستیتوت خدمات ملکی سال (۱۳۸۷)

د ځوانانو کلي

شماره	ځواب	شماره	ځواب	شماره	ځواب	شماره	ځواب
٢٦١	د	٢٨١	د	٣٠١	د	٣٢١	ب
٢٦٢	الف	٢٨٢	الف	٣٠٢	ج	٣٢٢	الف
٢٦٣	ج	٢٨٣	د	٣٠٣	د	٣٢٣	د
٢٦٤	ب	٢٨٤	ح	٣٠٤	ب	٣٢٤	ب
٢٦٥	لف	٢٨٥	ب	٣٠٥	د	٣٢٥	د
٢٦٦	ب	٢٨٦	الف	٣٠٦	الف	٣٢٦	الف
٢٦٧	د	٢٨٧	ب	٣٠٧	ج	٣٢٧	ب
٢٦٨	د	٢٨٨	ب	٣٠٨	ب	٣٢٨	ج
٢٦٩	ج	٢٨٩	الف	٣٠٩	د	٣٢٩	ج
٢٧٠	لف	٢٩٠	ح	٣١٠	ج	٣٣٠	د
٢٧١	د	٢٩١	د	٣١١	الف	٣٣١	ب
٢٧٢	د	٢٩٢	د	٣١٢	ب	٣٣٢	د
٢٧٣	ب	٢٩٣	الف	٣١٣	د	٣٣٣	الف
٢٧٤	د	٢٩٤	ح	٣١٤	الف	٣٣٤	ب
٢٧٥	ب	٢٩٥	ح	٣١٥	ب	٣٣٥	ج
٢٧٦	الف	٢٩٦	الف	٣١٦	د	٣٣٦	الف
٢٧٧	ج	٢٩٧	د	٣١٧	ج	٣٣٧	الف
٢٧٨	د	٢٩٨	ب	٣١٨	الف	٣٣٨	ب
٢٧٩	الف	٢٩٩	د	٣١٩	ب	٣٣٩	ج
٢٨٠	ب	٣٠٠	الف	٣٢٠	د	٣٤٠	ج

څلورم څپرکی

تدارکات، مالي او عامه لگښتونه

۳۴۱ - ماليه عبارت ده له.....

الف) هغه ټاکل شوې پیسې دي چې د دولت د موخو د ترلاسه کولو په موخه کارول کيږي

ب) هغه الزامي لاملونه دي چې په عامو خلکو د خدمتونو د وړاندې کول په بدل کې وضع کيږي

ج) هغه الزامي ورکړه ده چې د دولت د مالي بنسټ د بیاوړتیا، او عامه پرمختګ په موخه د متقابل خدمت له ترسره کولو یا د جنس له وړاندې کولو پرته له حقيقي او حکمي اشخاصو څخه، خيستل کيږي

د) هېڅ یو

۳۴۲ - د ماليې ورکوونکو پیسې په لاندې یوه سرچینه کې ذخیره کيږي:

الف) کابل بانک ب) د افغانستان بانک

ج) د ماليې وزارت د) د چارو اداره

۳۴۳ - لاندیني حقيقي او حکمي اشخاص د ماليې ورکړې له شرایطو برخمن دي:

الف) اصلي استوګنځای یې افغانستان وي

ب) د ۱۸۳ ورځو لپاره په هېواد کې وي

ج) هغه ادارې چې مرکزیت یې په افغانستان کې وي د) درې واړه سم دي

- ۳۴۴ - د اساسي قانون پر بنسټ مالي کال په باندې محاسبه کېږي:
الف) هېڅ (ل.ل) (ب) ق.م (س.ز) (ج) م (ز) (د) هېڅ (س.ل)
- ۳۴۵ - لاندې کومه دولتي اداره د مالي کال د منظوري د ورکړې صلاحیت لري؟
الف) د مالي وزارت (ب) جمهوري ریاست
ج) د اقتصاد وزارت (د) د افغانستان بانک
- ۳۴۶ - د مالي کال پر بنسټ په عایداتو څو سلنه مالیه سنجول کېږي؟
الف) ۱۰ سلنه (ب) ۸ سلنه (ج) ۲۰ سلنه (د) ۱۵ سلنه
- ۳۴۷ - لاندې مبلغ د ماليې د ورکړې وړتیا نلري:
الف) ۵۰۰۰ افغانی (ب) ۷۰۰۰ افغانی (ج) ۱۰۰۰۰ افغانی (د) هېڅ یو
- ۳۴۸ - له لاندې مبلغ څخه دوه سلنه مالیه اخیستل کېږي:
الف) له ۱۵۰۰۰ تر ۲۰۰۰۰ افغانیو (ب) له ۵۰۰۱ تر ۱۲۵۰۰ افغانیو
ج) له ۲۱۰۰۰ تر ۳۰۰۰۰ افغانیو (د) درې واړه سم دي
- ۳۴۹ - په کومو حالاتو کې لس سلنه مالیه محاسبه او اخیستل کېږي؟
الف) له ۱۱۰۰۰ تر ۳۱۰۰۰ (ب) له ۳۲۰۰۰ تر ۵۰۰۰۰
ج) له ۱۳۵۰۰ تر ۲۲۵۰۰ (د) له ۱۲۵۰۱ تر ۱۰۰۰۰۰
- ۳۵۰ - کوم ډول عواید د شل سلنه ماليې تابع دي؟
الف) ۵۰۰۰۰ (ب) ۱۰۰۰۰۱ (ج) ۹۱۰۰۰۰ (د) هېڅ یو
- ۳۵۱ - لاندې یو عاید په مالیه کې شاملېږي:
الف) ټکټ (ب) د برخې گټه (ج) کرایه او حق الامتياز (د) درې واړه سم دي
- ۳۵۲ - هغه کسان چې په افغانستان کې نه اوسېږي پرې وضع شوې مالیه ترې په کوم نوم اخیستل کېږي؟
الف) د برخې گټه (ب) ټکټ (ج) کرایه (د) هېڅ یو

٣٥٣ - نړيوالې مؤسسې د خپلو کوم ډول عوايدو ماليه ورکوي؟

- (الف) د ثابتو عوايدو (ب) داخلي عوايدو
(ج) د ټولې بوديجې (د) الف او ب

٣٥٤ - لاندې کومه مؤسسه د ماليې له ورکړې څخه معاف ده؟

- (الف) غير انتفاعي مؤسسې چې يواځې د ښوونې او روزنې په برخه کې کار کوي
(ب) غير انتفاعي مؤسسې چې په ادبي، کلتوري او علمي برخو کې فعاليت کوي
(ج) هغه مؤسسې چې په هېواد کې د نافذو قوانينو پر بنسټ جوړې شوي وي
(د) الف، ب او ج

٣٥٥ - د دولتي ادارو لاندې کوم عايد د ماليې له ورکړې څخه معاف ده؟

- (الف) غير دولتي ادارې (ب) داخلي مؤسسې
(ج) دولتي ادارې او ناروالياي (د) درې واړه سم دي

٣٥٦ - د ماليې تابع عايدات کوم دي؟

- (الف) معاش (ب) مزد
(ج) فیس او کمېشن (د) درې واړه سم دي

٣٥٧ - لاندې يوه معامله د ماليې د ورکړې تابع ده؟

- (الف) سوداگريزې معاملې (ب) صنعتي او ساختماني
(ج) د ملکيت خرڅلاو (د) درې واړه سم دي

٣٥٨ - آيا د پچې اچونې او بخشش له عوايدو څخه هم ماليه اخيستل کېږي؟

- (الف) هو (ب) نه (ج) کله کله (د) په ځينو شرايطو کې

٣٥٩ - د برخې له گټې څخه موخه څه ده؟

- (الف) هر ډول ملموسه او غير ملموسه شتمنۍ
(ب) په شرکت کې برخه او په پېرلو کې تخفيف
(ج) برخه والو ته پور ورکول او د يو شرکت له هر ډول شتمنۍ څخه کار اخيستل
(د) درې واړه

۳۶۰ - لاندې یو دولتي عاید د مالیو تابع نه ګرځي:

- (الف) معاش او کرایه
(ب) ډالۍ، جایزې او دولتي مکافات
(ج) سکالرشیپ او فیلوشیپ
(د) ب او ج سم دي

۳۶۱ - لاندې کوم څیز مالیاتو ته شامل نه دی:

- (الف) استقراض (د پور غوښتنه)
(ب) پور
(ج) د ناروغۍ له امله زیان
(د) درې واړه

۳۶۲ - آیا د دولتي کارکوونکو د تقاعد حقوق د مالیې تابع ګرځي؟

- (الف) نه
(ب) هو
(ج) شاید
(د) کله، کله

۳۶۳ - آیا د ثابتو شتمنیو د پېرلو له ګټې او پانګې اچونې څخه مالیه اخیستل

کيږي؟

- (الف) نه
(ب) هو
(ج) شاید
(د) کله، کله

۳۶۴ - د کوم ډول ملکیت له لېږد (انتقال) څخه مالیه اخیستل کيږي؟

- (الف) د سرقلبي په شمول د کار یا سوداګرۍ بل چا ته پرېښودل
(ب) فابریکه له تجهیزاتو سره
(ج) په سهامی یا محدود المسئولیت شرکتونو کې برخې
(د) درې واړه سم دي

۳۶۵ - کوم ډول ملکیت د مالیې تابع نه دی؟

- (الف) دولتي ملکیت
(ب) عام ملکیت
(ج) میراث
(د) هېڅ یو

۳۶۶ - د کوم ډول پیسو او قیمت په اساس مالیه تثبیت او سنجول کيږي؟

- (الف) د ورځې نرخ
(ب) ټاکل شوی قیمت
(ج) مالي کال
(د) هېڅ یو

۳۶۷ - د منقولو او غیر منقولو اموالو پر څرخلاو څه ډول مالیه وضع کيږي؟

- (الف) یو سلنه مالیه پرې راځي
(ب) لس سلنه مالیه پرې راځي
(ج) مالیه نه پرې کېږي
(د) الف او ب سم دي

٣٦٨ - لاندې يو شرکت ته محدودالمسئوليت شرکت ويل کيږي:

- الف) شريکان پکې په گډه ډول کار کوي (ب) شريکان په مسويانه توگه زيان گالي
ج) هغه شريکان چې په شرکت کې د هريوه مسئوليت محدود او د برخې په اندازه وي
د) هېڅ يو

٣٦٩ - سهامي شرکت عبارت دی له.....

- الف) هغه شرکت چې د سيمې اوسېدونکي پکې برخه ولري
ب) هغه شرکت دی چې پانگه يې معلومه او برخو وېشل شوې وي او د هر شريک
برخه معلومه وي
ج) غير مختلط شرکتونه چې د فرادو برخې يې ټاکل شوي وي (د) هېڅ يو

٣٧٠ - هغه شرکتونه چې ټول شريکان يې د شرکت د ټولو پورونو او قرضونو په

ورکولو ملکف وي، په لاندې يو نوم سره نومول کيږي:

- الف) سهامي شرکت (ب) محدود المسئوليت
ج) تضامني شرکت (د) الف او ج

٣٧١ - د لاندې کوم شرکت پر عوايدو ماليات نه راځي؟

- الف) محدودالمسئوليت (ب) تضامني (ج) سهامي (د) لمټېد

٣٧٢ - تضامني شرکتونه څه ډول ماليه ورکوي؟

- الف) له کلني عايد څخه (ب) له کلني گټې
ج) له ثابتو عايداتو (د) د شريکانو له شتمني

٣٧٣ - شرکتونه له لاندې يو مکلفيت څخه برخمن دي:

- الف) دولت ته له خپلې گټې او تاوان څخه په خبر ورکولو مکلف دي
ب) دولت ته د خپلو ملکیتونو له تبادلې او پلور څخه په خبر ورکولو مکلف دي
ج) د معاش، د برخې گټه، پولي نکتې او.... په راپور ورکولو مکلف دي.
د) درې واړه سم دي

۳۷۴ - په شرکتونو او دفترونو کې په شته اجناسو څه وخت قیمت ټاکل او

کېښودل کېږي؟

- (الف) د مالي کال په پېر کې
(ب) په هرو شپږو میاشتو کې
(ج) د مالي کال په پای کې
(د) الف او ج

۳۷۵ - د شرکتونو د عملياتي زیانونو مجرایی څه ډول د ماليي تابع او سنجول

کېږي؟

- (الف) د مجرایی زیان درېیمه برخه ورکول کېږي
(ب) د زیان نیمه برخه محاسبه کېږي
(ج) له ماليي څخه معافیت نه لري
(د) ب او ج سم دي

۳۷۶ - آیا د سهامی شرکت د انحلال پر مهال شریکانو ته د شتمنی په وېشلو

باندې مالیه کېښودل کېږي؟

- (الف) نه
(ب) هو
(ج) شاید
(د) اړتیا ته په کتو

۳۷۷ - هغه حقیقي اشخاص چې له یوې څخه له ډېرو سرچینو عاید ولري د

ماليي په ورکړه څه ډول مکلف گرځول کېږي؟

- (الف) د مالیاتي فورمې په ډکولو مکلف دی
(ب) له یوې سرچینې څخه مالیه ورکوي
(ج) د ماليي تابع نه ده
(د) ب او ج سم دي

۳۷۸ - حکمي انتفاعي او غیر انتفاعي اشخاص له کوم مدرک څخه مالیه

ورکوي؟

- (الف) د کارکوونکو له مزد او معاشونو څخه
(ب) پولې ټکټ، د برخې گټه او حق الامتياز
(ج) جائزې، مکافات او بختشونه
(د) درې واړه سم دي

۳۷۹ - د پولې ټکټ، د برخې گټې، جائزو او مکافاتو څخه څو سلنه مالیه

اخیستل کېږي؟

- (الف) ۱۰٪
(ب) ۳۰٪
(ج) ۲۰٪
(د) ۴۰٪

۳۸۰ - د حق الامتياز، د برخې گټې، جائزو او مکافاتو مالیه څه وخت ورکول کېږي؟

- الف) یو کال وروسته ب) لس میاشتې وروسته
ج) شپږ میاشتې وروسته د) هڅ یو

۳۸۱ - د استهلاك او زیان مجرایي له لاندې کوم کال راپدېخوا د محاسبې وړ دي؟

- الف) ۱۳۸۳ ب) ۱۳۶۰ ج) ۱۳۸۶ د) ۱۳۹۰

۳۸۲ - د ودانۍ د استهلاك مجرایي څو کاله وي؟

- الف) یو کال ب) درې کاله ج) څلور کاله د) اووه کاله

۳۸۳ - د منظور شویو تښتاتي تجهیزاتو د استهلاك مجرایي څو کاله ده؟

- الف) ۴ کاله ب) ۲ کاله ج) ۵ کاله د) ۳ کاله

۳۸۴ - د بیمې شرکتونه د لاندې شرایطو په شتون کې د مالیه د ورکړې تابع دي:

- الف) د پولې ټکټ عواید، د برخې گټه او کرایه
ب) د غیر بیمې له فعالیتونو څخه تر لاسه شوي عواید
ج) د سوځېدو او پېسو په وړاندې د بیمې له حق څخه تر لاسه شوي عواید
د) درې واړه سم دي

۳۸۵ - آیا د خصوصي بانکونو کمېشن یا حق الزحمه د مالیه د تابع ده؟

- الف) نه ب) شاید ج) هو د) کله، کله

۳۸۶ - د کورونو له کرایو او سوداگریزو ودانیو څخه څو سلنه مالیه اخیستل کېږي؟

- الف) ۵٪ ب) ۱۲٪ ج) ۱۰٪ د) ۲۰٪

۳۸۷ - په کومو حالاتو کې له کرایي کورونو او ودانیو څخه مالیه اخیستل کېږي؟

- الف) کله چې میاشتنۍ کرایه له له لسو زرو افغانیو څخه ډېره وي
ب) که چې ودانۍ دولتي وي
ج) چې کله یې میاشتنۍ کرایه له ۲۰ افغانیو څخه ډېره وي
د) درې واړه سم دي

۳۸۸ - کله چې د کورونو او ودانیو کرایه له سل زرو څخه ډېره وي، څو سلنه مالیه ترې اخیستل کیږي؟

الف) ۲۰ سلنه ب) ۱۵ سلنه ج) ۱۰ سلنه د) ۱۲ سلنه

۳۸۹ - لاندې یو څیز د مالیه له ورکړې څخه معاف دی؟

الف) نکتې عواید ب) د پیسو د تبادلې عواید ج) سپما د) درې واړه

۳۹۰ - د اجناسو له صادراتو او خدمتونو څخه تر لاسه شوي عواید د لاندې یو حالت تابع دي:

الف) له مالیه څخه معاف دي ب) ۵ سلنه مالیه ورکوي
ج) د ورځې په نرخ مالیه ورکوي د) ب او ج سم دي

۳۹۱ - هوټل، رستورانې او هغه مېلمستونونه چې ربعوار عواید یې له اووه سو او پینځوس زرو افغانیو څخه ډېر وي، د څو سلنه مالیه تابع ګرځي؟

الف) لس سلنه ب) اته سلنه ج) پینځه سلنه د) هېڅ یو

۳۹۲ - هغه هوټلونه چې د مالیه تابع دي لاندې خدمتونه پکې شامل دي:

الف) د خوبخونې لړل ب) د ډوډۍ چمتو کول
ج) مخابراتي چوپړتیاوې د) درې واړه سم دي

۳۹۳ - د سالونونو او محفلونو د ترسره کوونکو کلپونو له چوپړتیاوو څخه څو سلنه مالیه اخیستل کیږي؟

الف) پینځه سلنه ب) اته سلنه ج) شپږ سلنه د) هېڅ یو

۳۹۴ - د هوټل مخابراتي او ترانسپورتي چوپړتیاوې د څو سلنه مالیه تابع دي؟

الف) ۱۵ سلنه ب) ۱۰ سلنه ج) ۸ سلنه د) ۲۰ سلنه

۳۹۵ - کومې هوايي چوپړتیاوې د مالیه د ورکړې تابع دي؟

الف) موخه افغانستان ته سفر وي ب) د سفر پیل له افغانستان څخه وي
ج) عواید یې له سل زرو افغانیو څخه ډېر وي د) د دولت د قوانینو تابع وي

۳۹۶ - کوم ډول عرادي (د لېږد وسايط) د ماليې د ورکړې تابع دي؟

- الف) سوداگريز وسايط
ب) شخصي وسايط
ج) هر ډول وسايط
د) ب او ج سم دي

۳۹۷ - بار وړونکي وسايط د کوم معيار په اساس سنجش او ماليه ورکوي؟

- الف) د وزن په اساس
ب) د کيلو متر په اساس
ج) د ټين په اساس
د) هېڅ يو

۳۹۸ - له يو تر دوه ټنو بار څخه څو افغاني ماليه اخيستل کيږي؟

- الف) ۲۰۰۰ (ب) ۵۰۰۰ (ج) ۱۰۰۰ (د) ۲۶۰۰

۳۹۹ - له دوه تر درې ټنو بار څخه څو افغاني ماليه اخيستل کيږي؟

- الف) ۳۴۰۰ (ب) ۵۴۰۰ (ج) ۴۰۰۰ (د) ۶۲۰۰

۴۰۰ - د ۴ تر ۵ ټنه اضافي وزن ماليه څو افغاني کيږي؟

- الف) ۴۰۰۰ (ب) ۷۰۰۰ (ج) ۵۰۰۰ (د) ۵۱۰۰

۴۰۱ - په کومو حالاتو کې بار وړونکي موټر شپږ زره افغاني ماليه ورکوي؟

- الف) د ۴-۷ ټنه وزن ولري
ب) ۵-۶ ټنه وزن ولري
ج) غير مجاز وزن ولري
د) اته ټنه وزن ولري

۴۰۲ - له اته تر لس ټنه وزن باندې څو افغاني ماليه راځي؟

- الف) ۹ زره (ب) ۸ زره (ج) ۱۰ زره (د) ۷۵۰۰ افغاني

۴۰۳ - که د يو بار وړونکي موټر ظرفيت د ۱۶-۱۸ ټنه وزن پورې وي، هر کال

څو افغاني ماليه ورکوي؟

- الف) ۱۲۰۰۰ (ب) ۱۰۵۰۰ (ج) ۱۵۰۰۰ (د) ۱۴۰۰۰

۴۰۴ - که د يو بار وړونکي موټر ظرفيت له ۲۰-۲۵ ټنه وزن پورې وي، هر کال

څو افغاني ماليه ورکوي؟

- الف) ۲۰۰۰۰ (ب) ۲۵۰۰۰ (ج) ۱۸۰۰۰ (د) ۱۸۵۰۰

۴۰۵ - که د يو باروړونکي موټر ظرفيت له ۲۵ ټنه وزن څخه ډېر وي، هر کال د لاندې شرايطو تابع وي:

- (الف) ۴۰۰ افغانی (ب) په هر ټن ۵۰۰ افغانی (له ۱۸۵۰۰ افغانیو سرېږه)
(ج) په کال کې ټول تر لاسه شوي عواید (د) ب او ج سم دي

۴۰۶ - له ټکسي موټرونو (درې تر پينځه تنه سوارلي) څخه هر کال څو افغانی مالیه اخيستل کېږي؟

- (الف) ۱۰۰۰ افغانی (ب) ۳۰۰۰ افغانی (ج) ۲۰۰۰ افغانی (د) ۱۵۰۰ افغانی

۴۰۷ - له پينځو تنو څخه د ډېر ظرفيت لرونکي ټکسي هر کال څو افغانی مالیه ورکوي؟

- (الف) ۳۵۰۰ افغانی (ب) پر ۲۰۰۰ افغانیو سرېږه، هره څوکۍ ۲۰۰ افغانی
(ج) ۴۲۰۰ افغانی (د) پر ۲۰۰۰ افغانیو سرېږه، ۱۰۰۰ افغانی اضافه

۴۰۸ - هر کال مسافر وړونکي بسونه، د کوم معيار په اساس تفکيک او سنجول کېږي؟

- (الف) د څوکيو د شمېر په اساس (ب) د کيلو متر په اساس
(ج) د ماشين د وزن په اساس (د) د مالک او دولت د هوکړې په اساس

۴۰۹ - هغه بسونه چې ۲۰-۲۹ پورې څوکۍ لري، هر کال څو افغانی مالیه ورکوي؟

- (الف) ۵۵۰۰ (ب) ۶۳۰۰ (ج) ۷۷۰۰ (د) ۶۰۰۰

۴۱۰ - د لېږد وسايط د لاندې کوم څيز په اساس سنجش او د دولت حساب ته د ماليې د ورکړې تابع گرځي؟

- (الف) د ټن په اساس (ب) د سلنډرونو په اساس
(ج) د څوکيو د شمېر په اساس (د) ټول سم دي

۴۱۱ - هغه بسونه چې ۲۰-۴۹ پورې څوکۍ لري، هر کال څو افغانی مالیه ورکوي؟

- (الف) ۴۰۰۰ (ب) ۷۵۰۰ (ج) ۶۴۰۰ (د) ۶۸۰۰

۴۱۲- هغه بسونه چې له ۶۰ څخه ډېرې څوکۍ لري، هر کال څو افغانۍ مالیه ورکوي؟
 الف) پر ۸۰۰۰ افغانیو سربېره، پر هر څوکۍ ۲۰۰ افغانۍ (ب) ۹۰۰۰ افغانۍ
 ج) ۱۰۵۰۰ افغانۍ، د ډېرو څوکيو سربېره (د) الف او ج سم دي

۴۱۳- هغه وسایط چې څلور سلنډرونه لري، هر کال څو افغانۍ مالیه ورکوي؟
 الف) ۳۰۰۰ (ب) ۲۵۰۰ (ج) ۱۵۰۰ (د) ۱۰۰۰

۴۱۴- شپږ سلنډره وسایط، هر کال څو افغانۍ مالیه ورکوي؟
 الف) ۳۴۰۰ (ب) ۲۰۰۰ (ج) ۲۷۵۰ (د) هېڅ یو

۴۱۵- هغه وسایط چې له اتو سلنډرونو ډېر لري، هر کال پر هرې واسطې د دولت حساب ته څومره مالیه لېږدول کېږي؟
 الف) پر ۳۰۰۰ سربېره په هر سلنډر ۵۰۰ افغانۍ
 ب) پر ۲۰۰۰ سربېره، هره څوکۍ ۲۰۰
 ج) د مازدا د وزن په اساس محاسبه کېږي (د) ب او ج سم دي

۴۱۶- د موټر سایکل ریکشا، هر کال څو افغانۍ مالیه ورکوي؟
 الف) ۲۰۰ (ب) ۱۰۰۰ (ج) ۶۰۰ (د) ۵۰۰

۴۱۷- ریکشا، هره یوه په کال کې څو افغانۍ مالیه ورکوي؟
 الف) ۱۰۰۰ (ب) ۸۰۰ (ج) ۸۵۰ (د) ۲۰۰۰

۴۱۸- هغه کسان چې سوداگریز جواز نه لري، د څو سلنه مالیه تابع دي؟
 الف) لس سلنه (ب) پینځلس سلنه (ج) اته سلنه (د) اووه سلنه

۴۱۹- هغه کسان چې سوداگریز جواز لري، د څو سلنه قراردادي مالیه تابع دي؟
 الف) ۵ سلنه (ب) ۲ سلنه (ج) ۶ سلنه (د) معاف دي

۴۲۰- ثابته مالیه په کومو اشخاصو د پلي کېدو وړ ده؟
 الف) په افغانستان کې مقیم حقیقي اشخاص
 ب) د افغانستان په ټولو اتباعو
 ج) په ټولو حقیقي او حکمي اشخاصو چې په افغانستان کې نه اوسي
 د) الف او ج سم دي

- ۴۲۱ - د حقيقي اشخاصو د عوايدو څو سلنه ماليه هر کال دولت ته ورکول کېږي؟
 (الف) له شپږو زرو تر يو سل او پنځوس زره افغانیو
 (ب) په کال کې سل زره افغانی
 (ج) اته اتيا زره افغانی
 (د) پينځه پنځوس زره افغانی
- ۴۲۲ - د حقيقي اشخاصو د عوايد څو سلنه د کلنې ماليې له ورکړې څخه معاف دي؟
 (الف) له ۶۰۰۰۰ پورته
 (ب) له ۶۰۰۰۰ سکنه
 (ج) ۸۰۰۰۰
 (د) ب او ج سم دي
- ۴۲۳ - هغه کسان چې په کال کې له ۱۵۰۰۰۰ څخه ډېرې تر ۵۰۰۰۰۰ زرو افغانیو پورې عايد ولري، څو افغانی ماليه پرې کوي؟
 (الف) ۲۰۰۰ (ب) ۳۴۰۰ (ج) ۱۵۰۰ (د) ۴۰۰۰
- ۴۲۴ - هغه حقيقي اشخاص چې کلنې عايد يې له پينځه سوه زرو تر درې ميليونو افغانیو پورې وي، څو سلنه ماليه پرې کېښودل کېږي؟
 (الف) ۵ سلنه (ب) ۸ سلنه (ج) ۱۰ سلنه (د) ۳ سلنه
- ۴۲۵ - کوم وزارت د ماليې کېښودلو او معافولو واک لري؟
 (الف) د اقتصاد وزارت (ب) د ماليې وزارت (ج) د عدليې وزارت (د) هېڅ يو
- ۴۲۶ - د ماليې وزارت کولای شي چې له لاندې اشخاصو څخه له هوکړې پرته ماليه ترلاسه کړي:
 (الف) هغه شخص چې د ماليې د ورکونکي پوروی وي
 (ب) هغه شخص چې د ماليې ورکونکي پيسي ساتي
 (ج) هغه کسان چې د معاشونو په ورکړه مکلف دي (د) درې واړه سم دي
- ۴۲۷ - هغه شرکتونه چې د ورکړې وړ ماليات له قانون سره سم ورنکړي، لاندې يو شخص يې په ورکړه مکلف دی:
 (الف) هغه صلاحيت لرونکي مسئولین چې پامرنه يې نه ده کړې
 (ب) د شرکت کارکوونکي
 (ج) د معاشونو او امتيازونو د ورکړې مسئول
 (د) ب او ج سم دي

۴۲۸- له صلاحیت لرونکو مسئولینو پرته لاندې کوم اشخاص، له قانون سره

سم د ماليې په ورکړه مکلف دي؟

(الف) هغه کارکوونکي چې د شرکت پورې دي

(ب) په شرکت کې لس سلنه برخه لرونکي

(ج) هغه مسئولین چې مخکې یې خدمت پرې ایښی دی (د) الف او ج سم دي

۴۲۹- لاندې کوم مالیاتي پوړوي، ممنوع الخروج اعلانېږي؟

(الف) هغه شخص چې مالیه یې په ټاکلي وخت نه ده ورکړې

(ب) فراري مسئولین

(ج) هغه شخص چې مالیه یې له ۲۰۰۰۰۰ فغانیو څخه ډېره وي (د) هېڅ یو

۴۳۰- د ماليې ورکوونکي حسابونه څه وخت تړل کېږي؟

(الف) کله چې مالیه ورکوونکي به ټاکلي وخت کې مالیاتي فورمه، او مالیه ورکړې

(ب) کله چې مالیه ورکوونکي د ماليې له ورکړې مخکې له کارځای څخه تښتېدلی وي

(ج) کله چې مالیه ورکوونکي د شرکت له شریکانو پورې وي

(د) الف او ج سم دي

۴۳۱- د ماليې وزارت د پوړوي د حساب له تړلو مخکې لاندې مکلفیت لري:

(الف) پوړوي ته لس ورځې مخکې خبر ورکړي

(ب) یوه میاشت مخکې خبر ورکړي

(ج) اووه ورځې مخکې پوړوي په جريان کې واچوي

(د) دوه اونۍ مخکې خبر ورکړي

۴۳۲- په ټاکل شوي وخت کې د پوړوي مکلفیت څه دی؟

(الف) خپل مالیاتي حسابونه تصفیه کړي (ب) ضمانت ورکړي

(ج) په لیکې بیه د ماليې وزارت ته فغايت ورکړي (د) درې واړه سم دي

۴۳۳- د پوړوي منقولي او غیر منقولي شتمنۍ څه وخت بندېږي؟

(الف) کله چې له کارځای څخه تښته کړي وي

(ب) کله چې مالیاتي فورمه په ټاکلي وخت نه وي وړاندې کړي، یا نه وي ورکړې

(ج) کله چې د عدلي او قضایي ارګانونو تر څار لاندې راغلی وي

(د) ب او ج سم دي

۴۳۴ - د مالياتي پوړوي شتمني په لاندې حالت کې د محکمې په پرېکړه

پلورل کيږي؟

(الف) کله چې ماليه ورکوونکي د ماليې له ورکړې وړاندې خدمت پرېږدي

(ب) کله چې ماليه ورکوونکي د ۳۰ ورځو په درشل کې خپل مالياتي وجائب تر سره نکړي

(ج) کله چې پوړوي د شريکانو حسابونه نه وی تصفيه کړي

(د) هېڅ يو

۴۳۵ - محکمه څه ډول د پوړوي ملکيتونه پلوري؟

(الف) له مروج عرف او رسم سره سم (ب) د حراج او ليلا په بڼه

(ج) د مزايدي او داوطلبې له لارې (د) د آزاد بازار له لارې

۴۳۶ - د پوړوي د ملکيت له پلورلو وروسته د ماليې وزارت مکلفيتونه څه

دي؟

(الف) مالياتي پيسې د دولت حساب ته لېږدوي

(ب) د پلور پاتې پيسې خپه ماليه ورکوونکي ته ورکوي

(ج) د پوړوي ټول مالياتي حسابونه تصفيه کيږي (د) درې واړه سم دي

۴۳۷ - هغه کسان چې خپل د ماليې وړ عوايد پټ کړي، له لاندې يو مکلفيت

څخه برخمن دي:

(الف) د اصلي ماليې او پر هغې د زياتې په ورکړه مکلف دي

(ب) لومړی معاف کيږي

(ج) د ورځې د قيمت او نرخ په اساس يې ماليه محاسبه کيږي

(د) الف او ج سم دي

۴۳۸ - کله چې اصلي ماليه پټه شوې وي، څه ډول اجراءات تر سره کيږي؟

(الف) جريمه دوه برابره کيږي

(ب) له صلي حريمې سره دوه برابره ماليه اخيستل کيږي

(ج) درې برابره ماليه اخيستل کيږي

(د) هېڅ يو

۴۳۹ - د دوهم ځل لپاره د ماليې په پټوونکي باندې لاندې يو څيز پلي کيږي:

- (الف) درې برابره جریمه کيږي (ب) تر توقيف لاندې راځي
(ج) اقتصادي فعاليتونه يې درول کيږي (د) ب او ج سم دي

۴۴۰ - پر عايداتو اضافي ماليه څه ډول تر لاسه کيږي؟

- (الف) په ټاکلي وخت کې د ماليې د نه ورکړې په صورت کې
(ب) د ماليې د نه ورکړې په صورت کې
(ج) د ماليې د نه راټلو په صورت کې (د) درې واړه سم دي

۴۴۱ - هغه کسان چې په ټاکل شوي وخت کې خپل ماليې ورنکړي، څه ډول اجراءات تر سره کيږي؟

- (الف) د ۵٪ جریمې په ورکړه مکلفيږي
(ب) په هره ورځ (۰.۱۰٪) ماليه ورکوي
(ج) په هره مياشت کې په لس سنه جریمه کيږي (د) الف او ج سم دي

۴۴۲ - هغه ماليه ورکوونکي چې خپل مالياتي اسناد په سمه توگه چمتو نه کړي، ويې نه ساتي او مالياتي مؤظفينو ت يې ونه سپاري، په اړه لاندې يو څيز د پلي کېدو وړ دی:

- (الف) دوه برابره جریمه کيږي (ب) لس زره افغانی جریمه ورکوي
(ج) پينځه زره افغانی جریمه به ورکوي (د) د لومړي ځل لپاره معاف کيږي

۴۴۳ - هغه حکمي شخص چې (۴۴۲ پوښتنه يې په حق کې صدق وکړي) څه ډول اجراءات تر سره کيږي؟

- (الف) ۲۰۰۰۰ افغانی جریمه کيږي (ب) د لومړي ځل لپاره مالياتي معافيت لري
(ج) د شرکت فعاليتونه درول کيږي (د) ۱۰۰۰۰ افغانی جریمه به ورکوي

۴۴۴ - هغه شخص چې له ماليې څخه د تېښتې په موخه، اسناد سم چمتو نکړي، لاندې يو څيز پرې پلي کيږي:

- (الف) ۵۰٪ جریمه کيږي (ب) ۳۰٪ جریمه کيږي
(ج) څارنوالی ته معرفي کيږي (د) پينځه برابره ماليه به ورکوي

۴۴۵ - هغه حقيقي شخص چې له موجه دلايلو پرته په ټاکل شوي وخت کې

مالياتي فورمه وړاندې نکړي، لاندې يو څيز پرې پلي کېږي:

الف) ۵٪ جریمه ب) ۱۰٪ جریمه

ج) د هرې ورځې په مقابل کې سل افغنی د) هېڅ يو

۴۴۶ - هغه حکمي اشخاص چې له موجه دلايلو پرته خپلې مالياتي فورمې

وړاندې نکړي، د لاندې کوم حکم تابع گرځي:

الف) د هرې ورځې په بدل کې ۵۰۰ افغانی جریمه کيږي

ب) لومړۍ معافیت لري

ج) پر اصلي جریمې سربېره، ۱۰ سلنه اضافه جریمه کيږي

د) ب او ج سم دي

۴۴۷ - په لاندې کوم حالت کې، لس سلنه اضافي مالیه کېښودل کېږي؟

الف) هغه کسان چې مالياتي فورمه ډکه نه کړي ب) هغه کسان چې وتبښي

ج) هغه کسان چې مالیه ورنکړي د) هېڅ يو

۴۴۸ - هغه حقيقي اشخاص چې د تشخیص شمېره ترلاسه نکړي، څه ډول

اجراآت تر سره کيږي؟

الف) څارنوالۍ ته معرفي کيږي ب) پينځه زره افغانی جریمه کيږي

ج) لس زره افغانی جریمه کيږي د) د لومړي ځل لپاره معافیت لري

۴۴۹ - که حکمي اشخاص د تشخیص شمېره ترلاسه نکړي، د لاندې کوم

حالت تابع گرځي؟

الف) ۱۰۰۰۰ افغانی نغدي جریمه ب) ۵۰۰۰ نغدي جریمه

ج) ۱۵۰۰۰ نغدي جریمه د) ۲۰۰۰۰ نغدي جریمه

۴۵۰ - که مالياتي مؤظفين له خپلو دندو ناوړه ګټه پورته کړي، څه ډول

مجازات کيږي؟

الف) څارنوالۍ ته معرفي کيږي ب) ۲۰۰۰۰ افغانی نغدي جریمه کيږي

ج) له دندې ګوښه کيږي د) ب او ج سم دي

۴۵۱ - توحيدې وجهې (د يو ځای کولو تگلارې) عبارت دي له.....

الف) ټول هغه څيزونه دي چې د دولت په واسطه ترلاسه کيږي

ب) کښې تخصیص دی

ج) هغه څيزونه دي چې د تخصیصاتو په فورم کې شامل دي

د) الف او ج

۴۵۲ - ځانگړې وجهې لاندې يو څيز ته شاملې دي:

الف) بې عوضه څيزونه ب) هغه څيزونه چې د يوې ځانگړې موخې لپاره وي

ج) بهرنۍ مرستې دي د) الف او ب سم دي

۴۵۳ - د لاندې کوم څيز پر اساس کلنۍ بودیجه چمتو کيږي:

الف) پرمختيايي برنامې ب) د ملي اقتصاد د جوړښت برنامې

ج) امنيتي برنامې د) درې واړه سم دي

۴۵۴ - د کلنۍ بودیجې محتويات لاندې څيزونو ته شامل دي:

الف) د عوایدو او لگښتونو پلان ب) د بودیجې په هکله اجمالي معلومات

ج) د بودیجې د طرز العمل مسوده د) درې واړه سم دي

۴۵۵ - د عوایدو او لگښتونو پلان لاندې کوم مطلب ته شاملیږي؟

الف) د ځانگړو څيزونو اټکل چې په مالي کال کې ترلاسه کيږي

ب) د بودیجوي واحدونو پلان ج) ځانگړې وجهې د) هېڅ یو

۴۵۶ - د بې عوضه مرستو لپاره بودیجوي صلاحیت څه وخت چمتو کيږي؟

الف) د عوایدو او لگښتونو د پلان د چمتو کولو پر مهال

ب) د مالي کال په جریان کې

ج) د مالي کال له پیل څخه مخکې د) الف او ج سم دي

۴۵۷ - بودیجوي واحد عبارت دی له.....

الف) حقيقي شخصیت ب) د دولت حکمي شخصیت

ج) د ماليې وزارت د) هېڅ یو

- ۴۵۸ - لاندې کوم واحد ته لومړی بودیجويواحد ویل کیږي؟
 (الف) پارلمان
 (ب) د مالیې وزارت
 (ج) د دولت حکمي شخصیت
 (د) ب او ج
- ۴۵۹ - د خزانو دفتر لاندې کومې ادارې ته ویل کیږي؟
 (الف) مستوفیتونه
 (ب) د مالیې وزارت د خزانو دفتر
 (ج) د اقتصاد وزارت
 (د) الف او ب سم دي
- ۴۶۰ - محرم لگښتونه، لاندې کوم څیز ته ویل کیږي؟
 (الف) د سیمه ییزو ارگانونو لگښتونه
 (ب) د ملي امنیت لگښتونه
 (ج) د کورنیو چارو وزارت لگښتونه
 (د) ټول اوپر تیفی لگښتونه
- ۴۶۱ - د بودیجې د ترتیب زماني جدول، لاندې یوې نکتې ته شامل دی:
 (الف) د بودیجې څېړنه
 (ب) د مسودې چمتو کول
 (ج) د بودیجې منظوري
 (د) درې وایه
- ۴۶۲ - د عوایدو او د بودیجې د لگښتونو وړاندوینه څه ډول پړاوونه طی کوي؟
 (الف) د مالیې وزارت یې د بودیجې له کمېټې سره په مشوره مسوده چمتو کوي
 (ب) د مالیې وزارت یې د منظوري په موخه د وزیرانو شورا ته وړاندې کوي
 (ج) ملي شور یې مطالعه کوي
 (د) درې وایه سم دي
- ۴۶۳ - لاندې یو څیز، د عوایدو او د بودیجې د لگښت وړاندوینې ته شامل دی:
 (الف) د مالي پلان جوړونې د چارچوب ټاکل
 (ب) د مصرفوونکو شمېر
 (ج) امنیتي شرایط او اوضاع
 (د) د ولایتونو د نفوس شمېر
- ۴۶۴ - لاندې یوه اداره د بودیجې د غوښتنې د طرز العمل د چمتو کولو صلاحیتلري:
 (الف) د اقتصاد وزارت
 (ب) د مالیې وزارت
 (ج) د چارو اداره
 (د) پارلمان

- ۴۶۵ - لومړي بودیجوي واحدونه د..... مکلف دي:
- الف) واحدونو په بشپړه څېړنه (ب) برنامو او لومړیتوبونو په چمتو کولو
ج) ماليې په وزارت کې د تجربه لرونکو مامورینو په ګومارنه
د) درې واړه سم دي
- ۴۶۶ - د لاندې کوم واحد په واسطه بودیجه خپرل کیږي؟
- الف) د ماليې وزارت (ب) د اقتصاد وزارت
ج) د بودیجې کمیټه (د) د حزاينو ریاست
- ۴۶۷ - د بودیجې نهایي حدود د لاندې یوې ادارې له لوري منظورېږي:
- الف) رئیس جمهور (ب) د وزیرانو شور (ج) ملي شورا (د) هېڅ یو
- ۴۶۸ - د بودیجې نهایي حدود، لاندیني یو مطلب ته شامل دي:
- الف) د مالي پرمختیا د پروګرام راپور (ب) د بودیجې د کمیټې سپارښتنې
ج) د ملي کال د عوایدو او لگښتونو بیلانس (د) الف او ب سم دي
- ۴۶۹ - د ماليې وزارت لاندې یو څیز په بودیجوي پلان کې نه شاملوي:
- الف) له طرز العمل سره سم نه وي چمتو شوی
ب) لگښتونه یې له عوایدو ډېر وي
ج) مناسب مدارک نه وي ارائه شوي (د) الف او ج سم دي
- ۴۷۰ - لاندې یوه اداره د مالي کال د بودیجې د تسوید صلاحیت لري:
- الف) د ماليې وزارت (ب) سیمه ییز ارګانونه
ج) د اقتصاد وزارت (د) هېڅ یو
- ۴۷۱ - د بودیجې مسوده، لاندې یو څیز ته شامله ده:
- الف) د بودیجې په هکله اجمالي معلومات
ب) د عوایدو او د بودیجې د مصارفو او تګلارې پلان
ج) د شتمنۍ او ژمنو صورت حساب (د) درې واړه سم دي

۴۷۲ - د مالي وزارت، د لاندې يو څيز په اساس د بوديجې مسوده چمتو کوي:

- (الف) د حکومت د مالي برنامو لومړيتوبونه
(ب) د لومړيو بوديجوي واحدونو غوښتنې
(ج) د منځمهالو بوديجوي سرچينو ځانگړي کول
(د) درې واړه سم دي

۴۷۳ - لاندې يوه ادره د بوديجې د تصويب صلاحيت لري:

(الف) پارلمان (ب) د سنا مجلس (ج) د وزيرانو شورا (د) د مالي وزارت

۴۷۴ - د بوديجې مسوده د لاندې يوې شورا له لوري خپرل کيږي:

(الف) ملي شورا (ب) د وزيرانو شورا (ج) د سنا مجلس (د) هېڅ يو

۴۷۵ - د تخصيصاتو ځانگړې خبرتيا څه وخت صادريږي؟

(الف) کله چې تخصيص وېشل شوی وي (ب) د مالي کال په پيل کې
(ج) کله چې بوديجوي صلاحيتونه شتون ولري (د) ب او ج سم دي

۴۷۶ - د بېرنيو حالاتو د ذخيرو تخصيص څه وخت صادريږي؟

- (الف) په بحراني حالاتو کې
(ب) په هېواد کې د بېرني حالت د علان په صورت کې
(ج) د ولسمشر د لازم ليدلو په اساس (د) هېڅ يو

۴۷۷ - د پاليسۍ او بېرني حالت ذخيرو لاندې يو څيز ته شامل دي:

- (الف) هغه وجهې چې وړاندې د بوديجې په پلان کې شامل شوي وي
(ب) هغه وجهې چې ولسمشر د مالي له وزارت سره په مشوره منظورې کړي وي
(ج) غير احتيازي وجهې چې د ولسمشر په صلاحيت کې دي
(د) هېڅ يو

۴۷۸ - په لاندې يو حالت کې، په منظور شويو بوديجوي صلاحيتونو کې

بدلونونه راځي:

- (الف) د بدلونونو توجه کوونکي دلائل
(ب) د بوديجوي پلان نوي کول
(ج) نوې پرمختيبي پرېکړې
(د) سياسي او اقتصادي بدلونونه

۴۷۹ - د سړني کال اضافي بودیجه په راتلونکي کال کې د کوم قانون په اساس لګول کېږي؟

- الف) د تدارکاتو قانون
ب) پر عایداتو د مالیاتو قانون
ج) د مالي چارو او عامه مصرفونو د ادارې قانون
د) د ښې قانون

۴۸۰ - آیا له سړ کال څخه راتلونکي کال ته د بودیجې لېږد قانوني مجوز لري؟

- الف) هو
ب) شاید
ج) نه
د) هېڅکله نه

۴۸۱ - لاندې یو وزارت د بودیجې د تنظیم او پلي کولو مسؤلیت لري:

الف) د اقتصاد وزارت
ب) د کانونو وزارت
ج) د مالیې وزارت
د) هېڅ یو

۴۸۲ - بودیجه خپل پړاوونه په دې توګه تېروي:

الف) تسوید
ب) څېړنه او تدقیق
ج) تصویب
د) درې وېره

۴۸۳ - ملي بودیجه د لاندې یو مقام له لوري منظورېږي:

الف) ولسمشر
ب) د مالیې وزیر
ج) د چارو د ادارې رئیس (اداره امور)
د) پارلمان

۴۸۴ - لاندې یوه اداره د ملي عوایدو او شتمنیو د ساتنې مسؤلیت لري:

الف) د چارو اداره
ب) د خزاینو اداره
ج) د افغانستان بانک
د) هېڅ یو

۴۸۵ - لاندې یو اداري واحد، د فوق العاده لګښتونو د ځانګړي کولو صلاحیت لري:

- الف) لومړنی واحد
ب) دوهم واحد
ج) درېیم واحد
د) درواړه واحدونه

۴۸۶ - د بودیجې د تعدیل یو شرط په لاندې ډول دی:

الف) په هغه صورت کې چې وړاندوینه یې شوې وي
ب) کله چې تعدیل په بودیجوي صلاحیت کې له درج شوې اندازې څخه تېری ونکړي
ج) کله چې عوښتنه د حکومت د لګښتونو له پروګرام سره سمه وي
د) ب او ج

۴۸۷ - په لاندې یو حالت کې د مالیې وزارت د بودیجې په تعدیل مکلفه دی:

- الف) په بهرني حالت کې (ب) د ناکافي عوایدو او پورونو په صورت کې
ج) پرمختیایي لگښتونه (د) هېڅ یو

۴۸۸ - هغه ډالۍ، هډیې او مرستې چې د خلکو له لوري د دولت په نوم

تحویلیږي، لاندې اجزات پکې په نظر کې نیول کیږي:

- الف) د دولت حساب ته لېږدول کیږي (ب) په کلنیو حسابونو کې داخلېږي
ج) د تادیاتو د مامور له لوري مستدیري (د) الف او ب سم دي

۴۸۹ - ښاروالۍ په کوم صورت کې کولای شي بانکي حسابونه پرانیزي؟

- الف) د ولایت د والي د هوکړې په صورت
ب) د مستوفیتونو د هوکړې په صورت کې
ج) د اداري مجلس د هوکړې په صورت کې (د) الف او ج سم دي

۴۹۰ - له ښاروالیو سره د دولت مالي مرسته د کومو شرایطو لاندې ده؟

- الف) بې عوضه (ب) پور (ج) امانت (د) سود

۴۹۱ - د مالیې وزارت کولای شي چې لاندې یوې ادارې ته پور پیسې

ورکړي:

- الف) د کلهوالو چارو وزارت (ب) د کانونو او پیترولیم وزارت
ج) ښاروالۍ (د) له پېښو سره د مبارزې ریاست

۴۹۲ - په مالي چارو کې د ښاروالۍ یو مکلفیت په لاندې ډول دی:

- الف) د مفتشینو د کمېټې رامنځته کول (ب) د مالي او حساب مامورینو گومارنه
ج) د خزانه دار گومارل (د) درې واړه سم دي

۴۹۳ - لاندې یو څیز د ښاروالیو د مالي مامورینو مسئولیتونو ته شامل دی:

- الف) د مالي اسنادو ساتنه (ب) مستوفیتونو ته د راپور ورکول
ج) د مالیې وزارت ته د راپور ورکول (د) الف او ب سم دي

۴۹۴ - له داخلي تفتیش څخه موخه څه ده؟

- الف) مشورتي فعالیتونه
ب) د ادارې د حیثیت ساتنه
ج) د اجرااتو بڼه والی
د) درې واړه سم دي

۴۹۵ - لاندې یو واحد په دولتي ادارو کې د مالي چارو د تفتیش صلاحیت لري:

- الف) د مالي وزارت د داخلي تفتیش اداره
ب) د بودیجوي اداراتو داخلي تفتیش
ج) د چارو د ادارې داخلي تفتیش
د) الف او ب سم دي

۴۹۶ - لاندې یوه اداره د مالي وزارت په تفتیش کې نه شاملېږي:

- الف) دولتي تصدي گانې
ب) بهرني مؤسسي
ج) خصوصي شرکتونه
د) درې واړه سم دي

۴۹۷ - د مالي وزارت مفتشین نه شي کولای چې د لاندې یوې ادارې تفتیش او څېړنه وکړي:

- الف) خصوصي تشبثات
ب) بهرني مؤسسي
ج) درېم واحدونه (ولسوالی)
د) د جمهوري ریاست اداره

۴۹۸ - داخلي مفتشین لاندې یو صلاحیت لري:

- الف) د مامورینو شخصي چارو ته لاسرسی
ب) د ادارې د مشترکینو د وضعیت څېړنه
ج) د کمیوټري (معلوماتي) سیستم راپورونو ته لاسرسی
د) هېڅ یو

۴۹۹ - داخلي مفتشین مسئولیت چې څو له لاندې یو څیز څخه ډاډ تر لاسه کړي:

- الف) اسناد
ب) مخبڼه
ج) د حسابونو صورت
د) درې واړه

۵۰۰ - د راپور له ترلاسه کولو وروسته د تفتیش شویو ادارو یو مکلفیت ولیکي:

- الف) د راپور له ترلاسه کولو وروسته د ۱۵ ورځو په لړ کې ځواب ورکړي
ب) د داخلي تفتیش راپور له صلاحیت لرونکي مقام سره شریک کړي
ج) د داخلي تفتیش راپور په پام کې ونه نیسي
د) الف او ب سم دي

۵۰۱ - انفلاسیون عبارت دی له.....

- الف) لږ لگښتونه، ډېر عاید
ب) لږ عاید، ډېر لگښتونه
ج) متوازن عواید او لگښتونه
د) ب او ج سم دي

۵۰۲ - د عواید تصنیف، لاندې یو شمېر بابونو لرونکی دی:

- الف) ۷ بڼه ب) ۸ بڼه ج) ۹ بڼه د) ۴ بڼه

۵۰۳ - لگښتونه په لاندې شمېر بابونو ته شامل دي:

- الف) ۱۰ بڼه ب) ۵ بڼه ج) ۴ بڼه د) ۶ بڼه

۵۰۴ - انفلاسیون لاندې یو څیز ته شامل دی:

- الف) د فزیکي پیسو کمښت ب) په دوامداره توګه د پانګې ډېرول
ج) د بودیچې کمېدل د) اقتصادي ورشکستګي

۵۰۵ - د پیسو ځانګړتیاوې عبارت دي له.....

- الف) دوامدار والی ب) ثابت ارزښت ج) عمومي مقبولیت د) درې وېره

۵۰۶ - لاندې یو څیز د مالي ځانګړتیاوو ته شامل دی:

- الف) لزامي والی ب) متقابل خدمت نه لري
ج) اختیاري ده د) الف او ب سم دي

۵۰۷ - لاندې یو څیز، د محاسبې ځانګړتیاوې څرګندوي:

- الف) د پانګې د تثبیت برنامه ده ب) د مالي چارو د اندازه کولو برنامه ده
ج) د لګښتونو سنجش دی د) عواید تثبیتوي

۵۰۸ - جاري شتمنی له لاندې څلور څیزونو څخه یوه ته شامل دی:

- الف) شتمنی فزیکي او ثابته ده ب) ارزښت لرونکې پانې دي
ج) هغه شتمني ده چې په آسانی سره نغدې پیسې تبدیلوي د) هېڅ یو

۵۰۹ - پانګه څه ده؟

- الف) هغه پیسې دي چې سوداګري پرې کيږي ب) ثابتې او ګرځنده شتمنی ته شامله ده
ج) د برخې ټوله ګټه ده د) استقراضی شتمني ده

۵۱۰ - مالي مديريت له لاندې يو يا څو ځانگړنو څخه برخمن دی:

- الف) مالي پلان جوړول
ب) مالي کنټرول
ج) مالي تصميم نيونه
د) درې واړه سم دي

۵۱۱ - له سوداگري څخه موخه څه ده؟

- الف) د پانگي ساته
ب) د گټې ترلاسه کول
ج) د سود ترلاسه کول
د) خلکو ته چوپړ

۵۱۲ - لاندې يو څيز د تخفيف تعاملاتو ته شامل دی:

- الف) د قيمت کمول
ب) د عايد کمول
ج) د گټې کمول
د) هېڅ يو

۵۱۳ - بل هغه ليکلی سند دی چې.....

- الف) د پېروونکي له لوري چمتو کيږي
ب) د پلورونکي له لوري چمتو کيږي
ج) دواړه لوري يې تصديقوي
د) ب او ح سم دي

۵۱۴ - د بل څرنگوالي، په لاندې درج شويو څيزونو کې شاملې دي:

- الف) د جنس ځانگړتياوې
ب) د جس قيمت، ډول او کيفيت
ج) د جنس انداز او يا شمېر
د) درې واړه سم دي

۵۱۵ - درې ډوله معياري راپور شتون لري، لاندې کوم ځواب سم دی؟

- الف) معياري راپور
ب) متنوع راپور
ج) الراسي راپور
د) درې واړه

۵۱۶ - مخارج د..... په موخه کارول کيږي:

- الف) گټې
ب) قيمت
ج) کمولو
د) سود

۵۱۷ - لاندې يو څيز ته استهلاك ويل کيږي:

- الف) د اجناسو ويجاړول
ب) د اجناسو د قيمت تدريجي کمول
ج) غير معياري اجناس
د) د جوړېدو وړ اجناس

۵۱۸ - د کال څلورمه، لاندې يو څيز ته ويل کيږي:

- الف) درې مياشتې
ب) شپږ مياشتې
ج) دوه مياشتې
د) يو کال

۵۱۹ - د سياق اصول په لاندې معنی نومول شوی:

- الف) په هغه کې مالیه نه کېښودل کیږي (ب) دولت د اجناسو قیمت کنټرولوي
ج) ددې اصولو مؤسس سید نومېده (د) الف او ج سم دي

۵۲۰ - لاندې یو څیز ته، پرمختیایي مدارک ویل کیږي:

- الف) هغه مدارک چې په پرمختیایي چارو کې کارول کیږي
ب) ټول ارزست لروې مدارک
ج) هغه مدارک چې د ساتنې دي (د) هېڅ یو

۵۲۱ - دولتي بودیجه، د لاندې یو معیار په اساس جوړیږي:

- الف) برنامه (ب) ډېروونکي (ج) له صفر څخه (د) درې واړه

۵۲۲ - لاندې یو دفتر ته ژورنال ویل کیږي:

- الف) هغه اصلي کتاب دی چې ټولې معاملې پکې ثبتیږي
ب) هغه دوهم کتاب دی چې د مالي کال حساب پکې ثبتیږي
ج) هغه درېیم کتاب دی چې لگول شوې بودیجه پکې درج کیږي (د) ب او ج

۵۲۳ - په ژورنال کې تقسیمات د په نوم یادېږي:

- الف) محاسبې (ب) معاملې (ج) پانګې (د) صورت حساب

۵۲۴ - لاندې یوې ادارې ته د حسابدارۍ ځانګړي شوې ادارې ویل کیږي:

- الف) مالي حسابداري (ب) د لګستونو حساب
ج) مالیاتي حسابداري (د) درې واړه سم دي

۵۲۵ - د حسابدارۍ موظفین، دې دفتر ته ژورنال وايي:

- الف) هغه دفتر چې د نېټې په اساس ټول ورځني معاملات ثبتوي
ب) هغه دفتر چې د حسابدارۍ جاري (عواید او لګښتونه) پکې درج کیږي
ج) هغه دفتر چې یو کلن مالي حساب ثبتوي (د) الف او ج سم دي

۵۲۶ - محاسبه باید په لاندې شمېر د حسابدارۍ پړاوونه تېر کړي:

- الف) څلور پړاو (ب) درې پړاو (ج) پینځه پړاو (د) شپږ پړاو

۵۲۷ - د محاسبې پړاوونه لاندې یو ځواب ته شامل دي:

- (الف) مالي معاملات او د ژورنال ثبت
 (ب) لیجر ته یې لېږل او د بیلانس چمتو کول
 (ج) مسابې، مالیاتي او مدیریني
 (د) درې واړه سم دي

۵۲۸ - حساب لاندې یوې مالي معاملې ته ویل کیږي:

- (الف) په ژورنال کې ثبت
 (ب) په لیجر کې ثبت
 (ج) وروستی سنجش
 (د) هېڅ یو

۵۲۹ - د ژورنال لغوي معنی په لاندې معناگانو کې شته:

- (الف) د ثبت دفتر
 (ب) د درجولو کتاب
 (ج) د ورځني یادښت کتاب
 (د) بیلانس

۵۳۰ - د بودیجې د لگولو څرنگوالی د لاندې یو صلاحیت لرونکي ارگان په واسطه څارل کیږي:

- (الف) درې ګونې قوې
 (ب) د مالي وزارت
 (ج) جمهوري ریاست
 (د) هېڅ یو

۵۳۱ - دولتي بودیجه د لاندې کوم معیار په اساس تصنیف او چمتو کیږي؟

- (الف) د افغانستان د ملي پرمختګ استراتیژي
 (ب) د درې ګونو قواوو ترکیب
 (ج) د هېواد د نفوس شمېر
 (د) د ملیتونو په اساس سهمیه

۵۳۲ - په بودیجوي برنامه جوړولو کې، لاندې یو څیز په نظر کې نیول کیږي؟

- (الف) برمختیای او سکتوري چارې
 (ب) د تېر کال په پرتله د لګښت د ظرفیت کچه
 (ج) د حکومت پالیسي
 (د) درې واړه سم دي

۵۳۳ - د بودیجې څرګندې ځانګړتیاوې، په لاندې ډول دي:

- (الف) د بودیجې د یووالي اصل
 (ب) د بودیجې د تعادل او جامعیت اصل
 (ج) د بودیجې د شاملیت اصل
 (د) ټول سم دي

۵۳۴ - مستقیمه مالیه، هغې مالیه ته ویل کیږي چې.....

- (الف) مالیه ورکونکي حکمي شخصیت وي
(ب) مالیه ورکونکي حقيقي شخصیت وي
(ج) مالیه ورکونکي په گټه کې برخه ولري
(د) مالیه ورکونکي ملي سوداگر وي

۵۳۵ - کله چې د مالیه ورکولو مسئول، د مالیه د ورکولو په چارو کې بل شخص د خپل استازي په توگه وگوماري، دې ته د مالیه ویل کیږي:

- (الف) الزامي مالیه (ب) غیر مستقیمه مالیه (ج) ټکني مالیه (د) هېڅ یو

۵۳۶ - له دې لاملونو څخه یې یو په هېواد کې د اقتصادي ورشکستگي لامل گرځي:

- (الف) ادري فساد (ب) د مالي کنټرول نه شتون
(ج) د مجزاتو نه شتون (د) درې واړه

۵۳۷ - لاندې څیزونو ته ثابته مالیه ویل کیږي:

- (الف) وارداتي او صادراتي مالونه (ب) د لېږد وسایط او قرارداديان
(ج) کوچني نندارتونونه، و تشبثات (د) درې واړه سم دي

۵۳۸ - هغه کسان چې د (موقت) فعالیت جواز ونلري، د څو سلنه مالیه تابع گرځي؟

- (الف) ۳٪ (ب) ۶٪ (ج) ۵٪ (د) ۱۰٪

۵۳۹ - لاندې یو سیستم د تشخیص او د تشخیصې شمېرې د چاپ وړتیا لري:

- (الف) د TIN سیستم (ب) د سیګناس سیستم
(ج) د آفیس سیستم (د) ب او ج

۵۴۰ - لاندې یوه عایداتي سرچینې د مالیه تابع نه گرځي:

- (الف) بخشونه (ب) والی (ج) جائزې (د) درې واړه

سوجيښي

۱. پر عيادتو د مالياتو قانون، (۱۷۱) گڼه، نېټه: ۱۳۸۷/۱۲/۲۷، د مجلس د مصوبې شمېره (۱۱۷) د ملي شورا د دوړو مجلسونو گډه هيت، د عدليې وزارت ۱۳۸۸
۲. د مالي چارو او عامه مصارفو قانون، رسمي جريده ۸۵۶ گڼه، نېټه ۱۳۸۴/۴/۶
۳. د مالي چارو او عامه مصارفو د تنظيم مقرره، رسمي جريده، ۸۹۳ گڼه، نېټه: ۱۳۸۵/۵/۵ (د ماليې وزارت)
۴. د تدارکاتو قانون، رسمي جريده، ۹۵۷ گڼه، نېټه ۱۳۸۷/۵/۱۰ لمريز.

د حوابونو کيلې

شمېره	خواب	شمېره	خواب	شمېره	خواب	شمېره	خواب	شمېره	خواب
۳۴۱	ج	۳۶۱	د	۳۸۱	لف	۴۰۱	ب	۴۲۱	الف
۳۴۲	ب	۳۶۲	الف	۳۸۲	ج	۴۰۲	الف	۴۲۲	ب
۳۴۳	د	۳۶۳	ب	۳۸۳	ب	۴۰۳	ج	۴۲۳	ج
۳۴۴	ح	۳۶۴	د	۳۸۴	د	۴۰۴	د	۴۲۴	د
۳۴۵	الف	۳۶۵	ح	۳۸۵	ج	۴۰۵	ب	۴۲۵	ب
۳۴۶	ج	۳۶۶	الف	۳۸۶	ج	۴۰۶	ح	۴۲۶	د
۳۴۷	الف	۳۶۷	لف	۳۸۷	الف	۴۰۷	ب	۴۲۷	الف
۳۴۸	ب	۳۶۸	ج	۳۸۸	ب	۴۰۸	الف	۴۲۸	ب
۳۴۹	د	۳۶۹	ب	۳۸۹	د	۴۰۹	د	۴۲۹	ح
۳۵۰	ب	۳۷۰	ج	۳۹۰	الف	۴۱۰	د	۴۳۰	الف
۳۵۱	د	۳۷۱	ب	۳۹۱	ج	۴۱۱	ب	۴۳۱	ج
۳۵۲	الف	۳۷۲	د	۳۹۲	د	۴۱۲	الف	۴۳۲	الف
۳۵۳	ب	۳۷۳	د	۳۹۳	الف	۴۱۳	ح	۴۳۳	ب
۳۵۴	د	۳۷۴	ج	۳۹۴	ب	۴۱۴	ب	۴۳۴	ب
۳۵۵	ح	۳۷۵	الف	۳۹۵	ب	۴۱۵	الف	۴۳۵	ج
۳۵۶	د	۳۷۶	ب	۳۹۶	الف	۴۱۶	د	۴۳۶	د
۳۵۷	د	۳۷۷	الف	۳۹۷	ح	۴۱۷	الف	۴۳۷	الف
۳۵۸	لف	۳۷۸	د	۳۹۸	د	۴۱۸	د	۴۳۸	ب
۳۵۹	د	۳۷۹	ح	۳۹۹	الف	۴۱۹	ب	۴۳۹	ح
۳۶۰	د	۳۸۰	ب	۴۰۰	ح	۴۲۰	د	۴۴۰	د

شمبره	خواب	شمبره	خواب	شمبره	خواب	شمبره	خواب
۴۴۱	ب	۴۶۱	د	۴۸۱	ج	۵۰۱	ب
۴۴۲	ج	۴۶۲	د	۴۸۲	د	۵۰۲	ج
۴۴۳	الف	۴۶۳	الف	۴۸۳	الف	۵۰۳	ب
۴۴۴	ح	۴۶۴	ب	۴۸۴	ب	۵۰۴	الف
۴۴۵	ح	۴۶۵	د	۴۸۵	لف	۵۰۵	د
۴۴۶	لف	۴۶۶	ح	۴۸۶	د	۵۰۶	د
۴۴۷	ج	۴۶۷	ب	۴۸۷	ب	۵۰۷	ب
۴۴۸	ب	۴۶۸	د	۴۸۸	د	۵۰۸	ح
۴۴۹	د	۴۶۹	د	۴۸۹	ب	۵۰۹	الف
۴۵۰	الف	۴۷۰	الف	۴۹۰	الف	۵۱۰	د
۴۵۱	الف	۴۷۱	د	۴۹۱	ح	۵۱۱	ب
۴۵۲	د	۴۷۲	د	۴۹۲	د	۵۱۲	ح
۴۵۳	د	۴۷۳	الف	۴۹۳	د	۵۱۳	ب
۴۵۴	د	۴۷۴	ب	۴۹۴	د	۵۱۴	د
۴۵۵	الف	۴۷۵	ج	۴۹۵	د	۵۱۵	د
۴۵۶	الف	۴۷۶	ب	۴۹۶	الف	۵۱۶	الف
۴۵۷	ب	۴۷۷	ب	۴۹۷	ب	۵۱۷	ب
۴۵۸	ج	۴۷۸	الف	۴۹۸	ج	۵۱۸	الف
۴۵۹	د	۴۷۹	ح	۴۹۹	د	۵۱۹	ج
۴۶۰	ب	۴۸۰	ب	۵۰۰	لف	۵۲۰	لف
						۵۴۰	د

پينځم څپرکي

د افغانستان ملکي خدمتونه

لومړۍ برخه - رخصتي

۵۴۱ - د ملکي خدمتونو کارکوونکي په یو کال کې له مزد سره د

رخصتي مستحق دي:

الف) ۹۰ ورځې (ب) ۸۰ ورځې (ج) ۵۰ ورځې (د) ۶۰ ورځې

۵۴۲ - د حج د فريضې د ادا کولو د رخصتي موده په لاندې ډول ده:

الف) ۳۰ ورځې (ب) ۵۰ ورځې (ج) ۴۵ ورځې (د) ۶۰ ورځې

۵۴۳ - په یو کال کې له مزد سره د تفریحي رخصتي موده په لاندې ډول ده:

الف) ۳۰ ورځې (ب) ۲۰ ورځې (ج) ۱۵ ورځې (د) ۴۰ ورځې

۵۴۴ - په یو کال کې له مزد سره د ضروري رخصتو موده څومره ده؟

الف) ۲۰ ورځې (ب) ۱۵ ورځې (ج) ۳۰ ورځې (د) ۱۰ ورځې

۵۴۵ - غیر طبیعي یا غیرګوني زېږون څو ورځې اضافي رخصتي لري؟

الف) ۱۰ ورځې (ب) ۱۵ ورځې (ج) ۵ ورځې (د) ۲۰ ورځې

۵۴۶ - د کارکوونکي د خبرتیا په اساس د ناروغۍ رخصتي تر څو ورځو پورې

د اعتبار وړ ده؟

الف) ۱۰ ورځې (ب) ۳ ورځې (ج) ۵ ورځې (د) ۱۵ ورځې

۵۴۷ - که حاجي له ۲۵ ورځو څخه ډېر ادارې ته حاضر نه شي . لاندې يو څيز

پلي کيږي:

الف) غير حاضر (ناسوب) گڼل کيږي

ب) د نورو رخصتو په ورځو کې يې محاسبه کيږي

ج) د اضافي رخصتي مستحق نه گرځي

د) د ارشاد، حج او اوقافو له وزارت څخه به تصديق راوړي

۵۴۸ - د کم عمره (له ۱۸ کلونو کم) کارکوونکي د رخصتي موده څو ورځې ده؟

الف) ۲۵ ورځې ب) ۳۰ ورځې ج) ۲۰ ورځې د) هېڅ يو

۵۴۹ - تر ځمکې لاندې او د دروند کار تر سره کوونکي، له مزد سره په کال

کې څو ورځې رخصتي لري؟

الف) ۴۰ ورځې ب) ۲۵ ورځې ج) ۳۰ ورځې د) ۳۵ ورځې

۵۵۰ - د ملکي خدمتونو د کارکوونکو تفريحي رخصتي څه ډول اجرا کيږي؟

الف) په هرو شپږو مياشتو کې ب) له نوبتي جدول سره سم

ج) په يو ځل د) درې واړه سم دي

۵۵۱ - د دولتي کار کوونکو قانوني رخصتي له لاندې کومو امتيازاتو څخه

برخمنې دي؟

الف) له (مياشتيني) معاش سره رخصتي ب) له معاش پرته رخصتي

ج) اضافي امتيازات د) د معاش او امتياز کمېدل

۵۵۲ - که چېرې دولتي کار کوونکي له قانوني (تفريحي) رخصتو څخه گټه

پورته نکړي، اداره د لاندې کوم کار په تر سره کولو مکلفه ده؟

الف) يو مياشتيني بخشني معاش ورکوي ب) شل ورځني اضافي معاش ورکوي

ج) هېڅ ډول امتيازات نه لري د) الف او ب سم دي

۵۵۳ - لاندې يو څيز د دولتي مامورينو له مزد سره په رخصتو کې شامل دی:

الف) ملي رخصتي ب) مذهبي رخصتي

ج) تفريحي رخصتي د) درې واړه سم دي

۵۵۶ - لاندې يوه ورځ په مذهبي رخصتيو کې شامله ده:
الف) د محرم لسم (ب) د زمري ۲۸ (ج) د رمضان لومړۍ ورځ (د) الف او ج

۵۵۵ - لاندې يوه ورځ په ملي رخصتيو کې شامله ده:
الف) د حمد شاه مسعود د تلين ورځ (ب) د لوی اختر ورځ
ج) د جمعې ورځې (د) هېڅ يو

۵۵۶ - د غويي د ۸ له رخصتي څخه موخه څه ده؟
الف) د افغانستان خپلواکي (ب) د اسلامي انقلاب د بريا ورځ
ج) د بيرغ د ورځې لمانځنه (د) هېڅ يو

۵۵۷ - د ربيع الاول دولسمه يې د لاندې يو مناسبت په اساس رخصت کړې ده:
الف) د عاشوراء ورځ (ب) نبوي مولود
ح) د پيغمبر صلی الله عليه وسلم وفات (د) الف او ب سم دي

۵۵۸ - په لاندې يوه ورځ کې شوريان له ماتې او د خلکو له پاڅون سره مخ شول:
الف) د غويي ۸ (ب) د زمري ۲۸ (ج) د سلواغې ۲۶ (د) د مرغومي ۱۰

۵۵۹ - نوي گومارل شوي کارکوونکي تر پورې له تفريحي رخصتيو کار نشي اخيستلای؟

الف) ۸ مياشتې (ب) ۱۰ مياشتې (ج) ۱۱ مياشتې (د) يو کال

۵۶۰ - د لاندې يو مناسبت په اساس ضروري رخصتيانې د پلي کېدو وړ دي:
الف) د پلار، مور، خور يا ورور مړينه (ب) د کاکا، ماما، عمه يا خاله مړينه
ج) د خسر او خواشې مړينه يا د ماشوم زيږون (د) درې واړه سم دي

۵۶۱ - د کومو معيارونو په اساس د ناروغۍ اضافي رخصتۍ د محاسبې او اجراء وړ دي؟

الف) د سيمې د اوسېدونکو په تصديق
ب) له معتبرو مرکزونو څخه صحيي تصديق
ج) د محکمې وثيکه (د) هېڅ يو

۵۶۲ - د زېږون رخصتي څه ډول محاسبه کېږي؟

- (الف) له زېږون څخه وروسته
(ب) له زېږون څخه دوه میاشتې مخکې
(ج) له زېږون څخه یوه میاشتې مخکې او ۳ میاشتې وروسته
(د) له زېږون څخه درې میاشتې مخکې

۵۶۳ - په لاندې کوم یو حالت کې له تفریحي رخصتو څخه ګټه نه شو اخیستلای؟

- (الف) کاري تراکم
(ب) اضطراري حالت
(ج) د ادارې له توافق پرته
(د) درې ورځو

۵۶۴ - آیا له مزد سره د کارکوونکي رخصتي د ترفیع او تقاعد په سیستم کې محاسبه کېږي؟

- (الف) نه
(ب) هو
(ج) شاید
(د) هېڅکله نه

۵۶۵ - د اونۍ په لړ کې لاندې کوم کاري ساعتونه له مزد سره رخصتي ګڼل کېږي؟

- (الف) ۱-۲۱ (ب) ۷-۸ (ج) ۱۱-۱۲ (د) ۴-۵

۵۶۶ - لاندې کوم څیز د مامور د رخصتي پر مهال د هغه له معاش څخه کمېږي؟

- (الف) اضافه کاري
(ب) ماکول
(ج) تقاعد
(د) درې ورځو سم دي

۵۶۷ - که چېرې د ادارې له سپارښتنې پرته کار کوونکی دندې ته حاضر نه شي، څه ډول اجزاآت کېږي؟

- (الف) رخصتي ګڼل کېږي
(ب) ناسوب ګڼل کېږي
(ج) ناروغ ګڼل کېږي
(د) ب او ج سم دي

۵۶۸ - له څو ورځني غیابت څخه وروسته دولتي کارکوونکي منع کېږي؟

- (الف) پرلپسې ۲۱ ورځې
(ب) پرلپسې ۳۰ ورځې
(ج) پرلپسې ۲۰ ورځې
(د) پرلپسې ۱۵ ورځې

۵۶۹ - په کومو حالاتو کې اداره نشي کولای کارکوونکي له خپل اړوند بست څخه منفک کړي؟

- (الف) د موجه دلایلو په شتون کې
(ب) د روغتیايي تصدیق په لرلو
(ج) د چاپیریالي فشار په صورت کې
(د) الف او ب سم دي

۵۷۰ - د غیر حاضر کارکوونکي انفکاک، د لاندې کوم مقام صلاحیت دی؟

- (الف) د گومارنې د منظورولو مقام
(ب) د ادارې رئیس یا مرستیال
(ج) د شري سرچینو رئیس
(د) اداري، صلاحات

۵۷۱ - منفک شوی کارکوونکي په لاندې حالت کې شتون لري:

- (الف) له معاش سره انتظار (ب) دایمي انفصال (ج) ځنډ (د) هېڅ یو

۵۷۲ - منفک شوي کار کوونکي څه ډول کولای شي بیاځلي ملکي خدمتونو ته لاره پیدا کړي؟

- (الف) د شپږو کاري میاشتو په تېرېدو
(ب) د یوې میاشتې کاري فاصلې په تېرېدو
(ج) د یو کال په تېرېدو
(د) له انفکاک څخه دوه کاله وروسته

۵۷۳ - په لاندې کوم حالات کې مامور له انفصال څخه یو کال وروسته گومارل کیږي؟

- (الف) د استعفاء په حالت کې
(ب) له یو کتن ځنډ وروسته چې تېره شي
(ج) کله چې منفي ارزیابي شي
(د) درې واړه سم دي

۵۷۴ - په لاندې یو حالت کې مامور نه شي کولای چې له انفصال وروسته بیاځلي ملکي خدمتونو ته لاره پیدا کړي:

- (الف) له معاش سره د انتظار په حالت کې
(ب) د ټاکنو له پایلو وروسته
(ج) د ادارې د انحلال یا ادغام په حالت کې
(د) درې واړه سم دي

۵۷۵ - په لاندې یو حالت کې، مامور هېڅکله هم ملکي خدمتونو ته لاره نشي موندلای:

- (الف) کله چې د اداري فساد په جرم په ۵ کاله حبس محکوم شوی وي
(ب) کله چې په قصدي توګه دنده پرېږدي
(ج) کله چې د ادارې له لوري انفکاک تر سره شوی وي
(د) الف و ب

۵۷۶ - که چېرې مامور د اداري فساد د جرم له امله په یو کال حبس محکوم

شي، د لاندې یو قانوني شرط تابع گرځي:

(الف) د لسو کونو لپاره له کاره محرومېږي

(ب) د ۵ کونو لپاره له کاره محرومېږي

(ج) هېڅکله نه گومارل کېږي (د) شپږ میاشتې وروسته گومارل کېږي

۵۷۷ - د خدمتي کارکوونکو قانوني رخصتۍ، د لاندې یو حالت تابع دي:

(الف) د ملکي خدمتونو د کار کوونکو په څېر (ب) له ځانگړو قوانینو سره سم

(ج) له رخصتۍ څخه گټه نه شي پورته کولای (د) هېڅ یو

۵۷۸ - د بالمقطع کار کوونکو رخصتۍ لاندې یو شرط تابع دي:

(الف) له دولتي قانون سره سم (ب) له ځانگړي طرز العمل سره سم

(ج) د دواړو اړخونو د هوکړې په اساس (د) الف او ج سم دي

۵۷۹ - د بهرنیو مؤسسو رخصتۍ، لاندې یو حالت ته شاملې دي:

(الف) یواځې له داخلي کړنلارې کار اخلي (ب) د بهرنیو قواعدو تابع دي

(ج) د دولت پر قانون سربېره، له داخلي اصولو کار اخلي (د) الف او ج سم دي

۵۸۰ - په لاندې مسئولینو کې یو یې د حاضري په دفتر کې د کنټرول او

اجرا آتو واک لري:

(الف) د ادارې رئیس (ب) د بشري سرچینو رئیس

(ج) د حاضري مدیر (د) درې واړه

۵۸۱ - دولتي کارکوونکي پر میاشتنی مزد سربېره، له لاندې یو حق څخه

برخمن دي:

(الف) د دایمي قرارداد کولو حق

(ب) له قانوني رخصتو څخه د گټې اخیستنې حق

(ج) په خدمت کې د داخلو زده کړو حق (د) درې واړه سم دي

۵۸۲ - روغتيايي بیمه لاندې کومو خواب ته شامله ده؟

(الف) د کارکوونکي حق (ب) د کارکوونکي امتیاز

(ج) د کار شرایط (د) د کارکوونکي د مزد برخه

۵۸۳ - ټولنيز تأمينات لاندې يو څيز ته شامل دي:

الف) مياشتينی مزد (ب) مسلکي امتيازات (ج) د لېږد وسايط (د) الف اوج

۵۸۴ - ماکول لاندې يو جزء ته شامل دی:

الف) ټولنيز تأمينات (ب) بیمه (ج) امتياز (د) هېڅ يو

۵۸۵ - په کار کې د روغتيايي او ساتنيزو شرايطو تأمين، په لاندې شمېر ډولونه لري:

الف) ۸ ډوله (ب) ۶ ډوله (ج) ۱۰ ډوله (د) ۵ ډوله

۵۸۶ - لاندې يو څيز ساتنيزو (ایمني) شرايطو ته شامل دی:

الف) د ساتنيزو تخنيکونو زده کړه

ب) د ثابتو او ګرځنده روغتيايي مرکزونو جوړول

ح) د کارکوونکو روغتيايي معاینات (د) درې واړه سم دي

۵۸۷ - دولتي کارکوونکو ته د استوګنځي پيدا کول لاندې يو څيز ته شامل دي:

الف) ټولنيز تأمينات (ب) د ساتنيزو شرايطو تأمين (ج) مرسته (د) هېڅ يو

۵۸۸ - د ملکي خدمتونو د کارکوونکو تقاعد لاندې يو څيز ته شامل دی:

الف) مسلکي امتياز (ب) مياشتينی سيما

ج) ټولنيز تأمينات (د) الف اوج

۵۸۹ - د کار په برخه کې د ناوړه پېښو تشخيص، د لاندې اشخاصو مکلفيت دی:

الف) مأمور (ب) اداره (ج) دخيل اړخونه (د) چاپېريال

۵۹۰ - د رسمي سفرونو په لړ کې د ملکي خدمتونو کارکوونکي له لاندې امتياز څخه برخمن دي:

الف) د جيب خرچه (ب) سفریه (ج) کرایه (د) درې واړه سم دي

۵۹۱ - په ملکي خدمتونو کې د څو ډوله مکافاتو وړاندوينه شوې ده؟
الف) ۱۰ ډوله (ب) ۵ ډوله (ج) ۶ ډوله (د) ۸ ډوله

۵۹۲ - د دولتي کار کوونکو مکافاتو په لاندې اجزاو کې شامل دي:
الف) ستاينليکونه (ب) تحسین ليک
ج) نغدي مکافات او مهال (د) درې واړه

۵۹۳ - لاندې کوم څيز په شغلي مصنوفيت کې شامل دی؟
الف) له قانوني مجوز پرته له کاره نه محرومول (ب) د انساني کرامت ساتنه
ج) د کار لپاره د وړ او مصنوف چايريال برابرول (د) درې واړه سم دي

۵۹۴ - دولتي کار کوونکي په لاندې يو عمر کې تقاعدیږي:
الف) ۶۵ کلنۍ (ب) ۵۵ کلنۍ (ج) ۶۴ کلنۍ (د) ۷۰ کلنۍ

۵۹۵ - لاندې يو کال د تقاعد دليل او د متقاعد کار کوونکي د خدمت دورې
ته شاملیږي:

لف) ۲۵ کاله خدمت (ب) ۴۰ کاله خدمت (ج) ۳۵ کاله خدمت (د) هېڅ يو

۵۹۶ - دولتي کار کوونکي د خدمت په لاندې دورې کې کولای شي
داوطلبانه د تقاعد غوښتنه وکړي:

الف) له ۳۰ کاله خدمت وروسته (ب) له ۲۰ کاله بالفعل خدمت وروسته
ج) له ۲۵ کاله خدمت وروسته (د) له ۴۰ کاله خدمت وروسته

۵۹۷ - کار کوونکي په لاندې کوم عمر کې کولای شي د تقاعد غوښتنه وکړي؟
الف) ۴۰ کلنۍ کې (ب) ۵۵ کلنۍ کې (ج) ۵۰ کلنۍ کې (د) هېڅ يو

۵۹۸ - د کار کوونکي څو سلنه مياشتينی مزد د هغه د تقاعد په خزانه کې
ذخيره کېږي؟

الف) ۸ سلنه (ب) ۷ سلنه (ج) ۱۰ سلنه (د) ۶ سلنه

۵۹۹ - په لاندې کوم حالت کې کارکوونکي نشي - کولای د تقاعد غوښتنه وکړي؟

- الف) له ۵۵ کلنۍ څخه وړاندې (ب) د دندې له پرېسودو وړاندې
ج) د ۲۵ کاله خدمت له بشپړېدو وړاندې (د) الف او ج سم دي

۶۰۰ - د کارکوونکي تقاعد څنگه ورکول کېږي؟

- الف) د اقسا صوبه بڼه (ب) په یو ځل (ج) په دوامداره توګه (د) هر کال

۶۰۱ - په لاندې کوم حالت کې کارکوونکي کولای شي چې د خدمت دورې یا قانوني عمر ته له کتو پرته د تقاعد غوښتنه وکړي؟

- الف) ۷۰ کلنۍ (ب) دوامداره ناروغۍ (ج) د خدمت پرېسودل (د) هېڅ یو

۶۰۲ - په لاندې کوم حالت کې د کار کوونکي ورته کولای شي چې د خدمت دورو یا قانوني عمر ته له کتو پرته د اړوند کار کوونکي د تقاعد غوښتنه وکړي؟

- الف) د کارکوونکي مړینه (ب) د کار کوونکي ورکېدل
ج) له دندې تېسته (د) الف او ب

۶۰۳ - په میاشتنۍ مزد کې ډېروالی، د لاندینيو شرايطو تابع ده:

- الف) غیر مسعد طبعي او اقيمي شريط (ب) سخت اقتصادي او ټولنيز شرايط
ج) تر ځمکې لاندې او درانده کارونه کول (د) درې واړه سم دي

۶۰۴ - د کاري ساعت په پرتله د اضافه کاري د هر ساعت مزد څو سلنه دی؟

- الف) ۸ سلنه (ب) ۶ سلنه (ج) ۲۵ سلنه (د) ۱۰ سلنه

۶۰۵ - د رخصتۍ په ورځو کې د اضافه کاري د هر ساعت مزد څو سلنه دی؟

- الف) ۵۰ سلنه (ب) ۲۵ سلنه (ج) ۳۰ سلنه (د) ۱۵ سلنه

۶۰۶ - اضافه کاري د مامور حق دی او که امتياز؟

- الف) امتياز (ب) د کار کوونکي حق (ج) د معاش برخه (د) هېڅ یو

۶۰۷ - اضافه کاري څنگه سنجش او ورکول کيږي؟

- الف) له ټول تخصیص څخه ۸ سلنه (ب) له ټول تخصیص څخه ۱۰ سلنه
ج) له پرمختیایي کود څخه ۱۲ سلنه (د) د ج ځواب سم دی

۶۰۸ - د لاندې یو دلیل پر بنسټ د اضافه کاري مزد ورکول کيږي:

- الف) د ناوړه تولیدي او ټولنیزو پیسو له وقع کېدو څخه د مخنیوي په موخه
ب) د نه څنډېدونکو کارونو د تر سره کولو په موخه
ج) د درول شویو کارونو د جبران کولو په موخه (ب) درې واړه سم دي

۶۰۹ - لاندې یو څیز د اضافه کاري په لېست کې شاملېدای نه شي؟

- الف) امېدو رې سڅې (ب) درانه کارکوونکي
ج) ناروغ کار کوونکي (د) الف او ب

۶۱۰ - لاندې کوم څیز د مکلي خدمتونو د کارکوونکو د حق برخه ګڼل کيږي؟

- الف) زده کړه (ب) خدمت (ج) تبدیلی (د) انفکاک

۶۱۱ - حاضري له هغه کتاب څخه عبارت ده چې

- الف) افقي ستنې لري (ب) د کارکوونکي حضور او غیابت تشخیصوي
ج) د کار کوونکي شتون ثبتوي (د) ب او ج سم دي

۶۱۲ - که چېرې د ناسوب (غیرحاضر) کار کوونکي خانه قید شي، څه ډول اجراءات کيږي؟

- الف) معاش یې کميږي (ب) له ضمایمو سره یې یو ورځینی معاش کميږي
ج) رحصت ګڼل کيږي (د) هېڅ یو

۶۱۳ - که د کارکوونکي ناسوبیا رخصت وګڼل شي، څه ډول اجراءات کيږي؟

- الف) یو ورځینی مزد یې کميږي (ب) ناسوب ګڼل کيږي
ج) یو ورځینی ماګول یې کميږي (د) سوب (حاضر) ګڼل کيږي

۶۱۴ - که کار کوونکي په قيد شوې خانه لاسليک وکړي، څه ډول اجراءات کيږي؟

- الف) ناسوب گڼل کيږي
 ب) يو ورځینی مزد يې کميږي
 ج) تادیبيري
 د) ب او ج سم دي

۶۱۵ - که چېرې کار کوونکي خپلې راتلونکې ورځې هم لاسليک کړي، څه ډول معامله ورسره کيږي؟

- الف) تادیبيري
 ب) سپارښتنه ورته کيږي
 ج) گواش ورته کيږي
 د) درې واړه سم دي

۶۱۶ - هغه کار کوونکي چې د خپلو ټولو همکارانو خانې په قصدي ډول يا تېروتنه کې لاسليک کړي د مستحق گڼل کيږي:

- الف) د معاش د کمولو (ب) تبدیلی (ج) سپارښتنې (د) گواش

۶۱۷ - په سور قلم يا پېنسل سره د حاضري لاسليک کوونکي په دې توگه مجازاتيږي:

- الف) سپارښتنه (ب) معاش يې کميږي (ج) قرارداد فسخ کيږي (د) هڅ يو

۶۱۸ - تادیب لاندې يو پړاو ته شامليږي:

- الف) سپارښتنه (ب) گواش (ج) د معاش کمولی (د) درې واړه سم دي

۶۱۹ - تر مودې پورې له خبرتيا پرته د کار کوونکي غيابت ناسوبتيا گڼل کيږي:

- الف) لس ورځې (ب) درې ورځې (ج) پينځه ورځې (د) اته ورځې

۶۲۰ - په کومو حالاتو کې د کار کوونکي حاضري معاف کيږي؟

- الف) شفاهي خبرتيا
 ب) ليکلي خبرتيا
 ج) موجه عذر
 د) هڅ يو

۶۲۱ - که چېرې د کار کوونکي ناسوبتيا غير موجه وگڼل شي او لس ورځې دوام وکړي، لاندې کوم څيز پلي کيږي؟

- الف) معاش يې کميږي (ب) د هغه په کاري دوره کې محاسبه کيږي
 ج) په سحل (د کتنې په پاڼه) کې تېتري (د) معاف کيږي

۶۲۲ - آیا د کار کوونکي غیر مسلسله ناسوبیا د هغه په ترفیع او تقاعد کې محاسبه کیږي؟

الف) نه (ب) هو (ج) شاید (د) کله، کله

۶۲۳ - د کار له قانون سره سم په لاندې یو حالت کې له کار کوونکي سره قرارداد فسخ کیږي؟

الف) له شل ورځو ډېر مسلسل غیابت
ب) د (۹۵ مادي) د تادیبي مؤیداتو پلي کېدل
ج) له کار څخه د تېستې په موخه پمې لټول
(د) الف او ب سم دي

۶۲۴ - په لاندې یو حالت کې د کار کوونکي حقوق خنډول کیږي:

الف) مسلسل غیابت (ب) د جرائمو تر سره کول
ج) له دندې تېسته (د) هېڅ یو

۶۲۵ - د حقوقو د خنډېدو په موده کې کارکوونکی د..... په جریان کې وي:

الف) نظارت خونه (ب) توقیف (ج) څېړنې (د) درې واړه

۶۲۶ - په لاندې کوم حالت کې د کار کوونکي خنډ لرې او د خنډ د دورې حقوق او امتیازات یې ورکول کیږي؟

الف) کله چې کار کوونکی په تېسته تورن وي
ب) کله چې محکمه بری الذمه وگڼي
ج) کله چې په ضمانت له بنده خوشې شي
(د) الف او ج سم دي

۶۲۷ - په لاندې یو حالت کې هم کار کوونکی کولای شي چې د خنډ د دورې له حقوقو او امتیازاتو څخه برخمن شي:

الف) کله چې څارنوال د نه څارنې قرار صادر کړي (ب) که چې تورن وتېستي
ج) که چې لگول شوی تور د اخلاقي فساد له امله وي (د) هېڅ یو

۶۲۸ - لاندې یو څیز د تورن کارکوونکي د حقوقو او امتیازاتو د نه ترلاسه کېدو لامل ګرځي:

الف) مړینه (ب) ورکېدل (ج) تنفیذي حبس (د) انفصال

- ۶۲۹ - په لاندې يو حالت کې تورن کارکوونکي کولای شي چې له خپلو حقوقو برخمن شي:
- الف) متوسط حس (ب) تعلقي حس (ج) تنفيذي حس (د) هېڅ يو
- ۶۳۰ - د کار کوونکي ارتقاء او ترفيع په لاندې يو حالت کې ځنډول کيږي:
- لف) تنفيذي حس (ب) دوام حس (ج) تعلقي حس (د) الف او ب
- ۶۳۱ - هغه افغانان چې د نورو هېوادونو تابعيت ولري، په لاندې يوه برخه کې شامليږي:
- الف) دولتي کار کوونکي (ب) ډيپلوماټ (ج) سفير (د) هېڅ يو
- ۶۳۲ - د ملکي خدمتونو کار کوونکي د ماموريت په جريان کې په لاندې يو موقف کې راځي:
- الف) اصلي او خدمتي موقف (ب) د زده کړو او عسکري موقف (ج) د انفصال موقف (د) درې واړه سم دي
- ۶۳۳ - خدمتي موقف هغه موقف ته ويل کيږي چې
- الف) کار کوونکي پر اصلي دنده سربېره په خالي بست کې وگومارل شي (ب) له ادارې بهر د سرپرست په توگه وگومارل شي (ج) له اصلي بست څخه خالي بست ته تبديل شي (د) ب او ج سم دي
- ۶۳۴ - خدمتي موقف په لاندې يو حالت کې تر سره کېدای شي:
- الف) د پورته بست د متصدي د غيابت په صورت کې (ب) د پورته بست د متصدي د کموالي په صورت کې (ج) د کار د حجم د ډېروالي په صورت کې (د) درې واړه سم دي
- ۶۳۵ - د خدمتي دورې موده له نشي ډېرېدای:
- الف) ۹ مياشتو (ب) ۶ مياشتو^۱ (ج) ۸ مياشتو (د) يو ربع

^۱ - دوره بي خدمت موده شپږ مياشتي ده او د يوې ډلې (شپږ مياشتينې) دورې لپاره تمدیدېدای شي (د ملکي خدمتونو د دسې چارو د مقرري د ۷ مادې ۲ فقره)

۶۳۶ - له څلورم څخه تر اتم بست پورې د خدمتي مقنونو د منظوري
صلاحيت د لاندې يو مقام دی:

الف) د ولايت والي (ب) ورير (ج) ولسمشر (د) ولسوال

۶۳۷ - لاندې يو مقام له لومړي تر درېيم بست پورې د خدمتي موقف د
منظوري صلاحيت لري:

الف) ولسمشر (ب) وزير (ح) والي (د) هيڅ يو

۶۳۸ - په مرکز او ولاياتو کې د ښوونځيو د ښوونکو او حياتي لوست ليک
معلمينو د خدمتي موقف د منظوري صلاحيت له لاندې يو مقام سره
دی:

الف) والي (ب) وزير (ج) د معارف رئيسان (د) د بشري سرچينو رئيس

۶۳۹ - لاندې کوم مقام د تعليمي څارنې د غړو په شمول د تخنيکي او مسلکي
ښوونکو د خدمتي موقف د منظوري صلاحيت لري؟

الف) وزير (ب) والي (د) د معارف رئيسان (د) الف او ب

۶۴۰ - لاندې يو کس د ملکي خدمتونو په بست کې د سرپرست په توگه نشي-
گومارل کېدای؟

الف) له ادارې څخه بهر افراد (ب) قراردادي کار کوونکي
ج) بالمقطع کار کوونکي (د) الف او ب سم دي

۶۴۱ - په عسکري موقف کې د ملکي خدمتونو د کار کوونکي برخليک په
لاندې ډول دی:

الف) انفصال (ب) د بست اعلان (ج) انفکاک (د) ځنډ

۶۴۲ - هرکله چې عسکري خدمتونو ته معرفي شوی کار کوونکی د په
موده کې دندې ته حاضر نه شي، بست يې آزادي سيالي ته سپارل
کيږي:

الف) ۱۰ ورځو (ب) ۷ ورځو (ج) ۲۰ ورځو (د) يوې مياشتې

- ۶۴۳ - د زده کړو (تحصيل) موقف لاندې ځوابونو ته شامل دی:
- الف) سکالر شپ (ب) فیلوشپ (ج) په خدمت کې داخل (د) الف او ب
- ۶۴۴ - په بریا سره د کارکوونکي د فراغت اسناد په لاندې توګه معامله کېږي:
- الف) په سوانحو کې درج کېږي (ب) په خدمتي دورو کې شامل دی (ج) ارتقا کوي (د) الف او ب سم دي
- ۶۴۵ - د ملکي خدمتونو د هغو کارکوونکو مزد او امتیازات چې په خدمت کې داخل زده کړو کې بوخت دي په لاندې توګه یې اجراء کېږي:
- الف) خنډول کېږي (ب) پرې کېږي (ج) ورکول کېږي (د) هېڅ یو
- ۶۴۶ - په هغه صورت کې چې د کار زده کونې موده له یو کال څخه ډېر دوام ومومي لاندې اجراءات تر سره کېږي:
- الف) بست یې آزادې سیالۍ ته سپارل کېږي (ب) بست او امتیازات یې ساتل کېږي (ج) ناسوب ګڼل کېږي (د) له دندې ګوښه کېږي
- ۶۴۷ - که چېرې کارکوونکي د خپلو زده کړو له دوام څخه ډډه وکړي، لاندې یو څیز تابع ګرځي:
- الف) انفصال (ب) د دندې پرېښودل (ج) ناسوب (د) ب او ج
- ۶۴۸ - تر زده کړو لاندې کارکوونکي له لاندې مکلفیتونو څخه برخمن دی:
- الف) د حساب تصفیه (ب) د راپور چمتو کول (ج) د ژمنلیک ډکول (د) ب او ج
- ۶۴۹ - ادارې ته په مراجعې سره د هغو کارکوونکو په بیاخلي ګومارنه چې له یو کال ډېره ښوونیزه دوره په بریا سره پای ته رسوي، په لاندې اجراءاتو کې یو عملي کېږي:
- الف) له سیالۍ پرته د پخواني (خالي) بست نیول (ب) په ورته بستونو کې ګومارل (ج) له معاش سره انتظار (د) الف او ب سم دي

۶۵۰ - که چېرې کار کوونکي د ښوونيزې دورې په بريا سره پای ته ورسوي او د شلو ورځو په درشل کې ادارې ته مراجعه ونکړي، د لاندې يو څيز تابع گرځي:

الف) انفصال ب) انقطاع ج) استبدال د) هېڅ يو

۶۵۱ - د ملکي خدمتونو د کار کوونکي بست په لاندې يو حالت کې د مؤقت انفصال تابع گرځي:

الف) تعلیق ب) پرېښودنه يا استعفاء ج) له معاش سره انتظار د) درې وېره

۶۵۲ - تعلیق لاندې يو څيز ته شامل دی:

الف) د دندې د پرېښودو په صورت کې
ب) له معاش سره د انتظار په حالت کې
ج) د استعفاء په حالت کې
د) د کارکوونکي د توقیف په صورت کې

۶۵۳ - که چېرې د دندې ځنډېدل له يوه کال څخه ډېر دوام ومومي لاندې کوم څيز عملي کېږي؟

الف) د تورن کارکوونکي بست ساتل کېږي ب) آزادې سيالۍ ته سپارل کېږي
ج) د کارکوونکي حقوق په يو ځل ورکول کېږي د) ب او ج سم دي

۶۵۴ - د کارکوونکي د استعفاء د منلو يا ردولو موده څو ورځې ده:

الف) ۱۰ ورځې ب) ۲۰ ورځې ج) ۱۵ ورځې د) ۳۰ ورځې

۶۵۵ - که چېرې د کارکوونکي د استعفاء په هکله په ټاکل شوي وخت کې پرېکړه ونه شي، لاندې يو څيز پلي کېږي:

الف) استعفاء منل شوې گڼل کېږي ب) کار کوونکي خپل دندې ته ادامه ورکوي
ج) د دندې پرېښودونکی گڼل کېږي د) ب او ج سم دي

۶۵۶ - په کومو حالاتو کې دولتي کارکوونکي له دندو استعفاء نه ورکولای؟

الف) په بهرني حالت کې ب) په ډليزه توگه
ج) د عصبانيت په حالت کې د) الف او ب سم دي

۶۵۷ - مستعفي مامور لاندې کوم مکلفيت لري؟

- الف) د ادارې د پرېکړې تر وخته لیکلې غوښتنه
 ب) تر يوې مياشتې د کار په ادامې
 ج) د استعفا د غوښتنې له نېټې تر يوې مياشتې د خدمت پرېښودل
 د) الف او ب سم دي

۶۵۸ - مستعفي کار کوونکی د تر مودې پورې نشي کولای په

ملکي خدمتونو کې دنده تر سره کړي:

- الف) دوه کاله ب) يو کال ج) شپږ مياشتې د) هېڅ يو

۶۵۹ - په لاندې حالاتو کې د ملکي خدمتونو کار کوونکي له معاش سره د

انتظار په حالت کې راځي:

- الف) د بست د کمولو يا بدلولو په صورت کې ب) له شپږ مياشتو ډېر د کار درول
 ج) د ادارې د انحلال په صورت کې د) درې واړه سم دي

۶۶۰ - کله چې کار کوونکی په بريا سره د تحصيل له پای ته رسولو وروسته په

يوه مياشت کې ادارې ته مراجعه ونکړي، د خالي يا ورته بست د نه شتون په صورت کې د لاندې يو حالت تابع گرځي:

- الف) منفک ب) ځنډ ج) له معاش سره انتظار د) هېڅ يو

۶۶۱ - که چېرې د ملکي خدمتونو د يو کار کوونکي د ارزيايي پايلې قناعت

بخښونکې نه وي، لاندې يو څيز پرې پلي کېږي:

- الف) له معاش سره انتظار ب) انفکاک ج) ځنډ د) منفک

۶۶۲ - لاندې يو څيز له معاش سره د انتظار حالت کې د کار کوونکو په

وړاندې د ادارې مکلفيتونو ته شامل دی:

- الف) هېڅ ډول مکلفيت نه لري
 ب) له سيالۍ پرته په ورته خالي بستونو کې گومارل
 ج) په قرار د دې بستونو کې گومارل د) ب او ج سم دي

۶۶۳ - له معاش سره منتظر هغه کار کوونکي چې د خدمت موده یې تر لسو کلونو پورې، د لاندې مودې په درشل کې د انتظار له مزد یا معاش څخه برخمن کېدای شي:

الف) یو کال (ب) لس میاشتې (ج) شپږ میاشتې (د) اته میاشتې

۶۶۴ - له معاش سره منتظر هغه کار کوونکي چې د خدمت موده یې له لسو تر پینځلسو کلونو پورې وي، په لاندې موده کې د انتظار له مزد یا معاش څخه برخمن کېدای شي:

الف) ۹ میاشتې (ب) یو کال (ج) دوه کاله (د) هېڅ یو

۶۶۵ - په هغه صورت کې چې له معاش سره د منتظر کارکوونکي د خدمت موده له پینځلسو کلونو ډېره وي، د لاندې څومره مودې معاش مستحق گڼل کېږي؟

الف) شپږ میاشتې (ب) لس میاشتې (ج) یو کال (د) یونیم کال

۶۶۶ - په لاندې کوم حالت کې له معاش سره منتظر کارکوونکي کولای شي چې د تقاعد له حقوقو او له ټولو اجزاؤ سره د یوې میاشتې له مزد څخه برخمن شي؟

الف) کله چې اداره ونسي کړی چې هغه په ټولو بستونو کې وگوماري
ب) کله چې له معاش سره دمنتظر کار کوونکي د خدمت موده لس کاله وي
ج) کله چې له معاش سره منتظر کار کوونکي د کار ادا مې ته لېوالتیا ونلري
د) الف او ب

۶۶۷ - د ملکي خدمتونو کار کوونکي له لاندې یو ځواب سره سم تبدیلیږي:
الف) د تخصص او مهارت څانگې ته په کتو
ب) د (ورته دندو) د دوه کار کوونکو په هوکړه
ج) د نادیب په موخه
د) درې واړه سم دي

۶۶۸ - کله چې د کار کوونکي مستقیم آمر د هغه له لومړۍ درجې خپلوانو څخه وي، په کار کوونکي لاندې یو ځیز الزامي پلي کېږي:

الف) تبدیلی (ب) انفکاک (ج) خنډ (د) هېڅ یو

۶۶۹ - لاندې يو مقام، د ملکي خدمتونو د کارکوونکو د تبديلي صلاحيت لري:

الف) مستقيم آمر (ب) د هغوی د گومارنې منظورونکی
ج) والي (د) هېڅ يو

۶۷۰ - د ښوونځيو د ښوونکو او مدرسينو د تبديلي صلاحيت په لاندې مسئولينو کې د يوه د دندو برخه ده:

الف) ولي (ب) وزير (ج) د معارف رئيسان (د) بشري سرچينې

۶۷۱ - په لاندې يو مورد کې د ملکي خدمتونو د کارکوونکو تبديلي جواز نه لري:
الف) د شخصي موخو په پار (ب) د ځانگې او کاري وړتياوو په خلاف
ج) د کلتو اجراآتو له ارزيايي وړاندې (د) درې واړه سم دي

۶۷۲ - نوی گومارل شوی قراردادي کار کوونکی، له گومارنې څخه څو مياشتې وروسته د ازمېښتي ارزيايي تابع گرځي:

الف) درې مياشتې (ب) شپږ مياشتې (ج) يو کال (د) يو ربع

۶۷۳ - د قراردادي کار کوونکي د نه بريا په صورت کې لاندې کوم څيز، د اجراآتو د ارزيايي په سيستم کې پلي کېږي؟

الف) زده کړو ته لېږل کېږي (ب) دندې ته ادامه ورکوي
ج) قرار فسخ کېږي (د) ب او ج سم دي

۶۷۴ - نوي دايمي (رسمي) گومارل شوي کار کوونکي څه وخت د ازمېښتي ارزيايي تابع گرځي؟

الف) يو کال وروسته (ب) شپږ مياشتې وروسته (ج) درې مياشتې (د) هېڅ يو

۶۷۵ - په دايمي کار کوونکي د ښوونيز دورې په بريا سره د پای ته نه رسېدو په صورت کې، لاندې کوم څيز پلي کېږي:

الف) په خپل ځای پاتې کېږي (ب) بست يې سيالی ته سپارل کېږي
ج) زده کړو ته لېږل کېږي (د) الف او ج سم دي

- ۶۷۶ - د کليو اجراآتو د ارزيايي پايلې، د لاندې خيزونو تابع دي:
الف) ارتقاء (ب) ابقاء (ج) زده کړه او د بست اعلان (د) درې واړه
- ۶۷۷ - کله چې نوی گومارل شوی کار کوونکی د کليو ازمويينو په برنامه کې منفي ارزيايي شي، د لاندې يو مورد تابع گرځي:
د کار د قرارداد فسخ (ب) د سبونيز برنامه نوي کول
(ج) د کار د قرارداد نوي کول (د) هېڅ يو
- ۶۷۸ - په لاندې کومه برنامه کې د ادارې مسئولين کولای شي چې د کليو ازمويينو د وخت په نظر کې نيولو سره، خپل مشخص کارکوونکي تر ازموييني لاندې راوولي؟
الف) ازمېښتي ارزيايي (ب) کلنی ارزيايي (ج) قضيي ارزيايي (د) ب او ح
- ۶۷۹ - د دولتي کار کوونکو د ارزيايي ډولونه، لاندې مواردو ته شامل دي:
الف) ازمېښتي (ب) کلنی (ج) اقتضائي (د) ټول
- ۶۸۰ - ابقاء د ارزيايي کوم حالت ته ويل کيږي؟
الف) د ۵ قدم بشپړول (ب) د دندې دوام (ج) د زده کړو حالت (د) هېڅ يو
- ۶۸۱ - لاندې کوم تعريف د گومارنې له لړۍ سره سر خوري؟
لف) گومارنه، په يو سازمان کې د وړتياوو د پکار اچولو برنامه ده
ب) گومارنه، د ادارې له نظر سره سم د خپلي بستونو د ډکولو برنامه ده
ج) گومارنه، په يو سازمان کې د خالي بستونو له ډکولو او ډک ساتلو څخه عبارت ده
د) گومارنه، موخې ته د رسېدو لپاره د انساني ځواک له همغږي کولو څخه عبارت ده
- ۶۸۲ - لاندې کوم څيز، په افغانستان کې د گومارنې له شرطونو سره سر خوري؟
الف) د تابعيت تذکره (پېژند پاڼه) ولري
ب) له ۱۸ کونو ښکته او ۶۵ څخه پورته نه وي
ج) د محکمې په قطعي حکم نه وي محکوم شوی (د) درې واړه سم دي

۶۸۳ - لاندې کوم څيز په ملکي خدمتونو کې د داوطلبو افرادو د گومارنې مانع گرځي؟

- الف) مزمنې ناروغۍ (ب) څو تابعيته لرل
ج) په احزابو پورې تړاو (د) ب او ج

۶۸۴ - له لومړي تر شپږم بست پورې د کارکوونکو د گومارنې پر مهال لاندې يو معيار په يو ډول په نظر کې نيول کېږي؟

- الف) په دندې پورې اړونده کاري تجربه
ب) د غوره او نېک سيرت او شهرت لرل
ج) د زده کړو کچه (د) د تگلارې د پلي کولو وړتيا

۶۸۵ - د لېسانس سند لرونکی، له کاري تجربې پرته په لاندې بستونو کې گومارل کېږي:

- الف) څلورم بست (ب) درېيم بست (ج) پينځم بست (د) هېڅ يو

۶۸۶ - د دولسم او څوارلسم سند لرونکی، له تجربې پرته په لاندې بستونو کې گومارنه ترلاسه کوي:

- الف) شپږم بست (ب) پينځم بست (ج) څلورم بست (د) ۷ بست

۶۸۷ - د ماسټرۍ د سند لرونکی کولای شي چې له کاري تجربې پرته په لاندې بستونو گومارنه ترلاسه کړي:

- الف) ۳ بست (ب) ۴ بست (ج) ۵ بست (د) ۲ بست

۶۸۸ - لاندې يو مقام په لومړي او دوهم بست کې د گومارنې د منظوري صلاحيت لري:

- الف) اړوند ورير (ب) د چارو اداره (ج) ولسمشر (د) والي

۶۸۹ - له درېيم تر پينځم بست پورې د گومارنې د منظوري صلاحيت له لاندې مقام سره دی:

- الف) ولسمشر (ب) اړوند وزير (ج) والي (د) هېڅ يو

۶۹۰ - د ولايت والي د لاندې بست د منظوري صلاحيت لري:

الف) پينځم بست (ب) شپږم بست (ج) ۶-۷-۸ بستونه (د) الف او ب

۶۹۱ - لاندې يو مقام د (۷-۸) بستونو د منظوري د ورکړې صلاحيت لري:

الف) ولسوالان (په ولسواليو کې) (ب) والين (د ولايتونو په مرکزونو کې)
ج) وزيران (په کابل کې) (د) درې واړه سم دي

۶۹۲ - لاندې يوه اداره، د ملکي خدمتونو د کارکوونکو د گومارنې له پروسې

څخه څارنه پر غاړه لري:

الف) د کار او ټولنيزو چارو وزارت (ب) د اداري اصلاحاتو خپلواک کميسيون
ج) د بشر د حقونو خپلواک کميسيون (د) ب او ج سم دي

۶۹۳ - لاندې يو څيز د کارکوونکو د گومارنې د پروسې د پلي کولو خنډ

گرځي:

الف) چاپيريالي فشارونه (ب) پر ضوابطو د روابطو (اړيکو) حاکميت
ج) د سياسي مقاماتو لاسوهنه (د) درې واړه سم دي

۶۹۴ - په افغانستان کې د گومارنې ډولونه، په لاندې ډول دي:

الف) رقابتي (د سيالي له لارې) (ب) قراردادي
ج) سرپرست (د) درې واړه

۶۹۵ - د گومارنې په پروسه لاندې کومه تگلاره له شغلي مصنويت څخه برخمنه

۵۵؟

الف) قراردادي (ب) سرپرستي (ج) رقابتي (د) هېڅ يو

۶۹۶ - د افغانستان د ملکي خدمتونو تشکيلاتي جوړښت څو بستونه لري؟

الف) ۱۰ بستونه (ب) ۸ بستونه (ج) ۶ بستونه (د) ۱۲ بستونه

۶۹۷ - د ملکي خدمتونو تشکيلاتي جوړښت لري:

الف) ۵ قدمونه (ب) ۸ قدمونه (ج) ۱۰ قدمونه (د) ۶ قدمونه

۶۹۸ - د ملي خدمتونو د کارکوونکو له قانون څخه وړاندې، دولتي بستونو په لاندې شمېر رتبې لري:

الف) اته (ب) دولس رتبې (ج) لس رتبې (د) شپږ رتبې

۶۹۹ - په کلاسيک سيستم کې د په اساس گومارنه کېده:

الف) د ادارې د اړتيا په اساس (ب) د ادارې د مسئولينو د لزوم ليد په اساس
ج) سياسي فشارونو (د) الف او ب سم دي

۷۰۰ - کلاسيک سيستم (دولس گونو رتبو) لاندې نيمگړتيا لرله:

الف) ناکافي معاش او امتيازات (ب) بروکراسي او کاغذ پراني
ج) د سلسله مراتبو اوږده لړۍ (د) درې واړه سم دي

۷۰۱ - لاندې يو څيز، د کلاسيک سيستم له نېټېگنو څخه غڼل کېږي:

الف) بېړنۍ گومارنه (ب) د لياقت او وړتيا په اساس ټاکنه
ج) پر روابطو د ضوابطو حاکميت (د) هېڅ يو

۷۰۲ - په اداري اصلاحاتو او ملي خدمتونو کې د لاندې يو شخص د رياست په دوره کې د بېړننایي گومارنې پروسه رامنځته شوه:

الف) ډاکټر احمد مشاهد (ب) احمد نادر نادري
ج) هدايت امين ارسلا (د) هېڅ يو

۷۰۳ - بېړننایي گومارنه له لاندې يوې نېټېگنې برخمنه ده:

الف) د اسنادو له ټيټوالي څخه مخنيوی کوي
ب) غوره استعدادونه ټاکي
ج) له واسطې او د نفوذ له اعمال څخه مخنيوی کوي
د) د کار کوونکو ظرفيت لوړوي

۷۰۴ - لاندې کوم څيز، د بېړننایي گومارنې نيمگړتيا گڼل کېږي؟

الف) ټيټې او مهمې سرچينې لري
ب) مدير ټيټې وړتياوې نه تشخيص کيږي
ج) د بيان وړتيا نه مشخصيږي
د) درې واړه سم دي

۷۰۵ - لاندې کومه دنده په بشري سرچينو کې تر ټولو اړينه دنده گڼل کېږي؟
الف) گومارنه ب) ارزيايي ج) زده کړه د) درې واړه سم دي

۷۰۶ - لاندې کوم څيز، د گومارنې په پروسه د روڼتيا تضمين کوي؟
الف) د ملکي خدمتونو د قوانينو يو شان پلي کول
ب) د سوکو د طرز د مقررې رعايتول
ج) د رقابتي گومارنې د بهير چټکتيا
د) د کاري تجربو په اساس ټاکنه

۷۰۷ - په لاندې يو بست کې کاري تجربه نه ده قيد شوې:
الف) ۷-۸ بستونه ب) ۴-۶ بستونه
ج) ۵-۶ بستونه د) لف او ج سم دي

۷۰۸ - د ملکي خدمتونو د کارکوونکو د قانون لاندې کومې مادې د گومارنې او شارت لېست په پروسه کې د اضافي معيارونو کېښودل آزاد پرې ايښي دي؟

الف) ۱۵ مادې ب) ۳۴ مادې ج) ۲۲ مادې د) هېڅ يوې

۷۰۹ - د رقابتي گومارنې کمېټې لاندې کمېټو ته شاملې دي:
الف) مرکزي کمېټه ب) ولايتي کمېټه
ج) ولسوالي کمېټه د) درې وړه

۷۱۰ - د رقابتي گومارنې شرايط او معيارونه، د ملکي خدمتونو د کارکوونکو د قانون په لاندې ماده کې قيد شوي دي:
الف) ۷-۸ مادو کې ب) ۱۰-۱۲ مادو کې
ج) ۹-۱۰ مادو کې د) ۶-۷ مادو کې

۷۱۱ - لاندې يو څيز، د ملکي خدمتونو د کار کوونکو له مکلفيتونو څخه گڼل کېږي:

الف) د بې پلوی د اصل رعايتول ب) د مراتبو د لړۍ رعايتول
ج) د آمر له اوامرو څخه اطاعت د) درې وړه سم دي

۷۱۲ - د وظيفوي رازونو ساتنه، لاندې يو څيز گڼل کيږي:

- الف) د کارکوونکي مسئوليت
 ب) د کارکوونکي مکلفيت
 ج) د کارکوونکي دنده
 د) هېڅ يو

۷۱۳ - د مراجعینو په وړاندې ښه رویه، د ملي خدمتونو د کارکوونکو..... ده:

- الف) مکلفيت
 ب) مسئوليت
 ج) دنده
 د) اختياري

۷۱۴ - ولې دولتي کار کوونکي د عامه شتمني په ساتنه ملزم گرځول شوی؟

- الف) ځکه چې د کارکوونکو د مسئولیتونو جزء دی
 ب) د کارکوونکي د دندې برخه ده
 ج) د کارکوونکي د مکلفیتونو جزء دی
 د) ب او ج سم دي

۷۱۵ - آیا دولتي کارکوونکي ته د ښوونیزو برنامو څارل اختياري ده؟

- الف) هو، مکلف دي
 ب) هو، مسئول دي
 ج) هو اختياري دي
 د) هېڅ يو

۷۱۶ - آیا کارکوونکي کولای شي چې په رسمي ساعتونو کې خپلې شخصي-چارې ترسره کړي؟

- الف) هو
 ب) نه
 ج) کولای شي
 د) شاید

۷۱۷ - په لاندې يو ځواب کې، د کارکوونکي مکلفيت له مسئوليت څخه بېل کړئ:

- الف) د رشوت د جرائمو له ارتکاب څخه ډډه
 ب) له سياسي فعاليتونو څخه ډډه کول
 ج) د اختلاس د جرائمو له ارتکاب څخه ډډه
 د) الف او ج سم دي

۷۱۸ - که مامو د آمر د قانون خلاف ومومي، د مکلف دی:

- الف) د هغه په اجراء
 ب) د هغه نه تر سره کولو
 ج) آمر ته نوی وړاندیز کيږي
 د) هېڅ يو

۷۱۹ - که چېرې آمر غیر قانوني کار په تر سره کولو ټینګار وکړي، مسئولیت یې

د لاندې یو کارکوونکي په غاړه دی:

الف) کارکوونکی (ب) آمر (ج) دوه (د) هېڅ یو

۷۲۰ - د غیر قانوني اوامرو اجراء لاندې یو څیز ته شامل دی:

الف) مکلفیت (ب) صلاحیت (ج) مسئولیت (د) ب او ج

۷۲۱ - په ټاکل شویو وختونو کې کارځای ته حاضرېدل لاندې ځوابونو ته

شامل دي:

الف) د کارکوونکي دنده (ب) د کارکوونکي مسئولیت

ج) د کارکوونکي مکلفیت (د) هېڅ یو

۷۲۲ - په ښه توګه د دندو تر سره کول لاندې یو څیز ته شامل دي:

الف) دندې (ب) مکلفیت (ج) مسئولیت (د) الف او ب

۷۲۳ - لاندې کوم څیز د دولتي کار کوونکو دندو ته شاملېږي:

الف) ماشومانو ته ځانګړی پام (ب) معیوبو او معلولينو ته ځانګړی پام

ج) ښځو ته ځانګړی پام (د) درې واړه سم دي

۷۲۴ - دولتي کار کوونکی لاندې کوم مکلفیت لري؟

الف) د قوانینو او مقرراتو د حکامو پلي کول

ب) په ټاکي وخت په کار ځای کې حاضرېدل

ج) د ادارې د یونېفورم رعایتول (د) په حقوقي قضیو کې لاسوهنه

۷۲۵ - که چېرې کارکوونکی د نورو کارکوونکو د غیر قانوني کار له تر سره

کولو خبر شي.....

الف) په ساتلو یې مکلف دی (ب) مکلف دی چې 'روند آمر ته خبر ورکړي

ج) د بې طرفۍ اصل غوره کړي (د) د سرغړوونکي مامور غور ته موضوع ورسوي

۷۲۶ - د آمر له امر څخه اطاعت لاندې یو څیز ګڼل کېږي:

الف) مسئولیت (ب) رسالت (ج) مکلفیت (د) الف او ج

۷۲۷ - مامور نه شي کولای چې لاندې یو څیز د خپل ځان په ګټه وکاروي:

- (الف) پټ (محرم) معلومات
(ب) داخلي شخړې
(ج) د ادارې توکي او تجهیزات
(د) الف او ج سم دي

۷۲۸ - آیا دولتي کار کوونکی کولای شي چې د قراردادونو په تر سره کولو کې وساطت یا دخالت وکړي؟

- (الف) هېڅکله نه
(ب) شاید
(ج) هو
(د) کله، کله

۷۲۹ - دولتي کارکوونکی نشي کولای چې

- (الف) د ادارې له امتیازاتو ګټه واخلي
(ب) له متوازنو مکافاتو برخمن شي
(ج) ټول کارکوونکي له احزابو سره په یوځای کولو مجبور کړي
(د) الف او ب سم دي

۷۳۰ - آیا دولتي کار کوونکی کولای شي چې د قانوني کار په تر سره کولو کې له خلکو څخه ډالۍ وغواړي؟

- (الف) که چېرې پېرونکي وغواړي
(ب) په نه منلو یې مکلف دی
(ج) د مصحلت له مخې منل کيږي
(د) الف او ج سم دي

۷۳۱ - په دې دلیل دولتي کار کوونکي له تبعیضي رویې څخه منع کړل شوي دي:

- (الف) مکلف دي
(ب) مسنول دي
(ج) خپلواک دي
(د) هېڅ یو

۷۳۲ - په کومو حالاتو کې دولتي کار کوونکی کولای شي چې پټ معلومات افشاء کړي؟

- (الف) کله چې آمر لارښوونه کړي وي
(ب) کله چې شخړه په مخ کې وي
(ج) کله چې معلومات غیر ضروري وي
(د) ب او ج سم دي

۷۳۳ - به کومو حالاتو کې کار کوونکی کولای شي چې د اسنادو په وړاندې کولو سره له رسنیو سره مرکه وکړي؟

- (الف) ټول کارکوونکي مرکه کولای شي
(ب) یوازې هغه کار کوونکي کولای شي چې له رسنیو سره د مرکو مسئولیت لري
(ج) دولتي کار کوونکي په هر صورت کې د بیان له آزادۍ برخمن دي
(د) الف او ج

۷۳۴ - کار کوونکی نه شي کولای چې لاندې یو څیز به قطعي توگه تر سره کړي؟

- الف) د آمر د امر خلاف سفر وکړي
ب) له نورو اډرو سره په خپل سر ږیکي ونیسي
ج) له اډرې بهر دستور واخلي
د) درې واړه سم دي

۷۳۵ - نوی کار کوونکی د گومارنې پر مهال دا مکلفیت لري:

الف) خپله شتمني ثبت کړي (ب) معاش تر لاسه کړي
ج) زده کړه وکړي (د) د کار قرارداد لاسلیک کړي

۷۳۶ - نوی شامل شوی کار کوونکی، له گومارنې څخه وړاندې لاندې کومه فورمه ډکوي او ادارې ته ډاډ ورکوي؟

الف) د کار قرارداد (ب) ژمنلیک (ب) د گومارنې فورم (د) هېڅ یو

۷۳۷ - نوی گومارل شوی کار کوونکی، د منظوری له ورکړې مخکې

- الف) د سوانحو نجور یا سي وي (ب) منظور شوی وي
ج) د کار جواز ولري (د) رسمي معرفي شوی وي

۷۳۸ - اداره مکلفه ده چې د نوي گومارل شوي کارکوونکي له

الف) حضور څخه ډاډه شي

- ب) د هغه له (حسمي او روحي) روغتیا څخه ډاډه شي
ج) د هغه د کورنۍ د غړو له شمېر ډاډه شي (د) ب و ج سم دي

۷۳۹ - لاندې کوم اسناد کولای شي چې له گومارنې څخه وړاندې نوی کارکوونکی تېرته کړي:

- الف) روغتيايي فورم (ب) د کار حواز (ج) جنايي فورم (د) هېڅ یو

۷۴۰ - د نوي گومارل شوي کار کوونکي د (معرفي) د مراسمو تشریفات په لاندې ډول دي:

- الف) قانوني دي (ب) اختیاري دي (ج) الزامي دي (د) ب او ج

۷۴۱ - په کوم حالت کې نوی ګومارل شوی کار کوونکی له دندې ګوښه کېږي؟

- الف) د جرانونو د ارتکاب په صورت کې
 ب) د ازرېايي د پایلو د منفي والي په صورت کې
 ج) ټاکنیرو ټیمونو ته په تللو باندې
 د) درې واړه سم دي

سرچینې

۱. د کار قانون، رسمي جریده ۹۶۶ ګڼه، ۱۳۸۷/۹/۱۶ نېټه.
۲. د ملکي خدمتونو د کار کوونکو قانون، رسمي جریده ۹۵۱ ګڼه، ۱۳۸۷/۴/۱۶ نېټه.
۳. د ملکي خدمتونو د کار کوونکو ذاتي مقرره رسمي جریده، ۹۹۲ ګڼه، ۱۳۸۸/۵/۲۶ نېټه.
۴. د ملکي خدمتونو د کار کوونکو د سلوکو د طرز مقرره، رسمي جریده، ۹۰۰ ګڼه، ۱۳۸۵/۷/۵ نېټه.
۵. د ملکي خدمتونو قانون، رسمي جریده ۸۶۱ ګڼه، ۱۳۸۴/۶/۱۴ ګڼه.
۶. د ملکي خدمتونو د بستونو د تنظیم مقرره، رسمي جریده، ۹۶۰ ګڼه، ۱۳۸۷/۶/۱۶ نېټه.

د خوابونو کیلی

شمبره	خواب	شمبره	خواب	شمبره	خواب	شمبره	خواب	شمبره	خواب
۵۴۱	الف	۵۶۱	ب	۵۸۱	د	۶۰۱	ب	۶۲۱	ج
۵۴۲	ح	۵۶۲	ج	۵۸۲	الف	۶۰۲	د	۶۲۲	الف
۵۴۳	ب	۵۶۳	د	۵۸۳	ح	۶۰۳	د	۶۲۳	د
۵۴۴	د	۵۶۴	ب	۵۸۴	د	۶۰۴	ج	۶۲۴	ب
۵۴۵	ب	۵۶۵	الف	۵۸۵	ب	۶۰۵	الف	۶۲۵	د
۵۴۶	ج	۵۶۶	د	۵۸۶	د	۶۰۶	ب	۶۲۶	ب
۵۴۷	ب	۵۶۷	ب	۵۸۷	الف	۶۰۷	الف	۶۲۷	الف
۵۴۸	الف	۵۶۸	ح	۵۸۸	ح	۶۰۸	د	۶۲۸	ح
۵۴۹	ح	۵۶۹	د	۵۸۹	ب	۶۰۹	د	۶۲۹	ب
۵۵۰	د	۵۷۰	الف	۵۹۰	د	۶۱۰	الف	۶۳۰	ج
۵۵۱	الف	۵۷۱	ب	۵۹۱	ج	۶۱۱	ب	۶۳۱	ب
۵۵۲	ب	۵۷۲	د	۵۹۲	د	۶۱۲	ب	۶۳۲	د
۵۵۳	د	۵۷۳	د	۵۹۳	د	۶۱۳	ج	۶۳۳	الف
۵۵۴	د	۵۷۴	د	۵۹۴	الف	۶۱۴	د	۶۳۴	د
۵۵۵	الف	۵۷۵	الف	۵۹۵	ب	۶۱۵	د	۶۳۵	ب
۵۵۶	ب	۵۷۶	ب	۵۹۶	ح	۶۱۶	ج	۶۳۶	الف
۵۵۷	ب	۵۷۷	الف	۵۹۷	ب	۶۱۷	الف	۶۳۷	ب
۵۵۸	ج	۵۷۸	ج	۵۹۸	الف	۶۱۸	د	۶۳۸	ج
۵۵۹	ج	۵۷۹	ح	۵۹۹	د	۶۱۹	ب	۶۳۹	الف
۵۶۰	د	۵۸۰	د	۶۰۰	الف	۶۲۰	ج	۶۴۰	د

شمبره	خواب	شمبره	خواب	شمبره	خواب	شمبره	خواب	شمبره	خواب
۶۴۱	الف	۶۶۱	الف	۶۸۱	ح	۷۰۱	الف	۷۲۱	د
۶۴۲	ب	۶۶۲	ب	۶۸۲	د	۷۰۲	ب	۷۲۲	د
۶۴۳	د	۶۶۳	ج	۶۸۳	الف	۷۰۳	ج	۷۲۳	الف
۶۴۴	د	۶۶۴	لف	۶۸۴	ب	۷۰۴	د	۷۲۴	ب
۶۴۵	ج	۶۶۵	ج	۶۸۵	ح	۷۰۵	د	۷۲۵	د
۶۴۶	الف	۶۶۶	د	۶۸۶	الف	۷۰۶	الف	۷۲۶	د
۶۴۷	ب	۶۶۷	د	۶۸۷	ب	۷۰۷	د	۷۲۷	الف
۶۴۸	ح	۶۶۸	الف	۶۸۸	ح	۷۰۸	ب	۷۲۸	ح
۶۴۹	د	۶۶۹	ب	۶۸۹	ب	۷۰۹	د	۷۲۹	ب
۶۵۰	الف	۶۷۰	ج	۶۹۰	ح	۷۱۰	الف	۷۳۰	الف
۶۵۱	الف	۶۷۱	د	۶۹۱	د	۷۱۱	د	۷۳۱	الف
۶۵۲	د	۶۷۲	الف	۶۹۲	ب	۷۱۲	ب	۷۳۲	ب
۶۵۳	ب	۶۷۳	ح	۶۹۳	د	۷۱۳	الف	۷۳۳	د
۶۵۴	ح	۶۷۴	ب	۶۹۴	د	۷۱۴	ح	۷۳۴	الف
۶۵۵	الف	۶۷۵	ج	۶۹۵	ج	۷۱۵	الف	۷۳۵	ب
۶۵۶	د	۶۷۶	د	۶۹۶	ب	۷۱۶	ب	۷۳۶	ج
۶۵۷	د	۶۷۷	الف	۶۹۷	الف	۷۱۷	ج	۷۳۷	ب
۶۵۸	ب	۶۷۸	ح	۶۹۸	ب	۷۱۸	ب	۷۳۸	ج
۶۵۹	د	۶۷۹	د	۶۹۹	د	۷۱۹	ح	۷۳۹	ب
۶۶۰	ج	۶۸۰	الف	۷۰۰	د	۷۲۰	الف	۷۴۰	د

شپږم څپرکی

اداري حقوق او اداري اجراءات

۷۴۲ - اداري حقوق له جوړښتي اړخه عبارت دي له.....

- (الف) د داخلي عمومي حقوقو برخه ده (ب) سازمان مطالعه کوي
(ج) د ادارې د دستگاه دندې او فعالیتونه څیړي (د) درې واړه سم دي

۷۴۳ - له لاندې کومې نظریې سره سم اداري حقوق مطالعه کیږي؟

- (الف) صوري او ماهوي (ب) جوړښتي او بنسټیز
(ج) داخلي او بهرني (د) ب او ج سم دي

۷۴۴ - اداري عمل عبارت دی له.....

- (الف) د عاملي ادارې له لوري د کار تر سره کول یا نه کول
(ب) هره هغه کړنه چې د ټولگټو خدمتونو لامل ګرځي؛
(ج) هره هغه کړنه چې د قوانینو له شرایطو لاندې تر سره کیږي (د) الف و ب

۷۴۵ - لاندې کوم څیز ته اداري عمل ویل کیږي؟

- (الف) د عام صلاحیت لرونکي مقام حکم (ب) اداري پرېکړه
(ج) اداري قرارداد او اجراءات (د) درې واړه سم دي

۷۴۶ - اداري پرېکړه.....

- (الف) هر ډول اداري فعالیت ته شاملیږي (ب) هر ډول قانوني کړنې دي
(ج) یو اړخیز عمل دی چې د عامه ادارې له لوري تر سره کیږي
(د) هېڅ یو

۷۴۷- اداري پرېکړه د..... لرونکې وي:

الف) قانوني مجوز (ب) حقوقي امر (ج) شعلي مسئوليت (د) ب او ج

۷۴۸- له اداري اجراآتو څخه موخه څه ده؟

الف) هغه کړنې دي چې د ادارې پرېکړو لپاره تر سره کېږي،
 ب) هغه کړنې دي چې د اداري قراردادونو لپاره تر سره کېږي،
 ج) هغه اجراآت دي چې د دولت له لوري يې يو اړخيز تصميم نيول کېږي
 د) الف او ب

۷۴۹- اداري مقررات، لاندې کوم څيز ته شامل دي؟

الف) هغه قواعد دي چې اداره يې پلي کوي
 ب) قانوني محدوديتونه دي
 ج) هغه اصول او قواعد دي چې په رسمي توگه د عامه اداري له لوري وضع کېږي
 د) هغه مقررات دي چې د صلاحيت لرونکو مقاماتو له لوري د اداري چارو د
 انسجام په موخه وضع کېږي

۷۵۰- لاندې يو څيز اداري مقرراتو ته شاملېږي:

الف) دکابينې تصويونه (ب) اساسنامې (ج) لايحې (د) درې واړه

۷۵۱- اداري مقررات، لاندې يو څيز ته نه شاملېږي:

الف) طرزالعملونه (ب) لارښودونه (ج) تصويونه (د) هېڅ يو

۷۵۲- د اداري اجراآتو قانون، صلاحيت داسې تعريف کړی دی:

الف) له قانون سره سم، عامه اقتدار دی
 ب) د عامه چارو د تر سره کولو په موخه سپارل کېږي
 ج) د مقاماتو له لزوم ليد سره مقيد صلاحيتونه دي (د) الف او ب

۷۵۳- لاندې يو تعريف، په عامه اداره کې د صلاحيت د سپارلو تعريف دی:

الف) له يو عامه مقام څخه بل عامه مقام ته د صلاحيت سپارل
 ب) د اختياراتو سلبول
 ج) د يو عامه مقام په واسطه د اداري اجراآتو کنترول (د) هېڅ يو

۷۵۶ - د قوي اعمال (د ځواک کارول) څه دي؟

- الف) له دولتي مکاناتو کار اخيستل
 ب) د شخص په وړاندې د فزيکي ځواک کارول
 ج) له معوي امکاناتو څخه کار اخيستل
 د) د ځواک د کارولو په موخه له زور او فشار څخه کار اخيستل

۷۵۵ - د اداري عمل له غوښتنې څخه موخه په لاندې يو ځواب کې شته:

- الف) له اختياري صلاحيت څخه د کار اخيستې په صورت کې د پرېکړې مناسب او معقول والی
 ب) د اغېزمنتوب او اقتصادي شرايطو له معيارونو سره سم له اختياري صلاحيت څخه کار اخيستل
 ج) له داخلي مقرراتو سره سم له وظيفوي صلاحيتونو کار اخيستل
 د) الف او ب

۷۵۶ - ټول هغه قانوني ملاتړ شوي موقوفه چې قانوني تعريف شوي حقوق

ونه نغاړي، خو د معترض لپاره مادي يا معنوي گټه ولري، په لاندې کوم څه کې شامل دي؟

- الف) مشروع گټې ب) اداري اجراءات
 ج) اداري پرېکړه د) ب او ج

۷۵۷ - د يوې ځانگړې قضیې په هکله د معلوماتو رسول، په لاندې کوم څه

کې شاملېږي؟

- الف) خبرتيا ب) ابلاغ (رسونه)
 ج) راپور د) هېڅ يو

۷۵۸ - هغه کسان چې له اداري اجراءاتو څخه اغېزمن او يا دخپل وي، په

لاندې اصطلاحاتو کې شامل دي:

- الف) گډونوال ب) تمویلونکی
 ب) اړوند اشخاص د) ب او ج

۷۵۹ - عامه اداره، لاندې يو څيز ته ويل كيږي:

- (الف) ټول اداري واحدونه (سيمه ييز، مرکزي او خصوصي) چې عامه خدمات ورپنډې کوي؛
 (ب) دولتي ادارې او بهرنۍ مؤسسې
 (ج) هغه ادارې چې د مرکزي دولت تر حاکميت لاندې فعاليت لري
 (د) ب او ج سم دي

۷۶۰ - هغه شخص چې د ادارې په استازيتوب له قانون سره سم عامه

صلاحيت کاروي، په لاندې يو نوم ياديږي:

- (الف) صلاحيت لرونکی مقام
 (ب) عامه مقام
 (ج) مستقيم آمر
 (د) ب او ج

۷۶۱ - عامه گټې عبارت دي له.....

- (الف) عامه خدمتونه دي
 (ب) پرمختيايي چارې دي
 (ج) عمومي مصالح او سېگنې دي
 (د) درې وړه سم دي

۷۶۲ - لاندې يوې ادارې ته شبه قضايي ويل كيږي:

- (الف) شکاياتو ته د رسېدنې بورډ
 (ب) ابتدايي محکمه
 (ج) د خلکو شورا
 (د) ابتدايه څارنوالی

۷۶۳ - د کار د تر سره کولو لپاره اړوند او د حقوقي اهليت لرونکي اشخاص

..... ته شامل دي:

- (الف) عامه اداره (ب) حقيقي اشخاص (ج) حکمي اشخاص (د) درې وړه

۷۶۴ - ښاريان د په وړاندې مساوي حقوق او مکلفيتونه لري:

- (الف) حقوقو (ب) قانون (ج) فرمان (د) درې وړو

۷۶۵ - خلکو ته د ادارې له لوري ورکړل شوې وعدې ته شاملې دي:

- (الف) عامو خدمتونو
 (ب) عمومي گټو
 (ج) مشروع غوښتنې
 (د) ب او ج سم دي

۷۶۶ - په اداره کې د تناسب له اصل څخه موخه څه ده؟

- الف) د موخو د تر لاسه کولو لپاره د شوي اقدام مناسب والی
 ب) د قانون يو ډول پلي کول
 ج) د متضادو خصوصي او عامه حقوق تر منځ د تناسب رعايتول
 د) الف او ج

۷۶۷ - په لاندې يو حالت کې عامه اداره مسئوله او ځواب ويونکې ده:

- الف) کله چې عامه مقامات خلکو ته توان ورسوي
 ب) د وظيفوي تعافل و د دندې په جړه کې د خپلونو د رامنځته کېدو په صورت کې
 ج) د اړينو اجرائوي امکاناتو د نه شتون په صورت کې
 د) درې واړه سم دي

۷۶۸ - د عامې ادارې يو مسئوليت

- الف) له خلکو سره د خسرو اترو زمينه برابرول دي
 ب) د خلکو تر منځ د منطقي اړيکو ساتل دي
 ج) په چټکۍ سره د ځواب ورکول دي
 د) الف او ج سم دي

۷۶۹ - لاندې کوم څيز د عامې ادارې له مکلفيتونو څخه دی؟

- الف) مراجعینو ته د معلوماتو يا خدماتو د دفتر جوړول
 ب) د اړينو امکاناتو برابرول
 ج) د ساده، لنډ او غېزمن کاري سیستم رامنځته کول
 د) درې واړه سم دي

۷۷۰ - عامه مقام نشي کولای چې د يوې ادارې د استازيتوب په توگه لاندې

يو کار تر سره کړي:

- الف) کله چې په موضوع کې د عامه مقام مستقيمه يا غير مستقيمه گټه وي
 ب) کله چې عامه مقام ته صلاحيت او اختيارات نه وي سپارل شوي
 ج) کله چې عامه مقام د سرپرست په توگه خدمت وکړي
 د) درې واړه سم دي

۷۷۱ - کله چې د عامه مقام او د گټې د خاوند تر منځ شخړه شتون ولري،

لاندې یو څیز د پلي کېدو وړ دی:

الف) صلاحیت لرونکي مقام ته موضوع لېږل کيږي

ب) عامه مقام پرېکړه نشي کولای

ج) د گټې والا شخص له موضوع منصرف کيږي (د هېڅ یو

۷۷۲ - اداري پرېکړه، له لاندې څلورگونو نکتو څخه یوه لري:

الف) ملي نښان، د ثبت او صدور شمېره (ب) د عامې پرېکړې کوونکې اداره نو او پته

ج) د ادارې د پرېکړې دلائل د قانون د حکم په شمول (د درې واړه سم دي

۷۷۳ - لاندې یو څیز ته، ماهوي شرایط ویل کيږي:

الف) خلکو ته د عامې ادارې د حکم رسول

ب) د قانون له حکم څخه تجاوز نه کول

ج) د ادارې اختیاري پرېکړه کول (د عامه مقاماتو ته د راپور ورکول

۷۷۴ - د مراجعینو په وړاندې برابر او بشپړه بې پلوه رویه، لاندې یو څیز ته

شامل دي:

الف) اداري پرېکړه (ب) اداري اجراءات (ح) ماهوي شرایط (د) هېڅ یو

۷۷۵ - عامه اداره نشي کولای لاندې یوه پرېکړه وکړي:

الف) د خلکو د عرف خلاف

ب) هغه پرېکړې چې د حقوقي یا عملي دلایلو پر اساس د اجرا وړ نه وي

ج) هغه اجراءات چې د چاپیریال له غوښتنې او شرایطو سره متناسب نه وي

د) الف او ج

۷۷۶ - اداري پرېکړه له ابلاغ څخه څو ورځې وروسته د پلي کېدو وړه ده؟

الف) پینځلس ورځې (ب) لس ورځې

ج) یوه اونۍ (د) یوه میاشت

۷۷۷ - که عامه اداره په لاندې یوه موده کې د مراجعینو غوښتنو ته ځواب ونه

وايي، مراجعین کولای چې نیوکه او اعتراض ثبت کړي:

(الف) ۲۰ ورځې (ب) ۲۵ ورځې (ج) ۳۰ ورځې (د) ۷ ورځې

۷۷۸ - تر څه وخت پورې ادارې پرېکړه د پلي کېدو وړ ده؟

(الف) چې پړاوونه یې پای ته رسېدلي وي تر یوه کال پورې

(ب) تر شپږ کاري میاشتو

(ج) تر هغه وخته چې ترې انصراف، یا العا او ابطال شوې نه وي

(د) هېڅ یو

۷۷۹ - که چېرې اداري پرېکړه، ټایي، ګرامري او شمېرنیزې تېروتنې ولري

او وروسته سمې شي، په کومو پایلو کې یې بدلون راتلای شي؟

(الف) د اداري پرېکړې په ماهیت اغېز نه کوي

(ب) د پرېکړې ماهیت بدلیږي

(ج) پایلې ځنډول کېږي

(د) الف او ج سم دي

۷۸۰ - که چېرې د اداري پرېکړې په پایله کې د مشروع غوښتنو لرونکي

مخاطب ته زیان ورسېږي، اداره کوم ډول قانوني مکلفیتونه لري؟

(الف) بریئ الذمه ګڼل کېږي (ب) مخاطب ته د زیان په جبران مکلفه ده

(ج) د حقوقي اثر لرونکې ده (د) ب او ج سم دي

۷۸۱ - لاندې کوم اشخاص کولای شي چې د ادارې د پرېکړې په وړاندې

نیوکه وکړي؟

(الف) حقيقي اشخاص (ب) حکمي اشخاص

(ج) هغه مراجعین چې زیانمن شوي وي (د) هېڅ یو

۷۸۲ - د معترض نیوکه د تر مودې پورې خپل کېږي او

شکایت کوونکي ته رسېږي:

(الف) ۳۰ ورځو (ب) ۴۰ ورځو (ج) ۲۰ ورځو (د) ۱۵ ورځو

۷۸۳ - عامه ادارې په لاندې یو حالت کې په خپلې پرېکړې بیا کتنه کوي:

- الف) کله چې نیوکه د ادارې پر رئیس وي (ب) کله چې نیوکه نه وي شوې
ج) کله چې نیوکه شوې وگڼل شي (د) کله چې نیوکه سیاسي وي

۷۸۴ - که چېرې نیوکه کوونکي د شبه قضایي ادارې په پرېکړه قناعت تر لاسه

نکړي، لاندې یوې قانوني مرجع ته مراجعه کوي:

- الف) څارنوالی (ب) محکمه (ح) شکایاتو ته د رسېدو (د) هېڅ یو

۷۸۵ - که صادر شوې اداري پرېکړه د قانوني یا غیر قانوني عامې ادارې له

لوري ماته شي، لاندې یو حالت عملي کيږي:

- الف) نوې پرېکړه کيږي (ب) مخکینی پرېکړې ته رجوع کيږي
ج) محکمې ته راجع کيږي (د) مخکینی پرېکړه عملي کيږي

۷۸۶ - عامه اداره، د مدعي د نیوکې په هکله له پرېکړې وړاندې، لاندې یو

څیز عملي کوي:

- الف) معترض ته ابلاغیه صادروي
ب) د معترض له حاضرولو پرته پرېکړه کوي
ج) د معترض دلائل او توجهات په نظر کې نیسي (د) الف او ج سم دي

۷۸۷ - کله چې اداري پرېکړه د زیان د رسېدو لامل ګرځېدلې وي او باطله

اعلان شي، له لاندې څلورو څیزونو څخه یې یو پلی کيږي:

- الف) دارې د زیان په جبران نه مکلفيږي (ب) اداره د زیان په جبران مکلفه ده
ج) معترض ته د وارد شوي زیان بیمایي ورکول کيږي (د) درې وړه سم دي

۷۸۸ - معترض او عامه اداره کولای شي، چې اجراءات هغه پړاو چې له عامه

ګټو سره په ټکر کې وي لاندې یو څیز عملي کړي:

- الف) مصلحه وکړي (ب) محکمې ته یې راجع کړي
ج) د پرېکړې له تډوم څخه ډډه وکړي (د) د دعوی د رد حکم صادر کړي

۷۸۹ - په لاندې یو حالت کې اداري پرېکړه نه عملي کېږي:

- (الف) کله چې اداري پرېکړه د ښوونکي وړ وي
 (ب) د عامه ادارې له لوري پرېکړه ځنډول شوې وي
 (ج) د محکمې له لوري پرېکړه ځنډول شوې وي
 (د) درې وړه

۷۹۰ - که چېرې د اداري پرېکړې پایلې عملي نکړي، لاندې یو څیز د پلي کېدو وړ دی:

- (الف) د عامه ادارې له لوري، د مخاطب په نوم لیکلې خطاريه صادرېږي
 (ب) صلاحیت لرونکې ادارې ته راجع کېږي
 (ج) د اداري پرېکړې د نوي کولو په موخه له معترض سره ستوره کېږي
 (د) هېڅ یو

۷۹۱ - د معترض لپاره د گواښ پاڼه لاندې نکات لري:

- (الف) قانوني چلند (ب) وروستی مهلت (ج) فزیکي حضور (د) ب او ج

۷۹۲ - که چېرې مخاطب د اداري پرېکړې مکلفیتونه ونه مني او سرغړونه یې ادارې ته د نه جبرانېدونکي زیان لامل شي، لاندې یو حالت پلي کېږي:

- (الف) فوري تنفیذ
 (ب) د پرېکړې ځنډول
 (ج) د پرېکړې تجدید
 (د) هېڅ یو

۷۹۳ - که مخاطب اداري پرېکړې ته پام ونکړي، د خطاريې مهلت په لسو

ورځو کې عملي نکړي نو ادارې له لاندې یو څیز څخه کار اخلي:

- (الف) قانوني چلند (ب) د اجبار وسائل (ج) معافیت (د) الف او ب

۷۹۴ - د اجبار وسائل عبارت دي له.....

- (الف) جریمه (ب) د بدیل ورکړه (ج) مستقیم اجبار (د) درې واړه

۷۹۵ - د اجبار د وسائلو یوه ځانگړنه، له لاندې څیزونو سره سمه ده:

- (الف) د اجبار وسائل د مخاطب د توان له حد څخه پورته دي
 (ب) د مخاطب له توان سره سم دي
 (ج) د مخاطب لپاره کم تکالیف لري
 (د) مخاطب پرې راضي وي

- ۷۹۶ - د اجبار د وسائلو د ټاکلو په هکله پرېکړه په دې توگه عملي کېږي:
 الف) شفاهي (ب) په لیکلې بڼه (ج) په برېښنايي بڼه (د) هېڅ یو
- ۷۹۷ - لاندې یو څیز، د سرغړوونکي مخاطب په وړاندې د کاروونو وروستی وسیله ده:
 الف) زندان (ب) وهل ټکول (ج) شړل (تبعید) (د) ځواک
- ۷۹۸ - د تنفيذي تدابیرو د اجرا ځنډول د لاندې یوې ادارې په واسطه عملي کېږي:
 الف) محکمه (ب) شکایاتو ته د رسېدنې بورډ (ج) عامه اداره (د) ب او ج
- ۷۹۹ - اداري قرارداد څه ده؟
 الف) د دولت او خلکو تر منځ د قرارداد کول
 ب) د ادارې او مؤسسې تر منځ هوکړه
 ج) د ادارې او خصوصي شخص تر منځ لیکلې هوکړه
 د) په پرمختیایي چارو کې لیکلې هوکړه
- ۸۰۰ - د اداري قرارداد یو شرط په لاندې ډول دی:
 الف) موخه عامه خدمتونه وي (ب) داره له عامه اقتدار څخه کار واخلې
 ج) قانون قرارداد، اداري تعریف کړی وي (د) درې واړه سم دي
- ۸۰۱ - لاندې یو اصل، د اداري اجراءاتو له قانون سره سم د قرار داد د کولو پر مهال په نظر کې نیول کېږي:
 الف) د قرار داد نېټه (ب) د دواړو لورو اقتصادي طرحې
 ج) د صلاحیتونو د حدودو ټاکل (د) د مذاکراتو په جریان کې عدالت او انصاف
- ۸۰۲ - لاندې یو څیز د قرارداد په عامو اصولو کې راځي:
 الف) د قرار داد د ټولو ځانگړنو معیاري والی (ب) د قرار داد انعطاف نه منل
 ج) درېیم شخص ته د قرارداد د لېږد نه وړتیا (د) الف او ب سم دي

۸۰۳ - اداري قرارداد د مودې او شکلي پړاوونو له بشپړونو

وروسته د حقوقي اثر لرونکي ګرځي او د اجرا وړ دی:

الف) لس ورځو (ب) پینځه ورځې (ج) شل ورځې (د) یوه ورځ

۸۰۴ - په لاندې یو حالت کې اداري قرارداد له اعتباره لوېدلی ګڼل کیږي:

الف) کله چې د عامه مقام د صلاحیت نه لرونکي شخص له لوري لاسلیک شوی وي

ب) کله چې د قرارداد سرچینې له برنامې سره سمې نه وي

ج) کله چې قرار داد درې ځله داوطلبی ته نه وي وړاندې شوی (د) ب او ج

۸۰۵ - لاندې یو څیز هم اداري قرارداد له بې اعتباره کوي:

الف) کله چې له قانون سره سم پړاوونه ترسره نکړي (ب) د هوکړې د نشتون په

صورت کې

ج) کله چې د قرار داد موخه مشروع نه وي (د) درې وړه سم دي

۸۰۶ - د ادارې قرارداد تعميل په کوم صورت کې صحت نه لري؟

الف) کله چې دواړه لوري پرې موافق وي (ب) کله چې د دواړه لوریو تر منځ

شخړه وي

ج) کله چې قانون حکم کړی وي (د) الف او ج سم دي

۸۰۷ - کله چې قرارداد د جدي زیان لامل شي، قرارداد لاندې یو حالت ته

بدلون مومي:

الف) تعدیلېږي (ب) فسخ کیږي (ج) نوی کیږي (د) هېڅ یو

۸۰۸ - د اداري قرارداد په تعميل کې لاندې یو څیز په نظر کې نیول کیږي:

الف) د قرارداد سرچینې (ب) د دواړه لوریو گټې (ج) مشترکین (د) ب و ج

۸۰۹ - د اداري قرار داد پای په لاندې یو صورت کې تحقق مومي:

الف) د زماني میعاد د تېرېدو په صورت کې

ب) د دواړه لوریو د هوکړې په صورت کې

ج) د قراردادي مکلفیت د پای ته رسېدو په صورت کې (د) درې واړه سم دي

۸۱۰ - په لاندې یو حالت کې یو لوری کلویا شي چې په اداري قرارداد باندې خپله نیوکه څرگنده کړي:

(الف) د اسنادو د نه شتون په صورت کې
(ب) د یو لوري د فریب او تېروتنې په صورت کې

۸۱۱ - کله چې د دواړو لوریو تر منځ د نظر او عمل اختلاف رامنځته شي، له لاندې یو څیز څخه کار اخیستل کېږي:

(الف) مصالحه (ب) منځګړیتوب (ج) حکمیت (د) درې واړه

۸۱۲ - اساسي حقوق د.....

(الف) دولت، سازمان او حکومتي لوړو پوړیو څخه بحث کوي
(ب) د داري چارو له جوړښت او محتوا څخه بحث کوي
(ج) د حکومت د کړنو څرنگوالي بیانوي
(د) درې واړه سم دي

۸۱۳ - حکومتي لوړپوړي ځواکونه، لاندې څیزونو ته شامل دي:

(الف) مقننه (ب) قضائیه (ج) اجرائیه (د) درې واړه

۸۱۴ - اداري حقوق، د لاندې یوې قوې د کړنو له څرنگوالي بحث کوي:

(الف) قضائیه (ب) مقننه (ج) اجرائیه (د) هېڅ یو

۸۱۵ - حاکم هیئت عبارت دی له.....

(الف) پارلمان (ب) سیاسي مقامونو (ج) قاضیانو (د) سفیرانو

۸۱۶ - حاکم هیئت، لاندې یوه دنده پر غاړه لري:

(الف) د دولت د برنامه پلي کول (ب) د حکومت له اجرااتو څارنه
(ج) د تگلارو طرح کول (د) د عمیاتي برنامه اجرا کول

۸۱۷ - د لوړپوړو مقاماتو د پرېکړو اجرا او په کار اچولو ته.....

(الف) ادري کړنې وایي (ب) اداري حقوق وایي
(ج) اجرائي کړنې وایي (د) درې واړه سم دي

۸۱۸ - د اجرائيه قوې كړنې په لاندې ډولونو وېشل شوي دي:

الف) دوه ډوله ب) پينځه ډوله ج) لس ډوله د) درې ډوله

۸۱۹ - لاندې يو فعاليت، په اجرائيه قوې پورې تړاو لري:

الف) سياسي كړنې ب) ډيپلوماټيكي اړيكي
ج) اداري كړنې د) الف او ج

۸۲۰ - اداري كړنې په لاندې څلورو څيزونو كې يو ته شاملې دي:

الف) كلتوري او ټولنيز خدمتونه ب) د اوسو، برق او مخابراتو خدمتونه
ج) پرمختيايي او روغتيايي خدمتونه د) درې واړه سم دي

۸۲۱ - لاندې كومو كړنو ته سياسي كړنې ويل كيږي؟

الف) د سولې او جگړې كول ب) د نظامي او سياسي چارو مشري
ج) اقتصادي سياست جوړونه د) د قوانينو له پلي كېدو څخه څارنه

۸۲۲ - د عامه نظم ساتنه، له لاندې درې قوو څخه د يوې دنده ده:

الف) اجرائيه ب) مقننه ج) قضائيه د) هېڅ يو

۸۲۳ - لاندې يوه قوه، د ښاريانو د اړتياوو د پوره كولو مسئوليت په غاړه لري:

الف) مقننه قوه ب) اجرائيه قوه ج) قضائيه قوه د) ب او ج

۸۲۴ - لاندې يو څيز، د افرادو له گټو او خپلمنځي اړيكو څخه بحث كوي:

الف) اساسي حقوق ب) عمومي حقوق
ج) خصوصي حقوق د) ب او ج

۸۲۵ - په لاندې حقوقو كې يو يې، د دولت او افرادو له اړيكو او د هغوی د

گټو له خوندي كولو څخه بحث كوي:

الف) اداري حقوق ب) اساسي حقوق ج) عمومي حقوق د) درې واړه

۸۲۶ - اداري علوم، لاندې يو څيز رانغاړي:

الف) د سازمان ټول اړخونه رانغاړي

ب) له چاپېريال سره د ادارې اړيكي ټينگوي

ج) له افرادو سره د سازمان اړيكي ټينگوي د) ټول سم دي

۸۲۷ - اداري حقوق، د لاندې يوې نکتې لرونکي دي:

- الف) له سازمان سره د افرادو اړیکې مطالعه کوي
 ب) له سازمان سره د افرادو له حقوقي اړیکو بحث کوي
 ج) له فردو سره د دولت له حقوقي اړیکو بحث کوي
 د) ب او ج سم دي

۸۲۸ - لاندې یو څیز، له رسمي سازمان څخه نیولې تر خصوصي او سوداګریز سازمان پورې رانغاړي:

- الف) اداري حقوق ب) ادري علوم ج) عمومي حقوق د) هېڅ یو

۸۲۹ - د ګومارنې او اړوندې حسابدارۍ چارې په لاندې یو څیز کې شتون لري:

- الف) اساسي حقوق ب) اداري حقوق
 ج) اداري علوم د) خصوصي حقوق

۸۳۰ - د سازماني چارو تجزیه او تحلیل لاندې یو علم ته ورګرځي:

- الف) انساني علوم ب) ټولنیز علوم
 ج) اقتصادي علوم د) اداري علوم

۸۳۱ - په اروپا کې اداري حقوق، له دې سیاسي بدلون وروسته رامنځته شول:

- الف) له لومړۍ نړېوالې جګړې ب) صنعتي انقلاب
 ج) ۱۸ پېړۍ د) الف او ب

۸۳۲ - له لاندې څیزونو څخه کوم یو د حاکمیت محتوا بیانوي؟

- الف) حقوقي قدرت دی ب) نا مشروط دی
 ج) لوړ دی د) درې واړه سم دي

۸۳۳ - له اجرائي ضمانت څخه موخه څه ده؟

- الف) د قوانینو یو شان پلي کول ب) د اجرائیه قوې او د مجازاتو د قوانینو شتون
 ج) دفاعي ځواکونه د) الف او ب سم دي

۸۳۴ - لاندې کوم حقوقپوه دولت داسې تعریف کړی چې «هر دولت په خپل

نفس کې ځواک دی»:

- الف) بوسونه ب) ابن خلدون ج) ډومالیر د) هېڅ یو

۸۳۵ - «د دولت دنده د ښاريانو د گټو خوندي کول دي نه د ټولنو» د لاندې کوم پوه نظريه ده:

(الف) روسو (ب) ماکياول (ج) جان لاک (د) ډومنتسکيو

۸۳۶ - لاندې يو پوه د زورواکي (ديکټاتور) حکومت پلوی دی؟

(الف) هابس (ب) فرانکلين (ج) جان لاک (د) الف او ج

۸۳۷ - د قوانينو د کنټرولوونکې تگلارې په توگه د لاندې کوم څيز وړاندوينه شوې ده؟

(الف) نظامي او دفاعي کنټرول (ب) کلتوري او ټولنيز کنټرول
(ج) سياسي او قضايي کنټرول (د) پارلماني او مشورتي کنټرول

۸۳۸ - لاندې کوم شخص، هغه عادي قانون باطل اعلان کړ چې د امريکا د اساسي قانون خلاف وو؟

(الف) مارشال (د لوړ ديوان رئيس) (ب) لينکلن
(ج) جورج واشنگټن (د هېڅ يو

۸۳۹ - له لاندې دوه زاويو څخه اساسي قانون د څېړنې وړ دی:

(الف) عمومي او اختصاصي (ب) محتوايي او جوړښتي
(ج) حقوقي او دستوري (د) ب او ج سم دي

۸۴۰ - په فارسي ژبه کې سياست لاندې يوه معنا لري:

(الف) حکم راندن بر رعيت (ب) اداره کردن امور مملکت
(ج) مجازت کردن و تنبيه کردن (د) درې واړه سم دي

۸۴۱ - ارسطو انسان د حيوان په توگه پېژني، په داسې حال کې چې حيوانات هم ټولنيز دي، نو لاندې کومه ځانگړنه د حيوان او انسان تر منځ د بېلېدو وجه (لامل) دی؟

(الف) ديانت (ب) سياست (ج) بلاغت (د) درې واړه

لړمړی

۱. د ادراي اجر آتو قانون، ۱۲۹۸ گڼه، ۱۳۹۷/۱/۱۵ نېټه د عدلیې وزارت رسمي حریده.
۲. مؤتمني، منوچهر، صیاباني (۱۳۸۷)، حقوق دري، ۱۵ چاپ، انتشارات سم.
۳. شریعت پهاي، ابوالفضل قاضي (۱۳۹۲)، حقوق اساسی و بهاد های سیاسی، انتشارات نشر میزان، ۱۱ چاپ، تهران-ایران.

د حواوینو کیلي

شمبره	خواب	شمبره	خواب	شمبره	خواب	شمبره	خواب	شمبره	خواب
۷۴۱	د	۷۶۱	لف	۷۸۱	الف	۸۰۱	ح	۸۲۱	الف
۷۴۲	الف	۷۶۲	د	۷۸۲	ح	۸۰۲	د	۸۲۲	ب
۷۴۳	لف	۷۶۳	ب	۷۸۳	ب	۸۰۳	الف	۸۲۳	ح
۷۴۴	د	۷۶۴	ح	۷۸۴	الف	۸۰۴	د	۸۲۴	الف
۷۴۵	ج	۷۶۵	د	۷۸۵	ج	۸۰۵	د	۸۲۵	الف
۷۴۶	ب	۷۶۶	الف	۷۸۶	ب	۸۰۶	الف	۸۲۶	ح
۷۴۷	د	۷۶۷	د	۷۸۷	الف	۸۰۷	ب	۸۲۷	ب
۷۴۸	ح	۷۶۸	د	۷۸۸	د	۸۰۸	د	۸۲۸	ح
۷۴۹	د	۷۶۹	لف	۷۸۹	الف	۸۰۹	ب	۸۲۹	د
۷۵۰	د	۷۷۰	ب	۷۹۰	ب	۸۱۰	د	۸۳۰	د
۷۵۱	د	۷۷۱	د	۷۹۱	الف	۸۱۱	الف	۸۳۱	د
۷۵۲	لف	۷۷۲	ب	۷۹۲	ب	۸۱۲	د	۸۳۲	ب
۷۵۳	ب	۷۷۳	ح	۷۹۳	د	۸۱۳	ج	۸۳۳	الف
۷۵۴	د	۷۷۴	ب	۷۹۴	ح	۸۱۴	ب	۸۳۴	ب
۷۵۵	الف	۷۷۵	الف	۷۹۵	ب	۸۱۵	ح	۸۳۵	د
۷۵۶	ب	۷۷۶	ح	۷۹۶	د	۸۱۶	د	۸۳۶	ج
۷۵۷	ح	۷۷۷	ج	۷۹۷	الف	۸۱۷	الف	۸۳۷	لف
۷۵۸	الف	۷۷۸	لف	۷۹۸	ج	۸۱۸	د	۸۳۸	ب
۷۵۹	ب	۷۷۹	د	۷۹۹	ب	۸۱۹	د	۸۳۹	د
۷۶۰	ح	۷۸۰	ج	۸۰۰	د	۸۲۰	الف	۸۴۰	د

اووم خپرکی

په اداره کې خلاقیت او تصمیم نیونه

۸۴۲ - خلاقیت عبارت دی له

- الف) د یو نوي فکر او انګېرنې پیداکېدل دي
ب) د راتلونکي په هکله د فکر کوونکي اند دی
ج) د پرمختګ پر لور تفکر او انګېرنه ده
د) هم فکر او ښه جوړول دي

۸۴۳ - نوښت څه دی؟

- الف) د برنامو له پلي کولو څخه عبارت دی
ب) د یو نوي اند مطرح کول دي
ج) د نوي فکر او اند عملي کول دي
د) ب او ج سم دي

۸۴۴ - خلاقیت د د پرمختګ او پیدایښت بستر دی:

- الف) سازمانولو
ب) نوښتونو
ج) د انګېزې د پیداکولو
د) هېڅ یو

۸۴۵ - آیا هر بدلون ته نوښت ویل کېږي؟

- الف) هو
ب) نه
ج) کله، کله
د) هېڅکله

۸۴۶ - لاندې کوم سازمانونه ډېر خلاق او نوښت کوونکي دي؟

- الف) تقلید کوونکي او نوښت کوونکي سازمان
ب) محافظه کار او سستي سازمانونه
ج) خلاق او نوښت کوونکي سازمانونه
د) الف او ج سم دي

۸۴۷ - لاندې کوم یو سازمان لږ محصول یا لاسته راوړنه لري؟

- الف) په نظري چارو کې خلاق، نه په عملي چارو کې
ب) تقلید کوونکي
ج) خلاق او نوښت کوونکي
د) هېڅ یو

۸۴۸ - لاندې کوم یو پوه استقرائي تگلاره د خلافت دلیل گڼي؟

الف) پېترز (ب) بیکن (ج) تاشم (د) رومئلي

۸۴۹ - د بیکن نظریه لاندې کومه نیمگړتیا لري؟

الف) تحلیل په نظر کې نه نیسي (ب) انگیرنه منزوي کوي
ج) تجربه اساس گڼي (د) هېڅ یو

۸۵۰ - لاندې د نظر څېستنانو کې کوم یو د بیکن له نظریې ملاتړ کوي؟

الف) مټریالېستان (ب) فلاسفه (ج) پوزیتوېستان (د) ب او ج

۸۵۱ - لاندې یو پوه قیاسي تگلارې د خلافت او نوښت دلیل گڼي:

الف) بیکن (ب) هیوم (ج) تاشم (د) میدآوار

۸۵۲ - قیاس لاندې یو مفهوم افاده کوي:

الف) ذهن له کر څخه جزء ته لېږدوي (ب) له اصل څخه یې پېلې ته لېږدوي
ج) له جزء څخه یې کل ته لېږدوي (د) الف او ب سم دي

۸۵۳ - «فرضي هغه قیاس دی چې په علم کې نوي کشفیات رامنځته کوي» د

لاندې کوم پوه نظریه ده؟

الف) هیوم (ب) تاشم (ج) میدآوار (د) هېڅ یو

۸۵۴ - ۸۵۴ په علم کې له قیاس څخه وروسته پړاوونه، لاندې کومه فرضیه

رامنځته کوي؟

الف) فرضیه (ب) استقراء (ج) انگیرنه (د) الف او ب

۸۵۵ - د خلافت یوه سرچینه لاندې څیز دی:

الف) تمثیل او مدل جوړونه (ب) عملي تجربې او زېرمې
ج) له راتلونکو فرضیو څخه پیروي (د) د خلافت د شاخصونو زده کړه

۸۵۶ - خلافت، د هغو څیزونو کشفول دي چې.....

الف) لیدل شوي نه وي (ب) کشف شوي نه وي
ج) فزیکي شتون پید کړي (د) درې واړه سم دي

۸۵۷ - خلاقیت د په معنا دی:

- (الف) هغه نوی او تازه بدلون دی چې مخینه نه لري (ب) شته بدلونونه دي
(ج) پر پایلو ولاړ هر ډول بدلونونه دي (د) الف او ج سم دي

۸۵۸ - د سازمانونو د خلاقیت کچه په لاندې یو شمېر ډلو وېشل کېږي:

- (الف) ۵ ډلې (ب) ۱۰ ډلې (ج) ۴ ډلې (د) ۶ ډلې

۸۵۹ - د خلاقیت له پلوه سازمانونه په لاندې برخو وېشل شوي دي:

- (الف) خلاق (ب) راکد (ولاړ) (ج) مقلد (د) درې واړه سم دي

۸۶۰ - راکد سازمانونه، لاندې یو سازمان ته ویل کېږي:

- (الف) تقلید کوونکی (ب) محافظه کار او سستي
(ج) خلاق او نوښت کوونکی (د) ب او ج

۸۶۱ - د خلاقیت په پروسه کې لاندې یو څیز ازموینه ته کېښودل کېږي:

- (الف) تحلیل (ب) فرضيې (ج) قیاس (د) استقراء

۸۶۲ - مفروضي نظریې له یو بل سره.....

- (الف) یو ډول دي (ب) مماثلې دي (د) ورته دي (د) هېڅ یو

۸۶۳ - خلاقیت پېښه ده:

- (الف) فطري (ب) اکتسابي (ب) تقلیدي (د) تمثلي

۸۶۴ - لاندې کومو څیزونو ته چارچوب او معیار نه شو ټاکلای؟

- (الف) علم (ب) سیاست (ج) خلاقیت (د) درې واړه

۸۶۵ - لاندې یو څیز، د خلاقیت اساسي رکن دی:

- (الف) تخیل (ب) ذهن (ج) وړتیا (د) پوهه

۸۶۶ - لاندې یو څیز ته د خلاقیت تخنیک ویل کېږي:

- (الف) تحلیل (ب) استقراء (ج) استدلال (د) مغزي خوځښت

۸۶۷ - په ناسته کې د مغزي خوځښت تگلاره په لاندې ډول لیکل کېږي:

الف) ورقي (ب) شفاهي (ج) تابويي (د) هېڅ یو

۸۶۸ - د مغزي خوځښت په ناستو کې لاندې یو ځواب په نظر کې نیول کېږي؟

الف) د مثبتو نظریاتو مطرح کول (ب) د ناستې د غړو د نظریو ردول
ج) د غړو په نظریو باندې نیوکه (د) ب او ج سم دي

۸۶۹ - د مغزي خوځښت د ناستې د جوړولو پر مهال، لاندې یو څیز پای ته پرېښودل کېږي:

الف) د غړو وړاندیزونه (ب) د نظریاتو ارزیابي او په هکله یې پرېکړه
ج) د ډلې د نظریاتو تأیید (د) هېڅ یو

۸۷۰ - د مغزي خوځښت د ناستو جوړوونکي لاندې یوه قاعده ډېره جدي نیسي:

الف) د مشخصې موضوع طرح (ب) د ناستې د غړو د نظریو یادښت
ج) د غړو د نظریو په هکله د ابهامونو لرې کول (د) د ناستې د غړو د نظریو تأیید.

۸۷۱ - د مغزي خوځښت په ناستو کې لاندې یو څیز د لا ډېر اغېزمنتیا لامل ګرځي:

الف) نیوکه (ب) هڅونه (ج) سیالي (د) تنبیه

۸۷۲ - لاندې کوم ځواب کولای شي چې د مغزي خوځښت ناستې چټکې کړي؟

الف) متواتر نظریات (ب) نیوکه نه کول (ج) سیالي (د) چوپتیا

۸۷۳ - د مغزي خوځښت د ناستې د غړو د حد اکثر شمېر څومره کېدای شي؟

الف) شپږ تنه (ب) دولس تنه (ج) شل تنه (د) اته تنه

۸۷۴ - د مغزي خوځښت د ناستې له شرایطو څخه یو دا دی:

الف) فی البدیهه ځواب ورکول (ب) فکري تمرکز کول
ج) لنډه طرحه وړاندې کول (د) درې واړه سم دي

۸۷۵ - لاندې کوم ځواب ته خلافت لرونکي فنون ويل کېږي:

- (الف) مغزي خوځښت
(ب) مورفولوژيکه تجربه او تحليل
(ج) له طبيعت څخه بېلگه اخيست
(د) درې واړه سم دي

۸۷۶ - د مورفولوژيکې تجزيې او تحليل په برخه کې لاندې يو څيز عملي کېږي:

- (الف) د موضوع نوریکي بڼه
(ب) د غړو د طرحو نچور
(ج) د موضوع کلي جوړښت
(د) فرعي موضوعات

۸۷۷ - د خلافت په فن کې تخيلي ځفاسته، د لاندې يو پوه د تفکري

تگلارې زېږنده ده:

- (الف) بېکن
(ب) گوردون
(ج) هيوم
(د) مدآوار

۸۷۸ - لاندې يو پوه باوري دی چې د خلافت پر مهال د انسان ذهن، په يو

ځانگړي اروايي حالت کې قرار لري:

- (الف) گوردون
(ب) تاشمن
(ج) مک گريگور
(د) هېخ يو

۸۷۹ - د گوردون تگلاره په لاندې يوه نوم سره يادوي:

- (الف) کلاسيکه تگلاره
(ب) د نامتجانسو د تلفيق تگلاره
(ج) د تخليقي فعاليتونو تگلاره
(د) ب او ج سم دي

۸۸۰ - د گوردون په تگلاره کې د ناستې د غړو شمېر په لاندې ډول دی:

- (الف) ۸-۱۰ تنو
(ب) ۶-۱۰ تنو
(ج) ۸-۱۲ تنو
(د) ۶-۸ تنو

۸۸۱ - په لاندې تگلارو کې کومه يوه کولای شي چې د خلافت په فن کې

اغېزمن واقع شي؟

- (الف) تخليقي ځفاسته
(ب) اند پاروونکې پوښتنې
(ج) د بېکن استقرايي تگلاره
(د) درې واړه سم دي

۸۸۲ - په خلافت کې د اندپاروونکو پوښتنو د تگلارې له شرايطو څخه يو په

لاندې ډول دی:

- (الف) پوښتونکي بايد خلاق وي
(ب) پوښتنې بايد استکاري او خلاقانه وي
(ج) پوښتنې بايد تکراري نه وي
(د) الف او ب سم دي

۸۸۳ - SCAMPER هغه مخفف دی چې لاندې یو پوره د خلاقیت د فن (اند

پاروونکي تگلارې) په چارو کې ترتیب کړی دی.

لف) الکس سپورن (ب) هیوم (ج) میداوار (د) رومانلی

۸۸۴ - د الکس نظریه، په لاندې یو فکتور کې شامله ده:

الف) ترکیب او ساده کول (ب) جوړجاړی، بدلوس و سرچپه کول

ج) حذف، کمول او ټولې کارندونه (د) درې وړه سم دي

۸۸۵ - په فارسي ژبه کې د SCAMPER معادل مخفف په لاندې ځوابونو کې

شامل دی:

الف) محک تجربه (ب) کرآموزی (ج) ساده سزی (د) هېڅ یو

۸۸۶ - لاندې یو پوه د موازي تفکر تگلاره د خلاقیت اساس گڼي:

الف) فرانسس بیکن (ب) همیې (ج) ادوارډ (د) ریوی

۸۸۷ - تصمیم نیونه عبارت ده له.....

الف) د خیزونو د ټاکنو تگلاره ده (ب) له بېلابېلو لارو څخه د یوې ټاکل دي

ح) د ټاکل شویو موخو عملي کول دي

د) د څو اړوند موخو له یو بل سره نسلېدل دي

۸۸۸ - تصمیم نیونه، په څو ډوله ده؟

الف) شپږ ډوله (ب) اته ډوله (ج) څلور ډوله (د) پینځه ډوله

۸۸۹ - د تصمیم نیونې لومړنی پړاو.....

الف) د موخو ټاکل دي (ب) د ستونزو او خنډونو تشخیص دی

ج) د بدیلونو ټاکل دي (د) الف او ج سم دي

۸۹۰ - د تصمیم نیونې پړاوونه لاندې کومو ځوابونو ته شامل دي؟

الف) د خنډونو تشخیص او د حللارو موندل (ب) د معیارونو او پایلې ټاکل

ج) د حللارو ارزښتي او ټاکنه یې (د) درې وړه سم دي

- ۸۹۱ - د تصميم نيونې په پروسه کې لاندې کومه تگلاره کارول کېږي؟
 الف) مدل جوړونه ب) تېرې تجربې ج) تقيد د) هېڅ يو
- ۸۹۲ - د تصميم نيونې مدلونه په لاندې شمېر ډولونو وېشل شوي دي:
 الف) دوه ډوله ب) شپږ ډوله ج) څلور ډوله د) اته ډوله
- ۸۹۳ - د تصميم نيونې د مدلونو نومونه په لاندې ځوابونو کې شامل دي:
 الف) کلامي او جسمي مدلونه ب) ترسيمي مدلونه
 ج) رياضيکي مدلونه د) درې واړه سم دي
- ۸۹۴ - کلامي مدلونه په لاندې يوې بڼې سره جوړېږي:
 الف) په شفاهي بڼه ب) په ليکلي او تشریحي بڼه
 ج) په انځوريزه بڼه د) هېڅ يو
- ۸۹۵ - ترسيمي مدلونه
 الف) په ليکلي بڼه جوړېږي ب) په عيني بڼه يې بېلگه اخيستل کېږي
 ج) متغیرونه د اشکالو په قالب کې ښکاروي د) ب او ج سم دي
- ۸۹۶ - رياضيکي مدلونه، لاندې مدلونو ته ويل کېږي:
 الف) په رياضي باندې متغیرونه ښودل کېږي
 ب) له فورمول څخه کار اخيستل کېږي
 ج) له نقشي او شمېرو کار اخيستل کېږي د) درې واړه سم دي
- ۸۹۷ - هر کله چې څلورگونې مدلونه په تصميم نيونه کې اغېزمن ثابت شي،
 لاندې يو مدل د تصميم نيونې په پروسه کې کارول کېږي:
 الف) تخيلي ب) استقرايي ج) شبکه يي د) ابتکاري
- ۸۹۸ - د تصميم نيونې په چارو کې د سر په سر ټکو تجزيه او تحليل څه دی؟
 الف) يو ترسيمي او ساده رياضيکي مدل دی ب) کلاسيک مدل دی
 ج) تشریحي او تفصيلي مدل دی د) مدرن (نوي) مدل دی

۸۹۹ - د سر په سر ټکو په مدل کې له لاندې متغیرونو سره مخ کیږو:
الف) د تولید کچه (ب) د عید کچه (ج) د پانګې کچه (د) درې واړه

۹۰۰ - تصمیم نیونې په لاندې کومو شرایطو کې تر سره کیږي؟
الف) د بشپړ ډاډ تر شرایطو لاندې تصمیم نیونه
ب) د ګواښمنو شرایطو کې تصمیم نیونه
ج) د ډاډ نه شتون په شرایطو کې تصمیم نیونه (د) درې واړه سم دي

۹۰۱ - د لومړي ځل لپاره د موخې او پایلې پر بنسټ د مدیریت مفهوم په لاندې کال کې وکارول شو:
الف) ۱۹۴۵ (ب) ۱۹۵۴ (ج) ۱۹۱۹ (د) ۱۹۲۰

۹۰۲ - د لومړي ځل لپاره د موخې او پایلې پر بنسټ د مدیریت کلمه لاندې یو پوره وکاروله او ملاتړ یې ترې وکړ:
الف) اوزلي (ب) رومانلي (ج) پیتر (د) هیوم

۹۰۳ - لاندې یو پوه د موخې او پایلې پر بنسټ د مدیریت په پرمختګ کې مخکښ وو:

الف) ډراکر (ب) فایول (ج) مک گریګور (د) ب او ج

۹۰۴ - د مدیریت د علم کوم عالم انسان په دوه اړخونو (X او Y) وېشلی دی؟
الف) مک گریګور (ب) همبل (ج) ټیلور (د) لیکرټ

۹۰۵ - د (X) نظریه.....

الف) انسان په خپل ذات کې کار نه لېوالتیا نه لري
ب) انسان په فطري ډول کار ته لېو له دی
ج) انسان له مسئولیت څخه تېبتي (د) انسان خپل مسئولیت لري

۹۰۶ - د مدیریت په علم کې د پارکینسون قانون، لاندې یو څیز بیانوي:
الف) د برنامه او د فعالیتونو په پایلو کې توپيرونه (ب) د اطلاعاتو د راټولولو اصول
ج) د بروکراسي د پراختیا زمینه (د) الف او ج سم دي

۹۰۷ - لاندې کوم پور، د انسان د شخصيت د پېژندنې لپاره جوهرې پنجره رامنځته کړه؟

الف) هاري (ب) فايول (ج) ټيلور (د) جوزف او هېري

۹۰۸ - بېلابېل انساني شخصيتونه په لاندې ډول طراحي شوي دي:

الف) زه پوه (ب) زه پټ (يوسلی) (ج) زه ماپوه (د) درې واړه

۹۰۹ - زه پوه (خلاص) لاندې څيزونو ته ويل کيږي:

الف) فرد د ځان او نورو په هکله پوهيږي (ب) پر ځان پوه او په نورو بې خبره (ج) ځان ته پوند او نورو ته بينا (د) د نورو په پرتله ځان غوره بلونکي دی

۹۱۰ - زه پټ، څوک دی؟

الف) هغه څوک چې يواځې د ځان په فکر کې دی (ب) هغه چې خپل ځان پېژني (ج) هغه چې نور نه پېژني (د) ب او ج سم دي

۹۱۱ - د بروکراسۍ وی په لومړي ځل د لاندې يو پوه له لوري مطرح شو:

الف) ټيټور (ب) وبر (ج) ميدآوار (د) هېڅ يو

۹۱۲ - لاندې کوم پوه د علمي مدیریت اصول وړاندې کړل؟

الف) وبر (ب) فايول (ج) ټيلور (د) ب او ج سم دي

۹۱۳ - هارولډ، مدیریتي مکتبونه په لاندې برخو وېشلي دي:

الف) دوه برخې (ب) څلور برخې (ج) شپږ برخې (د) اته برخې

۹۱۴ - د هارولډ له سیستم سره سم د مدیریتي مکتبونو نومونه په لاندې ډول دي:

الف) پروسه يي او تجربې مکتب (ب) د انساني اړيکو او ټولنیز نظام مکتب (ج) د تصميم نيونې او کمي مکتب (د) درې وړه سم دي

۹۱۵ - له لاندې پوهانو څخه کوم يو يې مدیریت له اړوندو متغیرونو سره تړلی سیستم گڼي؟

الف) کونتر (ب) ويپام اسکات (ج) فايول (د) ب او ج

۹۱۶ - کلاسیک، نیو کلاسیک او د سازماني سیستم د مدیریتی مکتبونو طرح د مدیریت د علم د لاندې کوم پوه طرح ده؟

الف) سکات (ب) بوللینګ (ج) بیکن (د) هېڅ یو

۹۱۷ - لاندې کوم څیز په اداره کې د شخړې او منازعې د رامنځته کېدو لامل ګرځي؟

الف) د نظرونو اختلاف (ب) د دوه متضادو انگېرو ټکر
ح) تر حد ډېره هیله (د) درې واړه سم دي

۹۱۸ - د دوه تنو د غوښتنو تر منځ تضاد د لاندې یو څیز د رامنځته کېدو لامل ګرځي:

الف) د ګټو تضاد (ب) د نظرونو اختلاف (ج) شخړه (د) ب او ج

۹۱۹ - په اداره کې د شخړې لاملونه په لاندې یو ځواب کې شته:

الف) سیالی (ب) اړیکې پالل (ج) ضوابو پالل (د) هېڅ یو

۹۲۰ - د دوه ادارو تر منځ د شخړې لامل څه دی؟

الف) د مدیرانو نه وړتیا (ب) ناسمې هیلې
ج) سلیقوي سیالی (د) الف او ج سم دي

۹۲۱ - په اداره کې د اختلافاتو د حل لپاره، د لاندې یو څیز ټاکل اړین دي:

الف) جرړه موندل (ب) یو اړخیز تحریک (ج) مصالحه (د) هېڅ یو

۹۲۲ - لاندې کومه تګلاره د شخړو په حل کې اغېزمنه ده؟

الف) د ګټې او بایلاد تګلاره (ب) د بایلې / بایلې تګلاره
ج) د ګټې / ګټې تګلاره (د) درې واړه سم دي

۹۲۳ - لاندې کوم پوه ویلي چې «د شخړې په هکله تصمیم نیونه د برنامې مغز او زړه دی»؟

الف) ولټر (ب) جیمز (ج) میدآوار (د) هیوم

۹۲۴ - د شخړې د پيل پړاوونه په دې توگه کيږي؟

الف) خبرې اترې (ب) خوا بدېدل (ج) نيکه و گواش (د) درې واړه

۹۲۵ - د شخړې د حل پروسه په لاندې شمېر پړاوونه لري:

الف) دوه پړاو (ب) شپږ پړاو (ج) درې پړاو (د) څلور پړاو

۹۲۶ - په سازمان کي د شخړې د حل پړاوونه په لاندې کوم ځواب کي شتون لري؟

الف) د شخړې د ريسي پيدا کول (ب) خپل نظر په څرگند ډول بيانول
ج) د گټې حللارې موندل (د) درې واړه سم دي

۹۲۷ - د شخړې په حل کي لاندې کوم پړاو رعايت کيږي؟

الف) نيکه نه کول (ب) خبره منل (ج) خبره کول (د) هېڅ يو

۹۲۸ - لاندې يو څيز، د شخړو پروسه سختوي؟

الف) نيکه منل (ب) جرئياتو ته تلل (ج) تاکيدي جملې (د) ب او ج

۹۲۹ - له لاندې يو دليل سره سم، د شخړې په هکله وروستي پرېکړه د يو لوري د منلو وړ گرځي:

الف) کله چې سبب گټې گټې وي
ب) کله چې له پرېکړې څخه زيا من شي
ج) کله چې منځگړی له يو لوري څخه ملاتړ وکړي
د) کله چې د شخړې رېښه قومي وي

۹۳۰ - لاندې کومو لاملونو ته د شخړې تېروتنې ويل کيږي؟

الف) سپکول (ب) تورنول (ج) گواشل (د) درې واړه

۹۳۱ - په اداره کي شخړه له لاندې يوې مثبتې نکتې څخه برخمنه ده:

الف) نيمگړتياوې سميري (ب) کارندوتوب ډيريږي
ج) تقابل له منځه ځي (د) درې واړه سم دي

۹۳۲ - په لاندې کومو وختونو کې نوي نظريات اورېدل کېږي؟

الف) ناسته (ب) شخړه (ج) مناقشه (د) لاريون

۹۳۳ - کله ناکله په سازمان کې شخړه د لامل ګرځي:

الف) د اختلافاتو د رامنځته کېدو (ب) د خلافت د رامنځته کېدو
ج) اهل له نا اهل څخه بېلوي (د) الف او ج سم دي

۹۳۴ - لاندې کوم څيز کولای شي چې په اداره کې اختلافات پيدا کړي؟

الف) نامتوازن امتيازات (ب) د کړنو اختلاف
ج) د اجرا آتو چټک بهير (د) کار ماتونې

۹۳۵ - شخړه يوه پروسه ده:

الف) اکسايي (ب) ټاکنيزه (ج) فطري (د) هڅ يو

۹۳۶ - بحران جوړونکې شخړې د لاندې يو څيز په واسطه لمنځه وړل کېږي:

الف) اجرائيه قوه (ب) د خلکو اصلاح (ج) منځګړيتوب (د) درې واړه

۹۳۷ - د سازماني شخړو په چارو کې لومړنی مصلح لاندې کوم فرد دی؟

الف) صلاحيت لرونکي آمران (ب) مستقيم آمران
ج) مراجعين (د) پوليس

۹۳۸ - که په سازمان کې د داخلي شخړو لامل لاندې يو څيز وي نو اداره له

جدي ننگونې سره مخ کوي:

الف) قومي (ب) ژبني (ج) مذهبي (د) درې واړه سم دي

۹۳۹ - د قومي اختلافاتو رېښه، له لاندې يو څيز څخه سرچينه اخلي:

الف) بې سودي (ب) کلتوري فقر (ج) په نورو پسې تګ (د) درې واړه

۹۴۰ - هغه څيزونه چې په اداره کې د اختلافاتو د رامنځته کېدو لامل ګرځي

په لاندې کټګوريو کې شامل دي:

الف) شخصي گټې (ب) عمومي گټې (ج) ګلې گټې (د) ب او ج

۹۴۱ - په لاندې یو کال کې په اداره کې د واکونو سپارل ډېر شول:

الف) ۱۹۱۹ (ب) ۱۹۹۰ (ج) ۱۹۴۵ (د) ۱۹۶۰

۹۴۲ - کلاسیک یا سنتي مکتب د لاندې یو پوه نو نومو نومول شوی دی:

الف) فریدریک او ټیلور (ب) ونستون (ج) هیوم (د) رومانلي

۹۴۳ - علمي مدیریت د مدیریت د علم د لاندې پوه د تفکر زېږنده دی:

الف) میدآوار (ب) تاشمن (ج) ټیلور (د) هېڅ ی

۹۴۴ - علمي مدیریت له لاندې څلورو مطالبو څخه کوم یو لري؟

الف) د مزد سیستم (ب) د کار د تر سره کولو تگلاره

ج) د دندو تشریح (د) درې واړه

۹۴۵ - په مدیریت کې د هڅونې او ګوټڅندنې سیستم بنسټ لاندې یو پوه

ایښی دی:

الف) ټیلور (ب) فایول (ج) بیکر (د) فریدریک

۹۴۶ - د (علمي مدیریت د پلار) لقب لاندې کوم پوه تر لاسه کړی دی؟

الف) گیلبرت (ب) فرانک (ج) ټیلور (د) الف او ب

۹۴۷ - د مدیریت د علم کوم پوه د بدیل تگلاره رامنځته او پیاوړې کړه؟

الف) بیکن (ب) کانت (ج) هیوم (د) هېڅ یو

۹۴۸ - لاندې کوم پوه د کار او وخت په ارزیابي باندې ټینګار کړی دی؟

الف) لارنس (ب) ټیلور (ج) گیلبرت (د) رومانلي

۹۴۹ - لاندې کوم پور د شمېر (حساب) په علم کې تخصص درلود؟

الف) والتیر (ب) شوپنهاور (ج) دمینګ (د) کانت

۹۵۰ - لاندې یو څیز د بروکراسي د سیستم له ځانګړنو څخه دی؟

الف) د کارکوونکو ګواښل (ب) د نظر له څرګندولو وېره

ج) نه همغږي (د) ب او ج

۹۵۱ - د کیفیت ښه والی او دوام، په لاندې یو څیز کې شامل دی؟

- (الف) ډلېز چمتووالی
(ب) دوامداره زده کړه
(ج) د پرمختګ ارزښتي او د پایلو ثبتول
(د) درې واړه سم دي

۹۵۲ - د مدیریت په علم کې د (کیفیت رایگان/ وړیا کیفیت) کتاب لاندې یو لیکوال لیکلی دی:

- (الف) تیلور (ب) فیب کرزای (ج) ونستون (د) هېڅ یو

۹۵۳ - فرضیه، عبارت ده له.....

- (الف) حدس او گومان (ب) وړاندوینه (ج) تصور (د) ب او ج

۹۵۴ - د مدیریت د علم لاندې یو پوه تجربه دا ډول تعریف کړې ده:

- (الف) تجربه، د ژوند له سرگذشت څخه عبارت ده
(ب) تجربه، د عمر محصول دی
(ج) تجربه، د مشاهداتو بیان، تجزیه، تحلیل او د فعل او انفعالاتو پرتله ده
(د) ب و ج

۹۵۵ - تنوري څه ده؟

- (الف) یوې موخې ته د رسېدو لپاره متوازنې نظریې دي
(ب) له شته فرضیو سره، سره د مطلوبو لارو او تګلارو کارول دي
(ج) د راتلونکي له مفروضاتو څخه د تېرو تجربو انعکس دی (د) هېڅ یو

۹۵۶ - د تنوري ګانو د وېش یو پړاو په لاندې ډول دی:

- (الف) د مجهولاتو کشف
(ب) د حدسونو او فرضیو تنظیم
(ج) د څیزونو د طبقه بندۍ د اصولو رعایتول (د) درې واړه سم دي

۹۵۷ - لاندې یو څیز د تنوري لغوي معنا ورکوي:

- (الف) اند او نظریه (ب) خلاقیت و نوښت
(ج) انګېرنه و تفکر (د) د نظرونو اختلاف

۹۵۸ - د تئوري گانو طبقه بندي په لاندې يو پړاو کې خلاصه کيږي:

- الف) د مجهولاتو طبقه بندي
ب) د تئوري گانو توضېح او تشرېح
ج) د ناپېژاندو څيزو يو کشف
د) درې واړه سم دي

۹۵۹ - تئوري گانې، د لاندې يو څيز په اساس تنظيميږي:

- الف) تېرې تجربې ب) د حال مشاهدې ج) راتلونکې فرضيې د) درې واړه

۹۶۰ - مجهولات او ناپېژانده څيزونه، د لاندې يو څيز په ټاکلو تر لاسه کيږي:

- الف) له حقايقو سره مل حدس او فرضيې
ب) د علمي فرضيو تثبيت
ج) د تېرو تجربو څارنه او پلي کول
د) درې واړه سم دي

ليکوال

۱. الوانی، سيد مهدي (۱۳۸۵) مدیریت عمومي، فصل هشتم، چاپ سی و چهارم، انتشارات نی، تهران - ایران
۲. دوديال، محمد بشير، (۱۳۸۹) اداره، انتشارات: مؤسسه نشراتی میهن به ترجمه محسن مهاجر، کابل - افغانستان.
۳. هاشمی، سيد جواد (۱۳۹۳)، رهبری عالی و مدیریت مُدرن، انتشارات الهام احدی.
۴. توحیدی، عزت الله (۱۳۹۷) مامورین اخلاص گر و پارازیتی در اداره، انتشارات نویسا، کابل - افغانستان

د خوابونو کیلی

شمبره	خواب	شمبره	خواب	شمبره	خواب	شمبره	خواب	شمبره	خواب	شمبره	خواب
٨٤١	الف	٨٦١	ج	٨٨١	ب	٩٠١	ب	٩٢١	الف	٩٤١	ب
٨٤٢	ح	٨٦٢	الف	٨٨٢	د	٩٠٢	د	٩٢٢	ح	٩٤٢	الف
٨٤٣	ب	٨٦٣	ح	٨٨٣	الف	٩٠٣	د	٩٢٣	ب	٩٤٣	ج
٨٤٤	ح	٨٦٤	ب	٨٨٤	د	٩٠٤	الف	٩٢٤	د	٩٤٤	د
٨٤٥	د	٨٦٥	د	٨٨٥	الف	٩٠٥	ب	٩٢٥	ج	٩٤٥	الف
٨٤٦	الف	٨٦٦	الف	٨٨٦	ج	٩٠٦	ج	٩٢٦	د	٩٤٦	ح
٨٤٧	ب	٨٦٧	ج	٨٨٧	ب	٩٠٧	د	٩٢٧	الف	٩٤٧	ب
٨٤٨	الف	٨٦٨	د	٨٨٨	الف	٩٠٨	د	٩٢٨	ب	٩٤٨	ح
٨٤٩	ح	٨٦٩	ب	٨٨٩	ب	٩٠٩	ب	٩٢٩	ج	٩٤٩	الف
٨٥٠	د	٨٧٠	الف	٨٩٠	د	٩١٠	د	٩٣٠	د	٩٥٠	ب
٨٥١	الف	٨٧١	ج	٨٩١	الف	٩١١	ب	٩٣١	الف	٩٥١	د
٨٥٢	ح	٨٧٢	ب	٨٩٢	ج	٩١٢	ج	٩٣٢	ب	٩٥٢	ب
٨٥٣	د	٨٧٣	ب	٨٩٣	د	٩١٣	د	٩٣٣	ح	٩٥٣	الف
٨٥٤	الف	٨٧٤	الف	٨٩٤	ب	٩١٤	ب	٩٣٤	د	٩٥٤	ج
٨٥٥	د	٨٧٥	د	٨٩٥	ج	٩١٥	ج	٩٣٥	ب	٩٥٥	ب
٨٥٦	الف	٨٧٦	ج	٨٩٦	الف	٩١٦	الف	٩٣٦	الف	٩٥٦	د
٨٥٧	ج	٨٧٧	ب	٨٩٧	د	٩١٧	د	٩٣٧	ب	٩٥٧	الف
٨٥٨	د	٨٧٨	الف	٨٩٨	الف	٩١٨	الف	٩٣٨	ج	٩٥٨	د
٨٥٩	ب	٨٧٩	ب	٨٩٩	د	٩١٩	د	٩٣٩	الف	٩٥٩	د
٨٦٠	ب	٨٨٠	د	٩٠٠	د	٩٢٠	د	٩٤٠	د	٩٦٠	الف

اتم خپر کی

رهبري (مشري)

۹۶۱ - رهبري عبارت ده له.....

- الف) تر لاس لاندې کسانو باندې اغېزمنه پروسه
ب) په تر لاس لاندې کسانو نفوذ
ج) تر لاس لاندې کسانو سره د اړیکو ټینګول او جوړول
د) درې واړه سم دي

۹۶۲ - د رهبر تر ټولو اړینه دنده..... ده:

- الف) برنامه جوړونه ب) سازمانول ج) کنټرول د) درې واړه

۹۶۳ - ځواک یا قدرت لاندې یو څیز ته شامل دی:

- الف) پر نورو د نفوذ د اعمال ځواک
ب) د سازمان له سرچینو څخه معقوله کار اخیستنه
ج) پر مرئوسانو اغېز اچونه
د) هېڅ یو

۹۶۴ - په رهبرۍ کې نفوذ لاندې مفهوم لري:

- الف) د روڼې له لارې پر نورو اغېز اچول ب) نور هڅول
ج) هغه کړنې چې د نورو په رویو او نظریاتو کې د بدلون لامل ګرځي
د) لف، و، ب

۹۶۵ - هغه ویونه چې د رهبرۍ له کلمې سره تړلي دي، په لاندې څیزونو کې شامل دي:

- الف) د ځواک سرچینې ب) قدرت او نفوذ ج) اغېز سندرل د) هېڅ یو

- ۹۶۶ - نفوذ له لاندې يوې کلمې څخه سرچينه اخلي:
 الف) سرچينې (ب) لارويان (ج) ځواک (د) درې واړه
- ۹۶۷ - ځواک خو ډوله سرچينې لري؟
 الف) ۵ ډوله (ب) ۸ ډوله (ج) ۱۰ ډوله (د) ۳ ډوله
- ۹۶۸ - د ځواک سرچينې په لاندې څيزونو کې شاملې دي:
 الف) قانوني ځواک او سرچينه (ب) د گوتځنلنې او مزد ځواک
 ج) تخصصي ځواک (د) درې وړه سم دي
- ۹۶۹ - د مزد/پاداش ځواک، لاندې مفهوم افاده کوي:
 الف) د اختياراتو د ورکولو ځواک
 ب) د مادي يا معوي مزد/پاداش ورکول ځواک
 ج) له مرئوسانو د گټې اخيستې ځواک (د) ب او ج سم دي
- ۹۷۰ - د نورو په واسطه د رهبر له منلو څخه اخيستل شوی ځواک، لاندې څيزونو کې شامل دی:
 الف) د گوتځنلنې ځواک (ب) د مزد ځواک
 ج) د سرچينې ځواک (د) هېڅ يو
- ۹۷۱ - لاندې کومه نظريه د رهبر په هکله بيان شوې ده؟
 الف) د فردي ځانگړتياوو نظريې (ب) د چلندي ځانگړتياوو نظريې
 ج) اقتضايي يا موقعيتي نظريې (د) درې واړه سم دي
- ۹۷۲ - د رهبر فردي ځانگړتياوې، په لاندې ځوابونو کې شاملې دي:
 الف) ځيرکتيا (ب) د خبرو حدانيت (ج) غر او قواره (د) درې واړه
- ۹۷۳ - پر نفس باور، د رهبر لاندې ځانگړتياوو کې شامل دی:
 الف) چلندي (ب) فردي (ج) اقتضايي (د) هېڅ يو
- ۹۷۴ - د يو رهبر ټولنيز بلوغ، لاندې څيزونه رانغاړي:
 الف) د ليد پراختيا (ب) د فکر څرنگوالی (ج) ځيرکتيا (د) نفوذ

- ۹۷۵ - بريالۍ رهبر لاندې يو عنصر ته لومړيتوب ورکوي:
 الف) سازمان پلوي (ب) چاپېريال پلوي (ج) انسان پلوي (د) ب او ج
- ۹۷۶ - د رهبر کومو ځانگړتياوو ته فطري ويل کيږي؟
 الف) د خبرو جذابيت (ب) هوس (ج) ټولنيزې اړيکې (د) اړيکې
- ۹۷۷ - د يو رهبر چلندي ځانگړتياوې، په لاندې برخو وېشل شوي دي:
 الف) انسان پلوی (ب) سازمان پلوی (ج) قانون پلوی (د) الف او ب
- ۹۷۸ - لاندې يو رهبر، د سازمان غړو ته ډېره پاملرنه لري:
 الف) سازمان پلوی (ب) انسان پلوی (ج) کلتور پلوی (د) هېڅ يو
- ۹۷۹ - لاندې يو رهبر ته د سازمان موخې او ماموريت لومړيتوب لري:
 الف) بهر پلوی (ب) انسان پلوی (ج) سازمان پلوی (د) ب او ج
- ۹۸۰ - د انسان پلوي رهبر يوه ځانگړنه، په لاندې ځوابونو کې شامله ده:
 الف) په تر لاس لاندې کسانو مهرباني او باور (ب) قوانينو او مقرراتو ته پاملرنه
 ج) د حاکمانو له اوامرو او احکامو بيروي (د) درې واړه سم دي
- ۹۸۱ - له دې رهبرانو څخه کوم يو يې د پيروانو او مرئوسانو له لوري له ښه راغلاست/استقبال سره مخ کيږي؟
 الف) داخل پلوی (ب) سازمان پلوی (ج) انسان پلوی (د) چاپېريال پلوی
- ۹۸۲ - تر اوسه څو د رهبرۍ څو ډوله تگلارې خپرل شوي دي:
 الف) درې ډوله (ب) څلور ډوله (ج) پينځه ډوله (د) شپږ ډوله
- ۹۸۳ - په دې درې څيزونو کې کوم يو د رهبرۍ له غوره تگلارو څخه پېژندل شوی دی:
 الف) آمرانه تگلاره (ب) پلرنۍ تگلاره (ج) مشارکي تگلاره (د) درې واړه
- ۹۸۴ - د آمرانه تگلارې د شتون لامل، لاندې يو څيز کېدلای شي:
 الف) په تر لاس لاندې کسانو نه باور (ب) د لارويانو ټولنيز نه بلوغ
 ج) له چاپېريال څخه بې خبري (د) الف او ب سم دي

۹۸۵ - د رهبرۍ په کوم ډول کې، په تر لاس لاندې کسانو ډېر باور شتون لري؟
الف) پلرنی تگلاره (ب) مشارکي تگلاره (ج) آزاده تگلاره (د) هېڅ یو

۹۸۶ - د خادم او مخدوم اړیکه د رهبرۍ په کومه تگلاره کې شتون لري؟
الف) پلرنی (ب) مشارکي (ج) توفیقي (د) آزاده

۹۸۷ - د رهبرۍ یوه تگلاره په لنډه موده کې تولید ډېروي خو د کارکوونکو روحیه کمزورې کوي؟

الف) مشارکي تگلاره (ب) آزاده تگلاره (ج) آمرانه تگلاره (د) ب او ج

۹۸۸ - د رهبرۍ یوه تگلاره، له سازمان څخه د مرئوسانو وتلو ته ارزښت نه ورکوي:

الف) انسان پلوي (ب) سازمان پلوي (ج) کلتور پلوي (د) هېڅ یو

۹۸۹ - د رهبر اقتصایي ځانګړنې، له لاندې څلورو عناصرو په یوه کې شتون لري:
الف) تېزوالی / جسارت (ب) راحت غوښتونکی
ج) انعطاف منونکی (د) الف او ب

۹۹۰ - په اقتصایي نظریه کې یو رهبر لاندې کومو څیزونو ته شامل دی؟

الف) په رهبر پورې اړوند لاملونه (ب) په لارویانو پورې اړوند لاملونه
ج) په شرایطو او موقعیتونو پورې اړوند لاملونه (د) درې واړه سم دي

۹۹۱ - په رهبر پورې اړوند لاملونه، لاندې کومو څیزونو ته ډېر نږدې دي؟

الف) د رهبر خبرتیا، باورونه او اعتقادات
ب) د خپرې جذابیت او د بین څرنگوالي
ج) لرلید او کمال (د) درې واړه سم دي

۹۹۲ - په لارویانو پورې اړوند لاملونه له لاندې څلورو څیزونو څخه په یو کې شامل دي:

الف) مسئولیت منل (ب) د سازمان له موخو سره همغږي
ج) د بیان خپلواکي (د) درې واړه سم دي

۹۹۳ - د رهبري په شرايطو پورې اړوندو لاملونو په لاندې يو څيز کې انعکاس موندلی دی:

الف) سياسي، اقتصادي او کلتوري شرايط (ب) د جوړجاړي او پيروي شرايط
ج) حساسيت پاروونکي موقعيتونه (د) الف او ب سم دي

۹۹۴ - د درې اړخيز مديريت شبکه، لاندې کوم څيز ته شامله ده؟
الف) سازمان پټوي (ب) انسان پټوي (ج) اقتصادي (د) درې وړه

۹۹۵ - ملاتړي او توفیقي رهبري، د رهبري په کومه نظريه کې نغښتي ده؟
الف) اقتصادي نظريه (ب) بې مسيره-موخې نظريې
ج) د ژوند د پړاوونو نظريه (د) د رهبري د ځايناستی نظريه

۹۹۶ - په لاندې يوه نظريه کې رهبر تر لاس لاندې کسانو ته موخې مشخصوي:
الف) ملاتړي نظريه (ب) اقتصادي نظريه (ج) توفیقي نظريه (د) ب او ج

۹۹۷ - د يو رهبر تر ټولو اړينه دنده او برنامه څه ده؟
الف) کنترول (ب) د انگېزې پيدا کول (ج) پلرنی رويه (د) الف او ج

۹۹۸ - له مدير سره د رهبر تر ټولو اړين توپير، لاندې يو عنصر دی:
الف) رهبر څرگنديږي او مدير ټاکل کيږي (ب) مدير ډېر څيرک دی
ج) مدير څرگنديږي او رهبر ټاکل کيږي (د) دواړه يو ډول دي

۹۹۹ - هغه څه چې د مديريت د علم پوهان پرې باور لري.....
الف) رهبر د نورو باورنو ته درناوی کوي (ب) مدير نگلاره ټاکي
ج) مدير چې څه فکر کوي مدير يې ويني (د) الف او ج سم دي

۱۰۰۰ - په لاندې ځوابونو کې د رهبر او مدير تر منځ د بېلتون تر ټولو څرگندې نښې وټاکئ:

الف) مدير پر مخ وړونکې برنامه جوړوي
ب) رهبر د پر مخ وړونکو برنامه د طرح کولو دنده پر عاړه لري
ج) مدير او رهبر دواړه له متوازن او يو ډول وړتياوو برخمن دي
د) درې واړه سم دي

۱۰۰۱ - د پيروانو او مرئوسانو د فکري بلوغ په اساس د رهبرۍ نظريه په لاندې ځوابونو کې شامله ده:

- (الف) د موحې د مسير نظريه
(ب) د ژوند دوره يي نظريه
(ج) د ځايناستۍ نظريه
(د) درې واړه سم دي

۱۰۰۲ - د ژوند په دوره يي نظريې کې رهبران کولای شي لاندې يو څيز وکاروي:
(الف) دنده پالل (ب) اړيکې پالل (ج) انسان پلوي (د) الف او ب

۱۰۰۳ - د تر لاس لاندې کسانو د بلوغ او رشد کچه په لاندې کوم لامل کې نښتې ده؟

- (الف) مسئوليت منل
(ب) د توفيق غوښتنې، نگېزه
(ج) د زده کړو او تحريو کچه
(د) درې واړه سم دي

۱۰۰۴ - د هغو تر لاس لاندې کسانو لپاره چې د فکري بلوغ له پلوه بشپړ نابالغ دي، د رهبرۍ لاندې يوه تگلاره کارول کېږي:

- (الف) آمرانه (ب) ملاتړي (ج) پلرنی (د) مشارکتي

۱۰۰۵ - په لاندې يو څيز کې د رهبرۍ د چلند تگلاره په بشپړ ډول آمرانه ده:

- (الف) کله چې تر لاس لاندې کسان د نسبي بلوغ په کچه کې وي
(ب) کله چې تر لاس لاندې کسان نابالغ وي
(ج) کله چې تر لاس لاندې کسان فکري بلوغ ته رسېدلي وي
(د) هېڅ يو

۱۰۰۶ - کله چې رهبر د اړيکو په پاللو کې کمزوری او په دنده کې پياوړی وي، د هغه د رهبرۍ سبک ته وايي:

- (الف) مشارکتي (ب) توفیقي (ج) آزاد (د) پلرنی

۱۰۰۷ - په دنده کې پياوړي او په اړيکو کې کمزوری سبک په لاندې حالاتو کې شتون لري:

- (الف) کله چې تر لاس لاندې کسان فکري بلوغ ته نه وي رسېدلي
(ب) تر لاس لاندې کسان نسبتاً بالغ وي
(ج) تر لاس لاندې کسان د فکري بلوغ کچې ته رسېدلي وي
(د) ب او ج سم دي

۱۰۰۸ - رهبر په لاندې کومو حالاتو کې تر لاس لاندې کسانو ته ډېر اختيارات سپاري؟

- الف) کله چې فکري بالغان نه وي
 ب) کله چې د کمال په کچه بالغان وي
 ح) کله چې په نسبي ډول فکري بلوغ ته رسېدلي وي
 د) کله چې ۵۰٪ فکري بلوغ ته رسېږي

۱۰۰۹ - کله چې د رهبري سبک د اړيکو په پاللو او دنده کې پياوړی وي، د رهبري دې سبک ته وايي:

- الف) مشارکتي ب) ملاتړي ج) متقاعد کوونکی د) هېڅ يو

۱۰۱۰ - د ژوند د دوره يي نظريې رهبري، د لاندې يو شمېر ډولونو لرونکې ده:

- الف) څلور ډوله ب) پنځه ډوله ج) اته ډوله د) درې ډوله

۱۰۱۱ - د لاندې يو شخص زعامت ته د رهبري تاريخ رسېږي:

- الف) آدم عليه السلام ب) کوروش ج) داريوش د) موسی عليه السلام

۱۰۱۲ - په لاندې يو کال کې داريوش او کوروش امپراتوري په ايالتونو ووېشله:

- الف) ۱۰۰۰ ق.م ب) ۵۰۰ ق.م ج) ۱۰۰ ق.م د) هېڅ يو

۱۰۱۳ - امام غزالي رحمه الله د رهبر ځانگړتياوې په لاندې څيزونو پورې تړلې گڼي:

- الف) عدالت ب) څيرکټيا ج) صبر لرل د) درې وړه

۱۰۱۴ - په اتلسمه ميلادي پېړۍ کې په سياسي نظام کې لاندې يو بدلون رامنځته شو:

- الف) په فردي آزادۍ او د ټاکنې په حق ټينگار
 ب) د ځانگې او حرفې پر رول ټينگار
 ج) د غوره مديريت پر اهميت ټينگار
 د) درې واړه سم دي

۱۰۱۵ - په لاندې یوه پېړۍ کې د رهبرۍ له اصولو سره سم په اروپا کې صنعتي انقلاب رامنځته شو:

- (الف) ۱۹ پېړۍ
(ب) ۱۸ پېړۍ
(ج) د ۱۸ پېړۍ په وروستيو کې
(د) ۲۰ پېړۍ

۱۰۱۶ - لاندې کوم یو پوه، د رهبرۍ او مدیریت تر منځ د توپیر لاملونه مطرح او ملاتړ یې ترې وکړ:

- (الف) جان لاک (ب) جان کارتر
(ج) بیکن (د) فایول

۱۰۱۷ - رهبري او مدیریت له یو بل سره دي:

- (الف) مترادف
(ب) لازم او ملزوم
(ج) تجزیه نه منونکي عناصر
(د) درې واړه

۱۰۱۸ - لاندې یو اړین عنصر ته اغېز لرونکې رهبري وايي:

- (الف) د شعور لرل (ب) لېوالتیا (ج) خړتیا او لیدلوری
(د) درې واړه

۱۰۱۹ - رهبري د په مفهوم ده:

- (الف) اغېز بندنې (ب) مختګ
(ج) اغېز منلو (د) هېڅ یو

۱۰۲۰ - په لاتیني ژبه کې د رهبري کلمه په لاندې یوې معنی سره کارول کیږي:

- (الف) فرمان ورکول (ب) لارښوونه کول (ج) هدایت کول
(د) ب او ج

۱۰۲۱ - انگېزه څه ده؟

- (الف) داخلي لېوالتیا ده چې له رضایت سره مستلزمه ده (ب) نښې پدیده ده
(ج) فطري وړتیا ده چې هڅونې ته اړتیا لري (د) ب او ج سم دي

۱۰۲۲ - د انگېزې ډولونه، په لاندې برخو وېشل کیږي:

- (الف) پروسه یي (ب) محتوایي (ج) ادراکي
(د) الف او ب

۱۰۲۳ - پروسه یي نظریه په لاندې برخو وېشل شوې ده:

- (الف) هیله و مساوات (ب) برابري (ج) لیدلوری
(د) هېڅ یو

۱۰۲۴ - په محتوایي نظریه کې هڅه کېږي چې.....

- الف) هغه افراد ومومي چې کار سرته رسولای شي (ب) کار خپل اهل ته سپاري
ج) د هغو عواملو په لټه کې دي چې افراد کار ته هڅوي (د) درې واړه سم دي

۱۰۲۵ - د انگېزې په محتوایي نظریه لاندې یو څیز ته لومړیتوب ورکول کېږي:

- الف) د افرادو وړتیا (ب) اړتیاوې او محرکونه (ج) طرحې (د) هېڅ یو

۱۰۲۶ - مهربانۍ ته د تر لاس لاندې کسانو اړتیا د انگېزې لاندې یو مهم لامل دی:

- الف) پروسه یې (ب) ادراکي (ج) محتوایي (د) وړتیا یې

۱۰۲۷ - په لاندې یوه نظریه کې، د فردو د انگېزې څرنگوالي له ادراکي اړخه خپرل کېږي:

- الف) پروسه یې (ب) محتوایي (ج) هیله (د) احتمال/شونتیا

۱۰۲۸ - د تر لاسه لاندې کسانو د اړتیاو د مراتبو لړۍ په لاندې برخو وېشل کېږي:

- الف) درې برخې (ب) پینځه برخې (ج) شپږ برخې (د) لس برخې

۱۰۲۹ - د اړتیاوو د مراتبو لړۍ په لاندې یو ځواب کې شامله ده:

- الف) د تر لاس لاندې افرادو جسمي او روحي اړتیاوې
ب) د خوندیتابه او درناوي اړتیاوې
ج) د ځان موندنې او مینې اړتیا (د) درې واړه سم دي

۱۰۳۰ - د انگېزې د پیدا کولو په پار د مرئوسانو د جسمي اړتیاوو له رفع کولو څخه موخه څه ده؟

- الف) د لومړنیو اړتیاوو پوره کول (ځای، جامې، خواړه او....)
ب) خوندیتوب او امنیت ته اړتیا
ج) پرمختګ او کمال ته اړتیا (د) متقابل درناوي ته اړتیا

۱۰۳۱ - شغلي امنيت ولې په تر لاس لاندې کسانو کې د انگېزې د پيدا کولو په موخه اغېزمن دی؟

الف) ځکه چې شغل ته لېواله کيږي (ب) د آرامي احساس کوي
ج) دنده سپېڅلې گڼي (د) درې واړه سم دي

۱۰۳۲ - د اړتيا او انگېزې اړيکه په لاندې کوم ځواب کې بيان شوې ده:

الف) اړتيا په فرد کې محرک پيدا کوي
ب) فرد د خپلې اړتيا د پوره کولو په لټه کې وي
ج) اړتيا انسان ته انگېزه ورکوي (د) درې واړه سم دي

۱۰۳۳ - لاندې يو پوه د انگېزې د دوه لاملې نظريه وړاندې کړې ده:

الف) گريگور (ب) هرزبرگ (ج) ټينور (د) ډومينگ

۱۰۳۴ - دوه لاملې نظريه لاندې څيزونو ته شامله ده:

الف) انگېزه او پيښت (ب) خوځنده (ب) مخنيوی کوونکې (د) هېڅ يو

۱۰۳۵ - لاندې يو څيز د پاښت لامل دی:

الف) د ترلاس لاندې کسانو تحرک دروي (ب) فرد محرک او فعال ساتي
ج) فرد په يوه حالت کې ساتي (د) درې واړه سم دي

۱۰۳۶ - په محتوایي انگېزه کې د اړتياوو د مراتبو لړۍ د لاندې يو پوه له خوا مطرح شوه:

الف) بيکن (ب) ابراهام مزلو (ج) ميدآور (د) فيلور

۱۰۳۷ - د انگېزې د رامنځته کولو تر ټولو مهم لامل عبارت دی له:

الف) د اړتياوو د پوره کولو د مراتبو د لړۍ نظريه
ب) د رواني روغتيا او انگېزه ورکونې نظريه
ج) د (X&Y) نظريه (د) درې واړه سم دي

۱۰۳۸ - مزلو، د اړتياوو د پوره کولو د مراتبو د لړۍ په ادامه کې مطرح کړي دي؟

الف) د پوهېدو او پوهولو اړتيا (ب) د ښکلا پېژندنې او نظم اړتيا
ج) داخلي رده کړو ته اړتيا (د) الف او ب سم دي

١٠٣٩ - د چلند د پياوړي کولو او سمون نظريه د لاندې يو پوه له لوري مطرح شوې ده:

الف) اسکينر ب) مزلو ج) ټيلور د) ډومنگ

١٠٤٠ - د چلند د پياوړي کولو او سمون نظريه په لاندې کوم څيز کې خپل کيږي؟

الف) د تر لاسه لاندې کسانو د ليدلوري څرنگوالي

ب) د مرئوسانو ټوليزې اړيکې

ج) ارادي او غير ارادي عکس العملونه

د) د تر لاس لاندې کسانو سياسي فعاليتونه

١٠٤١ - لاندې کوم تعريف د رهبري په ځانگړتياوو پورې تړاو لري؟

الف) رهبري د اغېز منلو پروسه ده

ب) رهبري د نورو پر چلند د اغېز سدلو له لارې نفوذ کول دي

ج) رهبري د موخو د تر لاسه کولو لپاره د افرادو سوق کول دي

د) الف او ب

١٠٤٢ - په لاندې کوم څيز کې د رهبري ډولونه مشخص شوي دي؟

الف) کلاسيکه او معاصر رهبري ب) آگاهانه او نا آگاهانه رهبري

ج) رسمي او غير رسمي رهبري د) آزاد او مقيد رهبري

١٠٤٣ - کله چې رهبري په رسمي بڼه جوړه شوې وي نو تر لاس لاندې کسان

په لاندې نوم سره يادېږي:

الف) مادور ب) لارويان ج) مرئوسان د) پيرون

١٠٤٤ - کله چې رهبري غير رسمي بڼه ولري، تر لاس لاندې کسان په کوم نوم

يادېږي؟

الف) مرئوسان ب) پيرون ج) تابعداران د) هېڅ يو

١٠٤٥ - لاندې کوم پوه د رهبري د برياليتوب د خپرلو په موخه د رهبري

سبک او د چاپېريالي وضعیت مطلوبيت تر مطالعې لاندې نيسي؟

الف) فيدلر ب) ټيلور ج) مایل د) هزرگ

۱۰۴۶ - فيډلر، د ليکلي پوښتنې په واسطه مديران په لاندې برخو وېشلي دي:
الف) اړيک پلوي ب) کار پلوي ج) انسان پلوي د) الف او ب

۱۰۴۷ - د فيډلر په نظر.....

الف) رهبر کولای شي چاپېريال ته بدلون ورکړي
ب) مدير کولای شي چاپېريال بدل کړي
ج) رهبر کولای شي د سازمان شرايط بدل کړي
د) دواړه موارد د چاپېريال په بدللو کې بريالي دي

۱۰۴۸ - د وضعیت مطلوبيت، په لاندې يو متغير سره پيليري:

الف) د رهبر او پيرو اړيکه ب) د کار جوړښت
د) منصب او مقام ځواک د) درې واړه سم دي

۱۰۴۹ - اقناعي سبک، د لاندې يو څو طرح ده:

الف) بيکن ب) هرسي ج) بلار انچارد د) ب او ج

۱۰۵۰ - د بلار انچارد له نظريې سره سم د رهبرۍ سبکونه په لاندې ډول دي:

الف) دستوري او ملاتړي ب) آمرانه او مستبدانه
ج) پلرنی او مشارکتي د) درې واړه سم دي

۱۰۵۱ - اقناعي سبک د رهبرۍ په لاندې يوې تگلارې دلالت کوي:

الف) تفويضي او اختياري ب) ارتباطي او انساني
ج) تشويقي او استدلالي د) ترسيمي او خيالي

۱۰۵۲ - د بلار انچارد له طرحې سره سم اقناعي سبک په لاندې شرايطو کې شونی دی:

الف) کله چې تر لاس لاندې کسان پر ځان باور نه لري
ب) کله چې فکري بلوغ ونلري
ج) کله چې تر لاس لاندې کسان پر نفس باور لري د) الف او ج سم دي

۱۰۵۳ - کله چې تر لاس لاندې کسان لږ ملاتړ او لارښوونې ته اړتيا ولري،

لاندې يو سبک اغېزمن او کارنده دی:

الف) اقناعي ب) تفويضي ج) مشارکتي د) آزاد

۱۰۵۶ - په رهبرۍ کې نفوذ په لاندې يو مفهوم اطلاقيږي:

- (الف) پر نورو اغېز سندل
(ب) د رهبر د فکري خوا پايښه ده
(ج) هغه پايښه چې د ځواک د کارولو په پايښه کې ترلاسه کيږي
(د) هېڅ يو

۱۰۵۵ - شخصي ځواک عبارت دی له:

- (الف) تجربه لرل
(ب) صلاحيت
(ج) اړيکي لرل
(د) درې واړه

۱۰۵۶ - په رهبرۍ کې د مزد قدرت په لاندې يو مفهوم اطلاقيږي:

- (الف) د هغو څيزونو د برابرولو ځواک چې افراد ورته لېوالتيا لري
(ب) موخې ته د رسېدو لپاره اړينې آسانتياوې
(ج) د سرچينو د امکان سنجول او د افرادو د فعاليتونو ستايل
(د) الف او ب سم دي

۱۰۵۷ - په رهبرۍ کې د ګوتڅنډنې له ځواک څخه موخه څه ده؟

- (الف) له شغلي انحرافاتو سره سم د تر لاس لاندې کسانو مجازاتول
(ب) د منفي فعاليتونو غندنه
(ج) له هغه څيزونو څخه چې افراد ورته لېواله دي د بې برخې کولو ځواک
(د) هېڅ يو

۱۰۵۸ - کله چې تر لاس لاندې کسان له هغې پوهې څخه بې برخې وي چې

- يواخې رهبر يې لري، په رهبر د لاندې يو څيز اطلاق کيږي:
(الف) تخصص
(ب) وړتيا
(ج) زړورتيا
(د) ريښتينولي

۱۰۵۹ - کله چې تر لاس لاندې کسان په رهبر باور ولري او راز ساتونکي وي، په

- رهبر د لاندې يو څيز اطلاق کيږي:
(الف) صلاحيت لرونکي
(ب) وړتيا لرونکي
(ج) تجربه لرونکي
(د) کرکټر لرونکي

۱۰۶۰ - رهبر هغه څه وينې چې.....

- (الف) ترسره کوي يې
(ب) په ذهن کې يې لري
(ج) هغه څه چې مدير يې فکر کوي
(د) درې واړه سم دي

۱۰۶۱ - د رهبر تر ټولو ستر دښمن لاندې یو څیز دی:

(الف) نیوکړه والی (ب) انعطاف نه منل (ج) زړورتیا (د) دښمني

۱۰۶۲ - لاندې کوم څیز په رهبرۍ کې د اړیکو او موخو د پراختیا خنډ گرځي؟

(الف) جزئیاتو ته پاملرنه (ب) گوشه گیری (ج) حسادت (د) شرارت

۱۰۶۳ - لاندې کوم لامل رهبر منزوي کوي؟

(الف) په کار کې سستي (ب) سیاسي فساد (ج) اخلاقي فساد (د) لف و ب

۱۰۶۴ - لاندې کوم څیز پر رهبر د پیروانو باور کموي؟

(الف) اداري فساد (ب) د ضمیر او ژبې یو یو والی
(ج) بې موخې خبرې (د) هېڅ یو

۱۰۶۵ - لاندې کوم څیز د رهبر محبوبیت ډېروي؟

(الف) تجربه (ب) زړورتیا (ج) موازنت (د) ریښتینولي

۱۰۶۶ - د رهبرۍ د تگلارو ډولونه له لاندې یو سبک سره سمې شتون لري:

(الف) آمرانه (ب) منځلاری (ج) نسان پلوی (د) درې واړه

۱۰۶۷ - د رهبرۍ سبک د لاندې کوم لامل تر اغېز لاندې شتون لري؟

(الف) ځان او تر لاس لاندې کسانو ته د رهبر د لید څرنگوالی
(ب) مذهبي تړاوونه

(ج) د لید څرنگوالی او د څیرکتیا او فکري بلوغ کچه (د) درې واړه

۱۰۶۸ - له مشاورینو او کار پوهانو څخه په ګټه اخیستنه مشورتی تصمیم نیونه په

لاندې کوم سبک کې شتون لري؟

(الف) محافظه کار (ب) منځلاری (ج) لېبرال (د) آزاد

۱۰۶۹ - د رهبرۍ په لاندې کوم سبک کې د تصمیم نیونې څرنگوالی متمرکز دی؟

(الف) آمرانه (ب) مشارکتی (ج) ملاتړي (د) هېڅ یو

۱۰۷۰ - لاندې کوم رهبر ګواښونه مني؟

(الف) آزاد رهبران (ب) انسان پلوي (ج) منځلاري رهبران (د) الف او ب

۱۰۷۱ - په لاندې کوم سبک کې خلاقي روحيې هڅول کېږي؟

الف) لېبرالي (ب) منځلاري (ج) آمرانه (د) ملاتړي

۱۰۷۲ - په لاندې کوم حالت کې ټولې پرېکړې رهبر کوي؟

الف) آمرانه (ب) اړيکپاله (ج) انسان پلوه (د) هېڅ يو

۱۰۷۳ - په لاندې کوم حالت کې په خلاص او غير رسمي بڼه اړيکې شتون لري؟

الف) متقاعد کوونکې (ب) محافظه کاري (ج) مشارکتي (د) ب او ج

۱۰۷۴ - کله چې په سازمان کې په بشپړ ډول تړلي او رسمي اړيکې شتون ولري، په سازمان کې د رهبري کوم ډول سبک شتون لري؟

الف) تفويضي (ب) اختياري (ج) مشارکتي (د) آمرانه

۱۰۷۵ - په لاندې کوم سبک کې د کار وېش شتون نه لري؟

الف) مشارکتي (ب) سازمان پلوي (ج) ملاتړي (د) اختياري

۱۰۷۶ - لاندې کوم يو حالت د شغل په غني کولو او پراختيا کې اغېزمن رول لري؟

الف) آمرانه (ب) اړيکپاله (ج) آزاد (د) مشارکتي

۱۰۷۷ - د شغلي دندو تعريف په لاندې يو سبک کې ډېر متمرکز دی:

الف) مشارکتي (ب) لېبرالي (ج) منځلاري (د) هېڅ يو

۱۰۷۸ - د رهبري په مشارکتي سبک کې، په لاندې يوې طريقې سره کنټرول

صورت مومي:

الف) کنټرول غير متمرکز دی (ب) کنټرول متمرکز دی

ج) کنټرول په عمودي بڼه شتون لري (د) کنټرول دوامدار دی

۱۰۷۹ - ټولې کنټرولي برنامې په لاندې يو سبک کې دقيقې او متمرکزې دي:

الف) مشارکتي (ب) آمرانه (ج) اقتضايي (د) هېڅ يو

۱۰۸۰ - رهبر نشي کولای چې په لاندې يو څيز کنټرول ولري:

الف) سياسي چارې (ب) اداري چارې (ج) شخصي چارې (د) ب او ج

۱۰۸۱ - په رهبري کې ځواک په لاندې شمېر ډولونو وېشل کېږي:

(الف) درې ډوله (ب) دوه ډوله (ح) شپږ ډوله (د) پينځه ډوله

۱۰۸۲ - له مقام څخه ترلاسه شوی ځواک په لاندې برخو کې شامل دی:

(الف) د مزد ورکولو ځواک (ب) د گوتڅندنې ځواک
(ج) قانوني ځواک (د) درې واړه سم دي

۱۰۸۳ - شخصي قدرت په لاندې یو څیز کې نغښتی دی:

(الف) تجربه (ب) سیاست (ج) مهرباني (د) رسالت

۱۰۸۴ - د اغېز بنسټونکو رهبرانو یوه ځانگړنه په لاندې برخو کې شامله ده:

(الف) په تر لاس لاندې کسانو باور کوي (ب) تر لاس لاندې کسان بیاوړي کوي
(ج) اړیکې په ملگرتیا ساتي (د) درې واړه سم دي

۱۰۸۵ - په لاندې یو ځواب کې د رهبر ټولیز اند مشخص کېږي:

(الف) وینا (ب) پر نفس اعتماد (ج) کړنې (د) شعار

۱۰۸۶ - د کنټرول په موخه برنامه جوړول او د بحران مدیریت په لاندې شمېر

بوڅي لري:

(الف) درې برخې (ب) شپږ برخې (ج) څلور برخې (د) هېڅ یو

۱۰۸۷ - لاندې یو پوه د بحران مدیریت په برخو وېشلی دی:

(الف) آدولف (ب) مک کانکی (ج) ریچارډ (د) بیکن

۱۰۸۸ - لومړی باید ددې بحراني څیز وړاندوینه او برنامه جوړه شي:

(الف) پېښې (ب) چاپېریال (ج) سرچینې (د) هېڅ یو

۱۰۸۹ - د بحران د مدیریت د مراتبو لړۍ لاندې یو څیز سره مترادفه ده:

(الف) د پېښو وړاندوینه (ب) د اړینو برنامه تنظیم
(ج) ډلو، ډلو ته زده کړه ورکول (د) درې واړه سم دي

۱۰۹۰ - لاندې کومه تېروتنه د بحران په مدیریت کې پېښې سختوي؟

- الف) د خبرتیا ورکولو لومړنۍ نښې په پام کې نه نیول
ب) د مسئلې له شتون څخه انکار
ج) په غیر فني او حرفوي ځواکونو تکیه کول
د) الف او ب سم دي

۱۰۹۱ - سازمانونه د بحران د مدیریت او له پېښو د مخنیوي په موخه د لاندې یو سیستم شبکه جوړونې ته اړتیا لري:

- الف) د کنټرول سیستم (ب) عام سیستم (ج) څارنیز سیستم (د) ب او ج

۱۰۹۲ - کنټرولونکي سیستمونه په لاندې شمېر برخو باندې وېشل شوي دي:

- الف) ۳ برخې (ب) ۴ برخې (ج) ۶ برخې (د) ۵ برخې

۱۰۹۳ - د بحران د کنټرول سیستمونه په لاندې عناصرو وېشل شوي دي:

- الف) د کنټرول تشخیصي سیستمونه (ب) د کنټرول تحلیلي سیستمونه
ج) د تعاملې او ارزښتي کنټرول سیستمونه (د) درې واړه سم دي

۱۰۹۴ - د تعاملې کنټرول په سیستم مدیران له لاندې کوم څیز څخه ډېره ګټه اخلي؟

- الف) مصاحبه (ب) مرکه (ج) ناسته کول (د) بیا کتنه

۱۰۹۵ - د بحران له مدیریت څخه موخه څه ده؟

- الف) د ګواښونکو پېښو منظمه وړاندوینه او د تدابیرو نیول
ب) د فرصتونو لاسته راوړل

- ج) د سازمان په جوړښت کې د نامنظمو پېښو کنټرول
د) الف او ج

۱۰۹۶ - بحران، په لاندې برخو وېشل کېږي:

- الف) سیاسي بحران (ب) بهرني بحرانونه
ج) دخلي بحرانونه (د) ب او ج سم دي

۱۰۹۷ - د بحران مدیریت، هڅه کوي څو.....

- الف) په سختو شرایطو کې سازمان په مطلوب موقعیت کې وساتي
ب) د اجرا آتو او برنامو له انحراف څخه مخنیوی وکړي

(ج) د اديرې له تگلارې سره سم شريطو ته بدلون ورکړي (د) پېښې وپېژني

۱۰۹۸ - د بحران په مدیریت کې باید اقتضایي برنامه داسې طراحی شي

چې.....

(الف) تر شونې حده له پیسې مخنیوی وشي

(ب) خبر ورکونکې نښې مشخصې شي

(ج) له ورته بېلگو څخه گټه واخیستل شي

(د) الف او ج سم دي

۱۰۹۹ - سازمانی بحران، په لاندې یو حالت کې کنټرول کېدای شي:

(الف) د ناوړه پیسو له واقع کېدو وړاندې

(ب) د ناڅاپي پیسو په جریان کې

(ج) د پیسو له پای ته رسېدو وروسته

(د) درې وړه سم دي

۱۱۰۰ - هغه مهم دلائل چې د بحران مدیریت ته اړتیا په ډاگه کوي، لاندې

کوم څیز کېدلای شي؟

(الف) د بحران واقع کېدل الزامي دي

(ب) په سازمان کې د بحران وقع کېدل شونې دي

(ج) بحران یوه تخیلي فرضیه ده

(د) بحران د منفي تفکر زېږنده ده

۱۱۰۱ - په لاندې یو څیز کې سازمانی موخې مشخصې کړئ:

(الف) تگلارې او رویې

(ب) د اجرائي مدیرانو د دندو شرح

(ج) بېلگې

(د) درې وړه سم دي

۱۱۰۲ - په سازمانی بنسټونو او د رهبرۍ په اصولو کې د څارنې محدودده څه ده؟

(الف) هغو کار کوونکو ته ویل کیږي چې په مستقیم ډول یو امر ته خبر ورکوي

(ب) هغو مدیرانو ته ویل کیږي چې په یو اړخیز ډول له تر لاس لاندې کسانو

راپور اخلي

(ج) هغو تر لاس لاندې کسانو ته ویل کیږي چې د اصولو تابع دي

(د) درې وړه

۱۱۰۳ - د تمرکز درجه په لاندې یو مفهوم دلالت کوي:

(الف) په سازمان کې دننه سیاسي جوړښتونه

(ب) پر سرغړوونکو او افراطي ډلو

(ج) په سازمان کې د تصمیم نیونې اصلي ځای

(د) الف او ج سم دي

۱۱۰۴ - له تفکر څخه موخه څه ده؟

- الف) هغه فعالیتونه دي چې سازمان ته مسیر ورکوي
 ب) تنظیم کړل شوې موخې دي
 ج) راتلونکي ته د ژور لید توان او په راتلونکي کې د چاپیریال او برنامه پېژندل دي
 د) هېڅ یو

۱۱۰۵ - لاندې یو پوه د انساني اړیکو مکتب رامنځته کړ؟

- الف) مارتین لوتر (ب) رمانلي او تاشمن (ج) فایلول (د) هیوم

۱۱۰۶ - د رهبري په لاندې یو سبک کې رهبر تل تر لاس لاندې کسانو باندې خپل لوړوالی ساتي:

- الف) مشارکتی (ب) فیوډالي (ج) دکتاتوري (د) پلرنی

۱۱۰۷ - په لاندې یو سبک کې رهبر تمامیت غوښتونکی دی:

- الف) آزاد سبک (ب) ماتریالیستي سبک (ج) دکتاتوري سبک (د) ب او ج

۱۱۰۸ - لاندې کوم څیز د رهبر په ځانګړتیاوو کې شامل دی:

- الف) د فکر ثبات (ب) ټولیز مهارت (ج) موخه لرل (د) درې واړه

۱۱۰۹ - د سیاست او قدرت نظریه په لاندې یو کال کې مطرح شوه:

- الف) ۱۹۱۹ (ب) ۱۹۴۴ (ج) ۱۹۷۰ (د) ۱۹۸۰

۱۱۱۰ - لاندې کوم پوه، د رهبر دندې او ځانګړتیاوې وېشلي دي:

- الف) ډېویډ (ب) ټیلور (ج) استني (د) الف او ج

سرچینې

۱. رضائیان، علی (۱۳۹۰)، مېنې سازمان و مدیریت، چاپ پانزدهم، انتشارات سمت، تهران - ایران (مېنې رهبري، فصل پنجم)
۲. لوانی، سید مهدی (۱۳۸۸) مدیریت عمومي، ویراست سی و چهارم، انتشارات نی، بخش پنجم، تهران - ایرن.
۳. هاشمی، سید جواد (۱۳۹۳) رهبري عالي و مدیریت مدرن، انتشارات الهام احدی، کابل - افغانستان.
۴. دودیال، محمد بشیر (۱۳۸۹)، اداره، ناشر: مؤسسه نشرتي میهن، کابل - افغانستان.
۵. اساسات و مهارت های مدیریت، جلد دوم سال ۱۳۹۱، ریاست تربیه و انکشاف خدمات ملکی، کابل - افغانستان.
۶. استانکزی، ناصر (۱۳۹۱)، اداره معاصر، انتشارات سعید، کابل افغانستان.

د ځوانونو کملې

شمبره	ځواب	شمبره	ځواب	شمبره	ځواب	شمبره	ځواب	شمبره	ځواب	شمبره	ځواب
۹۶۱	د	۹۸۶	لف	۱۰۱۱	الف	۱۰۳۶	ب	۱۰۶۱	ب	۱۰۸۶	ح
۹۶۲	د	۹۸۷	ج	۱۰۱۲	ب	۱۰۳۷	د	۱۰۶۲	الف	۱۰۸۷	ب
۹۶۳	الف	۹۸۸	ب	۱۰۱۳	د	۱۰۳۸	د	۱۰۶۳	ح	۱۰۸۸	لف
۹۶۴	ح	۹۸۹	ج	۱۰۱۴	د	۱۰۳۹	الف	۱۰۶۴	ب	۱۰۸۹	د
۹۶۵	ب	۹۹۰	د	۱۰۱۵	ح	۱۰۴۰	ج	۱۰۶۵	د	۱۰۹۰	د
۹۶۶	ح	۹۹۱	الف	۱۰۱۶	ب	۱۰۴۱	ب	۱۰۶۶	د	۱۰۹۱	الف
۹۶۷	لف	۹۹۲	د	۱۰۱۷	د	۱۰۴۲	د	۱۰۶۷	الف	۱۰۹۲	ب
۹۶۸	د	۹۹۳	الف	۱۰۱۸	د	۱۰۴۳	الف	۱۰۶۸	ب	۱۰۹۳	د
۹۶۹	ب	۹۹۴	د	۱۰۱۹	لف	۱۰۴۴	ب	۱۰۶۹	لف	۱۰۹۴	ح
۹۷۰	ج	۹۹۵	ب	۱۰۲۰	ح	۱۰۴۵	ح	۱۰۷۰	ج	۱۰۹۵	الف
۹۷۱	د	۹۹۶	ح	۱۰۲۱	الف	۱۰۴۶	الف	۱۰۷۱	د	۱۰۹۶	د
۹۷۲	د	۹۹۷	ب	۱۰۲۲	د	۱۰۴۷	د	۱۰۷۲	ب	۱۰۹۷	الف
۹۷۳	ب	۹۹۸	الف	۱۰۲۳	الف	۱۰۴۸	الف	۱۰۷۳	د	۱۰۹۸	ب
۹۷۴	الف	۹۹۹	ح	۱۰۲۴	ح	۱۰۴۹	ح	۱۰۷۴	د	۱۰۹۹	الف
۹۷۵	ح	۱۰۰۰	ب	۱۰۲۵	ب	۱۰۵۰	ب	۱۰۷۵	الف	۱۱۰۰	ب
۹۷۶	ب	۱۰۰۱	ب	۱۰۲۶	ح	۱۰۵۱	ح	۱۰۷۶	ح	۱۱۰۱	د
۹۷۷	د	۱۰۰۲	د	۱۰۲۷	الف	۱۰۵۲	الف	۱۰۷۷	ح	۱۱۰۲	لف
۹۷۸	ب	۱۰۰۳	د	۱۰۲۸	ب	۱۰۵۳	ب	۱۰۷۸	ب	۱۱۰۳	ج
۹۷۹	ج	۱۰۰۴	الف	۱۰۲۹	د	۱۰۵۴	د	۱۰۷۹	ح	۱۱۰۴	ح
۹۸۰	لف	۱۰۰۵	ب	۱۰۳۰	الف	۱۰۵۵	الف	۱۰۸۰	ح	۱۱۰۵	الف
۹۸۱	ح	۱۰۰۶	الف	۱۰۳۱	د	۱۰۵۶	د	۱۰۸۱	الف	۱۱۰۶	ب
۹۸۲	ب	۱۰۰۷	ح	۱۰۳۲	د	۱۰۵۷	د	۱۰۸۲	ح	۱۱۰۷	ح
۹۸۳	د	۱۰۰۸	ب	۱۰۳۳	ب	۱۰۵۸	ب	۱۰۸۳	ب	۱۱۰۸	د
۹۸۴	الف	۱۰۰۹	ح	۱۰۳۴	لف	۱۰۵۹	لف	۱۰۸۴	الف	۱۱۰۹	ح
۹۸۵	ب	۱۰۱۰	الف	۱۰۳۵	ح	۱۰۶۰	ح	۱۰۸۵	ح	۱۱۱۰	د

نهم څپرکی

بیانیه، مفاهمه او اړیکې

- ۱۱۱۱ - لاندې یو پوه اړیکې د «اطلاعاتو تبادله او د معنی لېږد» گڼي:
الف) کتروکان (ب) هیوم (ج) تاشمن (د) میدآوار
- ۱۱۱۲ - لاندې کوم پوه اړیکې د «له لېږونکي څخه تر لاسه کوونکي ته د اطلاعات لېږد» گڼي؟
الف) کان (ب) فایول (ج) کونتر (د) ډومینګ
- ۱۱۱۳ - د پیغام اړین عناصر لاندې کوم څیز ته شامل دي؟
الف) لېږونکي (ب) پیغام (ج) تر لاسه کوونکي (د) درې واړه
- ۱۱۱۴ - د اړیکو د تگلارو ډولونه په لاندې شمېر دي:
الف) ۵ ډوله (ب) ۱۰ ډوله (ج) ۸ ډوله (د) ۱۵ ډوله
- ۱۱۱۵ - د پیغام لارې او وسائل لاندې څیزونه تشکیلوي:
الف) هوا (ب) کاغذ (ج) موبایل (د) درې واړه
- ۱۱۱۶ - لاندې یو څیز د پیغام د دوران اووم پړاو تثبیتوي:
الف) په ذهني مفهوم د پیغام بدلول (ب) له غریزو لارو د پیغام لېږدول
ج) د ارتباطي شبکو اختلاط (د) الف او ج سم دي
- ۱۱۱۷ - د اړیکو په پروسه کې د پیغام له عیني بېلگې څخه موخه څه ده؟
الف) د اصلاح رسولو تگلارې (ب) د لیرل کېدو نسبي او نساني
ج) له پیغام څخه د تر لاسه کوونکي ذهني برداشت (د) ترتیب شوي پیغامونه

۱۱۱۸ - د تر لاسه شویو پیغامونو په تفسیر کې دقت نه کول، د لاندې یو عنصر-

د رامنځته کېدو لامل ګرځي:

- (الف) د اختلال د رامنځته کېدو لاملونه
(ب) ناسمه خبر ورکونه
(ج) د اطلاعاتو په وړاندې کولو کې بې نظمي
(د) هېڅ یو

۱۱۱۹ - د اړیکو په پروسه کې له خواب (عکس العمل) (Replay) څخه موخه څه ده؟

- (الف) د پیغام په هکله د لېروونکي عکس العمل
(ب) د پیغام په هکله د ترلاسه کوونکي عکس العمل
(ج) د پیغام له مفهوم څخه د دواړو لوریو عکس العملونه
(د) احساس یاروونکي لاملونه

۱۱۲۰ - لاندې یو پوه په دې باور دی چې: «خواب ورکول (عکس العمل) د

ستونزو په لرې کولو او د اړیکو د بهیر له بڼه کولو سره مرسته کوي»:

- (الف) استویر (ب) بیکن (ج) استونر (د) رومانلي

۱۱۲۱ - اړیکې، د پیغام تر لاسه کوونکي د عکس العمل د څرنگوالي له اړخه په

لاندې ډولونو وېشل کېږي:

- (الف) یو اړخیزه اړیکې
(ب) دوه اړخیزه اړیکې
(ج) مؤرېې اړیکې
(د) الف او ب سم دي

۱۱۲۲ - په لاندې یو حالت کې اړیکو ته یو اړخیزې ویل کېږي:

- (الف) کله چې په پیغام کې عکس العمل ښکاره نه شي
(ب) کله چې دواړه لوري عکس العمل ونه ښيي
(ج) کله چې د پیغام مفهوم سم تفسیر نه شي
(د) درې واړه سم دي

۱۱۲۳ - د یو اړخیز اړیکو ښېګڼې د لاندې کوم شاخص په قالب کې

مشخصېږي؟

- (الف) اړیکې چټکې تر سره شي
(ب) یو اړخیزه اړیکې آسانه دي
(ج) د دواړه لوریو دقت ډېر وي
(د) درې واړه سم دي

۱۱۲۴ - کله چې چارې تنظیم شوې نه وي، اړینه ده چې له لاندې یو څیز څخه کار واخیستل شي:

الف) یو اړخیزه اړیکو (ب) رسمي اړیکو
ج) دوه اړخیزه اړیکو (د) غیر مستقیمو اړیکو

۱۱۲۵ - په لاندې کومه تگلاره کې پیغام لېږونکی کولای شي چې تېروتنې پټې او یا یې توجهه کړي؟

الف) دوه اړخیزه (ب) یو اړخیزه (ج) افقي (د) مستقیم

۱۱۲۶ - د سازمانې مراتبو د لړۍ له اړخه د اړیکو مسیر په لاندې کوم ځواب کې شتون لري؟

الف) افقي اړیکې (ب) عمودي اړیکې (ج) مؤرېې اړیکې (د) درې واړه

۱۱۲۷ - افقي اړیکې لاندې یوې تگلارې ته ویل کېږي:

الف) په سازمان کې دننه اړیکې (ب) له ښکته څخه پورته اړیکې
ج) له پورته څخه ښکته لور ته اړیکې (د) متمرکزي اړیکې

۱۱۲۸ - لاندې کوم شاخص د افقي اړیکو نیمګړتیا بیانوي؟

الف) د په ارتباطي شبکو کې د اختلال رامنځته کېدل

ب) درواغزن ائتلاف او د ډلو تشکیل

ج) د غړو تر منځ د کارونو خپرېدل (د) د رئیس او مرئوسانو تر منځ بدبیني

۱۱۲۹ - د اړیکو په لاندې یو مسیر کې، د کنټرول سیستمونه د غوښتنو تر اغېز

لاندې راځي؟

الف) عمودي اړیکې (ب) مؤرېې اړیکې (ج) افقي اړیکې (د) ب او ج

۱۱۳۰ - عمودي اړیکې په لاندې ډول سر ته رسول کېږي:

الف) له پورته څخه ښکته (ب) له ښکته څخه پورته

ج) د غړو تر منځ (د) الف او ب

۱۱۳۱ - له بښنه څخه پورته اړیکې د لاندې تگلارو په څرگندېدو سره تحقق مومي:

- (الف) د رپور وړاندې کول (ب) وړاندیز کول
(ج) راپور ورکول (د) الف، ب او ج

۱۱۳۲ - په لاندې یوې تگلارې د مؤربو اړیکو اطلاق کیږي:

- (الف) د دوه کاري حوزو تر منځ اړیکې (ب) د سازمان د عمرو تر منځ
(ج) د چاپیریالي اړیکو پراخوالی (د) د اداري اړیکو خونديتوب

۱۱۳۳ - د مؤربو اړیکو له خونديتوب څخه موخه څه ده؟

- (الف) د افکارو تبادله (ب) د رپور ورکول
(ج) د همغږۍ ډېرښت (د) د اړیکو تحکیم

۱۱۳۴ - د افرادو په کچه اړیکې په لاندې ډول نیول کیږي:

- (الف) څو تنه یوه ته (ب) یو تن څو تنو ته
(ج) څو، څو ته (د) الف، ب او ج

۱۱۳۵ - کله چې د ادارې کار کوونکي ډېر وي، د اړیکو لاندې یو ډول د پلي کېدو وړ دی:

- (الف) یو تن څو تنو ته (ب) څو تنه یوه ته (ج) یو تن یوه ته (د) څو، څو ته

۱۱۳۶ - د افرادو تر منځ د اړیکو د مطالعې پر مهال لاندې کوم څیز په نظر کې نیول کیږي؟

- (الف) د سازمان رسمي جوړښت (ب) رواني او ټولنیزې ځانګړتیاوې
(ج) کلتوري ځانګړتیاوې (د) درې واړه سم دي

۱۱۳۷ - د افرادو تر منځ د اړیکو څو ډوله موانع (خنډونه) شتون لري:

- (الف) درې ډوله (ب) شپږ ډوله (ج) اته ډوله (د) پینځه ډوله

۱۱۳۸ - لاندې کوم څیز ته د اړیکو خنډونه ویل کیږي؟

- (الف) ادراکي خنډونه (ب) سیاسي او اقتصادي خنډونه
(ج) چاپیریالي او کلتوري خنډونه (د) اقتصادي او ټولنیز خنډونه

۱۱۳۹ - لاندې کوم څیز، د اړیکو د خنډونو تر منځ مشترک څیز ګڼل کېږي؟

- (الف) ژبنیز خنډونه
(ب) ارزستي خنډونه
(ج) انگېزه یي خنډونه
(د) درې واړه

۱۱۴۰ - پر سرچینو د نه باور له امله له رامنځته شویو خنډونو موخه څه ده؟

- (الف) د لېروونکي په هکله د معلوماتو نه شتون
(ب) کله چې سرچینه (لېروونکي) د باور وړ نه وي
(ج) که چېرې سرچینې ډېرې او د تجزیې وړ نه وي
(د) د اړیکو د موازنې نه رعایتول

۱۱۴۱ - خنډونو ته هغه وخت انگېزه یي ویل کېږي چې له لاندې یو عنصر -

څخه برخمن وي:

- (الف) د افرادو رواني حالات (قهر، وېره او خوشحالي)
(ب) د غږ و څېرې څرنگوالی
(ج) د اضطراب، وسوسو او اندېښنو شتون
(د) درې واړه سم دي

۱۱۴۲ - که چېرې اړیکه نیونکي شخص له هغو کلمو او اصطلاحاتو سره روږدی

شوی نه وي چې په سازمان کې دود دي، دې ته د اړیکو

خنډونه ویل کېږي:

- (الف) سازمدي (ب) کلتوري (ج) ټولنیز (د) ب و ج

۱۱۴۳ - د پیغام د وضاحت د ډېرولو لپاره، له لاندې کوم څیز څخه کار

اخیستل اغېزمن دي؟

- (الف) له لیکنیزو اړیکو کار اخیستل
(ب) له (فیډبک) څخه کار اخیستل
(ج) له عقیدوي لېوالتیاوو کار اخیستل
(د) له رفتاري بېلګو کار اخیستل

۱۱۴۴ - لاندې کوم څیز کولای شي چې د اړیکو خنډونه له منځه یوسي؟

- (الف) له شفاهي اړیکو کار اخیستل
(ب) له فیډبک څخه کار اخیستل
(ج) د ساده او د پوهېدو وړ ژبې څخه کار اخیستل
(د) درې واړه سم دي

۱۱۴۵ - د سازمان ارتباطي شبکې د جوړښت او کار کولو له اړخه په لاندې شمېر ډولونو وېشل شوي دي:

الف) دوه ډوله ب) خلور ډوله ج) شپږ ډوله د) اته ډوله

۱۱۴۶ - د سازمان ارتباطي شبکې ، لاندې بڼې لري:

الف) رسمي شبکې ب) متناوبې شبکې
ج) غیر رسمي شبکې د) الف او ح سم دي

۱۱۴۷ - د سازمان په کچه اړیکې لاندې یو پوه طرح کړي دي:

الف) ډومینګ ب) روت ج) مورډیک د) هېڅ یو

۱۱۴۸ - غیر رسمي اړیکې په لاندې بڼو وېشل کېږي:

الف) ۳ ډوله ب) ۴ ډوله ج) ۶ ډوله د) ۸ ډوله

۱۱۴۹ - لاندې کومې شبکې ته غیر رسمي اړیکې ویل کېږي؟

الف) رشتوي شبکې ب) انشعابي شبکې
ج) تصادفي او خوشه یي شبکې د) درې واړه سم دي

۱۱۵۰ - په لاندې یوه شبکه کې ، د اطلاعات لېږد د یو خط په امتداد کې راځي:

الف) رشتوي شبکې ب) خوشه یي شبکې
ج) تصادفي شبکې د) انشعابي شبکې

۱۱۵۱ - په لاندې یوې شبکه کې د اطلاعاتو دقت ډېر لږ دی:

الف) خوشه یي ب) تصادفي ج) رشتوي د) انشعابي

۱۱۵۲ - په لاندې یو شبکه کې د اطلاعاتو د لېږد هر لامل نور لاملونه ناکي:

الف) تصادفي شبکې ب) خوشه یي شبکې
ج) تصادفي شبکې د) انشعابي

۱۱۵۳ - خوشه یي شبکې د لاندې یو پوه طرح او نظریه ده:

الف) کیت ب) هیوم ج) ډیویس د) هېڅ یو

- ۱۱۵۴ - لاندې کومه شبکه، د اطلاعات د ډاډه لېږد لپاره اغېزمنه ده؟
 الف) تصدفي شبکه (ب) خوشه يي شبکه (ج) انشعابي شبکه (د) هېڅ يو
- ۱۱۵۵ - لاندې کومه ارتباطي شبکه، د افرادو تر منځ د اړيکو څرنگوالي ټاکي؟
 الف) د رسمي اړيکو سيستمونه (ب) د غير رسمي اړيکو سيستمونه
 ج) د تصادفي اړيکو سيستمونه (د) د حلقوي اړيکو سيستمونه
- ۱۱۵۶ - د رسمي اړيکو په شبکو کې د لاندې کوم خيز رعايتول ډېر اړين دي؟
 الف) له رسمي لارې کار اخيستل (ب) د شغلي اطلاعاتو او پوهې ساتنه
 ج) د اطلاعاتو د محرميت ساتنه (د) الف او ب سم دي
- ۱۱۵۷ - لسي کار، د رسمي اطلاعاتو د لېږد شبکې په لاندې شمېر برخو باندې وېشلي دي:
 الف) ۶ ډوله (ب) ۸ ډوله (ج) ۱۲ ډوله (د) ۹ ډوله
- ۱۱۵۸ - د لسي کار په واسطه د اطلاعاتو د لېږد شبکې په لاندې يو عنوان سره وېشل شوي دي:
 الف) متمرکزې او ستاره يي شبکې (ب) درې سايخه او زنجيري شبکې
 ج) دايروي او هر اړخيزې شبکې (د) درې واړه سم دي
- ۱۱۵۹ - د اطلاعاتو د لېږد په لاندې يوه شبکه کې، اړيکې په چټکه او کره توگه نيول کېږي:
 الف) دايروي شبکې (ب) متمرکزې شبکې
 ج) هر اړخيزې شبکې (د) ستاروي شبکې
- ۱۱۶۰ - په لاندې يوه شبکه کې، افراد نشي کولای چې په مستقيمه توگه اړيکې ونيسي:
 الف) ستاروي (ب) خوشه يي (ج) دايروي (د) هېڅ يو
- ۱۱۶۱ - په لاندې يوه ارتباطي شبکه کې د کارکوونکو روحيه کمزورې ده:
 الف) ستاروي (ب) زنجيري (ج) هر اړخيزه (د) دايروي

- ۱۱۶۲ - په لاندې يوه شبکه کې که لومړی فرد وغواړي چې له دوهم فرد سره اړيکه ونيسي، بايد د درېيم فرد له لوري يې اړيکه ونيول شي:
الف) دايروي شبکه (ب) زنجيري شبکه (ج) ستاره يي شبکه (د) ب او ج
- ۱۱۶۳ - لاندې کومه شبکه، د رهبر ځای نه مشخصوي:
الف) رشتوي (ب) حقوي (ج) دايروي (د) هېڅ يو
- ۱۱۶۴ - په لاندې يوه شبکه کې د کار کوونکو روحیه پياوړې او فعاله وي:
الف) دايروي (ب) هر اړخيزه (ج) درې بڼاخه (د) متمرکه
- ۱۱۶۵ - په لاندې کومه شبکه کې کارکوونکي کولای شي چې له يو بل سره اړيکې ونيسي؟
الف) ستاره يي (ب) زنجيري (ج) هر اړخيزه (د) ب او ج
- ۱۱۶۶ - د اطلاعاتو د لېږد لاندې يوه شبکه د نورو په پرتله ثابته ده:
الف) ستاره يي (ب) درې ساخه (ج) دايروي (د) متمرکه
- ۱۱۶۷ - لاندې کومه شبکه، له پايښت لرونکي ارتباطي جوړښت څخه يې برخې؟
الف) متمرکه (ب) دايروي (ج) هر اړخيزه (د) درې بڼاخه
- ۱۱۶۸ - په لاندې يوه شبکه کې، د جوړښت ثبات پايښت لري خو د جوړېدو په درشل کې ده:
الف) دايروي (ب) درې ساخه (ج) زنجيري (د) متمرکه
- ۱۱۶۹ - په لاندې کومخ شبکه کې په بشپړه توگه د رهبر ځای څرگند او ښکاره دی؟
الف) متمرکه (ب) زنجيري (ج) هر اړخيزه (د) هېڅ يو
- ۱۱۷۰ - په لاندې يوه شبکه کې د رهبر ځای په بشپړ ډول مبهم او نا مشخص دی:
الف) زنجيري (ب) هر اړخيزه (ج) دايروي (د) ب او ج

۱۱۷۱ - د اړيکو د گرځېدا د ښه والي لپاره لاندې کوم څيز اغېزمن دی؟

- (الف) د ارتباطي سيستم سه والی
(ب) د فيډبک سيستم د ستونزو لري کول
(ج) روحي، رواني او... لاملونو ته پاملرنه
(د) درې واړه سم دي

۱۱۷۲ - تر ټولو مهم سيستمونه چې اړيکو ته ښه والی ورکوي، کوم دي؟

- (الف) خلاص سيستم
(ب) مفيد سيستم
(ج) دوه اړخيزه سيستم
(د) هېڅ يو

۱۱۷۳ - څو ډوله لاملونه شتون لري چې اړيکي تر اغېز لاندې راولي؟

- (الف) ۵ ډوله
(ب) ۶ ډوله
(ج) ۴ ډوله
(د) ۸ ډوله

۱۱۷۴ - د اړيکو مهم مهارتونه په لاندې ځوابونو کې شامل دي:

- (الف) د پيغام په لېږد کې کره والی
(ب) د خلاصو، دوه پخيزو اړيکو نېول
(ج) د موضوع او لهجې صراحت
(د) درې واړه سم دي

۱۱۷۵ - لاندې کوم ډول اړيکي کولای شي چې له ټولو ارتباطي تگلارو اغېزمن وي؟

- (الف) رسمي او تشریقاتي اړيکي
(ب) غیر رسمي او طبیعي اړيکي
(ج) کلتوري او ټولنیزې اړيکي
(د) علمي او اکاډميکي اړيکي

۱۱۷۶ - د ارتباطي سېکونو تعریف، مخاطب شخص ته د هر فرد د باور کچه په

لاندې توگه متمایزه او څرگندوي:

- (الف) د تر لاسه کوونکي په اند د لېږونکي د باور رول
(ب) د مبهم مسائلو توضیح
(ج) د خبرو د موازنې رعایت او متقابل درناوی
(د) ب او ج سم دي

۱۱۷۷ - د اړيکو په پروسه کې پینځه اغېزمن سېکونه د لاندې یو پوه نظریه ده:

- (الف) فیال
(ب) کلوس
(ج) مارک
(د) بیکن

۱۱۷۸ - په اړيکو کې د فرد د اعتبار ټاکونکي لاملونه د لاندې څیزونو په اساس

کارول کېږي:

- (الف) د باور وړ اوسېدل
(ب) خبرتیا
(ج) متحرک والی
(د) درې واړه

۱۱۷۹ - د رهبري تر ټولو مهم سبکونه په لاندې شمېر برخو وېشل کېږي:
الف) درې ډوله (ب) شپږ ډوله (ج) څلور ډوله (د) لس ډوله

۱۱۸۰ - د اړیکو په پروسه کې تفویضي سبک لاندې یو څیز ته شامل دی:
الف) دستوري سبک (ب) ترغیبي سبک
ج) ملاتړي سبک (د) درې واړه

۱۱۸۱ - د اړیکو په پروسه کې تفویضي سبک لاندې یو څیز ته شامل دی:
الف) د اړیکو په سبک کې شامل دی
ب) د وخت د مدیریت په سبک کې شامل دی
ج) د مالي مدیریت په سبک کې شامل دی (د) ب او ج سم دي

۱۱۸۲ - په لاندې کوم سبک کې د اړیکو بڼه یو اړخیزه ده؟
الف) ملاتړي سبک (ب) تفویضي سبک
ج) دستوري سبک (د) ترغیبي سبک

۱۱۸۳ - په اړیکو کې له ترغیبي سبک څخه د لاندې یوې موخې د ترلاسه کولو لپاره کار اخیستل کېږي:

الف) د اندونو او عمومي فکرونو د بدلون لپاره (ب) د حللارو د موندلو لپاره
ج) د پیغام تر لاسه کوونکي پر افکارو د غلبې لپاره (د) درې واړه سم دي

۱۱۸۴ - د لاندې یوې موخې لپاره له ترغیبي سبک څخه کار اخیستل کېږي:
الف) سوداگریز (ب) سیاسي (ج) مذهبي (د) درې واړه

۱۱۸۵ - تر هر څه دمخه ارسطو په اړیکو کې لاندې کوم شاخص ته اشاره کړې وه؟

الف) لېوونکی (ب) سرچینه (ج) پیغام (د) درې واړه

۱۱۸۶ - پیغام د لاندې یو مهم عنصر لرونکی دی:

الف) منطقي او معقول والی (ب) د خوښې وړ اوسېدل
ج) د پیغام خصوصي والی (د) درې واړه سم دي

۱۱۸۷ - د مخاطب یوه ځانگړنه په لاندې ځوابونو کې شتون لري:

- (الف) د مخاطب د هوښ او ځیرکتیا کچه
(ب) د مخاطب د ټولنیز بلوغ کچه
(ج) د مخاطب د فرمانبرداری او اطاعت کچه
(د) درې واړه سم دي

۱۱۸۸ - د پیغام اغېز بندل، په لاندې یو حالت کې ډېر دقیق ارزيايي کیږي:

- (الف) د مخاطب د خبرتیا او پوهې کچه
(ب) د سرچینې اعتبار او پر ویونکي اعتبار
(ج) د تر لاسه کوونکي د برداشت او ظرفیت کچه
(د) الف او ب سم دي

۱۱۸۹ - د ویونکي اعتبار عموماً د دوه ځانگړنو تر اغېز لاندې راځي:

- (الف) تخصص او تجربه لرل
(ب) د ویونکي د پوهې او خبرتیا کچه
(ج) د ویونکي د باور وړتیا
(د) الف او ج سم دي

۱۱۹۰ - لاندې کوم پوه، د مخاطب د ځیرکتیا او هوښ کچه په اړیکو کې اغېزمن بولي؟

- (الف) تاشمن
(ب) فایول
(ج) آرون سان
(د) ارسطو

۱۱۹۱ - په لاندې یوه برخه کې له ملاتړي سبک څخه کار اخیستل کیږي:

- (الف) د افرادو تر منځ د پوهاوي او سمو اړیکو ټینګښت
(ب) د سازمانې اړیکو ټینګښت
(ج) د سازمان د تگلارې او نظریې تحلیل
(د) ب او ح سم دي

۱۱۹۲ - لاندې یو څیز اړیکې زیانمنوي:

- (الف) د پرلپسې او بې ځایه اړیکو ټینګول
(ب) ناوړه او سرسري رویه
(ج) د سیستم له اوامرو او دستورونو څخه کار اخیستل
(د) درې واړه سم دي

۱۱۹۳ - د افرادو تر منځ ټولې اړیکې، د تر اغېز لاندې راځي:

- (الف) حساساتو
(ب) د ویونکي د اعتبار
(ج) ادراکي جوړښت
(د) د پیغام پایلې

۱۱۹۴ - په ټوله کې اړیکې په څو برخو وېشل کیږي؟

- (الف) دوه ډوله
(ب) څلور ډوله
(ج) شپږ ډوله
(د) اته ډوله

۱۱۹۵ - د اړیکو ډولونه په لاندې برخو وېشل کېږي:

الف) مستقیمې (ب) غیر مستقیمې (ح) دوه اړخیزې (د) الف او ب

۱۱۹۶ - ځینو پوهانو اړیکې په دې ډول تعریف کړي دي:

الف) اړیکې د افکارو له تبادلي او د لیکلو او شفاهي پیغامونو له لېږد څخه عبارت دي

ب) اړیکې د پیغام او اطلاعاتو د لېږد له پروسې څخه عبارت دي

ج) اړیکې په یو سازمان کې د افرادو تر منځ د مطقي روپي له ټیښت څخه عبارت دي

د) درې واړه سم دي

۱۱۹۷ - په لاتیني ژبه کې مفاهمه په لاندې معنی کارول شوې ده:

الف) د سازمسي اړیکو ټیښت (ب) ټولنیز کېدل او د افکارو تبادله

ج) پوهېدل او پوهول (د) نورو ته قناعت ورکول

۱۱۹۸ - د مفاهمې پروسه لاندې څیزونو ته شامله ده:

الف) لېږونکي او پیغام (ب) چینل (ج) تر لاسه کوونکي (د) درې واړه

۱۱۹۹ - په مفاهمه کې له (Encoding) څخه موخه څه ده؟

الف) د الفاظو په وسیله د مفکورې او نظریاتو ورکړه

ب) د معلوماتو تحلیل او تجزیه

ج) د برداشتونو په اساس د اطلاعاتو سنجش (د) فیدبک

۱۲۰۰ - په مفاهمه کې (Decoding) لاندې یوه معنا ورکوي:

الف) له وړاندې کړل شوي پیغام څخه د مفهوم اخیستل

ب) د نظریو او مفکورو تحلیل

ج) د ویونکي د لهجې او ویلو د طریقې څېړل (د) د اطلاعاتو تجزیه

۱۲۰۱ - د اړیکو خنډونه لاندې یو مهم عنصر کې شامل دي:

الف) بهرني خنډونه (ب) داخلي خنډونه

ج) چاپېریالي خنډونه (د) الف او ب

۱۲۰۲ - لاندې کوم څيز بهرني خنډ دی؟

الف) موجونه ب) بيخي او گرمي ج) شور ماشور د) درې واړه

۱۲۰۳ - لاندې کوم څيز کولای شي چې د داخلي خنډ په توگه کار وکړي؟

الف) مذهبي لېوالتياوې ب) حزبي او سيمه ييزې لېوالتياوې
ج) داخلي ناروغۍ زکام، تبه او د) درې واړه سم دي

۱۲۰۴ - د مفاهيمې ډولونه په لاندې شمېر ډولونو وېشل کيږي:

الف) شپږ ډوله ب) ۵ ډوله ج) ۸ ډوله د) ۴ ډوله

۱۲۰۵ - د مفاهيمې د ډولونو نومونه په لاندې برخو وېشل شوي دي:

الف) فردي او ډليزه مفاهيمه ب) په دوه نوري او کتلوي تگلارو مفاهيمه
ج) شفاهي او غير شفاهي مفاهيمه د) درې واړه سم دي

۱۲۰۶ - د لاندې کومې موخې او مقصد لپاره له مفاهيمې کار اخيستل کيږي؟

الف) د عامه ذهنيت بدلون
ب) د ادارې او خلکو تر منځ د معلوماتو د کچې بدلون
ج) د خلکو د ليدلوري بدلون
د) د انگېرنو، باورونو او فکرونو بدلون

۱۲۰۷ - لاندې کوم شاخص کولای شي چې د مفاهيمې د خنډ په توگه وگڼل شي؟

الف) دين ب) حزب ج) ټولنيز واټن د) ليدلوری

۱۲۰۸ - په لاندې کوم حالت کې مفاهيمه کولای شي چې اغېزمنه واقع شي؟

الف) په متناسبه او ساده ژبه بيان شي ب) د مخاطب ظرفيت رعايت شي
ج) له مناسبو او تعريف شويو توکو کار واخيستل شي د) درې واړه سم دي

۱۲۰۹ - په لاندې يو حالت کې نشو کولای په مفاهيمه کې مثبتې پايلې ترلاسه کړو؟

الف) ټولنيز او مذهبي واټن
ب) د ويونکي له خبرو بېلابېل درک
ج) د طرفينو تر منځ د مخکينۍ پېژندگلۍ نه شتون
د) د مذهبو او اديانو اختلاف

۱۲۱۰ - په لاندې یو حالت کې د پیغام تر لاسه کوونکې نشي - کولای چې د

مفاهمې په پایله فکر وکړي:

- (الف) د اندونو اختلاف
(ب) د مفاهمې د پابلو نه توضیح کول
(ج) په سرچینه (لېروونکي) باور نه لرل
(د) د مفاهمې لپاره د اړینو مکاناتو نشت

۱۲۱۱ - غیر کلماتي مفاهمه په لاندې کوم مفهوم اطلاقېږي؟

- (الف) خبرې (ب) لیکنیزه (ج) اشاري او انځوري (د) هېڅ یو

۱۲۱۲ - له کلماتي مفاهمې څخه موخه څه ده؟

- (الف) په اکاډمیکو تگلارو مفاهمه (ب) په تحریري او شفاهي بڼه مکالمه
(ج) په نړیوالو ژبو مفاهمه (د) ب او ج سم دي

۱۲۱۳ - پیغام څو اړخیزې معلوماتي برخې لري؟

- (الف) څلور اړخیزې (ب) شپږ اړخیزې
(ج) اته اړخیزې (د) پینځه اړخیزې

۱۲۱۴ - د پیغام اړخونه لاندې ځوابونو کې شامل دي:

- (الف) د موخې او اړیکو اړخ (ب) د ځان څرگندولو اړخ
(ج) د غوښتنې اړخ (د) درې واړه سم دي

۱۲۱۵ - د اړیکو د اړخ مفهوم په لاندې یو ځواب کې مشخص شوی دی:

- (الف) د افرادو تر منځ کاري تړاو معلوموي
(ب) د اړیکو مخینه احتوا کوي
(ج) د لېروونکي و تر لاسه کوونکي تر منځ مناسبت څرگندوي
(د) الف او ج سم دي

۱۲۱۶ - ځان څرگندونه څه ده؟

- (الف) د طرفینو اړیکې څرگندوي (ب) د طرفینو غوښتنې بر ملا کوي
(ج) د نظرونو څرگندونه یو ځای کوي (د) د طرفینو اړیکې ټینګوي

۱۲۱۷ - «د مکتوبونو په لیکلو کې ډېر دقت وکړئ!» د پیغام کوم اړخ نښي؟

- (الف) د غوښتنې اړخ (ب) د موخې اړخ (ج) د اړیکو اړخ (د) هېڅ یو

۱۲۱۸ - «انسان له تېروتنې خالي نه دی» په لاندې کوم اړخ کې معلومېږي؟
 الف) د موخې اړخ ب) د ځان څرگندونه ج) د اړیکو اړخ د) ب او ج

۱۲۱۹ - د معلوماتو له متبادل تحلیل څخه کولای شوی لاندې یوه پایله تر لاسه کړو:
 الف) د ارواپوهنې له نظره د افرادو درک
 ب) د لېوونکي د کمزورۍ د ټکو پیدا کول
 ج) د عوشتو په وړاندې د عکس العملونو وړاندې کول
 د) د پیغام ادراکي تجزیه او تحلیل

۱۲۲۰ - لاندې کوم څیز د شخصیت څرنگوالي مشخصوي؟
 الف) والدین ب) بالغ افراد ج) ماشومان د) درې واړه

۱۲۲۱ - په اړیکو کې معکوس تعاملات لاندې کوم مفهوم افاده کوي؟
 الف) د مخاطب د میل خلاف خبره کول
 ب) د اړیکو له قواعدو سره سمې خبرې کول
 ج) د مقابل لوري له شخصیت سره سم رویه نه کول د) درې واړه سم دي

۱۲۲۲ - لاندې یو څیز مفاهمه ګټوره کوي:
 الف) ښه پیل ب) فعاله اورېدنه ج) د پوستې مطرح کول د) درې واړه

۱۲۲۳ - لاندې کومه کلمه په اغېزمنه مفاهمه کې کارول کېږي؟
 الف) تاسو ب) ته ج) همدا ته د) درې واړه

۱۲۲۴ - لاندې جملې د مفاهمې په ګټور کېدو کې مرسته کوي:
 الف) زه سم فکر کوم ب) زما په نظر
 ج) تاسو سم فکر کوئ د) حق له تاسو سره دی

۱۲۲۵ - فعاله اورېدنه لاندې یوه ښېګڼه لري:
 الف) د کلمو له تکرار څخه مخنیوی کوي
 ب) د وخت له ضایع کېدو مخنیوی کوي
 ج) د طرفینو تر منځ له سوء تفاهم څخه مخنیوی کوي د) یو بل منل ډېروي

۱۲۲۶ - لاندې یو اړخ په مفاهمه کې افرادو ته جرئت ورکوي:
الف) فعال اورېدل (ب) مغزې تحریک (ج) ټاکنډي جمې (د) هېڅ یو

۱۲۲۷ - (Feedback) لاندې یوه معنا ورکوي:
الف) رپور (ب) عکس لامل (ج) مفهمه (د) ځواب

۱۲۲۸ - لاندې کومه تگلاره، د فیدبک په جریان کې کارول کیږي؟
الف) زما په نظر (ب) مثبت انګېرنه
ج) فوري عکس العمل (د) درې وړه

۱۲۲۹ - لاندې یو څیز فیدبک منفي کوي:
الف) د مخاطب د احساساتو پرول (ب) د کلمو او جملو تکرارول
ج) د غبر د چټکتیا ډېرول (د) درې واړه سم دي

۱۲۳۰ - د اغېزمن فیدبک په سیستم کې لاندې کوم څیز رعایت کیږي؟
الف) د مخاطب نه ارزیابي کول (ب) د ځوابونو او جملو لندول
ج) له مثبتو جملو کار اخیستل (د) درې واړه سم دي

۱۲۳۱ - په لاندې یو حالت کې فیدبک له منفي عکس العمل سره مخ کیږي:
الف) د نظریو نه همغري (ب) تر حد ډېر منفي فکر کول
ج) د نظریو توافق (د) د نامأنوسو جملو کارول

۱۲۳۲ - لاندې کوم څیز په سازمان کې د منازعې د لاملونو په توګه پېژندل کیږي:
الف) د ګټو تضاد (ب) د سرچینو تضاد (ج) منفي انګېرنه (د) الف و ب

۱۲۳۳ - بیانیه څه ده؟
الف) د ټولیزې مفاهمې بڼه ده (ب) بند لرونکې خبرې دي
ج) د رسنیو له لارې مستقیمې خبرې دي (د) ټیلیفوني پیغامونه دي

۱۲۳۴ - بیانیه لاندې کومې برخې لري؟
الف) بڼه پیل (ب) د موخو بیان (ج) بڼه پای (د) درې واړه

۱۲۳۵ - په بیانیه کې تر ټولو مهمې عملي نکتې، په لاندې کوم عنصر پورې تړاو لري؟

- (الف) د موضوع ټاکنه
(ب) د وخت د حدودو ټاکل
(ج) د مخاطب درک
(د) ب او ج

۱۲۳۶ - په لاندې ځوابونو کې د بیانې اصلي نکتې مشخصې کړئ:

- (الف) د موضوع ټاکل
(ب) د موضوع کنټرول
(ج) بشپړه خبرتیا
(د) درې واړه

۱۲۳۷ - د بیان وړاندې کوونکی، د خبرو له پیل څخه وړاندې لاندې کوم څیز څیړي؟

- (الف) د مخاطب د ظرفیت تشخیص
(ب) د خبرو له مهم نکتو څخه یادست اخیستل
(ج) د بیانې د ځای او وخت ټاکل
(د) د بیانې له پایلو څخه لومړنی رزیابي

۱۲۳۸ - بیانیه په لاندې یوې تگلارې پیلېږي:

- (الف) نېز او رسوونکي غږ
(ب) نرم او وړو غږ
(ج) متوسط او پوهېدو وړ غږ
(د) درې واړه سم دي

۱۲۳۹ - لاندې کومه نکته باید د بیانې پر مهال کنټرول شي؟

- (الف) غږ
(ب) لیدنه (نظر)
(ج) حرکات
(د) درې واړه

۱۲۴۰ - لاندې کوم څیز د غوره وینا کولو لپاره اغېزمن دی؟

- (الف) یادست اخیستل او تمرین
(ب) د ویناوالو تقلید
(ج) د نمائوسه کلمو او جملو تکرار
(د) له متلونو کار اخیستل

۱۲۴۱ - د عملي مفاهمې لپاره د مهارتونو په ډولونو باندې د صحیح نښه وکړئ!

- (الف) ۴ ډوله
(ب) ۵ ډوله
(ج) ۷ ډوله
(د) لس ډوله

۱۲۴۲ - لاندې کوم څیز د مفاهمې په مهارت کې شامل دی؟

- (الف) لوستل او لیکل
(ب) اورېدل او فکر کول
(ج) وینا کول
(د) درې واړه

۱۲۴۳ - په لاندې ځوابونو کې د مفاهمي (YC) يا د سي اووه اصول تشخيص کړئ:

الف) بشپړ والی Completness (ب) لنډيز Conciseness

ح) دقت Consideration (د) درې واړه سم دي

۱۲۴۴ - «د خبرو موضوع بايد د ويناوال په واک کې وي» د لاندې کوم پوه نظريه ده؟

الف) البرټ دريچ (ب) البرټ انشتين (ج) فايول (د) رومانلي

۱۲۴۵ - لاندې يو څيز، د وينا د پايست لامل گرځي:

الف) لرليد (ب) د حقائقو بين (ج) علمي بحث (د) هېڅ يو

۱۲۴۶ - ويناوال بايد، لاندې کومې نکتې ته پام وکړي؟

الف) د خلکو د رضایت جلبول (ب) د مخاطبينو د پام جلبول

ج) د بحث وړ موضوع ټوليز بيان (د) الف او ب سم دي

۱۲۴۷ - په لاتيني ژبه کې اړيکې په لاندې معنا کارول کېږي:

الف) تړاو لرل (ب) مراوده کول (ج) اېښودل (د) پيوستون

۱۲۴۸ - «اړيکې د دوه يا ډېرو افرادو تر منځ د واقعيتونو، افکارو، اندونو او

عواطفو له تبادلې څخه عبارت دي» د لاندې کوم پوه نظريه ده؟

الف) نيومن او سومر (ب) ټيلور او بيکن (ج) برون (د) هېڅ يو

۱۲۴۹ - د اړيکو په کومه تګلاره کې فرد په خپل ذهن کې موضوع تحليلوي؟

الف) مخامخ اړيکې (ب) فردي اړيکې

ج) غير رسمي اړيکې (د) متمرکزې اړيکې

۱۲۵۰ - لاندې کوم پوه په لومړي ځل په سازمان کې د اړيکو مفهوم مطرح کړ؟

الف) هيوم (ب) نيومن (ج) برنارد (د) هيگل

۱۲۵۱ - لاندې کوم څيز د اداري اړيکو د بڼو په توګه پېژندل کېږي؟

الف) د پلان جوړونې او برنامې نه شتون (ب) د محاسبې او راپور نه شتون

ج) له شته په پورته او له پورته په شته د باور نه شتون (د) درې واړه سم دي

۱۲۵۲ - په سازمان کې د اړيکو چرخش، په لاندې يو اړين عنصر- پورې اړه

لري:

الف) خبرتيا (ب) قناعت وړکول (ج) پرېکړه (د) درې واړه

۱۲۵۳ - په سازمان کې لاندې کومه ارتباطي رده ډېر اغېز لري؟

الف) له پاس نه ښکته (ب) له ښکته څخه پورته

ج) له پاس نه ښکته او له ښکته نه پورته (د) مؤرېې اړيکې

۱۲۵۴ - د ارتباطي اړخونو ډولونه په لاندې نومونو نومول شوي دي:

الف) انساني اړيکې (ب) چاپېريالي اړيکې

ج) ماشيني اړيکې (د) درې واړه سم دي

۱۲۵۵ - انساني اړيکې په لاندې کومو برخو وېشل شوي دي؟

الف) د افرادو او ډولو تر منځ اړيکې (ب) چاپېريالي اړيکې

ج) مذهبي اړيکې او تړاو لرونکې اړيکې (د) کلتوري اړيکې

۱۲۵۶ - که د اړيکو برنامه جوړه شوې وي، دا د په نوم نوموي:

الف) قصدي (ب) رادي (ج) غير ارادي (د) تصادفي

۱۲۵۷ - لاندې يو څيز د ارتباطي رسنيو په نوم ياديږي:

الف) مخابرات او پوسته (ب) راډيو، ټلويزيون او انټرنټ

ج) کاغذ، قلم او کتاب (د) الف او ب سم دي

۱۲۵۸ - يو مدير فکر کوي چې ښځې د سړيو په څېر کار نه شي کولای، او يا د

ډېر عمر لرونکي افراد د خلاقيت او نوښت توان نه لري، دا درک په

لاندې کوم څيز پورې تړاو لري؟

لف) ادري تاکنه (ب) سليقي تاکنه (ج) سرسري تېروتنه (د) هېڅ يو

۱۲۵۹ - لاندې يو ارزښت کولای شي چې د رئيس او مادونو کسانو تر منځ

اړيکې پياوړې کړي:

الف) مذهبي اړيکې (ب) اخلاقي اړيکې (ج) سياسي اړيکې (د) درې واړه

۱۲۶۰ - اداري اړیکې د لاندې کومو وسائلو او توکو پر مټ ټینګېږي؟

- الف) کاغذ، انټرنټ، ټیلیفون و فاکس
 ب) کتاب، کمپیوټر او مجلس
 ج) اصاعت او فرمانبرداري
 د) سیاسي لېوالتیاوې

سرچینې

۱. کرنگی، دیل، (۱۳۹۲) آیین سخنرانی، م.ج. جهانگیر افخمی، انتشارات ارمغان، تهران ایران
۲. محمدی، سحی (۱۳۹۴)، اداره ی عامه، چاپ دوم، نشر- عرفان، کابل افغانستان
۳. رضائیان، علی، (۱۳۹۰) مبانی سازمان و مدیریت، انتشارات سمت، تهران - ایران
۴. دودیال، محمد بشیر (۱۳۸۹) اداره، م.ج. محسن مهاجر، انتشارات مؤسسه نشراتی میهن، کابل افغانستان
۵. اساسات و مهارت های مدیریت، جلد دوم، سال ۱۳۹۱، انستیتوت خدمات ملکی.
۶. [www. Sbu.ac.ir](http://www.Sbu.ac.ir), (PDF form)

د خوابونو کیلی

شمبره	خواب	شمبره	خواب	شمبره	خواب	شمبره	خواب	شمبره	خواب	شمبره	خواب
۱۱۱۱	لف	۱۱۳۶	د	۱۱۶۱	ب	۱۱۸۶	د	۱۲۱۱	ج	۱۲۳۶	د
۱۱۱۲	ج	۱۱۳۷	ح	۱۱۶۲	الف	۱۱۸۷	لف	۱۲۱۲	ب	۱۲۳۷	الف
۱۱۱۳	د	۱۱۳۸	الف	۱۱۶۳	ج	۱۱۸۸	ب	۱۲۱۳	لف	۱۲۳۸	ح
۱۱۱۴	ب	۱۱۳۹	د	۱۱۶۴	الف	۱۱۸۹	د	۱۲۱۴	د	۱۲۳۹	د
۱۱۱۵	د	۱۱۴۰	ب	۱۱۶۵	ح	۱۱۹۰	ج	۱۲۱۵	ج	۱۲۴۰	الف
۱۱۱۶	الف	۱۱۴۱	لف	۱۱۶۶	د	۱۱۹۱	الف	۱۲۱۶	ب	۱۲۴۱	ب
۱۱۱۷	ب	۱۱۴۲	ح	۱۱۶۷	ب	۱۱۹۲	ب	۱۲۱۷	الف	۱۲۴۲	د
۱۱۱۸	الف	۱۱۴۳	ب	۱۱۶۸	ح	۱۱۹۳	ح	۱۲۱۸	ب	۱۲۴۳	د
۱۱۱۹	ب	۱۱۴۴	د	۱۱۶۹	الف	۱۱۹۴	الف	۱۲۱۹	الف	۱۲۴۴	ح
۱۱۲۰	ح	۱۱۴۵	الف	۱۱۷۰	ب	۱۱۹۵	د	۱۲۲۰	د	۱۲۴۵	ب
۱۱۲۱	د	۱۱۴۶	د	۱۱۷۱	د	۱۱۹۶	الف	۱۲۲۱	ح	۱۲۴۶	د
۱۱۲۲	الف	۱۱۴۷	ح	۱۱۷۲	ج	۱۱۹۷	ب	۱۲۲۲	د	۱۲۴۷	ح
۱۱۲۳	د	۱۱۴۸	ب	۱۱۷۳	الف	۱۱۹۸	د	۱۲۲۳	الف	۱۲۴۸	الف
۱۱۲۴	ج	۱۱۴۹	د	۱۱۷۴	د	۱۱۹۹	لف	۱۲۲۴	ب	۱۲۴۹	ب
۱۱۲۵	ب	۱۱۵۰	الف	۱۱۷۵	ب	۱۲۰۰	ب	۱۲۲۵	ح	۱۲۵۰	ح
۱۱۲۶	د	۱۱۵۱	ح	۱۱۷۶	الف	۱۲۰۱	د	۱۲۲۶	لف	۱۲۵۱	د
۱۱۲۷	الف	۱۱۵۲	ب	۱۱۷۷	ب	۱۲۰۲	د	۱۲۲۷	ب	۱۲۵۲	د
۱۱۲۸	ب	۱۱۵۳	ح	۱۱۷۸	د	۱۲۰۳	ح	۱۲۲۸	د	۱۲۵۳	ج
۱۱۲۹	ح	۱۱۵۴	ب	۱۱۷۹	ح	۱۲۰۴	الف	۱۲۲۹	الف	۱۲۵۴	د
۱۱۳۰	د	۱۱۵۵	الف	۱۱۸۰	د	۱۲۰۵	د	۱۲۳۰	د	۱۲۵۵	الف
۱۱۳۱	د	۱۱۵۶	د	۱۱۸۱	الف	۱۲۰۶	ب	۱۲۳۱	ب	۱۲۵۶	ب
۱۱۳۲	الف	۱۱۵۷	الف	۱۱۸۲	ح	۱۲۰۷	ح	۱۲۳۲	ح	۱۲۵۷	د
۱۱۳۳	ج	۱۱۵۸	د	۱۱۸۳	الف	۱۲۰۸	د	۱۲۳۳	الف	۱۲۵۸	ب
۱۱۳۴	د	۱۱۵۹	ب	۱۱۸۴	د	۱۲۰۹	ب	۱۲۳۴	د	۱۲۵۹	د
۱۱۳۵	ح	۱۱۶۰	الف	۱۱۸۵	د	۱۲۱۰	ج	۱۲۳۵	الف	۱۲۶۰	الف

لسم څپرکی

د افغانستان تاریخ

۱۲۶۱ - د اوښتا له وخته بیا تر پینځمې میلادي پېړۍ پورې د افغانستان لرغوني

نوم په لاندې ځوابونو کې شامل دی:

الف) خراسان ب) آریانا ج) افغانستان د) هېڅ یو

۱۲۶۲ - د ۱۵۰۰ کلونو په اوږدو کې افغانستان په لاندې نوم یادېده:

الف) آریانا ب) ماوراءالنهر ج) خراسان د) افغانستان

۱۲۶۳ - له پینځمې تر اتلسمې پېړۍ پورې افغانستان په لاندې یو نوم سره یادېده:

الف) ایریان ب) آریانا ج) خراسان د) الف او ب

۱۲۶۴ - په لاندې یوې پېړۍ کې افغانستان په اوسني نوم ونومول شو؟

الف) ۱۹ پېړۍ ب) ۱۸ پېړۍ ج) ۱۶ پېړۍ د) ۲۰ پېړۍ

۱۲۶۵ - د اوښتا له پېر څخه وړاندې د افغانستان بیرغ په لاندې نښو نقش شوی وو:

الف) د طاووس بڼه ب) درې سره نیزه

ج) د لمر او سپوږمۍ نښان د) درې واړه

۱۲۶۶ - د ځینو تاریخپوهانو په وینا، په افغانستان کې د زردشتیانو بیرغ لاندې

یو رنگ درلود:

الف) شین (نيلي) او تور ب) شین (شفтли)

ج) تور او شین (شفтли) د) قهوه یي

۱۲۶۷ - د ابومسلم خراساني په وخت کې د افغانستان بيرغ لاندې بڼه درلوده:

الف) تور رنگ (ب) دوه نيزې (ج) د لمر نسه (د) الف و ب

۱۲۶۸ - په لاندې يو تاريخي پېر کې د هېواد بيرغ د زمري له نېټې سره په سور رنگ وو:

الف) ابومسلم خراساني (ب) مغولو (ج) غزنويانو (د) هېخ يو

۱۲۶۹ - د افغانستان د اوسني بيرغ په لاندې يو ميلادي کال کې په تور، سور او

شين رنگونو، د محراب او منبر او د غنمو له وړې سره وټاکل شو:

الف) ۱۲۲۹ (ب) ۱۹۱۹ (ج) ۱۹۴۰ (د) ۱۹۴۵

۱۲۷۰ - په لاندې کومه پېړۍ کې د هېواد د بيرغ د محراب، منبر، خنجر او توپک له نېټو سره تور رنگ درلود؟

الف) ۱۸ پېړۍ (ب) ۱۹ پېړۍ (ج) ۱۶ پېړۍ (د) ۲۰ پېړۍ

۱۲۷۱ - په ۱۳۴۱ ل. ل کال کې د هېواد نفوس لاندې شمېر ته رسېده:

الف) ۲۰ ميليونه (ب) ۲۵ ميليونه (ج) ۱۵ ميليونه (د) ۳۰ ميليونه

۱۲۷۲ - د افغانستان ملي ژبې په لاندې ځوابونو کې شتون لري:

الف) ازبکي (ب) دري (ج) پشتو (د) ب او ح

۱۲۷۳ - د ملاکو طبقه، په هېواد کې مېشتې کومې طبقې ته ويل کېږي؟

الف) برگران (ب) سوداگران (ج) کارگران (د) سياييون

۱۲۷۴ - لاندې کومې طبقې ته ملاک ويل کېږي؟

الف) هغه کسان چې د څارويو په روزنه بوخت دي

(ب) هغه کسان چې د دولت مامورين دي

(ج) هغه کسان چې له ۵۰-۵۰۰ جريبه ځمکه لري (د) الف او ج سم دي

۱۲۷۵ - بورژوازي، لاندې کومې طبقې ته ويل کېږي؟

الف) ملاکين (ب) ملي سوداگران (ج) روحانيون (د) بزگران

۱۲۷۶ - په لاندې يو کال کې د افغانستان سياسي رژيم مشروطه شاهي اعلان شو؟

الف) ۱۹۶۵ (ب) ۱۹۶۰ (ج) ۱۹۱۹ (د) ۱۹۵۹

۱۲۷۷ - افغانستان په لاندې يو کال کې له انگلستان څخه خپله خپلواکي ترلاسه کړه:

الف) ۱۹۲۰ (ب) ۱۸۳۰ (ج) ۱۹۱۹ (د) ۱۹۱۸

۱۲۷۸ - د شوروي سره ځواکونه په لاندې يو کال کې له افغانستان څخه ووتل:

الف) ۱۳۶۷ (ب) ۱۳۶۸ (ج) ۱۳۶۹ (د) ۱۳۷۰

۱۲۷۹ - په اساسي قانون کې وروستي بدلونونه په لاندې يو کال کې رامنځته شول:

الف) ۱۳۸۵ (ب) ۱۳۹۰ (ج) ۱۳۸۹ (د) ۱۳۹۶

۱۲۸۰ - د افغانستان مساحت له لاندې شمېرو سره سر خوري:

الف) ۶۷۲۲۵۲۲ (ب) ۶۶۲۲۲۵ (ج) ۶۵۲۲۲۵ (د) ۶۸۲۲۳۵

۱۲۸۱ - د مساحت له پلوه افغانستان د نړۍ څووم لوی هېواد گڼل کېږي؟

الف) څلور دېرشم (ب) څلوېښتم (ج) پينځه څلوېښتم (د) پينځلسم

۱۲۸۲ - د نفوس له پلوه افغانستان د نړۍ څووم هېواد دی؟

الف) څلور څلوېښتم هېواد (ب) اته دېرشم هېواد
(ج) نولسم هېواد (د) نهه ويشتم هېواد

۱۲۸۳ - د بيعت له تر لاسه کولو وروسته د امير حبيب الله خان يوه مهمه لاسته

راوړنه په لاندې ځوابونو کې شامله ده:

الف) د اساسي قانون نوي کول (ب) د سياسي انضباط تعين
(ج) د تېر اقتدار اعمال (د) د بې گناه بنديانو آزادول

۱۲۸۴ - د هېواد په تاريخ کې د امير حبيب الله خان تر ټولو مهم فرمان په

لاندې څلورو ځوابونو کې شته، مشخص يې کړئ!

الف) د ملتونو په اساس د قدرت وېش
(ب) د اداري چارو تنظيم او اصلاحات
(ج) د هزاره گانو د ملکيتونو د بيا ورکولو په موخه د فرمان صادرول
(د) درې واړه سم دي

۱۲۸۵ - لاندې کوم پاچا له هېواده تبعید شوي کسان بېرته راوغوښتل؟

- (الف) امیر حبیب الله خان
(ب) امیر امان الله خان
(ج) احمد شاه ابدالي
(د) محمد ظاهر شاه

۱۲۸۶ - لاندې کوم امیر د سترگو د ړندولو او غوړ پرې کولو جزا منع کړه؟

- (الف) امیر امان الله خان
(ب) امیر دوست محمد خان
(ج) امیر حبیب الله خان
(د) شاه زمان

۱۲۸۷ - امیر حبیب الله خان د هېواد په اداره کې لاندې کوم اصلاحات

را منځته کړل؟

- (الف) تشکيلاتي اصلاحات
(ب) د ډار او وېرې لمنځه وړل
(ج) د ادري فساد پر وړاندې مبارزه
(د) درې واړه سم دي

۱۲۸۸ - د امیر حبیب الله خان لومړنی اقدام په لاندې ډول وو:

- (الف) د خپلو اوو ښځو له منځه د څلورو ښځو طلاقول
(ب) د نظامي لېوا تجدید
(ج) له سستي قید او بن بست څخه د ښځو آزادول
(د) ب او ج

۱۲۸۹ - د لاندې یو پاچا په دوره کې هندوان مکلف شول چې ژېړ دستار پر سر

کړي:

- (الف) ملا محمد عمر مجاهد
(ب) محمد ظاهر شاه
(ج) حبیب الله
(د) الف او ج

۱۲۹۰ - برطانیې لاندې یو شر پر امیر حبیب الله خان عملي شو کړای:

- (الف) د دیورنډ د لیکي تجدید
(ب) افغانستان ته د وسلو له واردولو څارنه
(ج) به افغانستان کې د برطانیوي صاحب منصبانو گومارل
(د) درې واړه سم دي

۱۲۹۱ - په لاندې یو کال کې د برطانیې او افغانستان تر منځ لومړنی موافقه

لاسلیک شوه:

- (الف) ۱۸۵۰ (ب) ۱۸۸۰ (ج) ۱۸۶۱ (د) ۱۸۹۰

۱۲۹۲ - لومړني شپږ ماده ييز قیودات د لاندې یو برطانوي وایسرای له لوري د

افغانستان پر حکومت وضع شول چې د وخت پاچا ونه منل

الف) گریفن ب) لارډ کرزن ج) ینکلات د) هېڅ یو

۱۲۹۳ - بېلابېلو هېوادونو ته د سفیرانو ټاکنه د لاندې یو پاچا په وخت کې تر

سره شوه:

الف) امیر امان الله خان ب) امیر عبدالرحمن خان

ج) امیر حبیب الله خان د) حبیب الله کنګاني

۱۲۹۴ - د کوم پاچا په وخت کې سیستان د افغانستان او ایران تر منځ ووېشل

شو؟

الف) امیر عبدالرحمن خان ب) امیر شېرعلي خان

ج) امیر دوست محمد خان د) امیر حبیب الله خان

۱۲۹۵ - د هلمند سیند، په لاندې یو کال کې د دوه هېوادونو تر منځ سرحد

تشکیلاوه:

الف) ۱۸۴۰ ب) ۱۶۶۰ ج) ۱۸۹۶ د) ۱۸۵۰

۱۲۹۶ - د انگلستان لاندې یو وایسرای او استازی د ډیورنډ د خط او د هلمند د

سیند د سرحد ټاکلو مامور ټاکل شوی وو:

الف) گولډ سمېټ ب) مک هاون ج) کریف د) لارډ کرزن

۱۲۹۷ - د هلمند د سیند په هکله د وروستۍ پرېکړې لپاره د حکمیت د هیئت

شمېر په لاندې اندازه وو:

الف) ۱۵۰۰ ته ب) ۲۰۰ ته ج) ۱۳۳۰ ته د) ۴۰۰ ته

۱۲۹۸ - د لاندې یو پاچا په وخت کې د سراج الاخبار ورځپاڼه رامنځته شوه:

الف) شېرعلي خان ب) عبدالرحمن خان ج) حبیب الله خان د) هېڅ یو

۱۲۹۹ - امیر امان الله خان د لاندې یو پاچا زوی وو:

الف) شاه زمان ب) عبدالرحمن خان ج) محمود طرزي د) حبیب الله خان

۱۳۰۰ - لاندې کوم خيز کېدلای شي چې د امان الله خان د ماتې سبب وگڼل شي؟

- (الف) د خلکو د کلتور او فکر خلاف کار کول
(ب) له اروپا څخه په تقلید کې بېړه
(ج) په کابل کې د ښځو د حجاب نه رعایتول
(د) درې واړه سم دي

۱۳۰۱ - لاندې یو پوهنتون امان الله خان ته د حقوقو افتخاري دوکتورا ورکړه:

- (الف) الأزهر الشريف (ب) کېمبرج (ج) اکسفورډ (د) بیروت

۱۳۰۲ - لاندې یو شخص له امان الله خان څخه وروسته یواځې درې ورځې حکومت وکړ:

- (الف) عنایت الله (ب) نادر خان (ج) حبیب الله (د) هېڅ یو

۱۳۰۳ - لاندې کوم ولسمشر په مسکو کې امان الله خان ته ښه راغلاست ووايه؟

- (الف) لېنن (ب) کالینین (ج) استالین (د) خروچف

۱۳۰۴ - امانی اصلاحاتو څو پړاوونه لرل؟

- (الف) څلور پړاوونه (ب) دوه پړاوونه (ج) پینځه پړاوونه (د) شپږ پړاوونه

۱۳۰۵ - د احمد شاه بابا زوی تیمور شاه په لاندې یو ولایت کې نړۍ ته راغلی:

- (الف) قندهار (ب) هرات (ج) مشهد (د) کابل

۱۳۰۶ - د ظاهر فوشنجي زامنو په افغانستان کې څو کاله حکومت وکړ؟

- (الف) ۱۰ کاله (ب) ۲۵ کاله (ج) ۴۵ کاله (د) ۵۰ کاله

۱۳۰۷ - د لاندې کوم شخص په واسطه ابو مسلم خراساني ووژل شو؟

- (الف) مروان حمار (ب) منصور (ج) نصر بن سيار (د) هارون الرشید

۱۳۰۸ - د لاندې یو شخص له لوري شاه زمان ړوند کړای شو:

- (الف) محمود (ب) ملا عاشق
(ج) فتح محمد (د) احمد شاه نورزی

۱۳۰۹ - په لاندې يو کال کې کوروش د افغانستان ځينې سيمې په خپل واک کې راوستې:

الف) ۵۳۸ ق.م (ب) ۵۴۹ ق.م (ج) ۵۶۳ ق.م (د) ۵۵۷ ق.م

۱۳۱۰ - سلطان محمود غزنوي خپل کوم زوی خپل ځای ناستی ټاکلی وو؟

الف) محمد (ب) مسعود ثاني (ج) ابراهيم (د) اسماعيل

۱۳۱۱ - د اسماعيل ساماني په وخت کې لاندې کوم ښار په اسلامي مرکز بدل شو؟

الف) بخارا (ب) فرغانه (ج) سمرقند (د) تاشکند

۱۳۱۲ - په لاندې يو عمر په لړول سره ابو مسلم خراساني د سياست په ډگر کې قدم کېښود:

الف) ۱۴ کلنۍ (ب) ۱۵ کلنۍ (ج) ۱۶ کلنۍ (د) ۱۹ کلنۍ

۱۳۱۳ - سلطان حسين بايقرا څو کاله حکومت وکړ؟

الف) ۲۰ کاله (ب) ۲۲ کاله (ج) ۲۹ کاله (د) ۳۳ کاله

۱۳۱۴ - د انگلستان او روسيې د بهرنيو چارو وزيرانو کوم سرحدونه وټاکل؟

الف) شمالي (ب) لويديځ (ج) ختيځ (د) سويلي

۱۳۱۵ - د ملکه ثريا پلار څه نومېده؟

الف) غياث الدوله (ب) محمود طرزي (ج) عنايت الله (د) حبيب الله

۱۳۱۶ - لاندې يو مرکز کوشاني امپراتوري اداره کاوه:

الف) بلخ (ب) بگرام (ج) پېښور (د) الف او ج

۱۳۱۷ - وزير فتح خان په لاندې يوې سيمه کې ماتې وخوړه چې د شاه

محمود د حکومت د پای ته رسېدو لامل شوه:

الف) کوهدامن (ب) کوhestان (ج) قلعه قاضي (د) بالا حصار

۱۳۱۸ - د لاندې یو پاچا په وخت کې د افغانستان نظامنامه په اصولنامه بدله شوه:

الف) شېرعلي خن ب) مان الله خان ح) محمد نادر شاه د) ظاهر شاه

۱۳۱۹ - د یونانیانو په زمانه کې لاندې یو ښار د کوچې د سیند د نیلېدو په برخه کې جوړ شوی وو:

الف) نالقان ب) فیض آباد ج) آی خانم د) هېخ یو

۱۳۲۰ - د لاندې یو پاچا په واسطه په نالقان ښار کې ډېر مالي او ځاني زیانونه واوښتل:

الف) چنگیز ب) گود تېمور ج) اسکندر د) هېخ یو

۱۳۲۱ - د لاندې یو شخص په مشرۍ کې د انگلستان شل زره عسکره افغانستان ته راغلل:

الف) لارډ اکلنډ ب) جرال پالک ج) براین ج) جنرال مېن

۱۳۲۲ - خوشال خان خټک د لاندې کوم شخص په واسطه ونیول شو او زنداني شو؟

الف) شاه جهان ب) اورنگ زب ج) میرویس خان د) عبدالقادر

۱۳۲۳ - په لاندې یو کال کې د آی خانم ښار تر خپرې لاندې ونیول شو؟

الف) ۱۹۴۶ ب) ۱۹۴۸ ج) ۱۹۵۰ د) ۱۹۸۰

۱۳۲۴ - لاندې یوه اداره د امیر عبدالرحمن خان په وخت کې جوړه شوه:

الف) د کار او ټولنیزو چارو وزارت ب) د سرحدونو او قبایلو وزارت
ج) د بهرنیو چارو وزارت د) د مخابراتو وزارت

۱۳۲۵ - محمد ظاهر شاه له لاندې کوم څیز سره سم واک ته ورسېد؟

الف) د کورنۍ شور په هوکړه ب) د اساسي اصولو په ۵ ماده
ج) د آزادې ټاکنې د) لویه جرگه

۱۳۲۶ - محمد ظاهر شاه په څو کلنۍ کې واک ته ورسېد؟

(الف) ۱۵ کلنۍ (ب) ۱۹ کلنۍ (ج) ۲۱ کلنۍ (د) ب او ج

۱۳۲۷ - په دوهم نړيوال جنگ کې افغانستان لاندې موقف ټاکلی وو:

(الف) له محور سره همغږی شو (ب) له متفقینو سره يوځای شو
(ج) بې پلوی پاتې شو (د) له چین سره يې د يووالي هوکړه لاسليک کړه

۱۳۲۸ - د ظاهر شاه د حکومت پر مهال، سردار محمد داود خان په لاندې يو موقف کې ځای درلود:

(الف) لومړی وزير (ب) د بهرنیو چارو وزير (ج) لوی درستيز (د) رئيس ارکان

۱۳۲۹ - د سردار محمد داود خان د لومړي وزارت پر مهال د هېواد بهرنی سياست له لاندې يو ځواب سره سم وو:

(الف) له روسيې سره متحد وو (ب) بشپړه او مثبته بې پلوي يې لرله
(ج) له امريکا سره يې د ملګرتيا هوکړه لرله (د) درې واړه سم دي

۱۳۳۰ - د سردار محمد داود خان پينځه کلن پلان په لاندې يو کال کې پيل شو:

(الف) ۱۹۶۱ز (ب) ۱۹۵۶ز (ج) ۱۹۶۵ز (د) ۱۹۷۱ز

۱۳۳۱ - د سالنگ تونل د لاندې يو شخص د صدارت پر مهال جوړ شو:

(الف) محمد هاشم خان (ب) محمود طرزي (ج) حبيب الله (د) داوود خان

۱۳۳۲ - لاندې کومه لويه لاره د سردار محمد داود خان ستره لاسته راوړنه ده؟

(الف) کابل - قندهار (ب) کابل - تورخم (ج) سالنگ (د) درې واړه

۱۳۳۳ - لاندې کوم څيز د سردار محمد داود خان د حکومت د نسکورېدو لامل شو؟

(الف) د پاچا له لوري عزل شو (ب) استعفا يې وکړه
(ج) تبعيد شو (د) پاکستان ته وتښتېد

۱۳۳۴ - د محمد ظاهر شاه د حکومت وروستی لسيزه په لاندې يو نوم سره يادېږي:

(الف) د ډيموکراسۍ لسيزه (ب) د اساسي قانون
(ج) مشروطه شاهي (د) درې واړه

۱۳۳۵ - د ډيموکراسۍ په لسيزه کې لاندې کوم قانون يا تقنيني فرمان نافذ شو؟

الف) د عامه پرمختګ قانون

ب) د ټاکنو قانون

د) د جزا قانون

ج) د رسنيو قانون

۱۳۳۶ - د ډيموکراسۍ په لسيزه کې لاندې کومه جريده خپرېده؟

الف) افغان

ب) مساوات

ح) کاروان

د) درې واړه

۱۳۳۷ - لاندې کوم دلائل ددې لامل شول چې حزبونه رامنځته شي؟

الف) اداري بې نظمۍ

ب) د دولتي چارواکو بې کفيتي

د) د روسانو لاسوهنه

ج) د ډيموکراسۍ له نوم څخه ګټه اخيستل

۱۳۳۸ - لاندې يو فرد د اساسي قانون لويه جرګه مديريت کړه:

ب) عزيزالله واصفي

الف) محمد يوسف

د) سلطان علي کشتمند

ج) عبدالخالق

۱۳۳۹ - ملي سرود او د بيرغ د نښې بدلون د لاندې کوم پاچا په وخت کې تر

سره شول:

ب) محمد داود خان

الف) محمد ظاهر شاه

د) امان الله خان

ج) محمد نادر خان

۱۳۴۰ - لاندې يو حزب د محمد داود خان د حکومت پر مهال تاسيس شو:

ب) افغان ملت

الف) ډيموکراټ مترقي

د) مې غورځنګ

ج) ملي اتحاد

۱۳۴۱ - د پاني پټ په جګړه کې له بريا وروسته احمد شاه بابا لاندې کوم

شخص ته سياسي او اداري چارې وسپارلې؟

ب) شجاع الدوله

الف) شهزاده عبي گوهر

د) شهزاده تيمور

ج) نجيب الدوله

۱۳۴۲ - احمد شاه بابا د کرنو اختلافاتو د حل په موخه په لاندې يو کار لاس پورې

کړ:

ب) د دايمي شورا تشکيل

الف) د وزيرانو ټاکن

د) الف او ج سم دي

ج) د نضامي دستگاه جوړول

۱۳۴۳ - لاندې یو شخص د احمد شاه بابا لومړي وزیر په توګه وټاکل شو:

- الف) شاه محمود خان
ب) شاه زمان خان
ج) شاه ولي خان
د) لقمان خان

۱۳۴۴ - احمد شاه بابا د میرمنو معاهده د خپل کوم استازي په واسطه د مهر او ټاپې لپاره ډهلي ته واستوله؟

- الف) خان جهان خان
ب) قمرالدین
ج) قنندر خان
د) شاه ولي خان

۱۳۴۵ - احمد شاه بابا په لاندې یو کال کې د کشمیر پر لور لښکر روان کړ:

- الف) ۱۷۵۰ ز
ب) ۱۷۶۶ ز
ج) ۱۸۲۰ ز
د) ۱۸۹۰ ز

۱۳۴۶ - د احمد شاه بابا درېیم سفر لاندې کوم ولایت ته تر سره شو؟

- الف) قندهار
ب) پېښور
ج) نیشاپور
د) مشهد

۱۳۴۷ - د راولپنډۍ د سولې د مذاکرو هیئت کې لاندې کوم شخص ګډون درلود؟

- الف) علي احمد خان
ب) محمود طرزي
ج) نصر الله خان
د) تاج محمد خان

۱۳۴۸ - په ۱۹۲۱ ز کال کې د افغانانو او انګلیسانو تر منځ خبرو اترو څو میاشتې دوام وموند؟

- الف) ۵ میاشتې
ب) ۱۱ میاشتې
ج) ۶ میاشتې
د) ۳ میاشتې

۱۳۴۹ - د امان الله خان تر ټولو غوره مشاور څوک وو؟

- الف) عنایت الله
ب) محمود طرزي
ج) ډاکټر یوسف
د) هېڅ یو

۱۳۵۰ - لاندې یو پاچا مطبوعاتو ته له نورو څخه ډېره لېوالتیا لرله:

- الف) حبیب الله خان
ب) امان الله خان
ج) عبدالرحمن خان
د) شاه محمود خان

۱۳۵۱ - د افغانستان د خپلواکۍ لومړنۍ پايله ، له بهرنيو هېوادونو سره د لاندې

يو ډول اړيکو جوړول وو:

- (الف) د کلتوري اړيکو ټينګښت
(ب) سوداګريزې اړيکې
(ج) ډيپلوماټيکې اړيکې
(د) درې واړه سم دي

۱۳۵۲ - د افغانستان د کانونو د اېستلو کار د لاندې يو پاچا په وخت کې تر سره شو:

- (الف) امير حبيب الله خان
(ب) امير امان الله خان
(ج) امير عبدالرحمن خان
(د) الف او ج سم دي

۱۳۵۳ - د هېواد د کانونو اېستل د لاندې يو بهرني جیولوجېست تر څار لاندې تر سره شول:

- (الف) فوشه
(ب) لارن
(ج) لارنس
(د) هيخ يو

۱۳۵۴ - د لاندې يو هېواد په مرسته اماري لېسه جوړه شوه:

- (الف) آلمان
(ب) ايټاليا
(ج) فرانسه
(د) الف او ب

۱۳۵۵ - د يو پاچا په زمانه کې په لاندې کومو هېوادونو کې د افغانستان سفارتونه پرانيستل شول؟

- (الف) ترکيه
(ب) ايران
(ج) فرانسه
(د) درې واړه

۱۳۵۶ - د لومړي ځل لپاره د لاندې يو پاچا په وخت کې افغان زده کړيالان بهر ته د زده کړو لپاره واستول شول:

- (الف) شاه زمان
(ب) احمدشاه بابا
(ج) امان الله خان
(د) حبيب الله خان

۱۳۵۷ - افغانستان له لاندې يو هېواد سره د بې پلوۍ او نه بريد هوکړه لاسليک کړه:

- (الف) روسيه
(ب) ايران
(ج) تاجکستان
(د) ايټاليا

۱۳۵۸ - لاندې يو پاچا د لومړي ځل لپاره په عامه ادارو کې د مامورينو د مکافاتو او مجازاتو سيستم رامنځته او په رسميت وپېژاند:

- (الف) شاه شجاع
(ب) امان الله خان
(ج) عبدالرحمن خان
(د) هيخ يو

۱۳۵۹ - د مکافاتو او مجازاتو د سم نه پلي کېدو مهم لاملونه څه وو؟

الف) مشخصه ګوتڅنډنه

ب) د خلکو لاسوهنه

ج) د سمو پايلو نه ترلاسه کېدل

د) الف او ج

۱۳۶۰ - امان الله خان په لاندې يو کال کې اروپا ته سفر وکړ:

الف) ۱۹۱۹ز

ب) ۱۹۲۷ز

ج) ۱۹۳۳ز

د) ۱۹۲۰ز

۱۳۶۱ - په لاندې کوم هېواد کې د امان الله خان وينا خلک د انگليس په

وړاندې تحريک کړل او د خلکو د خونې وړ وگرځېده؟

الف) هند

ب) پولېد

ج) فرانسه

د) ايټاليا

۱۳۶۲ - د امانېې لېسې ډيپلومونه په لاندې کومو هېوادونو کې په رسميت

وېژندل شول؟

الف) آلمان

ب) فرانسه

ج) روسيه

د) الف و ب

۱۳۶۳ - د افغانستان له دولت سره د آلمان هېواد مرستې په لاندې ځوابونو کې

شتون لري:

الف) د افغان زده کړيالانو منل

ب) د ۵ ميليونه مارک نغده مرسته

ج) د نظامي توکو پېرل

د) د سالنگ د لويې لارې ودانول

۱۳۶۴ - مصطفى کمال اتاترک، په لاندې يوه برخه کې امان الله خان ته

سپارښتنه وکړه:

الف) په اجراآتو کې بېړه نه کول

ب) د ځواب ويونکې اردو پياوړي کول

ج) بيارغونه او د زېربناوو پرمختگ

د) الف او ب سم دي

۱۳۶۵ - د باميانو ستر بت په لاندې يو نو سره يادېده:

الف) صلصال

ب) هوار

ج) اپيکا

د) هيخ يو

۱۳۶۶ - د باميانو ستر بت څو متره لوړوالی درلود؟

الف) ۳۰ متره

ب) ۴۰ متره

ج) ۵۳ متره

د) ۵۹ متره

۱۳۶۷ - د بامیانو دوهم ستر بت په لاندې یو نوم سره یادېده چې..... متره
لوړوالی یې درلود:

الف) پولیل ۲۳ متره (ب) شمال ۳۵ متره (ج) الکی ۲۰ متره (د) هېڅ یو

۱۳۶۸ - بودیزم، په لاندې یوه پېړۍ کې افغانستان ته راغی:

الف) دوهمه پېړۍ (ب) پنځمه پېړۍ (ج) څلورمه پېړۍ (د) درېیمه پېړۍ

۱۳۶۹ - په افغانستان کې د بودایي دین او کلتور په پرمختګ کې لاندې یو
پاچا ډېر رول درلود:

الف) کنېشکا (ب) زنبورک شاه (ج) محمود غزنوي (د) الف او ب

۱۳۷۰ - د بامیان تندیسونه پخوا پ دې نومونو یادېدل:

الف) سور بت (ب) خنګ (ج) میتا (د) الف و ب

۱۳۷۱ - احمد شاه بابا څو کاله حکومت وکړ؟

الف) ۳۰ کاله (ب) ۲۳ کاله (ج) ۲۶ کاله (د) ۲۰ کاله

۱۳۷۲ - احمد شاه بابا د کلونو په عمر وفات شو:

الف) ۶۰ کلونو (ب) ۵۱ (ج) ۵۹ (د) ۶۷

۱۳۷۳ - تیمور شاه په لاندې یو ولایت کې وزېږېد:

الف) قندهار (ب) بلخ (ج) پېښور (د) هرات

۱۳۷۴ - تیمور شاه د خپل پلار د سلطنت پر مهال لاندې یو موقف درلود:

الف) د هرات والي (ب) د عایدتو وزیر (ج) رئیس ارکان (د) د بلخ والي

۱۳۷۵ - د تیمور شاه د حکومت موده څو کاله وه؟

الف) ۳۰ کاله (ب) ۱۵ کاله (ج) ۲۲ کاله (د) ۱۹ کاله

۱۳۷۶ - د تیمور شاه د ناروغۍ پر مهال لاندې یو شخص د هغه د ځای ناستي په
توګه وټاکل شو:

الف) شاه زمان (ب) شاه ولي خان (ج) ډاکټر یوسف (د) هېڅ یو

۱۳۷۷ - تیمور شاه څو زامن لرل؟

الف) ۲۵ زامن ب) ۲۴ زامن ج) ۱۹ زامن د) ۳۱ زامن

۱۳۷۸ - لاندې یو فرد د شاه زمان له لوري پوند کړای شو:

الف) شاه ولي خان ب) ورور یې همایون ج) عنایت الله د) هېڅ یو

۱۳۷۹ - شاه زمان څو کاله حکومت وکړ او د چا له لوري پوند کړای شو؟

الف) ۱۰ کاله حکومت یې وکړ او د خپل ورور شاه محمود له لوري پوند کړای شو

ب) ۱۵ کاله حکومت یې وکړ او د خپل مرستیال له لوري پوند کړای شو

ج) له ۱۳ کاله حکومت وروسته د خپل ورره له لوري پوند شو

د) ب او ج

۱۳۸۰ - د شاه زمان د حکومت پر مهال، شاه شجاع په لاندې یو موقف ګومارل

شوی وو:

الف) د ځنگ وزیر ب) د قندهار والي

ج) د پشور ولي د) د عدليې وزیر

۱۳۸۱ - د شاه زمان له ړندېدو وروسته لاندې یو شخص د افغانستان پاچا شو:

الف) شاه شجاع ب) همایون ج) شاه حسین د) شاه محمود

۱۳۸۲ - شاه محمود خان لاندې یو فرد ته ټولې شاهي چارې سپارلې وې:

الف) همایون ب) شاه ولي ج) وزیر فتح خان د) هېڅ یو

۱۳۸۳ - د لاندې کوم پاچا پر مهال په لومړي ځل له افغانستان سره د انګلیس

اړیکې جوړې شوې؟

الف) شاه شجاع ب) شاه زمان ج) احمد خان د) شاه محمود

۱۳۸۴ - د لاندې یو پاچا په وخت کې د بلوچستان، مروې او خراسان سیمې د

افغانستان له خاورې بېلې شوې:

الف) احمد شاه ابدالي ب) سلطان محمود

ج) شاه محمود د) شاه شجاع

۱۳۸۵ - لاندې يوه سيمه د محمد عظيم خان په وخت کې د افغانستان په قلمرو کې شامله شوه:

الف) کشمير (ب) ملتان (ج) ديره جان (د) درې وړه

۱۳۸۶ - شاه شجاع د لاندې يو شخص له لوري ووژل شو:

الف) شاه محمود (ب) شاه زمان (ج) شجاع الدوله (د) هېڅ يو

۱۳۸۷ - په لاندې يو کال کې د هرات ولايت د ايران له خاورې بېل شو:

الف) ۱۸۶۲ز (ب) ۱۸۳۴ز (ج) ۱۸۸۱ز (د) ۱۹۱۹ز

۱۳۸۸ - نادر شاه افشار په لاندې يو کال کې ووژل شو:

الف) ۱۱۵۵ز (ب) ۱۱۶۰ز (ج) ۱۲۲۱ز (د) ۱۱۴۵ز

۱۳۸۹ - د احمد شاه بابا د لښکر شمېر څو زره تنو ته رسېده؟

الف) ۱۰۰۰۰ (ب) ۲۰۰۰۰ (ج) ۲۵۰۰۰ (د) ۳۰۰۰۰

۱۳۹۰ - احمد شاه بابا د کومې موخې لپاره خپل دوهم سفر پر لاره واچاوه؟

الف) د لاهور فتح (ب) د قفقاز فتح (ج) د هرات فتح (د) د پېښور فتح

۱۳۹۱ - لاندې يو جريده د امير شېر علي خان په زمانه کې رامنځته او چاپ شوه:

الف) هېواد (ب) انيس (ج) شمس النهار (د) هېڅ يو

۱۳۹۲ - امير شېرعلي خان لاندې يو شخص د خپل ځای ناستي په توگه وټاکه:

الف) حبيب الله خان (ب) عبدالله خان (ج) محمد اعظم (د) ميرمنو

۱۳۹۳ - په قندهار کې د امير شېرعلي خان له انزوا وروسته لاندې کوم شخص

سلطنت ته ورسېده؟

الف) محمد افضل خان (ب) شجاع الدوله (ج) همايون خان (د) هېڅ يو

۱۳۹۴ - د محمد يعقوب خان د حکومت پر مهال لاندې کوم شخص د جلال

آباد د حاکم په توگه کار کاوه؟

الف) عبدالله خان (ب) شاه محمود (ج) سردار محمد حسين (د) هېڅ يو

۱۳۹۵ - لاندې یو پاچا د گندمک معاهده لاسلیک کړې ده:

الف) شاه شجاع
ب) فتح علي خان
ج) دوست محمد خان
د) یعقوب خان

۱۳۹۶ - لاندې کوم شخص د گندمک د معاهدې د لاسلیک لپاره د انګلیس د حکومت استازی وو؟

الف) لارنس
ب) جنرال برید
ج) لیوکیوناري
د) سیفن

۱۳۹۷ - د گندمک ناولې معاهده په لاندې یو کال کې لاسلیک شوه:

الف) ۱۸۷۹ز
ب) ۱۸۴۵ز
ج) ۱۸۳۴ز
د) ۱۸۸۸ز

۱۳۹۸ - په لاندې یو کال کې د امیر عبدالرحمن خان او امیر شېرعلي خان تر منځ د پنجشېر په بازارک کې جګړه ونښته:

الف) ۱۸۶۰ز
ب) ۱۸۶۷ز
ج) ۱۸۷۰ز
د) ۱۸۹۰ز

۱۳۹۹ - د گندمک له معاهدې وروسته لاندې یوه سیمه د افغانستان له خاورې بېله شوه:

الف) د خیبر دره
ب) سیالکوټ
ج) لنډی کوتل
د) درې واړه

۱۴۰۰ - د شمس النهار د جریدې مسئول مدیر لاندې یو شخص وو:

الف) محمود طرزي
ب) محمد اعظم
ج) سید جمال الدین افغان
د) هېڅ یو

۱۴۰۱ - لاندې یو پاچا د افغانستان د تمدن بنسټ اېښودونکی ګڼل کیږي:

الف) شېرعلي خان
ب) شاه محمود
ج) سلطان محمود
د) امان الله خان

۱۴۰۲ - له لاندې یو هېواد سره د امیر شېرعلي خان اړیکې د ملګرتیا په بنسټ جوړې شوې وې:

الف) ایران
ب) روسیه
ج) پاکستان
د) الف او ب

۱۴۰۳ - د محمد افضل خان خای ناستی څوک وو؟

الف) محمد اعظم (ب) شاه شجاع (ج) شاه ولي (د) حبيب الله

۱۴۰۴ - امير عبدالرحمن خان لاندې يوې سيمې ته پناه يووړه:

الف) هندوستان (ب) پاکستان (ج) بخار (د) پېښور

۱۴۰۵ - په لاندې يوه هديره کې امير عبدالرحمن خان خنې کړای شوی دی:

الف) د ملنگ جان غونډی (ب) د زرنگار پارک

(ج) شهدای صالحين (د) هېڅ يو

۱۴۰۶ - د ډيورنډ معاهده په لاندې يو کال کې لاسليک شوه:

الف) ۱۸۸۱ز (ب) ۱۸۶۷ز (ج) ۱۸۹۳ز (د) ۱۸۸۰ز

۱۴۰۷ - لاندې يو څيز د امير عبدالرحمن خان ستره لاسته راوړنه ده:

الف) د سرحدونو ټاکل او تثبيت (ب) د مرکزي حکومت تشکیل

(ج) د دوستی د معاهدو لاسليک (د) د شهي نظام بدلون

۱۴۰۸ - لاندې کوم هېواد امير شېرعلي خان وهڅاوه خو خپل شمالي

سرحدونه د تزاري روسيې قلمرو وټاکي؟

الف) انگليسانو (ب) د هند حکومت (ج) ايران (د) پاکستان

۱۴۰۹ - لاندې يو اديب د سراج الأخبار د جريدې مديريت کاوه:

الف) مکې ثريا (ب) محمود صرزي (ج) محمد انيس (د) هېڅ يو

۱۴۱۰ - لاندې کومه پوسته خانه د امير شېرعلي خان په زمانه کې تأسيس شوه؟

الف) قلعه زمان خان (ب) د احمد شاه بابا مېنه

(ج) بالا حصار (د) باغ بابر

د خوابونو کلي

شمبره	خواب	شمبره	خواب	شمبره	خواب	شمبره	خواب	شمبره	خواب	شمبره	خواب
۱۲۶۱	ب	۱۲۸۶	ح	۱۳۱۱	الف	۱۳۳۶	د	۱۳۶۱	الف	۱۳۸۶	ح
۱۲۶۲	لف	۱۲۸۷	ب	۱۳۱۲	د	۱۳۳۷	ح	۱۳۶۲	د	۱۳۸۷	لف
۱۲۶۳	ح	۱۲۸۸	الف	۱۳۱۳	د	۱۳۳۸	ب	۱۳۶۳	ب	۱۳۸۸	ب
۱۲۶۴	الف	۱۲۸۹	د	۱۳۱۴	الف	۱۳۳۹	ب	۱۳۶۴	د	۱۳۸۹	د
۱۲۶۵	د	۱۲۹۰	د	۱۳۱۵	ب	۱۳۴۰	د	۱۳۶۵	الف	۱۳۹۰	الف
۱۲۶۶	ب	۱۲۹۱	ب	۱۳۱۶	د	۱۳۴۱	ب	۱۳۶۶	ح	۱۳۹۱	ح
۱۲۶۷	د	۱۲۹۲	الف	۱۳۱۷	ج	۱۳۴۲	ب	۱۳۶۷	ب	۱۳۹۲	ب
۱۲۶۸	ج	۱۲۹۳	ح	۱۳۱۸	ح	۱۳۴۳	ح	۱۳۶۸	ح	۱۳۹۳	الف
۱۲۶۹	لف	۱۲۹۴	ب	۱۳۱۹	ح	۱۳۴۴	ح	۱۳۶۹	الف	۱۳۹۴	ح
۱۲۷۰	ب	۱۲۹۵	ح	۱۳۲۰	الف	۱۳۴۵	الف	۱۳۷۰	الف	۱۳۹۵	د
۱۲۷۱	ح	۱۲۹۶	ب	۱۳۲۱	ب	۱۳۴۶	ب	۱۳۷۱	ح	۱۳۹۶	ج
۱۲۷۲	د	۱۲۹۷	الف	۱۳۲۲	ح	۱۳۴۷	ح	۱۳۷۲	الف	۱۳۹۷	الف
۱۲۷۳	الف	۱۲۹۸	ج	۱۳۲۳	الف	۱۳۴۸	د	۱۳۷۳	د	۱۳۹۸	ب
۱۲۷۴	ح	۱۲۹۹	د	۱۳۲۴	ح	۱۳۴۹	ب	۱۳۷۴	ب	۱۳۹۹	د
۱۲۷۵	ب	۱۳۰۰	د	۱۳۲۵	ب	۱۳۵۰	الف	۱۳۷۵	ج	۱۴۰۰	ح
۱۲۷۶	الف	۱۳۰۱	ح	۱۳۲۶	ب	۱۳۵۱	د	۱۳۷۶	الف	۱۴۰۱	الف
۱۲۷۷	ح	۱۳۰۲	الف	۱۳۲۷	ج	۱۳۵۲	ب	۱۳۷۷	ب	۱۴۰۲	د
۱۲۷۸	الف	۱۳۰۳	ب	۱۳۲۸	الف	۱۳۵۳	الف	۱۳۷۸	ب	۱۴۰۳	الف
۱۲۷۹	ب	۱۳۰۴	د	۱۳۲۹	ب	۱۳۵۴	د	۱۳۷۹	الف	۱۴۰۴	ح
۱۲۸۰	ح	۱۳۰۵	ح	۱۳۳۰	ب	۱۳۵۵	د	۱۳۸۰	ج	۱۴۰۵	ب
۱۲۸۱	ب	۱۳۰۶	د	۱۳۳۱	د	۱۳۵۶	ح	۱۳۸۱	د	۱۴۰۶	ح
۱۲۸۲	الف	۱۳۰۷	ب	۱۳۳۲	د	۱۳۵۷	الف	۱۳۸۲	ح	۱۴۰۷	ب
۱۲۸۳	د	۱۳۰۸	الف	۱۳۳۳	ب	۱۳۵۸	ب	۱۳۸۳	الف	۱۴۰۸	الف
۱۲۸۴	ح	۱۳۰۹	ب	۱۳۳۴	د	۱۳۵۹	ح	۱۳۸۴	ح	۱۴۰۹	ب
۱۲۸۵	الف	۱۳۱۰	الف	۱۳۳۵	ح	۱۳۶۰	ب	۱۳۸۵	د	۱۴۱۰	ح

يولسم خپړکی

د اسلام تاريخ

۱۴۱۱ - پيغمبر صلی الله عليه وسلم کاله دعوت وکړ:

الف) ۴۰ کاله ب) ۳۰ کاله ج) ۲۳ کاله د) ۲۰ کاله

۱۴۱۲ - لومړنی کس چې د پيغمبر صلی الله عليه وسلم دعوت يې ومانه لاندې شخص وو:

الف) خديجه ب) علي ج) ابوبکر د) عائشه رضی الله عنهم

۱۴۱۳ - پر رسول الله صلی الله عليه وسلم لومړنی نازل شوی سورت لاندې يو دی:

الف) مائده ب) علق ج) حجرات د) طه

۱۴۱۴ - لومړنی سياسي او عقيدوي قرارگاه چې د رسول الله صلی الله عليه وسلم له لوري جوړه شوه په لاندې يو ځای کې وه:

الف) مکه ب) حبشه ج) مدینه د) هېڅ يو

۱۴۱۵ - رسول الله صلی الله عليه وسلم په لاندې يو کال کې نړۍ ته راغلی دی:

الف) ۵۲۰ هـ ب) ۵۷۰ هـ ج) ۵۷۲ هـ د) ۵۷۱ هـ

۱۴۱۶ - محمد صلی الله عليه وسلم څو کاله پټ دعوت وکړ؟

الف) ۵ کاله ب) ۱۰ کاله ج) ۳ کاله د) ۷ کاله

۱۴۱۷ - د بعثت په لاندې یو کال کې مسلمانانو حبشې ته هجرت وکړ:

الف) پنځم کال (ب) دوهم کال (ج) اووم کال (د) درېیم کال

۱۴۱۸ - لاندې یو کس په شپږم هجري کال کې د مکې خلکو ته استازی ولېږل شو:

الف) حضرت علي (ب) حضرت عثمان
ج) حضرت عمر (د) حضرت ابوبکر رضی الله عنهم

۱۴۱۹ - رسول الله صلی الله علیه وسلم په لاندې یو کال کې رحلت وکړ:

الف) ۶۰ کلنې (ب) ۶۳ کلنې (ج) ۶۵ کلنې (د) هېڅ یو

۱۴۲۰ - د پیغمبر صلی الله علیه وسلم وروستی خطبه د په نوم یادېږي:

الف) حجة الوداع (ب) الوفد (ج) يوم الارتحال (د) ب اوج

۱۴۲۱ - د رسول الله صلی الله علیه وسلم له رحلت څخه وروسته انصار په

لاندې یو ځای کې د هغه د ځای ناستي د ټاکلو لپاره راټول شوي وو:

الف) مدینه (ب) مکه (ج) سقیفه بنی ساعده (د) ب اوج

۱۴۲۲ - د حدیبیې په سوله کې د مذاکره کوونکي هیئت رئیس څوک وو؟

الف) سهیل بن عمر (ب) حضرت عمر
ج) خالد بن ولید (د) هېڅ یو

۱۴۲۳ - لاندې یو هېواد د پیغمبر صلی الله علیه وسلم دعوت ومانه:

الف) یمن (ب) مکه (ج) شام (د) عمان

۱۴۲۴ - حضرت عمر رضی الله عنه څو کاله خلافت وکړ؟

الف) ۸ کاله (ب) ۱۰ کاله (ج) ۶ کاله (د) ۷ کاله

۱۴۲۵ - په لاندې یو کال کې د نبوک غزا واقع شوه:

الف) اتم هجري کال (ب) یوولسم هجري کال
ج) نهم هجري کال (د) اووم هجري کال

۱۴۲۶ - هغو مسلمانانو چې حبشې ته هجرت کړې وو، شمېر يې څومره وو؟
 الف) يوولس تنه ب) اته تنه ج) پينځلس تنه د) شپږ تنه

۱۴۲۷ - لاندې يو شخص د تبوک د غزا مشر وو:

الف) حضرت علي رضي الله عنه ب) حضرت عمر رضي الله عنه
 ج) رسول الله صلى الله عليه وسلم د) هېڅ يو

۱۴۲۸ - د لاندې يو خليفه د خلافت پر مهال افغانستان ته د اسلام لمن راوړسېده:

الف) حضرت عثمان رضي الله عنه ب) حضرت عمر رضي الله عنه
 ج) حضرت علي رضي الله عنه د) هېڅ يو

۱۴۲۹ - د حديبي له سولې وروسته رسول الله صلى الله عليه وسلم لاندې اړکينو ته لیکونه واستول څو اسلام ومني:

الف) د ابران پاچا ب) د مصر عزيز ج) د روم قيصر د) درې واړه

۱۴۳۰ - لاندې يو شمېر، د حنين په غزا کې د مسلمانانو د لښکر شمېر وو:
 الف) ۱۵۰۰ تنه ب) ۱۲۰۰ تنه ج) ۱۳۰۰ تنه د) ۴۰۰ تنه

۱۴۳۱ - له اسلام څخه وړاندې خراسانيان د لاندې يو دين پيروان وو:
 الف) نصرانيت ب) بودايي ج) زردشتي د) عيسويت

۱۴۳۲ - په لاندې يو کال کې د مدينې منشور وليکل شو:
 الف) د هجرت لومړی کال ب) درېيم هجري کال
 ج) دوهم هجري کال د) څلورم هجري کال

۱۴۳۳ - د تبوک په غزا کې د مسلمانانو د لښکر شمېر په لاندې اندازه وو:
 الف) ۲۰۰۰ تنه ب) ۳۰۰۰ تنه ج) ۱۵۰۰ تنه د) ۲۵۰۰ تنه

۱۴۳۴ - لاندې يو شخص د رسول الله صلى الله عليه وسلم په ژوند کې د حبشې پاچا وو:

الف) ابرمه ب) قيصر ج) نجاشي د) هرقل

- ۱۴۳۵ - لاندې يو پاچا د رسول الله صلى الله عليه وسلم دعوت ونه مانه:
 الف) نجاشي ب) د مصر پاچا ج) هرقل د) د ايران پاچا
- ۱۴۳۶ - د عقيې له تړون څخه څو مياشتې وروسته رسول الله صلى الله عليه وسلم يثرب ته هجرت وکړ؟
 الف) يوه مياشت وروسته ب) دوه مياشتې وروسته
 ج) شپږ مياشتې وروسته د) درې مياشتې وروسته
- ۱۴۳۷ - لاندې يو صحابي د مشرکينو د اغفال په موخه د رسول الله صلى الله عليه وسلم په ځای کې ویده شو:
 الف) حضرت عمر ب) حضرت علي
 ج) حضرت طلحه د) حضرت زبير
- ۱۴۳۸ - لاندې کوم صحابي مدينې ته د هجرت په لاره له رسول الله صلى الله عليه وسلم سره مل وو؟
 الف) عبدالرحمن ب) ابوهريرة ج) حضرت علي د) ابوبکر رضي الله عنهم
- ۱۴۳۹ - رسول الله صلى الله عليه وسلم له لاندې يو فرد سره د مواخات په تړون کې لاس پورته کړ:
 الف) حضرت طلحه ب) حضرت عمر ج) حضرت علي د) هېڅ يو
- ۱۴۴۰ - رسول الله صلى الله عليه وسلم د جمعې لومړنۍ لمونځ په لاندې يو ځای کې تر سره کړ:
 الف) د بن سلام ځای ب) مکه ج) قباء د) مدينه
- ۱۴۴۱ - لاندې يو شخص د خندق په غزا کې د خندق د اېستلو نظريه مطرح کړه:
 الف) طلحه ب) زبير ج) سلمان فارسي د) ب اوج
- ۱۴۴۲ - په هغو غزوو کې چې رسول الله صلى الله عليه وسلم گډون کړی وي په لاندې نوم سره يادېږي:
 الف) جهاد ب) غزا ج) سريه د) متارکه

۱۴۴۳ - په کوم کال کې د بدر غزا واقع شوه؟

- (الف) درېيم هجري کال
(ب) پنځم هجري کال
(ج) څلورم هجري کال
(د) دوهم هجري کال

۱۴۴۴ - د بدر په غزا کې د مرو شويو کسانو شمېر څو ته رسېده؟

- (الف) اويا تنه
(ب) اتيا تنه
(ج) نوي تنه
(د) يو سل او شل تنه

۱۴۴۵ - رسول الله صلى الله عليه وسلم د څو تنو صحابه وو په ملتيا د کعبې د زيارت په موخه د مکې پر لور وخوځېدل؟

- (الف) ۳۰۰ تنه
(ب) ۱۵۵۰ تنه
(ج) ۱۴۰۰ تنه
(د) ۲۰۰۰ تنه

۱۴۴۶ - لاندې يوې پېښې ته فتح المبين ويل کيږي:

- (الف) د حنين غزا
(ب) بيعت الرضوان
(ج) د نبوک غزا
(د) هېڅ يو

۱۴۴۷ - په لاندې يو کال کې د موتې غزا پېښه شوه:

- (الف) څلورم هجري
(ب) شپږم هجري
(ج) ۱۰م هجري
(د) لسم هجري

۱۴۴۸ - د موتې غزا د لاندې يو قوماندان په نظر پر لاره واچول شوه:

- (الف) زيد بن حارثه
(ب) خالد بن وليد
(ج) حضرت علي
(د) هېڅ يو

۱۴۴۹ - د موتې په غزا کې د مسلمانانو شمېر څو تنو ته رسېده؟

- (الف) ۱۲۰۰ تنه
(ب) څلور زره تنه
(ج) ۲۵۰۰ تنه
(د) ۳۰۰۰ تنه

۱۴۵۰ - مکه څه ډول فتح شوه؟

- (الف) د هوکړې په اساس
(ب) د کفارو په ډليزه وژنه
(ج) له جگړې پرته
(د) درې واړه سم دي

۱۴۵۱ - په لاندې يوه غزا کې ابو جهل ووژل شو:

- (الف) تبوک
(ب) بدر
(ج) احد
(د) هېڅ يو

۱۴۵۲ - د عربو کومې قبيلې د رسول الله صلى الله عليه وسلم د وژنې هوډ کړی وو؟

- (الف) بني نضير
(ب) بني هاشم
(ج) قریش
(د) انصار

۱۴۵۳ - رسول الله صلى الله عليه وسلم څه ډول د قتل له دسيسې څخه خبر شو؟

- (الف) د ملغينو له لارې
(ب) د وحى له لارې
(ج) د مخبرينو له لارې
(د) الف او ج سم دي

۱۴۵۴ - لاندې کوم شخص د منافقينو د مشر په توگه پېژندل کېږي؟
(الف) ابولهب (ب) ابو جهل (ج) عبدالله ابن ابي (د) هبڅ يو

۱۴۵۵ - هغو مشرکينو مشر څوک وو چې په مدينه يې بريد وکړ؟
(الف) ابوجهل (ب) خالد (ج) عمر (د) ابوسفیان

۱۴۵۶ - له بني قريظه سره د مسلمانانو د تړون د ماتونې لامل لاندې يو څيز وو:
(الف) د حبي بن أخطب لاسوهه (ب) د ابوسفیان تجسس
(ج) د ابولهب زډال (د) هبڅ يو

۱۴۵۷ - لاندې يو فرد د مکې د مشرکينو او د بنی نضير تر منځ د اختلافاتو د رامنځته کولو لامل شو:

- (الف) سعد بن معاذ
(ب) عبدالرحمن بن عوف
(ج) نعيم بن مسعود
(د) معاذ بن جبر

۱۴۵۸ - لاندې کوم صحابي په پينځلس کلنۍ کې د خندق په غزا کې گډون وکړ؟
(الف) حضرت عبي رضي الله عنه (ب) عبدالله بن عمر رضي الله عنهما
(ج) حضرت معاذ رضي الله عنه (د) حضرت حمزه رضي الله عنه

۱۴۵۹ - په لاندې يو کال کې د بني قريظه غزا پېښه شوه:

- (الف) درېيم هجري کال
(ب) شپږم هجري کال
(ج) اووم هجري کال
(د) پينځم هجري کال

۱۴۶۰ - بني قريظه څو ورځې د مسلمانانو تر محاصرې لاندې ول؟

- (الف) پينځه ويشت شپې او ورځې
(ب) دېرش شپې او ورځې
(ج) دوه مياشتې
(د) درې شپې او ورځې

۱۴۶۱ - د مکې له فتحې وروسته له مشرکینو سره د رسول الله صلی الله علیه وسلم رویه څه ډول وه؟

الف) قتل عام یې وکړ
ب) عمومي عفو یې اعلان کړه
ج) سڅې یې آزادي او سړي یې بنديان کړل
د) هېڅ یو

۱۴۶۲ - د بني قریظه د اسیرانو په هکله لاندې کوم صحابي د حکم په توګه وټاکل شو؟

الف) حضرت عمر رضی الله عنه
ب) حضرت علي رضی الله عنه
ج) حضرت سعد بن معاذ رضی الله عنه
د) حضرت معاذ بن جبل رضی الله عنه

۱۴۶۳ - د حنین غزا د مسلمانانو او لاندې یوې قبیلې تر منځ جنګ وو:
الف) هوازان
ب) اوس
ج) خزرج
د) بني قریظه

۱۴۶۴ - د هوازن د قبیلې مشر په لاندې یو نوم سره یادېده:
الف) معجوم
ب) اصعم
ج) ربع
د) مالک بن عوف

۱۴۶۵ - د هوازان د قبیلې مشر په لاندې یوه سیمه کې له ماتې وروسته نېسته وکړه:

الف) حبشه
ب) طایف
ج) مکه
د) مدینه

۱۴۶۶ - په تبوک کې د مسلمانانو د اقامت موده څو ورځې وه؟
الف) لس ورځې
ب) پینځه ورځې
ج) اته ورځې
د) یوه میاشت

۱۴۶۷ - ابوبکر صدیق رضی الله عنه په لاندې یوه سیمه کې د خلیفه په توګه وټاکل شو:

الف) سقیفه بني ساعده
ب) مکه مکرمه
ج) مدینه منوره
د) سوريه

۱۴۶۸ - د ابوبکر صدیق رضی الله عنه نسب په څووم نیکه کې له رسول الله صلی الله علیه وسلم سره یوځای کېږي؟

الف) دوهم
ب) درېیم
ج) څلورم
د) شپږم

۱۴۶۹ - لاندې کوم شخص د ابوبکر صديق رضی الله عنه د خلافت پر مهال د

نبوت دعوه وکړه؟

- (الف) عبدالله بن ابی
(ب) مسيلمه الکذاب
(ج) طلحة الأسدي
(د) ب او ج سم دي

۱۴۷۰ - د احد په غزا کې د مسلمانانو شمېر څو تنه وو؟

- (الف) ۲۰۰ تنه (ب) ۵۵۰ تنه (ج) ۷۰۰ تنه (د) ۴۴۰ تنه

۱۴۷۱ - حضرت عمر فاروق رضی الله عنه له څو کاله خلافت وروسته په شهادت

ورسېد؟

- (الف) ۵ کاله (ب) لس کاله (ج) اته کاله (د) ۵،۵ کاله

۱۴۷۲ - لاندې يو فرد د حضرت عمر رضی الله عنه قاتل دی:

- (الف) ابولؤلؤ مجوسي (ب) ابوسفیان (ج) ابولهب (د) ابرهه

۱۴۷۳ - د حضرت عثمان رضی الله عنه ستره اقتصادي لاسته راوړنه په لاندې

ډول ده:

- (الف) د گمرکونو جوړول (ب) د ځواک تشکيل
(ج) د بحري ځواک جوړول (د) هېڅ يو

۱۴۷۴ - په لاندې يو کال کې حضرت عثمان رضی الله عنه په شهادت ورسېد:

- (الف) ۳۶ هجري (ب) ۲۷ هجري (ج) ۳۳ هجري (د) ۳۰ هجري

۱۴۷۵ - د حضرت عثمان رضی الله عنه د خلافت موده څومره وه؟

- (الف) لس کاله (ب) دولس کاله (ج) شپږ کاله (د) پينځه کاله

۱۴۷۶ - په لاندې کوم کال کې د صفين جنگ رامنځته شو؟

- (الف) ۴۹ هجري (ب) ۳۵ هجري (ج) ۳۳ هجري (د) ۳۷ هجري

۱۴۷۷ - د حضرت علي رضی الله عنه قاتل څوک دی؟

- (الف) عبدالرحمن بن ملجم (ب) عبدالله بن ابی
(ج) أّصعب بن الربيع (د) هېڅ يو

۱۴۷۸ - د حضرت علي رضي الله عنه له شهادت وروسته لاندې يو کس خلافت ته ورسېد:

(الف) معاويه (ب) حسن (ح) حسين (د) عمرو رضي الله عنهم

۱۴۷۹ - په لاندې يو کال کې حضرت عمر رضي الله عنه د اسلام په سپېڅلي دين مشرف شو:

(الف) د بعثت په اتم کال (ب) د بعثت په شپږم کال

(ج) د بعثت په اووم کال (د) د بعثت په پينځم کال

۱۴۸۰ - حضرت محمد صلي الله عليه وسلم په څوکلنۍ کې له خپل تره سره سوداگرۍ ته ولاړ؟

(الف) شپږ کلنۍ (ب) يوولس کلنۍ (ج) دولس کلنۍ (د) ۲۰ کلنۍ

۱۴۸۱ - لومړنۍ کورنۍ چې حبشې ته يې هجرت وکړ په کوم صحابي پورې يې تړاو درلود؟

(الف) د جعفر بن ابی طالب کورنۍ (ب) د حمزه بن ابوطالب کورنۍ
(ج) د حضرت عمر کورنۍ (د) هېڅ يو

۱۴۸۲ - لاندې کوم صحابي حبشې ته په هجرت کوونکو کې شامل وو؟

(الف) عبدالرحمن بن عوف رضي الله عنه (ب) زبير بن عوام رضي الله عنه
(ج) عبدالله بن مسعود رضي الله عنه (د) درې واړه سم دي

۱۴۸۳ - لاندې يوه خبره د ورقه بن نوفل ده:

(الف) ای کاش! د محمد لاروی وای

(ب) ای کاش! چې ستا د محمد د شپلو پر وخت ژوندی اوسم

(ج) ای کاش! له محمد سره په غزوو کې وای (د) درې واړه سم دي

۱۴۸۴ - د ورقه بن نوفل وړاندوينه څو کاله وروسته رامنځته شوه؟

(الف) پينځه کاله وروسته (ب) درې کاله وروسته

(ج) شپږ کاله وروسته (د) هېڅ يو

۱۴۸۵ - له مکې څخه د اېستلو پر مهال رسول الله صلى الله عليه وسلم او د هغه ملگرو کوم ځای ته پنا یووړه؟

الف) شعب ابوطالب ب) خیبر ج) مدینه د) حبشه

۱۴۸۶ - په شعب ابو طالب کې تر ټولو ستره پېښه کومه وه چې رسول الله صلى الله عليه وسلم یې ډېر خفه کړ؟

الف) ډېره زیاته لوړه ب) له مکې لرې والی
ج) د دشمنانو گواښ د) د خدیجې مړینه

۱۴۸۷ - په شعب ابوطالب کې د مسلمانانو د اوسېدو موده څومره وه؟

الف) دوه کاله ب) درې کاله ج) څلور کاله د) یو نیم کال

۱۴۸۸ - له شعب څخه مکې ته د مسلمانانو د راغړځېدو تر ټولو ستر دلیل څه وو؟

الف) کله چې د کعبې له دېوال څخه پاڼه ویناوو وخوره
ب) د ابولهب د ریاست پر مهال
ج) کله چې د مسلمانانو استازي له قریشو سره ولیدل د) الف او ب سم دي

۱۴۸۹ - انصار لاندې یوې قبیلې ته ویل کېږي؟

الف) د مدین اوسېدونکي ب) د طایف اوسېدونکي
ج) د مدینې اوسېدونکي د) د مکې اوسېدونکي

۱۴۹۰ - لاندې یوې ډلې ته مهاجرین ویل کېږي:

الف) هغو خلکو چې له پیغمبر صلى الله عليه وسلم سره هجرت وکړ
ب) د مدینې هغو اوسېدونکو ته چې بیعت یې وکړ
ج) اوس او خزرچ چې روغه جوړه یې وکړه د) درې واړه سم دي

۱۴۹۱ - قریشو د حضرت محمد صلى الله عليه وسلم پر سر باندې څومره انعام ټاکلی وو؟

الف) لس زره درهمه ب) سل اوښان
ج) لس غلامان او کنیزې د) هېڅ یو

۱۴۹۲ - د قبيلې کوم رئيس په پټه په رسول الله صلى الله عليه وسلم پسې

راووت خو هغه ونيسي؟

الف) ابن نوفل ب) خالد ج) سراقه بن مالک د) ب و ج

۱۴۹۳ - سرقه بن مالک د لاندې يوې قبيلې رئيس وو:

الف) بني هاشم ب) بني نضير ج) بي قريظه د) بني مدلج

۱۴۹۴ - رسول الله صلى الله عليه وسلم په لاندې يو کال کې د قباء سيمې

ته داخل شو؟

الف) ۶۹۰ز ب) ۶۲۲ز ج) ۶۳۳ز د) ۶۴۰ز

۱۴۹۵ - د رسول الله صلى الله عليه وسلم له رحلت څخه وروسته خلک د

خليفه د ټاکلو لپاره لاندې يوې سيمې ته راغونډ شول:

الف) سقيفه بني ساعده ب) د کعبې شا او خوا

ج) د قباء مسجد شا او خوا د) مزدلفه

۱۴۹۶ - مهاجرينو او انصارو د خليفه د ټاکلو په پار په لاندې يو څيز ټينگار

کاوه:

الف) حيفه بايد عرب وي

ب) د مهاجرينو او انصارو له منځه دې دوه تنه وټاکل شي

ج) حضرت عمر دې وټاکل شي

د) بايد حضرت ابوبکر صديق خيفه وټاکل شي

۱۴۹۷ - د خلافت مقام ته له رسېدو وروسته د ابوبکر صديق رضی الله عنه

لومړنی نظامي اقدام په دې ډول وو:

الف) د شام نيول ب) د مصر نيول ج) د عراق نيول د) هېڅ يو

۱۴۹۸ - لاندې يو شخص د عراق د جنگ مشري په غاړه لرله:

الف) حضرت معاذ ب) خالد بن وليد ج) معاويه د) حضرت عمر

۱۴۹۹ - لاندې کوم پاچا د حضرت عمر رضی الله عنه په وخت کې په ایران واکمني کوله؟

الف) درېیم یزدگرد (ب) بهرام شاه (ج) رضاه شاه (د) هېخ یوه

۱۵۰۰ - د امویانو په وخت کې د لویدیځ لور ته د اسلامي فتحو لمن تر کومه ځایه رسېدلې وه؟

الف) یونان (ب) روسیه (ج) افریقا (د) هسپانیا

۱۵۰۱ - د عباسیانو په دوره کې عربي ژبه په کومو سیمو کې رائج شوه؟

الف) اروپا (ب) افریقا (ج) آسیا (د) ب اوج

۱۵۰۲ - عباسي خلیفه منصور څو کاله خلافت وکړ؟

الف) ۲۲ کاله (ب) ۱۰ کاله (ج) ۱۵ کاله (د) هېخ یو

۱۵۰۳ - لاندې یو ښار د امویانو د خلافت مرکز وو:

الف) کوفه (ب) مدینه (ج) دمشق (د) شام

۱۵۰۴ - لاندې یو شخص د امویانو د کورنۍ د مؤسس په توګه پېژندل شوی دی:

الف) عبدالله بن مسعود (ب) سعد بن اسی وقاص (ج) معاذ بن جبل (د) معاویه

۱۵۰۵ - حضرت عمر بن عبدالعزیز له لاندې غوره ځانګړتیاوو برخمن وو:

الف) عادل او پوه وو (ب) اسلامي سیاستمدار وو (ج) ظاهر پسند او د ښو اخلاقو څېستن (د) ب اوج سم دي

۱۵۰۶ - عباسي خلیفه مهدي، په لاندې یو کال کې خلافت ته ورسېد:

الف) ۱۵۵ ل (ب) ۱۵۸ ل (ج) ۱۴۴ ل (د) هېخ یو

۱۵۰۷ - د کعبې مسجد ته په لومړي ځل د لاندې یو شخص په واسطه پراخوالی ورکړل شو:

الف) معتصم بالله (ب) منصور (ج) مهدي (د) متوکل

۱۵۰۸ - د سليمان بن عبدالملک له مرګ څخه وروسته لاندې يو شخص قدرت ته ورسېد:

الف) وليد بن عبدالملک ب) يزيد ج) عمر بن عبدالعزيز د) معاويه

۱۵۰۹ - د وليد بن عبدالملک له مړينې وروسته اموي خلافت څو کاله دوام وموند؟
الف) ۲۰ کاله ب) ۲۵ کاله ج) ۳۰ کاله د) ۳۶ کاله

۱۵۱۰ - د تاريخ په اوږدو کې د اموي کورنۍ څو تنو حکومت کړی دی؟
الف) ۱۲ تنو ب) ۱۴ تنو ج) ۱۵ تنو د) ۱۸ تنو

۱۵۱۱ - په ۷۲۹ز کال د کوفې په مسجد کې لاندې يو شخص د خليفه په توګه اعلان شو:

الف) هارون الرشيد ب) ابو مسلم خراساني
ج) ابوالعباس سفاح د) ب اوج

۱۵۱۲ - ابو مسلم خراساني د کوم ښار والي وو؟
الف) مرو ب) هرات ج) نيشاپور د) خراسان

۱۵۱۳ - لاندې يو ښار د امويانو پایتخت وو:
الف) کوفه ب) دمشق ج) بغداد د) مکه

۱۵۱۴ - امويانو په کوم کال کې اسلامي خلافت تر لاسه کړ؟
الف) ۶۶۱ز ب) ۶۱۶ز ج) ۶۲۹ز د) ۶۵۰ز

۱۵۱۵ - د افغانستان کومې سيمې د عبدالله بن سمره په لاس فتح شوې؟
الف) شمال ب) سويل ج) ختيځ د) لويديځ

۱۵۱۶ - د امويانو په دوران کې د افغانستان اقتصادي وضعيت د لاندې دلائلو پر بنسټ د غورېدو په حال کې وو:

الف) آزاده سوداګري يې لرله ب) په کافي اندازه ماليات ټولېدل
ج) د ورېښمو د لارې شتون د) درې واړه سم دي

۱۵۱۷ - لاندې یو شخص د امویانو په وړاندې قیام وکړ:

الف) سفاح (ب) مروان (ج) ابونصر (د) ابومسلم خراساني

۱۵۱۸ - د لاندې یو اموي خليفه شتون د افغانانو د ناخوښی لامل شو:

الف) ابو عبدالله (ب) معاويه (ج) عبدالله بن مروان (د) هبش بن

۱۵۱۹ - هغه مهم دلائل چې د افغانانو د پاڅون لامل شول څه وو؟

الف) تبعيض (ب) بې عدالتي (ج) اجباري کارونه (د) درې وړه

۱۵۲۰ - د افغانانو د پاڅون پایلې په لاندې ډول وې:

الف) د مویانو ماته (ب) د فغانانو بربا

(ج) د عربو او افغانانو تر منځ سوله (د) هبش بن

۱۵۲۱ - د لاندې یوې کورنۍ د خلافت پر مهال د کرنې او اوبو لگونې سیستم

قانوني بڼه غوره کړه:

الف) آل بويه (ب) عباسیان (ج) امویان (د) ب او ج

۱۵۲۲ - ابومسلم خراساني د لاندې یو فرد له شهادت وروسته واک ته ورسېد:

الف) معتصم (ب) یحیی بن زید (ج) محمد علي (د) بني امیه

۱۵۲۳ - لاندې یو غوري امیر د عباسیانو په خوځښت کې فعاله ونډه لرله:

الف) امیر فولاد (ب) شیخ نبی (ج) امیر کروړ (د) هبش بن

۱۵۲۴ - د عباسیانو بیرغ په کوم رنگ وو؟

الف) شین (ب) تور (ج) نیلي (د) سور

۱۵۲۵ - د عباسیانو د حکومت موده څو کاله وه؟

الف) ۳۳۰ کاله (ب) ۲۳۰ کاله (ج) ۴۵۰ کاله (د) ۵۲۳ کاله

۱۵۲۶ - لاندې یو سرلښکر د ابومسلم په وړاندې پاڅون وکړ خو ماتې یې

وخوړه:

الف) مروان (ب) معاويه (ج) نصر بن سيار (د) هبش بن

۱۵۲۷ - د ابراهيم عباسي قاتل څوک وو؟

الف) یزید (ب) عبدالملک (ج) مروان حمار (د) ابو یزید

۱۵۲۸ - د لاندې یو څواک په واسطه د عباسیانو د خلافت دوره پای ته ورسېده:

الف) مغول (ب) امویان (ج) صفویان (د) برمکیان

۱۵۲۹ - امین الرشید د لاندې یو شخص په واسطه ووژل شو:

الف) طاهر فوشنجي (ب) خالد برمک (ج) معاویه (د) یزید

۱۵۳۰ - د طاهر له مړینې وروسته کوم زوی یې مهم منصوبونه تر لاسه کړل؟

الف) طلحه (ب) محمد (ج) عبدالله (د) درې واړو

۱۵۳۱ - د صفاري حکومت بنسټ اېښودونکی څوک وو؟

الف) اسماعیل (ب) یعقوب (ج) ابوليث (د) هېڅ یو

۱۵۳۲ - یعقوب لیث صفاري د کوم حکومت بنسټ اېښودونکی وو؟

الف) صفاري (ب) اموي (ج) برمکي (د) سلجوقي

۱۵۳۳ - کوم شخص د اسماعیل بن احمد په اسارت (بند) کې راغی؟

الف) معاویه (ب) خالد برمکي (ج) عمرو بن لیث (د) هېڅ یو

۱۵۳۴ - د صفاریانو وروستنی شخص څوک وو؟

الف) عمرو بن لیث (ب) خلف بن احمد (ج) یعقوب (د) سادات

۱۵۳۵ - سلطان محمود غزنوي د صفاریانو لاندې یو پاتې شوی شخص وواژه:

الف) طلحه بن طاهر (ب) احمد (ج) صلاح الدین (د) خلف بن احمد

۱۵۳۶ - منصور، د خپل دربار له یو نژدې کس سره د ابومسلم د ترور مشوره وکړه:

الف) امین (ب) مسلم بن قتیبه (ج) آل احمد (د) هېڅ یو

- ۱۵۳۷ - د منصور مشاور د ابومسلم د ترور لپاره لاندې يو آيت دليل ونيو:
 الف) لوكان فيهما آلهة الا الله لفسدتا ب) و قل جاء الحق و زهق الباطل
 ج) اذا جاء نصر الله والفتح د) هبغ يو
- ۱۵۳۸ - ابومسلم خراساني ته د منصور پيغام لاندې كومه محتوا درلوده؟
 الف) ابومسلم بايد د وزير په توگه وټاكل شي
 ب) ابومسلم له منصب څخه عزل دی
 ج) ابومسلم د شام د والي په توگه منل شوی
 د) ابو مسلم د مصر والي دی
- ۱۵۳۹ - له ابومسلم سره د مخامخ کېدو پر مهال منصور هغه ته په كومو القابو خطاب وکړ؟
 الف) ابومجرم ب) ابوالوفاء ج) ابوالتراب د) ابوالطاغي
- ۱۵۴۰ - د ابومسلم خراساني قاتل څوک دی؟
 الف) محمود ب) منصور ج) بولمجد د) ابن اسحق
- ۱۵۴۱ - لاندې يو شخص د ابومسلم خراساني له قتل څخه په خبرېدو وپاړېد او د عباسيانو د حکومت په خلاف يې توره له ټېکي ووبسته:
 الف) بوجراح ب) سعيد ج) روح د) سنباد
- ۱۵۴۲ - د منصور په واسطه د ابومسلم خراساني په قتل افغانانو په لاندې کار لاس پورې کړ:
 الف) خپلواکي غوښتونکي غورځنگ ب) له تازيانو د خپلواکۍ غوښتې حس
 ج) د عربو خلاف فعاليتونه د) الف او ب سم دي
- ۱۵۴۳ - د يحيى کوم زوی د هارون الرشيد په واسطه ووژل شو؟
 الف) جعفر ب) مهدي ج) هادي د) خالد
- ۱۵۴۴ - لاندې يو شخص د صفين په جگړه کې شهيد شو:
 الف) طلحه ب) زبير ج) عثمان د) لف و ب

۱۵۴۵ - د حضرت علي او عائشې رضي الله عنهما په جگړه کې د وژل شويو کسانو شمېر څو وو؟

- الف) لس زره تنه
ب) ديارلس زره تنه
ج) نولس زره تنه
د) پينځلس زره

۱۵۴۶ - د حضرت علي او عائشې رضي الله عنهما تر منځ جگړه په لاندې کوم کال کې رامنځته شوه؟

- الف) ۳۷ ل
ب) ۳۸ ل
ج) ۴۹ ل
د) ۳۰ ل

۱۵۴۷ - لاندې کوم لامل د حضرت علي او عائشې رضي الله عنهما تر منځ د شخړې د پای لامل شو؟

- الف) د مسلمانانو منځگړيتوب
ب) د شاميانو له لوري د قرآن کریم پورته کول
ج) له جنگ څخه سترې کېدل
د) هېڅ يو

۱۵۴۸ - د حضرت حسين رضي الله عنه له شهادت څخه وروسته لاندې يو شخص خليفه وټاکل شو:

- الف) حسن
ب) سعد بن ابی وقاص
ج) معاويه
د) هېڅ يو

۱۵۴۹ - حضرت معاويه رضي الله عنه د په عمر وفات شو:

- الف) ۷۷ کلنۍ
ب) ۹۰ کلنۍ
ج) ۶۳ کلنۍ
د) ۵۵ کلنۍ

۱۵۵۰ - منصور په لاندې يو علم کې پراخ پوهه لرله:

- الف) نجوم
ب) رياضيات
ج) احاديث
د) نسب پېژندنه

۱۵۵۱ - د معاويه رضي الله عنه په وخت کې لاندې کوم ځواک ډېر پرمختگونه لرل؟

- الف) سمندري ځواک
ب) پياده ځواک
ج) ځمکنی ځواک
د) زرهي ځواک

۱۵۵۲ - يزید په لاندې يو کال کې واک ته ورسېد:

- الف) ۶۰ ل
ب) ۵۵ ل
ج) ۶۱ ل
د) ۷۰ ل

۱۵۵۳ - د عبدالملک بن مروان د سلطنت موده خو کاله وه؟

الف) ۳۰ کاله (ب) ۲۱ کاله (ج) ۳۳ کاله (د) ۲۲ کاله

۱۵۵۴ - لومړني کس چې په رسمي بڼه يې د احاديثو په راټولولو امر وکړ څوک وو؟

الف) عبدالملک (ب) معاويه (ج) ابومسلم (د) عمر بن عبدالعزيز

۱۵۵۵ - د اسلام د فتحو لمن د لاندې يو فرد د حکمراني پر مهال تر هسپانيې پورې ورسېده:

لف) موسی بن نصير (ب) عبدالملک (ج) حلف بن احمد (د) هېڅ يو

۱۵۵۶ - لومړنی عباسي خليفه لاندې يو کس وو:

لف) هارون الرشيد (ب) ابوالعباس سفاح (ج) مروان (د) موسی بن نصير

۱۵۵۷ - د اسلام لاندې يو سرتېری په ۲۴ کلنۍ کې د خلافت پر څوکۍ کېناست:

الف) معتصم بالله (ب) المتوکل علی الله (ج) موسی الهادي (د) جعفر

۱۵۵۸ - ابوالعباس سفاح څو کاله حکومت وکړ؟

الف) څلور کاله (ب) درې کاله (ج) اته کاله (د) يېځه کاله

۱۵۵۹ - د مروانيانو د کورنۍ لومړنی حاکم لاندې يو شخص وو:

لف) سفاح (ب) عبدالملک (ج) مروان بن حکم (د) هېڅ يو

۱۵۶۰ - د امويانو د خلافت لړۍ د لاندې يو خليفه پر مرگ پای ته ورسېده:

الف) عبدالله (ب) هشام (ج) صفوان (د) حمار

د خوانووني کبلي

شمبره	خواب	شمبره	خواب	شمبره	خواب	شمبره	خواب	شمبره	خواب	شمبره	خواب
۱۴۱۱	ج	۱۴۳۶	الف	۱۴۶۱	ب	۱۴۸۶	د	۱۵۱۱	ح	۱۵۳۶	ب
۱۴۱۲	الف	۱۴۳۷	ب	۱۴۶۲	ج	۱۴۸۷	ب	۱۵۱۲	د	۱۵۳۷	الف
۱۴۱۳	ب	۱۴۳۸	د	۱۴۶۳	الف	۱۴۸۸	د	۱۵۱۳	ب	۱۵۳۸	ج
۱۴۱۴	ح	۱۴۳۹	ح	۱۴۶۴	د	۱۴۸۹	ح	۱۵۱۴	الف	۱۵۳۹	الف
۱۴۱۵	د	۱۴۴۰	الف	۱۴۶۵	ب	۱۴۹۰	الف	۱۵۱۵	ب	۱۵۴۰	ب
۱۴۱۶	ح	۱۴۴۱	ح	۱۴۶۶	ب	۱۴۹۱	ب	۱۵۱۶	ج	۱۵۴۱	د
۱۴۱۷	الف	۱۴۴۲	ب	۱۴۶۷	الف	۱۴۹۲	ج	۱۵۱۷	د	۱۵۴۲	د
۱۴۱۸	ب	۱۴۴۳	د	۱۴۶۸	د	۱۴۹۳	د	۱۵۱۸	ح	۱۵۴۳	ح
۱۴۱۹	ب	۱۴۴۴	الف	۱۴۶۹	د	۱۴۹۴	ب	۱۵۱۹	د	۱۵۴۴	د
۱۴۲۰	الف	۱۴۴۵	ح	۱۴۷۰	ج	۱۴۹۵	الف	۱۵۲۰	د	۱۵۴۵	ب
۱۴۲۱	ح	۱۴۴۶	ب	۱۴۷۱	ب	۱۴۹۶	ب	۱۵۲۱	ح	۱۵۴۶	الف
۱۴۲۲	الف	۱۴۴۷	ح	۱۴۷۲	الف	۱۴۹۷	ح	۱۵۲۲	ب	۱۵۴۷	ب
۱۴۲۳	د	۱۴۴۸	الف	۱۴۷۳	ح	۱۴۹۸	ب	۱۵۲۳	الف	۱۵۴۸	ج
۱۴۲۴	ب	۱۴۴۹	د	۱۴۷۴	الف	۱۴۹۹	الف	۱۵۲۴	ب	۱۵۴۹	الف
۱۴۲۵	ح	۱۴۵۰	ج	۱۴۷۵	ب	۱۵۰۰	د	۱۵۲۵	د	۱۵۵۰	د
۱۴۲۶	الف	۱۴۵۱	ب	۱۴۷۶	د	۱۵۰۱	د	۱۵۲۶	ج	۱۵۵۱	الف
۱۴۲۷	ج	۱۴۵۲	الف	۱۴۷۷	الف	۱۵۰۲	الف	۱۵۲۷	ح	۱۵۵۲	ج
۱۴۲۸	ب	۱۴۵۳	ب	۱۴۷۸	ب	۱۵۰۳	ح	۱۵۲۸	الف	۱۵۵۳	ب
۱۴۲۹	د	۱۴۵۴	ح	۱۴۷۹	ب	۱۵۰۴	د	۱۵۲۹	ب	۱۵۵۴	د
۱۴۳۰	ب	۱۴۵۵	د	۱۴۸۰	ح	۱۵۰۵	الف	۱۵۳۰	د	۱۵۵۵	الف
۱۴۳۱	ح	۱۴۵۶	الف	۱۴۸۱	الف	۱۵۰۶	ب	۱۵۳۱	ب	۱۵۵۶	ب
۱۴۳۲	الف	۱۴۵۷	ج	۱۴۸۲	د	۱۵۰۷	ح	۱۵۳۲	الف	۱۵۵۷	ح
۱۴۳۳	ب	۱۴۵۸	ب	۱۴۸۳	ب	۱۵۰۸	ج	۱۵۳۳	ح	۱۵۵۸	الف
۱۴۳۴	ج	۱۴۵۹	د	۱۴۸۴	ج	۱۵۰۹	د	۱۵۳۴	ب	۱۵۵۹	ج
۱۴۳۵	د	۱۴۶۰	الف	۱۴۸۵	الف	۱۵۱۰	ب	۱۵۳۵	د	۱۵۶۰	ب

دوولسم څپرکی

نړیوال تاریخ

۱۵۶۱ - په نولسمه پېړۍ کې د اروپا سیاسي تاریخ د لاندې یو رهبر په وخت

کې پیلېږي:

الف) ناپلیون بناپارټ (ب) هېټلر (ج) موسیلمېني (د) هېټچ بو

۱۵۶۲ - ناپلیون په لاندې یو هېواد کې نړۍ ته راغلی دی:

الف) امریکا (ب) آلمان (ج) فرانسه (د) بلژیک

۱۵۶۳ - د فرانسې ستر انقلاب په لاندې یو کال کې رامنځته شو:

الف) ۱۷۹۰ز (ب) ۱۷۸۹ز (ج) ۱۷۸۸ز (د) ۱۷۶۸ز

۱۵۶۴ - د فرانسې په وړاندې د اروپایي هېوادونو د پاڅون او تېري مهم دلائل

په لاندې ځوابونو کې شتون لري:

الف) د فرانسې د پاڅون کونکو د افکارو له خپرېدو وېره

ب) د ناپلیون ډار اچونه

د) الف او ب

ج) د آلمان د نازیانو پراخ تېری

۱۵۶۵ - د نولسمې پېړۍ په پیل کې اروپایي هېوادونه له لاندې یو نظام څخه

برځمن وو:

الف) سلطنتي (ب) جمهوري (ج) ډېموکراسي (د) شاهي

۱۵۶۶ - په لاندې یو کال کې د امپراطور په توګه ناپلیون ته تاج ورپسړ شو:

الف) ۱۸۱۰ز (ب) ۱۸۰۹ز (ج) ۱۸۰۴ز (د) ۱۸۶۷ز

۱۵۶۷ - ناپېليون د مودې لپاره د فرانسې د امپراطور په توگه پېژندل کېده:

الف) د پينځه کلونو (ب) لس کلونو (ج) شپږ کلونو (د) اته کلونو

۱۵۶۸ - لاندې کوم هېوادونه د فرانسې په وړاندې يو شول؟

الف) آلمان (ب) انگلستان (ج) اتریش (د) درې واړه

۱۵۶۹ - لاندې کوم لامل په فرانسه کې د ناپېليون په واسطه د قدرت د ترلاسه کوئو لامل شو؟

الف) د فرانسې د داخلي اوضاع ناسموالی

ب) د خپلواکي غوښتونکو پاڅون

ج) د روپايي هېوادونو نه ملاتړ (د) درې واړه سم دي

۱۵۷۰ - لاندې کوم ځواب د فرانسويانو د بريا دلایل معکوس کړل؟

الف) د خپلواکي غوښتنې حس (ب) د خپلواکي او آزادۍ شعارونه

ج) د نوې ډيموکراسي پلي کول

د) د ناپېليون په واسطه د عمومي عفوي اعلان

۱۵۷۱ - د لاندې يو زېر ځواک له لوري ناپېليون له ماتې سره مخ شو:

الف) انگلستان (ب) امريکا (ج) روسيه (د) ترکيه

۱۵۷۲ - د وين کنفرانس په لاندې يو کال کې ترسره شوه:

الف) ۱۸۱۵ز (ب) ۱۸۲۰ز (ج) ۱۸۱۸ز (د) ۱۸۱۶ز

۱۵۷۳ - لاندې کوم ځواب د وين د کنفرانس پرېکړه وه؟

الف) د اروپايي هېوادونو د سرحدونو ټاکل

ب) د فرانسې له لوري د نيول شويو هېوادونو استرداد

ج) په فرانسه د سلطنتي رژيم پايست (د) درې واړه سم دي

۱۵۷۴ - لاندې کوم هېوادونه د سپېڅلي اتحاد غړي وو؟

الف) روسيه (ب) اتریش (ج) پروس (د) درې واړه

۱۵۷۵ - د لاندې کوم دلیل له امله انگلستان په سپېڅلي اتحاد کې ګډون ونکړ؟

- (الف) سیاسي ګټې یې په خطر کې وې
 (ب) په آسیا کې یې خپلو مستعمرو ته پام وو
 (ج) له اتریش سره یې سیاسي اړیکې سې نه وې (د) الف او ج سم دي

۱۵۷۶ - اتریش څو کاله د اروپا سیاسي مشري په غاړه لرله؟

- (الف) لس کاله (ب) څوارلس کاله (ج) دېرش کاله (د) څلوېښت کاله

۱۵۷۷ - یونان په لاندې یو کال کې خپله خپلواکي تر لاسه کړه؟

- (الف) ۱۸۲۹ز (ب) ۱۸۳۳ز (ج) ۱۸۲۸ز (د) ۱۹۸۰ز

۱۵۷۸ - بلژیک له کوم هېواد څخه خپلواکي تر لاسه کړه؟

- (الف) روسیه (ب) هالنډ (ج) فرانسه (د) ترکیه

۱۵۷۹ - په اروپایي هېوادونو کې له پرلپسې پاڅونونو وروسته لاندې یو مکتب رامنځته شو:

- (الف) ناسیونالېزم (ب) انارشېزم (ج) سوسیالېزم (د) درې واړه

۱۵۸۰ - ناسیونالېزم لاندې یوه معنی ورکوي:

- (الف) قوم پالنه (ب) ملیت غوښتنه (ج) نژاد پالنه (د) دین دښمني

۱۵۸۱ - د سوسیالېزم له مکتب څخه موخه لاندې یو ځواب دی:

- (الف) د شتمنیو شراکي کول (ب) د سیاسي ځواک وېش
 (ج) د کارگرانو د اقتصادي اړیکو ټینګول (د) ب او ج سم دي

۱۵۸۲ - لاندې یو شخص د سوسیالېزم د مکتب بنسټ اېښودونکی دی:

- (الف) واشنگټن (ب) لېنن (ج) کارل مارکس (د) هېټلر

۱۵۸۳ - په فرانسه کې سلطنتي نظام په لاندې یو کال کې په جمهوري نظام واوښت:

- (الف) ۱۸۵۰ز (ب) ۱۸۴۸ز (ج) ۱۸۴۹ز (د) ۱۸۶۰ز

۱۵۸۴ - په لاندې يو کال کې درې فکري مکتبونو د فرانسې په انقلاب کې فعاله ونډه لرله:

الف) ۱۸۵۰ز (ب) ۱۸۳۰ز (ج) ۱۸۴۸ز (د) هېڅ يو

۱۵۸۵ - د اتریش په واسطه د ايټاليا د اشغال شوې خاورې په استرداد کې لاندې کومو رهبران څرگند رول درلود؟

الف) جوزف گاريبالډي (ب) کاوور (ج) امانوئل (د) الف او ب

۱۵۸۶ - د اتریش په وړاندې د ايټاليويانو له پاڅون څخه لاندې يو رهبر ملاتړ وکړ:

الف) مترنيخ (ب) لوئي ناپليون (ج) امانويل (د) هېڅ يو

۱۵۸۷ - جرمنيانو په نولسمه پېړۍ کې په ټوله اروپا باندې د په نوم دولت درلود:

الف) د روم سپېڅلې امپراتوري (ب) د پروس د خلکو اتحاد (ج) د اروپا د خلکو سپېڅلی اتحاد (د) ب او ج سم دي

۱۵۸۸ - لاندې يو شخص د پروس لومړی وزير وو:

الف) امانويل (ب) هېتلر (ج) بيسمارک (د) ناپليون

۱۵۸۹ - د آلمان نامتو د آيالتونه په لاندې کوم نوم سره يادېدل؟

الف) د آلمان اتحاديه (ب) سپېڅلې اتحاديه (ج) د پروس اتحاديه (د) د راين اتحاديه

۱۵۹۰ - لاندې يو رهبر د اوسپنيز لومړي وزير لقب ترلاسه کړ؟

الف) بيسمارک (ب) هېتلر (ج) ناپليون (د) روسو

۱۵۹۱ - بيسمارک د لاندې هېوادونو په خلاف جگړه کې بريالی شو او آلمان هم خپله خپلواکي اعلان کړه:

الف) امريکا (ب) اتریش (ج) فرانسه (د) ډنمارک

۱۵۹۲ - په لاندې یو کال کې د آلمان دولت خپلواکي پیدا کړه:

الف) ۱۸۶۰ز (ب) ۱۸۷۱ز (ج) ۱۸۷۷ز (د) ۱۸۸۰ز

۱۵۹۳ - د آلمان تر ټولو ستر رقیب لاندې یو هېواد وو:

الف) یونان (ب) اتریش (ج) فرانسه (د) امریکا

۱۵۹۴ - لاندې یوه امپراتوري د اروپا وروستی امپراتوري وه:

الف) عثماني امپراتوري (ب) د آلمان امپراتوري
ج) د فرانسې امپراتوري (د) هېڅ یو

۱۵۹۵ - لوئی ناپلیون څوک وو؟

الف) د ناپلیون وراره وو (ب) ناپلیون بناپارټ
ج) د ناپلیون ورور وو (د) د ناپلیون پلار وو

۱۵۹۶ - د درېیم ناپلیون د ماتې تر ټولو ستر دلیل څه وو؟

الف) د روم له امپراتورۍ ره سیالي (ب) له عثماني امپراتورۍ سره سیالي
ج) د وطن پراخې حس (د) د آلمان له امپراتورۍ سره سیالي

۱۵۹۷ - له لاندې بدلونونو څخه وروسته په فرانسه کې جمهوري نظام استقرار وموند:

الف) د آلمان په لاس د درېیم ناپلیون ماته (ب) د درېیم ناپلیون اسارت
ج) په اروپا کې د صنعتي انقلاب رامنځته کېدل (د) الف او ب سم دي

۱۵۹۸ - د اتریش د امپراتورۍ د کمزوري کېدو تر ټولو مهم لامل څه وو؟

الف) سیاسي رقابتونه (ب) داخلي ستونزې
ج) پرلپسې مبارزې او درانه زیانونه (د) الف او ج سم دي

۱۵۹۹ - د اتریش تر ټولو ستر سیال لاندې یوه امپراتوري وه:

الف) آلمان (ب) امریکا (ج) روسیه (د) فرانسه

۱۶۰۰ - روسیه د لاندې یوې امپراتورۍ قلمرو په خپله ولکه کې راوستل:

الف) د عثماني امپراتورۍ (ب) د فرانسې د امپراتورۍ
ج) د اتریش د مېر تورۍ (د) د امریکا امپراتورۍ

- ۱۶۰۱ - د روسیې او داغستان جگړې څو کاله دوام وموند؟
الف) ۵۰ کاله (ب) ۶۰ کاله (ج) ۷۰ کاله (د) ۱۰۰ کاله
- ۱۶۰۲ - د روس او انگلیس تر منځ د ایران د وېش معاهده په لاندې یو کال کې لاسلیک شوه:
الف) ۱۹۰۷ز (ب) ۱۹۰۹ز (ج) ۱۹۹۰ز (د) ۱۹۱۹ز
- ۱۶۰۳ - روس په لاندې یو کال کې په ترکمنستان برید وکړ:
الف) ۱۹۰۹ز (ب) ۱۸۶۹ز (ج) ۱۸۱۸ز (د) ۱۸۷۰ز
- ۱۶۰۴ - په لاندې یو ځواب کې د فرانسې د خلکو د پاڅون اصلي موخه ده:
الف) له دین څخه د حکومت او سیاست بېلول
ب) له لاسه وتې ځمکې لاسته راوړل
ج) وطن پراخول او د مستعمرو دېرول
د) درې واړه سم دي
- ۱۶۰۵ - د فرانسې خلک په لاندې شمېر برخو وېشل شوي دي:
الف) دوه برخې (ب) څلور برخې (ج) درې برخې (د) هېڅ یو
- ۱۶۰۶ - ډانټون د لاندې یو هېواد دېکتاتور وو:
الف) آلمان (ب) فرانسه (ج) پروس (د) ډنمارک
- ۱۶۰۷ - لاوازیه، فرانسوی پوه په لاندې کومه جگړه کې ووژل شو؟
الف) د آلمان او فرانسې جگړه (ب) د اتریش او فرانسې جگړه
ج) د فرانسې انقلاب (د) الف او ب سم دي
- ۱۶۰۸ - په لاندې یو کال کې په فرانسه کې د ظالم پاچا قصر و نړول شو:
الف) ۱۶۸۸ز (ب) ۱۶۷۸ز (ج) ۱۶۸۹ز (د) ۱۶۷۰ز
- ۱۶۰۹ - لاندې کوم څیز د فرانسې د بهرني سیاست د پرمختګ لامل شو؟
الف) ملي انقلاب (ب) د پولنډ سقوط (ج) وطن پراخول (د) هېڅ یو
- ۱۶۱۰ - د فرانسې د ۵ نوري ټولي رژیم په لاندې یو نوم سره یادېده:
الف) د رهبري شورا (ب) عالي مجلس (ج) مدیره شورا (د) ملي مجلس

۱۶۱۱ - د واتر لو جگړه د کوم هېواد په ګټه پای ته ورسېده؟

الف) دنمارک (ب) پولنډ (ج) روسیه (د) فرانسه

۱۶۱۲ - ناپلیون د هند د لاسته راوړلو لپاره د لاندې کوم سیاست څخه تقلید وکړ؟

الف) هېټر (ب) اسکندر مقدوني (ج) بیسمارک (د) امانوئل

۱۶۱۳ - روسانو خپل قلمرو تر لاندې سیمو پورې پراخ کړی وو:

الف) د آرام سمندرګي تر څنډو پورې (ب) د ترکیې او عراق تر پولو
ج) د هند تر محدودو پولو (د) الف او ج سم دي

۱۶۱۴ - لاندې یو حالت د روسانو د وطن پراخې پر همال په خپلو مستعمره شویو هېوادونو باندې حاکم وو:

الف) د سمون غوښتونکو د خپلو په حالت کې
ب) د سخت اقتصادي فقر په حالت کې
ج) د مریې لرلو د حاکمیت په حالت کې
د) درې واړه سم دي

۱۶۱۵ - ملکې ویکتوریا په انگلستان کې څو کاله واکمني وکړه؟

الف) ۵۰ کاله (ب) ۶۴ کاله (ج) ۶۷ کاله (د) ۶۰ کاله

۱۶۱۶ - د ویکتوریا وخت له لاندې ښېګڼو څخه برخمن وو:

الف) اقتصادي پرمختګ (ب) د صنعت پرمختګ
ج) د وضعیت د غوره والي (د) درې واړه

۱۶۱۷ - امپراتوري لاندې کوم معیار لري؟

الف) د قلمرو پراختیا (ب) صنعتي پرمختګ
ج) د وضعیت ښه والی (د) درې واړه

۱۶۱۸ - د شلمې پېړۍ د لومړیو کلونو یوه مهمه پېښه په لاندې ځوابونو کې مشخصه کړئ!

الف) لومړۍ نړیواله جگړه (ب) د فرانسې د حکومت سقوط
ج) د ویکتوریا د حکومت پای ته رسېدل (د) الف او ج سم دي

۱۶۱۹ - د امپراتورۍ په واسطه د قلمرو د پراخولو مهم دلائل په لاندې ځوابونو کې شته:

- (الف) د سیاسي او کلتوري گټو تر لاسه کول
(ب) سیاسي گټې تر لاسه کول
(ج) د توکو د خرڅلاو لپاره بازار موندنه
(د) هېو د پراخونه او ځواک تر لاسه کول

۱۶۲۰ - په نولسمه پېړۍ استعمار په لاندې بڼه شتون درلود:

- (الف) نظامي بریدونه
(ب) د یو هېواد د خاورې نیول
(ج) تحت الحمايه کول
(د) درې واړه سم دي

۱۶۲۱ - لاندې کومه اختراع د نولسمې پېړۍ په لاسته راوړنو کې شامله ده؟

- (الف) د اور پټۍ (ب) د بخار ماشین (ج) تلگراف (د) درې واړه

۱۶۲۲ - د امریکا متحده ایالات تر ۱۷۶۷ز کال پورې د لاندې یو هېواد په استعمار کې وو:

- (الف) فرانسه (ب) انگلستان (ج) ایتالیا (د) ډنمارک

۱۶۲۳ - کله چې د امریکا متحده آیالاتو خپلواکي تر لاسه کړه، څو ایالتونه یې لول؟

- (الف) ۱۳ آیالتونه (ب) ۱۰ آیالتونه (ج) ۱۴ آیالتونه (د) ۲۰ آیالتونه

۱۶۲۴ - لاندې یو رهبر د امریکا لومړی ولسمشر وو:

- (الف) لینکلن (ب) جورج واشنگتن (ج) جورج بوش (د) هېڅ یو

۱۶۲۵ - لاندې یو ولسمشر په امریکا کې د مرییتوب د لغوې فرمان صادر کړ:

- (الف) یزن هاور (ب) واشنگتن (ج) لینکلن (د) اوایاما

۱۶۲۶ - د امریکا لاندې یوه ولسمشر د یوې اعلاميې په خپرولو سره ټولو اروپایي

هېوادونو ته ګواښ وکړ چې د امریکا په چارو کې دې لاسوهنه نه کوي:

- (الف) واشنگتن (ب) مونرو (ج) لینکلن (د) جورج بوش

۱۶۲۷ - لاندې یو قشر په امریکا کې ډېر مریان وو:

الف) تورپوستي (ب) سورپوستي (ج) سپین پوستي (د) هېڅ یو

۱۶۲۸ - په لاندې یو کال کې د شمالي او سوېلي امریکا تر منځ شخړه ونښته:

الف) ۱۸۶۰ز (ب) ۱۸۵۹ز (ج) ۱۸۶۱ز (د) ۱۸۶۲ز

۱۶۲۹ - د شمالي او سوېلي ایالتونو تر منځ جگړه په دې نوم ونومول شوه:

الف) قومي جگړه (ب) کورنۍ جگړه (ج) صنعتي جگړه (د) د بېلتون جگړه

۱۶۳۰ - د نولسمې پېړۍ په پیل کې لاندې یو افریقایي هېوان د استعماريانو تر برید لاندې راغی:

الف) کویت (ب) اندونیزیا (ج) مصر (د) عراق

۱۶۳۱ - لاندې یو نظامي رهبر انګلیسانو ته د زیان رسولو په موخه د هند په لور لښکر وخوځاوه:

الف) ناپلیون (ب) هېتلر (ج) واشنگټن (د) محمد علي پاشا

۱۶۳۲ - لاندې کوم عثماني رهبر مصر د فرانسې له استعمار څخه خلاص کړ؟

الف) عباس (ب) محمد علي (ج) رحیم اوغلو (د) هېڅ یو

۱۶۳۳ - محمد علي پاشا، څو کاله په مصر کې حکومت وکړ؟

الف) ۲۰ کاله (ب) ۳۰ کاله (ج) ۴۰ کاله (د) ۵۰ کاله

۱۶۳۴ - لاندې کوم دلیل ددې لامل شو چې مصر د ښکېلاک په منګولو کې ولوبوي؟

الف) د محمد علي پاشا د ځای ناستو ناکامي

(ب) له انګلستان څخه په پور پیسې اخیستل

(ج) د سوز د کانال یوه برخه پلورل (د) درې واړه سم دي

۱۶۳۵ - لاندې کوم هېواد د مصر له لښکر څخه په ګټه اخیستنه د انګلستان په ولکه کې راغی؟

الف) سوډان (ب) زمبیا (ج) کویت (د) هېڅ یو

۱۶۳۶ - بونر، څوک ول او له کوم نړيوال بنکېلاکرو سره يې سخته جگړه وکړه؟

(الف) افريقايي تور پوستي وو و د امريکا په وړاندې يې مبارزه وکړه

(ب) د شمالي امريکا روڼ اندي

(ج) د عثماني خلافت پاتې شوني او د انگليس په وړاندې

(د) هالنډي کډوال او د انگليس په وړاندې

۱۶۳۷ - د لاندې يو بنکېلاک په واسطه په ۱۸۳۱ز کال کې الجزائر اشغال شو:

(الف) فرانسه (ب) روسيه (ج) انگلستان (د) امريکا

۱۶۳۸ - د لاندې يوې پلمې له امله تونس د فرانسې په ولکه کې راغی:

(الف) گډې پولې (ب) مرسته (ج) کمزورتيا (د) هېڅ يو

۱۶۳۹ - د آلمان او فرانسې له روغې جوړې وروسته لاندې يو اسلامي هېواد د

فرانسې په ولکه کې راغی:

(الف) تونس (ب) مصر (ج) مراکش (د) الجزائر

۱۶۴۰ - د فرانسې او انگلستان د هېواد پراخولو موخه په لاندې يو ځواب کې

شتون لري:

(الف) اقتصادي گټې ترلاسه کول (ب) د سياسي او نظامي وياړونو ترلاسه کول

(ج) ملتوبه په خپل منځ کې جنگول (د) الف او ب سم دي

۱۶۴۱ - لاندې کوم هېواد د آلمان له لوري اشغال شو؟

(الف) تانزانيا (ب) نوگو (ج) کامرون (د) درې واړه

۱۶۴۲ - اروپايي بنکېلاکگر له کوم وخته د آسيا د اشغال په فکر کې وو؟

(الف) له ۱۶-۱۹ پېړۍ (ب) له ۱۷-۱۹ پېړۍ

(ج) له ۱۹-۲۰ پېړۍ (د) ب او ج

۱۶۴۳ - د لاندې يوې شاهي کورنۍ د واک پر مهال ايران د بنکېلاکگر تر پام

لاندې راغی:

(الف) رضا شاه (ب) بهرام شاه (ج) قاجاريه (د) ساماني

۱۶۴۴ - روسان د لاندې یو شکېلاګر په وخت کې د خپل قلمرو د پراخولو په فکر کې شول:

(الف) استالېن (ب) پطر کبیر (ج) لېنن (د) چرینکوف

۱۶۴۵ - له هېواد پراخونې څخه د روسيې موخه په لاندې یو ځواب کې شتون لري:

(الف) د آزاد سمندر څپو ته لاسرسی پیدا کول

(ب) د نظامي ویارونو ترلاسه کول

(ج) له غربي سکېلاګرو سره سیالي (د) درې واړه سم دي

۱۶۴۶ - تور سمندر ته د لاسرسي په موخه د روسانو په واسطه په عثماني

امپراتورۍ برید په لاندې یوه پېړۍ کې ترسره شو:

(الف) د اتلسمې پېړۍ په وروستیو کې (ب) د نولسمې پېړۍ په لومړیو کې

(ج) د شپاړسمې پېړۍ په لومړیو کې (د) الف او ب سم دي

۱۶۴۷ - روسانو څو کاله وروسته د کریمه په سیمه کې ماتې وخوړه؟

(الف) درې کاله (ب) څلور کاله (ج) پیڅه کاله (د) شپږ کاله

۱۶۴۸ - د کریمه په سیمه (د تور سمندر په څنډو) کې د روسيې د ماتې اصلي لامل څه وو؟

(الف) نا اشنا او تیتې ځمکې (ب) د کریمه د هواګرموالي

(ج) له عثماني دولت سره د انګلستان او فرانسې یوځای کېدل (د) هېڅ یو

۱۶۴۹ - د ترکمنستان او ماوراءالنهر سیمې د لاندې یو پاچا په وخت کې د روسانو لاس ته ولېږدې:

(الف) قاجاریه (ب) ناصرالدین شاه (ج) بهرام شاه (د) جمال ناصر

۱۶۵۰ - په لاندې یو کال کې ایران د دوه ښکېلاګرو تر منځ ووېشل شو:

(الف) ۱۹۰۷ز (ب) ۱۹۱۲ز (ج) ۱۹۳۰ز (د) ۱۹۳۴ز

۱۶۵۱ - د آسیا په ختیځ کې روسانو لاندې یو سیمې ته لښکر ولېږه:

(الف) ژاپن (ب) افغانستان (ج) د چین بولې (د) سیري

۱۶۵۲ - لاندې کوم هېواد د عثماني امپراتورۍ په کمزوري کولو کې رول درلود؟

(الف) روسيې (ب) فرانسې (ج) اتریش (د) الف او ج

۱۶۵۳ - لاندې کوم دلیل ددې سبب شو چې فرانسه او انگلستان د روسيې په وړاندې د عثماني امپراتورۍ ملاتړ وکړي؟

(الف) آرم سمندر ته د روسيې له رسېدو وېره
(ب) له عثمانيانو سره سياسي هوکړه
(ج) له عثمانيانو سره د گټور سياسي موخو څارل (د) الف او ج سم دي

۱۶۵۴ - د عثماني امپراتورۍ د کمزوري کولو لپاره اروپايي دولتونو له لاندې کومو لږکیو څخه ملاتړ کاوه؟

(الف) په ترکیه کې مذهبي لږکي
(ب) په بالکان کې مذهبي لږکي
(ج) په مدیترانه کې مذهبي لږکي
(د) په مراکش کې مذهبي لږکي

۱۶۵۵ - عثماني دولت د خپلې کمزورې شوې روحیې د پیاوړي کولو په موخه په لاندې یو څیز لاس پورې کړ:

(الف) لږکیو ته د ډېرو حقوقو ورکړه
(ب) د ټولنیز عدالت پراختیا
(ج) د فردي آزادۍ پراختیا
(د) درې واړه سم دي

۱۶۵۶ - گورگانیانو څو کاله پر هند واکمني وکړه؟

(الف) ۱۰۰ کاله (ب) ۱۵۰ کاله (ج) ۲۰۰ کاله (د) ۶۹ کاله

۱۶۵۷ - انگلستان خپل لاندیني توکي چین ته صادروول:

(الف) تریاک (ب) پوستکي (ج) مېوې (د) جامې

۱۶۵۸ - لاندې کوم دلیل د چین او انگلیس تر منځ د جگړې د پېښېدو لامل شو؟

(الف) د انگلستان له سوداگرۍ څخه د چین نه ملاتړ
(ب) چین ته د تریاکو د لېږد منع کول
(ج) د چین او انگلیس تر منځ د سياسي هوکړې نه شتون
(د) الف او ج سم دي

۱۶۵۹ - چين په لاندې يو کال کې له انگليس څخه خپله خپلواکي لاسته راوړه:

الف) ۱۹۱۹ز (ب) ۱۹۱۵ز (ج) ۱۹۱۱ز (د) ۱۹۳۰ز

۱۶۶۰ - لاندې يو شخص د چين لومړنی ولسمشر دی:

الف) ايون تسنگ (ب) سينگ يانگ (ج) تايينگ (د) سون يات سن

۱۶۶۱ - تر ټولو مهم دليل چې ژاپن دوه سوه کاله د بنکېلاکرو له داخلېدو څخه خوندي وو، څه دی؟

الف) د لومړي او باندې اقتصاد شتون (ب) د چين گاونډيتوب
ج) سوق الجيشي ارتباطي اهميت يې نه درلود (د) درې واړه سم دي

۱۶۶۲ - په لاندې يو کال کې د ژاپن او روسيې تر منځ جگړه ونېسته:

الف) ۱۹۱۰ز (ب) ۱۹۰۹ز (ج) ۱۹۰۴ز (د) ۱۹۱۹ز

۱۶۶۳ - لاندې کومو امپراتوريانو موخو ته د رسېدو لپاره له يو بل سره هوکړې وکړې؟

الف) آلمان (ب) اتریش (ج) روسيې (د) درې واړو

۱۶۶۴ - په لاندې يو تړون کې افغانستان د انگلستان د نفوذ سيمه وگڼل شوه:

الف) مثلث اتفاق (ب) سن توفنگ (ج) مثلث اتحاد (د) هېڅ يو

۱۶۶۵ - مراکش څنگه خپلواکي ته ورسېد؟

الف) د جنگ په کولو (ب) د آلمان د امپراتورۍ په منځگړيتوب
ج) د روسيې په ملاتړ (د) ب او ج سم دي

۱۶۶۶ - لاندې کوم څيز عثماني دولت اړ کړ څو خپله امپراتوري تجديد کړي؟

الف) د بالکان اوسېدونکو (ب) داخلي جنگ غوښتونکو
ج) د ترکانو ځوان خوځښت (د) په ترکيه کې مذهبي تبليغات

۱۶۶۷ - د اغادير د بحران په درشل کې د عثماني دولت په وړاندې لاندې يوه مهمه پېښه رامنځته شوه:

- (الف) د ايټاليا په واسطه د طرابس (ليبيا) ولکه کول
(ب) د فرانسې په واسطه د مراکش سقوط
(ج) د روسيې په واسطه د صربستان شغال
(د) ب او ح سم دي

۱۶۶۸ - د لومړۍ نړيوالې جګړې لومړنۍ سپرغۍ په لاندې يو څيز سره پيل شوې:

- (الف) د يو بوسني ځوان په لاس د اتریش د وليعهد وژنه
(ب) د بالکان د جزيرې نيول
(ح) د اتریش و انگلستان تر منځ د ژميو ماتول
(د) هېڅ يو

۱۶۶۹ - لاندې يو ولسمشر د سولې په وړاندیز سره لومړۍ نړيواله جګړه پای ته ورسوله:

- (الف) لينکلن (ب) ايزن هاور (ج) ويلسون (د) واشنگټن

۱۶۷۰ - د ورسای د سولې کنفرانس په لاندې يو هېواد کې تر سره شو:

- (الف) واشنگټن (ب) پاريس (ج) تریش (د) بوسني

۱۶۷۱ - د ورسای د سولې کنفرانس د لاندې يو هېواد د زيانمنېدو لامل شو:

- (الف) فرانسه (ب) آلمان (ج) روسيه (د) امريکا

۱۶۷۲ - لاندې يو ځواب د ورسای په سوله کې د آلمان په زيان ګڼل کېږي:

- (الف) د ځينو ځمکو او ټولنو له لاسه ورکول (ب) له آلمان څخه د پروس بېلول
(ج) د نظامي ځواک له حق څخه بې برخې کېدل (د) درې واړه سم دي

۱۶۷۳ - لاندې کومه امپراتوري د لومړۍ نړيوالې جګړې په پايله کې له منځه ولاړه؟

- (الف) اتریش (ب) روسيه (ج) عثماني (د) درې واړه

۱۶۷۴ - لاندې کوم هېوادونه له لومړۍ نړيوالې جګړې څخه وروسته تجزيه او خپلواک شول؟

- (الف) ترکيه (ب) مجارستان (ج) يوګوسلاوي (د) درې واړه

۱۶۷۵ - له لومړي نړیوالې جګړې څخه وروسته یواځې لاندې یو هېواد ټولو جګړه خپلو هېوادونو ته د مرستې په ورکولو قادر وو:

(الف) فرانسه (ب) امریکا (ج) روسیه (د) آلمان

۱۶۷۶ - د لومړي ځل لپاره څو هېوادونو د ملګرو ملتونو غړیتوب ترلاسه کړ؟

(الف) ۴۵ هېوادونو (ب) ۳۴ هېوادونو
(ج) ۵۵ هېوادونو (د) ۳۹ هېوادونو

۱۶۷۷ - ملګري ملتونو په خپلو کارونو کې د کمزورتیا له امله لاندې یو سیستم رامنځته کړ:

(الف) ویتو (ب) د مرستې صندوق (ج) قمیومیت (د) هېڅ یو

۱۶۷۸ - شلمه پېړۍ د لاندې یوې مهمې پېښې شاهد وه:

(الف) د روسيې انقلاب (ب) د جاپان ماتې (ج) نړیواله سوله (د) ب او ج

۱۶۷۹ - د روسيې د انقلاب پایلې لاندې یو ځواب دی:

(الف) واک ته د لېن رسېدل (ب) د روس د تزاري حکومت سقوط
(ج) د بلشویکي انقلاب (د) الف او ب سم دي

۱۶۸۰ - لاندې کوم حزب په روسیه کې څرګند رول درلود؟

(الف) سوسیال انقلابي حزب (ب) مشروطه دیموکرات حزب
(ج) د سوسیال دیموکراتانو حزب (د) درې واړه سم دي

۱۶۸۱ - د روسيې سوسیال انقلابي حزب لاندې یوه مفکوره لرله:

(الف) د لږکیو تر منځ د واک وېش
(ب) آزاده او د مالکانو له سلطې لرې کرهڼه
(ج) د مارکسېستانو د ښوونو پلي کول (د) هېڅ یو

۱۶۸۲ - د سوسیال دیموکراتانو حزب په لاندې برخو ووېشل شو:

(الف) منشویکان (ب) بلشویکان (ج) مارکسېستان (د) الف او ب

۱۶۸۳ - بلشویکان په دې باور ول چې.....

(الف) د ناڅاپي انقلاب له لارې موخو ته رسېدای شو

(ب) سوله او خبرې اترې

(ج) سوله ییزې تگلارې

(د) ب او ج سم دي

۱۶۸۴ - لاندې کوم څیز په روسیه کې د ناڅاپي انقلاب لامل شو؟

(الف) له جاپان څخه د روس ماتې

(ب) د تزاري پولیسو له لوري ټولوژنه

(ج) په مسکو کې پاشلي خوځښتونه

(د) الف او ب سم دي

۱۶۸۵ - د لاندې یو معتدل سوسیالېست تر ریاست لاندې په روسیه کې موقت

دولت رامنځته شو:

(الف) چرینکوف

(ب) کرنسکي

(ج) گورباچوف

(د) رومونوف

۱۶۸۶ - کرنسکي د لاندې یوې ډلې فعالیتونو آزاد کړل:

(الف) سیاسي مخالفین

(ب) زندانیان او رښی

(ج) حزبونه

(د) ب او ج

۱۶۸۷ - په لاندې یو کال کې بلشویکي انقلاب رامنځته شو:

(الف) ۱۹۱۷ز

(ب) ۱۹۱۹ز

(ج) ۱۹۸۰ز

(د) ۱۹۵۶ز

۱۶۸۸ - لاندې کومو هېوادونو منځنۍ آسیا په خپل منځ کې ووېشله؟

(الف) انگلستان

(ب) اتریش

(ج) فرانسه

(د) الف او ج

۱۶۸۹ - د زبرځواکونو تر منځ د منځنۍ آسیا د وېش موخه څه وه؟

(الف) آزادو اوبو ته ځان رسول

(ب) د عثمانیانو قطعي ماته

(ج) د روسیې او متحدینو ماته

(د) درې واړه سم دي

۱۶۹۰ - د سعودي کوم پاچا له انگلیسانو سره د عثماني خلافت په وړاندې مرسته

وکړه؟

(الف) ملک عبدالله

(ب) ملک فتح

(ج) شریف حسین

(د) آل سعود

۱۶۹۱ - لاندې یو پاچا د سعودي دولت رامنځته او له انزوا څخه بهر کړ:

(الف) درېیم عبدالعزیز

(ب) ملک حسین

(ج) شریف حسین

(د) سعود

١٦٩٢ - د ختيځو مظلومو ملتونو کنگره په لاندې يو کال کې جوړه شوه:

الف) ١٩٩٠ز (ب) ١٩٢٠ز (ج) ١٩١٨ز (د) ١٩١٧ز

١٦٩٣ - د عثماني خلافت د پنگولو په موخه لويديځې نړۍ د افغانستان له کوم

پاچا څخه کار واخيست؟

لف) حبيب الله خان (ب) عبدالرحمن خان

ج) امان الله خان (د) شاه زمان

١٦٩٤ - لاندې يو ايراني پاچا له لويديځ سره د عثماني خلافت په نړولو کې

مرسته وکړه:

لف) رضاخان (ب) درېيم يزدگرد (ج) رضاقلي (د) بهرام شاه

١٦٩٥ - يواځينی شخص چې د عثماني خلافت په نړولو کې له لويديځ سره

دخيل وو او د ترکيې له لارې يې نفوذ وکړ لاندې يو شخص وو:

الف) سلطان حسين (ب) اتاترک (ج) لورنس (د) هېڅ يو

١٦٩٦ - لاندې کوم لېبيايي مشر د ايټالويانو له لوري زنداني او اعدام شو؟

الف) عمر مختار (ب) قذافي (ج) محمد يوسف (د) هېڅ يو

١٦٩٧ - ايټاليې په لاندې يو کال کې د حبشې په لور لښکر وويشت او اشغال يې کړه:

الف) ١٩٣٠ز (ب) ١٩٤٠ز (ج) ١٩٣٥ز (د) ١٩٣٨ز

١٦٩٨ - چکسلواکيا د لاندې يو نظامي قومندان له لوري اشغال شوه:

الف) ناپليون (ب) موسولينې (ج) لېسن (د) هېټلر

١٦٩٩ - د لاندې يو هېواد په بريد سره دوهمه نړيواله جگړه پيل شوه:

الف) صربستان (ب) لهستان (ج) ترکيه (د) جاپان

١٧٠٠ - پر لهستان له بشپړ تسلط څخه وروسته هېټلر د کوم هېواد پر لور لښکر

وخوځاوه؟

الف) ډنمارک او نروژ (ب) مسکو او صربستان

ج) بېرېک او مکسيکو (د) هالنډ او زمبيا

۱۷۰۱ - شوروي اتحاد څو کاله په ختيځه اروپا کې واکمني لرله؟
الف) ۲۰ کاله (ب) ۳۰ کاله (ج) ۴۰ کاله (د) ۷۰ کاله

۱۷۰۲ - برژنف څو کاله د کمونېست گوند د منشي په توگه حکومت وکړ؟
الف) ۱۹ کاله (ب) ۲۲ کاله (ج) ۱۸ کاله (د) ۲۴ کاله

۱۷۰۳ - لارنس څوک وو؟
الف) په هند کې د انگلستان سفير يا استازی
ب) په عربي حامه کې د انگلستان جاسوس
ج) په منځنۍ آسيا کې د فرانسې استازی
د) الف او ب سم دي

۱۷۰۴ - لاندې کوم قوم د باختري يونان واکمني پای ته ورسوله؟
الف) مودپيانو (ب) يونانيانو (ج) کوشايانو (د) فارسيانو

۱۷۰۵ - په لاندې يو کال کې تاجکستان خپلواکي ته ورسېد:
الف) ۱۹۹۱ز (ب) ۱۹۱۸ز (ج) ۱۹۶۸ز (د) ۱۹۹۲ز

۱۷۰۶ - د ازبکستان څو سلنه نفوس ازبکان دي؟
الف) ۶۰ سلنه (ب) ۸۴ سلنه (ج) ۷۷ سلنه (د) ۷۱ سلنه

۱۷۰۷ - د ازبکستان لومړنی ټاکنې له لاندې پېښې سره همهاله وې:
الف) د کریموف مړینه (ب) د خپلواکي اعلان
ج) نړيواله جگړه (د) هېڅ يو

۱۷۰۸ - د ازبکستان لومړنی ولسمشر لاندې شخص وو:
الف) رحمانوف (ب) رحمت بيک (ج) سلام کریموف (د) سقاروف

۱۷۰۹ - له ۴-۶ پېړۍ پورې ترکمنستان د لاندې يوې امپراتورۍ په واک کې وو:
الف) د آلمانيانو (ب) د يونانيانو (ج) د باختريانو (د) د هخامنشيانو

۱۷۱۰ - په لاندې يو کال کې اسکندر مقدوني ازبکستان د خپلې خاورې برخه وگرځوله:

الف) ۳۲۹ ق.م (ب) ۲۳۴ ق.م (ج) ۳۸۱ ق.م (د) ۳۳۰ ق.م

سورچینې

۱. لمبتون، بی. ام. هولت (۱۳۸۸) تاریخ اسلام، انتشارات امیر کبیر، (مترجم احمد آرام). تهران - ایران.
۲. گیورگیو، کنستان ویرژیل (۱۳۷۷)، محمد پامبری که از نو باید شناخت، (مترجم ذبیح الله منصوری) انتشارات زرین.
۳. فرهنگ، میرمحمد صدیق، افغانستان در پنج قرن اخیر، جلد سوم، کابل افغانستان
۴. غبار، میرغلام محمد (۱۳۹۵) افغانستان در مسیر تاریخ، انتشارات انوار القرآن.
۵. عبدالرحمن، جلال الدین، تاریخ الخلفاء، مترجم: مولوی جمعه خان، انتشارات: مکتبه فاروقیه، محله جنگی، پشاور پاکستان
۶. حبیبی، عبدالحی (۱۳۸۶) تاریخ افغانستان بعد از اسلام، جلد اول و دوم (مکمل)، بنگاه انتشارات میوند، کابل - افغانستان.
۷. تاریخ عمومی (نگاهی به تاریخ جهان در قرن نوزدهم و بیستم، مضمون درسی ادبیات و علوم انسانی (ایران).
۸. اختریان، سید محمد (۱۳۸۱)، اطلاعات عمومی پیام، انتشارات عالمگیر، ایران.
۹. جعفری، عباس (۱۳۹۰)، چاپ پنجم) گیت شناسی نوین کشورها.

د خوابونو کیلی

شمره	خواب	شمره	خواب	شمره	خواب	شمره	خواب	شمره	خواب
۱۵۶۱	الف	۱۵۸۶	ب	۱۶۱۱	ج	۱۶۳۶	د	۱۶۶۱	د
۱۵۶۲	ج	۱۵۸۷	لف	۱۶۱۲	ب	۱۶۳۷	الف	۱۶۶۲	ح
۱۵۶۳	ب	۱۵۸۸	ح	۱۶۱۳	الف	۱۶۳۸	ب	۱۶۶۳	د
۱۵۶۴	لف	۱۵۸۹	د	۱۶۱۴	د	۱۶۳۹	ح	۱۶۶۴	الف
۱۵۶۵	د	۱۵۹۰	الف	۱۶۱۵	ب	۱۶۴۰	د	۱۶۶۵	ب
۱۵۶۶	ج	۱۵۹۱	ج	۱۶۱۶	د	۱۶۴۱	د	۱۶۶۶	ح
۱۵۶۷	ب	۱۵۹۲	ب	۱۶۱۷	د	۱۶۴۲	الف	۱۶۶۷	الف
۱۵۶۸	د	۱۵۹۳	ح	۱۶۱۸	الف	۱۶۴۳	ح	۱۶۶۸	لف
۱۵۶۹	الف	۱۵۹۴	ب	۱۶۱۹	ح	۱۶۴۴	ب	۱۶۶۹	ج
۱۵۷۰	ب	۱۵۹۵	الف	۱۶۲۰	د	۱۶۴۵	الف	۱۶۷۰	ب
۱۵۷۱	ح	۱۵۹۶	د	۱۶۲۱	د	۱۶۴۶	د	۱۶۷۱	ب
۱۵۷۲	الف	۱۵۹۷	د	۱۶۲۲	ب	۱۶۴۷	ب	۱۶۷۲	د
۱۵۷۳	د	۱۵۹۸	ب	۱۶۲۳	لف	۱۶۴۸	ج	۱۶۷۳	ج
۱۵۷۴	د	۱۵۹۹	ح	۱۶۲۴	ب	۱۶۴۹	ب	۱۶۷۴	د
۱۵۷۵	ب	۱۶۰۰	لف	۱۶۲۵	ح	۱۶۵۰	الف	۱۶۷۵	ب
۱۵۷۶	ج	۱۶۰۱	ج	۱۶۲۶	ب	۱۶۵۱	ح	۱۶۷۶	الف
۱۵۷۷	لف	۱۶۰۲	الف	۱۶۲۷	الف	۱۶۵۲	د	۱۶۷۷	ح
۱۵۷۸	ب	۱۶۰۳	ب	۱۶۲۸	ح	۱۶۵۳	الف	۱۶۷۸	الف
۱۵۷۹	د	۱۶۰۴	الف	۱۶۲۹	د	۱۶۵۴	ب	۱۶۷۹	د
۱۵۸۰	ب	۱۶۰۵	ح	۱۶۳۰	ح	۱۶۵۵	د	۱۶۸۰	د
۱۵۸۱	الف	۱۶۰۶	ب	۱۶۳۱	الف	۱۶۵۶	ج	۱۶۸۱	ب
۱۵۸۲	ح	۱۶۰۷	ح	۱۶۳۲	ب	۱۶۵۷	الف	۱۶۸۲	د
۱۵۸۳	ب	۱۶۰۸	الف	۱۶۳۳	ج	۱۶۵۸	ب	۱۶۸۳	الف
۱۵۸۴	ح	۱۶۰۹	ب	۱۶۳۴	د	۱۶۵۹	ج	۱۶۸۴	د
۱۵۸۵	د	۱۶۱۰	ح	۱۶۳۵	لف	۱۶۶۰	د	۱۶۸۵	ب

ديارلسم خپرکي

کنترول، تصميم نيونه او د مسئلو حل

۱۷۱۱ - کنترول لاندې يوه لغوي معنی لري:

الف) سمبالول ب) خپنه ج) تفتيش د) درې واړه

۱۷۱۲ - کنترول عبارت دی له:

الف) له جمنو شويو موحو سره د تر سره شويو فعاليتونو پرته

ب) د مالي چارو او بشري سرچينو خپرل

ج) د تېرو کلونو په نسبت د تر سره شويو اجراآتو پرتله د) الف او ج

۱۷۱۳ - کنترول د تر منځ پرتله ده:

الف) اړتياوو ب) شته خيزونو ج) فعاليتونو د) الف او ب

۱۷۱۴ - په لاندې شمېر پړاوونو کې کنترول ترسره کېږي:

الف) ۵ پړوه ب) ۴ پړاوه ج) ۶ پړاوه د) ۳ پړاوه

۱۷۱۵ - د کنترول پړاوونه له لاندې يو ځواب سره سم دي:

الف) د معيارونو ټاکل ب) د کړنو سنجول

ج) د تېروتنو تشخيص د) درې واړه

۱۷۱۶ - لاندې کوم خيز ته د کنترول وروستۍ پړاو ويل کېږي؟

الف) د سازماني متغیرونو ټاکل ب) د ترسره شويو برنامو نوي کول

ج) د سموني (اصلاحي) قداماتو طرح کول د) هېڅ يو

۱۷۱۷ - د کنترول لومړنی پړاو لاندې کوم ځواب دی؟

- (الف) برنامه جوړول، تگلارې او سرچینې
(ب) د لومړنیوونو او معیارونو ټاکل
(ج) بایدونو او شته څیزونو ته ځواب موندل
(د) درې واړه سم دي

۱۷۱۸ - د کنترول له معیارونو سره د استندېدونو ډولونه په لاندې ډول دي:

- (الف) کمي استندېدونه
(ب) کیفی استندېدونه
(ج) مختلط استندېدونه
(د) درې واړه سم دي

۱۷۱۹ - د کنترول په پروسه کې د پرتلې بنسټیزې تگلارې له لاندې یو ځواب سره سمې دي:

- (الف) د بېلگې اخیستنې او مشاهدې تگلاره
(ب) د وړاندوینې تگلاره
(ج) د رپور ورکولو تگلاره
(د) درې واړه سم دي

۱۷۲۰ - هغه مهم دلائل چې له امله یې کنترول کوونکی په بېلگې بسنه کوي، په لاندې څلورو ځوابونو کې یو دی:

- (الف) بېلگه اخیستل یو معیار دی
(ب) ټول فعالیتونه د څېړلو وړ نه دي
(ج) بېلگه اخیستل د کنترول برخه ده
(د) الف او ح سم دي

۱۷۲۱ - د کنترول په پروسه کې وړاندې د لاندې یوې تگلارې په بنسټ کارول کېږي:

- (الف) راتلونکو فرصو ته د لاسرسۍ په توګه
(ب) له تېرو تجربو په ګټه اخیستنه
(ج) د شونو پایلو د کچې د معلومولو په توګه
(د) ب او ج سم دي

۱۷۲۲ - سمونې اقدامات..... څخه وروسته کارول کېږي:

- (الف) د تېروتنو له تحلیل او تشخیص
(ب) د کړنو د سنجش له بشپړولو
(ج) د معیارونو له کره کنترول
(د) الف او ج سم دي

۱۷۲۳ - له لاندې کوم ځواب څخه د کنترول لپاره د تدابیرو یا توکو په توګه کار اخیستل کېږي؟

- (الف) د کړنو کنترول
(ب) د بودیجې شمېرنه
(ح) داخلي ارزښت موندنه
(د) درې واړه

۱۷۲۴ - له کمي او کيفي اړخه د عملياتو په تنظيم کې ټاکونکي

رول لري:

الف) عملياتي کنټرول (ب) د بودیجې کنټرول (ح) د معیارونو کنټرول (د) هېڅ یو

۱۷۲۵ - شمېرنیز کنټرول له لاندې یوې دورې سره سم پلی کیږي:

الف) ربعوار او کلنی (ب) اونیز او میاشتیی (ج) دوامدار (د) لف او ب

۱۷۲۶ - لاندې یو ځواب د شمېرنیز کنټرول له نېټگڼو څخه دی:

الف) فعالیتونو چټکيږي (ب) کیفیت لوړیږي

ج) په نږدې وخت کې په سمون اقدام کیږي (د) درې واړه سم دي

۱۷۲۷ - د مقدماتي کنټرول تر ټولو مهمه وسیله عبارت ده له.....

الف) د سازمانی کړنلارو ترسره کول دي (ب) د ترسره شویو فعالیتونو څېړل دي

ج) د پرلاره چول شویو موخو څېړل دي (د) د موخو او کړنو تر منځ پرتله ده

۱۷۲۸ - د وخت له پلوه کنټرول په لاندې برخو وېشل کیږي:

الف) مخکې تر مخکې کنټرول (مقدماتي) (ب) له کار سره هممهاله کنټرول

ج) د ترلاسه شویو پایلو کنټرول (د) درې واړه سم دي

۱۷۲۹ - د تېرو اقداماتو پایلې کولای شي له لاندې یو څیز سره مرسته وکړي:

الف) د عملياتي چارو څېړل (ب) په تولیدي شرکت کې د تولید چټکتیا

ج) د راتلونکو اقداماتو لارښوونه (د) هېڅ یو

۱۷۳۰ - د ډول کنټرول د فعالیتونو په وروستیو پایلو څارونکی دی:

الف) راتلونکي ته په کتو کنټرول (ب) د بودیجې او سرچینو کنټرول

ج) له کمي او کيفي اړخه کنټرول (د) هېڅ یو

۱۷۳۱ - کنټرول باید وي:

الف) کره، پر وخت او د درک وړ وي

ب) د اندازه کېدو او ترلاسه کېدو وړ وي

ج) د فعالیتو د پایلو پر بنسټ وي (د) الف او ج سم دي

۱۷۳۲ - لاندې کوم څيز د کنټرول په ځانگړتياوو کې شامل دی؟

- (الف) په پلان باندې ولاړ وي (ب) په اسټراتيژيکو ټکو پلي شي
(ج) انعطاف منل بايد ولري (د) درې واړه سم دي

۱۷۳۳ - لاندې يو ځواب د کنټرول اړينو ځانگړتياوو ته شامل دی:

- (الف) کنټرول بايد د بيا کتنې وړ وي
(ب) کنټرول بايد د فردي توپيرونو په پرتله وي
(ج) کنټرول بايد کشف کوونکي وي (د) درې واړه سم دي

۱۷۳۴ - د لاندې يو څيز د نه شتون په صورت کې، کنټرول نيمگړی تر سره کېږي:

- (الف) د اندازې خيستلو وړ نه وي (ب) په موخه او پلان ولاړ نه وي
(ج) مالي بوديجه او امکانات ونلري (د) بېلگه اخيستنه نه وي شوی

۱۷۳۵ - که د کنټرول پروسه د لاندې يو ځواب پر بنسټ نه وي، اعېزمن نه دی:

- (الف) علمي (ب) سازماني (ج) عيني (د) فردي

۱۷۳۶ - لاندې يو څيز، هغو ستونزو ته شامل دی چې د کنټرول په پروسه کې

ورسره مخ کېږو:

- (الف) د مالي امکاناتو او تجهيزاتو نه شتون
(ب) د کنټرول په وړاندې د کار کوونکو مقاومت
(ج) د فعاليتونو له تر سره کولو څخه ناشونې پايلې (د) درې واړه سم دي

۱۷۳۷ - تر ټولو مهم دليل چې له امله يې کار کوونکي د کنټرول په وړاندې

غبرگون ښيي، څه دی؟

- (الف) کنټرول عيني مصداق لري
(ب) کنټرول په کمزورو او منفي ټکو باندې ټينگار کوي
(ج) کنټرول له تنبیه او هڅونې سره من دی (د) ب او ج سم دي

۱۷۳۸ - لاندې يو ځواب هغه خنډونه دي چې سموني اقدامات سستوي:

- (الف) د کنټرول پايلو ته ژر نه لاسرسی (ب) د فرصتو نه وړاندويه
(ج) د کنټرول په وړاندې د منفي ليدلورو شتون (ب) لف او ج سم دي

۱۷۳۹ - که د معیارونو او استنداردونو کره وړاندوینه نه وي شوي، لاندې یوه نښه رامنځته کېږي:

- الف) د کنټرول پایلې بې اعتباره دي
- ب) د کنټرول په وړاندې ستره ستونزه ده
- ج) د کنټرول د پروسې د ستونزو له جملې څخه دی
- د) درې واړه سم دي

۱۷۴۰ - که سازمان د کنټرول له سیستم څخه بې برخې وي، لاندې یوه ستونزه رابرسېره کېږي:

- الف) د محصول کیفیت ټیټیږي
- ب) اداره له سیالي څخه وروسته پاتې کېږي
- ج) په سازمان کې بدلونونه نه رامنځته کېږي
- د) درې واړه سم دي

۱۷۴۱ - د انحرافاتو د کره تشخیص لپاره لاندې کوم ټکی په نظر کې نیول کېږي؟

- الف) د سازمان ټول اړخونه په نظر کې نیول کېږي
- ب) زیانمن شوي ټکي څېړل کېږي
- ج) اړین او استراتیژیک ټکي په نظر کې نیول کېږي
- د) درې واړه سم دي

۱۷۴۲ - د کنټرول تدابیر او وسائل څه دي؟

- الف) شمېرنیز راپورونه او تېرې تحریبي
- ب) د ارزښتي له پایلو و ورکړو څخه ګټه اخیستل
- ج) مالي او بودیحي امکانات
- د) الف او ب سم دي

۱۷۴۳ - په لاندې یوه برخه کې عملیاتي کنټرول کارول کېږي:

- الف) د تدارکاتو او بازار موندنې چارې
- ب) د انساني سرچینو او ګومارنې چارې
- ج) د سازمان د کارکوونکو ذاتي چارې
- د) په سوونې او روزنې پورې اړوندې چارې

۱۷۴۴ - عملياتي کنټرول، يواځې په لاندې يو سازمان کې کارول کېږي:

- الف) عامه او خصوصي اداره (ب) توليدي شرکتونه
ج) څارگر سازمانونه (د) هېڅ يو

۱۷۴۵ - د مديرانو د کړنو کنټرول د لاندې يو پوه له لوري مطرح شو:

- الف) بيکن (ب) استونر (ج) فايول (د) هېڅ يو

۱۷۴۶ - څو ډوله کنټرول پېژنئ؟

- الف) حال کتونکي (ب) راتلونکي کتونکي (ج) تېر کتونکي (د) درې واړه

۱۷۴۷ - راتلونکي کتونکي کنټرول، لاندې کوم مفهوم وړاندې کوي؟

- الف) له کار څخه وړاندې (ب) د کار په جريان کې
ج) له کاره وروسته (د) هېڅ يو

۱۷۴۸ - تېر کتونکي کنټرول په لاندې يو حالت کې عملي کېږي:

- الف) د فعاليتونو په جريان کې (ب) د فعاليتونو له پي ته رسېدو وروسته
ج) د لاسته راوړنو پرتله (د) پر پايلو ولاړ فعاليتونه

۱۷۴۹ - ځينې پوهان، کنټرول په لاندې ډولونو وېشي:

- الف) مخنيوی کوونکي کنټرول (ب) منع کوونکي کنټرول
ج) سمونکي کنټرول (د) الف او ح سم دي

۱۷۵۰ - مخنيوی کوونکي کنټرول د لاندې يوې موخې لپاره کارول کېږي:

- الف) تر وروستۍ کچې د اړتياو د راوستو لپاره
ب) مطلوبو پايلو ته د رسېدو په موخه
ج) د ټاکل شويو موخو د ترلاسه کولو په موخه (د) هېڅ يو

۱۷۵۱ - سموني (اصلاح کوونکي) کنټرول، په لاندې شمېر پړاوونه تېروي:

- الف) څلور پړاو (ب) درې پړاو (ج) شپږ پړاو (د) اته پړاو

۱۷۵۲ - د سموني کنترول په پروسه کې لاندې کوم څيز په نظر کې نيول کېږي؟

- الف) د کوچنيو سيستمونو تعريف او تشخيص
 ب) له شاخصونو سره د کړنو پرتله
 ج) د ليکنېرو او شفاهي اطلاعاتو راټولول
 د) درې واړه سم دي

۱۷۵۳ - د کنترول کوچني سيستمونه، لاندې يو څيز ته شامل دي:

الف) د هر فرد او هرې برخې کنترول
 ب) د سازمان د موخو او کړنلارو کنترول
 ج) د محسوسو کړنو کنترول
 د) ب او ج سم دي

۱۷۵۴ - په کنترول له اقدام څخه وړاندې لاندې کوم ځواب په نظر کې نيول کېږي؟

- الف) هغه ځانگړنې چې بايد وسجول شي
 ب) د بوديچې او سرچينو تحليل
 ج) د متغيرونو د آثارو څېړل
 د) درې واړه سم دي

۱۷۵۵ - د له څو څيزونو څخه د بڼې ټاکنې اصول په لاندې نوم يادېږي:

الف) موخه لرونکې ټاکنه
 ب) د پارتو قانون
 ج) د ټاکنې اصول
 د) د معيارونو پر بنسټ ټاکنه

۱۷۵۶ - کله نا کله د کړنو د کنترول لپاره له لاندې څيزونو کار اخيستل کېږي:

الف) د اجرا آتو ارزيايي
 ب) د شخصيتونو ارزښت موندل
 ج) غرابالي ازموينې
 د) د راتلونکو فرضيو سمونونه

۱۷۵۷ - په غرابالي ازموينه کې نمونوي پوښتې، په لاندې کوم ځواب کې دي؟

الف) آيا د کړنو پايلې د خوښې وړ دي؟
 ب) آيا د کار دا برخه اړينه ده؟
 ج) آيا د سيستم کړنلاره له مخکې ټاکل شوې؟
 د) درې واړه سم دي

۱۷۵۸ - د کنترول د سيستمونو د طرح کولو پر مهال لاندې يو څيز په نظر کې نيول کېږي:

- الف) د پېچلتياوو کچه
 ب) له سارمانه بهر اړيکې
 ج) راتلونکې وړاندوينې
 د) عيني واقعيتونه

۱۷۵۹ - چټک چاپيريالي بدلونونه په لاندې يو حالت کې په نظر کې نيول

کيږي:

- (الف) د کنټرول په حريان کې
(ب) د کنټرول د سيستم د طرح کولو پر مهال
(ج) د کنټرول د پروسې له پي کولو وروسته
(د) درې واړه سم دي

۱۷۶۰ - افقي، عمودي او پاشل شوې جغرافيايي پراختياوې، د کنټرول په

کومو پلانونو کې شاملې دي؟

- (الف) د سازمانونو د پېچلتياوو کچه
(ب) چاپيريالي او قليمي بدلونونه
(ج) د چاپيريالي بدلونونو چټکتيا
(د) لف و ج سم دي

۱۷۶۱ - ځينو پوهانو کنټرول په لاندې ډولونو وېشلی دی:

- (الف) مخنيوی کوونکی کنټرول
(ب) هممهاله کنټرولونه
(ج) محصولي کنټرولونه
(د) درې واړه سم دي

۱۷۶۲ - هغه موخې چې د کنټرول د تگلارو ټاکنه مشخصوي، د لاندې يو

فعاليت په لړ کې پرمختيگ کوي:

- (الف) برنامه جوړول
(ب) رهبري
(ج) کنټرول
(د) ارزيايي

۱۷۶۳ - کنټرول هغه وخت کولای شي چې د اصلاحي اقداماتو له پروسې

برخمن وي چې لاندې يو څيز پکې شتون ولري:

- (الف) تخنيکي معيارونه
(ب) د تېروتنو د سمون لپاره اړينې کړونه
(ج) د اطلاعاتو راټولونه
(د) د عمومي کړنلارې په هکله معلومات

۱۷۶۴ - په لاندې يو حالت کې کنټرول اغېزمن نه دی:

- (الف) بحراني اوضاع
(ب) په سازمان کې د فکري اختلافونو شتون
(ج) بېرني حالات
(د) سياسي و ټولنيز اختلافات

۱۷۶۵ - لاندې کوم څيز د کنټرول اساسي او درې گوني څيزونه دي؟

- (الف) تشخيصي او سموني مخنيوی
(ب) مخنيوی کوونکی او ساتونکی
(ج) منع کوونکی او په عين وخت کې مانع
(د) لف و ج سم دي

۱۷۶۶ - د کنټرول په لاندې کوم ډول سره بودیجه خپرل کیږي؟

الف) هماله (ب) ورکونکی (ج) ساتونکی (د) منع کوونکی

۱۷۶۷ - د کنټرول په کومه تگلاره کارونه او کړنې خپرل کیږي؟

الف) محاسبه (ب) بشري سرچینې (ج) سپما (د) مالي

۱۷۶۸ - د کنټرول د پروسې د درک له قابلیت څخه موخه څه ده؟

الف) د لاسرسي وړ (ب) د لمس وړ
ج) ساده او د پوهېدو وړ (د) هېڅ یو

۱۷۶۹ - د کنټرول د سیستم له پلي کولو څخه وړاندې د کار کوونکو لپاره

لاندې یو څیز اړین دی:

الف) د کنټرول له اغېزمنتوب څخه خړتیا ورکول

ب) د اطلاعاتو او شمېرنو راټولول

ج) د سازمان د چاپېریال کتنه (د) الف او ب سم دي

۱۷۷۰ - لاندې یو لامل د کنټرول بهیر سستوي او د کنټرولونکو روحیه

کمزورې کوي:

الف) له کنټرول کوونکو څخه د صلاحیت لرونکو مقاماتو نه ملاتړ

ب) د مالي امکاناتو نه شتون

ج) د کار کوونکو له لوري د راپور نه وړاندې کول (د) ب او ج سم دي

۱۷۷۱ - لاندې یو پوه د مسائلو د حل او تصمیم نیوې تر منځ په توپیر قائل

دی:

الف) هومر (ب) جورج هویر (ج) الکن (د) فایول

۱۷۷۲ - د یوې مسئلې د حل لپاره لومړی لاندې کوم څیز اړین دی؟

الف) د اطلاعاتو راټولول (ب) له پروونکو سره مرکه

ج) د مسئلې تعریف او پېژندنه (د) د اوضاع عیني مشاهده

۱۷۷۳ - د مسئلې د موندلو په پروسه کې له لاندې کوم ځواب څخه کار

اخيستل کېږي؟

- الف) يوه مستقيمې رويه
ب) درې غير مستقيمې رويې
ج) حقوقي رويې
د) الف او ب سم دي

۱۷۷۴ - د مسئلې د موندلو مستقيمې رويه، په لاندې کوم ځواب کې شامله ده؟

- الف) مدير خپله په پېښو باندې پوهيږي
ب) مدير د څارونکي رول لري
ج) له غير مستقيمې لارې خبريږي
د) درې واړه سم دي

۱۷۷۵ - هغه څيزونه چې مدير پرې له وړاندې خبريږي، په لاندې کوم ځواب

کې شامل دي:

- الف) د مخکينيو بهيرونو بدلون
ب) له تنظيم شوې برنامې انحراف
ج) د سيالانو مخنيوی
د) درې واړه سم دي

۱۷۷۶ - د مسئلو په حل کې له تنظيم شويو برنامو څخه د انحراف موخه څه ده؟

- الف) د گټې د کچې ټيټوالی
ب) په يوه برخه کې د لگښتونو ډېرول
ج) د هيلو نه تر سره کېدل
د) درې واړه سم دي

۱۷۷۷ - غير مستقيمې رويې کومو څيزونو ته شاملې دي؟

- الف) د کار کوونکو له لوري د مسئلې موندل
ب) د تفتيش له لارې د مسئلې موندل
ج) د انټرنېټ له لارې د مسئلې موندل
د) د خلکو له لوري د مسئلې موندل

۱۷۷۸ - لاندې يو څيز غير مستقيمې رويو ته شامل دی:

- الف) پورتنې آمرين
ب) پېرونکي
ج) کورنۍ
د) الف او ب

۱۷۷۹ - کار کوونکي د لاندې کومو دلائلو پر بنسټ مدير له مسئلې څخه خبروي؟

- الف) له مدير سره د ويښ اړيکه لري
ب) مدير مسئول گڼي
ج) د خپل موقف پايښت تضمينوي
د) کار کوونکي له دې تگلارې سره روږدي دي

۱۷۸۰ - د مسائلو د ترلاسه کولو لپاره کار کوونکي له لاندې يو ځواب سره سم کار کوي:

- (الف) له تاديب څخه ورسېري (ب) له مدير سره د اړيکو له پرې کېدو په وېره کې دي
(ج) وظيفوي مسئوليت لري (د) ب او ج سم دي

۱۷۸۱ - لاندې کوم پوه چې مدير له وړاندې له مسئلې څخه ۸۰ سلنه خبر دی؟

- (الف) مارچوري (ب) ميتروف (ج) ميدآوار (د) الف او ب

۱۷۸۲ - د مسئلې له حل څخه موخه څه ده؟

- (الف) يوې پوستنې ته د ځوابونو موندل دي
(ب) مړينو ته راپور ورکول دي
(ج) د خبرو اترو له لارې د مسئلې حل دی
(د) له تر لاس لاندې کسانو څخه د راپور اخيستل دي

۱۷۸۳ - د مسائلو په حل کې د ټاکنې بهير په دې ډول دی:

- (الف) ځوابونو ته لومړيتوبونه ټاکل کيږي (ب) څو تگلارې عملي کيږي
(ج) د څو تگلارو له منځه يوه ټاکل کيږي (د) علمي څيزونه کارول کيږي

۱۷۸۴ - د لاندې يو څيز پر بنسټ تصميم نيول کيږي:

- (الف) ۹۰٪ اطلاعات او ۱۰٪ شهودي قضاوت
(ب) ۹۰٪ عينيت او ۱۰٪ معلومات
(ج) الف او ب سم دي (د) ۸۰٪ اطلاعات او ۲۰٪ قضاوت

۱۷۸۵ - لاندې کوم پوه په سازمان د اطلاعاتو رول د انسان په بدن کې د وينې له رول سره ورته (تشبېه) کړی دی؟

- (الف) ويتر (ب) استينر (ج) ناشمن (د) رومانلي

۱۷۸۶ - پر لاره اچول شوي تصميمونه (پرېکړې) هغه تصميمونه دي چې له لاندې يو ځواب سره سم نيول کيږي:

- (الف) عادت (ب) قوانين (ج) شته رويي (د) درې وړه

۱۷۸۷ - لاندې کومه مسئله د برنامې جوړونې وړتيا لري؟

الف) نوې مسئلې (ب) تکراري مسئلې (ج) وارداتي مسئلې (د) ب او ج

۱۷۸۸ - د لاندې کومې مسئلې لپاره کولای شو چې منظمه او له مهالوېش سره سمه برنامې تنظیم کړو؟

الف) د پېرونکو شکایتونه (ب) حقوقي او قضايي مسئلې
ج) د کار کوونکو نیوکې (د) سلیقوي رویې

۱۷۸۹ - بې برنامې پرېکړې هغه پرېکړې دي چې

الف) په تکراري ډول ترسره کېږي (ب) په بېرنيو حالاتو کې کېږي
ج) په نادودو او معمولو مسائلو کې کېږي (د) ب او ج سم دي

۱۷۹۰ - د سازماني تصمیم نیونو بهیر تر ډېره لاندې یوه برخه مدیریت کوي:

الف) لوړ پوړي مدیران (ب) متوسط مدیران (ج) کار کوونکي (د) هېڅ یو

۱۷۹۱ - د اوضاع د وړاندوینې لپاره د لاندې کومې کلمې کارونه ډېره ده؟

الف) ډاډمن وضعیت (ب) گواښمن وضعیت
ج) د نه ډاډ وضعیت (د) ب او ج

۱۷۹۲ - په ډاډمن وضعیت د مدیر په وړاندې لاندې یو څیز شتون لري:

الف) کافي او کره معلومات (ب) د لوړ پوړو مسئولینو ملاتړ
ج) تخنیکي امکانات (د) مسئلې ته د لاسرسي څرگندونه

۱۷۹۳ - په گواښمن موقعیت یا وضعیت کې لاندې یو څیز شتون نه لري:

الف) د مسئلې موندنې تجهیزات (ب) کافي او سم معلومات
ج) بشپړ رپورونه (د) د مسئولینو نه ملاتړ

۱۷۹۴ - د مسئلې په حل کې د نه ډاډ وضعیت په حالت کې لاندې کوم ځواب سم دي؟

الف) د پایلې ترلاسه کول شوني دي (ب) د پایلې شمېر یې کچه مشخصه نه ده
ج) کافي شمېر په واک کې نشته (د) الف او ب سم دي

۱۷۹۵ - د مسئلې د حل په پروسه کې بريالي مدير هغه کس ته ويل کيږي چې.....

- (الف) د ډېرو مسائلو د حل وړتيا ولري
- (ب) د حل کولو لپاره يې کافي وخت نه لري
- (ج) کوچنۍ مسئلې لوړ پوړو ته رسوي
- (د) د مسئلو له پيدا کېدو څخه نشي

۱۷۹۶ - استونر، د مسئلې په وړاندې د مدير حساسيتونه گڼي:

- (الف) مفې (ب) مثبت (ج) غبرگونې (د) بې پلوه

۱۷۹۷ - مسئله څه ده؟

- (الف) له بېلابېلو پېسو څخه راټوکېدلی ابهام دی چې يو لړ اطلاعات له ځان سره لري
- (ب) ناڅاپي پېښې دي چې مدير يې وړاندوينه نه ده کړې
- (ج) د اخلي شخړې دي چې په تکراري ډول په اداره کې ناخوالې رامنځته کوي
- (د) ب او ج

۱۷۹۸ - بحران څه دی؟

- (الف) ناڅاپي پېښې دي چې د مالي زيانونو لامل گرځي
- (ب) د واکمن نظام سکورېدل دي
- (ج) د اور لگېدنې، ورشکستگي او ته ورنه پېښې دي
- (د) فکري اختلافات دي

۱۷۹۹ - په بېرنيو حالاتو کې د مسئلې رامنځته کېدل د لاندې يو ځواب تابع دي:

- (الف) مدير سکوت کوي
- (ب) د لوړ پوړو مقاماتو له لارښوونو سره سم عمل کوي
- (ج) له زغم څخه کار اخلي
- (د) موقته تېښته کوي

۱۸۰۰ - د مسئلې په حل کې لاندې کوم څيز د مدير په واسطه ټاکل کيږي؟

- (الف) د مسئلې حلول
- (ب) لوړو پوړيو ته د مسئلې سپارل
- (ج) فرصتونه کشفول او ترلاسه کول
- (د) د مسئلې د حل ځنډول

۱۸۰۱ - لاندې کوم پوه د فرصتونو کشفول د مدير بريا گڼي؟

(الف) ستونر (ب) پيتر ډراکر (ج) فيول (د) رومانلي

۱۸۰۲ - «د کارونو ترسره کول له فرصتونو څخه گټه اخيستل، د هڅو او سرچينو

متممکړول دي» د لاندې کوم پوه نظريه ده؟

(الف) هومن (ب) ډراکر (ج) مينتر برگ (د) استونر

۱۸۰۳ - له مسئلې سره د مخامخ کېدو پر مهال بايد مدير له لاندې کوم څيز

څخه کار واخلي؟

(الف) د مسئلې د سهولت او آساني کچه

(ب) د وخت په تېرېدو سره د مسئلې د حل شونتيا

(ج) د تصميم نيونکې مرجع ټاکل (د) درې واړه سم دي

۱۸۰۴ - په لاندې يو څيز کې مدير له ماتې سره مخ کېږي:

(الف) د جزئي مسائلو په حل کې فکري نښته

(ب) په تصميم نيونو کې نه ډاډمنتوب

(ج) له کار کوونکو سره څوگونې رويې (د) الف او ج سم دي

۱۸۰۵ - له مسئلې سره د مخامخ کېدو په صورت کې په لاندې يو څيز سره يې د

حل پروسه سستېږي:

(الف) کله چې شخړه مالي رېښه ولري (ب) کله چې د مسئلې رېښه مبهمه وي

(ج) کله چې مسئله مذهبي رېښه ولري (د) کله چې مسئله فکري وي

۱۸۰۶ - د مسئلې د حل منطقي تگلارې، لاندې کوم څيزونه دي؟

(الف) د مسئلې تشخيص او تعريف (ب) د اطلاعاتو راټولول او تحليل

(ج) د حل لارو موندل (د) درې واړه سم دي

۱۸۰۷ - لاندې کوم څيز د مسئلې د حل لپاره د پړاوونو په توگه پېژندل کېږي؟

(الف) د تر ټولو غوره لارې ټاکل او اجرا کول (ب) د اطلاعاتو راټولول او تحليل

(ج) د مصلح منځگړي ټاکل (د) الف او ج سم دي

۱۸۰۸ - د مسئلې د وضعیت پېژندل لاندې کوم څیز ته شامل دی؟

- (الف) د مسئلې تعریف
(ب) د تصمیم د موخو او شاخصونو ټاکل
(ج) د لاملونو تشخیص
(د) الف او ب سم دي

۱۸۰۹ - د یو تصمیم د کارندتوب د کچې ارزیابي په لاندې څیزونو مشتمل دی:

- (الف) د تصمیم عیني کیفیت
(ب) د تر سره کوونکو له لوري د تصمیم منل
(ج) د رټلونکو فرضیو وړاندوینه
(د) الف او ب سم دي

۱۸۱۰ - پرېکړې هغه وخت اجرائي کېدای شي چې لاندې یو څیز ولري:

- (الف) خلکو ته د منلو وړي
(ب) د کار کوونکو له لوري مل شوي وي
(ج) له سیاسي شرایطو سره سمې وي
(د) د خلکو د کلتور خلاف نه وي

۱۸۱۱ - لاندې کوم څیز د پرېکړو د کولو خنډ ګرځي؟

- (الف) په آرامه ډېه کول
(ب) آرام بدلون
(ج) دفاعي ډېه کول
(د) درې واړه

۱۸۱۲ - لاندې کوم څیز د پرېکړو د کولو لپاره ستر خنډونه دي؟

- (الف) وېره
(ب) مصلحت
(ج) چوپټیا
(د) هېڅ یو

۱۸۱۳ - مدیر په لاندې یو حالت کې سمه پرېکړه نه شي کوی:

- (الف) کله چې په لوړ پوړو آمرینو باور ونلري
(ب) کله چې اختلاف شتون ولري
(ج) کله چې سازمان په ناسلمې سیالۍ کې وي
(د) کله چې سازمان متزلزل وي

۱۸۱۴ - په لاندې یو حالت کې تدریجي اصلاح اغېزمنه ده:

- (الف) کله چې مسئله بحراني وي
(ب) کله چې مسئله جزئي وي
(ج) کله چې مسئله ترینګلې وي
(د) کله چې مسئله اداري وي

۱۸۱۵ - د تصمیم نیوونکو د ټولنیز ارزښتونو توپیر د تصمیم نیونې په وړاندې

ستره دی:

- (الف) ننگونه
(ب) ټاکنه
(ج) خنډ
(د) ستونزه

۱۸۱۶ - د تصميم نيونې له منطقي تگلارو څخه د کار اخيستني خنډونه څه دي؟
 الف) په راتلونکي د باور نه لرل
 ب) په نسبي عقلانيت بسنه کول
 ج) وضعيت ته په کتو مصحت په نظر کې نيول
 د) درې واړه سم دي

۱۸۱۷ - د تصميمونو په نيولو کې لاندې کوم څيز ډېر اغېزمن دی؟
 الف) لومړيتوبونه ټاکل
 ب) چټک او عملي اقدام
 ج) مقاماتو ته راپور ورکول
 د) له وړ کسانو سره مستوره

۱۸۱۸ - د لومړيتوبونو له ټاکلو وروسته لاندې کوم معيار عملي کېږي؟
 الف) د اطلاعاتو لاسته راوړل
 ب) د حېلارو موندل
 ج) کره او منظمه څېړنه
 د) الف او ج سم دي

۱۸۱۹ - د تصميم نيونې په چارو کې د برنامې جوړولو پر مهال لاندې يو څيز په نظر کې نيول کېږي:
 الف) د قوانينو احکام
 ب) د مراتبو لړۍ
 ج) د بديلونو ټاکل
 د) هېڅ يو

۱۸۲۰ - د بديلونو په ټاکلو کې لاندې يو څيز په نظر کې نيول کېږي:
 الف) د رجوع د څښتنانو برخه
 ب) هغه پېښې چې کېدای شي رامنځته شي
 ج) د سوله ييزو تگلارو ټاکل
 د) الف او ج سم دي

۱۸۲۱ - لاندې کوم څيز د تصميم نيونې تگلارو او فنونو ته شامل دي؟
 الف) خلاق تفکر
 ب) په عملياتو کې څېړنه
 ج) د کړنلارې کارول
 د) درې واړه

۱۸۲۲ - لومړنی عامل چې په تصميم نيونو کې مرسته کولای شي ، لاندې يو څيز دی:

الف) علم
 ب) تجربه
 ج) خلاق تفکر
 د) وړتيا

۱۸۲۳ - په عملياتو کې د څېړنې په پروسه کې لاندې کوم څيز مراعات کېږي؟
 الف) په واقعيتونو ټينگار
 ب) د ټوليز ليدلوري رامنځته کول
 ج) د جرئې ليدلوري رامنځته کول
 د) الف او ب سم دي

۱۸۲۴ - لاندې کوم ځواب د عملياتو په څېړنه کې د کار وړ فنون دي؟

- (الف) ليکنيزه برنامه جوړونه
(ب) د مونت کارلو فن
(ج) د صف نظريه
(د) درې واړه سم دي

۱۸۲۵ - د هر ډول اقدام او تصميم نيونې لپاره له برنامې جوړولو څخه وړاندې بايد لاندې يو څيز مراعات شي:

- (الف) د موخو ناکل (ب) گډې هڅې (ج) د رابور چمتو کول (د) هېڅ يو

۱۸۲۶ - لاندې کوم څيز د تصميم نيونې په ټولو چارو کې دخپل دی؟

- (الف) مصلحت په نظر کې نيول
(ب) لرلید
(ج) مهال وېش
(د) د څيزونو ليکل

۱۸۲۷ - د سترو تصميمونو د نيولو په پروسه کې لاندې يو څيز اغېزمن دی:

- (الف) د اړينو مسائلو تجزيه
(ب) د پيوړتياوو او کمزوريو تحليل
(ج) په مالي چارو پوهېدل
(د) له گټو سره په تضاد کې د شاخصونو معلومول

۱۸۲۸ - تصميم نيوونکي له لاندې کومې ننگونې سره مخ کېږي؟

- (الف) پېچلي جريانونه
(ب) د ډېرېدونکي ډاډ نه شتون
(ج) ادراکي او رفتاري دامونه
(د) درې واړه سم دي

۱۸۲۹ - لاندې يو پوه د تصميم نيونې ننگونې رده بندي کړي دي:

- (الف) استونر (ب) کارمن (ج) کرينټز (د) ميدآوار

۱۸۳۰ - د تصميم نيونې له ننگونو څخه د بهر کېدو لپاره څو ټاکنې شتون لري؟

- (الف) ۶ ټاکنې (ب) ۷ ټاکنې (ج) ۸ ټاکنې (د) ۱۰ ټاکنې

۱۸۳۱ - لاندې کوم څيز د تصميم نيونې په مهمو ننگونو کې شامل دی؟

- (الف) څو گوني معيارونه او نا متعهد لاملونه
(ب) گواښ، نه ډاډمنتوب او اوږد مهالې پايلې
(ج) په خپل منځ کې ترلي اطلاعات
(د) درې واړه سم دي

۱۸۳۲ - ارزبتي قضاوتونه، په لاندې کومې کټگوري کې شامل دي؟

- (الف) دراکټ او هيلې
(ب) باورونه او هيلې
(ج) ارتباطي کانالونه
(د) الف او ب سم دي

۱۸۳۳ - د اطلاعاتو د وړاندې کولو لپاره څو ډوله سبکونه شتون لري؟

- (الف) دوه ډوله
(ب) شپږ ډوله
(ج) اته ډوله
(د) څلور ډوله

۱۸۳۴ - د اطلاعاتو د وړاندې کولو مشهور سبکونه په لاندې ډول دي:

- (الف) د انگرېزي سبک
(ب) د شهود سبک
(ج) مبهم سبک
(د) الف او ب

۱۸۳۵ - لاندې کوم سازمان د انگرېزي له سبک څخه ملاتړ کوي؟

- (الف) عمه ادره
(ب) سياسي سازمان
(ج) بروکراتان
(د) هېڅ يو

۱۸۳۶ - د تصميم نيونې څو ډوله مدلونه (بڼې) شتون لري؟

- (الف) څلور ډوله
(ب) شپږ ډوله
(ج) لس ډوله
(د) دولس ډوله

۱۸۳۷ - لاندې کوم خواب د تصميم نيونې بڼو ته شامل دی؟

- (الف) کلامي بڼه
(ب) ترسيمي بڼه
(ج) تجسمي او رياضيکي
(د) درې واړه

۱۸۳۸ - د سر په سر ټکو د تجزيې او تحليل تگلاره څه ده؟

- (الف) يوه تخنيکي او فني بڼه ده
(ب) يوه ساده ترسيمي و رياضيکي بڼه ده
(ج) کلاسيکو بڼو ته شامل دی
(د) بشپړه رياضيکي بڼه ده

۱۸۳۹ - تصميم نيونه عبارت ده له.....

- (الف) د ټولو څيزونو له منځه د يوه څيز ټاکل
(ب) د معيارونو او استدلالي ډولونو ټاکل
(ج) د لومړيتوبونو او معيارونو تفکيک
(د) درې واړه سم دي

۱۸۴۰ - تصميم نيونه لاندې کوم شمېر پړاوونه لري؟

- (الف) يو پړاو
(ب) څو پړاوونه
(ج) درې پړاوونه
(د) الف او ب

۱۸۴۱ - د یو پړاوه تصمیم مفهوم څه دی؟

- (الف) اجزایوې قدمونه (پړاوونه) نه لري
(ب) یواځې په یو ځل تصمیم دی
(ج) هر وار تصمیم نیول کیږي
(د) کله، کله تصمیم نیول کیږي

۱۸۴۲ - د یو پړاوه او څو پړاوه تصمیمونو تر منځ توپیر څه دی؟

- (الف) په څو پړاوه تصمیمونو کې وروستیو پایلو ته پامرنه کیږي
(ب) دواړه یو شان دي
(ج) په یو پړاوه تصمیم کې وروستیو پایلو ته پام نه کیږي
(د) الف او ج

۱۸۴۳ - په لاندې کوم پړاو کې د تصمیم له ونې څخه کار اخیستل کیږي؟

- (الف) په یو پړاوه تصمیم نیونو کې
(ب) په بېړنیو تصمیم نیونو کې
(ج) په څو پړاوه تصمیم نیونو کې
(د) په تخنیکي تصمیم نیونو کې

۱۸۴۴ - د تصمیم نیونې د ونې بڼه یا تگلاره په لاندې ځوابونو کې شامله ده؟

- (الف) د ټولو شونو تصمیمونو او شونو لارو مشخصول
(ب) د احتمالي پایو مشخصول
(ج) د ونې په څېر د تگلارې ترسیم
(د) درې واړه سم دي

۱۸۴۵ - د تصمیم نیونو په پروسه کې ارزیابي او ټاکنه، لاندې یو څیز ته شامل دي:

- (الف) د غوښتونکي ارزست او نهایی پایلو احتساب
(ب) له تجربوي فنونو کار اخیستل
(ج) له تېرو تجربو څخه کار اخیستل
(د) له علمي بنسټونو څخه کار اخیستل

۱۸۴۶ - د مدیریت په علم کې د خلاقیت مفهوم څه دی؟

- (الف) د هغه څه رامنځته کول چې مخکې یې شتون نه درلود
(ب) د نوې نظریې رامنځته کول
(ج) د حللارو موندل
(د) مغزې خوځښت او طوفان

۱۸۴۷ - لاندې کوم پوه د خلاقو افرادو په هکله لس کاله څېړنه وکړه؟

- (الف) مایل
(ب) گوردون
(ج) دیفن
(د) ټیلور

۱۸۴۸ - لاندې یو پوه نظریه پاروونکې پوښتنې نچور کړې؟

الف) گوردون (ب) کیول (ج) اسبورن (د) میدآوار

۱۸۴۹ - د تصمیم نیونې د وخت له ټاکلو څخه موخه څه ده؟

الف) له وخت څخه کار اخیستل (ب) د لگستونو کمول
ج) پر وخت اجراآت (د) درې واړه سم دي

۱۸۵۰ - له لاندې کوم حالت کې ذهن له خلاقیت څخه برخمن وي؟

الف) کله چې له مثبتو خیالونو برخمن وي
ب) کله چې له منفي خیالاتو برخمن وي
ج) هغه ذهنونه چې له فکري تمرکز څخه بې برخې وي
د) هغه ذهنونه چې سیاسي فکرونه لري

۱۸۵۱ - د یو څیز له ټاکلو وروسته لاندې کوم څیز ته لومړیتوب ورکول کېږي؟

الف) بیه (ب) کیفیت (ج) فرصت (د) کمیت

۱۸۵۲ - لاندې یو پوه په اکتشافاتو او نوښتونو کې استقرائي نظریه مردوده ګڼي؟

الف) ییکن (ب) جیفن (ج) مېدآوار (د) هېخ یو

۱۸۵۳ - د مغزي خوځښت په ناستو کې څو اصله حاکم دي؟

الف) ۵ اصله (ب) ۷ اصله (ج) ۶ اصله (د) ۸ اصله

۱۸۵۴ - د مغزي خوځښت تر ټولو مهم اصل په نښه کړئ؟

الف) د اندونو او نظریو کچه (ب) په کره کتنه او غیرګون نیوکه نه کول
ج) د موضوعاتو کره تعریف (د) درې واړه سم دي

۱۸۵۵ - مورفولوژیکه تجزیه او تحلیل لاندې یو څیز تر څېړنې لاندې نیسي:

الف) د سازمان ټولیز جوړښت (ب) د سازمان کوچني واحدونه
ج) د سازمان چاپیریال (د) بیرونکي یا مراجعه کوونکي

۱۸۵۶ - په لاندې کوم کال کې په مغزي خوځښت کې تخیلي دوران مطرح شو؟

الف) ۱۹۷۰ز (ب) ۱۹۶۱ز (ج) ۱۹۷۶ز (د) ۱۹۸۰ز

۱۸۵۷ - د خلاقیت په ناستو کې د گډون کوونکو د شمېر اکثر حد څو تنه دي؟

الف) ۱۰ تنه ب) ۵ تنه ج) ۸ تنه د) ۱۲ تنه

۱۸۵۸ - په لاندې کوم حالت کې په سازمان کې خلاقیت رامنځته کیږي؟

الف) کله چې لازمي اسانتیاوې برابرې شي

ب) کله چې هڅونه او ښوونه وي

ج) کله چې د کار کوونکو لومړنۍ اړتیاوې پوره کړل شي

د) درې واړه سم دي

۱۸۵۹ - کله نا کله خلاق کار کوونکي په لاندې یو څیز لاس پورې کوي:

الف) له طبیعت څخه بېلگه اخیستنه

ب) له نورو څخه نسخه اخیستل یا تقلید کول

ج) څېړنه او تحقیق د) ب او ج سم دي

۱۸۶۰ - په لاندې حالاتو کې خلاقیت او نوښتونه شوني نه دي:

الف) د تجهیزاتو د شتون په صورت کې

ب) د سازماني اختلافونو د شتون په صورت کې

ج) د چاپېریال د نه همکارۍ په صورت کې

د) د مالي امکاناتو د نه شتون په صورت کې

سرچسپې

۱. قاضي، گلرحمن (۱۳۹۶) اداره و مدیریت، انتشارات سعید، کابل - افغانستان.
۲. رضایان، دکتر علی (۱۳۹۰) مباني سازمان و مدیریت، چاپ پانزدهم، انتشارات سمت، تهران - ایران.
۳. بینوویتر، یلن آی، (۱۳۹۸) اصول مدیریت، مترجم: پوهاند دکور فرید، حمد منیب، انتشارات سعید، کابل - افغانستان.
۴. الوانی، سید مهدی (۱۳۸۸)، مدیریت عمومی، چاپ سی و چهارم نشر، بی. تهران

د دیارلسم څمکي د خوابونو کیلي

شمبره	خواب	شمبره	خواب	شمبره	خواب	شمبره	خواب	شمبره	خواب	شمبره	خواب
۱۷۱۱	د	۱۷۳۶	ب	۱۷۶۱	د	۱۷۸۶	د	۱۸۱۱	د	۱۸۳۶	لف
۱۷۱۲	الف	۱۷۳۷	د	۱۷۶۲	الف	۱۷۸۷	ب	۱۸۱۲	لف	۱۸۳۷	د
۱۷۱۳	د	۱۷۳۸	لف	۱۷۶۳	ب	۱۷۸۸	الف	۱۸۱۳	لف	۱۸۳۸	ب
۱۷۱۴	ب	۱۷۳۹	ح	۱۷۶۴	ب	۱۷۸۹	ج	۱۸۱۴	ب	۱۸۳۹	لف
۱۷۱۵	د	۱۷۴۰	د	۱۷۶۵	ح	۱۷۹۰	الف	۱۸۱۵	ح	۱۸۴۰	د
۱۷۱۶	ح	۱۷۴۱	ح	۱۷۶۶	الف	۱۷۹۱	د	۱۸۱۶	د	۱۸۴۱	ب
۱۷۱۷	الف	۱۷۴۲	د	۱۷۶۷	ب	۱۷۹۲	الف	۱۸۱۷	لف	۱۸۴۲	د
۱۷۱۸	د	۱۷۴۳	لف	۱۷۶۸	ج	۱۷۹۳	ب	۱۸۱۸	د	۱۸۴۳	ح
۱۷۱۹	د	۱۷۴۴	ب	۱۷۶۹	د	۱۷۹۴	د	۱۸۱۹	ج	۱۸۴۴	د
۱۷۲۰	ب	۱۷۴۵	ب	۱۷۷۰	الف	۱۷۹۵	الف	۱۸۲۰	ب	۱۸۴۵	لف
۱۷۲۱	ح	۱۷۴۶	د	۱۷۷۱	ب	۱۷۹۶	ب	۱۸۲۱	د	۱۸۴۶	لف
۱۷۲۲	الف	۱۷۴۷	لف	۱۷۷۲	ح	۱۷۹۷	الف	۱۸۲۲	ج	۱۸۴۷	ب
۱۷۲۳	د	۱۷۴۸	ب	۱۷۷۳	د	۱۷۹۸	ح	۱۸۲۳	د	۱۸۴۸	ح
۱۷۲۴	الف	۱۷۴۹	د	۱۷۷۴	الف	۱۷۹۹	ب	۱۸۲۴	د	۱۸۴۹	د
۱۷۲۵	ب	۱۷۵۰	لف	۱۷۷۵	د	۱۸۰۰	ح	۱۸۲۵	لف	۱۸۵۰	لف
۱۷۲۶	ح	۱۷۵۱	ج	۱۷۷۶	د	۱۸۰۱	ب	۱۸۲۶	ح	۱۸۵۱	ب
۱۷۲۷	الف	۱۷۵۲	د	۱۷۷۷	الف	۱۸۰۲	ح	۱۸۲۷	لف	۱۸۵۲	ج
۱۷۲۸	د	۱۷۵۳	لف	۱۷۷۸	د	۱۸۰۳	د	۱۸۲۸	د	۱۸۵۳	لف
۱۷۲۹	ح	۱۷۵۴	د	۱۷۷۹	ب	۱۸۰۴	الف	۱۸۲۹	ح	۱۸۵۴	د
۱۷۳۰	د	۱۷۵۵	ب	۱۷۸۰	ح	۱۸۰۵	ح	۱۸۳۰	ب	۱۸۵۵	لف
۱۷۳۱	الف	۱۷۵۶	ج	۱۷۸۱	د	۱۸۰۶	د	۱۸۳۱	د	۱۸۵۶	ب
۱۷۳۲	د	۱۷۵۷	د	۱۷۸۲	الف	۱۸۰۷	الف	۱۸۳۲	د	۱۸۵۷	ج
۱۷۳۳	د	۱۷۵۸	لف	۱۷۸۳	ج	۱۸۰۸	د	۱۸۳۳	لف	۱۸۵۸	د
۱۷۳۴	ب	۱۷۵۹	ب	۱۷۸۴	الف	۱۸۰۹	د	۱۸۳۴	د	۱۸۵۹	لف
۱۷۳۵	ح	۱۷۶۰	لف	۱۷۸۵	ب	۱۸۱۰	ب	۱۸۳۵	ج	۱۸۶۰	ب

خوارسم خپرکی

عمومیات

۱۸۶۱ - په مدیریت کې د تصمیم نیونې لومړنۍ پړاو لاندې یو څیز دی:
الف) د ستونزې تشخیص ب) د محدودوونکو عواملو تشخیص
ج) د بیاوړو بدیلونو پراختیا د) د کنټرولي سیستم رامنځته کول

۱۸۶۲ - کله چې مدیر ستونزه تشخیصوي، لاندې کوم شرط له تصمیم نیونې سره مل وي؟
الف) ناکافي سرچینې ب) گواښ ج) نه ډاډمنتون د) ډاډ

۱۸۶۳ - د تصمیم نیونې لپاره مقداري تخنیک په لاندې یو نوم سره یادوي:
لف) فن آوري ب) مغزي طوفان ج) د تصمیم ونه د) هېڅ یو

۱۸۶۴ - د مدیر د انګېرنې د بدلون په موخه د افکارو ځای پر ځای کول په لاندې یو نوم سره یادوي:
الف) مغزي طوفان ب) دلفي تخنیک
ج) نوی فکر د) الف او ج سم دي

۱۸۶۵ - لاندې یو څیز هغه مهمه کړنلاره ده چې په واسطه مدیر کولای شي څو د تصمیم نیونې لپاره د یو اغېزمن چاپېریال د رامنځته کولو له..... پرته کار واخلي:

الف) د نورو له ګوتختلنې ب) هڅونې
ج) پر ځان له تکیې د) درې واړه

۱۸۶۶ - په ډېری سازمانونو کې د لوړې کچې مدیریت عبارت دی له.....

- (الف) پورتي آمر (ب) رئیس، عامل مدیر او مرستیال
(ج) عمومي مدیران (د) ب او ج

۱۸۶۷ - مدیر لاندې یوه دنده پر غاړه لري:

- (الف) برنامه جوړول او گومارنه (ب) څارنه او کنترول
(ج) چمنو کول او ارزیابي (د) درې واړه سم دي

۱۸۶۸ - په سازمان کې د یو مدیر رول څه دی؟

- (الف) راپور اخیستل او راپور ورکول (ب) د سرچینو او لگښتځیونو کنترول
(ج) د کړنلارو او خط مشی پلي کول (د) درې واړه سم دي

۱۸۶۹ - هغه وړتیاوې چې ټول مدیران ورته اړتیا لري، په لاندې یو ځواب کې شاملې دي:

- (الف) د بشري سرچینو و د گومارنې د چارو تحلیل
(ب) ذهني، تخنیکي او انساني وړتیاوې
(ج) د گوتڅندنې، مکافاتو او مجازاتو ځواک (د) ب او ج سم دي

۱۸۷۰ - لاندې یو ځواب د مدیرانو د دندې یو واقعیت دی:

- (الف) د علم په پرتله له هر څخه ډېر کار اخلي
(ب) عدم ته په هنر لومړیتوب ورکوي
(ج) له علمي او اکتسابي وړتیاوو څخه ګټه اخلي (د) درې واړه سم دي

۱۸۷۱ - د گومارنې په چارو کې لاندې یو څیز ته لومړیتوب ورکول کیږي:

- (الف) علم (ب) تجربې (ج) څېرې (د) هېڅ یو

۱۸۷۲ - په لاندې یو حالت کې مدیر د کار له عهدې څخه نه شي وتلای:

- (الف) د اداري فساد شتون (ب) د اخلاقي فساد شتون
(ج) د مخالفو تیمونو شتون (د) د سازماني بهاماتو شتون

۱۸۷۳ - اخلاکوونکي کار کوونکي په لاندې حالاتو کې ډېر هڅول کېږي:

- الف) د اداري ناستو پر مهال (ب) د عامل مدير د تېروتنو پر مهال
ج) د شخړو د رارسېده کېدو پر مهال (د) درې واړه سم دي

۱۸۷۴ - لاندې کوم مدير نشي کولای چې د طرز العملونو په طرح او پلي کولو

کې دخالت وکړي:

- الف) د منځنۍ کچې مديران (ب) د لوړې کچې مديران
ج) عملياني مديران (د) الف او ج سم دي

۱۸۷۵ - لاندې يو ځواب د صلاحيت لرونکو آمرينو شخصيت ته زيان رسوي:

- الف) اخلاقي فساد
ب) د مؤربو اپيکو لرل په ځانگړي ډول له سارمان څخه بهر
ج) پراننده اجرات (د) د واقعيتونو پتيدل

۱۸۷۶ - اداري ناستې په لاندې يو حالت کې د کار کوونکو په اند بې ارزښته

گڼل کېږي:

- الف) کله چې په خپل وخت دايرې نه شي
ب) کله چې ناسته اخلاص شي
ج) کله چې تر لاس لاندې کسان د رئيس په ژمنو باور ونکړي
د) هېڅ يو

۱۸۷۷ - په لاندې يو حالت کې اداري ناستې اخلاصېږي:

- الف) د داخلي تر لاس لاندې کسانو او مشر تر منځ د کينې شتون
ب) د داخلي اختلافاتو شتون
ج) د له گټو سره د تضادو شاخصونو شتون
د) درې واړه سم دي

۱۸۷۸ - د لاندې يو څيز پر بنسټ اداري ناستې بې پايې لړلای شي:

- الف) که چېرې رئيس او تر لاس لاندې کسان د يوې موخې لپره راټول شوي وي
ب) کله چې ناسته مصلحتي او انعطاف منونکې وي
ج) کله چې د ناستې غړي له بېلابېلو اندونو برخمن وي
د) الف او ج

۱۸۷۹ - په لاندې یو حالت کې په سازمان د پېرونکو باور کمېږي:

- (الف) د چوپړتیاوو د کمست په صورت کې
 (ب) د بې عمله ژمنو په صورت کې
 (ج) د شکایاتو د رامنځته کېدو په صورت کې
 (د) د بودیجې د کمست په صورت کې

۱۸۸۰ - کله چې په تکراري بڼه د ادارې پېرونکي له لاندې څیز سره مخ شي، د سازمان په اجرا آتو بې باوره کېږي:

- (الف) اداري فساد
 (ب) د دین خلاف کارونه
 (ج) اخلاقي فساد
 (د) درې واړه

۱۸۸۱ - د رسمي ناستو له جوړولو څخه وړاندې لاندې یو ځواب ډېر اړین دی:

- (الف) اجېټ
 (ب) د گډونوالو نومېر
 (ج) د مسودو د ثبت دفتر
 (د) درې وړه

۱۸۸۲ - مکتوب لاندې یوه برخه لري:

- (الف) سریزه
 (ب) گواښ
 (ج) وخت
 (د) رهبري

۱۸۸۳ - لاندې یو مسئول ته په لیکلې بڼه وړاندیز کېږي:

- (الف) بیروان
 (ب) صلاحیت لرونکي مقدمات
 (ج) کار کوونکي
 (د) گډونوال

۱۸۸۴ - په لاندې بڼه د رسمي استعمال پړاوونه پر مخ وړل کېږي:

- (الف) له ښکته څخه پورته
 (ب) د ترلاس لاندې کسانو تر منځ
 (ج) له پورته څخه ښکته
 (د) ب او ج

۱۸۸۵ - لاندې کوم څیزونه د رهبر په ځانگړتیاوو کې شامل گڼل کېږي؟

- (الف) لرلید او زغم
 (ب) د عملیاتي برنامه پلي کول
 (ج) د کار کوونکو گومارنه او ښوونه
 (د) هېڅ یو

۱۸۸۶ - حاضري هغه رسمي کتاب دی چې.....

- (الف) د کار کوونکي شتون او نه شتون تثبیتوي (ب) کاري وختونه ټاکي
(ج) د کار کوونکو معاشونه تثبیتوي (د) درې واړه سم دي

۱۸۸۷ - دولتي کار کوونکي په لاندې یو حالت کې له دندې گوښه کېږي:

- (الف) ۲۰ ورځې پرلپسې غیابت (ب) کله چې په جرم محکوم شي
(ج) په ټاکنیزو تیمونو کې شاملېدل (د) درې واړه سم دي

۱۸۸۸ - کله چې دولتي کار کوونکی د اداري فساد له امله په یو کال بند

محکوم شي، لاندې یو حالت پلي کېږي:

- (الف) له دندې منفي کېږي (ب) تر پینځو کلونو پورې له خدمته محروميږي
(ج) د تل لپاره له کاره محروميږي (د) هېڅ یو

۱۸۸۹ - دولتي کار کوونکي د له عمر څخه وروسته تقاعد کېږي:

- (الف) ۵۵ کلنۍ (ب) ۶۰ کلنۍ (ج) ۶۵ کلنۍ (د) ۷۰ کلنۍ

۱۸۹۰ - د دولتي کار کوونکو له میاشتینو حقوقو څخه څو سلنه د هغوی د

تقاعد په زېرمه کې اضافه کېږي؟

- (الف) ۸٪ (ب) ۱۰٪ (ج) ۷٪ (د) ۱۵٪

۱۸۹۱ - دولتي کار کوونکي له لاندې کوم موقف څخه برخمن دي؟

- (الف) اصلي موقف (ب) خدمتي موقف
(ج) تحصیلي موقف (د) درې واړه

۱۸۹۲ - کله چې د دولتي کار کوونکو د کار زده کونې موده له یو کال څخه

ډېره وي، لاندې یو څیز پلي کېږي:

(الف) منفي کېږي

(ب) معاش یې پرې او بست یې اعلان ته سپارل کېږي

(ج) معاشونه یې پرې او بست یې ساتل کېږي (د) هېڅ یو

۱۸۹۳ - د ملکي خدمتونو په بستونو کې د بریا نمره له لاندې ځوابونو سره سمه ده:

- (الف) ۶۰ نمرې (ب) ۵۵ نمرې (ج) ۵۰ نمرې (د) ۶۵ نمرې

۱۸۹۴ - لاندې کوم څیز کولای شي دولتي کار کوونکي د ښوونې پر لور بوځي؟

- الف) کله چې د خدمت موخه له ۴۰ کلونو ډېره وي
ب) کله چې نوی گومارل شوی وي
ج) کله چې د کلنۍ اړيکې په پایله کې کمزوری گڼل شوی وي
د) ب او ج سم دي

۱۸۹۵ - کله چې دولتي کار کوونکي په ښوونیزو برنامو کې له گډون څخه

- سرغړونه وکړي، له قانون سره سم لاندې یو څیز پلي کېږي:
الف) منفک کېږي
ب) تادیبېږي
ج) میاشتنی مزد یې خنډول کېږي
د) بست یې اعلان ته ورکول کېږي

۱۸۹۶ - ښوونه په لاندې یو شمېر ډولونو وېشل کېږي:

- لف) فیلوشیپ
ب) سکالر شپ
ج) الف او ب
د) په خدمت کې دننه

۱۸۹۷ - په لاندې یو حالت کې د دولتي کار کوونکو استعفا منع ده:

- الف) بهرني حالات
ب) ټولیزه استعفا
ج) سیاسي
د) الف او ب

۱۸۹۸ - په لاندې یو حالت کې د تقاعد غوښتنه قانوني جواز نه لري:

- الف) په ډلېزه بڼه
ب) ۶۵ کلنۍ کې
ج) له ۲۵ کاله خدمت وړاندې
د) ب او ج

۱۸۹۹ - کله چې د دولتي کار کوونکو د رخصتۍ موده له ۲۰ ورځو ډېر دوام

- وکړي، لاندې یو څیز پلي کېږي:
الف) روغتیايي تصدیق
ب) شرعي وثیقه
ج) د وزیر امر
د) الف او ب

۱۹۰۰ - کله چې کارکوونکي د قانون خلاف منفک شوی وي، زیانمن شوی کار

کوونکی کولای شي لاندې یوې مرجع ته شکایت وکړي:

- الف) صلاحیت لرونکې محکمه
ب) د اړوندې ادارې د داخلي اختلافاتو د حل کمیټه
ج) شکایاتو ته د رسېدنې بورډ
د) درې واړه سم دي

۱۹۰۱ - هغه سازمان چې د بدلونونو د محرکونو په واسطه په دوامداره بڼه بدلون مومي يا اغېزمن کيږي، د سازمان په توګه پېژندل کيږي:

- (الف) طبيعي محرک
(ب) ټولنيز او کلتوري محرک
(ج) خلاص سيستم
(د) بند سيستم

۱۹۰۲ - لاندې کوم محرک د يو سازمان په بهرني چاپېريال کې د مستقيم فعل او انفعال محرک دی؟

- (الف) فن آور محرکونه (ب) رهبري (ج) اقتصادي محرکونه (د) پېرونکي

۱۹۰۳ - د اداري فساد تر ټولو مهم لاملونه څه دي؟

- (الف) فقر
(ب) ناسمه روزنه
(ج) کله چې دود شوی وي (د) درې واړه سم دي

۱۹۰۴ - لاندې يو څيز له اداري فساد سره د مبارزې مهمه لار ده:

- (الف) د اداري فساد له پايولو خبرتيا (ب) د سترو مفسديو مجازات
(ج) د فاسدو خدکو له ګومارنې مخنيوی (د) الف او ج سم دي

۱۹۰۵ - لاندې کوم څيز د اداري فساد د رامنځته کېدو لامل ګرځي؟

- (الف) ناپوهي (ب) بې کاري (ج) فقر (بېوزلي) (د) عادت

۱۹۰۶ - لاندې کوم څيز په الزامي اړيکو کې شامل دی؟

- (الف) کورنۍ تړاو
(ب) د ملګرتيا تړاو
(ج) قراردادي تړاو
(د) هېڅ يو

۱۹۰۷ - اختياري اړيکې عبارت دي له.....

- (الف) د ملګري ټاکل
(ب) د مېرمنې ټاکل
(ج) د کار کوونکي ټاکل
(د) الف او ب سم دي

۱۹۰۸ - دولتي کار کوونکي نشي کولای له لاندې يوې ډلې سره اړيکه ونيسي:

- (الف) همکاران (ب) سياسي ډلې (ج) د نظام مخالفين (د) هېڅ يو

۱۹۰۹ - په لاندې يو حالت کې د سازمان داخلي اړيکې د کنټرول وړ نه دي:

- (الف) کله چې د سازمان غړي په مختلفو حزبونو کې داخل وي
(ب) کله چې په سازمان کې دغه اختلافات شتون ولري
(ج) کله چې د کار کوونکو تر منځ د سرغړاوې حس په څپو وي
(د) الف او ج

۱۹۱۰ - په لاندې يو حالت کې دوولتي کارکوونکي شکايت نه شي کولای:

- (الف) کله چې د رئيس د غوښتنې خلاف اجرائات وکړي
(ب) کله چې د شخړې لامل وي
(ح) کله چې له عمومي مصالحو سره سم عمل ونکړي
(د) درې واړه سم دي

۱۹۱۱ - له ميلاد څخه شا او خوا ۵۰۰ کاله وړاندې د لاندې کوم هېواد د خلکو

له لوري د تخصص اصل په نظر کې ونيول شو؟

- (الف) يونانيان (ب) چينيان (ج) فينيان (د) کوشانيان

۱۹۱۲ - د لومړي ځل لپاره د اغېز اېښودونکي رهبر لپاره ځينې ځانگړتياوې د

لاندې يو پوه له لوري تدوين شوي دي:

- (الف) کانت (ب) جيمز (ح) فاريابي (د) روسو

۱۹۱۳ - د لاندې يو هېواد په واسطه صنعتي انقلاب رامنځته شوی دی:

- (الف) امريکا (ب) روسيه (ج) جاپان (د) انگلستان

۱۹۱۴ - په لاندې يو کال کې صنعتي انقلاب رامنځته شو:

- (الف) د ۱۷۵۰ز لسيزه (ب) د ۱۸ پېړۍ په وروستيو کې
(ج) د ۲۰ پېړۍ په لومړيو کې (د) هېڅ يو

۱۹۱۵ - د (مديريت کارگاه) کتاب، د لومړي ځل لپاره د لاندې يو پوه له لوري

ولیکل او خپور شو:

- (الف) انشتين (ب) تيلور (ج) بيکن (د) ماکس وبر

۱۹۱۶ - د حساب لومړنۍ ماشين د لاندې يو پوه له لوري اختراع شوی دی:

الف) هيوم ب) رابرټ اوډ ج) چارلېز بابيج د) فايول

۱۹۱۷ - په لاندې يو کال کې د (د فايول د مدیریت اصول) کتاب انگلیسي -

ژبې ته وژباړل شو:

الف) ۱۹۲۹ز ب) ۱۹۳۳ز ج) ۱۹۴۴ز د) ۱۹۲۰ز

۱۹۱۸ - د اړتیاوو د مراتبو د سلسلې نظریه د لاندې کوم پوه له لوري مطرح شوه؟

الف) ډیفن ب) ابراهام مرلو ج) کانت د) استونر

۱۹۱۹ - له دې پوهانو څخه کوم یوه یې د فرد د کړنو د بدلون بڼه مطرح کړه؟

الف) مزلو ب) تاشمن ج) رومانلي د) کرټ لوین

۱۹۲۰ - د انساني اړیکو مکتب په لاندې يو کال کې رامنځته شو:

لف) ۱۹۵۰ز ب) ۱۹۵۵ز ج) ۱۹۱۹ز د) ۱۹۲۳ز

۱۹۲۱ - لاندې يو پوه د بدلون په وړاندې مقاومت مطرح کړی دی:

الف) سایمون ب) کرټ لوین ج) پيټر ډراکر د) لسټرکوج

۱۹۲۲ - کرټ لوین په لاندې يو کال کې په چاپېريالي لاملونو باندې د فرد د

روپي د ټاکونکو په توګه ټينګار وکړ:

الف) ۱۹۶۰ز ب) ۱۹۵۱ز ج) ۱۹۵۵ز د) ۱۹۸۰ز

۱۹۲۳ - څانګه يي اړیکې لاندې يو پوه مطرح کړي دي:

الف) هنري فايول ب) ډاګلاس ج) کيټ ډيويس د) هېخ يو

۱۹۲۴ - د (موخې پر بنسټ مدیریت) کتاب لاندې يو پوه ليکلی دی:

الف) پيټر ډراکر ب) فريډريک ج) ډاګلاس د) استونر

۱۹۲۵ - هرزبرګ لاندې يوه نظریه مطرح کړې ده:

الف) د سازماني اړیکو ډولونه ب) د موخې څانګړتیاوې

ج) د انگېزې دو اړخونه د) د بحران مدیریت

۱۹۲۶ - د اقتضايي رهبري د بني سیستمونه د لاندې يو پوه په واسطه وړاندې شول:

الف) رسيس لکرت (ب) جيمز (ج) باييج (د) الف و ج

۱۹۲۷ - د لومړي ځل لپاره لاندې کوم پوه د (د) مدیریت په علم کې استراتیژي (کتاب خپور کړ؟

الف) تیلور (ب) الفرد چنلر (ج) مارچ (د) ديفن

۱۹۲۸ - د مدیریت د سبک سنجولو مدل په لاندې يو کال کې مطرح شو:

الف) ۱۹۶۰ز (ب) ۱۹۱۱ز (ج) ۱۹۵۰ز (د) ۱۹۶۵ز

۱۹۲۹ - لاندې کوم پوه د شخصيت او سازمان تر منځ تضاد مطرح کړ؟

الف) کریس آرچریس (ب) بیتر ډراکر (ج) هري فایول (د) هېڅ يو

۱۹۳۰ - مک گریگور او د مدیرانو د فرضیو په هکله د X او Y نظریه مطرح کړه:

الف) تیلور (ب) ډراکر (ج) داگلاس (د) جیمز

۱۹۳۱ - د (سازمان، چاپیریال او پراختیا) کتاب لاندې يو پوه لیکلی او خپور کړ:

الف) روماني (ب) لارس (ج) ډراکر (د) باييج

۱۹۳۲ - جیمز یورک، په لاندې یوه برخه کې ډېره پوهه لرله:

الف) د مدیریت علم (ب) ساینس
ج) د تخنیک علم (د) د ریاضي علم

۱۹۳۳ - رابرت جی، د رهبري په بحثونو کې لاندې یوه نظریه مطرح کړه:

الف) د موخې د مسیر نظریه (ب) د X او Y نظریه
ج) اقتضايي نظریه (د) هېڅ يو

۱۹۳۴ - د رفتاري او کړنلاري علومو په دوه برخو کې د مدیریت د ریښې

پراختیا په لاندې يو کال کې مطرح شوه:

الف) ۱۹۷۸ز (ب) ۱۹۸۹ز (ج) ۱۹۸۰ز (د) ۱۹۷۰ز

۱۹۳۵ - د مدیریت د کمال نظریه د لاندې کوم پوه له لوري مطرح شوه؟

الف) توماس پیترز ب) میکېل پوریر ج) رومانلی د) میدآوار

۱۹۳۶ - ادوار دومینګ، د لومړي ځل لپاره لاندې یو کتاب لیکلی او خپور کړ:

الف) د مدیریت د علم بنسټونه ب) له بحران څخه وتل
ج) د رهبري اصول د) د موخې پر بنسټ رهبري

۱۹۳۷ - د مدیریت په علم کې لاندې کوم څیز د سنتي تگلارو په توګه مطرح

کيږي؟

الف) علمي مدیریت ب) د ادارې د علم اصول
ج) د بروکراسي نظریه د) درې واړه سم دي

۱۹۳۸ - تر اوسه څو ډوله مدیریتي تگلارو خپل د تکامل مزل وهلې دي؟

الف) ۶ ډوله ب) ۳ ډوله ج) ۴ ډوله د) ۸ ډوله

۱۹۳۹ - تر اوسه لاندې کوم ځواب د مدیریتي تگلارو په توګه پېژندل شوی

دی؟

الف) سنتي تگلارې ب) د بشري سرچینو تگلارې
ج) کمي او اقتصادي تگلارې د) درې واړه سم دي

۱۹۴۰ - په لاندې یو کال کې د مدیریت په علم کې د وخت او حرکت سنجول

څرګند شول؟

الف) ۱۸۸۰ز لسيزه ب) ۱۸۹۰ز لسيزه ج) ۱۹۸۰ز لسيزه د) هېڅ یو

۱۹۴۱ - په سازمان کې حرکت سنجول د لاندې یو پوه له لوري مطرح شو:

الف) ډیفن ب) ټیلور ج) بیکن د) استونر

۱۹۴۲ - په لومړي ځل د (علمي مدیریت اصول) کتاب د لاندې یو پوه له

لوري ولیکل شو او نړۍ ته وړاندې شو:

الف) فابول ب) تاشمن ج) ټیلور د) چارلیر

۱۹۴۳ - «د مدیریت اصلي موخه، اکثر حد ته د کار ورکوونکي او کار کوونکي

د بريا رسول دي» د مدیریت د علم د لاندې کوم پوه نظريه ده؟

الف) فريډريک ټيډور (ب) جنسون (ج) استونر (د) جان لاک

۱۹۴۴ - د علمي مدیریت په اصولو کې لاندې یو حساب د فريډريک ټيډور

نظريه ده:

الف) د فعالیتونو علمي کول (ب) د کارکوونکو کره ټاکنه

ج) د کار کوونکو کره زده کړه (د) درې واړه سم دي

۱۹۴۵ - د مدیریت په علم کې د اصول پلوی مکتب د لاندې یو پوه له لوري

مطرح شو:

الف) هنري فايول (ب) ارسطو (ج) بیتر ډراکر (د) داگلاس

۱۹۴۶ - د (عمومي صنعتي مدیریت) کتاب د لاندې یو پوه له لوري خپور شو:

الف) بیکن (ب) افلاطون (ج) هنري فايول (د) ډراکر

۱۹۴۷ - فايول د سازمان ټول فعالیتونه په لاندې شمېر برخو ووېشل:

الف) درې برخې (ب) شپږ برخې (ج) څلور برخې (د) اته برخې

۱۹۴۸ - لاندې کومه برخه د فايول په تقسیم بندي کې شاملېږي؟

الف) فني او توليدي (ب) سوداگریز او تبادلې

ج) مالي او زېرمه کول (د) درې وړه

۱۹۴۹ - فايول، مدیریتي دندې یواځې ګڼلې:

الف) برنامه جوړول او چمتو کول (ب) امر کول او همېږي

ج) کنټرول او څېړنه (د) درې واړه سم دي

۱۹۵۰ - هنري فايول خپلې لس کلنې تجربې په کې نچوړ کړې:

الف) ۱۴ برخو (ب) ۱۶ برخو (ج) ۱۸ برخو (د) ۲۰ برخو

۱۹۵۱ - لاندې کوم څیز د فايول په ۱۴ اصولو کې شاملېږي؟

الف) د کار وېش (ب) وظیفوي واکونه (ج) کاري انضباط (د) درې واړه

۱۹۵۲ - لاندې یو ځواب د فایول د اصولو لومړني او اړین څیزونه دي:

الف) د مدیریت وحدت ب) کاري مغالطه

ج) د څار سیمه د) ب او ج

۱۹۵۳ - د کار د مزد له جبران څخه موخه څه ده؟

الف) مجازات ب) مکافات ج) تنبیه د) غنډه

۱۹۵۴ - د مدیریت په اصولو کې لاندې کوم ځواب ډېر اهمیت لري؟

الف) ثبات ب) ابتکار ج) مصلحت د) زېږورتیا

۱۹۵۵ - د مدیریت د علم په بنسټونو کې د تمرکز مفهوم څه دی؟

الف) د موخې همغږي او یو والی

ب) د مرکزي هدایت او سیستم پیروي

ج) له چاپیریال سره سرمارني اړیکې نینګول

د) د کارکوونکو هڅونه و تأدیب

۱۹۵۶ - لاندې کومې بنځې وکولای شول چې د مدیریت په علم کې غوره رفتاري بېلګه وي؟

الف) ماري باکر ب) جینس ج) پارکر فالت د) هېڅ یوه

۱۹۵۷ - لاندې کوم پوه د مدیر د سلطې په پرتله همغږی ته لومړیتوب ورکوي؟

الف) هیوم ب) فایول ج) بیکن د) فالت

۱۹۵۸ - مېرمن مري پارکر فالت، په لاندې کوم څیز ډېر ټینګار کوي؟

الف) د مدیریت اخلاق ب) سازمان پلوي

ج) چاپیریال روزنه د) الف و ب

۱۹۵۹ - د لاندې کوم پوه نظریې ته بروکراسي ویل کیږي؟

الف) فالت ب) استونر ج) ماکس وبر د) جان لاک

۱۹۶۰ - ماکس وبر څوک دی؟

- (الف) فرانسوی پوه
(ب) آلمانی ټولنپوه
(ج) ایټالوی ریاضي پوه
(د) انګلیسي حقوقپوه

۱۹۶۱ - د وبر نظریه د نړۍ له کوم اداري جوړښت سره سمه وه؟

- (الف) فرانسه
(ب) ایټالیا
(ج) آلمان
(د) هالنډ

۱۹۶۲ - د وبر نظریه تر لاندې یو کال پورې خپره او مشهوره نه شوه:

- (الف) ۱۹۲۰ز
(ب) ۱۹۳۰ز
(ج) ۱۹۲۳ز
(د) ۱۹۴۰ز

۱۹۶۳ - وبر، د آلمان د حکومتي نظام جوړښت د لاندې یو ځواب پر بنسټ تر مطالعې لاندې ونيو او د هغه عکس وړاندیز یې وکړ:

- (الف) ضابطه پلوی
(ب) اړیکپال
(ج) دیګاتور
(د) مسنبد

۱۹۶۴ - اهل کار ته د کار سپارل د لاندې یو پوه له لوري مطرح شو:

- (الف) فایول
(ب) تیلور
(ج) کانت
(د) وبر ماکس

۱۹۶۵ - په لاندې یو کال کې د بشري سرچینو اصولو او بنسټونو ته پاملرنه وشوه:

- (الف) ۱۹۲۰ز
(ب) ۱۹۱۹ز
(ج) ۱۸۹۰ز
(د) ۱۸۸۰ز

۱۹۶۶ - د بشري سرچینو مهم شاخصونه ډېر په لاندې یو ځواب باندې متمرکز دي:

- (الف) داخل پلوي
(ب) ځان غوړونه
(ج) په ځان بسیاڼه
(د) هېڅ یو

۱۹۶۷ - د بشري سرچینو څېړنه د لاندې یو دلیل پر بنسټ د هاثورن د مطالعاتو په نوم یادېږي:

(الف) متصدي یې د هاثورن په نوم یو پوه وو

(ب) د هاثورن په سار کې وڅېړل شو

(ج) هاثورن یوه فرانسوي میاشت ده

(د) ب او ج سم دي

۱۹۶۸ - د لومړي ځل لپاره د هاثورن مطالعات په لاندې کوم ځواب باندې ولاړ وو:

(الف) روښنایي (څراغونه)

(ب) د نور خپروونکو څیزونو بدلول

(د) هېڅ یو

(ج) د روښنایي د شرایطو بدلون

۱۹۶۹ - د مديريت په علم كې ځيني كارېدونكي خيزونه عبارت دي له.....

- (الف) رياضيكي وړاندويني
(ب) ليكنيزه برنامه جوړونه
(ج) ورته والي پيدا كول
(د) درې واړه

۱۹۷۰ - د مديريت ټوليز مفهوم په لاندې يو ځواب كې نچوړ كولاى شو:

- (الف) له مالي سرچينو څخه كار اخيستل
(ب) له انساني ځواك څخه سم كار اخيستل
(ج) له ننگونو څخه كار اخيستل
(د) درې واړه سم دي

۱۹۷۱ - د همغږۍ له رامنځته كولو څخه موخه لاندې يو ځواب دى:

- (الف) سمول (اصلاح كول)
(ب) وړاندوينه كول
(ج) اصلاح راوستل
(د) الف او ج سم دي

۱۹۷۲ - د همغږۍ په رامنځته كولو كې لاندې يو فعاليت اصلي غوښتونكې پايلې دي:

- (الف) د ادارې پرمختيا
(ب) د سيستمونو رغول
(ج) د اړيكو ټينگول
(د) درې واړه سم دي

۱۹۷۳ - د همغږۍ د رامنځته كولو لپاره لاندې كوم څيز ډېر اغېزمن دى؟

- (الف) غير رسمي او بې برنامه همغږي
(ب) برنامه لرونكې او رسمي همغږي
(ج) د افرادو او ډلو په واسطه همغږي
(د) درې واړه سم دي

۱۹۷۴ - د همغږۍ لپاره څو ډوله ټوليز سېكونه شتون لري؟

- (الف) درې ډوله
(ب) دوه ډوله
(ج) څلور ډوله
(د) شپږ ډوله

۱۹۷۵ - د همغږۍ ساده سېك په لاندې ځوابونو كې ومومئ:

- (الف) بروكراتيک او محافظه كار سېك
(ب) لېبرال مشاركتي سېك
(ج) منځلارې سېك
(د) درې واړه سم دي

۱۹۷۶ - په لاندې كوم سېك كې د څارنې محوطه ډېره لوړه ده؟

- (الف) منځلارې
(ب) بروكراتيک
(ج) مشاركتي
(د) هېڅ يو

۱۹۷۷ - په لاندې کوم سبک کې د تمرکز درجه په لوړ حد کې ده؟

- الف) بروکراتیک او محافظه کار سبک
ب) منځلاری سبک
ج) لېبرل مشارکتي سبک
د) ب و ج سم دي

۱۹۷۸ - د مراتبو د لړۍ د لوړوالي کچه د همغږۍ په لاندې یو سبک کې په

منځنۍ کچه لیدل کیږي:

- الف) مشارکتي سبک
ب) منځلاری سبک
ج) بروکراتیک سبک
د) هېڅ یو

۱۹۷۹ - په بروکراتیک سبک کې تر ډېره په لاندې کوم څیز ټینګار کیږي؟

- الف) مستند جوړول
ب) تخصص پوي
ج) استند جوړول
د) درې وړه

۱۹۸۰ - په بروکراتیک سبک کې ډېر له څخه کار اخیستل کیږي:

- الف) د مراتبو لړۍ
ب) د شته طارت محوطه
ج) ډېر تمرکز
د) درې واړه سم دي

۱۹۸۱ - لېبرال مشارکتي سبک په لاندې یو څیز ډېر ټینګار کوي:

- الف) د رسمياتو کمول او تخصص پلوي
ب) د سرمنشي اړیکو کمول
ج) د محوري کړنو د کچې لوړول
د) د کار کوونکو د وړتیاوو لوړول

۱۹۸۲ - د همغږۍ په پروسه کې له منځلاري سبک څخه موخه څه ده؟

- الف) له اقتضایي رویې څخه کار اخیستل
ب) د مشارکتي او محافظه کار دواړو سبکونو رعایت
ج) پر اړیکو ضوابطو ته لومړیتوب ورکول
د) د کارکوونکو تر منځ د ګټو ویش

۱۹۸۳ - د بروکراتیک سبک کې د همغږۍ مسئولیت د لاندې یو فرد په غاړه

دی:

- الف) مسئول مدیر
ب) صلاحیت لرونکی مقام
ج) عام مدیر
د) هېڅ یو

۱۹۸۴ - په منځلاري سبک کې د لاندې يو شخص له لوري همغږي رامنځته کېږي:
الف) عامل مدير (ب) همغږي کوونکی (ج) عمومي مدير (د) رئيس

۱۹۸۵ - په لېبرال سبک کې همغږي په دې توگه صورت مومي:
الف) د پروتوکول په وسيله (ب) د کار ورکونکو په وسيله
ج) د ډلې په وسيله (د) الف او ب سم دي

۱۹۸۶ - د سازماني سبک ټاکنې لاملونه عبارت دي له:
الف) بهرني لاملونه (ب) داخلي لاملونه
ج) چاپېريالي لاملونه (د) الف او ب

۱۹۸۷ - بهرني لاملونه، لاندې کومو څيزونو ته شامل دي؟
الف) په چاپېريالي سرچينو پورې تړاو (ب) فن آوري او چاپېريالي بدلونونه
ج) د نه ډاډمنتوب کچه (د) درې واړه سم دي

۱۹۸۸ - لاندې يو څيز ته د سازمان داخلي لاملونه ويل کېږي:
الف) د کار کوونکو ځانگړتياوې (ب) د سازمان پېچلتياوې
ج) الف او ب سم دي (د) د مراجعه کوونکو ځانگړتياوې

۱۹۸۹ - کله چې په اداره کې په افقي او عمودي بڼه د کار وېش ډېر شي،
..... ته اړتيا ډېرېږي:

الف) همغږی (ب) اړیکو (ج) ترتیولو (د) څارنې

۱۹۹۰ - لاندې کوم څيز د همغږۍ د اصولو په توگه منل شوي دي؟
الف) د فرمان ورکولو د يو والي اصل (ب) د فرمان د خط اصل
ج) د څار د محوطې اصل (د) درې واړه سم دي

۱۹۹۱ - د فرمانليک يا د مسير د دستور په اساس.....

الف) هر کار کوونکی د خپلو دندو مسئول دی
ب) هر کار ورکونکی مشورې ته اړتيا لري
ج) هر ډول رسمي اړیکې بايد د مراتبو د سلسلې تابع وي (د) درې واړه سم دي

۱۹۹۲ - د څارنې د محوطې د اصل په اساس لاندې یو څیز پلي کيږي:

- الف) د رپور ورکونکو افرادو شمېر باید ډېر شي
ب) د راپور ورکونکو افراد شمېر محدود دی
ج) د سازمان د افرادو شمېر کميږي
د) ب او ج سم دي

۱۹۹۳ - د متعددو واحدونو د په اړیکه کې کولو لارې په لاندې ځوابونو کې

تثبیت کړئ!

- الف) د ټولیز پیوستون رمنځته کول
ب) روزنیز پیوستون
ج) دوه اړخیز پیوستون
د) درې واړه سم دي

۱۹۹۴ - له بې برنامې همغږۍ څخه موخه څه ده؟

- الف) په دوو طلبانه، غیر رسمي او تشریقاتي بڼه ده
ب) له همغږۍ پرته وي
ج) په فني او تخنیکي بڼه له مهارت سره تر سره کيږي
د) ب او ج سم دي

۱۹۹۵ - د اقتضاء پر بنسټ له همغږۍ څخه موخه څه ده؟

- الف) وخت ته په کتو و ټاکل شي
ب) موقعیت ته په کتو و ټاکل شي
ج) سازمان ته په کتو و ټاکل شي
د) د ورځې سیاست ته په کتو و ټاکل شي

۱۹۹۶ - د همغږۍ غوره تگلاره لاندې یو ځواب دی:

- الف) د اصولو پر بنسټ همغږي
ب) له اقلیمي شرایطو سره سمه همغږي
ج) د قانون پر بنسټ همغږي
د) د اقتضا پر بنسټ همغږي

۱۹۹۷ - د یو مدیر لپاره اړینې وړتیاوې لاندې کوم څیزونه دي؟

- الف) فني وړتیاوې
ب) انساني وړتیاوې
ج) ادراکي وړتیاوې
د) درې واړه

۱۹۹۸ - د انساني وړتیاوو د ښه والي په پروسه کې لاندې کوم څیز خپرل

کيږي؟

- الف) د تېرو کړنو پېژندنه
ب) د کړنو وړاندوینه
ج) د کړنو لارښوونه او بدلون
د) درې وړه سم دي

۱۹۹۹ - په لاندې یو شخص باندې د بريالي مدیر اطلاق کېږي:

(الف) د کار کوونکو له ۸۰٪ ۹۰ ځواک څخه کار واخلي

(ب) مکافات و مجازات وکړي

(ج) د سازمان له ټولیزې کړنلارې سره سم عمل وکړي

(د) سازمان پلوی او قانوني وي

۲۰۰۰ - د بريالي او ناکام مدیر تر منځ توپیر کوونکې کړنې لاندې یو پوه مطرح

کړې ده:

(الف) هیوم (ب) بلانچارد (ج) استونر (د) بیتر ډراکر

میر جیښی

۱. رضائیان، دکتر علی (۱۳۹۰)، مبانی سازمان و مدیریت، چاپ یانزدهم،

انتشارات سمت، تهران-ایران.

۲. الوانی، سید مهدی (۱۳۸۸)، مدیریت عمومی، چاپ سی و چهارم نشر- نی.

تهران.

۳. بینوویتز، اینن آی، (۱۳۹۸) اصول مدیریت، مترجم پوهاند دکتور فرید احمد

میپ، انتشارات سعید، کابل افغانستان.

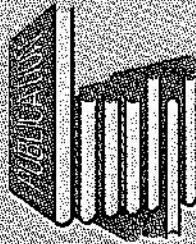
۴. قانون کار، جریده ی رسمی شماره ۹۹ مؤرخ ۱۳۸۷/۶/۱۰ خورشیدی.

۵. مقررہ ی امور ذاتی کارکنان خدمات ملکی، (۹۹۲ تعديلات).

۶. مقررہ ی تنظیم حقوق تقاعد کارکنان خدمات ملکی (۹۹۲ تعديلات)

د خوار لسم خبر کي د ځوابونو کلي

شمبره	خواب	شمبره	خواب	شمبره	خواب	شمبره	خواب	شمبره	خواب	شمبره	خواب
۱۸۶۱	الف	۱۸۸۶	الف	۱۹۱۱	ب	۱۹۳۶	ب	۱۹۶۱	ح	۱۹۸۶	د
۱۸۶۲	ب	۱۸۸۷	د	۱۹۱۲	ح	۱۹۳۷	ح	۱۹۶۲	د	۱۹۸۷	د
۱۸۶۳	ج	۱۸۸۸	ب	۱۹۱۳	د	۱۹۳۸	د	۱۹۶۳	ح	۱۹۸۸	ح
۱۸۶۴	الف	۱۸۸۹	ح	۱۹۱۴	الف	۱۹۳۹	الف	۱۹۶۴	د	۱۹۸۹	الف
۱۸۶۵	ج	۱۸۹۰	الف	۱۹۱۵	ب	۱۹۴۰	ب	۱۹۶۵	الف	۱۹۹۰	د
۱۸۶۶	ب	۱۸۹۱	د	۱۹۱۶	ح	۱۹۴۱	ح	۱۹۶۶	ب	۱۹۹۱	ح
۱۸۶۷	د	۱۸۹۲	ب	۱۹۱۷	الف	۱۹۴۲	الف	۱۹۶۷	ح	۱۹۹۲	ب
۱۸۶۸	د	۱۸۹۳	الف	۱۹۱۸	ب	۱۹۴۳	ب	۱۹۶۸	الف	۱۹۹۳	د
۱۸۶۹	ب	۱۸۹۴	د	۱۹۱۹	د	۱۹۴۴	د	۱۹۶۹	ح	۱۹۹۴	الف
۱۸۷۰	الف	۱۸۹۵	ب	۱۹۲۰	الف	۱۹۴۵	الف	۱۹۷۰	ب	۱۹۹۵	ب
۱۸۷۱	ب	۱۸۹۶	ح	۱۹۲۱	د	۱۹۴۶	د	۱۹۷۱	ج	۱۹۹۶	د
۱۸۷۲	ح	۱۸۹۷	د	۱۹۲۲	ب	۱۹۴۷	ب	۱۹۷۲	ب	۱۹۹۷	ج
۱۸۷۳	د	۱۸۹۸	ح	۱۹۲۳	ج	۱۹۴۸	ج	۱۹۷۳	د	۱۹۹۸	د
۱۸۷۴	د	۱۸۹۹	الف	۱۹۲۴	الف	۱۹۴۹	الف	۱۹۷۴	د	۱۹۹۹	الف
۱۸۷۵	الف	۱۹۰۰	د	۱۹۲۵	ج	۱۹۵۰	ج	۱۹۷۵	الف	۲۰۰۰	ب
۱۸۷۶	ج	۱۹۰۱	ح	۱۹۲۶	الف	۱۹۵۱	الف	۱۹۷۶	د		
۱۸۷۷	د	۱۹۰۲	د	۱۹۲۷	ب	۱۹۵۲	ب	۱۹۷۷	الف		
۱۸۷۸	الف	۱۹۰۳	د	۱۹۲۸	د	۱۹۵۳	د	۱۹۷۸	ب		
۱۸۷۹	ب	۱۹۰۴	ب	۱۹۲۹	الف	۱۹۵۴	الف	۱۹۷۹	د		
۱۸۸۰	د	۱۹۰۵	ح	۱۹۳۰	ج	۱۹۵۵	ج	۱۹۸۰	ب		
۱۸۸۱	د	۱۹۰۶	الف	۱۹۳۱	ب	۱۹۵۶	ب	۱۹۸۱	ح		
۱۸۸۲	الف	۱۹۰۷	د	۱۹۳۲	د	۱۹۵۷	د	۱۹۸۲	ب		
۱۸۸۳	ب	۱۹۰۸	ح	۱۹۳۳	الف	۱۹۵۸	الف	۱۹۸۳	الف		
۱۸۸۴	ح	۱۹۰۹	د	۱۹۳۴	ح	۱۹۵۹	ح	۱۹۸۴	ب		
۱۸۸۵	الف	۱۹۱۰	ب	۱۹۳۵	الف	۱۹۶۰	الف	۱۹۸۵	ج		

انتشارات نویسا

کتاب‌های جدید چاپ انتشارات نویسا

۱. روابط آمریکا و افغانستان (از انزوا تا پیمان استراتژیک) نویسنده: مجتبی مسیح نذیری.
۲. مأمورین اخلاص گر و پارازیتی در اداره، نویسنده: عزت‌الله توحیدی فرخاری.
۳. اخلاق تجارت و حسابداری، نویسنده: میرمحمد فاروق حیدری.
۴. خاطرات امام شهید حسن النباء، مترجم: دکتر محمد ابراهیم ساعدی رودی.
۵. حماسه بزرگ اسلامی (عمر رضی الله عنه)، مترجم: دکتر محمد ابراهیم ساعدی رودی.
۶. کوه توبه، نویسنده: داوود سلیمان عییدی، مترجم: دکتر محمد ابراهیم ساعدی رودی.
۷. سرای ابن لقمان، نویسنده: علی احمد باکثیر، مترجم: دکتر محمد ابراهیم ساعدی رودی.
۸. سخنان شیخ، نویسنده: داوود سلیمان عییدی، مترجم: دکتر محمد ابراهیم ساعدی رودی.
۹. ستار قضا، مجموعه سوالات کلیدی و تکنیکی، نویسنده: عبدالمجیب بارغ.
۱۰. مرا با یک جمله نصیحت کن!، نویسنده: محمد حلیم صالحی.
۱۱. گنجینه حکمت (احادیث در بخش عقاید، احکام و فضایل)، نویسنده: عزیز احمد حنیف.
۱۲. در آمدی بر تمدن اسلامی، نویسنده: عزیز احمد حنیف، (چاپ چهارم)
۱۳. اقبال و افغانستان، نویسنده: عزیز احمد حنیف.
۱۴. روانشناسی شخصیت، مؤلف: پوهاند محمد علم بیان، (چاپ دوم)
۱۵. ختنه درس و وایو، چې هېر یې نکو و؟ (پشتو)، مؤلف: پوهاند میرمحمد ظاهر حیدری.
۱۶. فزیک عمومی، نویسنده: پوهاند دکتور حسن خان اخلاص، (چاپ دوم)
۱۷. Real Topics (شامل ۱۰ فصل معلوماتی با ترجمه فارسی و پشتوی لغات)، نویسنده: محمد شریف بشارت.

۱۸. **Verbs ۱۴۰۰** (شامل افعال بی قاعده، باقاعده و کمکی با ترجمه فارسی و پشتو)، نویسنده: محمد شریف بشارت.
۱۹. **اشتباهات عمده در سخنرانی**، نویسنده: حاجی رسول خان امین.
۲۰. **اېزار سخنرانی**، نویسنده: حاجی رسول خان امین.
۲۱. **سبک‌های سخنوری**، نویسنده: حاجی رسول خان امین.
۲۲. **کلید موفقیت در سخنرانی**، نویسنده: حاجی رسول خان امین.
۲۳. **پرورش صدا و بیان در سخنرانی**، نویسنده: حاجی رسول خان امین.
۲۴. **شروع، بدنه و پایان سخنوری**، نویسنده: حاجی رسول خان امین.
۲۵. **کودک سخنران**، نویسنده: محمد خردمند.
۲۶. **جوان سخنران**، نویسنده: محمد خردمند.
۲۷. **د ویاړ ځلی**، نویسنده: اسدالله غیرت.
۲۸. **فقه عقوبات (حقوق جزای عمومی اسلام)**، نویسنده: پوهنمل دکتور مفتی محمد ولی حنیف.
۲۹. **فقه عقوبات (حقوق جزای اختصاصی اسلام)**، نویسنده: پوهنمل دکتور مفتی محمد ولی حنیف.
۳۰. **تدریس زده کړه**، نویسنده: پوهنمل قدرت الله نظري.
۳۱. **څېړنه لارښود: پوهاند پشتون آقا شیرزاد**، چمتو کوونکي: پوهنار شازیه افغان، (دویم چاپ).
۳۲. **هندسه تحلیلی در فضای سه بُعدی**، مؤلف: پوهندوی حنیفه حبیب جبارزی.
۳۳. **سیرت اخلاقی رسول گرامی (صلی الله علیه وسلم)**، مؤلف: قریب الله مطیع.
۳۴. **سی (۳۰) قدم تا رسیدن به خوشبختی‌های زنده گی**، مترجم: محمد امین مدقق ارغانی.
۳۵. **صد (۱۰۰) راه حل اسلامی در مشکلات همسر داری**، مترجم: محمد امین مدقق ارغانی.
۳۶. **دیالکتیک دین و سیاست**، نویسنده: برهان محق.
۳۷. **آفت‌های زبان (ربع مهلکات احیای علوم دین محمد غزالی، تدوینگر: فیروزالدین فخر عطایی)**.
۳۸. **جنگ فکری (جریان‌های ضد اسلامی مسیحیت)**، نویسنده: فقیر الله صمیم.
۳۹. **جغرافیای افغانستان**، مؤلف: پوهاند میرهارون احمدی (چاپ سوم).
۴۰. **جغرافیای اقتصادی افغانستان**، مؤلف: پوهاند میرهارون احمدی (چاپ پنجم).
۴۱. **جغرافیای سیاسی افغانستان**، مؤلف: پوهاند میرهارون احمدی (چاپ سوم).
۴۲. **مبادی جغرافیه**، مؤلف: پوهاند محمد عثمان امان.
۴۳. **جغرافیه منطقوی قاره افریقا**، مؤلف: پوهاند محمد عثمان امان.
۴۴. **پشتو ادبیاتو تاریخ (دویمه کلاسیک دوره)**، مؤلف: پوهاند پشتون آقا شیرزاد.
۴۵. **دستور زبان دری (بخش آواشناسی و صرف)**، مؤلف: پوهنوال لیلم شریفی یم.
۴۶. **بیدل شناسی**، مؤلف: الحاج پوهاند تاج محمد زیریر.

